

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Λ ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΚΑΙ ΙΔΙΑΙ

ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΜΕΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΠΙΝΑΚΟΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

'Απόσπασμα ἐκ τῆς ύπ' ἀριθ. 101254 τῆς 17ης
Δεκεμβρίου 1948 συστατικῆς τοῦ βιβλίου 'Ἐγκυ-
κλίου τοῦ 'Υπουργείου 'Εθνικῆς Παιδείας :

«Η ἔργοσίᾳ ἔχει γίνει μετ' ἐπιμελείας, προσωχῆς
καὶ ἐπιστημοσύνης. Η γλῶσσα είναι καθαρεύουσα,
δμαλή καὶ ἀπηλλαγμένη σφαλμάτων. Οὕτω παρου-
σίασεν δι συγγραφεύς βοήθημα διὰ τοὺς μαθητάς
Μέσης Εκπαίδευσεως καὶ ἐπιστημονικῶς ἐπιτυχές
καὶ εύχρηστον καὶ ὀφέλιμον».

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ ΕΙΤΗΞΗΜΕΝΗ

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ

ΒΙΒΛΙΕΚΔΟΤΙΚΟΣ & ΧΑΡΤΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΧΑΡ. ΚΑΓΙΑΦΑΣ • ΙΩ. Χ. ΚΑΓΙΑΦΑΣ
ΠΑΤΡΑΙ — Έρμος 14 ΑΘΗΝΑΙ — Λέκκα 12

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Λ. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΚΑΙ ΙΔΙΑ
ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΜΕΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΠΙΝΑΚΟΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Απόσπασμα ἐκ τῆς ύπ' ἀριθ. 101254 τῆς 17ης
Δεκεμβρίου 1948 συστατικής τοῦ βιβλίου Ἐγκυ-
κλίου τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας :

«Ἡ ἐργασία ἔχει γίνει μετ' ἐπιμελείας, προσοχῆς
καὶ ἐπιστημοσύνης. Ἡ γλῶσσα είναι καθαρεύουσα,
δμαλή καὶ ἀπλλαγμένη σφαλμάτων. Οὕτω παρου-
σίασεν δ συγγραφεὺς βοήθημα διὰ τοῦτο μαθητάς
Μέσης Ἐκπαίδευσεως καὶ ἐπιστημονικῶς ἐπιτυχὲς
καὶ εὔχρηστον καὶ ὀφέλιμον».

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΤΕΜΗ ΕΠΗΥΞΗΜΕΝΗ

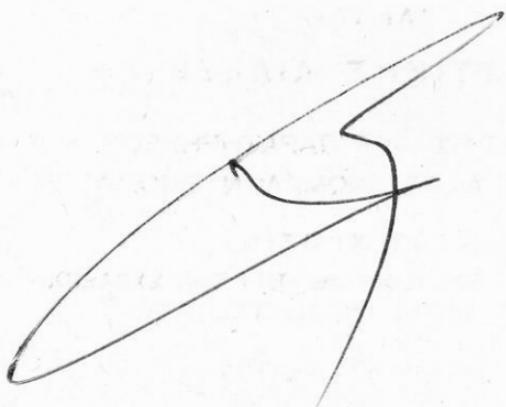

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤ

19053

ΒΙΒΛΙΕΚΔΟΤΙΚΟΣ & ΧΑΡΤΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΧΑΡ. ΚΑΓΙΑΦΑΣ • ΙΩ. Χ. ΚΑΓΙΑΦΑΣ
ΠΑΤΡΑΙ - Ερμού 14 • ΑΘΗΝΑΙ - Λέκκα 12

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ἴδιόχειρον ὑπογραφὴν
τοῦ συγγραφέως.

Πρόλογος τῆς Α' Ἐκδόσεως

Εἰς τὸ δὲν ἔχειρας Λεξικὸν ἀνωμάλων ρήματων περιέχονται ρήματα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ίδια τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου, τὰ δόποια δὲν ἀκολουθοῦσι τοὺς γενικούς κανόνας τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ρήματων. Ἐπειδὴ δέ, ὡς γνωστόν, δλίγα εἶναι τὰ δύμαλῶς σχηματιζόμενα ρήματα (ώς λ. χ. τὸ παιδεύω, κτλ.), περιελήφθησαν ἐν τῷ βιβλίῳ τὰ πλεῖστα τῶν ρήματων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἔκριναμεν σκόπιμον ιὰ διαλάβωμεν δι' δλίγων, πλὴν τῶν περὶ τῶν ἀνωμάλων ρήματων, καὶ περὶ τοῦ ρήματος ἐν γένει, ἵνα δι μαθητὴς κατανοῦ καλλίτερον τὰ δι' ἔκαστον ρήμα καὶ δὴ τὰ ἐν ταῖς σημειώσεσιν ἀναγράφομενα.

Δι' ἔκαστον ρήμα, ἔκτὸς τῆς κυρίας ἢ τῶν κυρίων σημασιῶν του, ἀναγράφονται οἱ χρόνοι, ἀρκετά ἐκ τῶν παραγώγων, καὶ ἐν σημειώσεσι παρατηρήσεις ἐτυμολογικαὶ καὶ τεχνολογικαὶ, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἄλλης φύσεως. Ὡς πρὸς τοὺς χρόνους τῶν διαφόρων ρήματων δύο ἀπόψεις ὑπάρχουσιν: ἡ δηλαδὴ νὰ ἀναγράφωνται οἱ ἀπαντῶντες μόνον παρὰ τοῖς δοκίμοις Ἀττικοῖς πεζογράφοις ἢ, ἔκτὸς τούτων, καὶ οἱ παρὰ ποιηταῖς καὶ μεταγενεστέροις πεζογράφοις. Συμπληροῦνται προσέτι οἱ ἐλλείποντες χρόνοι πολλάκις ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ίδια δὲ δι παρατατικός καὶ δ ὑπερσυντέλικος, ἢ ἐκ τῶν συνωνύμων καὶ περιφράσεων. «Ἴσως τις καθόλου δὲν θὰ ἀμάρτῃ», γράφει δι μακαρίτης Ζηκίδης, «ἔάν ὑπάρχοντος τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ παρακειμένου σχηματιση τις τὸν ἐλλείποντα παρατατικὸν καὶ ὑπερσυντέλικον κατ' ἀναλογίαν. Τοῦτο δμως δὲν δύναται νὰ γένηται καὶ ἀπανταχοῦ, διότι τοῦ ἐνεστῶτος δηνήμη δὲν δύναται τις νὰ σχηματισῃ τὸν ἐλλείποντα παρατατικὸν ὀνήσην, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ δφείλει νὰ μεταχειρίσηται τὸ ὀφέλουν».

Πρὸς εὐκολίαν τῶν μαθητῶν δὲν θὰ ἔτο ἀσκοπον ν' ἀναγράφωνται οἱ κανονικῶς σχηματιζόμενοι χρόνοι καὶ ἀπαντῶντες μόνον παρὰ ποιηταῖς καὶ μεταγενεστέροις πεζογράφοις ἀνευ τῆς παρέξεις ἐνδείξεως δτι εἶναι ποιητικὸς ἢ μεταγενέστερος ἢ καὶ ἀμφότερα, προσέτι δὲ καὶ νὰ συμπληρώνται οἱ ἐλλείποντες ὡς ἀνωτέρω ἐμνημονεύθη. Ἐν τῇ προκειμένη δμως ἔργασίᾳ προεκρίναμεν διὰ τὴν ἀκριβολογίαν νὰ σημειώσωμεν ἄν χρόνος τις εἶναι ποιητικὸς ἢ μεταγενέστερος, προσέτι δὲ νὰ μὴ συμπληρώσωμεν τοὺς ἐλλείποντας ἔχοντες ὑπ' ὅψιν δτι, εἰς λη περίπτωσιν ἥθελεν ἀπαιτηθῇ τοῦτο, δὲν εἶναι δύσκολον διὰ τὸν μαθητήν, δεδομένου ἀφ' ἐνδὸς μὲν δτι ἔκ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ παρακειμένου εἶναι εὔκολος δ σχηματισμὸς τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ ὑπερσυντέλικου, ἀφ' ἔτέρου δὲ δτι ἐν ταῖς σημειώσεσιν ἀναγράφονται διὰ τὰ περισσότερα ρήματα περιφράσεις καὶ συνώνυμα.

Τέλος τὰ ἔξ ἔκαστου ρήματος προκριθέντα πρὸς ἀναγραφὴν παράγωγα ἀναγράφονται ἀνευ διακρίσεως τινός ἄν εἶναι Ἀττικά, ποιητικά ἢ μεταγενέστερα, διότι τοῦτο κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν μᾶλλον σύγχυσιν ἐπιφέρει.

Πάτραι, Νοέμβριος 1945

Γεώργιος Α. Παπαοικονόμου

Γυμνασιάρχης

Πρόλογος τῆς Γ' Ἐκδόσεως

Ἐξαντληθείσης τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ ἡμετέρου λεξικοῦ ἀνωμάλων ὄγματων καὶ ὄνομάτων θαρρούντως προβαίνομεν εἰς νέαν αὐτοῦ ἐκδοσιν. Αὕτη, ὡς εἰκός, δὲν εἶναι δυνατὸν ^{ν'} ἀφίσταται τῶν δύο προηγηθεισῶν. Σκόπιμον ἐν τούτοις εἶναι νὰ γνωρίζωσιν οἱ ποιούμενοι χρῆσιν τοῦ πονήματος ἡμῶν τούτου οὗ εἶναι ἐπηγένημένη δεδομένην διὰ τοῦ πονήματος καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἔηραν τῶν χρόνων αὐτὸν ἀπομνημόνευσιν. Πόσον δὲ τοῦτο εἶναι χρῆσιμον διὰ τὴν καθ' ὅλον μόρφωσιν διδάσκει ὁ Ἰσοκράτης λέγων «Οἴ περι τὴν γραμματικὴν διαπονηθεῖτε αὐτοὶ ἕαντες εὑμαθέστεροι γίγνονται πρὸς τὰ μεῖζα καὶ σπουδαιότερα τῶν μαθημάτων».

Ἡ ἐν γένει δ'^τ ἐρμηνεία τῶν γραμματικῶν καθόλου φαιρομένων συμφώνως πρὸς τὰ πορίσματα τῆς ἐπιστήμης κατὰ τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν, ὡς γνωστόν, οὐχὶ μόνον εἰς τὴν ἀφομοίωσιν τῶν διδασκομένων ὑποβοηθεῖ, ἀλλὰ καὶ καθιστᾷ εὐηράστιον τὸ μὴ προκαλούν ὡς ἔξ αὐτῆς τῆς φύσεώς του ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν μάθημα τῆς Γραμματικῆς.

Ἐπὶ παραδείγματι μετ'^τ ὅλον ἐνδιή ἴσοντος δ'^τ ἀκούση δ μαθητῆς τὰ περὶ τῆς οὐλλαβικῆς αὐξήσεως τῶν ὄγματων, ἀν διδαχθῆ διὰ τὸ ε τῆς αὐξήσεως ταύτης ήτο ἀρχῆθεν ἐπίρρογμα καὶ ἐσήμαινε τότε, καὶ μετ'^τ ὅλον ἀν ἀκούση ἀπλῶς τὰ περὶ τὸ γλωσσικὸν τούτου φαιρομένουν. Ομοίως μετὰ μείζονος εὐχαριστίσεως δ'^τ ἀκούη διὰ τὸ καθεύδων λαμβάνει καὶ ἔξωθεν αὐξῆσιν, διότι περιπεούντος εἰς ἀρχηστίαν τοῦ ἀπλοῦ εὐδώ δὲν ήτο νοητὸν ὡς σύνθετον, παρὰ ἀν διδαχθῆ ἀπλῶς διὰ τὸ ὄγμα τοῦτο διφροεῖται ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εὐκολώτερον δ'^τ ἀφομοιώσῃ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως ἀρεστον, ἔξ ήτο τὸ ὄγμα ἀρεστάω—ῶ, ἀν διδαχθῆ διὰ ή λέξις αὐτῇ εἶναι σύνθετος, φαιρομένη ὡς μὴ σύνθετος τοι (α' συνθετικὸν ^{Δ'} φι—ἐκ τοῦ ἀρέω, τοπικῆς πτώσεως σημανούσης ^{της} της πρωτίς καὶ β'^τ στον τοῦ δ—τον, ἀρματικὸν ἐπιδέτον μετὰ ἔξισθενημένης βαθμίδος τῆς δίζης εδ [προβλ. λατιν. εδερε=τρώγειν, ἔδω—ἔδωδη] ήτο τὸ δλον σύνθετον=τρώγειν ἐν τῇ πρωτίᾳ, (1) παρὰ ἀν διδαχθῆ ἀπλῶς τὴν σημασίαν τῆς λέξεως

Ταῦτα περὶ τῆς σημασίας τῶν ἐν τῷ βιβλίῳ ἐτυμολογικῶν καὶ ἀλλης φύσεως σημειώσεων, δι^τ δις κατὰ τὴν πρώτην ἐκδοσιν τοῦ λεξικοῦ ἐπιτοιχίθημεν ἰδιὰ εἰς τὰ ουγγάρματα τοῦ ἀπονήστον διδασκάλου ἡμῶν Γεωργίου Χατζῆδάκι. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐκδοσιν διὰ τὴν ουμπλήσωσιν πολλῶν ἐκ τῶν σημειώσεων τούτων καὶ δι^τ ἀλλὰ τινὰ εἰχομένην δι^τ δψιν τὴν πρὸ δλίγον χρόνων ἰδούσαν τὸ φῶς πρωτότυπον, καθ'^τ δούν γνωρίζομεν, εἰς τὸ εἰδός της «Ιστορικὴν Γραμματικὴν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς κατὰ τὰ πορίσματα τῆς συγχροιτικῆς γλωσσολογίας» τοῦ ἐγκρίτον καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν κ. Ἰω. Σταματάκου, τὸν ὄποιον αἰσθανόμεθα ζωηράν τὴν ὑποχρέωσιν, δπως καὶ ἀπὸ τῆς δέσεως ταύτης εὐχαριστήσωμεν, διότι πάντα εὐγενῶς καὶ προθύμως παρέσχεν ἡμῖν τὴν ἀδειαν, ἵνα παραλάβωμεν ἐκ τοῦ ἔργου του δ, τι ήθελομεν θεωρήσεις ὡς συντελοῦν εἰς τὴν ἀριτεράν ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἐπόρεως ἐμφάνισιν τῆς ἔργασίας ἡμῶν.

Ι. π. Μεσολογγίου, Ὁκτώβριος 1951

Γ. Α. Παπαοικονόμου

(1) Βλ. Ἰστορικὴν Γραμματικὴν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλην. Ἰω. Σταματάκου, § 144, γ'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η ἀρχαία Ἑλληνική γλώσσα

ΑΙ ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ ΑΥΤῆς. ἈΤΤΙΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ

Οἱ πρόγονοι τῶν Ἑλλήνων ἥλθον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν χερσόνησον την παλαιὰν ἐποχήν, κατὰ τὰ τέλη τῆς γ' π. Χ. χιλιετηρίδος, ἔξι ἄλλης χώρας εἰς τὴν δόποιαν συγκατώκουν μὲν ἄλλους δμοφύλους καὶ δμογλώσσους λαούς, τοὺς δποίους ἡ ἐπιστήμη δνομάζει Ἰαπετικούς (¹) ἢ Ἰνδογερμανούς ἢ Ἰνδοευρωπαίους. Εἰς τὴν Ἰαπετικὴν δμοφυλίαν ἀνήκουσιν ἐκτὸς τῶν Ἑλλήνων, οἱ Ἰταλοί, οἱ Γερμανοί, οἱ Κέλται, οἱ Σλαύοι, οἱ Ἀρεύνιοι, οἱ Πέρσαι, οἱ Ἰνδοί καὶ ἄλλοι λαοί, οἱ δποίοι σήμερον δμιλοῦσιν ἔκαστος ἰδίαν γλώσσαν. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς συγγενείας τῶν διαφόρων λαῶν πρὸς ἄλληλους. Ἐπομένως αἱ γλώσσαι αὗται πρέπει νὰ προήλθον ἐκ μιᾶς δμιλουμένης κατὰ τοὺς παλαιοτάτους χρόνους, δπως ἐκ τῆς Λατινικῆς ἀνεπτύχθησαν αἱ λεγόμεναι Νεολατινικαὶ ἢ Ῥωμανικαὶ ἢ Λατινογενεῖς γλώσσαι (Γαλλική, Ἰσπανική, Ἰταλική, Πορτογαλλική, Ῥουμανική).

Ἡ Ἑλληνικὴ γλώσσα κατὰ τοὺς παναρχαίους χρόνους, πρὸ δηλαδὴ τῆς ἀφίξεως τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν χερσόνησον, εἶχε διαλεκτικὰς ποικιλίας. Μετὰ τὴν ἀφίξιν των δμως εἰς αὐτὴν διέπτυξε καὶ ἄλλας πολλὰς καὶ οὐσιώδεις.

Αἱ διαλεκτοὶ τῶν Ἑλληνικῶν φύλων διέμειχθησαν μεταξὺ τῶν, δπως αὗτὰ τὰ Ἑλληνικά φύλα. Οἱ ἀρχαῖοι Γραμματικοὶ ἔχοντες ὑπ' ὅψιν τὰ φιλολογικὰ μνημεῖα καὶ τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν πλησίον ἀλλήλων Αἰολεῖς, Ἰωνας, καὶ Δωριεῖς ἔχωσισαν τρεῖς διαλέκτους, τὴν Αἰολικήν, τὴν Ἰωνικήν καὶ τὴν Δωρικήν. Μετὰ ταῦτα λαβόντες ὑπ' ὅψιν καὶ τὴν πλουσίαν φιλολογικὴν Ἀττικὴν παραγωγὴν, ἡ δποία ἥτο συντεταγμένη εἰς ἴδιωμα, τὸ δποίον ἥτο ἐν πολλοῖς διάφορον τοῦ τῆς Ἰωνικῆς προσέθεσαν καὶ τετάρτον διάλεκτον, τὴν Ἀττικήν. Βραδύτερον εἰς ταῦτα προσέθεσαν ὡς πέμπτην τὴν Κοινήν (²). Ήτις σύν τῷ χρόνῳ ἔξηπλώθη καὶ κατίσχυσε πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ γλωσσολογία δμως βάσει οὐχὶ τόσον τῶν φιλολογικῶν μνημείων, δσον τῶν ἐπιγραφῶν τῶν ἀγγείων (ἐπὶ τῶν δποίων συνήθειας ἔχρησιμοποιεῖτο ἢ λαϊκή γλώσσα), τῶν νομισμάτων καὶ τῶν μαρτυριῶν τῶν Γραμματικῶν καὶ λεξικογράφων, διαιρεῖ τὴν Ἑλληνικὴν γλώσσαν ώς ἀκολούθως:

(¹) Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν δ 'Ιαπετός, δ ἄριστος τῶν Τιτάνων καὶ βασιλεὺς αὐτῶν πρὸ τῆς δυναστείας τῶν Ολυμπίων θεῶν, εἶναι δ πρόγονος τοῦ ἀνθρωπίου γένους. Οἱ δροὶ ἐπομένως «Ιαπετικοὶ λαοί», «Ιαπετικὴ φυλή», «Ιαπετικὴ δμογλώσσια» κ. τ. προήλθον ἐν τῆς ἐννοίᾳς τὴν δποίαν συμβολίζειν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ δ 'Ιαπετός. (Βλ. καὶ Ἰω. Σταματάκον, 'Ιστορικὴν Γραμματικὴν τῆς Ἀρχαίας, § 1).

(²) «Κοινή», διότι εἰς τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον, ητις ἀπὸ τῶν ρρόνων τοῦ Μ. Ἀλεξανδρου ἦτο ἐν χρήσει καθ' ἀπαντα τὸν Ἑλληνικὸν κόδιμον καὶ ἀνὰ τὰς Μακεδονικὰς κείμειες ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ τῇ Συρίᾳ καὶ Αἴγυπτῳ, εἰσήχθησαν στοιχεῖα τινα καὶ ἐκ τῶν ἄλλων διαλέκτων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Α) Εἰς τὴν Ἰωνικήν, περιλαμβάνουσαν τὴν κυρίως Ἰωνικήν καὶ Ἀττικήν.

Β) Εἰς τὴν Ἀχαικήν, περιλαμβάνουσαν 1) τὴν κυρίως Ἀχαικήν (τ. Ἑ. Ἀρκαδικήν, Κυπρίαν καὶ Παμφυλιακήν), καὶ 2) τὴν Αἰολικήν (τ. Ἑ. τὴν Ἀσιατικήν Αἰολικήν, τὴν Θεσσαλικήν καὶ Βοιωτικήν), καὶ

Γ) Τὴν Δωρικήν, περιλαμβάνουσαν 1) τὴν κυρίως Δωρικήν (τ. Ἑ. τὴν Λακωνικήν μετὰ τῆς τῶν ἀποικιῶν, Μεσσηνιακήν, Κορινθιακήν, Ἀργείαν, Μεγαρικήν, Ροδίαν καὶ τὴν τῶν νήσων Κῶ, Καλύμνου, Μήλου, Θήρας καὶ Κρήτης), καὶ 2) τὴν Βορειοδυτικήν (τ. Ἑ. Φωκικήν, Λοκρικήν, Ἡλειακήν, Αιτωλικήν, Ἀκαρνανικήν καὶ Ἡπειρωτικήν).

Τῆς Ἰωνικῆς—Ἀττικῆς γενικοὶ χαρακτῆρες εἰναι οἱ ἔξις: 1) ἡ τροπὴ τοῦ ἀρχαλου μακροῦ α εἰς η (φήμη, σοφίη, γενεά), 2) ἡ μετάθεσις τῆς ποσότητος (ἀντιμεταχώρησις) ⁽¹⁾ (ναός—νεάς, βαπτιλῆσσος—βασιλέως), 3) ἡ πρώιμος ἀπώλεια τοῦ F, 4) ἡ ἀπλοποίησις τοῦ διπλοῦ σ εἰς ὀρισμένας περιπτώσεις (ἐ·τέ·λεσ·σα, ἐτέλεσα), 5) δ δυνητικός. ἄν, 6) ἡ χρῆσις τοῦ εὐφωνικοῦ ν, κ. ἄ.

Τῆς δὲ Ἀττικῆς διαλέκτου, εἰς τὰ δρῆματα τῆς ὁποίας κυρίως ἀναγεται τὸ περιεχόμενον τοῦ παρόντος βιβλίου, ίδιαίτερα χαρακτηριστικά εἰναι: 1) τὸ μακρὸν α κατόπιν τοῦ ο, ι, ε, (χώρα, σοφία, γενεά), 2) τὸ διπλοῦν ρε ἀντὶ εο (Χερρόνησος), 3) τὸ διπλοῦν τε ἀντὶ σο (τάττω), 4) ἡ ἀπώλεια τοῦ F μετά τὸ ρ, ν, λ, σ, ἀνευ ἐπεκτάσεως (ὅρθος-ὅρος, Φισθος-ΐσος, ξένος-ξένος, καλθός-καλός), 5) δη πολλὴ συναίρεσις καὶ ἀλλατινά.

Ἡ Ἀττικὴ διάλεκτος διαιρεῖται συνήθως εἰς ἀρχαιοτέραν (μέχρι τοῦ 400 πέριπου π. Χ.) καὶ εἰς νεωτέραν, ἥτις ἀποτελεῖ μετάβασιν εἰς τὴν Κοινήν. Χαρακτῆρες τῆς ἀρχαιοτέρας Ἀττικῆς εἰναι: τὸ η ἀντὶ τοῦ ει εἰς πολλὰς λέξεις καὶ τύπους (Ἀριστηδίης, κληψ), αἱ ὄνομαστι καὶ πληθυντικαὶ τῶν εἰς εὺς-εἰς-ης (βασιλῆς, ἵππης), τὸ α' ἐνικόν τοῦ παρατατικοῦ τοῦ ειμὶ μονογράμματον ἥτοι η, τὸ γ' πληθ. τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου πολλάκις εἰς-αται, ατο (τετάχαται, ἐτετάχατο), ἡ ἐν, αλτιατ. τῶν εἰς-ης τριτοκλίτων εἰς η (Δημοσθένη), οἱ τύποι τῆς εὐκτικῆς εἰς-ειε, -ειεν, δ ὑποθετικός σύνδεσμος ην.

II. Ποίησις καὶ πεζὸς λόγος

‘Ως ή νέα ‘Ελληνικὴ λογοτεχνία, οὕτω καὶ ή ἀρχαία περιλαμβάνει ἔργα ποιητῶν καὶ πεζογράφων.’ Ή ποίησις προηγεῖται τοῦ πεζοῦ λόγου. Κατά τὴν πρώτην περίοδον τῆς καθόλου Ἐλληνικῆς λογοτεχνίας (ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν Μηδικῶν), ἥτις καὶ ποιητικὴ καλεῖται, μόνον τῆς ποιήσεως, ἐπικής καὶ λυρικής, ὑπάρχουσα μνημεῖα (Ομηρος, Ησίοδος, Τυρταῖος, Θέογνις, Σόλων, Σαπφώ, Πίνδαρος, Σιμωνίδης, κ. ἄ.)

‘Ο πεζὸς λόγος ἡκμασε κυρίως κατά τὴν λεγομένην Ἀττικὴν περίοδον (490—300 π. Χ.), ἥτις καὶ κλασσικὴ καλεῖται. Τότε ξέζησαν οἱ μεγάλοι πεζογράφοι Θουκυδίης, Ξενοφῶν (Ιστοριογράφοι), Λυσίας, Ισοκράτης, Δημοσθένης, Ἀνδροκλῆς κ. ἄ. (δήτορες), Πλάτων, κ. ἄ. (φιλόσοφοι). Εἰς τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον ξεγράψαν καὶ συγγραφεῖς με-

(1) Βλ. σελίς 14, Σημ.

τογενέστεροι, συγγραφεῖς δηλαδὴ ζήσαντες κατὰ τοὺς Ἀλεξανδρι-
νούς καὶ τοὺς Ῥωμαϊκούς χρόνους (300 π. Χ. καὶ ἔξῆς).

Οἱ πρὸ τῆς Ἀττικῆς περιόδου ποιηταὶ, οἱ ἐπικοὶ δηλαδὴ καὶ οἱ
λυρικοὶ, δὲν ἔχρησιμοποίησαν εἰς τὰ ἔργα τῶν τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον.

Καὶ οἱ δραματικοὶ ἐπίσης ποιηταὶ τῆς Ἀττικῆς περιόδου (Αἰσχύ-
λος, Σοφοκλῆς, Εύριπ(δης) χρησιμοποιοῦσιν εἰς τὰ ἔργα τῶν καὶ τύ-
πους, οἵτινες δὲν ἀπαντῶσι πάρα τοῖς πεζογράφοις⁽¹⁾.

III. Γενικά περὶ Ῥήματος

1. Παρεπόμενα τοῦ Ῥήματος

Ῥήματα, ὡς γνωστόν, λέγονται αἱ λέξεις αἱ δποῖαι φανερώνουσιν
ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ ή πάσχει ή εὑρίσκεται ἀπλῶς εἰς μίαν
κατάστασιν: ἀδικῶ, ἀδικοῦμαι, ζῶ.

Τὰ παρεπόμενα τοῦ Ῥήματα εἰναι: ἡ διάθεσις, ἡ συζυγία, ἡ φωνή,
δ χερός, ἡ ἔγκλισις, τὸ πρόσωπον καὶ δ ἀριθμός.

Διάθεσις, συζυγία, φωνὴ

Αἱ διαθέσεις τῶν δημάτων φανερώνουσι τὴν κατάστασιν εἰς τὴν
δποῖαν κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ Ῥήματος εὑρίσκεται τὸ ὑποκείμενον,
εἰναι δὲ τέσσαρες: ἡ ἐνεργητική, ἡ μέση, ἡ παθητική καὶ ἡ οὐδετέρα.

Ἐνεργητικῆς διαθέσεως ἡ ἐνεργητικά λέγονται τὰ δημάτα, τὰ
δποῖα φανερώνουσιν δτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ: δ παῖς παῖζει (τρέχει,
σκάπτει).

Τὰ ἐνεργητικὰ δημάτα εἰναι μεταβατικὰ καὶ ἀμετάβατα. Μεταβα-
τικὰ λέγονται δσα φανερώνουσιν δτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου μετα-
βαίνει εἰς ἄλλο τι ἐκτὸς αὐτοῦ κείμενον (ἀντικείμενον): σκάπτω τὴν
γῆν, τιμῶ τοὺς ἀγαθούς. Αμετάβατα λέγονται δσα φανερώνουσιν δτι ἡ
ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου δὲν μεταβαίνει εἰς ἄλλο τι: τρέχω, γελῶ.

Μέσης διαθέσεως⁽²⁾ ἡ μέσα λέγονται τὰ δημάτα τὰ δποῖα φανε-
ρώνουσιν δτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ, δὲ ἐνέργειά του ἐπιστρέφει εἰς
τὸ ἴδιον: λούμαι=λούω ἐμαυτόν. Τὰ μέσα δημάτα κατὰ τὴν ἴδιαιτέραν
σημασίαν τῶν λέγονται: 1) μέσα εὐθέα ἡ αὐτοπαθῆ. Ταῦτα σημαίνουσιν
δτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου ἐπιστρέφει κατ' εὐθεῖαν εἰς αὐτὸ τὸ
ἴδιον: λούμαι, ἐνδύμαι, γυμνάζομαι = λούω, ἐνδύω, γυμνάζω ἐμαυτόν,
2) μέσα ἀλληλοπαθῆ: μάχομαι, διαλέγομαι, διαγωνίζομαι (ἴδια εἰς τὸν
πληθυντικὸν ἀριθμόν), 3) μέσα πλάγια: ταῦτα σημαίνουσιν ἐνέργειαν τοῦ

(1) Εἰς τὸ ἀνά χεῖρας λεξικὸν περιέχονται κυρίως οἱ τύποι τῶν δημάτων
οἱ δποῖοι ἀπαντῶσι παρὰ τοῖς πεζογράφοις τῆς Ἀττικῆς περιόδου. Τῶν ἴδιων δημώς
δημάτων ὑπάρχουσι καὶ χρόνοι ἀπαντῶντες μόνον παρὰ ποιηταῖς καὶ μεταγενεστέροις
πεζογράφοις. Καὶ οἱ χρόνοι οὗτοι ἀναγράφονται σημειούμενον παρ' ἔκαστω ἀν-
είγαι ποιητικὸς ἡ μεταγενέστερος (Βλ. καὶ πρόλογον).

(2) Μέση, ὡς ενδισκομένη εἰς τὸ μέσον, μεταξύ ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς.

Ὥποκειμένου ἐπιστρέφουσαν πλαγίως, δηλαδὴ ἁμέσως εἰς τὸ ίδιον οἰκοδομόνυμα οἰκίαν = οἰκοδομῶ οἰκίαν διὰ τῶν οἰκοδόμων (*μέσον διάμεσον*), λύναι αἰχμάλωτον = ἐνεργῶν πλησίον τῶν αἰχμαλωτισάντων ἔλευθερῶ αἰχμάλωτον (*μέσον δυναμικόν*).

Παθητικῆς διαθέσεως⁽¹⁾ ἡ παθητικά λέγονται τὰ ρήματα τὰ δποῖα φανερώνουσιν ὅτι τὸ ὄποκείμενον πάσχει, ἢτοι δέχεται τὴν ἐνέργειαν τίνος (ποιητικοῦ αἴτου): *υικᾶμαι* (ὑπὸ τίνος), *ἄσχομαι* (ὑπὸ τίνος).

Οὐδέτερας διαθέσεως ἡ οὐδέτερα λέγονται τὰ ρήματα τὰ δποῖα φανερώνουσιν ὅτι τὸ ὄποκείμενον οὔτε ἐνέργειν οὔτε πάσχει, ἀλλ’ ἀπλῶς εύρισκεται εἰς μίαν κατάστασιν: *κοιμῶμαι*, *κάθημαι*, *ζῶ*.

Αἱ συζυγίαι⁽²⁾ τῶν ρήμάτων είναι δύο: ἡ τῶν εἰς ω, -ωμαι (παιδεύ-ω, παιδεύ-ομαι), καὶ ἡ τῶν εἰς -μι -μαι (τίθη-μι, τίθε-μαι).

Αἱ φωναι⁽³⁾ τῶν ρήμάτων είναι δύο: ἡ ἐνέργητική, ἢτοι ἐν σύνολον τύπων τὸ δποῖον ἀρχίζει μὲ τὴν κατάληξιν -ω ἡ -μι (παιδεύ-ω, -εις, -ει, -εις, δίδω-μι, δίδω-οι) καὶ ἡ μέση ἡ παθητική, ἢτοι τὸ σύνολον τῶν τύπων τὸ δποῖον ἀρχίζει μὲ τὴν κατάληξιν -ομαι ἡ -μαι (παιδεύ-ομαι, -η-εται, δίδο-μαι, δίδο-σαι, δίδο ται, κτλ.).

Χρόνοι

Χρόνοι τοῦ ρήματος είναι οἱ τύποι διὰ τῶν δποίων δηλοῦται δτρόπος καθ’ ὃν ἐκτυλίσσεται τὸ ὑπ’ αὐτοῦ σημαινόμενον καὶ ἡ χρονική βαθμίς καθ’ ἣν συμβαίνει τοῦτο.

Οἱ χρόνοι τῶν ρήμάτων τῆς ἀρχαίας γλώσσης είναι ἑπτά, οἱ ἔξης: *ἐνεστώς*, *παρατατικός*, *μέλλων*, *ἀδρίστος*, *παρακείμενος*, *ὑπερσυντέλικος* καὶ *τετελεσμένος μέλλων*. Ἐκ τούτων ὁ ἐνεστώς, ὁ παρακείμενος καὶ ὁ μέλλων λέγονται *ἀρχτικοί*, ὁ δὲ παρατατικός, ὁ ἀδρίστος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος *παραγόμενος* ἢ *ἰστορικοί*. Ὁ παρακείμενος, ὁ ὑπερσυντέλικος καὶ ὁ τετελεσμένος μέλλων οἱ δποῖοι δέχονται ἀναδιπλασιασμόν λέγονται *χρόνοι συντελικοί*. Ὁ τετελεσμένος μέλλων τῆς μὲν ἐνέργητικῆς φωνῆς σχηματίζεται περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς τοῦ *ἐιμί* (*πεπαιδευκὼς ἔσσομαι*), τῆς δὲ μέσης καὶ περιφραστικῶς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ μονολεκτικῶς (*πεπαιδευμένος ἔσσομαι* καὶ *πεπαιδεύσομαι*).

Οἱ ἐνέργητικός ἀδρίστος καὶ ὁ μέσος ἀδρίστος πολλῶν ρήμάτων σχηματίζεται ἀνεύ τοῦ χρονικοῦ χαρακτήρος σ· καὶ μὲ θεματικὸν φωνῆν ο καὶ ε καὶ οὐχὶ α (λύω, ἔλυ-σα, ἔλυ-σά-άμην, ἀλλά: λαμβάνω, ἔ-λαβ-ον, ἔ-λαβ-θην). Ὁ τοιοῦτος ἀδρίστος λέγεται ἐνέργητικός ἡ μέσος δεύτερος.

Ομοίως δ παθητικός μέλλων καὶ δ παθ. ἀδρίστος πολλῶν ρήμάτων σχηματίζεται μὲ πρόσφυμα η καὶ οὐχὶ θη (λυ-θή-σομαι, ἀλλά

(¹) Ἡ παθητική διάθεσις δὲν ἐδηλώθη πάλαι ἐν τῇ Ἱαπετικῇ γλώσσῃ, δι’ ίδιον τύπου, ἐδλοῦτο δὲ ἡ περιφραστικῶς (παθητικά ὄγματικά εἰς -τος) ἡ ἐνίστε διὰ τοῦ μέσον τύπου (καὶ μάλιστα τοῦ παρακείμενου) λαμβανομένον παθητικός. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ τύπους παθητικῆς διαθέσεως ἰδιαιτέρως διεμόρφωσαν μόνον δ μέλλων καὶ δ ἀδρίστος (προβλ. λύ-σομαι, λυ-θή-σομαι, ἔ-λυ-σά-άμην, ἔ-λυ-θην). Εἰς τοὺς λοιποὺς χρόνους οἱ τύποι τῆς παθητικῆς διαθέσεως ἐκπλοσιωποῦνται κατὰ τὸ πλεῖστον δὰ τὸν τύπων τῆς μέσης.

(²) Συζυγία, διότι ἐν αὐτῇ οἱ τύποι ἑκάστου ὄγματος φαίνονται τακτοποιημένοι, τρόπον τινὰ συνεχευγμένοι, εἰς σύστημα.

(³) Ἀλλο ἐνέργητική φωνή καὶ ἄλλο ἐνέργητική διάθεσις. Ἐνέργητικῆς διαθέσεως δυνατὸν νὰ είναι καὶ ὄγμα μέσης φωνῆς (άπομαί τινος, διώκομαι τινά τινος). Καὶ παθητικῆς διαθέσεως δύναται νὰ είναι ὄγμα ἐνέργητικῆς φωνῆς: πίπτω (ὑπὸ τίνος), ἔρω, θνήσκω.

στραφήσουμαι, ἐ λύθην, ἀλλὰ ἐ στράφην). Ὁ τοιοῦτος μέλλων κοιάδριστος λέγεται παθητικός δεύτερος⁽¹⁾.

Καὶ δὲ οὐρηγητικός παρακείμενος καὶ ύπερσυντέλικος πολλῶν ῥημάτων σχηματίζεται ἄνευ τοῦ χρονικοῦ χαρακτῆρος χ(λέ-λυ-κ-α, ἀλλά : κτείνω-ξ-κτον-α) ἢ ἄνευ τῆς δασύνσεως τοῦ ψιλοῦ ἢ μέσου ἀφώνου τοῦ χαρακτῆρος τοῦ θέματος (βλάπτω, θεμ. βλάβη-, πρκ. βέ βλαφ-α, ἀλλά : λείπω, θεμ. λειπ· πρκ. λέ-λοιπ-α, πράττω, θεμ. πραγ-, πρκ. πέ-πραγ-α)

Ὁ τοιοῦτος παρακείμενος καὶ ύπερσυντέλικος λέγεται δεύτερος.

Ο παρακείμενος καὶ δὲ οὐρηγητικός σχηματίζονται καὶ περιφραστικῶς (πρβλ. τετελεσμένος εἰσί, τετελεσμένος ηταν) συχνότατα ἐν ταῖς λοιπαῖς πλὴν τῆς δριστικῆς ἔγκλισεσι καὶ ἐν τῇ μέσῃ φωνῆς. Τὰ ῥήματα τῶν ὅποιων γίνεται χρῆσις εἰς τάς περιφράσεις εἶναι κυρίως δύο, τὸ ἔχω καὶ τὸ εἰμί (ἄντ' αὐτῶν καὶ τὰ συνώνυμα κυρῶς, τυγχάνω) μετα τῆς μετοχῆς τοῦ παρακείμενου, προσέτι δὲ καὶ τῆς τοῦ ἀροτσού, ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου (πρβλ. περάνας ἔχει, κρύψας ἔχει, κηρύξας ἔχει, καταστρεψάμενος είχε, ἀνηρπακότες ἔχουσι, δεδειπνηκότες ημεν, κτλ.). Ἡ περιφράσις διὰ τοῦ ἔχω καὶ τῆς μετοχῆς τοῦ ἀροτσού ἡτο ἀναγκαῖα, δτε καὶ δ μονολεκτικός ἀντίστοιχος τύπος ἐλαμβάνετο ἀμεταβάτως. Οὕτω λ. χ. ἐλέχθη στήσαντες ἔχουσι, φύσας ἔχει, διότι τὸ τὸ ξεστηκα καὶ τὸ πέφυκα δὲν ἡδύναντο νὰ λεχθῶσιν ὡς ἀμεταβάτα κτλ.⁽²⁾.

Τὰ μέσα καὶ παθητικά ῥήματα ἔχουσαν πάντας τοὺς χρόνους κοινούς, ἑκτός τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ἀροτσού : λόγοι=λύω τὸν ἑαυτόν μου ἢ λύουμαι ὑπ' ἄλλου, ἐλυόμην, λέλυμαι, ἐλελύμην, ἀλλά : μεσ. μελ. λύσομαι=θά λύσω τὸν ἑαυτόν μου, παθ. μελ. λυθόμην=θά λυθῶ ὑπ' ἄλλου, μεσ. ἀρ. ἐλυόμην=ἔλυσα τὸν ἑαυτόν μου, παθ. ἀρ. ἐλύθην=ἔλυθην ὑπ' ἄλλου.

“Ἐγκλισις, πρόσωπον, ἀριθμός

Αἱ ἐγκλισίεις τῶν ῥημάτων, οἱ τύποι δηλαδὴ τοῦ ῥήματος διὰ τῶν δροιών δηλούνται ἡ ψυχικὴ διάθεσίς τοῦ λέγοντος σχετικῶς μὲ τὸ ὑπό τοῦ ῥήματος σημαντόμενον εἶναι τέσσαρες : ἡ δριστική; ἡ ὑποτακτική, ἡ εὐκτική καὶ ἡ προστακτική. Ἡ ἀπαρέμφατος⁽³⁾ ἡ μετοχὴ καὶ ἔηματικὰ ἐπίθετα εἶναι δονοματικοὶ τύποι.

(1) Ὁ παθητ. ἀρ. α' (δε εἰς-Θηη) ἀρχῆθεν οὐδεμίαν είχε παθητικὴ σημασίαν, ἀλλὰ τονναντίον ἔξεργαζε καὶ μέσην (πρβλ. : ἐμνήσθην, ὁρμήθην κ. ἄ.).

Ο β' παθητ. ἀρ. (δε εἰς-ηη) ἀρχῆθεν είχεν σημασίαν ἐνεργητικήν, ἀλλ' ἀμετάβατον (πρβλ. ἔχαρην, διελέγην, ἐστρέψην). Παθητικὸν ἀροτσούν β' σχηματίζουν μόνον δοιά ὄγκατα στερούνται ἐνεργ. ἀροτ. β'. Κατ' ἔξαρεσιν μόνον τὸ ὄγμα τρέπω σηματίζει καὶ τοὺς ἐξ ἀροτσούν ἐτρεψα - ἐτραπον - ἐτρεψάμην - ἐτραπόμην - ἐτρέψθην - ἐτράπην). (Βλ. καὶ Ἰω., Σταταύτον Γραμμ. § 103).

Ο παθ. μέλλ. α' καὶ β' σχηματίζεται ἐκ τοῦ θέματος τοῦ ἀροτσού εἰς -Θηη καὶ εἰς -ηη (ἐτριφθη - τριφθήσομαι, ἐτράπην - τραπήσομαι). Ὁ παθητ. διως μέλλων α' (δε εἰς-Θηησομαι) δὲν ἐκληρονομήθη ἀρχαιόθεν, ἀλλ' ἐπλάσθη κατ' ἀγαλογίαν τῶν ἀλλων ἐνεργητικῶν καὶ μέσων καὶ τοῦτο κατὰ τοὺς ιστορικοὺς χρόνους (πρβλ. ἐφάνην - φανήσομαι=ἐφάνθην - φανθήσομαι).

(2) Βλ. καὶ ὁ. ἔχω σημείωσιν.

(3) Ἡ δονομασία ἀπαρέμφατος (ἐγκλισις), διότι ὁ τύπος οὗτος τοῦ ῥήματος δὲν παρεμφαίνει πρόσωπον καὶ ἀριθμόν. Ἡ δὲ δονομασία μετοχή, διότι ὁ ὄγκος οὗτος τύπος συμπετέχει καὶ τῆς φύσεως τοῦ ὄγριματος (πρβλ. κοι τὸ λατιν. participium [partem capio]=μετέχω). Τὰ δονόματα τῶν τοιῶν ἐγκλισεων, ὄγκιστικῆς δηλαδή, εὐκτικῆς καὶ προστακτικῆς, ἔξήχθησαν ἀπὸ τὰς κυριωτέρας σημασίας αὐτῶν, τὸ δὲ τῆς ὑποτακτικῆς ἀπὸ τῆς κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους χρήσεως αὐτῆς κατόπιν μορίων εἰς τὰ ὅποια ὑπετάσσετο.

Τὰ πρόσωπα είναι τρία, τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον : (ἴγια γράφω, σὺ γράφεις, αὐτὸς γράφει, κτλ.).

Οἱ ἀριθμοὶ είναι δύο : δὲνικός καὶ δὲ πληθυντικός. Τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ Ιδιαίτεραι καταλήξεις ύπαρχουσι μόνον διὰ τὸ β' καὶ γ' πρόσωπον (λύω : Ὁριστ. ἐνεστ. λύω, -εις, -ει, λύετον, λύετον, λύομεν, λύετε, λύουσι).

2. Θέμα καὶ χαρακτήρ. Διαιρεσίς τῶν ῥημάτων

Βάσις πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ρήματος είναι τὸ θέμα. Εἰς τοῦτο προστίθενται αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις ἄλλοτε γυμναὶ καὶ ἄλλοτε, ἀφοῦ παρεμβληθῶσι μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ θέματος φωνήνετά τινα δνόματζμενα θεματικά (οἱ καὶ εἰ τῆς δριστικῆς, η καὶ ω τῆς ύποτακτικῆς) : λύ-ο-μεν, λύ-ε-τε, λύ-ω-μεν, λύ-η-τε.

Εἰς τοὺς ρήματικοὺς τύπους κανονικῶς διακρίνομεν δύο θέματα : τὸ χρονικὸν καὶ τὸ ἔμματικόν.

Χρονικὸν λέγεται τὸ μέρος τοῦ ρήματος, τὸ δροῖον εὑρίσκομεν εἰς πάντας τοὺς τύπους ἐνδὸς ώρισμένου χρόνου ἢ ώρισμένων χρόνων αὐτοῦ. Ὁ ἐνεστώς ἔχει κοινὸν τὸ χρονικόν. Θέμα μὲ τὸν παρατατικόν, δὲ πλοῦς μέλλων κοινὸν μὲ τὸν ἀδριστὸν καὶ δὲ παρακείμενος κοινὸν μὲ τὸν ύπερσυντέλικον καὶ τὸν τετελεσμένον μέλλοντα : γράφω, ἔγραφ-ον, γράψω, ἔ-γραψ-α, γέγραφ-τ, ἔ-γεγράφ-ειν, γε-γράψ-ομαι (ἐκ τοῦ γε-γράφ-σομαι).

Ῥηματικὸν θέμα λέγεται τὸ ἀρχικὸν θέμα τοῦ ρήματος, τὸ δροῖον χρησιμεύει ὡς βάσις πρὸς σχηματισμὸν τῶν διαφόρων χρονικῶν θεμάτων αὐτοῦ. Οὕτω τοῦ ρήματος παιδεύω τὸ ρῆματ. Θέμα είναι παιδεύ-, τοῦ δάκτω, φάφ-, τοῦ βάλλω, βαλ-, τοῦ γίγνομαι, γεν-, κτλ.

Ῥηματικὸς χαρακτήρ λέγεται δὲ τελευταῖος φθόγγος (σύμφωνον ἢ φωνῆν) τοῦ ρήματικοῦ θέματος : λέγ-ω, ρῆματ. χαρακτήρ τὸ γ-, λέ-ω, ρῆματ. χαρακτήρ τὸ ν.

Χρονικὸς χαρακτήρ λέγεται δὲ φθόγγος ἢ οἱ φθόγγοι, οἱ δροῖοι προστίθενται εἰς τὸ τέλος τοῦ ρήματικοῦ θέματος πρὸς σχηματισμὸν τῶν ἄλλων χρονικῶν θεμάτων πλὴν τοῦ ἐνεστωτικοῦ. Οὕτω τὸ σ είναι χρονικὸς χαρακτήρ τοῦ μέλλοντος ἐν γένει, προσέτι δὲ τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου ἀδριστοῦ, τὸ καὶ τοῦ ἐνεργητ. παρακείμενον καὶ ύπερσυντέλικον, τὸ θη- τοῦ παθητικοῦ μέλλοντος καὶ τὸ θη-, θε- τοῦ παθητικοῦ ἀδριστοῦ.

Μὲ βάσιν τὸν ρήματικὸν χαρακτήρα τὰ ρήματα διαιροῦνται εἰς φωνηντόληκτα καὶ εἰς συμφωνόληκτα : λόγω, ἵστημε (δήμ. θεμ. λν-, στη-), πείθω, δεικνύμε (θεμ. πειθ-, δεικ-). Τὰ φωνηντόληκτα τῆς συζυγίας τῶν εἰς -ω διαιροῦνται εἰς ἀσυναίρετα (κωλύ-ω) καὶ συνηρημένα (τιμάω-ω), ἄλλως δὲ εἰς βαρύτονα καὶ περισπώμενα. Τὰ συμφωνόληκτα τῆς αὐτῆς συζυγίας διαιροῦνται εἰς ἀφωνόληκτα, ἔχοντα δη λαδὴ ρήματικὸν χαρακτήρα κ, γ, ς, π, β, φ τ, δ, θ, (φυλάττω θεμ. φυλακ

έλπιζω, θελ. ἔλπιδ· κτλ.), καὶ ὑγρόληπτα καὶ ἐνεινόληπτα, ἔχοντα δηλαδὴ χαρακτήρα λ, ρ, μ, ν, (βάλλω, θεμ. βαλ·, αἱρω, θεμ. ἀρ·, κτλ.)⁽¹⁾.

3. Ἀπρόσωπα 'Ρήματα

Τίτλα τινα πολλάκις λαμβάνονται εἰς τὸ γ' ἐνικὸν πρόσωπον ἔνευ ὑποκειμένου. Τὰ ρήματα αὐτὰ λέγονται ἀπρόσωπα. Τοιαῦτα εἶναι τὸ δεῖ, περοσῆκει, δοκεῖ, μέλει, μετέστει, κ. ἄ. Μετὰ τῶν ἀπροσώπων ρήμάτων συνάπτεται συνήθως δοτική, ήτις φανερώνει τὸ πρόσωπον εἰς τὸ δόποιον ἀναφέρεται ἡ ἔννοια αὐτῶν (δοτική προσωπική): δοκεῖ μοι (σοι, αὐτῷ, ἡμῖν, ὑμῖν, αὐτοῖς) ἀπιέναι=φαίνεται καλὸν εἰς ἐμὲ (εἰς σέ, κτλ.) ν' ἀπέλθω, (ν' ἀπέλθῃς κτλ.). Τὸ ἔκ τῶν ρήμάτων τούτων ἔξαρτώμενον ἀπαρέμφατον λέγεται ὑποκειμένον αὐτῶν. 'Ως ἀπρόσωπα λαμβάνονται καὶ ἄλλα ρήματα ἡ ἐκφράσεις (δημολογεῖται, λέγεται, ὥρα ἔστι κτλ.).

4. Σύνδετα καὶ παρασύνδετα 'Ρήματα⁽²⁾

Τὸ ρῆμα μόνον μετὰ προθέσεως συντίθεται ὡς πρώτου συνθετικοῦ (δια-γράφω, ἀπο-χωρῶ, ἐπει-φέρω). "Οταν ἐν τῷ ρήμα εἶναι σύνθετον, τὸ δὲ α' συνθετικὸν δὲν εἶναι πρόθεσις, ἀλλ' ἀλλο μέρος λόγου, τότε εἶναι παρασύνθετον⁽³⁾ (φιλόσοφος - φιλοσοφῶ, κακούργος - κακουργῶ, εὔτυχης - εὐτυχῶ, κτλ.). Παρασύνθετα εἶναι καὶ τὰ ρήματα, τὰ δόποια παράγονται ἔξ δύναματος συνθέτου μετὰ προθέσεως (σύμ - μαχος - συμμαχῶ, πρό - θυμοῦς - προ-θυμοῦμαι, κτλ.).

Τὰ παρασύνθετα ρήματα λήγουσι συνήθως εἰς - (εω)-ῶ (ἀδοξος - ἀδοξῶ, ἀδικος - ἀδικῶ, φιλόψυχος - φιλοψυχῶ, φιλότιμος - φιλοτιμοῦμαι), σπανιώτερον δὲ καὶ εἰς ἄλλας καταλήξεις, ὡς λ. χ. -ιζω⁽⁴⁾ εὐδαίμων - εὐδαιμονίζω, -άζω (άτιμος - ἀτιμάζω), -άω - ὦ, (μελάγχολος - μελαγχολῶ), - αἴρω (δυσχερής - δυσχεραίνω), (- ὥρα - ὦ, (ἀσθενής - ἀσθενῶ - ὖ), - εὐω (ἡνίοχος - ἡνιοχεύω), - εὐομάς (φιλάνθρωπος - φιλανθρωπεύομαι).

Τὰ μετὰ προθέσεως σύνθετα ρήματα καὶ τὰ παρασύνθετα ὡς καὶ τὰ ἀπὸ συντάξεως μετὰ προθέσεως σύνθετα (λ. χ. καταχωρίζω ἐκ τοῦ κατὰ χώραν τίθημι, ἔγχειρίζω ἐκ τοῦ ἐν χειρὶ τίθημι, σκορακίζω καὶ ἀποσκορακίζω ἐκ τοῦ εἰς κόρακας πέμπω καὶ ἀποπέμπω) αὐξάνονται καὶ ἀναδιπλασιάζονται ἔσωθεν.

⁽¹⁾ "Ἄλλως τὰ ρήματα διαιροῦνται εἰς πρωτόθετα, εἰς ὅμιτα δηλαδὴ σηματισθέντα πάλαι ἐξ αὐτῶν τῶν λεγομένων ὅιζῶν (τρέχω, τρέμω, ἔπομαι) καὶ εἰς παράγωγα ἐκ πρωτοθέτων ρήμάτων (ὅμιτικά η παραρρήματα, ὡς λ. χ. τρέμω - τρομέω, ἔπομαι - δράζω, τρέχω - τροχάω) καὶ ἐξ ὄνομάτων (ὄνοματικά η παρώντα): (ἄγγελος - ἄγγέλλω, μωρός - μωραίω).

Κατὰ τὴν σημασίαν τὰ ρήματα διαιροῦνται 1) εἰς τὰ ἐνφράζοντα ἀπλῶς τὴν ἔννοιαν τῆς ὅλης (λέγω, βλέπω), 2) εἰς τὰ ἐναρκτικά (ἡβάσκω, γηράσκω), 3) εἰς τὰ θαμιστικά (φορέω, οἰνοποτάζω), 4) εἰς τὰ ἐπιτακτικά (νέμω - νομάω, τρέχω - τροχάω), 5) εἰς τὰ ἐφετικά (μαθητῶ, πολεμησόω) καὶ 6) εἰς τὰ ὑποκριτικά (κλαυθυμούζω, ἐντροπαλίζομαι).

⁽²⁾ Βλ. Βασ. Φάρη. 'Ανάλητα Φιλολογικά (Θεσσαλονίκη 1941), σελ. 3, κ. ἔ. ('Ο χρυσοῦς κανὼν τοῦ Scaliger).

⁽³⁾ Παρασύνθετος ἐν γένει λέγεται μία λέξις, διατ. παράγεται ἐξ ἄλλης συνθέτου.

IV. Ἀνώμαλα Ρήματα

Πρός σχηματισμὸν τῶν χρόνων πολλῶν φωνηντολήκτων βαρυτόνων, ῥημάτων (*παιδεύω, λύω*) προστίθενται εἰς τὸ τέλος μὲν τοῦ ῥηματικοῦ θέματος δὲ χρονικὸς χαρακτὴρ καὶ αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις ὅντες μεταβολῆς τινος, εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ ὠρισμένων χρόνων· ἡ αὐξήσις καὶ δ ἀναδιπλασιασμὸς⁽¹⁾ (λύ· ω, ἔ·λυ·σ·ω, λύ·σ·α, ἔ·λυ·σ·α, λέ·λυ·κ·ειν). Εἰς πολλὰ ὅμως ἐκ τῶν ῥημάτων τὸ ῥηματικὸν θέμα κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων χρονικῶν θεμάτων δὲν μένει ἀμετάβλητον· τούναντίον ὑφίσταται διαφόρους μετσχηματισμούς, ἀλλοτε μὲν εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀλλοτε δὲ εἰς τὸ μέσον καὶ ἀλλοτε εἰς τὸ τέλος, πρὸ τῶν ῥηματικῶν καταλήξεων⁽²⁾. Οὕτω λ. χ. τὸ ῥῆμα δίδωμε σχηματίζει τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ δω· δι' ἐνεστωτικοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ, τῆς ἐπαναλήψεως δηλαδὴ τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου μετὰ τοῦ ε· (δέ·δω·μι). Τὸ ῥῆμα λείπω σχηματίζει τὸν ἀδρίστον β· ἐκ τοῦ θέματος λιπ· (ἔ·λιπ·ω), τὸν δὲ παρακείμενον ἐκ τοῦ θέματος λοιπ· (λέ·λοιπ·α). Τὸ ῥῆμα δείκνυμι σχηματίζει τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ δεικ· προσλήψει τοῦ προσφύματος νυ· (δείκ·νυ·μι). Τὰ ῥῆματα ταῦτα τῶν δοπιῶν τὸ ῥηματικὸν θέμα μετασχηματίζεται κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων χρόνων λέγονται ἀνώμαλα.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ῥημάτων τῆς κατηγορίας ταύτης περὶ τῶν δοπιῶν λεπτομερέστερον ἀμέσως κατωτέρω, ὡς ἀνώμαλα χαρακτῆρις οἱζονται καὶ ἐκεῖνα τὰ ῥῆματα. τῶν δοπιῶν ή σημασία τῶν χρόνων δὲν ἀκολουθεῖ τὴν σημασίαν τοῦ ἐνεστῶτος τῆς αὐτῆς φωνῆς ἢ τὴν σημασίαν τὴν δοπιῶν φανερώνει ἢ κατάληξις. Οὕτω λ. χ. δ μέλλων τοῦ λαμβάνω, δ τύπος δηλ. λήψομαι, ἔχει ἐνεργητικὴν σημασίαν (= θάλαμβάνω ἢ θά λάβω), δ ἐνεργητικὸς παρακείμενος β· τοῦ ἀπόλλημα, δ τύπος δηλ. ἀπόλλωλα ἔχει παθητικὴν σημασίαν (= ἔχω χαθῆ).

Γενικώτερον κατὰ ταῦτα ἀνώμαλα λέγονται τὰ ῥήματα, τὰ δοπιᾶ δὲν ἀκολουθοῦσι τοὺς γενικούς κανόνας τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἴτε ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν εἴτε ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τῶν χρόνων.

A' Ἀνώμαλα κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν χρόνων

1. Ρήματα μὲν μεταβολάς ἐν ἀρχῇ τοῦ θέματος

‘Ρήματά τινα τῆς κατηγορίας ταύτης ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα σχηματίζουσι τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα· δι' ἀναδιπλασιασμοῦ, οὗτοινος τὸ συνηθέστερον εἶδος εἶναι ἢ ἐπανάληψις τοῦ ἀρχικοῦ συμφώνου τοῦ

⁽¹⁾ Διὰ τὰ ἀνωμάλως αὐξανόμενα καὶ ἀναδιπλασιαζόμενα ὄγματα γίνεται λόγος ἐν τῇ οἰκείᾳ δι' ἔκστοτον ὄγμα σημειώσει.

⁽²⁾ Τὸ θέμα ἔνδος καὶ τοῦ αὐτοῦ ὄγματος δύναται νὰ ὑφίσταται διαφόρους συγχρόνως μεταβολάς. Προβλ. Θεμ. γεν·, ἐξ οὐ γι·γεν·, γι·γν·, γι·γν·οματ., βερ·, βι·βερ·, βι·βερώσκω.

θέματος μετά τοῦ εἰς βιβρώσκω, γιγνομαι, γιγνώσκω, διδάσκω, μηνήσκω, ἵστημι (ἐκ τοῦ στηθημι). πιπράσκω, κ. ὅ.

*Αλλα δήματα λαμβάνουσι προσθετικόν τι φωνῆν : (ἀστραπή, πρβλ. στεροπή), ἀστράπτω, δρέγομαι (πρβλ. τὸ λατιν. *regō*), ἀμέλγω (πρβλ. γερμ. *melken*), ἀμείβω (λατιν. *migro*) (Ομηρ. λίπα) ἀλείφω.

2. Ρήματα μὲν μεταβολὰς ἐν μέσω τοῦ θέματος

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται δήματα τῶν διποίων τὸ θέμα ἔχει διαφόρους μορφάς: λείπω, ἔλιπον, λέλοιπα, φεύγω, ἔφυγον, ἔχω, ἔσχον (θέματα: λειπ-, λιπ-, λοιπ-, φευγ-, φυγ-, ἔχ- [ἐκ τοῦ - σεχ], σχ-). Αἱ μεταβολαὶ αὗται κατὰ μέγα μέρους διφείλονται εἰς παθήσεις τῶν φωνήντων ἢ διφθόγγων τοῦ θέματος. Ἐκ τούτων δὲ σπουδαιοτέρα είναι ἡ μετάπτωσις. Λέγεται δὲ μετάπτωσις τὸ γλωσσικόν φαινόμενον κατὰ τὸ δποίον εἰς παναρχαίους χρόνους, (ὅτε δηλ. ἡ Ἑλληνική γλώσσα ἀπετέλει κλάδον τῆς Ἱαπετικῆς καὶ δὲν εἶχεν εἰσέτι χωρισθῆ τῶν ἀδελφῶν γλωσσῶν, Λατινικῆς, Ἰνδικῆς κτλ.), τὰ φωνήντα καὶ αἱ διφθόγγοι ὑπέστησαν παθήσεις κατὰ ποιὸν καὶ ποσδὴν εἰς τὰς διζικάς καὶ καταληκτικάς συλλαβὰς τῶν λέξεων. (Πρβλ. φέρω, φόρος, φαρετέρα δίφρος, φώρε [=κλέπτης], λείπω, λιπεῖν, ἔλιπτής, φεύγω, φυγεῖν, ἔργης, ἔρωγή, φεήν, φευγός, φρονῶ. Ὡς αιτία τῶν παθήσεων ὑποτίθεται λιχυρδὸς τονισμὸς (πρβλ. καὶ τὰ τῆς βορείου νεωτέρας Ἑλληνικῆς, ἐν τῇ δποίᾳ διὰ τὸν λιχυρδὸν τονισμὸν συστέλλονται ἥ καὶ ἀποβάλλονται φωνήντα τινα τῶν ἀτόνων συλλαβῶν: μῆνις ἀντὶ μῆνες, ἀλλὰ μνῶν ἀντὶ μηνῶν, μίλαγα, ἀλλὰ μλάου, κλπ.)

Μορφαὶ τῆς μεταπτώσεως εἰναι: 1) ἡ τροπὴ ἡ ἐτεροίωσις. Αὕτη εἰναι ἡ ποιοτικὴ μεταβολὴ ἐνὸς φωνήντος ἢ διφθόγγου εἰς ἄλλο τοῦ αὐτοῦ χρόνου: τρέφω - τέτροφω-α (εἰς εἰς α), ἔηγ-νυμι - ἔρ-ρωγ-α (η εἰς ω), λείπω, λέλοιπα-α (ει εἰς οι). 2) Ἡ ἔκτασις καὶ ἡ συστολὴ ἢ ἔξασθένωσις, ἡ ποσοτικὴ δηλαδὴ μεταβολὴ φωνήγτος ἢ διφθόγγου: τίθημι, τίθε-μεν (η εἰς ε), τίστη-μι, τίστα-τε (η εἰς α), φεύγω, ἔφυγον (ευ εἰς υ), λείπω, ἔλιπον (ει εἰς ι), τρίβω - ἔτριψα (ι εἰς ι), βρέχ-ομαι, ἔ-βρέχ-όμην, ἔ-βράχ-ην, τείνω, θεμ. τεν-, ἔ-τά-θιμην (ε εἰς α), κ.τ.δ (Πρβλ. καὶ παραδείγματα ἐκτάσεως εἰς δινόματα: ποιμέν-α, ποιμήν [ε εἰς η], βήτορ-α, βήτωρ [ο εἰς ω]). 3) Ἡ συγκοπή, ἡ ἔξαφάνισις δηλαδὴ τοῦ βραχέος φωνήντος τοῦ θέματος: ξπομαι, θεμ. σεπ-, ἀδρ. ἔ-σπ-όμην, γίγνομαι θεμ. γεν-, ἐνεστ. γιγνομαι, ἔχω θεμ. σεχ-, ἀδρ. β ἔ-σχ-ον. κ. ὅ. 4) Η μεταβολὴ τοῦ διουλάβου θέματος εἰς μονοσύλλαβον: θανα-θη-, (θηήσκω), βελε-βλη-, βέβληκα (βάλλω), καμα-κμη-, κέκμηκα (κάμνω), καλε-κλη-, κέκληκα (καλῶ), τεμε-τμη-, τέτμηκα (τέμνω), στορε-στρω-, ἔ-στρω-μαι (στρώνυμι), βορο-βρω-, (βιβρώσκω) κ. ὅ.

ΣΗΜ. Παραδείγματα θεμάτων ὑπὸ δύο μορφῶν: ἀλείφω (ἀλειφ-, ἀλιφ-, πυνθάνομαι (πενθ-, πνθ-), τυγχάνω (τευχ-, τυχ-), λαγχάνω (ληχ-, λαχ-), πήγνυμι (πηγ-, παγ-), πλήττω (πληγ-, πλαγ-), θλίβομαι (θλίβ-, θλίβ-), φρύγομαι (φροῦγ-, φρεῦγ-).

“Αλλή πάθησις, διάφορος τῆς μεναπτώσεως είναι ή ἀντέκτασις ἢ ἀναπληρωτική ἐκτασις. Λέγεται ἀντέκτασις τὸ γλωσσικὸν φαινόμενον καθ' διαραχὴν φωνῆν ἔκτενεται (δι' ἀπώλειαν ἡμίφωνον ἦτοι ἐνρίψιν, ὑγροῦ ή συριστικοῦ, ή καὶ F) εἰς μακρὸν ἢ διφθογγον’ (πρβλ. σημαντ., ἀρ. ἐ-σήμαν-σα, ἐσήμαντα, ἐσήμηντα, μέν-ω. ἀρ. ἐ-μεν-σα. ἔμεννα, ἔμεινα, πλύνω, θεμ. πλύν-·, πλύν-·ω, πλύν-·ω κτλ.).

ΣΗΜ. Εἰς τὴν αὔξησιν ὅμημάτων τινῶν η (ἀντὶ ε) συμβαίνει ἐναλλαγὴ του χρόνου τῶν δύο ἐφεξῆς συλλαβῶν. Τὸ γλωσσικὸν τοῦτο φαινόμενον τῆς ἐναλλαγῆς δηλαδὴ τοῦ χρόνου τῶν συλλαβῶν λέγεται ἀντιμεταχώρησις: δρῶ, ἡFθρων, (μὲν συχνοτέραν συλλαβικὴν αὔξησιν) ἔωρων, ἔορτάζω, ἡσόρταζον, ἔωρταζον (Βλ. καὶ σελίς 9).

3. Ρήματα μὲν μεταβολὰς ἐν τέλει τοῦ δέματος

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται ρήματα τῶν ὄποιων τὸ φηματικὸν θέμα ἐπαυξάνεται ἐν τέλει διὰ διαφόρων προσφυμάτων πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ἐνεστού. Θεμ. (ἔξι οὖς καὶ διπαρατατικός) ἢ πρὸς σχηματισμὸν τοῦ θεμ. μερικῶν ἢ πάντων τῶν ἀλλων χρόνων⁽¹⁾). Τὰ κυριώτερα τῶν προσφυμάτων τούτων είναι τὰ ἔξης: α) διὰ τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα: -τ, -j, ⁽²⁾-ν, -ν καὶ -αν, -νε, -σ, -σκ, -ισκ, -θ, -νυ, καὶ β) διὰ τὸ ἐνεστωτικὸν ἢ τὸ χρονικὸν μερικῶν ἢ πάντων τῶν ἀλλων χρόνων τὸ -ε.

α' Ρήματα μὲν πρόσφυμα -τ⁽³⁾

Τοῦτο λαμβάνουσι κυρίως τὰ ἀφωνόληκτα ρήματα τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα (π., β., φ., η) λ. χ. (βλάβ-τ-ω) βλάπτω, (βάφ-τ-ω) βάπτω (κρύψ-τ-ω, (ράφ-τ-ω) ράπτω, (σκάφ-τ-ω) σκάπτω, κλέπτ-τ-ω, κόπτ-τ-ω, τύπ-τ-ω⁽⁴⁾).

(1) Ρήματά τινα λαμβάνουσι διπλᾶ πρόσφυματα λ. χ. : ὄφλ-ισκ-άν-ω.

(2) Τὸ j (γιώτ), τὸ δποῖον είται τὸ συγχρότατον τῶν προσφυμάτων, ώς καὶ τὸ F (δίγαμμα), ἀνήκοντον εἰς τὰ ἡμίφωνα. Τὸ Ἑλληνικὸν ἀλφάβητον δὲν περιέχει γράμμα ἵδιον πρὸς παρόστασιν τοῦ j, διότι οὐδέποτε διετηρήθη ἀμετάβλητον, ἀλλ' ἥδη κατὰ τοὺς παναρχαῖον, τοὺς πανελλήνους χρόνους τοῦτο ἡ ἀφωνοιώθη ἢ ἀλεβλήθη. “Ἡ ὑπαρξίες τοῦ μαρτυρεῖται ἐν τῶν ἀλεβλῶν γλωσσῶν, δι' αὐτοῦ δ' ἔξηγονται διάφορα φαινόμενα τῆς ἀρχαίας γλώσσης. Ήτο φύγογες ονυγενῆς πρὸς τὸ ε, ποεφέροτο δ' σπῶς τὸ γε εἰς τὰς λέξεις: ὅσλόγι, καλίγεται κλαίγεται.

Τὸ F ὄνομαζόμενον δίγαμμα διὰ τὸν οχηματισμὸν καὶ βαθ' διὰ τὴν προφοράν του είναι ονυγενές πρὸς τὸ ν. Ἡ προφορά του ἐπλησίαζε πολὺ πρὸς τὴν τοῦ β (πρβλ. βέργον=έργον, βοῖνος=οίνος). Τὸ F εἰς ἄλλας μὲν διαλέκτους διετηρήθη καθ' ὅλην τὴν ἀρχαιότητα, εἰς τὴν Ἀττικὴν δὲ ἔξηφανισθη ἀπὸ παλαιοτατων χρόνων καὶ μόνον εἰς ὅλιγας λέξεις διετηρήθη μεταβλήτην εἰς τέλειον φωνῆν υ-Πρβλ., βοῦς (βοΐς), ἔπλευσα (ἔπλευσα), βασιλεὺς (βασιλέψα).

(3) Ἐκ πάντων τῶν εἰς -τω ὅμημάτων μόνον τοῦ πλεπτω καὶ τίκτω (ὅπερ ἐκ τοῦ τε-τκ-ω κατ' ἀμοιβαίαν μεταθέσιν τῶν ἀφώνων) τὸ τ δὲν είναι πρόσφυμα, ἀλλ' ἀρχικὸς χαρακτήρ.

(4) Κατὰ τὰ διδασκόμενα ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Γ. Χατζηδάκι τὸ -πτε εἰς τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα π. φ., προηλθεν ἐκ ονυγκωνέσσεως μετ' αὐτῶν τοῦ j (βλ. κατωτέρω, ὅμι. μὲν πρόσφυμα j) οἷον; Θάπ-·ω (Θάπτω), σκάπτω, ράπτω, κ. ἀ. Καὶ ἀναλογίαν δὲ πρὸς τὰ ταῦτα ἔνεκα τῆς ὡμοιότητος ἐν τοῖς ἀλλοις χρόνοις εἰς ψα-, -ψω, ἐσχηματίσταν ἐνεστῶτα καὶ τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα β, οἷον: καλύπτω παρὰ τὰ καλύβ-·j-ω (πρβλ. καλύβη).

β' Ρήματα μὲ πρόσφυμα ἵ

Τὸ δὲ χρησιμεύει εἰς σχηματισμὸν ἔνεστω τικῶν θεμάτων πρωτοτύπων καὶ παραγώγων. Τοῦτο λαμβάνουσί: 1) τὰ περισσότερα ἐκ τῶν ὑγρολήκτων καὶ ἐνρινολήκτων βῆμάτων. Εἰς ταῦτα τὸ δὲ ἀλλοτε μὲν ἀφομοιοῦται πρὸς τὸν βῆματικὸν χαρακτῆρα (ἀνγέλ··j·ω) ἀγγέλλω, ἀλλοτε δὲ ὑπερπηδῆ αὐτὸν καὶ συναιρεῖται μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνήντος τοῦ βῆματος εἰς διφθογγον (ἐπένθεσις), (φαν·, φάν·j·ω) φαίνω, ἀλλοτε δὲ ἀφομοιοῦται πρὸς τὸν βῆματικὸν χαρακτῆρα καὶ ἀπλοποιεῖται μετ' ἀντεκτάσεως τοῦ εἰς κὴ τοῦ Ἱ, Ὡ εἰς Ἱ, Ὡ (κτεν·, κτέν·j·ω, κτένινω) κτείνω, (κρίν·, κρίν·j·ω, κρίννω) κρίνω (πλύν·, πλύν·j·ω, πλύννω) πλύνω. (Πρβλ. ἀγγέλλω, ἀνατέλλω, βάλλω, μέλλω, στέλλω, ψάλλω, ὑφαίνω, μαραίνω, μιαίνω, καθαίρω, ἔκτείνω, τείνω, σπείρω, φθείρω, κρίνω, οἰκτίρω, πλύνω, σύρω).

2. Τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα οὐρανικὸν (κ, γ, χ) καὶ σπανιώτερον δύοντικὸν (τ, θ). Εἰς ταῦτα τὸ δὲ συνεχωνεύθη μετὰ τοῦ χαρακτῆρος εἰς -σσ (-ττ): (φυλακ·, φυλάκ·j·ω) φυλάσσ(ττ)ω, (κηρυκ·, κηρύκ·j·ω) κηρεύσσ(ττ)ω, (ταγ·, ταγ·j·ω) τάσσ(ττ)ω, (πληγ·, πληγ·j·ω) πλήσσ(ττ)ω, (ταραχ·, ταράχ·j·ω) ταράσσ(ττ)ω, δρυχ· (δρυχ·j·ω) δρένσσ(ττ)ω, πλάτ· (πλάτ·j·ω) πλάσσ(ττ)ω, (κορυθ-κορύθ·j·ω) κορύνσσω, (ποιητ.) (ἐρετ·, ἐρετ·, ἐρέτ·j·ω) ἐρέσσω, (πυρετ·, πυρέτ·j·ω) πυρέσσω,

ΣΗΜ. Εἰς τινα δήματα ἰδίᾳ, δηλοῦντα ἥχον τὸ δὲ πρὸς αὐτοῦ γ συνεχωνεύθη εἰς ζ (οἰλμωγ-οἰλμώγ·j·ω) οἰλμάζω, (κράγ·, κράγ·j·ω) κράξω (ἀλαλαγ-ἀλαλάγ·j·ω) ἀλαλάζω (στεναγ·, στενάγ·j·ω) στενάζω.

3) Τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα δ. Εἰς ταῦτα τὸ δὲ συνεχωνεύθη μετὰ τοῦ δ εἰς ζ (παιδ·, παιδ·j·ω) παιξω, (δδ·, δδ·j·ω) δξω, (φράδ·, φράδ·j·ω) φράξω.

ΣΗΜ. Γενικώτερον ἔξ δὲ τῶν τῶν εἰς -ζω δήματων μόνον τὸ ζζω (ώς σύνθετον καθίζω) δὲν ἀπέκτησε τὸ ζ διὰ συγχωνεύσεως τοῦ συμφώνου δὲ τὸν χαρακτῆρα η κατ' ἄναλογίαν.

4 Τὰ παραγώγα ἔξ δημάτων βῆματα (παρώνυμα) εἰς -άω, -έω, -ώω, -ίω, καὶ -εύω καὶ πολλὰ πρωτότυπα εἰς -άω, -ίω, -ήω, -ώω. Εἰς ταῦτα τὸ δὲ ἔξπεισεν εἰς παναρχαίους χρόνους, ὅστε φαίνονται ὡς μὴ προερχόμενα ἐκ παλαιοτέρων τύπων μετὰ τοῦ ι (ιιμή-τιμάζω-τιμάω, φίλος-φιλέω-φιλέω, μισθός-μισθήσω-μισθθώ, κόγις-κονίγω-κονίω, δάκρυ-δακρύω-δακρύνω, βασιλεύς-βασιλεύω-βασιλεύω, δράյω, δράω, τίγω-τίω, φύω-φύω, νήσω-νᾶς, ζήσω-ζήσω).

ΣΗΜ. Ο παλαιὸς σχηματισμὸς δ. εἰς -εω ἀπὸ τῶν εἰς -ος - δημομάτων, πόλεις πολεμέω, φίλος, φιλέω, ἀλέγχει τὴν ἀρχαίστητα τοῦ ε ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τοπικῇ τῶν δευτεροκλίτων (πρβλ. τὰ ἐπιφρόνημα: ἐκεῖ, ἀσυλεί, ὡς καὶ τὰ κλιτὰ διπλεῖ /Φωκικὸν/, κ. ἄ.).

γ' Ρήματα μὲ πρόσφυμα - ν

δάκ-ν-ω, κάμ-ν-ω, φθά-ν-ω, κ. ἄ.

δ' Ρήματα μὴ πρόσφυμα - αν

αισθ-άν-ομαι, ἀμαρτ-άν-ω, ἀπεχθ-άν-ομαι, βλαστ-άν-ω, δλισθ-άν-ω.

ε' Ρήματα μὲ πρόσφυμα -ν καὶ -σν

λα-ν-θ-άν-ω, (λα-ν-β-άν-ω) λα-μ-β-άν-ω, (λι-ν-π-άν-ω) λι-μ-π-άν-ω,
πυ-ν-θ-άν-ομαι, (λα-ν-χ-άν-ω) λα-γ-χ-άν-ω.

στ' Ρήματα μὲ πρόσφυμα -νε

(Ικ-) (ικ-νε-ομαι) - ἴκνοῦμαι (παρὰ πεζογράφοις σχεδόν πάντοτε ἀφι-
κνοῦμαι), (ύπισχ-) (ύπισχ-νε-ομαι) ὑπισχνοῦμαι.

ζ' Ρήματα μὲ πρόσφυμα -σ

(Αὐγ-σω λατιν. aug-eo) αὔξω, (ἀλέκ-σ-ω, πρβλ. ἀλ-κή, ἄλκ-ιμος)
ἀλέξω, ἔψω.

η' Ρήματα μὲ πρόσφυμα -σκ (¹)

Γηρά-σκ-ω, βά-σκ-ω, ἥβά-σκ-ω, ἀρέ-σκ-ω, μεθύ-σκ-ω, διδρά-σκ-ω,
γιγνώ-σκω, τιτρώ-σκω, (πάθ-σκ-ω) πάσχω, (διδάχ-σκ-ω), διδάσκω, κ. ἄ.

θ' Ρήματα μὲ πρόσφυμα -ισκ

Εύρ-ισκ-ω, (θνη-ισκ-ω) θυήσκω, (μιμνη-ισκ-ω) μιμνήσκω, κ. ἄ.

ι' Ρήματα μὲ πρόσφυμα -δ

(Βρ(-) βρέ-θ-ω, δαρ-θ-άν-ω, (dormire), (πρη-) πί-μ-πρη-μι καὶ πρή-θ-ω, κ. ἄ).

ια' Ρήματα μὲ πρόσφυμα -νύ

Δείκ-νυ-μι, ζεύγ-νυ-μι, δμ-νυμι, (ϊλ-νυ-μι) δλλυμι, κ. ἄ.

ιβ' Ρήματα μὲ πρόσφυμα -ε

1. Διὰ τὸ ἐνεστωτικὸν θέμα: (δοκ) δοκ-έ-ω-δοκῶ, (ἀθ), ὁθ-έω-ὁθῶ.

2. Διὰ πάντας τοὺς χρόνους: στερ-έ-ω-στερῶ, οἰδ-έ-ομαι-αἰδοῦμαι.

3. Διὰ τινας χρόνους, ίδιᾳ δὲ τὸν μέλλοντα καὶ τὸν ἀδρίστον. Εἰς
τὰ ρήματα ταῦτα τὸ πρόσφυμα ε συνήθως ἔκτείνεται εἰς η κατὰ τὰ
εἰς ἔω-ῶ φωνηντόληκτα. Πρβλ. αὔξω-αὐξήσω, καθεύδω-καθευδήσω,
οἰχομai-οἰχήσomai, βούλομai-βεβούληθην-βεβούλημai, δέω (ἔχω ἀνά-
γκην) δεῖσθω, δεδέηκα, κρίνω, μελ. κριν-έ-σω-κρινεώ-κρινῶ, κ. ἄ.).

ΣΗΜ. "Οταν ἄλλο τι πρόσφυμα μεταδοθῇ ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος ὄγκματός τυνος
καὶ εἰς ἄλλους χρόνους αὐτοῦ, οὗτοι προσλαμβάνονται πάντοτε καὶ τὸ πρόσφυμα ε
(μέλ-ή-ω μέλλω - μελ-ή-σω, χάρ-ή-ω - χάριθω - χαρ-ή-σω, τύπ-τ-ω - τυπ-ή-σω
βό-σκ-ω, βοσκ-ή-σω - ἐ-βόσκ-η-σω).

ΣΗΜ. 2. Πολλά ὄγκματα ἐκ τῶν ἔχοντων εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἄλλα προσφύ-
ματα λαμβάνονται εἰς ἄλλους χρόνους τὸ ε (ενδ-ισκ-ω - ενδ-ή-σω - ηδό-η-κα
άμαρτ-άν-ω, άμαρτ-ή-σουαι, ήμάρτ-η-κα, κ. ἄ.).

ΣΗΜ. 3. Τὰ λεγόμενα προσφύματα (ἄλλως ἐπιθήματα) ὡρμήσαν πιθα-
νῶς πάλαι ποτὲ ἐκ τοῦ τέλους διαφόρων λέξεων ή ἐκ δευτέρων συνθετικῶν.
Τοιοντοτρόπως ήδη πάλαι, καθὼς βραδύτερον κατὰ τοὺς ιστορικοὺς χρόνους,
εσχηματίσθησαν διάφοροι καταλήξεις ὄγκμάτων εἰς -ζω, -ένω, -εύματι,
-ώσων -ισκω κ. ἄ., αἵτινες ἐξηπλώθησαν κατ' ἀναλογίαν.

4. Ανώμαλα κατὰ τὴν κλίσιν (μοναδικά)

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται τὰ ρήματα: εἰμί, φημί, εἰμι
(=θά ξλθω), κεῖμαι, κάθημαι, οἴδα, δέοικα, χεή, έσικα.

(¹) Τὰ εἰς -σκω ὄγκματα καλοῦνται ἐναρχτικά (ἐνάρχομαι) ὡς δηλοῦντα εἰσο-
δον εἰς τινα κατάστασιν. Τοῦτο ὅμως δὲν ἰσχύει καὶ διὰ πάντα τὰ εἰς -σκω. Τὸ γιγνώ-
σκ-ω λ. χ. δὲν είναι καθαρῶς ἐναρχτικόν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ γηράσκω, ἥβάσκω κλπ.)

5. Ἐλλειπτικὰ ἢ ἀναπληρωτικὰ

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται ρήματα τῶν δποίων δὲν σχηματίζονται πάντες οἱ χρόνοι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὥματικοῦ θέματος, ἀλλὰ μερικοὶ ἔξ αὐτῶν σχηματίζονται (ἀναπληροῦνται) ἔξ ἀλλών θεμάτων σημασιολογικῶς συγγενῶν. Τοιαῦτα λ. χ. ρήματα εἶναι τὰ: λέγω ἢ ἀγορεύω, δρῶ, αἴρω, ἐσθίω, εὔχομαι, ζῶ, τρέχω, φέρω, τύπτω. (Πρβλ. τὰ νέα Ἑλλην.: ἔχω - θὰ λάβω, βλέπω - είδα, τρώω - ἔφαγα).

B' Ἀνώμαλα κατὰ τὴν σημασίαν τῶν χρόνων

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται αἱ ἔξῆς περιπτώσεις:

1. Ἔνεστῶτες μὲ σημασίαν παρακειμένου καὶ παρατατικοὶ μὲ σημασίαν ὑπερσυντελίκου: ἦκω = ἔχω ἔλθει, οἴχομαι = ἔχω ἀπέλθει, καθῆμαι, κεῖμαι.

2. Παρακειμενοὶ μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος καὶ ὑπερσυντέλικοι μὲ σημασίαν παρατατικοῦ: δέδοικα = φοβοῦμαι, ἔστικα = δμοιάζω, οίδα = γνωρίζω, γέγηθα = χαίρω.

3. Μέσοι μέλλοντες μὲ σημασίαν ἐνεργητικοῦ μέλλοντος: ἄδω, άσσομαι (= θὰ ψάλω), ἀκούω, ἀκούσομαι (= θ' ἀκούσω), ἀμαρτάνω, ἀμαρτησομαι (= θ' ἀποτύχω), κτλ.

4. Μέσοι μέλλοντες μὲ σημασίαν παθητικοῦ: ἀδικοῦμαι-ἀδικήσομαι (= θ' ἀδικηθῶ), ἀλίσκομαι - ἀλώσομαι (= θὰ συλληφθῶ, θὰ κυριευθῶ), κτλ.

5. Παθητικοὶ μέλλοντες ἢ ἀόριστοι μὲ σημασίαν μέσου μέλλοντος ἢ ἀόριστου: φαίνομαι - φανήσομαι - ἐφάνη, μιμησομαι - μηνησθήσομαι - ἐμηνήσθην.

6. Ἐνεργητικοὶ ἀόριστοι ἢ παρακειμενοὶ μὲ σημασίαν μέσου παθητικοῦ ἀόριστου ἢ παρακειμένου: ἕστημι - ἔστην (= ἔσταθην, ἔσταμάτησα), ἔστηκα (= ἔχω σταθῆ), φύω - ἔφυν (= ὑπῆρξα ἐκ φύσεως), πέψυκα (= είμαι ἐκ φύσεως), ἔγγυνυμι - ἔρρωγα, σήπομαι - σέσηπα.

7. Τὰ ἀποθετικὰ ρήματα⁽¹⁾, δηλ. ρήματα ἀπαντῶντα μόνον εἰς τὴν μέσην φωνήν: ἀχθομαι, ἀγωνίζομαι, αἰδοῦμαι, αἰνίτομαι, βούλομαι, κ. ἄ.

Τὰ ἀποθετικὰ λέγονται:

α) μέσα ἀποθετικά, δταν ἔχωσι μέσον ἀόριστον μὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν: ἀσπάζομαι - ἡσπασάμην, αἰσθάνομαι - ἡσθόμην, καρποῦμαι - ἐκαρπωσάμην, δέχομαι - ἐδέξάμην, κ. ἄ.

β) παθητικά ἀποθετικά, δταν ἔχωσι παθητικὸν ἀόριστον μὲ ἐνεργητικὴν ἢ ούδετέραν σημασίαν: βούλομαι-ἔβουλήθη, οἴομαι-φήθη, προσθυμοῦμαι - προσθυμήθη, φιλοτιμοῦμαι - ἐφιλοτιμήθη, κ. ἄ.

γ) μεικτά ἀποθετικά, δταν ἔχωσι μέσον ἀόριστον μὲ παθητικὴν σημασίαν καὶ παθητικὸν ἀόριστον μὲ παθητικὴν σημασίαν: αἰτιώμαι - ἡτιασάμην, (=κατηγόρησα), ἡτιάθην (=κατηγορήθην), ἔργαζομαι - εἰργασάμην (=κατεσκεύασα), εἰργάσθην (=κατεσκεύασθην) κ. ἄ.

(1) Ἐκλήθησαν ἀποθετικά, διότι ἐσφαλμένως ἐνομίσθη ὅτι εἰχον καὶ ἐνεργητικὴν φωνήν, τὴν δποίαν ἀπέβαλον (ἀπέθεσαν). Ταῦτα ὡς καὶ τὰ εὐχρηστοῦντα ἐν μόνῳ τῷ ἐνεργητικῷ τύπῳ (πάσχω) ἢ καὶ ἐν μόνῳ τῷ ἐνεστῶτι καὶ παρατικῷ (τρέμω, στέγω) δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι καὶ εἰς τὰ ἐλλειπτικά.

Μνημονικόν διάγραμμα τῶν ἀνωμάλων 'Ρήμάτων

Ανώμαλα 'Ρήματα

Α' Κατὰ τὸν
σχηματισμὸν
τῶν χρόνων

Β' Κατὰ τὴν
σημασίαν
τῶν χρόνων

1. 'Ρήματα μὲν μεταβολὰς ἐν ἀρχῇ τοῦ θέμη. (*βρω-, βι-βρωσκω-*)
2. 'Ρήματα μὲν μεταβολὰς ἐν μέσῳ τοῦ θέμη. (*τεμε-, τμη-, τέμνω, τέτμηκα*).
3. 'Ρήματα μὲν μεταβολὰς ἐν τέλει τοῦ θέμη. (*ταραχ-, ταράχ·jω, ταρά-σσ[τ]ω*)
4. 'Ανώμαλα κατὰ τὴν κλίσιν (μοναδικά) (*φημί, εἰμί, κλπ.*)
5. 'Ελλειπτικά ἢ ἀναπληρωτικά (*αιρῶ, ἔρχομαι, ζῶ, κλπ.*).

1. 'Ενεστῶτες μὲν σημασίαν παρακειμ. καὶ παρακείμενοι μὲν σημασίαν ἔνεστ. *ῆκω=ἔχω ἔλθει, δέδοικα=φοβοῦμαι*).
2. Μέσοι μέλλοντες μὲν σημασίαν ἔνεργητικοῦ ἢ παθητικοῦ μέλλοντος (*ἀκούω-ἀκούσομαι* [=θ' ἀκούσω]).
3. Παθητικοὶ μέλλοντες ἢ ἀόριστοι μὲν σημασίαν μέσου μέλλοντος ἢ ἀορίστου (*φαίνομαι-φανήσομαι* [=θά φανῶ]).
4. 'Ενεργητ. ἀορ., ἢ παρακ. μὲν σημασίαν μέσο. ἢ παθ. ἀορ. ἢ παρακειμ. (*ἴστηκα =ἔχω σταθῆ*).
5. 'Αποθετικά (*ἔργάζομαι, ἄχθομαι* κλπ.).

Ἐξήγησις τῶν κυριωτέρων συντετμημένων λέξεων

ἀμτβ.=ἀμετάβατον
ἀντιθ.=ἀντίθετον
ἀορ.=ἀόριστος
ἀπαρ.=ἀπάρεμφατον
ἀπροσ.=ἀπρόσωπον
ἀρχ.=ἀρχικὸν
Ἄττ. πεζογρ.=Ἄττικοὶ πεζο-
βλ.=βλέπε
Δωρ.=Δωρικὸς
Ἐνεστ.=Ἐνεστῶς
Ἐνεργ.=ἐνεργητικὸς
Ἐπικ.=ἐπικός
Ηροδ.=Ηρόδοτος
Θεμ.=Θέμα
Ιων.=Ιωνικός
κτλ.=καὶ τὰ λοιπά
λεξ.=λέξις

γράφοι

μτγν.=μεταγενέστερος
μτχ.=μετοχὴ
μτβτ.=μεταβατικὸν
Ὦμ.=Ὀμηρος
παθητ.=παθητικὸς
παρασυνθ.=παρασύνθετον
περιφρ.=περίφρασις
ποιητ.=ποιητικὸς
προσφ.=πρόσφυμα
πρβλ.=παράβαλε
πρυθ.=πρόθεσις
ρ.=ρῆμα
σημ.=σημείωσις
συνθ.=σύνθετον
συνων.=συνώνυμα
τετελ. μελ.=τετελεσμένος μέλλων
χρ.=χρόνος

'Η κεραία (—) φανερώνει δτι ὁ τύπος πρὸ τοῦ
ὅποιου εὑρίσκεται ἀπαντῆ μόνον ἐν συνθέσει

A

Αβευλέω -ῶ (=οὐ βιούμαι, δὲν θέλω), ἀορ. ἡβούλησα (ἐν τῇ μτῇ, ἀβούλήσας), (μτγν.). Παραγ. ἀβούλημα = τὸ ἀπερισκέπτως περιγμένον, ἀβούλητος=ἀκούσιος, δυσάρεστος.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἔπιθ. ἄβονλος (ἀσυλλόγιστος, κακόβουλος) ληφθέντος πιθανῶς μὲν τὴν σημασίαν: διὰ μὴ θέλων. **Ἄβονλος**, ἀβούλε-·····, ἀβούλεω, ἀβούλω (βλ. εἰσαγ. σελ. 11, σύνθετα καὶ παρασύνθ. ρήματα, καὶ σελ. 15, ρήματα μὲν πρόσφυμα j, περιπτ. 4). **Ἀντιθ. βούλομαι**. Συνων. ἐναντιοῦμαι.

Ἀβρύνω (=κάμνω τινὰ ἀβρόν, μαλθακόν), (ποιητικ.), ἀορ. ἡβρύνω (ἐν τῷ ἀπαρεμφ. ἀβρύναι), (ποιητ.). Μεσ. ἀβρύνομαι = ὑπερθηφανεύομαι, καμαρώνω (ποιητ.), πρτ. ἡβρύνομην. Παραγ. ἀβρυντῆς=διπειδεικτικῶς καλλωπιζόμενος, διηγήσιμος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἀβρός, διπερ ἵσως ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης ὡς τὸ ἥβη, προσλήψει τῆς καταλήξ-·····ων κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐκ τῶν ἔπιθέτων βαρύνς, παχύνς, ἥδης κ. ἄ. παραγομένων ρήματων: βαρύνω, παχύνω, ἥδηνω κ. ἄ. Συνων. τῷ μέσῳ: λαμπρύνομαι, σεμνύνομαι, κ. ἄ.

Ἀγάλλω (=μεγαλύνω, τιμῶ, κοσμῶ τινα), πρτ. ἡγαλλον (μτγν.), μελ. ἀγαλῶ (ποιητ.), ἀορ. ἡγηλα, (ποιητ. καὶ μτγν.). Μεσ. ἀγάλλομαι (χαίρω, καυχῶμαι ἐπί τινι), πρτ. ἡγαλλόμην, παθ. ἀορ. ἡγάλλθην (ἐν τῷ ἀπαρ. ἀγαλλῆναι) (μτγν.). Παραγ. ἀγαλμα = πᾶν, ἐφ^τ φ τις ἀγάλλεται, τιμή, δόξα (πρβλ.: τέκνον, δόμων ἀγαλμα), ἀνδριάς, ἀγαλλητός, ἥ, ὅν = δ ἔξ οὖ δύναται τις νὺ εὑχαριστηθῆ, ἀγαλματίας=δραίος ὡς ἄγαλμα.

Σημ. 1. Τὸ δ. πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀγλαδές (ἔξ οὖ διατάθεσιν τοῦ λ., ἀγαλ-ός, διπερ ἀχρηστον). Θεμ. ἀγαλ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j, ἀγάλ-·····, ἀγάλλω (βλ. εἰσαγ. σ. 15. ρήμ. μὲν προσφ. j, περιπτ. 1) Συνων. τῷ μὲν ἐνεργητ.: καλλωπικῶ, λαμπρύνω, κοσμῶ, τῷ δὲ μέσῳ: εὐφραινομαι, τέρπομαι, ἥδομαι, χαίρω, ἀγαμαι, γηθέω.

Σημ. 2. Μεταγεν. τύπος τοῦ ἀγάλλομαι εἰναι τὸ ἀγαλλιάω-··· (=**χαλ-ρω** καθ' ὑπερβολὴν), διπερ συνηθέστερον ὡς ἀποθετ. ἀγαλλιῶμαι ἢ ἀγαλλιάζομαι.

Σημ. 1. Διὰ νὰ κατανοῇ διαθητής τὴν σημειώσει πρέπει πρότερον νὰ μελετήσῃ τήν εἰσαγωγήν, εἰς τὴν δοποῖαν καὶ ν' ἀνατρέχῃ κατὰ τὴν μελέτην.

Σημ. 2. Τὰ πλεῖστα τῶν μετὰ προθέσεων συνθέτων ρήματων ζητητέα εἰς τὰ ἀπλᾶ. Τὸ προσγεάφω λ. χ. εἰς τὸ γεάφω, τὸ ἀναρρῶ εἰς τὸ αἴρω κλπ.

Σημ. 3. Ἐπειδὴ οἱ μαθηταὶ τῶν κατωτέρων ίδια γυμνασιακῶν τάξεων μετὰ δυσκολίας πολλάκις διακρίνουσι τὸ ρήμα εἰς τὸ δοποῖον ἀνήκουσιν ὡρισμένοι τύποι, ὡς λ. χ. πρέσασθαι, ἐρεσθαι, ἀναδήσασθαι, συνεπισπόμενος, εἴσομαις κλπ., ἐν τῇ παρούσῃ ἐκδόσει ἀνεγράφησαν διὰ μικροτέρων γραμμάτων ὡς λήματα καὶ ἀρκετοὶ τύποι ἀπλῶν καὶ συνθέτων ἀνωμάλων ρήματων μετὰ παραπομῆς εἰς τὸ οἰκεῖον ρήμα.

Αγαλλιάω -ῶ, βλ. ἀγάλλω, σημ. 2.

Ἄγαμαι (= θαυμάζω, εὐρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τι), ἀποθ., πρτ. ἡγάμην, μεσ. μελ. ἀγάσσομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. ἀντί μέσου ἀγασθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἡγασθάμην, παθ. ἀορ. μετ' ἐνεργ. σημ. ἡγάσθην = ἐθαύμασα. Παραγ. ἄγασμα = ἀντικείμενον λατρείας, ἀγαμένως=μετὰ θαυμασμοῦ ἢ σεβασμοῦ, ἀγαστὸς (ἔξ οὖ ἀξιάγαστος)=ἄξιος θαυμασμοῦ.

Σημ. Θέμ. **ἄγαστος** (πρβλ. ἀγασ-τός), ἔξ οδ προσλήψει τοῦ προσφ. ἁγάστος ιομαῖ (καὶ ἐπενθέσει, ἄγαλομας ἐπικ. καὶ Ἰων.), ἀγάσθομα (κατὰ τὰ εἰς τι), καὶ ἄγαμας κατὰ μετάστασιν εἰς τὰ εἰς -ω.

Τὸ δ. κλίνεται κατὰ τὸ ἵσταμαι. Ἐκ τῶν ἑγκλίσεων τοῦ ἐνεστάπαντων μόνον τὸ σ' ἐν. τῆς εὔκτ. ἄγαίμην καὶ τὸ κατὰ τὰ βαρύτονα τονιζόμενον γ' πληθ. ἄγαιντο. Συνων.: θαυμάζω, ἐκπλήγγετομαι, χαίρω, ἥδομαι, ἄγάλλομαι.

Ἄγγελλω (= φέρω ἀγγελίαν ἢ παραγγελίαν, ἀναγγέλλω), πρτ. ἡγγελλον, μελ. ἀγγελῶ, ἀορ. ἡγγειλα καὶ β' ἡγγελον, (μτγν.), πρκ.—ἡγγελκα, ὑπερσ.—ἡγγέλκειν. Μεσ. καὶ παθ. ἀγγέλλομαι, πρτ. ἡγγελλόμην, παθ. μελ.—ἀγγελθήσομαι (ἀπ—), καὶ β' ἀναγγελήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἡγγειλάμην (ἐπ—), παθ. ἀορ. ἡγγέλθην καὶ β' ἡγγέλην, (μτγν.), πρκ. ἡγγειλμαι, ὑπερσ. ἡγγέλημην. Παραγ. ἀγγελήρ, εἰσαγγελεύς, ἄγγελμα, ἔξαγγελτος, κατάγγελτος, αὐτεπάγγελτος, κακάγγελτος = δ φέρων κακὴν εἰδησιν.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ἄγγελος, ἔξ οδ καὶ ἄγγελία. Θέμ. ἀγγελ-, ἔξ οδ προσλήψει τοῦ προσφμ. j. ἀγγέλῳ καὶ κατ' ἀφομοίωσιν αὐτοῦ πρὸς τὸ λ ἀγγέλλω (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, δῆμ. μὲ πρόσφυμα j, περιπτ. 1) Σύνθετοι μετό διαφόρων προθέσεων: ἐπί, ὑπό, διά, εἰς, κ. ἄ. Τὸ μέσ. ἐπαγγέλλομαι μετὰ δοτικῆς μὲν ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ ὑποσχοῦμαι, μετ' αἵτιατ. δὲ τὴν τοῦ ἔχω τι ὡς ἐπάγγελμα. **Ἐπαγγέλλω** = γνωστοποιῶ, καταγγέλλω. Τὸ ἀπαγγέλλω=ἀναγγέλλω, γνωστοποιῶ, λέγεται συνήθως ἐπὶ ἀγγέλλου, δηλ. ἀπεσταλμένου. Συνων. μηνώ.

Ἄγειρω (= συναθροίζω), πρτ. ἡγειρον, ἀορ. ἡγειρα, πρκ. ἀγήγερον, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ.—ἀγειρόμαι, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἀγεροῦμαι, (ποιητ.), μεσ. ἀορ. (μτβτ.) ἡγειράμην (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀορ. ἡγέρθην, (ποιητ.), πρκ. ἀγήγερμαι, (μτγν.), ὑπερσ. γ' ἐν. ἀγήγερτο, (μτγν.). Τὸ μεσ. ἐκφέρεται καὶ ἀναλευμένως: ἀγείρω ἐμαυτόν. Παραγ. ἀγήρτης=δ συλλέγων, δ ἐπαίτης, δ ἀπατεών, ἀγορά (πρβλ. ἀγορεύω=διμιλῶ ἐν συνελεύσει) (ποιητ. ἀγυρις), ἔξ οὖ δμήγυρις, πανήγυρις, ἄγερσις, ἀγερμός, συναγερμός, συναγερτός.

Σημ. Τὸ δ. ἔξ ὀρχικοῦ θεμ. γερ—, ἔξ οδ μετὰ προσθετικοῦ α (ὅπερ μεταπτωτική βαθμίς τῆς ἐν) καὶ προσλήψει τοῦ προσφ. j (ἀγέρτω, ἀγέρτω) ἀγείρω (βλ. εἰσαγ, σελ. 15, δῆμ. μὲ προσφ. j, περιπτ. 2). Τὸ σύνθετο συναγείρομαι=1) συναθροίζομαι, 2) ἔρχομαι εἰς ἐμαυτόν, συνέρχομαι. **Πρεσαγείρομαι** = κύκλω περιπορευόμενος συναθροίζω δι' ἐμαυτὸν δῶρα ἢ χρήματα. Συνων. ἀθροίζω, ἀλίζω, συναλίζω, συνάγω. Ποιητ. τύπος ἄγερέθομαι.

Ἀγνοέω -ῶ (= δὲν γνωρίζω, πλανῶμαι), πρτ. ἡγνόσυν, μελ. ἀγνοήσω, ἀορ. ἡγνόρσα, πρκ. ἡγνόηκα. Παθ. ἀγνοοῦμαι, πρτ. ἡγνοούμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἀγνοήσομαι, παθ. μελ. ἀγνοηθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἡγνοήθην, πρκ. ἡγνόμαι. Τὸ μεσ. ἐκφέρεται κατ' ἀνάλυσιν: ἀγνοῶ ἐμαυτόν. Παραγ. ἀγνοια, ἡγνόημαι, ἀγνοητέον.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθετον ἐξ ὑποτιθεμένου ἐπιθ. ἄγνοος, διότε ἐκ τοῦ στερητικοῦ ἀ- καὶ τοῦ γιγνώσκου. Θεμ. γνο-, πρβλ. λατιν. ignorare (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἀντί τοῦ ἀγνοῶ αἱ περιφράσεις: ἀγνῶς εἰμί τινος, ἀγνοιαν ἔχω, ἀγνοια ἐστιν ἐπί τινι, ἀγνωσία ἐστί: ἀντὶ τοῦ ἀγνοοῦ· μαι: ἀγνῶς εἰμί τινι (διότε σημαίνει καὶ ἀγνοῶ τινα). 'Ως ἐνεργ. τό: ἀγνοιαν ἔχω. Ἀντιθ. ἐπίσταμαι, οἴδα, γιγνώσκω.

Αγνυμι (=θραύω, συντρίβω) ἀπλοῦν ἀπαντῆ μόνον παρὰ ποιηταῖς, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττ. πεζογοράφοις πάντοτε σύνθετον μετὰ τῆς ποσθ. κατά: καταγνυμι καὶ καταγνώ, μελ. κατᾶξω, (τοιητ.), ἀορ. κατέαξα. Παθ. καταγνυμαι, παθ. ἀορ. α' κατεάχθην, (μτγν.), παθ. ἀορ. β' κατεᾶγην (ὑποτ., καταγῶ, [ποιητ.], γ' πλην. κατεαγδοιν, [μτγν.], εὐκτ. καταγείην, [ποιητ.]), πρκ. β' ως παθ. κατέαγα (=είμαι συντετριμένος), παθ. πρκ. κατέαγμαι, (μτγν.), ὑπερσ. β' ως παθ. κατεαγὼς ἦν, τετελ. μελ. κατεαγὼς ἐσομαι. Παραγ. ἀγμὸς=κάταγμα, ἀκτή, ἀκτέα—η=κουφοῖξυλιά, Ἀττικὴ (ἐκ τοῦ Ἀκτικὴ κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ καπρὸς τὸ τ.), κάταξις, κάταγμα, κυματωγὴ=κύματος ἀγή, δηλ. μέρος, διότου θραύνονται τὰ κύματα, ναυ-αγός, κατακτὸς=ὅν δύναται τις νὰ θραύσῃ.

Σημ. Θεμ. Fay—, ἀγ—(πρβλ. ἀγὴ=σύντριμμα, καμπή, λύγισμα ναυ-ἄγεσ), ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ προσθ. νυ— (βλ. εἰσαγ., σελ. 16 ρημ. μὲ προσφ.—νυ) ἀγνυμι, κατά—(F)ἀγνυμι=καταγνυμι. Διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ F τὸ δ. παρουσιάζει φαινομενικὴν ἀνώμαλιαν ὡς πρὸς τὴν αξέησιν καὶ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν (ἐξ-Fay-σα), κατέαξα, κατεάξας, μτγν., (κατ-ΈFay-α κατέαγα), ἀνευ δασύνσεως τοῦ χαρακτῆρος. Συνων. συντρίβω, θραύω, θρύπτω.

Αγνωμονέω—ῶ (=είμαι ἀννώμων, ἀχάριστος), ἀορ. ἡγνωμό-νησα, ὑπερσ. ἡγνωμονήκειν. Παθ. ἀγνωμονοῦμαι = προσβάλλομαι ἀδί-κως, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἡγνωμονήθην, (ἐν τῇ μτχ. ἀγνωμονηθεῖς), (μτγν.).

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασυνθ. ἐκ τοῦ ἀγνώμων, διότε ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ στερητ. καὶ γνώμη. (Βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Λέγεται καὶ περιφραστ.: ἀγνώ-μων εἰμὶ καὶ ἀγνωμόνως ἔχω. Ἀντὶ τοῦ ἀγνωμονέομαι — οὖμαι λέγεται παρὰ μτγν. καὶ ἀγνωμονεύομαι. Συνων. ἀχαριστῶ.

Αγοράζω (δ: ἀμτβ.=συγχάνω εἰς τὴν ἀγοράν· ως μτβτ.=ἀγο-ράζω τι), πρτ. ἡγοράζον, μελ. ὡνήσομαι, ἀγοράσω, (ποιητ.) καὶ ἀγορῶ, (μτγν.), ἀορ. ἡγόρασσα, ὑπερσ. ἡγόρακα. Μεσ. καὶ παθ. ἀγοράζομαι, πρτ. ἡγοράζόμην, μεσ. ἀορ. ἡγορασάμην, παθ. ἀορ. ἡγοράσθην, πρκ. ἡγόρασμαι. Παραγ. ἀγοραστής, ἀγόραστις, ἀγορασμός, ἀγόρασμα = ἐμπορεύματα, ἀγοραστικός, ἀγοραστός.

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ ἀγορά (βπερ ἐκ τοῦ ἀγορέω), προσλήψει τῆς καταλήξεως —ιῷ κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς —ιῷ δύοντοφωνολήκτων (πρβλ. φράδ-γω, φράξω, παίδ-γω, παίξω, ἐλπίδ-γω, ἐλπίξω). 'Ο παρ' Ἀττ. πεζογραφ. μελ. ὡνήσομαι ἐκ τοῦ συνων. ὡνησμαί. Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ. ἀντὶ καὶ κατά. Τὸ καταγοράζω=ἀγοράζω χονδρικῶς. 'Ανταγοράζω=ἀγο-ράζω τι διὰ τῶν χρημάτων, ἀτινα ἔλαβον ἐκ τῆς πωλήσεως ἀλλου πράγματος. Συνων. τοῦ μεταβ.: ὡνησμαί, δψωνω.

Αγορεύω (=διμιλῶ ἐν τῇ ἀγορῇ, ἐν συνελεύσει), πρτ. ἡγόρευον, μελ. ἀγορεύσω (προ-·) καὶ ἐοῶ, ἀορ. α' — ἡγόρευσα, ἀορ. β' εἰπον, πρκ. ἡγόρευκα καὶ εἰρηκα, ὑπερσ. εἰρήκειν καὶ — εἰρη-κὼς ἦν (ἀπ.-). Παθ. ἀγορεύομαι, πρτ. ἡγορεύόμην, μεσ. μελ. ως παθ. — ἀγορεύσομαι (προ-·), παθ. μελ. δηθήσομαι, παθ. ἀορ. — ἡγορεύθην

καὶ — ἐροήθην, πρκ. — εἴρημαι, καὶ — ἡγόρευμαι, ὑπερσ. — εἰρήμην.
Παραγ. ἀγορητής, ἀγόρευοις, ἀπαγόρευσις, δῆσις, ἀνάρρησις, πρόσ-
ησις, κατήγορος, συνήγορος, ἀγορευτός, προσφορτός, ἀπόφροφτος, προσ-
αγορευτέος, ἀπορρητός.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ἄγορά προσλήψει τῆς καταλήξεως -εύω κατ'-
ἀναλογίαν τῶν ἐκ φωνηντολ. δνομάτων παραγομένων ρήματων εἰς
—εύω (πρβλ. βασιλεύς, ἵππεύς: βασιλεύω—ἱππεύω). Εἶναι ἐλλειπτικὸν
(βλ. εἰσαγ. σελ. 15, δ. μὲ πρόσφυμα ἥ, περιπτ. 4 σελ. 17), χρόνων τινῶν
λαμβανομένων ἐκ τοῦ λέγου. Συντίθεται μετὰ πολλῶν προθέσεων. **Κα-**
ταγορεύω=ἀναγγέλλω, κατηγορῶ, προαγορεύω = διακηρύττω, **ἀπαγορεύω**
μτβτ.=έμποδίζω, δὲν ἐπίτρέπω, 2) ὃς ἀμτβτ. κουράζομαι, ἀποκά-
μω, διαγορεύω=όμιλω φανερῶς, βεβαιώνω, διηγοῦμαι ἐν λεπτομερείᾳ.

'Αγρεύω (=συλλαμβάνω ἐν θήρᾳ ἢ ἐν ἀλιείᾳ), μελ. ἀγρεύσω,
(μτγν.), ἀορ. ἡγρευσα, (ποιητ.). Παθ. ἀγρεύομαι, μεσ. μελ. ἀγρεύσο-
μαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἡγρευσάμην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἡγρεύθην,
(μτγν.) Παραγ. ἀγρευτής ἢ ἀγρευτήρ, ἀγρευσις, ἀγρευμα = τὸ θήραμα,
ἢ ἀλιεία, ἀγρευτός, ἀγρευτικός.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ἄγρα (ὅπερ ἔκ τοῦ ἄγω, πρβλ. **κρεάρρα**, **κυράρρα**,
ποδάρρα, **ζωρρᾶ**) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Ποιητ.
τύπος τοῦ ἀγρεύω είναι τὸ ἀγρέω, δηπερ ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ.
(πρβλ. ἀγρετός, παλινάγρετος). Συνων. Θηρεύω, θηρῶ, κυνηγῶ.

'Αγριαίνω (δις ἀμτβτ. = ἔξοργίζομαι, ὡς μτβτ. = ἔξοργίζω, ἔξε-
ρεθίζω τινά), πρτ. ἡγρίανον, μελ. ἀγριαῖν, ἀορ. ἡγρίανα, (μτγν.).
Παθ. ἀγριαίνομαι (ἔξ—), πρτ. ἡγριαίνόμην, (μτγν.), παθ. μελ. ἀγρι-
ανθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἡγριαίνθην, (μτγν.).

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ἄγριος (= δ ὡν ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἀγροδιαιτοῖς),
δηπερ ἔκ τοῦ ἄγρεδς (λατιν. ager). Σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ.
-αίνω κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀπὸ δνομάτων εἰς -μα δμαλῶς σχηματισθέν-
των ρήματων εἰς -αίνω (θεμα-ἀσθμαίνω, δείμα-δειμαίνω). Παρ.'Αττ. οἱ
παθ. τύποι παραλαμβάνονται ἐκ τοῦ ἄγριο-ῶ (βλ. τὸ δ), δηπερ ἦτο
σπάνιον ἐν τῇ ἐνεργ. φωνῇ. 'Αντιθ. ἡμεροῦμαι.

'Αγριώ-ῶ (ἔξ—) (= καθιστῶ τινὰ ἄγριον, ἔξερεθίζω), ἀορ.
ἡγριώσα, (ποιητ.). Παθ. ἀγριοῦμαι, (μτγν.), πρτ. ἡγριούμην, (ποιητ.),
ἀορ. —ἡγριώθην (ἀπ—), πρκ. ἡγριώμαι.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ἄγριος (βλ. **ἄγριαίνω**, σημ.). Οἱ ἐνεργητ. χρόνοι
παραλαμβάνονται κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τοῦ ἄγριαίνω.

'Αγροικίζομαι (=φέρομαι ἀγροίκως καὶ τραχέως) ἀποθ. Μεσ.
ἀορ. ἡγροικισάμην, (μτγν.), πρκ. ἐν τῇ μτχ. ἡγροικισμένος (μτγν.).

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ ἄγροικος (=δ ἀνήκων ἢ κατοι-
κῶν εἰς τοὺς ἀγρούς, ἀξεστος, σκαιός). σχηματίζεται δὲ προσλήψει
τῆς καταλήξ. -ίζομαι κατ' ἀναλογ. τῶν ἐξ δδοντοφωνολ. δνομάτων εἰς
-ίζω παραγομένων δ. (πρβλ. ἐλπίς, ἐλπιδήσω, ἐλπίζω, ἔρις, ἐριδήσω, ἐρίζω,
[βλ. καὶ εἰσαγ. σελ. 11, παρασύνθ. ρήματα]). Περιφράσεις: ἀγροίκως
διάκειμαι, ἀγροίκος εἰμι, ἀγροικία ἔστι τιν.

'Αγρυπνέω-ῶ (=είμαι ἀγρυπνος, μένω ἔξυπνος), πρτ. ἡγρύ-
πνον, μελ. ἀγρυπνύσω, ἀορ. ἡγρύπνησα, πρκ. ἡγρύπνηκα, (μτγν.).
Παραγ. ἀγρυπνητήρ=νυκτοφύλαξ, ἀγρυπνητός, ἀγρυπνητέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ ἄγρ-υπνος (ἄγρέω)=δ ἐπίζητῶν
ύπνον, δ μένων ἔξυπνος, ἀγρυπνός. (βλ. ἀβουλῶ σημ.). Περιφράσεις: ἐν
ἀγρυπνίᾳ εἰμι, ἀγρυπνός εἰμι. Συνων. ἔγρήγορα, (βλ. ἔγείρω), 'Αντιθ. κα-
θεύδω, ὑπνάωτω, κοιμῶμαι.

Άγχω (=κιέζω, μάλιστα τὸν λαιμόν, πνήγω δι' ἀγχόνης), πρτ. ἔγχον, (ποιητ.), μελ. ἔγχω, (ποιητ.), ἀορ. ἔγξα, (μτγν.). Παθ. ἔγχομαι, καὶ μεσ. αὐτοπαθὲς ἀπάγχομαι, πρτ. ἀπηγχόμην, μεσ. μελ. ἀπάγχομαι, (μτγν.), ἀορ. ἀπηγχάμην. Παραγ. ἀγχόνη (ἔξ οὖ τὰ μτγν. ἀγχονάω καὶ ἀγχονίζω).

Σημ. Θεμ. ἔγχω. (πρβλ. τὸ λατ. *angō=ἄγχω, ang-u-stus στενός*, τὸ ἔκ τῆς αὐτῆς ὥιζης ἐπιφρ. ἔγχη [=έγγυς], καὶ τὸ οὔσ. *συν-άγχη* ἡ κυν-άγχη [κύων, ἄγχω] ἐκ τῶν προβαλλόντων τὴν γλώσσαν ώς οἱ πνευστιῶντες κύνες).

Άγω (=δόηνω, φέρω, ἀνατρέψω, ἔνοτράζω, διατηρῶ, ἔχω βάρος), πρτ. ἔγων, μελ. ἔξω, ἀορ. α' ἔξα, ἀορ. β' ἔγαγον, (ὑποτ. ἀγάγω, εὐκτ. ἀγάγοιμι, προστ. ἀγαγε, ἀπαρ. ἀγαγεῖν, μτχ. ἀγαγών), πρκ. α' — ἔγαγε καὶ β' ἀγήγοχα ἡ ἀγήοχα, (μτγν.), ὑπερσ. β' ἀγηρόχειν, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. ἔγομαι, πρτ. ἔγδημην, μεσ. μέλ. καὶ ώς παθ. ἔξομαι (δύς μεσ. συνήθως σύνθετος), παθ. μελ. ἔχθησομαι, μεσ. ἀορ. β' ἔγαγόμην, παθ. ἀορ. ἔχθην (ἐν συνθέσει καὶ ώς μέσοις), πρκ. ἔγμοι (ἥξαι, ἤκται, ἦγμεσθαι, ἤχθε, ἦγμένοι εἰσίν), ὑπερσ. ἔγμην (ἥξο, ἤκτο, κλπ.) καὶ ἔγμένος ἦν. Παραγ. ἀγωγὸς=ό ἄγων, ἀγωγένις, ἀγωγή=τὸ ἀπάγειν, ἀγώγιμος, ἀγών=συνέλευσις ἡ συνάθροισις, ἀμιλλα περὶ βραβείου, λοχ-ἄγος, στρατηγός, ἀκτίς, ἔξων, ἔξιος=ό ἔχων τόσον ἡ ἵσον βάρος, τόσην ἡ ἵσην, ἔξιαν, ἔξιόλογος, ἔπακτός, ἐπείσακτος, παρείσακτος, ἀκτέον, εἰσακτέον, προσακτέον.

Σημ. 1. Θέμ. ἔγω (λατιν. *ago*, πρβλ. καὶ ἔγ-δε). "Ο α' ἀσρ. ἔξα ἀχρήστος παρὰ τοῖς πεζογράφοις. Οἱ β' ἀσρ. σχηματίζονται μετ' ἐνεστωτ. ἀναδιπλασιασμοῦ (ἀγ-αγ-, ἔγ-αγ-ον, ἔγ-αγ-όμην). "Η προστ. ἔγε, ἔγετε, (ἔξ οὖ καὶ τὸ τῆς δημώδους : ἀντε), λαμβάνεται καὶ ώς ἐπίφρ. παρακελευσματικὸν ώς τὸ φέρε : ἔγε ἰδωμεν=ἔλα, ἔμπρός, ἄς ἰδωμεν. 'Ομοίως καὶ τὸ ἔγωμεν, ἔξ οὖ τὸ νεώτερον ἀμε=πήγαινε. Συντιθέται μετὰ πολλῶν προσθέσεων, 'Ανάγω=ἀναβιβάζω, κατάργω=ἐπαναφέρω ἔξιρισταν εἰς τὴν πατρίδα ἡ δόηνω διὰ τῆς βίας πλοία εἰς λιμένα πρὸς λεηλασίαν, προάγω=προχωρῶ, ὑπεξάγω=ἀναχωρῶ κατ' δόλιον, ἀνάγομαι=ἔξέρχομαι εἴκ τοῦ λιμένος εἰς τὸ πέλαγος, κατάργομαι=καταπλέω εἰς λιμένα.

Σημ. 2. "Άγω καὶ φέρω=λεηλατῶ χώραν" (τὸ ἔγω κυρίως ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν, τὸ φέρω ἐπὶ ἀψύχων). "Ο πρκ. ἀγήοχα ἐκ τοῦ ἀγήροχα (διπερ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἔνήροχα) κατ' ἀνομοίωσιν⁽¹⁾. Τὸ ποιτη. ἔγδε καὶ τὸ ἔγω ἔλεγοντο ἀρχαιόθεν ἐκ παραλλήλου. "Ησυχίαν ἔγω=ζῶ φιλησύχως, ἐν εἰρήνῃ. "Άγομαι γυναῖκα=νυμφεύομαι. Περιφράσεις : πασαγωγήν ποιοῦμαι=παράγω, ἀπατῶ, συγαγωγός γίγνομαι τινος=συνάγω τινά. Συνων. φέρω, διπερ κυρίως σημαίνει βαστάζω τι ἐπὶ τῶν χειρῶν ἡ ἐπὶ τῶν ώμων, ἐνῷ τὸ μτβτ. ἔγω τι=κάμνω τι νὰ ἔρχεται.

'Αγωνίζεμαι (=ἀμιλλῶμαι περὶ βραβείου, κοπιάζω, μάχομαι), μεσ. ἀποθ. μετ. ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἔγωνιζόμην, μεσ. μελ. ἔγωνιομαι καὶ μτγν. ἔγωνισομαι, παθ. μελ. μετ. ἐνεργ. σημ. ἔγωνισθομαι,

(1) 'Ανομοίωσις λέγεται δ σχηματισμὸς ἀλλου (συγγενοῦς) φθόγγου ἀντὶ τοῦ ἔτυμολογικῶς δροῦον ἡ δούχη σχηματισμὸς τὸ παράπαν φθόγγου τινὸς διὰ τὴν πλησίον ὅπαρξιν ἀλλου δμοίου πρβλ. ἔαρδες ἀντὶ ἔρδος, κεφαλαργία, ἀντὶ κεφαλαλγία, βίεζατραχος, φ(λ)αῦλος, γι(γ)νάσκω, ἔγηγοχα, ἀμ(φι)φορεύς, ἔθος, ἀντὶ ἔθος (ἐκ τοῦ οἜθος), θεῖξ, ἀλλὰ τριχός, φορεύω ἀλλὰ πεφόρευκα, κλπ.

(μτγν), μέσ. ἀορ. ἡγωνισάμην, μεσ. ποκ. ἡγώνισμαι, μεσ. ὑπερσ. ἡγωνίσμην. Παραγ. ἀγωνιστής, ἀγώνισμα, ἀγώνισις, ἀγωνισμός, συν-
αγωνισμός, ἀναγώνιστος, ἀναταγώνιστος, ἀκαταγώνιστος, ἀγωνιστέον.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ ἀγώνα (ὅπερ ἐκ τοῦ ἄγω), προσλήψει τῆς κατα-
λήξ. —**Ιζουμα** (βλ. ἀθροίζω-ομα, σημ.). Ως παθ. τὸ δὲ σημαίνει κερδα-
νομαι διὰ μεγάλου ἀγώνος καὶ ἀπαντᾶ σπανίως κατ' ἐνεστ.: πρβλ. ὁ
ἀγωνιζόμενος (νόμος)=δὲ νῦν συζητούμενος νόμος, κατὰ μεσ. μέλ.
ἀγωνιεῖται (τὸ πρᾶγμα)=θὰ συζητηθῇ (τὸ πρᾶγμα), κατὰ παθ. διορ.
ἡγωνισθῆν (πρβλ. δεινὸς κίνδυνος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἡγωνίσθη), καὶ κατὰ
μτχ. πρκ. τὸ πλεῖστον: τὰ ἡγωνισμένα = τὰ περὶ δῶν διαγών. τὰ διεκδι-
κούμενα. Τὸ δὲ συντίθεται μετά τῶν προθεσ. σύν, διά, ἀντί, πρό. Τὸ
μτγν. καταγωνίζομαι=ἀγωνίζομαι ἐνστάτον τινός, νικῶ καὶ ὡς παθ. νι-
κῶμαι. Περιφ. ἔστι μοι ἀγών. Συνων. ἀθλῶ, ἀθλεύω, ἀγωνιῶ.

'Αγωνιάω-ῶ (=άιιλλωμαι μετὰ προθυμίας, προσπαθῶ, ενδίσκο-
μαι ἐν ἀγωνίᾳ), ποτ. ἡγωνίων, (μτγν.), μελ. ἀγωνίσω, (μτγν.), ἀορ.
ἡγωνίσσω, (μτγν.), πρκ.-ἡγωνίάκα (ὑπερ-). Παραγ. ἀγωνιάτης, δι-
=νευρικός, ἀνήσυχος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἀγωνία (ὅπερ ἐκ τοῦ ἄγων). Τὸ συνθ. ὑπεραγωνιῶ
= ἀγωνιῶ ὑπὲρ τὸ δέον.

'Αγωνοθετῶ (=εἰμαι ἀγωνοθέτης, θέτω ἄγων), μελ. ἀγωνοθε-
τήσω.

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀγωνοθέτης, ἐξ οὗ καὶ ἀγωνο-
θετής εἰμι. Θεμ. ἀγωνοθετε—(βλ. ἀθεούλῶ, σημ.). Περιφρ. ἀγῶνα τίθημι, ἀγω-
νοθέτης εἰμι.

'Αδημονέω-ῶ (=στενοχωροῦμαι ὑπερβολικά), μόνον ὁ ἀορ. ἐν
τῷ ἀπαρεμψ. ἀδημονῆσαι.

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀδήμων (ὅπερ ἐκ τοῦ ποιητ. ἀδέω=
ἄδην ἔχω, εἰμαι πεπληρωμένος), ἐξ οὗ καὶ ἀδημονία, ἀδημοσύνη (βλ.
ἀθεούλῶ, σημ.).

'Αδικέω-ῶ (=εἰμαι ἀδικος, διαπράττω ἀδικίαν). Στερεῖται παθητ.
μελ. καὶ ἔχει τὸν μεσ. μελ. ἀδικήσομαι μετὰ παθ. σημαπίας. Κατὰ τὰ
λοιπὰ ὄμαλὸν (ἡδίκουν, ἀδικήσω, ἡδίκησα, ἡδίκηηα, ἡδίκήκειν, ἀδι-
κοῦμαι, ἡδίκονμην κλπ.). Τὸ μετ. αὐτοπαθὲς ἔκφρέται κατ' ἀνάλυ-
σιν: ἀδικῶ ἐμαυτόν. Παραγ. ἀδικητής, ἀδικησις, ἀδικημα, εναδικη-
τος, ἀδικητέον.

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀδικος (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ
στερητ. καὶ δέκη) ἐξ οὗ καὶ ἀδικία. Συντίθεται μετά τῶν προθεσ. σύν
καὶ ἀντί. 'Αντιδικῶ=ἀδικῶ καὶ αὐτὸς πρὸς ἔκδικησιν.

'Αδολεσχέω-ῶ (=φλυαρῶ), μελ. ἀδολεσχήσω. Τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν
συνωνύμων. Παραγ. ἀδολέσχημα, ἀδολεσχητέον.

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀδολεσχητ-ον, [ὅπερ ἐκ τοῦ ἀδηνη-
λέσχη (=1) τόπος συγκεντρώσεως πρὸς συνομιλίαν, 2) μωρολογία, δοποία
ἔγενετο ἐν τοῖς λέσχαις], ἐξ οὗ καὶ ἀδολεσχία. (βλ. ἀθεούλῶ, σημ.)
Συνων. ληρῶ, φλυαρῶ.

'Αδοξέω-ῶ (δις ἀμτβ.=δὲν ἔχω καλὴν φίμην, δις μτβ.=περιφρο-
νῶ τινα), ποτ. ἡδίξουν, ἀορ. ἡδόξησα, (μτγν.). Παθ. ἀδοξοῦμαι=περι-
φρονοῦμαι πρβλ.: αἱ βαναυσικαὶ (τέχναι) ἀδοξοῦνται πρὸς τῶν πό-
λεων. Παραγ. ἀδόξημα.

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀδοξος (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ
στερητ. καὶ δόξα) (βλ. ἀθεούλῶ σημ.). 'Αντιθ. εὐδοκιμῶ.

'Αδρύνω (=ιαθιστῶ· τι ἀνδρόν, ὕμινον). Μετ. ἀδρύνομαι, παρ' Ἡροδ. καὶ μηγν. Παραγ. ἀδρυνσις = ὁρίμανσις, ἀδρυντικός.

Σημ. Τὸ ὃ ἔκ ἀδρὸς (=πυκνός, μέγας, ώριμος) (βλ. ἀβρύνω, σημ.). Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὰ ἀδρέω, ἀδρόμαι (=ώριμάζω). Συνων. πεπαίνω.

'Αδω (=ψάλλω, τραγουδῶ· ώς μετβ. διηγοῦμαι ψάλλων, ἐπαινῶ), πρτ. ἥδορ, μεσ. μελ. ώς ἐνεργ. ἀδομαι καὶ μηγν. ἀσω, ἀπο. ἥσα. Ηλ. θητ. ἀδομαι, πρτ. ἥδρμην, παθ. ἀπο. ἥσθην, (πρβλ.: τὰ λεχθέντα καὶ ἀσθέντα), πρκ. ἥσμαι, (μηγν.). Παραγ. ἀσμα, ἀηδών, ἀστέον.

Σημ. Τὸ ὃ είναι συνηρημένος τύπος τοῦ Ἱεροκοῦ καὶ ποιητ. ἀ-Fe-δω (ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν [ἐτεροίωσιν], βλ. εἰσαγ. σελ. 13. ἀ-ιδή=ῳδή, ἀ-οιδής, τραγ-ῳδός, ἐπ-ῳδός). Θεμ. Ήεδ—ἔξ οὖ διὰ τοῦ προθεματ. α καὶ τοῦ προσφ. j, ἀ-Fe-δ-յω, ἐπενθέσει ἀ-Fe-δῶ, καὶ συναιρέσει ἀδω. Ότιον προθητ. ἀπαντᾶ καὶ ἀπροσώπως: ἀδεται (=λέγεται, φημίζεται) ταῖς τοῦ πρτ. ἐκτείνει τὸ ἄτακτο. Τὸ ὃ καίτοι ἀρχεται ἀπὸ μακροῦ ἄτ., εἰς τὸν πρτ. ἐκτείνει τὸ ἄτακτο. Εις τὸν προθητ. ἀπό τῆς ἀπόταξεως πρὸ τῆς συναίρεσ. τοῦ ἄτακτον εἰς η ἡ-Fe-διδον (πρβλ. ἥδλιος—ἥδιος). Οὕτω καὶ ἡ αὔξησις τῶν ὅμη. ἀθλῶ, ἀλίζω, ἀ-ηδῶν (πρβλ. ἥδλησ—ἥδιος). Οὕτω καὶ ἡ αὔξησις τῶν ὅμη. ἀθλῶ, ἀλίζω, ἀ-ηδῶν. Τὸ ὃ συντίθεται μετὰ τῶν προθεσ.: σύν, ἐπί, ἔξ, πρός, ἀπό. ἀ-ηδῶν = ἀδω τὸ τελευταῖόν μου ἀσμα, ἐπάρδω = ἀδω ὡς ἐπωδήν, κατα-πραῦνω ἀδων, κατεπάρδω = ὑποτάσσω τινὰ δι' ὧδης ἡ μαγείσις. Αοίδιμος = ἀξίος ὥδης. Τὸ δύμόχον ἥσθην τοῦ ὃ ἀδομαι. Παρασυνθ.: ἔσαφω-δῶ, καμωδῶ, μελωδῶ, κιθαρωδῶ, παρεψωδῶ, κηρημωδῶ, παλινωδῶ.

'Αθλέω-ῶ (=ἀγωνίζομαι ἐν μάχῃ, περὶ βραβείου), μελ. ἀθλήσω (μηγν.), ἀπο. ἥθλησα (ποιητ.), πρκ. ἥθληκα, (μηγν.). Μεσ. ἀπο. —ἥθλησάμην (ἐν—). (μηγν.). πρκ. —ἥθλημαι (κατ—), (μηγν.). Παραγ. ἀθλητής, ἀθλημα, ἀθλησις, ἀθλητέον.

Σημ. Τὸ ὃ ἔκ τοῦ ἀθλος (ἀ-Fe-θλος) = ἀγών, (ἀθλος = βραβείον). Θεμ. ἀ-θλε—, ἔξ οὖ προσλήψει τῆς παραγωγ. καταλήξ. -յω, ἀθλέϊω —-ἴσω—ῶ (βλ. σελ. 15. ὃ μὲ προσφ. j, περιπτ. 4). Περὶ τῆς αὐξ. βλ. ἀ-ηδω —-ἴσω—ῶ (συγχρίνομαι). Μετ. ἀπο. ἥθλησάμην, (μηγν.) Παραγ. ἀθλητ-κός = δ ἔχων τὴν δύναμιν τοῦ ὄραν, ἀθλητέον.

'Αθρέω-ῶ (=παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, ἔξετάζω), πρτ. ἥθρον, (ποιητ.), μελ. ἀθρήσω, (ποιητ.) ἀπο. ἥθρησα. Παθ. ἐν.— ἀθροῦμαι (ἀν—) (συγχρίνομαι). Μετ. ἀπο. ἥθρησάμην, (μηγν.) Παραγ. ἀθρητ-κός = δ ἔχων τὴν δύναμιν τοῦ ὄραν, ἀθρητέον.

Σημ. Τὸ ὃ ἔκ τῆς ρίζης θερ—, ἔξ ης μετὰ προθεμ. α- καὶ διὰ μεταθέσ. τοῦ συμφώνου ο ἀθρε—, ἔξ οὖ ἀ-θρέ-յω-έω-ῶ, (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, 4). Συνων.: σκοπῶ, ἔξετάζω.

'Αθροίζω (=ινλλέγω), πρτ. ἥθροιζον, μελ. ἀθροίσω, ἀπο. ἥθροι-σα, πρκ. ἥθροικα, ὑιερος. ἥθροικειν. Μετ. καὶ παθ. ἀθροίζομαι, πρτ. ἥθροιζόμην, παθ. μελ. ὃς μεσ. ἀθροισθήσομαι, μεσ. ἀπο. ἥθροισάμην, παθ. ἀπο. καὶ ώς μεσ. ἥθροισθην, πρκ. ἥθροισμαι, ὑπερζ. ἥθροισμην. Παραγ. ἀθροιστής, ἀθροισμός, ἀθροιστικός.

Σημ. Τὸ ὃ είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ ἀ-θρός (διπερ ἔκ τοῦ ἀ- τοῦ ἀθροιστ. καὶ θροός, πρβλ. θρέουμαι=ξεφωνίζω), σχηματίζεται δὲ προσλήψει τῆς καταλήξ. —ίζω (ἀ-θροίζω) = ἀ-θροίζω, ητοι κατ' ἀναλογίαν τῶν ἔξ διοντοφωνολήκτων δνομ. παραγομένων ὅμμάτων εἰς. —ίζω τῶν

(πρβλ. ἔλπις, ἔρις, ἔλπιδή, ἔριδή, ἔλπιζω ἔριζω, κλπ). (Βλ. καὶ εἰσαγ. σελ. 11, 4). Συντίθεται μετά τῆς προθ. σύν. Κατά τούς Ἀττικούς δασύ-νετας. Συνων. ἀγείρω, ἀλίζω συνάγω. Ἀντιθ. σκεδάννυμι.

'Αθυμέω-ῶ (=κατέχομαι ἀπὸ ἀθυμίαν, λύπην, φόβον), πρτ. ἥθυ-μουν, ἀφ. ἥθυμησα, πρκ. καὶ ὑπερσ. ἐκ τῶν περιφράσεων (ἀθυμος γέγονα, ἀθυμος ἐγεγόνειν κλπ.) ἢ τῶν συνωνύμων. Παράγ. ἀθυμητέον.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἀθυμος (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ-τοῦ στερητ. καὶ θυμός = νοῦς ψυχή, ἐξ οὗ καὶ ἀθυμία, εὐθυμία κλπ. (βλ. ἄθυοντα, σημ.). Περιφρ.: ἀθύμως ἔχω ἢ διάγω ἢ διάκειμαι, ἀθυμός εἰμι, εἰς ἀθυμίαν καθίσταμαι. Ὡς μτβτ. λαμβάνεται ἢ περιφρ.: εἰς ἀθυμίαν καθίστημι τινα, ὡς παθ. δὲ τό: ἀθυμία ἐγγίγνεται μοι. Τὸ συνθ. κατα-θυμός = χάνω τελείως τὸ θάρρος μου. Συνων. λυποῦμαι, ἀχθομαι. Ἀντιθ. εὐθυμοῦμαι.

Αἰδέσομαι-οῦμαι (=σέβομαι, εὐλαβοῦμαι, ἐντρέπομαι), ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἥδούμην, μεσ. μελ. αἰδέσομαι, παθ. μελ. αἰδεσθή-σομαι, (μτγν.), μεσ. ἀφ. ἥδεσάμην, παθ. ἀφ. ὡς μεσ. ἥδεσθην, πρκ. ἥδεσμαι. Παραγ. αἰδήμων, αἰδέσιμος (ἐξ οὗ αἰδεσμώτατος), αἰδεσις (αἰδ.-ζος) αἰσχος, (αἰδ.-ζός) αἰσχός, ἀν-αἰδής, αἰδεστός, αἰδεστέον.

Σημ. 1 Θεμ. αἰδεσ-, (ὅπερ μεταπτωτική βαθμίς τοῦ αἰδεσ-, [ἐξ οὗ αἰδώς]), ἐξ οὗ κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ ἐνεσθήσ αἰδέσομαι-οῦμαι. Εἰς τὸν μελ. καὶ μεσ. ἀφ. ἔγινεν ἀπλοποίησις τοῦ διπλοῦ σ (αἰδέσ-σομαι, αἰ-δέσομαι, ἥδεσ-σάμην, ἥδεσάμην). Τὸ δὲ εἶναι φαινομενικῶν μόνον φωνη-εντόληκτον (πρβλ. ἥδεσ-θην, ἥδεσ-μαι). Ἐκ τούτου τὸ βραχὺ φωνῆν εἰς τὸν μέλλοντα κλπ. (πρβλ. αἰδέσομαι, ἀλλά: ποιήσομαι). Καταεδοῦ-μαι = ἐντρέπομαι τινα, καταδῶ (μτγν.) = ἐντροπιάζω, καταισχύνω τινά, ἀνταιδοῦμαι = ἀποδίδω σεβασμὸν ἀντί σεβασμοῦ. Περιφρ. αἰδοῦς τυγχά-νω ὥπο τινος. Συνων. αἰσχύνομαι, εὐλαβοῦμαι, σέβομαι, δυσωποῦμαι (ἀλλὰ τὸ δυσωπεῖσθαι ὑπερβολὴ τοῦ αἰσχύνεσθαι). Ἐνίστε καὶ διαφέ-ρουσιν αἰδοῦμαι καὶ αἰσχύνομαι (πρβλ. Ἡ μὲν αἰδώς ἔστιν ἐντροπή πρὸς ἔκαστον). Ήν τούτοις τις ἔχει, αἰσχύνη δὲ ἐφ' οἷς ἔκαστος ἀμαρτών αἰ-σχύνεται ὡς μὴ δέον τι πράξεις καὶ αἰδεῖται μέν τις τὸν πατέρα, αἰσχύνεται δὲ ὡς μεθυσκει. (Ἀμφωνιος). Ποιητ. τύπος αἰδομαι. Ἀντιθ. αὐθαδίζομαι.

Σημ. 2. Ὡς δικανικὸς δρος παρ. Ἀττ. τὸ δὲ σημαίνει συγχωρῶ, διαλλάττομαι ἐπὶ συγγενοῦς τοῦ φονευθέντος, δοτις ἐπιτρέπει εἰς τὸν φονέα νὰ ἐπανέλθῃ ἐκ τῆς ἔξορίας του. Μὲ τὴν σημασίαν ταύτην ἀπαντῶσιν δ μεσ. ἀφ. καὶ δ πρκ. (πρβλ.: τὸν ἀλόγα τὸν ἐπ' ἀκονοίω φόνω φεύγειν, ἦντις ἦν αἰδέσηται τις τῶν ἐν γένει πεπονθέτων).

Αἰθριάζω (=ποιῶ αἰθριον, ἀνέφελον). Παρογ. Ἀττ. πεζογρ. ἀπροσ-ώπως ἐπὶ οὐρανοῦ τὸ διαιθριάζει (=ξαστερώνει, ξανοίγει). Τὰ λοιπὸ μεταγενέστερα.

Σημ. τὸ δὲ ἐκ τοῦ αἰθριος, αἰθρία (βλ. ἀνωτέρω τὸ δ. αἴθω). Συνθ. ἔξαιθριάζω (=ἔκθέτω εἰς τὸν αἰθριον σάρα, σάριζω), μτγν.

Αἴθω (ἀνάπτω, καίω), πρτ. ἥθον, (ποιητ.). Παθ. αἰθομαι. Παραγ. αἰθος ὁ (καὶ μτγν. τὸ) = καύσων, αἰθός, ἥ, ὥν = κακαυμένος, πυ-ρώδης, αἰθ-οψ = ὁ ἔχων διψην πυρός, ἀπαστράπτων, Αἰθίοψ (πρβλ. αἰθονοσ, δηλ. στοὰ=ἔστρωμένη πρὸς Α. ἥ Ν. καὶ είτα ὡς οὐσιαστ. αἰθουσα). Ομοίως τὸ λατιν. aedes = ἔστια, οἰκία [Ιαπετικὸν dh=Ἐλλην. θ, λατιν. d ἥ f ἥ b].

Σημ. Θεμ. αἰθ- (ἐξ οὗ πιθανῶς καὶ τὰ αἰθήρ, αἰθρη, ποιητ. ἢ αἰθρία, πεζογρ.) Συνων. καίω, πεμπεμηι, πυροπολῶ.

Αικίζομαι (=μεταχειρίζομαι τίνα κακῶς, βλάπτω τινά), μεικτὸν ἀπόθετ., πρτ. ἡκίζομην, (ποιητ.), μελ. αἰκίσομαι ἢ αἰκιοῦμαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. ἀορ. ἡκισάμην, παθ. ἀορ. μετά παθ. σημ. ἡκίσθην, ποκ. ἡκισμαι, (ποιητ.), ὑπερσ. ἡκίσμην, (μτγν.). Παραγ. αἰκισμὸς ἢ αἰκισμός = κάκωσις, αἰκίστρια, ώς ἐξ ἀρσεν. αἰκισιής.

Σημ. τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ὡς τοῦ ἐπιθ. αἰκῆς (ὅπερ ἔκ τοῦ ἀρεινῆς κατὰ μετάπτωσιν [βλ. σελ. 13,2]: ἀικῆς — αἰκής = ἀπρεπῆς, ἔξ οὐ καὶ αἰκία, Ἰων. δεική [πρβλ. καὶ Φεικ., Φοικ., F-Φοικ-α-Ξοικα]), σχηματίζεται δὲ προσλήψει τῆς καταλήξ. — -ίζω (βλ. ἀθροίζω, -σημ). Τὸ δ. εἶναι μὲν κοινότερον ώς ἀπόθετ., ἐπαντάχθως παρὰ ποιητ. καὶ ἐν τῷ ἐνεργ. τῆς ἐνεργ. φωνῆς. Συνων. κακᾶς ποιῶ, μαστιγῶ, πληγάς, δίδωμε, κ. ἄλλα.

Αίματτ(ος)ω (= αίματώνω), μέλλ. αίμαξω (καθ.), (ποιητ.), ἀορ. ἥμαξα. Παθ. αίμασσομαι, παθ. ἀορ. ἥμάχθην, ποκ. ἥμαγμαι, (ἀπαντα ποιητ.). Παραγ. αἴμαξις (ἀφαίμαξις), αίμακτός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ αἷμα. Παρ' Ἀττ. πεζονρ. δ. ἐνεστώς συνθ. ἔξαιμάττω = κάμνω τι νὰ αίματώσῃ). Σύνθετον συνήθως μετὰ τῆς προθ. κατὰ (πρβλ. καθημαγμένος).

Αινέω-ῶ (=ἐπαινῶ, ἐπιδοκιμάζω): ώς ἀπλοῦν εἶναι ποιητ. καὶ Ἰων. Λίαν σπάγιον παρὰ τοῖς δοκίμοις Ἀττ. πεζογρ. Ἄντ' αὐτοῦ εἶναι ἐν χρήσει τὸ ἐπαινῶ, πρτ. ἐπίγνουν, μεσ. μελ. ώς ἐνεργ. ἐπαινέσσομαι καὶ σπαν. ἐπαινέσω, ἀορ. ἐπίγνεσα, πον. ἐπίγνενα. Παθ. ἐπαινοῦμαι, πρτ. ἐπηγρούμην, παθ. μελ. ἐπαιρεθῆσομαι, παθ. ἀορ. ἐπηγρέθην, ποκ. ἐπίγνημαι, ὑπερσ. ἐπηγρημένος ἦν. Το μέσον ἐκφέρεται κατ' ἀνάλυσιν; ἐπαινῶ ἐμαυτόν. Παραγ. ἐπ-αινέτης, αἴνεσις = ὕμνησις, συναίνεσις, παραίνεσις, αἰνετός, ἐπαινετός, αἰνετέον, ἐπαινετέορ.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. καὶ Ἰων. αἱνός (=διήγησις, ἐπαινος) Θεμ. αἱνε- (βλ. ἀθλό σημ). Εἰς πάντας τοὺς εὑχρηστοτέρους χρόνους τὸ δ. δὲ παρουσ. ἀζει ἔκτασιν τοῦ χρονικοῦ χαρακτῆρος (ἀλλὰ ἐπίγνημα) ίσως κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ (νεικεσ. jω) νεικέω, οιτινος ἀντίθετον. Περιφ.: τοῦ μὲν ἐνεργ.: ἐπαινέτης τινός εἴμι, ἐπαινόν τινος ποιοῦμαι ἢ λέγω, τοῦ δὲ παθητ.: ἐπαίνου τυγχάνω ἢ ἀξιοῦμαι. Συντίθεται καὶ μετὰ τῶν προθέσ. κατά, παρά, σύν. Κατατῶ = συμφωνῶ, ἐπιδοκιμάζω. Ἄντιθ. ἀναίνομαι=ἀρνοῦμαι. Συνων.: ἐγκωμιάζω, εὐλογῶ.

Αινίττομαι ἢ αἰνίσσομαι (=διμιλῆ αἰνιγματωδῶς, ὑπονοῶ), μεικτ. ἀποτ., πρτ. ἡνιττόμην, μεσ. μελ. αἰνίξομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀορ. ώς ἐνεργ. ἥνιξάμην, παθ. ἀορ. μετὰ παθ. διαθ. ἡνίχθην, ποκ. ἥνιγμαι, (ποιητ.). Παραγ. αἰνικτήρ, αἰνιγμα, αἰνιγμός, αἰνικτός=ο αἰνιγματώδης.

Σημ. Θέμ. αἰνιγ-, ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ j, αἰνίγ-·jομαι, αἰνίσσο(ττ)ομαι, (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, ρήματα μὲ προσφ. j, περίπτ. 2).

Αἰρέω-ῶ (=ἀφαιρῶ, συλλαμβάνω, κυριεύω), πρτ. ἡρούν, μελ. αἰρήσω καὶ μτγν. ἔλω, ἀορ. β' εἰλλον(ύποτ. ἔλω, εὔκτ. ἔλοιμι προστ. ἔλε, ἀ-παρ. ἔλειν, μτχ. ἔλών), καὶ μτγν. ἥρ(η)εσα πρκ. ἥρηκα, ὑπερσ. ἥρηκειν, τετελ. μελ- ἥρηκως ἐσομαι (ἀνω-). Ὡς παθ. τοῦ αἰρῶ, λαμβάνεται τὸ ἀλισκομαι, ὃ ἵδε. Μέσ. τύπος μετ' ἐνεργ. σημ.: αἰροῦμαι (=λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, ἔκλεγω, προτιμῶ), πρτ. ἥρούμην, μελ. αἰρήσομαι (οἱ σύνθ. μέλ. ἀφ-, διαιρήσομαι, ἔχουσι παθ. σημ.) καὶ μτγν. ἔλοῦμαι, μεσ. ἀορ. β' εἰλόμην (ύποτ. ἔλωμαι, εὔκτ. ἔλοιμην, προστ. ἔλος, ἀπαρ.

έλεσθαι, μτκ. ἐλόμενος) καὶ α΄-μτγν. ἥρησάμην, ὑπερσ. ἥρήμην. Παθητ. τοῦ μεσ. τύπου οἰροδιμάι (=ἐκλεγομαί), πττ. ἥρούμην, μελ., αἰσθήσομαι, ἀρρ. ἥρέθην, πρκ. ἥρημαι, ὑπερσ. ἥρήμην, τετελ. μελ., ἥρήσομαι καὶ ἥρημένος ἔσομαι. Παραγ. αἴρεσις (ἀφάρεσις, ἀναίρεσις κλπ.), παραίρημα=ταινία, λιωτίς, ἔλωρ ἢ ἔλωρια=λάφυρον, λεια, αἴρετός, (ἔξαρτος, αὐθαίρετος, διαιρετός), αἴρετός.

Σημ. Τὸ ὁ. εἶναι ἔλλειπτικὸν (Βλ. εἰσαγ. σελ. 16). Θέμ. αἴρε- καὶ ἔλ-. (Τὸ αἴρε- ἔκ ἕτζης Φαρ-, ἔξ ἡς προσλήψει τοῦ προσφυ. j καὶ ἐπενθέσει Φαρ-j, Φαρ-, προσλήψει δέ τοῦ προσφ-ε, αἴρε-, (Βλ. εἰσαγ. σελ. 15, ὅμη. μετ. πρόσφ. j, περιπ. 1]). (Τὸ θέμα ἔλ- ἔκ τῆς Φελ- ἢ σελ-) (πρβλ. ἔ-Φελ-ον, ἔσελον, ἔλλον). Ἡ δασεία ἐν τοῖς εἴλον, ἔλωρ κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐνεστ. αἴρω. Συντίθεται μετά προθέσεων, ἀναιρεθ=σηκώνω, φονεύω, χρησιμοδοτῶ (πρβλ. ἀνεῖλεν ὁ θεός), ὑφαιρεθ=ἀφαιρώ κρυψιφως, παραιρεθ=ἀφαιρώ, ἀπομακρύνω. Συνων. τοῦ αἴρω: χειροῦμαι, παρίσταμαι, καταστρέφομαι, κ. ά. Ἀντί τοῦ μεσ. αἴροῦμαι λέγεται καὶ αἴρεσις ποιοῦμαι, οὖ ἐνεργ. τά: αἴρεσιν τινι προβάλλω, προτίθημι, δίδωμις ὡς παθ. τοῦ μεσ. καὶ ἡ περιφ. αἴρεσις γίγνεται.

Αἴρω (=σηκώνω, ὑψώνω), πττ. ἥρον, μελ. ἄρω, ἀρρ. ἥρα, (ὑττ. ἔ-ἄρω, εὔκτ. ἔ-ἄραιμι, ποιοτ. ἔ-ἄρον, ἀπαρ. ἔ-ἄραι, μτκ. ἔ-ἄρας), πρκ. ἥρκα, ὑπερσ. ἥρκειν (ἀλ.). Μέσ. αἴρομαι (=λαμβάνω δι' ἔμιντόν, κερδάνω) (καὶ παθ.=ὑψώμαι, αὐξάνομαι), πττ. ἥρόμην, μεσ. μελ. ἄροῦμαι, παθ. μελ. μτγν. (ἐνίοτε καὶ ὡς μεσ.) ἀρθήσομαι, μεσ. ἀρρ. ἥράμην τι (=ἥρα τι ἐπ' ἔμαυτοῦ), παθ. ἀπο. καὶ ὡς μεσ. ἥρθην (ὧς μεσ.=ὕψωσα ἔμαυτόν), πρκ. ἥρμαι, ὑπερσ. ἥρμην. Το μεσ. ἀπαντᾷ καὶ ἀναλελ: ἔπαρω, συνεπαίρω ἔμαυτόν. Παραγ. ἄροις, ἔξαρσις, ἔπαρσις, ἄρμα=τὸ αἰρόμενον βάρος, ἄρδην, ἀρτέον.

Σημ. Ἱων. καὶ ποιητ. τύπος ἀείρω (ἐκ τοῦ ἀ-Φερ-ｊω). Τὸ αἴρω ἐκ τοῦ συνεσταλμένου μεταπτωτικῶν θέμ. Φαρ-(Φαρ-ｊω), αἴρω, βλ. εἰσαγ. σελ. 15, ὅμη. μέ προσφ. j, περιπ. 1' πρβλ. καὶ τά: ἀιώρα, μετ-ήρος καὶ κατ' ἀντιμεταχώρησιν [Βλ. εἰσαγ. σελ. 14. σημ.] μετερώσως). Εἰς τὸ ἐνεργ. καὶ μεσ. ἀρρ. διατρέπεται τὸ ἄ κατοι δὲν προηγεῖται ο, ε, ε, αὐτοῦ εἰς τὸ θέμα (Βλ. ἄλλομαι, κοιλαίνω, κερδαίνω), διότι προέρχεται ἐκ συναιρέσεως τοῦ α καὶ τῆς νόθου διφθόγγου ει (τοῦ ἀπλοῦ δηλ. ε μακροῦ) (ἀ-Φείραι-ἀείραι, ἄτραι, ἔσρον). Τὸ ἐν τῇ δριστ. τοῦ ἀρρ. η (ἥρα· ἥράμην) ἔνεκα τῆς αὐξήσεως (ἀ-Φερ-, ἥ-Φερ-σα, ἥερρα-ἥειρα, ἥρα). Τὸ ὁ συντίθεται μετά πολλῶν προθέσεων: Ἀπαίρω=ἀποπλέω. Συνων. ἔγείρω, ἀνατείνω, ἀνίσχω, ἀνυψω κ. ά. Ἀντιθ. καταίρω, ἀνταίρω, (τινι)=ἀνθίσταμαι, διαίρω=ἔγειρω, ἀνυψω, χωρίζω.

Αἰσθάνομαι (=λαμβάνω γνῶσιν διὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐννοῶ), μεσ. ἀποθ. μετ. ἐνεργ. διαθ., πττ. ἥσθανόμην, μεσ. μελ. αἰσθήσομαι, παθ. μελ. αἰσθανθήσομαι καὶ αἰσθητήσομαι, (μτγν.). μεσ. ἀρρ. α΄ ἥσθησάμην, (μτγν.). μεσ. ἀρρ. β΄ ἥσθόμην, παθ. ἀρρ. ἥσθάνθην καὶ ἥσθητην, (μτγν.), πρκ. ἥσθημαι. Παραγ. αἰσθητής=ὅ αἰσθανόμενος, ὁ ἐννοῶν (ἔξ οὐ αἰσθητικός, αἰσθητήριον), αἰσθησις, αἰσθημα, αἰσθητός, εναίσθητος, ἀναίσθητος.

Σημ. Θέμ. αἰσθ- (πρβλ. ἀρρ. β΄ ἥσθ-όμην) ἐκ τῆς ὁίζης αἰσθ-, ἔκτεταμ. τύπου τῆς αι τοῦ ποιητ. ἀείω (=ἀντιλαμβάνομαι διὰ τῆς ἀκοῆς). Ἐκ τούτου προσλήψει μὲν τοῦ προσφ. αν-, αἰσθάν-, προσλήψει δὲ τοῦ ε αἰσθε-, (Βλ. εἰσαγ. σελ. 15, δ' καὶ σελ 16 [β]). Μτγν. τύπος αἰσθομαι εἰσαχθείς ἐνιαχοῦ καὶ εἰς τοὺς παλαιοτέρους συγγραφεῖς. Συντίθεται μετά τῶν προθέσ. πρό, ἐπί, παρά, διά.

Επαισθάνομαι = λαμβάνω αἰσθησίν τινος, παραισθάνομαι = δάκουώ περὶ ινος ἐν παρόδῳ, αἰσθάνομαι ἔσφαλμένως. Περιφρ. αἰσθησίς ἔστιν μοι, αἰσθήσιν λαμβάνω, οὐ ώς παθ. αἰσθήσει λαμβάνομαι, εἰς αἰσθησιν μπλίκω, αἰσθήσιν παρέχω. Ἀντιθ. ἀναισθητῶ. Συνων. γιγνώσκω, μαρτύρω, συνίημι, ἔννοοῦ.

Αἰστός-ῶ (= ἔξολοθρείω, ἀφανὲς ποιῶ), ποιητ. Παρό⁷ Αἰττικ.
τεζογρ. μόνον ἡ εὐκτ. τοῦ παθ. ἀορ. ἀϊστωθείη. Παραγ. ἀϊστος =
ἄστοτος ἀμαντος δ μὴ γιγνώσκων τι. -

Σημ. Τὸ ὑ, ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ στερητικοῦ καὶ τῆς βίζης Φιδ- (πρβλ.
εῖναι εἰδένειν), ἔχει δικαίωση, οὐ δικαιοσύνη.

Αισχύνω (= παραμορφών, ἐντροπιάζο τινά), πρτ. ὥσχυτον, (κατ-), μελ. — αἰσχύνω (κατ-), ἀρ. ὥσχυτα, πρκ. ὥσχυτα και ὥσχυγκα, (μτγν.). Μεσ. αἰσχύνομαι, πρτ. ὥσχυνόμηγ, μεσ. μελ. αἰσχυνοῦμαι, παθ. μελ. ὥς μεσ. -αἰσχυνθήσομαι (έπ-), (ό ἀπλοῦς μτγν.), παθ. ἀρ. ὥς μεσ. ὥσχυνθη, πρκ. ὥσχυμμαι, (ποιητ. και μτγν.) (κατηγορημένος = κατεντροπιασμένος). Το μεσ. ἀπαντᾶ και ἀνελευμ.: καταισχύνω ἔμαυτον. Παραγ. αἰσχυντήρ = δ καταισχύνων, αἰσχυντὸς = πλήρης αἰδοῦς, ἀναισχυντος, αἰσχυντέος, ον.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ αἰδ-χος (αἰδέομαι — οῦμαι) αἰσχος, προσλ. τῆς καταλ. —ύνω (βλ. ἀβρύνω, σημ.). Συντίθεται μετὰ τῶν προθ. ὑπό, ἐπί, ὑπέρ. *Ὑπαισχύνομαι* = αἰσχύνομαι κάπως. Περιφρ.: εἰς αἰσχύνην καθίστημι τινα, αἰσχύνην φέρει τι, αἰσχύνην προσθίλλω ή περιποιῶ ή περιάπτω τινί, ώς παθ. δὲ αἰσχύνης τυγχάνω ύπό τινος. Άντιθετον τοῦ αἰσχύνομαι τῷ ἄναισχαντῷ. Συνων. αἰδοῦμαι, 8 Ιδὲ περὶ τῆς διαφορᾶς.

Αιτέω-ῶ (=ζητώ νά λάβω, ἀπαιτῶ τι), πρτ. ζίτουν, μέλ, αἰτήσω,
ἀρ. ζίτησα, πρκ. ζίτηκα (μτγν), ύπερσ. ζίτηκειν, (μτγν.) Μεσ. αι-
τοῦμαι (=ζητώ δι' ἐμαυτὸν) καὶ παθ. ἀπαιτοῦμαι (ύτό τινος),
μεσ. πρτ. ζίτούμην καὶ παθ. ἐξητούμην, μεσ. μελ. αἰτήσομαι (ἐξ-)
(ἀπλοὺς ποιητ.), παθ. μέλ. αἰτηθήσομαι, μεσ. ἀρ. ζίτησάμην, παθ.
ἀρ. ζίτηθην, παθ. ποκ. ζίτημαι. Ηαραγ. αἰτητής (ἐξ; οὐ αἰτητικός),
ἐπ-αἰτης, αἰτησις, αἰτημα, αἰτητός, αἰτητέον.

Σημ. Θεμ. αἰτεῖ. Τὸ δὲ συντίθεται μετὰ διαφόρων προθεσ. Μετατῶ =ἀπαιτῶ τὸ μεριδιόν μου, ἐκλιπαρῶ, ἀπαιτῶ. Ἐξαιτῶ=αἰτῶ παρά τινος, ἐξαιτοῦμαι=οὐχίω διὰ παρακλήσεων (Δια. καὶ παραιτοῦμαι, δηπερ ἀποθετ.). Ἐκ τοῦ αἰτῶ δὲ θαμιστικόν αἰτίζω=ζητῶ συχνά καὶ πολὺ. Αἰτίω=ζητῶ νὰ λάβω, ζητῶ=έρευνω νὰ εὑρώ (πρβλ.: αἰτεῖς καὶ δοθῆσσαν· ζητεῖς καὶ εὑρόσατε” πᾶς γάρ δ’ αἰτῶν λαυράνες καὶ δ’ ζητῶν εὑρίσκεις Καινὴ Διαθ.).”**Αλλα** συνώνυμα : έρευνω, ἐξετάζω.

Αιτιάζομαι (=ιατηγοροῦμαι), ἀποθ. μετὰ πατ. διαθ., πρτ. ή παζόμην, (μτγν.) Τὰ λοιπά ἐκ τῶν συνωνύμων ή περιφράσεων.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ αἰτία κατ' ἀναλογίαν. (Βλ. ἀγοράζω, σημ.). Συνωνυμία που σημαίνει την απόδοση της αίτιας.

Αιτιάσμαι - ὄμπαι (= κατηγορῶ, καταχώνω τινά), μεικτὸν ἀπόθετ., ποτ. ἡτιώμην, μεσ. μελ. αἰτιάσσομαι, παθ. μελ. αἰτιαθήσομαι (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἡτιασάμην, παθ. ἀορ. μετά παθ. διαθ. ἡτιάδην, παθ. ποκ. ἡτιάμαι (= ἔχω κατηγορηθῆναι σπανίως ὡς ἐνεργητ.), ὑπερσ. ἡτιάμην. Παραγ. αἰτιάσις, αἰτίαμα, αἰτιατός = τὸ ἀποτέλεσμα κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ αἴτιον, αἰτιατέον.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ αἰτία. Ὁ χαρακτήρα αἴκτείνεται εἰς ἄντα καὶ οὐχι (πρβλ. αἰτιάσομαι κ.λ.π.). Ὁ ἔνεστι. αἰτιῶμαι σπανίως εύροισκεται καὶ μετέ παθητ. διαθέσεως, μὲν τὴν σημ. δηλ. κατηγοροῦμαι. Ἐπαιτιῶμαι (τινός) = κατηγορῶ τινα διά τι, ἐπαιτιῶμαι (τι) = παραπονοῦμαι διά τι, καται τιῶμαι = κατηγορῶ, καταλογίζω τι εἰς τινα (ἢ μτχ. καταιτιαθεῖς = κα τηγορηθεῖς). Συνώνυμα κατηγορῶ, ἐγκαλῶ, μέμφομαι, φέγω, κ.ἄ. Περιφρ. ἐν αἰτίᾳ εἰμι, αἰτίαν ἔχω ὑπό τινος, αἰτίαν λαμβάνω ἢ ὑπέχω, εἰς αἰτίαν ἐμπίπτω.

Αιωρέω·ώ (= ὑψώνω, ἔξαρτῶ), μελ. αἰωρήσω, (μτγν.). Παθ. αἰωροῦμαι, μεσ. μελ. ὡς παθ. αἰωρήσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. αἰωρηθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀνορ. ἡωρήθην, πρκ. ἡώρημαι, (μτγν.). Παραγ. αἰώρησις, αἰώρημα, αἰωρητός, αἰωρητός.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ αἰώρα (=κρεμάθρα), διπερ ἐκ τοῦ ποιητ. ἀείρω, (βλ. αἴρω, σημ.), (πρβλ. Ἄ-Πορ, δισ=τὸ ξίφος ὡς κρεμάμενον ἀπὸ τοῦ δορτῆρος, ἀστήρ=ἰμάς, ἔξ οὖ κρέμαται τὸ ξίφος, τελαμών). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσεων σύν, διά. Διαιωροῦμαι=κινοῦμαι μετέωρος ἔδωκεν καὶ ἐκεῖ. Συνων. αἴρω, ἀείρω.

Άκεσθαι – σύμπι (=θεραπεύω, ἐπισκευάζω), μεσ. ἀποθ. μετ' ἔνεργ. διαθ., μεσ. μελ. ἀκοῦμαι, καὶ μτγν. ἀκέσθαι, μεσ. ἀνορ. ἡκε σάμην, παθ. ἀνορ. ἡκέσθην, (μτγν.). Παραγ. ἀκεστής(ρ)=διορθωτής (θηλ. ἀκεστρίς ή ἀκέστρια), ἀκεσίς, ἀκεσμα, ἀκεστρον=φάρμακον, ἀκέστρωρ=θεραπεύων, ἀκεστός, ἀνήκεστος=ἀνίατος, ('Ακουσαμενός) — 'Ακουμενός.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἀκος, ἀκεσος-εος-ονς=θεραπεία (πρβλ. πανακήσ=φ τὰ πάντα θεραπεύων, πανάκεια). Θεμ. ἀκεσ- (πρβλ. ἀκέστρεψα=σακκορ ράφα), ἔξ οὖ ἀκέσ-ομαι, ἀκέσουμαι=οῦμαι. Ὁ μελ. παρ'. 'Αττ. συνηρημ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν μελ. τῶν ὑγρολίκτων (πρβλ. καὶ τὰ καλῶ, τελῶ). Εἰς τὸν μεσ. ἀνορ. γίνεται ἀπλοποίησις τῶν δύο ο. Συντίθεται μετὰ τῆς ἔξ ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας. Συνων. ἴσθμαι, θεραπεύω. Περιφρ. ἀκος ποιοῦμαι τινι.

Άκκιζομαι (=τροσποιοῦμαι ἀδιαφορίαν, ἄγνοιαν, καμώνομαι), πρτ. ἡκκιζόμην, (μτγν.). Παρ. ἀκκισμός, ἀκκισμα, ἀκκιστικός.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τῆς λέξεως 'Ακκώ (δύναμας γυναικὸς ἐπὶ μωρίᾳ καὶ ματαιοφροσύνη διαβεβοημένου), προσλήψει τῆς καταλήξεως—έζομαι (βλ. ἀθροίζω, σημ.).

Άκμαζω (=εἰμι ἐν πλήρει ἀκμῇ), πρτ. ἡκμαζον, ἀνορ.—ἡκμάσσα, πρκ. ἡκμακα (παρ.-). Τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν συνωνύμων ἢ περιφράσεων. Παραγ. ἀκμαστής=ἰκμαῖος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἀκμή (=τὸ κόπτερον μέρος μαχαίρας, τὸ ὅψι στὸν σημεῖον ἔνδος πράγματος, πρβλ. ἄκων=ἄκρντιον, ἄκανθα, ἄκνη, λατιν. ac-us =βελόνη), προσλήψει τῆς παραγ. καταλήξ. -άζω κατ' ἀνα λογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω, κτλ. Συνώνυμα ἀνθῶ, θάλλω, εὐτυχῶ κ.ἄ. Περιφρ. ἔχω ἀκμήν, ἐν ἀκμῇ εἰμι.

Άκολασταίνω (=εἰμι ἀκόλαστος, ἀκρατής), μελ. ἀκολασταῖνω, (ποιητ.). Παραγ. ἀκολάστημα, ἀκολαστητέον.

Σημ. Τὸ δὲ είναι παρασύνθ. (βλ. εἰσαγ. σελ. 11,4) ἐκ τοῦ ἀκόλαστος (ἀ- τὸ στερητ. καὶ κολάζω), ἔξ οὖ ἀκολασία. Περιφρ.: ἀκολάστως-ξῶ, ἀκαλάστως ἔχω περός τι. 'Αντιθ. σωφρονῶ. Συνων. ἀκοσμοῦ.

'Ακολουθέω -ῶ, πρτ. ἡκολούθουν, μελ. ἀκολούθησω, ἀορ. ἡκολούθησα, πρκ. ἡκολούθηκα. Παραγ. ἀκολούθησις, ἀκολούθητέον.

Σημ. Τὸ δ. παρασυνθ. ἐκ τοῦ ἀκόλουθος δύπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ ἀθροιστικοῦ καὶ τοῦ κέλευθος =δόδος. πορεία, κατὰ μετάπτωσιν, (πρβλ. σπεύδω—σπουδῆ). "Ωστε ἀκόλουθος=δόδος κελευθός, δ ἀκόλουθῶν τὴν αὐτὴν δόδον, συνοδοιπόρος. Θέμα ἀκόλουθε- ἔξ οὖ ἀκόλουθέ-յω-έω-ῶ (Βλ. ἀβουλῶ σημ.).

'Ακονάω -ῶ (=ἐκονίζω, δεξύνω τι), μελ. ἀκονήσω, (μτγν.), ἀορ. ἡκόνησα. Μεσ. ἀκονῶμαι, (μτγν.), πρτ. ἡκονώμην, πρκ. ἡκόνημαι, (μτγν.). Παραγ. ἀκονήτης, ἀκόνησις, ἀκόνημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἀκόνη (Βλ. ἀκμάζω, σημ.). Συνων. θήγω, δεξύνω.

'Ακοντίζω (=ὅπτω τὸ ἀκόντιον, πλήττω διὰ τοῦ ἀκοντίου), πρτ. ἡκόντιζον, μελ. ἀκοντιῶ, ἀορ. ἡκόντισα, πρκ.—ἡκόντικα, (μτγν.) Παθ. ἀκοντίζομαι, πρτ. ἡκοντίζομην, παθ. μελ. ἀκοντισθήσομαι, (κατ—). παθ. ἀορ. ἡκοντίσθην, πρκ. ἡκόντισμαι, (μτγν.). Παραγ. ἀκοντιστής (φ), ἀκόντισις, ἀκοντισμός, ἀκόντισμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἀκόντιον (ἴπερ ὑποκορ. τοῦ ἄκων, βλ. ἀκμάζω σημ.), εἰσθήψει τῆς καταληξ.—ίζω (Βλ. ἀθροίζω σημ.). Τὸ ἀποθ. διακοντίζομαι (=ἀγωνίζομαι πρὸς ἀλλούς εἰς τὸ ἀκόντιον) ἔχει μόνον τὸν μελ. διακοντισμάτι. Σύνθ. μετὰ τῶν προθ. εἰς, ἐξ. κατά συν. Κατακοντίζω=καταβάλλω, ἀκοντίζων. Τὸ μτγν. ὑπερακοντίζω=ἀκοντίζω ὑπὲρ τὸν στόχον, πέραν τοῦ σκοποῦ καὶ μεταφορ. ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ.

'Ακοσμέω -ῶ (=ποάττω ἀκοσμία, ἀπρεπῆ). Παρ² 'Αττικ. πεῖζογ. μόνον κατ' ἐνεστῶτα. Παραγ. ἀκόσμητος.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασυνθ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκοσμος, ἔξ οὖ καὶ ἀκοσμία. Θεμ. ἀκοσμε- (Βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Συνων. ἀκολαστάτω.

'Ακούω, πρτ. ἡκούνον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. ἀκούσομαι καὶ μτγν. ἀκούσω, ἀορ. ἡκούσα, πρκ. ἀκήκοα, καὶ μτγν. ἡκούκα, ὑπερσ. ἡκηκόειν καὶ ἀκηκοώς ἦν. Παθ. ἀκούομαι, πρτ. ἡκούσμην, (μτγν.), παθ. μελ. ἀκούσθησομαι, παθ. ἀορ. ἡκούσθην, πρκ. ἡκούσμαι, (μτγν.), ὑπερσ. ἡκούσμην, (μτγν.). Παραγ. ἀκοή, ἀκούσμα, ὑπήκοος, εὐήκοος, ὀτακούστης, ἀκούστος, ἀνήκοντος, (ἔξ οὗ το ἀντιτ. ἀτηκούστω), ἀκούστεος, ἀκούστεον.

Σημ. Θέμ. ἀκουσ- [ἔξ οὗ δ ἐνεστ. [ἀκούσ-τ-ῶ], ἀκούω κατ' ἀποβολήν τοῦ σ καὶ j], ἀκο-. Τὸ ν ἱης διφθόγγου τοῦ θεμ. ον ἀποβάλλεται, δταν δ τόνος δὲν κεῖται ἐπ' αὐτῆς (πρβλ. ἀκο(υ)(σ)ά, ἀκοFά, ⁽¹⁾ ἀκοή). 'Ο πρκ. λαμβάνει 'Αττικ. ἀναδιπλασιασμὸν (ἀ-ηκο(υ)σια - ἀκήκοFα—ἀκήκοα). 'Ο ἐνεστ. φαίνεται [σοδύναμος πρὸς παρακ., δτε δηλοῦται δτι τὸ ἀκουσμα παραμένει ἔτι ἔναυλον εἰς τὰ δτα (πρβλ. καὶ ἡκω, κεῖμαι, μανθάνω, νικῶ). Συνων. ἀκροῦμαι=ἀκούω προσεκτικῶς.

Τὸ εῦ ἀκρών (ὑπό τινος)=ἔπαινοῦμαι καὶ τὸ κακῶς ἀκούω (ὑπό τινος)=κακολογοῦμαι είναι παθητ. τοῦ εῦ (κακῶς) λέγω τινὰ = ἔπαινω (κακολογῶ) τινά. Σύνθετον μετὰ διαφόρων προθέσ. Κατακούω=ύποτάσσομαι, ἀκούω μετὰ προσοχῆς. Συνων. ἀκροῦμαι.

'Ακριβώ -ῶ (=ποιῶ τι μετ' ἀριθμίειας, ἐννοιῶ ἐντελῶς), μελ. ἀκριβώσω, (μτγν.), ἀορ. ἡκριβώσα. Μεσ. ἀκριβοῦμαι (δι-), πρτ.—ἡκριβούμην, (ἀπ-), μεσ. ὡρ. ἡκριβωσάμην (δι-), παθ. ἀορ. ἡκριβώθην (δι-), πρκ. μεσ. καὶ παθ.—ἡκριβώμαι Παραγ. ἀκριβωσις, ἀκριβώμα, ἀκριβωτέον,

(¹) Βλ. σελ 14. σημ. 2 περὶ τοῦ F.

Σημ. Τὸ δέ τοῦ ἀκρεβῆς κατ' ἀναλογ. τὸν εἰς -οῶ -ῶ (πρβλ. δοῦλος, δουλόγω -ῶ, ἐλεύθερος -έλευθερός -ῶ). Κατὰ ταῦτα καὶ πλήρης -πληρόω -ῶ, ἀσθενής -ἀσθενός -ῶ).

'Ακροάσματι - ὄματι (= ἵκινού μετὰ προσογῆς), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθεσ., πρτ. ἡκροάσματη, μεσ. μελ. ἀκροάσμαται, μεσ. ἀιρ. ἡκροάσματη, πρκ. ἡκροάσματι, (μτγν.). Παραγ. ἀκροατής (ἐξ ωύ ἀκροατής φιον), ἀκρόασις, ἀκροατέον.

Σημ. Θεμ. ἀκροα- (ἀκρουάσμαται, ἀκρουάμαται, ἀκροάσμαται - ὄματι). Εἰς τὸν μελ. καὶ τὸν ἀρρ. δὲ χαρακτήρα ἐκτείνεται πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου δρχομένων καταλήσεων εἰς σα καὶ οὐχὶ η διά τὴν ἐπίδρασιν τοῦ πρὸ τοῦ ο εὔρισκομένου ο μὴ κωλυομένην ἐκ τοῦ ο (πρβλ. ἀθρόα). Περιφερ.: ἀκρόασιν ποιοῦμαται, ἀκροατής γίγνομαται, παρέχω ἔμαυτὸν ἀκροατήν τινα.

'Ακροβολίζοματι (= μάρχομαται ἐκ τοῦ μακροθεν, ἀψιμαχῶ), μεσ. ἀποθ. μετ. ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἡκροβολίζομην, μεσ. ἀιρ. ἡκροβολίσματην. Παραγ. ἀκροβολιστής, ἀκροβολισμός, ἀκροβόλιστις, ἀκροβόλισμα.

Σημ. Τὸ δέ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκροβόλος (ἀκρος, βάλλω) (= δ μακρόθεν βάλλων, ἀκοντιστής), προσλήψει τῆς καταλήξ.-ίζοματι (βλ. ἀθροίζω σημ., καὶ εἰσαγ. σελ.-11,4). Συνων. ἀψιμαχῶ. Περιφρ. ἀκροβολισμοὺς ποιοῦμαται, ἀκροβολισμοῖς χεῶμαται. Τὸ ἀκροβολικῶ μτγν. Τὸ ἀκροβολίζω ποιητ.

'Ακρωτηριάζω (= περικόπτω τὰ ἀκρωτήρια [ἐπὶ πλοίων], τὰ ἄκρα [ἐπὶ ἀνθρώπων], κοιλοβόνων). 'Ο ἐνεστ. παρ. 'Ηροδ. καὶ μτγν. Ηαρ'

Αττικ. πεζογρ. μόνον δ μεσ. ἀιρ. μετ' ἐνεργ. σημάσ. ἡκρωτηριασάμην καὶ δ μεσ. πρκ. ἡκρωτηρίζομαται. Παραγ. ἀκρωτηριασμός, ἀκρωτηριάσις, ἀκρωτηρίσμαται.

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ ἀκρωτηρίζων (= πᾶν ὑψηλὸν ἢ ἔξεχον μέρος, τὸ ἔσχατον μέρος παντὸς πράγματος, λ. χ. ἀκρωτηρίον ὥδε = ἔμβολον πλοίου), προσλήψει τῆς καταλήξ.-άζω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω, κ.λ.π. Συνων. περικόπτω, κοιλούνω.

'Ακυρώω - ώ (= καθιστῶ ἄκυρον, ἀθετῶ), μελ. ἀκυρώσω, (μτγν.). Παραγ. ἀκύρωσις, ἀκύρωτος, ἀκυρωτέον.

Σημ. Τὸ δέ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἄ-κυρος (ἐξ οὗ ἀντίθ. κύριος) (βλ. εἰσαγ. 11,4). Περιφρ.: ἀκυρον ποιῶ τι καὶ παθ. ἀκυρος γίγνομαι ὑπέτινος.

'Αλαζονεύομαι (= κομπάζω, κομπορρημονῶ), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ. Μόνον δ μεσ. μελ. ἀλαζονεύομαται, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τῶν συνωνύμων ἡ περιφράσεων. Παραγ. ἀλαζονεία, ἀλαζόνευμα.

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλαζῶν (διπερ ἐκ τοῦ ἀλη = περιπλάνησις, πρβλ. τὸ δ ἀλῶμαται καὶ τὸ ποιητ. καὶ μτγν. δλύω). Κατὰ Εύσταθιον «πᾶς δ πλάνην ἔσατο ἀφηγούμενος», (βλ. καὶ ἀλάζμαται, σημ.). 'Ο ἐνεστ. σχηματίζ. προσλήψει τῆς καταλήξ.-εύομαι κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Καταλαζονεύομαι = κομπορρημόνως ὑπερηφανεύομαι διά τι. Συνων. κομπάζω, ἐπαλεομαται, μεγαλαυχοῦμαται, μέγα φθονῶ, ἀλαζονείᾳ χρῶμαι, ὑπερηφάνως ἔχω.

'Αλαλάζω (= ἐκβάλλω πολεμικὴν κραυγὴν, φωνάζω δυνατά), πρτ. ἡλαλάζον, μελ. ἀλαλάζω, (μτγν.), καὶ ἀλαλάζομαι (ποιητ.), ἀιρ. ἡλαλάξα. Μεσ. ἐνεστ. ἐν τῇ μτχ. ἀλαλαζόμενος, (ποιητ.), πρτ. μόνον ἐν τῷ γ' ἐν. ἡλαλάζετο, (μτγν.). Παραγ. ἀλαλαγμός, ἀλαλαγμή, ἀλαλαγή,

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πολεμικοῦ ἐπιφωνήματος ἀλαλὰ προσλήψει τῆς καταλήξης — ζω (πρβλ. ἐλελίζω, οἷμοι — οἰμώζω). Θεμ. ἀναλογικὸν ἀλαλαγή. Συνθ. μετὰ τῶν προθέσ. ἀνά καὶ ἐπί. **'Αλαλάζω** = ἐκπέμπω μεγάλην κραυγὴν. Συνων.: γεγωνέω-ῶ, βοῶ, ἐλελίζω, κραυγάζω, φωνῶ, κ.ἄ.

'Αλάσματα-ῶματα (= περιπλανῶμαι), πρτ. ἡλώμην, (ποιητ.), πρχ. μετὰ σημ. ἐνεστ. ἀλάλημαι, (ποιητ.). Παραγ. ἀλήτης (= περιφερόμενος, πλάνης, ὁ ἀγύρτης) ἔξ οὖ καὶ τὸ ποιητ. καὶ μτγν. ἀλητεύω = είμαι ἀλήτης, περιφέρομαι (μάλιστα ἐπὶ ἐπαιτῶν).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. **ἄλη** = περιπλάνησις (βλ. καὶ ἀλαζονεύομαι σημ.).

'Αλαπάζω (= ἐκκενῶ, ἐξαντλῶ, κυριεύω πόλιν) ποιητικὸν ἀπαντῶν παρ'. **'Αττ.** πεζογρ. μόνον ἐν τῷ μελ. (**ξ**)αλαπάξομεν (= θά έκπορθήσωμεν, Ξενοφ. Κύρου 'Ανάβ. 7, 1, 29).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τῆς φίλης **λαπ-** = μετὰ προθετικοῦ ἀ- (βλ. καὶ σελ. 13) (πρβλ. ἀ-λαπαδνός = εὐχερῶς ἐξαντλούμενος, εύκατάβλητος), λαπάζω = ἀλαπάζω, λαπάσσοτε = κενῶ, ἀδειάζω. Συνων. λαφύσσετε.

'Αλγέω-ῶ (= ἔχω ἄλγος, πονῶ), πρτ. ἥλγουν, μελ. ἄλγήσω, ἀορ. ἥλγησα. Παραγ. ἄλγηδων, ἄλγησις, ἄλγημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **ἄλγος**, θέμα: ἄλγεσ-. Συνων. πάσχω, πονῶ, ὀδυνῶμαι κ.ἄ.

'Αλέθω, μτγν. τύπος μόνον κατ' ἐνεστ. ἀντὶ τοῦ **'Αττ.** ἄλεω-ῶ.

'Αλείφω, πρτ. -ῆλειφον, μελ. -άλειψω, ἀορ. -ῆλειψα, πρχ. ἄλήγηφα. Μεσ. καὶ παθ. ἄλειφομαι, πρτ. ἥλειφόμην, μεσ. μελ. ἄλειφομαι, παθ. μελ. ἄλειφθήσομαι, μεσ. ἀορ. α' ἥλειψάμην, παθ. ἀορ. ἥλειφθην, πρχ. ἄλήλιμμαι ([ἐκ τοῦ ἄλήλιφ-μαι], ἄλήλιψαι, ἄλήλιπται, ἄληλιμμεθα, ἄλήλιφθε, ἄληλιμμένοι εἰσίν). Παραγ. ἄλειπτης (ἔξ οὗ ἄλειπτήριον), -άλειμμα, -άλειψις, -άλοιφή, ἔξαλειπτον = μυροθήκη, ἄλειπτός, ἀνεξάλειπτος, ενεξάλειπτος, ἔξαλειπτέον.

Σημ. **'Αρχ.** θέμ. λειπ- (πρβλ. **ἄλειφαρ**=μύρον, ἔλαιον πρός ἀλοιφήν), ἔξ οὗ κατά μετάπτωσιν λαιπ- (πρβλ. ἄλοιφη). **'Πίζα λιπ-** ἔξ ής καὶ λίπ-ος, λίπ-αρός. Ο ἐνεστ. ἐκ τοῦ λειπ(φ)—μετά προθεμ. ἀ- (βλ. εἰσαγ. σελ. 12, δῆμ. μὲ μεταβολὰς ἐν ἀρχῇ τοῦ θέμ. καὶ σελ. 13, σημ.). Ο πρκ. λαμβάνει **'Αττικὸν** ἀναδιπλασιασμὸν (ἀλιφ-, ἀλήλιφ-α). Συντίθεται μετά τῶν προθέσ.: ἔξ, ἀπό, περί, ὑπό. **'Υπαλείφω** = ἄλειφω ἔλαφρῶς, δλήγον. Συνων. χείω.

'Αλέξω (= ἀπομακρύνω, ἀποτρέπω, προφυλάττω), μελ. ἄλεξήσω, (ποιητ.), ἀορ. ἄλεξησα, (ποιητ.). Μεσ. ἄλέξομαι (= ἀποτρέπω ἀπ' ἐμαυτοῦ), μελ. ἄλέξομαι διακρινόμενος τοῦ ἐνεστ. ἐκ τῆς ἐννοίας (καὶ ἄλεξήσομαι, **'Ηροδ.**), μεσ. ἀορ. ἄλεξάμην (ἐν τῷ ἀπο. ἄλεξασθαι). Παραγ. ἄλεξητήρος, ἄλεξητήριος = κατάληλος ἡ ἵκανός, ὅπως ἀπομακρύνῃ τι, ἔπαλξις (ἐκ τοῦ ἔπαλέξω); ἄλεξίκακος = ὁ ἀποτρέπων τὸ κακόν, (ἀλέξανδρος [**Ινήρ**] = ὁ ἀπομακρύνων ἄνδρας, **'Αλέξανδρος** [**Ινομαία**]). Πρβλ. καὶ τὰ νεωτ. ἄλεξικέραυνογ, ἄλεξιβρόχιον, ἄλεξήλιον, ἄλεξίπτωτον.

Σημ. Θεμ. **ἄλεξ-**. **'Αρχικὸν** **ἄλη-** (πρβλ. ἄληκή) ἔξ οὗ ἄλέ(κ)σκω ἄλέξω. Ο ἐνεργ. μελ. καὶ ἀορ. ως ἐκ δῆμ. ἄλεξέω. Εκ τοῦ μτγν. ἄλέξω ἀπαντῶσι καὶ μελ. ἄλέξω, ἀορ. ἄλεξα. Συνθ. ἄπαλέξω, ποιητ. = ἀπωθῶ ἀπό τινος. Συνων. ἀμύνω, ἀμύνομαι.

'Αλέω-ῶ (= ἀλέθω, συντρίβω, κοπανίζω), πρτ. ἥλουν (ποιητ.), ἀορ. ἥλεσσα, (ποιητ. καὶ μτγν.), πρκ. ἀλήλεκα, (ποιητ.). Παθ. ἀορ. ἥλεσθην, (μτγν.), πρκ. ἀλήλεμαι καὶ ἀλήλεσμαι. Παραγ. ἀλεσίς, ἀλεσμός, ἀλετός = 1) τὸ ἀλέθειν, 2) τὸ ἀλευρον, ἀλέτης = ὁ ἀλέθων (ποβλ. δνος ἀλέτης = ἡ ἄνω, ἡ περιστρεφομένη πέτρα τοῦ μύλου), ἀλετρίς=γυνὴ ἀλεθουσα.

Σημ. τὸ δ. μᾶλλον ἔξι ἀρχ. θέμ. (*μελ* (πρβλ. λατίν. *molo* = ἀλέθω, *mola* = μύλος). (Κατ' ἄλλους ἔκ. θέμ. *Feil-*, συγγενοῦς τοῦ εἰλέω πρβλ. οὐλαὶ = χονδροαλεσμένον κριθάρι, οὐλοχύτας). Ο πρκ. λαμβάνει 'Αττ. ἀναδιπλασιασμόν. Ο τύπος ἀλήλεμαι δρθότερος. Εκτεταμένος τύπος ἀλετρέω, ποιητ.

'Αληθεύω (= λέγω ἀλήθειαν), μελ. ἀληθεύσω, ἀορ. ἥληθευσα, Μεσ. ἀληθεύομαι = διμιῶ τὴν ἀλήθειαν, μελ. ἀληθεύσομαι, (μτγν.). Παραγ. ἀληθευτής = εἰλικρινής, ἀλήθευσις, ἀλήθευμα.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀληθῆς (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ— τοῦ στερητ., καὶ ληθος, δωρικ. λᾶθος, πρβλ. λανθάνω) καὶ σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ.—ενώ (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Περιφο.: τοῦ ἀληθεύοντος: χρώμαι ταῖς ἀληθεύεισι καὶ ἀληθῆ λέγων τοῦ παθητ.: ἀληθῆ λέγεται. Παρά Πλούτ. καὶ 'Ηροδ. ἀντ' αὐτοῦ ἀληθίζω καὶ ἀληθίζομαι.

'Αληλεσμένεις, βλ. ἀλέω.

'Αλιεύω (= ψαρεύω), διμαλόν.

'Αλίζω (= συναθροίζω), ἀορ. μόνον ἐν τῇ μτχ. ἀλίσας — (συν-) Παθ. ἀλίζομαι, παθ. ἀορ. ἥλισθην, πρκ. μόνον ἐν τῇ μτχ. ἀλισμένος ('Ηροδ.).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ (ἀ-Φελης), ἄλήγ (θεμ. *Feil-* τοῦ εἴλω) προσλήψει τῆς καταληξ-ίζω (βλ. ἀγοροίζω, σημ.). Πρβλ. καὶ ἀλις = ἀρκετά, ἀλία = συνέλευσις τοῦ λαοῦ ἐν ταῖς Δωρικαῖς πολιτείας. Ομώνυμον: ἀλίζω = ἀλατίζω (ἐκ τοῦ ἄλει), μτγν. Συχνότερον παρ' 'Αττικοῖς ἐν συνθέσει μετά τῆς σύν. Συνων. ἀγείρω; ἀγοροίζω.

'Αλίσκομαι (= συλλαμβάνομαι, περιέχομαι εἰς χεῖρας τοῦ ἔχθροῦ), ἀποθετ. μετά παθητ. διαθέσ., πρτ. ἥλισκόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἀλώσομαι, ἐνεργ. ἀορ. β' ὡς παθ. ἔξαλων καὶ σπαν. ἥλων (ὑποτ. ἀλῶ, ὅς, ὅ, κλπ., εὐκτ. ἀλοίην, προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. ἀλόναι, μτχ. ἀλούσι, ἀλοῦσα, ἀλόνη), ἐνεργ. πρκ. ὡς παθ. ἔξαλωνα καὶ σπαν. ἥλωκα, ὑπερο. ἥλωκειν. Παραγ. ἀλωσίς (ἔξι οὖ ἀλώσιμος), κατανάλωσις, ἀλωτός, ἀνάλωτος, ενάλωτος, δοριάλωτος, αἰχμάλωτος.

Σημ. 'Αρχικ. θεμ. Φαλω, ἔξι σῦ ἀπολεύθεντος τοῦ ὑποτακτ. ε., Φαλω-ἄλω- (πρβλ. ἀλώσομαι) καὶ βραχυνθέντος τοῦ προτακτικοῦ τῆς διφθόγγου: Φαλοι. Έκ τοῦ ἀλοι- κατὰ μετάπτωσιν ἀλι., ἔξι σῦ προσλήψει τοῦ προσφ.-σικ., ἀλίσκομαι ἀλί-σκομαι. Τὸ δ. λαμβάνεται ὡς παθητ. τοῦ αἴρω (=κυριεύω) κατ' ἀναλογίαν τοῦ ὁποίου καὶ δασύνεται. Ο δορ. ἔξαλων ἐκ τοῦ — Φαλω διά συλλαβικῆς αὐθήσ. η (ἡ Φάλων) καὶ κατ' ἀντιμεταχώρησιν (⁽¹⁾) ἔξαλων (μετά δασείας ὡς καὶ ἐν τῷ παρακ. κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐνεστ.). Οὕτω καὶ παρακ. (Φε-Φάλω-κα). ἔξαλων καὶ

(¹⁾) Καλεῖται ίδαντι μεταχώρησις ἡ ὑπερβιβασμός τοῦ χρόνου ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ χρόνου δύο παρακειμένων φωνήντων τῆς αὐτῆς λέξεως. Κατά τὸ γλωσσικὸν τοῦτο φαινόμενον ἀπό μακροῦ + βραχεῖ προσέρχεται βραχὺ + μακρῷ. (Πρβλ. νάδος, νηδός) νεάνις (λαδός, ληδός) λεών, (βασιλῆς) βασιλέως, (ἱσοίκειν) (ἐωίκειν), ἔψκειν, (ἡ) Φόρταζον, ηΦόρων, ηΦάλων) ἔώρταζον, ἔώρων, ἔάλων. (βλ. καὶ σελ. 14).

ἥλωσα. Τύποι μαγν. ἀλίσκω, ἀλῶ, ἥλωσα, ἥλωθην, ἀλωθήσουμαι, ἔάλωμαι, ἔαλώμην. Συνων. ἔρχομαι, κρατοῦμαι κ. ἄ.

'Αλλάττω ἡ ἀλλάσσω (=καθιστῶ τι ἄλλο παρ' ὅ, τι εἶναι), πρτ. —ἥλαττ(ος)ον, μελ. ἀλλάξω, ἀορ. —ἥλαξα, πρκ. β' —ἥλαχα. Μεσ. καὶ παθ. ἀλλάττ(ος)ομαι, ποτ. ἥλλαττ(ος)όμην, μεσ. μελ. ἀλλάξομαι, (ἀπ-), παθ. μελ. α' ἀλλαχθήσουμαι, (ποιητ.), παθ. μελ. β' ὡς μεσ. ἀλλαγήσουμαι, μεσ. ἀορ. α' ἥλλαξάμην, παθ. ἀορ. α' σπανίως καὶ ὡς μεσ. ἥλλαχθην, παθ. ἀορ. β' καὶ ὡς μεσ. —ἥλλαγην, πρκ. —ἥλλαγμαι, ὑπερσ. —ἥλλαγμην, καὶ ἥλλαγμένος ἦν, τετέλ. μελ. ἀπηλλαγμένος ἔσομαι καὶ ἀπηλλαξόμαι. Παραγ. ἀλλαγὴ (καί: δι-, ἀπ-, ἐξ-, συν-) αλλαγή, συνάλλαγμα, ἀλλαξις, μετάλλαξις, ἐναλλάξ, ἀδιάλλακτος, εὐαπάλλακτος, δυσαπάλλακτος, ἀνταλλακτέον, ἀπαλλακτέον.

Σημ. Θέμ. ἀλλάγη- (πρβλ. ἀλ-λος, λατιν. *alius*) ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ j, ἀλλάγη- j ω, ἀλλάττ(οσ)ο (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, δρμ. μὲ προσφυμ. j, περιπ. 2). Σύνθετον μετὰ τῶν προθ. ἀπό, διά, σύν, μετά, κ. ἄ. Ἐξαλλάττω =ἀλλάσσω τι ἔντελῶς, ἀπομακρύνω τι ἀπό τινος, ἀντικαταλλάττομαι= ἀνταλλάσσω τι μέ τι. 'Αντι τοῦ διαλλάττομαι λέγεται καὶ διαλλαγής ποιοῦμαι, ἀντὶ δὲ τοῦ ἀπαλλάττομαι καὶ ἀπαλλαγὴν ποιοῦμαι. Συνων. ἀμείβω, ἀλλοιῶ, μεταβάλλω, τρέπω, κ. ἄ.

'Αλλοιόω -ῶ (=μεταβάλλω, τροποποιῶ), ἀορ. ἥλλοιώσα. Μεσ. καὶ παθ. ἀλλοιοῦμαι, πρτ. ἥλλοιούμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἀλλοιώσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. ἀλλοιωθήσουμαι, (μτγν.), πρκ. ἥλλοιώμαι, ὑπερσ. ἥλλοιώμην. Παραγ. ἀλλοιώσις, ἀλλοιώμα, ἀλλοιωτός, (ἔξ οὗ ἀλλοιωτικὸς= κατάλληλος πρὸς ἀλλοιώσιν), ἀναλλοιώτος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἀλλοῖος, διπερ ἐκ τοῦ ἄλλος (βλ. ἀλλάττω), Περιφρ. ἀλλοῖόν τινα ποιεῖ, ἀλλοῖός είμι, ἀλλοῖος γίγνομαι.

'Αλλομαι (=πηδῶ, ἀμτβτ.), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἥλλόμην, μεσ. μελ. ἀλοῦμαι, μεσ. ἀορ. ἥλαμην. (Περὶ τοῦ β' ἥλόμην βλ. σημειώσιν). Παραγ. ἄλμα, ἄλσις, ἄλτηρες, =βάρη τὰ ὅποια οἱ πηδῶντες ἐκράτουν εἰς χειράς των, ἄλτηρία=ἡ χρῆσις τῶν ἄλτηρων, ἔφαλτηρίον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ δίζης σαλ- (λατιν. *sal-iō*=πηδῶ), ἔξ ἡς προσλήψει τοῦ προσφυμ. j καὶ τροπῇ τοῦ σ εἰς δασεῖλαν (σάλ-յομαι) ἄλλομαι. Άι λοιπαὶ πλὴν τῆς δριστικῆς ἔγκλισεις τοῦ ἀορ. σχηματίζονται ἐκ τοῦ σπαν. μεσ. ἀορ. β' ἥλαμην, ἐκτείνουσι δέ τὸ θεματ. φωνῆν ἄ εἰς ἄ καὶ οὐχὶ η κατ' ἀναλογίαν τῶν ὑγρολήκτων καὶ ἐνρινολήκτων τῶν ἔχόντων ρ, ι, ε πρὸ τοῦ α (πρβλ. μαίω, μαραίνω κτλ.). Εἰς τὴν δριστικ. ἥλαμην τὸ η ἐνεκα τῆς αὐξήσεως (βλ. καὶ αἴρω, σημ.). Σύνθετ. μετὰ τῶν προθέσ.: ἐν, ἀνά, ἐπί, πρός, κ. ἄ. Ἐνάλλομαι=πηδῶ εἰς τι ἡ ἐπὶ τινος, διάλλομαι=πηδῶ εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος. Συνων. πηδῶ, σκιρτῶ (βλ. καὶ κυβεστῶ).

'Αλλοτριόω -ῶ (=μετὰ γεν. ἀποξενῶ τινα ἀπό τινος, μετὰ δοτ. =καθιστῶ τινα δυσμενῆ πρὸς τινα), μελ. ἀλλοτριόμω, πρκ. ἥλλοτρίωσα. Μεσ. ἀλλοτριοῦμαι, παθ. ἀορ. ἥλλοτριωθήνη, (ὡς μεσ. σύνθ. ἀπ-). Τὸ μέσον αὐτοπαθὲς καὶ κατ' ἀνάλυσιν: ἥλλοτριώκα ύμαντρον. Παραγ. ἀλλοτρίωσις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἀλλότριος (πρβλ.: ἀλλος - ἀλλότρερος - ἀλλοτρος καὶ κατὰ μετάπτωσιν, ἀλλότριος), ἔξ οὖ καὶ ἀλλοτριότης. Περιφρ.: ἀλλοτριώς

(¹) Βλ. σελ. 91, ὑποσημ.

διάκειμαι πρός τινα, ἀλλοτριότης ἔστιν ἐμοὶ πρός τινα, ἀλλοτριόν τι γέγονται τινι πρός τινα.

'Αλεάω - ὁ (=ἀλωνίζω), πρτ.—ἡλόων (*κατ-*), μελ. ἀλοήσω, (*μτγν.*), ἀορ. — ἡλόησα (*κατ-*), (*ποιητ.*) Παθ. μελ. ἀλοηθήσομαι, (*μτγν.*), παθ. ἀορ. ἡλοήθην, (*μτγν.*), (*μχτ. ἀλοᾶθείς*), πρκ.—ἡλόημαι, (*ἀπ.*). Παραγ. ἀλοητής, ἀλοητός, (*δ*) ἐπαλώστης ἢ ἐπαλωστής=ὅ ἀλωνίζων δι' ὑποζυγίων, ἀλωνιστής, πατραλοίας, μητραλοίας (*ἐκ τοῦ ποιητ. τύπου ἀλοιάω-ῶ*)=ὅ πλήττων, ὁ φονεύων τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἢ μητέρα.

Σημ. Θεμ. ἀλοα-. Τὸ δ. συγγενὲς τῷ ἀλέω-ῶ. *Καταλοάω-ῶ*=κατασυντρίβω εἰς τεμάχια, ἀλωνίζω, στουμπῶ.

'Αλῶ, ἀλοίην, ἀλῶναι, ἀλούς, βλ. ἀλίσκομαι.

'Αμαξεύω (=1) διέρχομαι δι' ἄμαξης καὶ μεταφ. διὰ κόπου καὶ μόχθου, 2) είμαι ἄμαξηλάτης), ἀορ. ἡμάξευσα. Παθ. ἄμαξεύομαι. "Απαντα ποιητ., παρ" Ἡροδ. καὶ μτγν.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἄμαξα, ἔξ, οὐ ἄμαξιαν (ἀρκούντως μέγας, ὥστε νὰ πληρώνῃ δλόκληρον ἄμαξαν), ἄμαξιτός.

'Αμαρτάνω (=ἴποτυγχάνω, σφάλλομαι), πρτ. ἡμάρτανον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. ἄμαρτήσομαι, ἀορ. β' ἡμαρτον, (*ὑποτ. ἀμάρτω, εὔκτ. ἀμάρτοιμι*. ἀπαρ. ἄμαρτεῖν, μτχ. ἄμαρτών), πρκ. ἡμάρτημα, ὑπερσ. ἡμαρτήκειν. Παθητ. συνήθως ὡς ἀποσ. ἄμαρτάνεται, πρτ. ἡμαρτάνετο, παθ. ἀορ. ἡμαρτήθη, ποχ ἡμάρτηται, ὑπερσ. ἡμάρτητο. Παραγ. ἄμαρτία, ἄμαρτημα, ἄμαρτησις, ἄμαρτωλς, ἄναμάρτητος, ἐπεξεμαρτητέον πρβλ. καὶ το ποιητ. *ηη-μερτής, -ές* [*ἐκ τοῦ ηη-καὶ ἄμαρτάνω*]=ὅ ἀψευδής, ὁ ἀληθῆς).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τῆς βίζης σμαρ- (=μέρος βλ. καὶ μείρομαι, σημ.) ἔξ μετὰ τοῦ στερητ. ἀ-, ἀ-σμαρ-, τροπῇ δὲ τοῦ σ εἰς δασείαν: ἄμαρτ-. "Οθεν ἄμαρτάνω σημαίνει κυρίως: ἀμοιρῶ τινος. Θέματα προσλήψει τῶν προσφυμ. -τ., -αν., -ε, (*βλ. εἰσαγ. σελ. 14,3*): ἄμαρτ-, ἄμαρτα-, ἄμαρτε-. Ἔπικός ἡμβροτον. Τὸ παθητ. ἄμαρτάνεται τι: ἀμαρτία τις πράττεται, ἀποτυγχάνει τι. Συντίθεται μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, διά, ἔξ, συν-εξ-. *Διαμαρτάνω*=ἀποτυγχάνω ἐντελῶς. Ἀντιθ. βάλλω, τυγχάνω. Συνων. ἀποτυγχάνω, σφάλλομαι, ἀστοχῶ.

'Αμάρω-ῶ, βλ. θερίζω, σημ.

'Αμείβω (=ἰνταλλάσσω, μεταβάλλω), ἀορ. ἡμειψα. Μεσ. ὁμεί-ρομαι (=ποιῶ τι ἐκ διαδοχῆς [πρβλ. ἀμοιβαῖος], ἀνταποδίδω), πρτ. —ἡμειρόμην (παρ.), μεσ. μελ. ἀμείψομαι, (*ποιητ. καὶ μτγν.*), παθ. μελ. ἀμειρθήσομαι, (*μτγν.*), μεσ. ἀορ. -ἡμειψάμην, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἡμείψθην (*ἀπ.*) (—ἀπεκρινάμην), πρκ. ἡμειπται, (*μτγν.*), ὑπερσ. ἡμει-πτο, (*μτγν.*). Παραγ. ἀμοιβή, ἀμειψις, ἀντάμειψις, ἀμοιβδς=ἰντικα-θιστῶν, ὁ διαδεχόμενός τινα, ἀργυραμοιβός.

Σημ. Θεμ. *ἀμείβω*, ἐκ βίζης *μεF*, ἔξ ἡς μετὰ προθεμ. ἀ-(*βλ. σελ. 13*) (πρβλ. λατιν. *migrare*) καὶ j. *ἀ-μεF-j-ω*, *ἀμείβω* (πρβλ. τὸ ποιητ. *ἀμεύομαι*=ὑπερτερων, νικων). "Ἐκ τοῦ *ἀμείβη*-κατὰ μετάπτωσιν (*βλ. σελ. 13,2*), *ἀμοιβ-*". Τὸ δ. είναι ποιητ., ἀπαντᾶ δὲ σπαν. παρὰ πεζούρ. Παρ. ἀυτοῖς εξχρηστον τὸ *ἀλλάσσω* καὶ τὰ σύνθετα αύτοῦ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. διά, ἔξ, παρά, πρό. *Ἐξαμείβω*=ἀλλάσσω τόπον, διέρχομαι, *παρα-μείβω* ἢ *παραμείβομαι*=ἀφήνω κατὰ μέρος, παρέρχομαι. *Ἀπαμείβομαι*=σποκρίνομαι. Συνων. *ἀλλάσσω*, *ἀποκρίνομαι*.

'Αμελέω -ῶ (= 1) δὲν φροντίζω περὶ τινος, 2) εἶμαι ἀμελῆς): τὸ ἐνεργητ. διμαλὸν ἄνευ ὑπερσυντελ. Παθ. ἀμελοῦμαι, πρτ. ἡμελούν· μην, παθ. μελ. ἀμεληθήσομαι, παθ. ἀρο. ἡμελήθην, πρκ. ἡμέλημαι. Παραγ. ἀμελήτης=δό παραμελῶν, ἀμελητέον.

Σημ. Τὸ ὁ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀμελῆς, (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ στερητικοῦ καὶ τοῦ ἀπροσώπου μέλει=ἔστι μοι φροντίς). Θεμ. ἀμελε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἡ προστ. ἀμέλει=μὴ σὲ μέλει, δὲν πειράζει, ἔλαβεν ἐπιρρηματ. ομησίσιον, σημασίνει δηλ. ἀναμφιβόλως, χωρὶς ἀλλο, βεβαίως. Περιφρ. τοῦ μὲν ἐνεργητ. ἀμελῆς εἶμι ἢ γίγνομαι, ἀμελῶς ἔχω τινὸς ἢ περὶ τινα, ἐν ἀμελείᾳ κατατίθεμαι τινα, δι' ἀμελείας ἔχω τινά, τοῦ δὲ παθ. ἀμέλειά ἔστι ἢ, γίγνεται τινος Ἀντιθ. ἐπιμέλομαι. Συνων. διλγωρῶ, φάθυμῶ.

'Αμηχανέω -ῶ (=ενδίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν, ἀπορῶ τι νὰ πράξω, στεροῦμαι), πρτ. ἡμηχάνουν, μελ. ἀμηχανήσω.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀμήχανος (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ στερητ. καὶ μηχανή, βλ. καὶ μηχανῶμαι), ἔστι οὐδ καὶ ἀμηχανία. Περιφρ.: ἐν ἀμηχανίᾳ εἰμι, ἐν ἀμηχανίᾳ ουνέχομαι ἢ καθίσταμαι, εἰς ἀμηχανίαν πέπτω. Ὡς μτβτ. ποιῶ τινα ἀμήχανον, τίθημι τινα ἀμήχανον· πρβλ. «γεωργὸν καλεσθή ὥρα ἐπελθοῦσα ἀμήχανον ἀν θείη». (Πλάτων) Συνων. ἀπορῶ.

'Αμιλλάσθαι ὅμαι (=ἀνταγωνίζομαι πρός τινα, φιλοτιμοῦμαι), παθητ. ἀποθετ. μετ' ἐνεργ. διαθεσ., πρτ. ἡμιλλώμην, μεσ. μελ. ἀμιλλήσομαι, μεσ. ἀρο. ἡμιλλησάμην, παθ. ἀρο. δις μεσ. ἡμιλλήθην, (μτγν.), πρκ. ἡμίλλημαι, (ποιητ.). Παραγ. ἀμιλλητήρ=ἀνταγωνιστής, ἀμίλλημα, ἀμιλλητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ (ἀμιλ-ja) ἀμιλλα (πρβλ. ἄμα, ἐφάμιλλος=δομοίος). Διαμιλλῶμαι=ἄγωντίζομαι ἐνθέρμως, διαμιλλώμαται=ἀνταγωνίζομαι. Περιφρ.: ἀμιλλαν ποιοῦμαι πρός τινα. Ἐνεργ. μτβτ. ποιῶ τινα εἰς ἀμιλλάν τινος, παθητ. ἀμιλλα γίγνεται. Συνων. φιλοτιμοῦμαι, ἀντιφιλοτιμοῦμαι, διαγωνίζομαι.

'Αμπέχω (=περιβάλλω, ἐνδύω τινά), ποιητικόν. (Παρο. Ἀττικ. πεζογρ. περιαμπέχω=περιβάλλω), μελ. ἀμφέξω, (ποιητ.). Μεσ. ἀμπέχομαι, πρτ. ἡμπεχόμην, μεσ. μελ. ἀμφέξομαι, (μτγν.) Παραγ. ἀμπεχόνη=λεπτὸν ἐπένδυμα, ἐνδυμα, ἀμπέχονον.

Σημ. 1. Τὸ δ. εἶναι σύνθετον ἐκ τῆς ἀμφὶ καὶ ἔχω κατὰ ψίλωσιν τοῦ φ (φ=π), αὐξάνεται δ' ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν (βλ. ἐπείγω, σημ.). Συνων. ἀμφέννυμε, ἐνδύω, ἀμπίσχω.

Σημ. 2. Ἐκ τῆς ἀμφὶ καὶ ἔχω (ἐτέρου τύπου τοῦ ἔχω) σχηματίζεται τὸ τῆς αὐτῆς σημασίας δ. ἀμπίσχω (=ἐνδύω τινά), πρτ. ἡμπισχον. Μέσον: ἀμπίσχομαι.

'Αμπίσχω, βλ. ἀμπέχω, σημ.

'Αμύνω (=ἀποκρούω, βοηθῶ, ὑπερασπίζω), πρτ. ἡμυνον, μελ. ἀμυνω, ἀρο. ἡμύντα. Μεσ. ἀμύνομαι (=ὑπερασπίζω ἐμαυτὸν ἐναντίον τινός, ἐκδικοῦμαι), πρτ. ἡμυνόμην, μεσ. μελ. ἀμυνοῦμαι, μεσ. ἀρο. ἡμυνάμην. Παραγ. ὁμόντωρ, ἀμυντήρ, ἀμύντης, ἀμυντα, ὁμυντέον, Ἀμύντας, (ἴξ οὖ τὸ τοπωνυμ. Ἀμύνταιον), Ἀμυνίας. (Τὸ οὐσιαστικὸν ἀμυντα ἀναδρομικῶς ἐκ τοῦ ἀμύνω).

Σημ. Θέμα ἀμύν-, ἔξ οὐ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j, ἀμύνω, ἀμύννω, ἀμύνω. Ἀρχικ. θέμ. μυν- ἔξ οὐδ μετὰ προθεμ. ἀ-, -άμυν-. (βλ. σελ. 13). Παβλ. μύνη πρόφασις λατιν. munio=δχυρώνω). Ἀμύνω τινί

=βοηθῶ τινα. Συνθ. μετά τῶν προθεσ.: ἐπὶ, ἀπό, κ. ἄ. Ἐπαμύνω=σπεύδω εἰς βοηθείαν τινος, ἀπαμύνω=ἀποκρούω, ἀποδιώκω. Συνων. ἀρήγω, τιμωρῶ τινι, ἀλέξω.

'Αμφιγνοέω -ῶ (=ἀμφιβάλλω περὶ τινος πράγματος, δὲν ἔννοω ἀντό), πρτ. ἡμφεγνόσυνη, μελ. ἀμφιγνοήσω, (μτγν.), ἀρο. ἡμφεγνόσα. Παθ. ἀρο. ἡμφεγνοήθηγ (ἐν τῇ μτχ. ἀμφιγνοηθεῖς=μὴ γνωσθεῖς, ἀγνωστος τυγχάνων).

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὑπονοούμενου ἀμφίγνοος (ἀμφὶ γιγνώσκω, θεμ. γνω-). Θεμ. ἀμφιγνοε- (βλ. ἀβούλω, σημ.) Αὐξάνεται ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν (βλ. ἐπείγω, σημ.). Περιφρ.: ἀμφίδοξός είμι, ἐπ' ἀμφότερα γίγνομαι τῇ γνώμῃ. Συνων. διστάζω, ἐνδοιάζω, ἀμφιδοξῶ.

'Αμφιέννυμι καὶ (μτγν.) ἀμφιεννύω (=ἐνδύω), πρτ. ἡμφιέννυνη, μελ. ἀμφιῶ (προσ-), (ποιητ.) καὶ ἀμφιέσω (μτγν.), ἀρο. ἡμφίεσα. Μεσ. ἀμφιέννυμαι, μεσ. μέλ. ἀμφιέσομαι, μεσ. ἀρο. παρο² Ἀττικ. ἐν τῷ ἀπαρ. ἐπιέσασθαι, (ὅπερ τοῦ ἐπιέννυμι) καὶ ποιητικὸς ἡμφιεσάμην, παθ. ἀρο. ἡμφιέσθηγ, (μτγν.), πρκ. ἡμφιέσομαι, ὑπερο. ἡμφιέσμην, (μτγν.). Παραγ. ἀμφιέσις, ἀμφιεσμός, ἀμφίον καὶ ἀμφίον, ἀμφιέσμα.

Σημ. Τὸ δ. είναι σύνθ. ἐκ τῆς προθέσ. ἀμφὶ καὶ τοῦ ποιητ. ἔννυμι (ὅπερ ἐκ βίζης Φεσ- [πρβλ. Φεσ-μα, είμα=ἔνδυμα, ἴμα ἔξ οὐ ὑποκοριστ. ἴματιον καὶ τὸ μὴ φυλάξαν τὸ δασύ πνεῦμα ἐσθής, λατιν. vestio=ἔνδυω] καὶ τοῦ προσφυμ-ν, (βλ. εἰσαγ. σελ. 16, 1α'): Φεσ-ν-μι, ἔννυμι. Πρβλ. καὶ τὰ ἔχοντα β' συνθετ. τὸ είμα: λευχείμων, λευχείμων, μελανείμων, μελανείμων. Τὸ δ. αὐξάνεται καὶ ἀναδιπλ. ἔξωθεν (βλ. αἰτίαν εἰς ἐπείγω, σημ.). Μτγν. τύπος τὸ ἀμφιάζω. Συνων. ἀμπέχω, ἀμπίσχω, ἔνδυω (βλ. καὶ σφέννυμι, σημ.).

'Αμφισβητέω -ῶ (=διαφωνῶ πρός τινα, φιλονικῶ), πρτ. ἡμφεσβήτουν, μελ. ἀμφισβητήσω, ἀρο. ἡμφεσβήτησα, πρκ. ἡμφεσβήτηκα. Παθ. ἀμφισβητοῦμαι, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἀμφισβητήσομαι, παθ. ἀρο. ἡμφεσβητήθηγ. Παραγ. ἀμφισβήτησις, ἀμφισβήτημα, ἀμφισβήτητος, ἀναμφισβήτητος, ἀμφισβητήτεον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τῆς προθεσ. ἀμφὶς (ποιητ. τύπος) καὶ τοῦ θέμ. τοῦ βαίνω, βη-, προσλήψει τῶν προσφυμ. -τ, καὶ -ε: ἀμφὶς -βη τέ(j)ω = ἀμφισβητῶ (πρβλ. καὶ τὸ ἀμφίσβαινα, -ησ=είδος ὅφεως ἔρποντος πρός τε τὰ ἐμπρός καὶ τὰ δόπισω). Ὁ συλλαβισμὸς κατὰ ταῦτα: ἀμφισ-βητέω καὶ οὐχὶ ἀμφὶ-σβητέω. Τὸ δ. αὐξάνεται καὶ ἀναδιπλασιάζεται ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν (βλ. ἐπείγω, σημ.). Περιφρ.: ἀμφισβήτησιν ἔχω (= ἀμφισβήτησιν παρέχω, ὑπολείπειν ἀμφισβήτησιν=ὑπολείπειν ἀφορμὴν πρὸς ἀμφισβήτησιν παθητ. ἀμφισβήτησίς ἐσ-ι ἢ γίγνεται, ἀμφισβητήσιμός ἐσ-ι τι. Συνων. ἔρειζω (ὅπερ ισχυρότερον καὶ πάντοτε ἐπὶ ἔχθρῶν καὶ διαφόρου χαρακτήρος ἀνθρώπων), διαφωνῶ, φιλονικῶ, διχονοῶν, λογομαχῶ.

'Αναγκάζω, βλ. δέω -δῶ.

'Αναγκάζω (=βιάζω, ἔξαναγκάζω τινά). Τὸ ἐνεργητ. ὅμαλὸν ἄνευ ὑπεροσυντ. Παθητ. ἀναγκάζομαι, πρτ. ἡναγκάζόμην, παθ. μέλ. ἀναγκασθήσομαι, παθ. ἀρο. ἡναγκάζθηγ, πρκ. ἡράγκασμαι. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: ἀναγκάζω ἐμαυτόν. Παραγ. ἀναγκαστήρ, ἀναγκασμα, ἀναγκασμός, ἀναγκαστὸς (ἔξ οὐ ἀναγκαστικός), ἀναγκαστέος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἀνάγκη (ὅπερ πιθανῶς ἐκ τῆς αὐτῆς φίλης, ἐξ ἣς καὶ τὸ ἄγχω) κατ' ἀναλογίαν πρός τὰ εἰς -άζω (βλ. ἀγοράζω σημ.). Περιφρ.: ἀνάγκην ἐπιτίθημι ή προστίθημι τινι, ἀνάγκην προστίθεμαι, ὃς παθητ. δέ: ἐν ἀνάγκῃ καταλαμβάνομαι, συμπίπτω εἰς τοῦτο ἀνάγκης, εἰς ἀνάγκας ἐμπίπτω ή ἀφικνοῦμαι. Ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἔξαναγκάζω τινα δι' Ισχυρῶν ἐπιχειρημάτων, ἀντιθ. είναι τὸ πειθώ. Συνων. βιάζομαι.

'Αναισιμόω -ῶ, βλ. ἀναλίσκω, σημ.

'Αναισχυντέω -ῶ (=είμαι ἀναισχυντος, φέρομαι ἀναιδῶς), πρτ. -ιγναισχύντονυ (ἀπ—), μελ. ἀναισχυντήσω, ἀορ. -ιγναισχύντησα (ἀπ—). Παραγ. ἀναισχύντημα.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀναισχυντος (ἀ-στερητ. -άν· πρὸ φωνήνετος καὶ αἰσχύνη). Θεμ. ἀναισχυντε- (βλ. ἀβουλώ, σημ.). **'Απαναισχυντω=** ἔχω τὴν ἀναιδειαν νά εἶπω ή νά πράξω τι.

'Αναλίσκω καὶ ἀναλόω -ῶ (=δαπανῶ, ἔξιθεύω), πρτ. ἀνήλισκον καὶ ἀνήλιον, μελ. ἀναλόσω, ἀορ. ἀνήλωσα, πρκ. ἀνήλωνα, ὑπερσ. ἀνηλώκειν. Μεσ. καὶ παθ. ἀναλίσκομαι καὶ σπαν. ἀναλοῦμαι, πρτ. ἀνηλισκόμην, καὶ ἀνηλούμην, μεσ. μελ. ἀναλόσομαι, (μτγν), παθ. μελ. ἀναλωθήσομαι, παθ. ἀορ. ἀνηλωθῆν, παθ. πρκ. ἀνήλωμαι, ὑπερσ. ἀνηλωμην καὶ ἀνηλωμένος ήν. Παραγ. ἀναλωτής, ἀνάλωσις, ἀνάλωμα, παρανάλωμα, ἀναλωτέος.

Σημ. Θεμ. (ἀν-Φᾶλ-, ἀνααλ-), ἀνᾶλ-, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ισκ-, ἀναλ-ίσκω. Τῶν ἐνεστ. ἀναλόω-ῶ, -οῦμαι ἀπαντώσιν οἱ τύποι: ἀναλοῦν, ἀναλῶν, ἀναλούμενα. Ἡ αὕτης. η (ή τροπή δηλ. τοῦ ἀ εἰς η πρβλ. ἀνᾶλισκον-ἀνήλισκον κ.λ.π.) κατ' ἀναλογίαν. Παρά μτγν. οἱ λαμπάνοντες αὔξησιν καὶ ἀναδιπλασία, χρόνοι ἀπαντώσιν καὶ ἀνευστῶν, διατηροῦσι δηλ. τὸ ἄ (ἀνᾶλιον, ἀνᾶλωσα, ἀνᾶλωκα κ.τ.λ.). Τὸ καταναλίσκω καύξαν, καὶ ἀναδιπλασιάζεται καὶ μετὰ τὴν πρώτην πρόθεσιν (κατηγάλωσα, κατηγάλωμας κ.τ.λ.) ἐνῷ: ἐπανήλωσα, προσανήλωκα. Συνθ. μετὰ τῶν προθέσ. κατά, πρός, πρό, παρά, ἐπί. Παρανάλισκω = κακῶς δαπανῶ, ἀσωτεύω. Περιφρ. ἀνάλωμα γίγνεται, ἀνάλωμα φέρω παρά τινα. Συνων. δαπανῶ, ἀναισιμῶ (ὅπερ μεταπ. Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῷ πρκ. ἀνησιμωκα). Ἀντιθ. φείδομαι, κ.ἄ.

'Αναπέπτωμαι, βλ. πετάννυμι.

'Ανατέλλω (ώς ἀμβτ. = ὑψοῦμαι, ἀναφαίνομαι, [ἰδίως ἐπὶ ἥλιον καὶ σελήνης]), πρτ. ἀνέτελλον, μελ. ἀνατελῶ, (μτγν.), ἀορ. ἀνέτειλα, πρκ. ἀνατέταλκα, (μτγν.), ὑπερσ. ἀνετετάλκειν, (μτγν.) Παραγ. ἀνατολή, ἐπιτολή (ἐπὶ ἀστέρων).

Σημ. Τὸ δ. είναι σύνθετ. ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ ποιητ. τέλλω (τέλ-ιω, τέλλω, πρβλ. ἐν-τέλλομαι, λατιν. tollo = αἴρω, σηκώνω). Ὡς μτβτ. τὸ δ. σημαίνει: κάμρω τι νά φυρεώσῃ, ἀναδίδω. Ἐπὶ διτερισμῶν συνηθεστ. τὸ ἐπιτέλλω. Τὸ ἐπιτέλλομαι, ποιητ. καὶ μτγν. Συνων. ἀνέχω, ἀνέσχω.

'Ανδάνω (= ἀρέσκω). πρτ. ἡνδανον ('Ιων. ἑάνδανον), μελ. ἀδήσω, ἀορ. β' ἔσδον (ἀπαρ. ἀδεῖν), πρκ. ἔσδα.

Σημ. Θέμα σΓαδ, ἀδ-, ἀνδ-ἀν-ω. Βλ. καὶ τὸ δ. ἀσμενέω-ῶ. Ἐκ τῆς αὐτῆς φίλης πιθανῶς καὶ τὰ ἡδομαι, ἡδύς, ἡδος, ἡδονή, ἀσμενος (ἐκ τοῦ Γάδμενος) = χαίρων, εὐχαριστημένος.

'Ανδραγαθίζομαι (= φέρομαι ως ἀρμόζει εἰς γενναῖον ἀνδρα). ἀποθετ., ἀορ. ἡρδαγαθισάμην.

Σημ. Τὸ δ. σχηματίζεται ἐκ συνενώσεως εἰς σύνθετον (ἐκ συναρπαγῆς) τῆς φράσεως ἀνήρ ἀγαθός γίγνομαι (Πρβλ. καλδός καὶ ἀγαθός—κελονάγαθία, ἀνήρ ἀγαθός = ἀνδραγαθία, ἀλλος πρὸς ἄλλον [λέγων] —ἄλλοπράσαλλος, κ. δ.). Μτγν. τύπος τὸ δ. ἀνδραγαθέω-ῶ, ἐξ οὗ ἀνδραγάθημα.

'Ανδραποδίζω (= καθιστῶ τινα δοῦλον, πωλῶ τοὺς ἑλευθέρους ἄνδρας κυριευθείσης πόλεως ὡς δούλους), μελ. ἀνδραποδιῶ, ἀπο. ἡνδραπόδισα. Μεσ. καὶ παθ. ἀνδραποδίζομαι, μεσ. μελ. ἀνδραποδιῦμαι, (Ἡροδ.), παθ. μελ. ἀνδραποδισθήσομαι, μεσ. ἀπο. ἡνδραποδισμῆν, παθ. ἀπο. ἡνδραποδίσθην, προ. ἡνδραποδισμαί. Παραγ. ἀνδραποδιστής, ἀνδραποδισμός, ἀνδραπόδισις.

Σημ. **'Ανδράποδον** (= δὲ πολέμῳ αἰχμαλωτισθεῖς καὶ πωληθεῖς ὡς δοῦλος, ἐν γένει: δοῦλος). Ἡ λέξις εἶναι συνθ. ἡ ἐκ τοῦ ἀνήρ καὶ ποσός, ἔνεκα τῆς παλαιᾶς συνθείας νὰ πατή δικιητής ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἡττημένου ἡ ἐκ τοῦ ἀνήρ καὶ ἀποδόσθας (= πωλεῖν). Κατὰ τὴν β' ἑταμολογίαν ἡ λέξις προήλθεν διὰ συγκοπῆς ἐκ τοῦ ἀνδραπόδοτος «ἀνδρός ἀπόδοτον καὶ πεπωλημένον κρέας». Ἐκ τῆς λεξεως ταύτης προσλήψει τῆς καταληκ.-ίζω τὸ παρασύνθ. ἀνδραποδίζω (βλ. ἀθροίζω, σημ. καὶ εἰσαγ. σελ. 11,4). **'Εξανδραποδίζω** = ὑποδουλώνω.

'Ανδρίζω (= καθιστῶ τινα ἀνδρικόν, σκληραγωγῶ). Μεσ. ἀνδρίζομαι (= φέρουμαι ὡς ἀνήρ, ἐνδύομαι ὡς ἀνήρ), τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν συνωνύμων. Αντιθ. τῷ μέσῳ: βλακεύω, μαλαθαίζομαι. Παραγ. ἀνδρισμός, ἀνδριστής = γενναῖος ἀνήρ, ἀνδριστή, ἀνδριστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἀνήρ, ἀνδρός (ἐξ οὗ καὶ τὸ μτγν. ἀνδρῶ = μεταβάλλω εἰς ἀνδρα, ἀνδροῦμαι = γίγνομαι ἀνήρ) προσλήψει τῆς καταληκ.-ίζω (βλ. ἀθροίζω, σημ.) Συνων. ἐπιφράσσωνυμι, κρατύνω — ἐπιφράσσωνυμι ἐμαυτόν.

'Ανέχομαι (= κρατῶ ὑψηλὰ πρᾶγμά τι ἵδικόν μου, ὑπομένω, ὑποφέρω), ποτ. ἡνειχόμην, μεσ. μελ. ἀνέξομαι καὶ μτγν. ἀνασχήσομαι, μεσ. ἀπο. β' ἡνεσχόμην (ὑποτ. ἀνάσχωμαι, εὔκτ. ἀνασχοίμην, προστ. ἀνάσχου, ἀπαρ. ἀνασχέσθαι, μτχ. ἀνασχόμενος), προ. ἡν.-έσχημαί. Παραγ. ἀνοχή = μακροθυμία, ἀνεκτός, δυσάνεκτος, ἀνασχειός.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι σύνθ. ἐκ τῆς ἀνὰ καὶ ἔχομαι, αὐξάνεται δὲ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν (βλ. ἐπείγω σημ.). Τὸ ἐνεργ. ἀνέχω = κρατῶ τι ὑψηλά. ὑποβαστάζω τι, ὑπερασπίζω, ἀνατέλλω (πρβλ. ἀνοχή = διακοπή καὶ κατ' ἀναδιπλασία. ἀνοκωχή). Συνων. ὑπομένω, φέρω.

'Ανηκα, βλ. ἦμη.

'Ανθέω — ω (= ὑνθίζω, ἀκμάζω), ποτ. ἡνθουν, μελ. ἀνθήσω, (μτγν.), ἀπο. ἡνθησα, προ. - ἡνθηκα (ἀπ -). Παραγ. ἀνθησίς καὶ ἀνθή, (ἡ), ἐξάνθημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἀν-θος, ἐξ οὗ καὶ τὸ ποιητ. καὶ μτγν. ἀνθίζω. Θεμ. ἀνθεσ-, ἐξ οὗ ἀνθέσ-ω, ἀνθέω-ῶ. Σύνθετον μετά τῶν προθ. ἐπι-, ἐξ-, ἀπό. **'Εξανθῶ** = ἀναφαίνομαι, παρακμάζω.

'Ανιάσω — ω (= λυπῶ, προξενῶ ἀνίαν), ποτ. ἡνίων, μελ. ἀνιάσω, ἀπο. ἡνιᾶσα, προ. ἡνίακα, (μτγν.). Μεσ. ἀνιῶμαι = στενοχωροῦμαι, θλιβοῦμαι, ποτ. ἡνιώμην, μεσ. μελ. ἀνιᾶσθομαι, παθ. μελ. ἀνιαθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀπο. ὡς μεσ. ἡνιάθην, προ. ἡνίημαι (μτγν.).

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ ἀντία (=θλῖψις, στενοχωρία, πρβλ. λατιν. opus, eris = φορτίον, ἄχθος), εἶναι δὲ συνηθέστ. τύπος τοῦ ἐπικοῦ ἀνιάζω = λυπῶ. Ὁ χαρακτήρας ἔκτεινεται πρὸ τῶν ἀπό συμφώνου ἀρχομένων καταλήξει, εἰς τὸν οὐχὶ η, διότι πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχει εἰς Ἐπικ. τύπος: ἀνιάζω. Πρβλ. καὶ τὸ ἐπιθ. ἀνιάζος, συγκρ.: ἀνιαρότερος. Συνων. λυπῶ, ἀνιάζω — λυποῦμαι, ἄχθομαι, ἀθυμῶ, ἀγανακτῶ, ἀσχάλλω.

'Ανιμάω -ῶ (= ἀντλῶ ὕδωρ διὸ ἴμάντων, ἀνασύρω, ἀνέλκω), προτ. ἀνίμων, ἀορ. ἀνίμησα, (μτγν.). Παρότι μεταγεν. ἀπαντῶσι καὶ οἱ ἔξης τύποι τοῦ μεσ. καὶ παθ.: ἐνεστ. ἀνιμῶμαι, μεσ. μελ. ἀνιμήσομαι, μεσ. ἀορ. ἀνιμησάμην, παθ. ἀορ. ἀνιμήθην, παθ. πρκ. ἀνίμημαι. Παραγ. ἀνίμησις.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι σύνθ. ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ ἴμάω -ῶ (= ἀντλῶ, ἀνασύρω), διπερ ἐκ τοῦ ἴμας, ἴμάντος.

'Ανιμεν, ἀντετ., ἀνίσις, βλ. εἰμι.

'Ανοίγω καὶ ἀνοίγνυμι καὶ μτγν. ἀνοιγνύω, προτ. ἀνέῳγον καὶ μτγν. ἀνεώγνυον, μελ. ἀνοίξω, ἀορ. ἀνέῳξα, πρκ. ἀνέῳχα, καὶ μτγν. ἀνέῳγα (μετὰ σημασ. παθ.), ὑπερσ. ἀνεῳγειν, μτγν. (μετὰ σημ. παθ.). Παθ. ἀνοίγομαι καὶ ἀνοίγνυμαι, ποτ. ἀνεῳγόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἀνοίξομαι, παθ. μελ. α' ἀνοιχθόσομαι καὶ β' ἀνοιγήσομαι (μτγν.), παθ. ἀορ. α' ἀνεῳχθῆν (ὑποτ. ἀνοιχθῶ, ητι, ητι, κτλ.) καὶ μτγ. ἡνοίχθην, παθ. ἀορ. β' ἡνοίγην, (μτγν.), πρκ. ἀνέῳγμαι καὶ μτγν. ἡνοιγμαι ὑπερσ. ἀνεῳγμην, τετέλ. μελ. ὡς παθ. ἀνεῳχομαι. Παραγ. ἀνοιξις, ἀνοιγμα, ἀνοικτός, ἀνοικτόν.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι σύνθ. ἐκ τῆς προθέσ. ἀνὰ καὶ τοῦ ποιητ. οἴγω, καὶ ἔχει εἰς πάντας τοὺς παραγούμενους χρόνους χρονικὴν καὶ σύλλαβικὴν αὐξησιν ὅμοιον. Τὸ οἴγω παρεδόθη καὶ δείγεται μετὰ φωνήνετος δηλ. οἱ ἐν ἀρχῇ (πρβλ. ἀμέλιγνο καὶ βουμολόγος). Ἐκ τούτων τὰ δFeίγω, ὥFeιγον, ὥFeιξα καὶ δ πρκ. μετὰ κανονικῆς ἑτεροιώσεως (βλ. εἰσαγ. σελ. 13, 2) Fe-Feιγα. Ἐκ τῶν δύο δὲ θεμάτων, Feιγ- τοῦ ἐνεστ. καὶ Feι- τοῦ πρκ. προῆλθον κατὰ συμφυρόδον οἱ τύποι: ἔφα-ἔφων-ἔφεσα (καὶ μτγν. ἡνέφεσα, ἡνέφχθην, ἡνέῳγμαι) καὶ περαιτέρω δίγω-οἴγω, μετ. διδενοῦς θέμη. οἴγη- (πρβλ. ὁδίγνυντο πύλαις-οἴξασ-ἀνοίγω). Ἐν πᾶσι τούτοις τὸ οἱ ὠρμήθη ἐκ τοῦ παρακειμένου.

Τὸ δὲ συντίθεται καὶ μετὰ τῶν προθέσ. ὑπό, διά, παρά. Παρανοίγω = ἀνδίγω πλαγίως, ὑπανοίγω = ἀνοίγω κάτωθεν ἢ κρυφίως. Συνων. ἀνεπετεάννυμι.

'Αντεπεξέδραιν, βλ. τρέχω.

'Αντιάζω (= συναντῶ, ἵκετεύω). Τὸ δὲ ποιητ. καὶ παρ'. Ἡρόδ. Παρ'. Ἀττ. πεζογρ. ἀπαντᾶ τὸ σύνθ. ὑπαντιάζω (= πορεύομαι εἰς ἀπάντησίν τινος), προτ. ὑπηντίαζον. Τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν συνωνύμων.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἀντίος (βλ. ἀπαντᾶ, σημ.) προσλήψει τῆς καταλ.-άξω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω κτλ. Συνων. ἀπαντᾶ, ἐντυγχάνω, δέομαι, ἀντιβολῶ, ἵκετεύω.

'Αντιβολέω-ῶ (= συναντῶ δις ἵκετης, παρακαλῶ), προτ. ἡντεβόλων (καὶ ἡντιβόλουν), μελ. ἀντιβολήσω, ἀορ. ἡντεβόλησα. Παθ. ἀορ. ἐν τῇ μτχ. ἀντιβολήθεις, (ποιητ.). Παραγ. ἀντιβόλησις, ἀντιβολία.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ ἀντίος (βλ. ἀπαντᾶ, σημ.) προσλήψει τῆς καταλ.-άξω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω κτλ. Συνων. ἀπαντᾶ, ἐντυγχάνω, δέομαι, ἀντιβολῶ, ἵκετεύω.

'Αντιδικέω -ῶ (= ἐγείρω ἢ ἔχω δίκην κατά τινος), πρτ. ἡντεδέ-
κουν, μελ. ἀντιδικήσω, ἀορ. ἡντεδίκησα. Παραγ. ἀντιδίκησις.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀντεδικος (ἀντί, δίκη). Θεμ. ἀντιδικε- (βλ. ἀρθυλῶ, σημ.). Αὐδάνεται ἕσωθεν καὶ ἔξωθεν (βλ. ἐπειγώ, σημ.). **'Αποδικῶ**=ἀπολογοῦμαι ἐν δικαστηρίῳ. Τὸ ρ. ἀντ-αδικῶ (ἀντί, ἀδικῶ)=ἀδικῶ καὶ αὐτὸς πρὸς ἐκδίκησιν. Περιφρ.: ἀντεδικος καθίστα-
μαι πρός τινα.

'Αντιστατέω -ῶ (= ἐναντιοῦμαι, ἵδιως ὡς πολιτικὸς ἀντίπαλος)-
μόνον κατ' ἐνεστ. Παραγ. ἀντιστάτημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τῆς προθέσ. ἀντὶ καὶ τοῦ θεμ. τοῦ ἰστημι στα-, ἀνευ
διαμέσου. Συνων. ἀνθίσταμαι.

'Αντλέω -ῶ (= ἔξαγω ὅδωρο), μελ.—ἀντλήσω, (κατ—), ἀορ. — ἡντλή-
σα. Παθ.—ἀντλοῦμαι (κατ—), πρτ.—ἡντλούμην (ἐπ—), παθ. ἀορ. ἡντλή-
θην (δι—). Παραγ. ἀντλητήρ ἢ ἀντλητής, ἀντλησις, ἀντλῆμα = καδι-
σκος, κουβάς.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἀντλος, δ, τδ.=τὸ ἐν τῷ κύτει τοῦ πλοίου ῥυ-
παρὸν ὅδωρ (ὅθεν ἀντλῶ, κυρίως=ἔξαγω καὶ χύνω ἔξω τὸν ἀντλον),
2) καδίσκος πρὸς ἀντλησιν. Θεμ. ἀντλε—, ἐξ οὖ προσλήψει τῆς παρα-
γωγ. καταλήξ· ιω, ἀντλέ-ιω=έω, ἀντλε. **'Εξαντλῶ**=ἀντλῶ μέχρι τέλους,
ἀποτελεώνω τι. **Καταντλῶ**= χύνω ὅδωρ ἢ ύγρον μὲ πολλὴν ἀφθονίαν,
ἐπαντλῶ=ἀντλῶ καὶ χύνω ἐπάνω εἰς τινα ἢ εἰς τι. Συνων. ἀργτώ.

'Ανυῖτω καὶ σπαν ἀνυῖτω (= ἐπιτελῶ, τελειώνω), πρτ. ἡνυτον,
καὶ σπαν. ἡνυον, μελ.—ἀνύσω, (καθ—), ἀορ. ἡνυσσα, πρκ. ἡνυσκα. Μεσ.
καὶ παθ. ἀνύτομαι, παθ. μελ. ἀνύσθησομαι, (μτν.), μεσ. ἀορ. ἡνυσά-
μην, παθ. ἀορ. — ἡνύσθην (ἰπ—), (μτγν.), πρκ. ἡνύσμαι (δι—). Παραγ.
ἀνυσις=κατόρθωσις, τελειωσις, (ἐξ οὖ ἀνύσιμος=λυσιτελής, ἀποτελε-
σματικός), ἀνυσμα=κατόρθωμα, τέλος, αὐθέντητης (αὐτο+Ηεντης)=
ο αὐτουργός, αὐγήντως ἢ ἀνήγνυστος = ἀνεκτέλεστος, ἀνυστὸς=κατορ-
θωτός, ἀνυστέον.

Σημ. **'Ριζικός** τύπος τοῦ δ. εἰναι τὸ δικαίων ποιητ. δ. διανύω, τελειώνω, **ἀνομαι**=προχωρῶ πρὸς τὸ τέλος μου (πρβλ.
καὶ τὸ ποιητ. ἄνυμι). Θεμ. ἀνυ— Περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ τύπου
ἀνύτω, βλ. ἀρύτω, σημ. Τὸ ν τοῦ θεμ. εἰναι πανταχοῦ βραχύ, ὡς συμβαί-
νει καὶ εἰς τὰ περισσότερα φωνηεντόληκτα, τῶν δποίων δι χαρακτήρ
δέν εἰναι διφθογγος (πρβλ.: ἀνύω, ἀρύω, πτυῶ, τανύω, ἐλκύω, μύω).
Τὸ ἔμμα φέρεται καὶ μὲ φιλήν. **Διανύω** καὶ **διανύτω**=φέρω ἐντελῶς εἰς
πέρας, κατόρθων, **κατανύω**=διέρχομαι ἀπόστασιν τινα, διμτβ.=φθάνω
(ώς τά : καταίρω, κατάγομαι).

'Αξιέω -ῶ (κρίνω δξιον, τιμῶ—ἔχω τὴν δξιωσιν), δμαλόν.

'Απαγορεύω (ώς μιτβτ.=κωλύω, ἐμποδίζω νὰ πράττῃ τις τι· ὡς
ἀμτβτ.=αποκαμνω, ἀπαυδῶ). Βλ. ἀγορεύω.

'Απαντάω -ῶ (= κινοῦμαι πρὸς συνάντησίν τινος, συναντῶ τινα,
ἀποκρίνομαι), πρτ. ἀπήντησα, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. ἀπαντήσομαι καὶ
μτγν. ἀπαντήσω, ἀορ. απήντησα, πρκ. ἀπήντηκα. Παραγ. ἀπάντησις,
ἀπάντημα, ἀπαντητέον.

Τημ. Τὸ δ. εἰναι σύνθ. ἐκ τῆς προθέσ. ἀπὸ καὶ τοῦ ποιητ. ἀντάω-ῶ,
δπερ ἐκ τοῦ ἐπικ. ἐπιρρ. **ἄντα** (ἐξ οὖ καὶ ἀντίος)=ἀπέναντι, πρόσωπον
πρὸς πρόσωπον. Ἐπὶ τῆς μτγν. σημασίας τοῦ ενδιάκων (τοῦ ἀποτελέ-
σματος δηλ. τῆς πρὸς ἀπάντησιν τινος κινήσεως) λέγεται παρ'. **'Αττ.**

ὅ ἐντυγχάνω ἦ περιτυγχάνω. Συνων. ἐπὶ τῆς β' σημ. ἀποκρίνομαι, ἀμεί-
ζομαι. Σύνθετα ὑπαντῶ, συναντῶ, προ-απ-αντῶ, καταντῶ, (μτγν)=φθά-
νω, τελειώνω.

Απατάω - ὄ, ποτ. ἡπάτων, μελ. ἀπατήσω, ἀορ. ἡπάτησα, πρκ.—
ἡπάτηκα. Παθ. ἀπατῶμαι, ποτ. ἡπατώμην, μεσ. μελ. ὃς παθ. ἀπατή-
σομαι (ξε—), παθ. ἀορ. ἡπατήθην, πρκ. ἡπάτημαι, ὑπερσ. ἡπατήμην.
Τὸ μεσ. αὐτοπαθὲς κατ' ἀνάλυσιν: ἔξαπατῶ ἐμαυτόν. Παραγ. ἀπατη-
τής, ἀπάτησις, ἀπάτημα, εὐαπάτητος, δυσεξαπάτητος, εὐεξαπάτητος,
ἔξαπατητέον.

Σημ. Τὸ ό. ἐκ τοῦ ἀπάτη (ξε οὖ καὶ ἀπατεών, ἀπατηλός). Θέμ. ἀπα-
τα—, ἔξ οὖ προσλήψει τῆς παραγωγ. καταλήξ.—յω, ἀπατά-յω, -άω -
ἀπατῶ. Διαπατῶ=ἀπατῶ δλοσχερῶς. Παρ' Ἀττ. πεζούρ. συνηθέστατον
τὸ ἔξαπατῶ. Συνων. παρακρούομαι, φενακίζω, δολῶ, πλανῶ κ. ά.

Αποκυθημερίζω (=ἐπιανέρχομαι τὴν αὐτὴν ἥμέραν)· μόνον κατ'
ἐνεστῶτα.

Σημ. **Αὐθήμερος** (αὐτὸς ἥμέρα)=δ πραχθεὶς ἦ γενόμενος τὴν αὐτὴν
ἥμέραν· ἐκ τούτου τὸ ἀποκυθημερίζω (καὶ μτγν. αὐθήμερίζω). Πρβλ.
καὶ τὸ ἐπιρρ. αὐθήμερὸν (ἐκ τοῦ αὐθήμερος).

Απέδραν, ἀπεδράξην, ἀπεδράναι, ἀποδράς, βλ. διδράσκω.

Απειθέω - ὄ (=εἰμαι ἀπειθής, ἀρνοῦμαι ὑπακοίην), μελ. ἀπει-
θήσω, ἀορ. ἡπείθησα.

Σημ. Τὸ ό. εἰναι παρασυνθ. ἐκ τοῦ ἀπειθής, δπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ
στερητ. καὶ πείθομαι. Θέμ. ἀπειθε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. ἀπειθής
εἰμὶ τινι, ἀπειθῶς ἔχω πρός τινα. 'Ως μτβτ. ἐνεργ. εἰναι τὸ ἀπειθεῖσαν
εὑ-έμβάλλω τινι, παρέχω τινά ἀπειθῆ τινι. 'Αντιθ. πείθομαι καὶ μτγν. εὐ-
πειθῶ,

Απειλέω - ὄ, ποτ. ἡπείλουν, μελ. ἀπειλήσω, ἀορ. ἡπείλησα, πρκ.
ἀπειλήσας ἔχω. (ποιητ.). Παθ. ἀπειλοῦμαι, παθ. ἀορ. ἡπειλήθην, μτχ.
παθ. πργ. ἀπειλημέρος, Ἡροδ. Τὸ μεσ. πάντοτε σύνθ. μετὰ τῆς διά ὃς
ἀποθετ.: διαπειλοῦμαι (τινι) = σφοδρῶς ἀπειλῶ τινα, ποτ. διηπει-
λούμην, ἀορ. διηπειλησάμην. Παραγ. ἀπειλητής (ο), ἀπειλῆμα.

Σημ. Τὸ ό. ἐκ τοῦ ἀπειλή. Θέμ. ἀπειλε-, ἔξ οὖ ἀπειλέω, ἀπειλέω-ώ
κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ώ ω φωνεντολήκτων (βλ. -άθλω, σημ.).
Σύνθ. ἐπαπειλῶ, ὑπαπειλῶ τινι = κρυφίως ἀπειλῶ τινα.

Απειμι, ἀπών, βλ. εἰμί.

Απειμι, ἀπώ, ἀπίσιμι, ἀπιέναι, ἀπιών, βλ. εἰμι.

Απέκτονα, βλ. κτείνω.

Απετεισάμην, βλ. τίνω.

Απεωσάμην, ἀπώσασθαι, βλ. ὁθῶ,

Απεχθάνομαι (= μισοῦμαι, ἐπισύρω μίσος), ἀποθετ. παθητ.
διαθ., ποτ. ἀπηχθανόμην, μεσ. μελ. ἀπεχθήσομαι καὶ μτγν. ἀπεχθα-
νοῦμαι, μεσ. ἀορ. β' ἀπηχθόμην (ύποτ. ἀπέχθωμαι κτλ.), πρκ. ἀπή-
χθημαι, ὑπερσ. ἀπηχθήμην. Παραγ. ἀπέχθημα = πᾶν ὅ, τι μισεῖ τις,
ἀπεχθήμων = μισητός, φιλαπεχθήμων = φιλόνικος, ἀπεχθής, ἔξ οὖ
ἀπέχθεια.

Σημ. Θεμ. ἔχθ- (πρβλ. τὰ ποιητ.: ἔχθος, ἔχθω = μισῶ, ἔχθομαι), ἔξ οὖ προσλήψει τῶν προσφυμ. -αν καὶ -ε (βλ. εἰσαγ. σελ. 14,3) ἀ(πε)χθαν-, ἀπ-εχθ-ε. Μτγν. τύπος ἀπέχθομαι. Περιφρ.: δι' ἀπεχθείας τινὶ γίγνομαι, εἰς ἀπέχθειαν ἔρχομαι τινι, ἀπεχθῶς ἔχω τινι. Συνων. μισοῦμαι.

'Απιστέω -ῶ (= δυσπιστῶ, ὑποπτεύω, παρακούω), πρτ. ἡπίστουν, αελ. ἀπιστήσω, ἀορ. ἡπίστησα, πρκ. ἡπίστηκα, ὑπερσ. ἡπιστήκειν. Παθ. ἀπιστοῦμαι (πρβλ.: τὸ ἐπιτήδενμα ἀπιστεῖται μὴ δυνατὸν εἶναι = δὲν πιστεύουν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶναι δυνατὸν . . .), πρτ. ἡπιστούμην, μεσ. μελ. ὁς παθ. ἀπιστήσομαι, παθ. μελ. ἀπιστηθῆσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἡπιστήθην. Παραγ. ἀπιστητέον.

Σημ. Τὸ ρ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀπίστος (ἀ- τὸ στερητ. καὶ πιστός). Θεμ. ἀπιστε- (βλ. ἀβούλω, σημ.). Περιφρ. ἀπιστίαν ἔχω περὶ τινος ἢ πρός τι, εἰς ἀπιστίαν καταπίπτω, ἀπιστός εἰμι (μετ' ἐνεργ. καὶ παθ. σημασ.), ἀπίστως ἔχω. Μτβτ. ἐνεργ. ἔχει τι ἀπιστίαν, ποιῶ τινα ἀπιστον, εἰς ἀπιστίαν καταβάλλω τινά, διαπιστῶ τινι = ἐντελῶς δυσπιστῶ. Συνων. φοβοῦμαι, ἀπειθῶ, ὑποπτεύω.

'Αποδημέω -ῶ (= εἴμαι μακρὰν τῆς πατρίδος μου, ταξιδεύω), πρτ. ἀπεδήμουν, μελ. ἀποδημήσω, (μτγν.), ἀορ. ἀπεδήμησα, πρτ. ἀποδεδήμηκα. Παραγ. ἀποδημητής (= ὁ ταξιδεύων, ὁ μὴ ἐνδημῶν) ἕξ οὐ ἀποδημητικός.

Σημ. τὸ ὑ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ποιητ. καὶ μτγν. ἀπόδημος, ἔξ οὗ καὶ ἀποδημία (παρά τοῖς 'Αττικ. δοκιμώτερον τὸ ἐκδημος). Μολονότι δύμως παρασύνθετον αὐδέναται καὶ ἀναδιπλασιάζεται ὡς τὰ μετὰ προθέσ. σύνθετα, (ἀπ-εδήμησα, ἀλλά: ἡναντιούμην). Θεμ. ἀποδημε- (βλ. ἀβούλω, σημ.). Περιφρ.: ἀποδημίαν ποιοῦμαι, ἀποδημητής είμι. 'Αντιθ. ἐνδημῶ, ἐπιδημῶ, (πρβλ. φιλαπόδημος, ἐνδημος). Συνων. ἐκδημῶ.

'Αποδιδράσκω, βλ. διδράσκω.

'Αποδιεπομπέομαι -οῦμαι, μέσ. ἀποθετ., αελ. ἀποδιοπομπήσομαι, μεσ. ἀορ. ἀπεδιοπομπήσαμην. Παραγ. ἀποδιοπόμπησις, ἀποδιοπομπήτεον.

Σημ. Ἐκ τῶν: ἀπό, Διός, πομπή, τὸ ἀποδιοπομποῦμαι = εἰποπέμπομαι καὶ διωθοῦμαι τὰ ἀμαρτήματα, συμπράκτορι χρώμενος τῷ Διὶ καὶ καθόλου: ἀποτρέπω, ἔξορκίζω.

'Αποκαθίστημι (ἰορ. ἀποκατέστησα, ἀποκατέστην, ἀποκατεστάθην), βλ. ἵστημι.

'Αποκναίω, βλ. κνάω -ῶ, σημ.

'Αποκρίνω (= ἀποχωρίζω, ἀπορρίπτω), βλ. κρίνω.

'Αποκρίνομαι (= ἀπαντῶ, δίδω ἀπόκρισιν), μεσ. ἀποθετ., πρτ. ἀπεκρινόμην, μεσ. μελ. ἀποκρινοῦμαι, παθ. μελ. ἀποκριθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἀπεκρινάμην, παθ. ἀορ. ἀπεκρίθην = ἀπελεγμόσθην, πρκ. ἀποκρέψαι, ὑπερσυντ. ἀπεκροίμην, τετελ. μελ. ἀποκριμένος ἔσομαι. Παραγ. ἀπόκρισις, ἀπόκριμα, ἀποκριτέον.

Σημ. Τὸ ρ. εἶναι σύνθετ. ἐκ τῆς ἀπὸ καὶ κρίνομαι. 'Ως παθητ. τὸ ἀποκρίνομαι = ἀποχωρίζομαι ἐνεργ. ἀποκρίνω = ἀποχωρίζω. 'Ο παθητ. πρκ. καὶ ὑπερσυντ. εὕχρηστοι καὶ ὡς παθ. (πρβλ.: τοῦτο μοι ἀποκρίσθω = τοῦτο ἔστω ἢ ἀπόκρισίς μου). 'Ο παθητ. ἀορ. ἀπεκρίθην μόνον παρὰ μτγν. ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀπεκρινάμην (= ἀπήντησα). Περιφρ. ἀπόκρισιν ποιοῦμαι, ἀποκρίσει χρῶμαι.

'Αποκτείνω, βλ. κτείνω.

'Απολάνω (= ἔχω τὴν ἀπόλαυσιν πράγματός τυνος), πρτ. ἀπέλανον, μεσ. μελ. μετ' ἐνεργ. σημασ. ἀπολάυσομαι καὶ μτγν. ἀπολάνω, ἀορ. ἀπέλανσα, πρκ. ἀπολέλανκα, ὑπερσυντ. ἀπολελανκώς ἦν. Παραγ. ἀπόλανσις, ἀπόλαυσμα, ἀπολαυστός, (ἐξ οὐ ἀπολαυστικός).

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθετον ἐκ τῆς προθέσ. ἀπὸ καὶ τοῦ λαύω, δύπερ δὲν ἀπαντᾶ, πιθανῶς δὲ ἡτο (λάθω) λάω. Ἡ δίζα συγγενής τῇ λαβ̄. (λαμβάνω). Τὸ δ. αὐξάνεται κανονικῶς ἕσωθεν. Οἱ τύποι ἀπήλανος καὶ ἀπήλανσα μτγν. Ἐκ τῆς αὐτῆς δίζ. καὶ τά: λεία, ληῆς. Συνων.: παρ-ποῦμαι, νέμομαι, ὀφελοῦμαι, κ. ά. τὸ ἀπολαμβάνω ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀπολαύνωντερον. Περιφρ. ἀπόλανσίς ἔστι μοι τυνος, ἀπόλαυσιν ἔχω τυνός.

'Απόλλυμι, βλ. δλλυμι.

'Απολογέσομαι—οῦμαι (= ἀποκρούω κατηγορίαν, ὑπερασπίζω ἐμαυτόν), μεσ. ἀποθ., πρτ. ἀπελογούμην, μεσ. μελ. ἀπολογήσομαι, μεσ. ἀορ. ἀπελογησάμην (= ἀπελύθην, ἥνψωθην), πρκ. ἐνεργ. καὶ ἐνίστε παθ. ἀπολέλογημαι, τετελ. μελ. ἀπολελογημένος ἔσομαι. Παραγ. ἀπολογητής (ἐξ οὐ ἀπολογητικός), ἀπολόγημα, ἀναπολόγητος = ἀδικαιολόγητος, ἀπολογητέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀπόλογος (ἀπό, λέγω) (πρβλ. καὶ ἀπολογία, ἀπολογίζομαι = λογαριάζω, ὑπολογίζω). Θεμ. ἀπολογε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἀντιθ. κατηγορῶ. Σύνθετον μετά τῶν προθ. ὑπέρ, σύν. 'Υπεραπολογεῖμαι=συνηγορῶ ὑπέρ τυνος. Περιφρ. ἀπολογίαν ποιοῦμαι.

'Απορέω -ῶ (=ενδίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν, είμαι ἐνδεής), πρτ. ἡπόρουν, μελ. ἀπορήσω, ἀορ. ἡπόρησα, πρκ. ἡπόρηκα. Μεσ. ἀποροῦμαι (=ἀπορῶ) καὶ παθ. ἀποροῦμαι (ἐπὶ πραγματων' παραμελοῦμαι), πρτ. ἡπορούμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἀπορήσομαι, (μτγν.), παθ. μελ.— ἀπορηθήσομαι (συν—), (μτγν.), παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ἡπορήθην, πρκ. μεσ. καὶ παθ. ἡπόρημαι (δι—) Παραγ. ἀπόρημα (ἐξ οὐ ἀπορηματικὸς=δ ἐκφράζων απορίαν), ἀπόρησις, ἀπορηματικός.

Σημ. τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀπορος, (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ στερητ. καὶ πόρος=πέρασμα, πρβλ. περάω). Θεμ. ἀπορε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Διαπορῶ=εύρισκομαι δλως ἐν ἀπόρᾳ, ὡς παθ=είμαι ὑπὸ ἀμφιβολίαν ἢ συζήτησιν. Περιφρ. ἀπόρως ἔχω ἢ διάκειμαι, ἐν ἀπορίᾳ ἢ ἐν ἀπόρῳ ἔχομαι, ἐν ἀπόρῳ είμι, εἰς ἀπορίαν ἐμπίπτω. Ἐνεργ. μιτβ. ἐμβαλλω τινά εἰς ἀπορίαν, εἰς ἀπορίαν τινὰ καθίστημι, παθ. εἰς ἀπορίαν καθίσταμαι. Ἀντιθ. ἐπι τῆς σημ. τοῦ είμαι ἐνδεής: εὐπορῶ, πλουτῶ.

'Αποτέτακμι, βλ. τείνω.

'Αποσβῆναι, βλ. σβέννυμι.

'Αποχρήω -ῶ (=ἀρκῶ, ἔξαρκῶ). Προσωπικῶς τὸ δ. ἀπαντᾶ παρὰ ποιηταῖς καὶ Ἰωσιν. Παρ' Ἀττ. ἀπαντᾶ ἀποσώπως (βλ. εἰσαγ. σελ. 11, 3). Ἐνεστ. ἀποχρῆ=είναι ἀρκετόν· μόνον τὸ ἀπαρ. ἀποχρῆ καὶ ἡ μτχ. ἀποχρῶν, -ῶσα, -ῶν, πρτ. ἀπέχρη, μελ. ἀποχρήσει, ἀορ. ἀπέχρησε. Παραγ. ἀποχρώντως (ἐκ τῆς μτχ. ἀποχρῶν)=ἐπαρκῶς, ἵκανῶς.

Σημ. τὸ δ. σύνθ. ἐκ τῆς ἀπὸ καὶ χρήω -ῶ=χρησμοδοτῶ. **'Αποχρῶ-** μαι=είμαι εὐχαριστημένος μέ τι, ἀρκοῦμαι, μεταχειρίζομαι τι πρὸς ἰδίαν ὠφέλειαν. Συνών. καὶ περιφρ. ἀρκεῖ, ἔξαρκεῖ, ἀρκούντως (ἄλις, εὐ) ἔχει.

Άπτω (= 1) συνάπτω, ἐγγίζω, 2) ἀνάπτω), πρτ.—ήπτον, μελ.—ἄψω, ἀσο. ήψα. Μεσ. ἄπτομαι (= ἐγγίζω, ἐπιχειρῶ τι μετὰ δφαστη-ριότητος), πρτ. ήπιόμην, μεσ. μελ. ἄψομαι, παθητ. μελ. ἀφθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀσο. ἥφιθην, πρκ. ἥμμαι (σχηματίζ. κατὰ τὸ βέβλαμμα, ήτοι : ήψαι, ήπται, ἥμμεθα, ήφθε, ἥμμένοι εἰσίν). Παραγ. ἀφή, ἄμμα = κόμβος, ἄψις = κανσις, ἄψις, ἄπτρα, (ἥ), και ἄπτριον = ἡ θρυαλλίς τοῦ λύκνου, περί-απτον, ἄπτρος, ἄπτεον, προσαπτέον, ἄψι-κορδος = ὁ ταχέως κορεννύμενος, ἄγι-θυμος ἄψι-μαχῶ (ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. μόνον κατ' ἐνεστ.) = συνάπτω ἄψιμαχίαν.

Σημ. Θεμ. ἀφ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ.—τ (βλ. εισαγ. σελ. 14, α'), ἀφ-τω, ἄπτω. 'Η δασεῖα ἐν τῷ παραγ. ἀφή καὶ ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἄπτομαι. (Πρόβλ. τὸ πρὸ τῆς ἀναλογίας συντεθὲν ἐπαφή). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: σύν, ἔξ, πρός, κατά, ἐν, ὑπό, περί. 'Υφάπτω = ἀνάπτω κάτωθεν, περιάπτω περιδένω, ἔξαρτω ἐκ τινος, περιάπτομαι = κρεμῶ ἐπάνω μου (περιάπτων = φυλακτήριον), καθάπτομαι = θίγω, φέγω τινά. Συνων. ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀνάπτω : ἀνακαίω, ἀναφλέγω, ἐναύομαι (βλ. αὐω) κ. δ'. ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἔγγιζω : ψαύω, θιγγάνω.

'Αράσιμαι — ὄμαι (= 1) εὔχομαι, προσεύχομαι, 2) καταρῶμαι μεσ. ἀποθ. 'Απλοῦν εἶναι ποιητ. πλὴν τῆς μτχ. τοῦ ἀσο ἀρασάμενος παρ' Ἀττικ. πεζογρ. σύνθετον : καταρῶμαι (και ἐπαρῶμαι = ἐπικαλοῦμαι τὴν δργήν τῶν θεῶν κατά τινος, ἐκφέρω κατάρας), πρτ. κατηρῶμην, μεσ. μελ. καταράσομαι (και ἐπ·), μεσ. ἀσο. ἥρασάμην (και ἐπ·, ἔξ), παθ. ἀσο. μετὰ παθ. σημασ. κατηράθην, (μτγν.), πρκ. ἐπήραμαι (ἡ μτχ. κατηραμένος = καθ' οὖ κατάρα γεγένηται, μτγν.). Παραγ. ἀρατὸς = κατηραμένος, βλαπτικός, κατάρατος, ἐπάρατος, τρισκατάρατος, πολυάρατος, *Αρατος = ὁ ὑπὲρ οὖ ηὔξιτο τις.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ἀρά. Διὰ τὸ πρὸ τοῦ χαρακτήρος ε, τὸ α πρὸ τῶν ἀπό συμφώνου ἀρχομένων καταλήξ. ἐκτείνεται εἰς ὅ και οὐχι η (ἀράσιμαι κ.τ.λ.). Τὸ οὐσιαστ. κατάρα κατ' ἀλήθειαν δὲν είναι σύνθετον ἐκ τοῦ κατά και ἀρά, διότι προήλθεν ἀναδρομικῶς ἐκ τοῦ καταρῶμαι. Συνων. και περιφρ.: κατεύχομαι, ἀράς ποιοῦμαι, παθητ.: ἀραι γίγνονται.

'Αράττω καὶ ἀράσσω (= κτυπῶ, κρούω ἵσχυρῶς), (ποιητ.), μελ. — ἀράξω (συν—), (ποιητ.), ἀσο.— ἥραξι (ἐπ—, κατ—, ἀπ—). Παθ. ἀσο. — ἥραχθην (κατ—). Παραγ. ἥραξις, προσάραξις.

Σημ. Θεμ. δρα- ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j. δάγ-δω, ἔάσσω = κτυπῶ (βλ. εισαγ. σελ. 15,2) και μετὰ προθεμ. ἀ- (βλ. εισαγ. σελ. 13 ἀράσσιτε).

'Αργέω — ώ (= διατελῶ ἀργός), μελ. ἀργήσω, ἀσο. ἥργησα. Παθ. ἀργοῦμαι = μένω ἀνεκτέλεστος, ἀλυσιτελής.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀργός (ἀ-Φεργός), διπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ στερητ. και ἔργον. Θέμ. ἀργε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. ἔδω, σημ. Συνων. σχολάζω. 'Αντιθ. ἔργαζομαι.

'Αργυρολεγέω — ώ (= συλλέγω διὰ τῆς βίας χρήματα, φορολογῶ), πυτ. ἥργυρολόγουν, ἀσο. ἥργυρολόγησα, πρκ. ἥργυρολόγηκα. Παραγ. ἀργυρολόγητος = ποιηθεὶς προς ἀργυρολογίαν.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀργυρολόγος (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀργυρος, λέγω [=συλλέγω]). Θέμ. ἀργυρολογε-, (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Συνων. ἀργυρίζομαι, δασμολογῶ, χρήματα περάτω.

Ἄρδω (= ποτίζω), πρτ. ἥρδον, μελ. ἥρσω, ('Ηροδ.), ἀρο. ἥρσα, ('Ηροδ.). Παθ. ἥρδομαι. Τὰ λοιπά ἐκ τῶν συνωνύμων. Παραγ. ἥρδα, -ης = ὑπός, ἀκαθαρσία, ἥρδεία = πότισμα, ἥρδμὸς = μέρος πρός ποτι· σμὸν τῶν βοσκημάτων.

Σημ. Θέμ. ἀρθ- ἔξ οδ καὶ τὸ ἀρδεύω, ποιητ καὶ μτγν. Συνων. ἀρ- δεύω, ποτίζω.

Ἀρέσκω (= εὐαρεστῶ, ἴκανοποιῶ), πρτ. ἥρεσκον, μελ. ἥρέσω, ἀρο. ἥρεσα, πρκ. ἥρήρεκα, (μτγν.). Μεσ. ἥρέσκομαι, πρτ. ἥρεσκόμην, μεσ. μελ. ἥρέσομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀρο. -ἥρεσάμην, παθητ. ἀρο. καὶ ώς μεσ. ἥρέοθην, (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. ἥρεστός, εὐάρεστος, δυσά- γεστος.

Σημ. Ἀρχικ. θεμ. ἀρ- (πρβλ. τὸ ποιητ. ἀραρίσκω = συνάπτω, ἔφαρ- μόζω, ἔκ τοῦ φίζικοῦ τύπου ἀρω, ὅς καὶ τὰ ἀρει-θμός, ἀρμός, ἀρετῆ) προσλήψει τῶν προσφυμ. -ε καὶ -σ (βλ. σελ. 16). Ἀρέσκομαι τινε = εὐα- φεστούμαι εἰς τι, ἥρέσκομαι τινα = ἔξευμενίζω τινά. Συναρέσκω = εὐα- φεστῶ δμοῦ. Ἀντιθ. ἀπαρέσκω.

Ἀρήγω (= βοηθῶ), μελ. ἀρήξω. Παραγ. ὁρωγή, ἀρωγός, ἀρη- γών, ὁ, ἡ = βοηθός.

Σημ. Θέμ. ἀρηγ- . Εἰς τὰ παράγωγα τὸ η ἔτράπη εἰς ω καθ' ἔτε- ροιώσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13,2). Συνων.: ἐπικουρῶ, βοηθῶ, τιμωρῶ (τι- νι) κ. ἄ.

Ἀρθρόω — ὄ (=1) στερεώνω δι' ἀρμοῦ, 2) προφέρω καθαρά), πρτ.—ἥρθρον (δι-), ἀρο.—ἥρθρωσα (παρ-) Μεσ. ἥρθροῦμαι (= προσαρμοζομαι), (ποιητ.), ἀρο. -ἥρθρωσάμην (δι-), πρκ. -ἥρθρωμαι (δι-) ἐν τῇ μτκ. διηρθρωμένος. Παραγ. ἥρθρωσις.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ἄρθρον (= ἄρθρον ἦ μέλος τοῦ σώματος). Σύν- θετον μετὰ τῶν προθέσ. διά, παρά. Παραρθρῶ = ἔξαρθροῦμαι εἰς τὰ πλάγια.

Ἀριθμέω — ὄ, διμαλὸν (ἥριθμον κλπ.). Μεσ. καὶ παθητ. ἀρι- θμοῦμαι, πρτ. ἥριθμούμην, μεσ. μελ. -ἀριθμήσομαι, μεσ. ἀρο. ἥρι- θμησάμην, παθ. ἀρο. ἥριθμήθην, πρκ. ἥριθμημαι. Παραγ. ἀριθμητής, ἀρίθμησις, ἀρίθμημα, αριθμητός, ὀναρίθμητος, εναρίθμητος.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ἀριθμός. Θεμ. ἀριθμε— (βλ. ἀθλῶ, σημ.). Σύνθ. μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, ἔξ, κατά, σύν, κ. ἄ. Καταριθμῶ = μετρῶ, ὑπο- λογίζω μεταξύ, διηγοῦμαι λεπτομερῶς, ἔξαριθμῶ = ἀριθμῶ μετ' ἀκρι- βείας, πληρώνω τοῖς μετρητοῖς. Περιφρ.: εἰς ἀριθμὸν ἔρχομαι = ἀρι- θμοῦμαι. Συνων. μετρῶ.

Ἀριστάω-ῶ (=γευματίζω ἢ προγευματίζω), διμαλὸν (ἥριστων κτλ.).

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ἄριστον=μεσοημερινὸν φαγητόν, (τὸ πρόγευμα: παρ' ἀρχ. ἀκράτεισμα) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ιω κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -άω -ῶ φωνηνετολήκτων (πρβλ. τιμή, τιμά-ιω-άω-ῶ). Παρ': Ὄμήρω ἄριστον = πρόγευμα, δεῖπνον = γεῦμα, δόρπος = ἐσπερινὸν φαγητόν.

Ἀριστοποιέωμαι-οῦμαι (= λαμβάνω ἀριστον, προγευματίζω), μεσ. ἀτονθετ. μετ' ἐνεργητ. ἀμτβτ. σημασίας, πρτ. ἥριστοποιούμην, μελ. ἀριστοποιήσομαι, μεσ. ἀρο. ἥριστοποιησάμην, ὑπέρσυντ. ώς ἐνεργ. ἥριστοποιήμην.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀριστον καὶ ποιοῦμαι ἐκ συν-
αρπαγῆς, ἄνευ δηλ. δισμέσου δύνματος. Ἡ μτχ. τοῦ ἔνεστ. ἀριστο-
ποιοῦμενα ἔχει παθητ. σημασ. = τὰ παρασκευασθέντα διὰ τὸ δριστον.
Συνων. ἀριστῶ, ἀριστίζω, (μτγν.).

'Αρκέω-ῶ (= 1) παρὰ ποιητ. ἀποκρούω, ἀποσοβῶ τι, 2) παρὰ
πεζογό. εἴμαι ἀρκούντως ἴσχυρός, ἐπαρκῶ), ποτ. ἥρκονν, μελ. ἀρκέσω,
ἀρ. ἥρκεσα. Μεσ. ἀρκοῦμαι = εἴμαι εὐχαριστημένος, παθ. μελ.
ἀρκεσθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρ. ἥρκεσθην, (μτγν.), πρκ. ἥρκεσμαι,
(μτγν.). Παραγ. ἀρκεσις, ἀρκεσμα, ἀρκετός, ἀρκούντως, αὐτάρκης (εὗ
οὐ αὐτάρκεια) διαρκής.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ποιητ. ἀρκος, εος (=ἀμυντήριον, βοήθημα· πρβλ.
καὶ ἀρκιος, α, ον, =ἐφ' οδ δύναται τις νὰ στηριχθῇ, βέβαιος, ἀσφαλής
καὶ τὸ λατιν. arceo=ἀποκρούω, ἀποσοβῶ). Θεμ. ἀρκεσ- (λατιν. arceo=
εἰργω, κωλύω). Ο ἔνεστ. ἐκ τοῦ ἀρκέ- σω κατ' ἀποβολήν τοῦ σ. Εἰς
τὸν μέλ. καὶ ἀρ. ἔγινεν ἀπλοποίησις τῶν δύο σ ἀρκέσ-σω—ἀρκέω).
Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ἀντί, ἐξ, ἐπι, διά, πρός. Ἀνταρκῶ=εἴμαι
ἀρκούντως ἴσχυρός, ἀντέχω, ἀνθίσταμαι. Τὸ δὲ κείται καὶ ἀπροσώπως:
ἀρκεῖ=φθάνει, εἶναι ἀρκετόν. Ἀντὶ τοῦ ἀρκεῖ λέγεται καὶ ἀρκούντως
ἔχει, ἀντὶ τοῦ ἀρκοῦμαί τινι καὶ ἀρκούντως χρῶμαί τινι.

'Αρμόζω καὶ ἀρμόττω (=1) μτβτ. ἐφαρμόζω, συνενώνω, 2)
ἀμτβ. ἐφαρμόζομαι ἀχριβῶς), ποτ. ἥρμοττον, μελ. ἀρμόσω, ἀρ. ἥρμο-
σα (καὶ ἀπροσώπως ἀρμόζει κλπ.). Μεσ. καὶ παθ. ἀρμόζομαι, μεσ.
μελ. ἀρμόσομαι, (Ἑροδ.), παθ. μελ. ἀρμοσθήσομαι, (ποιητ.), μεσ.
ἀρ.—ἥρμοσάμην (συν-), παθ. ἀρ. ἥρμόσθην, πρκ. ἥρμοσμαι. Παραγ.
ἀρμοστής, ἀρμοσις, ἀρμογή, ἐφαρμογή, ἀρμοστός, ἀνάρμοστος, συναρ-
μοστέος.

Σημ. Θεμ. ἀρμόδ-, ἀρχικὸν ἀρ-, (Βλ. ἀρέσκω, σημ., πρβλ. καὶ ἀρμό-
διος), ἐξ οδ προσλήψει τοῦ προσφ. Ἰ, ἀρμόδ—յω. ἀρμόδω καὶ κατ' ἀνα-
λογίαν τῶν εἰς —σων(-ττ) οὐρανικολήκτων (φυλάττω, ταράττω, ἀλλάττω)
ἀρμόττω (Βλ. καὶ σῦρείζω, σημ.). Τὸ ἀρμόζω παρὰ Ξενοφῶντι=εἴμαι ἀρ-
μοστής. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: πρός, σύν, διά, ἐπι. Συναρμόττω=συναρμολογῶ Ἀντιθ. ἀγαρμοστῶ. Συνων. ἐνώ (=:ῶ), συνάπτω, συ-
ζεύγνυμι, κ. δ.

'Αρνέομαι - οῦμαι, ἀποθ. μετ' ἔνεργ. διαθ. ποτ. ἥρονύμην, μεσ.
μελ.—ἀρνήσομαι (ἰπ—) (ο ἀπλοῦς ποιητ.), παθ. ὀρηθήσομαι, (ποιητ.
καὶ μτγν.), μεσ. ἀρ. ἥρησάμην, παθ. ἀρ. μετ' ἔνεργ. σημ. ἥρηθην,
πρκ. ἥρημαι. Παραγ. ἀρνητής (εὗ οὐ ἀρνητικὸς) ἀρνησις (εὗ οὐ ἀρ-
νήσιμος), ἔξαρνος = ο ἔξαρνούμενος, ἀπαρνος=δ παντελῶς ἀρνούμε-
νος, ἀρνητέον.

Σημ. Θεμ. ἀρ- (αἴρω), ἐξ οδ προσλήψει τοῦ προσφ. -νε (Βλ. σελ.
16, στ') ἀρετ-. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἐξ, ἀπό, κατά. Καταρνοῦμαι
(ποιητ.)=ἀρνοῦμαι ἴσχυρῶς. Συνων. ἀναίρομαι, ἀπόρημι, οὐ φημι. Περιφρ.
ἀπαρνός είμι ή γίγνομαι, ἔξαρνός είμι τι ή γίγνομαι τι' παθ. ἀρνησίς ἔστι.
Ἀντιθ. φημί, δύολογῶ.

'Αρνυμαι (=λαμβάνω δι' ἔμαιτὸν η δι' ἄλλον), ἀποθ. μετ.
ἔνεργ. διαθ. ἐν χρήσει μόνον κατ' ἔνεστῶτα παρὰ πεζογό. καὶ κατὰ
παρατ. παρὰ ποιηταῖς. Οἱ λοιποὶ χρόνοι ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ αἰ-
ρομαι, τοῦ δποίου εἶναι ἐκτεταμένος τύπος (πρβ.). πταίρω—πταρνυ-
μαι. Παραγ. μύσθαρνος, ἐξ οὐ μυσθαρῶ.

Σημ. Θεμ. ἀρν—, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. —νυ, ἄρ-νυ-μαι
ελ. εἰσαγ. σελ. 16, 1α').

'Αρέω -ῶ (=δργώνω, καλλιεργῶ), μελ. ἀρόσω, (ποιητ.), ἀρο.
ζόσσα (ἐν·). 'Ο ἀπλοῖς ποιητ. Παύητ. ἀροῦμαι, μεσ. μελ. ἀρόσσομαι,
μτγν.), παθ. ἀρο. ἡρόθηη, (ποιητ.), μτκ. πρκ. ἀρηρομένος, (ποιητ.).
Παραγ. ἀρότηης ἢ ἀροτήρ, ἀροτρον, ἀροσις, ἀρονρα=ἀροσιμος γῆ, χω-
ράωι (πρβλ. αρονραίος=ό ανήκων εἰς τοὺς ἀγρούς), ἀροτρος=ἀρο-
τριασις ἢ μέρος ἀρούμενον καὶ μτφρ. ἡ παδογονία, ἀροτός, ἀνήροτος,
ἀροτέος.

Σημ. Τὸ β. κατὰ μετάστασιν ἐκ τῆς τάξεως τῶν εἰς —μι ἡτοι ἐκ
τοῦ μὴ διασωθέντος τύπου ἀρομι (πρβλ. ἡρο-σα, τὴν διατήρησιν δηλ.
τοῦ θ πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλήξεων). 'Αρχικ. θέμ. ἀρ-
(λατιν. ar-). Συνων. γεωργῶ. Τὸ ἀροτριῶ μτγν. «Ἀροῦν, Ἀττικοί, ἀρο-
τριῶν "Ελληνες». (Μοίρις).

'Αρπάζω, πρτ. ἡρπαζον, μελ. ἀρπάσω, καὶ μεσ. ὡς ἐνεογ. ἀρπά-
σομαι, ἀρο. ἡρπασα, πρκ. ἡρπακα, ὑπερσ. ἡρπάκειν. Παθ. ἀρπάζομαι,
πρτ. ἡρπαζόμηη, (δι-), παθ. μελ. ἀρπασθήσομαι καὶ μτγν. ἀρπαγή-
σομαι, παθ. ἀρο. ἡρπάσθηη καὶ μτγν. ἡρπάγηη, πρκ. ἡρπασμαι καὶ
μτγν. ἡρπαγμαι, ὑπερσ.—ἡρπάσμηη καὶ ἡρπαγμένος ἡν. Παραγ. ἀρπαξ,
ἀρπαγή, ἀρπάγη=γάντιος, ἀρπασμα καὶ ἀρπαγμα, ἀρπασμός καὶ ἀρ-
παγμός, ἀρπαστός, ἀνάρπαστος.

Σημ. Θεμ. ἀρπαγ—, (ὑλία ἀρπ—), πρβλ. "Ἀρπ-νια, ἀρπη=δρέπανον),
ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προφυμ. ḥ (ἀρπάγ-յω) ἀρπάζω. Χρόνοι τινὲς ἔνε-
κα τῆς δμοιότητος τοῦ ἐνεστάτος πρὸς τὰ ἔχοντα χαρακτήρα δδον-
τώφωνον ἐσχατισθησαν κατ' ἀναλογίαν προς ταῦτα (πρβλ.: φράζω
—ἔφρασα, δικάζω · ἐδίκασα, καὶ κατὰ ταῦτα ἀρπάζω [ἀρπάγ-յω] ἡρπασα,
[διντὶ ἡρπαξα]). Συνθετ. μετὰ τῶν προθεσ. ἀνά, ἀπό, πρό, προανα—,
σύν, διά. Περιφρ. ἀρπαγήν ποιοῦμαι.

'Αρρωστέω—ῶ, πρτ. ἡρρώστον, ἀρο. ἡρρώστησα. Παραγ. ἀρ-
ρώστημα.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀρρωστος (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ
στερητ. καὶ δώνυνμη), ἔξ οὖ καὶ ἀρρωστία. Αντιθ. εὔρωστος. Θεμ. ἀρ-
ρωστη· (βλ. ἀρσυλῶ, σημ.). Περιφρ.: ἀρρωστός είμι ἡ γίγνομαι, ἀρρωστημα
συμβαίνει μοι, ἀρρωστως διάκειμαι. Συνων. νοσῶ, ἀσθενῶ, κάμνω.

'Αρτάω -ῶ (=էզարտ, զըստ), μελ. ἀρτήσω, (ἀπ-), ἀρο. ἡρτησα.
Μεσ. καὶ παθ. ἀρτῶμαι, μεσ. μελ. —ἀρτήσομαι, μεσ. ἀρο. — ἡρτησά-
μηη, παθ. ἀρο. ἡρτήθηη (προσ—), (μτγн.), πρκ. — ἡρτημαι, ὑπερσ.
ἡρτημηη (ἀν—). Παραγ. է-է-արտηս, πρօս(ան)-արտηս, πազ-արտηմա,
արտան=շօլուն, δι' οὐ է-է-տրտու τι, թօջիօս, ացջոն, արտηմա=դրտի-
մένον կօմηմա, կօմամենον թաջօս, արտեմա=միկօն իտիօն, ծօլան.

Σημ. 'Αρχικὸν θέμα ἀρ- (ալրա, ձերա), է-է οὖ ἀρ-τ-ա-ա-ա-ա. Σύνθετον
μετὰ τῶν προθεσ. ἀνά, ἀπό, է-է, πρօս, է-է, σύն. 'Απարտ=անարտ, ձպ-
չարլա. 'Ելարտամ (μεσ.)=կրեմա τι է-է τινօս, (παθ.)=է-պիկրեմամαι,
է-պիկեմա. Συνων. կօմաննսմ.

'Αρτύω (է-է) (=τաւուու, πարասխենաչա), πρτ.—հրտուո (է-է),
μελ. արտնա, (ποιηտ.), ἀρο. հրտնա, (ποιηտ., 'Հրօδ.), πρκ. հրտնա

(κατ-), (ποιητ.). Μεσ. καὶ παθ. -ἀρτύομαι, ποτ. -ἡρτυδμην (ἐξ), μεσ. μελ. -ἀρτύομαι (ἐξ-), μεσ. ἀορ. -ἡρτυδμην (ἐξ-), παθ. ἀορ. -ἡρτόθην (ἐν τῇ μτχ. ἔξαρτυθείς), πρκ. -ἡρτυμαι, ὑπερσ. -ἡρτύμην, (ἐξ-) Παραγ. ἀρτυσις=τὸ καρυκεύειν, ἔξαρτυσις = ἔξοπλισμός, προπαρασκευή, ἀρτυμα=καρύκευμα, μυρωδικό, ἀρτυτὸς=καρυκευτὸς· πρβλ. καὶ (ό) ἀρτύνας, ἄρτυνος = δάρχων ἐν "Αργει" καὶ Ἐπιδαύρῳ.

Σημ. Θεμ. ἀρτῦ- ἐκ ὁίζης ἀρ- (πρβλ. ἀρτίσκω, καὶ δι' ἀναδιπλασίας ἀρ-αρ-ίσκω, ποιητ.=συναρμόζω, ἀρ-θ-μός, ποιητ.=δεσμός, συμμαχία). Τὸ ἀπλοῦν ἀρτύω παρὰ ποιητ. καὶ μεταγεν. (=καρυκεύω, κάμνω φαγητόν τι νόστιμον). Ἐπικός τύπος ἀρτύω. Καταρτύω = παρασκευάζω, ἡδύνω μαγειρεύω. Συνων. εὐτερεπίζω.

'Αρύτω (καὶ ἀρύω, ποιητ. καὶ μτγν.)=ἀντλῶ, ποτ. ἥρυνον, (ποιητ.) ἀορ. ἥρυσσα. Μεσ. καὶ παθ. ἀρύομαι (καὶ ἀρύόμαι, ποιητ. καὶ μτγν.) (=ἀντλῶ δι' ἐμαυτόν), μεσ. μελ. ἀρύσσουμαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἥρυσάμην, παθ. ἀορ. -ἡρύσθην (ἀπ-) καὶ ἥρυσθην, (μτγν.). Παραγ. ἀρυτήρ ἢ ἀρυστήρ=εἰδος κοντάλας, ἀρύταιρα=χαλκοῦν σκεῦος, δι' οὐ ἔχυνον ἔλαιον εἰς λύχνους, ἐπαρυστέον.

Σημ. Θεμ. ἀρυ- (ἀρχικ. ἀρ-, πρβλ. αἴρω) ἀρυσ-· Τὸ υἱὸς καὶ εἰς τὰ περισσότερα τῶν εἰς ὄντα φωνητοῦ λόγκων βραχὺ (βλ. ἀνύτω, σημ.). Τὸ Ἀττικὸν ἀρύτω ὡς καὶ τὸ ἀνύτω φαίνεται διτὶ ἐσχηματισθεσαν κατὰ παραδοχὴν τύπων ἔχοντων τὸ τ., λ. χ. ἄνυτε, ἥρυν-τε, ἀρτυ-τε, ἥρυ-τε κτλ. Οἱ τύποι οὗτοι ἡσαν δημοιοι πρὸς τύπους παρατατικοῦ καὶ διορ. β' δημάτων εἰς-τω, οἷον ἔβλαπτον, ἔβλαστον, ἔτικτον κλπ. Ἐντεῦθεν τὸ ό. ἔξελιθφησαν ὡς δημοιοι πρὸς ταῦτα καὶ ἐλέχθη καὶ κατ' ἔνεστῶτα ἀνύτω, ἀρύτω, ὡς βλάπτω, τίκτω, κλπ. Συνων. ἀντλῶ, κτῶμαι, πορίζομαι.

'Αρχω (=κάμνω ἀρχίην, κυβερνῶ), ποτ. ἥρχον, μελ. ἀρξω, ἀορ. ἥρξα, πρκ. ἥρχα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. ἀρχομαι, ποτ. ἥρχόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἀρξομαι (=θὰ κυριαρχηθῶ), παθ. μελ. ἀρχήρισμοι (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἥρξάμην, παθ. ἀορ. ἥρχθην, πρκ. ἥργμαι, ὑπερσ. -ἥργμην, (ὑπ-). Παραγ. ἀρχὸς (=ἀρχηγός), ὕπαρχος, ἵππαρχος, ὑρχή. (ἐξ οὐ καὶ ἀρχικός), ἔναρξις, ἄναρχος, ἀρχτέον.

Σημ. Θεμ. ἀρχ-· Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἔξ, ἐπί, κατά, προσῦπ-, ὑπό, διά. Διάρχω=διατηρῶ τὴν ἀρχὴν μέχρι τέλους, ἐπάρχω=διοικῶ, ὑποτάσσω. Ἀπάρχομαι, ἀποθ.=κάμνω ἀρχήν, προσφέρω τὸ πρώτον καὶ κάλλιστον πράγματός τινος. Τὸ ἔνεργ. ἀρχω=ἀρχίζω ἔργον, τοῦ δημοίου θὰ μετάσχωσι καὶ ἄλλοι, τὸ δὲ μέσ. ἀρχομαι=ἀρχίζω ἔργον, τὸ δημοίου θὰ ἐπιτελέσω μόνος (ἀρχομαι τοῦ λόγου, ἀλλὰ ἥρξει χειρῶν ἀδίκων!) Περιφρ. ἀρχήν τινος ποιοῦμαι, τοῦ δὲ παθ. ἀρχή τινος γίγνεται. 'Αντὶ τοῦ ἀπάρχομαι λέγεται καὶ ἀπαρχάς ποιοῦμαι, ἀπαρχάς παρέχω. Συνων. δεσποτέξω, ἥγεμονεύω, κρατῶ.

"Αρω, ἄραιμι, ἄρον, ἄραι, ἄρας, βλ. αἴρω.

'Ασεβέω - ωμαι (=αἰσθάνομαι ἀγδίαν ἢ ναυτίαν, θλίβομαι) ἀορ. ἥσηθην, ἀμφότεραι ποιητ. καὶ παρ'. 'Ηροδ.

Σημ. τὸ ό. ἐκ τοῦ ἀση=κόρος, ναυτία, ἀγδία.

'Ασεβέω-ω (=άμαρτάνω περὶ τὰ θεῖα)· τὸ ἔνεργ. διμαλὸν ἄνευ μέλλοντος. Παθ. ἀσεβοῦμαι, παθ. ἀορ. ἥσεβήθην, πρκ. γ' ἔνικ. ἥσεβηται (μτχ. τὰ ἥσεβημένα) (πρβλ. : ἐμοὶ ἥσεβηται οὐδὲν περὶ τινος = ύπ' ἔμοι οὐδὲν ἥσεβες ἐπράχθη περὶ τινος). Παραγ. ἀσεβῆμα.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀσεβῆς (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ— τοῦ στερητ. καὶ σέβω=λατρεύω, τιμῶ). Θεμ. ἀσεβεῖ— (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). 'Αντιθ. εὐσεβῶ. Περιφρ.: ἀσεβῆς εἰμι ἡ ἀσεβῆς γίγνομαι.

'Ασθενέω -ῶ (=είμαι ἀσθενής, ἀδύνατος), πρτ. ἡσθένουν, ἀῳ. ἡσθένησα.

Σημ. 1. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀσθενῆς (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ— τοῦ στερητικοῦ καὶ οὐθένος=δύναμις). Θεμ. ἀσθενῶ (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. ἀσθενῆς εἰμι, ἐν τῷ ἀσθενεστάτῳ εἰμι, ἀσθενεά τις συμπίπτει μοι ἡ έστι μοι. Συνων. ἀρρωστῶ, νοσῶ, κάμω.

Σημ. 2. 'Ἐκ τοῦ ἀσθενῆς κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς —ῶ φωνηεν- τολήκτων (δηλῶ, ἐλευθερῶ, κλπ.) καὶ τὸ ἀσθενῶ -ῶ (=καθιστῶ τινα ἀδύνατον). Τούτου ἀπαντᾷ μόνον δὲ μέλων ἀσθενώσω (πρβλ. καὶ τὸ μτγν. ἀσθενοποιῶ). 'Αντ' αὐτοῦ λέγεται καὶ ἀσθενῆ τινα ποιῶ.

'Ασθενόω -ῶ, βλ. ἀσθενέω —ῶ, σημ.

'Ασκέω -ῶ (=γυμνᾶζω). Τὸ ἐνεργητ. ὄμαλόν. Μέσ. καὶ παθ. ἀσκοῦμαι, πρτ. ἡσκούμην, μεσ. ἀορ. ἡσκησάμην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἡσκήθην, ποκ. ἡσκημαι. Τὸ μεσ. αὐτοπαί. κατ' ἀνάλυσιν: ἀσκῶ ἔμαυτόν. Παραγ. ἀσκητής, ἀσκησις, ἀσκῆμα, ἀσκητός, ἀνάσκητος, ἀσκητέος.

Σημ. Θεμ. ἀσκ-ε, ἔξ οὖ ἀσκέ - jω, -έω—ῶ. Συνθ. μετὰ τῶν προθεσ- ἔπι, ούν, ἔξ. 'Επασκῶ=Καταγίνομαι εἰς τι. Παρασύνθ. φωνασκῶ - σωμα- σκῶ=δσκῶ τὴν φωνὴν—τὸ σῶμα: Περιφρ. ἀσκητής εἰμι τῶν καλῶν ἔργων, ἀσκησιν ποιοῦμαι.

'Ασμενέω -ῶ (=ἐπιθυμῶ, εἷχομαι) μόνον ὁ πρτ. ἡσμένουν.

Σημ. Τὸ ό λιστας ἐκ τοῦ ἀσμενος [=λίστας εὐχαριστημένος, χαίρων], δρπερ μτχ. γενομένη ἐπίθετον τοῦ ποιητ. ἀνδάνω=δρέσκω (δρ- μενος), κατ' ὅλην δὲ ἐκδοχὴν συγγενές τῷ [νέσομαι] νέόμαι=ἐπι- στρέφω. 'Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸ ἀσμενίζω=εὔχομαι καὶ ώς ἀμτβτ.=μένω εὐχαριστημένος. Τὸ ἀσμενος δύναται νά ἔρμηνευθῇ καὶ διά τοῦ ἰδίου ἐπιρρήματος ἀσμένως=εὐχαρίστως, προθύμως. Παραθετ. τοῦ ἐπιθ. ἀσμενος : ἀσμενώτερος (ἀσμενεότερος, μτγν.), ἀσμενώτατος (ἀσμενατάτος). Παραθ. τοῦ ἐπιρρ. ἀσμένως : ἀσμενάτατα, ἀσμενέστατα. 'Αντι τοῦ ἀσμενίζω τινι ἡ τινὰ λέγεται καὶ ἀσμενος δέχομαι τι, ἀσμένω μοι γίγνεται τι.

'Ασπάζομαι (=ύποδέχομαι τινα φιλοφρόνως, φιλῶ), ἀποθετ. μετ' ἐνεργητ. διαιθέσ., πρτ. ἡσπαζόμην, μεσ. μέλ. ἀσπάσομαι, παθ. μελ. ἀσπασθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἡσπασάμην. Παραγ. ἀσπα- σμός, ἀσπαστός, ἀσπαστέος, ἀσπάσιος (ἔξ ού 'Ασπασία)=ἰσπαστός, εὐπρόσδεκτος.

Σημ. Θεμ. ἀσπαδ- ἔκ τοῦ σπα- τοῦ σπῶ καὶ τοῦ προθεματ. ἀ- (βλ. σελ. 13), ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφύματος, j. ἀσπάδ-γομαι ἀσπάζομαι (βλ. εἰσαγ. σελ. 15 ὄημ. μέ προσφ. j. 3). Τὸ ἐνεργ. ἀσπάζω, μτγν. Συνθετ. μετὰ τῶν προθέσ. ὑπὲρ καὶ ἀντί. Συνων. προσαγορεύω, ἄγαπω, φιλῶ, περιπτεύσσομαι.

'Αστράπτω (=ἰστράπτω, λάμπω ὡς ἀστραπή), πρτ. ἡστραπτον, μελ. ἀστράψω, (μτγν.), ἀορ. ἡστραψα, (ποιητ. καὶ μτγν.). Μεσ. ἀορ. ἐν τῇ ὑποτακτ. ἀστράψηται, (μτγν.). Παραγ. ἀστραπή.

Σημ. τὸ δ. ἔκ τοῦ ποιητ. καὶ μτγν. στράπτω μετὰ προθεμ. ἀ- (βλ. σελ. 13). Τοῦ στράπτω θεμ. στραπ-, ἔξ οὗ μετὰ τοῦ προσφυμ. τ,

σιραπ-τ- (πρβλ. ἀστραπ-ή, στεροπή [=ἀστραπή], ἀ-στέρ-ες, στιλ-πνός). Τὸ δ. καὶ ἀπροσώπως : ἀστράπτει.

'Ατακτεω -ώ (=εἴμαι ἀτακτος). Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον δὲνεστώς. Οἱ ἀδ. ἡτάκτησα καὶ παθ. ὑπερσυντ. ἡτάκτητο, (μτγν.). Παραγ. ἀτάκτημα, ἀταξία.

Σημ. τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἄτακτος (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀτοῦ στερ. καὶ τάσσω). Θέμ. ἀτακτε- (βλ. ἀρουλῶ, σημ.). Ἀντιθ. εὐτακτῶ. Περιφρ.: ἄτακτος γίγνομαι, ἀτάκτως ἔχω. Παθητ. ἀταξία ἔστι.

'Ατιμάζω (=δὲν τιμῶ, καταφρονῶ), πρτ. ἡτίμαζον, μελ. ἀτιμάω, ἀδ. ἡτίμαζα, πρκ. ἡτίμακα. Παθ. ἀτιμάζομαι, παθ. μέλ. ἀτιμασθήσομαι, (ποιητ.), παύ. ἀδ. ἡτιμάσθητο, πρκ. ἡτιμάσθητο. Παραγ. ἀτιμαστήρ, ἀτιμασμός, ἀτιμαστός=δ περιφρονούμενος, ἀτιμαστέος, -ον.

Σημ. 1. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀτιμος, (ὅπερ ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τιμή) προσλήψει τῆς καταλήξ-άζω κατ' ἀναλογ. τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω κλπ. **"Ατιμος"**=1) δ μὴ τιμώμενος, ἀντιθ. ἔντιμος, 2) δ ἐστερητ. μένος τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων, ἀντιθ. ἔπιτιμος, γενναῖος. Περιφρ.: εἰς ἀτιμίαν καθίστημι τινα· παθ. ἀτιμός είμι.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ ἀτιμος καὶ τά: 1) ἀτιμάω -ώ (=δὲν τιμῶ, περιφρονῶ), δύθμισθέν κατά τὸ πολύχρηστον ἀπλοῦν τιμᾶν καὶ ἀπαντῶν παρ'. Ἀττ. ἐν τοῖς ὁμ. ἐπιθ. ἀτιμητος, ἀτιμητέον, καὶ 2) ἀτιμόω -ώ (=1) ἀτιμάζω, τιμωρῶ τινα δι' ἀτιμίας, στερήσεως δηλ. τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, μελ. ἀτιμώω, διορ. ἡτιμωσα, πρκ. ἡτιμωμα, παθ. ἀτιμοῦμαι, σομαι. Παραγ. ἀτιμωσις, ἀτιμωτέον. Περιφρ.: ἀτιμόν τινα ποιοῦμαι, παθ. ἀτιμός είμι, ἀτιμία ζημιούμαι.

'Ατιμάω -ώ καὶ ἀτιμόω -ώ, βλ. ἀτιμάζω, σημ.

'Αττικίζω (=φρονῶ τὰ τῶν Ἀττικῶν, μιμοῦμαι τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον, τοὺς τρόπους), πρτ. ἡττικίζον, μελ. ἀττικιῶ. Ἀόρ. ἡττικισα. Παραγ. ἀττικιστής, ἀττικισις, ἀττικισμός, ἀττικιστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **'Αττικὸς** προσλήψει τῆς καταλήξ-ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω σημ.). Ἀντὶ τοῦ ἀττικίζω λέγεται καὶ ἀττικιστὲ. Πρβλ. καὶ: μηδίζω, λακωνίζω, κ. δ.

"Άττω καὶ ḥσσω (=κινοῦμαι δρμητικῶς, δρμῶ), πρτ. ἡσσον, (ποιητ.), μελ. ḥξω, ἀδ. ḥξα.

Σημ. Θέμ. Φικ- ἔξ οδ μετ' ἀναδιπλώσεως διὰ διφθόγγου καὶ προσλήψει τοῦ j, Φαι-Φικ jω, αϊσσω, ڇ(σσ)τιτω (πρβλ. καὶ: πα-πάλω, διαι-δάλλω). Παρά τοῦς δοκίμους πεζογρ. σπάνιον ὠσαύτως καὶ τὰ ἔξ αὐτοῦ σύνθετα. Διάφτ(σσ)ω=δρμῶ ἢ τινάσσομαι, πηδῶ διὰ μέσου ἢ ἀπέναντι (πρβλ.: διέστοντες ἀστέρες). Συνων. δρμῶ, σπεύδω.

'Ατυχεω -ώ (=δὲν ἔχω τύχην, ἀποτυγχάνω), πρτ. ἡτύχουν, μελ. ἀτυχήσω, ἀδ. ἡτύχησα, πρκ. ἡτύχηκα. Παθητ. τὰ· ἀτυχηθέντα=ἀτυχήματα, ἀποτυχία, τὰ ἡτυχημένα=τὰ ἀτυχῶς πεπραγμένα. Παραγ. ἀτυχημα.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀτυχής, (ἀ- τὸ στερητ., τύχη). Θέμ. ἀτυχε- (βλ. ἀρουλῶ, σημ.). Περιφρ.: ἀτυχῆς είμι, ἀτυχέα συμπίπτει, δυστυχήμασθε περιπίπτω· μτβτ: εἰς ἀτυχίας ἐμβάλλω τινά. Ἀντιθ. κατορθῶ.

Αὐτίνω (=ξηραίνω), πρτ. αὐταῖνον, (καθ.), μελ. αὐταῖνω, ἀρδ. αὐηρνα, ἄπαντα ποιητ., μτγν. καὶ παρ' Ήροδ. Παθητ. αὐταῖνομαι (=ξηραίνομαι), πρτ. αὐταινόμην, μεσ. μελ. αὐταῖνομαι (ποιητ. καὶ μτγν.), παθητ. μελ. αὐταῖνθσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθητ. ἀρδ. αὐταῖνθην, (ποιητ. καὶ μτγν.) Παραγ. αὐταῖνοις=ἰποξήρανσις, αὐταῖμδος=ξηρασία.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ αὐτοῦ =ηρός κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀπὸ δυνομάτων εἰς-μα διμαλῶς σχηματισθέντων εἰς-αἴρω (δισθματικόν, δεῖμα-δεεμαίνων κτλ). Θέμ. ἀναλογ. αὐταῖν-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφύμ. ι. (ιαύαντα), αὐταῖνω (βλ. εἰσαγ., σελ. 15, βι). Ἐκ τοῦ αὐτοῦ θεμ. καὶ τὸ αὐτοτηρόδες=δ καθιστῶν τὴν γλώσσαν ἔηραν καὶ τραχεῖαν, δριμύς, πικρός καὶ μεταφ. τραχύς, σκληρός. Παρ' Ἀττικοῖς τὸ δ. δασύνεται, παρὰ δὲ τοῖς λοιποῖς Ἑλλησι φιλοῦνται. Καθαναίνω=καταξηραίνω, ἀφαναλῶ=ἀφανώ=ηραίνω. Συνων. ξηραίνομαι.

Αὐθαδίζομαι (=φέρομαι αὐθαδίνης, θρασέως), μεσ. ἀποθετ. ἀπαντῶν ἐν τῇ μτχ. τοῦ ἐνεστ. αὐθαδίζόμενος (καὶ ἀπ-) καὶ μτγν. ἐν τῇ μτχ. τοῦ μεσ. ἀρδ. αὐθαδισαμένος. Παραγ. αὐθαδίσμα=λόγος ἦ τρόπος αὐθαδήσης.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παροσύνθ. ἐκ τοῦ ἑταίρ. αὐθαδίης (ὅπερ ἐκ τοῦ αὐτὸς=ἀνθάνω)=δ ἔστι τῷ ἀρέσκων, προπετής, προσλήψει τῆς καταλήξης-ίως-ίζομαι (βλ. ἀγεοτικίζομαι, σημ. καὶ εἰσαγ. σελ. 11,4). Περιφρ. αὐθεντείᾳ χρῶμαι. Μτγν. τύπος αὐθαδίάζομαι. ἔξ οὖ αὐθαδιασμός.

Αὐλέω—ῶ (=παίζω τὸν αὐλόν), πρτ. ηὐλουν, ἀρδ. ηὐλησα Μεσ. καὶ παθ. αὐλοῦμαι (ἐπὶ ὁνθμῶν καὶ προσώπων), πρτ. ηὐλούμην. Παραγ. αὐλητής, αὐλητρός, αὐλησις, αὐλήμα

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ αὐλός, δπερ ἐκ δίζης δέ-Γ-, ἔξ ής τὸ ποιητ. ἀΓημι—ἀημι=πνέω Θεμ. αὐλε-, ἔξ οὖ προσλήψει τῆς παραγωγ. καταλήξης-ίως-ίζομαι (βλ. ἀθλῶ, σημ.). Συνων. συρέζω (ποιητ.)=αὐλῶ διὰ τῆς σύριγγος.

Αὐλίζομαι (=είμαι ἦ μένω εἰς τὴν αὐτὴν αὐλήν· ὡς στρατιωτ. ἰαύω=στρατοπεδεύω), μεσ. ἀποθ., πρτ. ηὐλιζόμην, παθ. μελ. αὐλισθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρδ. ηὐλισάμην, παθ. ἀρδ. ὡς μεσ. ηὐλισθην, πρκ. ηὐλισμαι. (μτγν.), ὑπερφ. ηὐλισθην, (μτγν.). Παραγ. αὐλισμὸς (καταυλισμὸς), αὐλησις, αὐλιστήριον, αὐλιστέον.

Σημ. τὸ δ. ἐκ τοῦ αὐλή (ὅπερ ἐκ τῆς αὐτῆς δ. ἔξ ής καὶ τὸ ποιητ. ἰαύω=διαυκτερεύω) προσλήψει τῆς καταλήξης. -ίζομαι (βλ. ἀγεοτικίζομαι, σημ.) Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἐν, ἔξ, κατά. Καταυλίζομαι=σταθμεύω, στρατοπεδεύω. Ἐπαυλίζομαι=διαμένω, διαυκτερεύω, ἔξαυλίζομαι=ἔξερχομαι ἔξ οὖ τοῦ τόπου, εἰς δὸν διέμενον (πρθλ. καὶ τὰ θυεστικά=διαμένω χομαι ἐκ τοῦ τόπου, εἰς δὸν διέμενον (πρθλ. καὶ τὰ θυεστικά=διαμένω χομαι ἐκ τῆς οἰκίας εἰς ἀνοικτὸν τόπον, ἀγρο-αυλῶ=ζῶ ἐν τοῖς ἀγροῖς).

Αὐξάνω καὶ αὔξω (=ιάμνω τι μέγα), πρτ. ηὐξον, μελ. αὐξήσω καὶ μτγν. αὐξαῖνω, ἀρδ. ηὐξησα, πρκ. ηὐξηκα. Μεσ. καὶ παθ. αὐξάνομαι καὶ αὔξομαι, πρτ. ηὐξανόμην καὶ ηὐξημην, μεσ. μελ. καὶ ὡς παθητ. αὐξήσομαι, παθ. μελ. αὐξηθήσομαι, παθ. ἀρδ. καὶ ὡς μεσ. ηὐξήθην, πρκ. ηὐξημαι, ὑπερφυτ. ηὐξημην. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. καὶ κατα-αὐνάλυσιν: αὐξάνω ἐμαυτόν. Παραγ. αὐξητής, αὔξη καὶ αὔξησις, αὔξημα, αὔξητος, ἀναύξητος, αὔξητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἔξ ἀρχικοῦ Θεμ. Φεκ-, ἔξ οὖ μετὰ τοῦ προθεματ. ἀ-, ἀ-Φεκ- καὶ διὰ προσδιοριστικοῦ τῆς δίζης σ-ἀ-Φεκ-σ-ω (ἀέξω, ποιητ.). Ἐκ τοῦ-

του διά μεταβολῆς τοῦ ήμιφώνου ή εἰς πλήρες φωνήνεν καὶ μεταπτώσεως (βλ. εἰσαγ. σελ. 13.2 ἀ(ε)κ-σ-ω, αὔξω. (Προβλ. καὶ τὰ λατιν. augo, auxiliū). Τὸ ἀνδάνω προσλήψει τοῦ προσφύμ.—αν (βλ. εἰσαγ. σελ. 14.3). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐν, σύν, ἐπί, ὑπέρ. Παρὰ μτγν. τὸ ἐνεργ. ἔχει καὶ ἀμιτβ. σημασίαν, σημαίνει δηλ. γίνομαι μέγας, μεγαλώνω. Συνων. ἐπὶ τῆς μιτβ. σημασ. τὸ μεγαλύνω.

Αύτομολέω -ῶ (=δραπετεύω ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ καταφεύγω εἰς τὸν ἐκθόρον), πρτ. ηὐτομόλουν, ἀορ. ηὐτομόλησα, ὑπερσυντ. ηὐτομόληκειν. Παραγ. αὐτομόλησις, αὐτομόλητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ αὐτόμολος, ὅπερ ἐκ τοῦ αὐτὸς καὶ τοῦ θεμ μολ—τοῦ δ. βλάσκω (οὖ διορ. β' ἔμολον)=ἔρχομαι. Θεμ. αὐτόμολε—(βλ. ἀβουλῶ, σημ). Περιφρ.: αὐτόμολίᾳ χωρῶ πρός τινα, λείπω τὴν τάξιν. Συιων. λιποστρατῶ, ποιητ., λιποτακτῶ, μτγν.

Αύτονομέσιμαι — σῦμαι (=ζῶ κατ' ίδίους νόμους), ἀποθ., παθ. ἀορ. ηὐτονομήθην, (μτγν).

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ αὐτόνομος (ἀντιθ. τυραννεύομε-νος), ἐξ οὗ καὶ αὐτονομία. Θεμ. αὐτόνομε—(βλ. ἀβουλῶ, σημ). Παρά μτγν. ἀπαντᾶ καὶ δ ἐνεργ. τύπος. Περιφρ.: αὐτόνομός είμι. Ως μιτβ. λαμβαν. τὸ αὐτόνομόν τινα ποιῶ καὶ ως παθητ. τὸ αὐτονομίας τυγχάνω.

Αύτοσχεδιάζω (=κάμινον ἢ λέγω τι ἐκ τοῦ προχείρου). Παρο⁷ Αττ. πεζογρ. μόνον ὃ ἐνεστ. καὶ δ ἀδρ. ἀπηντοσχεδίασα. Παραγ. αὐτοσχεδιαστής, αὐτοσχεδίασμα, αὐτοσχεδιασμός.

Σημ. τὸ δ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ αὐτοσχέδιος (=γινόμενος ἢ λεγόμενος ἐκ τοῦ προχείρου, μὲ βίαν).

Αύχέω -ῶ (=κομπάζω, ἀλαζονεύομαι), πρτ. ηὐχουν, (ποιητ.) μελ. αὐχήσω, (μτγν.), ἀορ. ηὐχησα, (ποιητ. καὶ μτγν). Παραγ. αὐχητής, αὐχησις, αὐχημα (ἐξ οὐ αὐχηματίας=ἀλαζών).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. αὐχη ἢ αὐχὴ (=καύχησις), ὅπερ πιθανῶς συγγενὲς τῷ ευχουμαι. Συνων. καυχῶμαι, μεγαλωυχῶ.

Αύχμέω -ῶ (=είμαι αὐχμηρός, ἔηρός, ὁνπαρός), ὑποτ. ἀορ. γ' ἐν. αὐχμήσῃ.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ αὐ-χ-μδς=ξηρασία, τραχύτης (βλ. αναίνω, σημ.). ἐξ οὗ καὶ αὐχμηδεδς=ηπρός, τραχύς, βυπαρός. Παρὰ μτγν. τύποι τινὲς καὶ κατά τὰ εἰς ἄω·ω (πρβλ. μτχ. οἱ αὐχμῶντες, αἱ αὐχμῶσαι, κλπ.).

Αὔω (=ἀνάπτω πῦρ), ποιητ. Παρο⁷ Αττικ. πεζογρ. μόνον σύνθ. ἐναύω=δίδω εἰς τινα ν' ἀνάγγη, πρτ. ἐνανον, (Ἑρόδος), ἀπαρ. ἀορ. ἐναυσαι, (μτγν.). Μεσ. ἐν τῷ ἀπαρεμφ. ἐνανύσασθαι (=ἀνάφαι), μτχ. ἐνανσάμενος, μτγν. (πρβλ.: ἀναρριπίσας τὸν κεραυνὸν ἡ ἐκ τῆς Οἴτης ἐνανσάμενος, Λουκιανός). Παραγ. ἐνανυμα=λείψανον πυρός, προσάνιμμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τῆς βίζης αὐ- (βλ. αναίνω καὶ αὐχμῶ). Τὸ δ. παρ. Αττικ. δασύνεται (πρβλ. ἀφ—αύω=ξηραίνω, ποιητ.). Τὸ διμώνυμον αὔω, ποιητ.=βοῶ λιχυρῶς, φωνάζω, κράζω μεγαλοφώνως.

Αφαιρῶ, βλ. αἴρω.

Αφανίζω (=καθιστῶ τι ἀφανές, καταστρέψω ἐξ ὀλοκλήρου), πρτ. ηφανίζον, μελ. ἀφανιῶ, ἀορ. ηφανίσα, πρχ. ηφανίκα. Μεσ. καὶ παθ. ἀφανίζομαι, πρτ. ηφανίζμην, παθ. ἀορ. ηφανίσθην, πρχ. ηφανίσμαι, ὑπερσυντ. ηφανίσμην. Παραγ. ἀφανίσις, ἀφανισμός, ἀφανιστέος.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀφανῆς (ὅπερ, ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ στερητ. καὶ φείδομαι) προσλήψει τῆς καταλήξ. — ἴζω (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Δι μεσ. ἀφανίζομαι = ἀφανῆ ἐμαυτὸν καθιστῶ. Συν. ἔξαφανίζομαι. Τὸ φαφανίζω μτγν. Συνων. ἀπόλλημι, φθείρω.

'Αφειδέω -ῶ (= είμαι ἀφειδῆς, ἀψηφῶ), πρτ. ἡφειδουν, μελ. φειδήσω, (μτγν.), ἀρ. ἡφειδηρα.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀφειδῆς (ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ στερητ. καὶ φείδομαι). ἔξ οὖ καὶ ἀφειδία. Θεμ. ἀφειδε— (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. ἀφειδῶς ἐμαυτὸν δίδωμι εἰς τι, ἀφειδῆς γίγνομαι.

'Αφειθην, ἀφεθῶ, ἀφεθείην, ἀφεθηναι, ἀφεθεις, βλ. ἦημι.

'Αφέξομαι, βλ. ἔχω.

'Αφῆκα, ἀφῶ, ἀφείην, ἀφεις, ἀφεῖναι, ἀφείς, βλ. ἦημι.

'Αφίημι, βλ. ἦημι.

'Αφικνέομαι—οῦμαι, βλ. ἰκνέομαι—οῦμαι.

'Αφίστημι, βλ. ἰστημι.

'Αφοσιώ -ῶ, βλ. ὁσιῶ.

'Αφυλακτέω -ῶ (= είμαι ἀφύλακτος, δὲν φυλάττομαι μετὰ γενικῆς = ἀμελῶ), πρκ. Ἀττικ. πεζογρ. μόνον κατ' ἐνεστ. Τὸ παθητ. ἀφυλακτοῦμαι (μτγν.) = φυλάττομαι κακῶς.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀφύλακτος (ἀ- τὸ στερητ. καὶ φυλάσσεστιτω). Θεμ. ἀφυλακτε— (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).

'Αχαριστέω -ῶ (= είμαι ἀχάριστος, δὲν χαρίζομαι εἰς τινα) μόνον δ' ἐνεστώς καὶ δ' ἀρ. ἐν τῇ μτχ. ἀχαριστήσας («οὐ χαρίσαμένῳ, ἀλλ' ἀχαριστήσαντι», Ἀντιφῶν παρὰ Στοβαίω). Παθητ. ἀχαριστεῖσθαι (= ὑψίστασθαι ἀχαριστίαν παρά τινος), (μτγν.).

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀχάριστος (χαρίζομαι) βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ.: ἀχάριστός είμι· τοῦ παθητ.: ἀχαριστως μοι ἔχει πρός τινα. Ἀντιθ. χάριν οίδα, χάριν ἔχω τινι.

'Αχθομαι (= βαρύνομαι διὰ φορτίου, στενοχωροῦμαι, λυποῦμαι), ἀποθετ. μετὰ παθητ. διαθεσ. πρτ. ἡχθόμην, μεσ. μελ. ἀχθέσομαι, παθ. μελ. ἀχθεσθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρ. ἡχθέσθην, πρκ. ἡχθημαι, (μτγν.). Παραγ. ἀχθηδῶν = βάρος, λύπη.

Σημ. Θεμ. ἀχθ-, ἀχθεο-. "Αχθος καὶ ἀχθομαι ἐλέγοντο παλαιόθεν ἐκ παραλλήλου. Εἰς τὸν πρκ. ἡχθημαι (ἀντὶ ἡχθεσμαι) παρελείφθη τὸ στικ' ἀναλογίαν (πρβλ. διέξωται διὰ τὸ ἔξωμαι, ἐκάθησο ἀντὶ καθῆσο διὰ τὸ κάθημαι). Εἰς τὸν μέλλοντα τὰ δύο οἱ ἡπλοποιήθησαν (ἀχθέσομαι), ἀχθέσομαι. Συνάχθομαι = συμπαθῶ, συλλυποῦμαι τινα. Συνων. λυποῦμαι, ἀνιδῶμαι, ἀθυω κ.ά. Ἀντιθ. ἡδομαι, εὐφραίνομαι, τέρπομαι, κ.ά. λυπητικός.

'Αψευδέω -ῶ (= δὲν ψεύδομαι, λαλῶ τὴν ἀλήθειαν) μόνον δ' ἐνεστώς.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀψευδῆς, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ στερητ. καὶ ψεῦδος. Θεμ. ἀψευδε— (βλ. ἀβουλῶ σημ.). Περιφρ. ἀψευδῆς είμι, ἀψεύδειαν ἔχω.

'Αφιμαχέω -ῶ, βλ. ἀπτω.

B

Βαδίζω (= πηγαίνω βραδέως, πορεύομαι), πρτ. ἐβάδιζον, μελ. ὡς ἐνεργ. βαδισῦμαι, καὶ μτγν. βαδίσομαι ἢ βαδιῶ, ἀορ. ἐβάδποκ. βεβάδικα, (μτγν.). Παραγ. βαδιστής, βαδισμός, βάδισις, βάδιστός, βαδιστέον.

Τὸ ρ. ἔκ τοῦ βάδος=περιπάτημα, βάδισις, ὀδός, (πρβλ. βα-, βα- προσλήψει τῆς καταλήξ. —ίζω (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Διαβαδίζω=πατῶ διὰ μέσου, περνῶ, βαθίζω ἔδω καὶ ἐκεῖ. Ἀντιθ. τρέχω. Συνδεύω, δδοιπορῶ, βλώσκω, βαίνω, πορεύομαι, κ. ἄ.

Βαθύνω (= κάμνω τι βαθύ), μελ. βαθυνῶ, ἀορ. ἐβίθυνται, πεβάθυνγκα, (μτγν.). Παθ. βαθύνομαι, (μτγν.), πρκ. βεβάθυμημην, (μτγν.).

Σημ. Τὸ ὄ. ἔκ τοῦ βαθύς. Πρότυπον πρὸς δημιουργίαν τῶν —ύνω ἔκ τῶν ἐπιθέτων εἰς —νς ὅμητῶν. (λ. χ. ὅξύνω, ἥδύνω, εὐδύ βαθύνω, εὐδύνω, κλπ.) Εἰκάζεται τὸ θαρσύνω, ὅπερ ἔκ τοῦ ποιητ. Θουνος ἀντὶ θαρ(σ)δυνος, σχετισθέντος πρὸς τὸ θαρσύς. Τὸ μτγν. ἐμθύνω ὡς ἀμτβ. = εἰσέρχομαι βαθέως εἰς τι. Συνων. κοιλαίνω.

Βαίνω (= βαδίζω, ποιεῖομαι), πρτ. —ἐβαινον, μεσ. μελ. ἐνεργ. —βήσομαι, ἀορ. β' ἐβην, (ύποτ. βῶ, βῆς, κλπ., εὐκτ. βαί προστ. βῆθι, βήτω κλπ. καὶ ἀνάβα, ἀναβάτω, κλπ., ἀπαρ. βῆναι, μβάς, βᾶσα, βάν), πρκ. βέβηκα, ὑπεροπνητ. —ἐβεβήκειν. Παθ. —βηνομαι, παθ. ἀορ. —ἐβάθην, πρκ. βέβάζομαι. Παραγ. βατήρ=τὸ οὖ πατεῖ τις, ἐπιβάτης, πηλοβατής (ἀντὶ πηλοβάτης) [= γαλόσα] κατὸ ήδυποτής, θερμοποτής), βάσις, (ἔξ οὗ βάσιμος), βάθηρον, βαθημβακτηρία, ἀποβάθρα, βῆμα, διαβήτης, διαβατήριον, βωμός, βάδητος, δύσβατος, ἀδιάβατος, ἀνέκβατος, διαβατέος.

Σημ. Τὸ ὄ. ἔκ. θεμ. βα(μ)—(λατιν. venio ἔξ οὗ τὸ γαλ. venir), οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ἵ καὶ ἐπενθέσει (βλ. είσαγ. σελ. 15, βάμ—ίω, βαίνω (κατὰ τροπὴν τοῦ συμπλέγματος μ+ί εἰς νι, πρκλαῖνα παρὰ τὸ χλαμύς, κομ—ίος κοινός (com—). Ἐκ τοῦ βα—καμετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13, 2) βη—, βω— (πρβλ. βη—μα, βω—μβ). Ἐκ τοῦ θεμ. βα— καὶ τά: βέβασος (=στερέος, σταθερός), βηλός (δωρβᾶλδος) (=δό ούδος, τὸ κατώφλιον), βέβηλος (=έκεινος, τὸ δποῖον ἐτρέπεται νὰ πατήσῃ τις, παραδεδομένος εἰς τὴν διαθρωπίνην χρῆστι προσώπων=δό μὴ ἡγιασμένος· ἀντίθετον: ἰερός, ὡς βάσιμος—ἀδυτος

‘Ο ἀορ. β' ἐβην κλίνεται κατὰ τὸ ἔστην (ἀορ. β' τοῦ ἔστημι). ‘Η προστοῦ ἐβην ἐν συνθέσει καὶ: ἀνάβα, κατάβα κλπ., ἔκ τῆς Δωρικῆς προσβᾶθι κατ' ἀποκοπὴν τῆς καταλήξεως—θε., Συνηρημένον τύποι τοῦ πραπαντῶσι καὶ παρὰ πεζογράφοις: γ' πληθυντ. ὅποτακτ. ἐμβεβῶσι, μτὴν βεβῶσαν, βεβῶτες, τοὺς προδιαβεβῶτας. Τὸ ρ. συντίθεται μετὰ παστῶν προθέσ. καὶ μετὰ διπλῶν τοιούτων: προσαναβαίνω, ἐπαναβαί κλπ. Τὸ βαίνω ὡς ἀπλοῦν εἰναι ἀμτβ. (=βαδίζω), ὡς σύνθετ. δὲ μτβ. διαβαίνω τὸν ποταμόν, ὑπερβαίνω τὸ τεῖχος κτλ. Τὸ συμβαίνω καπροσώπως (πρβλ. συμβαίνει γλγνιθαί). Μεταβατ. τοῦ βαίνω τὸ βεβίζω. Συνων. βλ. βαδίζω.

Βάλλω (= δίπτω, ἐξακοντίζω), πρτ. ἐβαλλον, μελ. βαλῶ, ἀορ. ἐβαλον, πρκ. βέβληκα, ὑπερσ.—ἐβεβλήκειν. Μεσ. καὶ παθ. βάλλομαι πρ. ἐβαλλόμην, μεσ. μελ.—βαλοῦμαι, παθ. μελ. βληθήσομαι, μεσ. ἀο

β' ἐβαλόμην, παθ. ἀορ. ἐβλήθην, ποκ. — βέβλημαι, ὑπερσ. — ἐβεβλή· μην, τετελ. μελ. — βεβλήσομαι καὶ διαβεβλημένος ἔσομαι. Τὸ μέσ. αὐτοῦ. ἐκφέρεται καὶ κατ' ἀνάλυσιν: ὑποβάλλω, ἐμβάλλω ἐμαυτόν. Παρογαν. βέλος, βελόνη, βόλος, βολή, βλωμός=τεμάχιον ἄρτου (μπουκιά), βολίς, βλῆμα, βλήδην=οικτά, βλητός, ἀπόβλητος, ἀνυπέρβλητος, ἀδιάβλητος, ὑποβλητικός, ἀποβλητέος.

Σημ. Θεμ. βελε- (ποβλ. τὸ ποιητ. βέλεμνον=βέλος), ἐξ οὗ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13, 2) βαλ-, βλη-. Ὁ ἐνεστώς ἐκ τοῦ θεμ. βαλ- προσλήψει τοῦ j (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, β'), βάλ-—յω, βάλλω. Ἡ εὐκτικὴ τοῦ παθ. πρκ. ἀπαντᾶ καὶ μονολεκτικῶς: δια-βε-βλῆ-σθε. Τὸ δ. ἀπαντᾶ σύνθετον μετὰ πασῶν τῶν προθέσεων καὶ μετὰ διπλῶν τοιούτων: ἐπικαταβάλλω, ἀντικαραβάλλω, κλπ. Τὰ σύνθ. ἐκβάλλω (ἐμ-, μετα-, περι-, κατα-) βάλλω ἔχουσιν ὡς παθητ. τά: ἐκπίπτω (=ἐκορ[ζουμαι]) (ἐμ-, μετα-, περι-, κατα-) πίπτω. Ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ κτυπῶ τὸ βάλλω ἔχει ὡς παθητ. τὸ βάλλομαι, ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ βίπτω κάτω, τὸ πίπτω. Συνων. ἵημι (βλ. λέξιν ἐν σημειωσ.), δίπτω.

Βαπτίζω, βλ. βλάπτω, σημ.

Βάπτω (=βυθίζω εἰς τὸ ὕδωρ, βιοντῶ, χρωματίζω), μελ. βάψω, (ἐμ-), (ποιητ.), ἀορ. ἐβαγα. Πιθ. -βάπτομαι (ἐμ-), μεσ. μελ. βάψομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. βαφήσομαι, (μτγν.), μεσ ἀορ. ἐβαγάμην, (μτγν.), παθ. ἀορ. β' ἐβάφην, παθητ., πρκ. βέβαμμαι (ποιητ. καὶ παο⁹ Ἡροδοτ.). Παραγ. βαφεύς, βαφή, βάψις, βάμμα, βαπτός.

Σημ. Θεμ. βαφ-, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ. -τ (βλ. εἰσαγ. σελ. 14, α') βάφ-τ-ω, βάπτω. Ἐκ τοῦ βάπτω καὶ τὸ θαμιστικ. βαπτίζω, ἀπαντῶν παρ⁹ Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῇ παθητ.-μχ. ἐνεστ. καὶ πρκ.: βαπτιζόμενος, βεβαπτιζόμενος. Ἐμβάπτομαι=βυθίζομαι μέσα εἰς τι. Συνων. καταδύω, χρωματίζω.

Βαρβαρίζω (=φέρομαι ἢ ὅμιλῶ ὡς βάρβαρος ἢ ἔνος, φρονῶ τὰ τῶν βαρβάρων ἦτοι τὰ τῶν Περσῶν). παο⁹ Ἀττικ. πεζογρ. ἀπαντᾶ μόνον κατ' ἐνεστ. Τὸ σύνθ. ὑποβαρβαρίζω=διμιλῶ δλίγον τι ὡς βάρβαρος, ὡς ἔνος. Παραγ. βαρβαρισμός, βαρβαριστή.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ βάρεβαρος προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν τῶν δόνοντοφωνολ. εἰς -ίζω (βλ. ἄσθροις, σημ.). Ἡ λέξις βάρεβαρος, θεωρεῖται ὡς ὀνοματοποιημένη πρὸς ἔκφρασιν τοῦ ἥχου ἔνης γλώσσης.

Βαρέω — ὠ (=ἔλκω ἢ πιέζω), ποτ. ἐβάρονται, μελλ. βαρήσω, ποκ. βεβάρηκα. Παθ. βαροῦμαι, ποτ. ἐβαρούμην, παθ. ἀορ. ἐβαρήθην.

Σημ. τὸ δ. παραγόμενον ἐκ τοῦ βάρος είναι μτγν. τύπος τοῦ βαρύνω; διδέ. Ἡ ἐπική μετοχὴ βεβαρήως (=βεβαρημένος, βαρύς). Ἀντὶ ταύτης παρὰ τοῖς μετέπειτα ἦτο ἐν χρήσει ἡ βεβαρημένως. Ἐκ τοῦ βάρονται καὶ τὸ βαράω — ὠ (μτγν.) Πρβλ. καὶ καρηβαρῶ ἐκ τοῦ καρηβαρῆς, ὡς οἰνοβαρῶ ἐκ τοῦ οἰνοβαρῆς, ισοβαρῶ ἐκ τοῦ ισοβαρῆς.

Βαρούνω (=κατατίλιβω διὰ τοῦ βάρονται, καταπιέζω, κονούαζω), μελ. βαρονῶ, ἀορ. ἐβάροῦται, (μτγν.). Παθητ. βαρούνομαι, ποτ. ἐβαρονύμην, παθ. μελ. βαρονυθήσομαι, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐβαρούνην, ποκ., βεβάρημαι, καὶ μτγν. βεβάρημμαι. Παραγ. βάρονταις, βαρυτικός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐπιθετ. βαρὺς (βλ. βαθύνω, σημ.). Ποιητ. καὶ μτγν. βαρύθω = καταβαρύνομαι, είμαι βαρύς.

Βασανίζω (=τρίβω ἐπὶ τῆς δοκιμαστικῆς λίθου τὸν χρυσὸν πρὸς δοκιμήν, ἔξελέγχω, δοκιμάζω, ἔξεταζω μετὰ προσοχῆς, διὰ βασανιστηρίων), πρτ. ἔβασάνιζον, μελ. βασανιῶ, ἀορ. ἔβασάνισα. Παθ. βασανίζομαι (=ἀνακρίνομαι, δοκιμάζομαι), παθ. ἀορ. ἔβασανισθην, πρκ. βεβασάνισμαι, τετελ. μέλ. βεβασανισμένος ἔσομαι. Παραγ. βασανιστής, βασανισμός, βασανιστήριον, ἄβασάνιστος, βασανιστέος, βασανιστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **βάσανος** (=ἡ Λυδία λίθος πρὸς δοκιμὴν τοῦ χρυσοῦ), προσλήψει τῆς καταλήξ -ίζω (βλ. ἀθροίζω σημ.) Περιφρ. **βασανιστής γίγνομαι**, **βάσανον δίδωμι τιρος** (=δίδω ἀπόδειξιν), **βάσανον ποιοῦμαι**, ἐπὶ βασάνῳ χρῶμαι. **Διαβασανίζω**=ἐντελῶς δοκιμάζω. Συνων. στρεβλώω-ῶ, κακώω-ῶ.

Βασιλεύω (=είμαι βασιλεύς, κυβερνῶ), πρτ. ἔβασίλευον, μελ. βασιλέωσα, ἀορ. ἔβασίλευσα, πρκ. βεβασίλευκα, (μτγν.). Παθητ. βασιλεύομαι=κυβερνῶμαι ὑπὸ βασιλέως. Παραγ. βασιλεία, βασιλευτός, ἀβασίλευτος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **βασιλεύς**, ὅπερ ἵσως ἐκ τοῦ θεμ. τοῦ **βαῖνω**, βακαὶ τοῦ **ἰών**. **λενς**=λεώς ἢ λαδὸς (πρβλ. **Λεντυχίδης**=ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ, δδηγός). Θεμ. **βασιλεύ-**, ἔξ οὐ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, β', 4) **βασιλεύ-յω** **βασιλεύω**. 'Ἐκ τῆς ἐνώσεως τῆς διφθόγγου τοῦ θεμ. —ευ καὶ τῆς καταλήξ— ω προήλθεν ἡ παραγωγικὴ καταλήξις —ευω (πρβλ. **βασιλεύ-ω**, θεμ. **βασιλεύ-**, ἀλλὰ ίδιωτ-εύω, θέμ. ίδιωτ—, ἡγεμονεύω, θεμ. ἡγεμον—, κτλ.). Τὸ θηλ. τοῦ **βασιλεύς**, **βασιλεία**, οὐ ἔτεροι τύποι τὸ **βασίλη** (=ἡ βασιλεία), **βασίλις**. Τὸ **βασιλισσα** μτγν. Συνων. **ἀνάστω**, ποιητ. **ἡγεμονεύω**.

Βασκαίνω (=κακολογῶ, φθονῶ, ματιάζω), μελ. βασκανῶ, ἀορ. ἔβασκηνα καὶ ἔβάσκανα, παθητ. ἀορ. ἔβασκάνθην, ἄπαντα πλὴν τοῦ ἔνεστ. ποιητ. καὶ μτγν.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **βάσκανος** (βά·οκ·ανος, ὁίζα βα-). Πρβλ. **βάξω** ποιητ. =δμιλῶ, λέγω, δμιλῶ μὲ λόγους τραχεῖς **βάξις**, ποιητ. =δνομα, λόγος, φήμη), ἔξ οὐ καὶ **βασκανία**. Κατ' ἀλλην ἐκδοχὴν τὸ δ. συγγενές πρὸς τὸ λατιν. **fascino**=βασκαίνω. Θεμ. ἀναλογ. **βασκαν-**, ἔξ οὐ **βασκάνω** προσλήψει τοῦ j, καὶ ἐπενθέσει **βασκαίνω** (βλ. εἰσαγ. σελ. 15 β'). Περιφρ. **βάσκανός είμι**. Περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ φθονῶ διαφορᾶς πρβλ.: «Φθονερὸς δ ἐπὶ τοῖς εὐπραγοῦσιν ἀχθόμενος καθ' ἐαντόγ.... διαφέρει δὲ βασκάνον δ γάρ βάσκανος ὑπὸ φθόνου καὶ συκοφαγεῖ καὶ κατηγορεῖ. (Σχολ. Πλατ. 'Αλκιβ. B').

Βεβαιόω-ῶ (=καθιστῶ τι βέβαιον, ἔξασφαλίζω), πρτ. ἔβεβαιον, μελ. βεβαιώσω. Μεσ. καὶ παθητ. βεβαιοῦμαι, μελ. βεβαιώσομαι, μεσ. ἀορ. ἔβεβαιωσάμην, παθ. ἀορ. ἔβεβαιώθην. Παραγ. βεβαιωτής, (ἔξ οὐ βεβαιωτικός), βεβαιώσις, βεβαιώμα, βεβαιωτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **βέβαιος** (ὅπερ ἐκ τοῦ θεμ. βα- τοῦ **βαῖνω** μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ: **βέ·βα·ιος**. **βέβαιος**) **διαβεβαιοῦμαι**=διιχυρίζομαι, διατείνομαι. Περιφρ. **βέβαιόν τι καθίστημι**, **βεβαιώς ἔχει τι**. Συνων. **κρατύω**, ἐμπεδῶ.

Βήσσω καὶ βήττω (=βίχω), πρτ. ἔβησσον, (μτγν.), μελ. βήξω, (μτγν.), ἀορ. ἔβηξα, ('Ηροδ.). Μεσ. μελ. μετ' ἔνεργ. σημασ. βήξομαι (ἀπ-).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **βήξ**, **βηχός**. Θεμ. **βηχ—**, ἔξ οὐ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j, (βλ. εἰσαγ., σελ. 15, β', 2) **βήχ-յω**, **βήσσος(ττ)ω**.

Βιάζεμαι καὶ σπαν. βιώμαι (=καταβάλλω διὰ δυνάμεως, πιέζω βαρόεως, ἔξαναγκάζομαι), μεικτὸν ἀποθ., πρτ. μεσ. καὶ παθ. ἐβιάζόμην, μεσ. μελ. βιάσομαι, παθ. μελ. βιασθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀπο. μετ' ἐνεργ. σημ. ἐβιασάμην, παθ. ἀπο. μετὰ παθ. σημ. ἐβιάσθην, πρκ. μεσ. καὶ παθ. βεβίάζομαι. Τὸ μέσον αὐτοπαθὲς κατ' ἀνάλυσιν: βιάζομαι ἐμαυτόν Παραγ. βιασμός, βιαστής, (ἐξ οὐ βιαστικός).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **βίᾳ** (λατιν. vis, ἀρχ. θεμ. Fī) τὸ ἐνεργ. **βιάζω** μτγν. τύπος τοῦ **βιάσω** ἀπαντῶν καὶ ἄπαξ μόνον παρ' Ομήρφ. Περιφρ. **βιάζεσθαι**.

Βιβάζω (=κάμνω τινὶ ν' ἀναβῆ, ἐγείρω, ἐξυψῶ), πρτ.—**ἐβίβα-**ζον, μελ. συνηρ. βιβῶ καὶ ποιητ. βιβάσω, ἀπο. -**ἐβίβάσθαι** Μεσ. καὶ παθητ. βιβάζομαι, μεσ. μελ. συνηρ. -**βιβδομαι**, (βιβῆ, -ἄται) καὶ ποιητ. βιβάσομαι, παθ. μελ. -**βιβασθήσομαι**, (μτγν.), μέσ. ἀπο. **ἐβιβασάμην**, παθητ. ἀπο. **ἐβιβάσθην**, (μτγν.), πρκ. -**βεβίβασμαι**. Παραγ. **βιβαστής** =ἄρρεν ζῷον, ἐξ οὐ λαμβάνει τις γενεάν, **βιβασις** =είδος χοροῦ, ἀνα-**βιβαστέον**, καταβιβαστέος.

Σημ. Ἀρχικ. θεμ. **βα-** (βλ. **βαίνω**, οὐ τὸ **βιβάζω** εἶναι μεταβατικόν), ἐξ οὐ δι' ἀναδιπλασιασμοῦ ἐπεκτεινομένου καὶ εἰς τοὺς ἄλλους χρόνους **βι-βα-** (βλ. εἰσ. σελ. 12 Α', 1) καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, **δο-**ξάζω κλπ. **βιβάζω**. Θεμ. ἀναλογ. **βιβαδ-**. Τὸ δ. εἶναι ἐκ τῶν δλίγων εἰς τὰ δποῖα δ ἀναδιπλασιασμὸς τοῦ ἐνεστ. συνεχωνεύθη τελείως με τὸ θεμ. **βα-**, διατηρηθεὶς οὕτω εἰς δλους τοὺς χρόνους. (Πρβλ. καὶ τὰ διάσκον, **τετραίνω** =διατρυπῶ). **Ο** ἐνεστ. ώς ἀπλοῦς εἶναι μτγν. Γενικῶς τὸ δ. εἶναι ἐν χρήσι τὸ πλεῖστον ἐν τοῖς συνθέτοις. (Πρβλ. **συμ**, **εἰσ**, μετα-, δια-, ἐμ-, προσ-, ἀνα-, ἐκ-, συνεκ-, ἀντεμ-, συνθίσα] **βιβάζω**). **Ο** ἐνεργ. καὶ μεσ. μελ. παρ. Ἀττικ. πεζογρ. σχηματίζεται κατὰ τὰ περι-σπώμενα εἰς -άω -θ.

Βιβρώσκω (=τρώγω), ποιητ. μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. **βρώσομαι**, (μτγν.), ἀπο. **ἐβρωσα**, (μτγν.), ἀπο. β' **ἐβρων**, (μτγν.), πρκ. **βέβρωκα**. Παθητ. **βιβρώσκομαι**, (μτγν.), μελ. **βρωθήσομαι**, (μτγν.), παθ. ἀπο. **ἐβρωθῆνην**, (μτγν.), πρκ. -**βέβρωμαι**, ὑπερσυντ. **ἐβεβρώμην**, (μτγν.). Οἱ ἐλλείποντες χρόνοι παραλαμβάνονται ἐκ τοῦ ἐσθίω. Παραγ. **βρωτήρ**, **βρωσις**, **βρῶμα** καὶ **βρῶμη** =τροφή, **βάραθρον**, **βρωτός**, **ἡμίβρωτος**, **βρωτέος**.

Σημ. Θεμ. **βρεο-** (πρβλ. **βρο-ά**, **βρο-θς**, **ά**, **ον** = δ καταβροχθίζων, **β[ο]ρ[έ]νω** = τρώγων ποιῶ πολὺν κρότον, (λατιν. vor-o), ἐξ οὐ κατά μετά-πτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 12,3) **βρω-**, καὶ δι' ἐνεστωτ. ἀναδιπλ. (βλ. εἰσαγ. σελ. 12, Α', 1). **βι-βρω-**, προσλήψει δὲ τοῦ προσφυμ. -**σκ** (βλ. εἰσαγ. σελ. 16, η') **βι-βρω-σκ**. Σύνθετον μετά τῶν προθ. διὰ (πρβλ. **διάβρωσις**), Συνων. **ἐσθίω**, **τρώω**.

Βιοτεύω (=ζῶ. πορίζομαι τὰ πρὸς τροφήν), μελ. **βιοτεύσω**. Παραγ. **βιοτεία** = μέσον τῆς ζωῆς, τρόπως πορισμοῦ τῶν πρὸς τὸ ζῆν.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **βίοτος** ἐξ οὐ καὶ **βιοτεκδς** καὶ ἀποχειροβίοτος (=ζῶν ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν χειρῶν του) ή **βιοτὴ** προσλήψει τῆς κατατλήξ. -**εύω** κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -**εύω** φωνηνετολήκτων (πρβλ. **βα-**σιλεύς-βασιλεύω, ἵππεύς-ἵππενω) βλ. καὶ **βιόω-ῶ**.

Βιόω-ῶ (=ζῶ, διέρχομαι τὴν ζωήν μου), (ποιητ. καὶ μτγν.), πρτ. **ἐβίουν**, (μτγν.), μεσ. μελ. ὡς ἐνεργητ. **βιώσομαι** καὶ (μτγν.) **βιώσω**. ἀπο. **ἐβίωσα**, ἀπο β' **ἐβίωτ** (ὑποτ. -βιῶ, -ῆς, ὃ κτλ.), εὔκτ. **βιώην**, προστ. **ἐλ-**

λείπει, ἀπαρ. βιῶναι, μετ. βιούς, οὐσα·όν), πρκ. βεβίωκα. Μεσ. ἐνεστ
μετ' ἐνεργ. σημ. βιδομαι-οῦμαι, (μτγν.), παθ. μελ. βιωθήσομαι, (μτγν.)
παθ. πρκ. βεβίωται (πρθκ.: ἐπιτηδευμάτων, οἴα τούτῳ βεβίωται)
μτγ. πρκ. τὰ βεβιωμένα (πρθλ.: τὰ σοὶ κάμοὶ βεβιωμένα). Παραγ.
βίωσις, βιωτός, ἀβίωτος, βιωτέος, διαβιωτέος.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ βίος. Ἀρχ. θεμ. βι- (λατιν. viv-o). Ὁ ἐνεστ. καὶ ὁ
πρτ. παρ. Ἀττικ. πεζογρ. ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ βιοτεύω καὶ ζῶ, διπε-
κυρίως σημαίνει ὑπάρχω ἐν τῇ ζωῇ, ἐνῷ τὸ βιῶ=ζῶ, διέρχομαι τὴν ζωῆ-
μου. Περιφρ.: τὸν βίον ποιοῦμαι, οὐ βίος ἔστι μοι ἀπό τινος, βιοτὴν ἔχω.
Μτγν. ἀναβίωσ-ῶ=ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ζωήν, ἀναζῶ. Βλ. βιώσκομαι, σημ.

Βιώσκομαι (=ζωιγονῶ, ζωοποιῶ τινα) ποιητ., ἀποθ. Παρο.
Ἀττικ. πεζογρ. ἀναβίωσκομαι=ἀναζωογονῶ τινα, πρτ. ἀνεβιωσκόμην
μεσ. ἀορ. ἀνεβιωσάμην. Παρὰ μτγν. τὸ ὁ. ἐπὶ παθητ. ἐννοίας: σημαί-
νει δηλ. ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ζωήν, ἀναζωογονοῦμαι. Τὸ ἐνεργητ.
ἀναβίωσκω, (μτγν.). Τὰ βιώσκομαι μεταβατ. τοῦ βιόω-ῶ.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ βίος. Θεμ. βιο, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ.
-σκ, βιώ-σκ-ομαι. Ὁ ἀορ. ἀνεβίωτω (=ἀνέζησα) τοῦ ἀναζῶ.

Βλακεύω (=ίμαι νινθρός, δικηοός), ἀορ. -έβλακευσα (κατ-).
Παραγ. βλακεία, βλακευμα=το ἀνόητον τέχνασμα.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ βλάξ (=νωθρὸς σῶμα καὶ ψυχήν), προσλήψει τῆς
καταλήξ.-εύω (Βλ. ἀγορεύω, σημ.). Τὸ βλάξ ἐκ βίζης μαλ, ἐξ ἥς καὶ
μαλακ-ός (μαλακ-ε, μλάξ [κατά συγκοπήν τοῦ α], [μ]βλάξ, βλάξ [κατά]
ἔπενθεσιν τοῦ β καὶ ἀποβολὴν τοῦ μ]. Πρβ. καὶ μέλι, μελιτ-ήω
(μ)βλίττω, βλίττεω=ἀφαιρῶ τὸ μέλι ἀπὸ τὰς κηρήθρας, μολο., (μ)βλάσκω
=ἔρχομαι, πορεύομαι. Περιφρ. καὶ συνων. βλάξ είμι, ἀμελῶ, φαθυμεῖ,
δηνῶ.

Βλάπτω, πρτ. ἔβλαπτον, μελ. Βλάψω, ἀορ. ἔβλάψα, πρκ. β' βέ-
βλαφα, Παθητ. βλάπτομαι, πρτ. ἔβλαπτόμην, μεσ. μελ. ὡς παθητ.
Βλάψομαι, παθητ. μελ. β' βλαβήσομαι, παθ. ἀορ. α' ἔβλαφθην καὶ β'
ἔβλαβήην, πρκ. βέβλαμμαι. Το μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: βλάπτω
ἔμαυτόν. Παραγ. βλάζη, βλάψις, βλαπτικός, ἀβλαβής, ἐπιβλαβής.

Σημ. Θεμ. 1) βλαπτ-. (πρβλ. ἀβλόπετε=ἀβλαβές, [Κρήτες], ἐξ οὗ
προσλήψει τοῦ προσφυμ. -τ (βλ. εἰσαγ. σελ. 14, α') βλάπτ-τ-ω, καὶ 2)
βλαβητ-. Βλάβ-ος, τό, καὶ βλάπτω ἐλέγοντο ἀρχαιόθεν ἐκ παραλήλου
Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀπό, κατά. Περιφρ. βλάβην παρέχομαι τινι.
Συνων. λυμαίνομαι, φθείρω, λωβδύμαι, κακῶ, κακούγω, σίνομαι. Ἀντιθ.
ώφελος, δηνήημι, λυσιτελῶ, κ. ἄ.

Βλαστάνω (ὦς μτβτ.=ξιβάλλω βλαστόν, ὦς ἀμτβ.=κάμνω τι νὰ
ψυτρώσῃ), μελ. βλαστήσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἔβλαστησα, (μτγν.),
ἀορ. β' ἔβλαστον, πρκ. ἔβλαστηκα, ποιητ. καὶ βεβλάστηκα, (μτγν.),
ὑπερος.-έβλαστήκειν (ἐπ-) Παραγ. βλάστησις, βλάστημα.

Σημ. Θεμ. βλαστ- (ἐξ οὗ βλαστ-ός, βλάστ-η [=βλαστός]) ἐξ οὗ προσ-
λήψει τῶν προσφυμ. -αν καὶ -ε (βλ. εἰσαγ. σελ. 14,3 καὶ 15, δ', 16, ιβ')
βλαστ-, βλαστε, Μτγν. τύπος βλαστέω. Σύνθετ. μετά τῶν προθέσ. ἀνά,
παρά, ἐκ. Περιφρ. βλάστηη ἔχω.

Βλασφημέω -ῶ (=προφέυω κακοὺς λόγους περὶ ἕρῶν πρα-
γμάτων, κατηγορῶ· διμιλῶ ἀπεβῶς περὶ θεοῦ), πρτ. ἔβλασφήμουν,
ἀορ. ἔβλασφήμησα, πρκ. βεβλασφήμηκα. Παραγ. βλασφημητέος.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ βλάσφημος (βλάβος, τό, θεμ. βλα-
σφ., βλάβη+φήμη=βλα(βι)σ-φημος, βλάσφημος). Θεμ. βλασφημε- (βλ. ἀβου-
ῶ, σημ.). Περιφρ.: βλασφημίας ποιοῦμαι κατά τινος, βλασφήμους λόγους λέγω
τινος, βλασφημίαν καταχέω τινός, βλασφημία χρῶμαι καὶ παθητ. βλα-
σφημία γίγνεται. 'Αντιθ. εὐφημῶ.

Βλέπω (= διευθύνω τὰ βλέμματά μου πρός τι, παρατηρῶ), πρτ.
(βλεπον, μεσ. μελ. ὃς ἐνεργ. βλέψομαι καὶ μτγν. βλέψω, ἀορ. ἔβλεψα,
τρχ. βέβλεψα (ἀπο-), (μτγν.). Παθ. ἀορ. ἔβλέψθην, (προο-) (μτγν.),
τρχ. βέβλεψμαι, (μτγν.). Παραγ. βλέπος, τό, (=βλεψμα), βλέμμα, βλέ-
ψαρον, βλεψαρίς, βλέψις, περίβλεπτος, βλεπτέος, ἀποβλεπτέον, πρό-
βλεψις, ἐπίβλεψις.

Σημ. Θεμ. βλεπ- Σύνθ. τὸ δ. μετὰ διαφόρων προθέσ.: ἀνά, ἀντί,
ἰπό, διά, περί, περός, ὑπό, κ. ἄ. Ὁρῶ = ἀντιλαμβάνομαι διά τῶν ὅφθαλ-
μῶν, βλέπω = στρέψω τοὺς ὅφθαλμούς διὰ νὰ ἰδω. Ὑποβλέπω = βλέπω
μὲ λοξὸν βλέμμα, ὑπόπτως, θεῶμαι = βλέπω μετὰ θαυμασμοῦ, παρα-
τροφῶ, ἔξεταζω. 'Αλλα συνων.: θεωρῶ, ἀθρέω—ῶ. 'Αντιθ.: ἀβλεπτῶ.

Βλίττω (= ἀφαιρῶ τὸ μέλι ἀπὸ τὰς κηλογήσρας), γ' ἐν. εὔκτ. ἀορ.
βλίσειε, πασθ. ἐνεστ. βλίττεται.

Τὸ δ. ἔκ τοῦ μέλι. Βλ. βλακεύω, σημ.

Βλάσκω (= ἔρχομαι, πορεύομαι), (ποιητ.), μεσ. μελ. μολοῦμαι
καὶ ποιητ. καὶ μτγν. βλάσκω, ἀορ. α' ἔβλωξα, (μτγν.), ἀορ. β' ἔμολον,
πρχ. μέμβλωκα, (ποιητ.). Παραγ. αὐτό-μολος=δ μεταβαίνων ἀφ' ἕαυ-
τον, αὐθόδομητος, λιποτάκτης, ἀντιμολία καὶ ἀντιμωλία, (πρβλ. καὶ δίκη
κατ' ἀντιμολίαν = δίκη παρισταμένων καὶ τῶν δύο διαδίκων), ἀγχι-
βλώς = ἄρτι παρών, βλωθρός = ὑψηλός, μεγαλοπρεπής, τραχύς.

Σημ. Θεμ. μολο-, ἔξ οδ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13,2 μλο-
(μ) βλω-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφυμ-σκ (βλ. εἰσαγ. σελ. 16, η') βλώ-
σιν (βλ. καὶ βλακεύω, σημ.).

Βεάω—ῶ (= φωνάζω δυνατά· ἐπί πραγμάτων = ἵχω, ἵχυροῦ),
πρτ. ἔβρων, μεσ. μελ. ὃς ἐνεργ. βοήσομαι καὶ μτγν. βοήσω, ἀορ. ἔβοή-
σα, πρχ. βεβόηκα, (μτγν.). Μεσ.- βοῶμαι, παθητ. πρ-· βεβόηται (δια-)
ὑπερος ἔβεβόητο, (μτγν.). Παραγ. βοητής, βόησις, βοητός, περιβόη-
τος, ἐπιβόητος, διαβόητος.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ βοὴ (θεμ. βο-, εἰς δ Ἰσως ἀνήκει καὶ τὸ γδος,
γράω-ῶ) Συνθετ. μετὰ τῶν προθέσ.: κατά, ἐκ, ἐπί, ἐμ- κ. ἄ. Ἐπιβοῶμαι
= προσκαλῶ εἰς βοήθειαν, κράζω μεγαλοφώνως, διαβοῶμαι = διαγωνί-
ζομαι εἰς τὴν βοήν.

Βοηθέω—ῶ (= ἔρχομαι εἰς ἐπικυρίαν τινὸς μετὰ βοῆς, ὑποστη-
ρίζω). Τὸ ἐνεργητ. διμιαλόν Παθητ. βοηθοῦμαι (= δέχομαι, λαμβάνω
βοήθειαν), (μτγν.), μεσ. μελ. βοηθόσομαι, (μτγν.), πασθ. ἀοο. ἔβοηθή-
θην, (μτγν.). πρχ. ἀπροσ. βεβοήθηται (πρβλ.: ἐμοὶ βεβοήθηται τῷ
τεθνεῶτι). Τὸ μεσ αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: βοηθῶ ἐμαυτῷ. Παραγ.
βοηθημα, ἀβοηθητος, βοηθητικός, βοηθητέον.

Σημ. Τὸ ὁ. εἰναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ βοηθόσος (βοή-θέω) = σπεύδων
πρὸς τὴν βοήν τῆς μάχης, πολεμικός Θέμ. βοηθε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).
Πρβλ. καὶ τὸ συνων. βοηθομέω ω, (ποιητ. καὶ μτγν.) = τρέχω πρὸς τὴν
βοήν, πρὸς τὸν ἐπικαλούμενον βοήθειαν. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.:

ἀντί, πρός, ἐκ, ἐπί, κ. ἄ. Ἐκβοηθῶ = ἔξορμῶ πρὸς βοήθειαν, κάμνειν ἔξοδον. Περιφρ.: βοηθός τινι καθίσταμαι, οὖ παθητ. βοηθόν ἔχω τινι καὶ βοηθείας τυγχάνω. Σύνων. ἀρήγω, ἐπικουρῶ, τιμωρῶ τινι, ὑπουργῶ ὑπηρετῶ.

Βόσκω (= τρέφω, περιποιοῦμαι, ὑποστηρίζω), ποτ. ἐβοσκον (μτγν.), μελ. βοσκήσω, (ποιητ.), ἀορ. ἐβόσκησα, (μτγν.) Μεσ. ταὶ παθητ. βόσκομαι, μεσ. μελ. βοσκήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐβοσκῆθην (ποιητ.) Παραγ. βόσκημα, βοσκήματα = ζῷα τεῦχαμένα, βόσκησις συ-βώτις (σῆς, βόσκω) = χοιροβοσκός, βοτός, εὐβότος, μηλόβοτος = βοσκόμενος ὑπὸ μῆλων, δηλ. προβάτων, βοσκητέον.

Σημ. Θεμ. βο- (πρβλ. βοτήρ), ἔξ οὐ προσλήψει τῶν πρασφυμ-σκ, - (βλ. εἰσαγ. σελ. 16, η' καὶ ιβ') βο-σκ-, βοσκε-. Τὸ δ. διατηρεῖ τὸ πρόσφυμα -ον εἰς δύσους τοὺς χρόνους. **Βοσκός** καὶ βόσκω ἐλέγοντο ἀρχαιόθεν ἐκ παραλλήλου. Σύνων. θύω, καθιερεύω, θέμω, ποιμαίνω κ. ἄ. (βλ. καὶ βουκολῶ, σημ.).

Βουθυτέω-ῶ (= σφάζω ἢ θυσιάζω βοῦν, θυσιάζω). Οἱ ἐνεπτοιητ. ποιητ. καὶ μτγν., ποτ. ἐβουθύτουν, ἀορ. ἐβουθύτησα, ποκ. βεβουθύτηκα.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ βουθύτης, (βοῦς, θύω). Θεμ. βουθυτε- (βλ. ἀβουλῶ. σημ.). Σύνων. θύω, καθιερεύω (βλ. καὶ βουκολῶ σημ.).

Βουκολέω-ῶ (= βόσκω βοῦς, εῖμαι βουκόλος καὶ μεταφοιτῶ = ἔξαπατῶ, ἐμπαίζω), ἀορ. - ἐβουκόλησα (λπ-) Μεσ. βουκολοῦμαι (ποιητ.), μεσ. μελ. βουκολήσομαι, (ποιητ.). Παραγ. βουκόλησις = βόσκησις ζῷων, ἔξαπάτησις.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθετ. ἐκ τοῦ βοῦς καὶ τῆς βίζης κολ- (πρβλ. τὸ λατιν. col-, colui, cultum, čre = θεραπεύω, ἔργαζομαι τι, φροντίζω περὶ τινος) διαφερούσης πιθανῶς ἀπλῶς κατὰ τύπον τῆς πολ- (πρβλ. πολέων, πέλουμαι, αἴγογοπόλος = βοσκός αἴγαν). Δια τὴν ἐπικόλλησιν τοῦ ἔτερου συνθετικοῦ συμβαίνει, ὥστε νὰ γίνεται καὶ παράδοξος χρῆσις τῆς λέξεως (πρβλ. βουκολέοντο ἵππους, ποιητ., ἵπποβουκόλος). Οὕτω καὶ εἰς τά: βουθυτῶ βοῦν, χειρογονῶ τοῖς σκέλεσι, οἰκοδομῶ τεῖχος κ.τ.λ. Διαβουκολέω-ῶ, (μτγν.) = ἀπατῶ μὲ φευδεῖς ύποσχέσεις, διαβουκολοῦμαι τινι, (μτγν.) = ἔξαπατῶ ἐμαυτὸν μέ τι, θέλγομαι.

Βουλεύω (= είμαι βουλευτής, σκέπτομαι, κοίνω). Τὸ ἐνεργητ. δημιαλόν. Μεσ. καὶ παθ. βουλεύομαι (= ζητῶ συμβουλήν, σκέπτομαι ἀποφασίζω), ποτ. ἐβουλευδήην, μεσ. μελ. βουλεύσομαι, (δι συνθ. ἐπιβουλεύσομαι, δις παιητ.), μεσ. ἀορ. ἐβουλευσάμην, παθ. ἀορ. ἐβουλεύθην, ποκ. βεβουλεύεμαι. Παραγ. βουλευτής, βουλευτήριον, βουλευμός βουλευτός, ἀποβούλευτος, δυσεπιβούλευτος, βουλευτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ βουλή προσλήψει τῆς καταλήξ.-εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Τὸ μεσ. βουλεύομαι (= σκέπτομαι, ἀποφασίζω), φαίνεται ἐκφράζον ισχυρότερόν τι, μείζονα πνευματικήν ἢ σωματικήν ἔνδρεγειαν [μέσον δυναμικόν].. Σύνθετ. μετὰ τῶν προθέσ.: περέ-ἐπι, κ. ἄ. Ἐπιβουλέω τινι = σχεδιάζω ἐπιβουλήν κατὰ τίνος, συμβουλεύομαι = ζητῶ συμβουλήν παρά τίνος. Περιφρ.: Ἀντὶ τοῦ συμβουλεύειν τινέ τινος καὶ σύμβουλος γίγνομαι τινί τινος, ἀντὶ δὲ τοῦ μεσ. συμβουλεύομαι: σύμβουλον ποιοῦμαι, συμβούλω τινι χρῶμαι. Σύνων. σκοπῶ —σύμαι, διαλογίζομαι, κ. ἄ.

Βούλομαι (= ἔχω εἰς τὸν νοῦν, ἐπιθυμῶ, προτιμῶ), παθητ. ἀποθετ., ποτ. ἐ(ἡ)βουλήθην, μεσ. μελ. βουλήσομαι, παθητ., μελ. ὡς μεσ. βουλήθησομαι, (μτγν.), παθ. ἀπο. ὡς μεσ. ἐ(ἡ)βουλήθην, πρκ. βεβούλημαι. Παραγ. βιούλησις, βιούλημα, βιούλητος, βιούλητεος, βιούλητεον.

Σημ. Θεμ. **βολ-** (πρβλ. τὸ Ὀμηρ. βόλ-ομαι), λατιν. volo=θέλω, ἔξ οὐ ἔνσιγμος ἔφετικός σχηματισμὸς βόλομαι, δθεν βούλομαι. Προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ε, θεμ. **βούλε-**. Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἔθέλω (πρτ. ηθελον), τὸ β. ἔχει καὶ αὐξησιν η (πρβλ. καὶ τὰ μέλλω, δύναμαι). Τὸ βούλομαι δηλοῖ ἀπλῶς βούλησιν ἢ ἐπιθυμίαν, ἐνῷ τὸ συνων. ἔθέλω σημαίνει θέλω ἐπιθυμῶς, ἐπιθυμῶ, περιεχομένης καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ σκοποῦ ἢ σχεδίου (πρβλ. οἶξαι θέλω σοι ποιεῖν θανεῖν, ἢ βούλομαι). Ἀλλὰ συνων.: ἐφίεμαι, ἐπιθυμῶ, ὁργόγομαι, ἔρω (ἐπὶ Ισχυρᾶς ἐπιθυμίας) ἐπιποθῶ (ἐπὶ ἀπόντος), γλίχομαι (ἐπὶ ἀπρεποῦς) (βλ. καὶ οἴομαι, σημ.).

Βραδύνω (ὧς μτβτ.=κάμνω τι βοιδέως, ἀναβάλλω, ἀμτβ. = βαίνω βραδέως, ἀργοποδῶ), μελ. βραδυνῶ, (μτγν.), ἀπο. ἐβράδυνα, (μτγν.), ύπερσ. ἐβεβραδύκειν, (μτγν.).

Σημ. Τὸ ὄ. ἐκ τοῦ βραδύτης, ἔξ οὐ καὶ βραδυτής, -τήτος (βλ. βαθύνω σημ.). Περιφρ. τοῦ ἀμτβ.: βραδύς είμι ἢ γίγνομαι, λαμβάνω ἢ ἔχω βραδυτήτα. Παθητ. βραδύτης ἔνεστιν ἐν τινι. Συνων. μέλλω (ἔξ οὐ παρ. Ἄττ. οἱ λοιποὶ πλὴν τοῦ ἔνεστ. χρόνου), δκνῶ.

Βραβεύω (= ἐνεργῶ ὡς κοιτής, διαιτητής, κοίνω, ἀποφασίζω περὶ τινος), μελ. βραβεύσω. Παθητ. ἔνεστ. ἐν τῇ μτγ. βραβευόμενα, παθ. ἀπο. -εβροσβεύθην, (κατ—), (ἀπλοῦς μτγν.). Παραγ. βραβευτής, βραβεία.

Σημ. Τὸ ὄ. ἐκ τοῦ βραβεύς-, -έως, (= δ κριτής, δ δίδων τὰ βραβεῖα ἐν τοῖς ἀγῶσιν, δ ἅρχων). Περιφρ.: βραβεύς είμι τινος.

Βρέχω (= βρέχω μάλιστα τὴν ἐπιφάνειαν, πάντω βροχήν), μελ. βρέξω, (μτγν.), ἀπο. ἐβρέξα. Παθητ. βρέχομαι, μεσ. μελ. ὡς παθητ. βρέξουμαι, (κατα—), (μτγν.), παθ. μελ. β' βραχήσομαι, (μτγν.), παθητ. ἀπο. α' ἐβρέχθην, καὶ ποιητ. καὶ μτγν. ἐβράχην, πρκ. βέβρεγμαι, (μτγν.) Παραγ. βροχή, βρέξις, ἀπβρέρεγμα = διαλυτις σώματος τινος εἰς ύδωρ ἢ ἄλλο ύγρον, βροχετός, ἀβροχός, ἀδιάβροχος, βρεκτέον.

Σημ. Θεμ. **βρεχ-**. Τὸ β. ἀπαντᾶ καὶ ἀπροσώπως (βλ. εἰσαγ. σελ. 11, 3): βρέχει, ὡς τὸ ὕει. Συνων. ὑγραλνω, ὕω (δπερ κυρίως: ποιῶ ὕετόν, βροχήν, ἐνῷ βρέχω = ποιῶ τι ὕγρον, ὑγραίνω) (πρβλ. ὁ θεός ὕων βρέχει τὴν γῆν).

Βρίθω (= είμαι βαρίς, πλήρης), μελ. βρίσω, (ποιητ.), ἀπο. ἐβρίσα, (ποιητ.), πρκ. βέβριθα, (ποιητ.). Παθ. βρίθομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.) (= είμαι φροτωμένος).

Σημ. Θεμ. **βει-** (δπερ ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ ισχυροῦ πρβλ. βριαρδείσ=ισχυρός, **Βριάρεως**), ἔξ οὐ μετά προσδιοριστικοῦ τῆς ὁίζης θ, βριθώ. Τὸ ὄ. σπάνιον παρὰ τοῖς πεζογρ. Συνθ. καταβρίθω, ποιητ. Συνων. πίμπλαμαι, γέμω, πλήθω.

Βριμάσμαι-ώμαι (= φριγάττω ἐξ ὁργῆς, είμαι πλήρης ἀγανακτήσεως): το πλείστον ἐν συνθέσει: ἔμβριμάσμαι — ωμαι (= φυσῶ, ἔωθωντίζω) ἐπὶ προσώπ.=δυσπανασχετῶ, δισφορῶ, σιγκινοῦμαι βαθέως), ἀποθετ. Ο ἔνεστ. ποιητ., πρτ. (ὧς ἐκ δι.μ. βριμδόμαι—οδμαι).

γ' ἔνικ. ἐβριμοῦτο, μεσ. ἀορ. ἐβριμησάμην, (ποιητ.), καὶ ἐνεβριμησάμην, (μτγν.), (πρβλ. ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι. Εὐαγγ. Ἰω), παθ. ἀορ. ἐνεβριμήθην, (ποιητ. καὶ μτγν.). Πάραγ. ἐμβρίμησις, ἐμβρίμημα=ἀγανακτησις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ βρέμι, =Ισχύς, δύκος (ἀρχ. θεμ βρεῖ-, βλ. βρέθω, σημ.).

Βροντάω -ῶ (=βροντῶ, μπονμπονίζω), παθ. ἀορ. (ἐν) — εβροντήθην, πρκ. (ἐμ)βεμβρόντημαι. Παραγ. (ἐμ)βρόντητος=ὑπὸ τῆς βροντῆς πληγείς, ἔκσαμβος, μαινομενος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ βροντή, δπερ ἐκ τοῦ θεμ βρεμ—κατὰ μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13, 2) (πρβλ. βρέμω=παταγωδῶς ἥχω, βρόμος, ὑψιβρεμέτης [Ζεύς]). Ἐμβροντάμας=ώμας=πλήττομαι ύπὸ βροντῆς ἢ ἀστραπῆς. Περιφρ. τοῦ παθητ.: βροντὴ γίγνεται.

Βρύω (=είμαι πλήρης, κατάμεστος, ἀναβλίζω), μελ. βρύω, (μτγν.). Παραγ. βρύσαις=ἡ ἀναβλυσίς.

Σημ. Θεμ. βρῦ-. Τὸ βρενάξω (=ἔξιδιανομαι, ἀλαζονεύομαι), ποιητ. καὶ μτγν. (πρβλ. καὶ βρύνω = εἴδος λεπτοῦ φυτοῦ ἢ χόρτου ἐπὶ τῶν πετρῶν καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ φυομένου, λειχήν ἐπὶ τῶν δένδρων, καὶ βρυάκτης, οὐ, [ἐπὶ τοῦ Πανδό], δ εὕθυμος θεός).

Βυνέω -ῶ, βλ. βύω.

Βύω (=στουπώνω, βουλλώνω, κλείω), μελ. βύσω, ἀορ. ἐβύσσα. Παθ. ἀορ. ἐβύσθην, παθ. πρκ. βέβυσμαι, ἅπαντα ποιητ. καὶ μτγν. Παραγ. βύσμα.

Σημ. Ο τύπος βύω προῆλθεν ἐκ τοῦ βύσω — ἐβυσσα τοῦ ἀρχαίου βυνέω -ῶ (=πληρῶ, γεμίζω), οιτινος παρ' Ἀττ. πεζογρ. μόνον τὸ ἔνα. ἐπιθ. παράβυστος: (ἐν παραβύστεφ = κρυφίως καὶ οὐχὶ φανερά). Ἀλλος τύπος τοῦ ἐνεστ. ίσως βυνέω -ῶ. Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης καὶ τὸ ἀκρόβυστος πρβλ. καὶ ἀκροβυστία. Βύω ἐπὶ τῶν διτων. Ἐπὶ τῶν διφθαλμῶν καταμύω.

Γανόω -ῶ (=λαμπρύνω, στιλβώνω), (μτγν.), ἀορ. ἐγάνωσα, (μτγν.) Παθητ. ἀνφ. ἐγανώθην (=ἐπληρώθην καρδᾶς), (ποιητ.), μτκ. τοῦ πρκ. γεγανωμένος, Παραγ. γάνωμα = λαμπροτης, γάνωσις=λάμπυνσις, στιλβωσίς, γανωτός (= γανωμένος).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. γάνως, (τὸ) = λαμπρότης, στιλπνότης φίλα γαF-γαν-γαίω, γανθρός, γανθριῶ. Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης καὶ τὸ γάνωμα = χαλρω, ἀγάλλομαι, δπερ ἀποθ., τὸ πλεῖστον δ' ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ πρ. Παρά τοῖς Ἀττ. πεζογρ. μόνον δ' ἐνεστ. σπανίως. Τὸ ποιητ. γανόω -ῶ = 1) λάμπω, 2) ποιῶ τι στιλπνόν.

Γάνυμπτι, βλ. γανόω -ῶ, σημ.

Γαυριάω -ῶ (=ὑπερωφανεύομαι), ἀορ. ἐγαυρίασα, (μτγν.). Μεσ. γαυριώμαι ἐπὶ τῆς αὐτῆς, ὡς τὸ ἐνεργητικὸν σημασίας, (κυριώς ἐπὶ ἵππων βιωνόντων καμαρωτά). Παραγ. γαυρίαμα= ἴλιαζονεία.

Σημ. Τὸ ὄ. ἐκ τοῦ γαῦρος=καυχώμενος, ὑπερήφανος, (πρβλ. γαFγω-γαίω=ὑπερηφανεύομαι). Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸ γαυρός -ῶ=κάμνω

να ύπερήφανον, (μτνν.), οδ παθ. τὸ γαυροῦμαι (=γαυριῶ), πρτ. ἐγαυρύμην, (μτγν.) παθ. μελ. γαυρωθῆσομαι, (μτγν.), δορ. ἐγαυρώθην, (ἐπ—), οκ. γεγαύρωμαι (μτγν.).

Γαυρόω—ῶ, βλ. γαυριῶ, σημ.

Γέγηθα, βλ. γήθω.

Γεγωνέω - ὥ (=φωνάζω δυνατά), μελ. γεγωνήσω, (ποιητ.), ἀορ. εγώνησα, (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. γεγώνησις, γεγωνήτεον.

Σημ. Παρὰ ποιητ. καὶ παρακειμ. γέγωνα (πρβλ.: γεγωνιά τῇ φωνῇ μὲ λοχυρὰν φωνήν) μὲ σημ. ἐνεστ. καὶ παρφχημ., καὶ ὑπερσυντ. ἐ σημασ. πρτ. ἐγέγωνειν. Τὸ ὁ συγγενὲς τῷ γιγάσκω. Ἐπιτεταμένος εστ. ἀντὶ τοῦ γέγωνα τὸ γεγωνίσκω=κράζω μεγαλοφώνως· τούτου ἀρ' Ἀττ. πεζογρ. μόνον ἡ μτχ. γεγωνίσκων. Συν. βοάω—ῶ, κράζω.

Γεγωνίσκω, βλ. γεγωνᾶ, σημ.

Γείνομαι (=γεννῶμαι), (ποιητ.), ἀποθετ., μεσ. ἀορ. α' ἐγεινά-ην (=ἐγεννηθο) ἀπαντῆ παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῇ μτχ. οἱ εινάμενοι=οἱ γονεῖς, ἡ γειναμένη=ἡ μήτηρ.

Σημ. Τὸ ὁ ἔξ ἀρχήστου ἐνεργ. γείνω=γεννῶ (θεμ. γεν—, λατιν. igno). "Ως παθητ. τό ὁ. ταύτιζεται πρὸς τὸ γίγνομαι. Παρὰ μτγν. ποιητ. ἀσφ. ἐγεινάμην εἰναι ἐν χρήσει ἐπὶ παθητ. σημασ. ὡς τὸ ενόμην.

Γελάω—ῶ, ποτ. ἐγέλων, μεσ. μελ. ὃς ἐνεργητ. γελάσομαι καὶ μτγν.). γελάσω, ἀορ. ἐγέλασσο. Παθητ. —γελῶμαι (κατα—) (τὸ ἀπλοῦν οιητ. καὶ μτγν.), λαν. μελ. γελασθῆσομαι, (μτγν.), παθητ. ἀορ. ἐγε-άσθην, πρκ. γεγέλασμαι (κατα—), (μτγν.). Παραγ. γέλως, γελαστῆς =ὅ γελῶν, ὅ ἐμπαικτης, γέλασμα=γέλως, γελαπός, καταγέλαστος. Εφετικ. γελασείω, μόνον κατ' ἐνεστῶτα.

Σημ. Τὸ ὁ. μετεσχηματίσθη κατὰ τὰ εἰς ἀω—ῶ ἐκ παλαιοῦ τύπου γέλαιμι (πρβλ. *κάλεμι=καλῶ, δείκνυμι=δεικνύω κ. ἄ.) ἐνεκα τούτου διε-ήρησε καὶ τὸ α βραχύ. Θεμ. ἀρχικ. γελασ—(πρβλ.: ἀγέλασ-τος). Σύν-ετον μετὰ τῶν προθέσ. κατά, διά, ἐκ, πρός, κ. ἄ. "Ἐγγελῶ = γελῶ δυ-στάτα. "Ἐγγελῶ = περιπατῶ, χλευαζω. 'Εκ τοῦ γέλως, ποιῶ τὸ παρα-γόνθ. γελωτοποιός, ἔξ οὐ τὸ ὁ. γελωτοποιῶ=προξενῶ γέλωτα, οὖ μόνον ἐνεστῶς, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τῶν περιφρασ.: γέλωτα ποιῶ ἢ παρέχω.

Γελωτοπειῶ, βλ. γελῶ, σημ.

Γέμω (=είμαι γεμάτος, ἀμτβτ.), ποτ. ἐγεμον. Παραγ. γόμος=ρορτίον πλυίον ἢ κτήνους.

Σημ. βλ. γεμίζω, σημ. Συνων. βρίθω.

Γεμίζω (=πληρῶ τι ἐντελῶς), μελ. γεμιῶ, (μτγν.), ἀορ. ἐγέμισα. Μεσ. γεμίζομαι, παθητ. ἀορ.—ἐγεμίσθην (ὑπερ·), πρκ. γεγέμισμαι. Παραγ. γεμιστός.

Σημ. Θεμ. γεμ— (λατιν. gem-o=στενάζω), ἔξ οὐ γέμ-ω, γεμ-ίζω προσ-λήψει τῆς καταλήξ. —ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Συνων. ἐμπίμπλημι, σπληγῶ, Ἀντιθ. κενῶ.

Γενειάζω (=ἰποκτῶ γένεια, φθάνω εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν),

(ποιητ.). Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον δὲ ἔνεστ. ὑπογενειάζω τινὰ = παρακαλῶ τινα ἀπτόμενος τοῦ γενείου του.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ γένειον (ποιητ. γένεις, νοσ., ἥ), ἐξ οὗ καὶ τὸ γενειάω ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. μόνον κατ' ἔνεστ. Ἡ ἀνωτέρω σημασία τοῦ ὑπογενειάζω ἐκ τῆς συνθείας τῶν ἀρχαίων νά ἄπτωνται παρακαλοῦντες τοῦ γενείου τοῦ παρακαλουμένου (Ιλ. Κ. 454, Ὁδ. Τ. 473). Ἐκ τοῦ γενειῶ τὸ ἐναρκτικὸν γενειάσκω (=ἀρχίζω νά ἀποκτῶ γενειάδα), ἀπαντῶν ὡσαύτως μόνον κατ' ἔνεστῶτα.

Γενειάω—ῶ, βλ. γενειάζω, σημ.

Γεννάω—ῶ, πρτ. ἐγέννων, μελ. γεννήσω, ἀρο. ἐγέννησα, πρκ. γεγέννηκα. Μεσ. καὶ παθ. γεννᾶμαι (δός μεσ. = παράνω τι ἀπ' ἔμαυτοῦ, δημιουργῶ), πρτ. ἐγεννώμην, μεσ. μελ. δῶς παθητ. γεννήσομαι, παθ. μελ. γεννηθήσομαι, (ατγν.), μεσ. ἀρο. α' ἐγεννήσαμην, παθητ. ἀρο. ἐγεννήθην, πρκ. γεγέννημαι. Παραγ. γέννα (ἐξ οὐ γενναῖος=δ' ἀρμόζων εἰς γενεάν τινος ἢ καταγωγήν, εὐγενής, ψυλλόφων), γεννητὴς=δ' γεννῶν, δ' γονεύς δ' πληθ. γεννῆται, [δός ἐξ ὀνομαστ. γεννήτης] = οἰκογενειάρχαι ἐν Ἀθηναῖς συνδεόμενοι διὰ κοινῶν θυσιῶν καὶ τελετῶν), γεννητήρ (θηλ. γεννήτειρα), γεννήτωρ, γέννησις, γέννημα, γεννητός, ἀγέννητος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐξ ἀρχικ. θεμ. γεν-. *Γενεῖν, ἐξ οὗ διὰ τροπῆς τοῦ δευτέρου εἰς εἰς ἡμίφωνον διὰ τὴν συνίζησιν καὶ διπλασιασμοῦ ἔνεκα τούτου τοῦ ν (πρβλ. στερεός - στερεός, βορέας - βορρᾶς) γεννᾶν (διθεν γέννα [=γένος, καταγωγή, γενεά], γενναῖος=ἀπὸ καλήν γενεάν, εὐγενής, ἀνδρείος). Τὸ γέννα εἶναι ὑποχωρητικός, ἐκ τοῦ ἔμματος γεννῶ σχηματισμὸς (βλ. Ἀκαδ. Ἀναγν. Χατζίδάκι, Β' 30). Τὸ δὲ εἶναι ἐνεργ. τοῦ γίγνεμαι (βλ. καὶ γείνομαι) καὶ λέγεται τὸ πλεῖστον ἐπὶ πατρός ἐπὶ γυναικός συνήθως τὸ τίκτω. Συνων. ἐπιγεννῶμαι=γεννῶμαι κατόπιν, μτγν.

Γεραίρω (=ἴνταμειβω διὰ δώδου, δοξάζω τινά), πρτ. ἐγέραιρον, μελ. γεραϊδῶ, ἀρο. ἐγέρηρος καὶ ἐγέραρδα, (ποιητ. καὶ μτγν.). Παθ. μόνον: γεραίρομαι. Παραγ. γεραϊδός = μεγαλοπρεπής, σεβάσμιος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ γέρεας (=βραβείον) προσλήψει τῆς καταλήξ. -αιών, κατ' ἀναλογίαν τοῦ καθαίρω (ὅπερ ἐκ τοῦ καθαρός· καθάρ-յω, καθαίρω, πρβλ. γέρ-ων, γερ-αρδός = ἔχων ἐπιβάλλον ἔξωτερικόν, μεγαλοπρεπής). Θεμ. ἀναλογ. γεράρε-. Περιφρ. γέρεας ἡ γέρα δίδωμι τινι (ἐνεργ.), γέρα λαμβάνω, δέχομαι ἡ λαγκάνω (παθητ.). Συνων. βραβείω, τιμῶ.

Γεύω (=παρέχω γεῦμα, φιλεύω τινά), μελ. γεύσω, (ατγν.), ἀρο. γευεσσα, (ποιητ.). Μεσ. γεύομαι = δοκιμάζω διὰ τῆς γεύσεως, τρώω, μανθάνω ἐκ πείρας, πρτ. ἐγενόμην (μτγν.), μεσ. μελ. γεύσομαι, μεσ. ἀρο. ἐγενόμην, πρκ. γέγευμαι, ὑπερσ. ἐγεγεύμην. Παραγ. γεύση = δ' γευόμενος, γεῦσις, γεῦμα, γευστήριον = τὸ ποτήριον, δι' οὐ γεύεται τις, γευστός (ἐξ οὐ γευστικός, ἀγευστος), γευστέον.

Σημ. Θεμ. γευ- (πρβλ. γευ-στός, λατιν. gustus, us = γεῦσις, gusto γεύομαι τινος, ἐξ οὐ τὸ γαλλ. goûter), ἐξ οὗ γεύσ-τ-ω καὶ κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ καὶ τ. γεύω. Απογεύομαι=δοκιμάζω τὴν γεῦσιν πράγματος τινος. Συνων. τῷ ἐνεργητ. τὸ ἐστιῶ, κ. δ., τῷ δέ μεσ. τό: τρώγω, ἐσθίω, κ. δ.

Γεωργέω—ῶ (=είμαι γεωργός, καλλιεργῶ τὴν γῆν), πρτ. ἐγεώργω-γων, μελ. γεωργήσω, ἀρο. ἐγεώργησα. Παθητ. γεωργοῦμαι. Τὰ λοι-

πά ἐκ τῶν περιφρ. καὶ συνωνύμων. Παραγ. γεώργημα = γῆ καλλιεργημένη.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ γεωργὸς (γῆ ἔργον = ἔργαζομαι). ἔξι οὖ καὶ γεωργία, γεωργιον = χωράφι, ἀγρός, καλλιέργεια, εἰσόδημα, γεωργικός. Θεμ. γεωργεῖ (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. τὴν γῆν ἔργαζομαι, γεωργίας ἐπιμελοῦμαι. Συνων.: γεωπονῶ, (ποιητ. καὶ μτγν.).

Γήθω ἢ γηθέω (= χαίρω, ἀγάλλομαι), (ποιητ.), μελ. γηθήσω, ἀορ. ἐγήθησα, (ποιητ.), πρκ. γέγηθα (πάντοτε παρ' Ἀττικ. μὲ σημασ. ἐνεστ.). Παραγ. γήθος, (τό), γηθόσυνος, -ος, -ον καὶ -η, -ον = πλίθης χαρᾶς, ἔξι οὖ γηθούσιτος.

Σημ. Θεμ. γηθ- ἐκ ἑλίζης γαρ-, ἔξι ής καὶ ἄγαμαι. (Πρβλ. τὸ Ὁμηρικόν = γαυριῶ καὶ λατιν. gaudeo-χαίρω). Συνων. χαίρω (ὑφ' οὐδὲν πληροῦνται τὰ ἐλλείποντα παρ' Ἀττικ.), ἥδομαι, ἀγάλλομαι.

Γηράσκω (καὶ σπανίως γηράω—ῶ, ὅπερ ἀπαντᾷ ἐν τῷ ἀπαρεμφ. γηρᾶν καὶ τῇ μτχ. καὶ αγηρῶν) = γίνομαι γέρων, ἀδύνατος, πρτ. ἐγήρασκον, (μτγν.), μελ. γηράσω καὶ μεσ. ὡς ἐνεργ.—γηράσομαι, ἀορ. ἐγήρασσα, ἀορ. β' ἐγήραν, (μόνον ἐν τῷ ἀπαρεμφ. γηράναι παρ' Ἀττικ. πεζογ.), πρκ. -γεγήρακα. Παραγ. γήραντις, ἀγήρατος.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι ἐναρκτικὸν τοῦ γηράω—ῶ (πρβλ. ἥβω - ἥβάσκω, γενειῶ - γενειάσκω), ὅπερ ἐκ τοῦ γηρας. Θ. γηρα—. Ἡλία γερ- (ἔξι ής γέρων, γέρε-ας, γραῦς, ἀντὶ γεραῖς, τοῦ γεραῖός). Τὸ ἀπαρ. τοῦ δροῦ. ἐγήρασσα, γηράναι ἐκ τοῦ β' ἐγήραν. Παρά ποιητ. καὶ μτγν. τὸ δ. ἔχει καὶ μτβτ. σημασ. (πρβλ. ἐγήρασσα τινα=ἔκαμπα κάποιον νὰ γηράσῃ). Ο θεματ. χαρακτήρ αἱξετάθη εἰς ὅ καὶ οὐχὶ εἰς η πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου καταλήξ. διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ο (γηράσσω κτλ.). Συνθετ. μετὰ τῶν προθ. ἐν, σύν, κατά, παρά.

Γηροτροφέω—ῶ (= περιποιοῦμαι, τρέφω κατὰ τὸ γῆρας, ἴδιως τοὺς γονεῖς), μελ. γηροτροφήσω. Παθ. γηροτροφοῦμαι, μεσ. μελ. ὡς πιθ. γηροτροφήσομαι, πιθ. ἀορ. ἐγηροτροφήθην. Παραγ. γηροτρόφιον ἢ γηροτροφεῖον.

Σημ. Τὸ δ. πρασύνθ. ἐκ τοῦ γηροτροφος (γῆρας, τρέφω). Θεμ. γηροτροφεῖ (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ.: ἀντὶ γηροτροφοῦμαις λέγεται καὶ γηροτροσκῶν τυγχάνω. Συνων. γηροβοσκῶ, ποιητ. γηροκομῶ, μτγν.

Γίγνομαι (= παράγομαι, γεννῶμαι, συμβαίνω), μεσ. ἀποθ. μετ' οὐδετ., ἐνίστε δὲ καὶ παθητ. σημασ., πρτ. ἐγιγνόμην, μεσ. μελ. γενήσομαι, μεσ. ἀορ. β' ἐγενόμην, πρκ. γεγένημαι, β' γέγονα (μετὰ τῆς αὐτῆς σημασ.) καὶ γεγονώς εἰμι, ὑπερσ. ἐγεγενήμην, β' ἐγεγόνειν καὶ γεγονώς η -γεγενημένος ήν, τετελ. μελ. γεγονώς η γεγενημένος ἔσομαι. Παραγ. γενέτης η γενετήρ (θηλ. γενετειρα), γονεύς, γόνος, γονή, γενεοῖς, γενεά, γηγενής, γενητός, ἀγένητος.

Σημ. Θεμ. γεν- ἔξι οὖ δι' ἐνεστ. ἀναδιπλασιασ. καὶ συγκοπῆς τοῦ ε (βλ. σελ. 13, 2) γι-γέν-ομαι, γι-γν-ομαι (πρβλ. νεο-γν-όν, λατιν. gi-gno, πρκ. gen-u-i) καὶ γενε-, προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ε, (βλ. σελ. 16, 1β'). Σύνθετ. μετὰ τῶν προθέσ. σύν, περός, ἀπό, περί, κ. ξ. Ἀπὸ τοῦ 290 π. Χ. συνηθέστερος δικαστηρίου τύπος γίγνομαι⁽¹⁾. Τὸ εἰμὶ λέγεται περὶ δικών η ὑπαρξίς η η κατάστασις εἶναι τελεία, τὸ δὲ γίγνομαι περὶ δικών η ὑπαρξίς εἶναι ἀτελής καὶ γίνεται μετάβασις ἀπὸ ἀνυπαρξίας πατείς ὑπαρξιν. Τὸ γίγνομαι, δικών διγίκεται τῷ ποιεῖν, λαμβάνεται παθητικῶς καὶ δέχεται ποιητικ. αἴτιον κατὰ γενικήν μετὰ τῶν συνήθων προθέσεων.

⁽¹⁾ Περὶ ἀνομοιώσεως βλ. σελ. 23, ὑποσημ.

Γιγνώσκω (= γνωρίζω, ἔννοῶ, κρίνω), πρτ. ἐγίγνωσκον, μεσ. μελῶς ἐνεργ. γνώσομαι, ἀρ. β' ἐγνωτ (ὑποτ. γνῶ, γνῆς, γνῆ, κ.λ.π. εὐκτ. γνοίην, προστ. γνῶθι, γνάτω κ.λ.π. ἀπαρ. γνῶναι καὶ μτχ. γνούς, γνοῦσα, γνόν), πρκ. ἐγνωκα, ὑπερσ. ἐγνώκειν καὶ ἐγνωκός ἦν, τετελ. μελ. ἐγνωκός ἐσομαι. Παθητ. γιγνώσκομαι, πρτ. ἐγιγνωσκόμην, παθ. μελ. γνωσθήσομαι, παθ. ἀρ. ἐγνωσθην, πρκ. ἐγνωσμαι, ὑπερσ. -ἐγνώσην. Τὸ μεσ. αὐτοπ. κατ' ἀνάλυσιν: γιγνώσκω ἐμαυτόν, καταγιγνώσκω ἐμαυτοῦ. Παραγ. γνωστήρ = ὁ γνωρίζων, ὁ ἐγγυητής, γνωστής, γνώμων = κριτής, ἐδμηνευτής, γνῶσις, διάγνωσις, ἀπόγνωσις κ.λ.π. γνῶμα = γνώρισμα, γνωστός, ἀσύγγνωστος, ἄγνωστος, εὔγνωστος, δύσγνωστος, γνωστέος, — ον.

Σημ. Ἀρχικ. θεμ. γενο- (λιθουανικ. jinot), ἔξ οδ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13, 2) γνω- (πρβλ. γνῶ-μη λατ. co-gno-sco). 'Ο ἐνεστ. σχηματίζεται δι' ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ τοῦ προσφυμ -σκω (γι-γνώ-σκω) (βλ. εἰσαγ. σελ. 12, 1 καὶ 16, η'). Τὸ σ ἐν τοῖς τύποις ἐ-γνώσ-θην, ἐ-γνωσ-μαι, γνωστός κ.λ.π. κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλα παρεμφερῆ δῆμ. (Βλ. καὶ ίω. Σταματάκου Γραμμ., § 95). Σύνθετ. μετά τῶν προθεσ. ἀνά, διά, μετά, κατά, σύν, κ. ἄ. Διαγιγνώσκω = διαχωρίζω, ἐκφέρω γνώμην, καταγιγνώσκω (τινδες) = καταδικάζω τινά, παραγιγνώσκω = παρανοῶ, μεταγιγνώσκω = μετανοῶ.

Τὸ γιγνώσκω μετά μτχ. μὲν συντασσόμενον σημαίνει γνωρίζω δτι, ἐννοῶ δτι (λ. χ. γιγνώσκω ἔξαπατώμενος), μετ' ἀπαρεμφ. δὲ ἀποφασίζω τά, κρίνω δτι (λ. χ. ἔγνωσαν δοῦναι τὴν θυγατέρα). Ἀπὸ τοῦ Β' αἰώνος π. Χ. ἀπαντᾷ καὶ δ κατ' ἀνομοιώσιν (¹) τύπος γιγνώσκω. Ἀντὶ τοῦ γιγνώσκω λέγεται καὶ τῆς αὐτῆς γνώμης είμι, τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω ἀντὶ δὲ τοῦ διαγιγνώσκω: διάγνωσιν ἡ διαγνώμας. ποιοῦμαι. 'Επι, τῆς σημασ. τοῦ ἀποφασίζω, κρίνω λέγεται ἡ περιφρ.: γνώμην ἔχω ποιεῖν τι, γνώμας ποιεῦμας περί τινος. Συνων. οίδα, ἐπίσταμαι, ἐπιτίθω, γνωρίζω, φρονῶ, δοξάζω.

Γλίχομαι (= προσπαθῶ ν' ἀποιλαύσω τι, ἐπιθυμῶ σφοδρῶς), ἀποθετ. μετ' ἐνεργητ. διαθεσ., πρτ. ἐγλιχόμην.

Σημ. Θεμ. γλιτ- (ἔξ οδ καὶ γλιτ-χρος, γλίσχρος, πρβλ. αιδ-χρός, αἰσχρός). Ἐκ τοῦ γλιτ- προσλήψει τοῦ προσφυμ. -σκ (βλ. εἰσαγ. σελ. 16, η') γλιτ-σκ ομαι), γλιθ-σκ-ομαι, γλίχομαι (πρβλ.: ἔρ-σκο-μαι, ἔρχομαι). Συνων. βλ. βούλομαι.

Γλυκαίνω, βλ. ἡδύνω, σημ.

Γλύφω (= σκαλίζω, κοιλαίνω, σημειῶ ἢ γράφω ἐπὶ κηρωτῶν πνάκων), μελ. γλύψω, (μτγν.), ἀρ. ἐγλυψα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. γλύφομαι (μτγν.), μεσ. ἀρ. α' ἐγλυψάμην, (μτγν.), παθ. ἀρ. α' ἐ-γλύφθην, (μτγν.) καὶ β' ἐγλύφην, (μτγν.), πρκ. ἐγλυμμαι καὶ μτγν. γέγλυμμαι. Παραγ. γλύπτης, γλυφίς, γλυφή, γλυπτήρ = σμίλη, γλύφαν, γλυπτός, τοκογλύφος = ὁ χαράσσων, ὁ γράφων, ὁ σημειῶν λεπτομερῶς τοὺς τόκους.

Σημ. Θεμ. γλυφ- (συγγ. γλαφ- πρβλ. γλαφυρός, παρά ποιητ.-κοῖλος, βαθούλος, γλάφω, ποιητ. = ζέω, κοιλαίνω). Συνων. ξέω. 'Αντιθ. γράφω. Τὸ νεωτερον γλείφω ἐκ τοῦ λείχω.

Γνωρίζω (= λαμβάνω γνῶσιν τινος, ἀποκαλύπτω, ἀποκτῶ γνωρίμιαν), πρτ. ἐγνωρίζον, μελ. γνωρίω, ἀρ. ἐγνώρισα, πρκ. ἐγνώρικα. Παθ. γνωρίζομαι = γίνομαι γνωστός, παθ. μελ. γνωρισθήσομαι, παθ.

(¹) Βλ. σελ. 23, ὑποσημ.

ἀρ. ἐγνωρίσθην, πρκ. ἐγνωρίσμαι, ὑπερσ. ἐγνωρίσμην. Παραγ. γνωριστής, γνωρισμός, γνώρισις, γνώριστος, γνωριστέον.

Σημ. Ἐξ ἀρχικοῦ θεμ. γνω- (πρβλ. γιγνώσκω) γνώριμος, ἐξ οὗ κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ίζω δόδοντικολήκτων (βλ. ἀδροίζω, σημ.) γνωρίζω. Ἀναλογ. θεμ. γνωρίζει. Ὡς μετ. τὸ δέ = κάμνω τι γνωστὸν. Σύνθ. μετὰ τῶν προθεσ.: ἀνά, ἐπι. Ἐπιγνωρίζω = καθιστῶ τι γνωστὸν διὰ σημείων. Συνων. οἰδα, γιγνώσκω, ἐπίσταμαι.

Γοητεύω (= 1) μαγεύω, ἔξαπατῶ, 2) ἐπαγγέλλομαι τὸν μάγον), ἀρ. — ἐγοήτευσα (ἐξ-). Παθητ. γοητεύομαι, παθ. ἀρ. ἐγοητεύθην, πρκ. γεγοήτευμαι. Παραγ. γοητευτής (ἐξ οὗ γοητευτικός) γοητεία, γοήτευσις, γοήτευμα, δυσγοήτευτος.

Σημ. Γόης (ὅπερ ἐκ τοῦ γοάω-ᾶ), κυρίως δὲ θρηνῶν, ὁ κραυγάζων, γογγύζων, καὶ ἐπομένως [έκ τῶν γοερῶν φονῶν, ἐν αἷς ἐψάλλεται αἱ μαγικοὶ ἐπωδοί] μάγος, πλάνος, ἀπατεών. Ἐκ τούτου προσλήψει τῆς καταλήξ, -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.) γοητεύω. Περιφρ.: γόης εἶμι.

Γράφω, πρτ. ἐγραφον, μελ. γράψω, ἀρ. ἐγράψα, πρκ. γέγραφα, ὑπερσ. ἐγεγράφειν καὶ γεγραφός ἦν. Μεσ. καὶ παθ. γράφομαι, πρτ. ἐγραφόμην, μεσ. μελ. γράψομαι, παθ. μελ. β' γραφήσομαι, μεσ. ἀρ. α' ἐγραψάμην, παθ. ἀρ. β' ἐγράψην, πρκ. γέγραψμαι, ὑπερσ. ἐγεγράψμην καὶ γεγραμένος ἦν, τετελ. μελ.—γεγράψομαι καὶ γεγραμένος ἔσομαι. Τὸ μεσ αὐτοπ. κατ' ἀνάλυσιν: ἐγγράφω ἐμαυτόν. Παραγ. γραφεύς, γραφή, (ἐξ οὗ γραφικός), γραμή, γράμμα, γραφίς, γραπτός, -ύος = ἡ λίμυνη, τὸ τσουγγράνισμα, ὑπογραμμός = ὑπόδειγμα, γραπτός, ἀνάγραπτος, παρέγγραπτος, περιγραπτός, γραπτέον, περιγραπτέον.

Σημ. Θεμ. γραφ- πεποιημένον (πρβλ. τὴν πρώτην σημασίαν, ξέω, τσουγγραντίζω, ἐξ ἣς κατόπιν: παριστάνω διὰ γραμμῶν, σχεδιάζω, ζωγραφῶ, γράφω). Ὡς δικανικός όρος τὸ γράφομαι τινά τινος = καταγγέλλω τινὰ διά τι Συνθ. μετὰ τὰ προθέσ.: μετά, διά, ὑπό, παρά, πρό, κ. δ. Παρασύνθετον: καλλιγραφῶ, δεθογραφῶ κ.λ.π.

Γρῦζω (= λέγω γρῦ, γογγύζω, μουρμουρίζω), ποιητ. (παρο² Αττικ. πεζογρ. ἀναγρύζω), μελ. γρύξω, (ποιητ.), μεσ. μελ. ὃς; ἐνεργογρύξομαι, (ποιητ.), ἀρ. ἐγρυξα. Παραγ. γρυκτός. (Πρβλ. ἀρα γρυκτόν ἔστιν ὅμιν = θὰ τολμήσετε νι εἴπετε γρῦ; Αριστοφ. Λυσ. 656).

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ ἐπιφωνήμ. γρῦ (φωνῆς τῶν χοίρων πρβλ. γενιλίξω [καὶ μτγν.: γενιλίξω], γενιλεσμός, γενιλος = χοιρίδιον) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ζω (βλ. διλατάζω, σημ.).

Γυμνάζω (= ἀτκῶ τινα γυμνὸν εἰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις, ἔξασκῶ), ποτ. ἐγύμναζον, μελ. γυμνάσω, (μτν.), ἀρ. ἐγύμνασσα Μέσ. ἀρ. α' ἐγύμνασάμην, παθ. ἀτο. ὃς; μεσ. ἐγύμνασθην (= ἐγύμνασα ἔμαυτόν), πρκ. γεγύμνασμαι. Τὸ μέσον αὐτοπαθὲς ἐκφέρεται καὶ κατ' ἀνάλυσιν: γυμνάζω ἐμαυτόν. Περιφρ. γυμναστής = ὁ ἀσκῶν τοὺς ἔξ ἐπαγγέλματος ἀθλητάς, ἐν ἀντιθέσει ποὸς τὸν παιδοτρίβην, τὸν διδάσκαλον διηλ. τῆς γυμναστικῆς, γυμνασία, γύμνασμα, γυμνάσιον = γυμναστήριον, ἀγύμναστος, γυμναστέον.

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ γυμνᾶς προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζω, κατ' ἀναλογ. τοῦ ἀγοράζω (βλ. σημ.). Θεμ. γυμνάζω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ.

πρός, σύν, ἐν. Περιφρ. γυμνασίᾳ χρῶμαι. Συνων. ἀσκῶ, παιδεύω, ἀγωνίζομαι, σωματικῶ κ. ἄ.

Γυμνασιαρχέω -ῶ (= εἰμαι γυμνασίαρχος, ἀρχων δηλαδὴ τοῦ γυμναστηρίου), πρτ. ἐγγυμνασιάρχον, ἀορ. ἐγγυμνασιάρχησα, πρκ. γεγυμνασιάρχηκα. Μεσ. γυμνασιαρχοῦμαι (= ἔχω γυμνασίαρχον ἢ γυμνασιάρχους). Πρβλ.: «γυμνασιαρχοῦσιν οἱ πλούσιοι, ὁ δὲ δῆμος γυμνασιαρχεῖται». Παθ. γυμνασιαρχοῦμαι.

Σημ. Τὸ δρ. εἶναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ γυμνασιαρχος ἢ γυμνασιάρχης. Θεμ. γυμνασιαρχε- (βλ. ἀσκοῦ, σημ.). Τὸ ἀξίωμα τοῦ γυμνασιάρχου, γυμνασιαρχία καλούμενον ἦτο μία τῶν δημοσίων λειτουργιῶν ἢ ὑποχρεώσεων ἐν Ἀθήναις.

Γυμνόω -ῶ (= γυμνώνω, ἀφαιρῶ τὸ κάλυμμα)· ὁ ἐν. ποιητ. καὶ μτγν., μελ. γυμνώσω, (μτγν.), ἀορ. ἐγγύμνωσα, (ποιητ.). Παθ. γυμνοῦμαι, (παρ). Ἄττικ. ἀπογυμνοῦμαι, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐγγυμνώθη. Παραγ. γύμνωσις, γυμνωτέος (πρβλ. γυμνῆς ἢ γυμνῆτης [= ἐλαιρῶν ὠπλισμένος στρατιώτης], ἔξ οὐ καὶ γυμνητεύω = εἰμαι γυμνός, στεροῦμαι τινος).

Σημ. Τὸ δρ. ἐκ τοῦ γυμνός. Συνων. ἐκδέθω, ψιλῶ, ἀποδύω.

Δ

Δαιμονάω -ῶ (= κατέχομαι ὑπὸ δαίμονος, εἰμαι παράφοων), Μόνον ὁ ἐνεστώς.

Σημ. Τὸ δρ. ἐκ τοῦ δαίμων κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -άω -ῶ φωνηεντολήκτων. (Τὸ δαίμων πιθανῶς ἐκ ὅλης δα- τοῦ ποιητ. δαίω = διαμοιράζω τύχας). Μτγν. τὰ δαιμονάω -ῶ καὶ δαιμονίζομαι. Κακοδαιμονάω -ῶ = κατέχομαι ἢ βασανίζομαι ύπο δαίμονος. Κακοδαιμονέω -ῶ = εἰμαι δυστυχής. Τούτου ἀντίθ. τὸ εὐδαιμονῶ.

Δάκνω (= δαγκάνω, μτφρ. κεντῶ, ἐρεθίζω), πρτ. ἐδακνον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. δήξομαι, ἀορ. β' ἐδακνον, πρκ. δέδηχα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. δάκνομαι, παθ. μελ. δηχδήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐδήχθην καὶ β' ἐδάκην, (μτγν.), πρκ. δέδηγμαι. Παραγ. δακός = ζφων φαρμακεόν, δήκητης (ἔξ οὐ δήκτικός) = ὁ δάκνων, δηγμός, δηγμα, δηγτήριος, δακένθυμος = ὁ τὴν καρδίαν δάκνων, ἐνοχλῶν, δφιόδηκτος, δήξις, δδάξ = διὰ τῶν δδόντων, ἔξ οὐ δδάξω = αἰσθάνομαι δήξιν, ἐρεθισμόν.

Σημ. Θεμ. δή- καὶ κατά μετάπτωσιν δακ- (βλ. εἰσαγ. σελ. 13,2). Ἐκ τοῦ δακ- προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ν (βλ. εἰσαγ. 14,3) δάκνω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀπό, σύν. Ἀποδάκνω = ἀποκόπτω διὰ τῶν δδόντων. Συνων. ἐπὶ τῆς μεταφορικῆς σημασίας κεντῶ, λυπῶ, τύττω, καθάπτωμαι, κ. ἄ.

Δακρύω (ώς μτβτ. = κλαίω διά τινα, ὡς ἀμτβτ. = κλαίω, χύνω δάκρυνα), πρτ. ἐδάκρυσον, μελ. δακρύσω καὶ μτγν. δακρύσομαι, ἀορ. ἐδάκρυσα, πρκ. δεδάκρυκα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. δακρύομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀορ. ἐδακρυσάμην, (μτγν.), πρκ. δεδάκρυμαι = εἰμαι

ἔνδαχρυς. Παραγ. δάκρυμα = ἀντικείμενον δακρύων, δακρυτὸς = ἀξιοδάκρυτος, ἀδάκρυτος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. δάκρυ (ὅπερ ἐκ βίζης δακ- τοῦ δάκρυ) προσλήψει τοῦ προσφύματος j (δακρύω, δακρύω). Τὸ ν είναι πανταχοῦ μακρὸν ὡς καὶ ἐν τοῖς μηνίν, ξύνω. Ἀποδακρύω = 1) χύνω δάκρυα, 2) παύομαι δακρύων. Σύνθετον καὶ μετὰ τῶν προθέσ. σύν, ἐπί, κατά.

Δακτυλοδεικτῶ, βλ. δείκνυμι, σημ.

Δαμάζω (= κατανικῶ, ὑποτάσσω, ἡμερώνω), πρτ. ἐδάμαζον, (ποιητ. καὶ μτγν.) ὡς καὶ οἱ λοιποὶ χρόνοι τῆς ἐνεργητ. φωνῆς: δαμάσω, ἐδάμασα, δεδάμακα. Παθητ. δαμάζομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. ἀορ.- ἐδαμασάμην (κατ.), παθ. ἀορ. ἐδαμάσθην καὶ ποιητ. ἐδεμήθην καὶ -ἐδάμην, πρκ. δεδάμασμαι, (μτγν.), ὑπερσ. ἐδεδαμάσμην, (ποιητ. καὶ μτγν.) Παραγ. δαμαστήρ, δάμασις = ἡμέρωσις, δαμασμός, ἀδάμαστος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ θέμ. δαμι- (πρβλ. τὰ ποιητ. δά-ω, δά-μνημι, δμῶς = δοῦλος ληφθείς ἐν πολέμῳ, δάμαρ = σύζυγος, ἀδμῆς, ἄδμητος, (ώς καὶ τὸ δαμάλης = νέος βοῦς, μόσχος, θηλ. δάμαλις), προσλήψει τῆς καταλήξ- ἀζώ κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω (βλ. λεξ. σημ.). Ἀντιθ. ἐξαγειῶ, ἐξα- γριαίνω. Συνων. χειροῦμαι, νικῶ, ἡμερῶ, τιθασεύω.

Δανείζω, πρτ. ἐδάνειζον, (μτγν.), μελ. δανείσω, ἀορ. ἐδάνεισα, πρκ. δεδάνεικα, ὑπερσ. ἐδεδανείκειν καὶ δεδανεικῶς ἦν. Μεσ. δανείζο- μαι, πρτ. ἐδανείζόμην, μεσ. μελ. δανείσομαι, μεσ. ἀορ. ἐδανεισάμην, παθ. ἀορ. ἐδανείσθην, πρκ. δεδάνεισμαι, ὑπερσ. δεδανεισμένος ἦν. Παραγ. δανειστής, δανεισμός, δάνεισμα, δανειστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δανός, τὸ = δῶρον, δάνειον, (βίζα δα-, δί-δωμι) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω (δανεισ-ίζω, δανείζω, δανείζω. (Βλ. ἀθροϊ- σημ.) Σύνθ. μετὰ τῶν προθεσ. εἰς, ἐπί, πρός, πρό. Ἀντὶ τοῦ δα- νείζομαι λέγεται καὶ δάνεισμα ποιοῦμαι. Συνων.: κίχεημι.

Δαπανάω-ῶ (= ἔξοδεύω), πρτ. ἐδαπάνων, μελ. δαπανήσω, ἀορ. ἐδαπάνησα, πρκ. δεδαπάνηκα. Μεσ. καὶ παθητ. δαπανῶμαι, πρτ. ἐδαπανώμην, παθ. μελ. δαπανηθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐδαπανη- σάμην, παθητ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ἐδαπανήθην, (μτγν.), πρκ. δεδαπάνη- μαι. Παραγ. δαπάνητος, δαπάνημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δαπάνη (ὅπερ ἐκ βίζης δα- τοῦ δάπτω = κατα- βροχθίζω, κατατρώγω, ἔξ ἥς καὶ δαψιλῆς = ἀφθονος, δεῖπνον, δέπας = ποτήριον). Ὁ υπερσ. ἐλλείπει. Σύνθ. μετὰ τῶν προθέσ. κατά, πρός. Συνων. ἀναλίσκω.

Δαρθάνω (= κοιμῶμαι), ἀπλοῦν ποιητ. Παρ^τ. Ἀττικ. πεζογό. πάντοτε σύνθετον καταδαρθάνω, ἀορ. β' κατέδαρθον (ἄνευ προσ- τακτ.), πρκ. καταδεδάρθηκα. Τὰ λοιπὰ ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ καθεύδω.

Σημ. Θεμ. δαρ- (πβλ. λατιν. dor-mio, ἔξ οὗ τὸ γαλλ. dormir) ἐκ τοῦ δαρ- διὰ τοῦ προσδιοριστικοῦ τῆς βίζης θ, δαρθ-, ἐκ δὲ τούτου προσ- λήψει τῶν προσφυμάτων -αν καὶ -ε (βλ. εἰσαγ. σελ. 16, ιβ') δαρθαν-, δαρ- θε-. Ἐπικαταδαρθάνω (=ἀποκοιμῶμαι μετὰ ταῦτα), συγκαταδαρθάνω (=συγκοιμῶμαι), κοιμῶμαι, ὑπνάτεω, καθεύδω.

Δασμολογέω-ῶ (=συλλέγω ὡς φόρον, ὑποβάλλω τινὰ εἰς φό- ρον), μελ. δασμολογήσω, ἀορ. ἐδασμολόγησα. Παθ. δασμολογοῦμαι.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ὑπονοούμενου πρωτοτύπου δασμολόγους (ἀπαντῶντος παρὰ μτγν. καὶ παραγομένου ἐκ τοῦ δασμοῦ [διανομῆ, φόρος] καὶ λέγω=συλλέγω). Θεμ. δασμολόγε- (βλ. ἀβουλῶ σημ 'Αντ' αὐτοῦ λέγεται καὶ δασμοῦς ἐκλέγω. Ἐκ τοῦ δασμοφόρος=δ πλωρώνων φόρον, ὑποτελής, καὶ τὸ δασμοφορᾶ=διδω φόρους (ποιητ.). δασμοφοροῦμες (ἐν τῷ τύπῳ δασμοφορεῖται τινι=πληρώνεται φόρος εἰς τινα Τὸ ἐνεργ. καὶ περιφρ.: δασμὸν ἀποφέρω ἢ ἀποδίδωμε.

Δασμοφορέω—ῶ, βλ. δασμολογῶ, σημ.

Δατέοματι (=διαιρῶ, διανέμομαι τι μετά τινος), ἀποθετ. καὶ ποιητ., ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῷ μεσ. ἀρχ. ἐδασμῆ (καὶ ἄν—). Παραγ. ἀνάδαστος=δ ἐκ νέου μοιρασθείς.

Σημ. Θεμ. δα(τ)- (πρβλ. δαῖσω, ποιητ.=διακόπτω εἰς δύο, διαχρήσιμος=διαιροῦμαι, δαίνυμι, ποιητ. καὶ παρ' Ἡροδ., =παραέχει γεῦμα ἢ συμπόσιον), (συν)δαῖτυμάν, δασμὸς (ἐκ τοῦ δατ.-σμδ.-ς), ἀναδεσμός, δάσμενσις (=διαιρεσίς). Συνων. ἀγαμερίζομαι. (Πρβλ. «ἄναδάσσεις», Ἀττικοί, ἀναμερίσασθαι «Ἐλληνες». Μοῖρις).

Δέδογματι, βλ. δάκνω,

Δέδοικα ἡ δέδια (=φοβοῦμαι), παρακείμ. μὲ σημασίαν ἐνεστάτος τοῦ εὐχρήστου μόνον παρ' ἐπικοῖς ποιητ. ὁ δείδω=φοβοῦμαι (δριστ. δέδοικα, -ας, -ε, -ασι, ἀπαρ δεδοικέναι, μτχ. δεδοικώς, -νῖα, -ός καὶ : δέδια, δέδιας, μτγν., δέδιε, δέδιμεν, δέδιτε, δεδίασι, ὑποτ. δεδίη δεδίωσι, προστ. : δέδιθι, δεδίτω, ποιητ. καὶ μτγν., ἀπαρ. δεδιέναι μτγ. δεδιώς, -νῖα, δεδιός.) Ὅτερος. μὲ σημασ. πρτ. ἐδεδοίκειν καὶ ἐδεδοίκη (ἐδεδοίκεις, ποιητ., ἐδεδοίκει, ἐδεδοίκεσαν, καὶ : ἐδεδοίκειν ἐδεδίεις, ἐδεδίει, ἐδέδισαν). Μεσ. μελ. ὃς ἐνεργ. δείσομαι καὶ μτγν δείσω, ἀρχ. ἐδεῖσα (καὶ πλειστάκις κατέδεισα). Ὁ πρκ. καὶ δ ὑπεροπ (τὸ ἔχω δηλ. φοβηθῆ κλπ.) ἐξ τοῦ φοβοῦμαι ἢ τῆς περιφο. εἰς φόροι καθίσταμαι ἢ ἄλλων συνων. καὶ περιφράσεων. Παραγ. δεῖμα=τρόπος, κατάπληξις, ἐξ οὐ δειμαίνω, δέος=φόρος, τούμος· πρβλ. τὰ ἐξ αὐτοῦ ἀ-δεής (ἐξ οὐ ἀδεῖα). δειλός, δεινός (κυρίως δεεινός, ὡς ἔλεος— ἐλεεινός). (πρβλ. καὶ δεισιδαίμων).

Σημ. Θεμ. δει-, ἐξ οὗ κατά μετάπτωσιν δι-. Ὁ πρκ. καὶ δ ὑπεροπ ἐν μέν τῷ ἑνικῷ μεταβάλλουσι τὴν διφθογγον ει εἰς οι, ἐν δὲ τῷ πληθυντ. εἰς ί. Οἱ μετά οι τύποι τοῦ πληθυντ. ἐσχηματίσθησαν καὶ ἀναλογίαν πρὸς τὸν ἑνικ., οἱ δὲ μετά οι τοῦ ἑνικοῦ καὶ ἀναλογ. πρὸς τὸν πληθυντ. (Πρβλ. οἴδαμεν, οἴδατε, οἴδασι, διὰ τὸ οἴδα, οἴσθα, οἴδε). Τὸ α' καὶ β' πληθυντ. προσ. τοῦ πρκ. ώς καὶ δ πληθ. τοῦ ὑπερουντ. σχηματίζονται ἀνεύ χρονικ. προσφ.: δέδιμεν, δέδιτε, ἐδέδιμεν κτλ. ἀλλά δεδίασι). Ἐνεργητ. τοῦ δείδω τὸ δεδίττομαι=έκφοβῶ. ὅπερ παρὰ μτγν. ἔχει καὶ τὴν σημασ. τοῦ φοβοῦμαι. Τὸ οὐδετερ. τῆς μτχ. λαμβάνεται καὶ ὡς οὐσιαστ. (τὸ δεδίδε=δ φόρος). Παρὰ πεζογραφ. προτιμῶνται οἱ μετά τοῦ ί τύποι. Τὸ ὁ διαφέρει ἐνίστε τοῦ φοβοῦμαι (πρβλ. «δέος... κακοῦ ὑπόνοια, φόρος δὲ ἡ παραντίκα πετόσις»). Ἄμεικτός τοῦ φοβοῦμαι τὸ : δρεωδῶ, δκνῶ.

Δεῖ, βλ. δέω.

Δείκνυμι καὶ δεικνύω (=δεικνύω, φανερώνω), πρτ. ἐδείκνυν, καὶ ἐδείκνυν, μελ. δεῖσω, ἀρχ. ἐδεῖξα, πρκ. δέδειχα, (ἐπι—). Μεσ. καὶ παθ. δείκνυμαι, πρτ. ἐδεικνύμην, μεσ. μελ. δείξομαι, παθ. μελ.

δειχθήσομαι, μεσ. ἀρ. ἐδειξάμην, παθ. ἀρ. ἐδείχθην, πρκ. δέδει-
γμαι, ὑπερσ. ἐδεδείγμην, τετελ. μελ. δεδειγμένος ἔσομαι καὶ μτ/ν.
δεδείξομαι. Τὸ μεσ αὐτοπ. κατ' ἀνάλυσιν: δείκνυμι ἔμαυτόν. Παραγ.
δείκτης, δεῖγμα, δεῖξις, δεικτέος, δεικτέον, δυσαπόδεικτος, ἀναπό-
δεικτος.

Σημ Τὸ δ. ἐκ θεμ. δεικ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφ. -νυ (βλ. εἰσαγ.
σελ. 16, 1α'), δείκνυ-μι (δείκ-νυ-ω) (λατιν. in-dico=μηνύω, δηλῶ, in-dex,
icis=μηνυτής, δείκτης). Τὸ δ. ως καὶ πάντα τὰ εἰς -νυμι σχηματίζει
τὴν εὔκτικήν τοῦ ἐνεστ. κατὰ τὰ βαρύτονα (δεικ-νύ-οιμι, δεικ-νυ-οίμην.)
Τὸ ν τοῦ ν είναι μακρὸν εἰς τὸν ἐνικ. ἀριθ. τῆς δριστ. τοῦ ἐνεστ.
καὶ τοῦ πρ. καὶ εἰς τὸ β ἐνικ, τῆς προστακτ. (δεί-κνυ). Σύνθετον
μετὰ τῶν προθέσεων: ἀπό, ἐν, ὅπο, ἀντεπι-, ἀπά, κ. ἄ. Τὸ παρασύν-
θετον δακτυλοδεικτώ μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. Περιφρ. ἀπόδειξιν ποιοῦμαι ή
φέρω τινὸς ή παρέχομαι, ἐπίδειξιν ποιοῦμαι τινος. Συνων.: δηλῶ, μηνύω,
σημαίνω, ἐμφαίνω.

Δείλιάω -ῶ, (μτ/ν.). Σύνηθες ἐν τῷ συνθ. ἀποδειλιῶ (=ἔχω πο-
λὺν φόβον. ἀποφεύγω τι), μελ. ἀποδειλιάσω, ἀρ. ἀποδειλίασα, πρκ.
ἀπο(κατα)δειλιάκα. Παραγ. δειλίασις, ἀποδειλίασις, ἀποδειλιατέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δειλία, ὅπερ ἐκ τοῦ δειλός (βλ. δέδοικα). Περιφρ.:
δειλός είμι. Ἀντιθ. θαρρώ. Συνων. δκνῶ, φιλοψυχῶ.

Δείμασθαι, βλ. δέμω.

Δειπνέω -ῶ (=τρώγω· παρ² Ἀττικ. τρώγω τὸ κύριον φαγητὸν
τῆς ἡμέρας) δμαλόν. Παθ. ἀρ. παρεδειπνήθην, (μτγν.) (=ἰπεστε·
οἴηθην τοῦ δειπνου), μτκ. πρκ. παραδειπνημένος, (μτγν.). Παραγ.
δειπνητής, δειπνητήριον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δειπνον (βλ. δαπανῶ, σημ.). Θεμ. δειπνε-, ἔξ οὖ
δειπνείω-έω-ῶ, (βλ. ἀθλῶ, σημ.).

Δειπνίζω (=φιλεύω τινὰ ἐν δείπνῳ, φιλοξενῶ), πρτ. ἐδείπνιζον,
μελ. δειπνῶ, (μτγν.), ἀρ. ἐδείπνισα. Παθ. πρκ. δεδειπνισμένος,
(μτγν.), (πρβλ. βοάς δεδειπνισμένων θεατῶν=ἐπιχρότητιν θεατῶν
διεφθαρμένων διὰ δείπνων).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δειπνον προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ'
ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Συνων. ἐστιώ, εὐωχῶ.

Δειπνοποιέω -ῶ (=παρέχω δειπνον), (μτγν.), πρτ. ἐδειπνο-
ποίουν Μεσ δειπνοποιοῦμαι (=δειπνῶ), πρτ. ἐδειπνοποιούμην, μεσ.
ἀρ. ἐδειπνοποιησάμην.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὑπονοούμενου πρωτοτύπου
δειπνοποιὸς (δειπνον, ποιῶ) Θεμ. δειπνοποιε- (βλ. ἀθρούλω, σημ.). Συνων.
τῷ μὲν ἐνεργ. τά: δειπνίζω, ἐστιώ, τῷ δὲ μέσω τὸ δειπνῶ.

Δείσας, βλ. δέδοικα.

Δεκάζω (=νιαφθείρω διὰ δώρων, διοιδοκῶ τινα), ἀρ. ἐδέκασα
(συν-). Παθητ. δεκάζομαι, (μτγν.), πρτ. ἐδεκαζόμην (=ἐδεκόμην δῶ-
ρα), πρκ. δεδέκασμαι. Παραγ. δεκασμός, ἀδέκαστος.

Σημ. Θεμ. δεκαδ-, ἔξ οὖ δεκάδ-յω (βλ. εἰσαγ. σελ. 15 β', 3) δεκάζω.
Τὸ δ. ή ἐκ βίζης δεκ- τοῦ δέχομαι, οἵτινος χρησιμεύει ως θαυμαστι-
κὸν ή ἐκ τοῦ ἀριθμ. δεκάς ώς ἐβδομάζω, τετράζω κ. ἄ. (πρβλ. τὸ λατιν.
decem decurio=τούς δέκα δεκάζω, δώροις διαφθείρω). Συνδεκάζω=δια-

φθείρω δλους τοὺς δικαστάς μὲ χρήματα. Τὸ ἐνδεκάζω=έορτάζω τὴν δεκάτην ἡμέραν ἔν τινι τρόφῳ. ('Ἐν τούτῳ τὸ ἀριθ. δεκάς ἔχει Ἰσως τὴν ἔννοιαν τῆς διὰ τοῦ ἀντιστοίχου τακτικοῦ δηλουμένης ἡμέρας). Παθητ. τοῦ δ. καὶ τὸ δωροδοκῶ, διπερ παρ' ἀρχαίοις=δέχομαι δῶρα.

ΔΕΚΑΤΕΥΩ (= λαμβάνω ἢ ἀπαιτῶ τὴν δεκάτην ὡς φόρον, λαμβάνω τὸν δέκατον ἀνθρωπὸν καὶ πιφαδίδω εἰς θάνατον [ἐν πολέμῳ], μελ. δεκατεύσω, ἀνο. ἐδεκάτευσα. Παθ. ἀνο. ἐδεκατεύθην. Παραγ. δεκατεία, δεκάτευσις, δεκάτευμα, δεκατευτής (ἔξ οὐδεκατευτήριον=δεκατηλόγιον=τόπος ἐν ᾧ πληρώνονται τὰ δέκατα, τελωνεῖον).

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ δεκάτη (ἐνν. μερὶς) πρόσληψει τῆς καταλήξ-εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Περιφρ.: τὴν δεκάτην ἐκλέγω.

ΔΕΛΕΑΖΩ (= ἔξαιτατῶ ἢ συλλαμβάνω διὰ δολώματος), μελ. δελεάσω, (μτγν.). Παθητ. δελεάζομαι. Παραγ. δελεασμός, δελέασμα, δελέαστρον, δελέαστρα.

Σημ. Τὸ δ. δέλεαρ, -ατος (=δόλωμα, πρβλ. δόλ-ος, λατιν. dol-us) κατ' ἀναλογίαν τῶν ὀδοντικολήκτων εἰς .ιω (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Συνων. ἀπατῶ.

Δέμω (=κτίζω), μέσ. ἀνο. ἐδειμάμην, παθ. πρκ. δεδμημέναι (οἰκήσεις) Τὰ λοιπὰ ποιητ. καὶ μτγν.

Σημ. Θεμ. δεμ-, ἔξ οὐδεκατη δόμοις, δομῶ, δῶμα καὶ πιθ. δέμας (=σῶμα ὡς οἰκος τῆς ψυχῆς). Πρβλ. καὶ λατιν. domus.

ΔΕΞΙΟΔΟΜΑΙ—Οῦμαι (=χαιρετίζω διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, ὑποδέχομαι), αεικτὸν ἀποθετ. προτ. ἐδεξιούμην, μεσ. μελ. δεξιώσομαι, μεσ. ἀνο. ἐδεξιωσάμην, παθ. ἀνο. ἐδεξιώθην. Παραγ. δεξίωσις, δεξίωμα.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ δεξιός, δπερ ἔκ τοῦ δίζης δεξ- ἐκτεταμένου τύπου τῆς δίζης δεξ- τοῦ δέχομαι (πρβλ. δεξιάζω=μεταχειρίζομαι τὴν δεξιάν χεῖρα). Αντιδεξιοῦμαι=ἀνταποδίδω τὸν χαιρετισμόν. Συνων. ὑποδέχομαι.

Δέρω (=δέρων), πρτ. ἐδερον, (ποιητ.), μελ. δερῶ, (ποιητ.), ἀνο. ἐδειρα, (ἔξ-) Παθ. μελ. β' δαρήσομαι, παθ. ἀνο. β' ἐδάρηη, (ἀπ-), πρκ. δέδαρομαι, ποιητ. Παραγ. δέρμα, δέρη=τραγήλος, λαιμός, δορά, δέρας, δέρροις=βυθρισμὸν κάλυμμα ἢ ἐπένδυμα, δέρρεις=παραπέτασμα ἐκ δερμάτων, δαρτός, νεόδαρτος.

Σημ. Θεμ. δαρ-, δερ-. Δέρω, δνευ προσφύματος. Ποιητ. τύποι εύχρηστοι, δταν τὸ μέτρον ἀπαιτῆ ἢ πρώτη συλλαβὴ νὰ είναι μακρά, είναι οἱ κάτωθι: δαίρω, δείρω, (δαρ-ιω, δαίρω, δέρ-ιω, δέρρω, δείρω-βλ. είσαγ. σελ. 15, β'). Παρά ποιηταῖς καὶ μτγν. τὸ δ. σημαίνει καὶ κινπῶ, μαστιγώνω. Συνθ. μετὰ τῶν προθεσ. εἰς, ἀπό. Συνων. λεπτω, ποιητ.

ΔΕΣΜΕΥΩ (=βάλλω εἰς τὰ δεσμά, δένω σφιγκτά), ἀνο. ἐδέσμευσα. Παθ. πρκ. δεδέσμευμαι. Παραγ. δεσμευτής, δέσμευσις.

Σημ. Τὸ δ. δασμὸς πρόσληψει τῆς καταλήξ-εύω, κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Τὸ δεσμὸς ἔκ τοῦ δέω-δῶ=δένω. 'Ἐν Ἑλλην. ἐπιγραφαῖς καὶ παθητ. δορ. ἐδεσμεύθην. Περιφρ.: ἐν δεσμοῖς δεῖν τινα, ἐν δεσμοῖς είμι, ὃν παθητ.: ἐν δεσμῷ δεῖσθαι ὑπό τινος, δεσμοὶ γίγνονται. Βλ. καὶ δέω-δῶ.

ΔΕΣΠΟΖΩ (=είμαι κύριος, δεσπότης, ἐξουσιάζω), πρτ. ἐδέσποζον, μελ. δεσπόσω, (ποιητ.), ἀνο. ἐδέσποσα. Παθητ. δεσπόζομαι. Παραγ. δέσποσμα=δεσποτικὴ θέλησις, δεσποτός, ἀδέσποτος.

Σημ. Τὸ ὁ ἔκ τοῦ (δεμσ-πότης) δεσπότης (πρβλ. καὶ τὰ λατιν. *domus* =οἶκος, *potens* =ισχυρός, *potior* =κρατῶ, κυριεύω, ὡς καὶ τὸ πόσις =σύζυγος, κύριος τῆς γυναικός). Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξης, καὶ τὸ δεσποτῶ =δεσπόζω, δεσποτοῦμαι =κυβερνῶμαι δεσποτικῶς, καὶ τὸ μτγν. δεσποτεύω. Πειοφρ. δεσπότης τινος καθίσταμαι.

ΔΕΣΠΟΤΩ, δεσποτεύω, βλ. δεσπόζω, σημ.

Δέχομαι (=ἀποδέχομαι, λαμβάνω) ἵποθετ., πρκ. ἐδεχόμην, παθ. μελ. δέξομαι, παθ. μελ. δεχθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρο. ἐδεξάμην, παθ. ἀρο. μετὰ παθητ. διατ. — ἐδέχθην, (εἰσ-), πρκ. δέδεγμαι, ὑπεροτ. ἐδεδέγμην. Παραγ. δέκτης, δεκτήρ, δέκτωρ, δοκάνη, δοκός, δεξαμενή, δοχεῖον, ὑποδοχή, δεξιός, δεκτός, δεκτέος, ξενο-δόχ-ος.

Σημ. Θεμ. δεκ- (Ιων. δέκ-ομαι ἔκ τοῦ δοκεώ), ἔξ οὖ δέχ-ομαι κατ' ἀναλογίαν ἥτοι κατὰ τὰ ἔξω, φρέξω, ἄρξομαι, δὲν δὲν. ἔχω, φρέχω, ἄρχομαι, ἐσχηματίσθη καὶ δέχομαι ἔκ τοῦ δέξομαι. Τὰ πλείστα τῶν εἰς -δόκος-δοκεῖον σύνθετα ἀποχωρισθέντα τοῦ δέχομαι (ώς τὸ ἀλείφω τοῦ λιπαρός, λίπα, κ.τ.δ.) ἐφέροντο ἐπὶ μακρὸν ἢ καὶ διὰ παντὸς μετὰ τοῦ ἀρχαίου καὶ τοῖς Ο'. Τὸ ἐνδέχεται λαυράνεται καὶ ἀπροσώπως (βλ. Εύριπιδη καὶ τοῖς Ο'). Τὸ δένδέχεται είναι παθητ. παρ. περὶ τῶν προθεσ.: διά, ἐν, ἀνά, πρός, ὑπό, κατά, κ. ἀ.

Δέχομαι καὶ λαμβάνω ἔνιοτε συμπίπτουσι. Τὸ δέχομαι δυμως κυρίως σημαίνει λαμβάνω τὸ προσσφερόμενον ἐν χερσί, τὸ δέ λαμβάνω λέγεται περὶ τοῦ ἀπλῶς λαμβάνοντος.

Δέω—ῶ (=δένω, δίπτω εἰς τὰ δεσμά). (ὑποτ. δῶ, ἀπαρ. δεῖν, μτχ. δῶν), πρτ. ἔδουν μελ. δήσω, ἀρο. ἔδησα, πρκ. δέδεκα, ὑπερο. ἐδεδέκειν. Μεσ. καὶ παθ. δοῦμαι ἔκ τοῦ δέομαι, πρτ. ἔδούμην, παθ. μελ. δεθήσομαι, μεσ. ἀρο. α'-ἐδησάμην, (ἀν·), παθ. ἀρο. ἐδέθην, πρκ. δέδεμαι, ὑπερο. ἐδεδέμην, τετελ. μελ. δεδήσομαι. Τὸ μέσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: δῶ ἐμαυτόν. Παραγ. δέσις, δεσμός, δέσμη, δεσμίς, δέμα, δετή, ἐνν. λαμπάς=ξύλινη συναποτελούντα δέσμην, διάδημα=ταινία, ὑπόδημα, ἀδετος, συνδετός, ἀνυπόδητος, μεταδοτέον.

Σημ. 1. Θεμ. δεσ- (ἔξ οὖ δὲνεστ. δέσ-ω, δέω, δῶ), δε- (πρβλ. καὶ: δέσ-υλος, δόδεσ-υλος, δόδεσ-υλος, δεσ-μός). Τὸ δέ κατοι ἔχει δέσ-υλος, δόδεσ-υλος, δόδεσ-υλος, δεσ-μός). Τὸ δέ κατοι τοὺς τύπους. Θεμ. μονοσύλλαβον, λήγον εἰς ε συναιρεῖται εἰς δλους τοὺς τύπους. Ό χαρακτήριο ἐκτείνεται εἰς η μόνον εἰς τοὺς ἐνσίγμους χρόνους (πρβλ.: δήσω, ἀλλὰ δέδεκα). Σύνθετ. μετὰ τῶν προθ.: ἐν, κατά, περί, σύν, κ. ἀ. Άναδῶ=δένω πρὸς τὰ ἐπάνω, στεφανώνω, ἐνδῶ=δένω ἐν τινι, περιπλέκω, ὑποδῶ=δένω ύποκάτω, προσδένω ύπο τοὺς πόδας σανδάλια ἢ ύποδήματα, ὑποδοῦμαι (καθόρνους κτλ.), οὖ δέντιθ. ύποδένομαι, διαδεῦμαι=δένω τὴν κόμην, ἔξ οὖ διάδημα. Συνων. δεσμεύω.

Σημ. 2. Ἐπικόδις τύπος τοῦ δέω μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ είναι τὰ δέ-δη-με (ώς τὸ τιθημι ἔκ τοῦ *θέω). Τοῦ δίδημη ἀπαντᾶ μόνον παρά Ξενοφ. τὸ γ' πληθ, τῆς δρίστ. διδέασι.

Δέω (=ἔχω ἀνάγκην, στεροῦμαι) καὶ ἀποσύρως δεῖ (ὑποτ. δέῃ, εὐκτ. δέοι, ἀπαρ. δεῖν, μτχ. δέον), πρτ. ἔδεον (καὶ ἀποσ. ἔδει), μελ. δεήσω (καὶ ἀποσ. δεήσει), ἀρο. ἔδέησα (καὶ ἀποσ. ἔδεήσε), πρκ. δεδέκει Μεσ. δῶς ἀποθ. δεομαι (δέει ἢ δεῖται, κλπ.). (=γοειάζομαι, ζητῶ, παρακαλῶ), πρτ. ἔδεόμην, μελ. δεήσομαι, παθητ. μελ. δεηθήσομαι, (μτγν.), παθητ. ἀρο. δῶς μέσ. ἔδεήθην, πρκ. δεδέημαι Παραγ. δέσις, δέημα, ἐνδεής, ἀδέητος.

Σημ. Θεμ. δε- ἔξι οὖ προσλήψει τοῦ προσφύμ. -ε, δεε- (βίζα δεΕ-δυνή πρβλ τὰ ποιητ. δένομαι=δέομαι, δύη=ἔλλειψις, ἀνάγκη, δυστυχία). 'Ο χαρακτήρ ε συναιρεῖται μόνον δπου ἀκολουθεῖ ε ἡ ει (πρβλ. δέω θέομαι). 'Αλλά δεῖ, ἔδει κτλ.). 'Ως προσωπικὸν τὸ β. χρησιμεύει διὰ τὴν περίφρασιν ἀσιθμῶν συνθέτων οἷοι οἱ 18, 19, 28, 29 κτλ., οὓς οἱ ἀρχαῖοι ἔξεφερον δι' ἀφαιρέσεως: ἐτη ἐνδέ δέοντα εἴκοσιν (λατ. undeviginti). Τὸ μεσ. δέομαι παρὰ πεζογραφ. προσωπικόν. Δέοματι τινος (πραγμ.)=δεῖ μοι τινος=ἔχω ἀνάγκην τινός. Δέοματι τινος (προσ.)=παρακαλῶ τινα (ἀλλά μόνον ἐπακολουθοῦντος οὐδὲ ἀντων. ή ἐπιθ. ή ἀπαρ., διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀντὶ τῆς περιφρ. δέοματι τινος χρησιμοποιεῖται ή αἰτῶ τεντι, λ. χ. δέοματι ὑμῶν τοῦτο ή δέοματι ὑμῶν χεήματα παρέχειν, ἀλλά: αἰτῶ ύμᾶς χεήματα). Αἱ μετὰ γενικῆς φράσεις: πολλοῦ, δλίγον, διάρχω τοῦ νά... (πρβλ. Οι πολλοῦ δέωντας ἔχειν τῷ κατηγόρῳ [=δένει μοῦ λείπει πολλού, σχεδὸν δφειλω εύγνωμοούνην εἰς τὸν κατήγορον]). 'Ενδέομαι, προσδέομαι (=δένει ἔχω ἀρκετά) Περιφρ.: ἀντὶ τοῦ δέομαι, δέησιν ποιοῦμαι, ἀντὶ τοῦ ἔγι δέοματι τινος: ἐνδέης εἰμι τινος, ἐνδέλας ἔχω. Συνων. χεή, πρέπει, προσ-ήμει (τοῦ δεῖ), ἴμετεύω, ἀντιβολῶ (τοῦ δέομαι).

Δηλόω—ῶ (==φανερώνω, κάμνω γνωστόν) πρ. ἐδήλουν, μελ. δηλώσω, ἀιρ. ἐδήλωσα, πρκ. δεδήλωκα. Παθητ. δηλοῦμαι, μεσ. μελ. ὥς παθ. δηλώσομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. δηλωθήσομαι, παθ. ἀιρ. ἐδηλώθην, πρκ. δεδήλωμαι, τετελ. μελ. δεδηλώσομαι, (μτγν.). Παραγ. δήλωσις, δήλωμα, δηλωτός, δηλωτέον.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ δῆλος Τὸ γ' ἐνικ. καὶ ἀπροσ.: δηλοῖ (=δηλόν ζοτι). Συνθετ. παρ' Ἀττικ πεζογρ. μετὰ τῶν προθέσ. πρό, παρά. Πα-φαδήλω=ἀναγνέλλω, κατηγοιῶ ἐκ τοῦ πληγίου. Παρὰ μτγν. σύνθετον καὶ μετ' ἀλλών προθέσ.: ἀστρ., ἀνά, διά, ἐκ, ἐπί, πρός, σύν, υπό. Πε-ριφρ.: δήλωσιν ποιοῦμαι, δήλον ή κατάδηλον ποιῶ, ἔξι οὖ παθητ. τὸ κα-τάδηλός εἰμι ή γίγνομαι.

Δημιγγάγεω—ῶ (==όδηγῶ τὸν λαόν, εἴμαι δημιαγωγός· σχεδὸν ἀείποτε ἐπι κακῆς σημασίας), μελ. δημιαγωγήσω.

Σημ. Τὸ β. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δημιαγωγὸς (δῆμος ἔγω) (=δηγων τὸν δῆμον, φατριαστικὸς βήτωρ). Θεμ. δημιαγωγε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Τὸ μτγν. καταδημιαγωγῶ (=διά δημιαγωγιῶν καὶ τεχνασμάτων ἔξαπατῶ τινα). Περιφρ. δημιαγωγός εἰμι ή καθίσταμαι.

Δημηγορέω—ῶ (==όμιλῶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου). κατ., ἐδημηγόδουν, μελ. δημηγορῆσω, ἀιρ. ἐδημηγόησα, πρκ. δεδημηγόηη κα. Παθ. πρτ. ἐδημηγορεῖτο, πρκ. δεδημηγόρημαι (μόνον ἐν τῇ μτχ. τὰ δεδημηγορημένα=δημόσιαι ἀγορεύσεις).

Σημ. Τὸ β. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δημηγόρος (δῆμος, ἀγορεύω). Θεμ. δημηγορε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. δημηγορίαν ποιοῦμαι, δημη-γόρος εἰμι ή γίγνομαι. Συνων. ἐγτοσεύω, ἀγορεύω.

Δημιουργέω—ῶ (==εἴμαι δημιουργός, ἀσκῶ ἐπάγγελμά τι, ἀσκῶ, γυμνάζω), ἀιρ. ἐδημιούργησα. Παθητ. δημιουργοῦμαι, παθ. ἀιρ. ἐδημιούργηθην, πρκ. δεδημιούργημαι. Παραγ. δημιουργημα, δημιουρ-γεῖον = τὸ ἐγγαστήριον.

Σημ. Τὸ β. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δημιουργὸς (ἐπικ. δημιουργεῖς, {δῆμος *ἔγω} = δημιουργόμενος ἔργον ὀφέλιμον εἰς τὸν λαόν, ἔμπει-ρος τεχνίτης, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἰδιώτης) ἔξι οὖ δημιουργία. Θεμ. δημιουργε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ.: δημιουργός εἰμι τινος.

Δημοκρατέομαι — οῦμαι (=ζῶ ἐν δημοκρατίᾳ), ἀποθετ. πα-
ντ. διαθέσ., πρτ. ἐδημοκρατούμην, μεσ. μελ. δημοκρατήσομαι, παθ.
ελ. δημοκρατηθήσομαι, πυκ. δεδημοκράτημαι.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δῆμος καὶ κρατῷ ἄνευ διαμέ-
σου. Θεμ. δημοκρατεῖ (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἀντιθ. ἀριστοκρατοῦμαι. Πε-
ριφ.: ἐν δημοκρατίᾳ πολιτεύομαι, ἐν δημοκρατίᾳ ζῶ.

Δημοσιέω — ὡ (=καθιστῶ τι δημόσιον), ἀυρ. ἐδημοσίωσα. Παθ.
οχ. δεδημοσίωμαι (=εἴμαι κοινῶς γνωστός, είμαι ἔγνωσμένος).

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ δημόσιος. Περιφρ.: ποιῶ τι δημόσιον, παθητ. δῆ-
μους γίγνεται, δημόσιος γίγνομαι. Συνων. δημεύω, δημοσιεύω, διπέρ ση-
αλνει καὶ μετέρχομαι πολιτικὸν ἔργον (ἀντιθ. ίδιωτεύω) ἢ δημόσιον ἐπάγ-
ελμα, παρὰ δὲ μτγν. κάμνω γνωστόν, δημοσιεύω.

Δημόσιο — ὡ (=λεηλατῶ, διαρράξω χώραν, καίω, δημεύω), πρτ.
δήμουν, μελ. δημώσω, ἀυρ. ἐδήμωσα. Παθ. δημοσίαι, μεσ. μελ. μετά
τατ. σημασ. δημόσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀυρ. α' ἐδημοσάμην, (μτγν.),
παθ. ἀυρ. ἐδημόσιην, (ποιητ. καὶ παρ' Ἡροδ.), πρκ. δεδήμωμαι, (μτγν.)
Παραγ. δήμωσις, ἀδήμωτος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἐπικοῦ δήμος, δωρικοῦ δάῖος = καταστρεπτικός
(κυρίως ἐπὶ πυρός), διπέρ ἐκ τοῦ ποιητ. δαῖος = καίω. (Πρβλ. καὶ τὸ
Ομηρ. δηγότης, -ητος=μάχη). 'Ρίζα δαF, ἐξ οὗ δαῖς, δάς, δαλός, δαυλός.
Συνων. λεηλατῶ, φθείρω, κατακόπτω.

Διαβιβάζω, βλ. βιβάζω.

Διαγκυλόσομαι — οῦμαι (διαγκυλίζομαι, διαγκυλέομαι—οῦμαι,
μτγν.) ἀποθ. = κρατῶ ἀκόντιον ἐκ τῆς ἀγκύλης, δηλ. τοῦ ἴμαντος μό-
νον ἐν τῇ μτχ. τοῦ μεσ. ποκ. διηγκυλωμένος, διηγκυλισμένος, διηγκυ-
λημένος = ὃν ἔτοιμος νὰ δέψῃ.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἀγκύλη. 'Ρίζα δάγκ-, ἐξ ἥς ἀγκος = καμπυλόν τε
ἢ κοῖλος, ἀγκάλη, ἀγκών, ἀγκιστρον, ἀγκυφα. Απλοῦν τὸ δὲ δ. μτγν.

Διαιτάω — ὡ (=τρέφω κατά τινα ὠρισμένον τούπον, χρίνω περί-
τινος), πρτ. -εδιήτων (κατ-), μελ. διαιτήσω, ἀυρ. ἐδιήτησα, πρκ. δεδι-
ήτηκα, ὑπερσ. -εδεδιητήκειν (κατ-) Μεσ. καὶ παθ. διαιτῶμαι (=διά-
γω κατά τινα τούπον, ζῶ), πρτ. ἐδιητώμην, μεσ. μελ. διαιτήσομαι,
μεσ. ἀυρ. -εδιητησάμην, (κατ-). παθ. ἀυρ. καὶ μεσ. ἐδιητήθην, πρκ.
μεταβολή διαιτήμαι, ὑπερσ. ἐδεδιητήμην (εξ-). Παραγ. διαιτητής (εξ οὗ διαι-
τητήριον), διαιτήμα, ἐνδιαιτήμα, διαιτησις, διαιτητέον.

Σημ. 'Ρίζα δά, ἐξ ἥς καὶ τὸ ἐπικ. δι-άω = πνέω, διπέρ πιθανῶς ἀρ-
χικός τύπος τοῦ ζῶ. Ἐν συνθέσει τὸ δ. αὐξάνεται καὶ ἀναδιπλασιάζ.
ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν (βλ. ἔπειγω, σημ.). Τὸ διηγτώμην κτλ. μεταγενέστερα.
Τὸ οὐσιαστ. διαιτα προήλθεν ἀναδρομικῶς ἐκ τοῦ διαιτῶ. Καταδιαιτῶ
= ὡς διαιτητής ἐκφέρω κρίσιν ἐναντίον τινός, ἀντιθ. ἀποδιαιτῶ. 'Ἐκ-
διαιτῶμαι = μεταβάλλω συνθετικά, ξειεις. Αντιτὸ διαιτῶμαι λέγεται
καὶ διαιταν ποιοῦμαι.

Διακονέω — ὡ (=ὑπηρετῶ, προσφέρω ὑπηρεσίας), πρτ. ἐδιακό-
νουν, (ποιητ.), καὶ διηκόνουν (μτγν.), μελ. διακονήσω, ἀυρ. ἐδιακόνη-
σα (ἐν τῷ ἀπαρ. διακονήσαι καὶ τῇ μτχ. διακονήσας) καὶ μτγν. διηκό-
νησα, πρκ. δεδιηκόνηκα, (μτγν.), ὑπερσ. ἐδεδιηκόνηκειν, (μτγν.). Μεσ.
νησα, πρκ. δεδιηκόνηκα.

καὶ παθ. διακονοῦμαι (=παρέχομαι, χορηγοῦμαι), πρτ. διηκονούμην, (μτγν.), μεσ. μελ. διακονήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. διηκονησάμην (μτγν.), παθ. ἀρ. ἐδιακονήθην, πρτ. δεδιακόνημαι. Παραγ. διακονητής, διακονήτρια, διακόνησις, διακόνημα, διακονητέον.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ διάκονος, Ἰων. διήκονος=ὑπηρέτης, θεράπων. Παρ' Ἀττικ. τὸ ὁ. αὐξάνεται καὶ ἀναδιπλασία. ἔξωθεν (πρβλ. ἐδιακόνουν, ἐδιακονήθην), παρὰ δὲ μτγν. ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. Περιφρ.: διάκονός εἰμι, τάττω ἐμαυτὸν ἐπί τινα διακονίαν (=ἐπαγγέλλομαι τι). Παρὰ μτγν. τὸ μεσ. διακονοῦμα = διακονῶ (Πρβλ. καὶ τὸ νεοελλην. διακονεύω=ἐπαιτῶ ἐκ τῆς ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ σημασία. ἔλεεν πιστοχοὺς ἐξ ἰδίων). Σύνων. ὑπονεγώ, θεραπεύω.

Διαλαχών, βλ. λαγχάνω.

Διαλέγω (=συλλέγων διαγειρίζω, ἐκλέγω). μέλ. διαλέξω, ἀρ. διέλεξα. Παραγ. διαλογή.

Σημ. Θεμ. λε· (βλ. λέγω· α').

Διαλέγομαι (=ἀιμοιβαίως, λέγω, συνομιλῶ), ἀποθετ., πρτ. διελεγόμην, μεσ. μελ. διαλέξομαι. παθ. μέλ. ὡς μέσ. διαλεχθήσομαι, μεσ. ἀρ. β' διελέγην, (μτγν.), πρκ. διείλεγμαι, ὑπερσ. διειλέγμην. Παραγ. διάλογος, διάλεξις, (ὅμηματ. ἐπιθ. πολλάκις καὶ ὡς οὐσιαστ.), διάλεκτος, διαλεκτέον.

Σημ. Θεμ. λέγ-. Προσδιαλέγομαι=1) διαλέγομαι, 2) ὀποκρίνομαι ἐν διαλόγῳ ἢ συζητήσει. Περιφρ. εἰς λόγους ἔρχομαι τινε.

Διαμαρτυρεῦμαι, βλ. μαρτύρομαι.

Διανοέομαι—σῦμαι (=ἔχω κατὰ νοῦν σκέπτομαι), ἀποθ. μετ' ἔνεργ. διανήσε., πρτ. διενοούμην, μεσ. μελ. διανοήσομαι, παθητ. μέλ. διανοηθήσομαι, μεσ. ἀρ. α' διενοησάμην, (μτγν.), παθ. ἀρ. ὡς μεσ. διενοήθην, πρκ. διανενόμαι, ὑπερσ. διενενοήμην. Παραγ. διανόημα, διανόητος, ἀνανόητος, διανοητέον.

Σημ. Τὸ δὲ ἔνται παρασύνθ. ὡς σχηματισθὲν κατ' ἀλήθειαν ἐκ τῆς φράσεως διὰ τοῦ νοῦ βάλλω (πρβλ. ἐπί γῆφον καλεῖν τὸν δῆμον=ἐπιψηφίζειν, πέμπω ἐς ιδρακας = ἐσκορακίζω κ. ἄλλ.).

Διαχειρίζω (=ἔχω ἀνὰ χεῖρας, διευθύνω), πρτ. διεχείριζον, μελ. διαχειριῶ, (μτγν.), ἀρ. διεχείρισα, πρκ. διαχειρίζομα. Μεσ. καὶ παθ. διαχειρίζομαι, πρτ. διεχειρίζθην. Παραγ. διαχειρίσις, διαχειρισμός, διαχειριστέον.

Σημ. Τὸ δὲ ἔνται παρασύνθ. ἐκ τῆς φράσεως διὰ κειρός ἢ κειρῶν ἔχω τι (πρβλ. μετὰ κειράς ἔχω—μεταχειρίζομαι, ἐν κειρὶ τιθημε—ἐγχειρίζω). Τὸ μέσον παρὰ μτγν.=φονεύω. Τὸ ἀπλοῦν κειρίζω (=1) κάμνω ἐγχειρησιν, 2) διοικῶ), μτγν.

Διδάσκω (=κίμνω τινὰ νὰ μάθη, ἔξηγοῦμαι), πρτ. ἐδίδασκον, μελ. διδάξω, ἀρ. ἐδιδάξα, πρκ. δεδιδάχα. Παθητ. καὶ μεσ. διδάσκομαι, μεσ. μελ. ὡς παθητ. διδάσκομαι, παθ. μελ. διδαχθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. α' ἐδιδάξαμην, παθητ. ἀρ. ἐδιδάχθην, πρκ. δεδιδόγμαι. Παραγ. διδάσκαλος (ἐξ υὖ διδασκαλεῖν), διδαχή, διδάξις, διδαγμα, διδασκάλιον (=μάθημα ἐν τῷ πληθυντ = διδακτρα), διδακτήριον (=ἰπόδειξις), διδακτός, ἀδιδάκτος, διδακτέον.

Σημ. Θεμ. δακ· (συγγενές τῷ ποιητ. δάω μανθάνω, πρβλ. ἀδαής, ἐξ οὗ δι' ἀναβίπλασισμοῦ διατηρηθέντος εἰς δλους τοὺς χρόνους (βλ. βι-βάζω, σημ., ὡς καὶ εἰσαγ. σελ. 12. Α', 2) καὶ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ὅν διποβολῇ δὲ τοῦ κ. δε-δά σκω (πρβλ. λατιν. disco ἀντὶ di-de-sco, πτω(κ)-σκ-άσω [=πτώσσω, συστέλλομαι δηλ. μετά φόβου]). Ὡς παθητ. αὐτοῦ λαμβάνεται πολλάκις καὶ τὸ μανθάνω. Τὸ μεσ. διδάσκομαι εἶναι συνήθως διάμεσον, σημαίνει δηλ. διδάσκω τινὰ δι' ἄλλου. Σύνθετον μετὰ τῶν προθ. πρό, ἐπί, κ. & Ἀναδιδάσκω=διδάσκω διὰ καλλιτέρου τρόπου, ἐπεκδιδάσκω (=ἐπεξηγοῦμαι, σαφηνίζω). Περιφρ. διδασκαλίαν ἢ διδαχὴν ποιοῦμαι, διδασκαλίαν παρέχω.

Διδημι, βλ. δέω—δῶ, σημ.

Διδράσκω (=δραπετεύω): ἀπαντᾶ μόνον ἐν τοῖς συνθέτοις (ἀπο-, συναπο-, δια-, ἐκ)-διδράσκω, πρτ. ἀπεδίδρασκον (η—), μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. ἀποδράσομαι, ἀορ. β' ἀπέδραν, -ᾶς, -ᾶ, (ὑποτ. ἀποδρῶ, ἦς, -ῆ κτλ., εὐκτ. ἀποδράσιν, ἀπαρ. ἀποδρᾶναι, μτχ. ἀπο-δράσ, -ᾶπα, ἀν), πρκ. ἀποδέδρακα, ὑπερσ. ἀπεδεδράκειν. Παραγ. δρασμός=ἀπόδρασις, διδραστος=οἱ μὴ ἀποδιδράκων καὶ παθ.=δὲν δὲν δύναται τις ν̄ ἀποφύγῃ, ἀν-από-δραστος (πρβλ.). Ἀδραστος καὶ Ἀδράστεια, ὅνυμα τῆς Νεμέσεως. ἐκ τοῦ ἀ— τοῦ στεριτ. καὶ διδρά-σκω=ἀναπόδραστος).

Σημ. Θεμ. δρᾶ— (πρβλ. δραμεῖν, δρόμος, ἀπὸ δρᾶναι). Ὁ ἐνεστ. οχηματιζ. δι' ἀνυπίλασ. καὶ τοῦ προσφυμ. -σκ(δι-δρά-σκω). Ὁ θεμ. χαρακτήρ. α δὲν ἔκτεινεται εἰς η διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ἥ (ἀπο-δρά-σομαι). Τὸ ούσ. δραπέτης, ἐξ οὗ τὸ συνων. δραπετεύω (ὅπερ ἀπαντᾶ μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ μελ.) ἐκ τοῦ διδράσκω καὶ πέτομαι.

Διδωμι (=γιδω), πρτ. ἐνίσουν, μελ. δώσω, ἀορ. ἔδωκα (ὑποτ. δῶ, δῷς, κτλ. εὐκτ. δοίην, ποοστ. δός, δότω, ἀπαρ. δοῦναι, μτχ. δοίς, δοῦσσα, δόν), πρκ. δέδωκα, ὑπερσ. ἔιεδωκειν, τετελ. μελ. δεδωκώς ἔσομαι. Παθητ. δέδομαι, ὑπερσ. ἔδειδομην. Μέσον εἶναι μόνον τὸ ἀποδίδομαι τι, δπερ συνων. τῷ πωλῶ. μεσ. μελ. δώσομαι, μεσ. ἀορ. β' ἔιδομην (δῶμαι, δοίμην, δοῦ, δόσθαι, δόμενος). Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' αναλυσιν: δίδωμι (παρα, ἐν, προ-) ἐμαυτόν. Παραγ. δοτήρ, δότης, δόσις (διά-, ἐπι-, μετά) δοσις, δῶρον, δοτός, ἀνάδοτος, ἔκδοτος, παραδοτός, δοτέος, δοτέον.

Σημ. Θεμ. δω- καὶ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) δο-, 'Ἐκ τοῦ δω. δι' ἐνεστ. ἀναδιπλασ. δι-δω-μει (λατιν. ἐνεστ. δο, ἀπαρ. dare). Τὸ β' ἐνικ. τῆς προστ. τοῦ ἐνεστ. (δίδον) καὶ δ' ἐνικ. τοῦ πρτ (ἔδιδρυν, -ους, ου) κατὰ τὰ εἰς -δω—ῶ. Ὁ ἀορ. β' ἔδων ἐν τῷ ἐνικ. τῆς δριστ. εἶναι δχρηστος, ὡς καὶ δ ἔδην, λέγεται δὲ ἔκτειμένος κατὰ τὸν ἐνικὸν δριμύδον διὰ τῆς συλλαβῆς -κα (πρβλ. καὶ τοὺς σπανιωτέρους παραλ. λήλους τύπους, ἔδωκαμεν, ἔδωκαν). Ὁ ἔδωσα ἐκ τοῦ μελ. δώσων. Τὸ δ. συντίθ. μετά πολλῶν προθέσεων: ἀνδ, πρό, ἀπό, μετά κ. &. Ἐνδίδωμι=ύποχωρῶ 'Αγτειδίδωμι (=ἀνταποδίδω). Ἐνδίδωμι (θυγατέρα)=ύπανδρεύω (θ-γατέρα). Ἐκδιδοῖ, 'Ιων. τύπος ὡς ἐκ δ. ἔκδιδω' (δ. Πράκτιος ποταμὸς ἔκδιδον εἰς θάλασσαν, 'Αρρ. 1, 11, δ'. Περιφρ. ἔπιδοσιν λαμβάνω διὰ τὸ ἔπιδιδωμι=προάγομαι καὶ παθ. ἔπιδοσις γίγνεται. Ἡ περιφρ. δίκην διδωμέ τινι (=τιμωροῦμαι) εἶναι παθητ. τοῦ δίκην λαμβάνω παρά τινος=τιμωρῶ τινα.

Διευκρινέω—ῶ, βλ. εὐκρινῶ.

Διζημαι (=ἰναζητῶ, ἐπιδιώκω), ἀποθ. πρτ. ἔδιζημην, μελ. διζήσομαι, ἀορ. ἔδιζησάμην, ἀπαντα ποιητ. καὶ παθ' 'Ηροδ. Παρ' 'Αττικοῖς ἔντι τούτου το ἔζητῶ. Παραγ. δίζησις=ἔξετασις, ἔρευνα.

Σημ. τὸ δ. είναι ἔν ἐκ τῶν δλίγων εἰς .·μι τῶν διατηρούντων τὸ η ἐν τοῖς τύποις τοῦ ἑνέστωτος. Εἰς τὴν σύγχρ. νομικὴν ἐπιστήμην δίξησις λέγεται τὸ δικαίωμα διπερ παρέχεται εἰς τὸν ἔγγυητὴν χρέους, δπως, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου ἔξοφλήσεως, ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ δανειστοῦ νὰ ἐπιδιωξῃ τὴν δι' ἔξαναγκασμοῦ εἰσπραξιν ἀπό τὸν δφειλέτην πρὶν ἢ στραφῆ κατ' αὐτοῦ.

Διήσω, βλ. Ἰημι.

Δικάζω (=ἐκφέρω κρίσιν περὶ τινος, ἀποφασίζω), πρτ. ἐικάζον, μελ. δικάσω, ἀρ. ἐδίκασα. Μεσ. καὶ παθ. δι.άξομαι, πρτ. ἐδικάζομην, μεσ. μελ. δικάσομαι, παθ. μελ. δικασθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐδικασάμην, παθ. ἀρ. ἐδικάσθην, πρκ. δεδίκασμαι, ὑπερσ. ἐδεδικάσμην, τετελ. μελ. δεδικάσομαι, (μτγν.) Παραγ. δικαστής, δικασμός, ἀνίκαστος.

Σημ. τὸ δ. ἐκ τοῦ δίκη (ἔξ οὖ καὶ δίκαιος) προσλήψει τῆς καταλήξ. ἄξω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δεσάξω κτλ. (βλ. ἀγοράζω, σημ). Θεμ. δικάδ. Διαδικάζω=δικάζω, συμβιβάζω, ἐκδικάζω=δίδω πέρας εἰς δίκην (ἐπὶ δικαστοῦ). Περιφρ. εἰς δίκην καθίστημε τινα, δίκην λαγχάνω τινι=κάμνω δίκην κατά τινος, δίκην διώκω (=ένάγω τινά εἰς δίκην), παθητ. δίκην φεύγω.

Δινέω—ῶ (=περιστρέφω, στροβιλίζω, καὶ ὡς ἀμτβ. ἀκριβῶς ὡς τὸ μέσον=περιστρέφομαι), ποιητ. Παρὰ τοῖς Ἀττικ πεζογρ. περὶ τινῶ. ἀρ. ἐδίνησα, (ποιητ.). Μεσ. δινοῦμαι (καὶ παθητ. περιδινοῦμαι), πρτ. ἐδινούμην, παθητ. ἀρ. ἐδινήθην, (ποιητ.), πρκ. -δεδίνημαι (ιμψι-), (ποιητ.). Παραγ. δίνησις, δίνημα, δινητός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δίνος, (δ), ἢ δίκη (ἥ) (=περιστροφή, στρόβιλος). Παρὰ ποιητ. καὶ μτγν. καὶ δ τύπος δινεύω, δινεύομαι. Συνων. τῷ μεσ. περιστρέφομαι, στροβιλίζω, (ποιητ.), στροβιλώῶ, (μτγν.).

Διοικέω—ῶ (=διατηρῶ οίκον, κιβεροῦ, κατοικῶ χωριστά), πρτ. διώκουν, μελ. διοικήσω, ἀρ. διώκησα, πρκ. διώκηκα καὶ μτγν. δεδιώκηκα. Μεσ. καὶ παθ. διοικοῦμαι, πρτ. διώκούμην, μεσ. μελ. διοικήσομαι, παθ. μελ. διοικηθήσομαι, μεσ. ἀρ. διώκησάμιν, παθ. ἀρ. διώκήθην, πρκ. διώκημαι καὶ μτγν. δεδιώκημαι, ὑπερσ. διώκημην (προ-). Παραγ. διοικητής, διοίκησις, διοίκημα, ἀνιοίκητος.

Σημ. βλ. οἰκιῶ. Συνδιοικῶ = μετέχω τῆς διοικήσεως.

Διείσω, βλ. φέρω.

Διορθώ—ῶ (=φέρω εἰς τιξιν, ἐπανορθώνω) μελ. διορθώσω, ἀρ. διώρθωσα. Μεσ. διορθοῦμαι, πρτ. διωρυθούμην, μεσ. μελ. διορθώσομαι, μεσ. ἀρ. διωρυθωσάμην. Παραγ. διορθωτής, διόρθωσις, διορθωτέον, ἀδιόρθωτος.

Σημ. βλ. δρεῖσ.

Διεχλῶ, βι. ἐνοχλῶ.

Διψώω—ῶ (=διψῶ, ἐπιθυμῶ τι σφοδρῶς) (διψῆς, διψῆ, διψῶ-μεν, διψῆτε, διψῶσι), πρτ. ἐδίψων (ης, -η, -ῶμεν, -ῆτε, -ῶν), μελ. διψήσω, ἀρ. ἐδίψησα, πρκ. δεδίψηκα, (μτγν.). Παραγ. δίψησις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δίψος, τό, ἢ δίψα, ἱων. δίψη. Τὸ δ. (ώς καὶ τά: ἴω, πεινῶ, τῶ, κνῶ = ἀποξέω, ξύνω, προξενῶ κνησμόν, σμῶ = σπογγίζω, καθαρίζω, ψῶ = ψαύων ἐλαφρῶς ἀποσπογγίζω, κρῶμα) φαίνεται

ὅτι συναιρεῖ τὸν χαρακτῆρα αἱ μετὰ τοῦ εἰς η, η, ει, η εἰς η (πρβλ. διψή-
τε, διψῆς, κτλ.). Ἀλλ' ὁ ἀληθῆς πλήρης τῶν β. τούτων τύπος είναι
διψήρω (ξήρω, πεινήω, χρήματα κλπ.), ἐντεῦθεν δὲ τὸ η, η. Τύποι τῶν ξνω
β. (πλὴν τοῦ ξω) μετά τοῦ ξω ἀ διντὶ τοῦ η (πεινᾶς, διψᾶς, κτλ.) είναι
μηγν., διφελόντας δὲ εἰς τὸν τυπικὴν ἀναλογίαν (πρβλ. τιμᾶ — διψῶ,
τιμῶματα — χρῆματα καὶ ἐκ τούτου τιμᾶς — διψᾶς, τιμᾶσθε — χρῆσθε).

Διωκάθω, βλ. διώκω, σημ.

Διώκω (= καταδιώκω, καταγγέλλω τινά), πρτ. ἐδίωκον, μελ.
διώχω καὶ μεσ. ὡς ἐνεογ. διώξομαι, ἀορ. ἐδίωξα, πρκ. δεδίωχα.
Παθητ. διώκομαι, πρτ. ἐδιωκόμην, παθητ. μελ. διωχθόσομαι, (μηγν.),
παθ. ἀορ. ἐδιωχθῆν, πρκ. δεδίωγμαι, (μηγν.). Παραγ. διώκητης ἢ
διωκτήρ, διωγμός, δίωξις, δίωγμα, διωκτός, διωκτέος, -τέον.

Σημ. Τὸ β. ἐκ συμφυροῦ τοῦ δίεμαι (= διασκορπίζομαι, φυγαδεύ-
ομαι) καὶ ἴωκω (πρβλ. ἴωκή, Ὁμ = καταδίωκεις). Θεμ. διωκ-. Σύνθετον
μετὰ τῶν προθέσ.: πρό, μετά, σύν. Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ εἰσάγω τινά
εἰς τὸ δικαιοστήριον τὸ β. ἔχει ὡς παθητ. τὸ φεύγω ὑπό τινος (πρβλ. δ
διώκων = δικαίογορος, δ φεύγων = δικαίογορούμενος). Παρασχημα-
τισμὸς τοῦ διώκων είναι τὸ β. διωκάθω, οὕτινος ἀπαντᾷ μόνον δ ἀσφ.
β. ἐδιωκάθων, ύποτ. διωκάθω, διωκαθεῖν). Περιφρ.: διωξιν ποιεῦμαι.
Συνων.: ἀπελαύνω, ἔκβαλλω, κ. ά.

Δοκέω—ῶ (= νομίζω, ἔχω τὴν γνώμην, νομίζομαι) καὶ ἀπροσώ-
πως δοκεῖ (= φαίνεται καλόν), πρτ. ἐδόκουν, μελ. δόξω καὶ ποιητ.
δοκήσω, ἀορ. ἐδοξα, καὶ ποιητ. ἐδόκησα, πρκ. δεδόκηκα, (μηγν.). (Α-
προσώπως: δοκεῖ, ἔχει, δόξει, ἐδοξεῖ, δέδοκται καὶ δεδογμένον ἔστι,
κριστ. πρκ. δεδόχθω, ἀπαρ. δεδόχθαι, μτχ. δεδογμένος), ἐδέδοκτο καὶ
δεδογμένον ἦν. Παθητ. δοκοῦμαι (= νομίζομαι, φαίνομαι), παθ. ἀορ.
ἐδόχθην, (κατ-) καὶ ποιητ. ἐδοκήθην, πρκ. δεδόκημαι, ποιητ. Παραγ.
δόξα = γνώμη, δόγμα, δόκησις, δόκημα, δόκιμος (ἔξ οὖ δοκιμάζω),
ἀδόκητος = ἀπροσδόκητος. Συνθ. δοκησίσοφος = διεωδῶν ἔαυτὸν
σοφόν, δοκησισοφία.

Σημ. 1. Θεμ. δοκ- (ἀρχικ. δεκ-, πρβλ. λατιν.: decus-, oris=κόσμος,
καλόν, dec-et=πρέπει), ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφ. —ε (βλ. εἰσαγ.
σελ. 16. ιβ'), δοκεῖ. **Καταδοκοῦμαι** = θεωροῦμαι υποπτος. **Προσδοκέω—ῶ**
= νομίζομαι προσέτι (πρβλ. ἀπειρόκαλος προσέδοξεν εἶναι), διάφορον
τοῦ προσδοκάω—ῶ=περιμένω Τὸ δοκεῖν = ἐπιτηρῶ, παραμονεύω καὶ
τὸ δοκάζω, ποιητ. Περιφρ. δοκησιν ἔχω.

Σημ. 2. Τὸ δοκεῖν, δταν μὲν είναι ίσον τῷ φαίνεσθαι κεῖται πάν-
τοτε προσωπικῶς, δταν δὲ λέγεται ἐπὶ ἀποφάσεως συντάσσεται μὲ
τελικὸν ἀπαρέμφατον καὶ πολλάκις είναι ἀπρόσωπον.

Δοκιμάζω (= ἔξετάζω, βασανίζω, ἔγκρινω) τὸ ἐνεογ. ὁμαλόν,
ἄνευ υπερσυντελ. Παθητ. δοκιμάζομαι, πρτ. ἐδοκιμάζόμην, παθ. μελ.
δοκιμασθήσομαι, παθ. ἀορ. ἐδοκιμάσθην, μεσ. ἀορ. α' ἐδοκιμασάμην,
παθ. πρκ. δεδοκίμασμαι. Παραγ. δοκιμαστής, δοκιμασία, δοκιμαστός,
δοκιμαστικός, δοκιμαστέον, ἀποδοκιμαστέον.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ δόκιμος (βλ. δοκῶ, σημ.) προσλήψει τῆς κατα-
λήξ. -άξω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω, κτλ. (βλ. ἀγοράζω, σημ.).
Σύνθετον μετὰ τῶν προθ. ἀπό, σύν, διά, συναπο-. **Διαδοκιμάζω**=δοκιμά-
ζω ἀκριβῶς. Περιφρ. δοκιμασίαν ποιεῦμαι. Συνων. βασανίζω πειρῶμαι.

Δοξάζω (= ἔχω γνώμην, φρονῶ, μεγαλύνω), πρτ. ἐδόξασον, μελ. δοξάσω, ἀρ. ἐδόξασα. Παθητ. δοξάσομαι (= είμαι ἀντικείμενον δοξασίας, νομίζομαι), πρτ. ἐδοξάσθην, παθ. μελ. δοξασθήσομαι, παθ. ἀρ. ἐδοξάσθην, πρκ. δεδόξασμαι. Παραγ. δοξαστής=οὗτος ἔχων γνώμην, εἰκασίαν, δοξασία, δόξασμα, δοξαστός=κατ' εἰκασίαν γιγνωσκόμενος, ἀδόξαστος.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ δόξα (βλ. δοκῶ) προσλήψει τῆς καταλήξ. —ζω (βλ. ἀργοφάζω, σημ.). Τὸ δοξάζω—δοξάζομαι ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ μεγαλύτεροῦ, εἰναι μτγν. Ἀντὶ τοῦ δοξάζω τινὰ λέγεται: δόξαν περιάπτω ἢ περιτίθημι τιν. Σύνθετον μετά τῶν προθεσ. διά, ἀντί, μετά, πρό, κ.ἄ. Καταδικάζω=σκέπτομαι τι κατά τινος. Περιφρ.: δόξαν ἔχω (=ἔχω γνώμην). Ἀντιθ. γιγνώσκω, ἐπίσταμαι.

Δευλέω—ῶ (= κάμνω τινὰ δοῦλον, ύποδουλώνω), μελ. δουλώσω, ἀρ. ἐδουλώσα. Μεσ. καὶ παθ. δουλοῦμαι, πρτ. ἐδουλούμην, μεσ. μελ. δουλώσομαι, μεσ. ἀρ. ἐδουλωσάμην, παθ. ἀρ. ἐδουλώθην, πρκ. δεδουλώμαι, ύπερσ. καταδιεδουλωμένος ἦν. Παραγ. δουλάσις.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ δοῦλος (βλ. δέω·δῶ=δένω, σημ.). Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸ ἀμτβτ. δουλεύω (=είμαι δοῦλος), δπερ παρ' Αττικ. πεζογρ. ἀπαντᾶ μόνον ἐν τῇ ἐνεργήτ. φωνῇ καὶ σχηματίζεται ὀμαλῶς ὅντες ἐνεργητ. ύπερσυντελ. Τὸ μεσ. δουλούμαται=ποιῶ τινα δοῦλόν μου. Καταδιεδουλῶ=ύποδουλώνω.

Δευλεύω, βλ. δουλῶ, σημ.

Δευπέω—ῶ (= κτυπῶ δυνατά, ἐκβάλλω βαρὺν ἥχον, πίπτω), μελ. δουπήσω, (ποιητ.), ἀρ. ἐδουπήσα, πρκ. δέδουπα, (ποιητ.). Παραγ. δουπήτωρ, δούπημα.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τῆς πεποιημένης λέξεως δοῦπος (δόπ, δούπ, γδούπ, πρβλ. τὸν ἐκτεταμένον ποιητ. τύπον γδουπέω· καὶ τὸ σύνθ. ἐργδουπός). Θεμ. δουπε· (βλ. ἀθλῶ σημ.). Συνων. κροτῶ.

Δραμεῦμαι, δραμεῖν, δραμών, δεδράμηκα, (βλ. τρέχω).

Δραπετεύω, βλ. διδράσκω, σημ.

Δράττομαι καὶ δράσσομαι (= λαμβάνω διὰ τῆς χειρός, ἀδράχνω) μεσ. ἀποθετ., μελ. δράξομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐδραξάμην, πρκ. δέδραγμαι ἢ δέδαργμαι, (ποιητ.). Παραγ. δραχμὴ = δσον δύναται τις νὰ κρατήσῃ διὰ τῆς χειρός του, νόμισμα, δράξ, δράγμα = φούχτα, δραξιά, δραγμός, δράγδην.

Σημ. Θεμ. δρακ· (πρβλ. δράξ, δρακ-ός), ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ δράκτ-ομαι, δράττ(οσ)ομαι (βλ. σελ. 15, β, 2). Συνων. ἐπιλαμβάνομαι, ἔχομαι, δράπαξ.

Δράω—ῶ (= πράττω, ἐνεργῶ, κατορθώνω), πρτ. ἐδρων, μελ. δράσω, ἀρ. ἐδρᾶσσα, πρκ. δέδρακα. Παθητ. δράμαι, πρτ. ἐδρῶμην, παθ. ἀρ. ἐδράσθην, (ἐν τῇ μτχ. δρασθέν), πρκ. δέδρᾶμαι. Παραγ. δράστης (ἔξ οὗ δραστήριος, δραστικός), δράνος = ἔργον, πρᾶξις, δραστήρ, δράμα, δραστέον. Εφετικ. δρασείω.

Σημ. Θεμ. δρα-, ἔξ οὗ δράξω. δράω·ῶ (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, β', 4). Εδρῶ (τινα)=εύεργετῶ (τινα), παθητ. εν πάσχω (=εύεργετοῦμαι). Κακῶς δρῶ (τινα)=κακοποιῶ τινα (πρβλ. ἀδρανής). Σύνθετ. μετά τῶν προθέσ. ἀντί, σύν. Συνων. πράττω.

Δύναμις, παθητ. ἀποθετ., (δύνασαι, ται, κ.λ.π., ὑποτ. δύνωμαι, δύνη, δύνηται, κ.τ.λ., εὐκτ. δυναίμην, αιο, αιτο, κ.τ.λ. προστ. μόνον δυνάσθω, ἀπαρ. δύνασθαι, μιχ. δυνάμενος), πρτ. ἐ(ἡ)δυνάμην, ἐ(ἡ) δύνω καὶ μτγν. ἡδύνασο, ἐ(ἡ)δύνατο κ.τ.λ., μεσ. μελ. δυνήσομαι, παθ. μελ. δυνηθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐ(ἡ)δυνήθην καὶ ἐδυνάσθην, πρκ. δεδηνήμαι, τετελ. μελ. δεδυνημένος ἔσομαι. Παραγ. δυνάστης, δύναμις, δύνασις, δυνατός, ἀδύνατος.

Σημ. Θεμ. δυνα- καὶ δυνασ-. 'Ο ἐνεστ. καὶ δ πρτ. σχηματίζονται κατὰ τὸ ἵσταμαι. 'Η ύποτακτ. δυμας καὶ ἡ εὔκτικ. τονίζονται κατὰ τὰ βαρύτονα. Τὸ σ τῆς καταλήξ. -οσ τοῦ β' ἐνικ. τοῦ πρτ. ἀποβάλλεται (ἐδύνασο, αο- ἐδύνω). 'Η διὰ τοῦ η αδέησις ἀπὸ τοῦ 300 π. Χ. καὶ ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐθέλω—ἡθέλον—ἡθέλησα. 'Ο ἀορ. ἐδυνάσθη λαμβάνει μόνον τὴν αδέησιν ἐ-. Περιφρ.: δύναμιν ἔχω, ἐν δυνάμει ἡ δυνατός είμι. Συνων.: οιός τ' είμι, ἔχω μετ. ἀπαρεμφ. (πρβλ. ἔχω λέγειν = δύναμαι νά λέγω). ('Αντιθ. ἀδυνατῶ). 'Εκ τοῦ δυνάστης τὸ δ. δυναστεύω = τυραννῶ, πρτ. ἐδυνάστευον, ἀορ. ἐδυνάστευσα καὶ παθ. ἐνεστ. δυναστεύομαι.

Δυναστεύω, βλ. δύναμαι, σημ.

Δυσθετέω—ῶ (τινι) = είμαι δυσηρεστημένος μέ τι πρᾶγμα, μτγν. Σύνηθες ἐν τῷ μεσ. τύπῳ ἀπολύτως: δυσθετέομαι-ούμαι (= στενοχωροῦμαι, δυσαρεστοῦμαι).

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἀχωρίστου μορίου δυσ- καὶ τῆς δίζης θε- τοῦ δ. τίθημι. Τὸ δύσθετος (= δ ἐν κακῇ καταστάσει ὥν), μτγν.

Δύνω, βλ. δύω, δύομαι.

Δυσκολαίνω (= είμαι δύστροπος, δεικνύω δυσαρέσκειαν, προξενῶ ἐνόχλησιν), πρτ. ἐδυσκόλαινον, μελ. δυσκολανῶ.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δύσκολος (δύσ-, κόλον = τροφή φαγητὸν) προσλήψει τῆς καταλήξ. -αίνω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ σχηματισθέντα δύμαλῶς εἰς -αίνω. Πρβλ. ἄφρων—ἄφραινω, ποιμὴν—ποιμαίνω, σῆμα—σημαίνω, κ.τ.δ. Περιφρ.: δύσκολός είμι, δυσκολίαν ᔁχω, δυσκόλως ᔁχω ἡ διάκειμαι.

Δυστυχέω—ῶ (ἀμτβ. = είμαι δυστυχίς, ἀτυχος), πρτ. ἐδυστύχων, μελ. δυστυχήσω, ἀορ. ἐδυστύχησα, πρκ. δεδυστύχηκα. Παθητ. ἀορ. μόνον ἐν τῷ γ' ἐνικ. τῆς ὑποτ. δυστυχήθη (= ὑπὸ δυστυχίας καταληφθῆ) καὶ τὰ δυστυχηθέντα (= τὰ μετὰ δυστυχίας πραχθέντα). Παραγ. δυστύχημα.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δυστυχῆς (δυσ-, τύχη). Θεμ. δυστυχε-, (βλ. ἀβούλῶ, σημ.). Περιφρ.: δυστυχής είμι. Συνων.: κακῶς πράττω, κακοπραγῶ, δυσπραγῶ (μτγν.), κακοδαιμονῶ, κακοπαθῶ. 'Αντιθ. εὐτυχῶ, εν πράττω, εὐδαιμονῶ.

Δυσχεραίνω (μτβτ.=δυσαρεστῶ, ἀμτβ.=αἰσθάνομαι δυσαρέσκειαν, στενοχωροῦμαι), πρτ. ἐδυσχέραινον, μελ. δυσχεραῖνω, ἀορ. ἐδυσχέρανα. Παθ. δυσχεραίνομαι (ὑπὸ τινος). Παραγ. δυσχέρασμα = δυστροπία χαρακτῆρος, δυσχέρανοις=στενοχωρία, δυσχεραντέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δυσχερῆς (δυσ-, χεὶρ)=δύν δυσκόλως λαμβάνει τις εἰς χεῖρας, δυσοικονόμητος. (ἀντιθ. εὐχερῆς), προσλήψει τῆς καταλήξ. -αίνω κατ' ἀναλογίαν (βλ. δυσκολαίνω, σημ.). Διὰ τὸ πρὸ τοῦ θεματ. φωνήντος α ὑπάρχον ρ, τὸ ἄ ἐκτείνεται εἰς ἄ καὶ οὐχὶ η (ἐδυσχέρανα). Περιφρ.: δυσχερῶς ᔁχω πρός τι, δυσχερές τι ποιοῦ-

μαι, δυσαγής είμι. Συνων. ἐπὶ τῆς δμεταβ. σημασ.: δυσφορῶ, χαλεπαίνω, δυσανασχετῶ, ἀγανακτῶ, ἀσχάλλω. Ἀντιθ. ἐπὶ τῆς μτβτ. σημασ.: τέρπω.

Δυσωπῶ (=κάμγω τινὰ νὰ καταβιβάσῃ τοὺς δφθαλμούς, ντροπιάζω, ἀπολ. είμαι ἐνοχλητικός), (μτγν.), ἀορ. ἐδυσώπησα, (μτγν.) Παθητ. δυσωπῶμαι (=θορυβοῦμαι, αἰσχύνομαι), πρτ. ἐδυσωπούμην. Παραγ. δυσώπησις=ἐπίμονος παράκλησις, δυσώπημα=μέσον ἐπανορθώσεως, ἀδυσώπητος=ὅν δὲν δύναται τις νὰ κάμη νὰ μεταβάλῃ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του, ἀνεξιλέωτος.

Σημ. Τὸ δ. ἐίναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ νοούμενου δύσωπος (δυσ- καὶ βίζα τοῦ δρῶ: δρ-). Ὑποδυσωπῶμαι, μτγν. =ἀποστρέφομαι, ἀποστέργω. Συνων. φοβοῦμαι, αἰσχύνομαι, ὑφορῶμαι. Περιφρ. ἀηδῶς δρῶ ἢ δρῶματ.

Δύω (=βυθίζω), ἀπλοῦν μτγν. Παρ³ Ἀττ. πάντοτε σύνθετον: (κατα·, ἀπο·, ἐκ·, ύπο)δύω, πρτ. (ἐν)δύον, μελ. (κατα)δύσω (ἀπλοῦς μτγν.), ἀορ. ἐδύσα, πρκ. (ἀπο)δέδυκα (=ἔχω ἀπογυμνώσει). Μεσ. δύομαι καὶ δύνω (=εἰσέρχομαι, εἰσβαίνω: ἐπὶ ήλιού: βυθίζομαι εἰς τὴν θάλασσαν, βασιλεύω: ἐπὶ ἴματισμοῦ καὶ δπλισμοῦ=ἐνδύομαι, περιβάλλομαι) καὶ παθ. ἐν(ἐκ)δύομαι, μεσ. πρτ. ἐδυόμην, παθητ. πρτ. (ἐξ)εδυόμην, μεσ. μελ. δύσομαι, παθ. μελ. (ἀπο)δυμήσομαι, ποιητ. καὶ μτγν., ἐνεργ. ἀορ. β' ἐδύν =ἐβυθίσθην (ὑποτ. δύ' ω, εὐκτ. γ' ἐν-δύοι, προστ. δύθι, ποιητ., ἀπαρ. -δύναι, μτχ. δύς, δύσα, δύν), παθητ. ἀορ. ἐδύθην (ἐξ—, ἀπ—), ποιητ. καὶ μτγν., πρκ. ἐνεργ. μετ' ἀμεταβ. σημ. δέδυκα, (=ἔχω βυθισθῆ) παθ. πρκ. δέδυμαι, (ἐκ—, ἀπο—), ὑπερσ. ἐνεργ. ὡς μεσ. ἐδεδύκειν (ἐν—). Παραγ. δύτης, δύσις, δυσμά, ἐνδυμα, ἀδυτο;, ἀποδυτέον.

Σημ. Θεμ. δύ-, δύ-. Τὸ ν είναι ἀλλοτε μακρόν καὶ ἀλλοτε (ώς καὶ ἐν τοῖς: καλύω, πτύω, θύω, λύω, φύω) βραχύ. Βραχύ πρὸ τῶν ἀπὸ μ καὶ θ ἀρχομένων καταλήξεων. Ἐκ τοῦ δύο προσλήψει τοῦ ν τὸ δύνω (Ξενοφῶν) ἢ πρόσληψις τοῦ ν συνέχεται πρὸς τὰ ἔξ ἐπιθέτων εἰς -νε δ. εἰς -νώ (δεξν—δεξνώ).

Δωρέω—ῶ (=κάμνω δῶρον, χαρίζω), (ποιητ.), μελ. δωρήσω, (ποιητ.), ἀορ. ἐδώρησα, (ποιητ.). Παρ³ Ἀττικ. ἀπαντὶ ὡς μεικτὸν ἀποθετ. δωρέομαι—οδμαι (ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας), πρτ. ἐδωρούμην, μεσ. μελ. δωρήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐδωρησάμην, παθ. ἀορ. μετὰ παθ. διαθ. ἐδωρήθην, (=ἐδόθην ὡς δῶρον), πρκ. μεσ. καὶ παθ. δεδώρημαι. Παραγ. δωρητής (-τήρ), δώρημα, δωρητός (=1) ὁ δεκχύμενος δῶρα, 2) ὁ δωρεάν δεδομένος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δῶρον (ὅπερ ἐκ τοῦ δι-δω-μι). Θεμ. δωρε-, Περιφρ.: δωρεάν δίδωμι τινι, δωρεάς ἄγω τινί, παθητ. δωρεάν λαμβανω παρά τινος, δωρεᾶς τυγχάνω παρά τινος, δωρεᾶς ἀξιοῦμαι. Συνων. δωροφερῶ, δωροτελῶ.

Δωρεδοκέω—ῶ (=δέχομαι δῶρα, ἰδίως παραβαίνων καθῆκον, δωροδοκοῦμαι), πρτ. ἐδωρεδόκουν, μελ. δωρεδοκήσω, ἀορ. ἐδωρεδόκησα, πρκ. δεδωρεδόκηκα. Παθ. δωρεδοκοῦμαι, παθ. ἀορ. ἐδωρεδοκήθην ἐν τῇ μτχ. τὰ δωρεδοκηθέντα (=τὰ ληφθέντα δῶρα), πρκ. δεδωρεδόκημαι. Παραγ. δωρεδόκημα, ἀδωρεδόκητος.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δωρεδόκος (δῶρα, δέχομαι). Θεμ. δωρεδοκε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.) Βλ. καὶ δεκάζω, σημ. Παρά μτγν. δωρεδοκῶ

=δεκάζω, διαφθείρω διά δώρων, ούδαμοῦ δημος οὕτω παρὰ τοῖς δοκίμοις. Περιφ.: δωροδόκος εἰμί, δῶρα ἔχω κατὰ τῆς πόλεως, δωροδοκῶν γίγνομαι. Ἐπὶ ἀμέμπτου ἐννοίας: δῶρα δέχομαι καὶ δωρεάς λαμβάνω παρά τίνος.

E

'Εάλων, ἄλω, ἄλοιην, ἄλωνται, ἄλούς, βλ. ἄλισκομαι.

'Εκρίζω (=διέρχομαι τὸ ἔαρ, θάλλω ώς ἐν τῷ ἔαρι). Μεσ. ἔαριζομαι (πρβλ. λειμῶνες ἀνθεσιν ἔαριζόμενοι, Πλ.).

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ ἔαρ (Ρέσαρ -Ἐαρ, λατιν. ver). Σύνθετ. μετὰ τῆς προθ. ἐν (πρβλ. θεριζω, ἐνθεριζω, χειμάζω, ἐγχειμάζω).

'Εάω—ῶ (=ἀφήνω, ἐπιτρέπω), πρτ. εἴων, μελ. ἔασσω, ἀορ. εἴᾶσσα, πρκ. εἴᾶκα. Παθητ. ἔάομαι -ῶμαι, μεσ. μελ. ώς παθητ. ἔάσσομαι, παθ. ἀορ. εἰάθην, παθητ. πρκ. εἴαμαι. Παραγ. ἔατεος -ον.

Σημ. Ἀρχικ. θεμ.: σε·Φα. Παλαιότερος τύπος (σ)εΦαμι, ἔξ οδ κατά μετάστασιν εἰς τὰ εἰς -έω -ῶ (πρβλ. *κάλεμι-καλῶ, γέλαμι-γελῶ κ. ἄλ.). Τὸ σ δὲν μεταβάλλεται εἰς δασείαν (πρβλ. ἔξομας—(σ)έδα· φος, ἔδαφος). Ἡ ἀνωμαλία τῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ (εις ἀντί η) είναι φαινομενικὴ δφειλομένη εἰς τὸ F (ἐ-σεΦα-ον—ἐ-εΦα-ον—εἴων, ἐ-σεΦα-σα—ἐ-εΦα-σα—εἴᾶσσα, σε-σεΦα-κα, ἐ-έα-κα—εϊακα). Ὁ χαρακτήρ ἡ διά τὸ πρό αύτοῦ ε ἐκτείνεται εἰς τὸ σ (πρβλ. ἔᾶ'σω). Ἄντιθ. κινῶ, κωλύω. Συνων.: ἀφίμει, προθήμη, λείπω. Ἔω τι χαιρεῖν =ἀφήνω κάτι «νὰ πάῃ στὸ καλό», θέτω τι κατά μέρος.

'Εγγυάω—ῶ (=δίδω τι ώς ἐνέχυρον, ἀρραβωνίζω θυγατέρα), πρτ. ἡγγύων, ἀορ. ἡγγύησα, πρκ. ἡγγύηκα, ὑπερσυντ. ἡγγυήκειν καὶ ἡγγυήκως ἥν. Μεσ. ἡγγυῶ (=είμαι υπεύθυνος διά τι, ἀρραβωνίζομαι) καὶ παθητ. (κατ)εγγυῶμαι (=δίδω ἡ εὑρίσκω ἡγγυητήν), μεσ. πρτ. ἡγγυῶμην, μεσ. μελ. ἡγγυήσομαι, μεσ. ἀορ. ἡγγυησάμην, παθητ. ἀορ. ἡγγυημήνη, μεσ. πρκ. ἡγγύημαι (παθ. πρκ. -ἡγγύημαι), μεσ. ὑπερσ. ἡγγυημῆνη καὶ ἡγγυημένος ἥν. Παραγ. ἡγγυητής, ἡγγύησις, ἡγγυητὸς (τὸ θηλ. ἡγγυητή, ἀείποτε ἐπὶ γυναικός=μνηστή, νόμιμος σύζυγος, ἀντιθ. ἑταίρα), διεγγύησις, ἔχεγγυησ, μεσέγγυησ.

Σημ. Τὸ ὁ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἡγγόν (=ἐνέχυρον, ἡγγύησις) (ἐν καὶ γύαλον=τὸ κοῖλον ποβλ. ἡγγυαλίζω=θέτω εἰς τὴν παλάμην, ἐγχειρίζω). (Ἡ συγγένεια πρὸς τὸ γυῖον=μέλος τοῦ σώματος, ἀμφιβολός). Τοῦ δήμ. ἀπαντῶσι καὶ τύποι μετ αὐξήσ. καὶ ἀναδιπλ. ἔσωθεν οὗτοι δημος θεωροῦνται ἐσφαλμένοι (ἐν-εγύων, ἐν-εγύησα, ἐγ-γεγύηκα, ἐν-εγνᾶτο, ἐν-εγνήμαι, ἐν-εγγύητο). Διεγγυῶ τινα=δί' ἡγγυήσεως ἀπαλλάσσω τινά, παρεγγυῶ=παραγγέλων, διατάσσω, κατεγγυῶ τινα=ἀναγκάζω τινά νά δώσῃ ἡγγύησιν. Περιφ.: ἡγγυητὴν καθίστημι ἢ παρέχω, οδ ἀντιθετ. ἡγγυητὴν λαμβάνω, παθ. ἡγγυητὴς γίγνομαι, μεσ.: ἡγγύας ποιούμαι=ἀρραβωνίζομαι, νυμφεύομαι.

'Εγείρω (=ἔξεγείρω, ἔξυπνῶ τινα), πρτ. ἡγειρον, μελ. ἐγερῶ, ἀορ. ἡγειρα, πρκ. α' ἐγήγερκα, (μτγν.), πρκ. β' ἐγρήγορα (=ἄγρυπνῶ, είμαι ξύπνιος), ὑπερσ. α' ἐγηγέρκειν, (μτγν.), ὑπερσ. β' ἐγρηγόρειν. Μεσ. καὶ παθ. ἐγείρομαι, παθ. πρτ. (συν)ηγειρόμην, μεσ. μελ.

ἐγεροῦμαι, (μτγν.), παθ. μελ. ἐγερθῆσομαι, (μτγν.) παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ἡγέρθην, μεσ. ἀορ. β' ἡγόρθην, πρκ. ἐγήγερμαι, ὑπερσ. ἐγηγέρ-
μην, (μτγν.). Παραγ. ἐγεροις, ἐγερθῆσιν, ἐγερτὸς (=ἔξ οὐ ἐγείρεται
τις), ἐγερτέον.

Σημ. Θεμ. ἐγερ, ἔξ ου κατὰ μετάπτωσιν ἐγερ- (βλ. εἰσαγ. σελ. 13,2). Οἱ ἑνεστ. σχηματίζ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. ἢ (ἐγερ-·ώ, ἐγέρ-
ρω), ἐγείρω (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, β'). Οἱ πρκ. καὶ δὲ υπερσ. λαμβάνουσιν
Ἄττικ. ἀναδιπλασιασμὸν. Εἰς τὸν β' πρκ. ἐπαναλαμβάνεται δλέκλη-
ρον τὸ θέμα ἐγερ- (ἐγερ-·ήγερ-·α). Σύνθετον μετά τῶν προθεσ. ἀνά, ἐπί,
οὐσ., ἔξ. Ἔκ τοῦ ἐγερήγορα τὰ μτγν. δ. ἐγερηγορέω—ῶ, γερηγορέω· καὶ
τὰ ἐπίθ. γερήγορος (ἔξ ου Γερηγόρειος, γερήγορα). Συνθ. ἐπαίρω, ἀνίστημι,
ἀνατείνω, ἀφυπνίζω, διεπνίζω, μτγν., κ. ξ.

Ἐγκωμιάζω (=ἐπαινῶ, ἐξαίρω) πρτ. ἐνεκωμίαζον, μελ. ἐγκωμιά-
σω καὶ μεσ. ὡς ἑνεργ. ἐγκωμιάσομαι, ἀορ. ἐνεκωμίασσα, πρκ. ἐγκεκω-
μίακα. Παθ. ἐγκωμιάζομαι, παθ. ἀορ. ἐνεκωμιάσθην, (Ἡροδ., μτγν.),
πρκ. ἐγκεκωμιάσομαι. Τὸ μεσ. αὐτοπ. κατ' ἀνάλυσιν: ἐγκωμιάζω
ἐμαντόν, ἐγκώμιον ποιῶ εἰς ἐμαντόν. Παραγ. ἐγκωμιαστής, ἐγκω-
μιαστός, ἀνεγκωμιάστος.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐγκώμιος (Ὡμνος), (δπερ, ἐκ
τῆς ἐν καὶ κῶμος=δῖσμα ἀνήκοντα εἰς Βακχικὴν ἢ ἐπινίκιον πομπῆν, κατὰ
δοποίαν δὲ νικητῆς προεπέμπετο εἰς τὸν οἰκόν του) καὶ σχηματίζε-
ται προσλήψει τῆς καταλ. -άζω κατ' ἀναλογίαν τοῦ δοξάζω, ἀγοράζω
κτλ. (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Τὸ δ. αὐξάνεται καὶ ἀναδιπλ. ἔσωθεν, ὡς ἔαν
ἡτο σύνθετον ἐκ τῆς ἐν καὶ κῶμος καὶ οὐχὶ παράγωγον κατ' εὔθειαν
ἐκ τοῦ ἐγκώμιος. Περ. ἐγκώμιον ποιῶ τινι καὶ παθ. ἐγκωμίων τυγχάνω.
Συντον. ἐπαινῶ, εὐλογῶ.

Ἐγχειρέω—ῶ (=βάλλω τὴν χειρά μου εἰς τι, ἀρχίζω ἔργον
τι, ἐπιτίθεμαι, κάμνω ἐγχείρησιν), πρτ. ἐνεχείρουν, μελ. ἐγχειρόσω, ἀορ.
ἐνεχείρησα, πρκ. ἐγκεχείρησκα, ὑπερσ. ἐνεκεχειρόκηειν ἢ ἀναυξ. ἐγκεχει-
ρήκει (ἀπροσ.). Παραγ. ἐγκειρητής, ἐγχείρησις, ἐγχείρημα, ἐγχειρητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐν καὶ χειρὶ ἀνευ διαμέσου
(πρβλ. ἐπιχειρῶ). Παρά μτγν. ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ἐπιχειρῶ, ἀνα-
λαμβάνω τι.

Ἐγχειρίζω (=θέτω εἰς τὰς χειράς τινος, ἐμπιστεύομαι), πρτ.
ἐνεκειρίζον, μελ. ἐγχειριῶ, ἀορ. ἐνεχείρισα, πρκ. ἐγκεχείρικα. Μεσ.
καὶ παθ. ἐγχειρίζομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐνεκειρισάμην (= ἀνέλαβον,
ἐπεκειρίσα τι), παθ. ἀορ. ἐνεκειρίσθην, πρκ. ἐγκεχείρισμαι, (μτγν.).
Τὸ μεσ. αὐτοπ. κατ' ἀναλ.: ἐγχειρίζω ἐμαντόν. Παραγ. ἐγκειριστής,
ἐγχειρίσις, ἐγκειρισμός, ἐγκειριστέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐν χειρὶ τίθημι ἀνευ διαμέ-
σου (ἐκ συναρπαγῆς τῶν δύο λέξεων μετά τῆς ἐννοίας, ἥν ἔχουσιν ἐν:
τῇ δλῃ φράσει πρβλ. χεὶ-·ην—χεῖην καὶ εἴτα ἐ-χεῖην μετ' αὐξήσεως).
Κατάληξις -ίζω κατ' ἀναλογίαν τῶν δοντοφωνολ. (βλ. ἀθροίζω, σημ.).
Συντον. παραδίδωμαι, παραδίδομαι, προσχωρῶ.

Ἐδεσμαι, ἐδήδοκα, ἐδήδεσμαι, ἐδεστέον, (βλ. ἐσθίω).

Ἐξομαι (=καθίζω ἐμαυτόν, κάθημαι) ἀπλοῦν ποιητ., παρά δὲ
τοῖς Ἀττ. πεζογρ. πάντοτε σύνθετον: καθέζομαι (=πηγαίνω νὰ κα-
θίσω, στρατοπεδεύω), μεσ. ἀποθ. μετ' οὐδετ. διαθ., πρτ. ἐκαθεξόμην.

ιετὰ σημασ. ἀρ. μελ. συνηρ. (Ἄττικός) καθεδοῦμαι, καὶ μτγν. καθεδῆσομαι ἢ καθεούσομαι, παθ. ἀρ. ἐν τῇ μτχ. καθεούθεις. Ὁ πρκ. καὶ ὁ ὑπεροῦντ. λαμβανονται ἐκ τοῦ κάθημαι, ἡτοι: πρκ. κάθημαι, ὑπεροῦντ. ἔκαθήμηγ. Παραγ. ἔδος (= ἔδρα, κάθισμα, ἄγαλμα) (εξ οὐ ἔδωλιον), ἔδρα (ἔδραρον), ἔνέδρα, ἔδραφος.

Σημ. Θεμ. -ασθ (λατιν. sed-eo, πρβλ. καὶ sel-la ἀντὶ sed-la = σέλλα, ἔφιππον), ἔξ ου μετά τοῦ προσφ. j καὶ δασύνσεως τοῦ σ πρὸ τοῦ εσέδ-γομαι, ἔζομαι (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, β', 3). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. ἐπειγω, σημ. Ἐνεργητ. ὁ ἔζω δὲν ὑπάρχει, ἀν καὶ ως ἐξ αὐτοῦ ὑπάρχουσιν οἱ μτβτ. τύποι εἰσα, μεσ. ἀρ. εἰσαμην, μεσ. μελ. εἰσομαι, πρκ. εἰμαι. Τὸ μτβτ. τοῦ ἔζομαι, εἰναι ιζω (καθίζω), ἔδρων (καθιδρών). Προσκαθέζομαι (= κάθημαι πλησίον, πολιορκῶ, παραφυλάττω).

*Ἐθέλω καὶ θέλω, πρτ. ἥθελον, μελ. ἔθελήσω καὶ θελήσω, ἀρ. ἥθελησα, (εὔκτ. ἔθελησαιμι, πρστ. ἔθέληπον). πρτ. ἥθεληκα καὶ μτγν. τεθέληκα, ὑπερο. ἥθεληκεν. Παραγ. (ἐ)θελοντής, (θηλ.- ἔθελοντις), ἔθελοντιος, ἔθελοντι, ἔθελοντηδόρ, (ἀμφότερα τὰ ἔπιορ. ἐκ τῆς μετ. ἔθέλων, ώς ἔκοντηδόν καὶ ἔκοντι ἐκ τοῦ ἔκων), θέλησις, θέλημα, (ἐ)θελήμων = θεληματικός, θελητός.

Σημ. Θελ-, ἔξ ου θέλ-ω καὶ διά συνθέσεως μετά τοῦ παλαιοῦ ἔπιορήμ. (προσθέσεως) ε-, ἐ-θελ-, προσλήψω δὲ τοῦ προσφυμ. ε-, θελε-, ἔθελε. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἔπικρατεῖ δύπος ἔθέλω. Ἐκ τῶν φράσεων θεούθέλεντος, ἀν μῆθάλης, ποιθέλεις, κ. τ. δ. ἀφηρέθη εύκόλως τὸ ε τοῦ ἔθελων καὶ ἐλέχθη θέλων ἀλλ' ὅμως πάντοτε ἥθελον, ἥθελησα, διότι τὰ α' καὶ β' πληθ. τοῦ πρτ. ἔθελον (ἔθέλομεν—ἔθέλετε) θά συνέπιπτον πρὸς τὰ ἀντίστοιχα τοῦ ἔνεστ. καὶ δὲν θά ήσαν εύδιάκριτα ώς τύποι τοῦ πρτ. (βλ. Ἰω. Σταματάκου, Ἰστορικὴ Γραμμ. τῆς Ἀρχαίας, ὅπουν 58).

Κατὰ τὸ ἥθελον, ἥθελησα καὶ τὸ ἥθουλόμην, ἥθουληθην, ἥθυνάμην, ἥθυνηθην, ἥμελλον, ἥμελλησα τῶν β. βούλομαι, δύναμαι, μέλλω. Συνεθέλω = συναινῶ. Συνων. (βλ. βούλομαι).

*Ἐθίζω (= συνηθίζω τινά, κάμνω τινὰ νὰ συνηθίση), πρτ. εἰθίζον, μελ. ἐθιῶ, ἀρ. εἰθίσα, πρκ. εἰθικα. Μεσ. καὶ παθ. ἐθίζομαι, παθ. μελ. ἐθισθήσομαι, (μτγν.), πιθ. ἀρ. καὶ ώς μεσ. ειθίσθην, πρκ. ώς μεσ. καὶ παθητ. εἰθίσμαι, εἰθισται = εἰναι καθιερωμένον) ὑπερο. εἰθίσμην καὶ εἰθισμένος ἦν. Τὸ μεσ. καὶ κατ' ἀνάλυσιν: ἐθίζω ἐμαντόν. Παραγ. ἐθισμός, ἐθισμά, ἐθιστός, ἐθιστέον, συνεθιστέον.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ ἔθος (διπερ ἐκ δέλης σΦεθ—, λατιν. sue-sco,sue-tus) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, σχηματίζεται δηλ. κατ ἀναλογίαν τῶν δόδοντοφωνολ. εἰς -ίζω (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Τὸ β. διά τὰ ἀρχῆθεν εἰς τὸ θέμα ὑπάρχοντα σ καὶ F φαίνεται ἀνωμάλως αὐξανόμενον καὶ ἀναδιπλασιαζόμενον δι' ει (ἐ-σΦέ-θιζ-ον, ἐ-θιζ-ον, ειθίζω, σΦε-σΦέ-θισ-μαι, ειθισμαι). Κανονικῶς τὸ ἔθος ἔπερπε νὰ δασύνεται ώς ἔχον ποτε ἐν πνεῦμα ἀντικατεστάθη ὑπό ψιλοῦ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. σύν, πρός, πρό. Ἀπεθίζω τινά = ἀποσυνθίζω τινά. Περιφρ.: ἐν ἔθετ εἰμί, ἔθος ἔστι τινι. Συνων.: ἀσκῶ, παιδεύω.

*Ἐθω (= συνηθίζω, ἔχω τὴν συνήθειαν) ὁ ἔνεστ. ποιητ. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον δ πρκ. εἰωθα μὲ σημ. ἔνεστωτ. καὶ δ ὑπερο. ειώθειν, μὲ σημ. πρτ. Παραγ. εἰωθότως (= κατὰ τὸ σύνηθες).

Σημ. Θεμ. σΦεθ-, ἔξ ου ἔθω (βλ. ἐθίζω, σημ.). "Ἐθος καὶ ἔθω ἐλέγοντο παλαιόθεν ἐκ παραλλήλου. Ὁ πρκ. ἐσχηματίσθη ἀνωμάλως με-

(¹) βλ. ύποσημ. σελ. 23.

τὰ τοῦ εἰ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἀπὸ Φ καὶ ἐ-ξρχόμενα, δηλ. κατ' Τὸ Φε-Φέργασματ—εἴργασματ, Φε-Φέλκυκα—εἴλκυκα ἐλέχθη καὶ εἰωθεῖσα (γματα). Συνων. ἐθίζουμαι.

Ειδήσω, εἰδῶ, εἰδεῖην, εἰδέναι, εἰδώς, (βλ. οἰδα).

Εικάσω (= ἵπεικονίζω, παρομοιάζω, συμπεօίνω), πρτ. ὥ(ει) καὶ ζον. μελ. ποιητ. εἰκάσω, μεσ. μελ. ώς ἔνεργ. -εἰκάσομαι, ἀρο. ὥ(ει) κασα, πρκ. σπάνιος εἴκασα. Παθ. εἰκάσομαι, πρτ. ὥ(ει) καζόμην, παθητ. μελ. εἰκασθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρο. καὶ ώς μεσ. ὥ(ει) κασθητη πρκ. ὥ(ει) κασμαι, ὑπερσ. -ώ(ει) κασμην. Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν ἀπεικάζω ἐμαυτόν. Παραγ. εἰκαστής, εἰκασία, εἰκασμός, εἰκασμα, εἰκαστός, εἰκαστέος, ἀπεικαστέον.

Σημ. Ἀρχικ. θεμ. **Φεκ-** (πρβλ. ίκελος), ἔξ οὖ μετὰ προθεματ. -ε- καὶ τῆς καταλήξ. -άζω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοθάζω, βλ. ἀγοράζω σημ.). -Ε-Φίκ-άζω, εἰκάσω. Τὸ εἰκάσω είναι θαμιστικὸν τοῦ ἀχρήστου εἴκω (βλ. ἔοικα). Είναι τὸ μόνον ὅ τὸ δόποιον παρ' Ἀττικοῖς ἐν τῇ χρονικῇ αὐξήσει τρέπει τὸ εἰ εἰς γ (πρβλ. «ἡκασα Ἀττικοί, εἰκασα Ἑλληνεσσα, Μοίρις»). Συνθετ. μετὰ τῶν προθέσ.: περ, πρός, ἀπό, ἔξ. Συνων. τοπάζω, τεκμαίρομαι.

Είκω (= ἐνδίδω, ὑποχωρῶ), πρτ. εἰκον, μελ. εἰξω, ἀρο. εἰξα. Παραγ. εἰκήτος = ὑπείκων καὶ ὑποτασσόμενος, εἰκτέον, ὑπεικτέον.

Σημ. Θεμ. **Φεκ-**, ἔξ οὖ μετὰ προθεμ. -ε-, -Ε-Φίκ-ω, εἰκω. Τοῦ δ. ἀπαντᾶ καὶ ἔκτεταμένος ἀρο. β' εἰκασθον ἐν τοῖς τύποις παρεικάθη, γ' ἔνικ. ὑποτ. ὑπεικάθοιμε, εύκτ., εἰκασθεῖν, ἀπαρ. ποιητ. Ἐλλειπτικὸς εἴργω, εἴρω). **Παρείκει**, ἀπροσ. = ἐπιτρέπεται, είναι δυνατόν. **Παρείκω** καὶ ὑπείκω = ὑποχωρῶ, ἐνδίδω.

Εἰλέω—ῶ (= περικλείω ἐντὸς μικροῦ χώρου, συνωθῶ), πρτ. εἴλουν, (ποιητ.), μελ. εἴλησω, (μτγν.), ἀρο. εἴλησα, (μτγν.). Παθητ., εἰλέομαι—οῦμαι, πρτ. -εἴλούμην, (συν-), παθ. ἀρο. εἴλιθην, (μτγν.), πρκ. εἴλημαι, (μτγν.). Παραγ. εἴλησις, εἴλημα, εἰλεός ἡ ἰλεός (= νόσος δεινὴ τῶν ἐντέρων), ἀνείλησις, εἴλητός, ἔξ οὖ καὶ εἴλητάριον⁽¹⁾.

Σημ. Τὸ δ. είναι ἔκτεταμ. τύπος τοῦ εἴλω (ὅπερ ἐν χρήσει μόνον παρ' Ομήρῳ ἐν τῷ παθητ.). «Ἀλλοι ἔνεργητ. τύποι: εἴλω, εἴλλω. Πίζα Φελ-, ἔξ ἧς μετὰ προσθετικοῦ -ε- καὶ πρασλήψει τοῦ προσφυμ. j, έ-Φελ-ιώ, εἴλω (βλ. σελ. 15. β'). (Πρβλ. καὶ Φελίσσω, εἴλισσω, καὶ εἴλισσω—εἴλισσω, ώς καὶ τὰ έλιξ, δλμος, ίλιγγος, ίλη, δμ-ιλος, οὐλαμδς ἐκ τοῦ ὄφλαμδς, δηλ. Φολαμός). Σύνθετ. μετὰ τῶν προθέσ. περι, κατά, ἀνά, ἐν, σύν. »Εξείλλω καὶ ἀπείλλω = ἀποκλείω, ἐνείλλω = τίθημι ἐν τινι.

Εἴληχα, βλ. λαγκάνω.

Εἰλον, βλ. αἰρεώ.

Είμαρται, βλ. μείρομαι.

Ειρί (= ίμαι, ὑπάρχω), παρατ. ἡ καὶ ἥν καὶ ποιητ. ήμην, μελ. εἴσομαι, ἀρο. ἐγενόμην, πρκ. γέγονα, ὑπερσυντ. ἐγεγόνειν. Παραγ.

⁽¹⁾ Στενὴ καὶ ἐπιμήκης μεμβράνη περιειλισσομένη περὶ μικρὸν ξύλινον κοντειτουργίας.

οὐσία (ἔξουσία, παρ-ουσία⁽¹⁾), ἐτεός=ἱληθής (ποθλ. Ἐτεόκροτες) οὐνομός=ἱληθής, πραγματικός καὶ ἐκτεταμ. ποιητ. ἐτήτυ-μος, (ποβλ. ἐτιμ-ηγογία), δητως, συνεστέον (=δεῖ συνειναι).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ θεμ. ἐσ-, (πρβλ. λατιν. es-se) ἔξ οὖ (ἐσ-μι, ἐμμι), εἰμι, (ἐσ-σι καὶ ἐ-σι, ἐσι)=el. Παρ' Ὁμήρω β' ἐν. εἰς (εἰς) διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὸ εἰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ β' ἐν. s. Ἀορ., πρκ. καὶ ὑπερσ. ἐκ τοῦ γίγνομαι. Ἡ προσ. σχηματίζει καὶ τύπον σητων. Μεταγεν. γ' ἐν. προσ. ήτω (ἔξ ἐπιδράσεως τοῦ πρ.). ἢν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ σητών πρὸς τὸ ἔστην). Ἡ δριστ. τοῦ ἐνεστ. πλὴν τοῦ β' ἐνικ. προσ. εἰ ἐγκλίνεται. Τὸ εἰ ἡτο ἀλλοτε ἐγκλιτικὸν δπως τὸ εἰμι, ἐστὶ κτλ., ἐγένετο δὲ δρθοτονούμενον κατὰ τὸ εἰ τοῦ εἰμι. Ἡ κοινοτάτη χρῆσις τοῦ ρημ. είναι συνδετική, συνδέει δηλ. τὸ κατηγορ. πρὸς τὸ υποκ. (πρβλ. : δ θέσις ἐστι δίκαιος). Παρά μτγν. δ μέλλ. ἐσομαι ἐγένετο καὶ δορ. ύποτ. (ἐσσωμεθα=δμεν). ἔδωκε δ' ἀφορμὴν τὸ ἐσομαι καὶ εἰς γένεσιν τύπου προστακτικοῦ (ἔσεσθε=ἔστε).

‘Ως ὑπαρκτικὸν τὸ δ. διατηρεῖ τὸν τόνον πανταχοῦ. Τὸ γ' ἐνικ. προσωπ. ἀναβιβάζει τὸν τόνον (ἔστε) : 1) εἰς ἐμφαντικάς τινας φράσεις (ἔστε μοι)=ἔχω, ἔστιν δε=κάποιος, ἔστειν δτε=ἐνιοτε), 2) ἐν ἀρχῇ προτάσεως, 3) ἐν ἐρωτήσεοι, 4) δταν είναι κατόπιν τῶν λέξεων οὐ(κ), μή, καί, εἰ, μέν, δτι, ὡς, ἀλλά, τοῦτ', 5) ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ είναι δυνατόν καὶ 6) δσάκις ἐκθλίβεται τὸ τελικὸν (τοῦ ἔστε). Τὸ δ. συντίθεται καὶ μετὰ πολλῶν προθέσεων, ἐν συνθέσει δὲ ἀναβιβάζει τὸν τόνον ἐν τῇ δριστικῇ καὶ προστακτ. τοῦ ἐνεστ. (πάρειμι, πάρισθι, ἀλλὰ παρῶ, παρείην, παρείναι, παρών). Τὸ γ' ἐνικ. τῆς δριστικ. τοῦ ἐνεστ. καὶ ἀπροσώπως: ἔστεις (βλ. λέξιν), πάρεσταις καὶ πάρα (πρβλ. «έγγνα, πάρα δ' ἄποστα»), ἔνεστε (καὶ ἔνι)=είναι δυνατόν, μέτεστι μοι τινος=μετέχω. Οὐκ εἰμι δὲ ἐμαυτοῦ=δὲν είμαι εἰς τὸν ἑαυτόν μου.

ΕΙμι (= θὰ ἔλθω)· οἱ χρόνοι κατὰ σημασίαν: ἔρχομαι (ῦποτ. ἵω, ἵης, ἵη, κτλ., εὔκτ. ιοίην καὶ ιοίμι, ιοίς, κτλ., προστ. ἵθι, ἵτω, ἵτε, λόντον καὶ λίτωσαν), ἀπαρ. ιέναι καὶ μτχ. (ιών, ιοῦσα, ιόν), πρτ. ἵειν, καὶ ἥη (ἥεις καὶ ἥεισθα, ἥει καὶ ἥειν, ἥμεν καὶ -ἥειμεν, ἥτε, ἥσαν καὶ ἥσαν), μελ. εἰμι (εἰ, εἰσι, ἴμεν, ἵτε, ιαπι, εὔκτ. ιοίην καὶ ιοίμι, ἀπαρ. ιέναι, μτχ. ιών), πρκ. ἔλήλυθα, ὑπερσ. ἔληλύθειν. Παραγ. ἵτης, ἵτον=θρασύς, τολμηρός, ἵταμδες=δρμητικός, θρασύς, ἔξ-ι-τηλος = δ ἀποβαλλών τὸ χρόνα του, εἰσ-ι-τήριον, ἔξ-ι-τήριον, εἰσ-ι-θμη = δίοδος, ἵ-σθ-μός, (ἀντὶ ιθμός), ἵτος = δὲ δύναται τις νὰ διαβῇ, προσ-ιτός, ἄ-προσ-ιτός, ἀμαξ-ιτός = διαβατὸς ἀμάξαις, ἵτεον = δεῖ ιέναι, ἵτητέον (ἔξ οὐ παριτητέα=δεῖ παριέναι=πρόπει νὰ παρουσιασθῇ τις), ἔπιον-σιος = ἐπαρκής διὰ τὴν ημέραν, ἄρτος ἔπιοντιος (ἐκ τῆς μτχ. ἔπιών ἥ ἔπιονσα), περιονσιος.

Σημ. Θεμ. εἰ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν ol., i (πρβλ. εἰμι, οίμος, δ, ἥ=δδός, προσίμων-παροιμία, ἴμεν, ιεός (πρβλ. ωσάτως: λείπων λοιπόδες-λείπειν ἔλλιπής)). Τὸ δ. εἰμι ἐν τῇ δριστικῇ ἔχει πάντοτε σημασίαν μέλλοντος, ἐν δὲ ταῖς λοιπάνις ἐγκλίσεσι, τῷ ἀπαρεμφ. καὶ τῇ μτχ., καὶ λοιπόν, ἐν δὲ ταῖς λοιπάνις ἐγκλίσεσι, τῷ ἀπαρεμφ. καὶ τῇ μτχ., καὶ μέλλοντος σημ. καὶ ἐνεστῶτος. Εἰς τὴν δριστικήν καὶ προστακτικήν ἐν συνθέσει τὸ δ. ἀναβιβάζει τὸν τόνον (ἄπειμι, ἄπιθι).

(1) 'Ἐκ τοῦ παρ-ουσία τὸ μτγν. παρουσιάζω ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ είμαι παρών. 'Ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ τὸ δ. τούτῳ χρησιμοποιεῖται καὶ ἐνεργητικῶς (παρουσιάζω τινά, παρουσιάσως τινός) πιθανῶς κατὰ τὸ φραγκικὸν presenter, presentation. 'Ἐκ τοῦ ἐνεργ. δὲ τὸ παθητ. καὶ μέσον : παρουσιάζομαι, παρουσιάζομην, παρουσιάσθην.

τῶν προθέσ. ἀπό, ἐκ, εἰς, διά, παρά, κ. ξ. Κάτειμι= 1) κατέρχομαι, 2) ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα (ἐνεργητ. κατάγω τινά). Οὐσιαστικὸν τοῦ εἵμιν εἶναι τὸ δόδος· δθεν δδόν, ἔξοδον κτλ. ποιεῖσθαι = λέναι, ἔξεναι, προσεύναι, κτλ.

Ειργνύω καὶ (καθ)ειργνυμι (=έγκατακλείω, δίπτω εἰς δεσμωτήριον), ἀορ. εἰρξα (ύποτ. ἔρξω [καθ-]; μτχ. ἔρξας). Παθητ. (καθ)ειργνυμαι, παθητ. ἀορ. εἰρχθην, πρκ. εἰργμαι. Παραγ. εἰρκτή, εἰργμὸς =εἰρκτή, φυλάκιοις, ἔρκος.

Σημ. Φεργ-, ἔξ οδ (ἐ-έργω) εἰργω (ἀχρηστον παρ' Ἀττικ. κατ' ἑνεστ.). Ἐκ τοῦ εἰργ- προσλήψει τῷ προσφύμ. -ν (βλ. εἰσαγ. σελ. 16, ια') εἰργνυμι καὶ κατὰ μετάστασιν εἰς τὴν τάξιν τῶν εἰς -ω, εἰργνύω (Βλ. καὶ εἰργω).

Ειργω (=ἀποκλείω, κρατῶ μακράν), πρτ. εἰργον, μελ. εἰρξω, ἀορ. β' εἰρε/αθον, (ποιητ.), (ἀπαρ. ἔργαθεῖν). Παθητ. εἰργομαι, πρτ. εἰργόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. εἰρξομαι, παθ. ἀορ. εἰρχθην, πρκ. -εἰργμαί. Παραγ. ἄερκτος=ἄφρακτος, ἀνοικτός, εἰρκτέον.

Σημ. Θεμ. Φεργ-, ἔξ οδ μετά προτακτ. ἐ-, (ἐ-Φέργω, ἔέργω, ἔργω, ιων.), εἰργω (Ἀττικ.). Συνθετ. μετά τῶν προθέσ. ἐκ, ἀπό, ἀνά, περί, διά, κατά. Ἀνείργω = ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω, διείργω = διαχωρίζω, ἀποκρούω. Συνων. ἔκκλεισιν, κωλύω.

Είρηκα, βλ. λέγω.

Είρω (=συνάπτω, πλέκω, δρμαθιάζω) (συν-, δια-), πρτ. εἰρον, (συν-), ἀορ. εἰρα, πρκ. εἰρκα, (δι-), παθ. πρκ. εἰρομαι, (ποιητ.). Παρ. εἴ(ει)ρμὸς=σειρά, σύναψις, συνειρμός, ἔρμα, κάθερομα, δρμιά, δρμος = ἄλυσις τοῦ λαιμοῦ, είδος κυκλίου χοροῦ, λιμενίσκος, δρμαθός.

Σημ. Θεμ. οερ-, λατιν. sero, ἔξ οδ (σερ-γ-ω, ἔρρω), εἰρω (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, β'). Τὸ θεμ. συγγενές τῷ θεμ. τοῦ ιων. ἀείρω, Ἀττ. αἴρω. Συνείρω = συνάπτω κατὰ σειράν, δραδιάζω, διείρω = διαπερῶ, συναρμολογώ, παρείρω = προσδένω ή πλέκω πλησίον. Παρενείρω (οδ πρτ. παρενείρον, ἀορ. παρήνειρα)= παρεμβάλλω. (Πρβλ. εἰρομένη λέξις = συνεχὲς καὶ χαλαρὸν υφος. Ἀντίθετ.: κατεσφαμένη λέξις). Εἰρω (ποιητ. τύπος διάφορος τοῦ εἰρω) = λέγω, δομιλῶ. Θέμ. Φερ- (πρβλ. ἔρθ, εἰρηκα).

Εἰσάμενος, η, ον, βλ. ἔσομαι, σημ..

Εἰσεμαι, βλ. οίδα.

Εἰσόνεγκα, βλ. φέρω.

Εἰσώκειωθην, βλ. οίκειώω-ω.

Εἰώθα, βλ. ἔθω.

Ἐκδιδοῖ, βλ. ἔκδιδωμι.

Ἐκκλησιάζω (=συνέρχομαι εἰς συνέλευσιν, συζητῶ ἐν συνέλευσι), πρτ. ἔξεκλησοίαζον καὶ ἡκκλησοίαζον, μελ. ἔκκλησιάσω, ἀορ. ἔξεκλησίασα καὶ ἡκκλησίασα. Παραγ. ἔκκλησιαστής, ἔκκλησιασμός.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἔκκλησος (ὅπερ ἐκ τοῦ ἔκκλητος [ἔκκλητῶ]) = δ ἐκλελεγμένος δπως ἀποφασίση περί τινος ζητήματος, διαιτητής) καὶ σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ. -ξω (βλ. ἄγοράς, σημ.). Ο πρτ. καὶ δ ἀορ. αύξανονται καὶ ἔσωθεν ὡς ἔαν τὸ δ. ἥτο σύνθετον ἐκ τῆς ἐκ καὶ κλησιάζω καὶ ούχι παράγωγον ἐκ τοῦ ἔκκλησία. Περιφρ. ἔκκλησίαν ποιῶ, ἔκκλησίαν ἀθροίζω (ἐπὶ τῶν συγκαλούντων τὴν ἔκκλησίαν ἀρχόντων) παθητ.: ἔκκλησία γίγνεται ἡ καθίσταται.

, Εκπεφόρηματι, βλ. φορέω—ω.

Ἐκπλήσσω, βλ. πλήρεω.

Ἐκών, οὐσια, ἔκόν (=θέλων, ἀσμένως), μτχ. μόνη εὕχρηστος Ἦδη
οὐ μήρους.

Σημ. Θεμ. Φεκ- (πρβλ. Ἰνδικ. *vacini*). Ἡ μτχ. ἐκάπω ἐγένετο τέλειον αετού (ποβλ. [ἀ-έκων] = ἄκων, ἄκουσα, ἄκον).

Ἐλαττ(οσ)όω — ὄω (= σμικρίνω, ἐλαττώνω), ἀρρ. ἡλάττωσα. Μεσ.
και παθ. ἐλαττ(οσ)οῦμαι, ποτ. ἡλαττούμην, μεσ. μελ. ἐλαττώσομαι,
παθητ. μελ. ὡς μεσ. ἐλαττωθήσομαι, παθ. ἀρρ. ἡλαττώθην, ποτ. ἡλάτ-
την (τυπω). Παραγ. ἡλάττωσις, ἐλάττωμα.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ συγκριτ. ἐλάττων (αὐτὸς) ὅπερ ἐκ τοῦ ποιητ. ἐλάχιστος. ἐλαχίστων, ἐλάττων, ἐλάχιστος) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς -όω -ῶ (δυσὶ λόγῳ, ταπεινῷ, κτλ.). (Πρβλ. καὶ βελτίων—βελτιών). Ἀντὶ τοῦ μέσου ἐλαττοῦματος, δύπερ κυριώς οὐδετερ. διαθεσ. (=ἐλάττων εἰμι τίνος)—ἀντίθετον τούτου τὸ πλέον ἔχω ή πλέον φέρομαι τίνος, πλεονεκτῶ—λέγεται ἐλαττον ἔχω τινος. Τὸ παθητ. περιφρ. ἐλαττον ἔχω ὑπέ τινος. Συνων. τῷ μὲν ἐνεργ. τῷ πεισμ. τῷ δὲ παθητ. τὸ ήττωματο.

Ἐλαύνω (=βάλλω τι εἰς κίνησιν, ώθῶ, δδηγῶ, ἵππεύω, καταδιώκω), πρτ. ἡλαυνον, μελ. συνηροημ. ἐλῶ, (ἄς, ἄ, κτλ.), ἀορ. ἡλάσσα, ποκ.—ἐλήλακα. Παθητ. ἐλαύνομαι, πρτ. ἡλαυνόμην, μεσ. μελ. καὶ ὁς παθ. ἐλάσσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. ἐλαθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἡλασάμην, παθητ. ἀορ. -ἡλάθην (ἀπλοῦς ποιητ. καὶ μτγν.), πρκ. ἐλήλάμαι. Παραγ. ἐλάτης, βοηλάτης, διηλάτης (μεσαιων. ἀπελάτης, νεωτερ. πρωτολάτης), ἐλατήρ (ἔξ οὐ ἐλατήριος, -ον), ἐλασις, διέλασις, ἐλασμα, ἐλασμός, ἐλατός (ἔξ οὐ νεήλατος, εὐήλατος, σφυρήλατος), ἐλατέον.

Τὸ δ. παράγεται ἐκ τοῦ μὴ παραδοθέντος, ἀλλὰ πάντως ὑπάρχαντος ὄντος ἔλαυνος, ἐξ οὗ ἐλαύνω, ἔλαυνω, παρὰ τὸν ποιητ. τούπον ἐλάω-ῶ, δοτὶς προῆλθεν ἐκ τοῦ εἰς -με τύπου ἔλαιμι (ποβλ. ἔλω, ἔλαια, τὴν παρὰ Σενοφ. προστ. ἀπέλα=ἀπέρχου, τὸ ποιητ. ἔλα καὶ τὸ ἔλαιον). Τὸ α πανταχοῦ βραχύ. 'Ο πρκ. λαμβάνει 'ΑΤΤΙΚ. ἀναδιπλασιασμόν. Σύνθετον μετὰ διαφόρων προθέσ.: ἐκ, διά, ἀπό, παρά, κ. & ἘΦΕΤ. ἔλασειώ. Παρασύνθ. ξενηλατῶ (=ἐκδιώκω ἐκ τοῦ τόπου μου τοὺς ξένους), ποιητ., ἵχνηλατῶ κ. ἄ.

Ἐλέγχω (=ἀνακρίνω, ἐξελέγχω, ἀποδεικνύω, κατηγορῶ), πρτ. ηλεγχον, μελ. ἐλέγξω, ἀορ. ἡλεγξα. Παθ. ἐλέγχομαι, πρτ. ἡλεγχόμην, ηλεγχον, μελ. ἐλεγχθήσομαι, παθ. ἀορ. ἡλέγχθην, πρτ. ἐλήλεγμαι (ἐκ τοῦ παθ. μελ. ἐλεγχθήσομαι, παθ. ἀορ. ἡλέγχθην, πρτ. ἐλήλεγμαι (ἐξ τοῦ ἐλήλεγχμαι, ἐλήλεγγ-μαι), ὑπερσ. -ἐληλέγμην (ἐξ-) καὶ -ἐληλεγμένος ἡν (ἐξ). Τὸ μεσ. αὐτοπ. κατ' ἀνάλυσιν: ἐξελέγχω ἐμαυτόν. Παραγ. ἐλεγχήσις (τῆς), ἐλεγχος, τό, = αἰσχύνη, ὄνειδος, (ἐλεγχος, δ, = ἀνάκρισις (τῆς), ἐλεγχος, τό, = αἰσχύνη, ὄνειδος, (ἐλεγχος, δ, = ἀνάκρισις, βάσανος), ἐπεξέλεγχος = β' ἐλεγχος, ἐλεγκτός, ἀνέλεγκτος, ἀνεξέλεγκτος, ἐλεγκτέος, -ον.

Σημ. Θεμ. ἐλεγχ-. "Ο παθ. πρκ. λαμβάνει Ἀττικ. ἀναδιπλασίασιον. 'Ο υπερσ. ἄνευ αὐξήσ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐκ, ἀπό, διά. 'Ἀπελέγχω=ἐπικρίνω, ἀνασκευάζω, διελέγχω=ἐντελῶς ἐλέγχω, ἀναιρόω. Πελέγχωρ: ἐλεγχον ποιοῦμαι ή λαμβάνω, ἐλεγκτήρ εἰμι (ἀντίθετον ἐλεγχον διεριφρ. ἐλεγχον ποιοῦμαι ή παρέχω), παθ. εἰς ἐλεγχον καθίσταμαι, ἐλεγχος γίγνεται ή ἐλεγχός ἔσται.

Ἐλεέω - ὡ (=αἰσθάνομαι ἔλεος διά τινα, λυποῦμαι τινα); πρτ.
ἡλέουν, μελ. ἐλεήσω, ἀρρ. ἡλέησα. Παθ. ἐλεῆσμαι, πρτ. ἡλεόυμη,

παθ. μελ. ἐλεηθήσομαι, παθ. ἀορ. ἡλεήθην, ποκ. ἡλέημαι, (μτγν.). Παραγ. ἐλεήμων, ἀνελέητος=ἄσπλαγχνος, (πρβλ. καὶ νη-λεής, ἀνηλεῆ; =σκληρός, ἄσπλαγχνος).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ οὐσ. ὁ ἔλεος, (τὸ ἔλεος, μτγν.). ἔξ οὖ καὶ ἔλεινεινδε (ποιητ. ἔλεινός) = ὅξιος οἰκου. Θεμ. ἔλεε- (βλ. ἀθλῶ, σημ.). Περιφρ. ἔλεον ποιούμαι καὶ ποσ. ἔλεου τυγχάνω ὑπό τινας. Ἐπιτεταμένος τύπος τοῦ ἔλεω τὸ ἔλεαίρω = λυπούμαι (ποιητ.). Συνων. οἰκτίρω. Κατελεῶ = αἰσθάνομαι πολὺν οἴκτον.

***Έλελίζω** (=κράζω ἐλελεῦ, ἐγείρω πολεμικὴν κραυγὴν), ἀορ. ἡλέ-λιξα. Τὸ μεσ. ἐλελίζομαι, ποιητ. (ἐπὶ ἀηδόνος)=ἄδω, κελαδῶ λυπτερά.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐπιφωνήμ. (ἔλελευ. πολεμικῆς κραυγῆς ἐν καιρῷ ἐπιθέσεως) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Συνων. ἀλαλάζω.

***Έλευθερώ-ῶ** (=ἐλευθερώωνω), μελ. ἐλευθερώσω, ἀορ. ἡλευθέρωσα, ποκ. ἡλευθέρωμα, ὑπερσ. ἡλευθερώκειν, (μτγν.), Παθητ. ἐλευθεροῦμαι, πρτ. ἡλευθερούμην, (ποιητ., Ἡροδ.), παθ. μελ. ἐλευθερωθήσομαι, παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ἡλευθερώθην, παθ. ποκ. ἡλευθερωμαι, ὑπερσ. ἡλευθερώμην. Παραγ. ἐλευθερωτής, ἐλευθέρωσις, ἐλευθερωτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἔλευθερος (ὅπερ ἐκ θεμ. ἔλευθ- τοῦ ἀχρ. ἔλευθω [ἀρχικ. θεμ. lib- πρβλ. λατιν. lib-er, μετὰ προθεμ. ἐ-]) ἔξ οὖ καὶ ἔλευθερία καὶ ἔλευθέριος καὶ ὄνομα κύριον Ἐλευθέριος). Συνθ. μετὰ τῶν προθ. ἀπό, σύν. Ἐκ τοῦ ἔλευθερίος τὸ ἔλευθεράξω (=πράττω ὡς ἔλευθερος) ἀντιθ. δεσπόζω. Περιφρ.: ἔλευθερόν τινα ποιῶ. ἔλευθερίαν περάττω τινί, παθητ. ἔλευθερία γίγνεται. Συνων. λύω, λυτρῶ.

***Έληλυθικ**, βλ. ἔρχομαι.

***Έλίσσω** καὶ εἰλίσσω (παρ' Ἀττικ. πεῖογρ. ἀνειλίττω) (=τυλίσσω, περιστρέφω), πρτ. εἰλίττον, (ποιητ.) μελ. ἐλίξω, (ποιητ.), ἀορ. εἰλίξα. Παθ. ἐλίττ(σ)ομαι, πρτ. εἰλίττ(σ)όμην, (ποιητ.), μελ. ἐλίξομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀορ. ἐλιξάμην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. εἰλίχθην, ποκ. -εῖλιμαι καὶ (μτγν.) ἐλήλιγμαι. Παραγ. ἐλιγμός, ἐλίξις, ἐλιγμα, ἐλικτήρ=φέλλιον, ἐνώτιον (ὅς συνεστραμμένον), ἐλικτός, ἐλίγδην=περιστροφικῶς (πρβλ. ναῦς ἀμφιέλισσα=ἡ ἐκατέρῳ θεν κωπηλατουμένη ἦ τὸ τῆδε κακεῖσε κυματινόμενον πλοίον, τὸ σαλεῦον).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐλίξ (ὅπερ ἐκ τοῦ θεμ. Φελ-, βλ. εἰλέω-ῶ, σημ. ἔξ οὖ ἐλίκωψ, θηλ. ἐλικῶπις -ιδος = δέχων εὔστρόφους καὶ ζωηρούς δρφαλαμούς, ἐλίκη=ἡ ἴτεα διὰ τὴν εὐκαμψίαν αὐτῆς). Θεμ. Φελικ.- ἐλικ- (πρβλ. λατιν. volvo), ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφ. j, (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, β', 2) ἐλικ-ja, ἐλίσσω, καὶ εἰλίσσω ἐκ τοῦ ἐ-Φελικ-ja. Ἀπαντά τὸ ρ. καὶ ἐλίττω μετὰ τῶν αὐτῶν τύπων ἀπάντων ὅμως φιλουμένων. Διὰ τὸ πάλαι ἐν ἀρχῇ F τὸ δ. φαίνεται ἀνωμάλως αὐξανομ. καὶ ἀναδιπλασιαζόμ. διὰ τοῦ ει (ἐ-Φελισσ-ον εἰλίσσων). Ἡ διὰ τοῦ ει αὔξησις καὶ ἀναδιπλ. διὰ τὸ πάλαι ἐν ἀρχῇ σ-: ξ-σελκον - ἐ-heλκον - ἐ-ελκον - ειλκον. Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ. ἀνά, ἐξ, περί, ἐν. Ἀνελίττω=ἐκτυλίσσω, ἐτευλίγω, ἐνελίττω=τυλίσσω τι εἰς τι. Συνων. συστέλλω, περιστέλλω, συσπειρῶ, κ. ἄ.

***Έλκω** (=σύρω, τραβῶ). πρτ. εἰλκον, μελ. ἐλξω (ἀπλοῦς ποιητ.) καὶ ἐλκύσω, (μτγν.), ἀρρ. εἰλκύσσα καὶ μτγν. εἰλξα, ποκ. -εἰλκυκα (καθ.). Μεσ. (-ελκομαι) καὶ παθ. ἐλκομαι, παθ. πρτ. εἰλκόμην, μεσ.

μελ. ἐλκύσσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. μελ. ἐλκυσθήσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), καὶ ἐλχθῆσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρο. -είλκυσάμην καὶ μτγν. ἐλέξαμην, παθ. ἀρο. -είλκυσθην (ἀπλοῦς παρ' Ἡροδ. καὶ ποιητ.) καὶ μτγν. ἐλχθῆν, πρκ. -είλκυσμαι, ὑπερσ. εἰλκύσμην, μτγν. Τὸ μεσ. αὐτοπ. καὶ τὸ μεσ. ἀλληλοπ. κατ' ἄναλυσιν : ἔλκω ἐμαντόν, ἔλκουσιν ἀλλήλους. Παραγ. ἐλκυστήρ, ἐλκυσις, ἐλκυσμός, ἐλκυσμα, ἐλκυστίνδα=διελκυστίνδα, είδος παιγνιδίου, δλκάς=πλοιον δύμοιλκοιώμενον, ἐμπορικόν, δλκή=τὸ ἔλκειν, δλκδς=μηχανὴ ἔλξεως, ἐλκτός, ἐλκτέον, ἐλκυστέον. (Συνδ. ἐμβρύουνλκός, δύμουλκῶ).

Σημ. Θεμ. σελκ., ἐλκ., δλκ. 'Ἐν τῷ δοκίμῳ Ἀττικ. λόγῳ ήσαν ἐν χρήσει μόνον οἱ τύποι ἔλκω, εἰλκον, ἐλξ̄ω οἱ λοιποὶ χρόνοι ἐσχηματίζοντο ἐκ τοῦ ἔλκυ ω, δπερ ἐν τῷ ἐνεστ. μτγν. (Θεμ. ἐλκύ[σ].) 'Η διὰ τοῦ ει αὐξησις καὶ ἀναβιτλασιασμός διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ F. Θαμιστ. ἐλκυστάζω, ποιητ.=συχνοτραβῶ. Σύνθετον μετά διαφορ. προθεσ. ἀνά, κατά, σύν, περετ, κ. ά. 'Ανελκω (ναῦς)=σύρω ἔξω, ἔξάγω, ἀντιθ. καθέλκω, ὑφέλκω=σύρω κάτωθεν. 'Αντιθ. ἀθῶ. Συνων. σπάω—ῶ.

'Ελκύω, βλ. ἐλκω, σημ.

'Ελλεβορίζω (= δίδω εἰς τινα νὰ πίη ἐλλέβορον, θεραπεύω τινὰ ἐκ τῆς μανιας). 'Απαντῷ μόνον κατ' ἐνεστ. (πρβλ.: τὶ σαντὸν οὐκ ἐλλεβορίζεις; Δημοσθ.).

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ ἐλέβορος, (¹) προσλήψει τῆς καταλήξ. -έξω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.).

'Ελπίζω (= περιμένω, ἐλπίζω), πρτ. ἡλπιζον, μελ. ἐλπιῶ, (μτγν.), ἀρο. ἡλπισα, πρκ. ἡλπικα, (μτγν.), ὑπερσ. ἡλπίκειν, (μτγν.). Παθ. ἐλπίζομαι, παθ. ἀρο. ἡλπίσθην, (ποιητ.), πρκ. ἡλπισμαι, (μτγν.). Παραγ. ἐλπισμα = τὸ ἐλπιζόμενον πράγμα, ἐλπιστός, ἀνέλπιστος, δυσέλπιστος.

Σημ. Θεμ. Φελπ., ἐλπίς, ἔξ οῦ προσλήψει τοῦ προσφ. j. ἐλπίδ-յω, ἐλπίζω. Τὸ ἐλπίζω είναι 'Αττ. τύπος τοῦ ποιητ. ἐλπομαι, οὐ τὸ ἐνεργ. ἐλπω = κάμνω τινὰ νὰ ἐλπίζῃ. Περιφρ. ἐλπίδα ἔχω, ἐγ ἐλπίσιν είμι, τὰς ἐλπίδας ἔχω ἐπί τινι ἢ ἐν τινι παθητ.: ἐλπίς ἔστι, αἱ ἐλπίδες καθίστανται ἐν τινι. 'Αντὶ τοῦ ἐλπω : ποιω τινα ἐλπίδας ἔχειν ἢ ἐλπίζειν. 'Ἐπελπίζω = 1) διὰ φυεδυνὸν ἐλπίδων διαβουκοιλὸν τινα, 2) ἐλπίζω εἰς τινα. 'Ἀπελπίζω, μτγν. = φέρω εἰς ἀπελπισμόν, ἀπελπίζομαι. 'Αντὶ τούτου παρ' 'Αττικ. ἀπογιγνώσκω. Συνων. προσδοκῶ.

'Ελω, ἔλοιμι, ἐλεῖν, ἐλών, (βλ. αἴρω).

'Εμέω—ῶ (= ἔρεγνω), πρτ. ἡμουν, μελ. συνηρ. -έμω (ἐνεξ·), (ποιητ.) καὶ ἐμέσω, (μτγν.), ἀρο. -ημεσα (ἐξ-) (ἀπλοῦς μτγν.), πρκ. ἐμήμεκα, (μτγν.), ὑπερσ. ἐμημέκειν, (μτγν.). Μεσ. μελ. ἐμοῦμαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. -εμεθήσομαι (ἐξ-), (μτγν.), παθ. ἀρο. ἡμέθην, (μτγν.), πρκ. ἐμήμεσμαι, (μτγν.). Παραγ. ἔμεσις, ἐμεσία=διαθεσις πρὸς ἔμετον, ἔμεσμα, ἔμετος (ἐξ οὐ ἐμετικὸς καὶ ἐμετιάω—ῶ = αἰσθάνομαι ἐμετον).

(¹) Ο ἐλλέβορος ἦτο βοτάνη, ἥν οι ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο ώς εἰδικὸν φάρμακον κατὰ πολλῶν νοσημάτων, κυρίως δὲ τῆς παραφροσύνης (κοιν. σκάρφη). (Πρβλ. ἐλλεβόρου δεῖται, ἐλλεβοριά) = είναι τρελλός δ. μοίως : πιθ. ἐλλέβορον = είσαι τρελλός).

Σημ. Τὸ δέ τοῦ Φεμε-μι (λατιν. vom-o), ἔξ οὖ ἐμέσω κατὰ μετα-
πτωσιν ἐκ τῆς τάξεως τῶν εἰς -μι ἐις τὴν τῶν εἰς -ῶ (πρβλ. καὶ *χάλε-
—χαλέω—ῶ * χάλαμι—χαλάω—ῶ κ. ἄ). Ὁ πρκ. λαμβάνει 'Αττικ. ἀνα-
πλασιασμόν. Συνων. ἐξεράω—ῶ (πρβλ. τὸ νεοελλην. ξερνῶ), ἐξερεύγω.

'Εμπνα, βλ. μαίνω.

'Εμπαλάσσομαι (= περιπλέκομαι) μόνον ἐν τῇ μτχ. παρ' 'Αττικ.
πεζογρ. (πρβλ. ἐμπαλασσόμενοι κατέρρεον [= περιπλεκόμενοι πρὸς ἄλ-
λήλους . . .] Θουκυδ.).

Σημ. Τὸ δέ σύνθετ. ἐκ τῆς προθεσ. ἐν καὶ τοῦ ἐπικ. παλάσσομαι =
διασκορπίζομαι.

'Εμπεδόω—ῶ (= στηρίζω ἐπὶ πέδου, δηλ. ἐδάφους, στερεώνω τι)
πρτ. ἡμπεδόνν, μελ. ἐμπεδώσω, ἀρ. ἡμπεδώσα, καὶ μτγν. ἐνεπέδω-
σα. Παραγ. ἐμπέδωσις.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐμπεδος (ἐν+πέδου = ἐδαφος)
ὅ ιστάμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἀκίνητος. 'Ως παρασύνθ. δὲ αὐξάνετα
ἔξωθεν καίτοι ἔχει πρῶτον συνθετικὸν πρόθεσιν (πρβλ. ἔγγυω, ἔνα-
τιοῦμαι). Συνων. στερεῶ. κρατύνω.

'Εμποδίζω (= θέτω τοὺς πόδας εἰς δεσμά, ἐναντιοῦμαι, παρα-
κωλύω), πρτ. ἐνεπόδιζον, μελ. ἐμποδιῶ. Παθ. ἐμποδίζομαι μεσ. μελ. ὥς
παν. ἐμποδίσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. ἐμποδισθήσομαι, (μτγν.), πρκ.
ἐμπεπόδισμαι, ποιητ. Παραγ. ἐμποδιστής, ἐμποδισμός, ἐμπόδισμα.

Σημ. Κατὰ τὸ ἐκ ποδῶν—έκποδῶν, ἵσως τὸ ἐμποδῶν, δθεν ἐμπόδιον
—ἐμποδίζω, προσλήψ. τῆς καταλ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ίζε-
δοντικολήκ. (βλ. ἀθροίζω, σημ.) Κατ' ἀλλήν ἔρμηνείαν, σύνθετον ἐκ
τῆς ἐν καὶ ποδίζω=δένω τούς πόδας (δπερ παρ. 'Αττικ. πεζογρ. μδνον
ἐν τῇ μτχ. τοῦ παθ. πρ. πεποδισμένος). 'Άλλα σύνθετα: ἀναποδίζω=
ἀνακρίνω αύστηρῶς, δπισθοδρομῶ, συμποδίζω=δένω δμοῦ τοὺς πόδας.
Περιφρ.: ἐμποδῶν εἴμι ή γίγνομαι τινε. 'Αντι τοῦ μέσου: ἐμποδῶν ποι-
οῦμαι τινε=ποιῶ τι ἐμπατῶ ἐμπόδιον. Συνων.: κωλύω, ἀπερύω, ἀποτρέ-
πω, ἔχω κ. ἄ. 'Αντιθ. ἔστι, ἀφίημι.

'Εμπολάω—ῶ (=ἐμπορεύομαι, κερδίζω) ποιητ., (παρ' 'Αττικ.
ἀπεμπολῶ=πωλῶ, ποοδίδω), πρτ. ἡμπόλονν, (ποιητ.), μελ. ἐμπολήσω
(ποιητ.), ἀρ. ἡμπόλησα καὶ (μτγν.), ἐνεπόλησα πρκ. ἡμπόλημα,
(ποιητ.) Παθ. ἀρ. ἡμπολήθην, (ποιητ.), πρκ. ἡμπόλημαι, Ιων. Πα-
ραγ. ἐμπόλησις=πώλησις, ἐμπόλημα, ἐμπολητός=ἀγοραστός, ἀπεμ-
πόλησις.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐμπολὴ (=ἐμπόρευμα, κέρδος),
δπερ ἐκ τῆς ἐν καὶ τοῦ θεμ. πελ., ἔξ οὖ πέλομαι, ἀμφίπολος. (βλ. καὶ
πωλῶ, σημ.). Περὶ τῆς αὐδῆσ. ἐμπεδῶ. Συνων. ἐμπορεύομαι, κερδάίνω.

'Εμπορεύομαι (=ἐμπορεύομαι, ταξιδεύω χάριν ἐμπορίου η ἐργα-
σίας, ἐμπορεύομαι), μεσ. ἀποθ., μελ. ἐμπορεύομαι, μεσ. ἀρ. ἐνεπο-
ρευόμην. Παραγ. ἐμπόρευμα, ἐμπορεύτικός, ἐμπορευτέον.

Σημ. τὸ δέ εἶναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐμπαθος (ἐν, πόρος=ταξει-
διώτης, ἐμπορεύδμενος). Περιφρ. ἐμπορεύων ποιοῦμαι, καὶ παθητ. ἐμπο-
ρεία γίγνεται. Συνων. ἐργάζομαι, κερδάίνω, πορέζομαι.

'Εμφανίζω (= κάμνω τι ἐμφανές, παρουσιάζω), πρτ. ἐνεφάνιζον,
μελ. ἐμφανιῶ, ἀρ. ἐνεφάνισα, πρκ. ἐμπεφάνικα. Μεσ. ἐμφανίζομαι,
(μτγν.). Παραγ. ἐμφανιστής, ἐμφάνισμα, ἐμφανισμός, ἐμφανιστέον.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐμφανής, (ὅπερ ἔκ τοῦ ἐμφάτω) καὶ σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Περιφρ.: ἐμφανές τι ποιῶ ἢ καθίστημι ἢ παρέχω παθ. ἐμφανής εἰμι παθ. εἰς τούμφαντας ἔρχομαι. Ἀντιθ. ἀφανίζω.

'Εμφερεῦμαι, βλ. φροέω—ῶ.

'Ἐναντιόθμαι—οῦμαι (= φρονῶ τὰ ἐναντία, ἀντιλέγω), παθητ. ἀποθετ., πρτ. ἡναντιούμην, μεσ. μελ. μετ' ἐνεργ. σημασ. ἐναντιώσομαι, παθ. μελ. ἐναντιωθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἡναντιώθην, πρκ. ἡναντιώμαι (καὶ ποιητ. ἐνηντίωμαι). Παραγ. ἐναντίωσις, ἐναντίωμα, ἐναντιώτεον.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐναντίος (ἐν, ἀντίος), ώς τοιούτον δὲ αὐξάνεται καὶ ἀναδπλ. ἔξωθεν (βλ. ἐμπεδῶ, σημ.). Συνων. ἀντίσταμαι, ἀντίκειμαι, ἀντιτάσσομαι.

'Ἐναέω, βλ. αὔω.

'Ἐνδοιάζω (= εἶμαι ἐν ἀμφιβολίᾳ, διστάξω), ἀορ. ἐνεδοίασσα, (μτγν.). Παθητ. ἐνδοιάζομαι, (μτγν.), (ἐπὶ πραγμάτων=εἶμαι ἀντικείμενον ἀμφιβολίας); παθ. ἀορ. ἐνεδοιάσθην. Παραγ. ἐνδοιαστής, ἐνδοίασις, ἐνδοιασμός, ἐνδοιαστός, ἢ ἐνδοιασμός = ἀμφίβολος.

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ ἐν δοιῇ εἶμι (δοιή, ποιητ. = δυσκολία, δισταγμός, πρβλ. δοιοί = δύο) ἀνευ διαμέσου, διότι παρὰ τοῖς δοκίμοις δὲν εὑρίσκεται ύπημα δοιάζω. Συνων. διστάξω.

'Ἐνεγκεῖν, ἐνίνοεχα, βλ. φέρω.

'Ἐνεδρεύω (= κάμνω ἐνέδραν, ἔχω «καρτέρια»), πρτ. ἐνήδρευον, μελ. ἐνεδρεύω, (μτγν.), ἀορ. ἐνήδρευσα. Παθ. ἐνεδρεύομαι, μεσ. μελ. ώς παθ. ἐνεδρεύσομαι, μεσ. ἀορ. ἐνηδρευσάμην, παθ. ἀορ. ἐνηδρεύσθην, πρκ. ἐνεδρεύμαι, (μτγν.). Παραγ. ἐνεδρευτής, ἐνεδρεία, ἐνεδρεύτικός.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐνέδρα (ἐν, ἔδρα, βλ. ἔζομαι). προσλήψει τῆς καταλήξ. -έύω, κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Περιφρ. ἐνέδραν ποιοῦμαι. Συγων. ἐλλοχάω—ῶ, ἐφεδρεύω.

'Ἐνέδυν, βλ. δύω.

'Ἐνείλλω, βλ. εἰλέω, σημ.

'Ἐνεπλήσθην, ἐμπλησθήναι, ἐμπλησθείς, βλ. πίμπλημι.

'Ἐνεχυρᾶζω (= λαμβάνω ἐνέχυρον), πρτ. ἡνεχύραζον, (προσ.-.), μελ. ἐνεχυράσω, ἀορ. ἡνεχύράσσα. Μεσ. ἐνεχυράζομαι (ώς τὸ ἐνεργ.) καὶ παθ. (= λαμβάνομαι ώς ἐνέχυρον), (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἡνεχυράσθην, μεσ. ἀορ. ἡνεχυρασάμην, (ποιητ.) Παραγ. ἐνεχυραστής, ἐνεχυρασμός, ἐνεχυρασία = ὑποθήκη, ἐνεχυραστός.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐνέχυρον (ἐν, ἔχυρος = δχυρός, ἀσφαλής), δπερ κυρίως παρ' Ἀττ. ἐσήμαινε τὰ πρός ἀσφαλειαν διβδυτικά, διανειστήν κινητά πράγματα. Σχηματιζ. προσλήψει τῆς μενα εἰς τὸν διανειστήν κινητά πράγματα. Σχηματιζ. προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζω κατ' ἀναλογίαν τοῦ δοξάζω, ἀγοράζω κτλ. (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. ἐμπεδῶ, σημ. Συνθ. μετὰ τῶν προθ. περός, σύν. Περιφρ. ἐνέχυρα λαμβάνω, παθητ. ἐνέχυρα κεῖται. Τὸ μτγν. ἐνεχυράζω = δίδω ἐνέχυρον ἐκ τούτου: ἐνεχυριασμός.

'Ενθουσιάω - ὡ καὶ συνηθ. ἐνθουσιάζω (ἀμτβ. = κατέχομαι ὑπὸ θεοῦ, εὑρίσκομαι ἐν ἐκστάσει), πρτ. ἐνεθουσίαζον, (μτγν.), μελ. ἐνθουσιάσω, ἀορ. ἐνεθουσίασα. Παραγ. ἐνθουσιαστής, ἐνθουσίασις, ἐνθουσιασμός.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ἐνθεος (=δ ὑπὸ θεοῦ κατεχόμενος, θεόπνευστος) κατὰ συναίρεσιν (ἐνθεοούσια=ἐνθουσιάσω) διὰ τὸ πολυσύλλαβον (πρβλ. Θουκυδίδης, ἀντὶ Θεοκυδίδης). Τὸ ἐνθους (ἐκ τοῦ ἐνθουσιῶ), μτγν. Μεταβατ. εἶναι τὸ ἐνθεόν τινα ποιῶ πρός τι, ποιῶ τινα ἐνθουσιάσαν παθ. ἐνθεος γίγνομαι.

'Ενθυμεόμαι - οῦμαι (=βάλλω τι εἰς τὴν καρδίαν μου, σκέπτομαι, ἔξετάζω), παθ. ἀποθ., πρτ. ἐνεθυμούμην, μελ. ἐνθυμήσομαι, παθ. μελ. ἐνθυμηθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. μετ. ἐνεργ. σημ. ἐνεθυμήθην, πρκ. ἐνεθυμήμηαι, ὑπερσ. ἐνετεθυμήμην. Παραγ. ἐνθύμησις, ἐνθύμημα, ἐνθυμητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τῆς ἐν καὶ θυμός (=καρδία, νοῦς) ἀνεύ διαμέσου δύναματος. Τὸ νεοελλ. ἐνθυμοῦμαι παρ' ἀρχαίοις λέγεται μέμημαι, τὸ δὲ ἀντιθ. λησμονῶ, ἐπιλανθάνομαι. Συνων. ἐννοῶ, νοῶ, λογίζομαι, σκοπῶ, σκοποῦμαι, διανοοῦμαι.

'Εννοέω - ὡ (=βάλλω τι ἐν νῷ, σκέπτομαι), πρτ. ἐνενόουν, μελ. ἐννοήσω, (μτγν.), ἀορ. ἐνενόησα, πρκ. ἐννενόηκα, ὑπερσ. ἐνενοήκειν, (μτγν.). Μεσ. ἐννοοῦμαι (=ἐν τῷ ἐμῷ νῷ τίθημι τι), πρτ. ἐνενοούμην, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐνενοήθην (ἐν τῇ μτχ. ἐννοηθεῖς). Παραγ. ἐννόησις = σκέψις, ἐννόημα = ἐννοια, ἐννοητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι σύνθ. ἐκ τῆς ἐν καὶ νοῶ. Περιφρ.: ἐννοια γίγνεται μοι ἢ ἐμπίπτει μοι, λαμβάνω ἐννοιάν τινος. Συνων. βλ. ἐνθυμοῦμαι.

'Ενοχλέω - ὡ (= προξενῶ ἐνόχλησιν), πρτ. ἡνώχλουν, μελ. ἐνοχλήσω, ἀορ. ἡνώχλησα, πρκ. ἡνώχληκα. Παθ. ἐνοχλοῦμαι, πρτ. ἡνωχλούμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἐνοχλήσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. ἐνοχληθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἡνωχλήθην, (μτγν.), πρκ. -ἡνώχλημαι. Παραγ. ἐνόχλησις, ἐνόχλημα, ἐνοχλητέον, ἀν-εν-όχλητος.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι σύνθετ. ἐκ τῆς ἐν καὶ τοῦ ποιητ. καὶ μτγν. δχλέω - ὡ (ὅπερ ἐκ τοῦ δχλος = θόρυβος καὶ πλήθος ἀνθρώπων, ταραχή). Τὸ δ. αὐξάνεται καὶ ἀναδιπλασια. ἕσωθεν καὶ ἔξωθεν (βλ. ἐπείγω, σημ.). Διεχλῶ = ταράττω, ἐνοχλῶ εἰς ὑπερβολήν. Σύνθετον καὶ μετά τῆς παρά. Περιφρ. δχληρός εἰμι τινι δι' ὁχλον ἔστι μοι, περάγματα παρέχω τινι, οὐ παθητικ. τὸ πρόγματα ἔχω = (ἐνοχλοῦμαι).

'Εντέλλομαι (= παραγγέλλω, διατάσσω), μεσ. ἀποθετ., πρτ. ἐνετελλόμην, μεσ. μελ. ἐντελοῦμαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐνετειλάμην, πρκ. ἐντέτελμαι, ὑπερσ. ἐνετετάλμην. (Ηροδοτ.) Παραγ. ἐνταλμα, ἐντολή.

Σημ. θεμ. τελ - καὶ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13,2) ταλ-. Ἐκ τοῦ τελ - προσόληψει τοῦ προσφύμ. ἢ δ ποιητ. ἐνεστ. τέλλω, πρβλ. διατέλλω, (ἐν)τέλγομαι - ἐντέλλομαι (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, β'). Τὸ ἐνεργητ. ἐντέλλω (= προστάσσω), ποιητ. Ἀντὶ τοῦ ἐντέλλομαι συνηθέστ. παρ' Αττικ. πεζογρ. τὸ παραγγέλλω. "Αλλα συνων.: κελεύω, παρεγγυῶ, ἐπιστέλλω.

'Εντρέπω (= στρέψω, ἀλλοιώνω), μελ. ἐντρέψω, ἀορ. ἐνέτρεψα, ἄπαντα παρ' Ήροδ. καὶ τοῖς μτγν. Μεσ. ἢ παθητ. ἐντρέπομαι

=στρέφομαι τῇδε κάκεῖσε, διστάζω, φροντίζω περὶ τινος, αἰσχύνομαι). Παραγ. ἐντροπὴ=1) τὸ στρέφεσθαι πρός τινα, 2) ἐντροπή.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι σύνθετ. ἐκ τῆς προθεσ. ἐν καὶ τρέπω (δ ἰδέ).

Ἐξεκύματιν, βλ. κυμαίνω.

***Ἐξεστι** (=ἐπιτρέπεται, εἶναι δυνατόν), ἀπρόσωπ. (βλ. εἰσαγ. σελ. 11,3), (ὑποτ. ἔξῃ, εὐκτ. ἔξειη, προστ. ἔξέστω, ἀπαρ. ἔξειναι, μτχ. ἔξόν), πρτ. ἔξην, μελ. ἔξεσται καὶ ἔκγενησεται, ἀρο. β' ἔξεγένετο. Παραγ. ἔξουσία.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι σύνθετον ἐκ τῆς προθ. ἐκ(ξ) καὶ ἔστι (βλ. καὶ εἰμί, σημ.). Ἐπὶ ἐνεργ. μτβτ. σημασ. καὶ αἱ περιφρ.: ἔξουσίαν ποιῶ τινι, ἔξουσίαν δίδωμι, ἔξουσίαν παρασκευάζω. Παθητ. ἔξουσία δίδοται μοι ὑπό τινος, ἔξουσίαν λαμβάνω. Συνων. ἔνεστι καὶ ἔνι, πάρεστι, οὗτοι τ' ἔστιν.

Ἐξέωσα, ἔξωσαι, βλ. ὠθῶ.

***Ἐξετάζω** (=ἐρευνῶ, ἀνακρίνω), πρτ. ἔξηταζον, μελ. ἔξετάσω, καὶ συνηρ. ἔξετῶ, ἀρο. ἔξητάσα, πρκ. ἔξήτακα. Παθ. ἔξετάζομαι, πρτ. ἔξηταζόμην, παθ. μελ. ἔξετασθήσομαι, παθ. ἀρο. ἔξητάσθηγ, πρκ. ἔξητάσματι. Τὸ μεσ. αὐτοπ. ἀναλευνμ.: ἔξετάζω ἐμαυτόν. Παραγ. ἔξεταστής, ἔξετασις, ἔξετασμός, ἔξεταστέον, ἀνεξέταστος.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι σύνθετ. ἐκ τῆς προθέσ. ἐκ (ἔξ) καὶ ἔτάζω = δοκιμάζω, ἔξετάζω, διπερ οὐχὶ σύνηθες. Θεμ. ἐσ-τοῦ εἰμὶ (πρβλ. ἔτιμος = ἀληθής, ἔτ-ήτυμος). Τὸ (ἔξ)-ετ-άζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω (βλ. λεξ. σημ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. πρός, σύν. Περιφρ.: ἔξ(ἔπειξ)-έται-σιν ποιοῦμας. Παθ. ἔξετασις γίγνεται.

Ἐξῆ, ἔξειη, ἔξεστω, ἔξειναι, ἔξον, βλ. ἔξεστι.

Ἐξηλάμην, βλ. ἄλλομαι.

Ἐξήρημαι, ἔξηρησθαι, ἔξηρημένος, βλ. αἴρω.

Ἐξεισιν, βλ. φέρω.

***Ἐσικα** (=είμαι ὅμοιος, ὅμοιάζω), ἐλλειπτικὸς παρακειμ. β' μὲ σημ. ἐνεστ. τοῦ ἀχρήστου ἐνεστ. εἰκω (γ' πληθυντ. ἐοίκασι καὶ εἰξασι, ὑποτ. ἐοίκω, εὐκτ. ἐοίκουμι, προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. εἰκέναι καὶ μτγν. ἐοικέναι, μτχ. εἰκώς, εἰκυῖα, εἰκὼς καὶ μτγν. ἐοικώς υῖα-ός), ὑπερσ. ἐφίκειν.

Σημ. Θεμ. Φεικ-, ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13, 2) Φεικ- Φεικ-. 'Ο πρκ. ἐ-οικ-α ἔκ τοῦ Fé-Φεικ-α, τὸ ἀπαρεμφ. εἰκέναι ἔκ τοῦ Fe-Φεικ-ήται, μτχ. εἰκώς ἔκ τοῦ Fe-Φεικ-ώς. 'Ο ύπερσ. ἐφίκειν κατ' ἀντιμεταχώρησιν⁽¹⁾ (ἡ-Fe-Φεικ-ειν, ἡεοίκειν, ἡοίκειν, ἐφίκειν). Τὸ γ' πληθ. εἰξασι κατ' ἀναλογίαν τοῦ οἰδασι. Τὸ γ' ἐνικ. ἐοίκειν καὶ ἀπροσώπως (βλ. εἰσαγ. σελ. 11, 3) = φαίνεται (πρβλ. ὡς ἐοίκει = φαίνεται). Συνθετ. μετὰ τῆς προθέσ. πρός. Συνων. φαίνομαι. Σύνταξις τοῦ προσωπικοῦ: α) μετὰ δοτ.: ἐοίκει ἔντιθέναι, β) μετὰ μτχ. κατ' δονομαστ.: ἐοίκει κεκλημένη, γ) μετὰ μτχ. κατὰ δοτ.: ἐοίκειν ὕσπερ ἔντιθέντι αἰνιγμα, καὶ δ) μετ' ἀπαρ.: ἐοίκα σοφώτερος εἶναι.

***Ἐφράζω**, πρτ. ἐώρταζον, μελ. ἐօρτάσω, (μτγν.), ἐώρτασα. Παραγ. ἐօρταστής, ἐօρτασις, ἐօρτασμα, ἐօρτασμός, ἐօρταστέον.

Βλ. σελίς 14, σημ.

Γ. Λ. Παπαοικονόμου, Δεξικὸν Ἀνωμάλων Ρημάτων

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ (ἐ-Φορτ-ή) ἔσορτὴ (βίζα Φορτ-, ἐξ ἡς δι' ἀναδι-
πλασ. Φε-Φορτ, ἔσορτ- πρβλ. δερή, δεράζω., 'Ηροδ.), ἐξ οὗ προσλήψει τῆς
καταλήξ. —άξω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω (βλ. ἀγοράζει, σημ.)
ἔσορτάζω. Οἱ τύποι ἔώργαζον, ἔώργασα, φαίνονται ἀνωμάλως αὐξανόμε-
νοι, διότι προηλθον ἔξι ἀντιμεταχωρήσεως (¹). Περιφρ. ἔσορτήτης ἄγω
ποιῶ. Παθητ.: ἔσορτής ἔστι.

'Επαινῶ, βλ. αἰνῶ.

('Επ)κῖνω (= ἐννοῶ, καταλαμβάνω, γνωρίζω), ἀπλοῦν μόνον ποιητ.
Παρὰ πεζογρ. εὔχρηστον μόνον κατ' ἐνεστῶτα. Σπανίως καὶ (δι)αῖω.
Οἱ ἐπαίτων = ὁ γνωρίζων καλῶς, ὁ εἰδικός.

Σημ. Τὸ ἀῖω (= ἀκούω) ἐκ βίζ. αF-, (πρβλ. λατιν. au-dio καὶ Ισως
au-tis = οὖς). Συνων. οἴδα, ἐπίσταμαι, γιγνώσκω.

'Επανηπάκα, βλ. ζημιά.

'Επανορθῶ (= στήνω τι δρυθόν, ἐπαναφέρω τι εἰς τὴν προτέραν
κατάστασιν, διορθώνω) πρτ. ἐπηρώθουν, μελ. ἐπανορθώσω, ἀρ. ἐ-
πηρώθωσα. Μεσ. ἐπανορθοῦμαι, πρτ. ἐπηρωθούμην, μεσ. μελ. ἐπα-
νορθοῦμομαι (παρὰ μτγν. καὶ ως παντητ.), πατή. μελ. ἐπανορθωθῆσο-
μαι, μεσ. ἀρ. ἐπηρωθωσάμην, παθ. ἀρ. ἐπηρωθώθην, παθ. πρκ.
ἐπηρωθήσωμαι. Παραγ. ἐπανορθωτής, ἐπανόρθωσις, ἐπανόρθωμα, ἐ-
πανορθωτέον.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι σύνθ. ἐκ τῶν προθεσ. ἐπί, ἀνὰ καὶ τοῦ δ. δρεθῶ,
λαμβάνει δὲ διπλήν αὐξησιν, δηλ. πρὸ καὶ μετὰ τὴν β' πρόθεσιν. (Βλ. ζ.
πατίγω, σημ.).

*'Επείγω (μτβτ. = πιέζω διὰ τοῦ βάρους μου, στενοχωρῶ, ἐπισπεύ-
δω τι, ἀμτβ. βιαζομαι). Παρ. ² Αττ. πεζογρ. συχνότερον τὸ κατεπείγω,
πρτ. κατήπειγον, ἀρ. ἥπειξα καὶ (κατ-), (μτγν.). Μεσ. ἐπείγομαι, πρτ.
ἥπειγόμην, μεσ. μελ. ἐπείξομαι, (ποιητ.), παθ. ἀρ. ως μεσ. ἥπειχθην,
πρκ. ἥπειγμαι, (μτνν.). Παραγ. ἐπείκτης = ὁ κατεπείγων, ἥπειγμέ-
νως = ἐν σκούδῃ, ἥπειξις = τὸ ἐπείγεσθαι, σκούδη, ἐπεικτέος.

Σημ. Θεμ. ἀγ-, ἔγ-, ἔξ οὖ (ἐπि)-εγ-ιω καὶ κατ' ἐπένθεσιν τοῦ Ἰ (βλ.
εισαν. σελ. 15, β) ἐπείγω. Τὸ δὲ αὐξάνεται ἔξωθεν. Τοῦτο διότι ἀπο-
λεοθέντος ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ τοῦ ἀπλοῦ (*είγω) ἐσώζετο μόνον τὸ
σύνθετον, διότε ἐκλαμβανόμενον ως ἀπλοῦν ήδη ἀνθάνετο ἔξωθεν. (Πρβλ.
καὶ τά: καθέζομαι, κάθημαι, καθεύδω, ἀμφιέννυμι, ἐπίσταμαι). Τῆς ἀνα-
πτυχθέστος ποίκιλίας περὶ τὴν χρῆσιν τῆς αὐξήσεως μετὰ τὴν πρόθε-
σιν ἡ πρὸ αὐτῆς ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ ἐν τοῖς συνθέτοις καὶ παρα-
συνθέτοις χρῆσις αὐτῆς ἐντὸς ὅμα καὶ ἕκτος. (Πρβλ. ἀνέχομαι, ἀμπέχο-
μαι, ἐπανορθῶ, ἐνοχλῶ, ἀντιδικῶ, ἀμφιγνοῶ, ἀμφισβητῶ, παροιετῶ, κατα-
διαιτῶ).

Κατεπείγω ως ἀμτβ. = σπεύδω, ως μτβτ. βιάζω, ἔξαναγκάζω. Κα-
τεπείγεις, ἀπροσωπ. = ἀναγκαῖόν ἔστι. Συνων. τῷ μὲν ἀμτβτ. σπεύδω, τῷ
δὲ μτβτ. απέρχω.

'Επῆξ, ἐπῆξιν, βλ. εἰμι.

*'Επηρεάζω (= φέρομαι ὑβριστικῶς πρός τινα, παρενοχλῶ, βλά-
πτω). ² Εν τῇ Νέᾳ Ἑλληνικῇ: ἐνεργῶ — συνήθως βλαβερῶς — ἐπί τι-
νος, ἐπιδρῶ — συνήθως κακῶς), πρτ. ἐπηρέαζον, ἀρ. ἐπηρέασα. Πα-

(1) Βλ. σελ. 14, σημ.

θητ. ἐπηρεάζομαι, ποτ. ἐπηρεαζόμην. Παραγ. ἐπηρεαστής = καταφρονητής, ἐπηρέαστος = ύποκειμενος εἰς βλάβην, ἀνεπηρέαστος, ἐπηρεασμός = ή μετά κακίας μεταχείρισης.

Σημ. Τὸ δ. ἐπηρεάζω ἄντι ἐπηρειάζω είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπήρεια, διπέρ ἐκ τοῦ ἐπί καὶ τοῦ ποιητ. ἀρετὴ (θεμ. ἀρ-, ἔξ οὖ καὶ "Ἄρης, = ἀρά, ἀπειλή προσλήψει τῆς καταλήξ. — ἀξω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω κ.τ.λ.). (Βλ. ἀγοράζω, σημ.). Συνων.: κατηγορῶ, λοιδορῶ, βλάπτω, λυμαίνομαι κ.ἄ.

'Επηρόμην, ἐπέρδωμαι, ἐπερέσθαι, ἐπερόμενος, βλ. ἐρωτῶ.

'Επιβουλεύω, βλ. βουλεύω.

'Επιδημέω—ῶ (= ζῷ ἐν τῇ πατρίδι μου, ξένος ὃν μένω ἐν τινι τόπῳ), ποτ. ἐπεδήμουν, μελ. ἐπιδημήσω, ἀρ. ἐπεδήμησα, ποκ. ἐπεδήμηκα. Παραγ. ἐπεδήμησις.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπεδήμησος, ἔξ οὖ καὶ ἐπειδημία (= ἡ ἐν τῇ πατρίδι παραμονή, ἐπικράτησις νόσου ἐν τινι τόπῳ). Θεμ. ἐπειδημετερ- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἀντιθ. ἀποδημῶ. Τὸ μτγν. παρεπιδημῶ = είμαι παρεπιδημος, πάροικος ἐν τινι τόπῳ. Συνων. ἐνδημῶ.

'Επιέσσασθαι, βλ. ἀμφιέννυμι.

'Επιθειάζω (= ἐπικαλοῦμαι τὸ θεῖον), βλ. θειάζω.

'Επιθυμέω—ῶ, ποτ. ἐπεθύμουν, μελ. ἐπιθυμήσω, ἀρ. ἐπεθύμησα, ποκ. ἐπιθεθύμηκα. Ἐκ τοῦ παθ. μόνον τὸ ἀπαρ. τοῦ ἐνεστ. (ἀντι)επιθυμεῖσθαι καὶ ή μτχ. τὰ ἐπιθυμούμενα. Παραγ. ἐπιθυμητής, ἐπιθύμησις, ἐπιθύμημα, ἐπιθυμητός.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ὑπονοούμενου ἐπίθυμος. Θεμ. ἐπιθυμετερ- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. ἐν ἐπιθυμίᾳ εἰμί τινος, ἐπιθυμίᾳ χρῶμαι. Συνων. ἐφίσμαι, βούλομαι, δρέγομαι, γλίχομαι κ.ἄ.

'Επικουρέω—ῶ (= βοηθῶ), ποτ. ἐπεκούρουν, μελ. ἐπικουρήσω, ἀρ. ἐπεκούρησα. Παθητ. ποκ. ἐπικεκούρημαι. Παραγ. ἐπικούρημα, ἐπικούρησις, δισεπικούρητος, ἐπικουρητέος.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπικουρος (ἐπί, κοῦρος = νέος, παλλήκαρι). Συνθ. μετά τῶν προθέσ. σύν, ἀντε. Ἀντεπικουρῶ = βοηθῶ τὸν βοηθοῦντά με. Συνων.: ἀμύνω, βοηθῶ, ἀρήγω. Περιφρ. «βοηθεῖ μὲν δ συν. ὡν τινι, ἐπικουρεῖ δὲ δ ἔξωθεν εἰς βοηθειαν ἥκων».

'Επιμέλομαι καὶ ἐπιμελέομαι—ούμαι (= φροντίζω περὶ τινος, δσχολοῦμαι εἰς τι), παθητ. ἀποθετ., ποτ. ἐπεμελόμην καὶ ἐπεμελού· μην, μεσ. μελ. ἐπιμελήσομαι, παθ. μελ. σπαν. ἐπιμεληθήσομαι μετ' ἐνεργ. σημ., μεσ. ἀθρ. ἐπεμελησάμην, (μτγν.). παθ. ἀρ. μετ' ἐνεργ. σημ. ἐπεμελήθην, ποκ. ἐπιμεμέλημαι. Παραγ. ἐπιμελητής (ἔξ οὗ ἐπιμελητικός καὶ τὸ μτγν. ἐπιμελητεύω=είμαι ἐπιμελής), ἐπιμέλημα, ἐπιμελητέον.

Σημ. Τὸ ἐπιμελοῦμαι είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπιμελῆς (ἐπί, μέλομαι), τὸ δ' ἐπιμέλομαι ἐκ τῆς ἐπί καὶ μέλομαι (βλ. μέλει, σημ.). Ἀντεπιμελοῦμαι=φροντίζω καὶ ἔγω ἀμοιβαίως. Περιφρ.: ἐπιμέλειαν ποιοῦμαι, ἐπιμέλειαν ἔχω τινὸς ή περὶ τι, δι' ἐπιμελείας ἔχω τινά παθητ.: μεριμνῶ, κήδομαι, φροντίζω, τημελῶ (έξ οὗ ἐπιμελείας τυγχάνω. Συνων.: μεριμνῶ, κήδομαι, φροντίζω, τημελῶ (έξ οὗ

ἀτημέλητος = 1) ὁ περὶ οὗ οὐδεὶς προσέχει, 2) ὁ μηδεμίαν προσοχὴν διδών. Ἀντιθ. ἀμελῶ.

'Επιορκῶ (=δρκίζομαι ψευδῶς, παραβαίνω τὸν δρκον, δρκίζομαι), μελ. ἐπιορκήσω, ἀορ. ἐπιώρκησα, ποκ. ἐπιώρκηκα, ὑπερσυντ. ἐπιωρκηκὼς ἦν. Παθ. μελ. (κατ)επιορκηθήσομαι.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπίορκος (ἐπί, Φόρκος). Θεμ. ἐπιορκε-, (βλ. ἀβουλῶ. σημ.). **Κατεπιορκῶ**=ἐπιορκῶ ἀναιδῶς. **Κατεπιορκοῦμαι**=δι' ἐπιορκίας κατορθώνω, (πρβλ.: οὐ κατεπιορκησόμενος τὸ πρᾶγμα). Ἀντιθ. εὐορκῶ, ἐμπεδεῖ τοὺς δρκούς, ἐμπεδορκῶ. Συνων. ψευδορκῶ, (ποιητ. καὶ μτγν.).

'Επιπαρανέάω, βλ. νέω=σωρεύω, σημ.

'Επιπολάζω (=μένω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ὑπερισχύω, ὑπάρχω ἐν ἀφθυνιᾳ), μελ. ἐπιπολάσω, ἀορ. ἐπεπόλασα. Παραγ. ἐπιπόλασις, ἐπιπολασμός.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπιπολῆ (ὅπερ ἐκ τοῦ ἐπιπέλομας=ἐπέρχομαι [πρβλ. καὶ ἐπιπόλαιος])=ἐπιφάνεια, προσλήψει τῆς καταλήξ. —άζω κατ' ἀναλογίαν τοῦ δοξάζω, ἀγοράζω, κτλ. (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Τὸ ἐπιρρ. ἐπιπολῆς=ἐπάνω, ἐπάνω.

'Επισιμόω—ῶ, βλ. σιμόω—ῶ.

'Επισιτίζομαι (=προμηθεύομαι τροφάς, ἔφόδια), ἀποθετ. ἐνεργητ. διαθεσ., μελ. ἐπισιτιοῦμαι καὶ μτγν. ἐπισιτίσομαι, μεσ. ἀορ. ἐπεσιτισάμην. Παραγ. ἐπισίτισις, ἐπισίτισμα, ἐπισιτιομός.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τῆς ἐπὶ καὶ τοῦ δ. σιτίζομαι, ὅπερ ἐκ τοῦ σιτος βλ. καὶ σιτέω—ῶ, σημ.

'Επίσπωμαι, ἐπισποίμην, ἐπισπέσθαι, ἐπισπόμεγος, βλ. ἐπομαι.

'Επίσταμαι (=γνωρίζω καλῶς), παθητ. ἀποθετ. μετ' ἐνεργητ. διαθ., [όριστ. ἐπίσταμαι, σαι, ται, κτλ. ὑποτ. ἐπίστωμαι, η..·ηται, κτλ., εὐκτ. ἐπισταίμην, ἐπίσταιο, ἐπίσταιτο, κτλ., προστ. ἐπίστω καὶ ποιητ. ἐπίστασο, ἐπιστάσθω, ἀπαρ. ἐπίστασθαι, μτχ. ἐπιστάμενος, η, ον], πρτ. ἡπιστάμην, (ἡπίστω καὶ ποιητ. ἡπίστασο, ἡπίστατο, κτλ.), μεσ. μελ. ἐπιστήσομαι, παθ. ἀορ. μεσ. ἡπιστήμην. Παραγ. ἐπιστήμων, ἐπιστήμη, ἐπιστήτος,

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἵσταμαι ὡς σύνθετον αὐτοῦ ἐν τῇ Ἰων. διαλέκτῳ, ἐν ᾧ τὸ δῆμα τοῦτο φιλοῦται (ἵσταμαι) καὶ συγχρόνως ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ νομίζω (βλ. Ἰω. Σταματάκου Ἰστορ. Γραμματ. § 122). Ὁ ἐνεστώς καὶ δ. πρτ. κατὰ τὸ ἵσταμαι. 'Η ύποτ. δμως καὶ ἡ εὔκτ. τονίζονται κατὰ τὸ βαρύτονα. Εἰς τὸ β' ἐνικ. τῆς προστακτ. τοῦ ἐνεστ. καὶ τῆς δριστ. τοῦ πρτ. τὸ σ τῆς καταλήξ. -σο παρ'. Αττ. ἀποβάλλεται καὶ γίνεται συναιρ. (ἡπίστασσο-αο-ω). (βλ. δύναμαι, σημ.). Τὸ δ. αὐξάνεται ἔξωθεν, (βλ. ἐπελγω, σημ.). 'Η σημασία τοῦ γνωρίζω προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπὶ τινος ἵσταμαι, ὡς καὶ τὸ νεοελλην. ἐμβαίνω, μέσα, δηλ. καταροῦω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. πρθ, σύν, πρός, ἐξ. 'Εξεπίσταμαι=γιγνώσκω καλῶς. Συνων. ἵσταω, οίδα, γιγνώσκω, κ. ά.

'Επιστατέω—ῶ (=ἔχω τὴν ἐποπτείαν, τὴν φροντίδα τινός ἐν ταῖς ἀρχ. Ἀθήναις=είμαι ἐπιστάτης, πρόσεδρος δηλ. ἐν τῇ βουλῇ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ), πρτ. ἐπεστάτουν, μελ. ἐπιστατήσω, ἀορ. ἐπεστάτησα, ποκ. ἐπεστάτηκα, (μτγν.). Παραγ. ἐπιστατήτεον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπιστάτης (*ἐφίστημι*). Συνων.
γυνεπιστατῶ.

'Επιτηδεύω (=καταγίνομαι εἰς τι, ἐπαγγέλλομαι, φροντίζω νὰ
πράξω τι), πρτ. ἐπιτήδευον, μελ. ἐπιτηδεύσω, ἀρ. ἐπιτήδευσα, πρκ.
ἐπιτετήδευκα. Παθητ. ἐπιτηδεύομαι (=γίνομαι τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος
διὰ κόπου καὶ ἀσκήσεως, διὰ τέχνης), πρκ. ἐπιτετήδευμαι. Παραγ.
ἐπιτηδευτής, ἐπιτήδευσις, ἐπιτήδευμα, ἐπιτηδευτέον, ἐπιτηδευτός.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπιρροη. ἐπίτηδες (ποιητ. ἐπι-
τηδές καὶ μγν. ἔξεπίτηδες), διπερ ἵσως ἐκ τοῦ ἐπί-τηδες μετὰ νεωτερι-
κοῦ σ' κατ' ἀναλογίαν τῶν: χθές, αἱές, κ. ὅ. Κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ἐκ
τῆς φράσεως «ἐπὶ τὸ ἡδος», τ. ἔ. πρὸς τὸ εὐχάριστον (λατιν. *idoneus*).
Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπιρρ. καὶ τὸ ἐπιτήδειος. Αὔξανεται ἕσωθεν ώς ἐάν ἦτο
σύνθετον ἐκ τῆς ἐπὶ καὶ τοῦ τηδεύω, διπερ δὲν ἀπαντᾷ. Συνων. ἐπαγ-
γέλλομαι, ἀσκᾶ, ἐπιχειρῶ, κ. ὅ.

'Επιτροπεύω (=είμαι ἐπίτροπος δηλ. οίκονόμος, ἐπιστάτης,
κηδεμών, κυβερνῶ), πρτ. ἐπιτρόπευον, μελ. ἐπιτροπεύσω, ἀρ. ἐπε-
τρόπευσα. Παθ. ἐπιτροπεύομαι, παθ. ἀρ. ἐπιτροπεύθην, πρκ. ἐπι-
τρόπευμαι. Παραγ. ἐπιτροπεία, ἐπιτρόπευσις, ἐπιτροπευτικός.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπίτροπος, ἐπιτρέπω, σχηματί-
ζεται δὲ κατ' ἀναλογίαν προσλήψει τῆς καταλήξ. -ενώ (βλ. ὀδορεύω,
σημ.). **Προσεπιτροπέυομαι**=διατελῶ ύπο τὴν ἐπιτροπείαν τινός. Μετά-
βατ. τοῦ ἐπιτροπεύω κατὰ περίφρασιν: ἐπίτροπον καθίστημι, ἐπίτρο-
πον καταλείπω τινός.

'Επιχειρέω-ῶ (=θέτω τὴν χεῖρά μου εἰς τι, προσπαθῶ νὰ ποά-
ξω τι, ἐπιτίθεμαι), πρτ. ἐπιχείρουν, μελ. ἐπιχειρήσω, ἀρ. ἐπιχειρη-
σα, πρκ. ἐπικεχειρήσκα. Παθ. ἐπιχειροῦμαι (=πράττομαι, προσβάλλο-
μαι), πρτ. ἐπιχειρούμην, παθ. ἀρ. ἐπεχειρηθῆν. Παραγ. ἐπιχειρη-
τής, ἐπιχειρησίς, ἐπιχείρημα, ἐπιχειρητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τῆς προθ. ἐπὶ καὶ χείρ, ἀνευ δια-
μέσου (τὸ ἐπιχειροῦ ἀνύπαρκτον) (βλ. καὶ ἔγχειρῶ). Περιφρ.: ἐπιχειρη-
σιν ποτοῦμαι.

"Επομαι (=ἰκολουθῶ), μεσ. ἀποθ., πρτ. εἰπόμην, μεσ. μελ. ἐψο-
μαι, μεσ. ἀρ. β' ἐσπόμην (καὶ συνθ. συν-, ἐφ-), (ύποτ. ἐπι[συνεπι-]
σπωμαι, ῥῦκτ. ἐπισποίμην, προστ. ἐπίσπου [καὶ συν-] ἀπαρ. ἐπισπεσθαι
[καὶ συν-] μτχ. ἐπισπόμενος [καὶ συν-]). Παραγ. ὁπλον, ὀπαδός.

Σημ. Θεμ. σεπ-, ἔξ οὖ ἐπ-τροπῇ τοῦ σ εἰς δασεῖαν καὶ σπ- συγκοπῇ
τοῦ ε (πρβλ. ἐπ-ομαι, ἐ-σπόμην, βλ. καὶ εἰσαγ. σελ. 13,2). Διὰ τὸ ἐν ὀρχῇ
τοῦ θεμ. σ δ πρτ. φαίνεται αὐδανόμενος διωμάλως (ἐ-σεπ-όμην,
ἐ-κε-πόμην, ἐ-επόμην (κατὰ μεταπήδησιν τοῦ ἡ εἰς τὴν ὀρχὴν ώς δα-
σέος πνεύματος), —εἰπόμην). Ἡ δασεῖα ἐν τῷ πρτ. καὶ ἀρ. κατ' ἀνα-
λογίαν πρὸς τὸν ἐνεστ. Τὸ δπαδός (κυρίως ἐκ τοῦ ποιητ. δπαδέω-ῶ),
ἰων. δπτηδέω-ῶ δέχεται φιλήν (πρβλ. ἐσθῆς ἐκ τοῦ ἔννυμι, ἀμφιέννυμι,
καὶ ἀντιστρόφως: ἰστορία ἐκ τοῦ οἴστα). Ἐνεργ. τύπος ἐπω (βλ. κατω-
τέρω). Συνων. ἔχομαι τινός, ἀκολουθῶ, κ. ὅ.

'Επυθέμην, βλ. πυνθάνομαι.

"Επω (=καταγίνομαι εἰς τι, ἀσχολοῦμαι) τὸ ἀπλοῖν σπαν. καὶ
ποιητ. Παρ. Ἀττ. πεζογρ. συνθ. περιέπω (=περιποιοῦμαι τινά), πρτ.
περιεῖπον, μελ. περιέψω, ἀρ. β' περιέσπον, ποιητ. καὶ Ἰων. πεζογρ.

Παθ. περιέπομαι (=τυγχάνω περιποιήσεως), πρτ. περιεπόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. περιέψομαι, Ἰων., παθ. ἀορ. περιείφθην, Ἰων.

Σημ. Περὶ θέμ. καὶ αὐξήσ. βλ. ἔπομαι. Τὸ συνων.: ἀμφέπω=περιβάλλω, ἀσχολοῦμαι, ποιητ. Διέπω, ποιητ. καὶ μτγν.=διευθύνω, κυβερνῶ.

'Εράω-ώ (=ἔχω ἔρωτα, ἀγαπῶ μὲ πάθος), πρτ. ἥρων οἱ λοιποὶ χρόνοι ἐκ τοῦ τῆς αὐτῆς σημασ. ποιητ. ἔραμαι, ἦτοι παθ. μελ. μετ' ἐνεργ. σημ. ἔρασθήσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. ἀορ. ἔρασάμην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ὡς ἐνεργ. ἔρασθην, πρκ. ἔρασμαι, (μτγν.). Παθ. ἔρωμαι καὶ ἀντερῶμαι. Παραγ. ἔραστής (θηλ. ἔραστρια), ἔραστος, ἔξιέραστος, ἔρατός=ἔρασμιος, χαρίεις, ἔρατή, ἔρατεινός.

Σημ. Τὸ φ. ἐκ τοῦ ἔρωτος θεμ. ἔρασ-, (πρβλ. ἔπεραστος κτλ.). ἔρα-. Τὸ ἔρατός ἐκ τοῦ πρωτοθέτου ἔραμαι. Περιφρ.: ἔραστής εἰμί τινος, ἔρωτα ἔχω, ἔρως ἔχει μέ τινος. Ὡς μτβτ. ἔρωτα ἐμποιῶ τινι, ἔρωτα ἐνεργά-ζομαι τινι. Συνων. ποθῶ, ἔπιθυμω, ἀγαπῶ. Τὸ ποθῶ κυριως ἐπὶ τῆς ἐπιθυμίας τῶν ἀπόντων, ἔρω ἐπὶ ἐπιθυμίας τῶν ἐν δψει (βλ. βούλομαι).

'Εργάζομαι, μεικτὸν ἀποθετ., πρτ. εἰ(ἡ)ργαζόμην, μεσ. μελ. μετὰ παθ. διαθ. ἔργασθήσομαι, (ἐξ- κατ.), μεσ. ἀορ. α' εἰ(ἡ)ργαζάμην, παθ. ἀορ. μετὰ παθ. διαθ. εἰ(ἡ)ργάσθην, πρκ. μεσ. καὶ παθ. εἰ(ἡ)ργά-σομαι, ὑπερσ. μεσ. καὶ παθ. εἰ(ἡ)ργάσμην, καὶ εἰ(ἡ)ργασμένος ἦν, τετελ. μελ. εἰ(ἡ)ργασμένος ἔσομαι. Παραγ. ἔργατης (θηλ. ἔργατις), ἔργαστής, (-τήο), (ἐξ οὐ ἔργαστηριον), ἔργάνη=ἔργατις, ἐπιθ. τῆς Ἀθηνᾶς, ἔργασιμος, ἔργαλεῖον, δργανον, εὐκατέργαστος, δυσκατέργαστος, ἔργαστέος, -ον.

Σημ. Τὸ φ. ἐκ τοῦ Ἕρεγον προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζομαι κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ τοῦ θεμ. Ε τὸ φ. φανεται λαμβάνον ἀνώμαλον αὐξησιν καὶ ἀναδιπλασιασ. δι' ες (ἐ-Ἐργα-ζόμην) εἰ(ἡ)ργαζόμην. (Ἐργάζομαι) εἰ(ἡ)ργασμαι. 'Η διὰ τοῦ -η αὐξησις ἀπαντᾷ παο'. 'Ομήρω καὶ ἔν τισιν ἐπιγραφαῖς: (ἡ-Ἐργαζόμην) ἔργα-ζόμην. Σύνθετον τὸ φ. μετὰ τῶν προθ. περί, σύν, ἐκ, διά, κ. & Κατερ-γάζομαι καὶ ἔξεργάζομαι=φέρω εἰς πέρας, κατορθώνω, ἀπεργάζομαι=ἀποτελειώνω τι, παράγω. Περιφρ.: ἔργατης εἰμί, ἐνεργός είμι. Αντιθ. ἀργά.

Σημ. 2. 'Εκ θεμ. συγγενοῦς πρὸς τὸ τοῦ ἔργαζομαι καὶ τὰ ποιητ. δημ. ἔρδω (=πράττω, ποιω) καὶ ἔρέξω (=πράττω, ἔργαζομαι). Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. τοῦ μὲν ἔρδω ἀπαντᾷ ἡ ύποτ. ἔρδη, τὸ ἀπαρ. ἔρδειν καὶ ἡ μτχ. τοῦ ἀρο. ἔρεξα, τοῦ δὲ ἔρέξω δ ἀρο. ἔρεεξα καὶ ἡ μτχ. ἀπορρεέξαντες.

"Ερδω, βλ. ἔργαζομαι, σημ.

'Ερεθίζω (=διεγείρω, ἔξάπτω), πρτ. ἥρεθίζον, (ποιητ.), μελ. ἔρε-θίσω καὶ ἔρεθιδω, (μτγν.), ἀορ. ἥρεθισα, πρκ. ἥρεθικα. Παθ. ἔρεθί-ζομαι, πρκ. ἥρεθισμαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), ὑπερσ. -ἥρεθίσμην (ἀν-). Παραγ. ἔρεθιστής, ἔρεθισμός, ἔρεθισμα, ἔρεθιστέον.

Σημ. Τὸ φ. ἐκ τοῦ ποιητ. ἔρεθιθω (ὅπερ ἐκ τοῦ ἔρεις) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν τῶν δδοντικολ. εἰς -ίζω (βλ. ἀθροείζω, σημ.).

'Ερείδω (=στηρίζω τι ἐπ' ἄλλου, ἐπακκουμβῶ), ποιητ. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. σύνθετ. ἀντ(ὑπερ)-είδω, πρτ.—ἥρειδον (ἀντ-), μελ. ἔρείσω, (μτγν.), ἀορ. ἥρεισα, πρκ.. ἥρεικα καὶ ἔρήκεικα, (μτγν.). Μεσ. ἔρειδομαι, πρτ. ἥρειδόμην, (μτγν.), μεσ. μελ. -ἥρείσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. -ἥρεισάμην, παθ. ἀορ. ἥρείσθην, (ποιητ.), πρκ. ἥρεισμαι καὶ ἔρή-ρεισμαι, (μτγν.), ὑπερσ. ἥρηρείσμην, (ποιητ.), τετελ. μελ. ἔρηρείσομαι,

μτγν.), Παραγ. ἔρεισμα, ἀντ-ηροίς, -ίδος=ύποστήριγμα, στύλωμα, ἔρεισις=στήριξις, ἐπ-έρεισις.

Σημ. Θεμ. ἔρειδ-. Ἀντερειδω=στηρίζω ἐπὶ ἄλλου, ώς μτβτ.=ἀνθίστα-
αι εἰς πλεσιν, παρέχω ἀντίστασιν (ἀντιθ. ὑπείκω). Συνων. στηρίζω
ὅπερ παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῷ ἀρ. ἐστήριξα).

*Ἐρείπω (=καταχρημάτω, καταστρέφω), πρτ. ἔρειπον, μελ.
ἐρείψω, ἀορ. α' -ῆρειψα, (ἔξ-), ἀορ. β' ἔρειπον μὲ σημασ. ἀμτβ. (=κα-
τέπεσα), πρκ. -ἐρήροιπα (κατ-). Μέσ. καὶ παθ. ἔρειπομαι (=καταρ-
πομαι, καταπίπτω εἰς ἔρείπια), μεσ. μελ. ἔρειψομαι, μεσ. ἀορ. α'
-ῆρειψάμην (ἀν-), μεσ. ἀορ. β' ώς παθ. ἔριπόμην, παθ. ἀορ. α' ἔρει-
ψθην καὶ β' ἔροιπην, πρκ. -ἐρήρουμαι (κατ-), ὑπερσ. ἔρηρούμην.
("Απαντες οἱ χρόνοι πλὴν τοῦ ἐνεργ. μελ. ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ.
ἔρειπιον (ἔξ οὖ ἔρειπιώ -ῶ καὶ ἔρειπώ—ῶ), ἔρειψις=πιῶσις, ἔρει-
ψιμος=κατερριμένος εἰς ἔρείπια, ἔρειψίτοιχος.

Σημ. Θεμ. φειτ- ἔξ οὖ μετὰ προθεμ. ἐ-, ἔ-ρειπ- καὶ κατὰ μετάπτω-
σιν (βλ. σελ. 13, 2) ἔρειπ- (πρβλ. πεῖνον πειθ-, πιθ-.) Κατερείπω=καταρ-
ρίπτω καὶ ἀμτβ.=καταπίπτω, κρημνίζομαι. Κατερείπομαι, κατηρείπω-
θην, κατηρείπωμαι.

*Ἐρέπτω ή ἔρέφω (=σκεπάζω, στεγάζω), (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ.
ἐρέψω, ἀορ. ἔρεψα. Μέσ. ἔρέπτομαι, μελ. ἔρέψομαι, μεσ. ἀορ. -ῆρε-
ψάμην (κατ-), ἀπαντα ποιητ. καὶ μτγν. Παραγ. δροφή, δροφος=1) ὁ
πρὸς ἐπιστέγασιν κάλαμος, 2) δροφή.

Σημ. Θεμ. φεφ- ἔξ οὖ μετὰ προθεμ. ἐ-, ἔ-ρεφ-, προσλήψει δὲ τοῦ
προσφ.-τ καὶ τροπῇ τοῦ φ εἰς π, ἔρεπτ-. Κατερέφω=καλύπτω μὲ δρο-
φήν, στεγάζω.

*Ἐρέσσω (=κωπηλατῶ), ἀορ. ἔρεσα. Παθ. ἔρέσσομαι, πρτ. ἔρεσ-
σάμην, (πρβλ.: γῆγεσσιν ἔρέσσεται ὑδωρ). "Απαντα ποιητ. καὶ μτγν.

Σημ. Τὸ ὅ. ἔκ τοῦ ἔρετης, δπερ ἔκ θεμ. ἔρετ-, (ἔξ οὖ καὶ ἔρετμόν,
ποιητ., ἀντὶ κάνη) ὑπ-ηρέτ-ης (ἔξ οὖ ὑπηρετῶ). τετ-ήρ-ης, πεντημόντ-οφ-ος.
Λατιν. rem-us=ἔρετμόν. 'Αντὶ τοῦ ἔρέσσω (δπερ παρὰ μτγν. καὶ ἔρεττω)
παρὰ τοῖς δοκίμοις Ἀττικ. πεζογράφοις λέγεται ταῦς ή τριήρεις ἔλαυνω
καὶ ἀπλῶς ἔλαυνω.

*Ἐρευνάω -ῶ (=ἔξετάζω), πρτ. ἔρευνων, μελ. ἔρευνήσω, (Ἡροδ.)
Παθητ. ἔρευνῶμαι (τὸ μεσ. πάντοτε σύνθετον), μεσ. μελ. ἔρευνήσομαι
(προσδι.), μεσ. ἀορ. -ῆρευνησάμην. Παραγ. ἔρευνητής (ἔξ οὖ ἔρευνη-
τικός), ἔρευνητήρ, ἔρευνα (ἀναδρομικῶς ἐκ τοῦ ἔρευνω, ώς καὶ τὰ
ῆτα, ἄμυνα, δίαιτα, γέννα ἐκ τῶν σχετικῶν ὥμιμάτων), ἀδιερεύη-
τος, ἀνερεύητος, δυσδιερεύητος, ἔρευνητέον, διερευνητέον.

Σημ. Ἀρχικ. Θεμ. ἔρ-, ἔξ οὖ ἔρέψω (ἔρενω), ἔρέω (ἔπικ.)=ἔρωτῶ.

*Ἐρίζω (=φιλονικῶ, μαλλώνω), πρτ. ἔριζον, μελ. ἔρισω, (μτγν.),
ἀορ. ἔρισα, πρκ. ἔρικα, (μτγν.). Μέσ. διερίζομαι (=ἄγωνίζομαι πρός
τινα), (μτγν.), (ποιητ. ἔριζομαι=ἔριζω), πρκ. γ' ἐν. ἔρηρισται (=ῆρικε,
(ποιητ.) Παραγ. ἔριστής, ἔρισμα=αἵτια ἔριδος, ἔρισμός=ἔρις, ἔρι-
στος, ἀν-αμφήριστος=ἀδιαιφιλονείκητος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἔρις. Θεμ. ἐριδ-, ἐξ οὖ προσλ. τοῦ προσφυμ. j. (βλ. σελ. 15, 3) ἔριδ·jω, ἔριζω. Περιφρ.: ἐν ἔριδί εἰμι πρός τινα, ἔριγ ἔχω καὶ ἔριδι χρῶμαι πρός τινα. Ὡς παθ. ἔρις ἐστὶ ἡ γίγνεται. Ὡς μτβ. ἔριδας ἐμβάλλω τινί, συμβάλλω τινά εἰς ἔριν. Συνων. ἀμφισβητῶ, διπερ ἀσθενέστερον.

Ἐρμηνεύω (= μεταφράζω, ἐξηγοῦμαι διὰ λέξεων, ἐρμηνεύω τι εἰς τινα), ποτ. ἡρμήνευον, μελ. ἐρμηνεύσω, ἀρο. ἡρμήνευσα, πρκ. ἡρμήνευκα, (μτγν.). Παθ. ἐρμηνεύομαι. Παραγ. ἐρμηνευτής, (εἴς οὖ ἐρμηνευτικός), ἐρμηνεία, ἐρμήνευμα, ἐρμήνευσις, ἐρμηνευτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐρμηνεύς, (διπερ ἐκ τοῦ **Ἐρμοῦ**, θεοῦ τοῦ λόγου, ἐρμηνέως καὶ ἀγγέλου τῶν θεῶν). **Ἀφερεμηνεύω** (= ἐρμηνεύω, ἀναπτύσσω). Τὰ διερμηνεύεις, διερμηνεύω, μτγν. Περιφρ.: ἐρμηνεύεις εἰμι καὶ ἐρμηνεύεις γέγονομαι.

Ἐρπω (= σύρομαι μὲ τὴν κοιλίαν, περιπατῶ βραδέως), ποτ. ἐρπον, (μτγν.), μελ. (ἐφ)έρψω, (ποιητ.), ἀρο. εἰρπόσσα (ἐκ τοῦ ποιητ. καὶ μτγν. ἐρπύζω, ποβλ. ἐλκω, εἰλκυσσα ἐκ τοῦ ἐλκύω) καὶ εἰρψα (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. ἐρψίς = τὸ ἐρπειν, ἐρψη·ητος = νόσιμα ἐξαπλούμενον κατὰ μῆκος καὶ πλάτος τοῦ δέρματος, ἐρπυστής, ἐρπυστήρ, ἐρπυσίς, ἐρπετὸν = ζῷον συρόμενον μὲ τὴν κοιλίαν, ἐρπίλλη ἢ ἐρπιλλα = δύομα θαλασσίου ζώου.

Σημ. Θεμ. **σερπ-** ἔξ οὖς ἐρπ- (λατιν. serpo) τροπῆ τοῦ σ εις δασεῖαν. Τὸ δ. εἶναι ποιητ. καὶ μτγν. παρὰ δὲ τοῖς Ἀττ. πεζόργ. ἀπαντώσιν δ ἐν. ἔξ(καθ)έρπει = ἔξ(καθ)έρχεται. Διὰ τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ θεμ. σ τὸ δ. φαίνεται ἀνωμάλως αὐξάνομ. δι' ει (ἐ-σερπ-ον, ἐ-ερπ-ον, εἰρπον).

Ἐρρω (παρ) Ἀττ. = ἐξαφανίζομαι, καταστρέφομαι, ὡς τὸ οἰχομαι). Ποιητ. τύποι: μελ. ἐρρήσω, ἀρο. ἥρρησα, πρκ. -ἥρρηκα (εισ-).

Σημ. Θεμ. **φερο-** ἔξ οὖς σερψώ, (ἐρ(ρ)ρω ἔρρω, (βλ. εισαγ. σεγ. 15, β') (λατιν. verso). Τὸ δ. ἔχει σημασίαν παρακειμένου (ἔρρει = ὀλωλε) καὶ ἀπαντῆ παρ' Ἀττικ. πεζόργ. μόνον καθ' δριστ. ἀπαρ. καὶ μτχ. Ποιητ. προστακτ.: ἔρρε=κρημνίσου, «πήγαινε στ' ἀνάθεμα», ἔρρετω = ἀς ὑπάγη εἰς τὸν κόρακα. **Βισέρρω** = ὑπάγω ἐντός, εἰσέρχομαι.

Ἐρρωγκ, βλ. **φήγνυμι.**

Ἐρυθραινω (= καθιστῶ τι ἐρυθρόν), μτγν. Παθητ. ἐρυθραινομαι = γίνομαι ἐρυθρός καὶ ἀμτβ. είμαι ἐρυθρός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐρυθρὸς κατ' ἀναλογίαν, (βλ. δυσκολαίνω, σημ.). **Πλίζα** ἐνθ., λατιν. ruber, (πρβλ. ροῦσσος = κόκκινος). Παρὰ μτγν. καὶ ποιητᾶς ἀντ' αὐτοῦ καὶ ἐρυθρίνω-ομαι (πρβλ. ἐρύθημα). Τὸ ἐρυθριάω—ῶ (= κόκκινζω), ἐρυθραινομαι ἀρο. ἥρυθριάσσα, πρκ. ἥρυθριάκα, μτγν., σχηματίζεται ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως.

Ἐρυθριάω—ῶ, βλ. ἐρυθραινω, σιμ.

Ἐρύκω (= ἐμποδίζω, ἀναχαιτίζω, ἀποκρούω), μεσ. ἐρύξω, (ποιητ.), ἀρο. -ἥρυξα, (ἀπ-), ἀρο. β' ποιητ. ἥρύκανον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. ἐρύνω (= ἐλκω, σύρω) προσθήκῃ ὡς προσδιοριστικοῦ τῆς βίζης τοῦ κ. **Ἀπερρύκω** = ἀποκρούω. Τὸ δ. σπάνιον παρ' Ἀττικ. Συνων. **κωλύω**, ἐμποδίζω, εἰργω, ἀποτρέπω.

Ἐρχομαι, ἀποθετ. μετ. ἐνεργητ. ἀμτβτ. σημασ., ποτ. ἥειν καὶ ἥγα (καὶ ἥοχόμην, μτγν.), μελ. είμι (ειλ. ἐλεύσομαι, ποιητ. καὶ μτγν. καὶ ἄπαξ παρ) Ἀττ. ἐν τῷ τύπῳ ἐλεύσεσθαι), ἀρο. β' ἥλθον, πρκ.

έληκλυθα, ὑπερσ. έληγλύθειν καὶ έληγλυθώς ἦν. Παραγ. ἔπηλυς = ἡ ἄλλοθεν έλθων, νέηλυς = ὁ νεωστὶ έλθων, προσ-ή-λυτος = 1) παρεπίδημος, 2) Ἐθνικὸς προσελθών εἰς τὸν Ἰουδαισμόν, (πρβλ. καὶ τὸ νεωτ. προσηλυτίζω).

Σημ. Τὸ ὁ. εἶναι ἐλλειπτικόν, χρόνων καὶ ἔγκλισεών τινων ἀναπληρουμένων ὑπὸ τοῦ εἰμι, δὲ ίδε. Θεμ. ἔρθ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ., -σκ-, ἔρθ-σκ-ομαι, ἔρχομαι⁽¹⁾ καὶ ἔλ-νθ-. Ὁ διορ. β' ἥλθον ἐκ συμφυρμοῦ τοῦ ἥλυθον καὶ ἥνθον⁽²⁾. Ὁ πρκ. λαμβάνει Ἀττικόν ἀναδιπλασιασμόν, δὲ δέ ὑπερσυντ. δὲν λαμβάνει αὐξησιν (πρβλ. ἔληγλύθειν, ἀλλ' ἥηηκθειν). Αἱ λοιπαὶ πλὴν τῆς δριστ. ἔγκλισεις τοῦ ἔνεστ. ὧς ἀπλαῖ ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ εἰμι, διπερ ἐν μὲν τῇ δριστ. ἔχει πάντοτε σημασίαν μελλ., ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἔγκλισεσι μελλ. καὶ ἔνεστ. Ὁ πρ. ἥρχομαι εἶναι μτγν. Παρ' Ἀττ. πεζογρ. ὧς ἀπλοῦς εἶναι τοῦ β. ἥρχομαι. Ἄντ' αὐτοῦ εὔχρηστος δὲ ἥσειν ἦ η. Ἐν συνθέσει παρ' Ἀττ. τὸ ἔρχομαι ἐλέγετο κατ' ἀπαρ. καὶ μτχ.

'Ως μτβτ. τοῦ ἔρχομαι λαμβάνεται τὸ ἄγω (πρβλ. αὐτός τε ἔρχομαι καὶ ἄλλους ἄγω). Κατέρχομαι (παθητ. διαθ.) = ἐπανέρχομαι ἐκ τῆς ἔξοριας εἰς τὴν πατρίδα (πρβλ. κατελθεῖν ὑπὸ τῶν ἑταίρων). Ὅπερχομαι⁽³⁾ τινα = κολακεύω τινά, διεξέρχομαι = διέρχομαι ἀπ' ἀρχῆς μέχρις τέλους, διηγοῦμαι λεπτομερῶς. Συνων. παραγίγνομαι, ἀφικνοῦμαι (βλ. καὶ εἰμι).

'Ερωτάω-ῶ, πρτ. ἥρωτων, μελ. ἔρωτήσω καὶ μεσ. ὃς ἔνεργ. ἔρήσομαι, ἀρο. α' ἥρωτηρος καὶ β' ἥρδμην (= ἥρωτησα) (ὑποτ. ἔρωμαι, εὐκτ. ἔροιμην, προστ. ἔροιν, ἀπαρ. ἔρεσθαι καὶ μτχ. ἔρόμενος), πρκ. ἥρωτηκα. Παθητ. ἔρωτῶμαι, παθ. ἀρο. ἥρωτήθην, πρκ. ἥρωτημαι. Παραγ. ἔρωτησις, ἔρωτημα, (ἐξ οὗ ἔρωτηματικός), ἔρωτητέον, ἀνερωτητέον.

Σημ. Τὸ ὁ. εἶναι ἐλλειπτικόν. Θεμ. ἔρωτα-. Ὁ μεσ. μελ. καὶ δ ἀρο. β' εἶναι τύποι τοῦ ἱων. καὶ ἐπίκοδον δ. ἔρομαι ἦ ἔρέω = ἔρωτῶ, οὕτινος τὸ θέμ. Φερ., ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ ε (βλ. εἰσγγ. σελ. 16, ιβ'), ἔρε-. Σύνθετ. μετὰ τῶν προθέσ. διά, ἀνά, ἐπί, κ. ἄ. Ὅπερωτῶ (= ἀποκρίνομαι δι' ἔρωτήσεως). Περιφρ. ἔρωτησιν ποιοῦμαι. Συνων. πυνθάνομαι.

'Εσθίω (= τρώω), πρτ. ἥσθιον, μεσ. μελ ὃς ἔνεργ. ἔδομαι, ἀρο. β' ἔφαγον, πρκ. ἔδηδοκα, ὑπερσ. ἔδηδόκειν, (ποιητ. καὶ μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. ἔσθιομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. ἀρο. ἔδεσθάμην (κατ-), (μτγν.), παθ. ἀρο. ἔδεσθην, (μτγν.), παθ. πρκ. ἔδηδεσμαι καὶ μτγν. ἔδηδεμαι. Παραγ. ἔδωδή = τροφή, ἔδεσμα, ἔδητύς, -ύος = τροφή, ὑῆστις (ἐκ τοῦ νη+ἔδω), ἄριστον (ἐκ τοῦ ἀρι-εδ τον)⁽⁴⁾, ἔδεστός, ἔδεστέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι ἐλλειπτικόν Θεμ. 1) ἔδ- (ἐξ οὖ τὰ ποιητ. ἔδω, ἔδθω, ἔσθιω καὶ ἐκ τῆς παρεκτεταμένης προστ. ἔσθιε, σχηματισθείσης

⁽¹⁾ Ἐάν τὸ θέμα τοῦ ὁ. λήγῃ εἰς μέσον ἦ δασύ, τὸ ἥχηρδν τοῦ μέσου καὶ τὸ δασύ ἐπιδρῆ ἐπὶ τοῦ κ τοῦ προσφύμ. -σκ, ὧστε τοῦτο γίνεται μέσον ἦ δασύ (ἔρθ-σκ-ομαι, ἔρχομαι, πάθ-σκ-ω, πάσχω, κ. ἄ).

⁽²⁾ Τὸ ἥνθον ἐκ βίζης enedh-, δθεν ἐνήνοθα, (ὅπως ἐνεκ-, ἐνήνοχα, (βλ. φέρω).

⁽³⁾ ἄρι ἐκ τοῦ ἀγέρι (τοπική πτῶσις = ἐν τῇ πρωτίᾳ) + στὸν (δ-τον), βηματικοῦ ἐπιθ. μετ' ἔηησθενημένης βαθμίδος τῆς ἔιζης εδ- πρβλ. λατιν. edēre= τρώγειν. ἔδω, ἔδωδή, ἥτοι τὸ δλον = τρώγειν ἐν τῇ περιστ. (βλ. ιω. Σταματάκου, Ἰστορ. γραμμ. τῆς Ἀρχαίας § 144 γ').

κατά τὸ πῖνε, πίε ἀντὶ ἔσθι, ἔσθιω, λατιν. edo] καὶ ἐδε- προσλήψει τοῦ προσφυμ. ε-), καὶ 2) φαγ. Ὁ μελ. ἀνευ χρονικοῦ χαρακτῆρος κατὰ τὸν μελ. πίστας τοῦ πῖνω (πρβλ. καὶ τὸ μτγν. φάγομας). Κατὰ ἀλληγ ἐκδοχὴν δὲ μέλλων ἔδομαι εἶναι ὑποτακτ. μετά βραχέος φωνήντος ἔχουσα σημασίαν μέλλοντος. (Βλ. Ἰω. Σταματάκοι, Γραμμ. § 111).

'Ο πρκ. καὶ δὲ υπερσ. λαμβάνονται Ἀττικ. ἀναδιπλασ., τρέπουσι δὲ τὸν θεματ. χαρακτ. εἰς ο (ἔδ-έδεκ-α, ἐδ-ήδο-κα κατά τὸ πίπονα). Δι' ἀναδιπλασ. ἔσχηματισθη καὶ τὸ ἐδω-δ-ή. Ὁ παθ. πρκ. λαμβάνει σ.: ἐδήδε-σ-μας. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ὑπέρ, ματά, ἀπό. 'Απεσθίω = 1) τρώγω ἀπό τινος. 2) δὲν τρώγω. Συνων.: σιτεῦμαι, τρώω, βιβρώσκω, ἀλφιτοσιτῶ, ἀρτοσιτῶ.

'Εστιάω -ῶ (= δέχομαι εἰς τὴν ἑστίαν μου, τὴν τραπεζάν μου, φιλοξενῶ, δίδω γεῦμα), πρτ. εἰστίων, μελ. ἑστιάσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. εἰστιάσα, πρκ. εἰστιάκα. Μεσ. καὶ παθ. ἑστιῶμαι (= μετέχω ἑστιάσεως, φιλοξενοῦμαι), πρτ. εἰστιώμην, μεσ. μελ. ἑστιάσομαι (ώς παθ. μτγν.), παθ. μελ. ἑστιαθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. εἰστιασάμην, (μτγν.), παθ. ἀορ. καὶ ώς μέσ. εἰστιάθην. πρκ. εἰστιάμαι. Παραγ. ἑστιάσις, ἑστίαμα, ἑστιάτωρ=δ φιλοξενῶν καὶ μτγν. δ φιλοξενούμενος. 'Εκ τούτου : ἑστιατόριον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ Φεστία, (λατιν. vesta, ae). Διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ Ε τὸ ὁ. φαίνεται ἀνωμάλως αὐξανομ. καὶ ἀναδιπλασιαζόμενον: (ἐΦεστία-ον, ει-στία-ον, εἰστίων). 'Ο χαρακτήρ α διὰ τὸ πρό αὐτοῦ τρέπεται εἰς ᾧ. 'Ἀγτεφεστιώ = ἀνταποδίδω τὴν διφειλὴν τῆς ἑστιάσεως 'Εστιάω -ῶ=ίδρυω ἑστίαν, θεμελιώνα οἰκον. Συνων. εὐωχῶ, δειπνίζω γεύσω.

'Ετάξω, βλ. έξετάξω, σημ.

'Ετοιμάζω, πρτ. ἡτοίμαζον, μελ. ἑτοιμάσω. Τὰ λοιπὰ μτγν. Μεσ. καὶ παθ. ἑτοιμάζομαι, πρτ. ἡτοίμαζόμην, μεσ. ἀορ. ἡτοιμασάμην, πρκ. ἡτοίμασμαι, ύπερσ. ἡτοιμάσμην. Παραγ. ἑτοιμαστής, ἑτοιμασία.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἑτοῖμος ἡ ἑτοίμος προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζω, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω κτλ. (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Περιφρ. τοῦ μέσου : ἑτοίμως ἔχω, ἑτοιμός είμι, παρασκευάζω.

Εύδαιμονέω -ῶ (=είμαι εὐτυχής), πρτ. ηὐ(εὐ)δαιμόνουν, μελ. εὐδαιμονήσω, ἀορ. ηὐ(εὐ)δαιμόνησα, πρκ. ηὐ(εὐ)δαιμόνηκα, (μτγν.). Παραγ. εὐδαιμόνημα=καλή τύχη, εὐτυχία.

Σημ. Τὸ ὁ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. εὐδαίμων (εὖ, δαιμὼν), ἔξοδος καὶ εὐδαιμονία. Θεμ. εὐδαιμονε- (βλ. ἀβουλῶ σημ. (!)). 'Ενευδαιμονῶ=

(¹) Ως πρός τὴν αὔξησιν τῶν παρασυνθέτων ρήματων τῶν ἀρχομένων ἀπό εὐ- καὶ δυσ- οι γραμματικοὶ διδάσκουσιν δτι, ἀν μὲν τὸ β' συνθετικὸν ἀρχεται ἀπό συμφώνου ἡ μακροῦ φωνήντος, ταῦτα αὔξανονται ἔξωθεν: εὐτυχῶ—ηὐτυχησα, εὐδοκιμῶ—ηὐδοκιμησα, δυσωπῶ—δισυωπησα, ἀν δὲ ἀπό βραχέος φωνήντος, ἔσωθεν (εὐεργετῶ—ηὐηργέτησα, εὐορκῶ—εὐώρκησυν). Κατὰ τὰ διδασκόμενα δύμας ύπο τοῦ Ἀχιλλ. Τζαρτζάνου (Γραμματικὴ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ο. Ε. Σ. Β., 1942, σελ. 105) «τὸ παρασύνθετα ρήματα, εἰς τὰ δόποια τὸ πρώτον συνθετικὸν εἶναι τὸ ἐπίρρημα εὖ, συνήθως δὲν λαμβάνουν αὔξησιν οὐδὲ ἀναδιπλασιασμόν»: εὐδοκιμῶ—εὐδοκιμησα, εὐδοκιμηκα, εὐεργετῶ—εὐεργέτησα, εὐεργέτηκα, εὐωρκοῦμαι—εὐωρκούμην.

εύδαιμονῶ ἔν τινι. Περιφρ. εὐδαίμων εἰμί. Ἀντιθ. **κακοδαιμονῶ**. Συνων.: εὖ (καλῶς) πράττω, εὐπραγῶ, εὐτυχῶ.

Εύδαιμονίζω (=θεωρῶ τινα εὐτυχῆ, μακαρίζω), πρτ. ηὐ· (εὖ)δαιμόνιζον, μελ. εὐδαιμονῶ, ἀιορ. ηὐ(εὖ)δαιμόνισα, Παθητ. εὐδαιμονίζομαι. Τὸ μεσ. αὐτοπ. κατ' ἀνάλυσιν: εὐδαιμονίζω ἐμαντόν. Παραν. εὐδαιμόνισμα=ὅ, τι θεωρεῖ τις ὡς εὐδαιμονίαν, εὐδαιμονισμός, εὐδαιμονιστέος.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ εὐδαιμῶν καὶ σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀνάλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 106, ὑποσημείωσιν. Συνων. **μακαρίζω**, ζηλῶ.

Εύδοκιμέω—ῶ (=ἔχω καλὴν φήμην, διακρίνομαι ἔν τινι), πρτ. ηὐ(εὖ)δοκίμουν, μελ. εὐδοκιμήσω, ἀιορ. ηὐ(εὖ)δοκίμησα, πρκ. ηὐ(εὖ)-δοκίμηκα. Παραγ. εὐδοκίμησις.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ εὐδόκιμος (ὅπερ ἐκ τοῦ εὐδοκῶ=εὐαρεστοῦμαι, στέργω). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 106, ὑποσημείωσιν. Σύνθετον μετά τῶν προθ. ἐν, ὑπέρ. Ἐνευδοκιμῶ=εὐδοκιμῶ ἔν τινι ἦ· παρά τινι. Παρὰ μτγν. καὶ ἡ παθητ. φωνή. Ως μτβτ. λαμβάν. ἡ περίφρ.: εὐδόκιμον ποιῶ τινα. Περιφρ.: εὐδόκιμός εἰμι ἢ γίγνομαι. Συνων. εὐδοξέω.

Εύδοξέω—ῶ (=ἔχω καλὴν φήμην, τιμῶμαι), πρτ. ηὐ(εὖ)δόξουν, μελ. εὐδοξήσω, ἀιορ. ηὐ(εὖ)δόξησα.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ εὐδόξος. Θεμ. εὐδοξε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 106, ὑποσημείωσιν. Περιφρ. εὐδοξέεις εἰμι.

Εὖδω (=κοιμῶμαι, ἀναπαίνομαι) συνηθέστερον ὡς συνθετ. **καθεύδω**, πρτ. ηὔδον καὶ ἐκάθευδον ἥ κοιθηδόν, μελ. καθευδήσω, ἀιορ. ἐκαθεύδησα (μτγν.), πρκ. καθηύδηκα, (μτγν.) Παραγ. καθευδητέον.

Σημ. Θεμ. **οευδ-**, εὐδ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προφυμ. ε-, εὐδ-ε-. Τὸ δ. αὐξάνεται ἔσωθεν ἥ ἔξωθεν (πρβλ. ἐκκιλησιάζω, καθημαι, καθλέξω. βλ. καὶ ἐπελγω, σημ.). Τὸ εὐδώ καὶ τὸ καθεύδω οὐδεμίαν ἔχουσι διαφοράν μεταξύ των (πρβλ. ἔξομαι—καθέξομαι). Ἀφηρημ. οὐσιαστ. υπερνοσ. Συνθετ. συγκαθεύδω. Συνων. κοιμῶμαι, ὑπνάττω, καταδαρθάνω, κ. ἄ.

Εὐεργετέω—ῶ (=πράττω καλὸν ἔργον, προσφέρω ὑπηρεσίας εἴς τινα), πρτ. εὐεργέτον, μελ. εὐεργετήσω, ἀιορ. εὐεργέτησα, πρκ. εὐεργέτηκα. Παθητ. εὐεργετοῦμαι, παθ. ἀιορ. εὐεργετήθην, πρκ. εὐεργέτημαι καὶ (μτγν.) εὐηργέτημαι, ὑπερσ. εὐηργετήμην, Παραγ. εὐεργέτημα, εὐεργετητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ εὐεργέτης (εὖ, ἔργάζομαι), ἔξ οὖ καὶ εὐεργεσία (ἀντιθ. **κακοεργία**). Θεμ. εὐεργετε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 106, ὑποσημ. Περιφρ. εὐεργέτης εἰμι, παθητ. εὐεργεσία ἥ εὐεργέτημά ἔστι. Συνων. εν ποιῶ ἥ εν δρῶ.

Εύθυμεσμαι—οῦμαι (=είμαι εὐθυμος), μεσ. ἀποθετ., πρτ. ηὐ(εὖ)θυμούμην, μελ. εὐθυμητόμαι. Παραγ. εὐθυμητέον,

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ εὐθυμος (εὖ+θυμός=καρδία ψυχή, νοῦς). Θεμ. εὐθυμε- (βλ. ἀβουλῶ σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 106. Ήποσημ. Τὸ ἐνεργητ. εὐθυμῶ, ποιῶ, καὶ μτγν. Περιφρ.: εὐθυμίας ἐπειληπτικαμαι. Τὸ μτβτ. παρ' Ἀττικ. πεζογρ. κατὰ περίφρ.: εὐθυμίας παρερχεται τινι. Ἀντιθ. **ἀθυμῶ**. Συνων. τέρπομαι.

Εύθυνω (=δ.οικῶ, διευθετῶ τι, λογοδοτῶ), πρτ. ηὔθυνον, (ποιητ. εὐθύνων), μελ. εὐθυνῶ, ἀορ. εὐθῦντα (ἐν τῷ ἀπαρεμφ. εὐθῦναι). Παθ. εὐθύνομαι (κατ·) παθ. ἀορ. ηὔθύνθην, (=έδικάσθην πρβλ. «τῶν ἀδικημάτων εὐθύνθη»), παθ. ὑπερσ. γ' πληθ. -ηὔθυντο (κατ.). Παραγ. εὐθυντής (-τήρ) = διορθῶν, ὁ δικαιτής, διευθυντής, (-τήρ), ἔξ ού (κατ) εὐθυντήριος, εὐθυντικός, εὐθυντέον.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ εὐθύνς [Ιων. ιθύς, ἔκ ὁζης ἐ- τοῦ εἰμι] προσλήψει τῆς κατάληξ. -τω (βλ. βαθύνω, σημ.). Σύνθ. μετὰ τῶν προθέσ. ἔξ, ἀπό, ἐπί, κατά. Εξευθύνω = έξετάζω, ἐπευθύνω = δοηγῶ, διοικῶ. Περιφρ. εὐθύντας διφλισκάρω (ἢ ὑπέχω, ἀπαίτω, δίδωμι). Πρβλ. καὶ εὐθύντα = τιμώρια, λογοδοσία, ἔξ ού τὸ νεωτ. εὐθύνη.

Εύκρινέω—ῶ (=έκλειτω καλῶς, ἔτοιμάζω προσηκόντως), μεσ. ἀορ. διηγ(εν)κρινησάμην (τι=ξήτασα ἀκριβῶς), πρκ. διηγ(εν)κρίνημαι.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ εὐκρινής, (εὖ, κρίνω). Διευκρινω (έξ οὗ καὶ διευκρίνησεις) = χωρίζω ἀκριβῶς, τακτοποιῶ ἐπιμελῶς. Περιφρ. εὐκρινῶς ἔχω.

Εὐλαβέομαι—σῦμαι (=προσέχω, φιλάττουμαι σέβομαι). παθ. ἀποθ., πρτ. ηὐ(εὺ)λαβούμην, μεσ. μελ. εὐλαβήσομαι, παθ. μελ. εὐλαβήθομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ηὐ(εὺ)λαβήθην, πρκ. -ηὐ(εὺ)λαβήμαι (δι·). Παραγ. εὐλαβήτεον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ εὐλαβής (εὖ, λαμβάνω). Θεμ. εὐλαβε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 106, ὑποσημείωσιν. Διευλαβοῦμαι (=προσέχω πολὺ), ἔξευλαβοῦμαι (=προφυλάσσομαι μετά προσοχῆς έκ τινος). Περιφρ. εὐλαβεῖσαν ἔχω, εὐλαβής εἰμι, εὐλαβῶς διάκειμαι περός τι. Συνων. φυλάττομαι.

Εὐλογέω—ῶ (=λέγω καλοὺς λόγους περὶ τινος, ἐπαινῶ τινα, εὐλογῶ), πρτ. ηὐ(εὺ)λόγον, μελ. εὐλογήσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ηὐ(εὺ)λόγησα, πρκ. ηὐ(εὺ)λόγηκα, ὑπερσ. ηὐλογήκειν, (μτγν.). Παθ. εὐλογοῦμαι, μεσ. μελ. ὡς παθ. εὐλογήσομαι, παθητ. ἀορ. ηὐ(εὺ)λογήθην, (μτγν.), πρκ. ηὐλόγημαι, (μτγν.). Παραγ. εὐλόγησις εὐλογία, εὐλογητός, εὐλογητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ εὖ, λέγω ἄνευ διαμέσου. Περὶ τῆς αὐξήσεως, βλ. σελ. 106, ὑποσημ. βλ. καὶ ἀκούω, σημ.

Εὐθεόω—ῶ (=ἔχω ἐλευθέραν ὅδον ἢ δίοδον ἐπὶ ὁέοντος ὕδατος [=πηγαίνω καλά]), παθητ. ἀπροσωπ. εὐθοδεῖται, μτγν. (=ὑπάρχει ἐλευθέρα δίοδος).

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ εὐθεός, οὐ, (=εὐθιάβατος, εὐθιάτος). Θεμ. εὐθεδε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸ ποιητ. καὶ μτγν. εὐθεόδω-ῶ (=καθιστῶ τὴν πορείαν τινὸς καλήν). Παθητ. εὐθεδοῦμαι (=κάμνω αἰσιον ταξιδίον, «πηγαίνω καλά»), παθ. διορ. εὐθεόδητη.

Εὐθεόω—ῶ, βλ. εὐθοδέω—ῶ, σημ.

Εύρισκω, πρτ. ηὐ(εὺ)ρισκον, μελ. εὐρήσω, ἀορ. β' ηὐ(εὺ)ρον, (προστ. εὐρέ), πρκ. ηὐρηκα, ὑπερσ. εὐρηκώς ἦν. Μεσ. εὐρίσκομαι (τι= ἀπολαύω, ἐπιτυγχάνω τινὸς) καὶ παθητ., πρτ. ηὐ(εὺ)ρισκόμην, μεσ. μελ. καὶ ὡς παθητ. εὐρήσομαι, παθ. μελ. εὐρεθήσομαι, μεσ. ἀορ. ηὐ-

(εὗ)ρόμην, παθ. ἀορ. ηὐ(εὗ)ρέθην, ποκ. ηὐρημαι, ὑπερσ. ηὐρήμην. Παραγ. εὐρετής, ἐφευρετής, εῦρεσις, εῦρημα, εὐρετός, ἀνεύρετος, εὐρετόν.

Σημ. Θεμ. εὐρ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ·ισκ· καὶ ·ε-, (βλ. σελ. 16, 8' καὶ ιβ') εὐρίσκε-εὐρε-. Οἱ τύποι ὅμεν αὐξήσεως (εὔρισκον κτλ.) μτγν. ⁽¹⁾ Εἰς τὸν παθ. μέλλ. καὶ ἀορ. δ χαρακτὴρ ε δὲν ἔκτεινεται εἰς η (πρβλ. εὐρεθήσουμας, ἀλλὰ εὐρημαι). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ἐπει, ἀνά, ἔξ, συνεξ-. Περιφρ. εὐρημα ποιοῦμαι (=κέρδος νομίζω). εὐρημα ἔχω, εὐρετής γέγνομαι τινος.

Εύσεβέω-ῶ (=εἴμαι εὐσεβής), πρτ. ηὐ(εὗ)σέβουντ. Παθ. εὐσεβοῦμαι (=ἀπολαύω σεβασμοῦ), ὑποτ. παθ. ἀορ. γ' ἐνικ. εὐσεβηθῆ. Παραγ. εὐσεβήμα = πρᾶξις εὐσεβής.

Σημ. Τὸ β. είναι παρασύνθετ. ἔκ τοῦ εὐσεβῆς (εὗ, σέβω). Θεμ. εὐσεβε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 106, ὑποσημ. Περιφρ. εὐσεβῆς εἶμι, εὐσεβῶς ἔχω, εὐσέβειαν ἔχω περός τινα.

Εύτρεπίζω (=έτοιμάζω, βάλλω εἰς τάξιν, συμφιλιώνω τινὰ πρός τινα), μελ. εὐτρεπιῶ, (μτγν.), ἀορ. ηὐ(εὗ)τρέπεται. Μεσ. εὐτρεπίζομαι (ώς παθ. ποιητ. καὶ μτγν.), πρτ. ηὐ(εὗ)τρεπικόμην, μεσ. ἀορ. ηὐ(εὗ)τρεπισάμην, πρκ. ηὐτρέπειμαι. Παραγ. εὐτρεπιστής, εὐτρεπισμός, εὐτρεπιστέον.

Σημ. Τὸ β. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ εὐτρεπῆς (εὗ, τρέπω) καὶ σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 106, ὑποσημ. Κατευτρεπτίζω=έντελῶς διευθετῶ. Περιφρ. εὐτρεπῆς εἶμι, εὐτρεπῶς ἔχω.

Εύτυχέω-ῶ, πρτ. ηὐ(εὗ)τύχουντ, μελ. εὐτυχήσω, ποιητ., ἀορ. ηὐ(εὗ)τύχησα, πρκ. ηὐ(εὗ)τύχημα, ὑπερσ. ηὐ(εὗ)τυχήκειν. Ἐκ τοῦ παθητ. μόνον τὸ γ' ἐνικ. τοῦ παθητ. πρκ. εὐτύχηται (τοῖς πολεμίοις ίκανά [=οἱ πολέμιοι ἔχουσιν ἀρκετάς ἐπιτυχίας]). Παραγ. εἰτύχημα.

Σημ. Τὸ β. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ εὐτυχῆς (εὗ, τύχη). Θεμ. εὐτυχε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 109, ὑποσημ. Διεντυχῶ (=διατελῶ εὐτυχῶν). Περιφρ. εὐτυχής εἶμι, εὐτυχίας χρῶμαι. Συνων. βλ. εὐδάιμον. Ἀντιθ. ἀτυχῶ, κακοπραγῶ, κακᾶς πράττω κ. α.

Εύφραίνω (=πυοξενῶ εὐφροσύνην, χαραν, καλοκαρδίζω), πρτ. ηὐ(εὗ)φραίνον, μελ. εὐφραίνω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ηὐ(εὗ)φράνα. Μεσ. εὐφραίνομαι, πρτ. ηὐ(εὗ)φραίνόμην, μεσ. μελ. συνηρ. εὐφραίνομαι, παθ. μελ. ὡς μεσ. εὐφραίνθομαι, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ηὐ(εὗ)φράνθην. Παραγ. εὐφραίντος=εὐάρεστος, εὐχάριστος.

Σημ. Τὸ β. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ εὐφραντ (εὗ, φρήν, γεν. φρενός). ἔκ τοῦ φρεν-, κατά μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13,2) φραν-, ἔξ οὖ εὐ-φράν-ι-ω, εὐφραίνω. Ἐκ τοῦ εὐφραντ κατ' ἀναλογίαν τὸ ἀφραίνω=ειμαι ἀνόητος. Περὶ τῆς αὐξήσ. βλ. σελ. 106, ὑποσημ. Περιφρ.: εὐφρασύνης τινὶ παρέχω. Συνων. τῷ μέσῳ: χαίρω, ήδομαι (διπερ ἀσθενέστερον), ἀγάλλομαι.

⁽¹⁾ Κατὰ τὸν Γ' αἰῶνα π. Χ. ἀνεπτύχθη ἐν τῇ Ἀττικῇ διαλέκτῳ νεώτερος βραχυντικὸς νόμος, καθ' ὃν ἔβραχύνθη τὸ προτακτικὸν φωνῆν τῶν μακροφώνων (διά τὴν αὐξησιν) διφθόγγων' οὕτως ἐλέχθη: εὔρισκον, οἴδανον, εὐχόμην κλπ..

Εύχομαι (=προσεύχομαι, ἐπιθυμῶ, ἴκετεύω, ὑπισχνοῦμαι), μεσ. ἀπόθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ηὐχόμην, μεσ. μελ. εὐ̄ξομαι, μεσ. ἀρο. ηὐ̄ξάμην, παθ. ἀρο. ἐν τῇ μτχ. εὐ̄χθεῖσα (=ταμένη), (μτγν.), πρκ. παθ. ηὐ̄γμα (παρ' Ἄττικ. πεζογρ. μόνον τὸ γ' ἔνικ. ηὐ̄κτας πρβλ.). : ἔμοι μετρίως ηὐ̄κται=ὑ̄π' ἔμοι ἐγένετο ἐπαρκῆς δέησις). Παραγ. εὐ̄γμα, εὐ̄κτός, ἀπευκτός, πολέυκτος, εὐ̄κτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ εὐ̄χῃ (οὖ ἐπικός τύπος εὐ̄χαλὴ=προσευχή, τάξιμον). Σύνθετ. μετά τῶν προθέσ. κατά, ἀπό, πρός, σύν, κ.ἄ. Τὸ κατεύχομαι λέγεται καὶ ἐπί κακῆς σημασίας (προσεύχομαι ἐναντίον τινδος, ἐπιφέρω κατάρας). Περιφρ.: εὐ̄χάς ποιοῦμαι, εὐ̄χῇ χεῶμαι. Παθητ. εὐ̄χαλ εἰσιν ἢ γίγνονται.

Εὐωχέω—**ῶ** (=φιλοξενῶ τινα, ἔστιῶ μεγαλοπρεπῶς), πρτ. εὐ̄ώχουν, μελ. εὐ̄ωχήσω, μτγν., ἀρο. εὐ̄ωχησα, (μτγν.). Μεσ. εὐ̄ωχοῦμαι, πρτ. εὐ̄ωχούμην, μεσ. μελ. εὐ̄ωχήσομαι, παθητ. μελ. εὐ̄ωχηθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρο. ὡς μεσ. εὐ̄ωχήθην, πρκ. εὐ̄ωχημαι, (ποιητ.). Παραγ. εὐ̄ωχητής=συμπότης, εὐ̄ωχητήριον=αἴθουσα συμποσίου

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ εὐ̄ν· καὶ τῆς ὁλίζης τοῦ ε᷂χω, δχ- (πρβλ. δχὴ=ύποστηριγμα, τροφή). Θεμ. εὐ̄ωχε- (βλ. ἀρούλω, σημ.). Περὶ τῆς αὐ̄δήσ. βλ. σελ. 106, ὑποσημ. Τὸ παθητ. περιφρ.: εὐ̄ωχία γίγνεται. Συνων. τῷ μὲν ἐνεργ. τὸ ἐστιῶ, τῷ δὲ μεσ. τὸ ἐσθίω.

Ἐφεδρεύω (=ἐπικάθημαι, ἐνεδρεύω, παραμονεύω [ἐπὶ ἐκθροῦ, περιμένοντος τὴν εὐκαιρίαν ὅπως ἐπιτεθῇ], ἀποτελῶ τὴν ἐφεδρείαν), ἀρο. ἐφήδρευσα. Παραγ. ἐφεδρεία, ἐφεδρευτής, ἐφέδρευσις.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ ἐφεδρος (ἐπὶ, ἔδρα) (=καθήμενος ἐπὶ τινος), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ενω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Ἐκ τοῦ πρόσδεδρος τὸ προσεδρεύω (=παρακαθήμενος κατασκοπεύω), ἀπαντῶν παρ' Ἄττικ. πεζογραφ. ἐν τῷ πρτ. προσήδρευον, μελ. προσεδρεύω, ἀρο. προσήδρευσα.

Ἐφειπόμην, ἐφειπόμην, βλ. ἐπομαι.

Ἐφίεμαι (=ἐντέλλομαι καὶ μετὰ γενικ.=ἐπιθυμῶ σφοδρῶς), πρτ. ἐφιέμην. Παραγ. ἐφεσίς=ἐπιθυμία, ἐφετός, (εἴς οὖ ἐφετικός). Τὸ ἐφεσίς = τὸ ὁίπτειν, τὸ τοξεύειν καὶ 2). «Ἔξι ἐτέρου δικαστηρίου εἰς ἔτερον μεταγγήλη» ἔκ τοῦ ἐφίημι. Ομοίως καὶ τὸ ούσιαστ. ἐφέτης.

Σημ. Τὸ δ. είναι σύνθ. ἔκ τῆς προθ. ἐπὶ καὶ τῆς μέσης φωνῆς τοῦ ἵημι, ἵεμαι (ἐφίημας). Συνων. ἐπειθυμῶ. δρεγμομαι, βιούλομαι.

Ἐφεδεύω (= περιπολῶ, ἐπισκέπτομαι τοὺς φρουρούς, ὅπως ἔδω ἄν φυλάττωσιν ἀγρύπνως), πρτ. ἐφώδευον, μελ. ἐφοδεύσω. Παθητ. ἐφοδεύεται (=γίνεται περιπολία), (ποιητ.). Παραγ. ἐφοδεία, ἐφοδευτής, ἐφοδευτέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ ἐφοδος (ἐπὶ, ἔδρα) (=ἡ δρός πρός τι μέρος, πρόσδονος, ἐπιδρομή) καὶ σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ. -ενω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.).

Ἐφεδιάζω (= παρέχω εἰς τινα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ὁδόν), (μτγν.), μελ. ἐφοδιάσω, (μτγν.). Μεσ. ἐφοδιάζομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρο. ἐφωδιασάμην (ἐν τῇ μτχ. ἐφωδιασάμενος), παθητ. ἀρο. ἐφωδιάσθην, (μτγν.). Παραγ. ἐφωδιασμός.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ ἐφόδιον (ἐπὶ, ἔδρα) τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθυντ. ἀριθμῷ: ἐφόδια (=τὰ ἀναγκαῖα πρός δροιπορίαν χρή-

ματα καιζωατροφίαι), προσλήψει τῆς καταλήξ. -άξω κατ' αναλογίαν τοῦ ἀγοράξω, δοξάξω (βλ. ἀγοράξω, σημ.). Περιφρ.: ἐφόδια παρασκευάξω ἢ διδώμω τινι· ἀμτβτ. ἐφόδιον ἔχω, οὗ ἀντίθετ. ἐφοδίων ἀπορῶ.

***Ἐφορεύω** (= εἰμαι ἐφορος, ἐπιβλέπω)· μόνον κατ' ἐνεστώτα. Παραγ. ἐφορεία.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ ἐφορος (ἐπί, δρῶ-ἐφοράω-ῶ), προσλήψει τῆς καταλήξεως -εύω κατ' ὀναλογ. (βλ. ἀγορεύω, σημ.). (Πρβλ. καὶ ἐφορος, ἀρχὴ ἐν Σπάρτῃ). (Διάφορον, τὸ εὑφορος, ἐφορία, ἐκ τοῦ εὖ, φέρω). Συνων. ἐφορῶ.

Ἐχω (ώς μτβτ. = ἔχω, ιρατῶ, ώς ἀμτβτ. = εὐοίσκομαι ἐν τινι· καταστάσει), πρτ. εἰλχον, μελ. ἔξω και σχήσω, ἀορ. β' ἔσχον [καὶ ποιητ. τύπος ἔσχεθν] (ύποτ. σχῶ, ἀλλ' ἐν συνθέσει μετάσχω, κτλ. εὐκτ. σχοίην, ἀλλ' ἐν συνθέσει παράσχοιμι, κτλ., προστ. σχές, σχέτω, ἀλλ' ἐν συνθέσει ἐπίσχεται κτλ., ἀπαρ. σχείν, μτχ. σχών, σχοῦσα, σχόν), πρκ. ἔσχημα. Μεσ. ἔχομαι (= προσκολλώμαι εἰς τι, ἀφοσιοῦμαι, ἔρχομαι ἀμέσως κατόπιν, ἀνήκω εἰς τινα) και παθητ., πρτ. μεσ. και παθ. εἰλχόμην, μεσ. μελ. ἔξομαι (και ὡς παθητ. συνθ.: συνέξομαι) και σχήσομαι, παθητ. μελ. σχεδήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. β' και ὡς παθ. ἔσχόμην, (ύποτ. σχῶμαι, εὐκτ. σχοίμην, προστ. σχοῦ, σχέσθω, ἀπαρ. σχεσθαι, μτχ. σχόμενος), παθ. ἀορ. ἔσχέθην; μτγν., μεσ. πρκ. ἔσχημαι. Παραγ. ἔξις, σχέσις, ἐπίσχεσις, σχῆμα, ἐνοχή, κατοχή, ἀνοχή, ἀνοκωχὴ (συνήθ. ἀνακωχὴ ἐκ τοῦ ἀνοχῆ δι' ἀναδιπλασ., πρβλ. ποιητ. πρε. ὄκωχα), ἐνοχος, μέτοχος, νουνεχής, συνεχής, ὁρθοῦχος, καχεξία, ἔξης = κατὰ σειραν, ἐφεξῆς, σχεδὸν = πλησίον, σχέτλιος = καρτερικός, ἔκτος, ἀνεκτός, ἀνασχετός, δυσκάθετος, ἐπτέος, ἐπισχετέος, κατασχετέος.

Σημ. Θεμ. οεν·, ἔξ οὗ κατὰ μετάπτωσιν (συγκοπήν) (βλ. εἰσαγ. σελ. 13, 2) σχ-, προσλήψει δὲ τοῦ ε (βλ. σελ. 16 iβ') σχε-, καὶ Φεχ- (ἔξ οὗ δχ-ος, δχ-έσμας, δχ-χημα, δχ-ετός, ίσως δὲ καὶ δχλος). 'Ο μελ. σχήσω ἐκ θεμ. σ(ε)χε-, σ(ε)χε-σω (σχήνω). Ποιητ. ἐπέκτασις τοῦ ἀορ. β' ἔσχατος διεσχεθον (πρβλ. κατὰ ἐπι-, ὑπο-ἀναγλυφεῖν). 'Ο ἐνεστ. ἔχω ψιλοῦται ἐνέκα τοῦ ἐπομένου δασέος κατ' ἀνομοίωσιν (βλ. σελ. 23, ὑποσημείωσιν) (σέχω-ἔχω) -ἔχω (πρβλ. καὶ ἐμεχειερία ἀντὶ ἔχειερία), ἀλλὰ ὁ μελ. ἔξω, δασύνεται λόγῳ τῆς ἔξαφανίσεως τοῦ δασέος πνεύματος τῆς δευτέρας συλλαβῆς (ἔχω = ἔξω). Διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ τοῦ θεμ. σ τὸ δ. φανεταῖται αὐδύνομ. καὶ ἀναδιπλασιαζ. ἀνωμάλως διὰ τοῦ ει (ἔ-σεχ-ον, ἔεχον ψιλήν κατ' ἀνομοίωσιν). εἰλχον δωρικ. ἔχον (ἵτοι εε=η/). Περὶ τῆς αὐξήσ. τῶν συνθ. ἀνέχομαι, ἀμπέχομαι, βλ. λέξεις, σημ. 'Η ἀπλῆ εὐκτική σχοίην, σχοίης κλπ. κατ' ἀναλογίαν τοῦ δοίην, δοίης.

Τὸ ἐνεργ. ἔχω ἐνίοτε είναι ἀμετβ. καὶ ίσον πρὸς τὸ μέσον, μάλιστα ἐν τῇ φράσει: ἔχε δῆ (= στάσου τώρα). 'Αμτβ. καὶ τὸ ἀνέχω, δπερ ἐπι ληλου=ἀνατέλλω, ἐπι βροχής= πανομαι. 'Ως ἀμτβτ. τὸ ὁ. συχνάκις καὶ μετά τὰ ἐπιρρήμ. τρόπου: οὐτως (καλῶς, κακῶς) ἔχει. Τὸ μέσον ἐκφέρεται καὶ ἀναλεύμ. : παρ(κατ)έχω ἔμαυτόν. Τὸ δ. συντίθεται μετά τῶν προθ.: ἀλβ., διά, ἐπι, ἀντί, κ. ξ.

Τὸ ἔχω μετ' ἀπαρεμφ. σημαίνει δόναμαι (βλ. δύναμαι, σημ.). 'Ενούμενον μετὰ μετοχῆς διόριστου ἐτέρου βήματος ἀντικαθιστᾶ τὸν παρακείμενον, τῆς περιφράσεως δηλούσης διάρκειαν ἐνεργείας ή καταστάσεως (πρβλ. κερύματες ἔχουσι=κεκρύμασι, διειμάσας ἔχω=ἡτίμακα, διειμάσας ἔχω=τεθαύμακα κτλ.). Τὸ δ. ἀπαντᾶ καὶ ἀπροσώπως: ἀναγναίως ἔχει, καλῶς ἔχει (=ἀναγναίον, καλῶν ἔστι). Οὕτω καὶ παρέχει=ἐπιτρέπεται 'Η περιφρ. πράγματα παρέχονται τινι (=ένοχλῶ τινα) ἔχει ως παθητ. τὸ πράγματα ἔχω ὑπό τενος.

"Ἐφω (=βράζω" ἐπὶ μετάλλων = χωνεύω, καθαρίζω διὰ τοῦ πυρός), πρτ. ἡψον, (ποιητ., Ἡροδ.), μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. ἐψήσομαι καὶ μτγν. ἐψήσω, ἀορ. ἡψησα, πρκ. ἐψηκα, (μτγν.). Παθ. ἐψομαι, παθητ. μελ. ἐψηθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἡψησάμην, μτγν. (ἐψήσασθαι κόμην = βάσιν κόμην), παθ. ἀορ. ἡψήθην, (Ἡροδ., μτγν.), (ὑποτ. ἐψηθῶ) πρκ. ἡ(ξ)ψημαι. Παραγ. ἐψητῆς (-τήρ), ἐψησις, ἐψημα = πᾶν τὸ βεβρασμένον, μνρ-ε-ψός, ἐψητὸς = βεβρασμένος, ἐψητέον, ἐψθὸς = βραστός.

Σημ. Θεμ. ἐπ- ἔξι οδι προσλήψει τῶν προσφυμ. σ καὶ ε (βλ. σελ. 16, ιβ') ἐψ-, ἐψε-. (Πιθανὴ ρίζα πεπ-, ἔξι ής πέσσω = μαλακώνω τι διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ πυρός, τοῦ ἥλιου, τοῦ στομάχου, μαγειρεύω'. Συνθ. ἀφέψω, ποιητ. καὶ μτγν. = καθαρίζω, διυλίζω διά βρασμοῦ (πρβλ. ἀφέψημα = ἀπόβρασμα, ζωμὸς τοῦ βρασθέντος πράγματος, ἀπεφθος χρυσὸς ἀντὶ ἄφεψθος = καθαρός, ἀκήρατος χρυσός). Τὸ συνων. ὅπτω = ψήνω λέγεται τ. ἔ. ἐπὶ παρασκευῆς διὰ ἑραῖς θερμότητος, διὰ πυρός ὕπερ ὅδατος, ἐνῷ ἔψω = βράζω ἐν ὅδατι. (πρβλ. καὶ ἐψησις, ὅπτησις). "Αλλο συνων.: βράσσ(τ)ω, οδι μτγν. τύπος βράζω.

Ζ

Ζάω—ῶ (ζῆς, ζῆ, ζῶμεν, ζῆτε, ζῶσι; ὑποτ. ζῶ, κλπ., εὔκτ. ζψήνη, προστ. ζῆ ή ζῆθι, ποιητ. καὶ μτγν. ζῆτω, ἀπαρ. ζῆν, μτχ. ζῶν, ζῶσα, ζῶν), πρτ. ἐζων, (ἔζης, ἔζη κλπ.), μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. βιώσομαι καὶ σπαν. ζήσω ή ζήσομαι, ἀορ. β' ἐβίων (ὑποτ. βιῶ, φς κτλ., εὔκτ. βιψήνη, ποιηστ. ἐλλειπει. ἀπαρ. βιώναι, μτχ. βιούς, βιοῦσα, βιόν) καὶ μτγν. ἐζησα, πρκ. βεβίωκα καὶ μτγν. ἐζηκα, ὑπερσ. ἐζήκειν, (μτγν.). Παραγ. ζωή, ζῶον (ἐκ τοῦ ζῶιον), ζωδὲ=ζῶν, ζωότης=ζωϊκή φύσις.

Σημ. Τὸ ὁ. εἰναι ἐλλειπτικόν. Θεμ. ζα- καὶ βιο- (βλ. βιώω- ὁ) περὶ τῆς ρίζης βλ. διαιτῶ σημ.). Ἐπειδὴ τὸ θέμα ήτο ποτε ζῆ- (ζή- ή- ω, ζήω, ζῶ), τὸ ὁ. ἄν καὶ ἐν γένει σχηματίζεται κατά τὰ εἰς- αωῶ, ἔχει η καὶ γ, δπο ταῦτα ἔχουσιν ἢ η φ (ιβλ. καὶ διψῶ, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθεσ. ἀπό, διά, κατά, σύν. Διεισδῶ=ζῶ μέχρι τέλους, ἀποκῶ=ζῶ ἀπό- τινος. Συνων. βιοτενός. Βλ. καὶ βιόσω καὶ βιώσκομαι.

Ζεύγνυμι (καὶ παρ° Ἡροδ. καὶ μτγν. ζευγνύω) (=θέτω ὑπὸ τὸ ζυγόν, ἐνώνω τὰς ὅχθας ποταμοῦ διὰ γεφύρας, συνδέω), πρτ. ἐζεύγνυν (ἀν-) καὶ παρ° Ἡροδ. ἐζεύγνυον, μελ. ζεύξω, (ποιητ.) ἀορ. ἐζεύξα, πρκ. -εζευχα (ἐπ-), (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. ζεύγνυμαι, μεσ. μελ. ζεύξομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. -ζευχθήσομαι (διατ-), (μτγν.), παθ. ἀορ. α' ἐζεύχθην, παθ. ἀορ. β' ἐζύγην (κοινότερος), πρκ. ἐζευγμαι Παραγ. ζεῦξις, ζεῦγμα, ζυγός, ζεύκτης ή ζευκτήρ, ζεύγλη=τὸ καμπύλον μέρος τοῦ ζυγοῦ, εἰς δι εἰσέρχεται δι τράχηλος τοῦ ζψυ, δμόζευξ, σύζυγος, ζευκτός.

Σημ. Θεμ. ζευγ-, ἔξι οδι κατά μετάπτωσιν (βλ. εισαγ. σελ. 13,2) ζυγ- (πρβλ. ζυγόν, ζυγῆναι, λατιν. jingo. ἔξι οδι τὸ γαλ. joindre). "Ο ἐνεστῶς σχηματίζεται προσλήψει τοῦ προσφυμ. -νη, ἔδει δέ νά εἰναι ζύγνυμι. Ἐρρυθμίσθη δμως κατά τὸ θέμα τοῦ μελ. καὶ ἀορ., ήτοι ζεύγνυμι, κατά τὸ ζεύξω, ζεύξα. Σύνθετ. μετά τῶν προθέσεων σύν, ὑπό, μετά, κατά κ. α'. Ἀναζεύγνυμι=ζεκινῶ, φεύγω ἀπό ἐν μέρος καὶ πηγαίνω εἰς ἄλλο. Συνων. ζυγῶ, ποιητ. καὶ μτγν.

Ζέω (=βράζω) (ζέω, ζεῖς, ζεῖ, κτλ.), πρτ. ἔζεον, (ποιητ.), μελ. ζέσω, (ξανα-), (ποιητ.), ἀρ. ἔζεσσα. Παθ. ἀρ. -έζέσθην (ἀπ-), (μτγν.), πρκ. ἔζεσμαι, (ἐξ-) (μτγν.). Παραγ. ζέσις, ζέμα ἢ ζέσμα, ζεστός.

Σημ. Θεμ. ζεω-, ἔξ οὖ δ ἐνεστ. (ζέσ-ω) ζέω. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ θεμ. πιθανῶς καὶ τά: ζάλη, ζῆλος (ἔξ οὖ ζηλόω-ῶ), ζύμη, ζῦθος. Μτγν. τύπος ζέννυμι. Συναριεῖται δύπου τὸ ε τοῦ θεμ. ἀκολουθεῖ ε ἡ ει. Τὸ θέμ. ε δὲν ἔξετάθη εἰς η ἔνεκεν τῆς ἀπλοποιησ. τοῦ διπλοῦ σ (ἔζεσ-σα), ζεσσα).

Ζηλοτυπῶ, βλ. ζήλω, σημ.

Ζηλόω-ῶ (=φιλοτιμοῦμαι, προσπαθῶ νὰ μιμηθῶ, φθονῶ, μαχαρίζω), πρτ. ἔζήλουν, μελ. ζηλώσω, ἀρ. ἔζήλωσα, πρκ. ἔζήλωκα. Παθ. ζηλοῦμαι. Παραγ. ζηλωτής, ζήλωσις, ζήλωμα=τὸ μετά ζήλου ἐπιδιωκόμενον, ἀνταγωνισμός, ζηλωτός, ἀζήλωτος, ζηλωτέος, -ον.

Σημ. Τὸ ἄ. ἔκ τοῦ ζῆλος (βλ. ζέω, σημ.). Περιφρ.: ζηλωτής εἰμι τινος, παθ. ζηλωτός εἰμι υπό τινος. Ἐκ τοῦ ζῆλος καὶ τύπτω τὸ ἐπιθ. ζηλότυπος, ἔξ οὖ τὸ β. ζηλοτυπῶ, οὖ μόνον δ πρτ. ἔζηλοτύπουν παρ' Ἀττικ. πεζογράφοις.

Ζημιώω-ῶ (=ζημιώνω, τιμωρῶ διὰ σωματικῆς ἢ χοηματικῆς ποινῆς), πρτ. ἔζημιον, μελ. ζημιώσω, ἀρ. ἔζημιώσα, πρκ. ἔζημιώκα. Παθ. ζημιοῦμαι, πρκ. ἔζημιούμην, μεσ. μελ. ώς παθ. ζημιώσομαι, παθ. ζημιωθήσομαι, παθ. ἀρ. ἔζημιωθην, πρκ. ἔζημιώμαι, υπερσ. ἔζημιωδην. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: ζημιδ ἐμαυτόν. Παραγ. ζημιωτής, ζημιώσις, ζημιώμα.

Σημ. Τὸ β. ἔκ τοῦ ζημία (=βλάβη, ποινή) κατ' ἀναλογ. τῶν εἰς -ῶ, -ῶ (δηλῶ, κτλ.). Βεπιζημιῶ=ἐπιβάλλω ποινήν. Περιφρ. ζημίαν ἐπιτίθημι καὶ ἐπιτίθεμαι, παθ. ζημίαν λαμβάνω, ζημία ἔστι μοι. Ἀντιθ. μερδαίνω.

Ζητέω-ῶ, πρτ. ἔζήτουν, μελ. ζητήσω, ἀρ. ἔζήτησα, πρκ. ἔζητηκα. Παθ. ζητοῦμαι, πρκ. ἔζητούμην, μεσ. μελ. μετά παθ. σημ. ζητήσομαι (μτγν.), παθ. μελ. ζητηθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. α' ἔζητηθάμην (μτγν.), παθ. ἀρ. ἔζητήθην, πρκ. ἔζήτημαι. Παθητ. ζητητής, ζητησίς, ζητημα, ζητητός, ζητητέος.

Σημ. Θεμ. ζητε- (πρβλ. τὸ ποιητ. δι-ζη-μαι=ζητῶ). Σύνθετον μετά τῶν προθεσ. οὖν, διά. Διαζητῶ=ζητῶ ἐπιμελῶς, ἔξετάζω ἀκριβῶς. Περιφρ. ζήτησιν ποιοῦμαι παθητ. ζήτησίς ἔστι ἡ γίγνεται. Συνων. αἰτῶ, ἔρευνω, ἔξετάζω. Περὶ τῆς διαφορᾶς κατά σημασίαν τῶν αἰτῶ-ζητῶ, βλ. αἰτῶ, σημ.

Ζωγραφέω-ῶ (=ἀπεικονίζω διὰ τῆς γραφίδος ἐκ τῆς ζώσης φύσεως, ζωγραφῶ), μελ. ζωγραφήσω. Παθ. ζωγραφοῦμαι, πρκ. ἔζωγράφημαι. Παραγ. ζωγράφημα, ζωγράφησις, ζωγραφητός (=ἔζωγραφημένος).

Σημ. Τὸ β. εἶναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ ζωγράφος (ζωός, γράφω) (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Συνων. γράφω.

Ζωγρέω-ῶ (=συλλαμβάνω ζῶντα, αἴχμαλωτίζω ἀντὶ νὰ φονεύσω), ἀρ. ἔζωγρησα. Παθητ. ζωθέομαι -οῦμαι, (Ἑροδ), παθ. ἀρ. ἔζωγρήθην, πρκ. ἔζωγρημαι. Παραγ. ζωγρεύς, ζώγρημα, ζωγρεῖον,

(ἢ ζώγριον) (=θηριοτροφεῖον), ζωγρία, ζωάγρια (τὰ)=ἰμοιβὴ τῆς διασώσεως τῆς ζωῆς.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ζωὸς καὶ τοῦ ποιητ. ἀγρέω (ἀγρεύω) ἀνευ διαμέσου. Περιφρ. ζωόν τινα λαμβάνω. Μτγν. τύπος ζω-γρεύω.

Ζώννυμι καὶ μτγν. ζωννύω (=ζώνω, ἵδιως περὶ τὴν ὁσφύν). Παρὸ Ἀττικ. πεζογρ. σύνθ.: παραζώννυμι, μελ. ζώσω, (μτγν.), ἀορ. ζέωσα (παρὸ Ἀττικ. πεζογρ. ύπ-), πρκ. ζέωκα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. ζώννυμαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀορ. -έζώσθη (δι-), (μτγν.), πρκ. -έζωμαι καὶ -έζωμαι. Παραγ. ζωστήρ, ζῶμα=μιτών, ζώνη, διάζωμα, περίζωμα, ζώνη, ζωστός, ἄζωστος.

Σημ. Θεμ. ζω-, (ἕξ οὖς προσλήψει τοῦ προσφυμ. -τυ, ζώσ-νυ-μι καὶ κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ σ πρὸ τὸ ν, ζώννυμι) καὶ ζω- (πρβλ. ζῶμα, ζώ-νη, ζέζωμαι). Παραζώννυμι=κρεμῶ παρὰ τὴν ζώνην, διαζώννυμι=περιβάλλω, (μτγν.), διαζώννυμαι = φορῶ διάζωμα, ύποζώννυμι = ζωννύω κάτωθεν (πρβλ. δ ὄπεζωκώς). Βλ. καὶ σβέννυμι, σημ. Συνων. περιβάλλω, περιτίθημι, κ.ἄ.

Ζωπυρέω—ῶ (=παράγω φλόγα, ἀνάπτω, ζωογονῶ), (ποιητ. καὶ μτγν). Παθητ. (ἀρα)ζωπυροῦμαι (=λαμβάνω νέαν ζωὴν καὶ θάρρος), πρκ. (ἀρ)εζωπυρούμην, πρκ. ἀνεζωπύρημαι. Παραγ. ζωπύρησις, (ἀρα-) ζωπύρημα.

Σημ. Τὸ δέ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ζώ πυρον (σπινθήρ, σπέρμα πυρός), (πρβλ. πυρόω-ῶ). Συνων. ἔξάπτω (Πρβλ. «ζωπυρεῖν Ἀττικοί, ἔξαπτειν Ἐλληνες». Μοῖρες). Τὸ ἀναζωπυρῶ (-έω) εἰς τὴν Νέαν κλίνεται ὡς τὰ συνηρημένα εἰς -ῶ (ἀνεζωπύρωσα, ἀντὶ: ἀνεζωπύρησα).

H

Ἡβάσκω (=ἀργίζω νὰ γίνωμαι ἔφιβος), βλ. ἡβῶ, σημ.

Ἡβάω—ῶ (=εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας μου, μτφρ. εἶμαι νέος, ἀκμαῖος), μελ. ἡβήσω (ἔφ-), ἀορ. ἡβησα, πρκ. -ἡβηχα (παρὸ). Παραγ. ἡβητής=νέος ἀκμαῖος (ἕξ οὖς ἡβητήριον=τόπος συγκεντρώσεως τῶν νέων πρὸς ἀσκησιν, διασκέδασιν, κτλ.).

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ ἡβη· πρβλ. (ἔφηβος), λατιν. juvenis, δ νέος ἡλικίας 18–20 ἑτῶν, ἄν-ηβος, πρόσ-ηβος, ἡβηδόν, ἔφηβάω-ῶ (σπαν)=φθάνω εἰς ἡλικίαν ἔφηβου (ἀντὶ τούτου λέγεται: ἔφηβος γίγνομαι, εἰς τοὺς ἔφηβους ἔξ(ει)σέρχομαι, ἔγγράφομαι). Παρηθῶ=είμαι παρῆλιξ. Περιφρ. εἰς ἡβην δροῦμαι. Ἐναρκτ. τὸ ἡβάσκω (δπερ κατὰ τὸ γηράσκω) ἀπαντῶ μόνον κατ' ἐνεστ. Συνων. ἀκμάζω.

Ἡγεμονεύω (=είμαι ἡγεμών, προπορεύομαι, ὅδηγῶ, είμαι ἀρχηγός), ποτ. ἡγεμόνευον, (ποιητ.), μελ. ἡγεμονεύσω, (ποιητ.), ἀορ. ἡγεμόνευσα Παθητ. ἡγεμονεύομαι (Θουκυδ. Γ, 61), Παραγ. ἡγεμόνευσις.

Σημ. 1. Τὸ δέ ἐκ τοῦ ἡγεμάνη (βλ. ἡγοῦμαι) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.) Περιφρ.: ἡγεμών είμι, ἡγεμονία χρῶμαι, τὴν ἡγεμονίαν ἔχω, ως παθ. δέ ἡγεμονίας τυγχάνω. Συνων. ἄρχω, ἀρατῶ, κυβερνῶ.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ ἡγεμῶν καὶ τὸ ἡγεμονέω-ῶ (=εἰμαι ἡγεμών), ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον κατ' ἐνεστῶτα.

'Ηγεμονέω-ῶ, βλ. ἡγεμονεύω, σημ. 2.

'Ηγεμοναι—οῦμαι (=προηγοῦμαι, ὁδηγῶ, ἀρχῶ, νομίζω), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἡγούμην, μεσ. μελ. ἡγήσομαι, παθ. μελ. ἡγηθῆσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἡγησάμην, παθ. ἀορ. μετά παθ. διαθ. ἡγήθην (περι-) (ὅ ἀπλοῦς ἡγήθην ὃς μεσ. μτγν.), πρκ. ἐνεργ. καὶ παθ. ἡγημαι. Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: ἡγοῦμαι ἐμαντόν. Παραγ. ἡγεμῶν (ἐξ οὗ ἡγεμονία, ἡγεμονεύω, ἡγεμονέω), ἡγέτης, ἡγητὴς (-τήρ), καθηγητής, ἡγήτωρ (θηλ. ἡγήτειρα), Ἀγησί-λαος=ὅ ἡγούμενος τοῦ λαοῦ, ἡγησις, δι(εξ)ἡγησις, ἡγεσία, ἀδιηγητος, εὐδιηγητος, ἡγητέον.

Σημ. Θεμ. ἡγε- (βίζα ἄγ-, ἔξ ἥς καὶ ἄγω). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἔξ, πρό, εἰς, ὑπό, ἐπί, κατά, κ.ἄ. Ἐξηγοῦμαι=εἰμαι ἀρχηγός, προπορεύομαι, παραγγέλλω. Εἰσηγοῦμαι=συμβουλεύω, προτείνω, διηγοῦμαι. Ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ ἀρχω τὸ ὅ. ουντάσσω μετά γενικ. ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ νομίζω μετ' ἀπαρ. ἢ διπλῆς αἰτιαστ. (π.χ. ὅ ἡγούμενος τῶν ἡδονῶν, ἡγοῦμαι δεῖν—ἡγοῦματ τινα βασιλέα. Προβλ. καὶ τά: ἡγοῦμαι τι περὶ πολλοῦ, περὶ πλείστου, περὶ οὐδενὸς=ἀποδίδω εἰς τι μεγάλην κλπ. σημασίαν). Συνων. ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ, νομίζω: οἴομαι, νομίζω, δοκῶ, ὑπολαμβάνω, δοξάζω.

"Ηδειν, βλ. οἶδα.

"Ηδομαι (=εὐχαριστοῦμαι), παθ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἡδόμην, παθ. μελ. ὡς μεσ. ἡσθήσομαι, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἡσθητ. Παραγ. ἡδονή, ἡδος, ἡδομένως (=μετά χαρᾶς).

Σημ. Θεμ. σΦαδ- ἔξ οὖ ἀδ-, ἡδ- (πρβλ. α') τὸν δωρ. τύπον ἀδομαι, β') τὸ ποιητ. ρ. ἀνδάνω=εύχαριστῶ, τέρπω, ἔξ οὖ ἀσμενος, (βλ. ἀσμενέω-ῶ), καὶ γ') τὸ λατιν. sua-vis=ἡδύς). Παρὰ ποιηταῖς καὶ μτγν. ἀπαντᾷ καὶ ἡδω=εύχαριστῶ, τέρπω (πρτ. ἡδον., μελ. ἡδω, ἀορ. ἡδα). Συνθ. μετά τῶν προθ. οὐν, ὑπέρ, ἐπί. Ἐφήδομαι=ἐπιχαίρω (σπανίως ἐπὶ καλῆς σημασ.). "Ως ἐνεργ. παρ' Ἀττικ. πεζογρ. τὸ ἡδονήν παρέχω ἢ ἐμποιῶ τινι Συνων. εὐφραίνομαι, χαίρω, εὐθυμοῦμαι, ἀγάλλομαι. Ἀντιθ. ἄχθομαι.

"Ηδύνω (=γλυκαίνω), ἀορ. ἡδῦνα. Παθ. ἡδύνομαι, παθ. ἀορ. ἡδύνθην, (μτγν.), πρκ. ἡδυσμαι. Παραγ. ἡδυντήρ, ἡδυσμα, ἡδυντέον.

Σημ. Τὸ ὅ. ἐκ τοῦ ἡδύς, προσλ. τῆς παραγωγ. καταλήξ. -ω (βλ. βαθύνω, σημ.). Συνων. ἀρεύνω, γλυκαίνω (δπερ παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῷ ἀπαρεμφ. τοῦ παθητ. ἐνεστ. γλυκαίνεσθαι).

"Ηδυπαθέω-ῶ (=ζῶ τρυφηλῶς), ἀορ. ἡδυπάθησα. Παραγ. ἡδυπάθημα.)

Σημ. Τὸ ὅ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ἡδυπαθῆσ (ἡδύς, πάσχω, [οἱ δορ. β' ἐπαθ-ον]) ἔξ οὖ καὶ ἡδυπάθεια. Θεμ. ἡδυπαθε-. (βλ. ἀβούλω, σημ.).

'Ηθέω-ῶ (=διυλίζω, στραγγίζω) (παρ. Ἀττικ. πεζογρ. δι-), μελ. ἡθῆσω, (μτγν.), ἀορ. ἡθα, (μτγν.). Παθ. ἡθοῦμαι (=στραγγίζομαι) μεσ. ἀορ. ἡθησάμην, (μτγν.) πρκ. ἡθημαι. Παραγ. ἡ(ῆ)θυμός=τὸ διυλιστήριον, ἡθητήρ, ἡθημα, διήθησις=σούρωμα, λαγάρισμα, διηθητέον (πρβλ. διηθητικὸς χάρτης).

Σημ. Θεμ. ἡθε-, (Ριζα σα-, ἔξ ἥς σηθω, ποιητ. σάω=κοσκινίζω, πρβλ. σηστρον=κόσκινον, κύμβαλον, καὶ τὸ νεοελλ. σητα=ψιλή κρισάρα). Ἰσοδυν. τύπος: ἡθω.

“Ηκω (=έχω ἔλθει, είμαι παρών), πρτ. ήκον, μελ. ήξω, άρο. ήξα, πρκ. ήκα, ύπερος. ήκειν, ύποτ. μεσ. ένεστ. ήκηται, μεσ. μελ. ήξομαι, ἀπαντα (μτγν.) Παραγ. καθηκόντως (=πρεπόντως).

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τῆς δίζης ἐ-, ήτις γίνεται μεταβατική ἐν τῷ τύπῳ ἵημι, οὐδὲ δῶρ. β. ήκ-α. Οὐένεστ. ήκω κυρίως μὲ σημασ. παρακ., δ. πρτ. ήκον μὲ σημασ. ύπερσυντ. καὶ δ. μελ. ήξω μὲ σημασ. τετελ. μελ. Ως ένεστ. χρησιμοποιεῖται τὸ ἔρχομαι καὶ ως μελ. τὸ εἰμι· τὸ δὲ δηλ. εἰναι ἐλλειπτικόν, (βλ. σελ. 165). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσεων: πρό, ἔξ, ἄνα, κατά, κ.ἄ. Διήκω=έκτείνομαι, ἀφήκω=φθάνω, καθήκω=κατέρχομαι, φθάνω (ἐπὶ χρόνου), είμαι ἀρμόδιος. Απαντῷ καὶ ἀπροσώπως: προσήκει (καὶ προσήκων ἔστι) = πρέπει, ἀνήκει, καθήκει (πρβλ.: οἰς καθήκει ἀθροίζεσθαι = ὃν καθῆκον είναι νά συναθροίζωνται). Εκ διαμέτρου ἀντίθετον τὸ οἰχομαι (=έχω ἀπέλθει), οὗτινος ως ένεστ. τὸ ἀπέρχομαι.

‘Ημαι, (ποιητ.), βλ. καθήμαι.

‘Ημι (=λέγω), ποιητ., ἀπαντῶν μόνον παρο? **‘Αττικ. πεζογρ.** (Πλάτων) ἐν τῷ πρτ.: α' ἐν. ήν, γ' ἐν. ή συχνός δ πρτ οὔτος ἐν ταῖς φράσεσιν: ήν δ' ἔγω=εἶπον ἔγω, ή δ' δς = εἰπεν ἐκείνος, ή δ' ή = εἴπεν ἐκείνη.

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι ἐλλειπτικόν, δὲν ἔχει δὲ σχέσιν πρὸς τὸ φημὶ ἐτυμολογικῶς (πρβλ. ἄν-ωγα, ἔκ δίζης, ήγ-, θειν ή-, ήμι, λατιν. agio, ajo). Οἱ ἀνωτέρω τύποι ήν, ή ἀπαντῶσι μόνον ἐν παρενθέσει, ως οἱ τοῦ λατιν. inquam καὶ οὐδέποτε ἐν συντάξει. Τὸ δὲ δς, ή ἐν τοῖς ή δ' δς, ή δ' ή, εἰναι ἀρχαϊκὴ δινομαστικὴ τοῦ ἄρθρου (πρβλ. καὶ δς=καὶ οὗτος, καὶ οἱ=καὶ οὗτοι, καὶ ὁς=καὶ οὗτως, οὐδὲ? ως=οὐδὲ? οὗτως).

‘Ηνέχθην, βλ. φέρω.

‘Ησυχάζω (ώς ἀμτβ.=διαμένω ήσυχος, ώς μτβτ.=κάμνω τινὰ νὰ ήσυχάσῃ), πρτ. ήσυχάζον, μελ. ήσυχάσω καὶ μεσ. ώς ένεργ. ήσυχάσομαι, (μτγν.), άρο. ήσυχάσσα. Παθ. ώς ἀπροσ. ήσυχάζεται (ἐπὶ τῆς γῆς=ὑπάρχει ήσυχία ἐπὶ τῆς γῆς), (μτγν.). Παραγ. ήσυχαστής (εξ ού ήσυχαστήριον), ήσυχαστέος, -ον.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ήσυχος (δίζα ήσ-, ή-μαι, ήσ-ται, κάθ-ημαι, λατιν. sedatus) προσλ. τῆς καταλ. -άζω κατ' ἀναλογίαν τοῦ δοξάζω, ἀγοράζω κλπ. (βλ. ἀγοράζω σημ.). **‘Εφησυχάζω**, μτγν.=1) συναινῶ εἰς τι 2) ήσυχάζω. Περιφρ.: ήσυχίαν ἔχω ή δγω, ἐν ήσυχᾳ είμι. Επὶ τῆς μτβτ. σημασ. κινῶ.

‘Ηττ(σσ)άσμαι-ώμαι (=είμαι κατώτερος, ἀσθενέστερός τινος, νικῶμαι), παθ. ἀποθ. (κυρίως δὲ οὐδετ. = εἰμὶ ήττων τινός), πρτ. ήττώμην, μεσ. μελ. ώς παθ. ήττήσομαι, παθ. μελ. ήττηθήσομαι, παθ. άρο. ήττήθην, πρκ. ήττημαι, ύπερος. ήττήμην. Παραγ. ήττα (ἀναδρομικῶς ἐκ τοῦ ήττώμαι· βλ. ἔρευνᾶ), ήττημα (= ήττα), ήττ(σσ)ητέος,-ον, ἀήττητος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ συγκρ. ήττ(σσ)ον κατ' ἀναλογίαν τοῦ νικῶμαι (ἀντὶ τοῦ παλαιοτέρου ἔσσονται). Επὶ τῆς σημασ. τοῦ νικῶμαι ώς ένεργητ. λαμβάνεται τὸ νικῶ. Τὸ ένεργ. ήττάω—ώ (κατὰ τὸ νικῶ), ήττήσω, ήττησα, ήττηκα (= νικῶ, καταβάλλω), εἰναι μτγν. Άνθησσώμαι = ἀνενδίθωμι, ἀνθυπείκω, ύποχωρῶ δηλ. ἀμοιβαίως.

Θαλασσοκρατέω—ώ (= ἔχω τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης), πρτ. ἐθαλασσοκράτουν. Παθ. θαλασσοκρατοῦμαι (= ἡττῶμαι κατὰ θάλασσαν), (μτγν.). Παραγ. θαλασσοκράτωρ.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ θάλασσα καὶ κρατῶ ἄνευ διαμέσου. Περιφρ.: κρατῶ ἢ ἔχω τῆς θαλάσσης, κύριός εἰμι τῆς κατὰ θάλασσαν ἀρχής, ἔχω κατὰ θάλασσαν. Παθητ. ἔχομαι κατὰ θάλασσαν. Συνων. ναυκρατῶ.

Θάλλω (= είμαι πλήρης φύλλων, ἀνθέων ἢ καρπῶν, εὐδαιμονῶ), πρτ. ἐθάλλον, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. μελ. β' μετὰ παθ. σημ. -θαλήσομαι (ἀνα-), (μτγν.), ἀορ. α' -ενθήλα (ἰν-), (μτγν.), ἀορ. β' -εθαλον, (μτγν.), ποκ. τέθηλα, ὑπερσ. ἐτενθήλειν, (μτγν.). Παραγ. θάλλος καὶ ποιητ. θάλος = βλαστός (ἔξ οὖ θαλ-ερός), θάλεια (= θάλλουσα, ἄφθονος).

Σημ. Θεμ. θαλ-, ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ j, θάλιjω, θάλλω. Συνων. ἀνθᾶ, κυριολεκτούμενον ἐπὶ ἀνθέων, θάλλω ἐπὶ δένδρων (πρβλ. εὐθαλεῖς κλάδοι, εὐανθεῖς λειμῶνες). Ποιητ. τύπος θαλέθω.

Θανατόω—ώ (= θανατώνω, φονεύω), μελ. θανατώσω, ἀορ. ἐθανάτωσα. Παθ. θανατοῦμαι, μεσ. μελ. ὃς παθ. θανατώσομαι. παθ. θανατωθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐθανατώθην (= κατεδικάσθην εἰς θάνατον), ποκ. τεθανάτωμαι, (μτγν.). Παραγ. θανάτωσις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θανάτος (ὅπερ ἐκ τοῦ θνήσκω). Περιφρ. κολάζω τινὰ θανάτω, καταγιγνώσκω τινὸς θανάτον· τοῦ παθ.: θανάτον τυγχάνω, καταγιγνώσκεται τινος θανάτος. Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξ. καὶ τὸ ἐφετ. θανάτω—ώ καὶ μτγν. θανατιώ = ἐπιθυμῶ ν' ἀποθάνω.

Θάπτω, πρτ. ἐθαπτον, μελ. θάψω, ἀορ. ἐθάψα, ποκ. τέθαφα, (μτγν.). Παθ. θάπτομαι, πρτ. ἐθαπτόμην, παθ. μελ. β' ταφήσομαι, παθ. ἀορ. α' ἐθάφθην, (ποιητ. Ἡροδ.), παθ. ἀορ. β' ἐτάφην, ποκ. τεθάψμαι, τετελ. μελ. τεθάψομαι. Παραγ. ταφή, τάφος, θαπτέον, ἀθυπτος.

Σημ. Θεμ. θαφ-, ἔξ οὗ προσλ. τοῦ προσφυμ. τ καὶ τροπῇ τοῦ χαρακτ. φ εἰς τὸ δμόπνουν ψιλὸν τ, θάπ-τ-ώ (Βλ. εἰσαγ σελ. 14, 3α') 'Ἐν τοῖς τάφ-ος, ταφήσομαι κλ.π. τὸ φ διά τὰ ἀκολουθοῦν δασύν ἐτράπη εἰς τὸ δμόπνουν ψιλὸν τ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθ. σύν, κατά, ἐν, συγκατα-. Περιφρ. ταφός ποιοῦμαι. Συνθ. κατορθύτω, κεύπτω.

Θαρρέω—ώ καὶ παρὰ νεωτ. ^τΑττ. θαρρέω—ώ (= είμαι πλήρης θάρρους), πρτ. ἐθάρρουν καὶ ἐθάρρουν, μελ. θαρρήσω καὶ θαρρήσω, ἀορ. ἐθάρρησα καὶ ἐθάρρησα, ποκ. τεθάρρηκα καὶ τεθάρρηκα. Παραγ. θάρρησις, θαρρούντως, θαρρητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θάρρος (θάρρος κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ σ πρὸς τὸ ε, πρβλ. χερ-σάνησος, χερρόνησος, ἀρ-σεν, ἀρρεν) προσλήψει τῆς παραγωγ. καταλήξ-ιο: θαρρέ-ιο, -τασ-ώ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀνά, ἀπό. ^τἈποθαρρώ = λαμβάνω θάρρος. Περιφρ. θάρρος λαμβάνω, θάρρος ἴγγι-γνεται ἢ ἐμπίπτει μοι. Μτβτ. εἰς θάρρος καθίστημι τινα, θάρρος ἐμποιῶ ἢ παρέχω τινί, θαρρεύω. Αντιθ. δέδοικα. Συνων. τολμώ.

Θαρσύνω καὶ παρὰ νεοιτ. Ἀττ. θάρρυνω (=δίδω εἰς τινα θάρρος), πρτ. ἐθάρρουνον καὶ ἐθάρρυνον, ἀορ. ἐθάρρουνα καὶ ἐθάρρυνα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **θαρσός** (ἐξ οὐ κατὰ μετάθεσιν **θαρσύς** πρβλ. θάρρος, θράσσος), προσλήψει τῆς παραγ. καταλήξ. -νω. Κυρίως τὸ δ. παρά γεται ἐκ τοῦ **θάρρουνος** ἀντὶ **θαρσός** συνος, διπερ ἐσχετίσθη πρὸς τὸ **θαρσός** (βλ. καὶ βαθύνω, σημ.). **Ἀνα(παρα)θαρρύνω** = πληρῶ θάρρους Περιφρ. (βλ. **θαρσῶ**, περιφρ. τοῦ μεταβατ., σημ.).

Θαυμάζω, πρτ. ἐθαύμαζον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. θαυμάσομαι καὶ μτγν. θαυμάσω, ἀορ. ἐθαύμασα, πρκ. τεθαύμασα. Παθητ. θαυμάζομαι, πρτ. ἐθαυμάζομην, παθ. μελ. θαυμασθήσομαι, παθ. ἀορ. ἐθαυμάσθην, πρκ. τεθαύμασθημαι, (μτγν.). Παραγ. θαυμαστής, θαυμασμός, θαυμαστός, ἀξιοθαύμαστος, θαυμαστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **θαῦμα** (βίζα θαF). Θέματα: θαυματ-, ἐξ οὗ άνεμενέ τις θαυμάσσω ἐκ τοῦ θαυμάτ-ιω λόγῳ δημως τῆς συμπτώσεως τῶν ἄλλων τύπων (τῶν μὴ ἐνεστωτικῶν) πρὸς τοὺς τύπους τῶν εἰς αθ-ιω, -άζω δημάτων μετεσχηματίσθη καὶ δ ἐνεστῶς τούτου εἰς -άζω, προσλ. τῆς καταλήξ. -ζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Τὸ αὐτό συμβαλνει καὶ μὲ τὸ δ. δνομάζω ἐκ θεμ. δνοματ-. (Βλ. Γραμμ. Ιω. Σταματάκου, § 99). **Ἀποθαυμάζω** = θαυμάζω πολύ, ἐκπλήττομαι διά τι. Περιφρ. ἐνθαυματίζω. Ἐπικ. τύπος θαυμαίνω = μετά θαυμασμοῦ θεωρῶ. Συνων. ἄγαμα, ἐκπλήττομα, ἔξισταμα.

Θεάζομαι—ῶμαι (= ἔξετάζω μετὰ προσοχῆς, παρακολουθῶ ὡς θεατής), μεσ. ἀποτ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐθεάζμην, μεσ. μελ. θεάσομαι, μεσ. ἀορ. ἐθεασάμην, παθ. ἀορ. ἐθεάθην, (μτγν.), πρκ. τεθέαμαι, ὑπεοσ. ἐτεθεάμην. Παραγ. θεατής, θέαμα, θέατρον, θεατός, ἀξιοθεατός, θεατέον.

Σημ. Θεμ. θεα-. (Ἐκ βίζ. θαF- θα-έομαι, Ιων. θη-έομαι, θε-άομαι—ώμαι. Πρβλ.: θέ-ομαι, ποιητ., θέα). Διὰ τὸ πρὸ τοῦ χαρακτ. ὑπάρχον ε, τὸ δ ἐκτείνεται εἰς δ ἀντὶ η πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου καταλήξεων. Συνθ. μετά τῶν προθ. διά, κατά, σύν, παρά. Παραθεώμαι = θεώματι τι πλησίον ἄλλου, παραβάλλω τι.

Θειάζω (= συμβουλεύομαι μαγτεῖον, θεοποιῶ, ἐμπνέω), ἀορ. ἐθείασα, τά δὲ λοιπά μτγν. Παραγ. θειασμός, ἐπιθειασμός. Εκθειάζω = ἀποθεώνω.

Θέλω, βλ. ἐθέλω.

Θεραπεύω (= περιποιοῦμαι, λατοεύω, ιατρεύω) τὸ ἐνεργητ. δημάλον ἀνενούντος. Παθητ. θεραπεύομαι, πρτ. ἐθεραπεύσμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. θεραπεύσομαι, (= θὰ τιμηθῶ), παθ. μελ. θεραπεύθομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. θεραπεύσαμην, (μτγν.), πρτ. τεθεραπεύμαι. Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν: θεραπεύω ἐμαυτόν. Παραγ. θεραπευτής, (-τήρ), θεραπεία, θεραπεύμα, θεραπευτός, ἀ(εν)θεραπευτός, θεραπευτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **θεράπων** ἢ τοῦ ἐτέρου τύπου τῆς λέξις. θεραψ, προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀρροφεύω, σημ.). Συνων. ἐπιμελοῦμαι, φροντίζω, λώμαι, ιατρεύω, ἀκοῦμαι.

Θερίζω (μτβτ. = θερίζω καρπούς, ἀμτβτ. = διάγω τὸ θέρος), μελ. θερίσω καὶ θεριῶ, (μτγν.), ἀορ. ἐθέρισα. Μεσ. ἀορ. ἐθερισάμην,

(ποιητ.), παθ. ἀορ. ἐθερίσθην, (ποιητ.), παθ. πρκ. τεθέρισμαι. Παραγ. θεριστής, θερισμός, θέριστρον ἢ θεριστριον = ἔλαιφρον θερινὸν ἔνδυμα, θεριστός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θέρος (ὅπερ ἐκ τοῦ συνήθως ποιητικοῦ θέροματ = γίνομαι θερμός, προσάληψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν, βλ. ἀθροίζω, σημ.). Συνων. ἄμαλο, ποιητ. (ἐξ οὗ ἄμητος = θερισμός), δρέπω. Περιφρ. τοῦ ἄμιτος τὸ θέρος διάγω.

Θερμαίνω, μελ. θερμάνω, (μτγν.), ἀορ. -θέρμημη (δι-) καὶ μτγν. -θέρμανα. Παθητ. θερμαίνομαι, πρτ. -θέρμαινόμην (δι-), παθ. ἀορ. -θέρμανθην, πρκ. -τεθέρμασμαι (δια-), (μτγν.). Παραγ. θερμαντήρ = λεβήτης πρός θέρμανσιν, θέρμασις, θέρμασμα, θερμασία, θερμάστρα, θερμαστρίς = πυράγρα, θερμαστός, θερμαστέος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θερμότος κατ' ἀναλογίαν (βλ. δυσχεραίνω, σημ.). Ἀντιθ. ψύχω. Προκειμένου περὶ θερμάνσεως ἐν τῷ ἡλίῳ εὐχρηστον τὸ ἥλιονμα. Ἡλίδομα = δικάζω ἐν τῇ Ἡλιασα. Σύνθετ. μετὰ τῶν προθέσ. διά, παρά. Περιφρ. θερμασίαν παρέχω. Συνων.: θάλπω, πυρῶ, φλογίζω — πυροῦμαι κ. ἄ. Ἀντιθ. ψύχω.

Θεωρέω — ὁ (= παρατηρῶ, ἔξεταζω φιλοσοφικῶς, παρακολουθῶ ἀγῶνας, είμαι πρεσβευτὴς πόλεως) τὸ ἔνεργον ὅμαλὸν ἀνευ ὑπεροσυνή. Παθ. θεωροῦμαι, πρτ. -θέωραρούμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. θεωρήσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. θεωρηθόσομαι, (μτγν.). Τὸ μεσ πατ' ἀνάλυσιν: παραθεωρῶ ἐμαντὸν πρός τινα (= παραβάλλω). Παραγ. θεωρητής, θεώρησις, θεώρημα, θεωρητός, ἀθεώρητος = ἀθέατος, θεωρητέος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ (θεᾶ-Φορός, θεωρός). Περὶ τῆς ρίζης (βλ. θεῶμα, σημ.). Θεμ. θεωρε- (βλ. ἀθλῶ, σημ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. σύν, παρά, κατά, (βλ. καὶ τιμωρῶ, σημ.).

Θέω (= τρέχω) (θέω, θεῖς, θεῖ, θέομεν ἀλπ.), πρτ. ἐθεον (ἔθεις, ἔθει, ἐθέομεν, ἀλπ.), μεσ. μελ. ὡς ἔνεργ. -θεύσομαι (μετα-), καὶ μτγν. -θεύσω, ἀορ. β' ἐδραμον, πρκ. δεδράμηκα, ὑπερσ. ἐδεδραμήκειν (ῆτος ὁ ἀορ. β', ὁ πρκ. καὶ ὁ ὑπερσ. ἐκ τοῦ τρέχω). Παθ. μεταθέομαι.

Σημ. Θεμ. θε-ε- ἐξ οὗ θέ-ω κατ' ἀποβολ. τοῦ θε- (ἀλλάζει μελ. θε-σοματ-). Ἐκ τοῦ αὐτοῦ θεμ. καὶ τὸ θοδς = ταχύς, θοῶ = δεξύνω, ποιητ. καὶ πεζολ. βοηθός. Ο χαρακτήρ ε συναιρεῖται, δηπου ἀκολουθεῖ ε ἢ ει. Σύνθ. μετὰ τῶν προθέσ. διά, περός, παρά, περί, κ. ἄ. Μεταθέω = τρέχω κατόπιν, κυνηγῶ, διαθέω = περιτρέχω, διαδίδομαι, Συγων: τρέχω.

Θήγω (= ἀκονῶ, δεξύνω, μτφρ. παροτρύνω), μελ. θήξω, (ποιητ.), ἀορ. ἐθήξα, (ποιητ.). Παθ. θήγομαι, μεσ. ἀορ. ἐθήξαμην, (ποιητ.), παθ. πρκ. τέθηγμαι. Παραγ. θήξις, θηγάνη = ἡ ἀκόνη, θηκτός, ἀθηκτός.

Σημ. Θεμ. θηγ- (δωρ. θαγ-). Συνων. ἀκονῶ, δεξύνω. Ἔτερος τύπος θηγάνω.

Θηλᾶνω (= κάμγω τινὰ θήλυπρεπῆ, ἀπόχαυνώνω), ἀορ. -θηλῆ- λύνα (εξ-), (μτγν.), πρκ. τεθήλυκα, (μτγν.). Παθ. θηλύνομαι, παθ. ἀορ. θηλύνθην, (μτγν.), πρκ. τεθήλυσμαι ἢ τεθήλυμμαι (ἐκ-) (μτγν.). Παραγ. ἐκθήλυνσις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θηλυς (βλ. βαθύνω, σημ.). Ρίζα θα- = ἡ ή τὰ ποιητ. καὶ πεζογρ., θηλάζω, θηλή, θηλέω, ποιητ. = θάλλω. Εκθηλύνω = ἔξασθενῶ, χαυγώνω.

Θηράω -ῶ (=κυνηγῶ, συλλαμβάνω), πρτ. ἐθήρων, μελ. θηρᾶσ' σω, ἀορ. ἐθήρᾶσσα, πρκ. τεθήρᾶκα. Μεσ. και παθ. θηρῶμαι, μεσ. μέλ. θηρᾶσ' σουμαι, (ποιητ.), παθ. μέλ. θηραδῆσσουμαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐθηρασάμην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἐθηράθην, (ποιητ.). Παραγ. θηρατής (-ῆρ, -τωρ), θηραμα θηρατον (=ἵκτυον, παγίς), θηρατός, θηρατέον.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **θήρα** Ἐκθηρῶμαι=κυνηγῶν συλλαμβάνω. Περιφρ. θήραν ποιοῦμαι. (Τὸ θήραν ποιῶ=είμαι αἰτιος νὰ γίνη θήρα). Συνων. ἀγρεύω, κυνηγετῶ.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ **θήρα** και τὸ θηρεύω, δπερ ἐν τῇ ἑνεργ. φωνῇ δμαλὸν ἄνευ ύπερσυντ. Μεσ. και παθ. θηρεύουμαι, πρτ. ἐθηρεύουμην, μεσ. ἀορ. ἐθηρευσάμην, παθ. ἀορ. ἐθηρεύθην. Παραγ. θηρευτής (ἐξ οὗ θηρευτικός), θηρευμα, θηρευτός, ἀθηρευτός.

Θιγάνω (=ἔγγιζω, ψαύω), (ποιητ και μτγν.), μελ. θίξω και μεσ. ώς ἑνεργ. θίξουμαι, (ποιητ.), ἀορ. β' ἔθιγον. Παθητ. θιγάνουμαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐθίχθην, (μτγν.). Παραγ. θίξις, θίγμα (=ψαῦσις), ἀθίκτος, εὐθίκτος (=ἔγγιζων καλῶς, εὐψυής).

Σημ. Θεμ. θιγ- (πρβλ. ἀορ. β' ἔθιγον και τὸ νεωτ. θίγω), ἔξ οὗ προσλήψει τῶν προσφυμ. -αφ και -η πρὸ τοῦ γ, θι-γ-ά-ω, θιγάνω (βλ. εἰσαγ. σελ. 14, 3 και 16, ε'). Τὸ δ. σπάνιον παρά τοῖς δοκίμοις τῶν πεζογρ. παρ' οἷς ἀντ' αὐτοῦ τὸ ἀπτομαι. "Άλλο συνων. ψαύω.

Θλίβω (=πιέζω, στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ), μελ. θλίψω, (μτγν.), ἀορ. ἐθλιψα, πρκ. τέθλιψα, (μτγν.) Παθ. θλίψομαι, (ἐκ), μεσ. μελ. θλίψομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. β' θλιβήσουμαι, μτγν., παθ. ἀορ. α' ἐθλίφθην, β' μτγν. ἐθλίβην, πρκ. τέθλιψμαι, (μτγν.) Παραγ. θλίψις, θλιμμός.

Σημ. Θεμ. θλίβ-. Διαλεκτ. τύπος φλίβω (λατιν fligo). Πιθανόν τὸ θλίψω ἐκ τοῦ συμφυρμοῦ τοῦ θλάσω και θλίψω. **Ἐκθλίβω** = προξενώ θλίψιν, ἔξαγω διὰ τῆς θλίψεως.

Θνήσκω και συνηθέστ. ἀποθηγήσκω, ὁ. παθητ. διαθέσ., πρτ. ἀπέθηγκον, μεσ. μελ. ώς ἑνεργ. ἀποθανοῦμαι, ἀορ. β' ἀπέθανον, πρκ. τέθνηκα, ύπερσ. ἐτεθνήκειν, τετελ. μελ. τεθνήξω, (νεώτερο). Αττικ. τεθνήσομαι ή τεθνηκώς ἔσσομαι). Παραγ. θάνατος, θνητός, ήμιθνής=ήμιθανής.

Σημ. Θεμ. θανᾶ- (πρβλ. θάρατος), ἔξ οὗ κατά μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13, 2) θνη-. 'Ο ἑνεστ. ἐκ τοῦ θνη- προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ισκ βλ. εἰσαγ. σελ. 16, β') (θνη-ίσκ-ω, θνήσκω). Αρχικῶς τὸ δ. είχε σχηματισθῆ εις -σκω, ἀττ. θνήσκω, Δωρ. θνᾶ-σκω. Τοῦ πρκ. και τοῦ ύπερσ. ύπαρχουσι και συγκεκομένοι τύποι: ('Οριστ. τέθναμεν, τεθνᾶσι, εὔκτ. τεθναί-ην, τεθναίη, τεθνάσιν, προστ. τεθνάθι, γ' ἐν. ποιητ., τεθνάτω, ἀπαρ. τεθνάναι, μτχ. τεθνασέ, -ῶσα, τεθνεώς [και τεθνεός κατά τὰ πολλὰ οὐδετ. τῆς μτχ. τοῦ ἑνεργ. πρκ.], ύπερσ. ἐτέθνασαν].

Τὸ θνήσκω ὑπό τινος λαμβάνεται και ώς παθ. τοῦ κτείνω. 'Ο τετελ. μελ. τῆς ἑνεργ. φωνῆς σχηματίζεται και μονολεκτικῶς (βλ. και ίστημι, σημ.). Παρά πεζογρ. δ ἀπλοῦς τύπος τοῦ βῆμ. εὔχρηστος ἐν τῷ πρκ και τῷ ύπερσ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐναπο-, προαπο-, ύπεραπο-, κ. ζ. Συνων. τελευτῶ, καταστρέψω τὸν βίον, πίπτω, φονεύομαι.

Θορυβέω -ῶ (=κάμων θόρυβον, ἐγείρω θόρυβον ἐναντίον τινός, ἐνοχλῶ) τὸ ἑνεργητ. δμαλὸν ἄνευ πρκ. και ύπερσυντ. παρ' Αττ. πε-

ζογρ. Παθ. θορυβοῦμαι (=ταράττομαι, ἐνοχλοῦμαι) πρτ. ἐθορυβούμην, παθητ. μελ. θορυβηθσομαι, παθ. ἀδοq. ἐθορυβήθην, παθ. πρκ. τεθορύβημαι, ὑπερσ. γ' ἐνικ. ἐτεθορύβητο. Παραγ. ἀθορύβητος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θόρυβος. Θεμ. θορυβ- (βλ. ἀθλῶ, σημ.). Συνθετ. μετὰ τῶν προθέσ.: διά, ἀνά, ἐπί. Τῆς φρασ. θορυβῶ, ἐφ' οἰς ἄν τις λέγη, ἀντίθετος ή θέλω ἀκούειν. Περιφρ. θόρυβον παρέχω, εἰς θόρυβον παθίστημι τίνα. Παθητ. θόρυβός ἔστι. (Βλ. καὶ θροῶ, σημ.).

Θρασύνω (=πληρῶ τινα θάρρους): Μεσ. θρασύνομαι (=ιαθίσταμαι θαρραλέος, αὐθάδης), μεσ. ἀδοq. ἐθρασυνόμην, παθ. ἀδοq. ἐθρασύνθηρ, (ποιητ.).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θρασοῦς (βλ. βαθύνω, σημ.). Ἀποθρασύνομαι, μτγν. ἀποτολμῶ τὰ πάντα. Βλ. καὶ τὸ συνων. θαρσύνω.

Θράττω ή θρᾶσσω (=ἐνοχλῶ, ἀνησυχῶ), μεσ. ἀδοq. ἐθρᾶ́ξα, παθ. ἀδοq. ἐθράχθηρ, (ποιητ.).

Σημ. Τὸ δ. είναι συντετμημένος τύπος τοῦ ταράσσω, ἐξ οὗ σχηματίζεται κατὰ συγκοπὴν καὶ τροπήν. (Βλ. ταράσσω, σημ.).

Θραύνω (=συντρίβω, τσακίζω), μελ. θραύσω, (ποιητ.), ἀδοq. -ἐθραύσσα. Παθητ. θραύσομαι, παθ. μελ. θραυθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀδοq. -ἐθραύσθηρ, (κατ-), πρκ. -τέθραυσμαι ή -τέθραυμαι. Παραγ. θραύσοις, θραύσμός, θραῦ(σ)μα, θραυστός, ἀθραυστος.

Σημ. Θεμ. θραυσ- (πρβλ. λατιν. frus-tum=τέμαχος, κόμμα), ἐξ οὗ θοαύγω, θραύνω. Παραθραύνω=θραύνων ἀποσπῶ μέρος ἀπό τινος, διαθραύνω=θραύνω εἰς μικρά τεμάχια. Συνων. κατάγνυμι, θρύπτω, συντρίβω.

Θρεέω—ῶ (=κράζω, διηγοῦμαι μεγαλοφώνως), ποιητ. (καρ' Ἀττ. πεζογο. διαθροῶ=διαθίδω φήμην, διαφημίζω), πρτ. (δι)εθρόσυν, ἀδοq. (δι)εθρόησα. Παθ. θροῦμαι (ταράττομαι), (μτγν.).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θρέσσος-θροῦς (θόρυβος), ὅπερ ἐκ βίζης θρε-, ἐξ ἡς καὶ τὰ: θρέμματ., ποιητ.=κράζω μεγαλοφώνως, θρῆνος, θρῦ-λος, θρέ-υβος; τον-θρε-ύξω. Παθ. θροῦς διέρχεται. Συνων. θορυβῶ, θρυλῶ.

Θρυλέω—ῶ (=φλυαρῶ, ἐπαναλαμβάνω τι συχνά), πρτ. ἐθρύλοιν, μελ. θρυλήσω. Παθ. θρυλοῦμαι (=είμαι θέμα κοινῆς δημιλίας), πρκ. τεθρύλημαι, ὑπερσ. -ετεθρύλημην (δι-). Παραγ. θρυλήμα, θρυληῖς, πολυθρύλητος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θρύλος (ῦ). Θεμ. θρυλε-, ἐξ οὗ θρυλέ-ω, -έω, -ῶ. (Βλ. θροῶ, σημ.). Διαθρυλοῦματ=διαφημίζομαι, ξεκωφαίνομαι (πρβλ.: διατεθρύληματ δικούων). Συνων. διαθροῶ.

Θρύπτω (=ιατασυντρίβω) ἐπι ηθικῆς ἐνοίας=ἐξασθενῶ), μελ. θρύψω, (μτγν.), ἀδοq. -εθρύψα (δι-) (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. θρύπτομαι (=ἰκκιζομαι, «κάμνω ναζια», ἐκθηλύνομαι), μεσ. πρτ. ἐθρύπτιόμην, μεσ. μελ. θρύψομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. μελ. ώ; μεσ. θρυφθήσομαι (μτγν.), παθ. ἀδοq. ἐθρύψθηρ καὶ ἐθρύβηρ, (μτγν.) καὶ ἐτρύψθηρ, (ποιητ.), παθ. πρκ. τέθρυμμαται (δια-, ἀπο-). Παραγ. θρύψις=σύντοιψις (νεωτ. θρύψαλον), τρυφή, θρύμμα, ἐνθρυπτός, -ον=τὸ ἐνθρυπτό: μενον εἴς τι.

Σημ. Θεμ. τρυφ- (πρβλ. τρεύφεσ=θρύμμα, τεμάχιον, τρεψή [έξ οὗ τὸ τρεψερές καὶ τὸ δ. τρεψᾶ]) ἐκ τούτου προσλήψει τοῦ προσφυμ. -τ (βλ. εἰσαγ. σελ. 14.3, α') καὶ τροπῆ τοῦ δασέος φ εἰς τὸ δημόπνουν ψι-

λὸν π., θρύπτω. Ἀπό(δια)θρύπτεσθαι=έκθηλύνομαι, ἐκνευρίζομαι. Συνων. καρμαΐζω.

Θρώσκω (=πηδῶ, ἐφορμῶ, προσβάλλω), (ποιητ.), μελ. θροῦμαι, (ποιητ.), ἀρ. α' ἔθρωξα, (ἀν·), (μτγν.), ἀρ. β' -ἔθρορον (ἀν·).

Σημ. Θεμ. Θορᾶς. έξ οὖς κατὰ μετάπτωσιν θρω-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφυμ. —ισχ., (βλ. σελ. 16, θ'), θρω-ίσκω, θρώσκω. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ θεμ. πιθανῶς καὶ αἱ λέξεις θούρεσ, θούρεισ=δρμητικός, πολεμικός.

Θυμόθρομαι—**οῦμαι** (=δργίζομαι), παθ. ἀποθετ., μεσ. μελ. θυμάθρομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. ὡς μεσ. θυμωθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐθνυμωσάμην, (ποιητ.), παθ. ἀρ. ὡς μεσ. ἐθνυμώθην, πρκ. τεθύμωμαι. Παραγ. θύμωσις, θύμωμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θυμάδος (βλ. θύω, σημ.). Ποιητ. τόπος θυμαλνω. Οξευθυμῶ, ποιητ.=ταχέως δργίζομαι. Συνων. χαλεπαίνω, δργίζομαι.

Θύω (=προσφέρω μέρος τροφῆς ὡς ἀπαρχὴν εἰς τοὺς θεούς, σφάζω θῦμα τι, θυσιάζω). Τὸ ἐνεργητ. δικαίον ἀνευ ὑπερσυντ. Μεσ. καὶ παθ. θύομαι, ποτ. ἐθνύμην, μεσ. μελ. θύσομαι, παθ. ινθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐθνύμαμην, παθ. ἀρ. ἐτύθην, πρκ. τέθύμαι, ὑπερσ. ἐτεθύμην. Παραγ. θύτης, θύσις, θῦμα, θυτήριον, θύμος, (ό), ἢ θύμον, (τὸ) (=τὸ θυμάρι διὰ τὴν γλυκεῖαν δύσμήν του ἢ διότι τὸ πρῶτον ἐχρησιμοποιήθη πρὸς καῦσιν ἐπὶ βωμῷ); (πρβλ. καὶ τὸ θυηπόλος [=οἱ ἀσχολούμενος εἰς θυσίας καὶ ὡς οὖσ. μάντις]), θυμέλη (=θυσιαστήριον, βωμός), ἀθυτος, θυτέον.

Σημ. Θεμ. Θύ-. Ο χαρακτήρ ν είναι βραχὺς μόνον πρὸ τῶν ἀπὸ θ., κ. μ. ἀρχομένων καταλήξεων (τέτ-θύ-κα, ἐ-τύ-θην, κτλ.). Ἀποθύω=προσφέρω θυσίαν, τὴν δποίαν ἔταξα, καταθύω=θυσιάζω, ἀφιερῶ. Τὸ ποιητ. θύνω (καὶ θύνεω ἢ θυνέω, ἐξ ὃν καὶ θύνως ἢ θύννως=μέγας Ιχθύς, οὕτω δνομασθεῖς ξενεκα τῆς ταχείας καὶ δρμητικῆς κινήσεώς του) σημαίνει σπενδω, φέρομαι δρμητικῶς. (Πρβλ. καὶ θύελλα, θύας ἢ θυιάς [=μαινούμενη γυνή, μαινάč], θυνών [ἐπιθ. τῆς μπτρός τοῦ Διονύσου Σεμέλης], θυμάδος [=ἡ ψυχὴ ἢ τὸ πνεῦμα, πάθος, δργή]). Περιφο.: θυαίας ποιούμαι. Συνων. καθιερεύω, σφαγιάζομαι, βουνθυτῶ, δλοκαντῶ) (=προσφέρω θυσίαν κατιμένου δλου τοῦ θύματος) (βλ. καὶ καλλιερῶ). Τὸ θνατίζω (=προσφέρω θυσίαν εἰς τοὺς νεκρούς) είναι ἀντίθ. τοῦ θύω, δπερ ἐννοεῖ θυσίαν εἰς τοὺς θεούς.

Θωρακίζω (=δπλίζω διὰ θωρακος, δχυρώνω), μελ. θωρακίσω (μτγν.), ἀρ. ἐθωράκιστα, Μεσ ποτ. ἐθωρακιζόμην, μεσ. ἀρ. ἐθωρακισάμην, παθ. ἀρ. ὡς μεσ. ἐθωρακισθήν, πρκ. τεθωράκισμαι. Παραγ. θωρακίσις, θωρακισμός, ἀθωράκιστος.

Σημ. Τὸ δ. είναι πεζδός τύπος τοῦ ποιητ. θωρήσσω καὶ σχηματίζεται ἐκ τοῦ θώρακ, προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.).

Ιάσομαι—ὄμαι (=ἰατρεύω, θεραπεύω τινά), μεσ. ἀποθ. μετ. ἐνεργ. διαθ., μεσ. μελ. ίάσομαι, παθ. μελ. ίαθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ίασάμην, παθ. ἀρ. μετὰ παθ. διαθ. ίάθην (=ἐθεραπεύθην), πρκ. ίαμαι, (μτγν.). Παραγ. ίατής (-ήρ), ίατρός (ἐξ οὐ ίατρεύω, ίατρεῖον, ίατρικός), ίασις, ίαμα, ίατος, εὐίατος, δνοίατος, ἀνίατος.

Σημ. Θεμ. ἰα- (πρβλ. τὸ ποιητ. *Ι-αῖνω*=θερμαίνω, καταπραῦνω). ⁵Ο χαρακτήρα σ πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλήξ. ἐκτείνεται εἰς « καὶ οὐχὶ η διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ : (*Ιθεσμαὶ κλπ.*). Συνων. θεραπεύω, ιατρεύω, ἀκούμαι.

'Ιατρεύω (=θεραπεύω, ἔξασκω τὸ ιατρικὸν ἐπάγγελμα): παρ⁶ Αττικ. πεζογρ. μόνον ὁ ἐνεργητ. ἐνεστ. καὶ ὁ παθητ. ιατρεύομαι, ὅστις πολλάκις κείται καὶ ὡς μεσ. (=μέτετον ἑαυτόν μου ὑπὸ ιατρικὴν θεραπείαν). Τὰ λοιπὰ (μτγν.). Παραγ. ιατρεία, ιατρεύμα, ιατρεύσις, ιατρεύτεον.

Σημ. Τὸ φ. ἐκ τοῦ *Ιατρὸς* (βλ. *Ισθμαὶ*).

'Ιδιόσθμαι—οῦμαι (=οἰκειοποιοῦμαι τι, κάμνω τινὰ φίλον μου), μεσ. ἀποθ., μεσ. ἀορ. ιδιωσάμην. Παραγ. ιδιωσις, ιδίωμα.

Σημ. Τὸ φ. ἐκ τοῦ *Ιδίος*. Εξιδιοῦμαι καὶ μτγν. ἔξιδιάζομαι=οἰκειοποιοῦμαι.

'Ιδίω, βλ. *Ιδρόω*—ῶ, σημ.

'Ιδιωτεύω, (=1) ζῶ κατ' ίδιαν μὴ ἀναμειγνυόμενος εἰς τὰ δημόσια, 2) ἔξασκω ίδιαιτέρως τὸ ἐπάγγελμά μου, 3) είμαι ἀπειρός τινος). Μόνον ὁ ἐνεστώς. Παραγ. ιδιωτεία.

Σημ. Τὸ φ. ἐκ τοῦ *Ιδιώτης* (ὅπερ ἐκ τοῦ *Ιδίος*) κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Αντιθ. *ᾶρχω*, *τυχαννεύω* (ἐπὶ τῆς α' σημ.), *δημοσιεύω*, (ἐπὶ τῆς β').

'Ιδρόω—ῶ (=ίδρων), μελ. ίδρωσω, (ποιητ.), ἀορ. ίδρωσα, πρκ. ίδρωκα, (μτγν.), παθ. πρκ. ίδρωμαι, (μτγν.). Παραγ. ίδρωσις, ίδρωμα, ίδρωτήριον, ίδρωα ἢ ίδρωψα, (τὰ) (=ἔξανθήματα).

Σημ. Θεμ. ίδροο-, ἔξι οδ καὶ ίδρως κατὰ μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13,2). Αρχ. Θέμα *σεριδ-*, *ριδ-*, ἔξι οδ *Ιδος*, *-εος*=ίδρως, ισχυρά θερμότης, *Ιδ-ιω*=ίδρων, κυρίως ἐκ τρόμου, ποιητ. καὶ μτγν., (ἀπαντῶν παρ⁷ Αττικ. πεζογρ. ἐν τῇ μτχ. *ἀν-ιδένωσα*, *δορ. ίδίσα*, μτγν.). Λατιν. *sud-*=ίδρων, *sudor*=ίδρως, *sudarium*=(σουδάριον, δηλ. καψιδρώτιον, βινδυμακτρον). Παρά *Ξενοφώντι* (Κύρου *Αναρβ.*) ἀπαντᾷ καὶ δ τύπος *Ιδροῦντες* οὐχὶ ίδρωντες, παρά δὲ μτγν. καὶ δ *Ιδροῦσι*.

Σημ. 2. Εἰς τὸ ίδερῶ ὡς καὶ εἰς τὸ ἀντιθ. αὐτοῦ *φιγόω*—ῶ, φαίνεται δτι δ χαρακτήρο μετὰ τοῦ ει, ε, η, η, συναιρεῖται ἀνωμάλως εἰς -ω-φ. Ο ἀληθής δύμως πλήρης τούτων τύπος είναι ίδρων, φιγώ (βλ. καὶ διψῶ σημ.).

'Ιδρύω (=τοποθετῶ, στρατοπεδεύω, στήνω, ἀνεγείρω), πρτ. ίδρυν, (ποιητ.), μελ. ίδρυσω, (ποιητ.), ἀορ. ίδρυσα παρ⁸ Αττικ. πεζογ. μεθ-) πρκ. -ίδρυκα (καθ.), (μτγν.). Μεσ. ίδρυομαι, μεσ. μελ. ίδρυσσομαι, παθ. μελ. ίδρυθσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ίδρυσάμην, παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ίδρυθην (=ίδρυσα ἐμπατόν), πρκ. μεσ. καὶ παθ. ίδρυμαι, πνερσ. ίδρυμην, (μτγν.). Παραγ. ίδρυμα, ίδρυντος, ίδρυτεον.

Σημ. Θεμ. ίδρυν- (ριζα σεδ-, ἔδ-, πρβλ. *ἔζουμαι*, λατιν. *sedeo*). Τὸ φ. είναι μτβτ. τοῦ *ἔζουμαι* (βλ. *Ἔζω*). Μεθιδρύω=μεταθέτω, μετατοπίζω.

"Ιδω, ίδοιμι, ίδέ, ίδειν, ίδων, βλ. δρῶ.

'Ιεράσθμαι—ῶμαι (=είμαι ίερεὺς ἢ ίερεια). ⁹Ο ἐνεστ. μόνον ἐν τῇ μτχ. ίερωμένη (=ίερεια οὖσα), μελ. ίεράσθμαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. μόνον ἐν τῷ ἀπαρεμφ. ίεράσασθαι.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ ἱερός. Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως τὸ ἱερώνυμον = διὰ τελετῆς ἵερᾶς καθιερῶ τι, θυσιάζω, διπερ παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἀπαντᾶ συνθ. (καθιερεύω), καὶ τὸ ἱερόν = καθιερῶ τι ἵερόν, ἀφιερώνω, διπερ ὃς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σύνθ. καθιερῶ (πρβλ. καὶ καθιερώσεις, ἀφιερῶ, μτγν. [ἀφιερωμα]), διορ. καθιερώσα, παθ. διορ. καθιερώθην, πρκ. ἱερωμα.

Ἴχανω (ὃς μιθτ. = κάμνω τινὰ νὰ καθίσῃ, ὃς ἀμιθ. = καθίζω ἐμαυτὸν ἐπὶ τοῦ ἑδάφους, κατακαθίζω), πρτ. Ἱχανον (καθ-). Βλ. καὶ Ἱζω.

Ἴζω (ὃς μιθτ. = κάμνω τινὶ νὰ καθίσῃ, ὃς ἀμιθ. = κάθημαι, ἥσυχάζω) ἀτλοῦν κατὰ τὸ πλεῖστον ποιητ. καὶ μτγν. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. σύνθ. καθίζω, πρτ. ἐκάθιζον, καὶ ποιητ. κάθιζον ἢ καθίζον, μελ. καθιῶ (κατὰ τὸ νομιῶ, φροντιῶ κλπ.) καὶ μτγν. καθίσω, ἀορ. ἐκάθισα καὶ καθίσα (καὶ εἰσα, ποιητ., Ἱζησα καὶ ἐκαθίζησα, μτγν.) πρκ. μτγν. κεκάθικα καὶ Ἱζηκα. Μεσ. Ἱζομαι (συνήθωσι σύνθ. καθίζομαι) (= καθίζω ἐμαυτὸν, κάθημαι ἐπὶ ποαγμάτων = κατακαθίζω, βυθίζομαι), πρτ. ἐκαθίζομην, μεσ. μελ. καθίζησομαι καὶ (μτγν.) καθίσομαι ἢ καθιοῦμαι καὶ ἀπλοῦς εἰσομαι, μεσ. ἀορ. ἀπλοῦς εἰσάμην καὶ σύνθ. ἐκαθισάμην (ἐπ-, παρ-), παθ. ἀορ. ἐν τῇ μτγ. καθίζηθείς, (μτγν.). Παραγ. Ἱζημα, καθίζημα.

Σημ. Θεμ. σεδ-, ἔξ, οδ κατὰ μετάπτωσιν οδ-, δι' ἐνεστ. ἀναδιπλασ. σι-σδ-ω καὶ τροπὴ τοῦ σ εἰς δασεῖσαν Ἰ-σδω, Ἱζω (πρβλ. λατιν. sedes — sedeo — sisde-o — sido). Ο πρτ. καὶ δ ἀδορ. αὐδάνονται καὶ ἔξωθεν, ὃς εἰ τὸ δ. μὴ ἡτο σύνθετον. Μεθ' Ὁμηρον δ ἀδορ. εἰσάμην ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ ἰδρύω, ἔγειρω, ἀφιερώνω ναούς, ἀγάλματα πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν. Τὸ Ἱζω ὃς καὶ τὸ ἴδενον είναι μιθτ. τοῦ Ἱζομαι. Τὸ ἀπλοῦν σύνθ. καὶ μετά τῶν προθέσ. σύν, πρόδε, ἐν. Συνίζω (= καθίζω δμοῦ, καταπίπτω [ἀντιθ. αἴρομαι], πρβλ. συνίζησε), προσίζω (= κάθημαι πλησίον). Ἱνίζω (= κάθημαι ἐν τινὶ ἢ ἐπὶ τινος), (ὃς ἀμιθτ.). Καὶ τὸ καθίζω ἀπαντᾶ ἐν συνθέσει: προσ(έγ-)καθίζω. Συνων. ἐπὶ τῆς ἀμιθτ. σημ. καθημαι, καθέζομαι.

Ἴημι (= ὁπτω) (ἴης ἢ ἵεις, ἵησι, κ.τ.λ., ὑποτ. ἵω, κ.τ.λ., εὔκτ. ἵειν, κ.τ.λ., προστ. ἵει, ἵέτω, κ.τ.λ., ἀπαρ. ἵεναι, μτχ. ἵεις, ἵεισα, ἵεν), πρτ. ἵην, (ἵεις, ἵει, κ.τ.λ.), μελ. ἵσω, ἀορ. α' ἵκα (μόνον ἐν τῷ γ' πληθ. ἵκαν ἀπλοῦς, πάντοτε δ' ἄλλοτε σύνθετος καὶ μόνον καθ' δριστ. εὐχοηστος), ἀορ. β' (-ἵηια, -ις, -ε, πληθ. -είμεν, -είτε, -είσαν' [δένικ. ἐκ τοῦ α' ἀορ. ἵκα δ ἦν ἀχρηστος], ὑποτ. -ῶ, -ῆς, -ῆ, κ.τ.λ., εὔκτ. -είην, -είης, -είη, κ.τ.λ., προστ. -ές, ἔτω κ.τ.λ., ἀπαρ. είναι, μτχ. -είς, -είσα, -έν), ποκ. είκα, ὑπερσ. εἴκειν. Μεσ. καὶ παθητ. ἵεμαι, πρτ. ἵεμην, μεσ μελ. ἵσομαι, παθ. μελ. -έθησομαι, μεσ. ἀορ. α' -ή κάμηην (μόνον ἐν τινὶ τύποις τῆς δριστ.): β' ἔνικ. προήκω, β' πληθ. προήκασθε, γ' πληθ. προήκαντο), μεσ. ἀορ. β' -έλμηην (είσο, είτο κ.τ.λ., ὑποτ. -ῶμαι, ἥ, ἥται, κτλ., εὔκτ. -είμηην, είο, είτο, κτλ., προστ. οὖ, ἔσθιω, κτλ., ἀπαρ. -έσθαι, μτχ. -ἔμενος), παθ. ἀορ. είθηην, (έθῶ, έθείηην, έθητι, έθηναι, έθεις), ποκ. -είμαι, ὑπερσ. -είμηην καὶ (ἀφ)ειμένος ἥη. Παραγ. ἀφέτης, ἔφεσις, πάρεσις, σύγεσις, ὑφεσις, ἔνεσις, ἔνεμα = κλύσμα, καθετήρ, ἀφέτης (ἔξ οὐ ἀφετήριος, ἀφετηρία), ἀφετος, ἔνετός, συνετός, ἔγκαθθετος, ἀνετέον; μεθετέον.

Σημ. Ἱαπετικὸν θέμαյη (λατιν. *jē : jē -ci*) καὶ κατὰ μετάπτωσιν *je* (ἀντὶ *jā*, πρβλ. λατιν. *ja*- ἐν τῷ *jacio, jactus*), ἐκ τούτων δὲ κατ' ἔξελιξιν *toū* *j* εἰς δασεῖν *ñ*-, *ñ-*. (*Ἐκ τούτου ἡ ἀπόλυτος δμοιότης τῆς κλίσεως τοῦ τιθῆμεις πρὸς τὴν τοῦ ἴημα*). Ἐκ τοῦ θεμ. *jē* (*jē* δὲ ἐνεστωτ. ἀναδιπλασ. ἔσχηματισθεὶς δὲ ἐνεστῶς *jī-jē-mi*) ἴημις (πρβλ. λατιν. *jē-ci*). Τὸ β' ἐν. τῆς προστακτ. τοῦ ἐνεστῶτος, τὸ β' καὶ γ' ἐν. τοῦ πρτ. καὶ εἰτα κατ' ἀναλογίαν πρὸς ταῦτα καὶ τὸ β' ἐν. τῆς δριστ. τοῦ ἐνεστ. σχηματίζονται κατὰ τὰ συνηρημένα, ὡς εἰ ἐκ δρημ. ἴεω (*íeis, íeis* καὶ κατὰ ταῦτα *íeis, íeis*). *Ο* ἀρ. ἴημα ἐκ τοῦ εἴηκας=δμπρ. ἴημα, δὲ πρκ. ἴημα ἐκ τοῦ εἴεκα, δὲ ἀρ. εἴθην, ἐκ τοῦ εἴεθην. Τὸ δασὸν πνεῦμα ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος ἐπεξετάθη καὶ ἐπεκράτησεν ἐπὶ πάντων τῶν χρόνων.

Ἡ εὔκτ. τοῦ μεσ. ἀρ. β' ἔχει καὶ τὸν τύπον (*προ)οίμην*). Ὁ πρτ. τοῦ ἀφίημι ἔχει καὶ μτγν. τύπον ἴηφίειν. Πρβλ. καὶ τὸν τύπον ἀφίοιεν κατὰ τὰ βαρύτονα (ἀντὶ ἀφίειν). Ποικιλίαι τινὲς τύπων ίδιάζουσι μόνον εἰς τὰ σύνθετα (πρβλ. ἐπικ. μελ. ἀνέσω, ἀρ. α' ἀνεσα καὶ τὸ ἐν τῇ Κ. Διατήκῃ ἀπαντῶν γ' πληθ. τοῦ πρκ. ἀφίεσται). Τὸ Ὁμηρ. ἴημα=σπεύδω *ίέμενός περ*=κατέρε *ἐπιθυμῶν* εἰναι διάφορον τοῦ μέσου *ἴημα* τοῦ *íημi* (=βίπτω, βάλλω). (Βλ. καὶ Ἰστορ. Γραμμ. τῆς ἀρχ. Ἱω. Σταματάκου, § 112, 115 κ. ξ., ἀν. 117, ὑπομ. 62 καὶ 65).

Τὸ δ. συντίθεται μετὰ τῶν προθέσ. διά, ἀπό, παρά, ἀνά, κ. ἄ. Τὸ ἔφριεμα μετὰ γενικῆς=ἀποβλέπω εἰς τι, ἐπιθυμῶ σφοδρῶς (Βλ. λέξιν). Τὸ σύνθ. *íημi* ὡς μτβτ.=ἐῶ τινα, *íeina*, λ. χ.: *δί(παρ-, ἀφ-, καθ-, εἰσ(ί-)ημi τινα*=ἔῶ τινα δί(παρ-, ἀφ-, καθ-, εἰσ)ίειναι. Συνων. βάλλω, ὁίπτω. Τὸ βάλλω σημαίνει δμως καὶ τὸ ἐπιτυγχάνω τοῦ σκοποῦ (ἀντιθ. ἀμαρτάνω), δπερ δὲν σημαίνει τὸ *íημi*. Βάλλω ωσαύτως=σκοπίμως βίπτω, ἐνῷ τὸ ὁίπτω=ἀσκόπως βίπτω.

Ἴκετεύω (=παρακαλῶ θερμῶς), πρτ. *íκετευον*, μελ. *íκετεύω*, ἀρ. *íκετευσα*. Παθ. ἀρο. *íκετεύθην*, (μτγν.). Παραγ. *íκετεία* (*Ἄττικ. κὸς τύπος τοῦ *íκεσία**), *íκετευμα*, *íκετευσις*, *íκεσίος*, *íκετευτέον*.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ *íkétei* (δπερ ἐκ θεμ. *ík-* τοῦ *íknoūmata* πρβλ. *íketa* ποιητ.=*íkétei*, *íketa*), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ένω κατ' ἀναλογίαν (Βλ. ἀγορεύω, σημ.). Περιφρ.: *íketeiā ποιοῦμαι*, *íkétei* τινὸς γίγνομαι, *íkétei* προσπίπτω. Συνων. δέομαι, ἀντιβολῶ, λέσσομαι, λιπαρῶ.

Ἴκνέομαι—οῦμαι (=έօχομαι, φθάνω), μεσ. ἀποθ. μετ. ἐνεργ. ἀμτβ. σημασ. Παρὰ πεζογρ. ἀπλοῖν μόνον ἐν τῇ μτχ. τοῦ ἐνεστ. *íknoúmata* (*προσήκων*) καὶ ἐν τῇ ὑποτ. τοῦ ἀρο. β' *íketai*, πάντοτε δὲ μενος (*προσήκων*) καὶ ἐν τῇ ὑποτ. τοῦ ἀρο. β' *íketai*, πάντοτε δὲ ἄλλοτε σύνθ. : *ἀφικνοῦμαι*, πρτ. *ἀφικνούμην* (*διε-*, *ἐξ-*), μεσ. μελ. *ἀφίξομαι* (*ἐφ-* *ἐξ-*), μεσ. ἀρο. β' *ἀφικδμην* (*ἐφ-* *ἐξ-*), πρκ. *ἀφίγμαι*, *ἀφίξαι*, *ἀφίκται*, *ἀφίγμεθα*, *ἀφίχθε*, *ἀφίγμένοι εἰσί*, *ὑπερδσ.* *ἀφίγμην*, *ἀφίξο*, *ἀφίκτο*, *ἀφίγμεθα*, *ἀφίχθε*, *ἀφίγμένοι ήσαν*. Παραγ. *ἀφίξις*, *ík-έ-της*, *íkανός*, *προίξ* (ἐκ τοῦ προ-ίξ *s*), *íkros*, *ἐφικτός*, *ἀνέφικτος*.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι ἔκτεταμ. τύπος τῶν ἐπικῶν *íkω* καὶ *íkáno*. Θεμ. *íkē*, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφ. *ík-* (Βλ. σελ. 16, στ') *ík-né-omai*—οῦμαι. *Εφικνοῦμαι*=φθάνω, ἔκτενομαι. Περιφρ. *ἀφίξiν ποιοῦμαι*. Συνων. *ερχομαι*, φθάνω, παραγίγνομαι, *íkω*.

Ἴλασκομαι (=έξιλεώνω, *íkseumenvízō*), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθεσ., πρτ. *ílaskódmēn*, μεσ. μελ. *ílásomai*, μεσ. μελ. *-ílaosθήσomai*, (μτγν.), ὡς μέσος. Παραγ. *ílasmós*, *ílastήs* (ἐξ οὐ *ílastήsios*).

Σημ. *ílēmi*—*ílāma*, *ílāmata*—*ílásomai*. (Πρβλ. *ílaos* καὶ Ἀττικ. *ílēs*—*ow*=εύμενής, ἀγαθός). *Ἐν τῇ Καινῇ Διατήκῃ τὸ δ. σημαίνει *ílēs*—*ow** εύμενής, ἀγαθός). *Ἐν τῇ Καινῇ Διατήκῃ τὸ δ. σημαίνει *ílēs*—*ow** εύμενής, ἀγαθός).

ήμων). Ἡ προστ. ἵλασθηται=έσσο [λεων, εύσπλαγχνως. Περιφρ.: ἕλεων στοιχ. τινά τοῦ ἵλεδομαι—οῦμαι=ἵλασκομαι, ἀπαντά παρὰ πεζογρ. μόνον ἥ μτχ. ἱλεύμενος] Ἐξιλάσκομαι=ξίλεων. Τὸ ἔξιλεω, μτγν.

Ίμειρω (=σφοδρῶς ἐπιθυμῶ). Συχνότερον ώς ἀποθετ. ίμειρομαι, ἀρ. ίμειράμην, παθ. ἀρ. ίμέρθην. Τὸ δ. μόνον παρὰ ποιηταῖς καὶ Ἰωσιν.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ίμερος, λατιν. desiderium. Θέμ. ίμερ-, ἔξ οδιμέρ-ιω, ίμέρρω, (Αἰολ.), ίμειρω. Σινων. ποθῶ, ἐπιθυμῶ.

Ίνδάλλομαι (=δημιαίω, φαίνομαι), ἀποθ., πρτ. ἵνδαλλόμην, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀρ. ἵνδαλθην, (μτγν.). Παραγ. ἵνδαλμα καὶ ἵνδαλμός=δημοίωμα, μορφή.

Σημ. Ἐκ τοῦ ποιητ. δ. εἴδομαι (=φαίνομαι. πρβλ. εἴδος, ἴδεα) ἐπενθέσει ἑντός τῆς ρίζης τοῦ ν, ἵνδαλγομαι, ἵνδαλλομαι.

Ίππαζομαι, βλ. ἵππεύω, σημ. 2.

Ίππεύω (=είμαι ἵππεύς ή ἔφιππος), πρτ. ἵππενον, μελ. ἵππεύω, ἀρ. ἵππενσα, πρκ. ἵππενκα. Παραγ. ἵππεντής (-ιήρ), ἵππενσις, ἵππενμα, ἵππεία=1) τὸ ἵππεύειν, 2) τὸ ἵππικόν.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἵππεύου. **Άφιππεύω**=ἀπέρχομαι ἔφιππος. Περιφρ.: ἵππασίαν ποιοῦμαι. Παρασύνθετα μὲ τὴν λέξιν ἵππος ώς αὐτούς συνθετ.: ἵπποκρατῶ=νικῶ ἐν ἵππομαχίᾳ, ἵπποτροφῶ, (μόνον ἐν τῷ ἔνεστ. καὶ πρκ. ἵπποτερόφηκα παρ' Ἀττικ. πεζογρ.), ἵππωνῶ (ἄγοράζω ἵππον), ἵππαρχῶ, ἵππομαχῶ (ὅπερ μόνον κατ' ἔνεστ. παρ' Ἀττικ. πεζογρ.). Παθ. ἵππομαχία γίγνεται.

Σημ. 2 Τὸ συνων. **ἵππαζομαι** (ὅπερ ώς παθητ. ἐπὶ τοῦ ἵππου σημαίνει ἡλιόμομαι, τιθασένομαι) ἀπαντά παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἐν τῷ μεσ. μελ. ἵππάσομαι καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἀρ. ἵππασάμην.

Ίππομαχῶ, βλ. ἵππεύω, σημ. 1.

Ίπποτροφῶ, βλ. ἵππεύω, σημ. 1.

Ίπταμαι, μτγν. ἀποθετ., βλ. πέτομαι.

Ίσθι, ἵστω κλπ. βλ. οΐδα.

Ίσώ—ῶ (=κάμνω τι ἵσον), ποιητ. (παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἀν-, ἐπαν-, ἔξ-), μελ. ἵσθσω, ἀρ. -ἵσωσα, (ἔξ-). Μεσ. καὶ παθ. ἵσοῦμαι, μεσ. ἀρ. ἵσωσάμην, παθ. ἀρ. -ἵσωθην (ἔξ-), μεσ. πρκ. ἵσωμαι (παρ-). Τὸ μέσον καὶ κατ' ἀνάλυσιν: ἔξισῶ ἐμαυτόν. Παραγ. ἔξισωτής, ἔξισωσις, ἔξισωτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἵσος, ἔξ οδ καὶ τὸ ἵσάζω (=κάμνω τι ἵσον), διπερ μόνον ἐν τῷ ἔνεργ. καὶ παθητ. ἔνεστάτωι.

Ίστημι (=στήνω) (ὑποτ. ἵστω, εὔκτ. ἵσταίνην, προστ. ἵστη, ἀπαρ. ἵσταναι, μτχ. ἵστας, -ᾶσα, -άν), πρτ. ἵστην, μελ. στήσω, ἀρ. ἕστησα, πρκ. -στήσας ἔχω (κατα-). Μεσ. καὶ παθητ. ἵσταμαι, πρτ. ἵστάμην, μεσ. μελ. καὶ δις παθητ. στήσομαι, παθ. μελ. σταθήσομαι, μεσ. ἀρ. ἕστησάμην, (πάντοτε μετά σημασ. μιτβτ.), ἔνεργ. ἀρ. β' ώς μεσ. (καὶ σύνθετ. ώς παθητ.) ἕστην (ὑποτ. στῶ, εὔκτ. σταίην, προστ. στῆθι, ἀπαρ. στήναι, μτχ. στάς, στᾶσα, στάν), παθ. ἀρ. ἕστάθην, πρκ. ώς μεσ. καὶ παθητ. ἕστηκα (καὶ μτγν. ἕσταμαι), ὑπερσ. ώς μεσ. καὶ παθ.

ἔστηκειν καὶ μετ' ἐπιτεταμένης αὐξήσεως παρ' Ἀττικ. εἰστήκειν, τε-
τελ. μελ. ἔστηξα καὶ μτγν. ἔστηξομαι. Τὸ μέσον αὐτωπαθὲς κατ' ἀνά-
λυσιν: καθίστημι ἐμαυτῷ, διότι τὸ καθίστημι τι (=τακτοποιῶ τι,
διορίζω, ἰδρύω). Παραγ. στά-σις, (ἀρά-στασις, ἀντί-στασις, κλπ.),
στα-θ-μός, στά-θ-μη, στάμνος, στή-λη, στή-μων, στή-θος,
ἴ-στ-ός, ἀνά-στημα, σταυρός, ἐπι-στά-της, ἐπι-στά-σία, ἀ-στα-θῆς, ἀνά-
στα-τος, ἀκατά-στα-τος, περί-στα-τος, στα-τέον, ἀπο-στα-τέον.

Σημ. Θεμ. στη- καὶ κατὰ μετάπτωσιν στα-. Ἰαπετικὴ βίζα stā-, stă-
(πρβλ. λατιν. stāre). "Ο ἐνεστ. δι' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ στη: σι-στη-μι, ἴστημι
(λατιν. sis-to). "Ο τετελ. μελ. κατ' ἔξαρεσιν μονολεκτικὸς ἀπὸ τοῦ
πρκ. ἔστηκα" (οὕτω καὶ τεθνήξω, ἀπὸ τοῦ πρκ. τέθνηκα). "Ο ὑπερσ. δα-
σύνεται κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν πρκ. (σέ-στη-κα, ἔστηκα -έσε-στη-κειν
=εἴστηκειν). "Ο πρκ. ἔστηκα καὶ δ ὑπερσ. εἰστήκειν ἔχουσι καὶ δευτέ-
ρους τύπους ἐκ θεμ. ἔστα-. Τοιοῦτοι εἰναι οἱ ἔξῆς: δριστ. ἔσταμεν,
ἔστατε, -έστᾶσι, ὑποτ. ἔστῶμεν, ἔστῶσι, προστ. ἔσταθι, ἀπαρ. ἔστάναι καὶ
μτχ. ἔστώς, ἄσσα, ἔστώς (ἢ ἔστος κατὰ τὰ πολλὰ οὐδέτερα τῆς μτχ. τοῦ
ἐνεργ. πρκ. λχ. τὸ λελυκ-ός κτ λ.). ὑπερσ. ἔστατε, ἔστασαν. Οὐσιαστικο-
ποιημένη μτχ.: δ ἐνεστώς, δ προεστώς, τὸ καθεστώς = (ἡ παροῦσα κατά-
στασις τῶν πραγμάτων).

Τὸ δ. συντίθεται μετὰ πλειστων προθ. κατά, ἀπό, διά, σύν, ἀνά, κ. ἄ.
Ἀφίστημι (τινα) = ἀπομακρύνω, διεγέίρω τινὰ εἰς ἀποστασίαν. Ἀφί-
σταμαι=ἀπέχω, ἀποχωρίζομαι ἀπό τινος δι' ἐπαναστάσεως. Πρβλ. καὶ
τὸ κατὰ μετάστασιν εἰς τὴν συζυγ. τῶν εἰς -ω μτγν. καθιστῶ, καθι-
στάνω σχηματισθέντα κατ' ἀναλογίαν: ἀγαπήσω - κατακτήσω, ἡγάπησα—
κατέκτησα, δθεν καὶ ἀγαπῶ—καθιστῶ, αὐξάνω—καθιστάνω.

"Ισχυρίζομαι (=γίνομαι ίσχυρός, ἐπιμένω εἰς τι), μεσ. ἀποθ.
μετ. ἐνεογ. διαθ. πρτ. ίσχυριζόμην, μεσ. μελ. -ίσχυριοῦμαι, μεσ. ἀρρ.
ίσχυρισάμην. Παραγ. ίσχύρισις, ίσχυριστέον." Εφετ. ίσχυριείω (=τολμῶ
ἢ ἐπιθυμῶ νὰ ίσχυριοῦθῶ).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. ίσχυρός, δπερ ἐκ τοῦ ίσχύς. Πιθανὴ βίζα
σεχ-, ἔξ. ἥς τὰ ἔχω καὶ ἔχω ἐκ τοῦ σι-σέχ-ω ἀπίθανος ἢ ἐκ τοῦ F(īc),
λατιν. vis παραγωγή. "Η μτχ. ίσχυριζόμενος σπαν. ἔχει καὶ πατ. οημασ.
=λαυδάνων δύναμιν. Συνθ. μετά διαφ. προθ: διά, ἀντί, ἐν, ἀπό. "Απι-
σχυρίζομαι=ἄντικρος ἀρνοῦμαι, ἐνισχυρίζομαι=στηρίζομαι ἐπὶ τινος.
"Ως ἐνεργητ. εὑχρηστὸν τὸ συνισχυρίζω (=δύμφω ίσχυρὸν ποιῶ), ἀπαν-
τῶν μόνον ἐν τῷ ἀπαρ. τοῦ μελ. συνισχυρίζειν.

"Ισχύω (=είμαι ίσχυρός. ἐπικρατῶ, ἔχω ίσχύν), πρτ. ίσχυον, μελ.
ίσχυσω, ἀρρ. ίσχυσα, πρε. ίσχυκα. Παρ. διρ. (κατ)ισχύθηγ (=ήτ-
τήθηγ).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ίσχύς (βλ. ίσχυρίζομαι, σημ.) "Ο χαρακτήρ υ
παρ" Ἀττικ. πανταχοῦ μακρός.

"Ισχω (=ἔχω, κατέχω, ἀναγαιτίζω), πρτ. -ίσχον. Μεσ. καὶ παθ.
ίσχομαι, πρτ. ίσχόμην.

Σημ. Τὸ δ σχηματίζεται ἐκ τοῦ θεμ. τοῦ ἔχω (σεχ-) σχ. μετ' ἀνα-
διπλασ.: σι-σχ-ω, ίσχω. "Η ψιλὴ διά τὸ ἀκόλουθοῦ χ. Ανισχω=ἀνέχω,
παρ-ανισχω (μετφρ.) =ύψωνω ἀνταποκρινόμενος, ἐπίσχω=έμποδίζω, προ-
σχομαι=προβάλλω ώς πρόφασιν. Σημ. (παρ-ανισχω, πρτ. παρανίσχον)

"Ιω, ίσιμοι, ίθι, ίέναι. ίών, βλ. είμι.

Κ

Καθαίρω (=καθαρίζω, ἔξαγνιζω), πρτ. ἐκάθαιρον, (ποιητ.), μελ. καθαρῶ, ἀορ. ἐκάθηρος καὶ μτγν. ἐκάθῆρα, πρκ. -κεκάθαιρκα, (ἐκ-), (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. καθαίρομαι, μελ. καθαροῦμαι, παθ. μελ. καθαρήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐκαθηράμην, παθ. ἀορ. ἐκαθάρημην, (καὶ β' ἀπεκαθάρην, ἐν τῷ ἀπαρ. ἀποκαθαρῆναι), (μτγν.), πρκ. κεκάθαιρμαι. Παραγ. καθαρητής (-ῆρης), καθαρός, κάθαιρσις, κάθαιρμα (=δ', τι ἀπορρίπτεται κατά τὴν κάθαιρσιν, ἀκαθαιρσία καὶ μτφρ. ἐπὶ ἀναξίων ἀνθρώπων : πρόστυχος), ἀκάθαιρτος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ καθαρός. Θεμ. καθαρ-, ἔξ ού καθαρյω, καὶ ἐπενθέσει τοῦ j (βλ. σελ. 15, β', καθαίρω). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀνά, ἀπό, ἐκ, διά. Ἐκκαθαίρω=καθαρίζω ἐντελῶς, διακαθαίρω=ἔξαγνιζω ἐντελῶς, κλασθεύω. Περιφρ. καθαρόν τι ποιῶ.

'Ἐκ τοῦ καθαρός καὶ τὸ ἀμτβ. καθαιρεύω (=είμαι καθαρός) ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστ. Τὸ καθαρίζω, μτγν.

Καθαιρεύω, βλ. καθαίρω, σημ.

Καθαλάμενες, βλ. ἀλλομαι

Καθέζομαι, βλ. ἔζομαι

Καθεύδω, βλ. εῦδω

Καθήκω, (=κατέρχομαι, φθάνω), βλ. ἥκω.

Κάθημαι (=μένω καθεζόμενος) (κάθησαι καὶ κάθη, κτλ.), οὐδετ. ἀπονθετ. λαμβανόμενον ώς παρακείμ. τοῦ καθέζομαι, (ύποτ. παρ. Ἀττ. πεζονυ., : γ' ἐνικ. καθῆται, καθώμενθα, καθῆσθε, καθῶνται, εὗτ. καθήμην, καθῆσθε, προστ. κάθησο καὶ ποιητ. καθῆσο, καθῆσθω, ἀπαρ. κάθησθαι, μτχ. καθήμενος, -η, ον), πρτ. (ώς ὑπερσυντ. τοῦ καθέζομαι) ἐκαθήμην καὶ καθήμην (-ἐκαθήμησο καὶ ποιητ. καθῆσο, ἐκάθητο καὶ καθῆτο καὶ καθῆστυ, καθήμενθα, καθῆσθε, ποιητ., ἐκάθηντο καὶ καθῆντο).

Σημ. Τὸ δ. εἰναι σύνθ. ἐκ τῆς προθεσ. κατὰ καὶ τοῦ ποιητ. ἥμαι, δπερ ἐκ θεμ. ἥσ-, ἥ- (προβλ. ὅποτ. καθήσ-ωμαι καθήωμαι=καθῶμαι, εὔκτ. καθ-η-λ-μην—καθήμην, ώς καὶ τά: ἥσ-υχος, ἥ-μερος). Τὸ δ. διφορεῖται ώς πρὸς τὴν αὕξησιν, δασύνεται δέ κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἔζομαις. Όμέλλων καθήσομαι ἐν τῇ μεταφράσει τῶν Ο' καὶ ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ.

Καθῆραι, βλ. καθαίρω.

Καθίζω, βλ. ἔζω.

Καίνω (=φονεύω), (ποιητ.) Παρ' Ἀττικ. πεζογραφ. κατακαίνω δ' ἐνεστ. ἀπλοῦς μόνον ἐν τῇ μτχ. καιγόντων, πρτ. -ἔκαινον (κατ-), μελ.-κανῶ (κατα-), (ἀπλοῦς ποιητ.), ἀορ. β' -ἔκανον (κατ-), (ἀπλοῦς ποιητ.), πρκ. -κένοντα, (κατα-), (ἀπλοῦς ποιητ.), τετελ. μελ. -κενονῶς ἔσομαι, (κατα-). Παθητ. καίνομαι, (ποιητ.), πρτ. ἔκαινόμην, (ποιητ.) Παραγ. κονή=φόνος, κατακονά=διαφθορά, καταστροφή.

Σημ. Θεμ. κεν-, ἔξ οὖς κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) καν-, κον-, (πρβλ. κέ-κον-α). 'Ο ἐνεστ. σχηματίζ. προσλήψει τοῦ j, ἡτοι κάν-γω, καίνω (βλ. σελ. 15, β'). Παθητ. θνήσκω ὑπό τινος.

Καιροφυλακτέω -ῶ (=περιμένω τὸν κατάλληλον καιρόν, παραμονεύω). Μόνον ὁ ἐνεστώς, τὰ δὲ λοιπά μτγν.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ καιροφύλαξ. Περιφρ.: μαιρόν φυλάττεω. Συνων. καραδοκῶ, παραφυλάττεω.

Καίω καὶ παλαιότερον Ἀττικ. κά'ω, πρτ. ἔκαιον καὶ ἔκπαιον, μελ. καύσω, καὶ ποιητ. καύσομαι, ἀορ. ἔκανσα, πρκ. -κέκαυκα (κατα-). Μεσ. (περι)καίομαι καὶ παθ. καίομαι καὶ κά'ομαι, παθ. πρτ. ἔκαθμην, παθ. μελ. κανθήσομαι, παθ. μελ. β' καήσομαι (μτγν.), μεσ. ἀορ. α' ἔκανσάμην, ('Ηροδ.), παθ. ἀορ. α' ἔκανθην καὶ (μτγν.) ἔκανθητην, παθ. ἀορ. β' ἔκάητην, (ποιητ.), 'Ηροδ., πρκ. κέκαυμαι, ὑπερσ. -έκεκαυμην (κατ-). Παραγ. καύ(σ)της (-τὴρ) (ἐξ οὐ καντικός), καυτήριον, (ἐξ οὐ καντηριάς) καύσων, καύστρα = τόπος ἔνθα ἔκαίοντο πτώματα, καῦμα, καῦσις, κᾶλον = ζύλον πρὸς καῦσιν, πυρκαϊά, διακαῆς, καύ(σ)τός, κακαντος, πυρίκαυστος.

Σημ. Θεμ. καF- (πρβλ. καθ-μα) ἔξ οὖς κάω. 'Εκ τοῦ καν- τὸ καύ-γω, ἔξ οὖς τροπῆς τοῦ ν εἰς F κάFjω καὶ ἀποβολῆς τοῦ F μετ' ἐπένθεσιν τοῦ j καίω. Οὕτω καὶ ἐν τῷ κλάσι ἢ κλαίω. Καύω καὶ κλάσι δὲν συναιροῦσι τὸν χαρακτῆρα μετὰ τῶν ἀπὸ φωνήντος ἀρχομένων καταλήξεων. 'Αντικαίω = καίω τὸ καύσαν με, ἔκκαίω = καίω ἐντελῶς, ἀνάπτω. Συνων. αἴθω (δπερ καὶ ἀμτβ.), ἐμπλημπημη, πυρπολῶ.

Κακίζω (=δυνειδίζω, κατηγορῶ), πρκ. ἔκακίζον, μελ. κακιῶ, ἀορ. ἔκακισα. Παθητ. κακίζομαι, παθητ. ἀορ. ἔκακισθην. Παραγ. κακισμός, κακιστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κακὸς προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ίζω δόδοντικολήκτων (βλ. ἀθροίζω, σημ.). 'Αντὶ τοῦ κακίζω λέγεται καὶ κακῶς λέγω τινά, ἀντὶ δὲ τοῦ κακίζομαι καὶ κακῶς ἀκούω ὑπό τινος. Συνων. δυειδίζω, κατηγορῶ.

Κακοδαιμονάω -ῶ (=κατέχομαι ἢ βασανίζομαι ὑπὸ κακοῦ δαιμονος, μαίνομαι), ἀορ. ἔκακοδαιμόνησα.

Σημ. 1. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ κακοδαιμων, ἔξ οὖς καὶ κακοδαιμονία. Θεμ. κακοδαιμονε. (βλ. ἀθρούλω, σημ.). Συνων. μαίρομαι.

Σημ. 2. 'Εκ τοῦ κακοδαιμων καὶ τὸ παρασύνθ. κακοδαιμονέω -ῶ = εἰμαι δυσιυχής, οὖς ἀντιθ. τὸ εύδαιμον. 'Απαντᾷ μόνον κατ' ἐνεστ. Συνων. δυστυχῶ.

Κακοδαιμονέω -ῶ, βλ. κακοδαιμονῶ, σημ. 2.

Κακουργέω -ῶ (=εἰμαι κακοῦργος, ἀδικῶ, βλάπτω), πρτ. ἔκακουργον, μελ. κακουργήσω, ἀορ. ἔκακουργησα. Παθητ. κακουργοῦμαι, παθ. πρκ. κεκακούργημαι. Παραγ. κακούργημα.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ κακοῦργος (κακο-εργός), ἔξ οὖς καὶ κακουργία. 'Αντικακουργῶ = κακουργῶ, διότι ἔκακοποιήθην. Περιφρ.: κακοῦργος εἰμί τινος, κακοῦργός εἰμι.

Κακόω -ῶ (=κακοποιῶ, βλάπτω, καταστρέφω), πρτ. ἔκάκουν, μελ. κακώσω, ἀορ. ἔκάκωσα, πρκ. κεκάκωκα, (μτγν.). Παθητ. κακοῦμαι,

πρτ. ἐκακούμην, παθ. ἀορ. ἐκακάθην, πρκ. κεκάκωμαι, ὑπερσ. ἐκεκα-
κώμην. Παραγ. κακωτής (ἢ οὖ κακωτικός), κάκωσις.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ κακός. Περιφρ. τοῦ παθητ. κακὸν λαμβάνω ὑπό^{τινος}. Συνων. κακουγχ, βλάπτω, φθείρω. Ἐκ τοῦ κακός καὶ τὸ κακίζω
(=κατηγορῶ), κακίνομαι (=γίνομαι κακός). Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως ως α'^{σύνθετ.} καὶ τὰ παρασ. κακηγορῶ (=κακολογῶ), κακοδαιμονέω -ῶ (=δυσ-
τυχῶ), κακοδοξῶ (=ἔχω κακήν ὑπόληψιν), κακολογῶ, κακονοῶ (=ἔχθρός
εἰμι), κακοπαθῶ, κακοποιῶ, κακοτεχνῶ (=ἔξαπατῶ).

Καλέω -ῶ (=προσκαλῶ, ὀνομάζω), πρτ. ἐκάλουν, Ἀττ. μελ.
καλῶ καὶ (μτγν.) καλέσω, ἀορ. ἐκάλεσα, πρκ. κέκληκα, ὑπερσ. ἐκε-
κλήκειν (ἐν·). Μεσ. καὶ παθ. καλοῦμαι, πρτ. ἐκαλούμην, μεσ. μελ.
-καλοῦμαι καὶ (μτγν.) καλέσομαι, παθ. μελ. κλητήσομαι, μεσ. ἀορ. α'
ἐκαλεσάμην, παθ. ἀορ. ἐκλήθην, πρκ. κέκλημαι, ὑπερσ. -ἐκεκλήμην
(παρ-), τετελ. μελ. κεκλήσομαι. Τὸ μεσ. αὐτοπ. κατ' ἀνάλυσιν: καλῶ
ἔμαυτόν. Παραγ. κλητήρ, κλῆσις, (ἔκ-κλησις, ἐπίκλησις κλ.), ἔγκλημα
=ἀφορμὴ μέμφεως, ἔγγραφον παράπονον ἢ κατηγορία, κλητός, ἔκ-
κλητος=διαιτητής, σύγκλητος, κλητέος, -ον.

Σημ. Θεμ. καλε- (πρβλ. τὸν μὴ διασωθέντα τύπον κά-λεμε, ἔξ οὖ
καλῶ) καὶ κατά μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13,2), κλη-, (πρβλ. λατιν.
calo καὶ clāmō) προσλήψει δὲ τοῦ προσφυμ. -ε-, καλε-. Ἐκ τῆς δ. καλ-
ίσως καὶ τά: κέλ-ομαι (προτρέπω), κεκλεών. Ὁ ἐνεργ. καὶ μεσ. μελ.
κατά τὰ περισπώμ. (πρβλ. καὶ: τὸ τελῶ, ἄκοντα), διακρίνονται δὲ τοῦ
ἐνεστ. ἔκ τῶν συμφραζομένων. Ἡ εὐκτ. τοῦ πρκ. καὶ μονολεκτ. παρὰ
ποιηταῖς: κε-κλή-μην (ἔκ τοῦ κε-κλη-λ-μην) κεκλήσι, κλπ. Τὸ δ. συντίθεται
μετά πολλῶν προθ.: ἀπό, σύν, παρά, μετά, κ. ἄ. Ἀποκαλῶ=καλῶ δπλ-
σω, στιγματίζω. Ἐγκαλῶ τινι ἡ ἔγκλημα ποιοῦμαι πρός τινα, ως δικαν.
δρος=καταγγέλω. Τούτου παθητ. τό: ἔγκληματα ἔχω ὑπό τινος. Τὸ
προκαλοῦμαι τινα λέγεται ἐπὶ τοῦ καλοῦντός τινα εἰς τι. λ. χ. αγῶνα,
συμμαχίαν κ. ἄ., ως δικαν. δὲ δρος=προσφέρομαι νὰ διευκολύνω τὴν
ἀπόφασιν ἢ προκαλῶ τὴν ἀντίδικον διὰ διορισμοῦ διαιτητῶν κλπ. Τοῦτο
λέγεται καὶ πρόκλησιν ποιοῦμαι. Ἀντὶ τοῦ παρακαλῶ (=προσκαλῶ, πα-
ρακινῶ) λέγεται καὶ: παράκλησιν ποιοῦμας. Συνων. ὁνομάζω, προσαγο-
ρεύω, φωνῶ, κ. ἄ.

Καλινδέομαι—οῦμαι, βλ. κυλίνδω.

Καλλιεπέομαι—οῦμαι (=διμιλῶ καλλιεπῶς), ἀποθ. παθ. Πρκ.
ἐν τῷ μτγ. κεκαλλιεπημένοι (λόγοι δήμασι τε καὶ δινόμασι. Πλ. Ἀπολ.
Σωκ., 17, β').

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασυνθ. ἔκ τοῦ καλλιεπῆς (καλός, ἔπος) ἔξ οὖ
καὶ καλλιεπεῖα.

Καλλιερέω -ῶ (=ἔχω εύνοϊκὰ σημεῖα ἐν τινι θυσίᾳ ἐπ^τ αὐτῆς
τῆς θυσίας=παρέχω καλοὺς οἰωνούς, είμαι εύοιωνος). Τὸ ἐνεργ.
διμαλόν. Μεσ. καλλιεροῦμαι, μεσ. πρτ. ἐκαλλιερούμην, μεσ. ἀορ. ἐκαλ-
λιερησάμην, παθ. ἀορ. ἐκαλλιερήθην, μεσ. ὑπερσ. ἐκεκαλλιερήμην.
Παραγ. καλλιέρημα=θυσία εύοιωνος, ἀκαλλιερήτος.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ καλὰ ἱερὰ (θύω) ἀνευ διαμέσου
δινόματος. Θεμ. καλλιερε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἀντὶ τοῦ παθ. καλλιερεῖται
λέγεται: καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἦν, γίγνεται τὰ ἱερά, τὰ διαβατήρια (=τὰ
εἰς ἐκστρατειαν ἵερεια) ἐγένετο. Συνων. θύω.

Καλλύνω, βλ. καλλωπίζω, σημ. 2.

Καλλωπίζω (=στοιλίζω, κοσμῶ), μελ. καλλωπίσω, (μτγν.). Μεσ. καλλωπίζομαι, πρτ. ἐκαλλωπιζόμην, ἀρο. ἐκαλλωπισάμην, παθ. ἀρο. ἐκαλλωπίσθην, πρκ. κεκαλλώπισμαι. Παραγ. καλλωπιστής (ἀντιθ. φιλόκαλος), καλλώπισμα, καλλωπισμός, καλλωπιστέος, ἀκαλλωπιστος.

Σημ. 1. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ καλδεὶς καὶ ὥψ (βλ. δρῶ) ἄνευ διαμέσου. Συνων. τῷ μὲν ἔνεργ. κοσμῶ, καλλύνω, τῷ δὲ μεσ. σεμνύνομαι, ἐπαίρομαι, ὑπερηφάνως ἔχω.

Σημ. 2. Τοῦ καλλύνω (ἐκ τοῦ κάλλος [καλδεῖς] παρ' Ἀττ. πεζογρ. μόνον δὲ ἔνεστ. καὶ δὲ μεσ. παρ. ἐκαλλυνόμην (Πλάτ. Ἀπολ. Σωκρ.).

Καλύπτω (=σκεπάζω), πρτ. ἐκάλυπτον, (περι—), μελ. -καλύψω, (ἐγ-), ἀρο. ἐκάλυψα, πρκ. -κεκάλυψα, (ἀπο-), (μτγν.). Μεσ. -καλύπτομαι, πρτ. ἐκάλυπτόμην, (μτγν.), παθ. μελ. καλυψθήσομαι (δια-), μεσ. ἀρο. ἐκαλυγάμην, παθ. ἀρο. ἐκαλύφθην, (ποιητ.), πρκ. μεσ. (καὶ ὡς παθ. συνθ.), κεκάλυψμαι, μεσ. ὑπερσ. -κεκαλύψην (ἐν-). Παραγ. καλυπτήρ, κάλυψις, κάλυψμα, καλύπτρα, κάλυξ, (ἡ), καλυπτός, ἀκάλυπτος, συγκαλυπτέος.

Σημ. Θεμ. καλύψ- (πρβλ. καλύβη, λατιν. celare = κρύπτειν, cella = θάλαμος, κελλή), ἔξ οὐ προσλήψει τοῦ προσφυμ. τ καὶ τροπή τοῦ β' ἢ φ εἰς π. καλύπτω. Τὸ δὲ σπανίως παρὰ τοῖς πεζογρ. ως ἀπλούν. Σύνθετον μετὰ τῶν προθ., σύν, ἐπί, περί, ἐν, πρό, κατά, κ. α. Συνων. σκεπάζω, στέγω.

Κάμψω (ώς μτβ. ποιητ. = κατασκευάζω τι μετὰ κόπου· ώς μτβτ. = ἐργάζομαι, κοπιάζω, ἀποκάμνω), πρκ. ἐκαμπον, μεσ. μελ. ώς ἔνεργ. (συνηργ.) καμοῦμαι, ἀρο. β' ἐκαμον, πρκ. κέκμηκα, ὑπερσ. ἐκεκμήκειν. Παραγ. κάματος=μόχθος, κόπος, ἀ-κάματος, -ος, (-η), -ον = ἀκούραστος, ἀκάμας καὶ ἀκμῆς= ἀκαταπόνητος (πρβλ. ταῦρος ἀκμῆς, Σοφ. Ἀντιγ.), κμητός= κατειργασμένος, ἀποκμητέον = πρέπει νὰ ἀποκάμῃ τις.

Σημ. Θεμ. καμα- (πρβλ. κάμα-τος), ἔξ οὐ κατὰ μετάπτωσιν, (βλ. σελ. 13.2), κμη- (πρβλ. κέ-κμη-κα, κμη-τός). Οἱ ἔνεστ. προσλήψει τοῦ προσφ. γ (βλ. σελ. 15.γ). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέστ.: πρό, ἀπό, προσπέρ, ἐν. Προκάμνω = προασθενῶ, προπάσχω, θλίβομαι ἐκ τῶν προτέρων. Ἀποκάμνω=κατακουράζομαι, διστάζω. Ἐκκάμνω=ἀποκάμνω. Ἀντιθ. τοσσῶ, ἀσθενῶ. Συνων. ἀπαγορεύω (ἐπι τῆς σημασ. τοῦ ἀρχιζω νὰ κουράζωμαι), δικνῶ, ἀργῶ.

Κάμπτω (=λυγίζω, στρέφω, παρακάμπτω), πρτ. ἐκαμπτον (ἐπ-), μελ. κάμψω, (ποιητ.), ἀρο. ἐκαμψα. Μεσ. καὶ παθ. κάμπτομαι, πρτ. ἐκαμπτόμην, (μτγν.), μεσ. μελ. κάμψομαι, (μτγν.), παθ. μελ. καμψθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρο. καὶ ως μεσ. ἐκαμψθην, πρκ. -κέκαμμαι, (συγ-). Παραγ. καμπτήρ=καμπή, γωνία, κάμπη, καμπή, καμπόλος, καμπίσις, ἀκαμπτος, εὔκαμπτος.

Σημ. Θεμ. καμπτ-, ἔξ οὐ μετὰ προσφυμ. τ. (βλ. σελ. 14, α') καμπτ-. Τὸ ἔρρινον ἀπαντᾶ ἐν πάσι τοῖς χρόνοις· μένει ἐπομένως ἀδηλον ἀν τοῦτο κατ' ἀρχὰς ἦτο στοιχεῖον τῆς ἐλίζης ἢ ἀν ἔξηπλώθη ἀπὸ τοῦ ἔνεστῶτος εἰς πάντας τοὺς χρόνους. Εἰς τὸν πρκ. τὸ ἐν τῶν τριῶν μ ἀπεβλήθη (κέκαμ-πμαι-κέκαμ-μμαι), πρβλ. πέμπομαι. Σύνθετον μετὰ διαφόρων προθεστ.: σύν, ἀπό, ἀνά, κ. α. Ἀποκάμπτω=ἀποκλίνω (ἀντιθ. δρυθιδρομῶ), ἀκαμάμπτω (ώς ἀμτβ.)= κλίνω πρὸς τὰ διπίσω, ἐπανέρχο.

μαι. Ἀντιθ. τοῦ κάμπτομαι ὡς παθ. τὸ ἐκτείνομαι. Συνων. κυρτῶ, στρέψω, καρπύλλω ('Ιων. τύπος ἀντὶ κάμπτω).

Καρπόω-ῶ (=φέρω καρπὸν ἢ ὡς καρπόν), (ποιητ.), μελ. καρπώσω, (ποιητ.), ἀορ. ἐκάρπωσα, (ποιητ.). Συχνότερον ὡς ἀποθ. καρπόσομαι—οῦμαι (=λαμβάνω τοὺς καρπούς, ἀπολαύνω τινός), πρτ. ἐκαρπούμην, μεσ. μελ. καρπώσομαι, μεσ. ἀορ. ἐκαρπωσάμην, πρκ. κεκάρπωμαι. Παραγ. κάρπωσις, κάρπωμα, ἀκάρπωτος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ καρπὸς (πρβλ. λατιν. carpo=δράπω). **Ἐκκαρποῦμαι**=ἀπολαύω τῶν καρπῶν τινος, ἔσαντελῶ τινα. Περιφρ. καρπὸν συγκομιζω. 'Εκ τῆς αὐτῆς λέξ. τὰ συνων.: **καρπεύω** (μόνον κατ' ἐνεστ.) καὶ **καρπέζουμαι=καρποῦμαι** ἐκ τῆς αὐτῆς ὡς α' συνθετικοῦ τὸ παρασύνθ. καρποφορῶ.

Καρτερέω-ῶ (=ὑπομένω μετὰ γενναίοτητος καὶ εὐσταθείας, ἀντέχω εἴς τι), πρτ. ἐκαρτέρουν, μελ. καρτερήσω, ἀορ. ἐκαρτέρησα. Παθ. πρκ. κεκαρτέρηται (τάμα=δί ἐμὲ τὸ καρτερεῖν ἐτελείωσε πλέον), (ποιητ.). Παραγ. καρτέρησις, καρτέρημα, καρτερήτος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ καρτερὸς (ἐξ οὗ καὶ καρτερία), δπερ ἐκ τοῦ ἐπικ' κρατερὸς (κράτος, κρατῶ). Θεμ. καρτερε-, ἐξ οὗ καρτερέ-··, -έω, -ῶ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. : διά, ἐν, πρός. **Διακαρτερῶ**=ἔμμενω μέχρι τέλους, φέρω μεθ' ὑπομονῆς. **Προσκαρτερῶ**=ἔξακολουθῶ τι μετ' ὅκρας ἐπιμονῆς, εἰμιοι πιστότατος εἰς τινα. Περιφρ.: καρτεριός εἰμι. Συνων. φέρω, ὑπομένω.

Καταλεύω, βλ. λεύω.

Κατασκευάζω, βλ. σκευάζω.

Καταναλίσκω, βλ. ἀναλίσκω.

Καταρπαι, βλ. αἴρω.

Καταρῶμαι, βλ. ἀράομαι — ὄμαι.

Καταφρονέω-ῶ (=περιφρονῶ τινα, φέρομαι ὑπεροπτικῶς) τὸ ἐνεργ. δμαλόν ἀνευ ὑπερσ. Παθ. καταφρονῦμαι, πρτ. καταφρονύμην, μεσ. μέλ. καὶ ὡς παθ. καταφρονήσομαι, παθ. μελ. καταφρονηθήσομαι, παθ. ἀορ. κατεφρονήθην, πρκ. καταπεφρόνημαι. Τὸ μεσ. αὐτοπ. κατ' ἀναλ. καταφρονῶ ἐμαυτοῦ. Παραγ. καταφρονήτης (ἀντιθ. θαυμαστής), καταφρόνησις, καταφρόνημα, εὐκαταφρόνητος, καταφρονητέον.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι σύνθετον ἐκ τῆς προθ. κατὰ καὶ φεονῶ. Συνων. ὑπερορῶ, περιφρῶ, ἀτεμάζω.

Κατέαξι, βλ. ἀγγυμι.

Κατέκανον, κατακανεῖν, κατακανάν, βλ. καίνω.

Κατηγορῶ (=όμιλῶ ἐναντίον τινός, ψέγω, ἀποδεικνύω) καὶ **καταγορεύω** (ὅπερ κυρίως=καταγγέλλω, βλ. σημ.), πρτ. κατηγόρουν καὶ κατηγόρευον, μελ. κατηγόρησω καὶ κατερῶ, ἀορ. κατηγόρησα καὶ κατεῖπον, πρκ. κατηγόρηκα καὶ κατείρηκα, ὑπερσ. κατηγόρηκειν. Παθ. κατηγορῦμαι, πρτ. κατηγορούμην, παθ. μελ. κατηγορηθήσομαι, παθ. ἀορ. κατηγορήθημαι. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: κατηγορῶ ἐμαυτοῦ. Παραγ. κατηγόρημα, κατηγορηματικός, εὐκατηγόρητος, κατηγορητέος. -ον. 'Εφετ. κατηγορησείω.

Σημ. Τὸ ὁ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ κατήγορος (ὅπερ ἐκ τοῦ καταγοιούσω). Θεμ. κατηγορε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. κατηγόρημα καὶ κατηγορίαν ποιούμει, κατηγορία χρῶμα, παθητ. κατηγορία γίγνεται. Ἀντιθ. επιλογώ (ἐν σχέσει πρὸς τὸν διμιλοῦντα ἐναντίον τινός) καὶ ἀπολογοῦμα (ἐν σχέσει πρὸς τὸν κατηγοροῦντα ἐπὶ δικαστηρίου). Συνων. μέμφομαι, κακίζω, κακολογῶ, αἰτῶμαι.

Καττύω καὶ **κασσύω** (=συρράπτω δέοματα ὡς ὁ ὑποδηματοποιός) μόνον ὁ ἐνεστ. Παθητ. **κατίνομαι** (=βάλλω τὰ ὑποδήματά μου καὶ μτφρ. ὃπτιω, συρράπτω δόλον), πρκ. **κεκάττυμαι**, (μτγν.). Παραγ. **κάττυμα**=πέλμα ὑποδήματος ἐκ σκληροῦ δέοματος, **κατίς**=τεμάχιον δέοματος.

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ *κατ- sjuju suere=βάπτω, μηχανῶμαλ τι), ἐξ οὗ τὸ Ἑλλην. κασσύ(j)ω, κατ" ἀφομοίωσιν τοῦ τε εἰς σσ καὶ Ἀττικῶν εἰς τε (καττένω).

Κείμαι καὶ εἰμὶ κείμενος (ώς ἀποθετ. οὐδ. διαθ. = ἔχω θέσιν τινά, ενδόσκομαι εἰς τινα κατάστασιν, ήσυχάζω), ύποτ. (κείμενος ὁ καὶ κέηται, -·κέησθε, -·κέωνται, εὑκτ. κείμενος εἶην καὶ κέοιτο, -·κέοιντο, προστ. κείσο, κείσθω, ἀπαρ. κείσθαι, μτχ. κείμενος, -η, -ον, πρτ. ἐκείμην καὶ κείμενος ἦν, μελ. κείσομαι. Παραγ. κειμήλιος, -ον=ό τεθησαυρισμένος, κτῆμα πολύτιμον, κοίτη (ἔξ οὐ κοιτίς, κοιτών), διακειτέον. Συνήθως ἀφηροῦμ. οὐσιαστ. ή λέξις θέσις (πρβλ. ὑπόκειμαι, ὑπόθεσις), διάκειμαι, διάθεσις. Τὸ κοίτη σπάνιον. Τὸ ὅημ. ἐπιθ. τοῦ διάκειμαι, διαθετέον καὶ οὐχὶ διακειτέον.

Σημ. Θεμ. κει-, ἔξ οὖ καὶ κοι-τη, κοι-μάω, κώ-μη, (πρβλ. καὶ ω-κεανός, κοι-μᾶν). Ὁ ἐνεστώς ισαδυναμ. πρὸς παρακ. (πρβλ. καὶ ἔρρει = ὥλωλε, οἴχομαι, ἥκω). Ἐν τῇ ὑποτακτ., εύκτ., κ.λ.π. τὸ ἐπρὸς φωνήνετος ἀποβάλλεται κέ(ι)πται, κέ(ι)ισθαι, —κεῖσθαι, κ.τ.λ. Τὸ κεῖμαι είναι πολλάκις καὶ παθ. διαθετ. (= ἔχω τεθῆ), ἀναπληρώνει δὲ τὸν παρακ. τοῦ τίθεμαι, τέθεμαι, δοτις ἔχει σημασίαν μέσην' (πρβλ. νόμον τίθημι — νόμος κείται, ἀθλα προτίθημι — ἀθλα πρόκειται). Σύνθετον μετὰ διαφόρων προθέσ. διά, κατά, σύν, κ. ἄλλ. Ἐν συνθέσει ἀναβιβάζει τὸν τόνον πλήν τοῦ ἀπαρεμ. Ἀνάκειμαι = κεῖμαι ὡς προσφορά ἢ ἀφίέρωμα ἐν τῷ ναῷ θεοῦ τινος. Διάκειμαι = εύρισκομαι εἰς τοιαύτην ἢ τοιαύτην κατάστασιν.

Κείρω (= κόπτω τὴν κόμην, μτφρ. ἐρημώνω, καταστρέφω), μελ. κερῶ, ἀρο. -ἐκειρα, (ἀπ-), πρκ. -κέκαιομαι, (περι-), (μτγν.), ὑπερσ. -ἐκεκάρκευται (ἀπ-), (μτγν.). Μεσ. γαὶ παθ. κείρομαι, (ποιητ.), μεσ. μελ. -κεροῦμαι, (ἀπ-), μεσ. ἀρο. ἐκειρόμην, παθ. ἀρο. ἐκέρδην, (ποιητ.), παθ. ἀρο. β' καὶ ώς μεσ. ἐκάρδην, ('Ηροδ., μτγν.), πρκ. κέκαιομαι, ὑπερσ. ἐκεκάρκην. Παραγ. κουρεύεις, (ἐξ τοῦ κορ-σεύ-ς, κορρεύεις), κουρά, κέρ-μα = τεμάχιον, κέρδη = κρόταφος, ἀκαρῆς (κυριώς ἐπὶ μικρᾶς καὶ μὴ δυναμένης νὰ κοπῇ κόμης, μικρός, ἐλαχίστος· «ἐν ἵκαρει κρόνον») ή «ἐν ἀκαρεῖ = εἰς τὴν στιγμήν, πρβλ. καὶ ἀκαριαῖος».

Σημ. Θεμ. κερ- (ξερός, οὖς, κέρρω, κέρρω, κείρω), καρφ- 'Αρχικ. κερσ-, ξε- οῦ καθ- έτεροίσιν κορσ-, μόρρω-, κουρ-. (πρβλ. ἀ-κερσε-κόμηης = δέ έχων τήν κεκαρμένην τὴν κόμην, πάντοτε νέος, κουρ-ά). Κοινότερον ἐν τῷ μέ. σωφ- τύπω (πρβλ. ἐν χρῆψῃ ἢ ἐγκυτὶ κεκαρμένος). Συνων. ἐπὶ τῆς σημ- τοῦ ἔρημῶν χώραν τέμνων, δεγδροτούμων.

Κελεύω (= διατάσσω, προτρέπω, παρακαλῶ)· τὸ ἐνεργ. ὅμαιλόν, ἄνευ ψηφούντ. Παθ. κελεύομαι, μεσ. πρ. -ἐκελευόμην, (ἐπ-), παθ. μελ. κελευούμησομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐκελευσάμην, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐκελευόθην, παθ. πρκ. κεκέλευσμαι. Παραγ. κελευστής (κυρίως: ὁ δίδων διὰ τῆς φωνῆς τὸν ὕσθμὸν εἰς τοὺς κοπηλάτας), κέλευ(σ)μα, κελευσμός, κέλευσις, κελευστός, ἀκέλευστος, ἐγκέλευστος, αὐτοκέλευστος, κελευστέον.

Σημ. Θεμ. κελευ- καὶ κελευ-σ- πρὸ τῶν ἀπὸ μ, θ, τ, ἀρχομένων κα- ταλήξεων. Τὸ ὁ. εἶναι ἔκτεταμ. τύπος τοῦ ποιητ. κέλουμαι. Θαμιστικὸς τύπος κελευτιάω (= συχνοπαραγγέλλω), ποιητ. Ἐπικελεύω = προτρέπω εἰς πρᾶξιν, ἥς ἐγένετο ἀρχή, ἐγκελεύω-μαι = παραθαρρύνω, παρακινῶ. Τὰ διακελεύομαι, παρακελεύομαι [= μεσ. μελ. δια(παρα)κελεύσομαι, μεσ. ἀορ. δι-(παρ-)κελευσάμην] = προτρέπω, εἶναι μεσ. ἀποθετικά μετ' ἐνεργ. διαθ. Ἀντὶ τοῦ παρακελεύομαι τινὰ λέγεται καὶ παρακέλευσις ποιοῦμαι. Συνων. ἐπιστέλλω, διατάσσω, διδάσκω, παραίνω, ἰκετεύω, δέομαι.

Κεράννυμι καὶ σπαν. κεραννύω (= ἀναμειγνύω κυρίως οίνον μὲ ὑδωρ, συνενῶ, συνδυάζω), πρ. ἐκεράννυν, (μτγν.), μελ. κεράσω, (μτγν.), ἀορ. ἐκέρασα, πρκ. κεκέρασα, (μτγν.) Μεσ. καὶ παθ. κεράν- νυμαι, παθ. μελ. κραθήσομαι, μεσ. ἀορ. α'-ἐκερασάμην, παθ. ἀορ. ἐκερασάμην καὶ ἐκράθην, πρκ. κέρησαμαι καὶ ποιητ. κεκέρασμαι, ὑπερο. -ἐκερασάμην (συν-). Παραγ. κεραστής, κρᾶσις, κρᾶμα, κρατήρ, κεραστός, ἀκέραστος, ἀκήρατος, = ἀμιγής, ἀμόλυντος πρβλ. καὶ τὸ ἀκέραιος, ἀκραιφνής (ἐκ τοῦ ἀκεραιοφανῆς), ἀκρατος, εὑκρατος, συγκρατέον.

Σημ. Ἀρχικὸς ποιητ. τύπος κέραννημι, κατ' ἔξομαλισμὸν δὲ πρὸς τὸ θέμα τῶν ὅλλων χρόνων κεράννυμι. Θεμ. κερα- (πρβλ. τὸ ποιητ. κε-ράω), ἔξι οὖς κερά(σ)νυμι, κεράννυμι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ (-έσνυμι, οβέσ-νυμι) -έννυμι, οβέννυμι. Ἐκ τοῦ κερα- κατά μετάπτ. (βλ. σελ. 13,2) κερα-. Ἀνακεράννυμι = μειγνύω ἐκ νέου. Συνων. μείγνυμι, κυκώ, φύρω.

Κερδαίνω (= κερδίζω), πρ. ἐκέρδαινον, μελ. κερδαῖνω καὶ μτγν. κερδήσω, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. κερδήσομαι, (Ἡροδ.), ἀορ. ἐκέρδανα, καὶ μτγν. καὶ παρ'. Ἡροδ. ἐκέρδησα, πρκ. -κεκέρδηκα (προσ-) καὶ μτγν. κεκέρδακα ἢ κεκέρδαγκα. Παθ. ἀορ. ἐκερδάνθην, (μτγν.), πρκ. κεκέρδημαι, (μτγν.). Παραγ. κερδαντήρ = φιλάργυρος, κερδαντός, κερδαν- τέον.

Σημ. Τὸ ὁ. ἔκ τοῦ κέρδος, προσλήψει τῆς καταλήξ. -αίνω κατ' ἀναλογίαν τῶν πρωτοθέτων εἰς -αίνω (πρβλ. μαραίνω, ξαίνω, φαίνω, κ.τ.λ.). Εἰς τὸν ἀορ. τὸ ἔκτεινεται εἰς ἄ, μολονότι πρὸ αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ο, ε, ε, (ἐ-κέρδαν-σα, ἐκέρδαννο), ἐκέρδανα κατ' ἀναλογίαν τῶν λόγω τοῦ ο, ε, ε, ἔκτεινόντων τὸ α εἰς ἄ (ἐξήρανα) οὗτα καὶ τὸ κοιλαίνω, αἴρω, ἄλλομαι κατὰ τὸ ἐξήρανα, ἐμάρανα, κ.λ.π. Κατακερδαίνω = ἀδίκως κερδίζω, ἀποκερδαίνω = ἔχω κέρδος, ὠφέλειαν.

Κηδεύω (= φροντίζω) περὶ τινος, φροντίζω περὶ νεκροῦ, ἐντα- φιάζω, συμπεθερεύω), (ποιητ.), ἀορ. ἐκήδενσα. Παθ. κηδεύομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐκηδεύθην, πρκ. κεκήδευμαι, (μτγν.). Παραγ. κηδευτής = κηδεμών, κηδεία καὶ κηδευμα (= ταφή, συγγένεια δι' ἐπιγαμίας).

Σημ. Τὸ ὁ. ἔκ τοῦ κῆδος (= φροντίς, λύπη, συγγένεια δι' ἐπιγα- μίας) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω, (βλ. ἀγορεύω, σημ.).

Κήδεμαι (= ἐνδιαφέρομαι, φροντίζω), ἀποθετ. μετ' ἔνεργ. διαθ., πρτ. ἐκηδόμην, μελ. κεκαδήσομαι, (ποιητ.), πρκ. κέκηδα (μὲ σημασ. ἔνεστ.), (ποιητ.).

Σημ. Θεμ. κήδ-. Τὸ κῆδος (βλ. κηδεύω, σημ.) ἐλέγετο ἀρχαιόθεν ἐκ παραλλήλου μετά τοῦ ποιητ. κῆδω (=ἐνεργῶ, ἔνοχλῶ, θλίβω). Ἀντιθ. ἀκήδω, ποιητ.

Κηλέω—ῶ (=θέλγω, μαγεύω), πρτ. ἐκήλουν, μελ. κηλήσω. Παθ. κηλοῦμαι, παθ. ἀρ. ἐκηλήθην, παθ. πρκ. κεκήλημαι. Παραν. κηλητής, κηλησίς, κατακήλησις, κηληθμός, κηλήμα, ἀκήλητος, Κηληδόνες, αἱ, (ψδικά δαιμόνια ὡς αἱ Σειρῆνες).

Σημ. Θεμ. κηλ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ε-, κηλ- ε- (κηλέ-յω, -έω, -ῶ). **Κατακήλω**=καταθέλγω.

Κηρυχεύω (=εἰμαι κήρυξ, διαπραγματεύομαι τι ὡς κήρυξ), ἀρ. ἐκηρυχεύεσσα. Μεσ. ἐπικηρυχεύομαι, ἀποθ. (=ἀγγέλλω τι διὰ κήρυκος, διαπραγματεύομαι), πρτ. ἐπεκηρυχεύομην, μεσ. μελ. ἐπικηρυχεύσομαι, μεσ. ἀρ. ἐπεκηρυχεύσαμην. Παραγ. κηρυχεία=τὸ ἀξίωμα ἢ τὸ ἔργον τοῦ κήρυκος, ἐπικηρυχεία=ἡ ἀποστολὴ πρεσβείας πρὸς διαπραγματεύσεις, κηρύκευμα=διάγγελμα.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ κήρυξ προσλήψει τῆς καταλήξ. -έω (βλ. ἄγορεύω, σημ.). Ἀποθετικά καὶ τὰ σύνθ.: προσκηρυχεύομαι=ἀποστέλλω κήρυκα πρὸς τινα καὶ διακηρυχεύομαι=διὰ κήρυκος ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις, προκηρυχεύομαι=δημοσίᾳ ἀναγγέλλω, διαπραγματεύομαι διὰ κήρυκος.

Κηρύττω ἢ κηρῦ 'σσω (=ἐκτελῶ τὸ ἔργον τοῦ κήρυκος, διακηρύττω, προσκαλῶ, διατάσσω), πρτ. ἐκήρυττον, μελ. κηρύξω, ἀρ. ἐκήρυξα, πρκ. κελήρυχα, (ἐπι-). Παθ. κηρύττομαι, πρτ. ἐκηρυττόμην, μεσ. μελ. ὡς παθητ. κηρύξομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. κηρυχθήσομαι, μεσ. ἀρ. -ἐκηρυξάμην (ύπ-), παθ. ἀρ. ἐκηρυχθῆνην, πρκ. κεκήρυγμαι, ὑπερο. ἐκεκηρυγμην, (μτγν.). Παραγ. κήρυξις, κήρυγμα, κηρύκειον, κηρυκτός, ἀκήρυκτος, κηρυκτέος.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ θεμ. κηρύκω, κηρύσσει(ττ)ω. Τὸ ν πανταχοῦ μακρόν. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀπό, ἐπί, πρό, ἐμ., κ. ἄ. Ἐπικηρύττω=ἀναγγέλλω διὰ προκηρύξεως, ιδίως ἐπὶ ποινῶν. Περιφρ. κήρυγμα ποιοῦμαι καὶ παθητ. κήρυγμα γίγνεται.

Κιθαρίζω (= παίζω τὴν κιθάραν ἢ ἐν γένει μουσικὸν ὅργανον), ἀρ. ἐκιθαρίσσα. Παθ. κιθαρίζομαι (=παίζομαι εἰς τὴν κιθάραν ἐπὶ μουσικῆς ἢ μελῳδίας), (μτγν.). Παραγ. κιθαριστής, κιθάριστος, κιθάρισμα, κιθαρισμός, κιθαριστέον.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ κιθαριστ-, -ιος προσλήψει τῆς καταλήξ. -έω, κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Ἐκ τοῦ κιθαρισθός (κιθάρα, ἔσοιδός), καὶ τὸ παρασύνθ. κιθαρισθῶ (=κιθαρίζω καὶ ἔδω). Περιφρ. κιθαρίσσει χεῶμα.

Κινδυνεύω (= ὁπτομαι εἰς κίνδυνον, διακινδυνεύω, πολεμῶ)· τὸ ἔνεργ. ὅμαλὸν ἄνευ ὑπερο. Παθ. κινδυνεύομαι (=διακινδυνεύομαι, ἐκτίθεμαι εἰς κίνδυνον), παθ. πρτ. ἐκινδυνεύομην, παθ. μελ. κινδυνεύσησομαι, παθ. ἀρ. ἐκινδυνεύθην (ἐν τῇ μτχ. τὰ κινδυνεύθεντα =

τὰ μετὰ κινδύνου προαγθέντα), παθ. πρκ. κεκινδύνευμαι, (δια-)
(πρβλ. διακεκινδύνευμένα φάρμακα = τὰ μετὰ κινδύνου τῆς ζωῆς
λαμβανόμενα), τετελ. μελ. κεκινδύνευσομαι. Παραγ. κινδύνευσης,
κινδύνευμα, κινδύνευτέον.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ κινδύνου προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω (βλ. ἀγο-
ρεύω, σημ.). Τὸ κινδύνευό συντασσόμενον μετ' ἄπαρ. ἐκ τῆς ἀρχικῆς
σημασίας. διατρέχω τὸν κινδύνον νὰ . . . , ἔλαβε τὴν τοῦ: δυνατὸν ἡ πιθανὸν
νὰ συμβῇ τι (λ. χ. κινδύνευσομεν βοηθεῖν = πιθανῶς θὰ ἔχωμεν νὰ βοη-
θήσωμεν). Τὸ κινδύνευει καὶ ἀπροσώπως = πιθανῶς, κατὰ πάσαν πιθα-
νότητα. Σύνθετον μετὰ τῶν προθ. ἀπό, σύν, παρά, κ.ἄ. Ἀποκινδύνευση
= δίπτομαι εἰς τὸν ἔσχατον κινδύνον, ἔγκαταλείπω τινὰ ἐν κινδύνῳ,
προκινδύνευση = ἀγωνίζομαι ὑπὲρ δλλων. Περιφρ. κινδύνον ποιοῦμαι, εἰς
κινδύνον ἔρχομαι, εἰς κινδύνους καθίσταμαι.

Κινέω-ῶ (= κάμνω τι νὰ κινηθῇ, μετακινῶ, νεωτερίζω, τα-
ράττω, ἐνοχλῶ, ἐρεθίζω). Τὸ ἐνεργ. δύμαλὸν ἀγεν ὑπερσυντ. Μεσ. καὶ
παθ. κινοῦμαι, πρτ. ἐκινούμην, μεσ. μελ. καὶ ὡς παθ. κινήσομαι,
παθ. μελ. καὶ ὡς μεσ. κινηθήσομαι, παθ. ἀπό. καὶ ὡς μεσ. ἐκινήθην,
πρκ. κεκίνημαι. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. καὶ κατ' ἀναλ.: κινῶ ἐμαυτόν.
Παραγ. κινητής (-τήρ), ἔξ εοῦ κινητήριος, κίνησις, κίνημα, κίνητρος,
κινητός, ἀκίνητος, ἀεικίνητος, κινητέος, -ον.

Σημ. Θεμ. κιν- (πρβλ. κι-ω, ποιητ. = πορεύομαι, λατιν. ciō), ἔξ οὗ
προσλήψει τοῦ προσφύμ. νε-, κινε-, (κινέ-յω, -έω, -ῶ). Σύνθετον μετὰ
διαφόρων προθ. παρά, μετά, πρό, κ.ἄ. Διακινῶ = ἐξεγείρω, ἐντελῶς
κινῶ. Υποκινῶ δῶς μτβτ. = κινῶ ἡρέμα, καὶ μτφρ. παρακινῶ τινα,
ἀμτβ. = 1) κινοῦμαι δλγον, 2) είμαι παράφρων. Ποιητικά: κίνυμας,
κινύσσομαι.

Κίχρημι (= δανείζω), μελ. χρήσω, (Ηροδ.), ἀπό. ἔχοησα, πρκ.
κέχρηκα, (μτγν.). Μεσ. κίχρωμαι, (μτγν.), πρτ. ἐκιχρόμην, (μτγν.),
ἀπό. ἔχρησάμην, πρκ. κέχρημαι (δια-), (= ἔχω δοθῆ εἰς διαφόρους
ὡς δάνειον). Παραγ. χρήστης (γεν. πληθ. χρήστων) = δ δανειστής ἢ
ὅ διφειλέτης.

Σημ. Θεμ. κεη-, ἔξ οὗ δ ἐνεστ. δι' ἀναδιπλασιασμοῦ κίχρημι,
κίχρημι (βλ. καὶ κρέω-ῶ, σημ.). Μτγν. τύπος κιχράω. Τὸ συνων. δανείζω
σύνηθες ἐπὶ τῶν τοκιστῶν, ἐνῷ τὸ κίχρημι = παρέχω δάνειον φιλικῷ
τῷ τρόπῳ.

Κλάζω (= παρέχω ἥχον δξὺν καὶ διαπεραστικόν λέγεται ἐπὶ ἀψύ-
χων καὶ ἐμψύχων, λ. χ. ἐπὶ βελῶν, ἀνθρώπων κτλ.), ποιητ., (παρ'
Ἄττικ. πεζογρ. ἀνακλάζω = ἵναβιοῦ), μελ. κλάγξω, (ποιητ.), ἀπό. α'
ἔκλαγξα, καὶ β' ἔκλαγον, (ποιητ.), πρκ. κέκλαγγα, καὶ ποιητ. κέκληγα.
Παθ. τετελ. μελ. κεκλάγξομαι, (ποιητ.). Παραγ. κλαγγή.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ θεμ. πεποιημ. κλανγ- (λατιν. clango). Ο ἐνεστ. προσ-
λήψει τοῦ προσφ. j (κλάνγ-յω, κλάνյω, κλάζω). Τὸ συνων. κλαγγάνω
(μόνον κατ' ἐνεστ.) ἐπὶ θηρευτ. κυνῶν = ὡλακτῶ, ἐπὶ πτηνῶν = κράζω.

Κλαίω καὶ παρ' ἀρχ. Ἄττικ., κλᾶ'ω, πρτ. ἔκλαιν, μεσ. μελ. ὡς
ἐνεργ. κλαίνομαι καὶ κλαήσω (δωρικός κλαυσοῦμαι καὶ μτγν. κλαύσω),
ἀπό. ἔκλαινσα. Μεσ. κλαίομαι ἡ κλᾶ'ομαι, (= κλαίω δι' ἐμαυτόν, κλαίω
δυνατά), (ποιητ.), παθ. μελ. κλαυσθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀπό. ἔκλαυ-
σάμην (παρ' Ἄττικ. πεζογρ. ἀν-), παθ. ἀπό. ἔκλαινσθην, (μτγν.), πρκ.
κέκλαυμαι, (ποιητ.) (κεκλαυμένος = πλήρης δακρύων) καὶ κέκλαυσμαι,

(μτγν.), τετελ. μελ. κεκλαύσομαι, (μτγν.). Τό μεσ. αὐτοπ. παρ' Ἀττ. πεζ. κατ' ἀνάλυσιν: ἀποκλαίω ἐμαυτόν. Παραγ. κλαῦμα, κλαυ-θ-μός, κλαυ-θ-μών (=τόπος θρήνων), κλαυθμονή, κλαυ(σ)τός, ἀκλαυ(σ)τός ἔφετ. κλαυσιάω.

Σημ. Θεμ. **κλαF-** (κλαυ-) (πρβλ. κλαῦ-μα), (κλαυθ-μός), ἔξ οὖ κλάω. 'Εκ τοῦ θεμ. κλαν- τὸ κλαύω, ἔξ οὖ τροπῆ τοῦ ν εἰς F, κλάFjω καὶ ἀποβολὴ τοῦ F μετ' ἐπένθεσιν τοῦ j, κλαίω (βλ. καὶ καίω). 'Ο μελ. κλαήσω ἔκ θεμ. κλαF-ε-. **Ἀνακλαίω**=ἀναβοῶ μετά κλαυθμοῦ καὶ δακρύων. **Ἀνακλαίσω** τι=κλαίω διά τι. **Ἀποκλαίω**=θρηνῶ. Συνων. δακρύω, δλοφύρομαι, θρηνῶ. Ἀντιθ. γελῶ.

Κλάω-ῶ (=θραύω, τσακίζω, ἔξαιρθενῶ) πρτ. -εκλαων, μελ. κλά'σω (μτγν.), ἀορ. -εκλάσσα(κατ-). Μεσ. -κλῶμαι (συγ-) (=λυγίζομαι), μεσ. μελ. ως παθ. -κλάσσομαι (ἀνα-), παθ. μελ. -κλαοθήσομαι (ἀνα-), (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐκλάσθην (παρ') Ἀττικ. πεζονρ. ἔξ-, κατε-, συν-), ὑπερ. -εκεκλάσθην. Παραγ. κλάσις, κλάσμα, κλάδος, κλάνη, κλήσος, κλῆμα, κλάστης = ἀμπελουργός, (πρβλ. κλαστάζω = κλαδεύω).

Σημ. Θεμ. **κλασ-**, (πρβλ. κλασ-στός). Τὸ ὁ διατηρεῖ τὸν βραχὺν χαρακτῆρα **ε** πρὸ τῶν ἀπὸ συμφ. καταλήξ.: (πρβλ. ἐπ-εκλά-σθην). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀνά, διά, σύν, κ.ἄ. **Ἀνακλῶ** = λυγίζω, ἀνέλκω, σύρω πρὸς τὰ δινω, διακλῶ = θραύω εἰς δύο. **Ἐπικλῶμαι** τῇ γνωμῇ καὶ ἀπλῶς **ἐπικλῶμαι** = 1) γίνομαι ἄθυμος, 2) συγκινοῦμαι. Περιφρ. κλάσιν ἐμποιῶ. Συνων. κατάγνυμι, θραύω, συντρέβω.

Κλείω καὶ παρ' ἀορ. Ἀττ. κλήω, πρτ. ἐκλει(γ)ον, μελ. κλει(γ)σω, ἀορ. ἐκλει(γ)σα, πρκ. κέκλει(γ)κα, (ποιητ. καὶ μτγν.), ὑπερσ. ἐκεκλείκειν, (ποιητ. καὶ μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. -κλει(γ)ομαι. πρτ. ἐκλει(γ)όμην, παθ. μελ. -κλει(γ)σθήσομαι, (συγ-), μεσ. ἀορ. α'-εκλει(γ)σάμην, παθ. ἀορ. ἐκλει(γ)σθην, πρκ. κέκλει(γ)μαι καὶ μτγν. κέκλεισμαι, ὑπερσ. ἐκεκλει(γ)μην καὶ μτγν. ἐκεκλείσμην, τετελ. μελ. κέκλεισμαι, (ποιητ.). Τὸ μεσ. αὐτοπ. καὶ κατ' ἀνάλυσ. : κλείω ἐμαυτόν. Παραγ. κλει(γ)ς, (ἐκ τοῦ κλᾶFιδ-ς), κλει(γ)σις, ἀπόκλεισις, κλει(γ)θρον. κλοιός, κλει(γ)στός, ἄκλει(γ)στος.

Σημ. Ἀρχικὸν θεμ. **κλαF-** (λατιν. clav-is, clau-do) ἔξ οὖ (κλαF-ιω-κλα-ι-ω, κλη-ι-ω) κλήω καὶ κατὰ βράχυνσιν τοῦ η τῆς διφθόγγου η ἀπὸ τοῦ 380 π.Χ. κλείω¹ (πρβλ. καὶ παρητά—παρειά, λητουργεῖν—λειτουργεῖν). Εἰς τὸν παθ. μελ. καὶ ἀορ. καὶ τὸν μτγν. παθ. πρκ. τὸ ὁ λαμβάνει σ. (κλει-σ-θήσομαι). **Κατακλείω** = ἔγκλεισω (συχνάκις περὶ ἀποκλεισμοῦ), ἔχαναγκάζω, κατακλήσομαι=πολιορκοῦμαι. Ἀντιθ. ἀνοίγω, ἀναπετάννυμι.

Κλέπτω, πρτ. ἐκλεπτον, μεσ. μελ. ως ἐνεργ. κλέψομαι καὶ κλέψω, ἀορ. ἐκλεψα, πρτ. κέκλοφα. Παθ. κλέπτομαι, πρκ. ἐκλεπτόμην, (μτγν.), παθ. μελ. κλεφθήσομαι, καὶ β' κλαπήσομαι. (μτγν.), παθ. ἀορ. α'-εκλέφθην, (ποιητ., Ἡρόδ.), παθ. ἀορ. β' ἐκλάπην, πρκ. -κέκλεμμαι, (δια-). Παραγ. κλέπτης, κλοπή, κλέμμα καὶ κλέπος, κλοπεύς, κλώψ, -ωπός=κλέπτης, κλεψύδρα (πρβλ. τὸ κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. ἀπαντῶν κλωπεύω=κλέπτω καὶ ποιητ. κλωπάομαι [=κλέπτω]). **Ρημ.** κλεπτέον.

Σημ. Θεμ. **κλεπ-** (πρβλ. κλέπ-ος, κλο-π-ή, λατιν. cla-m, clep-o), ἔξ οὖ κλοπ- τροπῆ τοῦ ε εἰς ο καὶ κλαπ-. 'Ο ἐνεστ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. τ (βλ. σελ. 14, 3 καὶ σημ. 4) (κλέπ-τ-ω). **Ἀποθ. ποιητ. κλωπάομαι.** Σύν.

¹ Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θετον μετά τῶν προθέσ.: ἐκ, διά, παρά, σύν. Ἐκκλέπτω=κλέπτω καὶ ἀπάγω κρυφίως, διακλέπτω=κλέπτω κατὰ διαφόρους καιρούς, συγκαλύπτω. Συνων. ληστεύω, λαποδυτῶ.

Κλήσω (=1) φημίζω, ἐγκωμιάζω, 2) καλῶ, δνομάζω¹ τὸ δ. εἶναι ποιητικον. Παρ. Ἀττ. πεζογρ. ἀπαντᾶ μόνον διαθ. ἐνεστ. κλήζομαι.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κλέος² (κλε-Φεσ-ίζω, κλεεῖζω, κληίζω), κλήζω.

Κληρονομέω—ῶ (=κληρονομῶ, μετέχω τινός). Τὸ ἐνεργ. διαλόν ἄνευ υπερσ. Παθ. κληρονομοῦμαι (=ἐχω διαδόχους ἐν τῇ κληρονομίᾳ), μεγν. Παραγ. κληρονόμημα.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ κληρονόμους (κληρος, νέμομαι). Θεμ. κληρονομεῖ (βλ. ἀβούλω, σημ.). Τὸ μετβ. κληρονόμουν καταλείπω ἢ καθίστημι ἢ ποιῶ, οὐδὲ ἀντιθ. ἀκληρόν τινα ποιῶ ἢ καθίστημι. Παθητ.: κληρονόμος εἰμὶ ἢ γίγνομαι, οὐδὲ ἀντιθετον τὸ ἀκληρος καθίσταμαι.

Κλῖνω (=γέρνω), πρτ. ἔκλινον, (παρ³ Ἀττικ. πιζογρ. διένεστ. καὶ δι πρτ. μόνον ἐν συνθέσει), μελ. κλίνω, ἀρ. ἔκλινα, πρκ. -κέκλικα, (μτγν.), ύπερσ. ἔκεκλικειν, (μτγν.). Μεσ. κλίνομαι (παρ. Ἀττικ. πεζογρ. κατα-), (ποιητ.), παθ. μελ. α' -κλιθήσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), β' ὡς μεσ. κλινήσομαι (κατα-), μεσ. ἀρ. α' ἔκλινάμην, (ποιητ.), παθ. ἀρ. α' -ἔκλινθην (μτγν.) καὶ ἔκλινθην, (ποιητ.), παθ. ἀρ. β' ὡς μεσ. -ἔκλινην (ώς παθητ. ἐν τῷ ἀπαρεμφ. ἀποκλινῆται=ἀνατραπῆναι), πρκ. κέκλιμαι. Παραγ. κλίσις, κλίνη, κλίμα=κλίσις ἢ κατωφέρεια τοῦ ἑδάφους, κλίτος, κλιτὺς=κατωφέρεια, πλευρὴ βουνοῦ, κλίμαξ, κλισία=τόπος πρὸς κατάκλισιν, σκηνή, κλισμὸς ἢ κλισμὸς=ἀνάκλιντρον, κλιτός.

Σημ. Θεμ. κλι- κλίν- (λατιν. cli-vare, cli-vus=τὸ δέπικλινὲς λόφου ή βουνοῦ, cli-nare). Ὁ ἐνεστῶς σχηματιζ. προσλήψει τοῦ προσφ. j: κλίνω, κλίνων, κλίνω (βλ. εἰσαγ. σελ. 15, β'). Σύνθετ. μετὰ τῶν προθεσ. ἀπό-, ἐπί, παρά, κ. ἀ. Ἐκκλίνω=κλίνω πρὸς τὰ ἔντος τι καὶ ὡς διμετρ. ύποχωρῶ, φεύγω, ἔκκλίνω=κλίνω πρὸς τὰ ξένω καὶ διμετρ. ἀπομακρύνομαι, ύποχωρῶ. Συνων. ἔπειρος.

Κλύζω (=περιβρέχω, δρμῶ καὶ σκεπάζω διὰ τῶν κυμάτων, ἐκπλύνω, καθαρίζω) (παρ³ Ἀττικ. πεζογρ. κατα-, ἐκ-, προσ-), μελ. κλύσω, (παρ³ Ἀττικ. πεζογρ. κατα-), ἀρ. ἔκλυσα, πρκ. κέκλυκα (ἐπι-), Παθ. -κλύζομαι, πρτ. ἔκλυζόμην, (ποιητ.), μεσ. ἀρ. -ἔκλυσάμην (ἀπ-), παθ. ἀρ. -ἔκλυνθην (κατ-). Παραγ. κλύδων (=κύμα καὶ περιληπτικῶς θαλασσοταραχὴ [ἴξι οὐδὲ τὸ μτγν. κλύδωνίζομαι = ταράττομαι]), κλύσις, κλύσμα, κλυσμός, κατακλυσμός, κλυστήρ.

Σημ. Θεμ. κλύδ- (λατιν. clu-ere=κλύζειν, καθαρίζειν), ἔξ οὐδὲ κλύδ-ιος. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. κατά, ἐκ, πρός, κ. ἀ. Ἐκκλύζω=έκπλύνω, ἀφαιρῶ διὰ πλύσεως. Ἀποκλύζω=ἀποπλύνω. Συνων. καθαλρω, πλύνω.

Κλωπεύω (=κλέπτω), πρτ. ἔκλωπευον. Παραγ. κλωπεία=κλοπή.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κλώψ, γεν. κλωπός=κλέπτης.

Κνάω—ῶ (μτγν. τύπος, κνήθω) (=έξινω, γαργαλίζω) (κνῶ, κνῆς, κνῆ, κλπ.), μελ. κνήσω, (μτγν.), ἀρ. ἔκνησα. Παθ. κνῶμαι (ἀπαρ. κνῆσθαι) (=έξινομαι), μεσ. μελ. κνήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἔκνησάμην, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀρ. ἔκνησθην, (κατ-), (ποιητ.), πρκ.

-κέκνησμαι, (ποιητ.). Παραγ. κνῆσις, κνῆσμα=τὸ ἀποξεόμενον, κνη-
σμός, κνῆστρον=μαχαιρίδιον πρὸς ἔσιν τυφοῦ ἐφετικ. κνησιάω—ῶ.

Σημ. θεμ. κνα-, ἐξ οὗ κνάω, κνάω, κνᾶ. Περὶ τῆς συναιρέσ. βλ.-
διψῶ, σημ. ('Εκ τοῦ θεμ. κνα- καὶ τὸ κνάω, [ὅπερ παρ' Ἀττικ. πεζογρ'-
ἀποκνάω=ἀποτρίβω, παρενοχλῶ, μελ. -κνάσω, ποιητ. καὶ παθ. ἔνεστ.
ἀποκνάσματι=καταστρέφομαι, παθ. μελ. κνασθήσομαι, ποιητ., παθ. ἄσφ. ἀπεκνάσθην, μτγν., πρκ. κέκνασμαι, ποιητ.], κνάπτω = λαναρίζω ἔρια,
κατασπαράττω, κναφεύς=δ κατεργαζόμενος μάλλινα ὄφάσματα ἢ λευ.
καίνων αὐτά. Συνων. ἔσω, ἐρεθίζω, κνίζω (ἐκ τοῦ κνίδη=τσουκνίδα).

Σημ. 2. Τὸ κνίζω ὡς ἀπλοῦν ποιητ. καὶ μτγν. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ'
μόνον κατακνίζω καὶ ὑποκνίζομαι (πρβλ. κνίσμα, κνισμός).

Κνίζω, βλ. κνᾶ, σημ.

Κοιλαίνω (= κάμνω τι κοῖλον), μελ. κοιλανῶ, ('Ηοδ.), ἀσθ.
ἐκοίλαντα. Παθ. ἀσθ. ἐκοιλάνθην, (μτγν.), πρκ. κεκοίλαμαι, (μτγν.):
Παραγ. κοίλανσις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κοῖλος προσλήψει τῆς καταλήξ. -αίνω κατ' ἀνα-
λογίαν τῶν πρωτοθέτων μαραίνω, φαίνω κ. λ. π. Περὶ τοῦ ἄσφ. ἐκοίλαντα,
βλ. κερδαίνω, σημ.

Κοιμάω—ῶ (= ἀποκοιμίζω καὶ μτφρ. καταπραῦνω), (ποιητ.),
μελ. κοιμήσω, (ποιητ.), ἀσθ. ἐκοιμησα (παρ' Ἀττικ. πεζογρ. κατ-).
Μεσ. κοιμῶμαι, πρτ. ἐκοιμώμην, μεσ. μελ. κοιμήσομαι, (ποιητ.), παθ.
μὲ σημασ. μέσου κοιμηθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀσθ. ἐκοιμησάμην,
(ποιητ.), παθ. ἀσθ. ὡς μεσ. ἐκοιμήθην, πρκ. κεκοίμημαι (παρ' Ἀττ.
πεζογρ. ἐπι-). Παραγ. κοίμησις, κοίμημα, κοιμήτωρ, κοιμητήριον.

Σημ. Τὸ δ. θέμα κοιμα- ἐκ τοῦ θεμ. κει-μαι (βλ. τὴν εἰς τὸ δ.
σημ.). Παρ' Ἀττ. πεζογρ. ἀντὶ τοῦ κοιμῶ εὑχρηστὸν τὸ κοιμίζω. Ἀπο-
κοιμῶμαι = κοιμῶμαι μακρὸν τῆς οἰκίας μου, κοιμῶμαι δλίγον. Ἐκκοι-
μῶμαι = ἐξεγέρθομαι τοῦ ὕπουν. Συνων. τῷ κοιμῶ τὸ κοιμίζω· τῷ κοι-
μῶμαι τὸ καθεύδω, ὑπνώττω, καταδαρθάνω. Ἀντιθ. ἀγρυπνῶ, ἐγρήγορα..

Κοιμίζω (= ἀποκοιμίζω), ἀσθ. ἐκοίμησα. Παθ. κοιμίζομαι, μεσ.
ἀσθ. ἐκοιμησάμην, (ποιητ.). Παραγ. κοιμιστής, κοίμισις, κοιμισμός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κοιμάω—ῶ κατ' ἀναλογ. τῶν δοντικολήκτων εἰς
-ίζω (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Κατακοιμίζω = βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ, (βλ.
κοιμάω—ῶ).

Κοινολογέσθαι—οῦμαι (= συσκέπτομαι μετά τινος, ζητῶ τὴν
γνώμην του), μεσ. ἀποθ., πρτ. ἐκοινολογούμην, μεσ. μελ. κοινολογήσο-
μαι, (μτγν.), μεσ. ἀσθ. ἐκοινολογησάμην, παθ. ἀσθ. ὡς μεσ. ἐκοινολο-
γήθην, (μτγν.), πρκ. κεκοινολόγημαι, (μτγν.), ὑπερσ. ἐκεκοινολογήμην.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ὑπονοούμενου κοινολόγος (κοι-
νός, λέγω). Θεμ. κοινολογε- (βλ. ἀβυνλῶ, σημ.). Συνων. ἀνακοινῶ—οῦμαι.

Κοινόω—ῶ (= κάμνω τι κοινόν, δημοσιεύω, ἀνακοινῶ), μελ. κοι-
νώσω, (ποιητ.), ἀσθ. ἐκοίνωσα. Μεσ. κοινοῦμαι (= κοινολογοῦμαι τι-
νί τι, συμβουλεύομαι τινα, συμμετέχω εἰς τι), πρτ. ἐκοινούμην, μεσ.
μελ. κοινώσομαι, μεσ. ἀσθ. ἐκοινωσάμην, παθ. ἀσθ. ἐκοινώθην, πρκ.
κεκοίνωμαι, ὑπερσ. -ἐκεκοινώμην (ἀν-). Παραγ. κοίνωμα, ἀνα-κοίνωσις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κοινὸς (com-κοινός, κοινὸς [πρβλ. βαίνω]).
Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀνά, ἐπανα-, ἐπί, σύν. Ἐπικοινοῦμαι = συμ-

βουλεύομαί τινα. Οὕτω καὶ ἀνακοινῶ—οῦμαι. Συγκοινοῦμαι = κοινοποιῶ τι.

Κοινωνέω -ῶ (= μετέχω τινὸς μετ' ἄλλου, συμμετέχω)· τὸ ἐνεργόν διμαλὸν ἄνευ ὑπερσυντ. Ἐκ τοῦ παθ. μόνον ὁ πρ. κεκοινώνημαι (ποβλ. ἔγκωμια κεκοινωνημένα εὐχαῖς = ἔγκωμια ἡνωμένα μετ' εὐχῶν). Παραγ. κοινώησις, κοινώημα, κοινών—ῶτος (δωρ. κοινάν,—ἄνος = κοινωνός), ἀκοινώητος, κοινωνήτεον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κοινωνός. Θεμ. κοινωνε-, ἔξι οὖθις κοινωνέ-ω, ἔյω, -ῶ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: ἐπί, πρός, κατά, σύν. Κατακοινωνῶ = κοινωνὸς γίνομαι μετά τινος. Περιφρ.: κοινωνίαν ποιοῦμαι, κοινωνός είμι ή γίγνομαι. Μτβτ. κοινωνόν τινος τίθημι τινα. Συνων. μετέχω, κοινοῦμαι.

Κολάζω (= κολοβώνω, ἀναχαιτίζω, τιμωρῶ), πρ. ἐκόλαζον, μελ. κολάσω, ἀορ. ἐκόλασσα. Μεσ. καὶ παθ. κολάζομαι, πρ. ἐκολαζόμην, (μτγν.), μεσ. μελ. κολάσομαι, παθ. μελ. κολασθήσομαι, μεσ. ἀορ. α' ἐκολασάμην, παθ. ἀορ. ἐκολάσθην, πρ. κεκόλασμαι, ὑπερσ. κεκολασμένος ἦν. Παραγ. κολαστής, (ἔξι οὖθις κολαστικός), κόλασμα, κολασμός, ἀκόλαστος, κολαστέος, -ον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κόλ-ος (= βραχύς, κοντός, ἔξι οὖθις καὶ κολο-Φός, κολοβός, τὸ σύνθ. κόλ-ονερος = δέξιον κολοβήν οὐράνιον καὶ κολούνω, δέξιον) προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω (βλ. λεξ., σημ.). Ἐκ τοῦ ἀκόλαστος τὸ παρασύνθ. ἀκολασταίνω. Συνων. ζημιῶ (Ιδίως ἐπὶ τῆς τιμωρίας, εἰς ἥν καταδικάζεται τις) καὶ τιμωροῦμαι, διπερ κυρίων σημαίνει τιμωρίαν ἐπιβαλλομένην πρὸς ἴκανοποίησιν τοῦ ἀδικηθέντος, ἐνῷ τὸ κολάζω σημαίνει τιμωρίαν ἐπιβαλλομένην πρὸς σωφρονισμόν. Οὕτω καὶ τιμωρία-κόλασις. "Άλλο συνων. ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ταπεινών τὸ κολούνω.

Κολακεύω (= είμαι κόλαξ)· τὸ ἐνεργητ. ὅμαλόν, ἄνευ ὑπερσ. Παθητ. μόνον ὁ ἐνεργός. κολακεύομαι. Παραγ. κολακευτής, κολακεία, κολάκευμα, ἀκολάκευτος, κολακευτέος.

Τὸ δ. ἐκ τοῦ κόλαξ, προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Τὸ διακολακεύομαι (= ἀμοιβαίως κολακεύομαι), διποθετ. Ἀντὶ τοῦ κολακεύω λέγεται καὶ κολακείαν ποιοῦμαι. Συνων. υπέρχομαι, διασαίνω.

Κολάπτω (= κτυπῶ, σκαλίζω, τσιμπῶ διὰ τοῦ ὁμίφους, χαράσσω)· ἀπλοῦν μτγν. Παρ. Ἄττ. πεζογρ. ὁ ἀορ. ἐξ-εκόλαμψα (= ἀπέξεσα, ἔξηλειψα) καὶ ἐπ-εκόλαμψα (= ἔχαραξα ἐπὶ τινος). Παθ. ἀορ. ἐκολάφην, (μτγν.), πρ. -κεκόλαμψμαι (ἐγ-) (Ἡροδ.) Παραγ. κόλαφος = ὁάπισμα, κολαπτὴ = γλυφίς, δρυγανον, δρυο-κολάπτης.

Σημ. Ἐκκολάπτω· ἐπὶ πτηνῶν = ξεκλωσισθ. Ἐγκολάπτω = σκαλίζω (προβλ. γράμματα ἐν λίθῳ ἐγκεκολαμμένα).

Κολούνω (= βραχύνω, κολοβώνω, ταπεινώνω), μελ. κολούσω, (μτγν.), ἀορ. ἐκόλουνσα. Παθ. κολούομαι (= βραχύνομαι, σμικρύνομαι), παθ. μελ. κολουθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐκολούθην, πρ. κεκόλου(σ)μαι, (μτγν.). Παραγ. κόλουσις, κόλουσμα = θραῦσμα, κολουστός, κολουστέος.

Σημ. βλ. κολάξω, σημ. Συνων. ἀκρωτηριάζω, κολοβῶ, μτγν.

Κομάω -ῶ (= τρέφω μακρὰν κόμην), μελ. κομήσω, ἀορ. ἐκόμησα. Παραγ. κομήτης (= 1) ὁ τρέφων κόμην μεγάλην ἢ μακρὰν [ἀν-

πιθ. φαλακρός], 2) τὸ οὐράνιον σῶμα, ὁ κομήτης. Πρβλ. καὶ τὸ 'Ο-μηροῦ: καρηκομόδοντες *'Αχαιοί'.*

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ κόμητος *κομά-յω-άω-*, -ῶ.

Κομίζω (= φέρω), πρτ. ἐκόμιζον, μελ. κομιῶ, ἀορ. ἐκόμισα, πρκ. κεκόμικα. Μεσ. (= λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, ἀνακτῶμαι) καὶ παθ. κομίζομαι (= μεταφέρομαι, ταξιδεύω διὰ ἔηρᾶς ἢ θαλάσσης), πρτ. ἐκομίζομην, μεσ. μελ. κομισθῆμαι, παθ. μελ. καὶ δῶς μεσ. κομισθήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐκομισθάμην, παθ. ἀορ. καὶ δῶς μεσ. ἐκομίσθημην, πρκ. κεκόμισθαι, ὑπερος. -ἐκεκομίσμην. Παραγ. κομιστής, (-τήρ), κομιδὴ = ἐπιμέλεια, φροντίς, συγκομιδή, κόμιστρα (τά), κομιστός, ἀσυγκόμιστος, δυσ-μετα-κόμιστος, κομιστέον.

Σημ. Θεμ. κομιδ-, ἔξι οδι προσλήψει τοῦ προσφυμ. ἡ κομιδ-ίω, κομιζώ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. περός, σύν, διά, διάν, κ.ἄ. Ἐκκομίζω = κομίζω ἔξι, κατακομιζώ = φέρω κάτω, ἐπαναφέρω, ἀνακομιζώ = φέρω ἐπάνω. Τὸ ἐπίρρο. κομιδῆ = ἐπιμελῶς, ἀκριβῶς, ἐντελῶς.

Κομπάζω (= καυχῶμαι, μεγαλαυχῶ), μελ. κομπάσω, ἀορ. ἐκόμπασα, (ποιητ.). Παθ. κομπάζομαι (= φημίζομαι), (ποιητ.). Παραγ. κομπαστής (ἔξι οὐ κομπαστικός), κομπασμός, κόμπασμα.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ κόμπους (ὅπερ ἐκ τοῦ κόπτω μετ' ἔρρινου εἰς τὸ θέμα, πρβλ. κόπτω-κόπος καὶ κόμπος, λέπυρον καὶ λέμβος, τάφος καὶ θάμβος), προσλήψει τῆς καταλήξ. -άξω κατὰ τὸ ἀγοράζω, δοξάζω κ.τ.λ. Ἐκ τῆς αυτῆς λέξεως καὶ τὸ κομπάζω—ῶ, διπερ παρ' Ἀττικ. πεζογραφ. μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. (ἐπικομπῶ καὶ τῷ μεσ. ἐνεστ. κομποῦμαι). Περιφρ. κόμπω χρῶμαι. Συνων. ἐπαλόρομαι, ἀλαζονεύομαι, μέγα φρονῶ.

Κομψεύω (= δύμιλῶ περὶ τινος κομψῶς. λεπτολογῶ), (ποιητ.). Παρ' Ἀττικ. δῶς ἀποθ. μετ. ἐνεργ. διαθ. κομψεύομαι (= πράττω ἢ λέγω τι κομψόν), μεσ. μελ. κομψεύσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐκομψεύσαμην, πρκ. κεκόμψευμαι. Παραγ. κομψεία, κόμψευμα.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ κομψὸς (= εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένος, ἐπίχαρις, γλυσφυρός, πνευματώδης) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ένω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.).

Κονιάω—ῶ (= ἀσβεστώνω), ἀορ. ἐκονίασα. Μεσ. κονιῶμαι, (μτγν.), παθ. πρκ. κεκονίαμαι, (μτγν.). Παραγ. κονιαστής, κονίασις, κονίαμα, κονιατός = ἀσβεστωμένος ἢ μὲ πίσσαν ἀλητικόν.

Σημ. 1. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ κονία (ὅπερ=1) σκόνη, κονιορτός, 2) λεπτὴ κόνις, ἦν ἐπέρραινον ἐπὶ τὰ σώματα τῶν παλαιστῶν, καὶ 3) δσβεστος, τίτανος (γύψος). Συνων. τῷ μεσ. τιτανόμαι—οῦμαι.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ κόνιες τὸ (κονίσ-ίω) κονῖω = κονιζώ, οὖ παρ' Ἀττ. πεζογρ. μόνον δ μεσ. ἀορ. ἐν τῷ ἀπαρ. ἐγκονίσασθαι (= κυλίεσθαι εἰς τὴν κόνιν μετά τὸ ἀλειψμα). Παραγ. κονιστρα, κονιστήριον, ἀκονιτί.

Κονίω, βλ. κονιῶ, σημ.

Κόπτω (= κτυπῶ, κόπτω εἰς τεμάχια), πρτ. ἐκοπτον, μελ. κόψω, ἀορ. ἐκοψα, πρκ. -κέκοψα καὶ ποιητ. κέκοπα. Παθ. κόπτομαι (= πλήττω ἐμαυτὸν ἔνεκα θλίψεως) καὶ παθ. κόπτομαι, πρτ. ἐκοπτόμην, μεσ. μελ. κόψομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. μελ. β' κοπήσομαι (συγ-), μεσ. ἀορ. α' ἐκοψάμην, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. β' ἐκόπην, πρκ. κέκομαι,

ύπερσ. -έκέκοπτο, (ἀπ-), τετελ. μελ. κεκόψομαι, (κατα-). Τὸ μεσ. καὶ κατ' ἀνάλυσιν: κόπτω ἔμαυτὸν (=ἐνοχλῶ, καταπονῶ ἔμαυτόν). Παραγ. κοπή (καὶ σύνθ. διακοπή, περικοπή), κοπίς, κόπμα, κόπτης καὶ κοπιήρ, κοπάς (=κλαδευμένη ἐπὶ ἐλαίας ἢ συκῆς), κομμὸς=θρῆνος, κοπετός, κόπανον, κοπτός, κοπτέος.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ πεποιημ. θεμ. κοπ-, (πρβλ. κοπή), ἐξ οὐ προσλήψει τοῦ τ (βλ. σελ. 143 α' καὶ σημ. 4) κόπ-τω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: περό, κατά, διά, ἀπό, κ. ἄ. Ἀντικόπτω=ἀντικρούω, ἀπωθῶ, ἔκκοπτω=ἀποκόπτω, ἔξολοθρεύω. Συνων. τέμνω, κρούω, πατῶ, τύπτω, κ. ἄ.

Κερέννυμι (=χυρταίνω, ἵκανοποιῶ, πληρῶ τινά τινος), (μτγν.), μελ. κορέσω, (‘Ηροδ.), ἀρ. ἔκθρεσα, (ποιητ.). Μεσ. κορέννυμαι, (ποιητ.), μεσ. μελ. κορέσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. κορεσθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἔκορεσάμην, (ποιητ.), παθ. ἀρ. ἔκορεσθην, (ποιητ.), ποκ. κεκρόσομαι (ὅ μόνος παρὰ τοῖς δοκίμοις τῶν Ἀττικ. πεζογρ. ἀπαντῶν χρόνος), τετελ. μελ. κεκορήσομαι, (μτγν.). Παρ' Ἀττικοῖς τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ πίμπλημι καὶ πληρῶ. Παραγ. κορεστός, ἀκόρεστος, ἀψίκορος (ἀπομαι, κόρος)=δι ταχέως κορεννύμενος.

Σημ. Θεμ. κορε(σ)- (κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀμφιέ-συν-μι, ἀμφιέννυμε σβέσ-νυ-μι, σβέννυμε), ἐξ οὐ προσλήψει τοῦ προσφυμ. -νυ, κορέσ-νυ-μι, κορέννυμε. (Αρχ. θεμ. κορ-, πρβλ. κόρ-ος, προσ-κορής = 1) δι προξενῶν κόρων, δηδής, 2) κεκορεσμένος). Περιφρ. κόρον ἔχω.

Κορέω-ῶ (=σκουπίζω). παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἢ μτχ. κορῶ. Παραγ. κόρηθρον = σκούπα, κόρημα, νεω-κόρος (ἔξ οὐ νεω-κορῶ).

Σημ. Θεμ. κορ-, κόρος = σάρωθρον.

Κοσμέω-ῶ (=τακτοποιῶ, κυβερνῶ, στολίζω). Ὁμαλόν. Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν: κοσμῶ ἔμαυτόν. Παραγ. κοσμητής, κοσμήτωρ, κόσμησις, κόσμημα, κοσμητέος.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ κόσμος. ‘Ο ἐνεργ. ύπερσ. εἶναι μτγν., δι δὲ παθ. ἀρ. λαμβάνεται καὶ ὡς μέσος. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: κατά, ἐπί, διά, συνδια-. Περιφρ.: κόσμος εἴμι τινι, ἔστι μοι τι ἐν κόσμῳ, τοῦ δὲ παθητ. κόσμου τυγχάνω.

Κοτταβίζω (=παίζω τὸν κότταβον, Σικελικὴν δηλ. παιδιάν, λίαν συνήθη ἐν τοῖς συμποσίοις τῶν νέων ἐν Ἀθήναις), (ποιητ.), μελ. καταταβίω, (μτγν.), ἀρ. ἔκοτταβίσα (ἀπ-). Παραγ. κοτταβίσις, κοτταβι-σμός.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ κότταβος προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Ἀποκοτταβίζω=χύνω μεθ' ὅρμης τὸ ύπολειπόμενον ἐν τῷ ποτηρίῳ ύγρον, ὁστε πίπτον τὸ ἀποτελέση ήχον, ὡς ἐποίουν ἐν τῇ παιδιᾷ τοῦ κοττάβου.

Κουφίζω (ἀμτβ=είμαι κούφος, ἔλαφρός, ὡς μτβτ.=ἀνακουφίζω τινά), πρτ. ἔκουφρίζον, μελ. κουφιῶ, (ποιητ.) ἀρ. ἔκουφρίσα. Παθ. κουφίζομαι (=ἀνυψοῦμαι; ἀνακουφίζομαι), μεσ. μελ. ὡς παθ. κουφιοῦμαι, (μτγν.), παθ. μελ. κουφισθήσομαι, (ποιητ.), παθ. ἀρ. ἔκουφρισθη, ποκ. κεκούφισμαι, (μτγν.). Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: ἀνακουφίζεται ἔμαυτόν. Παραγ. κουφιστήρ, κούφισις, κουφισμός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κοῦφος (πρβλ. τὸ νεοελλην. κούφιος) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ὀνταλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Ἐπικουφίζω = ἔλαφρώνων ἀνακουφίζω, ὑποβαστάζω.

Κρᾶξω (= ἔχβάλλω κραυγάνω), (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. κράξω, (ποιητ. καὶ μτγν.), τετελ. μελ. ὡς ἐνεργ. κεκράξομαι, ἀορ. α' ἔκραξα, καὶ μτγν. (παρὰ τοῖς Ο') ἐκέραξα, (πρβλ. «Κύριε ἐκέραξα πρός σέ...»), ἀορ. β' ἔκραγον καὶ μτγν. ἐκέραγον, πρκ. κέκραγα, ὑπερσ. ἐκέράγειν. Παραγ. κεκράκτης, κεκραγμός, κέκρασμα, κραυγή.

Σημ. 1. Θεμ. πεποιημ. κρα-, κραF-, κραFγ-, (πρβλ. κραυγή), ἔξ οὗ δὲ ἐνεστ. κρᾶγγω, κρᾶξω. 'Ο πρκ. δὲν δασύνει τὸν χαρακτῆρα, κατά τὸ πλεῖστον δὲ εἶναι ἐν χρήσει ἀντὶ τοῦ λίαν σπανίως ἀπαντῶντος ἐνεστῶτος. Ἐγκράξω (= κράξω μεγαλοφώνως πρός τινα, ίδιως μετά θυμοῦ), ἀναφωνῶ, βοῶ, κραυγάζω.

Σημ. 2. Τὸ κραυγάζω παρ' Ἀττικ πεζογρ. μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ τῷ ἀορ. ἐκραύγασα. Περιφρ. κραυγὴν ποιῶ, κραυγῆν χρῶμαι.

Κρατέω—ῶ (= βασιλεύω, κυβερνῶ, είμαι κύριος τινος, νικῶ, πιάνω). Τὸ ἐνεργ. διμαλόν. Παθητ. κρατοῦμαι, πρτ. ἐκρατούμην, παθητ. μελ. κρατηθήσομαι, παθ ἀορ. ἐκρατήθην, παθ. πρκ. κεκράτημαι καὶ ὑπερσ. κεκρατημένος ἦν. Παραγ. κρατητής (ἔξ οὗ κρατητήριον), κράτησις, ἐπικρατητέον.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κράτος (κράτος = ισχύς, δύναμις). Κρατέσω, -έω, -ῶ. Ἀρχικ. θεμ. κρατ- = ἐκτελῶ, αὐτοκράτωρ, κρεί-ων, κ. ὄ.). Ἐκ τῶν τύπων τοῦ θεμ. κρατ- καὶ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπικοῦ καρετ-, τὰ κάρτα, κρατὺς (= ισχυρός), κρατύνω, καρτύνω, κρατερός—καρτερός, κραταιός. Συνων. ἀνάσσω, (ποιητ.) ἡγεμονεύω, νικῶ, περιγίγγομαι.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ μεμονωμένου ὑπερθετικ. τοῦ ἐπιθ. κρατύς, κράτιστος, προσλήψει τῆς καταλήξ. -ένω τὸ κρατιστεύω (= είμαι ισχυρότατος, νικώ). Συνων. κυβερνῶ, κρατιστεύω ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογραφ. μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ τῷ ἀορ ἐκρατιστεύω.

Κρατιστεύω, βλ. κρατῶ σημ. 2.

Κρατύνω (= ἐνισχύω, σκληρύνω, διοικῶ), πρτ. ἐκράτυνον, ἀορ. ἐκράτυνα. Μεσ. κρατύρομαι (= ἐνισχύομαι, γίνομαι ισχυρός), μεσ. ἀορ. ἐκρατυνάμην, παθ. ἀορ. ἐκρατύνθην, ('Ηροδ.), Παραγ. κρατιντήρ, κρατυντικός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. κρατὺς (= ισχυρός, δυνατός) (βλ. βαθύνω, σημ.). Ἐπικόδις τύπος καρετύνω (βλ. κρατῶ, σημ.).

Κρουγάζω, βλ. κράξω, σημ. 2.

Κρέμαμαι (= είμαι κρεμασμένος) τὸ δ. λαμβάνεται ὡς πρκ. τοῦ κρεμάννυμαι, πρτ. ὡς ὑπερσ. ἐκρεμάμην, (ἐκρέμω, ἐκρέματο, κλπ.), μεσ. μελ. ὡς παθητ. κρεμήσομαι, (ποιητ.).

Σημ. Τὸ δ. είναι συγκεκομένος τύπος τοῦ παθητ. κρεμάννυμαι. 'Η δριστ. κρέμαμαι (-σαι, -ται, κλπ.) κατά τὸ ίσταμαι. ('Ο τύπος κρεμᾶται, ποιητ. ἐκ τοῦ κατά μετάστασιν εἰς τὰ -ω, κρεμάσμαται -δωμαι). 'Υποτ. κρέμωμαι, (μτγν.), εὔκτ. κρεμαίμην, (ποιητ.). Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. τοῦ κρέμαμαι ἀπαντᾶ μόνον ἡ δριστ. καὶ ἡ μτχ. κρεμάμενος. 'Ἐπικρέμαμαι = κρέμαμαι ἀνωθεν καὶ μτφρ. ἐπίκειμαι, ἐπαπειλῶ. 'Ἐπικρέμαμαι =

προσκολλώμαι εἰς τι καὶ δὲν θέλω ν' ἀποχωρισθῶ αὐτοῦ (Βλ. *κρεμάννυμι*),

Κρεμάννυμι καὶ (μτγν.) κρεμανύω καὶ κρεμάω ὡ (==κρεμῶ, ἀναρτῶ), μελ. ποιητ. κρεμῶ καὶ κρεμάσω, ἀρ. ἐκρέμασα. Παθ. κρεμάννυμαι (καὶ μεσ. ἐπι-), παθ. ἀν. ἐκρεμάσθην, πρκ. κρέμαμαι (βλ. τὸ ὅ.) καὶ (μτγν.) κεκρέμασμαι. Παραγ. κρεμαστήρ, κρέμασις, κρεμασμός, κρέμασμα, κρεμάσθρα, κρεμάστρα, κρεμαστός.

Σημ. Θεμ. *κρεμαῖσθαι*- (κατ' ἀναλογίαν τῶν -εσ γυμι, ἔννυμι, σφέσ-νυ-μι, σφέννυμι), ἐξ οὗ κρεμάσ-νυ-μι, κρεμάννυμι. (*Πλ[ί]ζα κρεμ-*, πρβλ. τὸ ποιητ. κρημνός, κρήμνημι καὶ τὸ μτγν. κρημνῶ ὡς καὶ τὸ *κρέμαμαι*). Ἀνακρεμάννυμι=κρεμῶ ἐκ τινος, κάμνω τι νὰ ἔχαρτάται ἐκ τινος, ἐπικρεμάννυμι=ἐπικρεμῶ. Συνάν. ἀρτάω—ῶ.

Κρημνίζω (= δίπτω κατὰ κεφαλῆς, γκρεμίζω), (μτγν.), ἀρ. -ε-. κρήμνισα (κατ-). Παθ. — κρημνίζομαι (κατα-) (= δίπτομαι πρὸς τὰ κάτω), παθ. ἀρ. -ἐκρημνίσθην (κατ-), πρκ.- κεκρήμνισμαι (κατα-). Παραγ. κρήμνησις, κρημνισμός, κρημνιστός.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ κρημνός (Βλ. *κρεμάννυμι*, σημ.) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογ. (Βλ. ἀθροίζω, σημ.). Περιφρ. κατὰ κρημνῶν ἐπίτω τινά· περιφρ. τοῦ μεσ. κατὰ κρημνῶν ἄλλομαι· τοῦ παθητ. κατὰ κρημνῶν ἐπίτομαι.

Κρῖνω (= χωιζω, ἐκφέρω, κρίσιν, ἀποφασίζω, δικάζω), πρτ. ἐκρινοῦν, μελ. κρινῶ, ἀρ. ἐκρῖνα, πρκ. κέκρικα. Παθ. κρίνομαι καὶ μεσ. (δια-), παθ. ποτ ἐκρινόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. κρινοῦμαι, (ὡς μεσ. διακρινοῦμαι), παθ. μελ. κριθήσομαι, μεσ. ἀρ. -ἐκρινάμην, παθ. ἀρ. ἐκρίθην, πρκ. κέκριμαι, παθ. ὑπερσ. -ἐκεκρίμην. Το μέσ. καὶ κατ' ἀνάλυσιν: ἀνακρίνω ἐμαυτόν. Παραγ. κρίτης, κρίμα, κριτός, ἀκρίτος, πρόκριτος, ἔγλωττος, κριτέον, ἐγκριτέον, κρίσις (ἐξ οὗ κρίσιμος).

Σημ. Θεμ. *κρι-* (πρβλ.: *κρι-τής*, λατιν. *cereño*, *cerevi* κ.λ.π.) καὶ *κριει-* προσλήψει τοῦ προσφυμ. ν. Ἐκ τοῦ θεμ. *κρι-* σχηματικό. Ὁ ἐνεργ. πρκ., δ παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. καὶ δ παθ. μελ. καὶ ἀρ. Ο ἐνεστ. Ὁ τοῦ *κρι-* προσλήψει τοῦ j (βλ. σελ. 15, β. 1) (κριν-ώ, κρίνω, κρῖνω). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. πρός, ἀνά, ἀπό, ἐκ, διά, ἐπί, κ. δ. *Προκρίνω*=ἐκλέγω κατὰ προτίμησιν, κρίνω ἐκ τῶν προτέρων, ἀποκρίνω=ἀποχωρίζω, ἐκλέγω, ἀπορρίπτω. Πασ. *ἀποκρίνομαι*=ἀποχωρίζομαι, μεσ. *ἀποκρίνομαι*=ἀπαντῶ εἰς ἐρώτησιν ἢ κατηγορίας. Περιφρ. *κρίσιν* ποιῶ τινι=δικάζω τινά, κρίσιν ἔνιστααι=δίκην παρασκεύαζω, κρίσιν ἔχω τοιαύτην=λαμβάνω ἐκβασιν. Παθητ. *κρίσεως* τυγχάνω.

Κρεύω (= κτυπῶ, δοκιμάζω, συγκρινόω), πρτ. ἐκρουνοῦν, μελ. κρούσω (παρ. ³Αττικ. πεζογρ. ἐπι-), ἀρ. ἐκρουνσα, παρακ. κέκρουνα, ὑπερσ. ἐκεκρουύειν. Μεσ καὶ παθ. κρούνομαι, πρτ. ἐκρουνόμην, μεσ. μελ. -κρούσομαι, μεσ. ἀρ. ἐκρουνόμην, παθ. ἀρ. -ἐκρουνόθην, πρκ. -κέκρουσμαι καὶ κέκρουμαι, ὑπερσ. -ἐκεκρουύσμην (παρ.). Τὸ μεσ. αὐτοπαθὲς κατ' ἀνάλυσιν: ἐκκρουύω ἐμαυτόν. Παραγ. κρούσις, κροῦ(σ)μα, παρακρουσίς, κρουσμός, κρουστός.

Σημ. Θεμ. *κρουσ-* (πρβλ. *ἐκρουύσθην*), ἐξ οὗ ἐνεστ. (κρούσ-ώ), *κρουύω* (βλ. καὶ ἀκούω. σημ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. πρός, περί, ἐκ, διά, κ. δ. *Ἐκκρουύω*=κρούων ἐκβάλλω τι, ἀπωθῶ, ἀναβάλλω διὰ προφάσεων, *κατακρουύω*=ἔμπηγνύω, κτυπῶ δυνατά, *παρακρουύω*=ἔκαπατῶ (πρβλ. καὶ *κρουσιμετρῶ*=κρούων τὸ μέτρον τοῦ σίτου ἔκαπατῶ κατά

τὴν μέτρησιν). Ἀγακρούομαι περύμηγαν=δπισθοχωρῶ διὰ τῆς πρύμνης. Συνων. κροτῶ ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ συγκρούω, κόπτω (ἐπὶ θύρας), πατάσσω.

Κρύπτω, πρτ. ἔκρυπτον, μελ. κρύψω (παρ² Ἀττικ. πεζογρ. κατα-), ἀορ. ἔκρυψα, β' ἔκρυψον, (μτγν.), πρκ. β' κέκρυψα, (μτγν.), ὑπερσ. ἔκεκρύψειν, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. κρύπτομαι, πρτ. ἔκρυπτόμην, μεσ. μελ. κρύψομαι, (παρ² Ἀττικ. πεζογρ. ἀπο-, συγ-), παθ. μελ. β' κρυβήσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. ἀορ. α' ἔκρυψαμην, β' ἔκρυψόμην, (μτγν.), παθ. ἀορ. α' ἔκρυψθην, β' ἔκρυψθην, (μτγν.) καὶ ἔκρυψην, (ποιητ.), πρκ. κέκρυψμαι, ὑπερσ. κεκρυψμένος ἦν, τετελ. μελ. κεκρύψομαι, (μτγν.). Παραγ. κρύψις, κρύψα, (ἔξι οὖν κρυψαῖς καὶ κρύφιος=κεκρυμμένος), κρύβδα, κρύβδην, κρυπτίνδα, κρυπτός (πρβλ. τὸ κρυπτὸν τῆς Πολιτείας=ό μυστικὸς χαρακτήρ τῶν Σπαρτιατικῶν διατάξεων), κρύπτη.

Σημ. Θεμ. κρυψ- ἥ κρυψ- (πρβλ. κρύβδην) συγγενές τῷ καλυψ- (βλ. 14,3 α') ἥ καλυψ- (βλ. καλύπτω). Ὁ ἐνεστ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. τ (βλ. σελ. 14,3, α') καὶ τροπή τοῦ β' ἥ φ εἰς τὸ δύμψον ψιλὸν π (κρύψτω, κρύψτω). Ἐκ τοῦ κρύπτω τὸ σπαν. κρυπτεύω (ώς ἀμτβ.=κρύπτω ἔμαυτόν), ἔξι οὖδε κρυπτεία=κρυψία ἀποστόλη, εἰς ἣν ὑπεβάλλοντο οἱ νέοι τῆς Σπάρτης. Τὸ κρύπτω σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, σύν, κατά, κ. ἄ. **Κατακρύπτω**=κρύπτω ἐντελῶς. Τὸ συνων. καλύπτω σημαίνει ἀπλῶς σκεπάζω. Τὸ κρύπτω=φυλάκτω τι κεκαλυψμένον ἐπὶ σκοπῷ ἀποκρύψεως. Παράλληλος τύπος τὸ μτγν. κρυπτίδω.

Κτάσμαι—ῶμαι (=ἀποκτῶ), μεικτὸν ἀποθετ., πρτ. ἔκτάμην, μεσ. μελ. κτήσομαι, παθ. μελ. μετὰ παθ. διαθ. κτηθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἔκτησάμην, παθ. ἀορ. μετὰ παθ. διαθ. ἔκτήμην, πρκ. μετ. ἐνεργ. καὶ σπαν. παθ. διαθ. κέκτημαι ἥ ἔκτημαι, (ὑποτ. α' ἐνικ. κεκτῶμαι, γ' ἐνικ. κεκτήται, β' πληθ. κεκτῆσθε, εὐκτ. κεκτήμην καὶ ποιητ. κεκτώμην, -ῆσο, -ῆτο, κεκτήμεθα), ὑπερσ. ἔκεκτήμην καὶ κεκτημένος ἦν, τετελ. μελ. κεκτήσομαι καὶ σπαν. ἔκτήσομαι. Παραγ. κτήτωρ, κτῆσις, κτῆμα, κτέανον (=κτῆμα, κτῆνος), κτητός, ἐπίκτητος, κτητέος -ον.

Σημ. Θεμ. κτα-, κτη-. Ἡ βίζα ἴσως συγγενής τῇ κτι- τοῦ κτίζω. Ὁ πρκ. κέκτημαι ἀναδιπλασ. ἀνωμάλως (πρβλ. πί-πτω, θεμ. πτω, πέ-πτω-κα). Ὁ αὐτὸς χρόνος σχηματίζει τὴν ύποτακτ. καὶ τὴν εύκτ. οὐχὶ περιφραστικῶς. Ὁ τύπος ἔκτημαι διφελεται λίσσως εἰς ἔξαφάνισν τοῦ κατ' ἀναδρομικὴν ἀνομοίωσιν. (βλ. Ἰω. Σταμ. Γραμμ. τῆς Ἀρχ. § 31). Ἐν τῷ ἐνεστ., πρτ., μελ. καὶ ἀορ. τὸ ἔ. σημαίνει ἀποκτῶ δι' ἐμαυτόν, πορίζομαι, ἐν δὲ τῷ πρκ. καὶ ὑπερσ. καὶ ἐν τῷ μελ. κεκτήσομαι σημαίνει ἔχω ἀποκτήσει, δηλ. ἔχω ὑπὸ τὴν κατοχῆν μου (ἀντιθ. χρώμαις πρβλ. «ἄ χρήματα καὶ κτωμένους εὐφράλειν καὶ κεκτημένους... ποιεῖ ζῆν. Ξενοφ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσεων: πρόσ, κατά, ἀνά, κ. ἄ. **Κατακτῶμαι**=ἔχω ὑπὸ τὴν πλήρη κατοχῆν μου (τὸ κατακτῶ νεωτ.), ἀνακτῶμαι=λαμβάνω πάλιν, κερδαίνω τὴν εὕνοιάν τινος. Περιφράσεις: κτητός τινος ποιοῦμαι. Ὡς παθητ.: κτητός είμι, ἔχω τὴν κτῆσιν.

Κτείνω (=φονεύω), πρτ. ἔκτεινον, μελ. κτενῶ, ἀορ. ἔκτεινα καὶ β' ἔκτανον, (ποιητ. καὶ παρὰ Ξενοφ.), πρκ. β' (ἀπ)έκτονα καὶ μτγν. ἀπέκταγκα, ἀπέκτονηκα, ὑπερσ. (ἀπ)έκτονειν καὶ ἀπέκτονώς ἦν. Παθ.

παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον δ πρτ. ἔκτεινόμην, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τοῦ θυγῆσκω, (ἀποθηγῆσκω) ὑπό τινος. Παρὰ μγν. ἀποκτείνομαι, παθ. ἀορ. ἔκτανθην καὶ ἀπεκτάνην, ἀπαρ. πρκ. ἀπεκτάνθαι. Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν: κτείνω καὶ ἀποκτείνω ἐμαυτόν. Παραγ. κτόνος, ἀνδροκτόνος, μητροκτόνος, ἀνδροκτασία (πρβλ. αὐτοκτονῶ, ποιητ.).

Σημ. Θεμ. κτεν-, ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν κτεν- (πρβλ. κτανεῖν). Ἐκ τοῦ κτεν- προσλήψει τοῦ j, (κτεν-γω, κτένων), κτείνω. Ἐτέρος τύπος ἀπο-κτέν-νυμι. Παρὰ τοῖς Ἀττικ. πεζογρ. συνηθέστερον τὸ ἀποκτείνω, ἀποθηγῆσκω. Ὁ τύπος ἀποκτίν-νυμι (πρτ. ἀπεκτίννων καὶ σπαν. ἀπεκτίννυνον) συνηθέστ. παρὰ Πλάτωνι. Τὸ κατακτείνω σπαν. παρὰ πεζογρ. Συνων. θανατῶ, κατακαιίω, φονεύω.

Κτίζω, πρτ. ἔκτιζον, μελ. κτίσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἔκτισα, πρκ. μτγν. κέκτικα καὶ ἔκτικα. Πιθητ. κτίζομαι, πρτ. ἔκτιζόμην, παθ. μελ. κτισθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἔκτισθην, πρκ. ἔκτισμαι. (Η-ροδ., μτγν.). Παραγ. κτίστης, κτίσις, κτίσμα, κτιστός, ἀκτιστος, νεό-κτιστος.

Σημ. Θεμ. κτε- (πρβλ. ἀμφι-κτί-ονες, αὐτό-κτιστος), ἔξ οὖ προσλήψει τῆς καταλήξ -ζω κατ' ἀναλογίαν κτίξω (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Ἄναλογ. θεμ. κτιθ-. Ὁ μελ. σχηματίζεται κανονικῶς καὶ οὐχὶ συνηρημ., διότι τὸ δ. εἶναι δισύλλαβον.

Συγκτίζω=βοηθῶ ἢ συνεργῶ εἰς κτίσιν πόλεως. Συνων. δέμω (ποιητ. καὶ μτγν., παρὰ δὲ τοῖς Ἀττ. πεζογρ. ἐν τῷ μεσ. ἀρ. ἔδειμάμην καὶ τῷ πρκ. δέδμημαι· πρβλ. οἰκο-δόμος), ἐδρύω.

Κτυπέω-ῶ (=παταγῶ, κροτῶ, ἀντηχῶ), ἀορ. α' ἔκτυπησα, (ποιητ.) καὶ β' ἔκτυπον, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἔκτυπήθην, (μτγν.). Παραγ. κτυπητής, κτύπημα.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ κτύπος. Θεμ. κτυπε-, ἔξ οὖ κτυπέ-γω, -έω, -ῶ. Συνων. ἥχῶ, κροτῶ.

Κυβερνάω-ῶ (=διευθύνω πλοῖον ἢ ἄρμα, διοικῶ, κυβερνῶ), πρτ. ἐκυβέρνων, μελ. κυβερνήσω, ἀορ. ἐκυβέρνησα. Παθητ. ἐνεστ. κυ-βερνῶμαι. Παραγ. κυβερνήτης (ἔξ οὖ κυβερνητικός), θηλ. κυβερνήτις, -ιδος, κυβερνητήρ, κυβέρνησις, κυβερνήτεον.

Σημ. Τὸ κυβερνάω-ῶ κατ' ἀνομοίωσιν (βλ. σελ. 23, ὑποσημ.) ἔκ τοῦ κυμερνάω-ῶ (πρβλ. τὸ αἰολ. κυμ-ερνήτης· ἔκ τούτου τὸ λατιν. gubernio, gubernum, ἔκ οὖ τὸ νεοελλην. κοινβέρνο). Πιθανῶς ἔκ τοῦ κύμβη (=λέμβος, καὶ ἐρ-, ἔξ οὖ τὸ δι-ήρ-ης, ἐρ-έ-της). Συνων. σατραπεύω, κρατῶ.

Κυβερνώ (=παίζω τοὺς κιύβους καὶ μτφρ. διακινδυνεύω, ἀποτολ-μῶ), ἀορ. (κατ')εκύβευσα (=ἔχασα τὴν περιουσίαν μου ἐν τῇ κυβείᾳ), παθ. ὑπερσ. (κατ')εκύβευτο. Παραγ. κυβευτής, κυβεία, κύβευμα.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ κύβος (λατιν. cubus, -us), προσλήψει τῆς καταλήξ -ένω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορένω, σημ.). Τὸ κυβίζω (=ποιῶ τι εἰς σχῆμα κύβου), μτγν. Συνων. ἀρτιάζω (δπερ ἔκ τοῦ τὸ ἀρτιος)=παίζω τὰ μονά ἢ ζυγά, ἀστραγαλίζω, πεττεύω=παίζω τοὺς πεσσούς.

Κυβιστάω-ῶ (=κάμνω κυβιστήματα, δηλ. τοῦμπες), πρτ. ἐκυ-βίστων, μελ. κυβιστήσω, (ποιητ.), ἀορ. ἐκυβίστησα. Παραγ. κυβιστήρ, κυβιστησις, κυβιστήμα.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ κύβη (=κεφαλή). Βλ. κύπτω, σημ.

Κυκάω—ῶ (=ἀνακατώνω, ταράσσω), πρτ. ἐκύκων (ποιητ.), μελ. κυκήσω, (μτγν.). Παθ. κυκῶμαι. Παραγ. κυκητής, κυκεία, κύκησις, κύκημα, κυκεών=ποτὸν ἐκ διαφόρων οὖσιν καὶ μτγν. πᾶν μῆγμα, ἀνακάτωμα.

Σημ. Θεμ. κυκ-, ἔξ οὖς κυκ-άω, -ῶ. Ἀνακυκῶ, μτγν.=ἀνακατώνω. Συγκυκῶ=έμβάλλω εἰς σύγχυσιν, συνταράσσω. Συνων. ταράσσο(ττ)ω.

Κυκλόω—ῶ (=περικλείω, περιβάλλω), μελ. κυκλώσω, πρκ. κεκύκλωκα, ἄπαντα ποιητ. καὶ μτγν. Μεσ. καὶ παθ. κυκλοῦμαι, μεσ. πρτ. ἐκυκλούμην, μεσ. μελ. κυκλώσομαι, παθ. κυκλωθήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐκυκλωσάμην, παθ. ὀορ. ἐκυκλώθην, πρκ. κεκύκλωμαι. Παραγ. κυκλωτις, κύκλωμα, κυκλωτός,

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κύκλου, ἔξ οὖς καὶ τὸ κυκλέω (=περιστρέφω ἐν εἴδει κύκλου, μεσ. δὲ=στρέφομαι κύκλῳ, περιφέρομαι). Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἄπαντωσιν δὲ ένεργ. ένεστ. κυκλέω-ῶ, δ μεσ. κυκλοῦμαι καὶ ἀμεσ. πρτ. ἐκυκλούμην.

Κυκλέω—ῶ, βλ. κυκλόω—ῶ, σημ.

Κυλίνδω καὶ συνηθέστ. παρὰ πεζογρ. κυλινδέω—ῶ (=κυλίω τι), πρτ. ἐκύλινδον, μελ. κυλινδήσω, (μτγν.), ἀορ. ἐκύλισα, (ποιητ.). Μεσ. κυλίνδομαι καὶ καλινδοῦμαι καὶ μτγν. κυλινδοῦμαι, πρτ. ἐκαλινδούμην, μελ. κυλίσομαι, (προ-), (μτγν.), παθ. μελ. -κυλιοθήσομαι, ποιητ., μεσ. ἀορ. -ἐκυλισάμην, (ἔξ-), (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐκυλίσθην, (ἔξ-) καὶ μτγν. ἐκυλινδήθην, πρκ. κεκύλισμαι, (κατα-), ὑπερσ. ἐκεκυλίσμην. Παραγ. κυλίνδυσις=τὸ κυλίεσθαι, συνεχῆς ἐξάσκησις, κυλίστρα, κύλινδρος, κύλισμα, κύλισις, κυλιστός.

Σημ. κυλίνδ-, κυλινδ-ε- καὶ κυλιγδε-. Ὁ παθητ. μελ., δ παθητ. ἀορ. καὶ δ παθ. πρκ. σχηματίζονται ἐκ θεμ. κυλίνδ-. (Πρβλ. ἐ-κυλίνδ-θη-ν, ἐ-κυλίνσ-θη-ν. ἐκυλίσθην κατ' ἀποβολὴν τοῦ καὶ ἀναπληρ. ἔκτασιν). Ποιητ. καὶ μτγν. τύπος τὸ κυλίω, ἔξ οὖς οἱ παράγωγοι χρόνοι τοῦ κυλίνδω (πρβλ. ἀορ. ἐκύλισα κλπ.). Σύνθετον μετά τῶν προθεσ. ἐπί, περί, σύν. Συνων. ἀλίνδω, ποιητ.

Κυμαίνω (=ὑψοῦμαι εἰς κύματα, ἐξογκοῦμαι), πρτ. (ἔξ)εκύμαινον, τὰ δὲ λοιπὰ κυμαῖν, ἐκύμηνα, ποιητ. καὶ μεταγεν. Παραγ. κύμανοις, ἀκύμαντος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κυματοῦ κατ' ἀναλογίαν τῶν πρωτοθέτων εἰς -αίνω (ἥτοι τῶν μαραίνω, φαίνω κλπ.).

Κύπτω (=κλίνω πρός τὰ ἐμπρός, σκύβω), πρτ. ἐκυπτόν, (ποιητ.), μεσ. μελ. ὡς ένεργ. κύψομαι, (ἀνα-) καὶ μτγν. κύψω, ἀορ. ἐκύψα, -κέκυψα. Παραγ. κυφός=καμπούρης (ἀντιθ. λορδός), κυφος (τὸ)=κύρτωμα, θαμιστ. κυπτάζω (=ἐξακολουθῶν νὰ κύπτω, κύπτω καὶ περιεργάζομαι).

Σημ. Θεμ. κυβ- (κύβη=κεφαλή), κύβδα (=μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἐμπρός), ἔξ οὖς κυβ- προσλήψει τοῦ προσφυμ. τ καὶ τροπῆ τοῦ β εἰς τὸ δύμπονουν ψιλὸν π, κύπτω (λατιν. cubo=κατακέκλιμαι). Θαμιστ. κυπτάζω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: σύν, ἐπί, ἀνά, κ. δ. Ἐπικύπτω =κύπτω πρὸς τὰ κάτω, ἔγκυπτω=κύπτω ἐντὸς καὶ βλέπω, παρακύπτω =βίπτω πλάγια βλέμματα.

Κωλύω (= ἐμποδίζω) τὸ ἐνεργ. ὅμαλὸν ἄνευ ὑπερφ. Παθ. κωλύομαι, πρτ. ἐκωλυόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. κωλέσομαι, παθ. ἀρ. ἐκωλύθην, πρκ. κεκώλυμαι, τετελ. μελ. κεκωλύσομαι. Παραγ. κωλυτής, κώλυσις, κώλυμα καὶ κωλύμη, κωλυτός, ἀκωλύτως, κωλυτέον, διακωλυτέον.

Σημ. Θεμ. κωλῦ-. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: διά, ἀπό, κατά, ἐπί. **Διακωλύω** (= ἐμποδίζω, παρακωλύω), ἀποκωλύω (= ἀπωθῶ, ἀπαγορεύω νά τράξῃ τίς τι). **Κατακωλύω** (= κρατῶ ὅπισω, ἀναχαίτιζω τινά). Τὸ ν μακρὸν ἀείποτε πρὸ συμφώνου. **Περιφράσεις:** κωλυτής γίγνομαι τινός, κώλυμά είμι, κώλυμα ἔχω (= παρέχω), παρέχω τινά κωλυτήν τινι. Συνων. ἐμποδίζω, ἀποτρέπω, εἴργω, ἀπερύνω, κ. ἄ. Ἀντιθ. ἐάω -ω.

Κωμάζω (= περιέρχομαι ἐν εὐθυμίᾳ χορεύων καὶ ἄδων, εὐθυμῶ), πρτ. ἐκώμαζον, μελ. κωμάσω καὶ κωμάσομαι, (ποιητ.), ἀρ. ἐκώμασα, (ποιητ.), πρκ. κεκώμακα, (μτγν.). (Παρ³ Ἀττικ. πεζογρ. ἐπ-εισ-κεκώμακα). Παραγ. κωμαστής, κωμασία = πομπὴ ἢ παρέλασις εἰδώλων τῶν θεῶν.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ κῶμος προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω (βλ. λεξ. σημ.). **Ἐπικωμάζω** (= εἰσορμῶ που) μετά συνοδείας κωμαστῶν. **Ἐπεισκωμάζω** (= εἰσορμῶ που) ώς οἱ κωμάζοντες.

Κωμῳδέω—ῶ (= παριστάνω ἐν κωμῳδίᾳ, σκάπτω), ἀρ. ἐκωμῳδησα. Παθ. κωμῳδοῦμαι, πρκ. κεκωμῳδημαι (ἐν τῇ μτχ. τὰ κεκωμῳδημένα). Παραγ. κωμῳδημα, κωμῳδητέον, (δια)κωμῳδησις.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ κωμῳδὸς (κῶμος, ἀσιδός). Θεμ. κωμῳδε- (βλ. ἀσιοντῶ, σημ.). **Κῶμος** (= 1) φαιδρά πανήγυρις μετὰ μουσικῆς καὶ χοροῦ, «γλέντι», ήτις γινομένη ἐν ἡμέραις ἔορτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατέληγεν εἰς πομπώδη παρέλασιν τῶν διασκεδαζόντων ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀδόντων, χορευόντων καὶ παιζόντων, 2) ὥδη ψαλλομένη κατά τοισάρτην τινὰ πομπῆν.

Λ

Λαγχάνω (= λαμβάνω διὰ κλήρου ἢ παρὰ τῆς τύχης ἢ θεῶν ἀναλαμβάνω δημόσιον τι ὑπούργημα διὰ κλήρου, ἐνάγω εἰς δίκην), πρτ. ἐλάγχανον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. λήξομαι, ἀρ. β' ἐλάχον, πρκ. εἴληγχα καὶ λέλογχα, (ποιητ., Ἡροδ.), ὑπερσ. εἰλήχειν. Παθ. λαγχάνομαι, παθ. ἀρ. ἐλήχθην, πρκ. εἴληγμαι. Παραγ. λῆξις = κλήρωσις, λάχος καὶ λαχυδός (ἔξ ού τὸ νεοελλην. λαχνὸς [πρβλ. καὶ λαχεῖον] = μερίδιον), λῆκτέος.

Σημ. **Ἀρχικὸν θεμ. λεγχ-** (πρβλ. Ιων. καὶ ποιητ. λέ-λογχ-α, λόγχη), ἔξ οὗ λαγχ-λαχ-ληχ-. Οἱ ἐνεστ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. -αν-, λαγχ-άν-ω (βλ. σελ. 14, 3). Οἱ πρκ. ἀναδιπλασιάζεται διὰ τοῦ εἰς κατ' ἀναλογίαν τοῦ λαμβάνω εἰληφα (βλ. λαμβάνω, σημ.). **Λαγχάνω δίκην**, ώς Ἀττικ. νομικὸς δρος σημαίνει: λαμβάνω τὴν ἀδειαν νά παρουσιάσω ἀγωγήν. **Άντ'** αὐτοῦ λέγεται καὶ λῆξις ποιοῦμαι, οὖς παθ. λῆξις γίγνεται. Τὸ δ. συντίθεται μετὰ διαφόρων προθέσεων: διά, ἀντί, μετά, κ. ἄ. **Διαλαγχάνω** = διανέμομαι τι μετ' ἄλλου διὰ κλήρου, ἀπολαγχάνω (= ἀποτυγχά-

νω ἐν τῇ κληρώσει, λαμβάνω μερίδιον διὰ κλήρου). Ἐπιλαγχάνω (= λαγχάνω κατόπιν ἀλλού); Ἀντιλαγχάνω (= ἔγειρω δίκην ἐναντίον δικαστικῆς ἀποφάσεως). Τὸ λαγχάνω διαφέρει τοῦ κληρῶ, διότι τὸ μὲν κληρῶ (= βάλλω κλήρον), τὸ δὲ λαγχάνω (= λαμβάνω τι διὰ κλήρου) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἔξαιροντα.

Λακτίζω (= κλωτσῶ), μελ. λακτιῶ, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἐλάκτισα, πρκ. λελάκτικα, (ποιητ.). Παθ. ἀορ. ἐλακτίσθην. Παραγ. λακτιστής, λάκτισμα, λακτισμός.

Σημ. Θεμ. λακτ- (πρβλ. λάκ-ς, λάκ = διὰ τοῦ ποδός, μὲν κλωτσιές, λακ-πάτητος = καταπεπτημένος) τὸ θεμ. φαίνεται δτι ἡτο καλκ-, πρβλ. λατιν. calx, calcis = χάλιξ, ϕήνη, calc-i-tro = λακτίζω, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ τ καὶ τῆς καταλήξεως -έξω κατ' ἀναλογίαν λακτ-ίζω (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Συχνόν ἐν τῇ παροιμίᾳ «λακτίζειν πρὸς κέντρα» ἐπι ματαίας ἀντιστάσεως.

Λακωνίζω (= μιμοῦμαι λακωνικοὺς τρόπους, φρονῶ τὰ τῶν Λακεδαιμονίων), μελ. λακωνιῶ, ἀορ. ἐλακώνισα. Παραγ. λακωνιστής, λακωνισμός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ λακωνίζω προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν τῶν ὁδοντικολ. εἰς -ίζω (βλ. ἀθροίζω, σημ.).

Αλάέω—ῶ (= λέγω πολλά, διμιλῶ, φλυαρῶ), πρτ. ἐλάλουν, ἀορ. ἐλάλησα, πρκ. (ἐκ)λελάληκα. Παθητ. μελ. γ' ἐνικ. λαληθήσεται (σοι τί σε δεῖ ποιεῖν), μτγν. (Πράξεις Ἀποστ.). Παραγ. λάλησις, λάλημα, λαλητής, περιλάλητος, λαλητικός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ λάλος (= πολυλόγος, φλύαρος. Παραθετ.: λαλίστερος, λαλίσταρος), ἐξ οὗ λαλιά. Θεμ: δνοματοπεποιημ. λαλ-. Λέγω = λέγω τὰ ἀναγκαῖα, λαλῶ = λέγω οὐχί σπουδαῖα ἢ μακρὰ καὶ περιττά. (Πρβλ. «λαλεῖν ἄρειστος, ἀδυνατώτατος λέγεται». Εὕπολις ἐν «Δήμοις».

Λαμβάνω, ποτ. ἐλάμβανον, μεσ. μελ. ὥς ἐνεργ. λήψομαι, ἀορ. β' ἐλαβόν, πρκ. εἴληφα, ὑπερσ. εἴλήφειν καὶ εἴληφὼς ἦν, τετελ. μελ. εἴληφὼς ἔσομαι. Μεσ. καὶ παθ. λαμβάνομαι, πρτ. -ελαμβανόμην, παθ. μελ. ληφθήσομαι, μεσ. ἀορ. β' ἐλαβόμην, παθ. ἀορ. εἴληφθην, πρκ. εἴλημαι καὶ ποιητ. λέλημαι, ὑπερσ. -είλημμην καὶ -είλημμένος ἦν, τετελ. μελ. -είλημμένος ἔσομαι (κατ-). Γο μεσ. αὐτοπ. ἀναλελυμ. ἀναλαμβάνω ἐμαυτὸν (= λαμβάνω νέας δυνάμεις, ἀναζωγονοῦμαι). Παραγ. λήπτης, ἀντιλήπτωρ = ὑπερασπιστής, βοηθός, λῆψις, λαβή, λαβίς, λῆμμα = κέρδος, πᾶν δι, λαμβάνεται ὡς δεδομένον, ληπτός, εὐληπτος, καταληπτός, ληπτέον.

Σημ. Θεμ. (σ)ληβ- καὶ κατά μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13,2) λαβ- (πρβλ. καὶ λάφ-υρον, εἴληφα, ἀμφι- λαφ-ής = [δι παταχόθεν περιβάλλων, καταφυτοῖς]). Ό ἐνεστ. προσλήψει τῶν προσφυμ. -αν καὶ -ν πρὸ τοῦ χαρακτήρος (βλ. σελ. 14,3 καὶ 16, ε') λα-ν-βάν-ω, λαμβάνω. Ό πρκ. εἴληφα ἐκ τοῦ σε-σλαβ-α (βλ. καὶ λαγχάνω, μείρομαι), δι' ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως. Τὸ εἴλημμαί ἐκ τοῦ σε-σλαβ-ματ. Τὸ β' ἐν τῇ προστ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β' λαβε (πρβλ. καὶ ἐλθέ, εἰπέ, ιδέ, εὐρέ), ἀλλ' ἐν συνθέσει ὑπόλαθε, ἔξειλθε, ἀπειπε, εἰσιδε, ἀνευρε). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. κατά, ἀνά, ἀπό, διά, κ. ἄ. Δίκην λαμβάνω παρά τινος = τιμωρῶ τινα. Παθητ. τούτου τὸ δίκην διώματι τινος = τιμωροῦμαι. Πρβλ. καὶ τὴν περίφρασιν δίκης τυγχάνω ὑπό τινος. Ἐπίληψιν ποιοῦμαι = ἐπιλαμβάνομαι τινος, κατηγορῶ, σύλληψιν ποιοῦμαι = συλλαμβάνω. Αντὶ τοῦ λαμβάνω λέγεται καὶ λῆψιν τινος περάτω, οὗ παθητ. λῆψις γίγνεται. Βλ. καὶ δέχομαι, σημ. περὶ τῆς διαφορᾶς.

Λαμπρύνω (= κάμνω τινὰ λαμπρὸν ἢ ὥραιον)· παρ' Ἀττικ. πεζογραφ. μόνον ὁ ἐνεστ. Μεσ. καὶ παθητ. λαμπρύνομαι, πρτ. ἔλαμπρυν· νόμην, παθ. ἀορ. -ἔλαμπρύνθην, (ἀπ-), ('Ηροδ.), πρκ. λελάμπρυνσμαι, (ποιητ.). Παραγ. λαμπρυντής, λάμπρυνσμα.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ λαμπρὸς (διπερ ἐκ τοῦ λάμπω) κατ' ἀναλογίαν τῶν ἔξ ἐπιθέτων εἰς -νς παραγομένων δῆμ. εἰς -νώ (βλ. βαθύνω, σημ.). **Ἀπολαμπρύνω** = καθιστῶ τι λαμπρὸν ἡ περίφημον.

Λάμπω, πρτ. ἔλαμπον, ἀορ. ἔλαμψα, πρκ. β' λέλαμπα (μὲ σημασίαν ἐνεστ.), (ποιητ.). Παθητ. λάμπομαι, μελ. λάμψομαι, (ποιητ.), παθητ. μελ. ἔ(λ)λαμφθήσομαι, (μτγν.), παθητ. ἀορ. ἔλάμφθην, (μτγν.). Παραγ. λαμπτήρ = κυρίως ἐσχάρα ἐφ' ἡς ἐτίθεντο τεμάχια πίτυος πρὸς φωτισμόν, λάμπη ἡ λαμπάς, λαμπνεῖς = πυγολαμπίς, λαμπρὸς (πρβλ. καὶ Λάμπρος, Λάμπουρος [ὄνομα κυνός ἀπὸ τοῦ λαμπρὰν ἔχειν τὴν οὐράν, ἦτοι πιφράν]).

Σημ. Θεμ. λαμπτ. Σύνθετ. μετὰ τῶν προθέσ. ἐπί, ἀνά, κατά, διά, κ.ἄ.

Λανθάνω (= μένω ἄγνωστος, διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος), καὶ σπαν. λήθω, πρτ. ἔλανθανον, μελ. λήσω, ἀορ. β' ἔλαθον, πρκ. λέληθα, ὑπερσ. ἔλελήθειν. Μεσ. ἐπιλανθάνομαι (= λησμονῶ), πρτ. ἔλανθανόμην, μεσ. μελ. ἐπιλήσσομαι, παθ. μελ. ἐπιλησθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. β' ἐπελαθόμην (καὶ ἔξελαθόμην = ἔλησμόνησα ἐντελῶς); παθ. ἀορ. ἐπελήσθην, (μτγν.), πρκ. ἐπιλέλησμαι καὶ σπαν. ἀπλοῦς λέλησται, ὑπερσ. ἐπελελήσμην. Τὸ μέσον αὐτοπαθὲς κατ' ἀνάλυσιν: λανθάνων ἔμαυτόν. Παραγ. λήθη, λάθρος (ἔξ οὐ λαθραῖος), λάθος, λήθαργος, ἀληθῆς (πρβλ. ἀληθῆς τὸ μὴ λήθον, 'Ηράκλειτος), λήσμων, (ἔξ οὐ λησμοσύνη καὶ τὸ νεοελλην. λησμονῶ, ἐπιλήσμων, βιβλιολάθας, ἀλάθητος, ἀληστος καὶ ἀνεπίληστος (= ἀλησμόνητος).

Σημ. Θεμ. ληθ- καὶ κατὰ μετάπτ. (βλ. σελ. 13.2) λαθ- (πρβλ. ἀ-ληθ-ής) καὶ μετὰ ἔξησθενημένης βαθμίδος ***la-**, λατιν. lateo (= κρύπτομαι). 'Ο ἐνεστ. λανθάνω ὡς δ λαμβάνω (βλ. λεξ. σημ.). **Λήθω** εἰναι δ συνήθως ἐν χρήσει ἐν τοῖς συνθέτοις ἐνεργητ. τύπος ἐξαιρουμένου μόνον τοῦ διαλανθάνω. Τὸ μεσ. ἐπιλανθάνομαι, ἀποθετ. Τὸ μεσ. καὶ παθ. λανθάνομαι (ώς ἀπλοῦν ἐν τοῖς διαφόροις χρόνοις) ποιητικόν. Μτγν. καὶ ποιητ. τύποι: μεσ. ἀορ. α' ἐλησάμην, τετελ. μελ. λελήσομαι. Τὰ νεώτερα: **λανθάσθην**, λελανθασμένος, ἡλέγχθησαν παρὰ τοῦ Κόντου, δστις ἀντ' αὐτῶν συνιστᾶ τά: ἐσφάληη, ἡμαρτον, ἐσφαλμένος. 'Αντι τοῦ ἐπιλανθάρομαι λέγεται καὶ περιφρ. λήθην ἔχω τινός, λήθη λαμβάνει μὲ τινος ἢ ἔγγιγνεται μοι τινος. 'Αντιθ. μιμησθομαι. Τὸ ποιῶ τινα ἐπιλανθάνοθαι, λήθην ἐμποιῶ τινί τινος, εἰς λήθην τινὸς ἐμβάλλω τινὰ εἰναι λοδύναμα.

Τὸ λανθάνω (ώς καὶ τὰ τυγχάνω, οἰχομαι, φθάνω, διάγω, διαγίγνομαι) συντάσσεται μετὰ κατηγορηματικῆς μτχ., ἡ δποια κατὰ τὴν ἐρμηνείαν μετατρέπεται εἰς δῆμα, ἐνῷ τὸ δῆμα δύναται ν' ἀποδίδεται δι' ἐπιρρήματος ἢ ἐπιρρηματικῆς φράσεως (λ. χ. οὔτω τὸ ἐν Θετταλίᾳ ἔλανθανε τρεφθεντον στράτευμα = τοιουτοτρόπως τὸ εἰς τὴν Θ. στράτευμα ἔτρεφετο κρυφίως).

Λακχεῖν, λακχών, βλ. λαγχάνω.

Λέγω (= συλλέγω, συναθροίζω)· παρ' Ἀττικ. πάντοτε σύνθετον εἰς δλους τοὺς χρόνους μετὰ τῶν προθέσ.: ἀπό, ἐκ, κατά, παρεχ-, ἐπί, σύν, προεκ-, κ.ἄ. Συλλέγω, πρτ. συνέλεγον, μελ. συλλέξω, ἀορ.

συνέλεξα, πρκ. συνείλοχα. Μεσ. καὶ παθ. συλλέγομαι, πρτ. συνελεγόμην, μεσ. μελ. συλλέξομαι, παθ. μελ. β' συλλεγήσομαι, μεσ. ἀρ. α' συνελεξάμην, παθ. ἀρ. β' καὶ ώς μεσ. συνελέγην καὶ σπαν. συνελέχθην, πρκ. συνείλεγμαι, ὑπερσ. συνειλεγμένος ἦν. Παραγ. συλλογεύς, σύλλογος, κατάλογος, συλλογή, λογάς, ἐκλεκτός, ἐπίλεκτος, ἐκλεκτέος.

Σημ. Θεμ. λεγ-. Ο πρκ. ἀναδιπλασιάζεται διὰ τοῦ ει, δπερ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ εἰ-ληφα, δ' ἐνεργ. τρέπει προσέτι τὸ ε τοῦ θεμ. εἰς ο καὶ δασύνει τὸν χαρακτῆρα γ: εἰ-λοχ-α. Τοῦ συνθ. ἐκλέγω ἀπαντᾶ φῆν ποιοῦμαι. Συνών. συναθροίζω, ἀγείρω, ἀλίζω, συνάγω.

Τὸ ἐπικόδιον λέγω σημαίνει πλαγιάζω, θέλω νὰ πλαγιάσω, βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ. Κατὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην θεμ. λεχ-, ἔξ οὐ καὶ λέχ-ος, λεχ-ώ, λόχ-ος (= ἐνέδρα) τοῦ αὐτοῦ θεμ. καὶ τὸ λατιν. lex, -gis = νόμος. (Πρβλ. θέμις, ἐκ τοῦ τί-θημι).

Λέγω (= λέγω, ὅμιλῶ), πρτ. ἐλεγον, μελ. λέξω καὶ ἐρῶ (εὐκτ. ἐροίην), ἀρ. ἐλεξα ἡ εἴπα, ἀρ. β' εἴπον (τὸ β' πληθυντ. εἴπατε ἐκ τοῦ α' ἀρ. εἴπα), πρκ. εἰρηκα (καὶ μτγν. λέλεχα), ὑπερσ. εἰρήκειν καὶ εἰρηκώς ἦν. Παθητ. λέγομαι, ποτ. ἐλεγόμην, μεσ. μελ. λέξομαι, (μτγν.), παθ. δημήομαι καὶ ἐνίστε λεχθήσομαι, παθ. ἀρ. ἐροήθην καὶ σπαν. ἐλέχθην, πρκ. εἰρημαι, εἰρημένος εἰμὶ καὶ ἐνίστε λέλεγμαι, τετελ. μελ. εἰρήσομαι καὶ σπαν. λελέξομαι. Τὸ μεσ. αὐτοπαθὲς κατ' ἀνάλυσιν: λέγω ἐμαυτόν. Παραγ. λόγος, λέξις, λέσχη = τόπος συνομιλίας, ὁρήτωρ, δῆμα, δῆσις, δήτρα, διαρρήδην, ἐπος, εὐεπής, καλλιεπής, λεκτός, ἀναντίλεκτος, ἀντίλεκτος, διαρρήδην, μυριόλεκτος, λεκτέος, -ον, ἀπόρρητος, δήτεος, ἀντιρρητέον.

Σημ. Τὸ β. είναι ἐλλειπτικόν (βλ. σελ. 16,5). Θέματα: 1) λεγ-, 2) Φειπ- οὐ τὸ ει νόθος διφθογγος⁽¹⁾, 3) Φερ- (πρβλ. λατιν. ver-bum = λόγος, καὶ τὸν μὴ σωθέντα ἐν τῇ Ἀττικῇ διαλέκτῳ ἐνεστ. εἰρω), ἔξ οὐ Φερε- (Φε-Φεη-κα = εἰρηκα κατ' ἀναπληρωτικήν ἔκτασιν, ἐΦρήθην—ἐροήθην, Φερ-έ-σ-ω, ἐρέω—ἐρῶ). Ο ἀρ. β' εἴπον ἐκ τοῦ ἐ-Φειπ-ον κατ' ἄλτη θειαν δὲν είναι ηύξημένος—τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς νόθου λεγομένης διφθόγγου ει (λ. χ. εἰργω) μένουν ἀναύξητα ώς καὶ τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ μακροῦ φωνήνεται, —ώς ἀποδεικνύει τοῦτο σαφῶς ἡ διατήρησις τοῦ ει ἐν πάσαις ταῖς ἐγκλίσεσιν (εἴπω, εἴποιμι, κλπ.). Σημειωτέον δτὶ τὸ εἴπον προέρχεται ἐκ τοῦ ει-ειπον, δπερ ἐλέχθη ἀντὶ ει-Φειπον καὶ τοῦτο ἀντὶ ει-Φευπον (Ινδ. ἄνδαμ), δπερ ἀπέβαλε τὴν ἐν τῇ ἀρχῇ αἰδησιν ε τοῦ ἀναπομείναντος ει ὑποληφθέντος ώς αὐξήσεως (Βλ. Γ. Χατζιδάκι, Ἀκαδ. Αναγ. Β', σ. 204). Ο πρκ. τοῦ ἀποθετ. διαλέγομαι διειλέγμαι, οὐ τὸ ει κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ εἰ-ληφα. Ο ἀρ. α' παρ' Ἀττ. πεζογρ. ἀπαντᾶ ἐν τοῖς τύποις: εἴπα, εἴπας, προείπατε, εὔκτ. εἴπαιμεν, πρστ. εἴπον, εἴπάτω, εἴπατε. Ως σύνθετον τὸ β. σπάνιον: ἀντιειπειμι, περο-λέγω, διότι ἐν τοῖς πλειστοῖς τῶν συνθέτων δ' ἐνεστῶς παραλαμβάνεται ἐκ

(1) Ἐκ τῶν διφθόγγων ὅλαι μὲν είναι γνήσιαι (ἢ κύριαι), ὅλαι δὲ νόθοις (ἢ καταχρηστικαι). Γνήσιαι είναι αἱ αι, ει, οι, υι, αυ, ευ, ου, ηυ. Νόθοι δὲ αἱ ο, η, ω. Εκτὸς δημως τῆς κληρονομηθείσης γνησίας (τῆς ἔχουσης δηλ. πραγματικῶς δύο φθόγγους) διφθόγγου ει ἀνεπιύχθη ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καὶ δευτέρᾳ διφθογγος ει (μὴ γνησίαι δη νόθος) ἐκ τῆς συναιρέσεως τοῦ ε + ε ἢ δι ἀναπληρωτικῆς ἔκτασεως τοῦ ε (πρέσβεις = πρέσβεις, ἔσ-ναι = ει-ναι) γραφομένης εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας ἀττικὰς ἀπιγραφάς διὰ τοῦ Ε (π. χ. πρεσβΕς). Σύν. τῷ χρόνῳ δημως συμπεσοῦσαι κατὰ τὴν προφορὰ ἡ τε γνησία καὶ ἡ νόθος συνέπεσαν καὶ κατὰ τὴν γραφήν.

τοῦ ἀγορεύω. Ὡς μελ. χρησιμοπ. τὸ ἔρῶ, ὡς διορ. τὸ εἰπον καὶ ὡς πρκ. τὸ εἴρηκα. Ὡς παθ. τοῦ εὐ λέγω τινά (= ἐπαινῶ τινα) καὶ κακῶς λέγω τινά (= κακολογῶ τινα) είναι τὸ εὐλογοῦμαι καὶ κακολογοῦμαι, εὐ ἀκούω καὶ κακᾶς ἀκούω ὑπό τινος. Περιφρ. λόγον ποιοῦμαι. Τὸ λόγον ποιῶ = ἐπιτρέπω τινὶ λέγειν. Παθ. τούτου λόγος γίγνεται ὑπό τινος. Συνων. ἀγορεύω, φημί, φράζω.

Λεηλατῶ (= ἀπάγω λείαν, διαρράξω), πρτ. ἐλεηλάτουν, μελ. λεηλατήσω, ἀορ. ἐλεηλάτησα. Παθ. λεηλατοῦμαι (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐλεηλατήθην, (μτγν.). Παραγ. λεηλάτησις.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ὑπονοούμένου δνόματος λεηλάτης (λείαν ἔλαντω). Περιφρ. λείαν ποιοῦμαι τι. Συνων. λῆζομας, κατασύρω, (Ἡροδ., μτγν.), προσομεύω.

Λείπω (= ἀφήνω, ἔγκαταλείπω), πρτ. ἐλειπον, μελ. λείψω, ἀορ. α' ἐλειψα, (μτγν.), ἀορ. β' ἐλειπον, πρκ. β' λέλοιπα, ὑπερσ. β' ἐλειοίπειν καὶ (κατα)λειοίπως ἦν. Παθ. λείπομαι (καὶ μεσ. ὑπο-, κατα-), πρτ. ἐλειπόμην, μεσ. μελ. λείψομαι, παθ. μελ. λειφθήσομαι, (ὁ ἀπολειφθήσομαι, μὲ σημ. μεσ.), μεσ. ἀορ. β' -ἐλειπόμην, παθ. ἀορ. α' ἐλείφθην, (δ' ὑπ-, ἀπ-, μὲ σημ. μεσ.), πρκ. λέλειμμαι, ὑπερσ. ἐλειείμην, τετελ. μελ. λειείψομαι. Παραγ. λεῖψις, ἔλλειψις, ἐπίλειψις, ἔλλειμμα, διάλειμμα, λεῖμμα=ὑπόλοιπον, λείψανον, λοιπός, ἔλλιπής, λιπόγεως=δ' ἔγκαταλείπων τὸν στόλον, λοισθος καὶ λοίσθιος=ἔσχατος, ὑστατος, ἀδιάλειπτος, ἀνέκλειπτος, λειπτέον.

Σημ. Θεμ. λειπει., ἔξ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. 13,2), λοιπ-, λιπ-, ἔξ οὗ δ' ἀορ. β' καὶ τὰ περισσότερα τῶν ἐκ τοῦ λείπω ὡς α' συνθετ. ἀρχομένων συνθέτων, ὡς λ. χ. λιπανδρῶ, λιπομαρτυρίου (δίκη), λιποταξία, λιποστρατία κλπ. Ο πρκ. καὶ δ' ὑπερσυν. σχηματιζ. χωρίς δάσυνσιν τοῦ χαρακτήρος, διότι τὸ δ. παρουσιάζει ἔκτασιν τοῦ φωνήτος τοῦ θέματος. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσεων: κατά, διά, ἀπό, πρό, κ. ἄ. "Υπολειπτώ=ἀφήνω δπίσω ὡς ὑπόλοιπον, συγκαταλείπω=καταλείπω δμοῦ. Ισοδύναμος τύπος τὸ (λι-ν-π-άν-ω) λιμπάνω, δπερ παρ. Ἀττικ. πεζογρ. μόνον σύνθ.: καταλειμπάνω, ὑπολιμπάνω.

Λειτουργέω—ῶ καὶ ἀρχαιοτ. λητουργέω—ῶ (= ἐκτελῶ δαπανηρὰς δημοσίας ὑπηρεσίας δι' ἴδιων μου χρημάτων, είμαι δημόσιος λειτουργός, λειρουργῶ) τὸ ἐνεργ. δμαλὸν ἀνευ ὑπερσυντελ. Ἐκ τοῦ παθ. μόνον ἡ μτχ. τοῦ πρκ. τὰ λεληγει) τουργημένα. Παραγ. λειτουργήμα, ἀληγει) τουργητός.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ληγει) τουργός, (ἔξ οὗ ληγει) τουργία, δπερ ἐκ τοῦ εὐχρήστου μόνον ἐν τοῖς συνθετ. ἐπιθ. λεῖτος, ἢ λεῖτος=δημόσιος (πρβλ. λᾶδος, λεώς, ιων. λήγτον=δημόσιον ἀρχεῖον) καὶ τοῦ ἀχρήστου ἔργω=έργαζομαι. Θεμ. ληγει) τουργε-, (ἔξ οὗ λειτουργέ-ιω, -έω, -ῶ). Περὶ τοῦ ηγει) ει, βλ. κλείω, σημ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ. ἔκ, κατά. Ἐκλειτουργῶ=φέρω εἰς πέρας δημοσίαν τινὰ λειτουργίαν. Καταλειτουργῶ=δαπανῶ ἄπασαν τὴν περιουσίαν μου εἰς λειτουργίας.

Ληφθῶ, ληφθῆναι, ληφθεῖς βλ. λαμβάνω.

Λειφθῶ, λειφθῆναι, λειφθεῖς βλ. λείπω.

Λευκόω—ῶ (= κάμνω τινὰ λευκόν, ἀσπρίζω) παρ. Ἀττικ. πεζογρ. μόνον δ' ἀορ. ἐλεύκωσα. Μεσ. πρτ. ἐλευκούμην, (ὅπλα κράνη), παθ. ἀορ. ἐλευκώθην, (ποιητ.), παθ. πρκ. λελεύωμαι. Παραγ. λεύκωσις, λεύκωμα.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ λευκός, ὅπερ ἐκ θεμ. λυκ- πρβλ. λυκ-αγέες, λυκ-ό-φως, λύκ-εισον, (λευκ-ήω, λεύσσω=βλέπω, λατιν. lux-cis). Τὸ λευκαῖ-νω, ποιητ. καὶ μτγν.

Λεύω (= λιθοβολῶ, φονεύω διὰ λίθων), πρτ. ἐλευνον (κατ-), μελ.-λεύσω, (κατα-), (ποιητ.). ἀορ. -ἐλευσα, (κατ-). Παθ. μόνον ὁ μελ. λευσθήσομαι (κατα-), καὶ ὁ παθ. ἀορ. ἐλεύσθην (κατ-), λευστήρ, (=οἱ λιθοβολῶν), λευσμός, κατάλευσις, λευστός, λιθόλευστος.

Σημ. Ἀρχικ. θεμ. λην-, ἐξ οὐδ λευσ-, (πρβλ. λευσ-τός). Ὁ ἔνεστ. ἐκ τοῦ λεύσ-ή-ω, (πρβλ. λην-, ὅθεν λεύς, γεν. λᾶθος, καὶ λᾶσ=λιθος. Τὸ ὁ. συνήθως ώς συνθ. καταλεύω=λιθοβολῶν θανατώνω. Περιφρ.: βάλλω τινὰ λιθοῖς.

Λήγω (=τελειώνω), πρτ. ἐληγον, μελ. λήξω, ἀορ. ἐληξα. Παραγ. λῆξις, κατάληξις, ἄληκτος, ἀκατάληκτος.

. Σημ. Θεμ. ληγ-, (ἐξ οὐδ κατὰ μετάπτ. [βλ. σελ. 13,2]), λαγ-. Πρβλ. λαγαρδῆς=χαλαρός, ἔξησθενημένος, κοίλος. Ἀντιθ. ἄρχομαι. Συνων. πταύσομαι.

Λήγομαι (=λαμβάνω ώς λάφυρον, ληστεύω), πρτ. ἐληζόμην, μεσ. μελ. λήγομαι, (Ἑροδ.), μεσ. ἀορ. ἐλησάμην, πρκ. λέληγομαι, ποιητ. καὶ ἐπὶ παθ. σημασίας (=ἔχω ἀπαχθῆ ληστρικῶς). Παραγ. ληστής (ἐξ οὐλ ληστικὸς καὶ ληστρικός, ληστεύω, ληστήριον=συμμορία ληστῶν, φωλεὰ ληστῶν).

Σημ. 1. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ ληγές, ληίδος (ἐπικοῦ τύπου τοῦ λεία=λάφυρον), προσλήψει τοῦ j: ληιδ-յομαι, λήγομαι. Τοῦ ἔνεργ. λήξω ἀπαντᾷ μόνον ὁ πρτ. ἐληξον ἀμφισβητ. καὶ διορθούμενος εἰς ἐληγοντο. Ὅποιστηρίζεται ἐν τούτοις ὑπό τῆς παθ. χρήσεως τοῦ ὁ. παρὰ ποιητ. καὶ μτγν. (πρβλ. «γυναικός.... οὐδ βίᾳ λεληγομένης, Εύριπ.). Περιφρ. ληστείας ποιοῦμαι, λη-στῆς είμι.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ ληστής τὸ ληστεύω, πρτ. ἐλήστευον. Παθ. ἔνεστ. λη-στεύομαι, πρτ. ἐλήστευόμην, παθ. ἀορ. ἐλήστεύθην, μτγν. Περιφρ. λη-στείας ποιοῦμαι, ληστής είμι. Συνων.: δηῶ, ληστεύω, λημαίνομαι, κ. ἄ.

Ληρέω—ῶ (=δύμιλῶ ἡ φέρομαι ἀνοιήτως, φλυαρῶ), πρτ. ἐλήρουν, ἀορ. -ἐλήρησα, (ἀκ-, παρ-). Παραγ. λήρημα, παραλήρημα, λήροις.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ ληρος, δ (=ἀνοησία, ματαιολογία). Σύνθ. μετὰ τῶν προθέσεων ἀπό, παρά. Περιφρ. ληρος ή ληρώδης είμι, ληρούς λέγω. Συνων. ἀδολεσχῶ, φλυαρῶ.

Ληστεύω, βλ. λῆζομαι, σημ. 2.

Λήσω, λέληθα, βλ. λανθάνω

Λιμοκτονέω—ῶ (=φονεύω διὰ τῆς πείνης), καὶ παθητ. λιμο-κτονοῦμαι Παραγ. λιμοκτόνησις.

Σημ. Τὸ ὁ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ λιμός καὶ λιτείνω ἀνευ διαμέσου (τὸ λιμοκτόνος, μτγν.), (βλ. ἀβσυλῶ, σημ.). Ἀντὶ τοῦ λιμοκτονῶ λέγεται καὶ λιμῷ ἀποκτείνω ή ἔκπολειορκῶ. Ἀντὶ δὲ τοῦ παθ. λιμῷ (ἀποθηκήσω, τελευτῶ, ἀπόλλυμαι).

Λιπαρέω—ῶ (=ἐπιμένω, ἐμμένω ἐπὶ ἐπιμόνου ἀντιστάσεως ἢ δειλίσεως, ἵκετεύω), ἐλιπάρουν, μελ. λιπαρήσω. Παθητ. ἔνεστ. λιπαροῦμαι. Παραγ. λιπάρησις, ἐχλιπάρησις, λιπαρητέον.

Σημ. Τὸ ἑ. ἐκ τοῦ λιπαρῆς (=προσκολλώμενος εἰς τι, δ ἐπιμένων), σπερ πιθανῶς ἐκ βίζης λι-, ἐξ ἡς καὶ τὰ ποιητ. λιλασματι, λιπτοματι σημαίνοντα σφοδρῶς ἐπιθυμῶ.

Λογίζοματι (=λογαριάζω, ύπολογίζω, συλλογίζοματι), μεικτόν ἀποθ. μετ' ἐνεργ. σημ., πρτ. ἐλογιζόμην, μεσ. μελ. συνηρ. λογιοῦματι, παθ. μελ. λογισθήσοματι, (μτγν.), μεσ. ἀσρ. ἐλογισάμην, παθ. ἀσρ. ἐλογισθῆν, πρχ. μετ' ἐνεργ. καὶ παθητ. διαθ. λελόγισματι. Παραγ. λογιστής (ἐξ οὐ λογιστεύω, μτγν., λογιστήσιον, λογιστικός), λογισμός, ἀναλογισμός, ἀλόγιστος, συλλογιστέος, λογιστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ λόγος προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζοματι κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Σύνθετ. μετά τῶν προθεσ. διά, κατά, ἀνά, ὑπό, κ. ἄ. Διαλογίζοματι=λογαριάζοματι μετά τινος, σκέπτοματι, συζητῶτα. "Υπολογίζοματι=λογαριάζω, λαμβάνω ὅπ' δψιν. Περιφρ.: λογισμόν ἔχω, λογισμῷ χρῶματι, λογισμόδες ἐμπίπτει μοι, παθητ. διαλογισμός γίγνεται. Συνων. ἀριθμῶ, σκοποῦματι, βουλεύοματι.

Λοιδορέω-ῶ (=ύβριζω, κακολογῶ τινα, ἐπιπλήττω). τὸ ἐνεργητ. ἄνευ ὑπερσυντ. Μεσ. καὶ παθητ. λοιδοροῦματι, μεσ. πρτ. ἐλοιδορούμην, μεσ. μελ. λοιδορήσοματι, μεσ. ἀσρ. ἐλοιδορησάμην, παθ. ἀσρ. καὶ ὡς μεσ. ἐλοιδορήθην, πρχ. λελοιδόρηματι. Το μεσ. ἀλληλοπαθὲς καὶ κατ' ἀναλυσιν : λοιδοροῦσιν ἀλλήλους. Παραγ. λοιδόρησις, λοιδόρημα, λοιδορησμός, λοιδορητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ λοιδορεος ποιητ. καὶ μτγν. (παρ' Ἀττ. πεζογρ. φιλοιδορεος=κακολόγως, ύβριστικός). Θεμ. λοιδορε-, ἐξ οὗ λοιδορε-τῶ, -έω, -ῶ. Περιφρ. λοιδορείαν ποιοῦματι. Τὸ διαλοιδορεῦματι παρ' Ἀττ. ἀποθετ.=ύβριζω τινά μετά πολλῆς σφοδρότητος. Τὸ λοιδορεῦματι λαμβάνεται καὶ ὡς ἀποθετ. ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὡς καὶ τὸ ἐνεργητικὸν σημασίας πλὴν διτι τὸ μὲν λοιδορῶ λαμβάνει τὸ ἀντικείμ. κατ' αιτιατ. (λοιδορεῖ τινα), τὸ δὲ λοιδορεῦματι κατὰ δοτ. (λοιδορεῦματι τινι=ἔκφέρω λοιδορίας κατά τινος). Ἀντιθ. ἐπαινῶ, εν λέγω. Συνων. κακολογῶ, ύβριζω, μέμφεται, διασύρω.

Λούω (=πλύνω· κυρίως=λούω τὸ σῶμα), πρτ. -έλουν, (ποιητ.), μελ. λούσω, (μτγν.) καὶ δωρ. λουσῶ, ἀσρ. ἐλουσα, (ποιητ.). Μεσ. λούσματι, (ποιητ.) (παρ' Ἀττικ. πεζογρ. λοῦματι), πρτ. ἐλούμην, μεσ. μελ. λούσματι, μεσ. ἀσρ. ἐλουσάμην, παθ. ἀσρ. ἐλού(σ)θην, (μτγν.), πρχ. λέλουματι καὶ λέλουσματι. Παραγ. λοῦσις, λουτήρ, λουτρῶν, λουτρόν.

Σημ. Θεμ. λοF-, (πρβλ. λατιν. lav-o). 'Ἐν ταῖς λοF-ομεν, λοF-ετε λοF-ουσι, λοF-εται κτλ. δινεπτύχθησαν μετά τὴν ἔκπτωσιν τοῦ F μεταξὺ φωνηγέντων δμαλῶς οἱ συνηρημ. τύποι λοῦμεν, λοῦτε, λοῦματι, κτλ. 'Ἐκ δὲ τοῦ λού-σω, λίουσα εἰσήλθε βραδύτερον καὶ εἰς τὸ θεμ. τοῦ ἐνεστ. τὸ λού-, ἐλέχθη δηλ. λούω κτλ. ἀντὶ λᾶ, κτλ. δηλ. δηλος λού-σω, ἐλυ-σα, λού-ω κ. ἄ. Τὸ δ. φαίνεται διτι συναιρεῖται, διτι τὸ θεματ. φωνήν είναι βραχὺ ἢ δμοιον τῷ βίζηκῷ. Τὸ μτγν. λούσματι προήλθεν ἐκ τοῦ μελ. καὶ ἀσρ. (λοFέσω, ἐλόFέσω) λούσω, ἐλουσα. 'Αγτιθ. ἀλευτῶ. Συνων. βλ. τίζω, σημ.

Λυμαίνεμαι (=κακοποιῶ, βλάπτω, καταστρέφω), μεσ. ἀποθ. μετ. ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐλυμαινόμην, μεσ. μελ. λυμανοῦματι, μεσ. ἀσρ. ἐλυμηνάμην, παθ. ἀσρ. μετά παθ. διαθ. -έλυμανθην (δι-), πρχ. καὶ μετά παθ. διαθ. λελύμασματι, ὑπεοσ. ἐλελυμάσμην, (μτγν.), τετελ. μελ. λελυμασμένος ἔσοματι. Παραγ. λυμαντήρ, ἀπολυμαντήρ, λυμαντής. (ἀπο)λυμανσις.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ λύμη (=ὑβριστική, κακή μεταχείρισις, βλάβη, ἔσθ οὐ λυμεών=καταστροφέους) προσλήψει τῆς καταλήξεως —αἴνομαι κατ' ἀναλογίαν τῶν πρωτοθέτων μιαίνομαι, φαινομαι, κτλ. Τὸ ἐνεργ. λυμαίνω μτγν. Καταλυμαίνομαι=καταστρέφω ἐντελῶς. Περιφ. τοῦ παθητ. λύμη γίγνεται. Συνων. βλ. βλάπτω.

Δυπέω—ῶ (=προξενῶ λύπην, θλίψιν, ταράττω, βλάπτω)· τὸ ἐνεργ. διμαλὸν ἄνευ ὑπερσυντ. Μεσ. καὶ παθ. λυποῦμαι, πρτ. ἐλυπούμην, μεσ. μελ. (συλ)λυπήσομαι, παθ. μελ. ὡς μεσ. (συλ)λυπηθήσομαι, ('Ηροδ.), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐλυπήθην, παθ. πρκ. λελύπημαι. Τὸ μεσ. καὶ ἀναλελυμ. : λυπῶ ἐμαυτόν. Παραγ. λύπημα, λυπητέον, ἀλυπήτως.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ λύπη. Θεμ. λυπε-, ἔξ οὐ λυπέ-յω, -έω, -ῶ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: παρά, ἀντιπαρα-, σύν, πρό. Ἀντιπαραλυπῶ=παρενοχλῶ, βλάπτω καὶ αὐτός, προλυποῦμαι=λυποῦμαι πρότερον. Περιφρ. λύπην παρέχω τινὶ=λυπῶ τινά, ἀντιθ. εὐφραίνω, λυπηθῶς φέρω=λυποῦμαι. Ἀντιθ. χαίρω, εὐφραίνω. Συνων. ἀνιῶ, βλάπτω.

Λυσιτελέω—ῶ (=πληρώνω τὸ διφειλόμενον, παρέχω κέρδος, ωφελῶ), πρτ. ἐλυσιτέλουν, μελ. λυσιτελήσω, ἀορ. ἐλυσιτέλησα. Παραγ. λυσιτελούντως=χρησίμως, ἐπωφελῶς.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ λυσιτελής (λύω, τέλος=διπληρώνων τὰ ξειδα, ωφέλιμος), ἔξ οὐ καὶ λυσιτέλεια (βλ. ἀβούλω, σημ.). Συνων. δινήμη, ωφελῶ.

Δύω (=λύνω, χαλαρώνω, ἐλευθερώνω, καταργῶ). Τὸ ἐνεργ. διμαλὸν ἄνευ ὑπερσυντ. Μεσ. καὶ παθ. λύομαι, πρτ. ἐλυόμην, μεσ. μελ. λύσομαι, παθητ. λυθήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐλυσάμην, παθ. ἀορ. ἐλύθην, καὶ ὡς μεσ. (=ἐλύσα ἐμαυτόν, ἐλύθην μόνος), πρκ. λέλυμαι, ὑπερσ. ἐλελύμην, τετελ. μελ. λελύσομαι. Τὸ μεσ. αὐτοπαθές καὶ ἀναλελυμ. : λύω ἐμαυτόν. Παραγ. λύτης, λυτήρ, διαλύτης, λύσις, κατάλυσις, κατάλυμα, λύτρον, λυτός, ἀλυτος, εῦλυτος, λυτέος, -ον.

Σημ. Θεμ. λν-. Τὸ ν βραχὺ μόνον πρὸ τῶν ἀπὸ κ, μ, θ, καταλήξεων (ἥτοι λύσω, ἔλυσα, ἀλλὰ λέλυκα, ἐλύθην, λέλυμαι, κλπ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: διά, ἀπό, ἐκ, παρά, κ. ἄ. Τὸ καταλύω κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἀντικειμένου «ἴππον», τὸ φορτίον, μετέπεισεν εἰς τὴν σημασ. τοῦ σταθμεύων δι' ἀνάπανσιν, «κονεύω». Ἀλλη σημασία=διαλύω, καταστρέφω. Συνων. κατάγομαι παρά τινι, ἔξ οὐ καὶ καταγγεῖον (=τόπος εἰς δύναταν τις νά καταλύσῃ, πανδοχεῖον). Ως μτβτ. τὸ καταλύω=καταργῶ. Ἀντι τοῦ μεσ. λέγεται καὶ λύσιν εὐρίσκομαι τινος, καὶ παθητ. λύσις ἐστὶ τινος.

Λωβάζομαι—ῶμαι (=κακομεταχειρίζομαι, ύβριζω, βλάπτω), μεικτὸν ἀποθετ., πρτ. ἐλωβάζηην, (ποιητ.), μεσ. μελ. λωβήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐλωβησάμην. παθ. ἀορ. ἐλωβήθην, παθ. πρκ. λελώβημαι, παθ. ὑπερσ. ἐλελωβήμην, (μτγν.). Παραγ. λωβητής, λωβητήρ, λώβησις, λώβημα, λωβητός (=βεβλαμμένος), ἀλώβητος.

Σημ. Τὸ δὲ λώβη (=κακοποίησις, ἀτίμωσις). Παρά μτγν. καὶ τὸ ἐνεργ. καταλωβά—ῶ. Ποιητ. τύπος λωβεύω=πειράζω, περιπατέζω. Περιφρ.: λώβη εἰμί τινος, τοῦ δὲ παθητ. λώβη γίγνεται. Συνων. λυμαίνομαι.

Δωποδυτέω—ῶ (=κλέπτω τὰ ἐνδύματα, ιδίως τῶν λουομένων ἢ δόιοι πορούντων, ληστεύω), πρτ. ἐλωποδύτον.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ λωποδύτης (λῶπος, δ. ἢ λώπη [=ιμάτιον, περιβόλαιον], δύομαι· πρβλ. καὶ λωποδυσία=κλοπή ἐνδυμά-

των, λήστευσις). Θεμ. λωποδυτε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Συνων. κλέπτω, ληστεύω.

Λωφάρ -ῶ (=παύομαι, ἡσυχάζω ἐπὶ νόσου: καταπραύομαι, προβλ. τὸ νεοελλην. «λουφάζω»), (ποιητ.), μελ. λωφήσω, (ποιητ.), ἀορ. ἐλώφησα, πρκ. λελώφηκα. Παραγ. λώφησις = παύσις, λῆξις.

Σημ. Θεμ. λωφα-. Καταλωφῶ, μτβτ. καὶ ἀμτβτ. = παύω, καταπαύω, καθησυχάζω, δναπαύομαι.

M

Μαίνω (= ποιῶ τινα μανιώδη), (ποιητ.), ἀορ. ἔμηρα, πρκ.- μεμάνηκα (μτγν.). Μεσ. μαίρομαι (= εἰμαι μανιώδης, παράφων), πρτ. ἔμαινδμην, μεσ. μελ. μανοῦμαι, (Ἡροδ.), παθ. μελ. β' μανήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἔμηράμην, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀορ. β' ὡς μεσ. ἔμάνην, ἐνεργ. πρκ. β' ὡς μεσ. μὲ σημασ. ἐνεστ. μέμηρα, (ποιητ. καὶ μτγν.), (= εἰμαι τρελός) καὶ ποιητ. μεμάνημαι. Παραγ. μάντις, μανία, ἔμ-μανῆς = παράφων, τρελός, μανόλης, = ὁ ἐπιφέρων μανιαν, ἐπὶ οἴνου, μαίνας = ἡ μανιομένη (καὶ ὡς οὐσ. μαίνας=βάκχη, βακχικῶς ἐνθουσιῶσα).

Σημ. Θεμ. μαν- (ἐκ δίζ. μα- τοῦ ποιητ. μάω = σφοδρῶς ἐπιθυμῶ προβλ. καὶ μέν-ος, μεν-ε-αινω = σφοδρῶς ἐπιθυμῶ, λίαν δργίζομαι, μῆν-ις]), ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ Ἰ, (βλ. σελ. 15, β' 1) μάν-ι-ομαι, μαίνομαι. Ἀντὶ τοῦ μαίνω παρ' Ἀττ. λέγεται ποιῶ τινα μαίνεσθαι. Συνων. τῷ μαίνομαι τὸ παραφρονῶ, δαιμονῶ-ῶ, κ. δ.

Μακαρίζω (= θεωρῶ ἡ δονομάζω τινὰ εὔτυχη, καλοτυχίζω), πρτ. ἔμακαρίζον, μελ. μακαριῶ, ἀορ. ἔμακάρισα. Παραγ. μακαρισμός, μακαριστός, ἀξιομακάριστος, μακαριστέον.

Σημ. Τὸ β. ἔκ τοῦ μάκαρ (θηλ. μάκαρ ἡ μάκαιρα, ποιητ.) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ὀντολογίαν τῶν δονοτικολήκτων εἰς -ίζω (βλ. ἄθροιζω, σημ.).

Μακρολογέω-ῶ (= πολυλογῶ) παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ὁ ἐνεστώς. Τὸ παθητ. κατὰ περιφρ.: μακρολογία γίγνεται. Ἀντὶ τοῦ μακρολογῶ λέγεται συνήθως: μακρὸν λόγον ἀποτείνω.

Σημ. Θεμ. μακρολογε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Τὸ συνων. μακρηγορῶ παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον κατ' ἐνεστῶτα.

Μανῆναι, μανεῖς, βλ. μαίνομαι.

Μανθάνω (= μανθάνω, ἐννοῶ, γιγνώσκω), πρτ. ἔμάνθανον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. μαθήσομαι, ἀορ. β' ἔμαθον, πρκ. μεμάθηκα, ὑπερσ. ἔμεμαθήκειν (καὶ ἔμεμαθήκη) καὶ μεμαθήκως ἦν. Παθητ. μανθάνομαι, μτχ. πρκ. μεμαθημένος, (= μεμαθηκώς), (μτγν.). Παραγ. μαθητής (ἔξ οὐ μαθηματικός = ὁ ἀγαπῶν τὴν μάθησιν, ὁ ἀνήκων εἰς τὰς ἐπιστήμας, ἰδίως τὰ μαθηματικά), μάθος (ἀντιθ. πάθος), ἀμαθής, δημιαμάθης, ἀρτιμαθής, μαθητός, μαθητέον.

Σημ. Ἀρχικ. θεμ. μενθ- (πρβλ. μεν-θήρη = μέριμνα), ἔξ οδ κατά μετάπτωσιν (βλ. εἰσαγ. σελ. 13,2) μανθ-. Ἐκ τούτου προσλήψει τοῦ προσφυμ. **·ταν** (βλ. σελ. 15, δ') μανθ-άνω, προσλήψει δὲ τοῦ ε, μαθ-ε. Σύνθετον μετά τῶν προθ ἀπό, ἐκ, κατά, πρό, κ. ἄ. **·Ἀπομανθάνω**=λησμονῶ, ἔκμανθάνω=μανθάνω ἐντελῶς, ἀπό στήθους. Τὸ ρ. λαμβάνεται ώς παθ. τοῦ διατάσσω. Περιφρ.: τὴν μάθησιν ποιοῦμαι. Ἀντιθ. ἀμαθάνω τι ή εἰς τι = διατελῶ ἐν ἀγνοίᾳ τινός. Συνων. αἰσθάνομαι, γεγνώσκω, πυνθάνομαι (ὅπερ κυρίως = ζητῶ νά μάθω).

Μαντεύομαι (= προφητεύω, συμβουλεύομαι μαντεῖον), παρ' Ἀττικ. μεσ. ἀποθετ. (μαντεύω, μτγν.), πρτ. ἔμαντευόμην, μεσ. μελ. μαντεύσομαι, μεσ. ἀορ. ἔμαντευσάμην, πρκ. μετὰ παθ. διαθ. μεμάντευμαι. Παραγ. μαντευτής (ἔξ οὗ μαντευτικός), μαντεία, μαντεῖον, μάντευμα, μαντεύτης, μαντευτέον.

Σημ. Τὸ ρ. ἔκ τοῦ **μάντις** (ὅπερ ἔκ τοῦ μαίνομαι, καθ' δοσον οἱ μάντεις ἔξεφερον χρησμούς ἐν καταστάσει θείας μανίας ή ἐμπνεύσεως δύντες) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ένω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀπό, κατά, διά. **·Ἀπομαντεύομαι**=προφητεύω, **καταμαντεύομαι**=προλέγω ἐναντίον τινός ή περὶ τινος, διαμαντεύομαι=δρίζω διά χρησμού, ἔρωτῷ τὸ μαντεῖον. Περιφρ.: μαντική ή μαντείας χεῶμαι. Συνων. χεῶ, χοηστηριάζομαι, οἰωνίζομαι (= προμαντεύω).

Μαραίνω (κυρίως=σβήνω πῦρ καὶ μτφρ. κάμνω τι νά σβήσῃ, νά καταστραφῆ), μελ. μαρατῶ, (μτγν.), ἀορ. ἔμαράτνα. Παθ. μαραίνομαι, πρκ. ἔμαραυνόμην, παθ. μελ. μαρανθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἔμαραρθην, (πουητ. καὶ μτγν.), πρκ. μεμάρασμαι καὶ μεμάραμμαι, (μτγν.). Παραγ. μαρασμός, μάραγοις.

Σημ. Θεμ. **μαραν-**, ἔξ οδ προσλήψει τοῦ προσφυμ. **·γ** καὶ ἐπενθέσει (βλ. σελ. 15, β') μαραν-յω, μαραίνω. Εἰς τὸν ἀόριστον τὸ **·α** ἔξετάθη ἀναπληρ. εἰς ἄ καὶ οὐχὶ η (ἐμάρατνα) διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ **·ρ**. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. **συναπτ-**, ἀπό. **·Ἀπομαραίνομαι**=μαραίνομαι, φθίνω.

Μαρτυρέω-ῶ (=δίδω μαρτυρίαν, βεβαιώνω). Τὸ ἐνεργητ. διμαλόν. Παθητ. μαρτυροῦμαι, πρτ. ἔμαρτυρούμην, (κατ-), μεσ. μελ. ώς παθ. μαρτυρήσομαι, παθ. μαρτυρηθήσομαι, μεσ. ἀορ. ἔμαρτυρηθήσάμην, (ἴξ-), παθ. ἀορ. ἔμαρτυρηθην, παθ. πρκ. μεμαρτύρημαι. Τὸ μεσ. ἀναλελυμ. : διαμαρτυρῶ ἔμαντόν. Παραγ. μαρτύρημα, μαρτυρητέον.

Σημ. Τὸ ρ. ἔκ τοῦ **μάρτυς** (Αἰολικ. καὶ μτγν. **μάρτυρ-**), ἔξ οδ καὶ **μαρτυρία**, **μαρτύριον**. Θεμ. ἀναλογ. μαρτυρέ-յω, -έω, -ῶ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. **σύν**, κατά, διά, κ. ἄ. **Διαμαρτυρῶ**=κάμνω χρῆσιν ἐνστάσεως (ἐπὶ δίκης). **·Ἐπιμαρτυρῶ**=βεβαιῶ. Περιφρ.: μαρτυρίαν παρέχομαι, μαρτυρίῳ χρῶμαι (=πιστοῦμαι τι), μάρτυρας ἐπάγσμαι, παράγομαι.

Μαρτύρομαι (=ἐπικαλοῦμαι μάρτυρα, διαμαρτύρομαι), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἔμαρτυρούμην, μεσ. μελ. συνηρ. διαμαρτυροῦμαι μεσ. ἀορ. ἔμαρτυραμην.

Σημ. Τὸ ρ. ἔκ τοῦ **μάρτυς**. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. **ἐπί**, διά, ἀπό. **·Ἀπομαρτύρομαι**=διασχυρίζομαι. Περιφρ.: μάρτυρα ποιοῦμαι τινα, εἰς **·ἐπιμαρτυρίαν** καθίσταμαι, μάρτυρας ἐπικαλοῦμαι.

Μαστιγόω-ῶ (= μαστιγώνω). Τὸ ἐνεργ. διμαλόν, ἄνευ πρκ. καὶ ὑπερσυντ. Παθητ. μαστιγοῦμαι, πρτ. ἔμαστιγούμην, (μτγν.), μεσ. μελ.

ώς παθ. μαστιγώσομαι, παθ. μελ. μαστιγωθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρ. ἐμαστιγώθην, πρκ. -μεμαστίγωμαι (δια-) Παραγ. μαστίγωσις, μαστιγωτέος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μάστιξ (ἐξ οὗ καὶ τὸ ποιητ. καὶ μτγν. μαστίξω). Περιφρ. τῇ μάστιγι τύπτω τινά.

Μάττω ἡ μάσσω (=δουλεύω τι διὰ τῶν χειρῶν, ζυμώνω φύραμα, σπογγίζω), μελ. μάξω, (ποιητ.), ἀρ. ἐμαξᾶ, πρκ. μέμάχα, (ποιητ.), μεσ. μελ. -μάξομαι (ἐμ-), (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐμαξάμην, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀρ. α'-ἐμάχθην, (προσ-), (ποιητ.), παθ. β' -ἐμάγην (ἐξ-), παθ. πρκ. μέμάγματι. Παραγ. μαγεὺς = ζυμωτής, μάκτης = ὁ ζυμώνων τὰς μάξας, μάγμα (=πᾶν ζυμωμένον, ζυμάρι, πηκτὴ ἀλοιφὴ τῶν λατῶν ἀντίθ. πρός τὴν ὁρεστήν), μαγίς = ζυμαρικόν, σκάφη, μάκτρον = προστόψι, χειρόμακτρον (λατιν. *manus*) = μανδήλιον, χειρόμακτρον), δινόμακτρον, μᾶξα (μάγ-ja, πρβλ. καὶ τὸ νεοελλην. μαγιά), μάγειρος (τὸ ἀρτοποιεῖν παρ² ἀρχαίοις ἡτο ἔργον τοῦ μαγείρου), ἐκ-μαγεῖον (=1) χειρόμακτρον, 2) τὸ πρᾶγμα, ἐφ' οὐ ἢ ἐν τῷ ἐκτυπῶνται τι, 3) τὸ ἀποτύπωμα, ἢ εἰκών, 4) πρόπλασμα), μακτὸς = ζυμωμένος.

Σημ. Θεμ. μαγ-, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ j, μαγ-jω, μάσσεττω). *Ο ἐνεστ-συνήθως σύνθετος. **Ἀπομάσσω** = σπογγίζω. Συνων. ψῶ, ἀποψῶ, κ. ἄ.

Μάχομαι (=συνάπτω μάχην, ἀγωνίζομαι), μεσ. ἀποθετ. μετ-ἐνεργητ. διαθ., πρτ. ἐμαχόμην, μεσ. μελ. συνηρ. μαχοῦμαι (καὶ μαχέ-σομαι, Ἡροδ.), μαχήσομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀρ. ἐμαχεσάμην, πρκ. με-μάχημαι, ὑπερο. ἐμεμαχήμην, μτγν. Παραγ. μαχητής, μάχη, μαχητός, περιμάχητος, ἀμάχητος, μαχετέον, (διαφορ. γραφη: μαχητέον), δυσμα-χητέον (πρβλ. καὶ ἀγχέμαχος = ὁ μαχόμενος ἐκ τοῦ πλησίον, τηλεμά-χος = ὁ μαχόμενος μαχούθεν), *Τηλέμαχος*.

Σημ. Θεμ. μαχ- ἐξ οὗ καὶ μάχ-αιρα, (λατιν. *mac-to* = σφάττω, *mac-ellum*=σφαγεῖον). Τὸ θεμ. μαχε- νοεῖται ἐκ τοῦ παλαιοῦ εἰς -μι τύπου *μάχεμαι (πρβλ. μαχέ-σομαι, ἀμάχητος καὶ βραδύτερον μαχήσομαι, μαχη-τέον, παρὰ τὸ μαχέομαι). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ οὐν, διά, ἀντί, κ. ἄ. Περιφρ. μάχην ποιοῦμαι. Τὸ μάχην ποιῶ = γίγνομαι αἴτιος μάχης παθητ. μάχη γίγνεται ἢ ἔστι. Συνων. πολεμῶ. Ἡ μεταξὺ πολέμου καὶ μάχης διαφορὰ δρίζεται ὡς ἔξης ὑπὸ τοῦ Ἀμυνωίου: «μάχη μὲν ἔστιν ἢ ἐν πολέμοις ἐνέργεια, πόλεμος δὲ δὸς χρόνος καὶ ἡ πρὸς μάχην παρασκευή». Τὸ πόλεμος δῆλ. ἔχει γενικωτέραν ἔννοιαν, τὸ δὲ μάχη μερικωτέραν.

Μεγαλύνω (=κάμνω τινὰ μέγαν, ἐνισχύω, δοξάω τινά), πρτ. ἐμεγάλυνον, ἀρ. ἐμεγάλινα (μτγν.). Μεσ. μεγαλύνομαι (=καυχῶμαι) καὶ παθητ. (=λαμβάνω μεγάλην δόξαν), πρτ. ἐμεγαλύνομην, παθ. ἀρ. ἐμεγαλύνθην, (μτγν.). Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: μεγαλύνω ἐμαυτόν. Παραγ. μεγαλύνδροιν.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μέγας προσλήψει τῆς καταλήξ. -ύνω κατ' ἀνα-λογίαν τῶν εἰς -ύνω ἐνρινολήκτων (πρβλ. βαθὺς-βαθύνω). Περιφρ. μέγε-θος περιτιθημή τινι, μέγα τι ποιῶ. *Αντιθ. μειώω-ῶ.

Μεθύσκω (=κάμνω τινὰ νὰ μεθύσῃ), μελ. μεθύσ' σω, (μτγν.), ἀρ. ἐμέθύσα (παρ² *Αττ. πεζογρ. : κατ-). Μεσ. μεθύσκομαι καὶ συνηθέστα-τα μεθύω (=είμαι μεθυσμένος), πρτ. ἐμεθύσκόμην καὶ ἐμέθυον, παθ. μελ. μεθυσθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρο. ὡς μεσ. ἐμεθύσθην, πρκ. με-μέθυσμαι, (μτγν.). Παραγ. μεθυστι-ός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. μέθυν, τό, (=οἶνος), (πρβλ. δάκρυν, δακρύνω) προσλήψει τοῦ προσφυμ. -σκ. Τὸ δ. εἰναι μιτβ. τοῦ μεθύνω, μεθύνω. διπερ ἀπαντᾶ μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. 'Ο ἐνεργ. μελ. καὶ δ. ἀρ. ἀνήκουσιν εἰς τὸ μεθύνω. Εἰς τὸν παθ. μελ., ἀρ. καὶ πρκ. τὸ δ. προσλαμβάνει οἱ (ἐ=μεθύ-σ-θην) κατ' ἀναλογίαν τῶν ἔχοντων σ. φωνηντολήκτων (πρβλ. ἐ=τιλέσ-θην). 'Αντιθ. οὐφω. Συνων. τῷ μεθύσκω τινὰ (οἶνῳ) τὸ οἰνόδω-ῶ, διπερ παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῇ μετ. τοῦ μεσ. πρκ. διωνωμένος, κατωνωμένος. Κραιπαλῶ=ἔχω κεφαλαλγίαν καὶ ναυτίλαν ἐκ πολυποσίας, παροινῶ=φέρομαι κακῶς κατά τὴν οἰνοποσίαν.

Μειόω-ῶ (=μεῖον ποιῶ, ἐλαττώνω, ἔξεντελίζω) παρ² Ἀττικ. πεζογρ. μόνον δὲ ἐνεστ. Παθ. μειοῦμαι, παθ. ἀρ. ἐμειώθην. Παραγ. μείωσις, μείωμα, μειωτός, μειωτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ συγκρ. τοῦ ἐπιθ. μικρός, μεῖον (μει-ιον, θεμ. μει-. μι- (πρβλ. μινύθω, μείων, λατιν. minot). Περιφρ. μεῖόν τι ποιῶ. Συνων. ἐλαττῶ.

Μείγνυμι, μειγνύω καὶ μίσγω (=ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω, σμίγω), πρτ. ἐμείγνυν, ἐμείγνυον καὶ ἐμισγον, μελ. μείξω, (ποιητ.), (παρ² Ἀττ. πεζογρ. συνθ.). ἀρ. ἐμειέσα, ποκ. -μέμειχα, (μτγν.), ύπερσ. ἐμεμείχειν, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. μείγνυμαι καὶ μίσγομαι, πρτ. -ἐμειγνύμην, μεσ. μελ. μείξομαι, (μτγν.), παθ. μελ. α' -μειχθήσομαι καὶ β' μιγήσομαι, μεσ. ἀρ. ἐμειξάμην, παθ. ἀρ. καὶ ὡς μέσ. ἐμείχθην, παθ. ἀρ. β' καὶ δῆς μεσ. ἐμίγην, ποκ. μέμειγμαι, τετελ. ιελ. μεμείξομαι (ποιητ.). Παραγ. μεῖξις, ἀνάμειξις, μεῖγμα, μεικτός, σύμμεικτος, πάμμεικτος, ἐπιμειξία, ἀναμείξεις, ἀλλὰ μιγάς, συμμιγής, ἀμιγής, παμμιγής (ὡς σχηματιζόμεν εἰκ τοῦ βραχέος θεμ. μιγ-).

Σημ.(¹) Θεμ. μειγ- ἔξ οδ προσλήψει μὲν τοῦ προυφυμ. -νυ: μείγ-νυ-μι (καὶ μειγ-νύ-ω κατὰ τὰ βαρύτονα), προσλήψει δὲ τοῦ -σκ (βλ. σελ. 16, 4) (μίγ-σκ-ω), μίσγω, (λατιν. misc-eo). Παλαιότερον προετίματο δὲ διὰ τοῦ γραφή. 'Ορθοτέρα δόμας δὲ διὰ τοῦ ει, ήτις ἀπαντᾶ ἐν ἐπιγραφαῖς, τοῦ Ε' καὶ Δ' αἰδονος π. Χ. 'Η δίφθογγος δηλ. ει ύπάρχει φύσει εἰς τὴν δίζαν τοῦ δ. (πρβλ. ἐμειγήθην, ἀλλὰ ἐμίγην ἐκ τῆς βραχείας). Παρ' Όμήρω δὲν ἀπαντᾶ δὲν ἐνεστῶς μείγνυμι, -μαι, ἀλλ' δ μίσγω, μίσγομαι, σχηματίζ. ἐκ τοῦ βραχέος θεμ. μιγ-. Τὸ δ. συντίθεται μετά τῶν προθέσεων ἐπί, πρός, τόν, κ. &. 'Υπομείγνυμι=ἀναμειγνύω εἰς τι, ὡς ἀμτβ. δὲ πλησιάζω κρυψίως. Προσμείγνυμι, ὡς ἀμτβ. =συναναστρέφομαι, πλησιάζω, ἀπολ.=μάχουμαι. Περιφρ.: μεῖξις ἔστι, ἐπιμειξία χρῶμαι πρός τινα παθητ. ἐπιμειξία ἔστι παρά τινα. Συνων. κεράννυμι, φύρω.

Μείρομαι (=συμμερίζομαι, συμμετέχω, λαμβάνω διὰ κλήρου), ποιητ., ἀποθετ. Ἀπαντᾶ παρ² Ἀττικ. πεζογρ. ἀπροσώσως ἐν τῷ παθ. ποκ. κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ ποκ. εἵμαρται (=εἰναι ὀρισμένον ύπο τῆς μοίρας, περιωμένον μτζ. είμαρμένος, η, ον), ύπερσ. εἵμαρτο. Παραγ. μοῖρα, μόρα = μέρος στρατοῦ τῆς Σπάρτης, μέρος, μερίς, (ἐξ τοῦ μερίζω), μόρος=μοῖρα, μόρσιμος=περιωμένος.

(¹) Περὶ τῶν κινημάτων, παραγώγων καὶ συνθέτων τοῦ δ. μείγνυμι βλ. τὰ διδασκόμενα παρὰ τοῦ ἀστιδίμου Χ. Χαριτωνίδου ἐν τῷ Περιοδικῷ τῆς 'Εταιρείας τῶν 'Ελλήνων Φιλολόγων «Πλάτων», 4, σελ. 99 κέκ. Γενικώτερον δὲ περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστ. τῶν εἰς -νυμι δῆμο. βλ. τὸ ἐν τῷ αὐτῷ περιοδικῷ ἀρθρον τοῦ καθηγητοῦ τῆς Γλωσσολογίας ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν Γ. Κουρμούλη, 11, σελ. 71.

Σημ. Θεμ. (σ) μερ-, (έξ οὗ προσλήψει τοῦ j, μερ-γομαι καὶ ἐπενθέ- σει [βλ. σελ. 15, β'], μείρομαι) καὶ (σ)μαρ-, ἔξ οὗ δ πρκ. (σε-σμαρ-ται, ἐ-σμαρ-ται, ἐ-μμαρ-ται) είμαρται. Παρά μτγν. καὶ πρκ. μέμαρμας. Ὡς οὐσιαστ. ἡ είμαρμένη (μοῖρα)=δ, τι δίδεται ἡ ἀπονέμεται εἰς τινα. Συνων. πεπρωμένον ἔστι, πέπρωται (ποιητ.).

Μελαίνω (ώς μτβτ.=ποιῶ τι μέλαν, μαιρίζω τι· ώς ἀμτβ.=γύ- νομαι μέλας), μελ. μελανῶ, (μτγν.) Παθ. μελαίνομαι, πρτ. ἐμελαίνω μηρ, παθ. ἀρ. ἐμελάνθην.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μέλας παρὰ τὸ ποιητ. μελάνω, (διπερ ἐκ τοῦ μέ- λαν), κατ' ἀναλογ. τῶν ἀρχαιόθεν ληγόντων εἰς -άινω (ράινω, εὐφράτινω, κλπ.). Θεμ. ἀναλογ. μελαν-. Ἐπὶ τῆς ἀμτβ. καὶ παθ. σημασ καὶ ἡ περιφρ. μέλας εἰμί. Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸ μτγν. μελανίζω = ει- μαι μελανωπός.

Μέλει (γ' ἐνικ. δριστ. ἐνεστ. τοῦ μέλω, δπερ ώς οὐδέτερον μὲν = είμαι ἀγτικείμενον φροντίδος ἡ σκέψεως, ώς ἐνεργητ. δὲ = φροντίζω περί τινος, ἐνδιαφέρομαι). Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἀπαντὶ συνηθέστατα ώς ἀπόδσωπον, σπανιώτατα δὲ ώς προσωπικὸν (πρβλ. χροὶ πᾶσι με- λουσι διὰ βίου). Ἐνεστ. μέλει (μοι, σοι, αὐτῷ κλπ., ὑποτ. μέλῃ, προστ. μελέτω, ἀπαρ. μέλειν, μτχ. μέλον), πρτ. ἐμελε, μελ. μελήσει, ἀρ. ἐμέ- λησε, πρκ. μεμέληκε, ὑπερσ. ἐμεμελήκει (ἐπικ. πρκ. μέμηλε). Παραγ. μελέτωρ = δ φροντίζων περί τινος, ἐκδικητής, μέλησις, μέλημα, μελ-έ-τη, ἀμελετησία = ἔλλειψις ἀσκήσεως ἡ μελέτης.

Σημ. Θεμ. μελ- (ἡ ὁίζα ἐν τῷ λατιν. mel-iοr καὶ ἐν τῷ μελέθημα= φροντίς) καὶ μελ-ε, προσλήψει τοῦ ε- (βλ. σελ. 16, ιβ'). Τὸ συνθ. μετα- μέλει στερεῖται πρκ. καὶ ὑπερσ. καὶ σημαίνει ἐπέρχεταις μεταμέλεια καὶ ἀπολύτως μεταμέλεις μοι=μετανοῶ. Τὸ ἀποθετ. μεταμέλομαι (=μετανοῶ) σπανίως ἐν χρήσει ἐκτός τοῦ ἐνεστ., τοῦ πρτ. καὶ τοῦ μελ., ἡτοι τῶν μετεμελόμην, μεταμελήσομαι (ἐν τῇ μτχ. τὸ μεταμελησόμενον= γεννησο- μένη μεταμέλεια). Βλ. καὶ ἐπιμέλομαι. Συνων. ἐντρέπομαι τινος. (Πρβλ. μελεδαίνω, ποιητ. καὶ μτγν.=ἐπιμελοῦμαι. φροντίζω).

Μελετάω-ῶ (=φροντίζω περί τινος, ἀσκοῦμαι εἰς τι, γυμνάζο- μαι), πρτ. ἐμελέτων, μελ. μελετήσω, ἀρ. ἐμελέτησα, πρκ. μεμελέτηκα. Παθ. μελετῶμαι, πρτ. ἐμελετώμηρ, παθ. πρκ. μεμελέτημαι. Παραγ. μελέτησις, μελέτημα, μελετητήριον, μελετητός, ἀμελέτητος, μελετητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μελέτη (διπερ ἐκ τοῦ μέλω, δ ιδέ). Περιφρ. μελέ- την ποιοῦμαι. Συνων. ἐπιμέλομαι, ἀσκοῦμαι.

Μέλλω (=σκοπεύω νὰ πράξω τι, ἀναβάλλω, βραδύνω), πρτ. ἐμελλον καὶ ἡμελλον, μελ. μελλήσω, ἀρ. ἐμέλλησα. Παθ. ἐνεστ. γ' ἐνικ. μέλλεται (πρβλ. ἐν δσῳ ταῦτα μέλλεται=ἐν δσῳ ἐξακολουθοῦντιν αἱ ἀναβολαι αὐται), μτχ. πρκ. ὑπομεμελλημένος, (μτγν.). Παραγ. μελλητής=δ πάντοτε ἀναβάλλων (ἐκ τούτου μελλητικός), μέλλησις= βραδύτης, μέλλημα, μελλησμός, ἀμελλήτι, μελλητέον. Πρβλ. καὶ μελλ-είρην (=δ πρεσβύτατος τῶν παίδων ἐν Λακεδαίμονι, μελλε- φηβος).⁽¹⁾

(1) **Εἰσηγη.** -νος δ Λακεδαιμόνιος νεανίας δ συμπληρώσας τὸ είκο- στὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἀναλαβών ἔξουσίαν ἐπιβλέψεως ἐπι- τῶν νεωτέρων.

Σημ. Θεμ. μελ-, (πρβλ. βίζαν μελ- = ἔλκειν ἐν τῇ λατιν. λέξει γε-
τιμευτ-όνυμουσκόν), ἔξ οὐ προσλήψει τοῦ j (βλ. 15, β') μελ-յω, μέλλω,
προσλήψει δὲ τοῦ -ε, μελλε-. Ἡ αὔξησις ἡ (πρβλ. ἡμελλον) κατ' ἀναλο-
γίαν (βλ. ἔθέλω, σημ.). Διαμέλλω = πάντοτε μέλλω νά πράξω τι, ἐπιβρα-
δύνω, ἀναβάλλω. Περιφρ. διαμέλλησιν ποιοῦμαι. Ἀντιμέλλω = περιμένω
καὶ ἔγω καιροφυλακτῶν ἐναντίον τινός. Συνων. δκνῶ.

Μέμφομαι (=ψέγω, καταρίνω, κατηγορῶ), μεσ. ἀποθ. μετ'
ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐμεμφόμην, μεσ. μελ. μέμφομαι, παθητ. μεμφθή-
σομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐμεμφάμην, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. (καὶ ὡς παθ.
μτγν.), ἐμέμφθην. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: μέμφομαι καὶ
καταμέμφομαι ἐμαυτόν. Παραγ. μέμψις (ἐν τῷ πληθ. μέμψεις) [=πα-
ράπονα], κατάμεμψις, μομφή, μεμγίμοιρος, (ἔξ οὐ τὸ κατ' ἐνεστ. μό-
νον ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μεμγίμοιρῶ), μεμπτός, ἀμεμπτός,
ἐπίμεμπτός, μεμπτέος.

Σημ. Θεμ. μεμφ-. Ούσιαστ. τὸ μέμφος, δὲν παραδίδεται, δλλ. ὑπο-
τιθετοι προϋπάρχαν. Διαμέμφομαι = σφοδρώς ψέγω διά τι, καταμέμφο-
μαι = ἔχω παράπονον, κατηγορῶ. Περιφρ.: μῶμον ἐπιτίθημε τινι, κατά-
μεμψιν ἔχω (=παρέχω) τινι παθητ. τυγχάνω μέμψεως ὑπό τινος. Συνων.
κατηγορῶ, αἰτιῶμαι, ψέγω, κ. ἄ.

Μεμφίμοιρῶ, βλ. μέμφομαι, σημ.

Μέμνημαι, βλ. μιμήσκω.

Μένω (οὐδετ. = μένω, περιμένω, εὐχαριστοῦμαι εἰς τι, μένω στα-
θερὸς εἰς τινα γνώμην), πρτ. ἔμενον, μελ. μεγῶ, ἀορ. ἔμεινα, πρκ.
μεμένηκα. Παραγ. μονή = ἀργοπορία (ἔξ οὐ τὸ μτγν. μονάζω),
παραμονή, σταθμός, μοναστήριον, ἐπιμονή, μόνυμος, μενετός (πρβλ. οἱ
καιροὶ οὐ μενετοί = αἱ εὐκαιρίαι δὲν ἀναμένουσι), μενετέος, -ον.

Σημ. Ἀρχικ. θεμ. μενέ- (πρβλ. μελ. μενέ-σ-ω, -έω-ῶ) καὶ μεν- (λατιν.
maneo). Ἐν τῇ εὐκτ. τοῦ μελ. καὶ οἱ τύποι ἐπο(παρα)μενοίην. Παρά
ποιητ. καὶ μτγν. καὶ τύπος μίμων μετ' ἀναδιπλ. ἥτοι (μιμενω), μίμων.
Τὸ δ. σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. διά, περί, ἐν, ὑπό, κ. ἄ. Ἐμμένω
(τινι, λ. χ. τοῖς δροῖσι, ταῖς στονδαῖς) κλπ. = διατηρῶ τι πιστῶς, ἀπα-
ραβάτως, συμμένω (ἐπὶ πραγμάτων, ὡς λ. χ. φιλίας, σπονδῶν, κλπ.) =
διατηροῦμαι διαρκῶς. Περιφρ. μονήν ποιοῦμαι, παθ. ἐπιμονὴ γίγνεται.

Μερίζω (=κόπτω εἰς μερίδας, διανέμω, μοιράζω), μελ. μεριῶ,
ἀορ. ἐμέρισα, πρκ. μεμέρικα, (μτγν.). Μέσ. καὶ παθ. μερίζομαι, μεσ.
μελ. μεριοῦμαι, παθ. μελ. μερισθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. α' ἐμερι-
σάμην, παθ. ἀορ. ἐμερίσθην, πρκ. μεμέρισμαι. Παραγ. μεριστής, μέ-
ρισις, μέρισμα, μερισμός, μεριστός, ἀμέριστος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μέρος (βλ. μετέριμαι) προσλήψει τῆς καταλήξ.
-ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.
ἄπω, πρός, διά, κατά. Ἀπομερίζω = ἀποχωρίζω ἀπό πλήθους. Συν. νέμω,
διανέμω.

Μεταμέλει καὶ **μεταμέλομαι**, βλ. μέλω, σημ.

Μεταρσιόω—ῶ (=σηκώνω υψηλά, μετεωρίζω), βλ. μετεωρίζω,
σημ. 2.

Μεταχειρίζω (=ἔχω ἡ λαμβάνω ἀνὰ χεῖρας, μεταχειρίζομαι,
διευθύνω, καταγίνομαι εἰς τι), ἀορ. μετεχείρισα. Συνηθέστερον ὡς

ἀποθ., μεταχειρίζομαι, πρτ. μετεχειρίζομην, μεσ. μελ. μεταχειρισμοῦμαι, μεσ. ἀρ. μετεχειρισάμην, παθ. ἀρ. μετὰ παθ. διαθ. μετεχειρίσθην, πρκ. μετακεχείρισμαι. Παραγ. μεταχειρισμός, μεταχείρισις, ἀμεταχείριστος, εὐμεταχείριστος, δυσμεταχείριστος, μεταχειριστέον.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ διά χειρὸς ή μετὰ χεῖρας ἔχω ἐκ συναρταγῆς (πρβλ. τὸ νεοελλην. καλημερίζω ἐκ τοῦ καλῆ [ῆ]μέρα), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν βλ. ἀθροίζω, σημ. Τὸ μεσ. καὶ τὸ ἐνεργητ. οὐδέμιαν διαφορὰν ἔχουσι μεταξύ των (πρβλ. σέβω-ομαι, στρατεύω-ομαι, σκοπῶ-οῦμαι, κλπ.). Συνων. χεῶμαι.

Μετεωρίζω (=ὑψώνω, ἐγείρω εἰς ὑψος), πρτ. ἐμετεώριζον, ἀρ. ἐμετεώρισα. Μεσ. καὶ παθ. μετεωρίζομαι. Τὸ μεσ. ἐκφέρεται καὶ κατ' ἀνάλυσιν: μετεωρίζω ἐμαυτόν. Παραγ. μετεωριστής, μετεωρισμός, μετεωρισις, μετεώρισμα.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ μετέωρος (μετά, ἄ' Φορος, ἀείρω, βλ. αἴρω, σημ.) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν τῶν ὀδοντικολήκτων εἰς -ίζω (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Τὸ ὁ ἀπαντᾶ παρά τοῖς μτγν. καὶ τοῖς νεωτέροις καὶ ἀνευ αὐξήσεως (μετεωρίζομην, μετεωρίσθην, μετεώρισμαι, κ.λ.π.).

Σημ. 2. "Ως ἐκ τοῦ μετέωρος παρήχθη τὸ μετεωρίζω, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ μετάροσις (μεταίρω) τὸ μεταροσιῶ-οῦμαι, (Ηροδ.), διπερ κανονικῶς πρέπει νά λάβῃ τὴν αὐξησιν ἔξωθεν (ἐμεταροσιώθην, οὐχὶ μετηροσιώθην).

Μετρέω-ῶ, ἀρ. ἐμέτρησα. Τὰ λοιπὰ ἐμέτρουν, ἀλπ. μτγν. καὶ παρ' Ἡροδ. Μεσ. καὶ παθ. μετροῦμαι, πρτ. ἐμετροῦμην, μεσ. ἀρ. -ἐμετρήσαμην, παθ. ἀρ. ἐμετρήθην, πρκ. -μεμέτρημαι. Παραγ. μετρητής, μέτρησις, μέτρημα, μετρητός, ἰσόμετρος, δυσμέτρητος, μετρητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μέτρου. Θεμ. μετρε-, ἔξ οὖ μετρέ-յω, -έω -ῶ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, ἀνά, πρός, σύν, κ.ἄ. Ἀπομετρῶ=μετρῶ, διαμετρῶ=μετρῶν διαιρῶ εἰς μέρη, διανέμω. **Μετρῶ** λέγεται ἐπὶ συνεχοῦς ποσοῦ, ἀριθμῶ δὲ ἐπὶ διακεκριμένου.

Μηδίζω (=φρονῶ τὰ τῶν Μήδων), ἀρ. ἐμήδισα. Παραγ. μηδισμός, μηδιστή.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **Μῆδος** προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω σημ.). Ἀντιθ. Ἐλληνίζω.

Μηκύνω(=κάμνω τι μακρόν, ἐκτείνω), μελ. μηκυνῶ, ἀρ. ἐμήκυνα. Παθ. μηκύνομαι, πρτ. ἐμηκυνόμην, παθητ. ἀρ. ἐμηκύνθην. Παραγ. μηκυνσις, μηκυντικός, μηκυντέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **μῆκος** (πρβλ. δωρ. μᾶκος, μακρός) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ύνω κατ' ἀναλογίαν (βλ. βαθύνω, σημ.).

Μηνῦώ, διμαλόν.

Μηχανάσματι-ῶμαι (=κατασκευάζω τι διὰ τέχνης, ἐπινοῶ πανούργως, μηχανεύομαι), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐμηχανῶμην, μεσ. μελ. μηχανήσομαι, μεσ. ἀρ. ἐμηχανησόμην, παθ. ἀρ. ἐπὶ παθ. σημ. ἐμηχανήθην, (μτγν.), πρκ. ἐπὶ ἐνεργ. καὶ παθ. διαθ. μεμηχάνημαι, ὑπερσ. παθητ. ἀπροσώπως: ἐμεμηχάνητο (προβλ.: οὔτως ἐμεμηχάνητο αὐτοῖς). Παραγ. μηχανητής (ἔξ οὗ μηχανητικός), μηχάνησις, μηχάνημα, μηχανητέον.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ μηχανὴ (ἕξ οὖ ἀμήχανος, εὐμήχανος, βιομήχανος). Προβλ. τὸ ποιητ. μῆχος, τό, (=μέσον, τρόπος θεραπείας). Ἐκ τούτου τὸ μηχανὴ. Τὸ ἀπλοῦν μηχανῶ (=έτοιμάζω), ποιητ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ. σύν, διά, ἐπί, ἀντί, σερδός. Ἀντιμηχανῶμαι (=μηχανῶμαι καὶ ἔγω), διαμηχανῶμαι (=ἔφευρίσκω, ἐπινοῶ). Συνων. μῆδομαι (οὗ παρ' Ἀττικ. πεζογρ. δ ἄστρ. ἐμῆσσατο = ἐμηχανήσατο); τεχνῶμαι, τεχνάζομαι.

Μιαίνω (= κηλιδώνω, μολύνω), πρτ. ἐμίαινον, μελ. μιαρῶ, ἀρο.
ἐμίατρα, (ποιητ. καὶ μτγν.), πρκ. μεμίαγκα, (μτγν.). Παθ. μιαίρουαι,
πρτ. ἐμιαίνομην, (μτγν.), παθ. μελ μιανθήσουαι, παθ. ἀρο. ἐμιάνθην,
πρκ. μεμιάσουαι (καὶ μεμέαμμαι, μτγν.). Παραγ. μίασις, μιασμός,
μιάστωρ = ἄθλιος, μεμιασμένος δι' ἐγκλήματος, μίασμα, μιασός,
ἀμίαντος.

Σημ. Θεμ. μιαντ̄, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ *γι μιάν·γι·ω* καὶ ἐπενθέσει (βλ. σελ. 15, β') *μιαίνω*. Εἰς τὸν διορ. τὸ ἄ ἐκτείνεται εἰς τὸ ἄ καὶ οὐχὶ η διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ φωνῆν *ε* (βλ. *μαραίνω*, σημ.). *Καταμιαίνω* = καταρρυπαίνω, ἐντελῶς μιαίνω. Συνων. *καταρρυπαίνω*, *χράίνω*.

Μίγνυμι, βλ. μείγνυμι.

Μικρολογέομαι—εῦμαι (= ἐξετάζω λεπτομερῶς, φέρομαι μικροπρεπῶς), ἀποθ., μελ. **μικρολογήσομαι**. Παραγ. **μικρολογητέον**.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ μικρολόγος, ἐξ οὗ καὶ μικρολόγια. Θεμ. μικρολογε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Τὸ ἐνεργ. μτγν.

Μιμέομαι — σῦμαι (= παριστάνω, εἰκονίζω, ἔκφραζω διὰ μιμήσεως), μειντὸν ἀποθετ., πρτ. ἐμιμούμην, μεσ. μελ. μιμήσομαι, παθ. μελ. μετὰ παθητ. διαθέσ. μιμηθήσομαι, μεσ. ἀορ. -ἐμιμησάμην, παθ. ἀορ. ἐμιμήθην, πρκ. μεμίμημαι. Παραγ. μιμητής, μίμησις, μίμημα, μιμηλός, ἡ, ὃν = μιμητικός, μιμητός, ενδιμήητος, μιμητέος.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ μῖμος, δ, ἡ, = μιμητής, ἡθοποιός, γελωτοποιός. Πρβλ. καὶ μιμάς, —άδος γυνὴ ἡθοποιός ύποκρινομένη μίμους. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἐκ, ἀπό, σύν. Περιφρ. μιμητής εἶμι ἢ γίγνομαι τυνος· τοῦ παθητ.: μίμησις γίγνεται.

Μιμήσκω (= ἐνθυμίζω), (ποιητ.). (Παρ^α Ἀττικ. πεζογρ. ἀνα-
ἐπανα-, ὑπο-), ποτ. ἐμέμησκον, μελ. -μησω, ἀορ. -έμησα. Μεσ. -μι-
μησομαι (= ἐνθυμοῦμαι), ποτ. -έμημησοδύμην, μεσ. μελ. -μησομαι,
παθ. μελ. ὡς μεσ. μησοδήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐμησόδάμην (= ἐμνήσθην),
(ποιητ.), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐμησόδην (καὶ ὡς παθητ. μτγν.), πρκ.
μέμημαι, (ὑποθ. μεμνῶμαι, μεμνῆται, μεμνώμεθα, εὐκτ. μεμνήμην,
[ἐκ τοῦ μεμνη-ίμην], ἥο, ἥτο, μεμνῆτθε καὶ [μεμνῷμην], ὥο, ἥ οο,
φτο, προστ. μέμνητο, ἀπαρ. μεμνῆσθαι), ὑπερσ. ἐμεμνήμην, τετελ.
μελ. μεμνῆσομαι. Τὸ μεσ. λέγεται καὶ κατ' ἀνάλυσιν: ὑπομιμήσκω
ἐμαυτόν. Ηαραγ. μημή, μημάων, (λατιν. memor), (ἐξ οὗ μνημονεύω),
μημά, ὑπόμνησις, ἀνάμνησις, ἀείμνηστος, ἀναμνηστός, ἐπιμνηστέον.

Σημ. Ἀρχικ. θεμα μενο- (πρβλ. τὸ ποιητ. μέμονα, λατιν. mens, -ntis). έξ οῦ κατά μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) μνᾶ-μνη- (πρβλ. τὸ ποιητ. μνῆ-σκουας). Ἐκ τοῦ μνη- προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ισκ (βλ. σελ. 16, θ') και δι' ἐνεστωτ. ἀναδιπλ. (βλ. σελ. 12) (μι-μνη-[σκ-ω] μικρήσκω. Τὸ δ. δῶς και τὸ θυγάτικα ἀρχικώς είλει σχηματισθή διὰ τοῦ προσφύματος -σκω (και οὐχὶ -ισκω), ήτο δηλ. μεμνήσκω ανεῦ ὑπογεγραμμένου (βλ. Ιω. Σταυρ. Γοργ. Αρχ. § 119 σελ. 350). Ο ποκ μέμνησης ἀναδιπλασι-

ζόμενος ἀνωμάλως, παρ^τ Ἀττικ. ἔχει πάντοτε σημασ. ἐνεστ. ώς τὸ λατιν. memini, δὲ ὑπερσ. σημασ. παρατατικοῦ. Ἡ ύποτ. καὶ ἡ εὔκτ. τοῦ πρκ. εἰς τίνα πρόσωπα σχηματίζεται καὶ μονολεκτικῶς, (ὑπ. μεμνήμεθα, εὔκτ. μεμνῆσο, μεμνήστο, μεμνήμεθα ἢ μεμνώμεθα). Περιφρ. Ἀντὶ τοῦ ἐνεργητ. λέγεται καὶ ὑπόμνημα πεισοῦμαί τινι, μνείας πεισοῦμαί τινος ὡς παθητ. είναι τό: μνείας τυγχάνω ὅπο τίνος, μνείας ἀξιοῦμας ὅπο τίνος, μνημονεύομοι. Ἀντιθ. ἀπιλανθάνομαι, ἀμνημονῶ. Συντακτ.: Τὸ μιμηνήσουμα μετὰ γεν., τὸ ἀναμνήσουμα μετ' αἰτιατ., τὸ δὲ ἀναμνήσουμα μετὰ γεν. συνήθως καὶ αἰτιατικῆς.

Μισέω-ῶ, τὸ ἐνεργητικ. ὅμαλὸν ἄνευ ὑπερσυντελ. Παθητ. μισοῦμαι, μεσ. μελ. ώς παθητ. μισήσουμαι, (ποιητ.), παθητ. μελ. μισηθήσουμαι, (μτγν.), παθ. ἀρ. ἐμισθήθην, παθ. πρκ. μεμίσημαι. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: μισῶ ἔμαυτόν. Παραγ. μισητής, μίσημα, μισητός, ἐμίσητος, μισητός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μῖσος. Ἀντὶ τοῦ μισῶ λέγεται μῖσος ἔχω καὶ παθητ. μῖσος ἔχω πρός τινος (=μισοῦμαι ὅπο τίνος), μίση γίγνονται. Ἀντιθ. ἀγαπῶ, φιλῶ. Συνων. ἀπεκχθάνομαι.

Μισθαρνέω-ῶ (=ἐργάζομαι ἢ ὑπηρετῶ ἐπὶ μισθῷ), ποτ. ἐμισθάρονυν, ἀρ. ἐμισθάρησα, πρκ. μεμισθάρηκα.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ μισθάρητης (μτγν. μίσθαργος, μισθός, ἄρχυμα=λαμβάνω). Θεμ. μισθαργε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. μισθὸν ἄρχυμαί. Συνων. μισθοφορῶ.

Μισθεδοτέω-ῶ (=πληρώνω μισθούς, παρέχω μισθόν), ποτ. ἐμισθοδότονυν, μελ. μισθοδοτήσω, ἀρ. ἐμισθοδότησα. Τὸ παθ. μισθοδοτοῦμαι, ἐμισθοδοτούμην, κτλ. (μτγν.).

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ μισθοδότης (μισθός, δίδωμι), ἐξ οὗ καὶ μισθοδοσία. Θεμ. μισθοδοτε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ.: μισθὸν δίδωμι ἢ τελῶ. Παθητ. μισθὸν λαμβάνω (φέρω, ἄρχυμα), μισθοφορῶ.

Μισθοφορέω-ῶ (=εἴμαι μισθοφόρος, λαμβάνω μισθὸν ἢ πληρωμήν, φέρω εἰσόδημα), ποτ. ἐμισθοφόρονυν, μελ. μισθοφορήσω, ἀρ. ἐμισθοφόρησα. Παθ. μισθοφοροῦμαι (=δίδωμι ἐπὶ μισθῷ). Παραγ. μισθοφορητέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ μισθοφόρος (μισθός, φέρω) ἐξ οὗ καὶ μισθοφορία. Θεμ. μισθοφορε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Καταμισθοφορῶ τι=δαπαγῶ εἰς μισθόν στρατιωτῶν. Περιφρ. μισθὸν (φέρω, λαμβάνω, ἄρχυμα), μτβτ. ἐνεργείας: μισθοφοράν παρέχω τινι. Συνων. ἐπὶ τῆς παθ. σημασ. μισθοῦμαι.

Μισθώ-ῶ (=δίδω τι ἐπὶ μισθῷ, ἐνοικιάζω): τὸ ἐνεργητικὸν ὅμαλὸν ἄνευ ὑπερσυντελ. Μεσ. μισθοῦμαι τι (=λαμβάνω τι ἐπὶ μισθῷ), παθ. (=λαμβάνομαι ἐπὶ μισθῷ), ποτ. ἐμισθόνυμη, μεσ. μελ. μισθώσουμαι, μεσ. ἀρ. ἐμισθωσάμην, παθ. ἀρ. ἐμισθώθην, πρκ. μεμίσθωμαι, ὑπερσ. ἐμεμισθώμην. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: μισθῶ ἔμαυτόν. Παραγ. μισθωτής, μίσθωμα, μισθωτός, ἀμίσθωτος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μισθός (ἐξ οὗ καὶ τὸ μτγν. μισθιος=μεμισθωμένος, μισθωτός). Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ.: ἐκ, ἀπό, πρός. Ἐκμισθῶ καὶ ἀπομισθῶ=δίδω ἐπὶ μισθῷ. Προσομισθῶ=δίδω προσέτι ἐπὶ μισθῷ, τοκίζω, προσομισθοῦμαι = λαμβάνω καὶ ἄλλον μισθωτόν.

Μνημονεύω (=ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην, ἐνθυμοῦμαι, ἀναφέρω), ποτ. ἐμνημόνευον, μελ. μνημονεύσω, ἀρ. ἐμνημόνευσα, πρκ.

-έμνημόνευκα (ἀπ-). Παθητ. μνημονεύομαι, πρτ. ἔμνημονευόμην, μεσ. μελ. ὃς παθητ. μνημονεύομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. μνημονευθήσθομαι, παθητ. ἀρ. ἔμνημονεύθην, πρκ. -έμνημόνευμαι (δι-). Παραγ. μνημόνευσις, μνημόνευμα, μνημονευτός, εὑμνημόνευτος, δυσμνημόνευτος, ἀξιομνημόνευτος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ μνήμων (μιμνήσκομαι) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. διά, ἀπό. Συνδιαμνημονεύω=διαμνημονεύω δύοδι. Περιφρ. μνείαν ἡ μνήμην ποιοῦμαι, φυλάττω τι μνήμη καὶ παθ. ἐν μνήμῃ παράκειται τι. Συνών. μιμνήσκομαι.

Μνησικακέω -ῶ (=ἐνθυμοῦμαι κακὰ τὰ δόποια ἔπαθν), μελ. μνησικακήσω, ἀρ. ἔμνησικακήσω.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ μιμνήσκομαι κακὸν ἄνευ διαμέσου. (Τὸ μνησικακός, ἔξ οὖτις καὶ μνησικακία, μτγν.). Θεμ. μνησικακε- (βλ. ἀβαυλῶ, σημ.). Ἀντιθ. ἀμνησικακῶ, μτγν. (Πρβλ. καὶ τὸ μτγν. ἀνεξικα-κός [ἐκ τοῦ ἀνέχομαι κακοῦ], ἀνεξικακῶ).

Μνηστεύω (ἐπὶ ἀνδρὸς=ζητῶ γυναικα εἰς γάμον, ὑπισχνοῦμαι εἰς γάμον, ἀρραβωνίζω, καθόλου=ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω τι), πρτ. ἔμνη-στενον, μελ. μνηστεύσω, ἀρ. ἔμνηστενσα, πρκ. μεμνήστευκα, (μτγν.). Μεσ. μνηστεύομαι (=ἀρραβωνίζομαι ἐπὶ γυναικός), παθ. πρκ. ἔμνη-στενμαι (καὶ μεμνήστενμαι, μτγν.). Παραγ. μνηστεία, μνήστενμα.

Σημ. 1. Ἐκ τοῦ θεμ. μνα- τοῦ ποιητ. καὶ μτγν. μνάομαι—ῶμαι (θεμ. *μνα-, (πρβλ. βανά, βιοτικόν=γυνὴ [=ἐπιζητῶ τὴν εὗνοιαν γυναικός]) τὸ ποιητ. καὶ μτγν. μνη-στη, πρβλ. μνηστέσ-, -ή, οὐ=οὖτις τὴν ἀγάπην τις ἐκέρδισε, συνεζευγμένος), ἔξ οὖτις μνη-στεύω προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Προμνῶμαι (=προξενεύω εἰς γάμον, προμηθεύω, προαισθάνομαι). (Πρβλ. προμνήστρια=προξενήτρια). Συνών. τῷ μέσῳ : ἔγγνωμαι, ἀρμόζομαι.

Σημ. 2. Τοῦ ἀποθετ. προμνῶμαι παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἀπαντῶσιν : δ ἔνεστ., δ πρτ. προμνητό καὶ μεσ. ἀρ. προμνησάμην.

Μονώω -ῶ (=ἀπομονῶ τι), (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀρ. ἔμόνωσα (μτγν.). Συνηθεστ. ἐν τῷ παθητ. μονόμαι—οῦμαι (=καταλείπομαι μόνος), παθητ. ἀρ. ἔμονώθην, πρκ. μεμόνωμαι. Παραγ. μόνωσις, μονωτής=μεμονωμένος, μονήρης.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ μένος. ***Ἀπομονοῦμαι**=ἀποκλείομαι, ὑπολείπομαι μόνος.

Μορμολύττομαι (=ἐκφοβῶ, «σκιάζω»), πρτ. ἔμορμολυττόμην, (ποιητ.), ἀρ. ἐν τῇ μτχ. μορμολυττάμενος, (μτγν.)

Σημ. Θεμ. μορμολύνη—. Τὸ δὲ ἵσως ἔχει οχέσιν πρὸς τὴν λέξιν **Μορμώ**, -οῦς (φοβερὸν θῆλυ τέρας, δι' οὗ αἱ τροφοὶ συνήθιζον νὰ ἐκφοβίζωσι τὰ παιδία) πρβλ. καὶ τὸ ἐνεργ. μορμολύττω (μόρμορος = φόβος καθ' Ἡσύχιον), δπερ κατὰ προσευτικὴν ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ μορμολύττω. Πρβλ. προσέτι καὶ μορμολυκεῖον ἡ μορμολύκειον = φόβητρον ἢ προσωπεῖον πρὸς ἐκφόβησιν τῶν παιδίων.

Μοχθέω -ῶ (=κοπιάζω), πρτ. ἔμοχθουν, (ποιητ.), μελ. μοχθήσω, ἀρ. ἔμοχθησα, πρκ. μεμόχθηκα (καὶ ἐκ-), (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. μόχθημα, μοχθητέον.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ μόχθος (μόγ-θ-ος' πρβλ. τὰ ποιητ. μογέω, μόγος—ταλαιπωρία, θλῖψις, ἐν διά πόνος=κόπος, κοπιώδης ἐργασία), ἔξ οὗ καὶ μοχθηρός=κακοπαθής, δθλιος, φαῦλος. Συνών. πονᾶ, ταλαιπωρῶ.

Μυέω-ῶ (=εἰσάγω εἰς τὰ μυστήρια, κατηχῶ, διδάσκω), πρτ.-
ἔμνουντ, (μτγν.), μελ. μύσω, ἀορ. ἐμύησα, πρκ. μεμύηκα, (μτγν.),
ὑπεροσ. ἐμεμυήκειν, (μτγν.). Παθ. μυοῦμαι, πρτ. ἐμυούμην, (μτγν.),
παθ. μελ. μυηθῆσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐμυηθῆν, πρκ. μεμύημαι,
(μτγν.), ὑπεροσ. ἐμεμυήμην, (μτγν.). Παραγ. μυητής, μύησις, μύημα,
ἀμύνητος.

Σημ. Θεμ. μυ-, ἔξ οὖσι προσλήψει τοῦ προσφυμ. ε (βλ. σελ. 16, ιΒ').
μυε-. (βλ. καὶ μύω).

Μυθέομαι—οῦμαι, βλ. παραμυθοῦμαι, σημ.

Μυθολογέω-ῶ (=διηγοῦμαι μῦθον, πλάττω μύθους), μελ. μυ-
θολογήσω, (μτγν.), ἀορ. ἐμυθολόγησα, πρκ. μεμυθολόγηκα. Παθ. μυ-
θολογοῦμαι, πρκ. μεμυθολόγημαι. Παραγ. μυθολόγημα, μυθολογητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ μυθολόγος. Θεμ. μυθολογε-, (βλ.
ἀβουικά, σημ.). Περιφρ. μύθους λέγω. Τὸ συνων. μυθεύω ποιητ. καὶ μτγν.

Μυσάττομαι (=βδελύττομαι, σικχαίνομαι), παθ. ἀποθετ. μετ'
ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐμυσάττόμην, (μτγν.), παθ. μελ. ὡς μεσ. μυσαχθῆ-
σομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐμυσάχθην, (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. μύ-
σαγμα=ἄκαθαρσία, βδέλυγμα, μίασμα, μυσακτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μύσος (=μύσαγμα), ἔξ οὖσι καὶ μυσαρός (=ἄκα-
θαρτος), βδελυρός. Θεμ. μυσαγ- (πρβλ. τὸ ποιητ. μυσαχθῆς [=μυσαρός];
ἔξ οὖσι προσλήψει τοῦ ἡγ. (βλ. σελ. 15, Β', 2) μυσά-γ-ομαι, μυσάττομαι.
Συνων. βδελύττομαι.

Μύττ(σσ)ω (ἀπο-) (=ἐκβάλλω τὴν μύξαν). Μεσ. ἀπομύττ(σσ)ο-
μαι, πρτ. ἀπεμυττ(σσ)όμην, μεσ. ἀορ. ἀπεμυξάμην, (ποιητ.), ὑπεροσ.
ἀπεμεμύγμην, (ποιητ.). Παραγ. ἀπόμυξις, ἀπομυκτέον.

Σημ. Θεμ. μυκ-, ἔξ οὖσι προσλήψει τοῦ γ, μυκ-γ-ω, μύττ(σσ)ω (βλ. σελ.
15, Β', 2). Πρβλ. καὶ μυκτήρ=έις, δώθων, μυκτηρίζω (=έμπαίζω στρέφων
τὴν δίνα, χλευαζώ).

Μύω (=χείω τὸν δόφθαλμούς, τὸ στόμα καὶ μτφρ. ἡσυχάζω,
πραῦνομα), μελ. μύσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἐμύσα, πρκ. -μέμυκα,
(συμ-). Παραγ. μύσις=τὸ χλείειν τὰ χεῖλη, μύωψ (ἐκ τοῦ μύω, ὥψ,
ἔξ οὖσι μνωπία, μνωπάζω), μυχὸς=τὸ ἐνδότατον μέρος, τὸ βάθος.

Σημ. Θεμ. μυ-, ἔξ οὖσι καὶ μυέω-ῶ, μύστης, μυστήριον. **Καταμύ-**
(=κλείω τοὺς δόφθαλμούς). Ἐκ τούτου τὸ τῆς αὐτῆς σημασ. ἐπικ. καὶ
ποιητ. καμμύν. **Συμμύνω**=συγκλείομαι, κλείομαι (έπι βλεφάρων, χειλέ-
ων, τραυμάτων). «Μύειν ἐπὶ τῶν διτσῶν, καταμύνειν ἐπὶ δόφθαλμῶν, συμ-
μύειν ἐπὶ στόματος, μύειν δὲ ἐπὶ πασῶν τῶν αἰσθήσεων» (Θ. Μάγιστρος).

Μωραίνω (=φέρομαι ὡς μωρός, ἀνοηταίνω· ὡς μτβτ. κάμνω
τινὰ μωρόν), μελ. μωρανῶ, (ποιητ.), ἀορ. ἐμωρᾶτα, (ποιητ.). Παθ.
μωραίνομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐμωράνθην, (μτγν.), πρκ. μεμώραμαι
(καὶ μεμώρημαι), (μτγν.). Παραγ. μωρανσίς.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μωρος ἡ μωρός, (=ἄμβλύς, νωθρός, ἄφρων,
λατιν. *morus-a-um*), προσλήψει τῆς καταλήξ. -αινω κατ' ἀναλογίαν τῶν
διμαλῶν εἰς -αινω ἀπὸ δονομάτων εἰς -μα σχηματισθέντων (πρβλ. ἀσθμα-
-ἀσθμαίνω, δεῖμα-δειμαίνω, κλπ.). Τὸ παθ. ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ
ἀνοστίζω (πρβλ. τὸ τῆς Π. Δ. «Ἐάν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῆ ἐν τίνι ἀλ-
-σθήσεται»). Περιφρ. μωρός είμι, καὶ ἐπὶ πραγμάτων μωρία τί ἔστι.

Ναρκάω—ῶ (=γίνομαι δυσκίνητος, αίμωδιάζω, ξηραίνομαι), ἀορ. ἐνάρκησα. Παραγ. νάρκημα, νάρκησις.

Σημ. 1. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ **νάρκη** (=1) εἰδος ἵχθύος, «μουδιάστρα», 2) ἀναισθησία, αίμωδιά. Συνων. **μαλκίω** (=ναρκοῦμαι ἐκ τοῦ ψύχους, παγώνω). **Διαναρκάω—ῶ**, μτγν. (=ἀποναρκοῦμαι).

Σημ. 2. Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸ **ναρκόω—ῶ** (=ναρκώνω ἔτερον), οὗ παρ' Ἀττικ πεζογρ. μόνον δὲ πρκ. **νενάρκωμαι** (ἀπο-).

Ναρκέω—ῶ (βλ. **ναρκάω—ῶ**, σημ. 2). Παρὰ μτγν. ἀντὶ τοῦ **ναρκόω—ῶ** καὶ **ναρκέω—ῶ**. (Πρβλ. καὶ τὸ **νάρκωσις**, **ναρκωτικός**).

Ναυαγέω—ῶ (=πάσχω ναυάγιον καὶ μτφρ. ἐπὶ ἀρμάτων=συντίβομαι), ἀορ. ἐνανάγησα.

Σημ. Τὸ δὲ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ **ναυαγός** (**ναῦς**, ἄγνυμε), ἐξ οὗ καὶ **ναυαγία**=ἡ συντριβὴ τῆς νεώς. Θεμ. **ναυαγε-** (βλ. ἀβουλῶ σημ.). Περιφρ. μτγν.: **ναυαγίᾳ χρῶμαι**, **ναυαγία συμπίπτει**.

Ναυαρχέω—ῶ (=είμαι ναύαρχος), πρτ. ἐνανάρχουν.

Περιφρ. Τὸ δὲ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ **ναύαρχος** (**ναῦς**, ἀρχω). Θεμ. **ναυαρχε-** (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).

Ναυκρατέω—ῶ (=είμαι κύριος τῆς θαλάσσης διὰ τῶν πλοίων), μελ. **ναυκρατήσω**. Παθητ. **ναυκρατοῦμαι** (=ἡττῶμαι κατὰ θάλασσαν).

Σημ. Τὸ δὲ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ **ναυκράτης**, -ον (-τωρ), (**ναῦς κρατῶ**). Θεμ. **ναυκρατε-** (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἀντὶ τοῦ **ναυκρατῶ** λέγεται **θαλασσοκρατῶ**, **θαλασσοκράτωρ εἰμί**, **ἀρχω τῆς θαλάσσης** ἡ κατὰ **θάλασσαν**, **ναυκράτωρ εἰμί**. Παθητ. **ἀρχομαι** κατὰ **θάλασσαν**.

Ναυμαχέω—ῶ (=κάμνω ναυμαχίαν) τὸ ἐνεργητ. ὅμιλον ἀνευ ύπεροσνυτ. Παθητ. ἀορ. (**κατ**)**εναυμαχήθην**. Παραγ. **ναυμάχημα**, **ναυμαχητέον**.

Σημ. Τὸ δὲ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ μὴ ἀπαντῶντος παρ' ἀρχ. **ναυμάχος** (**ναῦς**, μάχομαι), (πρβλ. **ναυμαχία**). Θεμ. **ναυμαχε-** (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἐφετικόν **ναυμαχησίω**. **Διαναυμαχῶ**=συγκροτῶ **ναυμαχίαν**. **Καταναυμαχῶ**=κατανικῶ ἐν **ναυμαχίᾳ**. Περιφρ. **ναυμαχίαν ποιοῦμαι**. Τὸ **ναυμαχίαν ποιῶ**=είμαι αἴτιος **ναυμαχίας**. Παθητ. **ναυμαχία γίγνεται**.

Ναυπηγέω—ῶ (=κατασκευάζω πλοίον) σύνηθες ἐν τῷ μεσ. τύπῳ **ναυπηγοῦμαι** (=κατασκευάζω πλοίον διὰ τοῦ **ναυπηγοῦ** [μέσον διάμεσον] καὶ ἀπλῶς ὡς τὸ ἐνεργητ.), πρτ. ἐναυπηγούμην, μεσ. μελ. **ναυπηγήσομαι**, μεσ. ἀορ. ἐναυπηγησάμην, παθ. ἀορ. ἐναυπηγήθην, παθ ποχ. (**ἀντι**)**εναυπήγημαι**, (πρβλ. **ἀντιεναυπηγημέναι** **τῆς**=κατε σκευασμέναι ἐνάντιον τινός, Θουκυδ.). Παραγ. **ναυπήγησις**.

Σήμ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ναυπηγὸς (ναῦς, πήγνυμι). ἔξ
οὐ ναυπηγία, ναυπήγιον καὶ ναυπηγεῖον. Θεμ. ναυπηγεῖον. Βλ. ἀβουλῶ, σημ.).
Ἄντι τοῦ ναυπηγοῦμαι λέγεται καὶ ναῦς ποιοῦμαι.

Νάω -ῶ (=νήθω), νῆς, νῆ, κτλ. (ποιητ.), πλὴν τῆς μτχ. τοῦ
παθητ. ἀορ. νηθεῖς καὶ τοῦ ἀπαρ. νῆν. Ποιητ. τύποι : πρτ. ἔνη, μελ.
νήσω, ἀορ. -ενησα, μτχ. μεσ. ἐνεστ. νάμενος, πρκ. μτγν. ἐπινέγησμα.
Παραγ. νῆμα.

Σημ. Ἀρχικ. θεμ. νη- (βλ. καὶ διψῶ, σημ.).

Νεανιεύομαι (=είμαι νεανίας, φέρομαι νεανικῶς, ἀλαζονικῶς,
ἀσκέπτως) μεσ. ἀποθετ., μεσ. μελ. νεανιεύομαι, μεσ. ἀορ. ἐνεανιεύ-
σάμην, παθ. ἀορ. ἐνεανιεύθην, (μτγν.), παθ. πρκ. νενεανιεύματι (πρβλ.
ἐφ' ἀπασι τοῖς ἑαυτῷ νενεανιευμένοις = εἰς ὅλας του τὰς ἀπερισκέ-
πτους πράξεις). Παραγ. νεανίευμα.

Σημ. 1. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ νεανίας (πρβλ. νεFā'ν, ἔξ οὖ νεFανίσκος, νεα-
νίσκος) προσλήψει τῆς καταλήξ. -άνομαι κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω,
σημ.). Τὸ ἐνεργ. νεανιεύω, μτγν. Συνων. ἀλαζονεύομαι, κομπάζω.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ νεανίσκος τὸ νεανισκεύομαι (=είμαι νεανίας), ὅπερ
συνων. τῷ νεανιεύομαι ἐν τῇ α' σημασίᾳ καὶ ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πε-
ζογρ. μόνον κατ' ἐνεστῶτα.

Νεανισκεύομαι, βλ. νεανιεύομαι, σημ. 2.

Νεμεσάω -ῶ, βλ. νέμω, σημ. 2.

Νέμω (=μοιράζω, διανέμω, βόσκω), πρτ. ἔνεμον, μελ. νεμῶ, ἀορ.
ἔνειμα, πρκ. νενέμηκα. Μεσ. νέμομαι (=μοιράζομαι, κατέχω) (καὶ πα-
θητ. ἐπὶ τόπου ἢ πράγματος = κατοικῦμαι, βόσκομαι), πρτ. ἔνεμό-
μην, μεσ. μελ. συνηρ. νεμοῦμαι, καὶ μτγν. ὡς ἐνεργ. νεμήσομαι, παθ.
μελ. νεμηθῆσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἔνειμάμην καὶ μτγν. ἔνεμησάμην,
παθ. ἀορ. ἔνεμήθην, πρκ. νενέμημαι, ὑπερσ. -ένενεμήμην, (δι-). Τὸ
μεσ. αὐτοπαθ. ἐκφέρεται ἀναλελυμ.: προσνέμω ἢ διανέμω ἐμαυτόν.
Παραγ. νέμος = σύνδενδρος τόπος καὶ νομὴν ἔχων, νομεύς, νόμος =
χρῆσις, συνήθεια, ἔθος (ἐκ τούτου τὸ νομίζω), νομὸς = τόπος πρὸς
βόσκην (ἐκ τούτου τὸ νομάς), νομῆ, νέμεοις = ἀπονομὴ τῶν ὀφειλο-
μένων, δικαία ἀγανάκτησις, δργὴ καὶ ὡς κύριον δημομάNέμεοις, προσ-
αποποίησις τῆς δργῆς, παιδονόμος, νεμητός, ἀνέμητος, διανεμητέον.

Σημ. 1. Θεμ. νεμ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ε-, (βλ. σελ.
16, ιβ') νεμε-. Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ. ἀπό, κατά. διά, κ. ἀ. Ἐπινέ-
μω = διαμοιράζω, βόσκω ποίμνια ἐπὶ ξένων ἀγρῶν. Τὸ νομεύω (=βό-
σκω), σπάνιον. Συνων. διαδίδωμι, μερίζω, καρποῦμαι, ἀπολαύω, δινέ-
μαι, κ. ἀ.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ νέμεοις τὸ νεμεσῶ (=δικαίως ἀγανάκτω διὰ τὴν
παρ' ἀδείαν εύτυχιαν ἢ δυστυχίαν), ἀορ. ἔνεμέσησα. Τὰ λοιπὰ ποιητ. καὶ
μτγν.

Νέσμαι, βλ. νοστέω, σημ. 2.

Νεύω (=κάμνω νεῦμα, συναινῶ, βεβαιῶ), πρτ. -ένευον, (ἀν-),
μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. -νεύσομαι, ἀορ. ἔνευσα, πρκ. -νένευκα, ὑπερσ. ἔνε-
νεύκειν, (μτγν.). Παραγ. νεῦμα, νεῦσις = 1) κλίσις γραμμῶν πρός τη
σημείον, 2) συναίνεσις.

Σημ. Θεμ. **νευσ-**, ἔξ οὖ δὲ ἐνεστ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. ἢ καὶ ἀποβολῇ τοῦ σα καὶ ἡ (νεύσ-ι-ω) **νεύσ**. Θαμιστ. **νευστάζω**, ἔξ οὖ τὸ **νυστάζω** (λατιν. **nuto**, πρβλ. καὶ **νύσταλος**, **νυσταλέος**) ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζούρη μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. **νυστάζω** καὶ ὑπονυστάζω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἐπί, ἀνά, κατά, κ. ἄ. **Ἀνανεύω**=ἀρνοῦμαι, κατά (ἐπει)νεύω=συγκατανεύω, ἐπιδοκιμάζω.

Νέω (=πλέω, κολυμβῶ) (νεῖς, νεῖ, κλπ.), πρτ. (εἰσ)ένεον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. **νεύσομαι** καὶ δωρ. **νευσοῦμαι**, ἀορ. -ένευσα, πρκ. **νένευκα**. Παραγ. **νεῦσις**=κολύμβημα, **νευστήρ** = κολυμβητής, **νευστέον**.

Σημ. Θεμ. **νεF(υ-)**, ἔξ οὖ κατ' ἀποβολὴν τοῦ F(υ) μεταξὺ φωνηέντων (νέF-ω, **νέω**). Όθεμ. χαρακτήρ ε συναιρεῖται μόνον μετὰ τῶν ἀπό ε ἡ ει δρχομένων καταλήξεων. Πιθανὸν συγγενὲς πρὸς τὸ ποιητ. **νήχω** καὶ πρὸς τὸ ποιητ. καὶ μτγν. **νήχομαι**=κολυμβῶ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. διά, εἰς, ἐκ, πρός. **Διανέω** = κολυμβῶν διέρχομαι, **ἔκνέω** = κολυμβῶν ἔξερχομαι.

Νέω (=σωρεύω), μελ. **νήσω**, (μτγν.), ἀορ. **ἔνησα** (καὶ συνθ. ἐπιπαρένησα). Παθ. ἀορ. **ἔνή(σ)θην**, (μτγν.), πρκ. **νένημαι** (καὶ ποιητ. **νένημαι**), ὑπερσ. **ἔνενήσθην**, (μτγν.). Παραγ. **νητός**=σεσωρευμένος.

Σημ. Θεμ. **νε-**. Ό ἐνεστώς ἐν χρήσει παρὰ μτγν. ἐν τοῖς συνθέτοις (ἐπι)-**(περι)-νέω**. **Ἐπιπαραγνέω**=ἐπισωρεύω ἔτι μᾶλλον. (Θουκυδ. 2, 77),

Νεωτερίζω (=ἐπιχειρῶ νεωτερισμούς, μεταχειρίζομαι βίαια μέτρα, στασιάζω), πρτ. **ἐνεωτερίζον**, μελ. **νεωτεριῶ**, ἀορ. **ἐνεωτερίσσα**. Παθ. πρτ. **ἐνεωτεριζόμην**, (πρβλ. **ἐνεωτερίζετο** τὰ περὶ τὴν δλιγαρχίαν, Θουκ.), παθ. ἀορ. **ἐνεωτερίσθην**. Παραγ. **νεωτεριστής**, **νεωτερίσις**, **νεωτερίσμα**, **νεωτερίσμός**.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ συγκρ. **νεώτερος** προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζα κατ' ἵναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Περιφρ. **νεωτεροποιός** είμι, **νεώτερός ει** ποιῶ. Συνων. **νεωτεροποιῶ**, μτγν., **νεοχμῶ**=ποιῶ πολιτικούς νεωτερίσμούς.

Νίζω (=νίπτω τὰς χειρας ἡ τοὺς πόδας, καθαρίζω). ποιητ. (παρ⁹ Ἀττικ. πεζογρ. ἀπονίζω), μελ. **νίψω**, (ποιητ.), ἀορ. **ἔνιψα**, (ἔξ.). Μεσ. **νίζομαι**, (μτγν.), μεσ. μελ. **νίψομαι**, μεσ. ἀορ. **ἔνιψάμην**, (ἀπ·), παθ. ἀορ. **ἔνιφθην**, (κατ·), (μτγν.), παθ. πρκ. **νένιψμαι**, (ποιητ.). Παραγ. **νιπτήρ**, **νίψις**, **νίμμα**=ῦδωρ πρός νίψιν, **νιμμός**=κάθαρσις, **νίπτον**=ῦδωρ διὰ νίψιμον, **χέρνιψ**=ῦδωρ δι' οὐ ἐνίπτοντο αἱ χειρες πρὸ τοῦ φαγητοῦ, δυσέκτιπτος=δυσαπόνιπτος, δυσκόλως ἀποπλυνόμενος.

Σημ. Θεμ. **νιγ-**, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ j (βλ. σελ. 15, β', 2, σημ.), ν(y-ι-ω **νίζω**. Ό ἐνεστ. **νίξ-ι-ω** (κατ' ἀναλογ. τῶν εἰς -πτω, πρβλ. **ἀλέπτω**, **βλάπτω** κτλ.), ἔξ οἱ χρόνοι τοῦ **νίζω**, εἶναι μτγν. **Ἀπονίζω**=νίπτω καὶ καθαρίζω, **ἔκνιζω**=ἔκπλύνω, καθαρίζω. Συνων. **πλύνω**, λούω. Τὸ **νίζω** ἐπὶ τῶν πλυνόντων μέρος τοῦ σώματος, τὸ δὲ **πλύνω** ἐπὶ πλύσεως τῶν ἐνδυμάτων.

Σημ. Θεμ. **νιβ-** (πρβλ. **χερνιβεῖτον** καὶ **χέρνιβ-ον**=λεκάνη διὰ νίψιμον τῶν χειρῶν).

Νικάω-ῶ τὸ ἐνεργητ. διμαλόν. Παθητ. **νικῶμαι**, παθ. ἀορ. **ἔνικήθην**, πρκ. **νενίκημαι** τὰ λοιπὰ τοῦ παθ. παρ⁹ Ἀττ. ἐκ τοῦ ἡττάσμαι -ῶμαι ἡ τῆς περιφρ. **νίκη** γίγνεται. Παραγ. **νικητής** ἡ **νικητήρ**,

νίκημα = τὸ βραβεῖον τῆς νίκης, **νίκησις**, **ἐπίνικος** = ἐπινίκιος, **νικη-**τέον, ἀνίκητος.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ **νίκη** παραγόμενον φαίνεται ίσοδύναμον πρὸς παρακ. (πρβλ. ἡμεῖς **νικῶμεν** βασιλέα). Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ. σύν-, πρό, ἐκ. Περιφρ. ποιῶ **τινα νικᾶν**, **νίκην ἀπεργάζομαί τινι**. Συνων. **χρα-**τῶ, **περιγίγνομαι τινος**, κ. ἄ.

Νίφω (=χιονίζω), πρτ. **νίφει**. Παθ. **νίφομαι** (=χιονίζομαι, καλύπτομαι ὑπὸ χιόνος), παθ. ἀορ. **ἐνίφθην**, (μτγν.). Παραγ. **νιφάς**, **νιφετός**, **ἀγάρ-νιφος** (=Ολυμπος)=χιονοσκεπής.

Σημ. Θεμ. **νιφ-α**=τὴν χιόνα, αἰτιατ. ἐξ δονομαστ. **νιψ** μὴ εὑρισκομένης). 'Απαντᾶ καὶ ἀπροσ.: **νίφει**=χιονίζει (πρβλ. **ὔει**, συν-σκοτάζει). Τὸ εὖ ἀπασι τοῖς παραγώγοις βραχύ. 'Υπονίφω = χιονίζω δλίγον, **ἐπινίφει** = χιονίζει ἐκ νέου, ἔξακολουθεῖ νὰ πίπτῃ χιών. 'Αρ-χαία δρθογραφία **νείφω**.

Νοέω-ῶ (=ἐννοῶ, σκέπτομαι), πρτ. **ἐνδόουν**, μελ. **νοήσω**, ἀορ. **ἐνόησα**, πρκ. **νενόηκα**. Παθητ. **νοούμαι**, καὶ μεσ. (προ-, συν-). πρτ. **ἐνοούμην**, μεσ. μελ. **-νοήσομαι** (προ-), παθ. μελ. **νοηθήσομαι**, (μτγν.), μεσ. ἀορ. **-ἐνοησάμην**, παθ. ἀορ. **ἐνοήθην**, πρκ. **νενόημαι**. Παραγ. **νοή-μων**, **νόησις**, **νόημα**, **πρόνοια**, **ἐπίνοια**, **νοητός**, **ἀνόητος**=ὅ μὴ νοῶν ἢ δὲ μὴ νοούμενος, **ἀπρονόητος**, **νοητέον**, **κατανοητέον**.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ **νοῦς**. Θεμ. **νοε-**, ἐξ οὗ νοέ-**じ-ω**, **έω**, **-ῶ**. 'Ο συνθ. παθ. **ἀρ. προνοήθην** ἔχει μέσην σημασίαν, δὲ ἀπενοήθην ἐνεργ. 'Ο πρκ. (**ἀπο**) (**προ**)**νενόημαι** καὶ ὡς ἐνεργ. Σύνθετον μετὰ διαφόρων προ-θέσεων: μετά, κατά, ὑπό, κ. ἄ. Τὸ **ἀπονοήθην**=χάνω τὸν νοῦν μου καὶ διανοῦμαι=ακέπτομαι, ενειλαί ἀποθετικά. Περιφρ.: ἀντὶ τοῦ **ἐπινοῶ**, εἰς **ἐπίνοιαν τινος ἔρχομαι**, ἀντὶ δὲ τοῦ **προγοῶ**: **πρόνοιαν ἔχω τινός**, πρό-νοιαν **ποιοῦμα** καὶ **προνοίᾳ χρῶμαι** περὶ τινα, οὗ παθ. **προνοίας** τυγχάνω ὑπὸ τινος. Συνων. βλ. **ἐνθυμοῦμαι**.

Νομίζω (=ἀκολουθῶ συνήθειάν τινα ιδίως ἔχουσαν τὴν δύναμιν νόμου, θεωρῶ, πιστεύω, φρονῶ), πρτ. **ἐνόμιζον**, μελ. **νομίω** καὶ μτγν. **νομίσω**, ἀορ. **ἐνόμισα**, πρκ. **νενόμικα**. Παθ. **νομίζομαι**, πρτ. **ἐνομιζό-μην**, μεσ. μελ. ὡς παθ. **νομιοῦμαι**, (μτγν.), παθ. μελ. **νομισθήσομαι**, παθ. ἀορ. **ἐνομισθῆν**, πρκ. **νενόμισμαι**. Τὸ μέσον αὐτοπαθὲς ἐκφέρει κατ' ἀνάλυσιν: **νομίζω** ἐμαυτόν. Παραγ. **νόμισις**, **νόμισμα**, **νομιστός**, **νομιστέον**.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ **νόος** (βλ. **νέμω**, σημ.) προσλήψει τῆς καταλήξ. **-ίζω** κατ' ἀναλογ. (βλ. **ἀθροίζω**, σημ.). Συνων. βλ. **ἡγοῦμαι**.

Νομοθετέω-ῶ (=θέτω νόμους): τὸ ἐνεργητ. διμαλὸν ἄνευ ὑπερ-συντελ. Μεσ. καὶ παθητ. **νομοθετοῦμαι**, μεσ. ἀορ. **ἐνομοθετήσαμην**, παθητ. ἀορ. **ἐνομοθετήθην**, παθ. πρκ. **νενομοθέτημαι**. Παραγ. **νομο-**θέτησις, **νομοθέτημα**, **ἀνομοθέτητος**, **νομοθετητέος**, -τέον.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ **νομοθέτης** (νόμος, τίθημι). Θεμ. **νομοθετε-** (βλ. **ἀβουλῶ**, σημ.). 'Αντὶ τοῦ **νομοθετῶ** καὶ **νόμον τίθημι**, ἀντὶ τοῦ μέσου **νομοθετοῦμαι** συνηθεστέρα ἡ περίφρασις **νόμον τίθεμαι** (περὶ τῆς ἐλευθέρας πόλεως, ἡτις διὰ τοῦ νομοθέτου ἔθετε νόμους πρὸς τό συμφέρον της), ἀντὶ δὲ τοῦ παθητ. **νομοθετοῦμαι** λέγεται **νόμος τίθε-ται**, **ἔτιθετο**, **τεθῆσται**, **ἔτεθη**, δλλὰ κατὰ παρακείμενον: «κεῖται νό-μος» καὶ «οἱ κείμενοι νόμοι».

Νοσέω—ῶ (=είμαι άσθενής, ἐν κακῇ καταστάσει)· τὸ ἐνεργ. ὅμαλὸν ἄνευ ύπερδυντελ. Παθ. νοσοῦμαι, (μτγν.). (Πρβλ. ἡμέραι αἱ νοσούμεναι=ἡμέραι καθ' ἃς εἰναι τις άσθενής). Παράγ. νόσημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ νόσου (ἔξι οὖ: νοσεῖν)εόδε = ἐπιβλαβῆς εἰς τὴν ύγειαν, νοσηλὸς = ἀσθενῆς ἐκ τούτου τὸ σπαν. παρ' ἀρχ. νοσηλεύω = περιποιοῦμαι νοσοῦντα· νοσηλία = ἀσθένεια, νόσος· νοσηλεία = ἡ περιποίησις ἀσθενοῦς· νοσηλίος = χρήσιμος εἰς τὴν νόσον, θεραπευτικός· νοσήλεια (σιτία) = τροφή ἀσθενοῦς. Τὸ νοσοκομᾶ, μτγν. Θεμ. νοσε-, ἔξι οὖ νοσέ-· ἥ-ω, -ῶ. Ὡς ἐνεργ. μιτβ. εἰναι τὸ νόσον ποιῶ καὶ ὡς ἀμιτβ. εἰς νόσον ἐμπίπτω. Ὑπονοοῦσα, μτγν.=είμαι νοσώδης, νοσῶ δλίγον. Συνων. ἀρρωστῶ, κάμνω, ἀσθενῶ.

Νοστέω—ῶ (=ἐπανέρχομαι εἰς τὸν οἰκόν μου ἢ τὴν πατρίδα μου), ποιητ. (παρ' Ἀττικ. πεζογ. περινοστῶ), μελ. νοστήσω, (ποιητ.), ἀορ. ἐνδιστησα. Παραγ. περι(ἀπο)νόσιτησις.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἐκ τοῦ νόστου (=ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα), δπερ ἐκ τοῦ (νέσομα) νέομαι (=ὑπάγω, πορεύομαι). Ἐκ τοῦ νόστου παραγ. καὶ τὸ νόστιμος = ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἐπάνοδον (τὸν νόστον) καὶ μτφρ. εὐάρεστος, εὐχάριστος. Περινοστῶ = περιέρχομαι, περιφέρομαι, ἀπονοστῶ=ἐπανέρχομαι εἰς τὴν πατρίδα μου.

Σημ. 2. Τὸ νέομαι εἰναι δ. ποιητ. ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῇ φράσει «ἔφ' ἵππων νέονται».

Νουθετέω—ῶ (=θέτω εἰς τὸν νοῦν τινος, συμβουλεύω), πρτ. ἐνουθέτουν, μελ. νουθετήσω, ἀορ. ἐνουθέτησα. Παθ. νουθετοῦμαι, παθ. ἀορ. ἐνουθετήηγν, πρκ. νενουθέτημαι, (μτγν.). Παραγ. νουθετήης, νουθετησις, νουθεσία, νουθέτημα, ἀνουθέτητος, νουθετητέος.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ νοῦς καὶ τίθημι ἀνευ διαμέσου. Τὸ νουθέτης, ἔξι οὖ νουθεσία, νουθετηκός, δὲν ἀπαντᾶ. Θεμ. νουθετε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Τὸ παθητ. λέγεται καὶ νουθέτησις γίγνεται. Συνων. παραινῶ, συμβουλέω.

Νυκτερεύω (=διέρχομαι τὴν γύντα, παραφύλατω), πρτ. ἐνυκτέρευον, μελ. νυκτερεύσω, ἀορ. ἐνυκτέρευσα. Παραγ. νυκτερενιής, =ό θηρεύων ἢ ἀλιευων ἐν καιρῷ νυκτός, νυκτερεία=θήρα ἐν καιρῷ νυκτός, νυκτέρευμα=τὸ νυκτερινὸν κατάλυμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ νύκτερος -ον=νυκτερινὸς, (πρβλ. νυκτερίς) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ένω κατ' ἀναλογίαν, (βλ. ἀγροεύω, σημ.). Διανυκτερεύω=πράττω τι δι' ὅλης τῆς νυκτός. Ἀντιθ. ἡμερεύω, διημερεύω. Συνων. παννυχίζω, ποιητ. (ἐκ τοῦ παννυχίς=έορτή τελουμένη δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἀγροπνία). **Νυκτοπορῶ**=πορεύομαι κατά τὴν νύκτα. **Νυκτοφυλάκω**=φυλάττω κατὰ τὴν νύκτα.

Νυστάζω, βλ. νεύω, σημ.

Ξαίνω (=ξέω, λαναρίζω, κτενίζω), πρτ. ἔξαινον, μελ. ξανῶ, ἀορ. ἔξηντα. Παθ. ξαίνομαι, παθ. ἀορ. ἔξάνθηη, πρκ. ἔξασμαι καὶ ἔξαμμαι, (ἄπαντα πλὴν τοῦ ἐνεστ. καὶ τοῦ παθ. πρκ. διέξαμμαι, ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. ξάντις, ξάνσις, ξάσμα.

Σημ. Θεμ. **ξαν-** (πρβλ. **ξάνιον**=λανάρι, κτένι), ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ἥ καὶ ἐπενθέσει (βλ. σελ. 15, β') **ξαίνω**. Διαξάίνω=ξαίνω καλά:, διασπαρτίτω, διασχίζω. Συνων. **κνάπτω**.

Ξεναγέω -ῶ (=εἴμαι ἀρχηγὸς τοῦ ξενικοῦ στρατεύματος, δηλ. τῶν αισθοφόρων, ὅδηγῶ τοὺς ξένους εἰς τὰ ἀξιοθέατα μέρη), πρτ. ἐξενάγοντ, ἀορ. ἐξενάγησα, (μτγν.). Παθ. **ξεναγοῦμαι**, παθητ. πρκ. ἐξενάγημαι, (πρβλ. ἀριστά σοι ἐξενάγηται=τὸ ἔργον σου ὃς ξεναγοῦ ὑπῆρξε τέλειον). Παραγ. **ξεναγέτης**, **ξενάγησις**.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ Δωρικ. τύπου **ξενάγως**, ἔξ οὗ καὶ **ξεναγία**. Θεμ. **ξεναγε-** (βλ. ἀβουλά, σημ.).

Ξενίζω (ώς μτβτ.=1) ὑποδέχομαι χάριν φιλοξενίας, 2) προξενῶ ἐπκληγεῖν μὲ τὴν μορφὴν ἢ τὴν προφοράν μουν' ὃς ἀμτβ.=εἴμαι ξένος, ὅμιλῶ μὲ ξένην προφοράν), πρτ. **ξενίζον**. ἀορ. **ξενίσα**. Παθ. **ξενίζομαι**, παθ. ἀορ. **ξενίσθην**. Παραγ. **ξενιστής**, **ξενισμός**, **ξένισις**, **ξένισμα**, **ξενιστέον**.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ **ξένος** προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Ἀντὶ τοῦ **ξενίζω** λέγεται καὶ: **ξενίσεις ποιοῦμαι**, ἀντὶ δὲ τοῦ παθ. **ξενίας τυγχάνω** ὑπό τινος. Συνων. ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ φιλοξενῶ τὸ **ξενοδοχέω**-ῶ.

Ξενόεμαι—οῦμαι (ώς ἐνεργ.=συνάπτω σχέσεις ξενίας μετά τινος, ὃς παθ.=φιλοξενοῦμαι ὑπό τινος), ἀποθετ., μεσ. μέλ. καὶ ὡς παθητ. **ξενώσομαι**, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. **ξενώθηγ**, πρκ. μετ' ἐνεργ. σημ. **ξενώσαμαι**. Παραγ. **ξενώσις**=νεωτερισμός.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ **ξένος**. Μτγν. σημασία: ἀποτερεῶ τινά τινος. Τὸ **ξενεργή**, **ξενώ-ῶ**, ποιητ. **Ἀποξενῶ**, μτγν. Σύνθετον μετά τῶν προθεσ ἀπό, ἐπί. **Ἀποξενοῦμαι**=εἴμαι ἔξοριστος, μεταναστεύω. **Ἐπιξενοῦμαι**=1) **ξεντεύομαι**, 2) εἴμαι στενός φίλος τινός.

Ξέω (=λειαίνω, καθιστῶ τι λειον ὁρκανίζων, ξύω, ἔρεθιζω), πρτ. **ξέσον**, (ποιητ.), ἀορ. **ξέσα**. Παθ. ἀορ. **ξέσοθην**, (μτγν.), πρκ. **ξέσματι**, (μτγν.) Παραγ. **ξέσις**, **ξέσμα**, **ξεστήρ**, **ξεστρον**, **ξέανον**=εἶδωλον ἐκ ξύλου γεγλυμμένον, δμοίωμα θεοῦ, **ξεστός**, **ἀκατάξεστος**, **ἄξεστος**.

Σημ. Θεμ. **ξεσ-**, ἔξ οὖ δ. **ξενεστ**. **ξέω** κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ μεταξύ δύο φωνήντων. Εἰς τὸν ἀρ. **ξέσσα** ἔγινεν ἀπλοποίησίς τοῦ σ, ξενεκα τούτου δὲ τὸ σ δὲν **ξετάθη** εἰς η. Τὸ ε τοῦ θεμ. συναιρεῖται μόνον μετά τῶν ἀπό ε **ξει** ἀρχομένων καταλήξεων. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. κατά, ἀπό, ἀνά. **Ξέω** ἐπὶ ξύλων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ λίθου ξύω ἐπὶ σαρκὸς Συνων. **γλύφω**.

Ξηραίνω, μελ. **ξηραῖνω**, (ποιητ.), ἀορ. **ξηρήρανα**. Παθητ. **ξηραίνομαι**, μεσ. μέλ. συνηρ. ὡς παθ. **ξηραϊνοῦμαι**, (μτγν.), παθ. μέλ. **ξηρανθήσομαι**, (μτγν.), παθ. ἀορ. **ξηροάνθην**, πρκ. **ξηρόχασματι**, καὶ **ξηρόχαμματι**, (Ἡροδ., μτγν.). Παραγ. **ξηρανσία**, **ξηρασία**, **ξηραντικός**, **ξηραντίεον**.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ **ξηρός** προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίνω, κατ' ἀναλογίαν τῶν πρωτοθέτων εἰς -ίνω (**ξαίνω**, **φαίνω** κλπ.). Ὁ ἀρ. **ξηρήραντα** καὶ οὐχὶ **ξηρήντα** διὰ τὸ πρὸ τοῦ ο ὑπάρχον ο. Σύνθετον μετά τῶν προθ. ἀπό, κατά. Συνων. τῷ παθ. τὸ **ανάινομαι**.

Ξυλίζεμαι (=συλλέγω ξύλα), μεσ. ἀορ. **ξενλισάμην**, (μτγν.). Παραγ. **ξυλιστής**, **ξυλισμός**.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ξέλον προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζουμαι κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγροικίζομαι, σημ.). Τὸ ξυλεύω—ομαι, μτγν. (Πρβλ. καὶ τὴν παροιμ. ἀργός πεισούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται).

Ξυλεύωμαι, βλ. ξυλίζω, σημ.

Ξυρέω—ῶ (=ξυρίζω) πλὴν τοῦ ἔνεστ. οἱ λοιποὶ χρόνοι, οἵτοι μελ. ξυρήσω, ἀρ. ἔξυρησα, μεσ. καὶ παθ. ξυροῦμαι, μεσ. μελ. ξυρήσομαι, παθ. μελ. ξυρηθήσομαι, μεσ. ἀρ. ἔξυρησάμην, πρκ. ἔξυρημαι (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. ξύρησις, ξυρ.-ήκης (παθητ.) = ἔξυρημένος μέχρι δέρματος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ξυρόν (ξύρω=ξυράφιον [πρβλ. ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ῥιταται ἢ ἐπὶ ξυροῦ τύχης βέβηκε=είναι εἰς κρίσιμον περίστασιν, εἰς τὸ νῦν καὶ ἀεὶ]).

Ξύω (=ξύνω, λεῖον ποιῶ), (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀρ. (ἀν)-ἔξυσα. Μεσ. ξύομαι (πρβλ. παλτὸν ξύομαι [=κατασκευάζω δι' ἔμαυτον ἀκόντιον], μεσ. ἀρ. ἔξυσάμην, παθ. ἀρ. (ἐπ)εξύσθην, πρκ. ξύομαι (περι-), (μτγν.). Παραγ. ξύρος, ξύσις, ξύσμα, ξύστρα, ξύσμος, ξύστης, (-ήρ), (πρβλ. οὐρανοξύστης), ξύγλη=ξυλοφάγος, ξύκάνη (ἴσως καὶ ξύ-λον), ξύστρος. Ἄρα ξύω = ἀποξύω, ἀπαλείφω, ἐπιξύω = ξύω ἐπὶ τινος.

Σημ. Θεμ. ξυν-. Συνών. κνῶ, (βλ. καὶ ξέω, σημ.).

O

Ὥγκόω—ῶ (=ἐγείρω, ἰδρύω, διαστέλλω), μελ. δγκώσω, ἀρ. ὡγκώσω, ἄπαντα ποιητ. καὶ μτγν. Μεσ. δγκοῦμαι (=ὑπερηφανεύομαι), μεσ. μελ. δγκώσομαι, μεσ. ἀρ. ὡγκωσάμην, παθ. ἀρ. ὡγκώθην, πρκ. ὡγκωμαι, ἄπαντα ποιητ. καὶ μτγν. πλὴν τοῦ πρκ., δστις καὶ παρ⁹ Ἄττ. πεζογρ. ἐν τῇ μετοχῇ ὡγκωμένος (=ἐπὶ γένει ἐπηρμένος). Παραγ. δγκωπις, δγκωμα, δγκωτός.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ὅγκος (λατιν. *upcus*). Μεταφορ. τὸ ἔνεργ. σημαντικόν, μεγαλύνω, τὸ δὲ παθ.=φουσκώνω, ὑπερηφανεύομαι. Περιφρ.: ὅγκου ἐμπίκλημα καὶ παθ. δγκος γίγνεται. Παρὰ ποιηταῖς ἀντὶ τοῦ δγκοῦμαι καὶ δγκύλλομαι. Συνών. τῷ παθ. οἰδέω-ῶ, ἐπαίρομαι.

Ὥδενώ, βλ. δδοιπορῶ, σημ.

Ὥδοιπορέω—ῶ (=κατασκευάζω ἢ ἀνοίγω δρόμον), πρτ. ὠδοιπόρουν, μελ. δδοιπορήσω, πρκ. ὠδοιπόρηκα, ὑπερσ. -ώδοιπορήκειν (δι-), ἄπαντα πλὴν τοῦ ἔνεστ. ποιητ. καὶ μτγν. Παθ. πρκ. γ' ἔνικ. ὠδοιπόρηται, (μτγν.).

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δδοι-πόρος, ἐξ οὗ καὶ δδοιπορέα. Θεμ. δδοιπορε- (βλ. ἀβονιλῶ, σημ.). Περιφρ. δδοιπορίαν ποιοῦμαι. Ἡροδ. Συνών. δδεύω, δπερ ἀπαντᾶ παρ' Ἄττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῷ δρο. ὠδενσα. (Περιφρ. τοῦ δδεύω: δδὸν ποιοῦμαι, ἐν δδῷ εἰμι, ἔρχομαι δδόν, δδῷ βαδίζω).

Ὥδοποιεώ—ῶ (=κατασκευάζω ἢ ἀνοίγω δρόμον), πρτ. ὠδοποίουν, ἀρ. ὠδοποίησα, ὑπερσ. μετὰ διπλοῦ ἀναδιπλ. ὠδοπεποιή-

κειν., (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. δόδοποιοῦμαι, παθ. πρκ. ὀδοποίημαι, ὑπερσ. ὀδοποιημένος ἦν. Παραγ. δόδοποίησις.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δόδοποιός, ἔξ οὖ καὶ δόδοποιᾶ. Θεμ. δόδοποιε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). 'Οδοποιῶ τινα=χρησιμεύω ὡς δόδηγός εἰς τινα, ὡς τὸ ἡγοῦμαι. Τὸ δόδοποιοῦμαι = 1) κατασκευάζομαι καταλ-λήλως πρὸς χρῆσιν (ἐπὶ δόδων), 2) παρασκευάζω τὴν δόδον μου, προχω-ρῶ. Σύνθετον μετὰ τῆς προθ. πρδ. Περιφρ. δόδων ποιοῦμαι.

'Οδυνάσματα - ἄμπαι (=ἔχω ὀδύνην, θλίβομαι), ἀποθετ., πρτ. ὀδυνώμην, μεσ. μελ. δόδυνήσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. δόδυνήθησομαι, (μγντ.), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ὀδυνήθην, (πρβλ. ἡ ὀδυνήθην=τὰς ὀδύ-νας, ἃς ὑπέστην), ποιητ. Παραγ. δόδύνημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δόδύνη (ἔξ οὖ καὶ δόδυνηρές). Παρὰ μτγν. καὶ τὸ β' ἔνικ τῆς δριστ. τοῦ παθητ. ἔνεστ. δόδυναται. Περιφρ. δόδύναται ξυνέχο-μαι, δόδύνη λαμβάνει με· ὡς μτβτ. εἶναι τὸ δόδύναται παρέχω τινί, δόδύναται δίδωμι τινα.

'Οδύρθεματα (=θρηνῶ, κλαίω, πενθῶ διά τι), μεσ. ἀποθ. πρτ. ὀδυρθόμην, μεσ. μελ. δόδυρθοῦμαι, μεσ. ἀορ. ὀδυράμην, παθ. ἀορ. -ῳδύρθην (κατ-), (μτγν.). Παραγ. δόδυρμός, δόδυρτης, δόδυρμος, δόδυρτός =ἄξιοθρήνητος.

Σημ. Θεμ. ἐδυρε- (ἀπὸ τοῦ ἐδῶ, ἥτοι ἐδ-^ταρ, ἐδυρε-), ἔξ οὖ κατὰ προληπτικὴν ἀφομοίωσιν τοῦ ἐ- εἰς δ-, ὁδὺρε-. 'Εκ τούτου προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. σελ. 15, β'), δόδύρյομαι, δόδύρεομαι, δόδύρεοματ. Διεσδύρεομαι (μετ' αἰτ.)=θρηνῶ μεγάλως, κατοδύρεομαι=θρηνῶ πολύ. Συνων. δόδορφύρεομαι, γαῶ, ποιητ. οἰκμάζω, (ποιητ. ἐν τῷ ἔνεστ.), θρηνῶ, κ. ἄ.

*Οζώ (=μυρίζω· καθολικῶς ἐπὶ εἰναιρέστου καὶ δυσαρέστου δσμῆς), πρτ. ὀζον, μελ. δζήσω, ἀορ. ὀζησα, πρκ. ὀζηκα, καὶ β' δδωδα, μὲ σημ. ἔνεστ. ὑπερσ. -ῳδώδειν μὲ σημασ. πρτ., ἅπαντα ποιητ. καὶ μτγν. πλήν τοῦ ἔνεστ. δστις καὶ παρ^τ Ἀττικ. πεζογρ. Παραγ. δσ-μή (ποιητ. δδ-μή), εὐ-ῳδης, δυσ-ῳδης.

Σημ. Θεμ. δδ- (πρβλ. δδ-μή, λατιν. od-or=δσμή), ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j, (βλ. σελ. 15, β') δδ-յω, δζω. Τὸ εὐδιάζω (=1) κάμνω τι νὰ γίνῃ εύθεδες, 2) είμαι εὐώδης, (δηλ. ὡς καὶ νῦν) μτγν.

Οἰγω, βλ. ἀνοίγω,

Οἰδα (=γνῶρίζω), β' πρκ. μὲ σημ. ἔνεστ. ('Ορ. οἴδα, οἴσθα, οίδε, δυϊκ ἵστον, ἵστον, ἵσμεν, ἵστε, ἵσασι. 'Υποτ. εἰδῶ, -ης, -η, κλπ. Εὐκτ. εἰδείην, -ης, -η, κλπ. Προστ. ἵσθι, ἵστω, κλπ. 'Απαρ. εἰδέναι, μτχ. εἰδώς, -υῖα, -ός), ὑπερσ. μὲ σημασ. πρτ. ἥδη ἢ ἥδειν (ἥδεις ἢ ἥδεισθα ἢ ἥδησθα, ἥδει ἢ ἥδειν, ἥδειμεν ἢ ἥδειμεν ἢ ἥδειμεν, ἥδετε ἢ ἥδειτε ἢ ἥδειτε, ἥδεσαν ἢ ἥδεισαν ἢ ἥδαν), μεσ. μελ. ὡ ἔνεργ. εἰσομαι καὶ σπαν. εἰδήσω. Τὸ μεσ. ἀναλεύμν.: οἴδα καὶ πρόσιδα ἐμαντίν. Παραγ. ἵστωρ=σοφός, ἔμπειρος, κοιτής: (ἐκ τούτου ἵστορία [=γνῶ-σις τοῦ παρελθόντος], ἵστορῶ), πολυἵστωρ, εἰδήσις, εἰδήμων, εἰδότως, ἐπιρρ. ἵστεον.

Σημ. Τὸ οἴδα εἶναι πρκ. ἄνευ ἀναδιπλασιασμοῦ. Θεμ. (F)ειδ- (πρβλ. τὸν ἀχρηστὸν ἔνεργ. ἔνεστ. εἰδω, μέσος ἔνεστ. ποιητ. εἰδόμαι=φαίνο-μαι, δρῶμαι, ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) (F)οιδ- (F)ιδ-

(πρβλ. λατιν. vid-eo). Ἐκ τοῦ εἰδ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ε, εἰδέ-
(εἰδή-σω). Παράπλευροι τύποι τοῦ πρκ. οἰδα: οἰδας, οἰδαμεν καὶ παρά-
Ξενοφ. οἰδασιν. Τὸ γ' πληθ. ἴσσασι(γ), ἀντὶ ἴδασι(γ) καὶ τὸ α' ἴσμεν
κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἵστε, εἰς δὲ τὸ σ. κανονικῶς ἐκ τοῦ Φιδέτη. Ὁ
πρτ. μετ' αὐδῆσ. η (ἡΓειδεια, ήειδεια, ήειδει) ηδη. Τὸ δ. ιδια παρά-
ποιηταῖς παρουσιάζει ποικιλίαν ἀνώμαλων τύπων (πρβλ. ήδειμεν, ήδε-
τε). Οὗτοι τύποι ηδειμεν, ηδειτε, ηδεισαν κατ' ἀναλογίαν τῶν τύπων
ηδαιιν, ηδει. Ὁ δορ. καὶ δ. πρκ. λαμβάνονται ἐκ τοῦ γεγνώσκων
(ἥτοι ἔγγνων, ἔγγνωκα), εἰ καὶ παρὰ μτγν. εὑρίσκεται ἀπαρ. δορ. α' εἰ-
δησαι. Τὸ ἵστωρ καὶ τὸ ἱστορία δασύνονται (Φιστωρ ἵστωρ, ἱστορία) (1)

Τὰ σύνθετα τοῦ οἴδα (πρβλ. συν-, προ-, δι-, κατ-, προσ-) οἰδα εἰς τὴν δριστ. καὶ προστακτ. τοῦ ἐνεστ. ἀναβιβάζουσι τὸν (σύνοιδα, σύνισθι). **Σύνοιδα** = γιγνώσκω τι ἔξι ίδιας ἀντιλήψεως, οἴδα = γνωρίζω τι ἔξι ἀκοῆς ἢ ἐκ πληροφορίας ἄλλων. Τὸ συνων. γιγνώσκω σημαίνει γνῶσιν ἐκ παρατηρήσεως, ἐνῷ τὸ οἴδα γνῶσιν ἐκ σκέψεως καὶ συλλογισμοῦ (πρβλ. = ἐγὼ δ' οἶδ' δτι γιγνώσκετε τοῦτον ἄπαντες, Δημοσθ.). Βλ. καὶ ἐπαίω, σημ.

Οιδέω— $\bar{\omega}$ (= πρήσκομαι), πρτ. $\ddot{\varphi}\delta\sigma\upsilon$ (ἀν-), ἀσθ. $\ddot{\varphi}\delta\eta\sigma\alpha$, πρκ. $\ddot{\varphi}\delta\eta\chi\kappa$, (μτγν.). Παραγ. $\ddot{o}\delta\eta\sigma\iota\varsigma$, $\ddot{o}\delta\eta\mu\alpha$, $O\ddot{i}d\acute{e}piou\varsigma$ (οἰδῶ, πούς), $o\ddot{l}\delta\cdot\mu\alpha$ = φουύσκωμα.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ οἰδέος (= πρήξιμον). Παρὰ μτγν. καὶ οἰδάω — ὡ. Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξ. καὶ τὰ συνων.: οἰδάνω ποιητ. καὶ οἰδαίνω, μτγν. Ἀνοιδέω—ῶ = φουσκώνω, ἔξογκομπαλ.

Οίκειόν-ῶ (= κάμνω τι ἡ τινα οἰκεῖον), ἀρρ. φκείωσα. Μεσ. οἰκειοῦμαι, μεσ. ἀρρ. φκειωσάμην, ἀρρ. (εἰσ)φκειώθην, πρκ. φκείωμαι (ἐν τῷ ἀπαρεμφ. φκειῶσθαι). Παραγ. οἰκείωσις, οἰκείωμα.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ οἰκεῖος, (ὅπερ ἐκ τοῦ οἰκος). Τὸ δὲ ἀπαντᾶ συν-
θέστερον ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ. Ἀντιθ. ἀλλοτριῶ, σφετερίζω, τῷ δὲ πα-
θῆτ. τὸ πολεμοῦμα.

Οἰκέω – ὄ (= κατοικῶ, κυβερνῶ· ἀμτβ. ἐπὶ πόλεως = κατοικοῦ-
ατ, κεῖμαι, κυβερνῶμαι), πρτ. φύουν, μελ. οἰκήσω, ἀρ. φύησα, πρκ.
φύηκα, (ἀπλοῦς ποιητ.), ὑπερσ.- φύήκειν. Παθ. οἰκοῦμαι, πρτ. φύον-
την, μεσ. μελ. δῆς παθ. οἰκήσουμαι (= θά διοικηθῶ), μεσ. ἀρ. φύησά-
την, (μτγν.), παθ. ἀρ. φύήθην, πρκ. μεσ. και παθ. φύημαι (κατ-),
ὑπερσ. μεσ. και παθ.- φύήμην (κατ-). Παραγ. οἰκητής (ἐξ οὐ οἰκητή-
μιον), οἰκήτωρ, οἰκησις, οἰκημα, οἰκητός, δάοικητος, δυσοίκητος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ οἰκος. Θεμ. οἰκεῖ, ἔξ οὐ οἰκέω-γω, -έω, -ῶ. Σύντετον μετά τῶν προθεσ.: κατά, ἀπό, ἐπί, μετά, κ. ὅ. Τὸ κατοικῶ οὐδὲν αφέρει τοῦ οἰκῶ ως τὸ εῦδω τοῦ καθεύδω. Ἐποικῶ (= πηγαίνω ως ποικος εἰς τινα τόπον). Βλ. καὶ διοικῶ. Περιφρ.: οἰκησιν ποιοῦμαι, οὐ πατέτω. οἰκησιν παρέχω ή θέμω, οἰκητής είμι. Συναν. διατρίβω, ἄρχω.

Φίκιζω (= ίδρυω ἀποικίαν ἢ νέον συνοικισμόν, βάλλω ἄλλον νὰ αποικήσῃ), πρτ. **φίκιζον**, μελ. **οικιώ**, ἀρο. **φίκισα**, πρκ. **φίκικα** (συν.).

(¹) Ἀντὶ τοῦ ἀρκτικοῦ F εὑρίσκεται εἰς πολλὰς λέξεις τὸ δασύνευμα^α πρβλ. ἐστία = vesta, ἐσπέρα = vesper, δράσω—φρουρός. Τὸ δασύνευμα^α ἐμφανίζεται ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς λέξεις, αἵτινες εἰχον μὲν τῇ ἀρχῇ τὸ F, ἐντὸς δὲ τὸ σ ἡ ε. (Πρβλ. Φεσπέρα—Φεσπέρα—*Φεσπέρα, ἐσπέρα, Φεστωρ—* Φεστωρ—Φεστωρ—ἐστωρ—ἴστωρ—ἴστορια* κ.τ.λ.) Λλλά: Φεπος—ἐπος, Ειδεῖν—ἰδεῖν, Φωθέω—ώθεων κ.τ.λ.

(μτγν.), ὑπερσ. ωκίκειν, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ, οἰκίζομαι, πρτ. -ώκι-
ζόμην, μεσ. μελ. οἰκιοῦμαι, παθ. μελ. οἰκισθήσομαι, μεσ. ἀρ. α' -ώκι-
σάμην, παθ. ἀρ. ωκίσθην, πρκ. ωκισμαι, ὑπερσ. ωκίσμην (κατ-). Πα-
ραγ. οἰκιστής, οἰκισις, κατοικίσις, διοίκισις, οἰκισμός.

Σημ. Τὸ ὁ. σχηματίζεται ἐκ τοῦ οἶκος προσλήψει τῆς καταλήξ.
-ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.), εἰναι δὲ μεταβτ. τοῦ οἰκώ.
Σύνθετον μετά τῶν προθεσ.: κατά, ἀπό, σύν, συγκατα- κ. ἄ. Ἀποικίζω
=ἀποστέλλω ἀποικίαν, ἐποικίζω=έγκαθιστῶ τινα ὡς ἔποικον ἔν τινι
πόλει, διοικίζω, (τὰς πόλεις)=διασκορπίζω τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων.
Περιφρ.: οἰκιστήν τινα ποιοῦμαι, οἰκιστής γίγνομαι.

Οίκοδομέω -ῶ (=κτίζω οἶκον, κτίζω, κατασκευάζω), πρτ. ωκο-
δόμουν, μελ. οἰκοδομήσω, ἀρ. ωκοδόμησα, πρκ. ωκοδόμηκα. Μεσ. καὶ
παθ. οἰκοδομοῦμαι, πρτ. ωκοδομούμην, παθ. μελ. οἰκοδομηθήσομαι,
μεσ. ἀρ. ωκοδομηθάμην, παθ. ἀρ. ωκοδομηθήην, παθ. πρκ. ωκοδό-
μημαι, ὑπερσυντ. ωκοδομήμην καὶ ωκοδομημένον ἦν. Παραγ. οἰκοδό-
μησις, οἰκοδόμημα, οἰκοδομητός, οἰκοδομητέον.

Σημ. Τὸ φ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ οἰκοδόμος, (οἶκος, δέμω=κτίζω)
ἔξ οὗ καὶ οἰκοδομία (=οἰκοδόμησις, οἰκοδόμημα). Θεμ. οἰκοδομε- (βλ.
ἀβουλῶ, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. κατά, περί, ἀπό, κ. ἄ. Ἀπο-
ικοδομᾶ=ἀποφράττω δι' οἰκοδομής, κλείω διὰ τοίχου, κατοικοδομῶ=οι-
κοδομῶ ἐπί τινος, σπαταλῶ εἰς οἰκοδομάς, κλείω δι' οἰκοδομῶν. Πε-
ριφρ.: οἰκοδομία γίγνεται. Συνων. ἰδρύω, κτίζω.

Οἰκονομέω -ῶ (=κυβερνῶ τὸν οἶκον, τακτοποιῶ, διευθετῶ,
ἀπονέμω), ἀρ. ωκονόμησα, πρκ. ωκονόμηκα. Παθητ. οἰκονομοῦμαι,
(μτγν.). Παραγ. οἰκονόμημα, οἰκονομητέον.

Σημ. Τὸ ὁ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ οἰκονόμος (οἶκος, νέμω) ἔξ οὗ
καὶ οἰκονομία καὶ οἰκονομικός. Θεμ. οἰκονομε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).

Οἰκουρέω -ῶ (=μένω κατ' οἶκον), πρτ. οἰκούρουν, (μτγν.)
Παραγ. οἰκούρημα.

Σημ. Τὸ φ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ οἰκουρὸς (οἶκος, οὐρεος=φύλαξ),
ἔξ οὗ καὶ οἰκουρία, ποιητ. καὶ μτγν. Θεμ. οἰκουρε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).
Ο πρτ. ἀνευ αὐξήσ. (βλ. σελ. 109 ὑποσημ.). Περιφρ.: οἰκουρός είμε.

Οἰκτίρω καὶ οἰκτείρω (=λυποῦμαι τινα, εὐσπλαγχνίζομαι, αἰσθά-
νομαι οἴκτον), πρτ. ωκτι(ει)ρόν, μελ. οἰκτερῶ, ποιητ. ἀρ. ωκτι(ει)ρά.
Παθητ. οἰκτι(ει)ρομαι, πρτ. ωκτι(ει)ρόμην, (ποιητ.). Παραγ. οἰκτιρ-
μός, οἰκτιρμων.

Σημ. Θεμ. οἰκτίρε-. (Πρβλ. οἰκτος, οἰκτρός = ἄξιος οἴκτου), ἔξ οὗ
προσλήψει τοῦ προσφυμ. j, (βλ. σελ. 15, β') οἰκιέρω. οἰκτίρρω, οἰκτίρρω.
Οἱ δι' ει γράφοντες τὸ δῆμα στηρίζονται εἰς τὸν μέλλοντα οἰκτερῶ, οἱ
δὲ διὰ τι, διπερ καὶ δρθότερον, εἰς τὰ παράγωγα οἰκτιρμός κλπ. καὶ εἰς
τὸν αἰολ. τύπον οἰκτίρρω. Τὸ παθητ. καὶ διὰ τῆς περιφρ.: οἰκτον τυγ-
χάνω ὑπό τινος. Κατοικτίρω = αἰσθάνομαι μέγαν οἴκτον πρός τινα. 'Αν-
τιθ. μακαρίζω. Συνων. ἔλεω, οἰκτίζω.

Οἰκτίζω (=οἰκτίρω), (ποιητ.), μελ. -οἰκτιῶ (ἀντ-), ἀρ. ωκτισα.
Μεσ. οἰκτίζομαι, πρτ. ωκτιζόμην. Παραγ. οἰκτισμός=θρήνος, δύσθ-
μός, ἀνοικτίστως.

Σημ. Τὸ φ. ἐκ τοῦ οἰκτος προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀνα-
λογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Αντοικτίζω=λυποῦμαι τὸν λυπηθέντα με.
Κατοικτίζομαι=θρηνῶ δι' ἐμαυτόν.

Οίμαι. βλ. *οῖοματε.*

Οἰμώζω (=χλαιού μεγαλοφόνως, ὑδρόομαι), (ποιητ.), μεσ. μελ. ώς ἐνεργητ. *οἰμώξομαι*, ἀρο. *ὤμωξα*, (*ἀπλοῦς ποιητ.*). Παθ. ἀρο. *φύμώχθην*, ποιητ. (=ἐθρονιγένην) καὶ παθ. πρκ. *ὤμωγματι*, (ποιητ.). Παραγ. *οἰμωγή*, *οἰμωξις*, *οἰμωγμός*, *οἰμωκτὸς* = ἀξιολύπητος, *ανοίμωκτος*.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐπιφωνήμ. *οῖμοι* (πρβλ. γοῦ- γρέζω, δίχα- διχάζω, ἀλαλ- ἀλαλάζω). *Οἰμώζω* ἐκ τοῦ οἰμῶ-γ-ω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀνά, ἀρο. Συνων. (βλ. *ἀδύρομαι*, σημ.).

Οἰνοχοέω-ῶ (=ἐνεργῶ ὡς οἰνοχόος, κεριῶ κρασί), πρτ. *ἐφρο-χόουν*, (ποιητ.), μελ. *οἰνοχόησω*, ἀρο. *ἐφροχόησα* (*ἀπαρο. οἰνοχοῆσαι*), (ποιητ.). Παραγ. *οἰνοχόημα* (=έορτή, καθ' ὥν προσεφέρετο οἶνος).

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ *Φοινοχόδος* (*Ιονίος*, χέω). Θεμ. *Φοινοχοέ-* (βλ. *ἀβουλῶ*, σημ.). Ἔτερος ποιητ. τύπος *οἰνοχοεύω*, μόνον κατ' ἐνεστ. ἀπαντῶν. 'Ο πρτ. καὶ δ' ἀρο. μετ' αὐδήσ. ἦ (ἡ *Φοινοχόδεον* καὶ κατ' ἀντιμεταχώρησιν, βλ. σελ. 14, σημ., *ἐφροχόδουν*). Συνων. ἔγκειον οἰνος καὶ ἀπλῶς ἔγκειον.

Οἰνώ-ῶ, βλ. μεθύσκω, σημ.

Οἰοματι καὶ **Οἴμαι** (=νομίζω), (οἴει, οἴεται, κλπ.) ἀποθετ. μετ' ἐνεργητ. διαθ., πρτ. φόρμην καὶ φύμην, (φόυ, ὄψετο, κλπ.), μεσ. μελ. οἴή-σομαι, παθ. μελ. *οἴηθησομαι*, (μτγν.), παθ. ἀρο. ὡς μεσ. φήθην. Παραγ. *οἴησις*, *οἴημα*=έπαρσις (ἐκ τούτου *οἴηματίας*), *οἴητέον*.

Σημ. Θεμ. *οἴ-* καὶ προσλήψει τοῦ προσφ. *ε-* (βλ. σελ. 16, β') *οἰε-*. (Παρ' 'Ομήρω καὶ τὸ ἐνεργητ. *οἴω* καὶ δίω μετ' ἀναλελυμένης τῆς δι- φθόγγου). Οἱ τύποι *οἴμαι* καὶ *φύμην* σχηματίζονται ἀνευ θεματικοῦ φω- νήντος κατὰ τὰ εἰς -μι καὶ εἰναι συνθέστεροι εἰς τὰς παρενθέσεις. Εἰς τὸ β' ἐνικ. προσ τῆς δριστ. τοῦ ἐνεστ. *οἴει* (ώς καὶ τὸ β' τοῦ μελ. τοῦ δρᾶ, *δύμει* καὶ εἰς τὸ *βούλει*) διετηρήθη ἡ ἀρχαία γραφὴ δι' ει. *Συνοίομαι*=ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην, συναίνω, *ἀντοίομαι*=ἔχω ἐναν- τίαν γνώμην. Συνων. *ἥγομαι*, *νομίζω*, *ὑπολαμβάνω*, δοκῶ.

Οἴσας, οἴσειν, βλ. φέρω.

Οἰχοματι (=ἔχω ἀπέλθει), ἀποθετ. μετ' ἀμτβτ. ἐνεργ. σημ., πρτ. φύχομην (=είχον ἀπέλθει), μελ. *οἰχήσομαι*, παθ. πρκ. *φύχηματι*, (μτγγ.). (Περὶ τῶν χρόνων κατὰ σημασ. βλ. σημ.). Παραγ. *οἰχητέον*.

Σημ. Θεμ. *οἴχ-* (ἀρχικὸν *οἴ-*, πρβλ. *οἴ-μος*=δόδος, *οἴ-τος*=θάνατος, συμφορά), ἔξ οδ προσλήψει τοῦ προσφυμ. *ε-*, *οἴχει*. 'Ο ἐνεστ. ἔχει ση- μασ. παρακειμένου (πρβλ. *οἴχεται θανάτων*=ἀπελήλυθεν), δ δὲ πρτ. ση- μασ. ὑπερσυντ. ἢ ἀρο. "Ολῶς ἀντίθετον τὸ *ἥχω=ἔχω* ἔλθει, ἐνῷ τὸ *ἔθχομαι* (ἀπ-), χρησιμέυει ὡς ἐνεστώς ἀμφοτέρων. Κατὰ σημασίαν δθεν οιχρόνιοι: *ἀπέρχομαι*, *ἀπήσειν* ἢ *ἀπῆσα*, *οἰχήσομαι*, *ἀπῆλθον*, *οἰχοματι*, *φύχημην*. Συχνάκις τὸ δ. συντάσσεται μετά κατηγορ. μτχ. (πρβλ. *φύχετο*, *πτελῶν*=ἔφυγε ταχέως, ἔξηφαντοθητ. βλ. *λανθάνω*, σημ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἔξ, παρά, κατά, διά. *Κατοίχοματι*=ἔχω ἀπέλθει κάτω, εἰς τὸν 'Αδην. 'Ο τύπος *οἰχνέω*, ποιητικός.

Οἰωνίζομαι (=λαμβάνω οἰωνοὺς ἐκ τῆς πτήσεως καὶ τῶν κραυ- γῶν τῶν πτηνῶν, προλέγω, ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. *οἰωνίζομην*, μεσ. μελ. *οἰωνιοῦμαι*, (μτγν.), μεσ. ἀρο. *οἰωνισάμην*. Παραγ. *οἰωνι- στής* (ἔξ ού *οἰωνιστήριον*), *οἰωνισμός*, *οἰωνισματικός*.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ οἰωνός (=σαρκοφάγον ὅρνεον, πτηνὸν μαντικόν). Οὐπερ ἥ ἐκ τοῦ οἰος [=μόνος], ἐπειδὴ τὰ πλεῖστα τῶν σαρκοβόρων ὅρνεων ζῶσι κατὰ μόνας [προβλ. καὶ *κοινωνός* ἐκ τοῦ *κοινός*]] ἥ ἐκ ρίζης ἀρ., λατιν. avis, ἔξι ἡς ὁρίς, ὀὐωνός, οἰωνός. Τὸ δ. σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ. -ιζομαι κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Ο πρτ. καὶ δ ἀρ. δὲν λαμβάνουσιν αὔξησιν ὡς ἀρχομένου τοῦ δρημ. ἀπὸ μακροφώνου διφθόγγου καὶ ἔχοντος ἐν τῇ ἀκολούθῳ συλλαβῇ φωνῆς μακρόν, κατ' ἀναλογίαν δηλ. πρὸς τὸ ἑώρων, ἔλων. Οὕτω καὶ ανάτινο.

'Οκέλλω (ἥς μτβτ.=δίπτω πλοίον εἰς τὴν Ἑιράν, ὡς ἀμιθτ. ἐπὶ πλοίου=πίπτω εἰς τὴν Ἑιράν, «πέφτω ἔξω»), πρτ. ὄκελλον, (ἐπ.), ἀρ. ὄκειλα, (καὶ ἔξ-, ἐπ-) ὄκειλα.

Σημ. θεμ. κελ- (προβλ. τὸ ποιητ. κέλλω), ἐξ οὗ διὰ τοῦ προσθετ. μὲν φωνήνετος ο_, δκελ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφυμ. j, (βλ. σελ. 15, β'), δκέλ-j-w. δκέλλω, Προβλ. καὶ λατιν. reg-cello=καταράσσω.

'Οκνέω—ῶ (=διστάζω, ἀποφεύγω νὰ πράξω τι, φοβοῦμαι), πρτ. ὄκνουν, μελ. ὄκνήσω. ἀρ. ὄκνησα. Παραγ. δκνητέον, ἀπονητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ὄκνος, (ἐξ οὗ καὶ δκνηρός). Θεμ. δκνε-, ἐξ οὗ δκνέ j-w -έω-ῶ. Άπο(κατ)οκνῶ=ἀποφεύγω τι ἐκ φόβου. 'Αντι τοῦ δκνω λέγεται καὶ μεστός εἰμι δκνου, δκνος ἔστι μοι ποιεῦν τι. 'Ως μτβτ. είναι τὸ δκνον (παρέχω, φέρω, ἐντίθημι τινι), παθ. δέ: δκνος ἔγγιγνεται, 'Αντιθ. τολμῶ. Συνων. δέδοικα, φοβοῦμαι, δρεωδῶ.

'Ολιγαρχέομαι—οῦμαι (=κυβερνῶμαι ὑπὸ τῶν δλίγων). Παρ. Άττικ. πεζογρ. ἀποθετ. μετὰ παθ. διαθ., παθ. ἀρ. ὠλιγαρχήθη.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ μὴ ἀπαντῶντος παρ'. 'Άττικ. δλλ' ὅπονοουμένου δλιγάρχης (δλίγοι, ἀρχειν). Θεμ. δλιγαρχε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Παρά μτγν. καὶ τὸ ἐνεργ. δλιγαρχῶ (=εἰμι μέλος δλιγαρχίας). 'Αντ. δημοκρατοῦμαι. Περιφρ. δλιγαρχίαν ἔχω, κατ' δλιγαρχίας πολιτεύω.

'Ολιγωρέω—ῶ (=δλίγον φροντίζω, ἀμελῶ), πρτ. ὠλιγώρουν, μελ. δλιγωρήσω, ἀρ. ὠλιγώρησα. Παθ. δλιγωροῦμαι, παθ. ἀρ. ὠλιγωρήθη, πρκ. ὠλιγώρημαι. Παραγ. δλιγωρησις, δλιγωρημα, δλιγωρητέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δλιγωρος (δλίγος, ὡρα [=φροντίς]=δ δλίγον ἥ οὐδεμίαν φροντίδα καταβάλλων), ἐξ οὗ καὶ δλιγωρία (=περιφρόνησις, παραμέλησις). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: παρά, κατά. Παρολιγωρῶ=δλιγωρῶ δλίγον. Περιφρ. δλιγώρως ἔχω ἥ διάκειμαι πρός τι, ἐν δλιγωρίᾳ ποιοῦμαι τι, εἰς δλιγωρίαν τρέπομαι τινος. 'Αντιθ. πολυωρῶ=φροντίζω πολύ. Συνων. ἀμελῶ, ἔραθυμῶ.

'Ολισθάνω καὶ ποιητ. καὶ μτγν. δλισθαίνω (=γλιστρῶ, ἐκφεύγω), μελ. δλισθήσω, ἀρ. δλισθησα καὶ β' δλισθον, πρκ. ὠλισθηκα, ἀπαντα πλὴν τοῦ ἐνεστ. δλισθάνω, ποιητ. καὶ μτγν. Παραγ. δλισθημα, δλισθησις, δλισθηρός, ενολίσθητος.

Σημ. Θεμ. δλισθ- (ἀρχικὸν ἴσως λισ-, ἐξ οὗ μετ' εύφων. δ-λισ- προβλ. καὶ λισσός, ποιητ., λεῖος, λατιν. glittus=δμαλός, λεῖος) δ ἐνεστ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. -αν (βλ. σελ. 14,4) ἥτοι δλι-σθάν-ω. Διολισθάνω καὶ μτγν. διολισθαίνω=δλισθαίνω διὰ μέσου, «εγγλιστρῶ». Συνων. διαθνομαι, ὑπεκφεύγω.

'Ολλυμι καὶ δλλήνω (=ιαταστρέψω, ἀφανίζω); ἀπλοῦν ποιητ. καὶ μτγν. Παρ. 'Άττικ. πεζογρ. πάντοτε σύνθετ. ιδίᾳ μετὰ τῆς ἀπό-

⁷Ενεστ. ἀπόλλυμι καὶ ἀπόλλυ' ω, πρκ. ἀπόλλυν καὶ ἀπόλλυν, μελ. ἀπολῶ καὶ ποιητ. καὶ μτγν. ἀπολέσω, ἀορ. ἀπώλεσα, πρκ. ἀπολώλεχα, ὑπερσ. ἀπωλωλέκειν, τετελ. μελ. ἀπολωλεκώς ἔσομαι. Παθητ. ἀπόλλυμαι, ώς παθ. ἀπωλόμην, μεσ. μελ. συνηρ. ὡς παθητ. ἀπολοῦμαι, μεσ. ἀορ. β' ώς παθ. ἀπωλόμην, ἐνεργ. πρκ. β' ώς παθ. ἀπόλωλα (=είμαι χαμένος), ὑπερσ. ἀπωλώλειν. Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: ἀπόλλυμι ἔμαντόν. Παραγ. δλε-τήρ, ἀπόλεια, δλεθρος, παν-ώλης (=τελείως χαμένος καταστρεπτικότατος), ἔξ-ώλης=δ ἐντελῶς καταστραφείς, προ-ώλης=κατεστραμμένος προηγουμένως, ἄξιος νὰ χαθῇ κακῶς προώρως.

Σημ. Θεμ. δλε- (πρβλ. μελ. δλε-σω, -έω, -ῶ) καὶ δλ-, ἔξ οὐ προσλήψει μὲν τοῦ προσφυμ. νυ- (βλ. σελ. 16, 1α') δλ-νυ-μι καὶ κατ' ἀφομοιώσιν τοῦ πρός τὸ λ, δλλυμι. 'Ο μελ. δλῶ ἔκ τοῦ δλέσω -δλέω, -ῶ. 'Ο πρκ. καὶ δ ὑπερσ. λαμβάνουσιν Ἀττικ. ἀναδιπλασ. καὶ σχηματίζ. ἔκ θέμ. δλεκ- (πρβλ. τὸ Ὁμηρικόν: δλέκοντο δὲ λαοί). 'Εξ (δλ)όλλυμμι=καταστρέφω παντελῶς. Περιφρ. δλεθρον φέρω. Τὸ ἀπόλλυμι διαφέρει τοῦ φθείρω καθ' δσον τὸ μὲν ἀπόλλυμι σημαίνει παντελῇ φθοράν, τὸ δὲ φθείρω δλλοίωσιν εἰς τὸ κακόν. 'Αλλα συνών. ἀφανίζω, λυμαίνομαι, λωβῶμαι.

'Ολολύζω (=ἐκβάλλω λιγυρὰν φωνήν, φωνάζω δυνατά ἐκ χαρᾶς ἢ λύπης), πρτ. -ώλόλυζον (συν-), μεσ. μελ. ώς ἐνεργητ. δλολύζομαι καὶ ποιητ. καὶ μτγν. δλολύζω, ἀορ. ωλόλυζα. Παραγ. δλολυγή, δλολυγμός, δλόλυγμα, δλολυγθν=1 φωνή τοῦ ἄρρενος βατράχου, 2) εἶδος πτηνοῦ.

Σημ. 'Αρχικ. θεμ. πεποιημ. δλ-, ἔξ οὐ δι' ἀναδιπλασιασμοῦ (πρός δήλωσιν μιμητικῶς τῶν ἐπαναλαμβανομένων κατὰ τὴν φύσιν τοῦ πραγμ. ἥχων) δλ-ολ-. 'Εκ τούτου κατ' ἀναλογίαν (πρβλ. γρύζω) δλολύζω ναικῶν εὔχομένων εἰς τοὺς θεούς (πρβλ. Ἰλ. Γ' 301 «αἱ δὲ δλολυγῆ... χεῖρας ἀνέσχον»). Περιφρ. δλολυγῆ χεῶμαι.

'Ολοφύρωμαι (=θρηνῶ, δδύρομαι· ώς μτβτ. θρηνῶ διὰ τινα), μεσ. ἀποθετ., πρτ. -ώλοφυρόδύμην (ἀπ-), μεσ. μελ. δλοφυροῦμαι, μεσ. ἀορ. ωλοφυράμην, παθητ. ἀορ. ώς ἐνεργ. ωλοφύρθην. Παραγ. δλόφυροις, δλοφυρομός.

Σημ. Θεμ. δλοφύρ-., ἔξ οὐ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ἵ, δλοφύρ-ρ-ι-ομαι, δλοφύρομαι, (βλ. σελ. 15, β') δλοφύρομαι. **'Απολοφύρωμαι**=θρηνῶ μεγαλοφώνως. ἐν τῷ πρτ. καὶ τῷ δορ. =παύομαι δλοφυρόμενος. Περιφρ.: δλοφυρεμῷ χρῶμαι, δλόφυροις ποιοῦμαι. Συνών. βλ. δδύρομαι.

'Ομαλίζω (=κάμνω τι δμαλόν, ἰσοπεδώνω, ἔξισώνω), μελ. δμαλίσω ἢ δμαλιῶ, (μτγν.), ἀορ. δμαλίσα, (μτγν.). Παθ. μελ. γ' ἔνικ. δμαλιεῖται, παθ. μελ. δμαλισθήσομαι (μτγν.), παθ. πρκ. δμαλίσμαι. Παραγ. δμαλιούσ, δμαλιστήρ, δμαλιστέον.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἔκ τοῦ δμαλός (ἄμα, δμός=ίσος, δμοιος), ἔξ οὐ προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν τῶν δδοντικολ. εἰς -ίζω (βλ. ἔθροιζω, σημ.), δμαλίζω. Συνών. δμοιῶ. Περιφρ. δμαλός είμι, δμαλὸν ποιῶ.

Σημ. 2. 'Εκ τοῦ δμαλός (πρβλ. καὶ τὸν τύπον δμαλής, -ές, =ἐπίπεδος, δμαλός) καὶ τὸ δμαλύνω (=δμαλίζω), δορ. δμαλύνα, παθ. δορ. δμαλύνθην.

'Ομαλύνω, βλ. δμαλίζω, σημ.

'Ομαρτέω-ῶ (=συμπορεύομαι, ἀκολουθῶ). 'Απλοῦν ποιητ. Παρὰ πεξ. σύνθετον συμπαραρμαρτῶ == συμπαρακόλουθῶ: συμπαραμαρτεῖ πάσῃ ἡλικίᾳ τὸ κάλλος.

Σημ. Θεμ. δμαρτε- (δμοῦ, καὶ βίζα ἀρ-· ἔξ ἥς καὶ ἀραρίσκω).

‘Ομιλέω-ῶ (=είμαι σύντοιφός τυνος, συναναστρέφομαι), πρτ. δμίλον, μελ. δμίλησω, ἀρο. δμίλησα, πρκ. δμίληκα, ὑπεοσ. δμίλη-κειν. Παραγ. δμιλητής, δμίλημα, δμιλητός, ἀνομίλητος, δμιλητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δμιλος [δμόδες (=δ αὐτός, κοινός), ἡλη (=πλήθις ἀνθρώπων)], ἔξ οὐ καὶ δμιλία=συναναστροφή. Θεμ. δμιλε-, (βλ. ἀβουλῶ σημ.). Ἡ νεοελληνική σημασία τοῦ δ. «διαλέγομαι» δέν ἀπαντᾷ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσεων: πρός, ἔξ. Περιφρ. δμιλία κεῖ-μαι, δμιλία ποιούμαι. Συνων. σύνειμι, συγγίγγομαι.

‘Ομνῦμι καὶ δμνύω (=βεβαιῶ τι ἐνόρκως, δρκίζομαι). πρτ. ὄμνυν καὶ ὄμνυον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. δμοῦμαι καὶ μτγν. δμόσω, ἀρο. δμοσσα, πρκ. δμόμονα, ὑπερσ. δμωμόκειν, τετελ. μελ. (ἀντ)ομω-μοκῶς ἔσομαι. Μεσ. καὶ παθ. -δμνυμαι, πρτ. -όμνυμην, παθ. μελ. δμοσθήσομαι, μεσ. ἀρο. -δμοσάμην, παθ. ἀρο. δμόσθην καὶ δμόδην, πρκ. γ' ἐνικ.: δμώμοται, γ' πληθ. δμώμονται, μτχ. δμωμοσμένος. Παραγ. συνωμότης (ἔξ οὐ συνωμοσία), ἀντωμοσία, ὑπωμοσία, ἀρώμοτος, ἀπώμοτος, τὸ ἔντρωμοτον=ἡ ἔνορκος συμμαχία.

Σημ. Ἀρχ. θεμ. ἀμ-, ἔξ οὐ κατὰ προληπτικὴν ἡμιτελῆ ἀφομοίωσιν (πρὸς τὸ ἔξης υ) τοῦ α εἰς ο (πρβλ. ἄμνυμι, Ἰνδικ. amisva) δμ-. Ἐκ τούτου προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ν, δμ-νυ. (ἔξ οὐ ὁ ἐνεστ. δμνυμι) καὶ δμο-. Ὁ μελ. τοῦ δ. ὄφειλε νὰ σχηματίζεται εἰς δμοῦμαι, ἔξ τοῦ δμό-ομαι (θεμ. δμο-). Κατ' ἀναλογίαν δμως πρὸς τοὺς μᾶλλον πολυαρθρούς μέλ. εἰς -έω, -έομαι μετεσχηματίσθη εἰς δμέομαι—δμοῦμαι. Ὁ πρκ. καὶ δ ὄπερσ. λαμβάνουσιν Ἀττικ. ἀναδιπλασιασμόν. Ἀπόμνυμι = 1) ἀρνοῦμαι δι' ὄρκου, 2) ὑποσχνοῦμαι δι' ἐπισήμου ὄρκου, ἐπόμνυμι=δρκίζομαι εἰς τι, ἔξδμνυμι=1) βεβαιῶ·μεθ' ὄρκου, 2) ἀρνοῦμαι μεθ' ὄρκου. Περιφρ. πίστεις ἢ δεξιάς δίδωμι τινι (οὐ παθητ. πίστεις ἢ δεξιάς λαμβάνω παρὰ τινος). Συνων. δρκοῦμαι, μτγν., δρκωμοτῶ, ποιητ. καὶ μτγν., δρκίζομαι μτγν.

‘Ομοιόω-ῶ (=κάμνω δμοιόν τι πρός τι), πρτ. δμοίον, μελ. -δμοιόσω (ἀν-) ἀρο. δμοίωσα. Μεσ. καὶ παθ. δμοιοῦμαι, μεσ. μελ. δμοιώσομαι, (Ἑροδ.), παθ. μελ. δμοιωθήσομαι, παθ. ἀρο. δμοιωθην, πρκ. δμοιώμαι. Τὸ μεσ. καὶ ἀναλελυμ. δμοιῶ ἐμαυτόν. Παραγ. δμοιώσις, ἀφομοίωσις, δμοίωμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δμοιος ἢ δμοῖος (πρβλ. ἐρῆμος, ἔτοῖμος), δμός (=δ αὐτός, κοινός), δμό-·ος, δμοῖος, δμο-λογῶ, δμο-νοῶ κλπ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀνά, ἀπό, ἔξ, πρός. Ἀφομοιῶ=κάμνω τι δμοιον πρὸς ἄλλο. Ἀντιθ. ἀνομοιῶ. Ἐκ τοῦ δμοιος καὶ τὸ μτγν. δμοιάζω. Περιφρ. δμοιόν τινι ποιῶ, δμοιος γίγνομαι τινι ἢ είμι. Συνων. ἔξισῶ.

‘Ομολογέω-ῶ (=λέγω τὰ αὐτὰ μετά τινος, συμφωνῶ) τὸ ἐνεργ. δμαλόν. Μεσ. καὶ παθ. δμολογοῦμαι, πρτ. δμολογούμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. δμολογήσομαι, παθ. μελ. δμολογηθήσομαι, μεσ. ἀρο. δμολογησάμην, παθ. ἀρο. δμολογήθην, πρκ. δμολόγημαι, ὑπερσ. δμολογήμηται καὶ διωμολογημένος ἦν. Παραγ. δμολογητής, δμολόγησις, δμολόγημα, ενομολόγητος, δμολογητέον, ἀνομολογητέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δμόλογος (δμοῦ, λέγω) (=δ ἔχων τὴν αὐτήν γνώμην, δ σύμφωνος), ἔξ οὐ καὶ δμολογία. Θεμ. δμολογ- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Τὸ μεσ. ἀκριβῶς ὡς τὸ ἐνεργητ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. σύν, πρός, διά, κ.ἄ. Διομολογῶ καὶ συνηθ. διομολογοῦμαι =

συμφωνῶ, ὑπισχνοῦμαι πρός τινα. Ἐξομολογοῦμαι, δ' ἀποθ. παρ' Ἀττικ. =δμολογώ τι φανερῶς. Περιφρ. δμολογίαν ποιοῦμαι, παθητ. δμολογία γίγνεται. Συνων. σύμφημι.

'Ομονοέω - ἡ (=ἔχω τὰ αὐτὰ φρονήματα, εἰμαι ἐν ἀρμονίᾳ, συμφωνῶ), πρτ. δμονόσυνη, μελ. δμονοήσω, ἀορ. δμονόσα. Παραγ. δμονητικός, δμονοητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύν. ἐκ τοῦ δμοῦ, νοῶ ἀνευ διαμέσου (παρ' ἀρχ. τὸ ἐπιρρ. δμονός, παρὰ δὲ μτγν. τὸ συνηρ. δμόνους, ἔξ οὐ καὶ δμόνοια). Θεμ. δμονοε. (βλ. ἀβούλα, σημ.). Περιφρ.: εἰς δμόνοιαν καθίσταμαι· μτβτ. εἶναι τὸ δμόνοιαν ἐμβάλλω τινί, εἰς δμόνοιαν καθίστημι τινα. Ἀντιθ. στασιάζω. Συνων. δμογνωμονῶ, δμοδοξῶ, δμοφρονῶ.

'Ομοῦμαι, δμώμοκα, βλ. δμνυμι.

'Ονειδίζω (=κατηγορῶ, ψέγω τινὰ διά τι, ἐπιπλήττω), πρτ. ώνειδιζον, μελ. δνειδιῶ, ἀορ. ώνειδίσα, πρκ. ώνειδικα. Παθ. δνειδίζομαι, μεσ. μελ. ως παθ. δνειδιοῦμαι, παθ. ἀορ. ώνειδίσθην. (μτγν.). Παραγ. δνειδιστής (-τήρ) (ἔξ οὐ δνειδιστικός), δνειδισμός, δνειδισις, δνειδισμα, ἐπονειδιστος, δνειδιστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ δνειδιδος (=μομφή, ἐκτίμησις), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Περιφρ.: δνειδιδος φέρω τινί, εἰς δνειδιδος τίθημι τινα, δνειδος περιάπτω τινί· παθητ. δνειδιδος γίγνεται μοι, δνειδει ἐνέχομαι, δνειδη ἔχω, δνειδη ἕσχω. Συνων. μέμφομαι, ἐπιτιμῶ, κατηγορῶ, ψέγω.

'Οναίμην, δνήσαιμε, βλ. δνίνημη.

'Ονίνημι (=ώφελῶ), πρτ. ώφέλουν, μελ. δνήσω, ἀορ. ὄνησα, Μεσ. δνίναμαι (= πορίζομαι ώφέλειαν), πρκ. ώνινάμην, μεσ. μελ. δνήσομαι, μεσ. ἀορ. α' ὀνησάμην, (μτγν.), μεσ. ἀορ. β' ὀνήμην, (εὐκτ. δναίμιην, ἀπαρ. δνασθαι) καὶ ὀνάμην, παθ. ἀορ. ώνήθην. Παραγ. δνησις (ἔξ οὐ δνησιμος [ἐπιρρ. δνησίμως], δνόνητος [=1] δ μὴ ώφελουμενος, 2) δνωφελής), δνητέος.

Σημ. Ἀρχ. θεμ. να-, ἔξ οὐ μετ' εύφων. ο καὶ ἐνεστ. ἀναδιπλασ. ἐν μέσῳ τοῦ θεμ., μετά δηλ. τὸ δ- (δ-ν-να-μι) δνίνημι. 'Ο ἐνεργ. ἐνεστ. ἀπαντά μόνον εἰς τὸ β' καὶ γ' Ἑνικ. τῆς δριστ. (δνίνης, δνίνησι), τὸ δπαρ. δνινάναι καὶ τὴν μτχ. δνινᾶσσα. 'Ο πρτ. σχηματίζεται ἐκ τοῦ ώφελῶ. 'Η εὐκτ. τοῦ ἐνεστ. δνινάλμην καὶ τοῦ μεσ. ἀορ. δναίμην τονίζονται κατὰ τὰ βάρυτονα (δνίναιτο, δναιο, δναίτο). Βλ. καὶ ἐπίσταμαι, δνναμαι). 'Η εὐκτ. δναίμην κλπ. ἐπὶ διαμαρτυριῶν καὶ εὔχῶν (πρβλ. δναιο τῶν φρενῶν = νὰ χαρῆς τὸν νοῦν σου, Εύριπ.). Περιφρ. δνησιν ἔχω τινδες (=δνιναμαι). Συνων. ώφελῶ, λυσιτελῶ.

'Ονομάζω, τὸ ἐνεργητικ. δμαλὸν ἀνευ ὑπερσυντ. Παθ. δνομάζομαι, πρτ. δνομαζόμην, παθ. μελ. δνομασθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. δνομασθην, πρκ. δνόμασμαι. Τὸ μεσ. ἀναλελυμ.: δνομάζω ἐμαυτόν. Παραγ. δνομαστής (ἔξ οὐ δνομαστικός), δνόμασις, δνόμασμα, δνομασία, δνομαστός, δνομαστέον, (νεώτερον: παρονομαστής).

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ δνομα (ὅπερ ἔκ τοῦ θεμ. γνω- μετά προθεμ. ο- δγνο-μα, δνομα, λατιν. cognomen). Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ βλ. τὸ ὁ. δναμάζω, σημ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐπί, διά, κατά, ἀντί. 'Επικ. καὶ !ον. τύπος δνομαίνω τούτου πεζογρ. τύπος μόνον δ ἀορ. ώνόμην. διονομάζω = διακρίνω διὰ τοῦ δνόματος, διονομάζομαι = εἰμαι λίαν γνωστός. 'Αντονομάζω = δίδω νέον δνομα ἀντὶ τοῦ δνόματος. Περιφρ. δνομα τίθεμαι τινί ἀντὶ τοῦ δνομάζομαι: δνομά ἔστιν ή κεῖται τινί, δνομα ἔχω ἀπό τινος. Συνων. καλῶ, προσαγορεύω.

'Οξύνω (= κάμνω τι δέξν καὶ μτφρ. παροργίζω), καὶ μτγν. Παρ^τ Ἀττικ. πεζογρ. παροξύνω, πρτ. παρώξυνον, μετ. παροξυνῶ, ἀορ. παρώξηνα, (ἀπλοῦς ποιητ.), πρκ. ὥξυγκα (παρ·), (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. παροξύνομαι, πρτ. παρωξυνόμην, παθ. μελ. -δέξνυθήσομαι (παρ·), (μτγν.), παθητ. ἀορ. καὶ ώς μεσ. παρωξύνθη (ἀπλοῦς παρ· Ἡօδ.), πρκ. παρώξυμαι, καὶ μτγν. ὥξυσμαι, ὑπερσ. παρωξύμην. Παραγ. δέξνυτήρ, παροξυνόμος παροξυτής (ἔξ οὖ παροξυντικός, δέξνυτέος, -ον, (μτγν.).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δέξν (βλ. βαθύνω, σημ.). (Πρβλ. καὶ δέξινα [λατιν. occa] = γεωργικὸν ἔργαλεῖον μετὰ πολλῶν διδόντων). Συμπαροξύνω = παροξύνω, διεγείρω δμοίως. Συνων. Θήγω.

'Οπισθοφυλακέω-ῶ (=ἀποτελῶ ἢ διοικῶ τὴν δπισθοφυλακήν), πρτ. ὡπισθοφυλάκονν, ἀορ. ὡπισθοφυλάκησα.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δπισθοφύλαξ, ἔξ οὖ καὶ δπισθοφυλακία. Θεμ. δπισθοφυλακε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).

'Οπλίζω (= δίδω εἰς τινα δπλα, ἔξοπλίζω, παρασκευάζω), πρτ. ὄπλιζον, ἀορ. ὄπλισα, πρκ. ὄπλικα (παρ·), ὑπερσ. ὄπλικειν, (μτγν.). Μεσ. δπλίζομαι, πρτ. ὄπλιζόμην, μεσ. μελ. -δπλίσομαι (ἔφ-) καὶ δπλιοῦμαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. ἀορ. δπλισάμην, παθ. ἀορ. καὶ ώς μεσ. ὄπλισθη, πρκ. μεσ. καὶ παθ. ὄπλισμαι, ὑπερσ. δπλίσμην. Παραγ. δπλισις, ἔξδπλισις, ἔξοπλισία, δπλισμα, δπλισμός, ἔξοπλισμός, δπλιστέον.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δπλον (δπερ ἐκ τοῦ ἔποματ), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Κοθοπλίζω=δπλίζω ἔντελῶς, ἀνθροπλίζω=δπλίζω ἔναντίον τινός. Τὸ ἀφοπλίζω μτγν. "Οπλέα ποιητ. = ήπαρασκευάζω, ἔτοιμάζω.

Σημ. 2. "Οπλον—δπλιτης, ἔξ οὖ δπλιτεύω (=είμαι δπλίτης) ἀπαντῶν παρ^τ Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῷ ἐνεστ., μελ. καὶ ἀορίστῳ.

'Οπλιτεύω, βλ. δπλίζω, σημ. 2.

'Οπλοφορέω-ῶ (=φέρω δπλα), μελ. δπλοφορήσω.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δπλοφόρος; δπλον φέρω). Θεμ. δπλοφορε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. ἐν δπλοις είμι. Τὰ δπλα φέρω ἐπειτία (=πόλεμον ἐπιφέρω τινί).

'Οπτάχω-ῶ (= ψήνω ἄρτον, πήλινα ἀγγεῖα, κλπ.), ἀορ. ὕπτησα. Παθ. δπιώμαι, μεσ. μελ. μετὰ παθ. σημ. δπτήσομαι, (μτγν.), πρκ. ὕπτημαι. Παραγ. δπτησις, δπιάνιον (ἢ δπιανεῖον ἢ δπιητήριον = μαγειρεῖον), δπιητός, δπιητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δπεδς (=ψητός). Ἀντιθ. ἔφθάσ. βλ. ἔψω, σημ. Τὸ δ. λέγεται καὶ περὶ τῶν ὅπδ τοῦ ἡλίου ἔνταξιν ομένων καρπῶν. Μεταφορ. σημασία βασανίζω τινά. Συνων. σποδίζω (=ψήνω ἔντὸς τῆς σποδοῦ), φεργώ (= ἔηροψήνω, «καθιουρδίζω»), ποιητ. καὶ μτγν., πλὴν τοῦ παθ. πρκ. πέφρδυμαι.

'Οπωαπα, βλ. δρω.

'Οράω-ῶ (=βλέπω, ἀποβλέπω, ώς μτβτ. προσέχω, παρατηρῶ, ἀντιλαμβάνομαι), πρτ. ἔώρων, μεσ. μελ. ώς ἐνεργ. δψομαι, ἀορ. β^τ είδον, (ὑποτ. ἴδω, εύκτ. ἴδοιμι, προστ. ἴδε, ἀπαρ. ἴδειν, μτκ. ἴδών).

πρκ. ἔόρακα (μτγν. ἔώρακα) καὶ δπωπα, ὑπερο. ἔωράκειν καὶ ἔօρακώς ἡρ. Παθ. δρῶμαι καὶ μεσ. (προ- περι-), ποτ. ἔωράμην καὶ μεσ. (προ-), παθ. μελ. δφθήσομαι καὶ μτγν. δοαθήσομαι, μεσ. ἀορ. α' (ἐπι)ωψάμην (μτγν.), μεσ. ἀορ. β' -εἰδόμην, (ὑποτ. -ἰδωμαι, εὐκτ. -ἰδούμην, προσι. ἰδοῦ [ώς ἐπιρρ. ἰδού], ἀπαρ. ἰδέσθαι, μτχ. -ἰδόμενος), παθ. ἀορ. ὥφθην, καὶ μτγν. ἔωράθην, πρκ. ἔό(ω)ρᾶμαι καὶ ὥμεμαι (ώψαι, ώπται, κλπ.). Το μέσον ἔκφερεται κατ' ἄναλυσιν: δρῶμαντόν, περιορῶ δημαντόν. Παραγ. δψις, δφ-θαλ-μός, δμμα, δφις, δπή, δρασις, δραμα, είδος, εἴδωλον, ἰδέα, δπτήρ = αὐτόπτης μάρτυς, δρατής, δρατήρ, κάτοπτρον, δπτής, δοπτος, ὑποπτος, ἀνύποπτος, εὐσύνοπτος = δν δύναται τις νὰ ἵδῃ εὐκόλως, κάτοπτος, δρατής, δρατης, δυοδρατος, προορατός, δρατέον.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι ἐλλειπτικὸν (βλ. σελ. 16,5). Θεμ.: *Φορα-* ἐκ τοῦ *Φορ-* πρβλ. *ουρθος*=φύλαξ, *ῳρα*=φροντίς, *φρουρός* ἐκ τοῦ *προ-ορός*, *τιμωρός* ἐκ τοῦ *τιμαΦορός*, κτλ.), 2) δπ- (πρβλ. *δπ-ωτ-α*, *[δπ-μα]* δμμα), 3) *Φιδ-* (*ἰδέα* λατιν. *vid-eo*). ("Οτι τὸ δρῶ δηριζεν ἀπὸ F φαίνεται ἐκ τοῦ λατιν. *veneror*, δπερ κυρίως σημαίνει: βλέπω γύρω μου φοβισμένος, παρατηρῶ ἀγωνιωδῶς, φοβοῦμαι" βλ. *'Ιω. Σταματάκου Γραμμ. § 111 καὶ ὑπόμνημα 58*). Ο πρτ. φαίνεται αὐξανόμενος ἀνωμάλως διά τὸ ἐν ἀρχῇ τοῦ θεμ. F *Φορα-*, ἔξ οὖ ή-*Φόραον* μὲ λιχυροτέραν συλλαβικὴν αὔξησιν *η* καὶ κατ' ἀντιμεταχώρησιν (βλ. σελ. 14, σημ.) ἔώρεων. Η δασεία κατ' ἀναλογ. τοῦ ἔνεστ. Πρβλ. καὶ τὸν ὑπερο. ή-*Φε-Φοράκεα-θωράκη*. *'Ιων.* πρκ. δρωρητηρ καὶ ὥρηκα.

'Ο δρο. β' είδον ἐκ τοῦ *ΕΓίδων* (πρβλ. ὑποτ. ἕδω, εὐκτ. ἕδοιμι κλπ.). Η προστ. ἕδε τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούσης (πρβλ. καὶ ἕλθε, λαβέ, εἰπε, εὐρέ). ('Ο πρκ. μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ F διετήρησε τὸ ε τοῦ ἀναδι- πλασιασμοῦ καὶ φαίνεται ἀνωμάλως ἀναδιπλασιαζ. δι' ε: *Φε-Φορακ-α* ἔόροκα καὶ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν παρατατικὸν: *ἔώρακα*). 'Ο πρκ. δπωπα λαμβάνει Ἀττικ. ἀναδιπλασ. Εἰς τὸν πρκ. ἔωρᾶμαι τὸ ἄ διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ φ ἔξετάθη εἰς ἄ καὶ δχι η. *Περιορῶ* = 1) βλέπω δλόγυρα, 2) παραβλέπω, ἀνέχομαι, 3) περιμένω τι. Συνων. βλέπω (περὶ τῆς δια- φορᾶς ἀπὸ τοῦ δρῶ, βλ. λεξ. σημ.), ἀθρετ-ῶ, θεῶμαι. Τὸ ἀβλεπτεῶ (=δὲν βλέπω, παραβλέπω) καὶ τυφλώτω, μτγν. Βλ. καὶ οἴσμαι, σημ.

'Οργάζω, βλ. δργίζω, σημ. 2.

'Οργάζω—ῶ, βλ. δργίζω, σημ. 2.

'Οργίζω(=κάμνω τινὰ νὰ δργισθῇ), μελ. δργιῶ, (ἐξ-). ἀορ. ὥρ- γισα. Μεσ. δργίζομαι, ποτ. ὥργιζόμην, μεσ. μελ. δργισῦμαι, παθ. μελ. δργισθήσομαι, παθ. ἀορ. καὶ ως μεσ. δργίσθην, πρκ. δργίσμαι. Παραγ. δργιστὸς=δεκτικὸς δργῆς, δργιστέον.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δργή (ὅπερ ἐκ τοῦ ἔօργη) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ(ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Σύνθ. μετὰ τῶν προθεσ. ἔξ, σύν, παρά. 'Αντι τοῦ δργίζω λέγεται καὶ δργήν ἐμποιῶ τινι, εἰς δργήν καθίστημι τινα, διὰ δὲ τοῦ δργίζομαι τινι, δι' δργῆς ἔχω τινά, δργῆ χεῶμαι εἰς τινα. 'Ως παθ. ή περιφρ.: δργής τυγχάνω παφά τινος. Συνων. τῶ δργίζω: ἐρεθίζω, παροξύνω, τῷ δὲ δργίζομαι: θυμοῦμαι, κατεπατῶ, ἀκραχαλῶ, ἀγανακτῶ. 'Ο τύπος δργαίσω, ποιητ.

Σημ. 2. 'Εκ τοῦ δργή 1) τὸ δργάζω (=μαλάσσω, ποιῶ μαλακόν), μεσ. δρο. ὥργασμην, μτγν., καὶ μτχ. πρκ. ὥργασμένος (=μεμαλαγμένος), καὶ 2) τὸ δργάζω—ῶ (=σφοδρῶς ἐπιθυμῶ τι, είμαι πρόθυμος, εύρισκομαι εἰς ξέαψιν, ἐπὶ δὲ καρποῦ=είμαι ὥριμος), οὖ μόνον δ ἔνεστ. καὶ ὁ παθ. ὑπερο. δργήμην.

'Ορέγω (=ἐκτείνω τὰς χεῖρας, δίδω), ποτ. ὠρεγον, (ποιητ.), μελ. δρέξω, (ποιητ.), ἀορ. ὠρεξα. Μεσ. δρέγομαι (=ἐκτείνω τὰς χεῖρας προσπαθῶν νὰ λάβω τι, ποθῶ, ἐπιθυμῶ), ποτ. ὠρεγόμην, μεσ. μελ. -δρέξομαι (ἐπ.), (ἀπλοῦς ποιητ.), μεσ. ἀορ. ὠρεξάμην, παθ. ἀορ. ὁ μεσ. ὠρέχθην, πρκ. ὠρεγματ., (μτγν.). Παραγ. δργνια ἢ δργνιά (ἐκ τοῦ δρέγνια, κατὰ μετάπτωσιν σελ. 13, 2), δρεγμα, δρεξις, δρεκτὸς ἔξ ού δρεκτικός).

Σημ. Θεμ. δρεγ- (λατιν. reg-o=εύθυνω), ἔξ οῦ μετά προθεμ. ο, δρεγ-. Τὸ δρ. στερεῖται παθ. διαθ. **'Εκρεγόμομαι**=ἐπιτείνω τὰς ἀπαιτήσεις μου, σφοδρῶς ἐπιθυμῶ. Τὸ ποιητ. δρέγνυμαι=δρέγω, τὸ δρεχθέω—ῶ, ὡς μτγν. =ἐπιθυμῶ πολὺ, τὸ δρεγνάμοαι·ῶμαι, διπερ προσχηματισμὸς τοῦ δρέγνω (παθ. δορ. ὡς μεσ. ὠριγνήθην)=δρέγομαι. Συνων. (ἔκ)τείνω, βούλομαι, ἐφίεμαι, ποθῶ, ἑθέλω.

'Οριγνῶμαι, (βλ. δρέγω, σημ.).

'Ορθώω—ῶ (=σηκώνω τι δρθόν, ἀνεγείρω), μελ. -δρθώσω, ἀορ. ὠρθωσα, πρκ. ὠρθωκα (κατ-). Μεσ. δρθοῦμαι καὶ παθ. κατορθοῦμαι, παθ. πρτ. -ῳρθούμην (κατ-), παθ. ἀορ. -ῳρθώθην (κατ-), πρκ. ὠρθωμαι (κατ-). Παραγ. δρθωτής, διορθωτής, δρθωσις, διόρθωσις, διόρθωμα, ἀδιόρθωτος.

Σημ. Τὸ δρ. ἔκ τοῦ δρθός. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: κατά, ἀνά, ἔξ, ἀπό. Τὸ σύνθ. διορθῶ καὶ ἐπαναρρεθῶ βλ. εἰς οἰκείας θέσεις. **'Απορθῶ**=δηγῶ τινα δρθῶς, **ἔξορθῶ**=ἀνορθώνω. Περιφρ. δρθὸν τίθημι τι, δρθὸν ἀνίστημι τινα. Αντὶ τοῦ δρθεῦμας: δρθός ἰσταμαι. Συνων. ἔγείρω, ἀνίστημι.

'Οριζω (=θέτω ὅρια, διαχωρίζω), ποτ. ὠριζον, μελ. -δριῶ (δι-), ἀορ. δρισα, πρκ. ὠρικα. Μεσ. καὶ παθ. δρίζομαι, πρτ. μεσ. καὶ παθ. ὠριζόμην, μεσ. μελ. δρισμαι, παθ. μελ. δρισθήσομαι, μεσ. ἀορ. δρισάμην, παθ. ἀορ. δρίσθην, πρκ. μεσ. καὶ παθ. ὠρισμαι, ὑπερσ. -ῳρισμην, (ὑπερ-) καὶ (ἀ)φωρισμένος ἦν. Παραγ. δριστής (ἔξ ού δριστικός), δρισμός, δρισις, δρισμα, δριστός, ἀδριστος, ἔξδριστος, δριστέον, διοριστέον.

Σημ. Τὸ δρ. ἔκ τοῦ δρος (=σύννορον) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίξω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀδροίζω, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: διά. ἀπό, ἔξ, ὑπέρ, πρός, **'Αφορίζω**=δροθετῶ, δίδω δρισμόν, ἀποχωρίζω.

'Ορμάω—ῶ (ώς μτβτ.=παρορμῶ, βάλλω εἰς κίνησιν, ὡς ἀμτβτ. =δρμῶ, ἔκεινῶ), πρτ. ὠρμων, μελ. δρμήσω, ἀορ. δρμησα, πρκ. ὠρμηκα. Μεσ. δρμῶμαι (=δρμῶ, σπεύδω), πρτ. δρμώμην, μεσ. μελ. δρμήσομαι, παθ. μελ. δρμηθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. -ῳρμησάμην, (ἔκ-), (ποιητ.), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. δρμήθην, πρκ. δρμημαι, ὑπερσ. δρμήμην. Παραγ. δρμησις, ἔξδρμησις, παρδρμησις, δρμημα, δρμητήριον, δρμητός (ἔξ ού δρμητικός).

Σημ. Τὸ δρ. ἔκ τοῦ δρμή. **'Επι** γνησίας παθητ. σημασ. σπάνιον (πρβλ. πρός θεῶν δρμημένος=παρακινηθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: ἀπό, ἔξ, παρά, κ. δ. **'Αφορμῶ·ῶμαι**=ἔκεινῶ. **Προσρ-** μῶ=κινῶ πρὸς τὰ ἐμπόσ, ὡς ἀμτβτ. αὐξάνομαι, συνεκδρομῶ=συμπροτέπω ὡς ἀμτβτ.=ποιῶ ἔξιδον δμοῦ. Αντὶ τοῦ δρμῶ λέγεται καὶ ἔν δρμῇ είμι (=ετοιμάζομαι πρὸς ἐκκίνησιν), δρμὴ ἔμπιπτει τινί παθ. δρμὴ γίγνεται.

'Ορμέω—**ῶ** (ἀμτβτ. ἐπὶ πλοίου=είμαι εἰς ὅρμον, είμαι ἡγκυροβολημένος), πρτ. ὕδμουν. Παθ. ἐν τῷ ἀπαρεμφ. τοῦ ἐνεστ. (ἐφ)ορμεῖσθαι (=πολιορκεῖσθαι, ἀποκλείεσθαι), καὶ ἐν τῇ μτχ. ἐφορμούμενος. Παραγ. ἐφόρμησις, ἐφορμή (=προσβολή, ἐπίθεσις).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ὅρμος. Βλ. καὶ ὁρμίζω, σημ. (πρβλ. καὶ: πάνορμος λιμὴν=λιμήν, εἰς δὲν πᾶσα ναῦς καὶ ἐπὶ παντὸς ἀνέμου ὅρμίζεται). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ἐξ, ἐπί, περί, ἀντί. 'Ἐφορμῶ=ἐκτελῶ ἀποκλεισμόν, παραμονέω. Περιφρ. ὕδμον ποιοῦμαι, σαλεών ἐπ' ἀγκύρας.

'Ορμίζω (μτβτ.=φέρω τὸ πλοῖον εἰς ὅρμον, προσορμίζω), πρτ. -ῶδμιζον (ἐξ·), ὄρο. ὕδμισα. Μεσ. καὶ παθ. ὁρμίζομαι (=προσορμίζομαι, ἡγκυροβολῶ), πρτ. ὕδμιζόμην, μεσ. μελ. ὁρμοῦμαι, μεσ. ἀρο. ὕδμισάμην, παθ. ἀρο. ὡς μεσ. ὕδμισθην, πρκ. ὕδμισμαι, (ποιητ.). Παραγ. ὁρμησις, προσόρμισις, ὁρμιστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ὅρμος προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Τὸ ὁρμίζω, μτβτ., τὸ ὁρμέω, ἀμτβτ. Σύντον μετὰ τῶν προθέσ. ἐκ(ξ), περό, σύν, μετά, κ. ἄ. 'Ἐξορμίζω=1) ἔξαγω πλοῖον ἐκ τοῦ ὅρμου, 2) καταβιβάζω, μεθορμίζω=μεταφέρω τὰ πλοῖα ἀπὸ ὅρμου εἰς ὅρμον.

'Ορθούω (=ἔγειρομαι καὶ ὁρμῶ βιαίως ἐπὶ τι, σπεύδω, ὁρμῶ), (ποιητ.), πρτ. ὕδουνον, (ποιητ.), μελ. ὁρούσω, (ποιητ.), ἀρο. ὕδουσα. Παραγ. ὁρουσις.

Σημ. 'Αρχικ. θεμ. ὁρ- (πρβλ. τὸν ἀρχαιότερον τύπον ὁρεσσο=σήκω, ποιητ. [ώς καὶ ἄρορε], παρ' δὲν ἐσχηματίσθη ἔπειτα τύπος ὁρ-νυ-μι, ὡς ατόρ-νυ-μι, ζεύγνυμι). 'Ανορούνω=ἀνεγείρομαι, ἀναπηδῶ.

'Ορρωδάεω—**ῶ** (=φοβοῦμαι, τρέμω), πρτ. ὕδρωδονυ, ἀρο. ὕδρωδησα. Παραγ. ὁρρωδία.

Σημ. Τὸ δ. ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ Ἱωνικ. ἀρρωδέω κατὰ προληπτικήν ἀφομοίωσιν τοῦ α πρὸς τὸ ω (λατιν. horresco). Περιφρ. ἐν δρεωδίᾳ ἔχω τε. Συνων. φοβοῦμαι, δέδοικα.

'Ορύττω καὶ ὁρύσσω (=σκάπτω, σκηματίζω διώρυγα, ἔξοιούσσω). πρτ. ὕρυττ(σσ)ον, μελ. ὁρύξω, (ἀπλοῦς ποιητ.), ἀρο. α' ὕρυξα, β' ὕρυγον, (μτγν.), πρκ. ὕρωδούχα (κατ·), (μτγν.), ὑπερσ. ὕρωδούχειν, (μτγν.). Παθ. ὕρυττ(σσ)ομαι, πρτ. -ῶρυττ(σσ)όμην (κατ·), παθ. μελ. α' -ὅρυχθσομαι (κατ·), β' -ὅρυχθσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρο. ὕρυξάμην, (μτγν.), παθ. ἀρο. -ῶρυχθην, (ἀπλοῦς ποιητ.), πρκ. ὕρωδούγμαι καὶ μτγν. ὕρυγμαι, ὑπερσ. ὕρωδούγμην καὶ ὕρωδούγμένος ἦν. Παραγ. ὕρυγμα, διόρυγμα, διῶρυξ, ὕρυκτης, ὕρυξις, διόρυξις, κατόρυξις, ὕρυγή, διορυγή, τοιχωρύχος, ὕρυκτός, ὕρυκτέον.

Σημ. Θεμ. δρυχ-, ἔξ οδ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. 15, β', 2) (δρύχ-ι-ω) δρύσσο(ττ)ω. 'Ο πρκ. καὶ δ ὑπερσ. λαμβάνουσιν 'Αττικ. ἀναδιπλασ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθ. διά, κατά, ἐξ, κ. ἄ. Παρορύσσω = δρύσσω πλησίον ἢ παραλλήλως, διορύσσω = σκάπτω διὰ μέσου, καταρρεπτω. Περιφρ. φρεατίαν τέμνομαι. Συνων. φρεωρυχῶ, ποιητ. καὶ μτγν., σκάπτω, ταφεῖν.

'Ορχέσμαι—**οῦμαι** (=χορεύω), μεσ. ἀποθετ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ὕρχούμην, μεσ. μελ. ὕρχησομαι, μεσ. ἀρο. ὕρχησάμην, Παραγ. ὕρχηστής (ἐξ οὐδ ὕρχηστικός), ὕρχησις, ὕρχηστής, ὕρχημα, δροχήστρα.

Σημ. Τὸ δ. πιθανὸν ἐκ τοῦ δέρχος (= σειρὰ κλημάτων ἢ καρποφόρων δένδρων, στοίχος). Ἐπερχοῦμαι = χορεύω πρὸς τὸν ἥχον ἢ τὸ μέλος, ἐξερχοῦμαι = ἀπέρχομαι χορεύων. Τὸ δέρχοῦμαι σημαίνει δυθμικὴν κίνησιν τοῦ σώματος ἑνὸς ἀνθρώπου· τὸ συνων. χορεύων κίνησιν πολλῶν δύμοι κυκλικῶς δρχούμενων. Τὸ ἔνεργον δέρχεσθαι, ἀσφαλήσθαι = κάμνω τινὰ νὰ χορεύσῃ, σπάνιον.

*Οσιόω—ῶ (= κάμνω τινὰ δσιον, ἐλεύθερον ἐνοχῆς δι' ὑλαστηρίων προσφορῶν, ἐξιλεώνω). Μεσ. (ἀφ)οσιοῦμαι, μεσ. ἀσφ. (ἀφ)ωσιωσάμην, παθ. ἀσφ. ὁσιωθῆν. Τὸ μεσ. καὶ ἀναλελ.: ἀφοσιῶ ἐμαυτόν. Παραγ. ἀφοσίωσις, ἀφοσίωμα, ἀφοσιωτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δσιος (= ὁρισμένος ὑπὸ τοῦ θείου ἢ κατὰ φύσιν νόμου, ὡγιασμένος, ἄγιος). Ἀφοσιῶ = ἐξαγνίζω ἐκ μιάσματος ἢ ἄγους, ἀφιερώνω.

*Οστρακίζω (= ἐξοιρίζω δι^ο δστράκων, ἐξοστρακίζω), ἀσφ. (ἐξ-) αστράκισθαι, παθ. ἀσφ. ὁστρακίσθην καὶ μτχ. πρκ. ὁστρακισμένος. Παραγ. δστρακισμός, ἐξοστρακισμός.

Σημ. Τὸ ὑ. ἐκ τοῦ δστρακον, (ἐξ οδ καὶ δστρακίνδα, ἐπιρρ., παιδιά παιζομένη δι^ο δστράκων). προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). (Πλζα δστ-, ἐξ ἡς καὶ δστοῦν, δστρε(ι)ον, λατιν. os, ossis = δστοῦν). Περὶ τῆς διαφορᾶς φυγῆς (φυγαδένω) καὶ δστρακισμοῦ δ 'Αριστοτέλ. (Πολιτικ. I, 13) λέγει τὰ ἔντης: «Διαφέρει δὲ φυγῆς δστρακισμός· δτι τῶν μὲ φυγῆς ἀλόντων οἱ οὐσίαι δημεύονται τῶν δὲ δστρακισμῷ ἀποστάντων οὐκ ἀφαιρεῖται τὰ χρήματα δ δῆμος· καὶ τοῖς μὲν χρόνος ἐνδείκνυται καὶ τόπος, οἱ δὲ φεύγοντες οὐδέτερον τούτων ἔχουσιν».

*Οσφραίνομαι (= μυρίζομαι). παρ^ο *Αττικ. πεζογο. μεσ. ἀποθ. μετ^ο ἔνεργ. διαθεσ., μελ. δσφρήσσομαι, παθ. μελ. δσφραγθήσσομαι, μεσ. ἀσφ. α' ὁσφρησάμην, μεσ. ἀσφ. β' ὁσφρόμην, παθ. δσφράνθην, πρκ. δσφρημαι, ἀπαντα πλὴν τοῦ ἔνεστ. ποιητ. καὶ μτγν. Παραγ. δσφρανσις, δσφραντήσιον ἢ δσφράδιον = ἴσχυρὰ δσμὴ χρησιμοποιουμένη διὰ τοὺς λιποθυμοῦντας, δσφραντέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δδ(ε)σ- (λατιν. odor), *δδσφρων *δσφρων, δσφραίνομαι, προσλήψει τῆς καταλήξ. -αινομαι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόθετα: φαινομαι, μιανομαι, κ.τ.λ. Ο μτγν. μελ. εἰς -ήσσομαι κατ' ἀναλογίαν (ἡτοι δσφρήσσομαι κατὰ τὸ ποιήσσομαι) οὔτω δ μτγν. μελ. τοῦ νερδαίνω, νερδήσω). Παρὰ μτγν. καὶ τὸ ἔνεργον. δσφραίνω τινὰ τι (= κάμνω τινὰ νὰ μυρισθῇ τι) ὡς καὶ τὸ ἀπ(προσ)σφραίνω.

*Οφείλω (= χρεωστῶ· κυρίως ἐπὶ ἰδιωτικοῦ χρέους), πρτ. ὁφειλον, μελ. ὁφειλήσω, ἀσφ. ὁφειλησα, ἀσφ. β' ὁφελον, πρκ. ὁφειληκα, ὑπερσ. ὁφειλήκειν. Παθ. δφείλομαι, πρτ. ὁφειλόμην, παθ. ἀσφ. ὁφειλήθην (ἐν τῇ μτχ. δφειλήθεῖσα). Παραγ. δφειλέτης (θηλ. δφειλέτης-ιδος), δφειλή, δφειλήμα = χρέος κυρίως ἰδιωτικόν.

Σημ. Θεμ. δφειλ- (πρβλ. δφειλ-ος δφειλ-ισκάνω, ὁφειλῶ, δφειλλω, ποιητ.= αὐξάνω), ἔξ οδ προσλήψει τοῦ προσφύμ. *, ἐκπτώσεως τοῦ ν καὶ ἀναπληρωματικῆς ἐκτάσεως (δφειλ-ν-ω, δφειλλω), δφειλλω. προσλήψει τοῦ προσφύμ. * (βλ. σελ. 16, ιβ'), δφειλ-. Ὁ δφειλ-. β' δφειλον μετ' ἀπαρεμφ. φανερώνει εὐχήν ἀνεκπλήρωτον (πρβλ. δφειλες Κύρος ζῆν = εἰθε ὑπόθηκη). Ἀντοφείλω = δφειλω χόριν, ἐνοφείλομαι = δφειλομαι ἐπὶ ἔνεχύρω δ ὑποθήκη. (Βλ. καὶ δφειλειάνω).

*Οφθαλμιάω—ῶ (= πάσχω ἔξ δφθαλμίας καὶ μτφρ. βλέπω τι μετὰ φθόνου), ἀσφ. ὁφθαλμιάσα, (= ἐπεθύμησα).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δρθαλμίᾳ = πονόματος (βλ. δρᾶ). Ἐποφθαλμιῶ = ἐπιθυμῶ τι.

'Οφλισκάνω (= δρεῖλω, χρεωστῶ· κυρίως ἐπὶ τῶν καταδικαζομένων εἰς πληρωμὴν προστίμουν' καταδικάζομαι εἰς τι), πρτ. ὠφλίσκαρον, μελ. ὠφλήσω, ἀορ. β' ὠφλον (ἀνευ προσταχτ.), πρκ. ὠφληκα, ὑπερσ. ὠφλήκειν καὶ ὠφληκώς ἦν. Παθ. πρκ. ὠφλημένος. Παραγ. ὠφλημα (= χρέος δρειλόμενον πρὸς τὸ δημόσιον ἐκ καταδίκης), (πρβλ. καὶ τὰ νεωτ. ἔξιφλῶ, ἔξιφλησις).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θεμ. δρεῖλω (βλ. δρεῖλω, σημ.), δρφλ-. Ὁ ἐνεστοχηματίζεται προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ισκ καὶ -αν (βλ. σελ. 14, 3 ὑποσημ. 1, σελ. 15, δ' καὶ 16, 87). Ἐκ τοῦ δρφλ- προσλήψει τοῦ ε- δρφλ-ε-, (πρβλ. δρφλή-σω). **Προσοφλισκάνω** = 1) δρεῖλω προσέτι, 2) χάνω τὴν δίκην καὶ καταβάλλω προσέτι καὶ πρόστιμον. Τὸ δρφλισκάνω είναι κυρίως λέξις δικανική (πρβλ. δρφλισκάνω δίκην = χάνω τὴν δίκην), λέγεται δὲ καὶ καθόλου ἐπὶ πράγματος, διπερ ἐπισύρει τις καθ' ἐαυτοῦ ἢ τοῦ δροίου είναι ἄξιος (πρβλ. δρφλισκάνει τις γέλωτα = καταγελάται).

'Οχετεύω (= φέρω δι^o ὁχετοῦ, διοχετεύω), πρτ. (ἐπ-)ωχέτευον, ἀορ. (δι-)ωχέτευσα. Μεσ. ἀορ. (ἐπ-)ωχέτευσάμην, πρκ. (ἀπ-)ωχέτευμαι. Τὰ λινπά ποιητ. καὶ μτγν.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δρετός, διπερ ἐκ τοῦ δρχῶ, δ ἰδέ.

'Οχέω-ῶ (= φέρω τινὰ ἐπὶ δρχήματος, κρατῶ), πρτ. ὠχονν, (ποιητ.), μελ. δρχήσω, (ποιητ.), ὠχησα, (ποιητ.). Μεσ. δρχοῦμαι (= φέρομαι επὶ δρχήματος), πρτ. δρχούμην, μεσ. μελ. δρχήσομαι, παθ. ἀορ. δρχήθην, (μτγν.). Παραγ. δρχετός (= σωλήν, ἄγων γός. ὑδραγωγεῖον' ἐκ τούτου δρχετεύω [= φέρω δι^o δρχετοῦ]), δρχημα, δρχησις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. δρχος (διπερ ἐκ τοῦ ἔχω = δρχημα) είναι θαμιστικὸν τοῦ ἔχω, ώς τὸ φορέω-ῶ τοῦ φέρω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ. ἐπί, παρά.

'Οψίζω (= πράττω τι ἀργά, πηγαίνω ἢ ἔρχομαι ἀργά). Μεσ. δρψίζομαι (= διαμένω ἀργὰ τὴν νύκτα εἰς τι μέρος), παθ. ἀορ. ὃς μεσ. ἐν τῇ μτκ. δρψισθέντες (πρβλ. ὑπὸ τὸ θήρας δρψισθέντες = καταληφθέντες. ὑπὸ τῆς νικτὸς ἐξ αἰτίας τοῦ κυνηγίου).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐπιρρημ. δρψὲ προσλήψει τῆς καταλήξ. -ιζω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πολλὰ εἰς -ιζω (πρβλ. ἔλειζω). Περιφρ. δρψὲ ἀφεκνοῦμαι ἢ προσερέχομαι.

'Οφθυμαι. βλ. δρᾶ.

'Οψικοιέθμαι-οῦμαι (= ἐσθίω ὅψον μετ' ἄρτου, παρασκευάζω ὅψα) παρ^o. Ἀττικ. πεζογρ. μεσ. ἀποθ. καὶ μόνον κατ' ἐνεστῶτα.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δρψιποιεδς (= δ παρασκευάζων δρψα, ἔδεσματα, μάγειρος, πρβλ. δρψάριον, ὑποκοριστικόν, ἐξ οὗ τὸ νεοελλην. δρψει). Θεμ. δρψιποιε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Τὸ ἐνεργητ. δρψιποιε (παρασκευάζω ἢ μάγειρεύω κρέας ἢ λιθοῦς), μτγν.

'Οφωνέω-ῶ (= ἀγοράζω τρόφιμα, «ψώνιζω»), παρ^o. Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ὁ ἐνεστ. Παραγ. δρψωνητής (ἐξ οὐδ δρψωνητικός).

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ δρψώνης (δρψον, ἀνοῦμαι). Θεμ. δρψωνε-, (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Τὸ δρψωνιάζω (= ἐφοδιάζω διὰ τροφῶν) κατ. δρψωνιζω, μτγν. Περιφρ. τὰ ἐπιτήδεια ὀνοῦμαι ἢ ἀγοράζω.

Παιανίζω (=ἄρδω παιᾶνα, ὕμνον δηλ. ἢ φῦλην ἀποτεινομένην πρὸς θεούς, κυρίως τὸν Ἀρην πρὸ τῆς μάχης καὶ τὸν Ἀπόλλωνα μετὰ τὴν μάχην), πρτ. ἐπαιάνιζον, ἀορ. ἐπαιάνισα. Παραγ. παιανισμός, παιανιστής.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **παιάν** (=ὕμνος ἔξιλαστήριος ἢ εὐχάριστήριος, ἐμβατήριον πρὸ τῆς μάχης ἢ ἐπινίκιον ἀσμα μετὰ τὴν μάχην) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.) Ὁ ἐπικρατήσας παρ' Ἀττικ. τύπος ἦτο **παιών**, ἐξ οὗ τὸ **παιωνίζω**, οὖν ἀπαντῶσιν δὲ πρτ. ἐπαιώνιζον, δὲ ἀορ. ἐπαιώνισα καὶ δὲ παθ. ὑπερσ. γ' ἐνικ. ἐπεπαιώνιστο (ἀντοῖς)=εἶλη ψαλῆ ὑπ' αὐτῶν δὲ παιάν (πρβλ. καὶ τὸ παραγ. παιωνισμός). Περιφρ. παιάνα ἄδω, τὸν παιάνα ὕμνῳ, παιάνα ποιεῦμαι.

Παιωνίζω, βλ. παιανίζω.

Παιδεύω (=διδάσκω, ἀνατρέφω, σωφρονίζω, τιμιωρῶ)¹⁾ τὸ ἐνεργ. ὅμαλόν. Μέσ. καὶ παθ. ὅμαλόν. Παραγ. παιδευτής, παιδεία, παιδεύμα, πάιδευσις, παιδευτός, ἀπαίδευτος, παιδευτέος, -ον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **παιᾶς** (παιδός), προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Ὁ μεσ. μελ. παιδεύομαι μετὰ παθητ. σημασ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθεσ. σύν, διά, πρό. Διαπαιδεύομαι=διέρχομαι τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν χρόνον, περοπαίδευομαι=διδάσκομαι πρότερον. Ἀντὶ τοῦ παιδεύομαι λέγεται καὶ παιδείας τυγχάνω, παιδείᾳ χρῶμαι, παιδείαν μεταχειρίζομαι. Συνων. διδάσκω, τρέφω (ἐκτερέφω) παιᾶ.

Παιζω (=παίζω, σκώπτω, καταγελῶ), πρτ. ἐπαιζον, μεσ. μελ. δωρ. μετ' ἐνεργ. σημασ. παιξοῦμαι⁽¹⁾ καὶ μτγν. παίξω καὶ παίξομαι, ἀορ. ἐπαισα καὶ μτγν. ἐπαιξα, πρκ. μτγν. πέπαικα καὶ πέπαιχα. Παθ. ἀορ. ἐπαιχθην, (μτγν.), πρκ. πέπαισμαι (μόνον ἐν τῷ γ' ἐνικ. τῆς προστ. πεπαισθω, τῷ ἀπαρ. πεπαισθαι καὶ τῇ μτχ. διαπεπαισμένος²⁾ πρβλ.: ταῦτα πεπαισθω ἡμῖν=ἰρκετὰ ἀστεῖα ἐλέχθησαν) καὶ μτγν. πέπαιγμαι. Παραγ. παιδιά, παίγνιον, συμπαίστης, συμπαίστωρ, παίκτης, παίγμα, φιλοπαίγμων, παικτός, παιμέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **παιᾶς**. Θεμ. παιδ- (ἔξ οὖ παιδ-ζω, παιζω) καὶ ἐκ τούτου **παιγ-** (ἔξ οὖ παιξοῦμαι, παιγ-νιον). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσεων σύν, ἀντί, διά, πρός. Διαπαιζω=παιζω μέχρι τέλους (ἀντιθ. στονδάζω). Προσπαιζω=1) παιζω μετά τίνος, 2) ἀστείζομαι, 3) εἰρωνεύομαι. Περιφρ. παιδιάν ποιεῦμαι, παιδιῷ χρῶμαι.

Παιώ (ώς μτβτ = κτυπῶ, ώς ἀμτβτ. = «κτυπῶ» κατά τίνος, προσαράττω), πρτ. ἐπαιον, μελ. παίσω καὶ μτγν. παιήσω, ἀορ. ἐπαισα (καὶ σινήθως ἐπάταξα), πρκ. -πέπαικα (ὑπερ-), καὶ πέπληγα καὶ πληγὰς δέδωκα. Παθητ. παίομαι, πρτ. ἐπαιόμην, μεσ. μελ. παιήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐπαισάμην, παθ. ἀορ. ἐπάισθην, (ποιητ.), πρκ. -πέπαισμαι (ἐμ-), (μτγν.). Παραγ. ἀνάπαιστος (=δ πρὸς τὰ

(1) Περὶ τοῦ δωρικοῦ μελλ. βλ. ὑποσημ. ἐν δόμι. πίπτω.

δόπισω παιόμενος, ὁ ἀνασκιρτῶν), ἵσως δὲ καὶ τὸ παίω (ώς πιόλις -πιόλεμος=πόλις -πόλεμος).

Σημ. Θεμ. παF- (λατιν. *parvus*=παίω), ἔξ οὖ πάF-j-ω, παίω. Τὸ δὲ εἰναι ποιητικόν ἐν χρήσει ἐνίστε παρά τοῖς Ἀττικ. πεζογρ. ἀντὶ τοῦ τύπου ἡ πατάσσω ἐν τῷ ἑνεργ. καὶ τοῦ πλήτε(σα)σμαὶ ἐν τῷ παθητικῷ (πρβλ. τὸ ποιητ. παίσαντες καὶ πληγήτες οὐχὶ παισθέντες). Ὅπερ παίω= ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, παραπαίω (ώς ἀμτβ.=χάνω τὰς φρένας μου, διαπράττω ἀνοησίαν). Τὸ παίω διαφέρει τοῦ βάλλω^τ παίω=κτυπῶ διά τῆς χειρὸς ἀπλῆς ἢ ἔχουσης ξύλου ἢ ἄλλο τι^τ βάλλω=κτυπῶ μακρόθεν διά λίθων, κλπ. Περιφρ. πληγάς δίδωμι. Συνων. τύπτει, πλήτει, πατάσσω.

Παλαιώ, ποτ. ἐπάλαιον, μελ. παλαιώσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀρ. ἐπάλαιοσα. Παθ. ἀρ. ἐπαλαιόσθην, (ποιητ.). Παραγ. πάλη, παλαιστής, παλαισμα, παλαιστρα, παλαστὴ καὶ μτγν. παλαιστὴ = παλάμη, δυσπάλαιστος.

Σημ. Θεμ. παλαιο- (πρβλ. παλαιστής), ἔξ οὖ παλαιο-ω καὶ κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ μεταξὺ φωνηέντων παλαίω. Αἰολ. τύπος πάλαιμι. Προσπαλαίω=ἄγωνίζομαι ἐναντίον τινός, καταπαλαίω=καταρρίπτω ἐν τῇ πάλῃ, κατανικῶ τινα. Συνων. ἀθλῶ, ἀγωνίζομαι, παγκρατιάζω (=ἄγωνίζομαι πάλην καὶ πυγμήν).

Πάλλω (=κραδαίνω, σείω), ποτ. ἐπαλλον, (ποιητ.), ἀρ. α' ἐπηλα, (ποιητ.). Παθ. πάλλομαι, μεσ. ἀρ. α' -ἐπηλάμην, (μτγν.), παθ. ἀρ. β' -ἐπάλην, (ἀν-), (μτγν.), παθητ. πρκ. πέπαλμαι, (ποιητ.). Παραγ. παλμὸς ἡ πάλμα, ἵσως καὶ Παλλὰς (*Aθηνᾶ*, ὡς πάλλουσα τὸ δόρυ), παλτὸς (=ὅ παλλόμενος· ὡς οὐσιαστ. τὸ παλτόν=πᾶν δ, τι πάλλεται πρὸς ἔξακόντισν, μάλιστα ἀκόντιον).

Σημ. Θεμ. παλ-, ἔξ οὖ παλήιο, πάλλω (βλ. σελ. 15, β').

Πάσιμαι—ῶμαι (=λαμβάνω, κτῶμαι), ποιητ. ἀποθετ., μέλ. πάσομαι, (ποιητ.). μεσ. ἀρ. ἐπασάμην, (ποιητ.). πρκ. πέπαμαι, ὑπερσ. ἐπασάμην, τετελ. μελ. πεπάσομαι, (μτγν.). Παραγ. πάμα=κτῆμα, βουνπάμων=πλούσιος εἰς βοῦς, παμπάμων=δ τὰ πάντα κεκτημένος, πολὺ πάμιον.

Σημ. Θεμ. πα- (πρβλ. ἀπαστος=νῆστις, πα-τ-έσομαι=γείγομαι, λατιν. pastor). Τὸ δὲ κυρίως ἐν χρήσει ἐν τῷ παρακ. Συνων. κτῶμαι.

Παραινέω—ῶ, βλ. αἰνῶ.

Παραιτέομαι—σύμμαι (=ζητῶ τι ὡς χάριν παρά τινος, παρακαλῶ, ἵκετεύω), μεσ. ἀποθ. μετ' ἑνεργ. διαθ., ποτ. παρηγούμην, μελ. παραιτήσομαι, μεσ. ἀρ. παρηγούμην, παθητ. πρκ. παρηγημαί, (μτγν.). Παραγ. παραιτητής=δ μεσιτευων, παραιτησις=ἴκεσια, παραιτητής 1) ἐπὶ προσώπων=δ μὴ καμπτόμενος, 2) ἐπὶ πρινῶν=ἀφευκτος, ἀνηλείς, διν δὲν δύναται τις ν' ἀποφύγῃ, παραιτητέον.

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι σύνθετον ἐκ τῆς παρὰ καὶ αἰτοῦμαι. Ὡς παθ. λαμβάνεται τὸ παραιτησις γίγνεται. Ἐκ τῆς σημασ. τοῦ ἀποτέρω δι: λκεσίας (πρβλ. παραιτοῦμαι τὴν δργήν) καὶ τῆς τοῦ ἀποφεύγω, ἀποστέρωγω, (βλ. παραιτοῦμαι τὴν διαιρέσιν τῶν δνομάτων. Πλ.) προῆλθεν ἡ παρὰ μτγν. σημ. τοῦ ἀποποιοῦμαι, ἀργοῦμαι, παραιτῶ. Συνων. δέομαι.

Παρακμυθέομαι—σύμμαι (=προτρέπω, παρηγούω, ἀγακουφίζω), μεσ. ἀποθ. μετ' ἑνεργ. μτβτ. σημασ., ποτ. παρεμυθούμην, μελ. παρα-

μυθήσομαι, ἀορ. παρεμυθησάμην. Παραγ. παραμυθητής (-τωρ), παραμύθημα, παραμύθιον=παραίνεσις, παρηγορία, παραμυθία, εὐπαραμύθητος, δυσπαραμύθητος, παραμυθητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ παράγω τινὰ μυθούμενος, πρβλ. παράφημι, παραπείθω καὶ παραμύθιον=παραίνεσις, παρηγορία. Περιφρ.: παραμύθιον ποιοῦμαι, παραμύθια τίθημι τινι. Ὡς παθητ. εἰναι τὸ παραμύθιον ἔχω, παραμυθία ἔστι μοί τι. Συνων. παρηγορώ, θαρρύνω.

Παρακνομέω -ῶ (=πράττω τι παράνομον), πρτ. παρενόμουν, μελ. παρανομήσω, (μτγν.), ἀορ. παρενόμησα, πρκ. παρανενόμηκα, ὑπερο. παρενερομήκειν. Παθ. παρανομοῦμαι (=ἐπιτελοῦμαι παρὰ τὸν νόμον, ὑπόκειμαι εἰς κακὴν χρῆσιν), παθ. ἀορ. παρενομήθην, πρκ. παρανενόμημαι. Παραγ. παρανόμημα, παρανόμησις.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ παράνομος, ἐξ οὗ καὶ παρανομία. Παρὰ μτγν. αὐξάνεται καὶ διὰ τοῦ η (παρηγορίμουν κλπ.) Περιφρ.: παράνομός είμι ἢ γέγρωμαι, παράνομόν τι δρῶ, παρανομίας ἐμπίμπλαμαι. Ὡς μετβτ. ἀντὶ τοῦ ποιῶ ἄλλον παρανομεῖν λέγεται παρανόμους ποιῶ, παρανομίαν ἐντίθημι τινι.

Παρασκευάζω (=έτοιμάζω) τὸ ἐνεργ. δμαλόν. Μεσ. καὶ παθ. παρασκευάζομαι, πρτ. παρεσκευαζόμην, μεσ. μελ. παρασκευάσομαι, παθ. μελ. παρασκευασθήσομαι, μεσ. ἀορ. παρεσκευασάμην (=παρεσκεύασά τι τῶν ἐμαυτοῦ ἢ ἐμαυτόν), παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. παρεσκευάσθην, πρκ. παρεσκεύασμαι, ὑπερο. παρεσκευάσμην καὶ παρεσκευασμένος ἦν, τετελ. μελ. παρεσκευασμένος ἔσομαι. Γο μεσ. αὐτοπαθ. καὶ ἀναλεχυμ.: παρασκευάζω ἐμαυτόν. Παραγ. παρασκευαστής, παρασκεύασμα, παρασκευασμός, παρασκεύασις, παρασκευαστός, παρασκευαστέον.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ παρασκευή. Περιφρ. παρασκευής είμι τινος ἀντὶ τοῦ μέσου: ἐν παρασκευῇ είμι. Ἀντὶ τοῦ παθ.: παρασκευῇ γίγνεται, παρασκευαστός είμι ὑπό τινος. Βλ. καὶ σκευάζω.

Παρασπονδέω -ῶ (=παραβαίνω τὰς σπονδὰς καὶ καὶ συνθήκας), πρτ. παρεσπόνδουν, ἀορ. παρεσπόνδησα, πρκ: παρεσπόνδηκα. Παθ. πρκ. παρεσπόνδημαι, μτγν. (ἐν τῇ μτχ. παρεσπονδημένοι=ἔκθεσμοι, παρηγομημένοι). Παραγ. παρασπονδητής, παρασπόνδησις, παρασπόνδημα,

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ παράσπονδος. Θεμ παρασπονδεύς (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. παράσπονδόν τι ποιῶ, παρὰ τὰς σπονδὰς ποιῶ ὡς παθητ. παράσπονδόν τι πάσχω, παρὰ τὰς σπονδὰς πάσχω.

Παρενείρω (=παρεμβάλλω), πρτ. παρενεῖρον, ἀορ. παρενεῖρα.

Σημ. Τὸ δ. σύνθ. ἐκ τῆς προθέσ. παρὰ καὶ εἴρω.

Παροιμιάζομαι (=όμιλῶ ἐν παροιμίαις), μεσ. ἀποθετ., μεσ. ἀορ. ἐπαροιμιασθήνην. Παθ. παροιμιάζομαι (=γίνομαι παροιμιώδης πρβλ. λόγος παροιμιάζομενος). Παραγ. παροιμιαστής.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ παροιμία (παρά, οἶμος = δδός, πρβλ. «παροιμία: βιωφελής λόγος παρὰ τὴν δδὸν λεγόμενος, οἶον παροδία' οἶμος γάρ ἡ δδός». Ἡσύχιος) προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζομαι, κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγοράζω, σημ.).

Παροινέω-ῶ (ώς μιβτ.=φέρομαι ὑβριστικῶς κατὰ τὴν οἰνοποσίαν· ώς μιβτ.=ἐν μέθῃ διατελῶν φέρομαι πρός τινα ἀποεπῶς καὶ βιασῶς), πρτ. ἐπαρφύνουν, ἀορ. ἐπαρφύησα, πρκ. πεπαρφύηκα. Παθ. παροινοῦμαι (=ὑβρίζομαι), παθ. ἀορ. ἐπαρφυήθην, πρκ. πεπαρφυήθημι, (μτγν.).

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ **πάροινος** (=μεθυστής, ὑβριστής), ἔξ οὐ καὶ **παροινία** (=κακοτροπία καὶ ὑβριστικός τρόπος μεθύσου). Θεμ. **παροινε-** (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Τὸ δ. λαμβάνει διπλῆν αὔξησ. καὶ ἀναδιπλασ. (Βλ. ἐπείγω, σημ.). Περιφρ. **πάροινός είμι.**

Παροξύνω, βλ. ὁξύνω.

Παρουσιάζω, βλ. είμι, σελ. 23, υποσημ.

Παρρησιάζομαι (=διμιλῶ εὐθαρσῶς, μετὰ παροησίας), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐπαρρησιαζόμην, μεσ. μελ. παρρησιάσομαι, μεσ. ἀορ. ἐπαρρησιασάμην, πρκ. μετ' ἐνεργ. σημ. πεπαρρησιάσμαι καὶ παθητικῆς ἐν τῇ μτχ. τὰ πεπαρρησιασμένα, (=ἐκφρασεις ἐλεύθεραι, τὰ μετὰ παροησίας εἰδημένα). Παραγ. παρρησιαστής = ὁ ἐλευθέρως διμιλῶν, ἀπαρρησίαστος=δ μὴ διμιλῶν μετὰ παροησίας.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ **παρρησία** (πᾶν, ἔησις=ἡ περὶ τὸ λαλεῖν ἐλευθερία (προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζομαι κατ' ἀναλογίαν· βλ. ἀγοράζω, σημ.). Περιφρ.: **παρρησίας ἐμπλέκαμαι**, μεστὸς **παρρησίας γίγνομαι**, **παρρησίᾳ χρῶμαι** παθητ.: **παρρησίᾳ ἐστί** ώς μιβτ. **παρρησίαν δίδωμι τινε.**

Παρῶ, παρείην, πάρεις, παρεῖς, βλ. ἦμι.

Παρῶ, παρεῖναι, παρών, βλ. είμι.

Πάσχω, παθητ. διαθ., πρτ. ἐπασχον, μεσ. μελ. πείσομαι, ἀορ. β' ἐπαθον, πρκ. πέπονθα, ὑπερσ. ἐπεπόνθειν καὶ πεπονθῶς ἦν, τετελ. μέλ. πεπονθῶς ἔσομαι. Παραγ. πάθος (ἔξ οὐ τὸ μτγν. παθαίνω), πάθη, ἥ=παθητικὴ κατάστασις, πάθημα, πέρθος, πάθησις (ἀντιθ. ποίησις), πολυπαθής, τηπενθῆς = ὁ ἀποβάλλων πένθος ἢ λύπην, πῆμα, ποιητ. (=πάθημα), ἀπήμων, (ποιητ.).

Σημ. Θεμ. παθ· καὶ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) **πενθ-**, (πρβλ. πάθ-ος, πέν-θος λατιν. patior) δ ἐνεστ. ἐκ τοῦ παθ·, προσλήψει τοῦ προσφ. σκ (πάθ-σκ-ω) **πάσχω** κατὰ μεταβίβασιν τῆς δασύτητος τοῦ δ εἰς τὸ κ. 'Ο μελ. καὶ δ πρκ. ἐκ τοῦ **πενθ-** (πένθ-σομαι, πείσομαι, πέ-πονθ-α, κλπ.) (πρβλ. πέμπ-ω, πέ-πομφ-α). Σύνθετον μετὰ τῶν π.γ.θέσ.: ἀντί, πρός, πρό.

'Ριζικὴ σημασία τοῦ δ.: δέχομαι ἔξωθεν ἐντύπωσιν, είμαι τὸ διντικείμενον ἐνεργείας τινός εἶναι δηλ. τὸ δ. διντίθετον τοῦ πράττειν ἡ ποιεῖν. 'Εντεῦθεν εἶναι ἐν χρήσει ώς παθ. τοῦ ποιῶ. Οὕτω τὸ εὖ (κακῶς) πάσχω (=εὔεργετοῦμαι, κακοποιοῦμαι) εἶναι παθ. τοῦ εὖ (κακῶς) ποιῶ (εὔεργετῶ, κακοποιῶ).

Παταγῶ, βλ. πατάσσω, σημ.

Πατάσσω (=κτυπῶ), (ποιητ.), μελ. **πατάξω**, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἐπάταξα. Παθ. μελ. **παταχθήσομαι**, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐπατάχθην, (μτγν.), πρκ. πεπάταγμαι, (ποιητ.).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δημοτοποιημ. ποιητ. καὶ μτγν. **πάταγος** (πρβλ. πλαταγῆ=κρότος, θόρυβος, πλαταγῶ). Θεμ. **παταγ-**, ἔξ οὐ προσλήψει

τοῦ j, (βλ. σελ. 15, β'), πατάγ-յω, πατάσσω. Οἱ Ἀττικ. ἀντὶ τοῦ ἐνεστ. προετίμων τὸ παῖω ἢ τύπτω· ἐπὶ τοῦ παθητ. δὲ ἄρο. καὶ πρκ. τὸ πλήττομαι (ἥτοι τὸ ἐπλήγην, πέπληγμα). Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸ β. παταγῶ (=κάμνω κρότον, πάταγον), ποιητ. καὶ μτγν. ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῇ μτχ. τοῦ ἐνεστ. ἀντιπαταγῶν (πρβλ. ἀντιπαταγοῦντος τοῦ ἀνέμου, Θουκυδ.).

Πατέω -ῶ (=καταπατῶ, παραβαίνω, βαδίζω, διέρχομαι)· τὸ ἐνεργ. ὅμαλόν, ἄνευ ὑπερσ. παρ' Ἀττικ. πεζογρ. Παθ. πατοῦμαι, μελ. -πατηθήσομαι (συμ-), παθ. ἀορ. -ἐπατήθην, (κατ-), πρκ. -πεπάτημαι, (κατα-). Παραγ. πατητής (ἐξ οὐ πατητήριον), πάτησις, καταπάτησις, πάτημα, περίπατος, περιπατητικός, πατητός, ἀπάτητος.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ ποιητ. πάτος (=πεπατημένη δόδος). Σύνθ. μετὰ τῶν προθεσ. σύν, κατά, περί. Ἀντὶ τοῦ περιπατῶ λέγεται καὶ περιπάτους ποιοῦματ.

Πάττ(σσ)ω (=πασπαλίζω καὶ μτφρ. διακοσμῶ, κεντῶ), (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. πάσω, (μτγν.), ἀορ. -ἐπάσσα (ἐν-). Παθητ. ἀορ. -ἐπάσθην (ἐπ-), πρκ. πέπασμαι, (μτγν.), ὑπερσ. ἐπεπάσμην, (μτγν.). Παραγ. παστός, παστέος, χρυσόπαστος.

Σημ. Τὸ β. ἐκ θεμ. πασ-, ἐξ οὐ προσλήψει τοῦ j, πάσ-յω, πάσσο(ττ)ω. Ἐπιπάσσω = βαίνω, πασπαλίζω, ἐπιπάσσω = πασπαλίζω τι ἐπάνω εἰς τι (πρβλ. ἀλφιτα ἐπιπασθέντα, Πλ.).

Παύώ (=κάμνω τινὰ νὰ παύσῃ, ἀποτρέπω, καταπαύω)· τὸ ἐνεργητ. ὅμαλόν, ἄνευ ὑπερσ. Μεσ. καὶ παθ. παύομαι, πρτ. ἐπανόμην, μεσ. μελ. καὶ ὡς παθ. παύσομαι, παθ. μελ. παν(σ)θήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐπανοσάμην, παθ. ἀορ. ἐπαύ(σ)θην, πρκ. πέπανυμαι, ὑπερσ. ἐπεπαύμην, τετελ. μελ. πεπαύσομαι, (ποιητ.). Παραγ. παῦσις, ἀνάπανοις, παῦλα, ἀνάπανλα, ἀπανστος, δυοκατάπανστος, πανστέον.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ θέμ. πανσ-, ἐξ οὐ παύσ-j-ω, παύω (βλ. καὶ ἀκούω, σημ.). Ἐν τῇ προστ. τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ. τὸ β. ἔχει ἀμτβτ. σημ. (παῦε = ἀπεχεῖ, στάσου, τελείωνε). Τὸ μεσ. παύομαι ὡς τὸ νεολλήν. παύω, ἀμεταβάτως. Σύνθετον μετά τῶν προθεσ. κατά, ἀπό, διά. Ἀναπαύομαι = ἀφίνω τι, παύομαι ποιῶν τι, διαπαύομαι = σταματῶ, διακόπτω. Περιφρ.: παῦλαν ἔχω τινός = παύομαι τινος καὶ ὡς παθ. παῦλά ἔστι τινος. Ἀντιθ. ἀρχόματι. Συνων. τῷ ἀμτβτ. λήγω.

Παχύνω (=καθιστῶ τινα παχύν, μτφρ. = αὐξάνω τι), μελ. παχνῶ, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἐπάχυνα. Παθ. καὶ μεσ. παχύνομαι, παθ. πρκ. πέπαχυνομαι, (μτγν.). Παραγ. πάχυνσις, παχυσμός, παχντικός.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ παχύνε προσλήψει τῆς καταλήξ. -νω (βλ. βαθύς, σημ.). Ἀντιθ. λεπτύνω, (ὅπερ ὡς ἐνεργ. μτγν.), λιχναίνω. Συνων. πιατρω.

Πείθω, πρτ. ἐπειθον, μελ. πείσω, ἀορ. α' ἐπεισα καὶ β' ἐπιθον, (ποιητ.), πρκ. πέπεικα, ὑπέρσ. ἐπεπείκειν. Μεσ. καὶ παθ. πείθομαι, πρτ. ἐπειθόμην, μεσ. μελ. πείσομαι, παθ. μελ. πεισθήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐπεισάμην, (μτγν.), μεσ. ἀορ. β' ἐπιθόμην, παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ἐπεισθην, πρκ. μεσ. καὶ παθ. πέπεισμαι, πρκ. β' ἐνεργ. μετ' ἀμεταβ. σημασ. πέποιθα (=ἔχω πεποίθησιν, θαρρῶ), ὑπερσ. μεσ. καὶ παθ. ἐπεπείσμην, ὑπερσ. β' ἐπεποίθειν (=είχον πεποίθησιν), τετελ. μελ.

πεπεισμένος ἔσομαι. Τὸ μεστὸν ἀνάκυσιν: πείθω ἐμαυτόν. Παραγ. πιθ-αρός, πίστις, πειθώ, πιστός, εὐπιστος, δύσπιστος, μεταπειστός, πειστέον.

Σημ. Θεμ. πειθ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2), πιθ-, ποιθ-. (Πρβλ. ἔ-πιθ-ον, πισ-τὸς = ἑκείνος εἰς τὸν δποῖον ἔχει τις πεποιθήσιν, πισ-τις, πιθανός, πέ-ποιθ-α). Κατ' ἄλλους τὸ ἐνεστ. θέμα παρουσιάζει ἔκτασιν τοῦ βραχέος φωνήνετος εἰς μακρόν: ὅμη. θ. πιθ., πείθω. Οὕτω καὶ τήκω (τάκ-) τρίβω (τρίβ-) καὶ φεύγω (φύγ-). (Βλ. Γρ. Ίω. Σταμ. § 97). Ἀντὶ τοῦ πεποιθήσις παρ' Ἀττικ. πεζογρ. τὸ πίστις καὶ πεποιθέναι. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀνά, σύν, μετά, συναγα-, παρά. Ἀντιθ. τῷ μὲν πειθώ τὸ βιάζομαι, τῷ δὲ πείθομαι τὸ ἀπειθώ. Περιφρ. πειθώ ἐμποιῶ τινι, πειθώ ποιῶ καὶ πειθοῦ χρῶμαι.

Πεινάω -ῶ (= πάσχω ἐκ πείνης, μτφρ. σφόδρα ἐπιθυμῶ τι, πο-θῶ) (πεινῶ, πεινῆς, πεινῇ κ.τ.λ.), πρτ. ἐπείνων, (ἐπείνης, ἐπείνη ηλ.π.), μελ. πεινήσω καὶ μτγν. πεινάσω, ἀορ. ἐπείνησα, πρκ. πεπείνημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πείνα (Ιωνικ. πείνῃ), δπερ ἐκ τοῦ πένομαι (πέν-յω πεῖνα). Τὸ η μετὰ τῶν ἀπό εἰς καὶ εἰς καταλήξ. συναφεῖται εἰς η ἢ η καὶ οὐχὶ ἄ (πρβλ. πεινῆ, πεινήταις βλ. διγῶ, σημ.). Περιφρ.: πεῖναν ἔχω, πεῖνά ἔστι ἢ ἔνεστι. Συνων. λιμώττω, μτγν. (Πρβλ. καὶ τὰ βουλι-μιῶ [πάσχω ὑπερβολικὴν πείναν], λιμοκοτῶ = ἀποκτείνω διὰ πείνης).

Πειράω -ῶ (= δοκιμάζω, πειράζω), πρτ. ἐπείρων, μελ. πειρᾶ-σω, ἀορ. ἐπείρασα, πρκ. πεπείρακα, (μτγν.). Συνηθέστερον ὡς ἀποθετ. μεσ. καὶ παθ. πειρῶμαι (ὡς μεσ. = πεῖραν λαμβάνω, δοκιμάζω, ὡς παθ. = πειράζομαι ὑπὸ τινος), πρτ. ἐπειρώμην, μεσ. μελ. πειράσομαι, παθ. μελ. πειραθῆσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐπειρασάμην, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. καὶ σπανίως ὡς παθητ. ἐπειράθην, πρκ. πεπείραμαι. Παραγ. πείρασις = ἀπόπειρα ποδὸς ἀποπλάνησιν, πειραστής, πειρασμός, ἀπεί-ρατος, πειρατέος, -ον, ἀποπειρατέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πέρ-յα, (πρβλ. περάω), πεῖρα (= δοκιμή, ἀπόπει-ρα, ἐπιχείρησις) ἐκ τῆς σημασ. ταύτης τὸ μτγν. πειρατής. Ὁ θεματ. χαρακτήρ ἄ ἐκτείνεται πρὸ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων καταλή-ξεων εἰς ἄ καὶ οὐχὶ η διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ (πειρᾶ-σω). Ἀποπειρῶ καὶ ἀποπειρῶμαι = δοκιμάζω, διαπειρῶμαι = 1) δοκιμάζω τι, 2) προσπαθῶ νὰ διαφθείρω τινὰ διὰ δώρων, 3) μετ' αἰτιατ. ἔχω πεῖραν πράγματός τινος. Ἀντὶ τοῦ παθητ. πειρῶμαι λέγεται καὶ πεῖραν δίδωμι, ἀντὶ δὲ τοῦ μέσου πεῖραν λαμβάνω τινὸς καὶ πεῖραν ποιοῦμαι. Ὁ πάραλληλος τύ-πος πειράζω, ποιητ. καὶ μτγν.

Πείσομαι, βλ. πείθομαι ἢ πάσχω.

Πελάζω (= πλησιάζω), πρτ. ἐπέλαζον, μελ. πελάσω, (ποιητ.), ἀορ. ἐπέλασα. Παθητ. ἀορ. ἐπελάσθην, (ποιητ.). Παραγ. πελάτης (= ὁ πλησιάζων, ὁ μισθωτός), πέλασις, ἀπροσπέλαστος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ ἐπιρρήμ. πέλας (= πλησίον) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ζω κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω (βλ. λεξ. σημ.). Παράλληλοι ποιητ. τύποι: πελάω, πελάθω. Συνων. πλησιάζω, δπερ είναι κοινὸς πα-ρά τοῖς πεζογρ. τύπος.

Πεμπάζω (= μετρῶ ἀνὰ πέντε ἢ διὰ τῶν πέντε δακτύλων, λογί-ζομαι). Ποιητικόν. Παρ. Ἀττικ. πεζογρ. τὸ ἀναπεμπάζομαι (τι = ἐπαναλαμβάνω ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ εἰρημένα), ἀορ. ἀνεπεμπα-σάμην.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πευπάς = πεντάς, πέντε, προσλήψει τῆς καταλήξ. -άζω (πεμπάδ-ιω, πεμπάζω). Πρβλ. καὶ τὸ Ὀμηρ. πεμπ-ώβιολον = πυράγρα μετά πέντε δδόντων χρήσιμος εἰς σκάλισμα τοῦ πυρός τοῦ βωμοῦ ἐν ταῖς θυσίαις.

Πέμπω (= στέλλω), πρτ. ἐπεμπον, μελ. πέμψω, ἀορ. ἐπεμψα, πρκ. πέμποφα, ὑπερσ. ἐπεπόμψειν, καὶ (ἐκ) πεπομψῶς ἦν. Παθ. πέμπομαι καὶ μεσ. (-πέμπομαι), πρτ. ἐπεμπόμην, μεσ. μελ. -πέμψομαι (μετα-), (ἀπλοῦς ποιητ.), παθ. μελ. -πεμφθήσομαι (ἐκ-), μεσ. ἀορ. -ἐπεμψάμην, παθ. ἀορ. ἐπέμφθην, πρκ. πέπεμμαι (πέπεμψαι, πέπεμπται, κ.τ.λ.), β' πληθ. πέπεμφθε, ὑπερσ. ἐπεπέμψην. Παραγ. πέμψις, πομπὴ (ἐξ οὗ πομπεύω = πέμπω πομπήν, θυσίαν, λοιδορῶ), πομπός, πεμπτός, μεταπέμπτος, πεμπτέος, μεταπεμπτέον.

Σημ. Θεμ. πεμπ-. Εἰς τὸν παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τὸ ἐν ἐκ τῶν τριῶν μ ἀποβάλλεται (πέπεμπ-μαι, πέπεμμαι, πέπεμμαι^ε βλ. καὶ ήμέττω) ἀποφευγομένης οὕτω τῆς συσσωρεύσεως συμφώνων. Οὕτω καὶ ἐλήλεγχ-μαι — ἐλήλεγ-γμαι — ἐλήλεγμαι (τοῦ ἐλέγχομαι). Μεταπέμπομαι τινα = στέλλω καὶ προσκαλῶ τινα. Ἀποπέμπω = στέλλω μακράν, ἀπολύω, ἀποστέλλω. Διαπέμπω = ἐκπέμπω κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, διαβιβάζω. Ἀναπέμπω = πέμπω πρὸς τὰ ἄνω, πέμπω ἐκ τῆς παραλίας πρὸς τὰ μεσόγεια, ίδιως εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας. Περιφρ.: πέμψων ἡ πομπὰς ποιοῦμας, τοῦ δὲ παθ. μεταπέμπτος εἴμι ὑπό τινος. Συνων. στέλλω.

Πενθέω—ῶ (= ἔχω πένθος ἢ πενθῶ τινα). πρτ. ἐπένθουν, μελ. -πενθήσω, (συμ-), ἀορ. ἐπένθησα, πρκ. πεπένθηκα, (συμ-), (ἀπλοῦς μτγν.). Παθητ. μόνον δὲ ἐνεστ. πενθοῦμαι = εἶμαι ἀντικείμενον πένθους, μὲν θρηνοῦν). Παραγ. πενθήτηρ = ὁ πενθῶν, πενθήμων = πένθιμος, πένθησις, πένθημα, πενθήτεον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πένθος (ὅπερ ἐκ τοῦ πάσχω), ἐξ οὗ τὸ ποιητ. καὶ μτγν. πενθιμος. Θεμ. πενθε-, ἐξ οὗ πενθέσ-ω, πενθέω-ῶ. Συμπενθῶ = πενθῶ ἡ θρηνῶ μετά τινος. Περιφρ.: ἐν πένθει εἴμι, ἐν πένθεσι εἴκομαι, πένθος ἔστι τινι, πενθιμῶς ἔχω.

Πένθομαι (= ἐργάζομαι, μοχθῶ, εἶμαι πένης), ἀποθ. οὐδετ. διαθεσ., πρτ. ἐπεγόμην.

Σημ. Θεμ. σπαν- (πρβλ. σπάνις, σπανίζω), ἐξ οὗ σπαν-, πεν- ἐκ τοῦ αὐτοῦ θεμ. καὶ τὸ πένης (= δέργαζόμενος διὰ τὸν καθημερινὸν ὅρτον, ἀπορος, πνία, πόνος, πενιχρός, πενέστης (πενέσται) ὄνομασία τῶν δουλοπαροίκων ἐν Θεσσαλίᾳ), (πεν-γ-α, πέννα) πενία. Περιφρ.: ἐν πενίᾳ εἴμι καὶ πενίᾳ πιέζομαι. Ὡς μτβτ. αἱ περιφρ. πένητά τινα ἀποφαίνω, πένητα ποιῶ τινα. Ἀντιθ. πλουτῶ. Συνων. ἀπορῶ, ἐνδέομαι, δυστυχῶ.

Πέπρωται (= εἴναι ἡ ἡτο πεπρωμένον ὑπὸ τῆς μοίρας ἢ τῆς τύχης), γ' ἔνικ. παθητ. πρκ. τοῦ καθ^δ ὑπόθεσιν ὡς ἐνετῶτος τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β' ἔπορον λαμβανομένου δ. πόρω (= παρέχω, προσφέρω, μεταφέρω). Τὸ δ. ἀπαντᾶ παρὰ ποιηταῖς, ὡς ἀπρόσωπον (πρβλ. ἀμφω πέπρωται... γαῖαν ἐρεῦναι (= καὶ αἱ δύο εἴναι πεπρωμένον νὰ κοκκινήσουν τὴν γῆν, Ὁμ.). Πιφ^τ Ἀττικ. πεζογρ. ἀπαντᾶ περιφραστικῶς ἐν τῇ ὁριστ. πεπρωμένον ἔστι καὶ ἐν τῇ μτχ. πεπρωμένη (ἔνν. μοῖρα, αἰσα), τὸ πεπρωμένον λατιν. fātum). Πρβλ.: ὅταν ἐλθῃ τὸ πεπρωμένον τέλος, Ξενοφ.). Ὁ ὑπερσ. ἐπέπρωτο ποιητ. καὶ μτγν.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ θεμ. πορ- (πρβλ. πορ-οῦ-ρω = παρασκευάζω, ἔτοιμάζω, πόρ-ος, ἔμπορος, λατιν. pars-rtis = μέρος, portio = μοῖρα), ἐξ ής πέ-πορ-ται καὶ κατὰ μετάθεσιν καὶ ἔκτασιν πέπρωται. Συνων. εἴμαρτας.

Πέπυσμαι, βλ. πυνθάνομαι.

Περαίνω (=φέρω τι εἰς πέρας, τελειώνω), πρτ. ἐπέραινον, μελ. περανῶ, ἀορ. ἐπέρανα, πρκ. περάνας ἔχω. Παθ. περαίνομαι, πρτ. ἐπεραινόμην, μεσ. μελ. -περανοῦμαι (δια·) (=θὰ φέρω τι εἰς πέρας πρὸς ὡφέλειάν μου), παθ. μελ. περανθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. -ἐπερανάμην, παθ. ἀορ. ἐπεράνθην, πρκ. πεπέρανθομαι, (πεπέρανσαι, πεπέρανθε, προστ. πεπέρανσο, πεπεράνθω, πεπεράνθαι, πεπερισμένος). Παραγ. συμπέρασμα, συμπερασμός, ἀπέραντος, διαπεραντέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πέρας κατ' ἀναλογίαν τῶν πρωτοθέτων εἰς -αῖνος (φράινω, μιαίνω κτλ.). Θεμ. ἀναλογ. περαν-, ἐξ οὗ περάν-յω, περαίνω. Τὸ ἄ τοι θεμ. εἰς τὸν ἄσῳρ. ἐξετάθη εἰς ὅ καὶ οὐχὶ η διά τὸ πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχον ρ (ἐπέραν-σα ἐπέραννα, ἐπέρανα). Σύνθετον μετὰ τῶν προθ. διά, ἐκ, διεκ-, σύν-, συνδια-. Ἔπεραίνω=φέρω εἰς πέρας ἐπὶ ἔργων=συντελοῦμαι, διαπεραίνω=φέρω τι εἰς πέρας, περαιῶ. Περιφρ.: πέρας ἔχω, ἔστι πέρας τινός. Συνων. ἀνύτω, διαπεράτομαι.

Περαιώ—ῶ (=φέρω τινὰ εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, μεταφέρω, διαβιβάζω), μελ. περαιώσω, ἀορ. ἐπεραιώσα. Μεσ. περαιοῦμαι (=διέρχομαι, διαβαίνω), πρτ. ἐπεραιούμην, μεσ. μελ. περαιώσωμαι, παθητ. μελ. περαιωθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. δῶς μεσ. ἐπεραιώθην, μεσ. ἀορ. ἐπεραιωσάμην, (δι·), μεσ. πρκ. πεπεραιώμαι, ὑπεροσ. -ἐπεπεραιώμην. Παραγ. περαιώσις=διάβασις εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, διαπεραιώσις (καὶ νεοελλην. διεκπεραιῶ, διεκπεραιώσις).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. περαιός (πέραν)=δ ἐπὶ τοῦ πέραν μέρους. Ἀντὶ τοῦ διαπεραιοῦμαι λέγεται καὶ ἐν τῷ πέραν γίγνομαι. Συνων. τῷ μέσῳ περῶ (ώς ἀμβτ.), διαβαίνω.

Περάω—ῶ (ώς μτβτ.=διαπερῶ τι· ώς ἀμτβ.=περονῶ, διαβαίνω), πρτ. ἐπέρων, (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. περάσω, ἀορ. ἐπέρᾶσα, (δι·), πρκ. πεπέρακα. Παραγ. πέραμα, πέρασις, περατός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐπιρρημ. πέρα (=πέραν, περαιτέρω). Σύνθετον μετὰ τῶν προθ. διά, ἐκ, διεκ-, συνεκ-. Ἔπερος=προβαίνω, διεκπερῶ=διέρχομαι.

Περιέπω, βλ. ἔπω.

Πετάννυμι καὶ πεταννύ' ω καὶ μτγν. πετάω—ῶ (=ἀπλώνω, ἀνοίγω, ἔκτεινω) παρο[°]. Ἄττικ. πεζογρ. πάντοτε σύνθετον μετὰ διαφόρων προθέσ. (ἐν, κατά, περὶ) καὶ ίδια μετὰ τῆς ἀνά. Ἔν. ἀναπεταννυμι καὶ ἀναπεταννώ, πρτ. -ἐπετάννυν (ἀν·), μελ. -πετάσω καὶ πετῶ, (ποιητ.), ἀορ. ἀνεπέτασα, πρκ. -πεπέτακα (δια·), (μτγν.). Παθ. αναπεταννύμαι, πρτ. ανεπεταννύμην, παθ. ἀορ. ἐπετάπθην, (ποιητ.), πρκ. ἀναπέταμαι καὶ μτγν. -πεπέτασμαι, ὑπεροσ. ἐπεπτάμην (μτγν.). Παραγ. πέτασμα, καταπέτασμα, πατάνη=ἀπλᾶδα, πέταλο πέτασος=πίλος ἐξ ἐρίου πλατύγυρος, πεταστός.

Σημ. Θεμ. πετα-, ἐξ οὗ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13,2) πετα-. ἐνεστ. ἐκ θεμ. πετασ-, προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ν (βλ. σελ. 16, ι^η κατ') ἀναλογίαν τοῦ (σβέσ-νυ-μι) οφέννυμι, (ξσ-νυ-μι) ἔννυμι. Εἰς ἄσορ. ἔγινεν ἀπλοποίησις τῶν δύο σ, ἔνεκα δὲ τούτου καὶ δὲν ἐξεταθη τὸ ἄ (ἐπετάσα). Ἐμπεταννυμι=κρεμῶ δλόγυρα, ἐπιπεταννυμι=ἀπλώνω τι ἐπὶ τινός, περιπεταννυμι=ἔκτεινω ἢ ἀπλώνω πέριξ τινός. Συνων. ἀνοίγω, δρέγω.

Πέτομαι (=πετῶ), ἀποθετ. μετ' ἐνεργ. ἀμτβτ. διαθ., πρτ. ἐπετόμην, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. μελ. -πτήσομαι καὶ ποιητ. πετήσομαι, μεσ. ἀορ. α' ἐπτάμην, ἐνεργ. ἀορ. β' ὡς μεσ. ἔπιην, (ποιητ. καὶ μτγν.), (ἀπαρ. πτῆναι, μτχ. πτάσ), μεσ. ἀορ. β' ἐπτόμην (ὑποτ. πρόσπτηται, εὐκτ. ἀνάπτοτο, ἀπαρ. -πτέσθαι, μτχ. -πτόμενος), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐπετάσθην, (μτγν.), ποκ. πελότημαι (καὶ δωρ. πελόταμαι), (ποιητ.), καὶ μτγν. πέπτηκα. Παραγ. πετεινὸς=ὅ δυνάμενος νὰ πετάξῃ, πτηνὸς=ὅ ἔχων πτερά, ἀπτῆν=ὅ μὴ δυνάμενος νὰ πετάξῃ, νεοσός, πτησίς.

Σημ. Θεμ. πετ-, πετα- (πρβλ. πέτα-μαι), ἔξ οδ κατά μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) πετα- (ἐ-πτά-μην), (πτερόν), πτη- (πτή-σομαι), (Πρβλ. τὴν μεταπτωτικὴν σειράν: πέτομαι - πετέρε - ποτάσμαι - πτερόν, πεσεῖν [ἔκ τοῦ πετ-εῖν], πότμος, πίπτω [ἔκ τοῦ πι-πτέ-ω]). Πρβλ. καὶ ὄχν-πέτ-ης=ταχέως πετῶν, ταχύπτερος. Τὸ πέταμαι (ποιητ.) ἐκ τοῦ πέτομαι κατά τὸ ἵσταμαι καὶ μετά ταῦτα μτγν. Ἰσταμαι. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀνά, ἐν, διά, κ. ἄ. **Ἀναπέτομαι**=ἀνίπταμαι, διαπέτομαι=πετῶ μακράν, ἔξαφανίζομαι, ἐκπέτομαι=πετῶ καὶ φεύγω. Θαμιστ. ποτάσμαι καὶ ἐπικ. ποτέσμαι.

Πετρόω-ῶ (=μεταβάλλω εἰς λίθον, ἀπολιθώνω), (ποιητ.). Παθ. πετροῦμαι (=λιθοβολοῦμαι), (ποιητ.), παθ. ἀορ. (κατ)επετρώθην. Παραγ. πέτρωμα =1) ὅγκος ἐκ πετρῶν, 2) τὸ φονεύειν διὰ πετρῶν.

Σημ. Τὸ φ. ἐκ τοῦ πέτρος, δ.=λίθος (πάτρα, ἡ=βράχος παρ' ἀρχαῖοις. Παρά μτγν. καὶ λίθος ὡς καὶ παρά ποιηταῖς τὸ πέτρος = βράχος). Συνων λιθοβολῶ, μτγν.

Πέ(ττ)σσω (=μαλακώνω ἢ μεταβάλλω διὰ τῆς θερμότητος, ὥριμάζω, μαγειρεύω, φέρω εἰς κατάστασιν ζυμώσεως), μελ. πέψω, ἀορ. ἐπεψα. Παθητ. πέττι(σο)μαι, παθ. μελ. πεφθήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐπεψάμην, παθ. ἀορ. ἐπέφθην, παθ. ποκ. πέπεμαι, ἀλαντα ποιητ. καὶ μτγν., πλὴν τοῦ ἀορ. ἐπεψα καὶ τῆς μτχ. τοῦ παθ. ποκ. (περι)πεπεμένος. Παραγ. πέψις, πέμψαι=γλύκισμα, πόπανον=πλακοῦς στρογγυλός, πεπτός, δύσπεπτος,

Σημ. Θεμ. πεκ-, ἔξ οδ πέκ-ι-ω, (βλ. 15, β'), πέσσο(ττ)ω. (Πρβλ. πεπ-πεκ-αίνω=ώριμάζω, πέπ-τω, μτγν., πέψις, πέπ-ων καὶ πέπ-ειρος, [ἐπιθ.] =ώριμος. Σικιδες πέπων=τὸ πεπόνι).

Πενασμαι, βλ. πυνθάνομαι.

Πέφασμαι, βλ. φαίνω.

Πήγνυμι καὶ πηγνύ' ω (=ἐμπήγω, καρφώνω, στερεώνω, κάμνω τι νὰ παγώθῃ, νὰ πήξῃ), μελ. πήξω, (ποιητ.), ἀορ. ἐπηξα, ποκ. πέπηχα (γνωστὸς μόνον ἐκ τοῦ μτγν. ὑπεροσυντ.). Μεσ. καὶ παθ. πήγνυμαι (εὐκτ. γ' ἐν πηγνύτο [πηγνυῖτο]), πρτ. ἐπηγνύμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. πήξομαι, (μτγν.), παθ. μελ. β' παγήσομαι, μεσ. ἀορ. α' -ἐπηξάμην, παθ. ἀορ. α' ἐπήχθην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. β' ἐπάγην, ποκ. -πέπηγμαι, (μτγν.), ποκ. ἐνεργ. ὡς μεσ. πέπληγα (=είμαι πεπηγμένος), ὑπερσ. β' ἐπεπλήγειν. Παραγ. πήξις, πάγος, πάγη ἢ παγίς, πηγνύλις=παγετώδης νῦξ, πάγος, πάχη, πάχ-ος, πάσσοαλος (ἐκ τοῦ πάγ-ι-αλος) πηγμα, πηγός=εύπαγής, εὐστραφής, σκηνοπηγῶ, (μτγν.).

Σημ. Θεμ. πηγ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13,2) παγ-. Ἐκ τοῦ πηγ- προσλήψει τοῦ προσφυμ. -νυ (βλ. σελ. 16, 1α'), πηγ-νυ-μι. Διαπή-γνυμι=πηγνύω διὰ μέσου, μεταξύ, ἐπιπήγνυμι=κάμνω τι νὰ παγώσῃ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν. Ἀντιθ. τήγνω.

Πηδάω-ῶ (=πηδῶ, σκιρτῶ, πάλλομαι), πρτ. -ἐπήδων, μεσ. μελ. ὡς ἐνεογ. -πηδήσομαι (ἐπι-), καὶ μτγν. πηδήσω, ἀρο. ἐπήδησα, πρκ. πεπήδηκα, ὑπερσ. ἐπεπήδηκειν (ἐξ-) καὶ -πεπηδηκὼς ἦν (ἐκ-). Παθητ. ὑπερσ. ἐπὶ ἐνεογ. σημ. ἐπεπήδητο (μτγν.). Παραγ. πηδητής, πήδησις, πήδημα, πηδηθμός.

Σημ. Θεμ. πηθα-. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, ἐπί, ὑπέρ, κ. δ. Ἀντιθ. βαδίζω. Συνων. ἄλλομαι, σκιρεῖσθαι.

Πηρόω-ῶ (=καθιστῶ τινα ἀνάπηρον, ἀκρωτηριάζω), (ποιητ.), ἀρο. ἐπήρωσα. Παθ. (ἀρα) πηροῦμαι (=καθίσταμαι ἀνάπηρος), πρκ., πεπήρωμαι. Παραγ. πήρωσις, πήρωμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. καὶ μτγν. ἐπιθ. πηρός (πρβλ. πῆμα, -τος) πάθημα, δυστύχημα) = δ κατὰ τι μέρος τοῦ σώματος βεβλαμμένος. Ἐκ τούτου ἀνάπηρος, ἀναπηρεῖται.

Πιέζω (=πιέζω ἴσχυρῶς, βαριάνω), πρτ. ἐπίεζον, μελ. πιέσω, (μτγν.), ἀρο. ἐπίεσσα. Παθ. πιέζομαι, πρτ. ἐπιεζόμην, παθ. μελ. πιε-σθήσομαι, παθ. ἀρο. ἐπιεσθῆν, πρκ. πεπιέσομαι, (μτγν.). Τὸ μεσ. αὐτοπ. κατ' ἀνάλυσιν: πιέζω ἔμαυτόν. Παραγ. πιεσις, πιεσμα, πιεστήρ (ἐξ οὐ πιεστήριος, πιεστήριον [ἔνν. δύρανον]), πιεστός, πιεστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ μεταπτωτικοῦ τύπου πε- τῆς προθέσ. ἐπὶ καὶ τοῦ θεμ. σεδ- (βλ. ἔξοματ., σημ.) ἥτοι (ἐ)πε-σέδ-ι-ω, πιέζω=ἐπικάθημαι. "Ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ ἐκληφθὲν τὸ δ. ὡς ἀπλοῦν ηὔξηθη ἔξωθεν (πρβλ. καὶ ἐπί-ειγω ἡπειγον, καθίζω, ἐκάθιζον, ἀμφιέννυμι ἡμφιέννυν). Ἐκ τοῦ πιέζω ἰσως κατ' ἀνομοιώσιν (βλ. σελ. 23, ὑποσημ.) ἐλέχθη τὸ Δωρικὸν πιέζω, ἐκ τοῦ ἀρρέστου τοῦ δρπούσου ἐπίασα (πρβλ. τὸ τῆς Κ. Διαθ. καὶ «πιάσας αὐτὸν τῆς κειρές». Πραξ. Ἀποστ. γ', 7) τὸ νεοελλ. πιάνω.

Πιλέω-ῶ (=διὰ πιέσεως τοῦ ἔριον κατασκευάζω πίλημα, συνω-θῶ, στρυμώνω), ἀρο. -ἐπίλησα (συν-). Παθ. (συμ) πιλοῦμαι, παθ. ἀρο. (συν-) ἐπιλήθην (ἀπλοῦς μτγν.), πρκ. (συμ) πεπίλημαι (ἀπλοῦς μτγν.). Παραγ. πίλησις, συμπίλησις, πίλημα, πιλητὸς (=πεποιημένος ἐκ πιλημάτων).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πῖλος (=ἔριον ἢ τρίχες κατειργασμέναι διὰ συμπιέσεως εἰς πυκνὸν πλήμα, εἰδος ὑφάσματος πῖλος [ἀντιθ. πέτρα-τος]). Συμπιλῶ=συμπιέζω.

Πίμπλημι (=πληρῶ, γεμίζω), πρτ. ἐπίμπλην, μελ. πλήσω, (ἀπλοῦς τοιητ.), ἀρο. ἐπλήσσα (ἀπλοῦς ποιητ.), πρκ. -πέπληκα (ἐμ-). Μεσ. καὶ παθ. πίμπλάμαι, πρτ. -ἐπιμπλάμην, (ἀπλοῦς ποιητ.), μεσ. μελ. -πλή-σομαι (ἐμ-), (μτγν.), παθ. μελ. -πλησθήσομαι (ἐμ-), μεσ. ἀρο. α' ἐπλή-σάμην (ἐν-), μεσ. ἀρο. β' -ἐπλήμην (ἐν-), παθ. ἀρο. καὶ ὡς μεσ. -ἐπλή-σθην, πρκ. πέπλησμαι, τετελ. μελ. πεπλήσσομαι, (μτγν.). Παραγ. πλέως -α-ον, ἐμπλεως, πλήρης, πλήθος, πλησμονή, πληθύς, πλημμυρος (ἐκ τοῦ πλήθ-μυρα), πλημμυρίς, πλείων (ἐκ τοῦ πλη-ίων), πλοῦτος, ἄ-πλε-τος=δ ὑπερβαίνων τὸ μέτρον, ἀπληστός, ἐμπληστέος.

Σημ. Θεμ. πλη-, (λατιν. im-ple-o, plēnus), ἔξι οὖς κατὰ μετάπτωσιν πλᾶ-. Ἐκ τοῦ πλη-, προσλήψει τοῦ θ., πληθ- (πρβλ. πλήθω). Ὁ ἐνεστώς ἔκ τοῦ θεμ. πλη- δι' ἀναδιπλασία. καὶ εύφωνικοῦ μ (ἔκ τοῦ ἀναδόγου τύπου πιμπλάκω ώς καὶ πιμπρημι ἔκ τοῦ πιμπλάρων), φυλαττομένου πάντοτε ἐν συνθέσει: πλέμ-πληθ-μι. Ὁ ἐνεστ. καὶ δ πρ. σχηματίζονται κατὰ τὸ ζετημε. Οἱ λοιποὶ χρόνοι (πλὴν τοῦ ἀρ. β' ἐπλήμητη) ἔκ τοῦ πληθω. Τὸ δ. σπανίως ἀπαντᾶ ἀπλοῦν, συνήθως δὲ συνθ. μετά τῶν προθέσ. ἀπό, ἀνά, ἐκ, ἀπό, ίδια δὲ μετά τῆς ἐν (ἐμπίμπλημι, ἐνεπιμπλήην, κλπ.). Ὡς σύνθετον τὸ δ. μετά τῆς ἐν ἀπαντᾶ καὶ ἀνευ τοῦ μ: ἐμ-πιπλῆμι λόγῳ ἀνομοιώσεως (βλ. σελ. 23 σημ.). Οὕτω καὶ τὸ πιμπρημι (ἐμ-πιμπράναι κτλ.). Συνων. πληθῶ, σάττω.

Πίμπρημι (=πυροπολῶ, καίω), συνήθως σύνθετον: ἐμπίμποημι, (καὶ μτγν. ἐμπιμπράω—ω), πρτ. ἐνεπίμπρημι καὶ συνηρ. ἐνεπίμπρων, μελ. ἐμπρήσω, ἀρ. ἐνέπρησα, πρκ. ἐμπέρηση, (μτγν.). Παθητ. ἐμπίμπρᾶμαι, μεσ. μελ. ὡς παθ. ἐμπρήσομαι, (Ἡροδ.), παθ. μελ. πρησθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐνεπρησάμην, (μτγν.), παθ. ἀρ. ἐνεπρησθην, πρκ. ἐμπέμπροημαι, (Ἡροδ., μτγν.), τετελ. μελ. ἐμπερήσομαι, (μτγν.). Παραγ. πρῆσις, ἐμπρησις, πρῆσμα = φλεγμονή, πρήξιμον, πρηστήρ = θύελλα μετά κεραυνῶν, εἰδος ὄφεως, ἐμπρηστής, ἐμπρησμός.

Σημ. Θεμ. πρη-, ἔξι οὖς κατὰ μετάπτ. (βλ. σελ. 13, 2), πρᾶ-. Ἐκ τοῦ πρη- προσλήψει τοῦ θ., (βλ. σελ. 16, 1') πρηθ- (πρβλ. πρήθω, ποιητ.=καίω, φυσθ, φουσκώνω). Ἐκ τοῦ πρη- δὲ ἐνεστ. ώς τὸ πιμπλῆμι. Ὁ ἐνεστ. καὶ δ πρ. κατὰ τὸ ζετημε, οἱ δὲ λοιποὶ χρόνοι ἔκ τοῦ πρήθω. Περὶ τῆς συνθ. μετά τῆς ἐν βλ. πιμπλῆμι, σημ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. περὶ καὶ παρά. Περιπιμπρημι=πυροπολῶ δλόγυρα, παραπίμπραμαι=συγκαίομαι. Συνων. καίω, πυροπολῶ, αἴθω.

Πίνω, πρτ. ἐπινογ, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. πίομαι καὶ μτγν. πιοῦμαι, ἀρ. β' ἐπιον, (ποιητ.) (προστ., πινθι, πιέτω), πρκ. πέπωκα, ὑπερφ. ἐπεπώκειν, (μτγν.). Μεσ. (δια)πίνομαι καὶ πίομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.) παθ. πρτ. ἐπινόμην, παθ. μελ. -πονθήσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀρ. ἐπόνθην, πρκ. πέπομαι (προ-) (ἀπλοῦς ποιητ.). Παραγ. πότος, πόσις, ποτήριον, πᾶμα (μτγν. πόμα), ἐπιπωμα=ποτήριον, συμπόσιον, πότης, συμπότης, ἄμπωτις (ἄντι ἀνάπωτις ἐκ τοῦ ἀναπίνομαι), ποτόν, (ἐπιθ. ὡς οὐσιαστ.), ἄποτος, ποτέος, -ον.

Σημ. Θεμ. πο- (πρβλ. ποι-ρο-πῶμα, ὑδροπάτης). ἔξι οὖς κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) πο- καὶ πι- (πρβλ. πῖθι, πιπλάσκω). Ὁ ἐνεστ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. ν. Ὁ μελ. πίομαι ἀνευ χαρακτήρος σ (πρβλ. καὶ τὸν μελ. ἔδομαι, χέομαι τῶν δ. ἐσθίω, χέω). Τὰ σύνθετα ὑδροπάτης, οἰνοπάτης, αἷματοπάτης παρὰ μτγν. μὲ σ. Τὸ δ. συντίθεται μετά τῶν προθέσ.: ἐπί, ὑπέρ, ἀπό, ἐκ, διά, κ. ά. Υποπίνω = πίνω δλίγον, σιγοπίνω, ὑποπεπωκός=δλίγον τι μεθυσμένος, διαπίνω-ομαι=ἄμιλλῶμαι ἐν τῷ πίνειν, πίνων κατὰ τὰ διαλείμματα. Τὸ ποτέζω καὶ τὸ ποιητ. πιπλάσκω (=διδω εἰς τινα νά πίῃ), είναι μτβτ. τοῦ πίνω.

Πιπράσκω (=πωλῶ), (μτγν.), πρκ. πέπρᾶκα, ὑπερφ. ἐπεπράκειν Παθ. πιπράσκομαι, παθ. μελ. πραθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρ. ἐπράθην, πρκ. πέπρᾶμαι, ὑπερφ. ἐπεπρᾶμην, τετελ. μελ. ὡς παθ. πεπρᾶσομαι. Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: πέπρᾶκα ἐμαντόν. Παραγ. πρατήση (έξ οὖς πρατήριον)=πωλητής, πρᾶσις=πώλησις, ἀπρασία, πρατός, πρατός.

Σημ. Τὸ δέ ἐσχηματίσθη δι' ἀναδιπλασιασμοῦ ἐκ τοῦ περ-άω-ῶ προσλήψει τοῦ προσφυμ. -σκ καὶ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. οελ. 16 καὶ 13, 2) ἡτοι πιπε-ρά-σκ-ω), πι-πρά-σκ-ω. (Ποβλ. ἐ-πρέ-άμην = ἡγόρασσα). 'Ο ἔνεστ., δέ πρτ., δέ μελ. καὶ δέ ἀσρ. τῆς ἐνεργητ. φωνῆς παρ' Ἀττικ. πεζογύρ. ἐκφέρονται ἡ περιφραστικῶς διὰ τοῦ πρᾶσιν ποιοῦμαι ἢ διὰ τοῦ πωλῶ καὶ ἀποδίδομαι (ἡτοι πωλῶ ἢ ἀποδίδομαι, πρτ. ἐπώλουν ἢ χαρακτήρ ἢ ἑκτένεται εἰς ἄντας ὅτι οὐχὶ η διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ ὁ (πέ-πρᾶ-κα). Ποιητ. τύπος: πέρνημε. Ἐκπιπλάσκω=πωλῶ, ἐκποιῶ.

Πίπτω (i), παθητ. διαθ., ἀορ. ἐπιπτον, δωρικ. μελ.(¹) πεσοῦμαι, ἀορ. β' ἐπεσον καὶ μτγν. ἐπεσα, ποκ. πέπτωκα καὶ μτγν. πέπτηκα, (ποιητ.) ('Αττικ. μτχ. πεπιώς, 'Αντιγ. 697), ὑπερσ. ἐπεπτώκειν καὶ -πεπτωκώς ἦν. Παραγ. πιώσις, πιώμα, ἀπιώς (=δέ μὴ πίπτων), ὑψιπετής, προ-πετής, πότμος (=δέ τι πίπτει εἰς τινα, δέ κληρος, ἢ μοῖρα, ἢ τύχη), πιωτός, ἀπιωτός, ἀμετάπτωτος.

Σημ. Θεμ. πετ- (βλ. πέτομαι σημ.), ἐξ οὗ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. οελ. 13, 2) ποτ- (πρβλ. πότ-μος) καὶ πτω- (πρβλ. ἀ-πτώς). 'Ο ἔνεστ. ἐκ τοῦ πετ- δι' ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ συγκοπῆς (πι-πέτ-ω) πίπτω (πρβλ. μι-μέν-ω [μίμηνω]). Κατὰ τὸ δίπτω τὸ ἔχον τὸ φύσει μακρὸν ἐλέχθη καὶ πᾶ-πτω ἀντὶ πίπτω (πρβλ. καὶ μίμων, τίκτω, ἔζω, ἵσχω, τίθημι, ἀτινα ἔχουσι τὸ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ βραχύ). 'Ο μελ. πεσοῦμαι ἐκ τοῦ *πετ-έ-ομαι (τοῦ τε τραπέντος εἰς σε-) (πρβλ. τὸ 'Ομηρ. πεσόομαι). Κατὰ τὸν μελ. καὶ δέ ἀσρ. ἐπεσον ἀντὶ τοῦ Δωρ., καὶ τοῦ Πινδαρ. ἐπετον (ἐκ θεμ. πετ-.) (βλ. καὶ πέτομαι, σημ.). Περὶ τοῦ ἀναδιπλασ. τοῦ πρκ. βλ. ιτῶμαι, σημ..

Τὸ δέ συντίθεται μετὰ τῶν ποιθέσ. ἐπί, ἐκ, ὑπό, διά, σύν, κ.ἄ., λαμβάνεται δὲ καὶ ώς παθητ. τοῦ βάλλω (πρβλ. ἐμβάλλω τινὰ εἰς βάραθρον, ἐμπίπτω τινὰ δεσμωτήριον, ἐκβάλλω τινὰ τῆς πόλεως-ἐκπίπτω τινὸς ὑπὸ τινος, κ.τ.δ.). Τὸ παραγ. προπετής-τοῦς (=δέ πίπτων ἢ κλίνων πρὸς τὰ ἐμπρός, μτφρ. ἀπερίσκεπτος, δρμητικός, αὐθάδης). Τὸ ὑψιπετής (=δέ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόν). Τὸ ὑψιπέτης, -τον, α' κλίσεως (=δέ εἰς ὕψος πετόμενος). ἐκ τοῦ πέτομαι. (Ποβλ. «Τὰ ἀπὸ τοῦ πέτεσθαι γινόμενα βαρύνονται, οἷον «ἀετὸς ὑψιπέτης», τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ πεσεῖν δξύνονται οἷον «παλ-λάδιον ὑψιπετές. Εὔσταθιος»).

Πλανάω-ῶ (=παραπλανῶ, ἀπατῶ), πρτ. ἐπλάνων, μελ. πλανήσω, ποκ. πεπλάνηκα. Μεσ. καὶ παθ. πλανῶμαι, πρτ. ἐπλανόμην, μεσ. μελ. πλανήσομαι, παθ. μελ. πλανηθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ώς μεσ. ἐπλανήθηρ, ποκ. πεπλάνημαι. Παραγ. πλάνης=περιφερόμενος, ἀλήτης, ἀπλανής=μὴ πλανώμενος, σταθερός, πλάνος, (ώς ἐπιθ. =δέ παραπλανῶν, δέ πλανώμενος ὃς οὖν=ἡ πλάνη, ἢ περιπλάνηπες ἐπὶ προσώπων: ἀλήτης, ἀπατέων), πλάνησις, πλάνημα, πλανητός, πλανητέος.

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ σλάνη (ἐξ οὗ καὶ πλανήτης=πλάνης). Σύνθ. μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, περί. Τὸ δέ εἶναι πεζογραφ. τύπος τοῦ ποιητ. πλάζω (=κάμνω τινὰ νά πλανηθῆ). Περιφρ. πλάνησιν παρέβητος ἀντὶ τοῦ πλανῶ.

(¹) Δωρικοὶ καλοῦνται οἱ μέλλοντες οἱ διατηροῦντες τὸ σ. 'Αποτελοῦσι δέ οἱ τοιοῦτοι μελ. ἀνάμειδιν μέσου καὶ Ἀττικοῦ μέλλοντος. 'Ωνουμάσθησαν δὲ Δωρικοί, διότι δ τοιοῦτος τρόπος σχηματισμοῦ ἦτο ἴδιος τῆς Δωρικῆς διαλέκτου (πρβλ. πολεμῶ, μελ. παρὰ Δωριεύσιν πολεμησῶ). Δωρικὸν μέλλοντα παρ' Ἀττικοῖς σχηματίζουσι καὶ τὰ δέ πλέον καὶ φρέγω.

πλάνης γίγνομαι ἡ εἰμι, πλάνην ἔσχω, πεπλανημένως ἔχω περί τι ἀντὶ τοῦ πλανῶμαι. Συνων. τῷ περιπλανῶμαι τὸ ἀλλόμαι-ῶμαι, ἐξ οὗ ἀλήτης.

Πλάττ(σσ)ω (=δίδω εἰς τι σχῆμα καὶ μορφήν, διαπλάττω καὶ μορφώνω δι' ἀνατροφῆς καὶ παιδεύσεως), πρτ. ἐπλάττ(σσ)ον, μελ. πλάσω, (μτγν.), ἀρ. ἐπλάσα, πρκ. πέπλακα, (μτγν.). Μεσ. πλάττ(σσ)ομαι (=πλάττω, ἐπινοῶ τι πρὸς ὠφέλειάν μου), πρτ. ἐπλάττ(σσ)όμην, μεσ. μελ. πλάσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. πλασθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐπλασάμην, πρκ. πέπλάσμαι. Παραγ. πλάστης, (ἐξ οὗ πλαστικός), πλάσις, πλάσμα, κοροπλάθος=ό πλάττων προπλάσματα ἄγαλματίων, πλαστήριον ἡ πλάθανον, προπλασματίας, ἐμπλαστ(ρ)ον, πλαστός, εὕπλαστος, ἀδιάπλαστος.

Σημ. Θεμ. πλαθ- (πρβλ. πλάθ-ανον κορο-πλάθ-ος) (βλ. σελ. 15, β' 2), ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ j, πλάθ-յω, πλάττ(σσ)ω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ἀνά, σύν, περί. Περιπλάττω=πλάττω τι δλόγυρα εἰς τι, μτφρ. μεταβάλλω. Ἀντιθ. γράφω (ώς ἡ τέχνη τοῦ γλύπτου πρὸς τὴν τοῦ ζωγράφου).

Πλέκω (=πλέκω, μτφρ. σχεδιάζω, ἐπινοῶ), πρτ. ἐπλεκον, (μτγν.), μελ. πλέξω, (μτγν.), ἀρ. ἐπλεξα, πρκ. -πέπλεχα, (ἐμ-) καὶ πέπλοχα (δια-) (μτγν.). Παθ. πλέκομαι καὶ μεσ. (συμ-), μεσ. πρτ. -ἐπλεκόμην, (συν-), μεσ. μελ. πλέξομαι, (μτγν.), παθ. μελ. α'-πλεχθήσομαι (ἐμ-), (ποιητ.), παθ. μελ. β'-πλακήσομαι (ἐπι-), (μτγν.), μεσ ἀρ. ἐπλεξάμην, (ποιητ.), παθ. ἀρ. ἐπλέχθην, παθ. β' καὶ ὡς μέσος -ἐπλάκην, παθ. πρκ. πέπλεγμαι, (ώς μεσ. σύνθ.), ὑπερσ. ἐπεπλέγμην, (μτγν.). Παραγ. πλέξις, πλέγμα, πλοκή, πλόκανον=ἔργον πλεκτικῆς, λ. χ. οἱ κάλαθοι, πλοκεὺς=ό πλέκων, δολοπλόκος, πλόκαμος, πλεκτάνη, πλεκτός.

Σημ. Θεμ. πλεκ- (λατιν. plecto καὶ plie-o, du-plex=διπλοῦς). Εἰς τὸν παθ. μελ. καὶ ἀρ. β' ἀντὶ τοῦ ε τοῦ θεμ. τὸ δ. ἔχει ἄ (πρβλ. καὶ κλέπτω, τρέπω, στρέφω, τρέψω). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: σύν, διά, ἐν, περί, κ.ἄ. Συνων. ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ ἐπινοοῦ τὸ ἁπτω, ὑφαίνω.

Πλεονεκτέω—ῶ (=είμαι πλεονέκτης, ἄπληστος, ὑπερβάλλω τινά) τὸ ἐνεργητ. δμαλὸν ἄνευ ὑπερσυντ. Παθ. πλεονεκτοῦμαι (=ἀπατῶμαι), μεσ. μελ. πλεονεκτήσομαι. Παραγ. πλεονέκτημα, πλεονεκτικός, πλεονεκτητέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ πλεονέκτης (πλέον ἔχω). Θεμ. πλεονεκτε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. πλεονεξίαν ποιοῦμαι, πλέον ἔχω τινός, πλέον φέρομαι τινος. Ἀντιθ. ἀλαττοῦμαι, μειονεκτῶ.

Πλέω (=πλεῖς, πλεῖ, πλέομεν, πλεῖτε, πλέουσι), πρτ. ἐπλεον (ἐπλεις, ἐπλει κλπ.) μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. πλεύσομαι (δωρικ. πλευσοῦμαι⁽¹⁾ καὶ μτγν. πλεύσω), ἀρ. ἐπλευσα, πρκ. πέπλευκα, ὑπερσ. ἐπεπλεύκειν. Παθ. μελ. -πλευσθήσομαι (περι-), (μτγν.), ἀρ. ἐπλεύσοθην, (μτγν.), πρκ. πέπλευσμαι. Παραγ.: πλοῦς (ἐκ τοῦ πλόος), ἔκπλοις, ἐπίπλοις, πλοῖον, πλώϊμος (ἐκ τοῦ Ἰων. πλώω) ἡ πλόϊμος, πλωτήρ = ναύτης, θαλασσοπόρος, πλεῦσις, πλωτός, πλευστός, ἄπλευστος, πλευστέον.

(1) Βλ. πίπτω, ὑποσημείωσιν.

Σημ. Θεμ. πλε-Ρ-(πλευ-) (πρβλ. πλεύσομαι, κτλ.) ἔξι οὖ δὲ ένεστ. κατ' ἀποβολὴν τοῦ Ρ μεταξὺ δύο φωνήντων. 'Ο θεμ. χαρακτήρ ε συναίρεται μόνον δσάκις τὸ προϊὸν τῆς συναίρεσεως εἰναι ει (πλεῖς, πλεῖτε, ἔπλεις, κλπ.). 'Η αιτία τῆς τοιαύτης συναίρεσεως δφείλεται εἰς τὴν ἀποβολὴν τοῦ Ρ (πλέω ἐκ τοῦ πλέω). 'Επειδὴ δμως ἡ ἔξαφάνισις τοῦ Ρ είχε γίνει δργὰ σχετικῶς, μετά δηλ. τὴν λῆξιν τῆς λειτουργίας τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὰ τῆς συναίρεσεως, ὥρισμένοι φθοργοὶ (ὅπως τὸ ἀνοικτὸν ε καὶ τὸ κλειστὸν α ἢ ο) δὲν συνηρέθησαν (πρβλ. καὶ τοὺς τύπους: ἥδυς, ἥδεων, ἥδεων, ἀλλὰ ἥδει κλπ.). Κατὰ τὸ πλέω κλίνεται καὶ τὸ πνέω, νέω, βέω, κ. δ. (Βλ. Γραμμ. Ιω. Σταματ. § 96.4). 'Εκπλέω = ἀποπλέω, «κάμνω πανιά». Περιφρ. πλοῦν ποιοῦμαι (= πλέω), ἔκ(ἐπι)πλον ποιοῦμαι = ἐκ (ἐπι)πλέω. Παθητ. πλοῦς γίνεται. Συνων. Θαλασσεών, πελαγίζω (= πλέω διὰ τοῦ πελάγους), πλωτίζω, ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ πρ. παρ' Ἀττικ. πεζογρ. (πρβλ. Οἱ Ἔλληδες μᾶλλον ἐπλωτίζον = ἥρξαντο νὰ μεταχειρίζωνται πλοῖα). Παρὰ μτγν. καὶ ώς ἀποθ. πλω(ο)ιζομαι.

Πληθύω, βλ. πλήθω, σημ.

Πλήθω (= είμαι ἦ γίγνομαι πλήθος), β' ποκ. πέπληθα, (ποιητ. με σημασ. ἐνεστ.), β' ὑπερο. ἐπεπλήθειν, (μτγν.) Παραγ. πληθύς, πληθώρη (Ιωνικ.) (ώς τὸ ἐλπωρὴ ἐκ τοῦ ἐλπω = κάμνω τινὰ νὰ ἐλπίζῃ, ἐλπίζω). Βλ. καὶ πίμπλημι.

Σημ. Θεμ. πλη-, ἔξι οὖδε μετὰ προσφυμ. Θ, πλή-θ-ω. Τὸ δ. εἰναι ἀμφτ. τύπος τοῦ πίμπλημι, δπερ καὶ τὸ εὑχρηστὸν παρ' Ἀττικοῖς. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἀπαντᾶ μόνον ἡ μτχ. τοῦ ἐνεστ. πληθουσα (πρβλ. ἀγορὰ πλήθουσα). Παρὰ μτγν. ποιηταῖς τὸ δ. καὶ μτβτ. ώς τὸ πληθύνω τι = είμαι ἡ γίνομαι πλήρης.

Πλημμελέω-ῶ (=κάμνω μουσικὸν σφάλμα μτφρ. = πλανῶμαι, διαπράττω ἀμάρτημά τι), πρτ. ἐπλημμέλουν, (μτγν.), μελ. πλημμελήσω. ἀορ. ἐπλημμέλησα, πρκ. πεπλημμέληκα. Παθ. πλημμελοῦμαι ὑπό τινος (= πάσχω κακῶς ὑπό τινος), πρκ. πεπλημμέλημαι. Παραγ. πλημμελήμα, πλημμελήσις.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ πλημμελής (πλήν, μέλος), ἔξι οὖ καὶ πλημμέλεια (= παραφωνία καὶ μτφρ. σφάλμα), ἀντιθ. ἐμμελής. Θεμ. πλημμελε- (Βλ. ἀβουλῶ, σημ.).

Πληρώ-ῶ (= γεμίζω τι ἐντελῶς μέ τι, συμπληρώνω), πρτ. ἐπλήρωνυ, μελ. πληρώσω, ἀορ. ἐπλήρωσα, πρκ. πεπλήρωκα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. πληροῦμαι, πρτ. ἐπληρούμην, μεσ. μελ. καὶ ώς παθ. πληρώσομαι, παθ. μελ. πληρωθήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐπληρωσάμην, παθ. ἀορ. καὶ ώς μεσ. ἐπληρώθην, παθ. πρκ. πεπλήρωμαι, ὑπερο. ἐπεπληρώμην. Παραγ. πληρωτής, πλήρωσις, πλήρωμα, ἀπλήρωτος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πλήρεως κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ῶ -ῶ (πρβλ. δουλος, δουλῶ κτλ.). Περιφρ. τοῦ παθητ. πληρώσεως τυγχάνω, πλήρωσιν λαμβάνω. Ἀντιθ. κενῶ, πίμπλημι.

Πλήττ(σσ)ω (= κτνπῶ) (παρ' Ἀττικ. πεζογρ. δὲ ένεστ. ἀείποτε σύνθετος μετὰ τῶν προθέσ. ἐκ, κατά, ἐπί), πρτ. -επλήττ(σσ)ον, μελ. -πλήξω, ἀορ. -επλήξα, πρκ. β' μετ' ἐνεργ. σημασ. πέπληγα, ὑπερο. ἐπεπλήγειν, (μτγν.). Παθ. -πλήττ(σσ)ομαι (καὶ σταν. ἐκπλήγυμαι), πρτ. -επλήττ(σσ)όμην, μεσ. μελ. -πλήξομαι (κατα-), (μτγν.), παθ. μελ. β' πληγήσομαι καὶ ώς μεσ. ἐκπλαγήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐπληξάμην, (Ἡφοδ. καὶ μτγν.), παθ. ἀορ. α' ἐπλήχθην, (μτγν.), παθ. β' ἐπλήγην (μεσ. καὶ

παθ. ἔξεπλάγην, κατεπλάγην), παθ. ποκ. πέπληγμαι (μεσ. καὶ παθ. ἔκ-, κατα-), μεσ. ὑπερσ. -έπεπλήγμην, τετελ. μελ. πεπλήξομαι. Παραγ. πληγή, πλήκτης, πλῆγμα, πλῆξις, ἔκπληξις, καταπλήξ, -ηγος = καταπληγμένος, παραπλήξ = ὁ πλαγίως πληττόμενος ὑπὸ τῶν κυμάτων, παρίσφρων, πλήκτρον, ἀνέκπληκτος, ἔμπληκτος, ἀπόπληκτος, καταπληκτέον.

Σημ. Θεμ. **πλᾶγ-**, (λατιν. *plāg-*·*o* = πλήττω, *planc-tus*, *us* = κτύπος, κλαγγή, *plāg-a* = πληγή), **πληγ-**. 'Ο ἔνεστ. προσλήψει τοῦ προσφ. j (βλ. σελ. 15, β', 2) (πλήγ-*j-w*) πλήσσεται. Τὸ δ. παρ. Ἀττικ. πεζογρ. ἀπαντόεις δλους τοὺς χρόνους πλήν τοῦ παθητ. μελ. β', τοῦ τετελεσμ. μελ., τοῦ παθ. ἀδρ. β' καὶ τοῦ ἐνεργητ. β' πρκ. μόνον ἐν συνθέσει μετὰ τῶν προθέσ. ἐκ, ἐπί, κατά, ἀναπληρούμενον ὑπὸ τῶν συνωνύμων πταίω, τύπτω, πατάσσω, καὶ τῶν περιφράσ. πληγάς ἐμβάλλω ἢ ἐντείνω ἢ δίδωμι. Τούναντίον δ παθ. ἀδρ. β' ἐπλήγην εἶναι ἐν χρήσει ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ χρόνου τῶν πταίω, τύπτω, πατάσσω (πρβλ. «πότερον πρότερον ἐπλήγην ἢ ἐπάταξα»; Λυσ.). Τὸ θεμ. πληγ- διατρέπεται καὶ εἰς τὸν παθ. μελ. καὶ ἀδρ., ἐν φ' ἐπὶ τῶν συνθέτων βραχύνεται (ἐπλήγην, ἀλλ' ἔξεπλάγην). Τὸ ἔκ-πλήγ-ννυ-μαι διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ προσφ. -νν. 'Αντὶ τοῦ ἐκπλήττω λέγεται καὶ ἐκπληξιν ποιῶ ἢ παρέχω ἢ ἔχω ἢ ἐνεργάζομαι, εἰς ἐκπληξιν καθίστημι τινὰ ώς παθητ. δὲ ἐκπληξίς ἔστι ἢ γίγνεται, ἐκπληξις ἐμπλέπει, ώς μεσ. δὲ ἐν ἐκπληξεῖς εἰμὶ (=ἐκπλήττομαι).

Πλινθεύω (=κατασκευάζω πλίνθους ἢ τι ἐκ πλίνθων), πρτ. ἐ-πλινθενον, ἀδρ. ἐπλινθενσα. Μεσ. πλινθεύομαι, ἀδρ. ἐπλινθενσάμην. Παραγ. πλινθενσις, πλινθεῖον, πλινθευτής, πλινθονγός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πλίνθος.

Πλουτέω-ῶ, βλ. πλουτίζω, σημ.

Πλουτίζω (=κάμνω τινὰ πλούσιον), μελ. πλουτιῶ, ἀδρ. ἐπλούτισα, πρκ. πεπλούτικα. Μεσ. καὶ παθ. πλουτίζομαι καὶ συνήθως κατ' ἀνάλυσιν: πλουτίζω ἐμαυτὸν καὶ πλούσιος γίγνομαι. Παραγ. πλουτισμός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πλοῦτος (πρβλ. λατιν. *plenus*, Ἑλλην. πίμπλημε), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω¹ κατ' ἀναλογίαν, (βλ. ἀθροίζω, σημ.) **Καταπλουτίζω** = μεγάλως πλουτίζω τινά. 'Εκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸ διμτβ. πλουτῶ=είμαι πλούσιος, διπερ σχηματίζεται δμαλῶς ἀνευ δμως ἐνεργητ. ὑπερσυντελίκου.

Πλύνω, μελ. πλυνῶ, ἀδρ. -έπλυνα, πρκ. πέπλυκα, (μτγν.), ὑπερσ. ἐπεπλύκειν, (μτγν.). Μεσ. πλύνομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. μελ. πλυνῦμαι (καὶ ώς παθητ. ἔκ-), (μτγν.), παθ. μελ. πλυνθήσομαι καὶ πλυνθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀδρ. ἐπλυνάμην, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀδρ. ἐπλύθην καὶ ἐπλύνθην, παθ. πρκ. πέπλυμαι. Παραγ. πλύντης, -ου, θηλ. πλύντρια ἢ πλυντρίς, πλυνός (=ἀγγείον ἢ μαρμαρίνη λεκάνη πρὸς πλύσιν), πλῦμα (=ῦδωρ, ἐν φ' ἔχει πλυθῆ τι), πλυτός, ἐκπλυντος, ἀνέκπλυτος.

Σημ. Θεμ. πλύ-, πλύν-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. σελ. 19, β') (πλύν-*j-w*, πλύννω) πλύνω. 'Εκ τοῦ ἐ-πλυν-σ-α, ἐπλύνα, δ ἀδρ. ἐπλύνα. Τὸ δ. ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ἐξυβρίζω² πρβλ. τὸ νεοελλ. «τὸν ἔλουσα καλά». 'Αποπλύνω=πλύνω, καθαρίζω ἐντελῶς. Περὶ τῶν συνων. βλ. **νίζω**, σημ.

Πλωίζω, βλ. πλέω, σημ.

Πνέω (= φυσῶ), (πνεῖς, πνεῖ, πνέομεν, κ.τ.λ.), ἐνεργ. ἀμιθτ., πρτ. ἔπνεον, μεσ. μελ. ώς ἐνεργή. -πνεύσομαι καὶ δωρ. πνευσοῦμαι⁽¹⁾, (ποιητ.) καὶ πνεύσω, (μτγν.), ἀρ. ἔπνευσα, πρκ. -πέπνευμα. Παθητ. -πνέομαι, (δια-), παθ. μελ. -πνευσθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρ. -ἔπνεύσθη (δι-), (μτγν.), πρκ. πέπνευσμα, (μτγν.). Παραγ. πνοή, πνεῦμα, πνεύμων (καθ' ὑποθετικὴν ἔτυμολογίαν, ώς φαίνεται, ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ τύπου πλεύμων ὅστις ἐκ τοῦ θεμ. πλευ- τοῦ πλέω, λατιν. pul-mo) πνεῦσις, ἐμπνεύσις, ἐμπνευστόζ.

Σημ. Θεμ. πνεF- (πνευ-). (Βλ. πλέω, σημ., περὶ τοῦ F καὶ τῆς συναρτήσεως). Τὸ σὲν τοῖς παθητ. χρόνοις εἶναι παρέμβλητον κατ' ἀναλογίαν τῶν δ. γελῶ, σπῶ, τελῶ, κλ.π. Πρβλ. καὶ τὰ δ. κελεύω, κλείω, κρέω, κράμαι. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἔκ, ἐν, ἄντ, κ.ἄ. Ἐμπνέω = 1) φυσῶ ἐπί τινος, φουσκώνω τι, 2) ἀναπνέω, ζῶ, ἐπιπνέω = πνέω ἐπὶ τινος, μτφρ. παροιμῶ, παροξύνω τινά κατά τινος. Τὸ πνευστιάω-ῶ = χοθμαίνω, λαχανιάζω, μτγν. Συνων. φυσῶ.

Πνίγω, πρτ. ἐπνιγον, (ποιητ.), μελ. ποιητ. καὶ μτγν. πνίξω, πνίξομαι καὶ δωρ. πνιξοῦμαι, ἀρ. ἐπνίξα (ἀπ-). Μεσ. καὶ παθ. -πνίγομαι (ἀπο-), πρτ. ἐπνιγόμην, παθ. μελ. β' πνιγήσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀρ. -ἐπνίχθην, (μτγν.), παθ. ἀρ. β' ἐπνίγην (ἀπ-), πρκ. πέπνιγμαί, (ποιητ.), τετελ. μελ. πεπνίξομαι (ἀπο-), (μτγν.). Παραγ. πνίγετό, (= ὑπερβολικὸν καῦμα), (ἔξ οὖ πνιγηρός), πνιγμός, πνίξις, πνίγη, πνιγεὺς = 1) φοῦρνος, 2) φίμωτρον ἵππων, πνιγμονή, πνικτός.

Σημ. Θεμ. πνιγ- (βλ. πνέω, παράγ.). Τὸ θεμ. φων. ἐβραχύ μόνον εἰς τὸν παθ. μελλ. β' καὶ παθ. διορ. β'. Συνηθέστερον τὸ ἀποπνίγω = πνίγω, στραγγαλίζω. Ο πρκ. πέπνιγμα = ἔχω μαγειρεύσει ἐντὸς κεκλεισμένου ἀγγείου, ἔχω βράσει. Συνων. ἄγκω.

Πεδίζω, βλ. ἐμποδίζω, σημ.

Ποθέω-ῶ (= ἐπιθυμῶ σφοδρῶς τὸ ἀπόν, περιμένω, εἴμαι ἀνυπόμονος νὰ πράξω τι), πρτ. ἐπόθουν, μελ. ποθήσω καὶ μεσ. ώς ἐνεργ. ποθήσομαι καὶ ποθέσομαι, ἀρ. ἐπόθησα καὶ ἐπόθεσσα, πρκ. πεπόθητα (μτγν.). Παθ. ποθῶμαι, παθ. ἀρ. -ἐποθήθη (προ-), (μτγν.). πρκ. πεπόθημαι, (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. πόθησις, πόθημα, ποθητός, περι(ἐπι)πόθητος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πόθος. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ἐπί, πρός, ἀντί. Ἀντιποθ., (μτγν.) = ποθῶ τὸν ποθοῦντά με. Ἀντὶ τοῦ ποθῶ λεγεται καὶ πόθον ἔχω. Ως μτβτ. εἶναι τὸ ποιῶ τινα ποθεῖν, πόθον ἐργάζομαι τινι ἢ ἐμφύω τινί, ώς παθ. δὲ τὸ πόθος γιγνεται τινὶ τινος. Συνων. βλ. βαύλομαι, ἔρω.

Ποιέω-ῶ (= κατασκευάζω τι, φέρω εἰς ὑπαρξιν, συνθέτω ποιήματα, ἐνεργῶ, πράττω). Ομαλόν. Παραγ. ποιητής, ποίησις, ποίημα, ποιητός, εἰσποιητός, προσποιητός, χειροποίητος, θεοποίητος, δημοποίητος, ποιητέον, ποιητέα.

Σημ. Θεμ. ποιε- (ἐκ βίζης ἴσως δπ-, πρβλ. λατιν. opus, -eris = ἐργον, poe-ta = ποιητής). Τὸ μέσον αὐτοπαθ. ἐκφερ. καὶ ἀναλελυμ. ποιῶ ἐμαυτόν, διότι τὸ μέσον ποιοῦματι ἔχει διάφορον σημασίαν. Τὸ ἐνεργητ. ποιῶ συντασσόμενον μετ' ἀφηρημ. οὐσιαστ. σημαίνει τὸν αἰτιον.

(1) Βλ. πίπτω, ὑποσημ.

τὸν ἐπιτρέποντα νὰ γίνη τι (πρβλ. πόλεμον, εἰρήνην ποιῶ = γίνομαι αἴτιος νὰ γίνη πόλεμος, εἰρήνη). Τὸ ἐνεργητ. ποιοῦμαι τίθεται συχνάκις μετ' ὀνομάτων περιφρ. ἀντὶ ρήμάτων ἐνεργ. Η μέσων παραγώγων ἐκ τοῦ ἀφηρημ. ὀνόματος λχ πόλεμον ποιοῦμαι = πόλεμῷ, κάμνω πόλεμον ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, διδασκαλλαν, λόγον, ταφάς ποιοῦμαι = διδάσκω, λέγω, θάπτω. Ὡς παθητ. τοῦ ποιῶ = ποιοῦμαι, λαμβάνεται συνήθως τὸ γίγνομαι. Τὸ μεσ. ποιοῦμαι τι (= κατασκευάζω τι δι' ἐμαυτόν), συχνάκις λαμβάν. ὡς ἐνεργητ. Είναι προσέτι καὶ μέσον διάμεσον, σημαίνει δηλ. κατασκευάζω τι δι' ἄλλου.

Ἐν ποιῶ τινα, κακῶς ποιῶ τινα = βλάπτω τινά. Παθητ. τούτων τὸ εν (κακῶς) πάσχω. Περὶ πολλοῦ, (πλείονος, πλείστονος) ποιοῦμαι τι = θεωρῶ τι σπουδαῖον κ.λ.π. Ἀντιθ. περὶ δλίγον, ἔλάγτονος ποιοῦμαι τι. Τὸ δ. συντίθεται μετά τῶν προθέσ. εἰς, ἐν, ἀντί, μετά, κ. ἀ. Εἰσποιῶ = δίδω εἰς υἱοθεσίαν, εἰσποιοῦμαι (ώς μεσ. υἱοθετῶ, ὡς παθ. = υἱοθετοῦμαι), ἀντιποιοῦμαι = ζητῶ, ἐπιδιώκω, προβάλλω δικαιώματα, πορασποιῶ = νοθεύω, κιβδηλεύω. Τὸ συνων. πράττω σημαίνει κυρίως ἐνεργῶ (λατιν. agere), ἐνῷ τὸ ποιῶ, κάμνω, παράγω (λατιν. facere) πρβλ.: πράττω εἰρήνην = ἐνεργῶ. Ὡστε νὰ γίνη εἰρήνη, ποιῶ εἰρήνην = συνάπτω εἰρήνην. "Αλλα συνων. δρῶ, ἐργάζομαι, ἔρδω, δέζω.

Ποικίλλω (μτβτ. = κάμνω τι ποικίλον, κεντῶ διὰ ποικίλων χρωμάτων, ἀμτβτ. = μεταβάλλομαι ποικίλως, λέγω τι διὰ ποικίλων καὶ πλαγίων φράσεων), ἀορ. -εποίκιλα, πρκ. πεποίκιλκα, (μτγν.). Παθ. ποικίλλομαι, πρκ. πεποίκιλμαι. Παραγ. ποικιλής, ποίκιλσις, ποικιλέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποικίλος, ἐξ οὗ καὶ ποικιλία. Ὁ ἐνεστ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. σελ. 15 β') (ποικίλ-յω) ποικίλλω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. διά, κατά. Καταποικίλλω = κοσμῶ διὰ διαφόρων χρωμάτων ή κατά διαφόρους τρόπους. Περιφρ. ἐπὶ τῆς ἀμτβτ. σημασ.: ποικίλος εἰμί, ποικίλως ἔχω. Συνων. τὸ μτβτ. γράφω, ἐνυφαίνω, (ποιητ. καὶ μτγν.).

Ποιμαίνω (= βόσκω, περιποιοῦμαι ποίμνια, μτφρ. περιποιοῦμαι, θεραπεύω), πρτ. ἐποίμαντον, μελ. ποιμανῶ (ποιητ. καὶ μτγν.). Παθ. ποιμαίνομαι (= πλανῶμαι ἀνά τὰς βοσκάς), πρκ. πεποίμασμαι, (ποιητ.). Παραγ. ποίμνιας, ποιμάνωρ (ἐκ τοῦ ποιμανάνω κατὰ συγχοπὴν [ποιμαίνω-ἀνήρ]), ποιμαντέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιμνη. (Ποιμπῷ ἦτοι ποιμάνιο καὶ ἐπενθέσει [βλ. σελ. 15, β'] ποιμαίνω). Περιφρ. ποιμήν εἰμι. Συνων. νέμομαι (ἐπὶ τῆς παθητ. σημασίας), θεραπεύω ἐπὶ τῆς μτφρ.

Πολεμέω—ῶ (= κάμνω πόλεμον) τὸ ἐνεργ. δικαλὸν ἀνευ ὑπερσυντ. Παθ. πολεμοῦμαι, πρτ. ἐπολεμούμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. πολεμήσομαι, παθ. μελ. πολεμηθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐπολεμησάμην, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐπολεμήθην, πρκ. -πεπολέμημαι, τετελ. μελ. διαπεπολεμήσομαι. Παραγ. πολεμήτῳ, δυσπολέμητος, πολεμητέον, ἐφετ. πολεμητείω.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πόλεμος. Θεμ. πολεμε-, ἐξ οὗ πολεμέ-յ-ω, -ε-ω-ῶ (βλ. σελ. 15, β', 4). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: πρθ, ἀπό, πρθες, διά, κ. ἀ. Ἀποπολεμῶ = πολεμῶ ἀπό τινος μέρους, διαπολεμῶ = 1) ἄγω εἰς πέρας τὸν πόλεμον, 2) ἔξακολουθῶ τὸν πόλεμον, 3) διαπανῶ χρόνον τινά εἰς τὸν πόλεμον. Αἱ περιφρ. πόλεμον ποιοῦμαι, πόλεμον αἰροῦμαι, πόλεμον ἐκφέρω πρέσ τινα (= πολεμῶ). Ἡ περιφρ. πόλεμον ποιῶ καὶ τὸ δ. πολεμοποιῶ = ἐγείρω πόλεμον. Ἀντιθ. εἰρήνην ἄγω, ἡσυχάζω. Βλ. καὶ μάχομαι σημειωσ. περὶ τῆς διαφορᾶς.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ πόλεμος 1) τὸ (ἐκ)πολεμόω—=κάμνω τινὰ πολέμιον εἰς τινα, ἀρ. (ἐξ)επολέμωσα. Μεσ. πολεμόμαται·οῦμαι (=πολέμιος γίγνομαι), μεσ. μελ. πολεμώσομαι, παθ. ἀρ. ως μεσ. -επολεμώθην, πρκ. ἐκπεπολέμωμαι, (Ἡροδ.), ὑπερσ. ἐπεπολεμώμην, 2) τὸ ποιητ. πολεμίζω (καὶ πτολεμίζω) = πολεμῶ.

Πολεμώ—ω, βλ. πολεμέω—ω, σημ. 2.

Πολέω—ω (=περιφέρομαι, περιπολῶ), πρτ. ἐπόλουν, (περι)-, ἀρ. -επόλησα, (ἀν.). Μεσ. ἔνεστ. πολεῖσθαι (=βαδίζειν). Παραγ. πόλησις (=κινησις, τριγύρισμα).

Σημ. Θεμ. πολ- προελθόν κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13,2) ἐκ τοῦ πωλ- βλ. καὶ πωλῶ, σημ. (Πρβλ. πόλ-ος). Τὸ δ. ως ἀμτβτ.=ἀναστρέφω τὴν γῆν διὰ τοῦ ἀρότρου, ἀροτριά (Ἡσίοδος). Ποιητ. τύπος πολεύω. Περιπολῶ=περιέρχομαι κύκλῳ, ἐπαναπολῶ=ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην.

Πολιορκέω—ω (=περικλείω διὰ στρατευμάτων πόλιν, ἵνα ἔξανγκάσω αὐτὴν εἰς παράδοσιν), πρτ. ἐπολιόρκουν, μελ. πολιορκήσω, ἀρ. ἐπολιόρκησα. Παθ. πολιορκοῦμαι, πρτ. ἐπολιορκούμην, μεσ. μελ. ως παθ. πολιορκήσομαι, παθ. μελ. πολιορκηθήσομαι, παθ. ἀρ. ἐπολιορκήθην, πρκ. πελειόρκημαι (ἐκ-). Παραγ. πολιορκία, πολιορκητής, ἀπολιόρκητος, δυσπολιόρκητος, πολιορκήτεος.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ πόλις -ἔρκος (=φραγμός) (εἰργνύω) ἄνευ διαμέσου. Ἐκπολιορκῶ=έξαντακάζω πολιορκούμένην πόλιν εἰς παράδοσιν, συμπολιορκῶ=πολιορκῶ ἀπό κοινοῦ. Ἀντὶ τοῦ πολιορκούματος λέγεται: εἰς πολιορκίαν καθίσταμαι ὑπό τινος, πολιορκίαν ὑπομένω.

Πολιτεύω (=είμαι πολίτης, ζῶ ἐν ἐλευθέρᾳ πολιτείᾳ, κυβερνῶ, διοικῶ), πρτ. ἐπολίτευον, μελ. πολιτεύσω, ἀρ. ἐπολίτευσα. Παθ. πολιτεύομαι (=κυβερνῶμαι, γίνομαι πολίτης), πρτ. ἐπολιτευόμην, μεσ. μελ. πολιτεύσομαι, μεσ. ἀρ. ἐπολιτευσάμην, παθ. ἀρ. καὶ ως μεσ. ἐπολιτεύθην, πρκ. μεσ. καὶ παθ. πεπολίτευμαι, ὑπερσ. πεπολιτευμένος ἦν. Παραγ. πολιτεία, πολίτευμα, ἀντιπολιτεία, συμπολιτεία, πολιτευτής (ἄττικ. δημαγωγός), πολιτευτέον (νεοελ. συμπολίτευσις, ἀντιπολίτευσις).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πολίτης (ὅπερ ἐκ τοῦ πόλις, ἐξ οὗ καὶ πολίζω = κτίζω πόλιν) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ένω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγρεύω, σημ.). Ἐκπολιτεύω=ἀνήκω εἰς πολιτείαν, ἔχω πολιτικὰ δικαιώματα, συμπολιτεύω=ζῶ ως πολίτης. Ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ είμαι πολίτης, ζῶ ως πολίτης, συνηθέστατα τὸ μέσον πολιτεύομαι. Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης, ἐπειδὴ ἀπαντεῖς οἱ πολίται ἡσαν μέλη τοῦ κυβερνῶντος θλου, προήλθεν ἡ τοῦ λαμβάρω μέρος ἐν τῇ διοικήσει, ἀναμειγνύομαι ἐι τὰ πολιτικά (ἄντιθ. ἰδιωτεύω). Περιφο. πράττω τὸ πολιτικά, πράττω σά της σέβλεως. Τὸ ἀνειπολιτεύομαι (=είμαι πολιτικός ἀντίπαλος) καταπολιτεύομαι (=καταβάλλω τινὰ διά της πολιτικῆς), διαπολιτεύομαι (=ἀντιπράττω, ἀν καὶ ἀνήκω εἰς τὴν αὐτὴν πολιτικὴν παράτοξιν), ἀποθετικά.

Πονέω—ω (=κοπιάζω, ἀγωνίζομαι), πρτ. ἐπόνουν, μελ. πονήσω, καὶ μτγν. πονέσω, ἀρ. ἐπόνησα, καὶ μτγν. ἐπόνεσα πρκ. πεπόνηκα, ὑπερσ. ἐπεπονήκειν. Μεσ. πονοῦμαι (μεσ. καὶ παθ. δια- ἐκ), μεσ. πρτ. ἐπονούμην (δι), μεσ. μελ. πορνήσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), καὶ πονέσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. -επονήσάμην (δι-), παθ. ἀρ. καὶ ως μεσ. -ἐπονήθην, πρκ. πελνημαι, ὑπερσ. ἐπεπονήμην (δι-). Παραγ. πόνημα, διαπόνημα, διαπόνησις, πονηρός=ό ἐκ τῶν κόπων ταλαιπωρούμενος, πονητέον.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ πόνος (ὅπερ ἐκ τοῦ πένομαι=είμαι πένης, στεροῦμαι, κοπιάζω). Ὁ τύπος ἐπόνεσσα ἄγει εἰς τό ἐκ τοῦ μὴ παραδοθέντος οὐδετ. τὸ πένος παραχθὲν ἀλλοτε ὅμια *πενέσ-ιω, (ὅπως τελεσ-ιώ ἔτέλεσ-σα ἐκ τοῦ τέλος), δημοτ. μετεσχηματίσθη εἰς πονέω κατὰ τὸ πόνος. (Πρβλ. καὶ *ἔχος =ουνεχής, προσεχής, κλπ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐκ, πρό, σύν, ἐπί, διά, κ. ἢ Ἐκπονῶ=ἐπεξεργαζομαι, κατασκευάζω μετά κόπου, ἐκπονοῦμαι=κατασκευάζομαι, περατοῦμαι, ἐπιπονῶ=κοπιάζω εἰς τι, διαπονῶ=ἐπιμελῶς καλλιεργῶ, ὡς ἀμτβτ.=έργαζομαι πολύ. Ἀντὶ τοῦ πονῶ λέγεται καὶ πόνος ἔστι μοι, πόνον ἔχω (ὅπερ σημαίνει παρέχω πόνους καὶ τρώγω τοὺς μισθὸνς τῶν κόπων αὐτός). Ὡς μτβτ. λαμβάνεται τό: πόνον παρέχω τινί. Συνων. μοχθῶ, ταλαιπωρῶ, κάμνω.

Περεῖν, ποιητ. ἀπαρ. ἀορ. β', βλ. πέποωται.

Περεύω (=μεταφέρω τινὰ διὰ ἔηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης ἢ ἐπὶ πραγμάτων=κομίζω, θέτω εἰς κίνησιν), μελ. πορεύσω, ἀορ. ἐπόρευσα. Μεσ. πορεύομαι (=πορεύομαι, βαδίζω, ὑπάγω), πρτ. ἐπορεύσμην, μεσ. μελ. πορεύομαι, παθ. μελ. ὡς μεσ. πορευθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐπορευσάμην, (μτγν.), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐπορεύθην, πρκ. πεπόρευμαι. Παραγ. πορεία, πόρευσις, πόρευμα, πορευτέος, -ον.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ πόρος (=πέραμα) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Παρ' Ἀττικ. πεζ. σπάνιον τὸ ἐνεργ. Τὸ μεσ. σύνθετον μετά τῶν προθέσ. διά, ἐκ, ἀπό, εἰς, ἀντί, κ. ἢ Ἀποστορεύομαι=ἀπέρχομαι, διναχωρῶ, διαπορεύομαι=διέρχομαι διὰ μέσου. Ἀντὶ τοῦ πορεύομαι λέγεται καὶ πορείαν ποιοῦμαι.

Πορθέω—ῶ (=καταστρέφω, ἀφανίζω, λεηλατῶ), πρτ. ἐπόρθησιν, μελ. πορθήσω, ἀορ. ἐπόρθησα, πρκ. πεπόρθηκα. Παθ. πορθοῦμαι, πρτ. ἐπορθούμην, πρκ. πεπόρθημαι. Παραγ. πόρθησις ἢ πόρθημα, πορθητής, ἀπόρθητος.

Σημ. Θεμ. περθ- (πρβλ. τὸ τῆς αὐτῆς σημασ. ποιητ. πέρθω, ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῇ γ' ἔνικ. τῆς ύποτακτ. τοῦ ἀορ. ἐκπέρθηση, καὶ τὸ λατιν. perdo=καταστρέφω), ἐξ οὗ πορθ- καὶ προσλήψει τοῦ ε, περθέ-ιω, ἐω, -ῶ. Ἐκπορθθ=]) κυριεύω, 2) ἀποκομίζω ὡς λείαν. Συνων. δηῶ, λεηλατῶ.

Περιέω (χυρίως ὡς τὸ πορεύω, δηλ. φέρω, ἄγω· εἴτα: προμηθεύω, δίδω, ἐπινοῶ), πρτ. ἐπόριζον, μελ. ποριῶ, ἀορ. ἐπόρισα, πρκ. πεπόρικα. Μεσ. καὶ παθ. πορίζομαι, πρτ. ἐποριζόμην, μεσ. μελ. ποριοῦμαι, παθ. μελ. πορισθήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐπορισάμην, παθ. ἀορ. ἐπορισθην, πρκ. πεπόρισμαι, ὑπερσ. ἐπεπόρισμην καὶ πεπορισμένος ἦν. Παραγ. ποριστής, πορισμός, πόρισμα, ποριστός, ποριστέον.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ πόρος προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐκ πρός, σύν, κ. ἢ Ἐκποριζῶ=έφευρίσκω, ἐπινοῶ, προμηθεύω, συμποριζῶ=προμηθεύομαι, λαμβάνω. Περιφρ.: πορειστής εἰμι τινος, πορειστής γίγνομαι τινος. Συνων. τῷ μέσῳ ποριζομαι, κτῶμαι..

Πραγματεύομαι (=ἀσχολοῦμαι εἰς τι, φροντίζω διά τι), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐπραγματεύσμην, μεσ. μελ. πραγματεύσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐπραγματεύσαμην, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐπραγματεύθην, πρκ. πεπραγμάτευμαι. Παραγ. πραγματεία, πραγματευτής, πραγμάτευμα, πραγματευτέον.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ πρᾶγμα προσλήψει τῆς καταλήξεως εὔομαι κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Διαπραγματεύομαι = συζητῶ ἢ ἔξετάζω λεπτομερῶς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

Πράττω ἡ πράσσω, προτ. ἐπραττ(σσ)ον, μέλ. πράξω, ἀρο. ἐπράξα, προκ. α' πέλραχα (μτγν.), προκ. β' πέπραγα, ὑπερσ. α' ἐπερράχειν, ὑπερσ. β' ἐπερράγειν. Μεσ. καὶ παθ. πράττομαι, προτ. ἐπραττόμην, μεσ. μελ. καὶ ώς ἀποθ. πράξομαι, παθ. μελ. πραχθήσομαι, μεσ. ἀρο. α' ἐπραξάμην, παθ. ἀρο. ἐπράχθην, προκ. πέπραγμαι, ὑπερσ. ἐπερράγμην καὶ διαπερραγμένος ἦν, τετελ. μελ. πεπράξομαι καὶ (δια)περραγμένος ἔσσομαι. Παραγ. πρᾶγμα, πρᾶξις, πράκτωρ, πρακτήρ, πράκτης (ἔξ οὖ πρακτικός), πρακτός, ἀπρακτός (=1) ὁ οὐδὲν πράττων, ἐνεργ., 2) δι μὴ πραχθείς, παθ.), εὐπρακτός, -ον.

Σημ. *Θεμ. πρᾶγμα, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. σελ. 15 β', 2) (πράγμα, πράσσεττο). Τὸ α μακρόν, δῶς φαίνεται ἐκ τοῦ Ἰωνικ. πρήστω. 'Ο β' πρκ. πέπραγα μετὰ ιτβτ. μὲν σημασίας σημαίνει ἔχω πράξει, μετ' ἀμεταβ. δὲ: μοῦ ἔχει συμβῆ, ενδίσκομαι. Μετά τῶν ἐπιρρημ. εν, καλῶς, βέλτιστον. κακῶς, χεῖρον, τὸ πράττω εἶναι οὐδετέρας διαθέσεως καὶ σημαίνει εὐτυχῶ, δυστυχῶ, κλπ. (πρβλ. τὴν συνήθη εὐχὴν ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἐπιστολῶν: Φίλιππος, Ἀθηναίοις, εν πράττειν). 'Ἐν τοῖς εὐτυχῶ, δυστυχῶ δύμως ή καλή ή κακή κατάστασις τοῦ ὑποκειμένου παρίσταται ἀποτέλεσμα τῆς τύχης ή τῶν περιστάσεων, ἐνῷ ἐν τῷ εν (κακῶς) πράττω ως ἀποτέλεσμα καλῆς ή κακῆς ἐνεργείας ή διαγωγῆς τοῦ ὑποκειμένου. Τὰ δῆμ. εὐπραγῶ, δυσπραγῶ, (ποιητ. καὶ μτγν.), κακοπραγῶ εἶναι παρασύνθετα ἐκ τῶν εν (κακῶς) πράττω ἄνευ διαμέσου.

Τὸ δ. συντίθεται μετὰ τῶν προθέσ.: σύν, κατά, εἰς, ἐκ, διά, κ. ξ. Καταπράττω = καταρθώνω, ἐπιτυγχάνω, ἐκπράττω = 1) φέρω εἰς πέρας, 2) ἀπαιτῶ, εἰσπράττω, ἀναπράττω = εἰσπράττω, ἀπαιτῶ καὶ λαμβάνω τὴν ἐκπλήρωσιν ὑποσχέσεως. 'Αντιθ. ἀπρακτῶ, ἀπραγῶ, μτγν. Συνων. βλ. ποιῶ, σημ.

Πραΰνω (=κατασκευάζω, καταπραΰνω, ἡμερώνω), προτ. ἐπράυνον, (κατ-), (ἀπλοῦς ποιητ.), μελ. πραϋνω, ἀρο. ἐπράῦνα. Ηαθ. πραΰνομαι, παθ. μελ. πραϋνθήσομαι, (μτγν.) ἀρο. ἐπραῦνθην, προκ. πεπράϋσσομαι, (μτγν.). Παραγ. πραϋντής (ἔξ οὖ πραϋντικός), πράυντος, πραϋντέον.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ πρᾶξος (καὶ πρᾶσος) ή πραῆσις, (Ἰωνικ. πρηῆσις), προσλήψει τῆς καταλήξ. -νω (βλ. βαθύνω, σημ.). Σύνθετον μετὰ τῆς προθέσ. κατά. Περιφρ. πρᾶξον ποιῶ, καθίστημι ή πρασκευάζω. Αἱ περιφρ. πρᾶξεις ή γέγνομαι, πραξίτητι χρῶμαι, πράξις ἔχω πρᾶξ τι, ἀμεταβάτως.

Πρέπω (=διαπρέπω, ἔξέχω, ἀρμόζω), προτ. ἐπρεπον, μελ. πρέψω, ἀρο. ἐπρεψα. Τὸ δ. συνήθως εἶναι ἀπρόσωπον: πρέπει καὶ πρέπον ἐστί, ἐπρεπει καὶ πρέπον ἦν, πρέψει καὶ πρέπον ἐσται, ἐπρεψεν. Παραγ. (ἀρι-, δια-, ἐκ-, μετα-, εν)πρεπής, μεγαλοπρεπής, θεοπρόπος, (ώς οὐσιαστ. == δ σημαίνων τὰ τῶν θεῶν, δ προφήτης), πρεπεδής, πρεπόντως, πρεπτὸς = διακεκριμένος, εὐπρεπτος = ἐπιφανής, ἔνδοξος.

Σημ. Θεμ. πρεπων. Διαπρέπω=φαίνομαι ἔξοχος, ἔξέχω ὑπέρ τινα, μετ' αἵτιατ. πραγμ.=διακοσμῶ. Συνων.: πρεσήκει, ἔσικεν.

Πρεσβεύω (=είμαι πρεσβύτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν, είμαι πρεσβευτής, τιμῶ), προτ. ἐπρεσβευον, μελ. πρεσβεύσω, ἀρο. ἐπρεσβευσα, προκ. πεπρέσβευκα, ὑπερσ. ἐπερρεσβεύκειν. Μεσ. πρεσβεύομαι (=ἀπο-

στέλλω πρέσβεις) καὶ παθ. (=τιμῶμαι καὶ πέμπομαι πρεσβευτής), πρτ- ἐπρεσβευόμην, μεσ. μελ. πρεσβεύομαι, μεσ. ἀορ. ἐπρεσβευόμην, παθ. πρκ. πεπρέσβευμαι (πρβλ. τὰ ἔαυτῷ πεπρεσβευμένα = αἱ διαπραγματεύσεις αὐτοῦ). Παραγ. πρεσβευτής (δι συνήθης πληθυντ. πρέσβεις), πρεσβεία, πρεσβευσίς.

Σημ. τὸ δ. ἐκ τοῦ πρέσβεις (=πρεσβύτης, γέρων) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω). Τὸ δ. ἀπαντᾶ καὶ σύνθετον: ἀποπρεσβεύω=ἐκθέτω τὰ τῆς πρεσβείας, παραπρεσβεύω=πρεσβεύω παρά τὸ συμφέρον τῆς πόλεως καὶ ὡς προδότης, συμπρεσβεύω=είμαι συμπρεσβευτής. Τὸ ἀντιπρεσβεύομαι (=πέμπω καὶ ἐγώ πρέσβεις καὶ τὸ διαπρεσβεύομαι (=πέμπω ἀμοιβαίως πρέσβεις) εἰναι ἀποθετικά καὶ ἀπαντῶσι μόνον ἐν τῷ πρ. παρ' Ἀττ. πεζογρ. Ἀντὶ τοῦ μέσου πρεσβεύομαι λέγεται καὶ πρέσβεις ἢ πρεσβείας πέμπω, πρεσβείαν ἀποστέλλω. Ως παθητ. εἰναι καὶ τὸ πρέσβευσίς γίγνεται.

Πρίωμαι, πριαίμην, πρίω, πρίασθαι, πριάμενος, βλ. ὠνοῦμαι.

Πρίω (=πριονίζω), πρτ. -ἔπριον (ἔξ.), ἀορ. ἔπρισα, πρκ. -λέπρικα (έμ-) Παθ. πρίομαι (=ἔξερεθίζομαι), παθ. μελ. πρισθήσομαι, παθ. ἀορ. ἔπρισθην, ἀπαγτα ποιητ. καὶ μτγν., πρκ. -πέπρισμαι (δια-). Παραγ. πρίων,-ονος, πρίστης, πριστὴ=πριόνι, πρῖσις, πρῖσμα=πριονίδι, πρισμός, πριστός.

Σημ. Θεμ. πρῖ- (ἀρχικὸν περ., ἔξ οὖ πειράω-ῶ, πείρω=σουβιλίζω). Πρὸ τῶν ἀπό θ, μ, τ, ἀρχομένων καταλήξεων τὸ δ. λαμβάνει [σ κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀρχικῶν ἔχόντων τοῦτο φωνηντολήκτων (πρβλ. τελῶ, θέμ. τελεσ-, ἔτελέσθην)]. Διαπρίω = διατιρῶ διὰ τοῦ πρίονος, διαπρίω (τούς δόδοντας)=τρίζω τούς δόδοντας, ἔμπριώ=πριονίζω ἐν τινι, σφίγγω, τρίζω (τούς δόδοντας).

Προεδρεύω (= ἔχω τὴν προεδρίαν), μελ. προεδρεύσω.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ προεδρος (πρό, ἔδρα [ἔξομαι]), ἔξ οὖ καὶ προεδρία. Περιφρ. προεδρός είμι καὶ προεδρία ἔστι μοι. Ως μτβτ. εἰναι τὸ προεδρίαν δίδωμι τινι.

Προελήλακα, βλ. ἐλαύνω.

Προηγορέω-ῶ (= ἀγορεύω ὑπὲρ ἄλλων, συνηγορῶ), πρτ. προηγόρουν.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ὑπονοούμενου παρ' ἀρχαίοις καὶ παρά μτγν. μόνον ἀπαντῶντος προηγορος (πρό, ἀγορά), ἔξ οὖ καὶ προηγορία. Θεμ. προηγορε-, (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).

Προθυμέομαι—σῦμαι (= είμαι πρόθυμος νὰ ποάξω τι, ἐνεργῶ προθύμως ὑπέρ τινος), παθ. ἀποθετ., πρτ. προυθυμούμην, μεσ. μελ. προθυμήσομαι, παθ. μελ. ὡς μεσ. προθυμηθήσομαι, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. προυθημήθην. Παραγ. προθυμητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ πρόθυμος (πρό, θυμός, ἔξ οὖ καὶ προθυμία)=μετά θυμοῦ, δηλ. μετά φρενῶν, εἰς τὰ ἐμπρός κλίνων, ἔτοιμος καὶ οὐχὶ διπισθιδρομῶν. Θεμ. προθυμε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. πρόθυμός είμι, πρός τι, ἐπί τι, πρόθυμον ἔμαυτὸν παρέχομαι, προθυμίαν ἢ προθύμως ἔχω. Συμπροθυμοῦμαι = δεικνύω τὴν αὐτὴν προθυμίαν.

Προμηθέομαι—σῦμαι (= προβλέπω, φροντίζω, ἐνδιαφέρομαι), ἀποθετ. ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστῶτα. Περιφρ.: προμηθείαν ἔχω τινός, προμηθείαν ποιοῦμαι, προμηθήσεις είμι.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ προμηθῆς (πρό, μήδ-ομαι = σκέπτομαι), ἐξ οὐ καὶ προμήθεια καὶ προμηθία. Συνων. φροντίζω, ἔπει- μέλομαι, μέλει μοι.

Προμνάσματι—ῶματι, βλ. μνηστεύω, σημ.

Προξενέω—ῶ (=είμαι ἀντιπρόσωπος φιλικῆς πόλεως, προστατεύω τινά, προξενῶ τι εἰς τινα, συνιστῶ τι εἰς τινα), πρτ. προξένενον, μελ. προξενήσω, (ποιητ.), ἀρ. προξένησα, (μτγν.).

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ προξενος (=δξενίζων καὶ περιποιούμενος τοὺς πολίτας τῆς πόλεως, ἦν ἀντεπροσώπευεν), ἐξ οὐ καὶ προξενία. Θεμ. προξενε-, (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. προξενός εἴμι, προξενος ποιοῦματι τινα.

Προσιμιάζομαι (=κάμνω προοίμιον ἢ πρόλογον, προλογίζω), μεσ. ἀποθετ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐπροοιμιάζμην, μεσ. ἀρ. ἐπροοιμιάμην, πρκ. πεπροοιμιάσματι, (μτγν.). Παραγ. προοιμιαστέον.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ προσοίμιον (προ- καὶ τὸ ποιητ., οἷμος =δός, [βλ. εἰμι]) κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζομαι (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Παρὰ τραγικοῖς ποιηταῖς καὶ μτγν. ἀπαντᾶ καὶ ως φροιμιάζομαι, πρκ. πεφροιμιάσται. Τὸ δὲ ἐνεργ. προσοιμιάζω, μτγν. Τὸ δὲ αὐξάνεται ἔξωθεν.

Προπηλακίζω (κυρίως =ἐπιχρίω διὰ πηλοῦ, καλύπτω διὰ βρο- βόρου· εἶναι ὅμως ἐν χοήσει ἐπὶ μτφο. σηματο : ὑβρίζω, ὀνειδίζω, δια- σύρω τινά), μελ. προπηλακιῶ, ἀρ. προυπηλάκισα. Παθητ. προπηλα- κίζομαι, πρτ. προυπηλακίζμην, παθ. ἀρ. προυπηλακίσθην, πρκ. προ- πεπηλάκισματι. Παραγ. προπηλάκισις, προπηλακισμός.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι σύνθετον ἐκ τῆς πρὸ καὶ ως φαίνεται ἐκ τοῦ πῆ- λαξ (=πηλός), εἰ καὶ οὕτε τὸ πῆλαξ οὕτε τὸ ἀπλοῦν πηλακίζω ἀπαντῶ- σι παρ' ἀρχαίοις, προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Συνων. λοιδορῶ, ὀνειδίζω, ὑβρίζω, μέμφομαι. Ἀντιθ. ἐπα- νῶ, ἐγκωμιάζω.

Προσδοκάω—ῶ (=προσδέχομαι, περιμένω, στοχάζομαι), πρτ. προσεδόκων, ἀρ. προσεδόκησα. Παθ. προσδοκῶμαι, πρτ. προσεδοκῶ- μην, παθ. ἀρ. προσεδοκήθην. Παραγ. προσδόκημα, προσδοκητός, ἀπροσδόκητος, προσδοκητέος.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τῆς πρὸς καὶ τοῦ θεμ. δεκ- τοῦ δέχομαι, ἄνευ διαμέσου (πρβλ. καὶ προσδοκία, προσδόκιμος). Θεμ. προσδοκα-. Ἀντὶ τοῦ προσδοκῶ λέγεται καὶ προσδοκίαν ἔχω. Ὡς ἐνεργ. μτβτ. εἶναι τὸ προσδοκίαν παρέχω τινί, προσδοκίαν ἐμποιῶ ἢ ἐμβάλλω. Ὡς παθ. εἶναι τὸ προσδοκία ἔστι, προσδόκιμός είμι. Συνων. προσδέχομαι, ἐλπίζω. Τὸ ἀπλοῦν δοκῶ—ῶ δὲν εύρισκεται, δλλά μόνον δοκεύω ποιητ. καὶ μτγν. =παρατηρῶ, παραφυλάττω. Διάφορον τὸ προσδοκῶ—ῶ =νομίζομαι προσέτι.

Προσεδρεύω, βλ. ἐφεδρεύω, σημ.

Προσενήνεγματι, βλ. φέρω.

Προσήκει, βλ. ἥκω.

Προσηλόω—ῶ (=καρφώνω τι εἰς τι, στερεώνω) μόνον δὲν ενεστ. καὶ δὲ παθ. πρκ. προσήλωμαι. Παραγ. προσήλωσις.

Σημ. Τὸ δ. παρασύνθ. ἐκ τῶν πρὸς καὶ ἥλος ἄνευ διαμέσου· ἥλος = καρφίον, ἔφηλῶ, ποιητ., καθηλῶ, προσηλῶ (τὸ ἥλῶ μτγν.).

Προσκυνέω -ῶ (=προσκλίνω ἐνώπιον τῶν θεῶν, λατρεύω), πρτ. προσεκύνουν, μελ. προσκυνήσω, ἀορ. προσεκύνησα, καὶ ποιητ. προσ-έκνυσα, πρκ. προσκεκύνηκα, (μτγν.). Παθ. προσκυνοῦμαι, παθ. μελ. προσκυνηθήσομαι, (μτγν.). Παραγ. προσκυνητής, προσκύνησις, προσ-κύνημα (ἔξ οὐ προσκυνητήριον), προσκυνητός, προσκυνητέος.

Σημ. Τὸ δ. είναι σύνθ. ἐκ τῆς πρὸς καὶ τοῦ ποιητ. καὶ μτγν. κν-νέω-ῶ (=ἀδσπάζομαι, φιλῶ), διπερ ἐκ θεμ. κν- καὶ τοῦ προσφυμ. -τε, (βλ. σελ. 15, στ') (πρβλ. ἀδρ. ἐ-κν-σα). Συνων. λατρεύω, τιμῶ.

Προστατεύω, βλ. προστατῶ, σημ.

Προστατέω -ῶ (=είμαι προστάτης, προίσταμαι, κυβερνῶ), μελ. προστατήσω, ἀορ. προνοτάτησα. Παθ. προστατοῦμαι (=διοικοῦμαι ὑπό τινος). Παραγ. ἀπροστάτητος=ἀπροστάτευτος.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ προστάτης, (προστατημι). Περιφρ. προστάτης εἰμί ἡ γίγνομαι. 'Ως μτβτ. είναι τὸ καθίστημι τινὲς προστάτην, ὡς μεσ. δὲ ποιοῦμαι προστάτην (=κάμνω τινὰ προστάτην ἐμαυτοῦ ἢ τινος τῶν ἐμαυτοῦ), χρῶμαι τινὲς προστάτη. Ἐκ τοῦ προστάτης, ἐξ οὐ καὶ προστασία καὶ τὸ συνων. προστατεύω, ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ ἀδρ. Ἐκ τούτου προστατεί· (πρβλ. ἴκετης—ἴκεσία, ἴκετεόω—ἴκετεία).

Προτερέω -ῶ (=είμαι πρότερος, προηγοῦμαι, ὑπερτερῶ), μελ. προτερόησω, ἀορ. προτεροῆσαι. Τὰ λοιπὰ μτγν. Παραγ. προτέρημα, προτέρησις, προτερόητον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πρότερος. Ἀντιθ. (ἐπὶ χρόνου) ὑστερῶ.

Προφασίζομαι (=προβάλλω ὡς πρόφασιν, δικαιολογοῦμαι), μεσ. ἀποθ. ἐνεργ. διαθ., πρτ. προνφασιζόμην, μεσ. μελ. προφασιοῦμαι, μεσ. ἀορ. προνφασιόμην, παθ. ἀορ. μετὰ παθ. διαθ. προνφασίσθη. Παράγ. ἀπροφάσιστος, εὐπροφάσιστος, προφασιστέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ πρόφασις (πρό, φημι) (=τὸ ὡς αἵτιος ἀναφερόμενον), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζομαι κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθεοίζω, σημ.). Περιφρ.: πρόφασιν ἔχω, πρόφασις ἔστι μοι, πρόφασιν ποιοῦμαι, πρόφασιν λαμβάνω. 'Ως μτβτ. είναι τὸ: πρόφασιν ἔχω τινὲς = παρέχω πρόφασιν εἰς τινα). Συνων. ανήπτομαι.

Προφητεύω (=είμαι προφήτης, προλέγω τὰ μέλλοντα). Ἀορ. προεφήτευσα τὰ δὲ λοιπὰ (προεφήτευον, προπεφήτευκα, προπεφήτευμαι), ποιητ. καὶ μτγν. Παρ' Ἀττ. πεζόλογ. τὰ λοιπὰ ἐκ τῆς περιφρ. τὰ μέλλοντα προλέγω. Παραγ. προφητεύω, προφήτευσις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ προ-φήτης (πρό-φημι) (θηλ. προ-φῆτις).

Προχειρίζω (=βάλλω εἰς χειράς τινος, παραδίδω), μελ. προχειρίζω, (ποιητ. καὶ μτγν.), πρκ. προκεχειρίσκα. Τὸ παθ. ὃς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ μτκ. πρκ. προκεχειρισμένος (=ό εἰς χειρας εἰλημμένος). Τὸ δ. συνηθέστατα ὃς ἀποθετ. προχειρίζομαι τι (=πρόχειρον ποιοῦμαι, παρασκευάζω δι' ἐμαυτόν), μεσ. μελ. προχειρισμαι, (ποιητ.), μεσ. ἀορ. προεχειρισάμην, παθ. πρκ. προκεχείρισμαι. Παραγ. προχειρίσις, προχειρισμός, προχειριστέος.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ πρόχειρος ([πρό, χεὶρ] = πρὸ τῶν χειρῶν κείμενος).

Πρωτεύω (= εἰμαι πρῶτος, παρέχω), πρτ. ἐπρώτευον, μελ. πρωτέυσω, ἀορ. ἐπρώτευσα. Παραγ. πρωτεία.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ πρῶτος, (πρό, πρότερος, πρῶτος) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εὐω κατ' ἀναλογίαν τοῦ βασιλεύω, ἵππεύω, κ.τ.λ. (βλ. ἄγο-ρεύω, σημ.). Περιφρ. τὰ πρῶτα φέρομαι, πρῶτός εἰμι τινῶν, πρῶτος γέ-γνομαι, τὸ πρωτεῖον ἔχω.

Πταιώ (διὰ ἀμτβτ. = προσκόπτω, σφάλλομαι, «σκοντάπτω»), μελ. πταιόω, ἀορ. ἐπταισα, πρκ. ἐπταικα. Παθ. πταιόμαι (= δεν ἐπιτυγ-χάνομαι, [ἐπὶ πραγμάτων]), (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐπταισθην. Παραγ. πταιόμα, πταιστός, ἀπταιστός.

Σημ. Θεμ. πταιF-, ἔξ οὖ πτάEιω, πταιώ. (Κατά τινας τὸ δὲ θεωρεῖ-ται πρασχηματισμὸς τοῦ πταιώ ως πόλεμος—πτόλεμος, πόλις—πτό-λις). Τὸ ἐνεργ. ὡς μτβ. είναι ποιητ. καὶ σημ. κάμνω τινὰ νὰ προσκόψῃ. Ἀντὶ τοῦ παθητ. ἡ περιφρ. πταισμα συμβαίνει τινί. Προσπταιώ=προσ-κρούω. Συνων. ἀμαρτάνω, σφάλλομαι.

Πτάρνυμαι (= «φταρνίζομαι», κάμνω τι δπως πταρνισθῶ), ἀπο-θετ. Πτάρνυμαι είναι ὃ ἐν χρήσει ἐνεστώς ἀντὶ τοῦ πταιώ (πρβλ. ἐπιπταίω=πταρνίζομαι ἐπικαίρως), ἀορ. β' ἐπταρον καὶ α' ἐπταρα, (μτγν.). Παραγ. πταρμός.

Σημ. Θεμ. π(σ)ταρ- (πρβλ. λατιν. (p)sternuo, ἔξ οὖ προσλήψει μὲν τοῦ προσφυμ. νυ- (βλ. σελ. 16, 1α') πτάρνυμαι, προσλήψει δὲ τοῦ j καὶ ἐπενθέσει (βλ. σελ. 15, β') (πτάρ- j-ω) πταίρω. 'Ο παθ. ἀορ. β' ἐπτά-εην πλημμελής. Περιφρ. ἀντὶ τοῦ παθητ. πταρμός ἐπιγίγνεταις.

Πτερόω—ῶ (= παρέχω πτερά εἰς τινα ἢ εἰς τι, μτφρ. ἐνθαρρύ-νω, ἐξεγείρω τινά), ἀορ. -επτέρωσα (ἀν-), πρκ. ἀμτβτ. ἐπτέρωκα, (μτγν.). Παθ. πτεροῦμαι (= εἰμαι ἢ γίνομαι πτερωτός, λαμβάνω θάρ-ρος), παθ. ἀορ. ἐπιτερώθην, πρκ. ἐπτέρωμαι. Παραγ. πτέρωμα, πτε-ρωτής, πτέρωσις, πτερωτός, ἀπτέρωτος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ πτερόν, δπερ ἐκ τοῦ πέτομαι. 'Αγαπτερῶ=γεμι-ζω τὸν νοῦν τινος διὰ μεγάλων προσδοκιῶν, «ξεμυαλ[ζω]», ἀναπτεροῦ-μαι=λαμβάνω, ἀποκτῶ νέας πτέρυγας. Συνων. ἀναπέτομαι, μετεωρέζω.

Πτήσσω (ἀμτβτ. = συμπτύσσομαι, ζαρώνω ἀπὸ φόβου, τρομά-ζω), πρτ. ἐπτησσον, (ύπ-), μελ. πτήξω, (μτγν.), ἀορ. α' ἐπτηξα, ἀορ. β' -επτακον (κατ-), (ποιητ.), πρκ. ἐπτηχα. Παραγ. πτήξις.

Σημ. Θεμ. πτηκ-, ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) πτακ-πτωκ- (πρβλ. βῆμα, βωμός). 'Εκ τοῦ πτηκ- προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. σελ. 15, β', 2) (πτήκ- j-ω) πτήσσω.

'Εκ τοῦ πτωκ- τὸ ποιητ. πτώσσω (= συστέλλομαι, «ζαρώνω», περιέρχομαι συνεσταλμένος ως ἐπαίτης [δθεν πτωχός]). Πρβλ. καὶ τὸ πτώξ (πτάξ)=δ πτώσσων, δ λαγωδς' ως ἐπιθ. δειλός. 'Υποπτήσσω=ζα-ρώνω ἐκ φόβου, μτφρ. κύπτω ἐνώπιον τινος. Συνων. υποστέλλομαι, δέ-δοικα, κ. δ.

Πτοέω—ῶ (= ἐμποιῶ τρόμον, φοβίζω καὶ μτφρ. κινῶ, ταράττω). παρ² 'Αττικ. πεξογρ. μόνον ὁ παθ. ἀορ. -επτοήθην (δι-), καὶ ὁ πρκ. ἐπτόημαι. Παραγ. πτοήσις=πᾶσα σφοδρὰ συγκίνησις, τα-ραχή, πτοητὸς ἢ πτοητός.

Σημ. Θεμ. πτο- (πτοι-, ποιητ.) (λατιν. pavo=έπτόημαι, δέδια). Δια-πτοοῦμαι=καταλαμβάνομαι ύπο μεγάλου φόβου. Συνων. τῷ μὲν ἐνεργ-φοβῶ τι, τῷ δὲ παθητ. δέδια, φοβοῦμαι.

Πτύσσω (=διπλώνω). ‘Απλοῦν ποιητ. καὶ μτγν., παρὰ δὲ τοῖς Αἰτικ. πεζογρ. πάντοτε σύνθ. ἀνάπτυσσω, μελ. -πτύξω (ἀνα-) (ποιητ.), ἀορ. -επιτύξα (περι-). Μεσ. καὶ παθ. -πτύσσομαι, πρτ. ἐπιτυσσόμην ἀορ. -επιτύξα (περι-). Μεσ. καὶ παθ. β' -επιτύγην (ἀν-), παθ. β' -επιτύγην (ἀν-), (μτγν.), (περι-), παθ. ἀορ. -επιτύχθην (ἀν-), παθ. β' -επιτύχην (ἀν-), (μτγν.). πρκ. -επιτύγμαι (ἀν-) καὶ μτγν. πέπτυγμαι, Παραγ. πτύξ, -χός=πτυ-χή, δίπλωμα, πτύγμα, πτυχὴ (ἐξ οὗ πτυχίον), πτύξις, ἀνάπτυξις πικτίσ.

Σημ. Θεμ. πτυκ-, ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. σελ. 15, β' 2) (πτύκ-ι-ω) πτύσσω καὶ διὰ δασύνυσσεως τοῦ χαρακτῆρος κ., πτυχ-. (Ἀρ-χικὸν θέμ. Ἰσως πυκ-, ἔξ οὗ πυκ-ινός, ποιητ., πυκνός, πύκτης, πυγμή, ἔξ οὗ πυκ- ώς περιλις—πόλις). Ἀναπτύσσω=ἀνοίγω, ἐκτυλίσσω. Ως στρατ-δρος, ἀναπτύσσω τὸ κέρας=ἐπεκτείνω τὸ κέρας, διαπτύσσω=ἀποκαλύ-πτω, ἐξηγοῦμαι, περιπτύσσω=περικαλύπτω, περικυκλώνω.

Πτύω, (ὕ), μελ. πτύσσω, καὶ μεσ. ὡς ἐνεργ. πτύσσομαι, ἀορ. -επιτύ-σα (κατ-) (ἀπλοῦς ποιητ. καὶ μτγν.), πρκ. επιτυχα, (μτγν.). Παθ. μελ. πτυσθήσομαι, παθ. ἀορ. ἐπιτύσθην καὶ β' ἐπιτύγη, ἀπαντα πλὴν τοῦ ἐνεστ. πτύω καὶ τοῦ ἀορ. ἐπιτύσα, ποιητ. καὶ μτγν. Παραγ. πτύσις, πτύσμα, ἐμπτυσμα, πτύσμός, πτύσις(ε)λον, κατάπτυστος, καταπτυστέος.

Σημ. Θεμ. πτν- (περὶ τοῦ σ ἔν τισι χρόνοις βλ. πρίω, σημ.). Σύνθετον παρά μτγν. μετὰ τῶν προθ. κατά, ἀπό, διά. Ἀποπτύω=ἐκβάλλω, πτύω ἐπὶ τινος εἰς ἔνδειξιν καταφρονήσεως.

Πτωχεύω (=εἰμαι πτωχός) παρ. Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ὁ ἀορ. ἐπιτώχευσα. Παραγ. πτωχεία.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πτωχὸς (βλ. πτήσσω), προσλήψει τῆς καταλήξ-εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Πτωχὸς «ὅ ἀπὸ τοῦ ἔχειν ἐκπε-πτωκός» πέρνης «ὅ ἀπὸ τοῦ ἔχοντος καὶ πονεῖν πορεύμενος τὸν βίον». Πε-ριφρ.: εἰς πτωχείαν καθίσταμαι, εἰς πτωχείαν ἐσχάτην ἔχομαι. Ως μτβτ. είναι τὸ πτωχόν τινα ἀποδείκνυμαι ή ποιῶ.

Πυκτεύω (=πὺξ μάχομαι, πυγμαχῶ), ἀορ. -επύκτενσα (δι-). Πα-ραγ. πυκτευτής, πύκτενσις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ πύκτης (πύξ, πυγμή, βλ. καὶ πτύσσω, σημ.). προσ-λήψει τῆς καταλήξ. εύω κατ' ἀναλογ. (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Λέγεται καὶ πύκτης εἰμί.

Πυνθάνομαι (=πληροφοροῦμαι, ἔρωτῶ, μανθάνω), ἀποθετ. ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐπινθανόμην, μεσ. μελ. πεύσσομαι, μεσ. ἀορ. β' ἐπινθόμην, πρκ. πέπύσμαι, ὑπερσ. ἐπεπύσμην. Παραγ. πύστις=ἔρωτησις, πληρο-φορία, πύσμα=ἔρωτησις δεομένη συντόμου ἀπαντήσεως, πυστός=ἔξ-κουστός, ἔκδηλος, ἄπνοστος, ἔκπυστός.

Σημ. Θεμ. πευθ- (πρβλ. τὸν ποιητ. τύπον πεύθομαι, ἔξ οὗ δ μελ. καὶ τὰ παραγ. πεύσις=ἔρωτησις, πευθήν, -ῆνος=ἔρευνητής, πευστέον, κ. δ.), ἔξ οὗ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2), πυθ- (πρβλ. πεύσ-τεος πυστός). Ο ἐνεστώς σχηματίζεται προσλήψει τῶν προσφυμ. -ν (πρὸ τοῦ χαρακτῆρος) καὶ -αγ (βλ. σελ. 14, 3 καὶ 16 ε') ήτοι πυ-ν-θ-ά-ρ-ομαι. Ἀναπυνθάνομαι=ἔξετάζω ἐπιμελῶς, πληροφοροῦμαι, ἀποπυνθάνομαι=ἔρωτῶ νὰ μάθω, διαπυνθάνομαι=ἀνακαλύπτω, μανθάνω. Τὸ παθητ. περιφραστικῶς: πύστις ἐστί.

Πυρέττ(ασ)ω, βλ. πυρόω, σημ.

Πυρόέω—ῶ (=ειώ διὰ πυρός, φλέγω), (ποιητ. καὶ μτγν.). Παθ. πυροῦμαι (=πυροπολοῦμαι, καίομαι), παθ. ἀορ. ἐπυρώθην, (ποιητ.), πρκ. πεπύρωμαι. Παραγ. πυρωτής, πύρωσις, πύρωμα, πυρωτός.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ πῦρ κατ' ὀνταλογίαν τῶν τῶν -ῶν-ῶ φωνηεντολήκτων (πρβλ. ὅηλῶ, ἄξιον κτλ.). Ἐκ τοῦ πῦρ τὸ πυρετός, ἔξ οὖτος τὸ πυρέσσ(τε)ω (=πάσχω πυρετόν, θερμαίνομαι), ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζούρ. μόνον κατ' ἐνεστ. (μτγν. τύποι: πυρέξω, ἐπύρεξα, πεπύρεχα, παθ. πρκ. πεπύρεγμαι). Τὸ σύνθ. συνεκπυρεῶ=ἀναφλέγω διμοῦ.

Πωλέω—ῶ καὶ ἀποδίδομαι, πρτ. ἐπωλουν καὶ ἀπεδιδόμην, μελ. πωλήσω καὶ ἀποδώσομαι, ἀορ. ἀπεδόμην καὶ μτγν. ἐπωλησα, πρκ. πέπολάκα, ὑπερσ. ἐπεπολάκειν. Παθ. πωλοῦμαι καὶ πιπράσκομαι, πρτ. ἐπωλούμην, μεσ. μελ. ως παθητ. πωλήσομαι, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἐπωλήθην καὶ ἐποράθην, παθ. πρκ. πέπολάμαι, ὑπερσ. ἐπεπολάμην, τετέλ. μελ. πεπολάσομαι. Παραγ. πωλητής (ἔξ οὐ πωλητήριον).

Σημ. Θεμ. πωλ-, πωλε-, (Ἐκ τοῦ πωλ- κατὰ μετάπτωσιν [βλ. σελ. 13, 2] πωλ- [πρβλ. πόλ-ος], πωλ- [πρβλ. πέλ-ω], πωλ- [πρβλ. πάλ-ειν] καὶ πλ- [πρβλ. ἄ-πλ-ός], βλ. καὶ πωλέω-ῶ. Τὸ δὲ εἶναι ἔλλειπτικόν, χρόνων τινῶν λαμβανομένων ἐκ τοῦ ἀποδίδομαι καὶ πιπράσκω, διτέλε. Πωλῶ = ἀνταλλάσσω ἐμπορεύματα, δθεν: προσφέρω πρὸς πωλησιν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἀποδίδομαι, δπερ σημαίνει τὴν πραγματικὴν πωλησιν, τὴν λῆψιν δηλ. τοῦ ἀντιτίμου (πρβλ. πωλῶν, ἀποδιδόμενος, Ξενοφ.). Ἀντιθ. ἀνοῦμαι, ἀγοράζω.

P

Ραδιουργέω—ῶ (=ἐνεργῶ μετ' εὐκολίας καὶ ἀμελείας, ἐκ τοῦ προχείρου, φέρουμαι κακῶς, ἐνσπείρω διχονοίας, διάγω βίον ἀπράγμονα καὶ ἀφρόντιστον) μόνον ὁ ἐνεργ. ἐνεστ. καὶ ὁ παθ. ὁρδιουργοῦμαι. Παραγ. ὁρδιουργῆμα.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ ὁρδιουργὸς (ὁράδιος, *ἔργω = ἐργάζομαι). Θεμ. ὁρδιουργε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἀντιθ. ἐπὶ τῇ τελευταῖς σημ., δηλ. τοῦ διάγω βίον ἀπράγμονα κτλ., τὸ προνοῶ, φιλοπονῶ.

Ραθυμέω—ῶ (=είμαι ἀμέριμνος, ἀμελῶ, μένω ἀργός), μελ. ὁρθυμήσω (κατα-), ἀορ. -ρροαθύμησα, πρκ. ἐρροαθύμηκα. Ἐκ τοῦ παθ. μόνον ἡ μτχ. τοῦ πρκ. τὰ κατερραθυμημένα (=τὰ ἔξ ἀδιαφορίας ἐγκαταλειφθέντα καὶ ἀπολεσθέντα). Παραγ. ὁρθυμητέον.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ὁρθυμοῦς (ὅρθ, ποιητ., ἀντὶ ὁρθίον, παλ. δίζα διατ., [πρβλ. πρωᾶ], καὶ θυμός), ἔξ οὖτος καὶ ὁρθυμία. Θεμ. ὁρθυμε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. κατά, ἀπό. Καταρραθυμῶ = είμαι πολὺ ἀμελής, χάνω. ἔνεκα ὁρθυμίας, ἀπορραθυμοῦ τετο = παραμελῶ τι ἔνεκα ὁρθυμίας. Περιφρ.: ὁρθυμός είμι, ὁρθύμως ἔχω. ως μτβτ. εἶναι τό: ὁρθυμία ἔξουσίαν παρασκενάζω, ὁρθυμίαν ἐμβάλλω τινά. Ἀντιθ. πονῶ. Σύνων. ἀμελῶ (ἰσχυρότερον διότι ὁρθυμῶ μὲν σημαίνει ἀποφεύγω τούς κόπους διὰ ψυχῆς ἐκλυσιν, ἀμελῶ δὲ καὶ δι- ἀλλους λόγους, ως λ. χ. ἐκ τῆς εἰς ἄλλο τι προσοχῆς ἢ καταφρονή- σεως πράγματός τινος); δλιγωρῶ, ὁρστανεύω. Ἀντιθ. ἐπιμελοῦμαι, πονῶ.

·Ραῖς· (ἐπὶ προσώπων : = ἀναλαμβάνω ἐκ νόσου) ἐπὶ νοσημάτων = γίνομαι ύποφερτός), μελ. ῥαῖσω, ἄιος. ἔρραΐσσα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ θεμ. ἔρα (ἔραν) (βλ. ἔραθμος, σημ.), ἐξ οὗ προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἔρρεοίς, σημ.). Συνων. ἀναρρώνυμας ('Αττικ.) καὶ ἀναρρώνυμι (μτγν.).

·Ραίνω (= ραντίζω, διασκορπίζω), μελ. ῥαῖνω, ἄιος. ἔρραΐτρα (καὶ Ιων. ἔρρηγνα). Μεσ. ἄιος. ἔρρανάμην (περι-), παθ. ἄιος. ἔρρηνθην, ποκ. ἔρραμαι καὶ ἔρραμαι, ἅπαντα ποιητ. καὶ μτγν. Παραγ. ῥαῖτήσ.

Σημ. Θεμ. ραν- (πρβλ. ἔραν-is = σταγών). Συνων. ῥαντίζω.

·Ραπίζω (= κτυπῶ μὲ βέργαν, κτυπῶ μὲ τὴν παλάμην εἰς τὸ μάγουλον), ἄιος. ἔρραπίσσα, παθ. ἄιος. ἔρραπίσθην, ποκ. ῥεράπισμα, (μτγν.). Παραγ. ῥάπισμα, ῥαπισμός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ῥαπίς -ίδος = φάβδος (βλ. ῥαπίζω, σημ.). Περιφρ. κατὰ ἡ ἐπὶ κόρερης τύπτω ἡ πατάσσω ἡ παλώ (κόρερη, ἀρχ. Ἀττ. κόρεση = δ κρόταφος, τὰ μηλίγγια). Συνων. κολαφίζω, (μτγν.).

·Ράπτω, ποιητ. (παρ') Ἀττ. πεζογρ. συρράπτω), (= ὁάπτω, κεντῶ, μηχανορραφῶ), μελ. -φάψω (ἀπορ-), αἱος. ἔρραμα, (Ἡροδ., ποιητ.), ἄιος. β' -ἔρραφον (συν-), (μτγν.). ποκ. ῥεράφαρα, (μτγν.), ὑπερο-. -ἔρραφήκειν, (μτγν.). Μεσ. φάπτομαι, (Ἡροδ.), παθ. μελ. φαρήσομαι, (συρ-), (μτγν.), μεσ. ἄιος. ἔρραφάμην, (ποιητ.), παθ. ἄιος. ἔρραφην, ποκ. ἔρραμμα, ὑπερο-. -ἔρραμμην (συν-), μτγν.). Παραγ. φαφεύς, φάπτης, φάψις, φαρή, φαφίς, φάμμα, φαπτός.

Σημ. Θεμ. σραφ-, φραφ-, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ. τ (βλ. σελ. 14, 3, α') καὶ τροπῆ τοῦ φ εἰς τὸ δμπνουν π, φάπτω. Ἀπορράπτω = δάπτω πάλιν, μτφρ. κλείω, συρράπτω = δάπτω δμοῦ.

·Ράττ(ας)ω (= κτυπῶ, καταρρόπτω, ωθῶ), μελ. -φάξω (συρ-), ἄιος. ἔρραξσα, μεσ. μελ. ώς παθ. -φάξομαι (καταρ-), (μτγν.), παθ. ἄιος. -ἔρραχθην(κατ-)μτγν)Παραγ. φάγδην = βιαίως, σφοδρῶς (ἐξ οὐ δαγδαῖος), φάκτος = τραχύς.

Σημ. Θεμ. Φραγ- (βλ. ἔργνυμι, σημ.), ἐξ οὗ ὁάγ-ι-ω, φάλασσαττω (βλ. σελ. 15, β', 2), λατιν. frang-o Συνράσσω = συγκρούομαι, καταράσσ(ττ)ω = θραύω, συντρίβω). Συνων.: ἔργνυμι, πατάσσω, πλήττω κ. ά.

·Ραψωδέω·—**·** (==είμαι φυψωδός, ἀπαγγέλλω τὰ ποιήματα ἀλλού τινός, μάλιστα τοῦ Ὁμήρου, φλυαρῶ), μελ. φαψωδήσω, ἄιος. -ἔρρα-

Σημ. Τὰ ἀπὸ φ- ἀρχόμενα ὄντα μετὰ τὴν συλλαβικὴν αξησιν διπλασιάζουσι τὸ φ (φέω -ἔρρεον, δάπτω -ἔρραπτων). "Ο διπλασιασμὸς οὗτος διφέλεται εἰς τὴν ἀφομοίωσιν τοῦ συμφώνου σ ἢ F, δπερ εἰχον ἀρχικῶς τὰ περισσότερα τῶν τοιούτων δημάτων. Διὰ τὴν αὐτὴν ώς ἀνωτέρω αἰτίαν θεωροῦνται ταῦτα καὶ κατὰ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ώς ἀρχόμενα ἀπὸ δύο συμφώνων καὶ κατὰ συνέπειαν ἀντὶ κανονικοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ λαμβάνουσιν ἐν ἀπλοῦν -ε- ήτοι συλλαβικὴν αξησιν. Τὰ ἡμίφωνα σ καὶ F φαίνονται ἀφωμοιωμένα μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ φε-: ἔργνυμι, θ. Φραγ- κατὰ μετάπτωσιν Φρωγ-, πρκ. ἔ-Φρωγα, ἔ-Φρωγμα, ἔ-ρρεωγα, ἔ-ρρηγμα. Κατ' ἀναλογίαν δὲ πρὸς τὰ ἀπὸ σε- ή F φ- ἀρχόμενα ὄντα διπλασιάσαν τὸ φ καὶ τὰ δλίγα ἀπὸ ἀπλοῦ φ ἀρχόμενα. Οὕτω ἐλέχθησαν πάντα δμοῖως. (Πρβλ. τοὺς μετὰ κανονικοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ἀπαντῶντας τύπους: ἔρραμμα, ἔρραβδωμένως, ἔε-ειφθαί, κ. ά.).

ψφδησα (ἀπ-), πρκ. ἐρραιψφδηκα. Παθ. φαιψφδοῦμαι. Παραγ. φαιψφδημα.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ φαιψφδὸς ([φάπτω, ἀσιθὴ = δοψηματολογῶν φδάς, δ ἀπαγγέλλων ποιηματα], ἔξ οὐ καὶ φαιψφδία). Θεμ. φαιψφδε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.), πρβλ. καὶ τὸ παρασύνθ.: τραγφδῶ, θεοπιψφδῶ, παρφδῶ, κ. ἄ.

'Ρέσω, βλ. ἐργάζομαι, σημ.

'Ρέπω (ἀμιτβτ. = κλίνω πρὸς τὰ κάτω, γέρνω· ἐπὶ πλάστιγγος ὑπερισχύω, συμπαθῶ πρὸς τι), πρτ. ἐρρεπον (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. φέψω, (^{τρ}Ηροδ., μτγν.), ἀσο. ἐρρεψα. Παραγ. φοπή, ἀντίρροπος, ἴσρροπος, ἀμφιρρεψής, ἀμφίρροπος, φόπαλον, φόπτρον = κτυπητήρι, φάπτις = φάβδος.

Σημ. Θεμ. Φερετ-, φεπ- (πρβλ. καλά-Φροψ, καλαψροψ=βουκολική φάβδος). Τὸ μιτβτ.: κάμω ρὰ κλίνῃ ἡ πλάστιγξ πρὸς τοῦτο ἡ ἐκεῖνο τὸ μέρος μόνον ἐν τοῖς συνθέτοις ἐπιφ(καταρρ)φέπω. Τὸ ταλαντοῦμαι ἀντιθ. τῷ λισσερροπά. Περιφρ.: φοπήν ποιῶ, φοπήν ἔχω· ως παθ. δοπή ἔστι.

'Ρέω (ρεῖς, φεῖ, φέομεν, φεῖτε κλπ.). (=φέω, τρέχω, χύνομαι, ἐπὶ υγρῶν καταρρεώ, καταστρέφομαι, φέπω πρὸς τι), πρτ. ἐρρεον (ἔρρεις, ἐρρει, ἐρρεόμεν κλπ.), μεσ. μελ. ως ἐνεργ. φένσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), δωρικ. φένσωμαι, καὶ μτγν. φένσω, παθ. μελ. β' ως ἐνεργ. -φένσομαι, (εἰσ-·), ἀσο. ἐρρευσα, (περι-·) (ἀπλοῦς, ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀσο. β' ως ἐνεργ. ἐρρύνη, πρκ. ἐρρύνχα, υπερσ. -ἐρρυνήκειν (συν-) καὶ -ἐρρυνήκας ἥν (συν-·), Παθ. γ' ἐνικ. πρτ. (περι)ερρεῖτο. Παραγ. φόνη, φόνη, φύαξ (λατιν. rivus), φεῦμα, φύμη, φύθμος, φύσις, φεῦθρον=φέῦμα, ἡ κοίτη τοῦ ποταμοῦ, φύτός=φέυστός, ύγρος· ως ούσ. τὸ φύτόν (=ποτήριον μὲ δῆν ἄκρον καθ' ὅ μικρὰ δπή). ἀπόρρυτος, ἐπίρρυτος, περίρρυτος, φένστός.

Σημ. Θεμ. φεF-, ἔξ οῦ φεF-, φέFω, φέω καὶ δισύλλαβον ισχυρὸν (κατὰ μετάπτωσιν ἐκ τοῦ φεF-φηγένη-). Περι τοῦ F μεταξὺ δύο φωνηέντων καὶ τῆς συναιρ. βλ. πλέω, σημ.). **'Ερρόντη** μετά διπλοῦ ερ, διότι ως βάσις ὑπόκειται τὸ 'Ισπετ. strevō' ἐκ τοῦ σφ δὲ τὸ ερ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐκ, κατά, διά, παρά, περί, κ. ἄ. **Καταρρεώ**=φέω πρὸς τὰ κάτω, πίπτω εἰς ἐρείπια, **ἀναρρεώ**=φέω πρὸς τὰς πηγάς, **ἀπορρεώ**=χύνομαι ἀπό τίνος, ἀποπίπτω. **'Ροῦς**, ἐπὶ θαλάσσης καὶ ποταμοῦ, φύαξ ἐπὶ μόνου τοῦ ποταμοῦ, φόνη, ἐπὶ δακρύων καὶ αἷματος.

'Ρήγνυμι, (ποιητ.) καὶ φηγνύω, (μτγν.), (δ ἐνεστ. παρ^ο 'Αττικ. πεζογ. πάντοτε ἐν συνθέσει) (=διαρρηγνύω, συντρίβω, σχίζω), πρτ. -ἐρρήγνυν καὶ -ἐρρήγνυν (κατ-·), μελ. φέξω, (ἀπλοῦς ποιητ., ^{τρ}Ηροδ.), ἀσο. ἐρρηξα, πρκ. -ἐρρηχα (δι-·), (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. φήγνυμαι, πρτ. φέρηγνύμην, μεσ. μελ. φέξομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. β' φάγήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀσο. α' -ἐρρηξάμην, παθ. ἀσο. α' ἐρρήχθην, (μτγн.), παθ. ἀσο. β' ἐρράγην, πρκ. β' ως παθ. ἥ μεσ. -ἐρρώγα (ἀπλοῦς ποιητ. καὶ μτγн.) (=έχω φέραγη) καὶ -ἐρρηγμαι, (ποιητ., ^{τρ}Ηροδ.). Παραγ. φήγμα, ἀπορρώξ=ἀποκεκομένος, κρημνώδης, ἀρρώξ=ἀσχιστος, μὴ φέσκαμ-μένος, φάχις, φάχια=ἄκτη ἀπότομος, φέξις, διάρρηξις, φήκτης), διαφέγκτης, φώξ, -γός=φήγμα, φνοιγμα, φωγμή, φωγμός, φαγή, φήκτος, φρογκτος.

Σημ. Θεμ. **Φεργ.**- (λατιν. frang-o), ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13,2) ἔργ-έρωγ- (πρβλ. καὶ **καταρράκτης**), 'Ο ἐνεστ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. -νν. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀνά, κατά, διά, ἀπό, περί. **Καταρράγνυμι**=συντρίβω, ἀναρρήγνυμι=ἀνασκάπτω, ἀνοίγω, διασπαράττω, ἀπορρήγνυμι=ἀνασκάπτω, ἀνοίγω, διασπαράττω, ἀπορρήγνυμι=ἀποκόπτω, σπάζω. **Διαρραγείης**!=σκάσε! Συνων. **κατάγνυμι**, ἔρσσω, θραύω, κ. ἄ.

Ριγόω - ὄ (=κρυώνω, τρέμω ἐκ τοῦ ψύχους), (ὅμιγῶ, ὄψει, φῶ, κλπ., ὑποτ. γ' ἐν. διγῆφ, εὐκτ. διγήφην, κλπ., μτγν., προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. ριγῶν, μτχ. διγῶν, -ῶντος), πρτ. ἐρρίγων, (ποιητ. καὶ μτγν.) μελ. ρίγώσω, ἀρρ. ἐρρίγωσα, (ἐν-), (ποιητ. καὶ μτγν.), πρκ. ἐρρίγωκα, (μτγν.). Παραγ. ρίγωσις, -ἐρρίγωσα (ἐν-), (ποιητ. καὶ μτγν.), πρκ. ἐρρίγωκα, (μτγν.). Παραγ. ρίγωσις.

Σημ. Θεμ. **ἔργωσ-**, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ j (βλ. σελ. 15, β' 4) **ἔργω-** καὶ ἀποβολῆ αὐτοῦ διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ **σ**, **ἔργωσ**, πρβλ. λατιν. frigo- 'Η περὶ τὴν συναίρεσιν ἀνωμαλία (**ἔργως**, ἀντὶ **ἔργοις**, **ἔργῳμεν**, ἀντὶ **ἔργοντεν**) εἰναι φαινομενική ἔξηγουμένη ἐκ τοῦ δρυχικοῦ χαρακτῆρος ω. Βλ. καὶ **ἴδρω**, σημ. 2. Ποιητ. τύπος **ἔργεω** ὡ=φοβούματι, φρίττω, ἀνατριχιάζω. **Ἐνεργῶ**=ριγῶ ἐν τινι.

Ριζέω - ὄ (=κάμνω νὰ διζοβολήσῃ τι, στερεώνω), πρτ. **ἐρρίζουν**, (κατ-), ἀρρ. **ἐρρίζωσα**, (ποιητ.). Μεσ. **ρίζουμαι** (=διζοβολῶ), πρτ. -**ἐρρίζουμην** (κατ-), παθ. ἀρρ. **ἐρριζώθην**, πρκ. **ἐρρίζωμαι**. Παραγ. **ρίζωτής**, **ρίζωμα**, **ρίζωτός**.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἔλιξα κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ῶ φωνηεντολήκτων (δηλῶ, δούλω, κτλ.).

Ρίπτω (i) καὶ **ριπτέω**, —ῶ πρτ. **ἐρριπτον** καὶ **ἐρριπτον**, μελ. **ρίψω**, ἀρρ. **ἐρριψα**, πρκ. **ἐρριψα**. Παθ. **ριπτομαι** καὶ **ριπτοῦμαι**, παθ. μελ. α' **ριφθήσομαι**, (ἀπορ-), (ποιητ.) καὶ β' **ριφθήσομαι**, (μτγν.), παθ. ἀρρ. α' **ἐρριφθην** καὶ β' **ἐρρίφην**, πρκ. **ἐρριψμαι**, ὑτερσ. **ἐρρίμην**, (μτγν.). Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν: **ριπτῶ** ἐμαυτόν. Παραγ. **ρίψις**, **ρίψασπις**, **ρίψοπλος**, **ριπή**, **ρίμμα**=τίναγμα, κίνησις: θαμιστ. **ριπιάζω**, ποιητ. καὶ μτγν., (=δίπτω συχνά, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ), **εὔριπος** (εῦ, **ριπή**) (=στενὸν θαλάσσης, πορθμός), **ριπτός**.

Σημ. Θεμ. **ἔριπ-**, (ἔξ οὖ καὶ **ἔρείπω**, **ἔρείπιον**) ἐκ τούτου, προσλήψει μὲν τοῦ προσφ. j **ἔριπj-ω**, **ἔριπτω**, προσλήψει δὲ τοῦ ε-, **ἔριπτέω**-ω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀνά, διά, ἐπί, μετά, κ. ᄏ. **Ἀναρρίπτω**=**ρίπτω**=**ρίπτω** ἀπλῶς. **Ριπτώ**=**ρίπτω** μετὰ σφοδρότητος. Συνων. **βάλλω**, **ἴημι**, (βλ. καὶ **ἴημι**, σημ., περὶ τῆς διαφορᾶς).

Ροφέω - ὄ (=ὅρθω, καταβροχθίζω, τρέφομαι διὰ ὅρφημάτων), μεσ. μελ. ως ἐνεργ. **ρίφησομαι**, (ποιητ.), ἀρρ. -**ἐρρόφησα**, (ἀπ-). Παθ. ἀρρ. **ἐρροφήθην**, (μτγν.). Παραγ. **ρόμμα**, **ρόφημα**, **ρόφησις**, **ροφητός**.

Σημ. Θεμ. **σερφ**, **ὅρφ-**, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ε, (βλ. σελ. 16, iβ), **ἔρφε-**. Πρβλ. λατιν. sorbeo. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, κατά. Τύποι μτγν. Ισοδύναμοι: **ὅρφάνω**, **ὅρφω**, (ἔξ οὖ **ὅρπτός**=**ροφητός**). Συνων. **ἀναπίνω** (μτγν.), **ἐκμυζῶ**, (ποιητ. καὶ μτγν.).

Ρυθμίζω (=φέρω εἰς ρύθμιμὸν χρόνου, διευθετῶ. κανονίζω), μελ. **ρυθμιῶ**, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀρρ. -**ἐρρούθμισα** (μετ-). Παθ. πρτ. **ἐρρυθμιζόμην**, (μετ-), παθ. ἀρρ. -**ἐρρούθμισθην** (μετ.), πρκ. **ἐρρούθμισμαι**, (ποιητ.). Παραγ. **ρυθμιστής**.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δυνθέος, (Ιων. δυσμός, ἐκ τοῦ δέω) προσλήψει τῆς καταλήξ. ἔξω κατ' ἀναλογίαν (Βλ. ἀθροίσω, σημ.). Ἀντιθ. ἀρχευθμῶ. Συνων.: διατάττω, εὐτερεπίζω.

Ρύνομαι (ῦ) (=λυτρώνω, σφῶ, πιστεύω, φυλάττω), ἀποθετ., μελ. ρύσσομαι, μεσ. ἀορ. ἐρρυσάμην, παθ. ἀορ. ἐρρύσθην, ἀπαντα ποιητ. καὶ μτγν. Παρό. Ἀττικ. πεζογρ. μόνον τὸ ἀπαρεμφ. τοῦ μελ. ρύσσεσθαι, (Θουκυδ. Ε', 63· ἡ γραφὴ ὅμως αὗτη ἀμφισβητεῖται). Παραγ. ρύσις=ἀπελευθέρωσις, ρύτηρο=1) ὁ σύρων, 2) ὁ ἵμας, κυρίως δὲ τὰ ἡνία τοῦ ἵππου: ἀπὸ δυτῆρος ἐλαύνειν=τρέχειν μὲν ἀφημένον τὸν χαλινόν, στὰ τέσσερα.

Σημ. Θεμ. δυ-. Τὸ δ. κατὰ μετάστασιν ἐκ τοῦ παλαιοῦ εἰς -μι τύπου (ρύμαι, ρύνομαι καὶ ρύνομαι). Τὸ παραγ. ρύσις διάφορον τοῦ ἐκ τοῦ δέω δύμωνύμου. Κυρία σημασία: σύρω πρὸς ἐμαυτόν, δηλ. σύρω ἔκτος κινδύνου, λυτρώνω.

Ρυπαίνω (=λερώνω, ύβριζω). Ἀπλοῦν (μτγν.) παρό. Ἀττικ. καταρρυπαίνω, καταρρυπανῶ. Παθ. ρυπαίνομαι, πρτ. ἐρρυπανόμην, παθ. ἀορ. ἐρρυπάνθην, (μτγν.). Παραγ. ρύπανσις.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἐκ τοῦ δύπος, (οδὸς πληθυντ. καὶ τὰ δύπα=λέρα, ἀκαθαρσία) κατὰ τὰ δ. διεισδύεται. Ἐκ τούτου καὶ τὸ ποιητ. καὶ μτγν. ρύπαντο=ῶ=ποιῶ τι ρύπαρὸν (πρβλ. ἐρευπωμένα εἴματα, Οδ. Ζ, 59).

Σημ. 2. Κατὰ τὸ Ὁμηρ. ἐρευπωμένος ἐλέχθη καὶ ὑεραντισμένος, ὁρεγητινωμένος, κ. ἄ. Περίφημον δὲ τὸ παρὰ Ζωσιμῷ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ ἐν βίῳ Δημοσθένους εἴκασι φέροντι ὑμῖν τὸ P καταρρεφτορευμένοντα.

Ρώννυμι καὶ ρώννυψ' ω, (μτγν.), (=δίδω ἰσχύν, ἐνδυναμώνω), μελ. -ρώσω (ἐπι-), (μτγν.), ἀορ. -ἔρρωσα (ἐπ-). Παθ. ρώννυμαι, (μτγν.), παθ. μελ. -ρωσθήσομαι (ἐπιρ-), παθ. ἀορ. καὶ ὥς μεσ. ἐρρώσθην, πρκ. ἐρρωμαι, ὑπερ. ἐρρώμην. Παραγ. ρώμη, (ἔξ οὖ ρωματέος), ρώσις, ἀνάρρωσις, ἐπίρρωσις, ἀρρωστος (ἔξ οὖ ἀρρωστῶ), ενρωστος.

Σημ. Τὸ δ. Ἰσως ἐκ τοῦ θεμ. τοῦ ποιητ. δώ-ομαι (=κινοῦμαι μεθ' δρμῆς), κατ' ἀναλογίαν τῶν (-ἴσ-νυμι, σβέσ-νυμι, σβέννυμι, ήτοι θέμι, ἀναλ. ρωσ-, -έξ οδὸς προσλήψει τοῦ προσφυμ. -τν (ρώσ-νυ-μι) ρώννυμι. Τὸ δ. κείται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ πρκ. μὲ σημασ. ἐνεστ. καὶ ὑπερσ. μὲ σημ. πρτ. (ἐρρωμαι= ἔχω δύναμιν, ἰσχύν). Συχνόν ἐν τῇ προστακτ. ἐρρωσο (=ἔχει ύγειαν, χαίρε, λατιν. vale), δι' οδὸς ἐτελείωνον τὰς ἐπιστολάς. Ἡ μτχ. ἐρρωμένος (=ρωματέος) ἔχει καὶ παραθετικά: ἐρρωμένεστερος, ἐρρωμενέστερος. Σύνθετον μέτα τῶν προθ. ἐπί, ἀνά. Ἀντι δώννυμι παρ. Ἀττικ. πεζογρ. αἱ περιφρ.: δώμην ἐμποιεῖ (παρέχω, ἐμβάλλω). Διμτβ. ἔχω δώμην παθητ.: δώμη γίγνεται τινε.

Σ

Σαίνω (κυρίως ἐπὶ κυνῶν=σειώ τὴν οὐράν, κολακεύω, θωπεύω καὶ μτφρ. φέρομαι κολακευτικῶς πρός τινα, παραπλανῶ), πρτ. ἔσαινον, ἀερ. ἔσηγνα (καὶ Δωρ. ἔσανα). Παθητ. σαίνομαι. Ἀπαντα ποιητ. καὶ ἐνίστε μτγν. (πρβλ. σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψει [πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α' ἐπιστ., γ', 3]=σειέσθαι, ταράττεσθαι). Παρό. Ἀττ. πεζογρ. μόνον ὁ ἐνεστῶς διασαίνω=σαίνω (ἐπιτεταμένον).

Σημ. Θεμ. σαγ-, ἔξ οδὸς προσλήψει τοῦ προσφυμ. j, σάν-j-ω καὶ ἐπενθέσει, σαίνω (βλ. εἰσαγ., σελ. 15, β'). Συνων. κολακεύω, θωπεύω.

Σαίρω (= 1) σύρω πρὸς τὰ δόπισω τὰ χείλη καὶ δεικνύω τοὺς δόδόντας, 2) σαρώνω), ποτ. ἔσαιρον, ἀρ. ἔσηρα, πρκ. μὲ σημασ. ἐνεστ. σέσηρα. Παραγ. σάρμα (=χάσμα, σκουπίδι), σάρον (=σάρωθρον, σκουπίδι), σεσηρότως.

Σημ. Θέμ. σαρ- ἔξι οὖ σάρ-յω, σαίρω.

Σαλπίζω (=δίδω σημεῖον διὰ τῆς σάλπιγγος), μελ. σαλπίσω καὶ σαλπίω, (μτγν.), ἀρ. ἔσαλπιγξα καὶ μτγν. ἔσαλπισα. Παθ. πρκ. σε-σάλπιγκται καὶ -σεσάλπισται (περι-), (μτγν.). Παραγ. σαλπιγκτής ἢ σαλ-πικτής, σάλπισμα ἢ σαλπισμός.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ σάλπιγξ (σαλπίνγ-γ-ω, σαλπίγγω, σαλπίζω). Οἱ μτγν. τύποι σαλπίσω, ἔσαλπισα κλπ. κατ' ἀναλογ. τῶν εἰς -ίζω δόδοντι κολκήτων (ἔλπιζω, ἔριζω κλπ.). Περιφρ. σημαίνω τῇ σάλπιγγι ἢ τῷ κέρατι.

Σατραπεύω (=εἴμαι σατράπης τινός, διοικῶ ὡς σατράπης), ποτ. ἔσατραπένον. Παραγ. σατραπεία.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ σατράπης (δύνματος ἀντιβασιλέως ἢ κυβερνήτου καὶ διοικητοῦ Περσικῆς ἐπαρχίας) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Περιφρ.: σατράπης εἰμι καὶ παθτ. σα-τράπης καθίσταμαι ὑπὲ τινος, σατράπης ἔκπεμπομαι· ὡς μτβτ. είναι τὸ σατράπην ποιῶ.

Σάττη(σσ)ω (κυρίως: ἐπιθέτω τὸ σάγμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ φορτίον, διπλίζω, ὑπεροπληρῶ, πιέζω, συνθλίβω), ποτ. ἔσαιτον, (ποιητ.), μελ. σάσω, (μτγν.), ἀρ. ἔσαξα. Μεσ. ἀρ. ἔσαξάμην, (μτγν.) (πρβλ. χρονοφ. σαξάμενος [=ὑπεροπληρώσας] πήρην), παθ. ἀρ. ἔσαχθην, (ποιητ.), παθ. πρκ. σέσαγμαι (=ἔχω κορεσθῆ), τετελ. μελ. σεσαγμένος ἔσομαι. Παραγ. σάγη ἢ σαγὴ (=1) σκεύη, ἔπιπλα, 2) σαμάρι, σάγος=χονδρός μανδύας, σάξις=παραγέμισμα, σάγμα, σαγήνη (ἔξ οὖ σαγηνέύω), σάκος, (τὸ) =ἀσκός, σακτός, ἄσακτος.

Σημ. Θέμ. τΡεκ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j. (βλ. σελ. 15 β-2) τΡεκ-ιώ, σάσσ(ττ)ω (πρβλ. τὸ νεοελλην. σαγ(λ)ίζω καὶ νεοελλην. σάγ-σομα=ἐπίστρωμα) Ἐπιεισάττω=ἐπιθέτω τὸ ἔφιππιον. Συνων. πίμπλημι.

Σαφηνίζω (=κάμνω τι σαφές, ἔξηγοῦμαι σαφῶς), ποτ. ἔσαφήνιζον, μελ. σαφηνιῶ, (ποιητ.), ἀρ. ἔσαφήνισα. Παθ. σαφηνίζομαι. Παραγ. σαφηνιστής, σαφηνισμός, σαφηνιστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ποιητ. σαφηνής (ἔξ οὖ καὶ σαφήνεια), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω. σημ.). (πρβλ. σαφήν-σάφα, σαφός). Διασαφηνίζω=ποιῶ τι σαφές, διευκρινῶ. Περιφρ.: ποιῶ τι σαφές, καθίστημι τι σαφές, παθ. σαφής γίγνομαι ἀμβτ. σαφής εἰμι. Συνων. ἔρμηνεύω, διασαφῶ.

Σβέννυμι καὶ ποιητ. καὶ μτγν. σβεννύω (=σβήνω ἐπὶ ὑγρῶν, κάμνω τι νὰ ἔχεινανθῆ, μτφρ. κατευνάζω), ποτ. ἔσβέννυον, (μτγν.), μελ. σβέσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀρ. ἔσβεσα. Παθ. -σβέννυμαι, ποτ. ἔσβεννύμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. -σβήσομαι, (ἀπο-), παθ. μελ. σβεσθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἔσβεσάμην, (μτγν.), παθ. ἀρ. α' ἔσβεσθην, ἐνεργ. ἀρ. β' ὡς παθ. -έσβην (ἀπ-), (ἀπλοῦς ποιητ.), ἐνεργ. πρκ. ὡς παθ. -έσβηκα (ἀπ-) (=ἔχω σβεσθῆ), ἐνεργ. ὑπερσ. ὡς παθ. -έσβήκειν (ἀπ-), παθ. πρκ. μτγν. ἔσβεσμαι. Παραγ. σβεστήρ, σβέσις, σβεστής, ἄσβεστος.

Σημ. Θεμ. σθεσ· (πρβλ. τὸ Ve-suv-ius, δηλ. ἁσθεστος) σθη· σθε·. 'Εκ τοῦ σθεσ· προσλήψει τοῦ προσφ. -νν (βλ. σελ. 16, 1α') = ἔνεστ. (σθέσ-νν-μι) σθέννυμι, κατ' ἀδφομοίωσιν τοῦ σ πρὸς τὸν τοῦ νν. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀπό, κατά. Συνων. ἀπέξειλείφω, διαγράφω — πραῦνω. 'Ως καθ. ἐξίτηλος γίγνομαι, μαρανομαι, κ. ἄ.

Παλαιότερος τύπος σθείννυμι. Κατά τὸ ἔσ-νν-μι, ἔννυμι, (σθέσ-νν-μι) σθέννυμι (ζάσ-νν-μι) ζάννυμι, ἐπλάσθησαν ἐν τοῖς μεθ' "Ομηρον καὶ Ἡσίοδον χρόνοις τὰ λοιπά εἰς -ννυμι δῆμ., οἶσαν ζώννυμι, κεράννυμι, σκε-δάννυμι, κλπ.

Σέβω (τι ἡ τινὰ = λατρεύω, τιμῶ, εὐλαβοῦμαι), πρτ. ἔσεβον, (ποιητ.), Συνηθέστερον τὸ μέσον σέβομαι (ἐπι τῆς αὐτῆς σημασίας), πρτ. ἔσεβόμην, παθ. μελ. β' σεβήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. ὅς μεσ. ἔσεφθην. Παραγ. σέβας (ἔξ οὐν τὰ ποιητ. καὶ μτγν. σεβάζομαι καὶ σεβίζω=λατρεύω, τιμῶ), σεμνὸς (ἐκ τοῦ σεβ-νός), σεπ-τὸς (ἐκ τοῦ σεβ-τός), εὐσεβὴς (ἔξ οὐν εὐ-σεβῶ=ζῶ ἡ φέρομαι εὐσεβῶς), δυσσεβῆς, ἀσεβῆς.

Σημ. Θεμ. σεβ·. 'Ως παθητ. τὸ σέβομαι (=μὲ σέβονται) είναι ποιητ. Συνων. αἴδοῦμαι.

Σείω (=σείω, κινῶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μτφρ. ταράττω, θορυβῶ), πρτ. ἔσειον, μελ. σείσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἔσεισα, ποκ. -σεσεικα, (ποιητ. καὶ μτγν.), Παθ. σείσομαι, μεσ. ἀποσείσομαι (=σείων ἀποβάλλω τι ἀπ' ἐμαυτοῦ), μεσ. ἀορ. ἔσεισάμην (τι) (ἀπ-), παθ. ἀορ. ἔσεισθην, ποκ. σεσεισμαι, (ποιητ.) Παραγ. σεισμός, σειστης, σεισις, σεισμα, σειστρον, σεισάχθεια, σειστός, διάσειστος.

Σημ. Θεμ. σεισ- (πρβλ. σει-σμός), ἔξ οῦ κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ μεταξὺ δύο φωνήντων σείω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: πρό, διά, κατά, κ. ἄ. Τὸ δ. καὶ ἀπροσώπως: σείει (πρβλ. νίφει, θει). Ἀνασείω (=ἐπισείω, ἀπειλῶ), διασείω (σείω βιαίως, μεθ' δρμῆς). Συνων. σαλεύω, κινῶ, κραδαίνω, πάλλω, κ. ἄ.

Σεμνῦνω (=ἐπαινῶ, μεγαλύνω), πρτ. ἔσεμνῦνον. Μεσ. σεμνῦ-νο-μαι (=προσποιοῦμαι σοβαρότητα, καμαρώνω) καὶ παθ. (=διατελῶ ἐν τιμῇ καὶ ὑπολήψει), πρτ. ἔσεμνυνόμην, μεσ. μελ. -σεμνυνοῦμαι (ἀπο-), (ποιητ.), μεσ. ἀορ. ἔσεμνυνάμην.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σεμνὸς (βλ. σέβω, παράγωγα) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ννω κατ' ἀναλογίαν (βλ. βαθύνω, σημ.). Ἀποσεμνύω=ἔξυμνω, μεγαλύνω. Παρ' Ἡρόδοτ. καὶ τοῖς μτγν. ἔτερος τύπος σεμνόω-ω. Περιφρ.: σεμνὸς γίγνομαι, παθ. σεμνός τι περιείθεται μοι. Ἀντὶ τοῦ σεμνύνομαι καὶ σεμνότητες χρῶμαι. Συνων. λαμπρύνω, μεγαλύνω, λαμπρύνομαι, ἀρρύνομαι, βρενθύνομαι, καλλωπίζομαι, μέγα φρονῶ.

Σεύω (=βάλλω εἰς κίνησιν, ἐρεθίζω, φυγαδεύω), ποιητικόν παρ· 'Αττικ. πεζογρ. ενρίσκη. ὁ λακωνικ. ἀορ. β' ἀπεσσούνα (=ἀπῆλθε, «πάσι», δὲν ὑπάρχει πλέον) Ξενοφ. Ἐλλην. 1, 1, 23) καὶ ὁ παθητ. ἀορ. α' ἔσύνθην.

Σημ. Αρχικ. Θεμ. σεF-, ἔξ οῦ μετά προσδιοριστικοῦ σ, σεύ-σω σεάω. 'Εκ τῆς αὐτῆς ἥιζης ξως καὶ τὸ σοθῶ, σεβερός, (=πτοητικός, βίαιος, ύπεροπτικός).

Σέσηρα, βλ. σαίρω.

Σηκάζω [=ἐγκλείω εἰς εἰς μάνδραν]· μόνον ὁ παθητ. ἀορ. ἐσηκάσθη.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ σηκός (=μάνδρα, μέρος περίφρακτον) προσλήψει τῆς καταλήξεως -άξω κατ' ἀνάλογίαν τοῦ ἀγοράζω, δοξάζω κτλ., (βλ. ἀγοράζω, σημ.).

Σημαίνω (=δεικνύω διά τινος σημείου, φανερώνω, σφραγίζω· ἐν πολέμῳ: δίδω τὸ σημεῖον τῆς προσβολῆς), πρτ. ἐσήμαινον, μελ. σημανῶ, ἀορ. ἐσήμηγα καὶ μτγν. ἐσήματα, πρκ. σεσήμαγκα, (μτγν.). Παθ. σημαίνομαι (καὶ μεσ. παρ' Ἀττικ. πεζογρ. σύνθ.), μεσ. πρτ. -ἐσημαίνόμην, μεσ. μελ. σημανοῦμαι (παρὰ μτγν. καὶ ὡς παθ.), παθ. μελ. σημανθήσομαι, (μτγν.) μεσ. ἀορ. ἐσημηνάμην, παθ. ἀορ. ἐσημάνθην, πρκ. σεσήμασμαι. Παραγ. σημάντωρ, (-τήρ), σήμαντος, σημασία, σήμαντρον, σημαντός, ἀσήμαντος.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ σῆμα = σημεῖον, γνώρισμα, προσλήψει τῆς καταλήξ -άινω κατ' ἀνάλογίαν πρὸς τὰ πρωτόθετα εἰς -άινω (φαίνω, μαίνω κτλ.). Θεμ. ἀναλογ. (σημάν-τ-ω) σημαίνω = ἐμβαίνω, σημαίνω, ἐνσημαίνομαι = ποιῶ τι φανερόν τινι, ἐντυπώνω τι εἰς τι, ἐπισημαίνω = ἀφήνω σημεῖον (ἐπὶ νόσου), δίδω σημεῖον, ἐπισημαίνομαι = βάλλω τὸ δῦνομά μου καὶ τὸ σημεῖον μου εἰς τι (ὡς σημεῖον ἐγκρίσεως), ἀποσημαίνομαι = δημεύω, κατασημαίνομαι = σφραγίζω, παρασημαίνομαι = παραχαράττω. Συνων. δηλῶ, ἐπισφραγίζομαι, δείκνυμι, κ. θ.

Σήπω (μτβτ. = ἐπιφέρω σῆψιν, σαπίζω τι, καταστρέφω τι), μελ. σήψω, (ποιητ.), ἀορ. ἐσήψω (δι-), (μτγν.). Σύνηθες ἐν τῷ παθητ. -σήπομαι (=σαπίζω, ἀποσυντίθεμαι), παθ. μελ. β' -σαπήσομαι (κατα-), παθ. ἀορ. α' ἐσήρθην, (μτγν.), παθ. ἀορ. β' ἐσάπηη, ἐνεργ. πρκ. β' ὡς παθ. μὲ σημ. ἐνεστ. -σέσηρη (ἀπο-), (ἀπλοῦς ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. πρκ. μτγν. σέσημομαι. Παραγ. σήψις, σηπεδὼν = σήψις, σαπίλα, -σαθρός, σαπρός, σηπτός, ἀσηπτός.

Σημ. Θεμ. σηπ- καὶ κατὰ μετάπτ. (βλ. σελ. 13,2) σαπ-. **Κατασήπω** = κάμνω τι τὰ σαπίσῃ. Τὸ ρήμ. σαπρός λέγεται ἐπὶ τῶν σεσηπότων καὶ διαδιδόντων κακὴν δύσην, τὸ δὲ σαθρός ἐπὶ τῶν πεπαλαιωμένων καὶ ἐφθαρμένων (ἐσθήτων ἀγγείων, κτλ.).

Σιγάζω, βλ. σιγῶ, σημ.

Σιγάω-ῶ (ἀμιτβτ.) (= εἴμαι σιωπηλὸς ἢ ἥσυχος), πρτ. ἐσίγων, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. σιγήσομαι καὶ ποιητ. καὶ μτγν. σιγήσω, ἀορ. ἐσίγησα, πρκ. σεσίγηκα. Παθ. σιγῶμαι, παθ. μελ. σιγηθήσομαι, παθ. ἀορ. ἐσιγήθην, πρκ. σεσίγημαι, τετελ. μελ. σεσιγήσομαι.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ σιγή, ἔξ οὖ καὶ σιγηλὸς καὶ τὸ μτβτ. σιγάζω = εἰνά = ἐπιβάλλω σιγήν εἰς τινά (τούτου μόνον ὁ ἐνεστώς). 'Υποσιγῶ = σιγῶ, καθ' ὅν χρόνον γίνεται τι, κατασιγῶ = σιωπῶ ἐντελῶς.' Αντὶ τοῦ παθ. λέγεται καὶ σιγή γίγνεται ἢ δέται. Τὸ συνων. σιωπῶ διαφέρει τοῦ σιγῶ, καθ' ὅσον τὸ σιγῶ ἔχει καθολικωτέραν ἔννοιαν. 'Αντιθ. φθέγγομαι, λαλῶ, 'Αλλο συνων. εὐφημῶ.

Σιδηρόω-ῶ (= ἐπικαλύπτω διὰ σιδήρου), (μτγν.), ἀορ. ἐσιδηρήσωσα. Παθ. ὑπερδσ. γ' ἐνικ. ἐσεσιδήρωτο (ἐπὶ μέγα καὶ τοῦ ἄλλου ξύλου = εἰχεν ἐπιτεθῆ σίδηρος καὶ εἰς μέγα μέρος τοῦ ἐπιλοίπου ξύλου). Παραγ. σιδήρωσις, σιδήρωμα, σιδηρωτός

Σημ. Τὸ δέ τοῦ σίδηρος, ἔξι οὖθας αὐτὸν συνθετικοῦ καὶ τὸ παρασύνθιθον φέρω σιδηρον, δίπλα, ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἐν τῷ πρ. καὶ τὸ ἀπαρ. τοῦ μεσ. ἐνεστ. σιδηροφορεῖσθαι (= ἔχειν μεθ' ἑαυτοῦ σιδηρὰ δίπλα).

Σιδηροφερῶ, βλ. σιδηρῶ, σημ.

Σιμόω—ῶ (= κάμνω σιμήν, «ζαρώνω» τὴν ρῆνά μου καὶ μιφρό, μέμφομαι), ἀρρ. -εσίμωσα, μεσ. πρόκ. σεσίμωμαι, (μτγν.) (σεσιμωμένοι πόδες = πόδες κεκυρωμένοι). Παραγ. σίμωμα = πᾶν πρᾶγμα κεκυρωμένον ἢ ἀνεστραμμένον.

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ ἐπιθ. σιμὸς (= δέ ἔχων τὴν ρῆνα πεπλατυσμένην, [ἀντιθ. γεννότι], καὶ μιφρ. κεκλιμένος πρὸς τὰ ἄνω ὡς τὸ κυρτὸν μέρος λόφου), ἔξι οὖθας, Σιμός (δηλ. Πλακομύτης), Σιμίας, Ἀποσιμῶ (τὰς ναῦς) = στρέφω αὐτὰς ἐκτὸς τῆς γραμμῆς, ἐπισιμῶ = κάμπτω.

Σίνωμαι (= βλάπτω), ἀποιθετ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρότ. ἐσινόμην, μεσ. μελ. σινήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρρ. -εσινάμην, (Ἡροδ.). Παραγ. σίντης, -ου, (= ὁ σπαραττών, [ἐπιθ. λεόντων καὶ λύκων], ὁ κακούργος), σίνις, -ίδος, (= ὁ βλάπτων, ὁ ερημώνων) ὡς κύρ. δύνομα Σίνις (διαβόητος ληστῆς ἐν τῷ Ἰσθμῷ τῆς Κορίνθου καλούμενος Πιτυοκάμπτης), ἀσινής = ἀβλαβής.

Σημ. Τὸ δέ ἐκ τοῦ σίνος (= βλάβη, φθορά). Τὸ ἐνεργ. σίνω, μτγν. ὡς καὶ τὸ σινόω—ῶ. Ἀντιθ. ὠφελῶ. Συνων. λεηλατῶ, ληστεύω, φθείρω, λυμαίνομαι.

Σιτέω—ῶ (= τρέψω), ποιητ., (παρ' Ἀττικ. πεζογρ. σύνθ.), πρότ. -εσίτου, (συν-), ἀρρ. -εσίτησα, πρόκ. -σεσίτηκα (συσ-). Μεσ. σιτέομαι-οῦμαι (= τρώγω) ὡς ἀποιθετ. πρότ. ἐσιτούμην, μεσ. μελ. σιτήσομαι, παθ. ἀρρ. ἐσιτήθην, (μτγν.). Παραγ. σίτησις.

Σημ. 1. Τὸ δέ ἐκ τοῦ σῖτος (= σῖτος, ἀλλὰ καὶ σῖτος καὶ πᾶσα τροφὴ), ἔξι οὖθας σιτεύω (= τρέφω, παχύνω) καὶ σιτίζω (= τρέφω). Ἐκ τοῦ σῖτος ὡς αὐτὸν καὶ τὰ παρασύνθ. σιτηγῶ (= φέρω σῖτον), σιτοδοτῶ (= δίδω σῖτον), σιτοποιῶ (= παρασκευάζω τροφὴν τινί τὸ μέσον σιτοποιῶμαι = παρασκευάζω ἐμαυτῷ τροφήν, μελ. σιτοποιήσομαι). Τὸ ἐπισιτίζομαι εἶναι ἀποθετ. καὶ σημαίνει λαμβάνω τὰ ἐφόδια. Ἀντὶ τοῦ σιτοῦμαι λέγεται καὶ σίτου ἄπτομαι.

Σημ. 2. Τὸ σιτηγῶ, δημαλὸν ἀνευ ἐνεργ. ὑπερσ. Τοῦ σιτεύω εὑχρηστὸν παρ' Ἀττικ. μόνον τὸ δίπλ. ἐπιθ. σιτευτός, τοῦ δὲ σιτίζω ἀπαντᾷ μόνον δὲ ἀρρ. ἐσίτισα.

Σιτεύω, σιτηγῶ, σιτίζω, βλ. σιτῶ, σημ. 1 καὶ 2.

Σιωπάω—ῶ, πρότ. ἐσιώπων, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. σιωπήσομαι καὶ μτγν. σιωπήσω, ἀρρ. ἐσιώπησα, πρόκ. σεσιώπηκα. Παθ. σιωπᾶμαι, παθ. μελ. σιωπηθήσομαι, μεσ. ἀρρ. ἐσιωπησάμην (κατ-), (ἀπλοῦν μτγν.). Πρόβλ. τὰ πλήθη σιωπησάμενος (= ἐπιβαλὼν σιγὴν εἰς τὰ πλήθη), παθ. ἀρρ. ἐσιωπήθην, πρόκ. σεσιώπημαι, (μτγν.). Παραγ. σιώπησις, ἀποσιώπησις, σιωπητέον, κατασιωπητέον.

Σημ. Τὸ δέ τοῦ σιωπῆτη (= ἔξι οὖθας σιωπηλός). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: κατά, ὑπό, ἀπό. Υποσιωπῶ=παρέρχομαι τὶ ἐν σιωπῇ, τηρῶ σιωπήν. Περιφρ. σιωπῆ διάγω ἢ κάθημαι, σιωπὴν ποιῶμαι. Ως μετβ. σιωπὴν ποιῶ καὶ παθ. σιωπὴ γίγνεται ἢ ἐστι. Ἀντιθ. λαλῶ, φθέγγομαι καὶ ἐπὶ μελισσῶν βομβῶ. Συνων. σιγῶ (βλ. λεξ. σημ.).

Σκάπτω, πρτ. ἐσκαπτον, μελ. σκάψω, ἀρρ. ἐσκάψα (κατ-) πρκ. ἐσκάψα (κατ-) Παθ. σκάπτομαι, πρτ. ἐσκαπτόμην (κατ-), παθ. μελ. β' σκαφήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀρρ. β'-ἐσκάψῃ (κατ-), πρκ. ἐσκάψμαι. Ηαραγ. σκαφεύς, ἔξ οῦ σκαφεῖον, σκαπάνη, ἔξ οῦ σκαπανεύς, σκέπαρνον, σκαφή, κατασκαφή, σκάψη—πρόγμα κοῖλον ἐκ σκαφῆς, σκάφος, σκάπτος=τάφος ή τάφος, σκάμμα, σκαπτός, σκαπτέον.

Σημ. Θεμ. σκάπτ-, ἔξ οὗ προσλ. τοῦ προσφημ. -τ (βλ.-σελ. 14,3,α') σκάπτ-τ-ω. 'Ἐν τῷ ἐνεργ. πρκ. καὶ τισι παραγώγοις δ χαρακτήρ πδασύνεται (ἔ-σκαφ-α). 'Η μτχ. τοῦ παθ. πρκ. 'τά ἐσκαμένα' ἐσήμαινε τὴν ἐσκαμένην γραμμήν, ήτις ἔχρησίμευεν ὡς δριόν διὰ τοὺς ἀγωνιζομένους τὸ πένταθλον. 'Ἐκ τούτου μτφρ. 'ὑπὲρ τὰ ἐσκαμένα ἀλλεσθαῖν = ύπερ τὰ κανονικά δρια. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀπό, διά, κατα. 'Ἀποσκάπτω=1) σκάπτω τάφρον, 2) σκάπτω πολύ, διασκάπτω=σκάπτων διανοίγω, καταστρέφω. Συνων. δρύττω.

Σκαρδαμύσσεται(ττ)ω (=ἀνοιγοκλείω συχνὰ τοὺς δφθαλμούς, κατ' ἀντίθεσιν προς τὸ ἀπλανές βλέμμα), μελ. σκαρδαμύξω, (ποιητ.), ἀρρ. ἐσκαρδάμυξα. Ηαραγ. σκαρδαμυκής (ἔξ οὗ τὸ τῆς αὐτῆς σημασ. μτγν. φ. σκαρδαμυκτῶ), ἀσκαρδάμανυκτος (ἔξ οὗ ἀσκαρδαμυκτῶ=βλέπω ἀτενῶς), ἀσκαρδαμυκτὶ=ἀτενῶς.

Σημ Τὸ φ. εἰναι κατά τινας παρασύνθ. ἐκ τοῦ σκαίρω (=πηδῶ, σκιρτῶ) καὶ μύω (κατά δὲ τὸ Μ. 'Ετυμ., ἐπειδὴ λέγεται καὶ καρδαμύττω, ἐκ τοῦ καρδάμουν, «δ ἔαν τις προσενέγκηται συνεχῶς τὰ βλέφαρα μύσια» ἢ παρὰ τὸ «κόρας μύειν» κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἔξ ούρανικολήκτου θέματος εἰς -σσω ή -ττω (φυλάσσο[ττ]ω κλπ.). Συνων. βλεφαρίζω (μτγν.).

Σκεδάννυμι καὶ μτγν. σκεδάσω—ῶ, (παρ² 'Αττικ. πεζογρ. πάντοτε σύνθ. δια-) (=σκορπίζω), πρτ. ἐσκεδάννυον ή ἐσκεδάννυν (κατ-), μελ. σκεδῶ καὶ σκεδάσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀρρ. -ἐσκέδασσα. Μεσ. καὶ παθ. σκενδάννυμαι, πρτ. ἐσκεδαρνύμην, παθ. μελ. σκεδασθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρρ. α' -ἐσκεδισάμην (τι), παθ. ἀρρ. ώς μεσ. ἐσκεδάσθην, (=ἐσκέδασσα ἐμαυτόν), πρκ. ἐσκέδασμαι, ύπερσ. -ἐσκεδάσμην (δι-'). Ηαραγ. σκεδαστής, σκέδασις, σκεδασμός, σκεδαστός.

Σημ. Θεμ. σκεδασ-, ἔξ οὗ κατ' ἀναλογίαν τοῦ (ἔ-σ-ν-μι) ἔννυμι (σβέσ-νυ-μι) σβέννυμι (σκεδάσνυμι) σκεδαννυμι. 'Ισοδύναμος τύπος τὸ σκίδηνης ἐν χρήσει ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ παθητ. σκίδηναι ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ώς σύνθετον διασκίδηναι. Μτγν. τύπος ἐκτὸς τοῦ σκεδῶ τὸ σκεδάζω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. διά, ἀπό, κατά. 'Ἀποσκεδάννυμι=διασκορπίζω, κατασκεδάννυμι φήμην = ἔξαπλῶ φήμην ἐναντίον τινός. 'Αντιθ. ἀθροίζω, (συν)αλίζω. Συνων. διασπείρω, διαρρίπτω.

Σκεπάζω (=καλύπτω, στεγάζω), μελ. σκεπάσω, (μτγν.), ἀρρ. ἐσκέπασσα. Μεσ. ἀρρ. α' -ἐσκεπασάμην, (μτγν.), πρκ. ἐσκέπασμαι. Ηαραγ. σκέπασμα, σκεπαστής, σκέπας, σκέπανον, σκέπαστρον, σκεπαστός, εὐσκέπαστος.

Σημ. Τὸ φ. ἔκ τοῦ σκέπη (ποιητ. σκέπας) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω (βλ. λεξ. σημ.). Σκεπάω—ῶ, ποιητ., σκέπω, μτγν. Περιφρ.: σκέπη παρέχω. Συνων. καλύπτω, στεγάζω, προφυλάττω.

Σκέπτομαι (=βλέπω δλόγυρα, παρατηρῶ, προνοῶ, σχεδιάζω), ('Ιων. ποιητ. καὶ μτγν.), πρτ. ἐσκεπτόμην, ('Ιων., ποιητ. καὶ μτγν.), (ἄντ' αὐτῶν παρ² 'Αττικ. πεζογρ. ή περιφρ. σκέψιν ποιοῦμαι ή σκοπῶ

καὶ σκοποῦμαι), μεσ. μελ. σκέψομαι, παθητ. μελ. β' -σκεπήσομαι (έπι-), (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐσκεψάμην, παθ. ἀορ. α' ἐσκέψθην, (μτγν.), καὶ β' ἐσκέπην, (μτγν.), πρκ. μετ' ἐνεργ. καὶ παθ. διαθ. ἐσκεμμαῖ, ὑπερσ. -ἐσκέμμην, (προ-, προύσκεπτο), τετελ. μελ. μετὰ παθ. σημασ. ἐσκέψομαι. Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: ἐπισκέψασθαι ἔαντὸν καὶ ἐπισκοπῶ ἐμαυτόν. Παραγ. σκέψις, ἀσκεπτος, ἀπερίσκεπτος, σκεπτέος, -ον, ἐπισκεπτέος, -ον, διασκεπτέον.

Σημ. Θεμ. σκεπ-. διὰ μεταθέσεως ἐκ ὅιζ. * spek- (πρβλ. λατιν. specio), εξ οὗ προσλήψει τοῦ -τ, (βλ. σελ. 14, 3, α') σκέπ-τ-οματ. Βλ. σκοπῶ.

Σκευαγωγῶ, βλ. σκευοφορῶ, σημ. *

Σκευάζω (=παρασκευάζω, ἔτοιμάζω, στολίζω), πρτ. ἐσκευάζον, μελ. σκευάσω, ἀορ. ἐσκευᾶσσα, πρκ. ἐσκευάκα. Μεσ. καὶ παθ. σκευάζομαι, πρτ. ἐσκευάζόμην, παθ. μελ. σκευασθήσομαι, μεσ. ἀορ. -ἐσκευασμῆνη, παθ. ἀορ. -ἐσκευάσθην, πρκ. ἐσκευάσμαι, ὑπερσ. -ἐσκευάσμην καὶ ἐσκευασμένος ἥν. Παραγ. σκευασία, σκευαστής, σκεύασις, σκεύασμα, σκευαστός, δισκευάστος, συσκευαστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σκευὴ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω (βλ. λεξ. σημ.). Ἡ δίζα σκυ- καὶ ἐν τοῖς σκεῦος, σκῦτος=δέρμα, λατιν. scutum=ἀσπίς, ἐπι-σκύν-τος=δέρμα τοῦ μετώπου περὶ τὰς δόρυς. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἐπί, σύν, κατά, κ. ἄ. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. τὸ ἀντι-σκευάζομαι (=μὲν σκεύη διακοσμῶ ἀμοιβαίως τι). Τὸ δισκευάζομαι=προμηθεύομαι, δισκέτω καὶ τὸ ἐνσκευάζομαι (=μεταμφιέννυμι, ὁπλίζομαι) εἶναι ἀποθ. (Διασκευάζω, μτγν., ἐνσκευάζω, ποιητ. καὶ μτγν.). Βλ. καὶ παρασκευάζω.

Σκευοφορέω-ῶ (=φέρω σκεύη ἢ ἀποσκευάς), μελ. σκευοφορήσω. Μεσ. σκευοφορῶμαι (καμῆλοις=ἔχω καμῆλους πρὸς μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν μον).

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ σκευοφόρος (σκεῦος, φέρω). Θεμ. σκευοφορε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. σκεύη φέρω, σκευοφόρος εἰμί. Τὸ παρασύνθ. σκευαγωγῶ (=συνάγω καὶ μεταφέρω τὰ σκεύη), παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ δορ. ἐσκευαγώγησα.

Σκευωρῶ (μτγν.): παρ' Ἀττικ. πεζογρ. διασκευωρῶ (=διευθετῶ, εὐπρεπίζω). Μεσ. σκευωροῦμαί τι (=φροντίζω διὰ τὰ σκεύη, ἐπιθεωρῶ, ἀπατῶ, ἐνεργῶ πανούργως), πρτ. ἐσκευωρούμην (συν-), μεσ. ἀορ. ἐσκευωρησάμην, πρκ. μεσ. καὶ παθ. ἐσκευωρήμαι. Παραγ. σκευωρόμα, σκευωρία.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ὑπονοούμένου ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μτγν. τύπου σκευωρός (σκεύη [ἄρρεν = φροντίς] = σκευοφύλαξ). Θεμ. σκευωρε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).

Σκηνόω-ῶ (=στήνω σκηνάς, στρατοπεδεύω, διαμένω κάπου), πρτ. ἐσκήνουν, μελ. σκηνώσω, ἀορ. ἐσκήνωσσα, πρκ. ἐσκήνωκα (κατ-). Μεσ. σκηνοῦμαι, μεσ. ἀορ. ἐσκηνωσάμην, πρκ. -ἐσκήνωμαι, ὑπερσ. ἐσκηνώμην. Παραγ. σκηνωσίς, σκηνωμά, σκηνωτής, σκηνωτής, σκηνωτός, διασκηνωτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. καὶ μτγν. σκῆνος, τό, (=σκηνή, καλύβη, τὸ σῶμα [ώς κατοικητήριον τῆς ψυχῆς]). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: τόν, διά, κατά, κ. ἄ. Τὸ δ. δέν εἶναι ἀρκούντως διηγκρινημένον. διότι

φέρονται τύποι καὶ ἔξ αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν σκηνών· καὶ σκηνά··, (πρβλ. δ μελ. σκηνήσω κλπ.) τὰ ἀποία παράγονται ἐκ τοῦ σκηνῆς. Ή κυρία διαφορὰ μεταξὺ τοῦ σκηνέω, (ἡ -ώ) (πρβλ. τὰ παραγ. σκήνημα, σκήνωμα, σκηνήτης ἡ σκηνίτης) καὶ τοῦ σκηνῶν εἶναι διτὶ τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει εἶμαι ἐν σκηνᾷ, εἶμαι ἐστρατοπεδεύμένος, τὸ δὲ δεύτερον! στήνω σκηνάς, στρατοπεδεύομαι. Συσκηνέω·=δισμένω ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ μετ' ἄλλου: δμοσκηνέω=διαμένω δμοῦ, διατιθῶμαι δμοῦ, διασκηνέω = 1) κατασκηνῶ 2) κατατείπω τὴν σκηνήν, ἀποσκηνώ·=κατοικῶ μακράν τινος. Περιφρ. κατὰ σκηνάς εἶμι, σύσκηνός εἶμι.

Σκήπτω (=στρεῖχω, προβάλλω πρὸς ὑπεράσπισιν, ἐκσφενδονίζω καὶ ὡς ἀμτβτ.=πίπτω βαρέως), ποιητ. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. σύνθ. ἐπισκήπτω (ὅπερ ὡς μτβτ.=κάμνω τι νὰ πέσῃ ἐπί τινος, ἐξορκίζω τινὰ νὰ πράξῃ τι), πρτ. ἐπέσκηπτον (καὶ κατ.), μελ. ἐπισκήψω, ἀρο. ἐπέσκηψα, (ἐγκατ-, ἀπ-), πρκ. ἐπέσκηψα, (μτγν.). Μεσ. σκήπτομαι (=στηρίζομαι, προβάλλω πρὸς δικαιολογίαν, συνηγορῶ), πρτ. ἐσκηπτόμην, μεσ. μελ. σκήψομαι, μεσ. ἀρο. ἐσκηψάμην, παθ. ἀρο. -ἐσκηψθην (ἐπ-), πρκ. -εσκημμαί (ἐπ-). Παραγ. σκήψις=πρόφασις δικαιολογία, σκηπτὸς=κεραυνός, σκηπτρον, σκηπτοῦχος, σκηπάνη, σκηπάνιον=βακτηρία, σκηπτρον.

Σημ. Θεμ. σκηπ-, (πρβλ. λστιν. scip-io, -ōpis=σκίπων, σκῆπτρον), ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφ. τι (βλ. σελ. 14, 3. α') σκήπ-τ-ω. Ἐπισκήπτω (ώς δικαν. δρος)=καταγγέλλω τινὰ ἐπὶ ψευδομαρτυρίᾳ, κατασκήπτω=έφορμῶ, ἐπιπίτω, ἀποσκήπτω (ώς ἀμτβτ.)=πίπτω αἰφνιδίως, ἐνσκήπτω, ἐγκατασκήπτω=έμπιπτω, ἐνσκήπτω (ἐπὶ κεραυνοῦ, νόσου). Τὸ ἐνσκήπτω ἀπαντᾷ παρ' Ἡροδ. καὶ μτγν.

'Εκ τοῦ μεταπτωτικῶς ἔξησθενημένου θεμ. σκηπ- τὸ σκίπων ἢ σκήπτω (=βακτηρία), σκίμπους (=διπλωτὸ σκαμνί, κλινη μικρά), σκίμπιομαι (ποιητ.)=έμπηγομαι, καρφώνομαι.

Σκιαγραφῶ, βλ. σκιάζω, σημ.

Σκιάζω (=ἐπιτκιάζω, ἐπισκοτίζω), ἀρο. ἐσκίασα (κατ-) (ἀπλοῦς μτγν.). Παθητ. σκιάζομαι (ἀπο-), παθ. ἀρο. ἐσκιάσθην (συν-), πρκ. ἐσκίασμα (ἐπ-), (μτγν.). Παραγ. σκιαστής, σκιασμός, σκιάσμα.

Σημ. 1. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σκιᾶ (πρβλ. καὶ τὸν ποιητ. καὶ μτγν. τύπον σκιά··-ώ) προσλήψει τῆς παραγωγ. καταλήξ-·ζω (βλ. ἀγοράζω, σημ.). Ἀποσκιάζω=έπιπρρίπτω σκιάν. Περιφρ. σκιάν παρέχω τινί.

Σημ. 2. Τὸ ἐκ τοῦ σκιαγράφους παρασύνθ. σκιαγραφῶ (=ζωγραφῶ μὲ ἀποχρώσεις φωτὸς καὶ σκιᾶς, ζωγραφῶ λιχνογραφικῶς) παρ' Ἀττ. πεζογρ. ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ πρκ. ἐσκιαγράφημα. Ἀλλα παρασύνθ. : σκιαμαχῶ, σκιατραφῶ (=ἀνατρέφομαι ἐν σκιᾷ καὶ τρυφῆλῶ).

Σκοπέω·· (=βλέπω πρὸς τι πρᾶγμα, παρατηρῶ, ἐξετάζω, προσέχω, σκέπτομαι), πρτ. ἐσκόπουν, μελ. σκοπήσω, (μτγν.), ἀρο. ἐσκόπησα, (μτγν.). Μεσ. σκοποῦμαι (μὲ σημασίαν τὴν αὐτήν), πρτ. ἐσκοπούμην, μελ. σκέψομαι, μεσ. ἀρο. ἐσκεψάμην καὶ ἐσκοπησάμην (περι-), (μτγν.), πρκ. μετ' ἐνεργ. καὶ παθ. διαθ. ἐσκεμμαί καὶ μτγν. -ἐσκόπημαί (προαν-), ὑπερσ. μετ' ἐνεργ. καὶ παθ. διαθ. ἐσκέμμην, τετελ. μελ. μὲ παθ. σημ. ἐσκέψομαι. Παραγ. σκοπός, σκοπή=1) πύργος πρὸς κατόπτευσιν, 2) προσοχή, σκῶψ=μικρὰ γλαῦξ, (ἴσως καὶ σκόπελος ἀρχικὴ σημασία ἡ τῆς σκοπιᾶς), σκόπησις, σκοπητέον, (βλ. καὶ σκέπτομαι)

Σημ. Θεμ. σκεπ- (τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ τῆς αὐτῆς σημ. λατιν. spec-io κατὰ μετάθεσιν), ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) σκοπ-. προσ- λήψει δὲ τοῦ ε-, (βλ. σελ. 16, 1β'), σκοπεώ-ῶ. Παρὰ τοῖς Ἀττικ. πεζογρ. οἱ λοιποὶ πλὴν τοῦ ἐνεστ. καὶ πρ. χρόνοι ἐκ τοῦ σκέπτομαι. Εὑρίσκεται καὶ ὡς παθητ. (πρβλ.: σκοπῶν καὶ σκοπούμενος=ἔξετάζων καὶ ἔξετάζενος. Πλ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσεων πρό, ἐπί, διά, ἀνά, κ.ἄ. πᾶ, σκοποῦμαι εἰς μερικήν, τὴν καθ' ἔκαστα ἔξετασιν τὰ σκοπά. Ἀλλὰ συνών.: βουλεύομαι, ἀθρέω-ῶ.

Σκοτάζει (=σκοτεινάζει), (μτγν.). Παρὰ τοῖς Ἀττικ. πεζογρ. πάντοτε σύνθετον καὶ ἀπροσώπως: συσκοτάζει, πρ. συνεσκόταζε, ἀορ. συνεσκότασε. Παραγ. συσκοτασμός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σκότος, δ, τό, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀγοράζω (βλ. σημ.). Τὸ ἀπλοῦν σκοτάζω (σκοτεινάζω), μτγν. Τὸ σκοτίζω (=κάμνω τι σκοτεινόν), συσκοτίζει, μτγν. Περιφρ. σκότος (ἐγ)γίγνεται, σκότος ἔστι. Ἐκ τῆς αὐτῆς λεξ., καὶ τὸ σκοτά-ῶ (=ποιῶ τι σκοτεινόν, τυφλώνω καὶ μτγν. φονεύω), διπερ παρ' Ἀττικ. ἀπαντᾷ ἐν τῷ παθ. ἀορ. ἐσκοτώθηται καὶ τῷ παθ. πρκ. ἐσκότωμαι.

Σκοτώ-ῶ, βλ. σκοτάζει, σημ.

Σκυλεύω (=ἀπογυμνώνω τῶν δπλων φονευθέντα ἐχθρόν), πρ. ἐσκύλενον, ἀορ. ἐσκύλενσα, παθητ. ἀορ. ἐσκυλεύθητη. Παραγ. σκυλεύτης, σκύλενσις, σκυλεία, σκύλενμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σκύλου, (ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθυντ. τὰ σκύλα=τὰ δπλα, ἄτινα δ νικήσας λαμβάνει παρὰ τοῦ ἐχθροῦ: βίζα σκυ-, ἔξ ής καὶ σκύτος=δέρμα. βλ. σκενάζω καὶ συλάω-ῶ, σημ.), προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.).

Σκύλλω (=σκίζω δλως διόλου, σπαράσσω καὶ μτφρ. ἐνοχλῶ), πρ. ἐσκυλλον, ἀορ. ἐσκύλλα. Παθ. ἀορ. ἐσ-οὐλήθηται καὶ ἐσκύλητη, πρκ. ἐσκυλλαι. Παραγ. σκύλμα=μάδημα, σκυλμὸς=σκίζιμον. .

Σημ. Θεμ. σκυλ-, ἔξ οὖ σκύλ-յω, σκύλλω (τινά), (πρβλ. μὴ σκύλλει τὸν διδάσκαλον).

Σκώπτω (=περιπαίζω, περιγελῶ τινά, ἀστεῖζομαι), πρ. ἐσκωπτον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεογ. σκώψομαι, (ποιητ.), ἀορ. ἐσκωψα. Παθ. σκώπιομαι, πρ. -εσκωπτίθητη (δι-), μεσ. ἀορ. ἐσκωψάμητη, (μτγν.), παθ. ἀορ. ἐσκωφθητη, πρκ. ἐσκωψμαι, (μτγν.). Παραγ. σκῶμμα, σκώπτης, (ἔξ οὖ σκωπτικός), σκῶψις, φιλοσκῶμμαν, φιλοσκωμοσύνη.)

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σκώψ-, -τός. (βλ. σκοπῶ). Θεμ. σκωψ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφ. τ- (βλ. σελ. 14, 3, α' σκώψ-τω (μὲν πρώτην σημασίαν δῶς παραγομ. ἔκ τοῦ σκώψ: κρανγάζω ὡς γλαῦξ). Διασκώπευμαι=ἀνταλλάσσω σκώμματα. Ἐπισκώπτω (=έμπατίζω) καὶ ὡς ἀμιθτ. (=ἀστεῖζομαι). Ἀντιθ. σπονδάζω. Συνων. λοιδορῶ, ταεθάζω, χλευάζω.

Σοβέω-ῶ (ώς μτβτ.=κινῶ δρμητικῶς, ἀποδιώκω· ὡς ἀμιθτ. βαδίζω μὲ τρόπον πομπόδη), μελ. σοβήσω (ἀνα-), πρκ. σεσθήκα, (ποιητ.). Παθητ. (=ευρίσκομαι ἐν πολλῇ συγκινήσει, σφοδρῶς ταράττομαι) καὶ μεσ. (ἀποσοβόῦμαι τι=ἀπομακρύνω τι ἀπ' ἐμαυτοῦ καὶ παθητ.=καταπτοοῦμαι, τρομάζω· [πρβλ.: ἀπεσοβήθησαν ταῖς διανοῖαις]), παθ.

πρκ. σεσόβημαι (πρβλ. γυνὴ σεσοβημένη). Παραγ. σόβησις, ἀποσόβη-
σις=ἐκφόβησις, ἀπέλασις, ἀποσόβημα, ἀποσοβητής, ἀποσοβητέον.

Σημ. Βλ. σεύω, Τομη.

Σπαθάω-ῶ (=κτυπῶ τὸ ὕφασμα πρὸς τὰ κάτω κατὰ τὴν
ὕφανσιν διὰ τῆς σπάθης μτφρ. καταναλίσκω, ἀσωτεύω), (ποιητ. καὶ
μτγν.). Παρ. Ἀττικ. πεζογό. μόνον ὁ μεσ. πρτ. ἐσπαθᾶτο ταῦτα
(=ἐσπαταλήθησαν ταῦτα). Παραγ. σπάθησις, σπιθητός, ἀσπάθητος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σπάθη (=πᾶν πλατὺ ἔλασμα ώς κοπὶς ἐκ ξύλου
ἢ μετάλλου, πλατὺ ξύλον χρησιμοποιούμενον κατὰ τὴν ὕφανσιν ἀντὶ^{τοῦ} κτενός, πλατεῖα κοπὶς ξίφους). Τὸ διασπαθῶ=διασκορπίζω, κατα-
σπαταλῶ, εἰναι μτγν. Συνων. τρυφῶ, ἀναλίσκω, ἀλαζονεύομαι.

Σπανίζω (ἐπὶ προσώπου :==ἔχω ἔλλειψιν τινος, ἐπὶ πραγμ. =
είμαι σπάνιος), πρτ. ἐσπάνιζον, μελ. σπανιῶ, ἀρο. ἐσπάνισα. Μεσ. σπα-
νίζομαι (ώς τὸ ἐνεργ. : εὑρίσκομαι εἰς ἀνάγκην τινός), πρκ. ἐσπάνι-
σμά, (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. σπανισμός, σπανιστός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σπάνιου (βλ. πένομαι σημ.), προσλήψει τῆς κατα-
λήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Περιφρ.: σπάνιν ἔχω τινός·
ώς μτβτ. εἰναι τὸ ἐν σπάνιει τινός καθίστημι τινα καὶ ως παθ. τὸ σπά-
νις ἔστι τινος. Συνων. ἀποστρεφοῦμαι ἢ στρεφοῦμαι, χεζήω, (ἐν)δέομαι.

Σπάω-ῶ (=ἔλκω τὸ ξίφος ἐκ τῆς θύκης [ἐπὶ ξίφους], ἔλκω τὰ
ήνια, ἀποσπῶ), πρτ. ἐσπῶν, μελ. σπάσω (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀρε.
ἐσπάσα, πρκ. -ἐσπακα (ἀν-) (ἀπλοῦς μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. -σπάμαι,
πρτ. -ἐσπάμηγ, μεσ. μελ. -σπάσομαι, παθ. μελ. -σπατήσομαι, μεσ. ἀρο.
ἐσπασάμηγ, παθ. ἀρο. ἐσπάσθηγ, (ἀπλοῦς ποιητ.), πρκ. ἐσπασμαί.
Παραγ. σπασμός, σπάσμα, περισπασμός, σπάσις, σύσπασις, συσπα-
στός, ἀδιάσπαστος, ἀπερισπαστος, νευρόσπαστος.

Σημ. Θεμ. σπασ-, (ἐξ οδ ὁ ἐνεστ. σπάσ-ω, σπάω-σπῶ), σπα-. Εἰς τὸν
μέλλ. καὶ ἀρο. διὰ τὴν ἀπλοποίησιν τοῦ διπλοῦ σ δὲν ἔξετάθη τὸ σ
(ξοπασα κ.λ.π.). **Συσπῶ**=ἔλκω πανταχόθεν, συστέλλω. Τὸ δ. ως ἐπὶ τὸ
πλείστον ποιητ. 'Αντ' αὐτοῦ εὔχρηστον παρὰ πεζοῖς τὸ ἔλκω.

Σπειράω-ῶ (συ-), (μτγν.), ἀρο. -ἐσπειράσα, (μτγν.). Παρὰ τοῖς
Ἀττ. πεζογό. μόνον ως μέσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ. συσπειράσομαι
-ῶμαι (τὸ ἀπλοῦν μτγν.) (=σχηματίζομαι εἰς πυκνήν παράταξιν, ζα-
ρώνω), παθ. ἀρο. ως μεσ. συνεσπειράσθηγ, πρκ. συνεσπειράσμαι, ὑπερσ.
συνεσπειράσμηγ, (μτγν.). Παραγ. σπειράσις, σπειράμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σπειρά (λατιν. spira) (=πρόγμα ἐλικοειδῶς συν-
εστραμμένον ἢ περιτυλιγμένον). Εἰς τὴν στρατ. ῥωμαϊκὴν γλώσσαν τὸ
spira ἐσήμανε τάγμα πεζῶν ἔξ .100 ἀνδρῶν (manipulus). Συνων.
στρέφομαι.

Σπείρω, πρτ. ἐσπειρογ., ('Ηροδ., μτγν.), μελ. σπερῶ, ἀρο. ἐσπειρά,
πρκ. ἐσπαρκα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. σπείρομαι, πρτ. -ἐσπειρόμηγ
(δι-), παθ. μελ. β' σπαρήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρο. α' ἐσπειράμηγ,
(μτγν.), μεσ. ἀρο. β' ἐσπα(ε)ρόμηγ, (μτγν.), παθ. ἀρο. β' καὶ ως μεσ.
ἐσπάρηγ, πρκ. ἐσπάρομαι. Παραγ. σπορεύς, σπορά, σπέρμα, σπορητός
(=σπορά), σποράδηγ, σπαρτός, σπαρτέον.

* Σημ. Θέμ. σπερ-, ἔξ οδ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2), σπαρ-
(πρβλ. σπερ-μα, ἐ-σπάρ-ηγ, σπορ-εύς). 'Ο ἐνεστ. ἐκ τοῦ σπερ- προσλή-

ψει τοῦ προσφυμ. ἥ (βλ. σελ. 15, β', 1) σπέρ-*j*-ω, σπέρρω) σπείρω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. διά, παρά, κατά. Κατασπείρω=σπείρω ἢ φυτεύω ἐν ἀφθονίᾳ. Περιφρ. σπέρματι χρῶμαι εἰς τι.

Σπείσας, σπείσασθαι, βλ. σπένδω.

Σπένδω (=κάμνω σπόνδην, χύνω ἐκ τοῦ ποτηρίου ὡς προσφοράν εἰς τινα θεόν, χύνω), πυτ. ἔσπενδον, μελ. -σπείσω (κατα-) (ποιητ.), ἀρρ. ἔσπεισα, πρκ. -ἔσπεικα (κατ-), (μτγν.). Μέσ. σπένδομαι (=κάμνω συνθήκας διὰ σπονδῶν, εἰρηνεύω), πρτ. ἔσπενδόμην, μεσ. μελ. σπείσομαι, μεσ. ἀρρ. ἔσπεισάμην, παθ. ἀρρ. ἔσπεισθην, (μτγν.), πρκ. μεσ. καὶ παθ. ἔσπεισμαι, παθ. ὑπερσ. ἔσπεισμην. Παραγ. σπονδή (=προσφορὰ ποτοῦ, ὁ χυνόμενος πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν οἶνος [ἐκ τοῦ σπένδομαι]), σπονδεῖος, ἄσπονδος, ἔνσπονδος, παράσπονδος, (ἐξ οὐ παρασπονδῶ [=παραβαίνω τὰς συνθήκας]), ὑπόσπονδος, ἄσπειστος =ἀδιάλλακτος.

Σημ. Θεμ. σπενδ-, λατιν. spon-deo, σπένδομαι, re-spond-eo=ἀνθυπισχνοῦμαι. Κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν χρόνων τοῦ δημ. μετά τὴν ἀποβολὴν τοῦ -νδ λαμβάνει χώραν ἀναπληρωτικὴ ἔκτασις: σπένδ-σω=σπείσω, κλπ. Σύνθ. μετὰ τῶν προθ. σύν, ἐστί. Ἐπισπένδω=χύνω τι ὡς σπονδήν, ἔκσπενδομαι=συνομολογώ νέαν συνθήκην. Κατασπένδω=χύνω κατὰ γῆς ἢ ἐπὶ τίνος σπονδήν. Συνων. τῷ σπένδω τὸ λείβω. Τὸ σπένδομαι ἐπὶ ἐπισήμων συνθήκων. Ἐπὶ ίδιωτικῶν συμφωνιῶν εὑχρηστὸν τὸ συντίθεμαι. Ἀντὶ τοῦ μεσ. λέγεται καὶ σπονδὰς ποιεῦμαι, οὐ παθ. σπονδᾶς γέγονται. Τὸ σπονδὰς ποιεῖ=ἐπιτρέπω νά γίνωσι σπονδᾶι.

Σπέρχω (=σπεύδω, βιάζω), (ποιητ., μτγν. καὶ παρ' Ἡροδ.). Παρ' Ἄττικ. πεζογρ. κατασπέρχω (=κατεπείγω, δὲν ἐπιδέχομαι ἀναβολὴν), πρτ. (ἐπ') ἔσπερχον. Παθ. σπέρχομαι (=βιάζομαι), (ποιητ.), ἔσπερχόμην, (Ἡροδ.), παθ. ἀρρ. ὡς μεσ. ἔσπερχθην, (Ἡροδ.), Παραγ. σπερχόντος=ταχύς, δρμητικός, σπέργοδην, ἄσπερχες=σφοδρῶς, ἀπαύστως, Σπερχείς.

Σημ. Θεμ. σπερχ-. Ἐπισπέρχω=ἐπισπεύδω. Συνων. σπεύδω, ἐπελγω.

Σπεύδω (ἀμτβ.=σπεύδω, βιάζομαι, μτβτ. θέτω εἰς κίνησιν, ἐπιταχύνω), πρτ. ἔσπενδον, μελ. σπεύσω, ἀρρ. ἔσπενσα, πρκ. ἔσπενκα, (μτγν.). Παθ. σπεύδομαι, (Ἡροδ.), μεσ. μέλ. σπεύσομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀρρ. ἔσπενσάμην (δι-), πρκ. ἔσπενσμαι, (μτγν.). Παραγ. σπουδὴ (ἐξ οὐ σπουδάζω, λατιν. stud-eo), σπενστός, (=δν πρέπει τις νά ἐπιδιώξῃ μετὰ προθυμίας), σπενστέον.

Σημ. Θεμ. σπενδ-, ἐξ οὐ κατὰ μετάπτωσιν, (βλ. σελ. 13, 2) σπευδ-λατιν. stud-iun). Ἀντισπεύδω πρός τινα=έναντιομαι πρός τινα, ἀποσπεύδω=ἀποτρέπω, (ἀντιθ. τὸ ἐπισπενδῶ). Ἀντιθ. μέλλω, βραδύνω. Συνων. τῷ ἀμτβτ. τὸ ἐπελγομαι, τῷ δὲ μετβ. ἐπελγω, ἐπισπέρχω.

Σπουδάζω (ἀμτβτ.=σπεύδω, ἐπείγομαι· ὡς μτβτ. πράττω τι μετὰ σπουδῆς ἢ προθυμίας), πρτ. ἔσπουδάζον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. σπουδάσομαι, ἀρρ. ἔσπουδάσσα, πρκ. ἔσπουδακα, ὑπερσ. ἔσπουδάκειν. Παθ. σπουδάζομαι (=ἐπιδιώκομαι μετὰ ζήλου), παθ. μελ. σπουδασθομαι, (μτγν.), παθ. ἀρρ. ἔσπουδασθην, (μτγν.), πρκ. ἔσπουδασμαι. Παραγ. σπουδαστής (=ὑποστηρικτής, πολιτικὸς φίλος), σπουδασμα, σπουδαστός, ἀξιοσπουδαστος, σπουδαστέος, -ον.

Σημ. δ. ἐκ τοῦ **σπουδὴ** (οὗ ἀντιθ. βραδύτης, παιδιά· βλ. σπεύδω). προσλήψει τῆς καταλήξ. -άξω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω. **Διασπουδάζω**=ἀσχολοῦμαι εἰς τι μετὰ ζήλου, **σπουδάζω** =ένεργῶ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ ζήλου. Ἀντιθ. ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ εἰμαι σοβαρός, οὐχὶ ἐπιπόλαιος τά: σκώπτω, παίζω, κωμῳδῶ, ἐπὶ τῆς μτβτ. σημασ. παρέργω χρῶμαι τινι, ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ γίνομαι ἀντικείμενον σεβασμοῦ τὸ καταφρονοῦμαι. Περιφρ.: **σπουδὴν ποιοῦμας** ἢ ἔχω παθητ. σπουδὴ γίγνεται. Ἀντιθ. σκώπτω.

Σταθμάω -ῶ (=μετρῶ διὰ τοῦ κανόνος), (ποιητ.). Συνηθεστ. ώς ἀποθετ.: **σταθμῶμαι** (=μετρῶ, ζυγίζω, ὑπολογίζω, ἔκτιμῶ τι), πρτ. ἐσταθμώμην, (ποιητ.), μεσ. μελ. καὶ ώς παθ. σταθμήσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐσταθμησάμην, (Ἡροδ.), πρκ. ἐστάθμημαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. κατεστασίσθην, πρκ. κατεστασίσθησμαι. Παραγ. στάθμησις, σταθμητός, ἀστάθμητος, σταθμητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **στάθμη** (ὅπερ ἐκ τοῦ ἵστημι) τὸ σταθμίζω, μτγν.

Στασιάζω (ἀμτβτ. =ἐπαναστατῶ, ἔριζω· ώς μτβτ. διεγείρω εἰς στάσιν, ἐμβάλλω εἰς σύγχυσιν) τὸ ἐνεργ. διμαλόν, ἄνευ ὑπερο. Παθ. (κατα)στασιάζομαι (=καταβάλλομαι ὑπὸ τῶν στασιαστῶν ἢ τῶν πολιτ. κῶν μου ἀντιπάλων τὸ ἀπλοῦν στασιάζομαι =δικονοῶ, μτγν.), παθ. ἀορ. κατεστασιάσθην, πρκ. κατεστασίσθησμαι. Παραγ. στασιαστής, στασιασμός, ἀστασιάστος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **στάσις** (ἵστημι), ἐξ οὗ τὸ Ἀττικ. **στασιώτης** (=μέλος πολιτικῆς μερίδος), σάσιμος, προσλήψει τῆς καταλήξ. -άξω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω (βλ. λεξ. σημ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀντι, σύν, κατά. Περιφρ. στάσιν ἔχω, στάσεις ποιοῦμας, τοῦ δὲ μτβτ. ἐμβάλλω τινὰ εἰς στάσεις, στάσεις παρέχω ἢ ἐμποιῶ, στάσιν ποιῶ, στασίσειν ποιῶ.

Σταυρόω -ῶ (=περιφράττω διὰ σκολόπων ἢ πασσάλων, κάμνω χαράκωμα, προσηλώνω ἐπὶ σταυροῦ), πρτ. -ἐσταυρόουν (ἀπ-), ἀορ. ἐσταύρωσα. Μεσ. ἀορ. -ἐσταυρωσάμην (τι), παθ. ἀορ. -ἐσταυρώθην, παθ. πρκ. ἐσταύρωμαι (ἀπ-), παθητ. ὑπερο. -ἐσταυρώμην (περι-). Παραγ. σταυρωτής, σταύρωμα =χαράκωμα, σταύρωσις, σταυρωτός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **σταυρὸς** (ὅρθιος πάσσαλος ἢ ξύλον μακρόν, δύο ξύλα προσημοσμένα σταυροειδῶς). Ρίζα σταF-, στα- τοῦ ἵσταμαι. Περιφρ. σταύρωμά τι ποιοῦμας.

Στέγω (=στεγάζω, σκεπάζω, ἀποκρούω, προστατεύω), πρτ. ἐστεγον τὰ λοιπά, ἥτοι μελ. στέξω, ἀορ. ἐστεξα, μεσ. ἀορ. ἐστεξάμην, παθ. ἀορ. ἐστέχθην, (μτγν.). Παραγ. στέγη, στέγος, (τὸ), στεγνός (κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ στεγανός).

Σημ. Θεμ. στεγ- ἐξ οὗ στέγ-ω (λατιν. teg-o). Ἐκ τοῦ στέγη τὸ στέγω (οὓδ παρ) Ἀττικ. πεζογρ. δ μελ. στεγάσω, δ ἀορ. -ἐστέγασα καὶ πρκ. ἐστέγάσμαι).

Στεγάζω, βλ. στέγω σημ.

Στείβω (=πατῶ, καταπατῶ), (ποιητ.), μελ. στείψω, (μτγν.), ἀορ. -ἐστείψα (κατ-), (ποιητ.). Παθ. στείβομαι (πρβλ. τὰς στειβομένας δόδονται =τὰς πελατημένας, τὰς συγκαζομένας δόδονται). Παραγ. βλ. σημ.

Σημ. Θεμ. στειχ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2), στειβ-, στιβ- (πρβλ. στίβος = πεπατημένη δόδος, στοιβὴ = στρωμάτων παραγέμισμα, σωρός, στοιβα, στοιβάζω = ἐπισωρεύω, στιβαρός = συμπαγής, ισχυρός, στίφος = σῶμα συμπαγές, κοινὴ παράταξις).

Στείχω ἡ στίχω (= πορεύομαι, βαδίζω), πρτ. ἔστειχον, (ποιητ.), ἀορ. -έστειξα (περι-), (ποιητ.), ἀορ. β' ἔστιχον, (ποιητ.).

Σημ. Θεμ. στειχ- καὶ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) στοιχ-, στιχ- (πρβλ. στίχος = 1) σειρά ἡ γραμμὴ στρατιωτῶν κτλ., 2) ἀράδα, στοῖχος = σειρά [ἰδιως ἀνθρώπων] ἴσταμένων τοῦ ἐνὸς ὅπισθεν τοῦ ἄλλου], στοιχεῖον = ἐν ἑκ τῶν πολλῶν ἀποτελούντων σειράν, στοιχάδοιαι—ἄμαι, ἐπικ. = βαίνω κατὰ σειράς ἢ τάξεις, στοιχέω—ώ=πορεύομαι κατὰ στοιχῶν ἢ γραμμήν, βαδίζω παρά τίνι, ὑποτάσσομαι [λ. χ. τῷ κανόνι τούτῳ]. Παρ', Αττικ. πεζογρ. μόνον δὲνεστ. Ἀντιστοιχεῖν = ἴστασθαι ἀπέναντι ἐν στοιχοῖς ἡ κατὰ ζεύγη. «Τὸ βάθος (ιοῦ στρατοῦ) στοῖχος καλεῖται καὶ τὸ μέγεθε εἶναι κατὰ μῆκος ξυγεῖν, τὸ δὲ ἐφεξῆς κατὰ βάθος στοιχεῖν». Πολυδεύκης.

Στέλλω (= ἐφοδιάζω τινὰ μὲν ἐνδύματα, παρασκευάζω, ἀποστέλλω), (ποιητ.) Παρ' Αττικ. πεζογρ. συνθ. Πρτ. -έστελλον, μελ. -στελῶ, ἀορ. -έστειλα, πρκ. -έστελκα, ὑπερος. -έστελκειν. Μεσ. καὶ παθ. στέλλομαι, πρτ. -έστελλόμην, μεσ. μελ. στελοῦμαι, (μτγν.), παθ. μελ. β' -σταλήσομαι (ἀπο-), μεσ. ἀορ. α' -έστειλάμην (ὑπ-), παθ. ἀορ. β' -έσταλην, πρκ. μεσ. -έστελλαμαι (= εἴμαι ἐνδειμένος) καὶ παθ. -έσταλμαι, ὑπερος. -έσταλμην (ἀπ-). Παραγ. στόλος = ἐτοιμασία, δηλισμός, στρατιά, θιλασσία δύναμις, ἀπόστολος, στολὴ (ἐξ οὗ ποιητ. καὶ μτγν. στολίζω, ὅπερ = στέλλω καὶ μτφρ. κοινῶ), ἐπιστολή, ἐπιστολὲνς = ὑποναίροχος, σταλτέον.

Σημ. Θεμ. στελ-, ἔξ οὗ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) σταλ-, στολ-, τοῦ στελ- προσλήψει τοῦ j (βλ. σελ. 15, 8') δὲνεστ. (στέλλ- j-ω) στέλλω. Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης: σταλίς = χάραξ, πάσσαλος, στειλεός καὶ στειλεός = στειλιάρι. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, ἐπί, διά, κ. ἀ. Ἐπιστέλλω = ἀγγέλλω δι' ἐπιστολῆς, παραγγέλλω, διατάσσω, ὑποστέλλομαι = δημιούρω, δημιουρούμαι ἀπό τινος, περιστέλλω = περιτυλίσω, προφυλάττω.

Στενάζω (= ἀναστενάζω), (ποιητ.), μελ. στενάξω, ἀορ. -έστεναξα. Παθ. πρκ. -έστεναγματι, (μτγν.). Παραγ. στεναγμός, στέναγμα, στενακτός, στενακτέον.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι κυρίως θαμιστικὸν τοῦ στένω, διπέρ παρ' Αττικ. μόνον κατ' ἐνέστ. συμπληρούμενον ὑπὸ τοῦ στενάζω. Ἐκ τοῦ θεμ. στεν- καὶ τὸ ποιητ. στενάχω, στενάχιζω, στόνος = στεναγμός. Ἀντὶ τοῦ στένω καὶ στενάζω λέγεται καὶ στεναγμοὺς ἦμι.

Στέργω (= ἀγαπῶ, εἴμαι εὐχαριστημένος, ἀρκοῦμαι), πρτ. -έστεργον, (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. στέρξω, ἀορ. -έστερξα, πρκ. β' -έστεργα. (Ηροδ.) Παθ. στέργομαι, μεσ. μελ. δις παθ. στέρξομαι, (μτγν.). παθ. ἀορ. -έστερχθην, (μτγν.), πρκ. -έστεργματι (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. στέργη (ἐξ οὗ ἄντεργος, φιλότερογος), στέργηθρον, (= θέλγητρον, μάργια), στέργημα, στέρξις, στέρκτος, στερκτέον.

Σημ. Θεμ. στέργη. Ἀντιθ. ἀποστέργω, ποιητ. Συνων. ἀγαπῶ, αἰνῶ, καὶ ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ παρακαλῶ, τὸ δέοματι.

Στερέω—ῶ καὶ στερίσκω (= ἀποστερῶ τινά τινος, ἀρπάζω), πρqt. -έστερον (ἀπ-), μελ. στερήσω, ἀρ. ἔστερησα, πρκ. -έστερηκα (ἀπ-). Παθ. -στεροῦμαι (ἀπο-), στέρομαι καὶ στερίσκομαι, παθ. μελ. -στερηθῆσομαι, (ἀπο-), παθ. ἀρ. ἔστερηθην, παθ. πρκ. ἔστερημαι, ὑπερσ. -έστερήμην. Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν: στερῶ (καὶ ἀπο-) ἐμαντόν. Παραγ. ἀποστερητής, στέρησις, ἀποστέρησις, στέρημα, ἀποστερητέον.

Σημ. Τὸ δ. θέμα στερ-, ἔξ οὖ προσλήψει μὲν τοῦ -ε, στερέω-ῶ, προσλήψει δὲ τοῦ -ισκω, στερ-ισκ-ω, (βλ. σελ. 16, β' καὶ θ'). 'Ο ἐνεργ. ἔνεστ. ἀπαντᾶ μόνον εἰς τὸ γ' ἐν. τῆς προστ. στερείτω' ἀλλως μόνον ἐν τῷ τύπῳ στερίσκω καὶ τῷ συνθ. ἀποστερῶ. 'Ο παθ. ἔνεστ. στέρομαι εὗχρ. καὶ ὡς πρκ. = είμαι ἔστερημένος. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ἀπό, συναπό-, προαπό-, Περιφρ.: ἀποστέρησιν ποιοῦμαι. 'Αντιθ. ἀποδίδωμι. Συνων. τῷ παθητ. δέομαι, ἐνδέομαι, χεήσω.

Στέφω (=στεφανώνω), πρqt. ἔστεφον, (ποιητ.), μελ. στέφω, (ποιητ.), ἀρ. ἔστεφα. Μεσ. στέφομαι, (ποιητ.), μελ. στέφομαι, (μτγν.), παθ. μελ. στεφθῆσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἔστεφάμην, (μτγν.), παθ. ἀρ. ἔστεφθην, (ποιητ.), πρκ. ἔστεμμαι. Παραγ. στέφανος, στεφάνη καὶ ποιητ. στέφως (ποιητ.), στέψις.

Σημ. 1. 'Αρχ. θεμ. στεπ- (λατιν. stip-o = πληρῶ), ἔξ οὖ στεφ-. **Κατα-**στέφομαι = κοσμοῦμαι διὰ στεφάνων ἢ ἀλλου τινὸς δόμοιάζοντος πρὸς στέφανον. Περιφρ. στεφάνῳ γεραίω τινά, στέφανον δίδωμι τινί τοῦ δὲ παθ. στεφάνους λαμβάνω παρά τινος.

Σημ. 2. 'Εκ τοῦ στέφανος τὸ στεφανῶ—ῶ, διπερ τὸ συνθέστερον παρ' Αττικ. πεζογρ. 'Ομαλὸν ἄνευ μεσ. μέλλοντος. ('Ο ἐνεργ. ύπερο μτγν., δ μεσ. ύπερσ. ποιητ. καὶ μτγν.).

Στεφανόω—ῶ, βλ. στέφω, σημ. 2.

Στηρίζω, βλ. ἐρείδω, σημ.

Στίζω (=σημειῶ δι' ἐργαλείου δέξεος, κάμνω στίγμα, στιγματίζω), μελ. στίζω, ('Ηοδ., μτγν.), ἀρ. ἔστιξα, ('Ηοδ.). Μεσ. στίζομαι, μεσ. ἀρ. ἔστιξάμην, παθ. ἀρ. ἔστιχθην, ἅπαντα μτγν., πρκ. ἔστιγμαι. Παραγ. στίγμα, στίξις, στιγμή, στικτός, ἀστικτός.

Σημ. Θεμ. στιγ- (πρβλ. λατιν. di-sting-u-o = διαστίζω), καὶ in-stig-ο = κεντῶ, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ j (βλ. σελ. 15, β', 2, σημ. στί-j-ω) στίζω.

Στοιχέω—ῶ, βλ. στείχω, σημ.

Στόρνυμι, βλ. στρώνυμι.

Στοχάζομαι (=σκοπεύω, μτφρ. καταβάλλω προσπαθείας ὑπέρ τινος, προσπαθῶ νὰ εἰκάσω τι), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρqt. ἔστοχαζόμην, μεσ. μελ. στοχάσομαι, μεσ. ἀρ. ἔστοχασάμην, παθ. ἀρ. ἔστοχάσθην, (μτγν.), μεσ. πρκ. ὡς ἐνεργ. ἔστόχασμαι. Παραγ. στόχασις, στοχαστής (ἔξ οὖ στοχαστικός), στοχασμός, στόχασμα, ἀστοχος, ἀστοχῶ, εὐστοχῶ, ἀστόχημα, ἀστόχαστος, στοχαστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ στόχος (=σημεῖον, ἔφ' οὖ σκοπεύει τις, σκοπός σημάδι) προσλήψει τῆς καταλήξ. -άξω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀγοράζω, (βλ. λεξ. σημ.).

Στρατεύω (=ἐκστρατεύω), πρτ. ἐστράτευον, μελ. στρατεύωσι, ἀρ. ἐστράτευσα, πρκ. ἐστράτευκα, (μτγν.), ὑπερσ. ἐστρατεύκειν, (μτγν.). Μεσ. στρατεύομαι (ώς τὸ ἐνεργ.), πρτ. ἐστρατευόμην, μεσ. μελ. στρατεύσομαι, μεσ. ἀρ. ἐστρατευόμην, παθ. ἀρ. ἐστρατεύθην, (ποιητ. καὶ μτγν.), πρκ. ἐστράτευμαι, ὑπερσ. ἐστρατεύμην. Παραγ. στρατεία, στράτευσις, στράτευμα, ἀστράτευτος, ἐκστρατευτέον.

Σημ. τὸ δ. ἔκ τοῦ στρατός (βλ. στράτην) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω, κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγροεύω, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐπί, σύν, ἐκ, κ.ἄ. Παρ' Ἀττικ. δ μεσ. τύπος ἐν χρήσει ἀκριβώς ως δ ἐνεργ., είναι συνηθέστερος. Πεφριφρ. στρατεία ποιοῦμαι ἡ ἄγω, ἐν στρατείᾳ εἰμί, ἐπί στρατείαις εἰμί. παθητ.: στρατεία γίγνεται. Ἀντιθ. ἐπιδημῶ.

Στρατηγέω—ῶ (=είμαι στρατηγός)· τὸ ἐνεργ. διμαλὸν ἄνευ ὑπερσ. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. παθ. στρατηγοῦμαι (=διευθύνομαι, διοικοῦμαι), παθ. ἀρ. ἐστρατηγήθην (=ὑπηρέτησα ὑπὸ στρατηγόν), παθ. πρκ. ἐστρατηγημαι. Παραγ. στρατηγοῖς, στρατηγημα, ἀστρατηγητος, στρατηγητέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ στρατηγὸς (στρατός, ἄγω), ἐξ οὗ στρατηγικὸς καὶ τὸ ἐφετικὸν στρατηγιάω·ῶ = ἐπιθυμῶ στρατηγίαν, στρατηγίου, (σκηνὴ στρατηγοῦ, λατιν. praetorium). Θεμ. στρατηγε· (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Ἀντιστρατηγῶ=1) ἐνεργῶ κατὰ τίνος ως στρατηγός, 2) είμαι ἀντιστράτηγος, ὑποστρατηγῶ=είμαι ὑποστράτηγος, καταστρατηγῶ, μτγν. =νικῶ διὰ στρατηγήματος. Περιφρ.: στρατηγός είμι.

Στρατοπεδεύω (ώς μτβτ. = κάμνω στρατόπεδον, ἀμτβτ. = σκηνῶ που μετά τοῦ στρατοῦ), πρτ. ἐστρατοπέδευον, ἀρ. ἐστρατοπέδευσα, πρκ. ἐστρατοπέδευκα, (μτγν.), ὑπερσ. ἐστρατοπέδευκειν, (μτγν.). Μεσ. στρατοπεδεύομαι, πρτ. ἐστρατοπέδευόμην, μεσ. μελ. στρατοπέδευσομαι, μεσ. ἀρ. ἐστρατοπέδευσάμην, πρκ. ἐστρατοπέδευμαι, ὑπερσ. ἐστρατοπέδευμην. Παραγ. στρατοπεδεία, στρατοπέδευσις, στρατοπέδευμα, στρατοπεδευτικός.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ στρατόπεδον, (στρατός, πέδον)=τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ οἱ στρατιῶται καταλύουν καὶ σχηματίζεται προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγροεύω, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: κατά, περί, ἐν. Ως δποθετ. είναι τὸ ἀποστρατοπεδένομα=μακράν στρατοπεδεύω, ἐμοστρατοπεδεύομα=στρατοπεδεύω ἔξω, μεταστρατοπεδεύομα=μεταθέτω τὸ στρατόπεδον, συστρατοπεδεύομα=δμοῦ στρατοπεδεύω. Περιφρ.: στρατόπεδον, (έγκαθίστημι, συνίστημι, συνίσταμαι, κατασκευάζομαι). Ἀντιθ. ἀναζεύγνυμι.

Στρεβλώ·ῶ (=βασανίζω διὰ τῆς στρέβλης, βασανιστικοῦ δργάνου, ἔξαρθρω καὶ μτφρ. μεταβάλω τοὺς λόγους), μελ. στρεβλώσω, (μτγν.), ἀρ. ἐστρεβλώσα. Παθ. στρεβλοῦμαι, μεσ. μελ. ως παθ. στρεβλώσομαι, παθ. ἀρ. ἐστρεβλώθην. Παραγ. στρεβλώσις, στρέβλωμα, στρεβλωτής.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ στρεβλός, (ὅπερ ἔκ τοῦ στρέφω)=συνεστραμένος, διάστροφος τοὺς δρθαλμούς, «ἀλλοισθωρος», ἐξ οὗ καὶ στρεβλή (κατ' ἀναβιθ. τοῦ τόνου τοῦ θηλυκοῦ στρεβλή). Σύνθετον μετά τῆς διά. Συνών. βασανίζω, στρέψω.

Στρέφω (=κάμνω τι νὰ στραφῇ ἀνακατώνω, βασανίζω), πρτ. ἐστρεφον, μελ. στρέψω, ἀρ. ἐστρεψα, πρκ. -ἐστρεφα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. στρέψομαι πρτ. ἐστρεφόμην, μεσ. μελ. -στρέψομαι, παθ. μελ.

στραφήσομαι, μεσ. ἀρ. ἐστρεψάμην, παθ. ἀρ. α' ἐστρέψθην, παθ. ἀρ. β' καὶ ὡς μεσ. ἐστράφην, παθ. πρκ. ἐστράμμαι, ὑπερσ. ἐστράμμην, τετελ. μελ. ἐστραμμένος ἔσομαι (χατ-). Τὸ μεσ. λέγεται καὶ ἀνάλελυμ. στρέφω ἔμαυτόν. Παραγ. στροφή, ἀνα(χατα), μετά-περι)στροφή, στροφιγξ, στρέψις, στρέμμα, στροφεύς, στροφεῖον, στρόφος=σχοινίον, κωλικόπονος, στρόβιλος, στρεβλός, στρεπτός, ἀναστρεπτέον.

Σημ. Θεμ. στρεψ· καὶ κατὰ μετάπτ. (βλ. σελ. 12,2) στραφ-, στροφ-. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: ἐπί μετά, ἀνά, ὑπό, κ. ἄ. Ἀποστρέψω=κάμνω τι νά στραφῆ δπίσω, ἀποτρέπω κακόν τι, ὑποστρέψω =ἐπι-στρέψω, στρέψομαι πλαγίως, καταστρέψομαι (μεσ.)=ὑποτάσσω. Στρέψω =τὰ ἔνδον ποιῶ ἔξω καὶ τὰ ἔξω ἔνδον, τρέπω=κλίνω, στρέψω τὰ ἄνω κάτω καὶ τὰ κάτω ἀνω, τρέπω τὸν ἔχθρὸν εἰς φυγήν, ἀποβλέπω εἰς τι μέρος.

Στρώννυμι (ποιητ. στρόγγυμι, καὶ μτγν. στρωντύ'ω), πρτ. -ἐστρώννυν (χατ-) καὶ μτγν. ἐστρώννυον, μελ. ποιητ. καὶ μτγν. στρόεσω, -στροῶ, -στρώσω, καὶ -στρωννύσω, ἀρ. ἐστρέσσα, καὶ μτγν. ἐστρωσα, πρκ. ἐστρωκα, (μτγν.), ὑπερσ. ἐστρώκειν, (μτγν.). Παθ. -στρόννυμαι, (ὑπο-), πρτ. ἐστρογγύμην, (ποιητ.), μεσ. μελ. στρώσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. στρωθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐστρογεσάμην καὶ ἐστρωσάμην, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀρ. -ἐστρώθην (χατ-) καὶ ἐστρώθην, (μτγν.), πρκ. ἐστρωμαι καὶ μτγν. ἐστρόεσμαι, ὑπερσ. ἐστρώμην (ποιητ.) καὶ ἐστρόεσμην, (μτγν.). Παραγ. στρῶμα, στρωμή, (πιθανῶς καὶ στρατός· κυρίως ἐστρατοπεδεύμενον στράτευμα), στρωματεύεις=σκέπασμα τῆς κλίνης, στρῶσις, στρωτός, ἀστρωτος.

Σημ. Θεμ. στρε-, Ἰνδικ. (stro-nomi, λατιν. sterno), ἔξ οὖ κατ' ἡμιτελῆ ἀφομοιώσιν τοῦ α πρὸς τὸ ἔξης υ, στρένυμι, καὶ στρε-, ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13,2) στρε-, στρα-. Ό ἐνεστ. στρέννυμι ἔξ ἀναλογ. θεμ. στρεσ-, ἔξ οὖ (κατὰ τὸ {[ἔν-νυμι]} ἔννυμι {[σβέννυμι]}, σβέννυμι. Οὕτω καὶ στρωθήν-μι στρώννυμι. Καταστρώννυμι=στρώνω κάτω, φονεύω. Υποστρέννυμα=στρώννυμα.

Συκοφαντέω -ῶ (=κατηγορῶ φευδῶς, διαβάλλω, φευδολογῶ). Τὸ ἐνεργ. ὅμαλὸν ἄνευ ὑπερσ. παρ' Ἀττικ. πεζογο. Παθ. συκοφαντοῦμαι, πρτ. ἐσυκοφαντούμην, παθ. ἀρ. ἐσυκοφαντήθην, πρκ. σεσυκοφάντημαι. Παραγ. συκοφάντησις, συκοφάντημα, συκοφαντητός, συκοφαντητός, ἀσυκοφάντητος.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ συκοφάντης (σῦκα φαίνω)=διφανερώνων τοὺς ἔξάγοντας ἐκ τῆς Ἀττικῆς τὰ σῦκα—πρᾶγμα ἀπαγορευόμενον—καὶ εἴτα δ φευδῶς κατηγορῶν, δ διαβάλλων⁽¹⁾. Θεμ. συκοφαντε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.), Περιφρ.: συκοφάντης εἰμι, παθητ. συκοφαντία γίγνετοι τινι.

Συλάω -ῶ (=ἀπογυμνώνω, ἀφαιρῶ τὰ ὄπλα φονευθέντος ἔχθροῦ διαρπάζω), πρτ. ἐσύλων, (ποιητ.), μελ. συλήσω, ἀρ. ἐσύλησα, πρκ. σεσύληκα. Παθ. συλῶμαι, μεσ. μελ. ὡς παθ. συλήσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. συληθήσομαι, (ποιητ.), παθ. ἀρ. ἐσυλήθην, πρκ. σεσύλημαι, ὑπερσ. ἐσεσύλήμην. Παραγ. συλήτωσ, συλητής, σύλημα, ἰερό-

(1) Κατ' ὅλους ἡ λέξις κυρίως ἐσήμαινε τὸν φανερώνοντα σῦκα, τὴν ὑπάρχειν δηλ. τῶν σύκων διὸ τῆς οείσεως τοῦ δένδρου (άτινα σῦκα ἐκρύπτοντο εἰς τὸ πυκνόν αὐτοῦ φύλλωμα) δικολούθως δὲ μεταφορ. τὸν ὀναγκάζοντα τοὺς πλουσίους δι' ἀπειλῶν περὶ φευδῶν κατηγοριῶν καὶ ὅλων τοιούτων μέσων νά παρέχῃ εἰς αὐτὸν χρήματα.

συλος, (εξ οὗ ἵεροσυλῶ, ἵεροσυλία), ασυλος -ον = ἀπαραβίαστος, ἀσφαλής.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ σύλη ή σῦλον, διπερ συγγενές τῷ σκῦλον, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθυντ. σῦλαι ή σῦλαι = τὸ δικαίωμα τῆς κατασχέσεως κυρίως ἐμπορευμάτων (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἀνδροληψία), ή ἀδεια πρὸς σύλληψιν ἔχθρικῶν πλοίων ἐν καιρῷ πολέμου τὸ κατασχεθέν φορτίον πλοίου. *Ἀποσυλῶ* = 1) ἀρπάζω, 2) ἀποστερῶ τινά τινος, περιεισθῆμαι = ἀποστεροῦμαι, κλέπτομαι. Περιφρ. δίδωμι σύλας τινὶ κατά τινος παθητ. σῦλαι δίδονται τινὶ κατά τινος, σῦλαι εἰσὶ ή κατασκευάζονται. *Σεκύλα*: δσα νόμῳ πολέμου λαμβάνονται ἀπὸ τῶν πεσόντων πολεμίων λάφυρα: δσα λαμβάνονται ἀπὸ τῶν ζώντων πολεμίων σύλαι: τὰ κατὰ γῆν ή θάλασσαν ύπὸ ληστῶν συλώμενα, ὅπερ χυδαῖστὶ κούρση καλοῦσιν ώς καὶ τοὺς συλητάς κουρσάρους ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ «corsare». Κοραῆς).

Συλλέγω, βλ. λέγω 1.

Συμμαχέω — ὡ (=είμαι σύμμαχος), πρτ. συνεμάχοντ, μελ. συμμαχήσω, ἀορ. συνεμάχησα. Παθητ. συμμαχοῦμαι, (μτγν.).

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ σύμμαχος (σύν, μάχομαι), ἐξ οὗ καὶ συμμαχία (ποβλ. καὶ ἐπίμαχος -ἐπιμαχῶ, πρόμαχος -πρόμαχῶ, ὑπέρμαχος, ὑπερμαχῶ). Θεμ. συμμαχε-, ἐξ οὗ συμμαχέω — ὡ (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). *Συμμαχῶ* = ἔχω συμμαχίαν πρὸς τινα, συνθήκην περὶ ἀμυντικοῦ πολέμου (ή αὐτὴ διαφορὰ μεταξὺ συμμαχίας -ἐπιμαχίας). *Συμμάχομαι* = μάχομαι μετά τινος. Περιφρ. συμμαχίαν ποιοῦμαι. Παθ. συμμαχία γίγνεται ή πράττεται.

Συμπαρομαρτῶ, βλ. δμαρτέω — ὡ.

Συναντάω — ὡ, βλ. ἀπαντῶ.

Συνασπιδόω — ὡ (=κρατῶ τὰς ἀσπίδας πλησίον ἀλλήλων, συνησπισμένος μάχομαι πρός τινα), μόνον δὲ ἐνεστώς. *Συνασπίζω*, (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. συνασπιῶ, (ποιητ. καὶ μτγν.), (=1) είμαι συστρατιώτης, 2) συνασπιδῶ). Παραγ. συνασπισμός, συνασπιστής.

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ σὺν καὶ ἀσπὶς ἕνευ διαμέσου. Συνων. συμμάχομαι.

Συνασπίζω, βλ. συνασπιδῶ.

Συνδυάζω (=συνάπτω δύο δμοῦ, ζευγαρώνω), πρτ. συνεδύαζον, μελ. συνδυάσω. Παθητ. συνδυάζομαι, παθ. ἀορ. ώς μεσ. συνεδύασθη, πρκ. συνδεδύασμαι. Παραγ. συνδύαστις, συνδυαστέον, συνδυασμός.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ σύνδυο ή συν-δυάζω. (Βλ. καὶ τὸ Περιοδ. Ἐταιρ. Ἐλ. Φιλολ. «Πλάτων», τεῦχος 10, σελ. 297). (Τὸ δυάζω = κάμνω δύο, ζευγαρώνω. «Αντιθ. μονάξ ζῆν». Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον δὲ παθ. ἐνεστ. καὶ δὲ παθ. ἀδριστος).

Συνείλεγμαι, βλ. λέγω (=συλλέγω).

Συνείληφα, συνείλημμαι, βλ. λαμβάνω.

Συνέρρεκτα, βλ. ὁάσσω.

Συνεσπείραμαι, βλ. σπειράω — ὡ.

Συνηθίζω, πρκ. συνήθικα.

Σημ. Τὸ δὲ εἰναι μεταγεν, παραγόμενον ἐκ τῆς ἀρχαίας λέξεως συνήθης. Αύξάνεται ώς τὸ κατηγορῶ.

Συρίττω καὶ ποιητ. καὶ μτγν. συρίζω (=παίζω τὴν σύριγγα, ἀποδοκιμάζω ὑποκριτὴν διὰ τοῦ συριγμοῦ), πρτ. ἐσύρριτον, μεσ. μελ. ώς ἐνεργ. συρίξομαι καὶ συριῶ, (μτγν.), ἀορ. ἐσύρτησα. Παθ. συρίττο-

μαι. Παραγ. συριγμός, συρισμός, συριστής ἢ συρικτής ἢ συριστήρ, σύριγμα, σύρισμα.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ σῦριγξ, -ιγγος. Βλ. καὶ σαλπίζω, σημ., διὰ τὸν τύπον συοῖξω. Ἐκ τοῦ ἀορ. ἐσύριξα συμπίπτοντος πρὸς τὸν ἀορ. τῶν -σσ(τι)ω ἔημ. ἦτοι τοῦ φυλάττω, ταράστω, ἀλλάττω κτλ. ἐσχηματίσθη καὶ ἐνεστώς εἰς -ττω (ἐφύλαξα—φυλάττω, ἐσύριξα—συρίττω). Οὕτω καὶ σφάζω—σφάττω, ἀρμόζω—ἀρμόττω.

Σύρω, ποιητ. καὶ μτγν., (παρ' Ἀττικ. πεζογρ. συνθ.), πρτ. ἐσυρον, μελ. συρῶ, (μτγν.), ἀορ. ἐσυρα, πρκ. σέσυρχα, (μτγν.). Μεσ. σύρομαι (ἐπι-), μεσ. ἀορ. -ἐσυρδάμην (ἀν·), (μτγν.), παθ. ἀορ. β' ἐσύρην, (μτγν.), πρκ. σέσυρμαι, (μτγν.). Τὸ μέσ. κατ' ἀνάλυσιν: διασύρω-έμαντόν. Παραγ. συρομός, διασυρομός, σύρμα=1) πᾶν τὸ συρόμενον κατὰ γῆς, 2) τὸ σύρειν ἢ σύρεσθαι, εὐρότης=σχοινίον δι' οὗ σύρει τις, χαλινός), συρτός, συρφετός (=πᾶν τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου συρόμενον ἢ φερόμενον καὶ μτφρ ἀνάμεικτον πλῆθος, δχλος).

Σημ. Θεμ. σύρ., ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ j, (βλ. σελ. 15, β', 1) (σύρ-յω, σύρρω), σύρω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσεων διά, ἐπί, κ. ἀ. Διασύρω=έμπαζω, χλευάζω. Ἐπισύρω=ἀποφεύγω σκοπίμως, ἐπισύρομαι=έρπω. Συνωγ. ἔλκω.

Συσπειράσματι—ῶμαι, βλ. σπειράω—ῶ.

Συστῶ, συσταίην, συστήναι, συστάς, βλ. ἕστημι.

Σφαγιάζωμαι (=σφάζω θῦμα, θυσιάζω), παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἀποθ. μετ' Ἑνεργ. καὶ παθητ. σημασ., πρτ. ἐσφαγιάζόμην, μεσ. μελ. σφαγιάσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐσφαγιασάμην, παθ. ἀορ. ἐσφαγιάσθην. Παραγ. σφαγιασμός, σφαγιαστήριον.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ σφάγιον (=τὸ προσφερόμενον πρὸς θυσίαν ζῶον, τὸ θῦμα) προσολήψει τῆς καταλήξ. -άζομαι κατ' ἀναλογίαν. (βλ. ἄγοράζω, σημ.). Τὸ Ἑνεργ. σφαγιάζω, ποιητ. καὶ μτγν. Συνωγ. βλ. θύω.

Σφάζω, βλ. σφάττω.

Σφακελίζω (=πάσχω ἐκ γαγγραίνης, σήπομαι), ἀορ. ἐσφακέλισα. Παθ. ἀορ. ἐσφακελίσθην, (μτγν.). Παραγ. σφακελισμός=γάγγραινα.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ σφάκελος (=γάγγραινα) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἄφεοίζω, σημ.). Συνωγ. ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ ἔχω σπασμοὺς τὸ σφαδάζω.

Σφάλλω (μτβτ.=κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ, καταρρίπτω), μελ. σφαλῶ, ἀορ. ἐσφῆλα, (δωρ. ἐσφάλα), πρκ. ἐσφαλκα, (μτγν.). Μεσ. σφάλλομαι (=ἀπατῶμαι, ἀποτυγχάνω εἰς τι) καὶ παθ. (=ὑποφέρω ἔνεκά τινος πρβλ. σφάλλομαι ὑπὸ νόσου), πρτ. ἐσφαλλόμην, μεσ. μελ. σφαλοῦμαι, παθ. μελ. καὶ ὡς μεσ. σφαλήσομαι, παθ. ἀορ. α' ἐσφάλθην, (μτγν.); παθ. ἀορ. β' ἐσφάλην (=ἡττήθην) (καὶ ὡς μεσ.), πρκ. ἐσφαλμαι καὶ ὡς παθ. (=ἔχω ἡττήθη), ὑπερσ. ἐσφάλμην. Παραγ. σφάλτης=δ ἀνατρέπων ἢ καταρρίπτων, σφάλμα, σφαλερός, ἀσφαλής, ἐπισφαλής, ἀκροσφαλής (=ὑποκείμενος εἰς τὸ σφάλλεσθαι, ἀσταθής).

Σημ. Θεμ. σφαλ-, (πρβλ. ἀσφαλής), ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j, (βλ. σελ. 15, β'), (σφαλ-; -ω) σφάλλω. Ἀποσφάλλομαι=ἀποτυγχάνω, διασφάλλομαι=ἀποτυγχάνω ἔντελῶς, ἀνασφάλλομαι (άμτβτ.)=έγειρομαι ἀπὸ πτώσεως ἢ νόσου, ἀναλαμβάνω. Περιφρ. σφάλμα ποιῶ (=σφάλ-

λομαῖ, περιπίπτω εἰς δυστυχίαν), παθ. σφάλμα γίγνεται. Συνων. ἀμαρτά-
τω, ἀπίστω, κ. ἄ.

Σφάττω καὶ ποιητ. καὶ μτγν. σφάζω, ποτ. ἐσφαττον καὶ ἐσφα-
ζον, μελ. σφάξω, (μτγν.), ἀρο. ἐσφάξα, ποκ. ἐσφακα (γνωστός ἐκ τοῦ
μτγν. ὑπερσ. ἐσφάκειν). Μεσ. καὶ παθ. σφάττομαι καὶ ποιητ. σφάζο-
μαι, πρτ. ἐσφαττόμην, (μτγν.), παθ. μελ. β' -σφαγήσομαι (ἀπλοῦς
ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. ἀρο. α' ἐσφαξάμην (ἐπι·) (=ἐπέσφαξα ἔμαυτόν),
παθ. ἀρο. α' ἐσφάχθην, ('Ηροδ., ποιητ.), παθ. β' ἐσφάγην (ἀπλοῦς
ποιητ.), παθ. ποκ. ἐσφάγμαι. Τὸ μεσ. καὶ κατ' ἀνάλυσιν: σφάττω
(ἐπι·, ἀπο-) ἔμαυτόν. Παραγ. σφαγεὺς (ἔξ οὐ σφαγεῖον = 1)
ἄγγειον εἰς ὃ ἔπιπτε τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων ζφων, 2) τὸ θῦμα),
σφαγή, σφάγιον, σφαγίς, σφάγμα, σφάκτης, φάσγανον (ἀντὶ σφάγανον
=ξφος), νεοσφαγής, σφακτός.

Σημ. Θεμ. σφαγ-, ἔξ οὐ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j. (βλ. σελ. 15, β',
2, σημ.) (σφάγ-γ-ώ), σφάξω, σφάττω κατ' ὀνταλογίαν πρὸς τὸ ταφάττω,
φυλάττω, κλπ. (βλ. συρίττω, σημ.). Σύνθ. μετὰ τῶν προθ. ἀπό, ἐπί, περό,
κατά. Ἐπισφάζω=σφάζω ἐπάνω εἰς τι, φονεύω ἐντελῶς. Περιφρ. σφα-
γῆς ποιοῦμαι, παθ. σφαγαὶ γίγνονται. Τὸ σφαγὰς ποιῶ = γίνομαι αἴτιος
νὰ γίνωσι σφαγαὶ.

Σφενδονάω—ῶ (=σφενδονίζω), πρτ. ἐσφενδόνων, ἀρο. ἐσφενδό-
νησα. Παθ. πρτ. -ἐσφενδονώμην (δι-) (ἀπλοῦς ποιητ. καὶ μτγν.).
Παραγ. σφενδόνησις.

Σημ. Τὸ ρ. ἐκ τοῦ σφενδόνη, ἔξ οὖ καὶ σφενδονητής, σφενδονηδόν,
Σφενδονέω·· καὶ σφενδονίζομαι (=κοσμοῦμαι διὰ θυσάνων), μτγν. Δια-
σφενδονῶμαι=έκτινάσσομαι εἰς τεμάχια.

Σφετερίζω (=ἰδιοποιοῦμαι τι δι' ἀθεμίτων μέσων), μελ. σφετερί-
σω ἢ σφετερίξω, (μτγν.), ἀρο. ἐσφετέρισα. Μεσ. σφετερίζομαι (ἐπὶ τῆς
αὐτῆς σημασίας), μεσ. ἀρο. ἐσφετερίσάμην, παθ. ποκ. ἐσφετέρισμαι,
(μτγν.), (ποβλ.: ἡ ἐσφετερίσμένη ἀρχή). Παραγ. σφετεριστής, σφετέ-
ρισις, σφετερισμός.

Σημ. Τὸ ρ. ἐκ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας σφέτερος (πρβλ. ταυτίζω,
ἀλληλίζω), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω, κατ' ὀνταλογίαν (βλ. ἀθροίζω,
σημ.). Τὸ μεσ. οὐδόλως διαφέρει τοῦ ἐνεργητ.. είναι δὲ συνηθέστερον.
Συνων. νοσφίζομαι.

Σφίγγω (=πιέζω, θλίβω, σφίγγω), πρτ. ἐσφιγγον, μελ. σφίγξω,
ἀρο. ἐσφιγξα. Παθ. σφίγγομαι, πρτ. ἐσφιγγόμην, μεσ. ἀρο. ἐσφιγξά-
μην, παθ. ἀρο. ἐσφίγχθην, ποκ. ἐσφιγμαὶ. Παραγ. Σφίγξ = ἡ πνί-
γουσα, σφιγκτήρ, σφιγκτός, σφίγμα, σφιγμός, σφίγξις.

Σημ. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον δ ἐνεστώς. Τὸ ρῆμα (ῶς καὶ τὸ
κάμπτω, βέγχω, χρίμπτω) ἔχει τὸ ἔρρινον εἰς δλους τούς χρόνους.
Οὕτω μένει ἀδηλὸν ὃν τοῦτο ἦτο κατ' ἀρχὰς οτοιχεῖον τῆς ρίζης
ἡ ἐξηπλώθη ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος εἰς δλους τούς χρόνους (βλ. Γ.
Χατζηδάκι, Ἀκαδ. Ἀναγνώσμ., Β').

Σφύζω (=κτυπῶ δριμητικῶς ἢ τακτικῶς, πάλλομαι), πρτ. ἐσφυ-
ζον, μτγν. Παραγ. σφύξις, σφυγμός.

Σημ. Θεμ. σφυγ-, ἔξ οὐ προσλήψει τοῦ j (βλ. σελ. 15, β', 2, σημ.).
(σφύγ-γω), σφύξω.

Σχάζω (=σχίζω, ἀνόιγω φλέβα, οἰδημα, ἀφήνω τι νὰ πέσῃ), πρτ. ἔσχαζον, (μτγν.), μελ. -ιχάζω (ἀπο-), (μτγν.), ἀορ. ἔσχάσα. Παθ. μελ. σχατθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἔσχατάμην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἔσχάσθη, (μτγν.), πρκ. ἔσχασμαι, (μτγν.). Παραγ. σχασμός, σχάσις, σχάσμα, σχαστήριον=νυστέρι.

Σημ. Ἀρχικόν θεμ. σκεδ- (πρβλ. σκεδάννυμι), ἔξ οὖ σχεδ-, σχαδ-, σχάδιο, (βλ. σελ. 15, β', 3) σχάξω. **Ἀποσχάζω** = χαράσσω. Παρά ποιηταῖς καὶ μτγν. δπαντά καὶ τύπως σχάσ-ῶ. Ἐν τῇ νεολλην. σκάξω ἐπὶ τῆς σημασ. τδῦ ἀνοίγομαι, διαρρήγνυμαι. Συνων. ἀμύσσω.

Σχεῖν, σχάν, βλ. ἔχω.

Σχετλιάζω (=θεωρῶν ἐμαυτὸν σχέτλιον, ταλαιπωρον, ἀγανακτῶ, μεμψιμοιρῶ), πρτ. ἔσχετλιαζον, μελ. σχετλιάσω, ἀορ. ἔσχετλιάσσα. Παραγ-σχετλιάσμός-, σχετλιαστικός.

Σημ. Τδ β. ἔκ τοῦ σχέτλιος (πρβλ. σχεθ-εῖν, ἀορ. β' τοῦ ἔχω) (=καρτερικός, ἀθλιος), προσλήψει τῆς καταλήξ. -άξω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τδ ἀγοράξω, δοξάζω κλπ. (βλ. λεξ. σημ.).

Σχίζω (=χωρίζω, διαχωρίζω, διατέμνω), πρτ. ἔσχιζον, μελ. σχίσω (χατα-), ἀορ. ἔσχιστα. Μεσ. καὶ παθ. σχίζομαι, πρτ. -έσχιζόμην, (ἀπ-), παθ. μελ. σχιζθήσομαι, παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ἔσχισθην (ώς μεσ.=διεφώνησα, διηρόεθην), πρκ. ἔσχισμαι, τετελ. μελ. ἔσχισμένος ἔσομαι. Παραγ. σχίσις, σχισμός, σχίσμα, σχίζα ἢ σχίδας, σχινδαλμός =πελεκούδι, σχιτός, ἄτιχιστος, δλδιχιστος.

Σημ. Θεμ. σχινδ- (λατιν. scindo). ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j. (βλ. σελ. 15, β', 3) (σχίνδ-յω) σχίζω. Συγγενὲς τῷ σχάζω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀπό, διά, κατά, περί. Συνων. ὁήγνυμι, (δια)χωρίζω, διατέμνω.

Σχολάζω (=δὲν ἔχω ἀσχολίαν, ἀναπαύομαι, ἀφοσιοῦμαι εἰς τι κυρίως εἰς τὰ γοράμματα), πρτ. ἔσχολαζον, μελ. σχολάσω, (μτγν.), ἀορ. ἔσχόλαζσα, πρκ. ἔσχόλακα. Παραγ. σχόλασις, σχολαστής (ἔξ οὖ σχολαστήριον, σχολαστικός=1) ὁ ἡσυχάζων, 2) ὁ πεπαιδευμένος, καὶ ἐπὶ κακῆς σημασίας : ὁ ἔγγράμματος μωρός.

Σημ. Τδ β. ἔκ τοῦ σχολή, δπερ ἔκ θεμ. σχ- τοῦ ἔχω (=ἀργία, εὐκαιρία, σπουδαία μελέτη, διδασκαλία, σχολεῖον), προσλήψει τῆς καταλήξ. -άξω κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ δοξάζω, ἀγοράζω κλπ. (βλ. λεξ. σημ.). Περιφρ. σχολὴν ἄγω (ἀντιθ. ἀσχολίαν ἄγω), παθητ.: σχολὴ γίνεται ἀπό τενος.

Σώζω (=σώζω, διαφυλάττω, διατηρῶ ἐν τῇ μνήμῃ), πρτ. ἔσωζον, μελ. σώτω, ἀορ. ἔσωστα, πρκ. σέσωσκα καὶ ὑπεροσ. -έσεσώκειν καὶ σεσωκώς ἦν, τετελ. μελ. -σεσωκώς ἔσομαι (δια-). Μεσ. καὶ παθ. σφέζομαι, πρτ. ἔσφέζόμην, μελ. μελ. -σώισμαι (τι), παθ. μελ. καὶ ὡς μεσ. σωθήσομαι, μεσ. ἀορ. -έσωσάμην (τι), (ἀπλοῦς ποιητ.), παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ἔσώθην, πρκ. σέσωμαι καὶ σέσωσμαι, ὑπεροσ. ἔσεσώμην καὶ ἔσεσώμην. Τδ μέπον καὶ ἀναλελυμ.: σώζω ἐμαυτόν. Παραγ. σωτήρ (θηλ. σώτειρι), σώτιμά, σώστρα (=ἱμοιβή σωτηρίας), σῶμα, σῶσ (ἐκ τοῦ σῶσις), σωτέρις, ἄιωστος, σωτέριος, διασωτέρον.

Σημ. Ἀρχικόν θεμ. σαF-, ἔξ οὖ σαFδώ-σαδώ καὶ κατὰ συναίρεσιν σώω (πρβλ. καὶ τδ ἐπιθ. δ, ἥ, σῶς, τὸ σῶν, ἐλλειπτικόν, ἔκ τοῦ ποιητ. σαFος). Οἱ χρόνοι τοῦ ρήματος γίνονται ἐκ δύο θεμάτων: 1) τοῦ ποιητ.

σαο-, καὶ 2) ἐκ τοῦ (σωΦίδ-) σφδη-, ἔξ οὖ (σφδήγω) σφζω (ἀντί σωζω). Ἐκ τοῦ σφδη- σχηματίζει μόνον τοὺς τύπους τοὺς προερχομένους ἐκ τοῦ θεμ. τοῦ ἑνεστ. καὶ ἐκ τοῦ θεμ. τοῦ μέσου παράσκειμ. (σφζω, ἐσφζον· σώζομαι, ἐσφζόμην, σέσωσμαι, ἐεσφζημην). Πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἐκ τοῦ θεμ. σαο=σω-, (πρβλ. σῶς) σώσω, ἐσώσα, σέσωμα, ἐσώθηη. Ἐνιότε ἐκ τοῦ θεμ. -σω σχηματίζεται καὶ ὁ μεσ. πρκ.: σέσωμαι. (Βλ. καὶ Γραμμ. Ιω. Σταματ. § 99, 2) Τὸ σφζω ἔχει πρὸς τὸ σῶς οἷαν σχέσιν ἔχει τὸ ἀγνίζω πρὸς τὸ ἀγνός καὶ τὸ κακίζω πρὸς τὸ κακός. Ἀνήκει ἐπομένως εἰς αὐτὸν τὸ ύπογευραμμ. Ιῶτα (σωζω—σφζω). Ἐπειδὴ δύμας παραλλήλως πρὸς τὸ σφζω διετηρήθη εἰς μεμονωμένους χρόνους καὶ τὸ παλαιὸν σάσω (καὶ συνηρ. σῶα) καὶ ἐπειδὴ οἱ τύποι τοῦ σῶα συμπίπτουσι πρὸς τοὺς τύπους τοῦ σφζω (π. χ. δ. μελ. σώσω, δ. ἀσφ., δ. πρκ. σέσωμα) ἐδημιουργήθη καὶ ἐπεκράτησεν ἀμφιβολία καὶ διακύμανσις ὡς πρὸς τὸ ύπογευρ. Ιῶτα (§ 95 ἐ. ἀ.). Σύνθετον μετά τῶν προθεσ. διά, ἐκ, ἀνά, ἐξ, κ. ἀ. Ἐκ(άνα)σφζω=διασφζω ἀπό κινδύνους, ἀποσφζω=φυλάττω ἐν· πλήρει ἀσφαλείᾳ. Περιφρ. τοῦ παθ.: σωτηρίας τυγχάνω. Ἀντιθ. ἀπόλλυμι. Συνων. διαφυλάττω, διατηρῶ.

Σωμασκέω -ῶ (=γυμνάζω τὸ σῶμά μου), μελ. σωμασκήσω, ἀορ. ἐσωμάσκησα, πρκ. σεσωμάσκησα, (μτγν.). Παραγ. σωμασκήτης.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ σῶμα καὶ ἀσκῶ ἄγειν διαμέσου ως καὶ τὸ σωμασκία. Θεμ. σωμασκε-, ἔξ οὖ σωμασκέω-ῶ (βλ. ἀβουλά, σημ.). Περιφρ. ἀσκῶ ἥ γυμνάζω τὸ σῶμα παθ.: τὸ σῶμα ἀσκεῖται· ὡς μτβτ.: σωμασκίαν ἐμποιῶ τινι.

Σωφρονέω -ῶ (=ἔχω σφας τὰς φρένας, εἴμαι φρόνιμος), πρτ. ἐσωφρόνουν, μελ. σωφρονήσω, ἀορ. ἐσωφρόνησα, πρκ. σεσωφρόνηκα. Ἐκ τοῦ παθ. μόνον ἥ μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τὰ σεσωφρονημένα (ἐν τῷ βίῳ μοι=τὰ σωφρόνως πεπραγμένα ὑπ' ἐμοῦ κατὰ τὸν βίον). Παραγ. σωφρόνημα, σωφρονητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ σώφρων (σῶς=σφίος, φρήν), (ἀντιθ. ἀφρων, ἐκφρων, ἀκόλαστος). Θεμ. σωφρονε-, ἔξ οὖ σωφρονέω-ῶ (βλ. ἀβουλά, σημ.). Ἀττικ. μαίνομαι, ὑβρίζω. Περιφρ. σώφρων εἰμί.

Σωφρονίζω (=κάμνω τινα σώφρονα, παιδεύω, τιμωρῶ), μελ. σωφρονιῶ, (ποιητ καὶ μτγν.), ἀορ. ἐσωφρόνιπα, πρκ. σεσωφρόνηκα, (ποιητ.). Παθ. ἀσφ. ἐσωφρονίσθην, πρκ. σεσωφρόνισμαι. Παραγ. σωφρονιστής (εξ οὗ σωφρονιστήριον καὶ σωφρονιστικός), σωφρονιστύς, -ύος, =σωφρονισμός), σωφρόνιστις, σωφρόνισμα, ἀσωφρόνιστος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ σώφρων (σῶς, φρήν), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κακ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Περιφρ. σώφρωνά τινα ποιῶ παθητ. σώφρων γέγνομαι.

T

Ταγεύω (=εἴμαι ταγός, κυβερνήτης), ἀορ. ἐτάγευσα. Παθ. ταγεύομαι (=εἴμαι ἦνωμένος ὑπὸ ἔνα ταγόν), μεσ. ἀορ. ἐταγευσάμην (ἄνδρας ἀρίστους =παρέταξα ἄνδρας ἀρίστους). Παρα. ταγεία.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ταγέος (διπερ κυρίως ἐπώνυμον τοῦ ὅρχοντος τῶν Θεσσαλῶν, κυβερνήτης) (βλ. τάσσω) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Περιφρ.: καθίστημι τινα ταγόν, παθ. ταγός καθίσταμαι.

Ταινιώ -ω (=δένω διὰ ταινίας ἢ περιθένω, περιστέφω τὴν κεφαλήν τινος, μάλιστα νικητοῦ), ποτ. ἐταινίουν, ἀορ. ἐταινίωσα. Παθ. ταινιοῦμαι, (ποιητ.), μεσ. ἀορ. ἐταινιωτάμην, (ποιητ.).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ταινία, (ὅπερ ἐκ θεμ. συγγεν. τῷ τείνω, κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ών-ώ φωνηντολήκτων [δῆλω, ἀξιώ κλπ.]). Λέγεται καὶ ταινίας ἄναδεῖν τινα. Συνων. στεφανῶ.

Ταλαιπωρέω -ω (ώς μιτβτ.=ποιῶ τινα ταλαίπωρον, καταπονῶ τινα, ώς ἀμιτβτ.=ὑφίσταμαι ταλαιπωρίας, ὑποφέω, ταλαιπωροῦμαι), ποτ. ἐταλαιπώρουν, μελ. ταλαιπωρήσω, (ποιητ.), ἀορ. ἐταλαιπώρησα, ποκ. τεταλαιπώρηκα. Μεσ. καὶ παθ. ταλαιπωροῦμαι, ποτ. ἐταλαιπωρούμην, μεσ. μελ. ώς παθ. ταλαιπωρήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐταλαιπωρησάμην, (μτγν.), παθ. ἀορ. ώς μεσ. ἐταλαιπωρήθην, ποκ. τεταλαιπώρημαι. Παραγ. ταλαιπώρησις, ταλαιπωρήμα=κακοπάθεια, μόχθος.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ταλαιπωρος ἐξ οὗ καὶ ταλαιπωρία. Τὸ ταλαιπωρος ἐκ τοῦ ταλα- (πρβλ. τάλας), ὅπερ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13,2) ταλαι-, καὶ τοῦ πηρός (πρβλ. πήμα), ὅπερ ἐν τῇ συνθέσει κατὰ μετάπτωσιν -πωρος ἡτοι (ταλαί-πηρος) ταλαι-πωρος (πρβλ. πηήσω, -πιώσω- πτωχός, ταλαί-φωνω. Ταλαι-μένης). Σύνθετ. μετὰ τῶν προθέσ. ἐπί, πρός, σύν, εἰδ. Ἐπιταλαιπωρ- =ἐπί πλέον ταλαιπωροῦμαι, κοπιάζω, προσταλαιπωρῶ τινι=ἐπιμένω εἰς τι. Περιφρ. ταλαιπωρός είμι. Συνων. βασανίζω, τρύχω.

Ταμιεύω (ώς ἀμιτβτ.=είμαι ταμίας· ώς μιτβτ.=διαχειρίζομαι, διευθύνω, διοικῶ, ἀποταμιεύω), ποτ. ἐταμίευον, μελ. ταμιεύσω, ἀορ. ἐταμίευσα. Μεσ. καὶ παθ. ταμιεύομαι, μεσ. μελ. ταμιεύσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐταμιευσάμην, παθ. ἀορ. ἐταμιεύθην, (μτγν.), μεσ. ποκ. τεταμίευμαι. Παραγ. . ταμιεία (=διαχειρίσις, διεύθυνσις, ἀποταμίευσις), ταμιεύμα, ταμιεῖον, (=θησαυροφυλάκιον), ἀποθήκη, ταμίευσις, ταμιευτήριον, ἀταμίευτος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ταμίας (θηλ. ἡ ταμία) (ἐκ τοῦ τέμνω) προσλήψει τῆς καταλήξ. -σιν κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Τὸ μεσ. ταμιέυσμαί τι = μετὰ φειδοῦς χρησιμοποιῶ τι. Περιφρ. ταμίας είμι· μιτβτ. ταμίαν τινὰ καθίστημι ἢ ποιῶ.

Ταπεινώ -ω (=χαρηλώνω, ἔλαττώνω), μελ. ταπεινώσω, ἀορ. ἐταπεινωσα. Παθ. ταπεινοῦμαι, (μτγν.), ποτ. ἐταπεινούμην, (μτγν.), παθ. μελ. ταπεινωθήσομαι, παθ. ἀορ. ἐταπεινάθην, ποτ. τεταπεινωμαι. Παραγ. ταπεινωσις, ταπείνωμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ταπεινός. Περιφρ.: εἰς ταπεινότερά τινα καθίστημε, ταπεινόν τινα ποιῶ, ταπεινόν παρέχω.

Ταράττω ἡ ταράσσω (==ἔμβαλλω τι εἰς ταραχήν), ποτ. ἐταράττ-τ(σσ)ον, μελ. -ταράξω (συν-), (ἀπλοῦς ποιητ.), ἀορ. ἐτάραξα, ποκ. τετάραχα, μτγν. καὶ ποιητ. ταράξας ἔχω, ὑπερσ. -τεταράχειν (συν-), (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. ταράττ(σσ)ομαι, ποτ. ἐταραττ(σσ)όμην, μεσ. μελ. καὶ ώς παθ. ταράξομαι, παθ. μελ. ταραχθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. καὶ ώς μεσ. ἐταράχθην, ποκ. μεσ. καὶ παθ. τετάραχμαι, ὑπερσ. ἐτεταράγμην. Τὸ μεσ. καὶ κατ' ἀνάλυσιν: ταράττω ἐμαύτον. Παραγ. τάραχος, ταραχή, ταράκτης (-τωρ), τάραξις, ταραγμός, τάρακτρον, ταρακτός, ὁταράκτος.

Σημ. Θεμ. ταραχή-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ j (βλ. σελ. 15, β', 2) (ταράχη) ταράσσεται καὶ κατὰ συγκοπὴν καὶ τροπὴν θράσσω (δ' ίδε). Ό πρκ. τετάχα γνωστὸς μόνον ἔκ τοῦ μτγν. ὑπερσ. συνετεταράχει. Σύνθετον μετά τῶν προθέσεων σύν, διά, ἐκ, ἀνά. Παρ' Ὁμήρως εὔχρηστος δ ἀμιθ. πρκ. τέτρηχα (= διτετελῶ ἐν καταστάσει ταραχῆς, ἐν συγχύσει). Περιφρ.: ταραχήν ποιῶ, ταραχάς ἐμποιῶ, τάραχον ἐξεργάζομαι, εἰς ταραχήν καθίστημι τίνα. Παθ.: τάραχος ἡ ταραχή γίγνεται. Μεσ. εἰς ταραχήν καθίσταμαι ἡ καθίστημι ἐμαυτόν. Συνων. κυκάω, κινῶ, ὁδῶ, κ.ά.

Τάττω ἡ τάσσω (= βάλλω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, διορίζω, παραγγέλλω), ποτ. ἐταττίσσον, μελ. τάξω, ἀρ. ἐτάξα, πρκ. τέτραχα, ὑπερσ. ἐτετάχειν (ἐπ-). Μεσ. καὶ παθ. τάττισσομαι, πρκ. ἐταττίσσομην, μεσ. μελ. -τάξομαι (ἀτλοῦς καὶ ἐπὶ παθ. σημ. μτγν.), παθ. μελ. -ταχήτομαι, μεσ. ἀρ. ἐταξάμην, παθ. ἀρ. καὶ ὡς μεσ. ἐτάχθην καὶ ποιητ. β' ἐτάγην, πρκ. μεσ. καὶ παθ. τέτραγμαι, ὑπερσ. μεσ. καὶ παθ. ἐτετάγμην, τετελ. μελ. τετάξομαι. Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν: τάττω ἐμαυτόν. Παραγ. ταγός (βλ. ταγεύω, σημ.), συντάκτης, τάξις, τάγμα, ταγή (= τάξις, παράταξις, διαταγή), προταγή, τακτός, ἀτακτός, εὐτακτός, ἀσύντακτος, ἀνεπίτακτος, τακτέος, προτακτέον.

Σημ. Θεμ. ταγ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφύμ. j (βλ. σελ. 15, β') ταγ-ίω) τάσσεται. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: διά, ἐπί, πρός, παρά, σύν, κ. δ. Περιφρ.: ἔχω τι ἐν τάξει, ἔχω τὴν τάξην, τὴν τάξιν ποιῶ, εἰς τάξιν τίθεμαι τι, παράταξιν ποιοῦμαι (ἀντὶ τοῦ παρατάσσομαι), τὴν πρόσταξιν ποιοῦμαι τις (ἀντὶ τοῦ προστάσσω), σύνταξιν ποιοῦμαι (ἀντὶ τοῦ συντάσσω).

Ταφρεύω (= κάμνω τάφρου, κάνδακα), μελ. ταφρεύω, ἀρ. ἐταφρευσα. Παθ. πρκ. -τετάφρευμαι (περι-, ἀπο-) Παραγ. ταφρεία = κατασκευὴ τάφρων, τάφρευμα = τάφρος ἥδη ἀνασκαφεῖσα, τάφρευμις.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ τάφρος (συγγεν. τῷ τάφῳ) προσλήψει τῆς καταλήξεως -ένω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Ἀποταφρεύω (= περιβάλλω διὰ τάφρου, δχυρώνω).

Ταχύνω (μιθτ. = κάμνω τι ταχέως, ἐπισπεύδω, ἀμιθ. είμαι ταχύς, σπεύδω), ποτ. -τετάχυνον (ἐπ-), ἀρ. ἐτάχυνα, (ποιητ.). Παθ. ταχύνομαι, (μτγν.). Παραγ. ἐπιτάχυντις.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ταχὺς (βλ. βαθύνω, σημ.). Περιφρ. ταχὺς είμι. Τὸ ἐπιταχύνω (= ἐπισπεύδω), μιθτ.

Τέγγω (= ὑγραίνω, μαλακώνω), μελ. τέγξω, (ποιητ.), ἀρ. ἐτεγξα, (ποιητ.). Παθ. τέγγομαι (= μαλάττομαι), παθ. ἀρ. ἐτέγχθην. Παραγ. τέγξις, τεγκτός, ἀτεγκτος. Συνων. βρέχω, ὑγραίνω.

Σημ. Θεμ. τεγ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ j (τέγ-ίω ἡ τέ-ν-γω), τέγγω, (λατ. tingo).

Τείνω (= τεντώνω), πρκ. ἐτεινον, μελ. -τενῶ (ἀπλοῦς ποιητ.), ἀρ. -τετεινα (ἀτλοῦς ποιητ.), πρκ. τέττακα (ἀπο-). Μεσ. καὶ παθ. τείνομαι, πρκ. ἐτεινόμην, μεσ. μελ. -τενοῦμαι, παθ. μελ. -ταθήσομαι, μεσ. ἀρ. α' ἐτεινάμην, παθ. ἀρ. ἐτάθην, (ἀτλοῦς ποιητ.), πρκ. τέτραμαι, ὑπερσ. -τετετάμην. Τὸ μεσ. αὐτοπαθὲς κατ' ἀνάλυσιν: συντείνω ἐμαυτόν. Παραγ. τόνος, τάσις, ἀτενής, τένων, τατός, ἐκτατός, συντακτέον.

Σημ. Θεμ. *τεν-*, (λατιν. *ten-*, *tenēre*, *ten-d-ere*), ἔξ οὖ κατὰ μετά-πτωσιν (βλ. 13, 2) *ταν-* (πρβλ. καὶ *ταν-ύω*, *τέ-ταν-ος τιταν-ώ*). Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ *τεν-* προσλήψει τοῦ *τέν-* (τέν-*γω*) καὶ ἐπενθέσει (βλ. σελ. 15, β') *τείνω*. Ὁ ἐνεργ. καὶ μεσ. πρκ. καὶ ὑπερσ. καὶ παθ. μελ. καὶ ἀρ. σχηματίζονται ἐκ θεμ. ταῦ. Ἐκ τοῦ *τεν-* καθ' ἐταιρούσων *τον-* (πρβλ. *τόν-ος*). Ὁ παθ. ἀρ. ἐπί(έξ)-ετάθην λαμβάνεται ὡς μεσ. καὶ παθ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ἀπό, ἐπί, ἐν, ἀνά, περί, κ.ἄ. Ἀποτείνω = ἐπιμηκύνω, ἐπιτείνω = ἐπαυξάνω τι, ἀνατείνω = ὑψώνω. *Παρατείνω* (ώς ἀμπτβ.) = ἐκτείνομαι πλησίον, *συντείνω* (ώς μπτβ.) = οπεύδω.

Τειχίζω (ἀμτβ.=ἐγείρω τεῖχος, μπτβ.=περιβάλλω διὰ τείχους, δχνδώνω), πρτ. ἐτείχιζον, μελ. *τειχιῶ*, ἀρο. ἐτείχισα, πρκ. *τετείχικα*, τετελ. μελ. *τετειχικώς* ἔομαι. Μεσ. καὶ παθ. *τειχίζομαι*, πρτ. ἐτειχίζομην, μεσ. μελ. *τειχισθῆναι*, μεσ. ἀρο. ἐτειχισάμην, παθ. ἀρο. καὶ ὡς μεσ. σπαν. *ἐτειχίσθην*, πρκ. *τετείχισμαι*, ὑπερσ. ἐτειχίσμην. Παραγ. *τειχιστής*, *τείχιοις*, *τειχισμός*, (περι-. ἀντι-, δια) *τείχισμα*, *ἀτείχιστος*, *εὐαποτείχιστος*.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ *τεῖχος* (τό), (διάφορον δ *τοῖχος*) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Παρ' Ἡροδ. *τειχῶ* ἀντὶ *τειχίζω*. Ἀποτειχίζω=κλείω διὰ τείχους, ἐπιτειχίζω=ὑψώνω τείχος κατά τινος, διατειχίζω=διαχωρίζω ὡς διὰ τείχους. Περιφρ. *τεῖχος ποιοῦμαι*, ἐν *τειχισμῷ είμι*, *τειχισμὸν παρασκευάζομαι*. Παρασύνθ. ἐκ τοῦ *τειχομάχης* τὸ *τειχομάχεως* (=μάχομαι κατὰ τείχους), οὖ παρ' Ἀττικ. πεζούρ. μόνον δ ἐν. καὶ πρτ. *ἐτειχομάχουν*.

Τειχομάχω, βλ. *τειχίζω*, σημ.

Τεκμαίρομαι (=εἰκάζω, συμπεραιώνω): παρ' Ἀττικ. πεζούρ. μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐτεκμαίρομην, μελ. *τεκμαροῦμαι*, μεσ. ἀρο. ἐτεκμηρόμην. Παραγ. *τέκμαροις*, *τεκμήριον*, *τεκμαρίος*, *ἀτέκμαρτος* (ἔξ οὐ ἀτεκμάρτως), *ἀξιοτέκμαρτος*, *δυοτέκμαρτος*, *τεκμαρτέος*, -ον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. *τέκμαρ* (ἐπικ. *τέκμαρο*, ἀκλιτ.=δώρισμένον σημείον), διπερ ἐκ θεμ. *τεκ-* (πρβλ. *τεκ-νού*, *τοκ-εύς*, *τίκ-τω*, *τέκ-ος*). Ὁ ἐνεστ. προσλήψει τοῦ προσφυμ. *τέκ-* καὶ ἐπενθέσει (βλ. σελ. 15, β') ἥτοι (τεκμάρ-ομαι), *τεκμαίρομαι*. Τὸ *τεκμαίρω*=συμπεραιώνω, ποιητ. *Συντεκμαίρομαι*=εἰκάζω ἐκ σημείων, ὑπολογίζω. Περιφρ. *τέκμαροιν* ἔχω. Συνων. *εἰκάζω*, *τοπάζω*.

Τεκμηριόω-ῶ (=ἀποδεικνύω διὸ τεκμηρίων), ἀρο. ἐτεκμηρίωσα. Μεσ. *τεκμηριοῦμαι* (=τεκμαίρομαι), (μτγν.). Παραγ. *τεκμηρίωμα*, *τεκμηρίωτις*.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ *τεκμήριον*. Βλ. *τεκμαίρομαι*. Περιφρ. *τεκμήρειον ποιῶ* ἢ *παρέχομαι*.

Τεκταίνομαι (χυρίως ἐπὶ ξυλουργοῦ: κατασκευάζω, «φτιάνω» καὶ μταφρ. ἐπινοῶ, μηχανῶμαι), μεσ. ἀποθετ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐτεκταίνομην, μελ. *τεκτανοῦμαι*, (ποιητ.), μεσ. ἀρο. ἐτεκτηγνάμην.

Σημ. Θεμ. *τεκταν-* [ἀρχικ. *τεκ-*, (*τίκτω*)], ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. *τέκτων* καὶ ἐπενθέσει (βλ. σελ. 15, β') *τεκταίνομαι* (πρβλ. *τέκτων*). Ἡ μτχ. *τεκταίνομενα* εύρεσκεται καὶ μὲ παθητ. σημασίαν, (πρβλ. Δημοθ 34, 48: τὰ *ἥστερον τεκταίνομενα*). Σύνθ. μετὰ τῆς προθέσ. οὐν. 'Αντιθ. *πλάττω*. Παρὰ τοῖς μτγν. καὶ τὸ ἐνεργ. *τεκταίνω* ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημαδίας.

Τελέθω (=ἔρχομαι εἰς τὸ εἶναι, γίνομαι, είμαι) μόνον δ ἐνεστώς. Σημ. Τὸ δ. κατὰ τὸ πλεῖστον ποιητ. καὶ ίσως ἐκ τοῦ ποιητ. *τέλλω*=τελῶ, ἐκτελῶ, ἀνατέλλω.

Τελεόσω -ω καὶ **τελειόσω -ω** (=ποιῶ τι τέλειον, τελειώνω), (ποιητ. καὶ μτγν.), (παρ² Ἀττικ. πεζογρ. ἐπι-), μελ. **τελειώσω**, (μτγν.), ἀρ. ἐτελέωσα καὶ μτγν. ἐτελείωσα. Παθ. **τελεοῦμαι**, παθ. ἀρ. καὶ ὡς μεσ. ἐτελεώθηρ καὶ ἐτελειώθηρ, πρκ. **τετελείωμαι**. Παραγ. **τελέωσις** ἢ **τελείωσις**, **τελειωτής**, **τελείωμα**.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ **τέλεος** ἡ **τέλειος**, (διπερ ἐκ τοῦ τέλος). Τὸ **τελεῶ** εἶναι δὲ πικρατῶν τύπος παρ¹ Ἀττικ. πεζογρ. Περιφρ.: **τέλεον ποιῶ** ἡ ἀπεργάζουμαι καὶ ὡς σύδ. ἡ μεσ. **τέλεος** ἡ **τέλειός είμι**, **τέλεος γίγνομαι**, **τελέως** ἡ **τελείως** ἔχω. Τὸ **τελειοποιῶ**, μτγν.

Τελευτάω -ω (=τελειώνω, ἀποθνήτω) τὸ ἐνεργ. διμαλόν. Μεσ. μελ. καὶ ὡς παθ. **τελευτήσομαι**, παθ. ἀρ. ἐτελευτήθηρ, (ποιητ.). Τὸ δὲ παθ. διὰ τῆς περιφρ.: **τελευτῆς τυγχάνω** καὶ **τελευτῶ** ἢ **Ὥηγγες** ὑπό τυρος. Παράγ. ἀτελεύητος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ **τελευτῆς**, (ἔξι οὖς καὶ **τελευταῖος**). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, ἐν. **Ἀποτελευτῶ εἰς τι** (ἀμτβτ.=κοταλήγω εἰς τι), ἀποθνήσκω ἔν τινι τόπῳ. Ἀντὶ τοῦ **τελευτῶ τὸν βίον** (=ἀποθνήσκω), λέγεται καὶ **τελευτὴν τοῦ βίου ποιοῦμαι**. Ἡ φράσις «τελευτῶν εἰπε, ἐποίησε κλπ.» σημαίνει: «εἰς τὸ τέλος εἰπε, ἔπραξε κλπ.», ἡ μτχ. δηλ. τοῦ **τελευτῶ μετ'** ἀλλού δὲ ἐκφερομένη ἔχει ἐπιρρομ. σημασίαν. Ἀντιθ. ἄρχουμαι, ζῶ. Συνων. **τελεῶ**, **περαίνω**, **παύομαι**, **ἀποθνήσκω**.

Τελέω -ω (=ἐκτελῶ, ἀποπεριτώνω, πληρώνω φόρον ἢ δασμόν), πρτ. ἐτέλουν, συνηρ. μελ. **τελῶ**, ἀρ. ἐτέλεσα, πρκ. **τετέλεκα**, ὑπερσ. -ἐτετελέκειν (προ-). Παθ. **τελοῦμαι**, πρτ. ἐτελούμηρ, μεσ. μελ. ὡς παθ. **τελοῦμαι**, (ποιητ.), παθ. μελ. -τελεσθήσομαι (ἀπο-), (ἀπλοῦς μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐτελεσάμηρ, παθ. ἀρ. ἐτελέσθηρ, πρκ. **τετέλεσμαι**, ὑπερσ. -ἐτετελέσμηρ. Παραγ. **τελετή**, **τελεστής** (=μυσταγωγός, ιερεὺς ἐκ τούτου τελεστήριον καὶ τελεστήρια, ἐνν. ιερὰ=εὐχαιριστήριος μυστία ἐπὶ ἐπιτυχίᾳ), **τελεστικός**, **τέλεσμα**=πληρωμή, ἀποτέλεσμα, ἀτέλεστος, ἐπιτελεστέος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ **τέλος** (πρβλ. καὶ **εὐ-τελ-ής** [= δ δλίγα στοιχίζων, ἀπλοῦς], πολυ-τελ-ής, ἀ-τελ-ής], ἔξι οὖς **τελέος-յο** καὶ ἐπενθέσει **τελεύος**) καὶ ἀποβολῇ τοῦ ὑποτακτικοῦ τῆς διφθύγγου, ήτοι τοῦ j, **τελέω** (βλ. καὶ σελ. 15, β'. 4). Eἰς τὸν διορ. τὸ διπλοῦν σ ἀπλοποιεῖται ἀνευ ἐκτάσεως τοῦ ε τοῦ θέματος ἐτέλος-οα, ἐτέλεσα. Ο μελ. περισπώμενος (πρβλ. καὶ τὰ δικαλῶ, ἐλαύνω, ἀκοῦμαι, ἐμῶ) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς μέλλοντας τῶν ύγροληκτῶν, ἀπαντῷ δὲ παραλλήλως πρὸς τὸν **τελέων**. Οὕτω καὶ δ μελ. τοῦ καλῶ. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, διά, σύν, ὑπό, κ.ἄ. **Υποτελῶ**=πληρώνω (ἐπὶ φόρου ἢ δασμοῦ), **συνδιατελῶ**=ἐξακολουθῶ μέχρι τέλους, διατελῶ (ώς ἀμτβτ.)=ἐξακολουθῶ ὃν ἡ πράττων τι. Περ. **τέλος ἐπιτίθημι τινι** παθ. **τέλος λαμβάνω** ἢ ἔχω. Συνων. **περαίνω**, **τελειῶ**, διαπράττομαι.

Τέμνω (=κόπτω, σχίζω, διαχωρίζω), πρτ. **ἐτεμνον**, μελ. **τεμῶ**, ἀρ. β' **ἐτεμον** (Ιων. καὶ Δωρ. **ἐταμον**), πρκ. -τέμημα. Μεσ. καὶ παθ. **τέμνομαι**, πρτ. **ἐτεμνόμηρ**, μεσ. μελ. -τεμοῦμαι (ὑπο-), παθ. μελ. **τημήθησομαι** (ἀπο-), (ἀπλοῦς μτγν.), μεσ. ἀρ. β' **ἐτεμόμηρ**, παθ. ἀρ. **ἐτεμήθηρ**, παθ. πρκ. **τέμημαι**, ὑπερσ. **ἐτετμήμηρ**, **τετελ.** μελ. **τετμήσομαι** (ἐκ-). Παραγ. **τομεύς**, **τομή**, **τημησις**, **τημῆμα**, **τέμαχος**=τεμάχιον τεταριχευμένου ἰχθύος, **τέμενος**=τόπος κεχωρισμένος, ιερός, **ταμίας**,

τομός=δ τέμνων, ὁ δεξύς, ἀτομον, τόμος=τεμάχιον, μέρος βιβλίου ἀποτελοῦντος τῶν κύλινδρον, τμητός, νεότμητος, ἀποτμητέον.

Σημ. Θεμ. τεμε (πρβλ. τέμε-νος), ἐξ οὗ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. 13, 2) τομ-, ταμ-, (πρβλ. τάμνω), τμη-. Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ τεμ- προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ν, (βλ. σελ. 15, γ'). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: ἀπό, τοῦ, ἐν, διά, κ.ἄ. Συντέμνω=κατακόπτω, περικόπτω, διατέμνω=διαχωρίζω, ἐπικατατέμνω=σκάπτω ἐν τῷ μεταλλείῳ πέραν τῶν δρίών. ἀποτέμνω=βιαιώς κόπτω (πρβλ. ἀποτομή κεφαλῆς), ἐκτέμνω=τέμνω μετά προσοχῆς.

Τέρπω (=εὐφραίνω, χαροποιῶ), πρτ. ἔτερπον, (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. τέρψω, ἀπο. ἔτερψα. Μεσ. τέρπομαι (=εὐφραίνομαι, διασκεδάζω), πρτ. ἔτερπόμηη, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. μελ. τέρψομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.). μεσ. ἀπο. α' ἔτερψάμηη, (ποιητ.), μεσ. ἀπο. β' ἔτερπόμηη, (ποιητ.), παθ. ἀπο. α' καὶ ὡς μεσ ἔτερψθηη, παθ. ἀπο. β' ἔταρψθηη, (ποιητ.). Παραγ. τέρψις καὶ ποιητ. τερπωλή, τερψνός, ἀτερψής=ό μὴ παρέχων ή ὁ μὴ αἰσθανόμενος τέρψιν.

Σημ. Θεμ. τερπ- καὶ κατά μετάπτωσιν ταρπ-. (πρβλ. τερπικέραυνος [Ζεύς]). Ἀντί του τέρπω λέγεται καὶ ποιω τέρψιν τινί, τέρψιν παρέχω. Συνων. εὐφραίνω, θέλγω, κηλῶ, εὐφραίνομαι, ἥδομαι.

Τετακα. βλ. τείνω.

Τευτάξω (=λέγω η̄ πράττω τὰ αὐτά, ἀσκολοῦμαι εἰς τι), πρκ. τετεύτακα. Παραγ. τευταῖμός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ταντόν (τὸ αὐτό) τευτάξω, ἀντὶ ταυτάξω (πρβλ. αὐλαῖς καὶ [η̄] εὐλάκαι). Συνων. διατρίβω, σπουδάζω, πραγματεύομαι.

Τεύχω (=ποιῶ, κατασκευάζω ἐπὶ παντὸς ἔργου), μελ. τεύξω, ἀπο. ἔτευξα, πρκ. τέτευχα. Μεσ. μελ. τεύξομαι μετ' ἔνεργητ. σημαπίας, ἀπο. ἔτευξάμηη, παθ. ἀπο. ἔτευχθηη, πρκ. τέτευγμαι, γ' πληθ. τετεύχαται, ὑπερσ. ἔτετεύγμηη, γ' πληθ. ἔτετεύχατο, τετελ. μελ. τετεύξομαι. Ἀπαντα ποιητικά. Παραγ. τεύχος (=ἔργαλεῖον, δργανον), τεύχημα, τυκτός (=κατασκευασμένος).

Σημ. Ρίζα τυκ-, τυχ-. Θέμ. τεν- καὶ τυχ-. Ἐκ τοῦ τεύχω παρήχθη τὸ τυγχάνω, ἐπὶ Ιδαιτέρας σημασίας, καὶ τινες χρόνοι (τέτευχα, τεύξομαι, ἔτευχθηη;). Παρά τοῖς πεζογράφοις ισοδύναμα είναι τὰ ὅμιατα: ποιεῖν, τιθέναι, ιστάραι η̄ καθιστάναι, κατασκευάζειν, παρασκευάζειν.

Τεχνάξω, βλ. τεχνῦμαι, σημ.

Τεχνάσματα—ῶματα (=κατασκευάζω ἐντέχνως, ἐφευρίσκω, μηχανῶμαι), μεσ. ἀποθ. μετ' ἔνεργ. διαθ., πρτ. ἔτεχνώμηη, μεσ. μελ. τεχνήσομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀπο. ἔτεχνητάμηη, παθ. ἀπο. μετὰ παθ. διαθ. ἔτεχνήθηη, (μτγν.), πρκ. τετέχημαι, (μτγν.). Παραγ. τέχνημα, τεχνήμων (-τωρ), τεχνητός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ τέχνη (τέκν-τω, τεκ-), ἐξ οὗ τεχνίτης, ἀτέχνως=ἄνευ τέχνης καὶ ἀτεχνῶς = ἄνευ τεχνάσματος καὶ ἐπομ. ἀδόλως, ἀληθῶς. Ὁ ἐνεστ., τεχνῶμαι καὶ ὡς παθ.=κατασκευάζομαι διὰ τῆς τέχνης. Συνων. μηχανῶμαι, τεκταίνομαι, σοφίζομαι, κακοτεχνῶ, πανοργῶ. Ἐκ τοῦ τέχνη καὶ τὸ συνων. τεχνάζω (=μεταχειρίζομαι τεχνάσματα) καὶ μεσ. τεχνάζομαι (δορ. ἔτεχνασάμηην. Ἡρόδ., καὶ παθ. καὶ μτγν. ἔτεχνάσθηη) ἐκ τούτου τέχνασμα, τεχνασμός, μτγν., τεχνατός, μτγν. τεχνατέον, μτγν.. «Τεχνήσασθαι τὸ τέχνης τι κατασκευάσσομαι» τεχνάσσασθαι δὲ τὸ κακούργημα. (Θωμ Μάγιστρος).

Τήκω (=λειώνω, διαλύω τι), πρτ. ἔτηκον, (περι·), μελ. τήξω, μτγν. καὶ δωρικ. ταξῶ, ἀορ. ἔτηξα. Παθ. τήκομαι, μεσ. μελ. ὃς παθ. τήξομαι, (μτγν.), παθ. μελ. τακήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἔτηξάμην, (ποιητ. καὶ μτγν.), παθ. ἀορ. α' ἔτηχθην καὶ β' ἔτάκην, ἐνεργ. πρκ. ώς μεσ. καὶ παθ. τέτηκα (=εἴμαι λειωμένος), ἐνεργ. ὑπερσ. ὃς μεσ. καὶ παθ. ἔτετήκειν, παθ. πρκ. τέτηγμαι, (μτγν.) Παραγ. τήξις, τήγανον = τηγάνι, τηκεδών = μέσον προς ἵσχνανσιν, φιλίσις, τηκτός, ἄτηκτος.

Σημ. Θεμ. τηκ-, ἔξ οὐ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) τακ-. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: κατά, σύν, ἀπό, κ.ἄ. Ἀποτήκω (=ἀποχωρίζω τι ἀπό τινος δι' ἀποτήξεως, λειώνω), ἔτηκω = τήκω ἐντελῶς, καταστρέφω. Ἀντιθ. σήγνυμι.

Τηρέω-ῶ (=φυλάττω, προσέχω, παρατηρῶ), πρτ. ἔτήρουν, μελ. τηρήσω, ἀορ. ἔτηρησα, πρκ. τετήρηκα, (μτγν.). Παθ. τηροῦμαι, πρτ. ἔτηρούμην, μεσ. μελ. ὃς παθ. τηρήσομαι, παθ. ἀορ. ἔτηρηθην, παθ. πρκ. τετήρημαι, Παραγ. τήρησις, τηρητής, παρατηρητής, τήρημα, παρατηρημά, τηρητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ποιητ. τηρός (=φύλαξ, φρουρός). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: ἐπί, παρά, διά, κ.ἄ.

Τητάσμαι-ῶμαι (=στεροῦμαι), μόνον ὁ ἐνεστώς.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ τήτη = ἀπορία, ἔνδεια, στέρησις.

Τιθασεύω (=καθιστῶ τινα ἥμερον, τιθασόν). Παθ. τιθασεύομαι, ὑπερσ. ἔτετιθασεύμην. Παραγ. τιθασευτής (ἐξ οὗ τιθασευτικός), τιθασέα, τιθάσειν, τιθασευτός.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ τιθασός, προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Περιφρ. τιθασῶς ἔχω. Ἀντιθ. ἄγριος. Συνών. πραύνω.

Τιθημι (=θέτω) (τίθης καὶ τιθεῖς, τίθησι καὶ τιθεῖ, τίθεμεν κτλ., ὑποτ. τιθῶ, εὔκτ. τιθείην, προστ. τίθει, τιθέτω, ἀπαρ. τιθέναι, μτχ. τιθεῖς, τιθείσα, τιθέν), πρτ. ἔτιθην, (ἔτιθεις, ἔτιθει κλπ.), μελ. θήσω, ἀορ. β' ἔθηκα (-ας, -ε, ἔθεμεν κλπ., ὑποτ. θῶ, θῆς, θῆ κλπ., εὔκτ. θείην κλπ., προστ. θές, θέτω κλπ., ἀπαρ. θεῖναι, μτχ. θεῖς, θεῖσα, θέν), πρκ. τέθεικα. Μεσ. καὶ παθ. τίθεμαι (ὑποτ. τιθῶμαι, εὔκτ. τιθείμην, προστ. τίθεσο, ἀπαρ. τιθεσθαι, μτχ. τιθέμενος), πρτ. ἔτιθέμην, μεσ. μελ. θήσομαι, παθ. μελ. τεθήσομαι, μεσ. ἀορ. β' ἔθέμην, (ὑποτ. θῶμαι, θῆται, κλπ., εὔκτ. θείμην, θεῖο, θεῖτο κλπ., προστ. θοῦ, κτλ., ἀπαρ. θέσθαι, μτχ. θέμενος), παθ. ἀορ. ἔτέθην, παθ. πρκ. κείμαι, μεσ. πρκ. τέθειμαι, παθ. ὑπερσ. ἔκείμην. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: τίθημι καὶ διατίθημι ἐμαυτόν. Παραγ. θέτης, θέσις, θέμις, θήκη, συνθήκη, θεσμός, θέμα, θῆμα, ἀνάθημα, θεμέλιος, θετός, πρόσθετος, ἀσύνθετος, ἀνυπόθετος, θετέος, θετέον.

Σημ. Θεμ. θη- (λατιν. fē, ἐν τῷ τύπῳ, fēci) καὶ κατὰ μετάπτ. θε-, θε- (πρβλ. θωμός = σωρός). Ο' ἐνεστ. ἔκ τοῦ θη- δι' ἀναδιπλασ. ήτοι: θή-θη-μι, καὶ κατ' ἀνομοιώσιν (βλ. σελ. 23 ὑποσημ.) τιθημι. Τὸ β' ἔνικ. τῆς προστ. τοῦ ἐνεστ. καὶ τὸ β' καὶ γ' ἔνικ. τῆς δριστικῆς τοῦ πρτ. σχηματίζονται κατὰ τὰ συνηρημένα ώς ἐκ ρημ. τιθέω-ῶ (πρβλ. καὶ θημι). Οὕτω σπανίως καὶ τὸ β' ἔνικ. τῆς δριστ. τοῦ ἐνεστῶτος. Ο' ένικ.

ἀριθμ. τοῦ ἀρ. β' (εὐθηγ) εἶναι ἐπεκτεταμένος διὰ τῆς συλλαβῆς -κα : (εὐθηκα), βλ. καὶ δἰδωμι, σημ. Ὁ ἀρ. ἔθησα, μτγν.

Τέθηκα τὸ δμαλόν, τὸ ἀρχαῖον, τέθεικα, μτγν., κατὰ τὸ τέθειμα. δπερ κατὰ τὸ κεῖμα. Τύποι τινὲς τῆς ύποτ. καὶ τῆς εὔκτ. τοῦ ἐνεστ. καὶ τοῦ ἀρ. β' τῆς μέσης φωνῆς σχηματίζονται κατὰ τὰ βαρύτονα (πρβλ. τίθοιτο, ἐπιθοιτο, πρόσθοισθε, κλπ.). Τύποι τινὲς ἐπίσης τῆς εὔκτ. τοῦ μεσ. ἀρ. β' ἀπαντῶσι καὶ δι' οἱ, ἡτοι σχηματίζονται κατὰ τὰ συνηρημένα (πρβλ. θοῖτο, θοῖσθε). Ὁ παθ., πρκ. καὶ ὑπερο. ἐκ τοῦ κεῖμαι (διδέ). Τὸ νεοελλην. Θέτω ἐκ τοῦ τίθω διὰ τὸν ἀρ. ἔθεσα τίθεμαι—τίθω—θέτω. Πρβλ. καὶ λογαμαὶ—ίσταγω, καθιστάνω, καθιστᾶ).

Τὸ β. συντίθεται μετὰ τῶν προθ.: ἀνά, σύν, ἀπό, πρό, διά, ἐπί, κ.ἄ. Τίθεμαι τὰ δπλα=1) παρατάσσομαι εἰς μάχην, 2) παραδίδομαι, 3) τηρῶ τὰ δπλα ἐν καλῇ τάξει. Τίθημι νόμον=νομοθετῶ (ἐπὶ ύπερτάτου νομοθέτου), τίθεμαι νόμον=τίθημι ἐμαυτῷ νόμον, ψηφίζω νόμον (μάλιστα ἐπὶ τῶν ἐν δημοκρατίαις νομοθεσιῶν). Δίκηη ἐπιτίθημι τινὶ (ἢ: δίκηη λαμβάνω παρὰ τινος)=τιμωρῶ τινα (βλ. δἰδωμι, σημ.) Περιφρ. Ἄντι τοῦ διατίθεμαι λέγεται καὶ διαθήκας ποιοῦμαι, ἀντὶ τοῦ συντίθεμαι τινὶ καὶ ὑποθήκην παρέχω τινὶ.

Τίκτω (=γεννῶ καὶ μτφρ.: παράγω, προξενῶ), πρτ. ἔτικτον, μεσ. μελ. ώς ἐνεργ. τέξομαι καὶ ποιητ. τέξω, ἀρο. β' ἔτεκον, πρκ. β' τέτοκα. Παθ. τίκτομαι, μεσ. μελ. τεκοῦμαι, παθ. μελ. τεχθήσομαι, μεσ. ἀρο. α' ἔτεξάμην καὶ β' ἔτεκόμην, παθ. ἀρο. ἔτεχθην, πρκ. τέτεγμαι, ἄπαντα ποιητ. καὶ μτγ. ἀναπληρούμενα παρὸ Ἀττικ. πεξογρ. ὑπὸ τοῦ γεννῶ. Παραγ. τέκνον, τοκεύς, τόκος, τέχνη, τέκτων, πρωτότοκος (=γυνὴ τίκτουσα τὸ πρῶτον), πρωτότοκος (υἱός), τέκνος=τέκνον, τοκετός.

Σημ. Θεμ. τεκ- (πρβλ. τέκ-ος), ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν, τοκ-, καὶ την- ἐν τῷ μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ σχηματίζομένω ἐνεστ. (τεκ-, τί-τκ-ώ καὶ κατὰ μετάθεσιν τῶν συμφώνων τ καὶ ς, τίκτω). Τὸ τίκτειν κυρίως ἐπὶ γυναικῶν, τὸ δὲ γεννᾶν ἐπὶ ἀνδρῶν ὅθεν γεννήτωρ καὶ γενέτησ=δ πατήρ (πρβλ. δημως ἐπὶ τῶν γονέων: γεννήτορες καὶ γεινάμενοι, τεκόντες καὶ τοκεῖς). Σύνθετον τὸ β. μετὰ τῶν προθέσ. ἔν, ἀπό, συναπτο-. Ἀποτίκτω γεννῶ, παράγω, ἐγγίκτω = γεννῶ ἔν τινι, συναπτοτίκτω=γεννῶ συγχρόνως. Τὸ παρασύνθ. δυστοκῶ = δυσκόλως τίκτω. (Βλ. καὶ γεννῶ, ὁδίως).

Τίλλω (=μαδῶ, ἀποσπῶ), (παρὸ Ἀττικ. πεξογρ. ἐκ-), πρτ. ἔτιλλον, μελ. τιλῶ (ἀπο-), ἀρο. ἔτιλα (ἀπ-). Μεσ. καὶ παθ. τίλλομαι, μεσ. μελ. τιλοῦμαι (παρα-), παθ. ἀρο. ἔτιλθην, πρκ. τέτιλμαι (ἀπο-), ἄπαντα ποιητ. καὶ μτγν. Παραγ. τίλσις, τιλμός, τίλμα, τίλος = λεπτὸς χνοῦς, τιλός.

Σημ. Θεμ. τιλ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j, (βλ. σελ. 15, β') (τιλ-ιω) τίλλω. Ἀπο(ἐκ)τίλλω = μαδῶ, γυμνῶν. Τὸ μτγν. μαδῶ εἶναι διμτβ. (=πίπτω ἐπὶ τριχῶν). Συνων. ψιλῶ.

Τιμάω-ῶ, δμαλόν. Παραγ. τιμητής, τίμησις, τίμημα, τιμητός,

Σημ. Τὸ β. ἔκ τοῦ τιμή, δπερ ἔκ τοῦ ποιητ. τιὼ = τιμῶ, ἡτοι τιμάյω, -άω, -ῶ, (βλ. σελ. 15, β', 4). Ὁ μεσ. μελ. συνήθως κεῖται μετὰ παθ. διαθέσεως. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ἐπί, πρός, πρό, κ.ἄ. Περιφρ.: ἐντιμον καθίστημι τινα, ἐντιμως τινά ἔχω μεσ. τιμὴν φέρομαι = ἀπολαύω τιμῆς παθ. ἐντιμως ἔχω, τιμῆς τυγχάνω. Ἐπὶ δικαστικῆς ἔννοιας ἐπὶ μὲν τοῦ ἐπιβάλλοντος ποινὴν δικαστοῦ λέγεται: τιμῶ τινὶ τινος (λ. χ. θανάτου), ἐπὶ τοῦ προτείνοντος ποινὴν κατηγόρου: τιμῶμαι τινά τινος, ἐπὶ δὲ τοῦ προτείνοντος δι' ἔσατὸν ἀλλην ποινὴν κατηγόρουμένου: τιμῶμαι (ἀντει-, ὑπο-) ἐμαυτῷ.

Τιμωρέω -ῶ (= ἔρχομαι εἰς βοήθειάν τινος, τιμωρῶ τινα), δημαλὸν ἄνευ ἐνεργητ. υπερσυντ. Παραγ. τιμωρησις, τιμωρημα (=βοήθεια, ποινή), τιμωρητής, (-ῆρ), ἀτιμωρητος, τιμωρητέος, -ου.

Σημ. Τὸ ρ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ (τιμαρόδος) τιμωρός (τιμή, οὐρας, οὐρά ρίζα Φορ., τοῦ ὄρῳ, ὁ, =φύλαξ, φρουρός, ἐπιστάτης, προβλ. φροντίς, διληγωρῶ) = δό φύλαξ τῆς τιμῆς, δό βοηθῶν τὸν ἀδικηθέντα, ἐκδικητής. Θεμ. τιμωρετ- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Τιμωρῶ τινι = βοηθῶ τινα καὶ σπανίως κολάζω. Τιμωροῦμαι τινα (καὶ σπαν. τιμωρῶ τινα) = τιμωροῦμαι πάντοτε μέσον παρ' Ἀττικ. πεζογ. Ἀντιτιμωροῦμαι=λαμπάνω ἐκδίκησιν. Ἀντὶ τοῦ τιμωρῶ τινι = βοηθῶ, λέγεται τιμωρίαν ποιεῦμαι τινι, ἀντὶ δὲ τοῦ τιμωροῦμαι τινα καὶ τιμωρίαν ποιοῦμαι, τιμωρός εἶναι τὸ δίκην δίδωμι τινι, δίκην λαμβάνω παρὰ τινος· ὡς παθ. θῶ πρότερον. Συνων. βοηθῶ, ἀμύνω, ἀρήγω, κολάζω, ζημιῶ, τίνομαι τινα, (βλ. καὶ κολάζω, σημ.).

Τίνω (=πληρώνω, καταβάλλω, ἀποδίδω, τὰ ἵσα), πρτ. ἔτινον, μελ. τείσω, ἀρ. ἔτεισα πρκ. -τέτεικα (ἐκ-) (ἀπλοῦς μτγν). Μεσ. τίνομαι καὶ τίνυμαι (=κάμνω τινὰ νὰ πληρώσῃ ἐκδικοῦμαι), (ποιητ.), μελ. τείσουμαι, (ποιητ.), μεσ. ἀρ. ἔτεισάμην, παθ. ἀρ. ἔτεισθην, παθ. πρκ. τέτεισμαι, (ἐκ-) ὑπερσ. -ἔτετείσμην, (ἐκ-) Παραγ. τίσις, ἔκτισις, ἔκτισμα, ἔκτιστης=ἀποδότης, Τίσις, Τισίας, Τισαμερός, ἀποτιστέον.

Σημ. Θεμ. τει-·, ἔξ οδ κατὰ μετάπτ. (βλ. σελ. 13,2) τι-·. Ἐκ τούτου προσλ. τοῦ προσφ. *τίνηιω, τίνηω, τίνω· (ἐν τῇ Ἀττικῇ διαλέκτῳ ἡ ἀπλοίσις τοῦ συμπλέγματος *F ἄνευ ἀντεκτάσεως· τούναντίον παρ' Ὁμήρω μετ' ἀντεκτάσεως, ἥτοι τίνω). Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης καὶ τί-ω (=τιμῶ). Οἱ τύποι τίσω, ἔτίσα, κλπ. εἶναι μτγν. (βλ. Ἱω. Σταματ. Γραμματικῆς Ἀρχαίας § 112). Κατ' ἀναλογίαν τῶν ἔχοντων θέμα σιγμόλικτον τὸ ό. ἐν τῷ παθ. δορ., παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. προσλαμβάνει σ (τελῶ, τελεο-ἔτελεοθην, ἔτεισθην). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἔκ, ἀπό, ουνει- προσαπτ-, Ἀποτίνω=πληρώνω τι ὡς ποινήν, πληρώνω ἔξ δλοκλήρου. Ἐκτίνω=πληρώνω. Ἀντὶ τοῦ τίνομαι τινα, (ὅπερ ποιητ.), παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἔλεγετο καὶ τιμωροῦμαι τινα, δίκην λαμβάνω παρὰ τινος, δίκην ἐπιτίθημι τινι, (βλ. καὶ τιμωρῶ, σημ.).

Τιτράω -ῶ καὶ **τιτραίνω**, μτγν. τύποι ἀντὶ τοῦ τετραίνω (Ἑροδ.) (=ερυπῶ, διατρυπῶ), μελ. τρήσω, (μτγν.), ἀρ. -τετρησα, (ἀπλοῦς μτγν.) καὶ ποιητ. τέτρητα. Μεσ. ἀρ. ἔτετρητάμην (ποιητ.) καὶ ἔτετρητάμην, (μτγн.), παθ. ἀρ. ἔτετρανθην καὶ ἔτετρηθην, (μτγн.), πρκ. τέτρημαι, υπερσ. -ἔτετρημην. Παραγ. τρητός, ἀτρητος, διάτρητος, ἀδιάτρητος.

Σημ. Πλείονα περὶ τῆς γραφῆς, τῶν κινημάτων καὶ τῶν παραγώγων τοῦ ἔχματος τίνω (ώς καὶ τοῦ μείγνυμει) βλ. ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς Ἐταιρείας Ἐλλήνων φιλολόγων «Πλάτων», τεῦχος 4. (1950), ἔνθα δ. X. Χαριτωνίδης προκειμένου περὶ τοῦ τίνω ἐν κατακλειδῖ τῶν περὶ αὐτοῦ γλωσσικῶν παρατηρήσεων του γράφει: «Ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. Ἀλλὰ κάλλιστα θά πράξωσιν οἱ θέλοντες μήτ' αὐτοὶ πράγματα νὰ ἔχωσι μήτε τοῖς ἀλλοῖς νὰ παρέχωσιν ἐν τῷ καθ' ήμέρων λόγω νὰ γράφωσι πάντα τὰ κινήματα καὶ τὰ παράγωγα τοῦ ρήματος τίνω διὰ τοῦ I, ἀποτίνω, ἀπέτινος (μτχ. οὐδὲ ἀποτίνων), ἀρ. ἀπέτινα (ἀπαρ. ἀποτίναι, μτχ. ἀποτίνας, ἀποτίναν, ἀφηρ. ούσ. τίσις, ἀπότινης, ἔκτισις ρήμη. ἐπιθ. ἀποτιστέον, κτλ.).

Σημ. Θεμ. τερ- (πρβλ. *τείρω*, ποιητ.=ταλαιπωρῶ, βασανίζω, λατιν. *ter-o*) ἔξ οὖς τρ-, τρα-, καὶ δι' ἐνεστ. ἀναδιπλ. τι-τράω. Τὰ σύνθετα μετά τῶν προθέσ. διά, σύν, κατά, ἐκ, συνηθέστερα. Ἐκτράω=διατρυπῶ, διατραίνω καὶ μτγν. διατιράω-ῶ=διατρυπῶ. Οἱ τύποι τρήσω, ἔτρησα, ἔτρησάμην, ἔτρησθην, τέτρημαι, ἔτετρημην ἐκ τοῦ ἀχρήστου τράω.

Τιτρώσκω (=πληγώνω), πρτ. ἔτιρωσκον, μελ. -τρόσωσ (κατα-), ἀιρ. ἔτρωσα, πρκ. τέτρωσκα, (μτγν.), ὑπερσ. ἔτετρωσκειν, (μτγν.) Παθητ. τιτρώσκομαι, πρτ. ἔτιρωσκόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. τρόσομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. τρωμήσομαι, παθ. ἀιρ. ἔτρωσθην, πρκ. τέτρωμαι, ὑπερσ. ἔτετρωμην, τετελ. μελ. τετρώσομαι, (μτγν.). Παραγ. τραῦμα τρώσις, ἔκτρωσις, ἔκτρωμα, τρωτός, ἄτρωτος.

Σημ. Θεμ. *τρω(ν)*- (πρβλ. Ἰων. τρωῦμα, ἔξ οὖς *τραῦμα* κατά μετά-πτωσιν). Ἐκ τοῦ τρω- δι' ἐνεστ. ἀναδιπλασ. (βλ. σελ. 12) καὶ τοῦ προσφυμ. -σκ-, (βλ. σελ. 16, η') τι-τρώ-σκ-ω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. κατά, σύν. Συνων. *τραυματίζω*.

Τλάω—ῶ (= ὑπομένω, τολμῶ), ποιητ., (ὅτικός τύπος οὐδαμοῦ ἀπαντῶν κατ' ἐνεστῶτα, εἰ μὴ παρὰ λίαν μτγν. συγγραφεῖσι· ἀντί τούτου δὲ πρκ. τέτληκα ἢ οἱ ἐνεστ. τολμᾶ, ἀνέχομαι, ὑπομένω), μελ. τλήσομαι, (ποιητ.), ἀιρ. β' ἔτλην (ἀπαρ. τλῆναι) καὶ μτγν. ἔτλησα, πρκ. καὶ μὲ σημ. ἐνεστ. τέτληκα. Παραγ. τλήμων= δικαρτερόψυχος, δι' δυστυχῆς.

Σημ. Θεμ. *ταλα-*, ἔξ οὖς κατά μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) *τλα-*, *τλη-* (πρβλ. τάλ-ας, τάλ-αντον, Α-τλας, πολύ-τλας, τόλ-μη, τελ-αμών, Τάν-ταλος).

Τολμάω—ῶ τὸ ἐνεργ. διμαλὸν ἄνευ ὑπερσυντ. Παθ. ἀιρ. (προν)-τολμήθην, (ἀπλοῦς ποιητ.), παθ. πρκ. τετόλμημαι. Παραγ. τόλμησις, τόλμημα, τολμητής (ἔξ οὐν τολμητίας), τολμητός, τολμητέος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ τόλμα (τὸ τόλμη παρὰ τραγικοῖς ποιητ. καὶ μτγν. βλ. καὶ τλάω, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθ. ἀπό, ἀντί, πρό. Ἀντιτολμῶ=διεκνύω τόλμην κατά τολμηροῦ, ἀποτολμᾶ= ἐπιχειρῶ τι μετά τόλμης. Περιφρ. τόλμαν παρέχω ἢ παρέχομαι ἢ ἔχω, τόλμῃ χρῶμαι, τολμηρός εἰμι· παθ. τόλμα γίγνεται. Ἀντιθ. δικνῶ. Συνων. ἀνέχομαι, ὑπομένω, φέρω.

Τοξεύω (= ὁπτω διὰ τόξου βέλος, πλήττω διὰ βέλους), πρτ. ἔτόξευον, μελ. τοξεύσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀιρ. ἔτοξευσα. Παθ. τοξεύομαι, παθ. ἀιρ. ἔτοξεύθην, πρκ. τετόξευμαι, (ποιητ.). Παραγ. τόξευμα, τοξευτής, τόξευσις, τοξευτός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ τοξον (ἔξ οὖς καὶ τοξότης) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. κατά, ἀντί, ἀπό, ἐκ, διά. Κατατοξεύω= φονεύω διὰ βέλους. Τὸ διατοξένομαι (= διαγωνίζομαι εἰς τὸ τοξεύειν) εἶναι ἀποθετικὸν καὶ ἀπαντᾶ παρ' Αττικ. πεζογρ. μηδῶν ἐν τῷ μεσ. μελ. διατοξεύσομαι.

Τοπάζω, βλ. Ὑποτοπέω -ω.

Τραγῳδέω -ῶ (=παριστάνω τραγῳδίαν, διηγοῦμαι κατά τραγικὸν τρόπον, μτγν. τραγούδω), πρτ. ἔτραγῳδουν. Παθ. τραγῳδοῦμαι (=γίνομαι ὑπόθεσις τραγῳδίας), πρκ. τετραγῳδημαι. Παραγ. τραγῳδητής, τραγῳδημα, τραγῳδητός.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ τραγῳδὸς (τράγος, ἄδω) ἔξ οὖς καὶ τραγῳδία, διπερ κυρίως: φόδη τράγου ἐκ τῆς εἰς τράγους διασκευῆς τῶν τραγῳδούντων. Θεμ. τραγῳδε-, ἔξ οὖς τραγῳδε- -ῶ (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).

Τραχυματίζω (=πληγώνω) παρ' Ἀττικ. πεζογρ. (κατα·), πρτ. ἐτραυμάτιζον (κατ·), ἀσφ. ἐτραυμάτισσα, πρκ. τετραυμάτικα. Παθητ. τραυματίζομαι, παθ. ἀσφ. ἐτραυματίσθην, πρκ. τετραυματίσμαι, (κατα·), (ἀπλοῦς ποιητ.). Παραγ. τραυματισμός.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ τραῦμα, (ὅπερ ἐκ τοῦ τρεύω, βλ. καὶ τιτρώσκω, σημ.) Ἐκ τοῦ θεμ. τραυματ-, προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.) τραυματίζω. Περιφρ. τοῦ παθητ. τραύματα ἔχω ὑπό τυρος, τραύματα λαμβάνω. Συνων. τιτρώσκω.

Τραχύνω (=κάμνω τι τραχύ, ἀνώμαλον), πρκ. τετράχυκα, (ἀπο·), (μτγν.). Παθ. ἀσφ. ἐτραχύνθην, πρκ. τετράχυσμαι (ἀπαρ. τετραχύνθαι). Παραγ. τράχυσμα, τραχυσμός, τραχυτικός.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ τραχύς (ὅπερ πιθανῶς ἐκ τῆς βίζης τραχ- [πρβλ. τετρεχ-α] τοῦ β. ταράσσω [βλ. καὶ θράσσω]) προσλήψει τῆς παραγωγ. καταλήξ. -νω (βλ. βαθύνω, σημ.). Περιφρ. τραχὺν ἀπεργάζομαι τι· ὡς ἀμτβ. αἱ περιφρ. τραχύς είμι, τραχύς γίγνομαι, τραχέως ἔχω.

Τρέμω (=σείομαι, φοβοῖμαι), πρτ. ἐτρεμον, (ποιητ.). Παραγ. τρόμος (ἔξ οὖν τὸ ποιητ. τρομέω-ῶ=τρέμω καὶ τὸ τρομερός).

Σημ. Θεμ. τρεμ- (ἔξ οὗ καὶ τὸ ἐπιρρ. ἀ-τρέμα[ς]) = ἄνευ τρόμου, ήσύχως (πρβλ. λατιν. trem-o). Ποιητ. τύποι τρομέω, τρομέομαι. Ὡς μτβ. τοῦ τρέμω ἡ περιφρ. τρέμον παρέχω. *Υποτρέμω=τρέμω δλίγον.

Τρέπω (=στρέφω, γυρίζω, διευθύνω τι, νικῶ), πρτ. ἐτρεπον, μελ. τρέψω, ἀσφ. ἐτρεψα, ἀσφ. β' ἐτραπον, (ποιητ.), πρκ. τέτρεφα. Μεσ. καὶ παθ. τρέπομαι, πρτ. ἐτρεπόμην, μεσ. μελ. τρέψομαι, παθ. μελ. β' τραπήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀσφ. ἐτρεψάμην (τινὰ=ἀπωθήσας ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐτρεψά τινα εἰς φυγήν), μεσ. ἀσφ. β' ἐτραπόμην (εἴς τι =ἐτρεψα ἐμαυτὸν εἰς τι), παθ. ἀσφ. α' ἐτρέψθην, παθ. ἀσφ. β' ἐτράπην, πρκ. τέτρεψμαι, (γ' πληθ. τετράφαται καὶ τετραμμένοι εἰσι), ὑπερσ. ἐτετράμην, τετελ. μελ. ὡς παθ. τετράψομαι, (μτγν.). Τὸ μεσ. καὶ κατ' ἀνάλυσιν: ἐπιτρέπω ἐμαυτόν. Παραγ. τρόπος, ἐπίτροπος, πολύτροπος, τροπὴ (ἔξ οὗ τρόπαιον ἢ τροπαῖον), (ἀρα-, ἐπι-, προ-, ἀπο-) τροπή, ἀνατροπεύς, τρόπις=καρίνα πλοίου, τρέψις, δυσαπότρεπτος, τρεπτικός, ἐπιτρεπτέον, ἀ-τρεπής=ἀληθής, ἀκριβής.

Σημ. Θεμ. τρεπ-, ἔξ οὗ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) τραπ-, τροπ- (πρβλ. εὐτράπ-ελος = ἐλαφρός, εύφυης, σκωπικός). Θαμ. τύπος τροτάω. Τὸ δὲ κατ' ἐξαίρεσιν σχηματίζει καὶ τούς ἔξ ἀορίστους. Συνθ. μετὰ τῶν προθέσ. ἐπλ. πρό, ἀπό, ἀνά, κ. ἀ. Ἐντρέπομαι τινος=στρέφομαι πρός τινα, ἀπονέμω σεβασμόν, ἐνδιαφέρομαι, σέβομαι. Ἀντὶ τοῦ τρέπω λέγεται καὶ τροτήν ποιοῦμαι (=τρέπομαι τινα), τροπήν τινος ποιῶ, ἀνατροπεύς τινός είμι· ὡς μεσ. τροπήν ἔχω (ἐπὶ ἀστρων=τρέπομαι), τροπή γίγνεται: (βλ. καὶ στρέφω, σημ.).

Τρέφω (=κάνω τι νὰ αὐξήσῃ, παρέχω τροφήν, ἀνατρέψω), πρτ. ἐτρεφον, μελ. θρέψω, ἀσφ. ἐτρεψα, πρκ. τέτρεφα, (ποιητ.). Μεσ. καὶ παθ. τρέφομαι, πρτ. ἐτρεφόμην, μεσ. μελ. καὶ ὡς παθ. θρέψομαι, παθ. μελ. β' τραφήσομαι, μεσ. ἀσφ. α' ἐτρεψάμην, παθ. ἀσφ. α' ἐθρέψθην, παθ. ἀσφ. β' ἐτράφην, πρκ. τέθρεψμαι, ὑπερσ. ἐτεθράμην. Τὸ μεσ. αὐτοπαθὲς καὶ κατ' ἀνάλυσιν: τρέφω ἐμαυτόν. Παραγ. τροφεύς, τροφός, τροφή, (ἔξ οὗ τρόφιμος), τροφεῖα, θρέμμα, θρέπτρα, (τὰ), θρέψις, θρεπτός, θρεπτέος, -ον.

Σημ. Θεμ. θετικός φρεσκός, έξι οδύ κατά μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) θετικός φρεσκός, θετικός. Τὸ τοῦ θεμ., ὅπου διατηρεῖται τὸ δεύτερον δασύ, δηλ. τὸ φρ., τρέπεται εἰς τὸ ἀντίτοιχον ψιλὸν τὸ τρέφω, ἀλλὰ θρέψω, δινομοίωσις, βλ. σελ. 23). Εἰς τὸν παθ. δύμως ἀρ. ἐθρέψθην, τὸ β' πληθ. τοῦ μεσ. καὶ παθ. τέθραψθε καὶ τὸ ἀπαρ. τεθράψθαι διετηρήθη τὸ θένεκα τῶν ἔπομένων δύο δασέων. 'Ο παθ. ἀρ. διετράψθη λαμβάνεται καὶ ώς μεσ. (=διέθρεψθαι ἐμαυτόν). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐκ, δια, συμπαρα-. κ. ἄ. Συνων. σιτίζω, τιθηνοῦμαι (=τρέφω ώς τροφός, θηλάζω).

Τρέχω ποτ. ἐτρέχον, μεσ. μελ. συνηγρ. καὶ ώς ἐνεργ. δραμοῦμαι, καὶ ποιητ. θρέξομαι, ἀρ. β' ἐδραμογ, πρκ. δεδράμηκα καὶ ποιητ. -δέδρομα (ἀνα-), ὑπερσ. -δέδραμήκειν. Παθ. πρκ. (ἐπι)δεδράμηται. Παραγ. τρόχος = τὸ τρέχειν, τόπος πρὸς τρέξιμον, τρόχις = τρέχων ἀγγελιαφόρος, τροχός (= ὁ τρέχων διθεν πᾶν ποδῆμα στρογγύλον ἢ κυκλικόν), ἔξι οὖ ἐπιτατικὸν τροχάζω (=τρέχω ώς τροχός, οὐ μόνον δὲ ἐνεστ. καὶ δ. πρτ.) καὶ τροχίζω (=δένεται τινὰ εἰς τροχόν, βασανίζω, οὐ παρ. Ἀττικ. πεζογρ. μόνον δὲ παθ. ἀρ. ἐτροχίσθην), τροχαῖος (μετρικὸς ποὺς -ύ), δρόμος, δρομεύς, (δια-, ἐπι-, κατα-)δρομή, δρομός (=δρομαῖος), δρόμων (=έλαφος πλοιάριον), δρόμημα, δραμήτεον, περιδρεκτέον, (ἴσως καὶ τράχηλος ἐκ τῶν ταχειῶν κινήσεων αὐτοῦ).

Σημ. Τὸ φ. είναι ἐλλειπτικὸν (βλ. σελ. 16, 5). Θεμ. (θρέχ-) τρεχ-, δρῶμος, ἔξι οδύ προσλήψει τοῦ ε (βλ. σελ. 16, 1β') δραμε-. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: κατά, σύν, παρά, ἀπό, κ. ἄ. Ἀποτρέχω=ἀπέρχομαι τρέχων, ἐπιτρέχω=ἐπιτίθεμαι ἐναντίον τινός, ὑποτρέχω=εἰσέρχομαι δρομαῖος μεταξύ, διακόπτω, ἀποχωρίζω. Ἀντὶ τοῦ τρέχω λέγεται καὶ δρόμον ποιοῦμαι, δρόμῳ (χρῶμαι, χωρᾷ ἢ θέω). Ἀντὶ τοῦ κατατρέχω, τὸ καταδρομῆν ποιοῦμαι, οὐ παθ. τὸ καταδρομὴ γίγνεται. Παρὰ πεζογρ. συνηθέστερον ἐν τῷ ἐνεστώτι καὶ ἀποκλειστικῶς ἐν τισι φράσεσι τὸ θέω (πρβλ. δρόμον θεῖν καὶ οὐχὶ τρέχειν).

Τρέψω (=τρέμω ἐκ φόβου, φθιβοῦμαι), (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀρ. ἐτρέσσα (πρβλ. δ. τρέσας=δειλιάστας, δειλός). Παραγ. ἀτρεστος, τρήγρων=τρέμων, δειλός.

Σημ. Θεμ. τρεσσ- (πρβλ. τρέ-μ-ω), ἔξι οδύ δὲνεστ. τρέ(σ)ω (λατιν. terreo). Εἰς τὸν διόρ. ἔγινεν ἀπλοποίησις τῶν δύο σ (ξ-τρεσ-σα-ἐτρέσσα ἀνευ ἀναπληρώματος. ἐκτάσεως). Ἀντιθ.: θαρρῶ, τολμῶ. Συνων. δέδοικα, φοβοῦμαι, δρεωδῶ.

Τρίβω (=τρίβω, φυείω, καταστρέψω), πρτ. -ἐτριβον, (ἀπλοῦς ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. -τρίψω (ἀπλοῦς ποιητ. καὶ μτγν.), ἀρ. ἐτρίψα, πρκ. -τέτριψα. Παθ. τρίβομαι καὶ μεσ. (κατα-, ἐν-), πρτ. -ἐτριβόμην, (δι-), μεσ. μελ. -τρίψομαι (προσ-), (δ. ἀπλοῦς ώς παθητ.), παθ. μελ. α' τριψθήσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. β' τριβήσομαι, μεσ. ἀρ. α' -ἐτριψάμην, παθ. ἀρ. α' ἐτρίψθην καὶ β' -ἐτριβήν, παθ. πρκ. τέτριμμα (καὶ μεσ. συνθ.), (γ' πληθ. τετρίψαται, Ἡροδ.). Παραγ. τριβή, (δια-, ἀπο-)τριβή, τρίψις, τριμμός = συγχαζομένη δόδος, (ώς τὸ τρίβος), τρίμμα, τρίβων, δ=ἐπανωφόριον ἐφθαμμένον, τρίβων, δ, ἡ = ἔμπειρος, (ἔξι οὖ τριβωνεύομαι=τρίβων εἰμί, μεταχειρίζομαι τεχνάσματα), ἀτριβής, ἐντριβής, παιδοτρίβης, τριπτήρ, τρίπτης, τριπτός, ἄτριπτος, ἐπίτριπτος, τριπτέος.

Σημ. Θεμ. τρίβω, τριβή. (ἀρχικ. τερ-, πρβλ. τέρ-յω, τέρρω-τείρω) (=τρίβω ἢ θλίβω ισχυρῶς μάλιστα ἐπὶ θλίψεως, λατιν. ter-o). Τὸ ἕβραϊκό ἐν τῷ ἐνεργ. πρκ. καὶ παθ. ἀρ. β', ώς καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις, ἄτι-

να κατά τὸ πλεῖστον παράγονται ἐκ τοῦ ἀρ. β'. Σύνθετον μετὰ τῶν πρώτεος: διά, κατά, ἐν, σύν, ἀπό. κ. ἄ. Ἀντὶ τοῦ διατριβῶ λέγεται καὶ διατριβὴν ποιοῦμαι περὶ τι=δοχολοῦμαι καὶ ἀναστρέφομαι περὶ τι, παθ. διατριβὴ γίγνεται ὡς μτβτ. διατριβὴν (=εὐθυμίαν) παρέχω.

Τριηραρχέω -ῶ (=κυβερνῶ τριήρη, ἔξοπλίζω ιδίαις δαπάναις τριήρη εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου) τὸ ἐνεργ. διαιλόν ἀνευ ὑπερσυντ. Μεσ. διαιμεσ. τριηραρχοῦμαι, παθ. πρκ. -τετριηραρχημαι (ἐπι-), παθ. ὑπερσυντ. -έτετριηραρχήμην (ἐπ-). Παραγ. τριηράρχημα = ἡ δαπάνη τῆς τριηραρχίας.

Σημ. Τὸ ὁ. παρασύνθ. ἐκ τοῦ τριηραρχος (τριήρης, ἀρχω= τριήρης τὸ πλοῖον τὸ ἔχον ἐκατέρωθεν τρεῖς σειράς κωπῶν), ἐξ οὗ καὶ τριηραρχία. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέος: σύν, ἐπι. Ἐπιτριηραρχῶ = τριηραρχῶ πέραν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου δριζομένου χρόνου. Περιφρ. τριηραρχός είμι, μτβτ.: τριηραρχον καθίστημι τινα.

Τροχάζω καὶ τροχίζω, βλ. τρέχω, σημ.

Τρυγάω -ῶ (=τρυγῶ, συγκομίζω τὸν καρπόν, συνάγω), πρτ. ἐτρύγων, μελ. τρυγήσω. Μεσ. τρυγῶμαι, πρκ. τετρύγημαι, ἀπαντα πλὴν τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ. ποιητ. καὶ μτγν.. Παραγ. τρύγητος=δ καιρὸς τοῦ τρυγᾶν, τρυγητὸς=τὸ τρυγᾶν, ἡ συγκομιδή πρβλ. ἀμητος=δ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ, ἀμητός=ἡ ἐκ τοῦ θερισμοῦ συγκομιδή, τρυγητής, τρυγητός, τρύγησις, τρύγημα, τρυγητήριον, τρυγητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ τρύγη=1) ὅριμος καρπός, 2) συγκομιδὴ τῶν σταφυλῶν. Συνων. δρέπω, καρποῦμαι (ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐκμεταλλεύματος τινα).

Τρυπάω -ῶ (=διατρυπῶ), μελ. τρυπήσω, (ὑπο-). Παθ. πρκ. τετρύπημαι. Παραγ. τρυπητής, τρύπανον, τρύπησις, τρύπημα, τρύπητος, τρυπητέον.

Σημ. Τὸ ὁ. ἐκ τοῦ τρῦπα (διερ οὐ ποιητ. τρύψω=κατατρίβω, φθείρω), (βλ. καὶ τετράω -ῶ).

Τρυφάω -ῶ (=ζῶ πολυτελῶς, ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, είμαι ἰδιότροπος), ἀρο. -έτρυφησα (ἐν-), πρκ. τετρύφημα. Παραγ. τρυφητής, τρύφημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ τρυφή (βλ. θρύπτω). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέος, ἐν, διά. Ἐντρυψῶ=είμαι ἡ φαίνομαι τρυφηλός, εὐφραίνομαι. Περιφρ. τρυφῆ χρώμαι' ὡς μτβτ. τρυφὴν ποιῶ. Συνων. εὐπαθῶ, ἡδυπαθῶ, χλιδαίνομαι. Ἀντιθ. γλίσχρως ζῶ.

Τρυχώ -ῶ (=φθείρω, καταπονῶ), ἀπλοῦν μτγν. (παρ² Ἄττικ. πεζογό. ἐκτρυχῶ=καταπονῶ, καταβάλλω, ἔξαντλω), μελ. (ἐκ)τρυχώσω, ἀρο. (ἐξ)ετρύχωσα, παθ. πρκ. τετρύχωμαι (=ἔχω ἔξαντληθῆ). Παραγ. τρύχωσις.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ τρῦχος, τό, ποιητ.=βάκος, διερ ἐκ τοῦ συνων. τρῦψω, (=κατατρίβω, καταπονῶ), οὗ εὑχρηστος δ παθ. πρκ. τέτρυμαι ἐκ τούτου τρῦπα, τρύπανον, ἀτρυτος(=ἀκαταπόνητος).

Τρύχω (=φθείρω, καταπονῶ), παθ. ἐνεστ. τρύόμαι. Παρ² Ἄττ. πεζογό. τὰ λοιπὰ ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ ἐκτρυχώ-ῶ.

Τρύω, βλ. τρυχώ -ῶ, σημι.

Τρώγω (=δικανίζω, τρώγω ώμα και σκληρά συνήθως), μεσ. μελ. ώς ἐνεργ. τρώξομαι, ἀσθ. α' ἔτρωξα, (ποιητ. και μτγν.), ἀσθ. β' ἔτρωγον, (ποιητ.). Παθ. πρκ. τέτρωγμαι, (ποιητ.). Παραγ. τράγημα (=ξηροὶ καρποὶ τρωγόμενοι ώς ἐπιδόρπια), τράγος, τρώκτης (ἐξ οὐ τρωκτικός), τρωγάλια, τρώγλη=διαβεβιωμένον και τετρουπημένον μέρος τούχου ή ἄλλου μέρους, πρβλ. και τρωγλο-δύτης, τρωξαλλίς=είδος ἀκριδος, τρωξις=τὸ τρώγειν, τρώξ, ὁ, =ο σκώληξ τῶν διπρίων, τρωκτός.

Σημ. Θεμ. τρωγ-, ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13,2) τραγ-, (ἢ ρίζα δύναματοπειμένη). **Τρωγώγω**=τρώγω προκαταρκτικῶς και μτφρ. φθείρω κάτωθεν. Τά ποιητ. και μτγν. παρ' Αττικ. πεζογρ. ἀναπληροῦνται ὑπό τοῦ ἐσθίω, (βλ. λέξιν), ὅπερ διαφέρει κατά τι τοῦ τρώγω[·] «τρώγειν οὐ φασιν δεῖν λέγειν τὸ ἐσθίειν, ἀλλὰ τὸ τραγήματα ἐσθίειν».

Τυγχάνω (=εύρισκω, συμβαίνω, ἐπιτυγχάνω, συναντῶ), πρτ. ἐτύγχανον, μεσ. μελ. ώς ἐνεργ. τεύξομαι, ἀσθ. β' ἔτυχον, πρκ. τετύχηκα και σπαν τέτευχα, (μτγν.), ὑπερσ. τετυχηκὼς ἦν. Μέσ. ἀσθ. ἐτεύξαμην, (μτγν.), παθ. ἀσθ. -έτεύχθην (ἐν-), (μτγν.), πρκ. -τέτευγμαι, (ἐπι-), (μτγν.). Παραγ. τύχη (ἐξ οὐ εὐ-τυχ-ής, ἀ-τυχ-ής, δυσ-τυχ-ής), ἐντευξις, τεύξις, ἐπίτευξις, τευκτός, ἀνέντευκτος.

Σημ. Θεμ. τευχ-, ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) τυχ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ ε (βλ. σελ. 16, ιβ'), τυχε-. 'Ο ἐνεστ. ἐκ τοῦ τυχ- προσλήψει τῶν προσφυμ. -αν και -ν πρό τοῦ χ (βλ. σελ. 16, ε') (τυ-ν-χάν-ω) τυγχάνω. Χρόνοι τινὲς εἰναι κοινοὶ μετά τοῦ ποιητ. β' τεύχω (=ποιῶ, κατασκευάζω). 'Η μτχ. τοῦ ἀσθ. β' τυχῶν ώς και νῦν=δικατά τύχην συναντῶν, δι πρώτος τυχών. Τὸ οὐδέτερον τυχόν ἐν χρήσει ἀπολύτως ώς τὸ ἔξστον, παρόν, ήτοι αἱ μτχ. τοῦ ἔξ(πάρ)εστι. 'Ως ἀμτβ. τὸ τυγχάνω ἀπαντᾶ και ἀπρόσωπον (πρβλ.: οὐκ εἴκῃ και ώς ἐτυχε. "Ωσπερ ἔτυχον").

Τὸ β. ἀπαντᾶ και ώς σύνθετον μετά τῶν προθέσ. : ἐν, σύν, περί, πρός, κ. δ. **Παρατυγχάνω**=συμβαίνει νὰ είμαι πλησίον. **Κατατυγχάνω**=ἐπιτυγχάνω τοῦ σκοποῦ μου, είμαι εύτυχης. **Τυγχάνω τινός**=ἐπιτυγχάνω τινὰ ἢ τι, ἀντιθ. σφάλλομαι, ἀμαρτάνω. **Τυγχάνω τινί**=συναντῶ τινα δίκης τυγχάνων ὑπό τινος=τιμωροῦμαι (Ισοδον. τῷ δίκην δίδωμι τινί). 'Ως ἐνεργ. εἰναι τὸ δίκην λαμβάνω παρά τινος, δίκην ἐπιτίθημι τινί. 'Αντι τοῦ ἔτυγχάνω τινί λέγεται και ἔντευξις ποιοῦμαί τινι (=ἀναστρέφομαι τινα). Περὶ τῆς σημ. τοῦ β. μετά κατηγ. μτχ. βλ. λαμβάνω, σημ.

Τυμπανίζω, βλ. τύπτω, σημ. 2.

Τυπόω—ῶ (=κάμνω τύπον και τυπώνω), σχηματίζω, πλάττω [πρβλ. θεοὶ τυποῦσι θητὰ γένη, Πλατ.] σχηματίζω διὰ πιέσεως, σφραγίζω), ἀσθ. (ἐξ)ετύπωσα. Μεσ. τυποῦμαι και παθητ. (-τυποῦμαι), μεσ. ἀσθ. ἔτυπωσάμην, παθ. ἀσθ. ἔτυπωθην, πρκ. τετύπωμαι. Σημ. τυπωτής, τύπωσις, ἀπο(ἐκ)τύπωσις, τύπωμα, ἐκτύπωμα, τυπωτός.

Σημ. Τὸ β. ἐκ τοῦ τύπος (βλ. τύπτω). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἐκ, ἀπό, ὑπό. 'Αντιθ. τῷ παθ. τυποῦμαι (=σχηματίζομαι κατά τινα τύπον, μορφοῦμαι) τὸ γεράφομαι.

Τύπτω (=κτυπῶ, πληγώνω), πρτ. ἔτιπτον, μελ. τυπήσω και παίσω και (μτγν.) τύψω, ἀσθ. ἔπαταξα, ἔπαισα, πληγάς ἔδωκα και πληγάς ἐνέτεινα, (ό ἀσθ. ἔτύπησα και ο β' ἔτιπτον, ποιητ. και μτγν.)

ποκ. πληγάς δέδωται καὶ πέπληγα (τέτυφα καὶ τετύπηκα, μτγν.). Παθ. τύπιομαι. (Παρ' Ἀττ. πεζογό. τὰ λοιπά συμπληροῦνται ὑπὸ τοῦ παίομαι, πλήττομαι καὶ τῆς περιφρ. πληγάς λαμβάνω, ἵτοι πληγάς λήψομαι καὶ πληγόσομαι, πληγάς ἔλαθον καὶ ἐπλήγην, πληγάς εἴληφα ὑπὸ τυνος καὶ πέπληγμαι). Χρόνοι ποιητ. καὶ μτγν.: μεσ. ἀρ. ἐτιψάμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. τυπτήσομαι ἢ τυπήσομαι, παθ. ἀρ. ἐτύφθην, ἐτυπτήθην καὶ β' ἐτύπην, ποκ. τέτιυμμαι, καὶ τετύπημαι. Παραγ. τύπ-ος (=κτύπημα ἔξ οὖν τυπώ-ῶ) τύ-μ-πανον καὶ ποιητ. τύπανον, τύψις=κτύπημα, τυπάς=σφῦρα, τυπτέος.

Σημ. 1 Θεμ. τυπ- (πρβλ. τύπος, τυπή = κτύπημα, πληγή), ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ. τ- (βλ. σελ. 14, 3, α') τύπτ-ω. Ἐκ τοῦ τυπτ- προσλήψει τοῦ ε (βλ. σελ. 16, ιβ') τυπτε- (πρβλ. τυπτήσω). Ἄντι τύπτω = κτυπῶ τὸν κτυποῦντά με. Βλ. καὶ σταλω, στατάσσω, πλήττω. Τὸ μεσ. τύπτομαι (Ἡροδ.)=κτυπῶ ἐμαυτόν, ὡς τὸ κόπτομαι.

Σημ. 2. Τὸ ἔκ τοῦ τύμπανον παραχύμενον ὁ. τυμπανίζω (=πλήττω μὲ τὴν ράβδον, ξυλοκοπῶ), παρ' Ἀττικ. πεζογόρ. ἀπαντᾶ ἐν τῷ ἀρ., (ἀπ)ετυμπάνισα, τῷ παθ. ἀρ. (ἀπ)ετυμπανίσθην καὶ τῷ παθ. πρκ. (ἀπ)ετυμ- πάνισμαι.

Τυραννεύω (=είμαι τύραννος, ἀπόλυτος ἄρχων), ἀρ. ἐτυράν- νευσα, ποκ. τετυράννευκα. Παθ. τυραννεύομαι (=κυβερνῶ τυραν- νικῶς), παθ. ἀρ. ἐτυραννεύθην. Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: καθίστημι ἐμαυτὸν τύραννον. Παραγ. ἀτυράννευτος.

Σημ. Τὸ ὁ. ἔκ τοῦ τύραννος, (δπερ ἔκ τοῦ ποιητ. κοίρανος, Ισοδυνά- μου τῷ κύριος καὶ παραγομένου ἔκ τοῦ κῆρος) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ένω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Ἀντὶ τοῦ τυραννεύω λέγεται καὶ τύραννός είμι. 'Ως μτβτ. ἢ περιφρ.: καθίστημι τινα τύραννον. Τὸ τυ- ραννίζω=φρονῶ τὰ τῶν τυράννων Βλ. καὶ τυραννῶ.

Τυραννέω-ῶ (ὡς τὸ τυραννεύω), ποκ. ἐτυράννουν, ἀρ. ἐτυ- ράννησα. Παθ. τυραννοῦμαι, μεσ. μελ. ὡς παθ. τυραννήσομαι καὶ μτγν. τυραννηθήσομαι, ποκ. τετυράννημαι, (μτγν.).

Σημ. Τὸ φ- ἔκ τοῦ τύραννος (βλ. τυραννεύω).

Τυφλόω-ῶ (=τυφλώνω), (ποιητ.), Ἡροδ., (παρ' Ἀττικ. πε- ζογό. ἔκ-). Παθ. τυφλοῦμαι, παθ. ἀρ. ἐτυφλώθην, ποκ. τετύφλωμαι, (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. τύφλωσις, τυφλωτικός.

Σημ. 1. Τὸ ὁ. ἔκ τοῦ τυφλὸς (δπερ Ισως συγγενὲς τῷ τύφῳ [=σκοτ- τίζω, καπνίζω]) ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ ὅμιτρος, σκοτεινός. Λέγεται καὶ ὡς ἀμτβτ. τυφλός είμι, τυφλὸς γίγνομαι, τυφλῶς ἔχω.

Σημ. 2. Τὸ μτγν. τυφλότετω ἔκ τοῦ τυφλὼψ (πρβλ. καὶ ἀμ- βλυώψ ἀμβλυώττω, ἵλλωψ, ἵλλώττω (=βίπτω πλάγιον βλέμμα, στραβοκυ- τάζω)).

Τυφέω-ῶ (=πληρῶ διὰ καπνοῦ· ἐν χρήσει μόνον μτφρ.: πλη- ρῶ τὴν κεφαλήν τινος τύφου, ἀλαζονείας), μτγν. Παθ. ποκ. τετύφω- μαι (=είμαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ δι^ο ὑπερηφάνειαν). Παραγ. τύφωσις= ματαιοφροσύνη μωρά καὶ ἀνότος.

Σημ. Τὸ φ. ἔκ τοῦ τύφως=καπνός, καὶ μτφρ. ἀλαζονεία (ἐπειδὴ- αὕτη ὡς ἀχλύς ἐπισκοτίζει τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου), βλ. τύφω, σημ.

Τύφω (= σκοτίζω, καπνίζω, καίω κρυψίως), ἀιορ. ἔθυψα, πρκ. τέθυφα, παθ. μελ. -τυφήσομαι (ἐκ-), παθ. ἀιορ. -ἔτυφην, (ἐπ-), ἄπαντα πλήν τού ἐνεστ. ποιητ. καὶ μτγν. Παθ. πρκ. (ἐπι)τέθυμμα (ἄπλοῦς ποιητ.). Πάραγ. τύφος (βλ. τυφόω-ῶ), Τυφώς, -ῶ, καὶ μτγν. τυφῶν—**ἄντρος**= μανιώδης ἀνεμοστρόβιλος.

Σημ. Θεμ. τυφ- ἡ θυφ-, ἔκτεταμένος τύπος τοῦ θυ-, ἐξ οὗ θύω.

Υ

Υβρίζω (ἀμτβτ. = φέρομαι αὐθαδῶς· ὡς μτβτ. = μεταχειρίζομαι κακῶς τινα, προσβάλλω· ὡς δικαν. ὅρος=κακοποιῶ, βιάζω), πρτ. ὑβριζον, μελ. ὑβριῶ, ἀιορ. ὑβρίσα, πρκ. ὑβρικα, ὑπερσ. ὑβρίκειν. Παθ. ὑβρίζομαι, πρτ. ὑβριζόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. ὑβριοῦμαι, (ποιητ.), παθ. μελ. ὑβρισθήσομαι, παθ. ἀιορ. ὑβρίσθην, πρκ. ὑβρίσμα, ὑπερσ. ὑβρίσμην, καὶ ὑβρισμένος ἦν. Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: ὑβρίζω ἐμαντόν. Πάραγ. ὑβριστής (ἐξ οὗ ὑβριστικός), ὑβρισμά, ὑβρισμός, ὑβριστήρ, ὑβριστέος.

Σημ. Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὑβρεις (= αὐθάδης βία, προπέτεια) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίξω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Σύνθετον μετατά τῶν προθέσ. ἐξ, ἐπί, πρός. Ἐξυβρίζω= γίνομαι θρασύς, αὐθαδίαζω. Ἐφυβρίζω= φέρομαι ὑβριστικῶς πρός τινα. Περιφο. χρῶμαι ὑβρει πρός τινα, χρῶμαι τινι ὑβριστικῶς. Ἀντιθ. ἐπί τῆς ἀμτβ. σημασ. σωφρονῶ. Συνων. ἐπί τῆς μτβτ. σημασ. προπηλακίζω, λοιδορῶ.

Υγιαίνω (οὐδετ. διαθ. = είμαι ὑγιής), πρτ. ὑγίαινον, μελ. ὑγιαῖνω, ἀιορ. ὑγιᾶνα, πρκ. ὑγίακα, (μτγν.). Παθ. ἀιορ. ὑγιάνθην, (μτγν.). Πάραγ. ὑγιαίνεις, ὑγίασμα, ὑγιαντός.

Σημ. Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὑγιῆς (θ. ὑγιεστ.), ἐξ οὗ ὑγίεια (καὶ μτγν. ὑγεία), ὑγιηρός, ὑγιεινός, προσλήψει τῆς καταλ. -άινω, κατ' ἀναλογίαν τῶν πρωτοθέτων εἰς -άινω (φαίνω, ξαίνω, κλπ.). Ἀναλογ. Θεμ. ὑγιάντ. Τὸ ἄ διὰ τὸ πρό αὐτοῦ « δὲν ἔκτενεται εἰς η, ἀλλ' εἰς ἄ. » Η προστ. ὑγιαίνει συνήθης τύπος ἀποχαιρετισμοῦ ὡς καὶ νῦν, « γειά σου », λατιν. vale. Περιφρ. ὑγιῶς ἢ ὑγιεινῶς ἔχω, ὑγιεινῶς διάγω. «Ως μτβτ. τὸ ὑγίεινα ἐμποιῶ καὶ παρὰ μτγν τὸ ὑγιάζω (= κάμνω τινά ὑγιῆ). » Αντιθ. νοσῶ, κάμνω.

Υγραίνω (= κάμνω τι ὑγρόν, βρέχω). Παθ. ὑγραίνομαι, παθ. ἀιορ. ὑγράνθην. Πάραγ. ὑγραγοῖς, ὑγρασία, ὑγρασμα.

Σημ. Τὸ ρ. ἐκ τοῦ ὑγρὸς προσλήψει τῆς καταλήξ. -άινω (βλ. ὑγιαίνω, σημ.). Αντιθ. ἑγραίνω. Συνων. τέγγω καὶ μτγν. νοτίζω.

Υδρεύω (= λαμβάνω ἢ φέρω ὕδωρ), ποιητ. Σύνθησες ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ ὑδρεύομαι (= ἀντλῶ ἢ λαμβάνω ὕδωρ δι' ἐμαντόν), πρτ. ὑδρευόμην, (ποιητ.), μεσ. μελ. ὑδρεύσομαι, (μτγν.). Πάραγ. ὑδρευτής, ὑδρεία = τὸ ὑδρεύεσθαι, ὑδρευσις, ὑδρευμα.

Σημ. 1. Θεμ. ὑδρ- (κατὰ μετάπτωσιν, βλ. σελ. 13, 2) ἐκ τοῦ ὕδωρ (πρβλ. καὶ ὑδαρ-ής, ὑδρ-ία) κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -εύω φωνηντολήγκτων (βλ. ἀγορεύω, σημ.)· ὡς μτβτ. τὸ ὑδρείαν παρέχω.

Σημ. 2. Τὰ ὑδροπωτέω—ῶ, ὑδροφορέω—ῶ παρασύνθετα καὶ μόνον κατ' ἐνεστώτα παρ' ἈΤΤΙΚ. πΕΖΟΥΡ. Τὸ ὑδροφορῶ καὶ περιφραστικῶς: ὑδρῷ φέρω. Τὸ ὑδροπωτῶ φέρεται καὶ μὲ ο. Κατὰ τοὺς γραμματικούς. δῆμως δρθότερα ἡ γραφὴ διά ω (πρβλ. ἀμπωτις).

'**Υδροπωτέω—ῶ**, βλ. ὑδρεύω, σημ. 2.

'**Υδροφορέω—ῶ**, βλ. ὑδρεύω, σημ. 2.

'**Υηνέω—ῶ** (= πράττω ἢ διάγω ὡς χοῖρος) μόνον ὁ ἐνεστώς.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ὑηνὸς (ὗς) = χοίρινος καὶ μτφρ. ἀμαθής, σκαιός. Πρβλ. καὶ ὑηνία = ἀπαιδευσία.

'**Υμνέω—ῶ** (= ἔξυμνω, ἐγκωμιάζω δι' ὅμνων καὶ ἀσμάτων) τὸ ἐνεργ. ὄμιλὸν ἄνευ ὑπερσυντ. Παθ. ὅμνοῦμαι, πρτ. ὅμνούμητ, παθ. μελ. ὅμνηθησομαι, (μτγν.), πρκ. ὅμνημαι. Παραγ. ὅμνητής, ὅμνησις, ὅμνητήρ, ὅμνητός, ὅμνητεον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ὅμνος (ὅπερ ἀρχικῶς ἵσως ὕφ-νος ἐκ τοῦ θεμ. ὕφ- τοῦ ὑφαίνω πρώτη σημασία ὅθεν: ὕφασμα φόδης) = φόδη ἀδομένη εἰς τιμὴν θεοῦ ἢ ἥρωος. Ἐφυμνῶ = ἔδω τι ἐπί τινι σκοπῷ. Περιφρ. ὅμνοις τιμῶ τινα, ὅμνοις γεραίρω μεσ. παρέχομαι ὅμνους παθητ. ὅμνος ποιεῖται. Ἐκ τοῦ ὅμνος καὶ φόδη (ἔδω) τὸ ὅμνωδός, ἐξ οὗ τὸ συνων. ὅμνωδῶ (ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστώτα).

'**Υμνωδέω—ῶ**, βλ. ὅμνω, σημ.

'**Υπαντέω—ῶ**, βλ. ἀπαντῶ.

'**Υπάρχω**, βλ. ἄρχω.

'**Υπείκω**, βλ. εἴκω.

'**Υπερφαλαγγέω—ῶ** (= ἐκτείνω τὴν φάλαγγα, ὥστε τὰ κέρατα νὰ είναι ἐκτὸς τοῦ ἐχθροῦ, περικυκλῶ στράτευμα ἐχθροῦ), ἀορ. ὑπερ-εφαλαγγησα.

Σημ. Τὸ δ. είναι σύνθετον μετὰ προθέσ. ἀπὸ συντάξεως, ἐσχηματίσθη δηλαδὴ ἐκ τοῦ ὑπερέχειν τῆς φάλαγγος (τῶν πολεμίων ἑκατέρωθεν). Συνων. ὑπερεφαλάγγησις.

'**Υπηρετέω—ῶ** (= είμαι ὑπηρέτης, προσφέρω ὑπηρεσίαν, βοηθῶ) τὸ ἐνεργ. ὄμιλόν. Παθ. ὑπηρετοῦμαι (= ἐκτελοῦμαι ὡς ὑπηρεσία), παθ. ἀορ. ὑπηρετήθην, (μτγν.). Παραγ. ὑπηρέτημα, ὑπηρέτησις, ὑπηρετητέον.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ὑπηρέτης (ὑπό, ἐρέσσω = κωπηλατῶ κυριῶς: δ ὑπὸ ἄλλον ἐρέτην κωπηλάτης, βοηθός), ἐξ οὗ καὶ ὑπηρεσία, ὑπηρέσιον (= προσκεφάλαιον, ἐφ' οὗ ἐκάθηντο οἱ κωπηλάται, δ μισθὸς τῶν ὑπηρετούντων). Περιφρ. ὑπηρέτης εἰμι παθ. χρῶμαι τινι ὑπηρέτη (= ὑπηρετοῦμαι ὑπὸ τινος). Αντιθ. προστάττω. Συνων. διακονῶ, ὑπονογχῶ.

'**Υπισχνέομαι—οῦμαι** (= δίδω ὑπόσχεσιν, ἀναλαμβάνω), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ὑπισχνούμην, μεσ. μελ. ὑποσχήσομαι, μεσ. ἀορ. β' ὑπεσχόμην, πρκ. ὑπέσχημαι, ὑπερσ. ὑπεσχήμην. Παραγ. ὑπόσχεσις.

Σημ. Θεμ. σχ-, (βλ. ἔχω), ἐξ οὗ δι' ἐνεστ. ἀναδιπλασ. σι-σχ-, ἴσχ-, ὑπίσχομαι καὶ κατ' ἀναλογιαν τοῦ ἀρνέομαι-οῦμαι, ὑπισχνέομαι-οῦμαι (= τιθεὶς ἔχω ἐμαυτὸν ὑποκάτω, δέχομαι τι ἐπάνω μου φυσικῶς ἢ ήθικῶς ἐπομ.: δίδω ὑπόσχεσιν). Ἰσοδύναμος τύπος: ὑπόσχομαι. Τὸ ὑπό-

σχομαί μόνον παρὰ τοῖς μτγν. τῶν Βυζαντινῶν. Περιφρ. τὰς ὑποσχέσεις ποιοῦμαι. Τὸ συνών. ἐπαγγέλλομαι διαφέρει τοῦ ὑπισχυοῦμαι διότι τὸ μὲν ὑπισχυοῦμαι σημαίνει: ἀναλαμβάνω τι ἔκονσίς καὶ κατ’ αἰτησιν ἄλλου, τὸ δ’ ἐπαγγέλλομαι, ἀφ’ ἕαντοῦ καὶ ἄνευ αἰτήσεως ἄλλου.

‘Υπνόω -ῶ (μιτβτ.=ἀποκοιμίζω, ἀμιτβτ.=κοιμῶμαι), (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. ὑπνώσω, (μτγν.), ἀορ. -ὑπνωσα, (καθ-) (ἀπλοῦ: μτγν.), πρκ. ὑπνωκα, (μτγν.). Μεσ. μελ. ὑπνώσομαι, παθ. πρκ. ὑπνωμαι, (μτγν.). Παραγ. ὑπνωτέον.

Σημ. 1 Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ὑπνος. Περιφρ. ὑπνον λαγχάνω, ὑπνος λαμβάνει με, ὑπνον αἴροῦμαι, καθυπνῶ=κοιμῶμαι βαθέως. Συνων. ἐπὶ τῆς ἀμιτβ. σημασίας καταδαρδάνω, καθεύδω, ὑπνώττω (=νυστάζω, κοιμῶμαι). Τὸ παρασυνθ. ὑπνομαχῶ=ἄνθισταμαι πρὸς τὸν ὑπνον.

Σημ. 2. Τοῦ δὲ ὑπνώττω (=νυστάζω, κοιμῶμαι) σχηματισθέντος προσλήψει τῆς καταλήξ. -ώσσ(ττ)ω κατ’ ἀναλογίαν τοῦ τυφλώττω, ἀμβλυώττω, κτλ. μόνον δὲ ἐνεστώς.

‘**Υπνώττω**, βλ. ὑπνῶ, σημ. 2.

‘Υποκορίζομαι (=όμιλῶ τὴν γλῶσσαν παιδίου, μεταχειρίζομαι λέξεις θωπευτικάς), δίδω δνομα καλὸν εἰς κακόν τι καὶ ἀντιστρόφως, μεσ. ὑποθ. μετ’ ἐνεργ. διαθ., πρτ. ὑπεκοριζόμην, (ποιητ.), μελ. ὑποκορίσομαι, μεσ. ἀορ. ὑπεκορισάμην, (μτγν.). Παραγ. ὑποκόρισμα, ὑποκόρισις, ὑποκορισμός, ὑποκοριστικός.

Σημ. Ἐκ τοῦ κόρος (Ιων. κοῦρος=παιδίον, παῖς) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζομαι κατ’ ἀναλογίαν τὸ κορίζομαι (=θωπεύω, κολακεύω), ἐξ οὗ μετὰ τῆς προθέσ. ὑπό: ὑποκορίζομαι.

‘Υποκρίνομαι (=ἀποκρίνομαι, παριστάνω ἐπὶ σκηνῆς, προσποιοῦμαι) μεσ. ἀποθ., πρτ. ὑπεκρινόμην, μεσ. μελ. -ὑποκρινοῦμαι, (παθ-), μεσ. ἀορ. ὑπεκρινάμην, παθ. ἀορ. ὑπεκρίθην (μτγν. μετὰ μεσ. σημασ.), μεσ. πρκ. ὑποκρέομαι. Παραγ. ὑποκριτής (ἐξ οὗ ὑποκριτής) (κυρίως: ὁ πρὸς τὰς απαντήσεις τοῦ χρονοῦ ἀποκρινόμενος, εἴτα δέ ὑποκριτής, ἥθοποιός), ὑπόκρισις.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι σύνθετον ἐκ τῆς ὑπὸ καὶ κρίνομαι. Τὸ ὑποκρίνω =χωρίζω δλίγον ἢ κατὰ μικρόν, ὑποβάλλω εἰς ἀνάκρισιν, μτγν.

‘Υποπτεύω (=ἀμιτβ.: ἔχω ὑποψίαν, εἰκάζω, μιτβt.=παρατηρῶ τινα ὑπόπτως), πρτ. ὑπώπτενον, μελ. ὑποπτεύσω, (ποιητ.), ἀορ. ὑπώπτενσα, πρκ. ὑπώπτενκα, (μτγν.). Παθ. ὑποπτεύομαι (ὑπό τινος) (=θεωροῦμενος ὑποπτος), πρτ. ὑπωπτεύόμην, παθ. ἀορ. ὑπωπτεύθην. Παραγ. ὑπόπτενσις, ὑποπτεύτεον.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ὑπόπτεος (ὑπό, δρῶ [θεμ. δπ]) =1) (ώς ἐνεργ.)=δέχων ὑποψίας καὶ 2) (ώς παθ.)=δέ υποπτεύμενος, δέ θεωροῦμενος ὑποπτος (ἐξ οὗ καὶ ὑποψία) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ’ ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Ἀντὶ τοῦ ὑποπτεύω (ὅπερ κυρίως=ὑποβλέπω τι ὡς παρέχον ὑπονοίας καὶ δυσπιστίαν) λέγεται καὶ περιφρ.: ἐν ὑποψίᾳ ποιοῦμαι τι· ἀντὶ τοῦ παθ.: ὑποπτός είμι ἢ γίγνομαι τινι, ὑποπτος καθίσταμαι, ὑπόπτως διάκειμαι τινι, ὑποψίαν παρέχω τινι, ὑποψία ἐστὶ εἰς τινα. Συνων. τοπάζω, ὑποτοπῶ, ὑποπτεύω, ἀπιστῶ, εἰκάζω.

‘Υποτοπέω -ῶ (=ὑποπτεύω, εἰκάζω, ὑπονοῶ), πρτ. ὑπετόπουν (μτγν.), ἀορ. ὑπετόπησα, πρκ. ὑπετετόπηκα, (μτγν.). Μεσ. ὑποτοποῦμαι,

(ποιητ.), πρτ. ὑπετοπούμην, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ὑπετοπήθην, (Ἡροδ.) Παραγ. ὑποτόπημα, ὑποτοπήτεον.

Σημ. Ἐκ τοῦ τόπος τὸ τοπάξω (=τίθημι τι ἢ τινα ἔν τινι τόπῳ ἢ ἀποβλέπω εἰς τινα τόπον, ἐξ οὐ=εἰκάζω, ὑπονοῶ), τὸ ὑποτοπέω-ῶ, καὶ τὸ μτγν. ὑποτοπάξω. Βλ. καὶ τὸ συνων. ὑποπτεύω.

'Υπουργέω-ῶ (τινι καὶ τι=ὑπηρετῶ ἢ βοηθῶ τινα), ἀορ. ὑπούργησα. Παθ. ὑπουργοῦμαι (=ὑπηρετοῦμαι, βοηθοῦμαι), (μτγν.), πρκ. ὑπούργημαι (πρβλ. τὰ ὑπουργῆμένα=αἱ γενόμεναι ὑπηρεσίαι), 'Ἡροδ. Παραγ. ὑπούργημα, ὑπούργησις, ὑπουργητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ ὑπουργὸς (Ἴπος, ἔθγον)=δ ὑπηρετῶν τινι, δ βοηθός, ἐξ οῦ καὶ ὑπουργία. Περιφρ. ὑπουργός είμι τινι. Συνων. ὑπηρετῶ, βοηθῶ.

'Υστερέω-ῶ (=μένω ὅπίσω, καθυστερῶ, ἔρχομαι βραδύτερόν τινος, είμαι κατώτερός τινος), μελ. ὑστερήσω, ἀορ. ὑστέρησα, πρκ. ὑστέρηκα, (μτγν.), ὑπερσ. ὑστερήκειν. Παθ. ἀορ. ὑστερήθην, (μτγν.). Παραγ. ὑστέρησις, ὑστέρημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ὑστερος, ἐξ οῦ καὶ τὸ τῆς αὐτῆς σημασ. ὑστερίζω (ἀντιθ. πρωτεύω) (ὑστερίζον, ὑστεριῶ, ὑστέρισα). Περιφρ. ὑστερός τινος ἀφικνοῦμαι, ὑστερός τινος ἔρχομαι. Ἀντιθ. προτερῶ (=πρότερος ποιῶ τι, ὑπερτερῶ, κερδαίνω), φθάνω.

'Υστερίζω, βλ. ὑστερῶ, σημ.

'Υφαίνω (=ὑφαίνω, μηχανῶμαι, ἔφευρίσκω, παρασκευάζω), πρτ. ὑφαινον, μελ. ὑφανῶ, (ποιητ.), ἀορ. ὑφῆρα, καὶ (μτγν.) ὑφῆνα, πρκ. -ὑφαγκα, (συν-), (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. ὑφαίνομαι, μεσ. ἀορ. ὑφηνάμην, παθ. ἀορ. ὑφάνθην, πρκ. -ὑφασμαι, (ἀπλοῦς μτγν.), ὑπερσ. -ὑφάσμην (ἐν-), (μτγν.). Παραγ. ὑφάντης, ὑφανσις, συνύφανσις, ὑφαντός, ὑφαντέον.

Σημ. Θεμ. ὑφ- (πρβλ. τὸν ποιητ. τύπον ὑφ-άω, ὑφ-ος=ὑφασμα, σύνθεσις λόγου, ὑφ-ή), ἐξ οὗ ὑφ-άν-ω (βλ. σελ. 14, 3 καὶ 15, β') ὑφαίνω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀνά, περός, σύν, ἐξ, ἐν. 'Ἀναφαίνω=ἐκ νέου ὑφαίνω, ἔξυφαίνω=ὑφαίνω καὶ τελειώνω. Συνων. ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ μηχανῶμαι, τὸ δάπτω, ὑποφράπτω.

'Υφήσεμαι, βλ. ἔημι.

'Υω (ῦ) (=πέμπω βροχήν, βρέχω, [περὶ θεοῦ λεγόμενον])¹ μόνον ὁ ἐν. καὶ δ. παθ. πρκ. ἔφυσμένος (=ἔκτεθειμένος εἰς τὴν βροχήν) παρο² Ἀττικ. πεζογρ. Τὰ λοιπὰ ἥτοι : πρτ. ὕον, μελ. ὕσω, ἀορ. ὕσα, παθ. ὕσμαι, πρτ. ὕδμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. ὕσμαι, παθ. ἀορ. ὕσθην, ποιητ. παρο³ Ἡροδ. καὶ μτγν. Παραγ. ὕσμα=βροχή, ὕ-ε-τὸς=ὅαγδαία βροχή.

Σημ. Θεμ. ὕ-, (σάνσκριτικὸν su-jo). Τὸ γ' ἔνικ. κεῖται καὶ ἀπροσώπως ὡς τὸ λατιν. pluit (πρβλ. καὶ τὰ νίφει, σείει, συσκοτάει). Τὸ παραγ. ὕετός ποοσέλαβε τὸ ἐπένθεμα ε (πρβλ. τον-ε-τός). Περιφρ.: ὕδατα διθέδης ποοεῖ, ὕδωρ γίγνεται, ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ γίγνεται, ὕετός ἡ διμβρως γίγνεται. Τὸ ὕω διαφέρει τοῦ βρέχω διότι τὸ μὲν ὕω = ποιῶ ὕετόν, τὸ δὲ βρέχω = ποιῶ τι ὑγρόν, ὑγραίνω (τὸ ψακάξω, μτγν. ψεκάξω = ψηχαλίζω). Οὕτω καὶ ὕετός = διαγδαία βροχή, διμβρως = διαρκής βροχή, ψεκάς ἡ ψακάς = ψηχάλα.

Φ

Φαιδρόσιμαι—οῦμαι (=λάμπω ἐκ χαρᾶς)· μόνον δὲ παθ. ἀορ. ἔφαιδρώθη.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ φαιδρός. Βλ. φαιδρύνω.

Φαιδρύνω (=κάμινω τι λαμπρόν), καθαρίζω καὶ μτφρ. προξενῶ χαράν), ἀορ. ἔφαιδροντα. Μεσ. φαιδρύνομαι, μεσ. ἀορ. ἔφαιδρυνάμην, παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἔφαιδροντὴν (=ἔφαιδροντα ἐμαυτόν, ἐπληρώθη χαρᾶς). Παραγ. φαιδρυντής = δὲ λαμπρύνων, δὲ καθαρίζων, φαιδρυνμα=χόσμος, στολή.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ φαιδρός (=λαμπρός, λάμπων, ἀποστίλβων καὶ μτφρ. λαμπρός ἐκ χαρᾶς. Ἀντιθ. στυγνός). Θεμ. φα- τοῦ φάω (=φωτίζω) (πρβλ. λαὶ τὰ Φαιδρος, Φαιδρα. Ιων. Φαιδρη) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ων κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἥδυνω, κλπ. (Βλ. βαθύνω, σημ.). Περιφρ.: φαιδρός γίγνομαι (ἀντὶ τοῦ φαιδρύνομαι). Συνων. κοσμῶ, λαμπρύνω, εὐφραίνω.

Φαίνω (=φέγγω, φανερώνω,^{*} προδίδω, καταγγέλλω τινά), πρτ. ἔφαινον, μελ. φαγῶ, (ἀπλοῦς ποιητ.), ἀορ. ἔφηνα, πρκ. -πέφαγκα, (ἀπο-), (ἀπλοῦς μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. φαίνομαι, πρτ. ἔφαινόμην, μεσ. μελ. φανοῦμαι, παθ. μελ. ἀποφανθήσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. β' ὡς μεσ. φανήσομαι, μεσ. ἀορ. α' ἔφηνόμην, (ἀπ-), παθ. ἀορ. α' μετά παθ. διαθ. ἔφάνθην (=ἔφανερώθην, ἀπεδείχθην), παθ. ἀορ. β' ὡς μεσ. ἔφάνην, ἔνεργ. πρκ. β' ὁς μεσ. πέφηνα (=ἔχω φανῆ), παθ. πρκ. πέφασμαι (πέφαναι, πέφανται, κλπ., ἀπαρ. πεφάνθαι. μτχ. πεφασμένος). Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀνάλυσιν: ἀποφαίνω ἐμαυτόν. Παραγ. φάσις, φάσμα, φανός, -ή, -όν, =φωτεινός, λαμπρός, συκοφάντης, ἐπιφανής, διαφανής, Ἄριστοφάνης, φαντός, ἄφαντος, περίφαντος.

Σημ. 1. Θεμ. φα- (ἀρχικ. φα-, πρβλ. φαν-ερός, φά-ος. Επενφάω—ῶν), ἔξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ἵ καὶ ἐπενθέσει (βλ. σελ. 15, β') (φάν-յω), φαίνω. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀνά, ὑπό, ἀπό, διά, κ. ἄ. **Ἀναφαίνω**=καθιστῶ γνωστὸν τι, **ἀπόφαίνω**=παρουσιάζω, διακηρύττω, **ὑποφαίνω**=δεικνύω δλίγον. Ἀντὶ τοῦ ἀποφαίνομαι λέγεται καὶ **ἀπόφασιν ποιοῦμαι** καὶ παθ. **ἀπόφασίς** ἔστι ἡ γίγνεται, ἀντὶ τοῦ καταφαίνω καὶ καταφανές τι ποιῶ καὶ παθ. εἰμὶ ἡ γίγνομαι καταφανής.

Μετά κατηγορ. μτχ. τὸ φαίνομαι σημαίνει ἀποδεικνύομαι, εἶμαι φανερὸς ὅτι, προφανώς, (λ. χ. φαίνεται ὡν=προφανῶς εἰναι), μετ' ἀπαρεμφ. δὲ σημαίνει δ.τι καὶ τὸ δοκεῖ, δηλ. φαίνομαι, παρέχω τὴν ἐντύπωσιν (λ. χ. φαίνεται εἰναι=φαίνεται διτι εἰναι).

Σημ. 2. Ἐκ τῆς αὐτῆς βίζης καὶ τὸ φαντάζομαι (=φαίνομαι, δεικνύομαι), ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. ἐν τῷ πρτ. ἔφανταζόμην, τῷ παθητ. μελ. (ὅστις εὔχρηστος ὡς μέσος) φαντασθήσομαι καὶ τῷ παθ. δορ. (ώς μέσω) ἔφαντάσθην. Τὸ φαντάζω μτγν.

Φαντάζομαι, βλ. φαίνω, σημ. 2.

Φαρμακάω—ῶ καὶ φαρμακεύω, βλ. φαρμάττω.

Φαρμάττ(σσ)ω (=θεραπεύω ἡ ἀνακουφίζω διὰ φαρμάκων, μαγεύω, ἐμβάπτω, σκληρύνω) καὶ παθητ. φαρμάσσομαι, πρκ. πεφάρμαγμαι, (ποιητ.). Παραγ. φάρμαξις = ἡ διὰ φαρμάκων θεραπεία.

Σημ. Θέμ. φαρμακ- (ἀρχικ. φαρμ- ή φαεβ-), ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ Ἰ (βλ. σελ. 15, β', 2) (φαρμάκιο) φαρμακά (σις/τιταν). Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης και τὸ φαρμακά—ῶ (= πάσχω πιών δηλητήριον, εἰμαι ζαλισμένος και παρὰ μτγν. ἐπιθυμῶ φάρμακον) και φαρμακεύω (= δίδω μαγικὰ φάρμακα, μαγεύω, δηλητηριάζω). Ἐκ τούτων τὸ μὲν φαρμακῶ μόνον κατ' ἐνεστ. παρ' Ἀττικ. πεζογρ., τὸ δὲ φαρμακεύω μόνον ἐν τῷ ἐνεργ. ἀρ.

Φάσκω (= λέγω, διαβεβαιῶ, ισχυρίζομαι, κομπάζω· ή ὁριστικὴ ἄληστος· παρ' Ἀττικ. πεζογρ. δ' ἐνεστ. ἀπαντᾷ ἐν τῇ ὑποτακτ., εὔκτ., ἀπαρ. και μτγ.), πρτ. ἐφασκον. Παθ. πρτ. ἐφάσκετο, (ποιητ.). Τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ φημὶ και τοῦ λέγω.

Σημ. Θέμ. φα-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ προσφυμ. σκ- (βλ. σελ. 16, η'), φά-σκ-ω. Ὁ πρτ. ἐφασκον είναι δ' συνήθης παρ' Ἀττικ. ποιητ. τύπος. Ἐν τῇ Ἀττικ. διαλέκτῳ δ' τύπος φάσκω και δ' τύπος φημὶ διεπλήρωνον διλλήλους· οὕτως ἐλέγετο ἐν τῇ δριστ. φημὶ, διλλὰ καθ' ὑποτακτ. (ἐάν) φάσκη και κατὰ μτχ. δ' φάσκων. Ἀποφάσκω (=ἀρνοῦμαι), ποιητ. και μτγν., καταφάσκω (=βεβαιῶ, διμολογῶ), μτγν. Βλ. και φημὶ.

Φαυλίζω (=νομίζω τινὰ ααιλον, ἐξεντελίζω), μελ. φαυλιῶ, ἀορ. ἐφαύλισα, (μτγν.). Παραγ. φαυλισμός, φαυλιστής.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ φαῦλος.

Φείδομαι (=λυποῦμαι, δὲν καταστρέφω, λαμβάνω πρόνοιαν περὶ τυνος), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐφειδόμην, μεσ. μελ. φείσομαι, μεσ. ἀορ. ἐφειδόμην, πρκ. πέφεισμαι, (μτγν.). Παραγ. φειδώ, φειδωλός, ἀφειδής, φειστέον.

Σημ. Θέμ. φειδ-. και κατὰ μετάπτ. (βλ. σελ. 13, 2) φ්λ- (πρβλ. ποιητ. μελ. πε-φιδ-ήσομαι). Περιφρ.: φειδωλός είμι, παθ. φειδὼ γίγνεται. Ὑποφείδομαι=φείδομαι κάπως. Ἀντιθ. ἀφειδῶ.

Φενακίζω (=φέρομαι ὡς φένακη, ἥτοι ἀπατών, ἀπατῶ, ψεύδομαι), πρτ. ἐφενάκιζον, μελ. φενακιῶ, ἀορ. ἐφενάκισα, πρκ. πεφενάκικα. Παθ. φενακίζομαι, παθ. ἀορ. ἐφενάκισθην, παθ. πρκ. πεφενάκισμαι. Τὸ μεσ. ἀναλελυμ.: φενακίζω ἐμαυτόν. Παραγ. φενακιστής, φενακισμός, φενάκισις, φενάκισμα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ φενάκη (=ψευδής κόμη, περρούκα) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω και διασλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Ἡ φενάκη ἐλέγετο και πηγήη, ἔξ οὖ και πηγήης. Συνων. ἐξαπατῶ (πρβλ. «φενακίζειν» Ἀττικοί, ἐξαπατᾶν «Ελληνες», Μοίρις), παραφρούμαι, ψεύδομαι.

Φέρω (=φέρω, ὑποφέρω, βαστάζω, παράγω, καρποφερῶ, διδηγῶ), πρτ. ἐφερον, μελ. οἴσω, ἀορ. α' ἡνεγκα (ἡνεγκας κλπ., εὔκτ. ἐνέγκαιμι, προστ. γ' ἐνικ. ἐνεγκάτω, β' πληθ. ἀνενέγκατε, μτχ. ἐνέγκας· τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ β' ἀρο.), ἀορ. β' -ἡνεγκον (δι-.) (μόνον εἰς τὸ α' προσ.) (ἀπλοῦς ποιητ.), (ὑποτ. ἐνέγκω, εὔκτ. ἐνέγκαιμι, προστ. μόνον ἐνέγκε, ἐνέγκετω, ἀπαρ. ἐνέγκειν, μτχ. ἐνέγκων), πρκ. ἐνήνοχα, ὑπερσ. -ἐνηνόχειν. Μεσ. και παθ. φέρομαι, πρτ. ἐφερόμην, μεσ. μελ. και ὡς παθ. οἴσομαι, παθ. μελ. οἰσθήσομαι και -ἐνεχθήσομαι, μεσ. ἀορ. α' ἡνεγκάμην, (ὑποτ.-) ἐνέγκωμαι, εὔκτ. -ἐνεγκαίμην, προστ. ἐκ τοῦ β' ἀορ. ἐνέγκοῦ, [ποιητ.], ἀπαρ. -ἐνέγκασθαι, μτχ. ἐνέγκαμενος), παθ.

ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ἡνέχθην, πρκ. ἐνήγεγμαι, ὑπερσ. παθ. ἐνηγέγμην (προσ.). Παραγ. φόρος, φορά, διαφορά, φώρ=κλέπτης, δίφορος, φέρ-ε-τρον, φαρέτρα, φερόνη=προϊξ, φορεύς, δι-ένεξις, δι-ηνεκ-ής=συνεχής, ἀδιάκοπος, οἰστὸς=ἴν πρέπει τις νὰ ὑποφέρῃ, οἰστέον. (Πρβλ. καὶ τὰ σύνθ. εὑφόρος, πυρφόρος, λεωφόρος, ἔωσφόρος, ὑδρο-φόρος, κλπ.).

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι ἐλλειπτικὸν (βλ. σελ. 16, 5). *Ρίζα bhere* (λατιν. *bher*). Θεμ. 1) φερ- (ἔξ οὐ κατά μετάπτωσιν φορ- [*Ιφρόρος*], φαρ- [*Ιφρό-έτρα*]), φωρ- [φωρ=κλέπτης], φρ- (δί φρ-ος), 2) οἰ-, 3) ἐνεκ- (ἔξ οὐ ἐν-, ἐγκ- καὶ μετ' ἀναδιπλασ. ἐνεγκ- [*ἐνεγκ-*(εῖν]). Οἱ δορ. β' ἡνεγκον καὶ δομεσ. δορ. ἡνεγκάμην καὶ οἱ συντελεῖκοι χρόνοι λαμβάνουσιν Ἀττικὸν ἀναδιπλασιασμὸν (Ἐν-εγκ-ον, ἡνεγκον, ἐνήνοχα). Οἱ τύποι ἡνεγκα, ἡνεγκάμην σχηματ. ἀνευ χρον. χαρακτ. σ., ἀποτελοῦσι δῆλο. συνδυασμὸν α' καὶ β' διορίστου. Εἰς τὸν πρκ. καὶ ὑπερσ. τὸ ε τοῦ θεμ. ἐνεκ- τρέπεται καθ' ἔταιροισαν εἰς ο (πρβλ. ἐσθία, ἐδε-, ἐδήδο-κα. γίγνομαι, γεν-, γέ-γον-α). Ή προστ. φέρει εἰς ὥρισμένας περιπτώσεις ἔχει ἐπιρροη. σημασίαν (π.χ. φέρει ἔδωμεν=έμπρος ἔλα νὰ ἔδωμεν). Τὸ οὐδετ. τῆς μτχ. τὸ φέρον ώς οὐσιαστ.: ή τύχη, ή μοῖρα.

Τὸ δὲ συντίθεται μετά πολλῶν προθέσεων, λ. χ. ἐπί, ἀνά, πρό, παρά, ὑπό, κ.ἄ. Τὸ διαφέρει (μοι=μὲ μέλει) καὶ τὸ συμφέρει εἶναι ἀπρόσωπα. Ἐκ τοῦ συμφέρομαι (=συμβάλνω), γίνεται τὸ συμφορά=συμβάν καὶ λὸν ἡ κακὸν καὶ ὑστερον δυστύχημα. Περιφρ. ἀντὶ τοῦ φέρω καὶ τῶν συνθέτων αὐτοῦ: ἀποφοράς λαμβάνω, εἰσφοράς ποιοῦμαι (παθ. εἰσφοραί εἰσι καὶ γίγνονται), ἐπιφοράν δίδωμι, διαφοράν λαμβάνω, κλπ. Τὸ συνων. ἄγω =ποιῶ τι ἵέναι, τὸ δὲ φέρω=βαστάζω τι ἐπὶ τῶν χειρῶν ή ἐπὶ τῶν ὅμων. Συνήθης ή φράσις ἄγω καὶ φερω (=λεηλατῶ, ἀρπάζω).

Φεύγω (=φεύγω, τρέπομαι εἰς φυγὴν, ἔξορίζομαι, κατηγοροῦμαι), πρτ. ἔφευγον, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. φεύξομαι (καὶ δωρ. φευξοῦμαι) (¹), ἀορ. β' ἔφευγον, πρκ. πέφευγα, ὑπερσ. ἐπεφεύγειν καὶ πεφενιώς ἡν. Παραγ. φυγάς, φυγή, ἄφυκτος, πρόφυση, φευκτός, φευκτέον.

Σημ. Θεμ. φευγ, ἔξ οὐ κατά μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) φυγ. (λατ. *fug-io*). Οἱ πρκ. πέφευγα δέν δασύνει τὸν χαρακτῆρα καὶ σχηματίζει εὐκτικὴν πεφευγοίην (ποιητ.). Ὡς Ἀττικὸς δικανικὸς δρος τὸ φεύγω τὸ σημαίνει κατηγοροῦμαι ή καταδιώκομαι διά νόμον καὶ ἔχει ὡς ἐνεργ. τὸ διώκω. Ἐκ τούτου δ φεύγων=δικάστης κατηγορούμενος, διώκων = δικαίος. Διέρρη τὴν δίκην=νικῶ ὡς κατηγορος, ἀποφεύγω τὴν δίκην=διθροῦμαι, ἀλίσκομαι=χάνω τὴν δίκην, καταδικάζομαι. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀπό, κατά, διά, ἐκ, ὑπό, κ.ἄ. Υποφεύγω = προσπάθων ἢ ἀποφύγω τι, ἀπομακρύνομαι. Ἀντὶ τοῦ φεύγω λέγεται καὶ φυγὴν ποιοῦμαι, εἰς φυγὴν καθίσταμαι, τρέπομαι ή δρομῶ, ὡς μτβτ. δὲ εἶναι τὸ ποιῶ ή ἀναγκάζω τινὰ φεύγειν, εἰς φυγὴν καθίστημι τινα, ὡς παθ. δὲ τὸ φυγὴ γίγνεται, φυγὴ δοτειν ὑπό τινος καὶ φυγὴ καθίσταται.

Φημί (=λέγω, συμφωνῶ, ισχυρίζομαι, βεβαιῶ) (φημί, φής ή φής φησι, φαμέν, φατέ, φασί, ὑποτ. φῶ, εὔκτ. φαίνη, προστ. φάθι ή φαθί, ἀπιφ. φάναι, μτχ. φάσκων), πρτ. ἔφην (ἔφησθα καὶ ἔφης, ἔφη, ἔφα- μεν, ἔφατε, ἔφασαν), μελ. φήσω, λέξω καὶ ἔρω, ἀορ. ἔφησα, εἰπον ἔφην. Μεσ. ἐνεστ. μτχ. φάμενος, μεσ. πρτ. καὶ ἀορ. β' ἔφάμην, (ποιητ.), παθ. πρκ. γ' ἐν. δριστ. πέφαται, (μτγν.), (γ' ἐν. προστ. παρ' Ἀττικ.

(¹) βλ. πίπτω, ὑποσημείωσιν.

πεφάσθω [=ἔστω ἐιρημένον]), παθ. ἀορ. -έφασθην (ἀπ·, κατ·), μτγν. Παραγ. φάσις, ἀπόφασις, κατάφασις, φήμη (λατιν. *fāma*), προφήτης (ἐκ τοῦ πρόφημι), φατός, ἄφατος, φατέον,

Σημ. Θεμ. φα- καὶ κατά μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) φα- (ἔξ οὖ καὶ φαίνω). Τὸ δὲ εἶναι συγγενές πρὸς τὸ λατιν. *fāri* (*for*) = λέγειν, *fāma*. Σχηματίζεται μὲν διαφόρους ἀνωμαλίας κατὰ τὰ εἰς -με. Ὁ πρ. τοῦ δ. ὡς καὶ ἡ ὑποτακτ., ἡ εὔκτ. καὶ τὸ ἀπαρ. αὐτοῦ ἔχουσι προσέτι σημασίαν ἀριστου (εἴπον κλπ.). Ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ λέγω δὲ μέλλων εἶναι ἐφόδη λέξω, δὲ δῶρο. *εἰπον* ἡ ἐφῆν, ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ συμφωνῶ ἡ λογοδίζομαι, φήσω καὶ δῶρο. ἐφῆσα. 'Η μτχ. φάσις φάσα, φάνη, ποιητ. παρ' Ἡροδοτ. καὶ μτγν., ἀναπληρουμένη παρ' Ἀττικοῖς ἐκ τοῦ φάσιον. 'Η δριστ. τοῦ ἐνεστ. ἐγκλίνεται πλὴν τοῦ β' ἐνικ. προσώπου φῆσ. 'Ο τύπος φῆσ. ἐκ τοῦ *φησί, *φῆι, φή-ς (τοῦ ἢ λαμβανομένου ἐκ τῶν παρωχημένων χρόνων: ἐφερε-ς, ἐφη-ς, ἐλεγε-ς), διότι ἡ κατάληξις τοῦ β' ἐνικ. προσώπου ἥτο πάλαι-σι, ἐσ-σι (καὶ *ἐσ-σι-ει) (¹) -s (πρβλ. ἐλεγε-ς, ἐφερε-ς *legi-s, amaba-s*) καὶ -θα ἐν τῷ παρακειμένῳ (οἰσ-θα, κλπ.). **Ἀπόφημι**=ἀρνοῦμαι, (ἀντιθ. κατάφημι), σύμφημι=συμφωνῶ. 'Ἐν συνθέσει δὲ τόνος ἀναβιβάζεται. Συνων. λέων, φάσιον, ἡμί (δι ιδέ).

Φθάνω (=προλαμβάνω, προφθάνω τινά, ἔρχομαι πρῶτος), πρτ. ἐφθάνων, μελ. φθάσω, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. φθήσομαι, ἀορ. α' ἐφθάσα, ἀορ. β' ἐφθῆν (ὑποτ. φθῶ, εὐκτ. φθαίνω, ποιητ. καὶ παρ' Ἡροδ., ἀπαρ. φθῆναι, μτχ. φθάς, φθᾶσα, φθάνω, ποιητ. καὶ παρ' Ἡροδ.) ποκ. ἐφθάκα, (μτγν.), ὑπερσ. ἐφθάκειν. Παθ. φθάνομαι, πρτ. ἐφθανόμην, ἀορ. ἐφθάσθην, ἅπαντα μτγν. Παραγ. ἄφθαστος.

Σημ. Θεμ. φθα-, ([ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ ν, βλ. σελ. 15, γ'] δὲ ἐνεστ. φθάνω, φθέσω) καὶ φθη-. Παρά τοῖς "Ιωσι τὸ α τοῦ φθᾶ- μακρὸν ἔξ ἀντεκτάσεως μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ F. Παρ' Ἀττικ. Βραχὺ (βλ. καὶ τίνω, σημ.). Ὁ δορ. ἐφθασα δὲν ἀπαντᾷ εἰς τὴν προστακτικήν. Περὶ τῆς σημασ. τοῦ δ. ἐν συντάξει μετὰ κατηγορηματ. μετοχῆς, βλ. λανθάνω, σημ. (Πρβλ. ἐφθασαν προκαταλαβόντες = κατέλαβον πρῶτοι). Συνων. ἀφικνοῦμαι, παραγίγνομαι.

Φθέγγομαι (=ἐκβάλλω φωνήν, φωνάζω, λαλῶ, ὀνομάζω τι), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐφθέγγομην, μεσ. μελ. φθέγγομαι, μεσ. ἀορ. ἐφθέγγάμην, ποκ. ἐφθέγγαι. Παραγ. φθέγγος, φθέγμα, ἀπόφθεγμα (=βραχὺ καὶ περιληπτικὸν λόγιον, εὐφυής ὁησις), φθέγξις, φθογγή, φθεγκτός, ἀφθεγκτός.

Σημ. Θέμ. φθεγγ-, ἔξ οὖ προσλήψει τοῦ j (φθέγ-γομαι) φθέγγομαι. **Ἀντιθ. σιγώ, σιωπᾶ.**

Φθείρω (=καταστρέφω), πρτ. ἐφθειρον, μελ. φθειρῶ, ἀορ. ἐφθειρά, ποκ. ἐφθαρκα καὶ β' ποιητ. καὶ μτγν. (δι)έφθορα (μὲν μιτβ. καὶ ἀμτβ. σημ.), ὑπερσ. -έφθάρκειν. Παθ. φθείρομαι, πρτ. ἐφθειρόμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. φθειροῦμαι, παθ. μελ. β' φθαρήσομαι (διατ.), (ἄπλοντος μτγν.), παθ. ἀορ. ἐφθάρην, ποκ. ἐφθάρμαι, (γ' πληθ. ἐφθάραται), β' ἐφθορα (ποιητ.), ὑπερσ. ἐφθάρμην (γ' πληθ. διεφθάραται, Ἡροδ.). Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: διαφθείρω ἐμαυτόν. Παραγ. φθέρος, φθορά, διαφθορά, φθάρμα, φθείρ, φθορεύς, διαφθορεύς, θυμοφθόρος, ψυχοφθόρος, φθαρτός, ἀδιάφθαρτος, εὐδιάφθαρτος.

(¹) Τὸ εἰ ἐκ τοῦ εστι (Ινδ. *asi*) ἥτο δλλοτε ἐγκλιτικὸν δπως καὶ τὸ είμι, ἔστι, κλπ., ἐπειτα δὲ κατ' ἀναλογίαν τοῦ εἰ (τοῦ είμι) ἔγινεν δροτονούμενον.

Σημ. Θεμ. φθερ-: ἔξ οὖ κατὰ μετάπτωσιν (τροπήν) (βλ. σελ. 13, 2) φθορ-, φθαρ-. Ὁ ἐνεστ. σχηματιζ. ἔκ τοῦ φθερ- προσλήψει τοῦ Ἰ (βλ. σελ. 15, β') (φθέρω, φθέρω, φθείρω). Τὸ συνθ. διαφθείρω εἶναι κατὰ πολὺ συνθέστερον τοῦ ἀπλοῦ. Τὸ παθ. περιφθείρουμαι (= περιέρχομαι μάτην ἢ πρὸς βλάβην ἄλλων ἢ ἐμαυτοῦ) εἶναι ἀποθ. ἀπαντῶν παρ-² Ἀττικ. πεζογρ. μόνον κατ' ἐνεστ. Ἀντὶ τοῦ φθείρω λέγεται καὶ φθορὴν ἀπεργάζομαι, φθορὰν ἐμποιῶ, ἀντὶ δὲ τοῦ φθείρομαι = φθορὰ ἔστι καὶ φθόρος γίγνεται (βλ. καὶ δλλυμι, σημ.).

Φθίνω (ἴ) (ἀμτβτ. = ἔλαττοῦμαι, παρέρχομαι, λίγω [ἐπὶ χρόνου] μαραίνομαι, χάνομαι [ἐπὶ ἀνθρώπων]), πρτ. ἔφθιτον, μελ. φθίσω, (ώς μτβτ. = θά καταστρέψω), ἀιρ. ἔφθισα, (μτβτ.), πρκ. ἔφθικα, (μτγν.). Μεσ. μελ. ώς παθ. φθίσομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀιρ. α' -ἔφθισάμην (ἀπ-), (μτγν.), μεσ. ἀιρ. β' ἔφθιμην (παρ-² Ἀττικ. πεζογρ. ἐν τῇ μτχ. φθίμενος), πρκ. ἔφθιμαι, (ποιητ.). Παραγ. φθίσις, φθόη (= φθίσις), φθινάς, -άδος = 1) ἡ φθίνουσα, ἡ ἐγγίζουσα πρὸς τὸ τέλος, 2) ὁ ἐπιφέρων κατάπτωσιν, φθορὰν (πρβλ. φθινάς νόσος), φθιτός, ἄφθιτος.

Σημ. Φθίνω ἔκ παλαιοτέρου τύπου φθί-νυ-μι καὶ φθινύθω. Παρ-² Ἰωσι φθί-, παρ-² Ἀττικ. φθί- (βλ. τίνω, φθάνω, σημ.). Ποιητ. τύπος κατ' ἐνεστῶτα καὶ πρτ. μόνον φθίω, ἴσοδύναμος δὲ μτγν. φθινάω ἢ φθινάω-ῶ (μελ. φθινήσω, ἀιρ. ἔφθινησσ, πρκ. ἔφθινηκα). Ἀποφθίνομαι = χάνομαι ἐντελῶ, ἀπόλλυμαι. Συνων. φθείρομαι, τήκομαι καὶ ἐπὶ χρόνου λίγω. Ἀντιθ. αὐξάνομαι.

Φθονέω—ῶ (= αἰσθάνομαι φθόνον, ἀρνοῦμαι, δυσαρεστοῦμαι), πρτ. ἔφθόνοντ, μελ. φθονήσω, ἀιρ. ἔφθόνησα (καὶ μτγν. ἔφθόνεσσα). Παθ. φθονοῦμαι, μεσ. μελ. ώς παθ. φθονήσομαι, παθ. μελ. φθονηθήσομαι, παθ. ἀιρ. ἔφθονήθην, πρκ. ἔφθόνημαι, (μτγν.). Παραγ. φθόνησις, φθονητός, ἀφθόνητος, φθονητόν.

Σημ. Τὸ β. ἔκ τοῦ φθόνος (οὗ ἀντιθ. εὔνοια, ἐπαινος). Ἀντὶ τοῦ φθονῶ λέγεται καὶ φθόνον ἔχω, ποιητ. ἀντὶ δὲ τοῦ φθονοῦμαι καὶ φθόνος γίγνεται περὶ με καὶ φθόνος ἔγγλγνεται μοι: ώς μτβτ. εἶναι τὸ φθόνον ἐμποιῶ τινι (= ποιῶ τινα φθονεῖν τινι), φθόνον ἔχω (= φθόνον παρέχω). Βλ. καὶ βασικάνω, σημ.

Φιλέω—ῶ (= ἀγαπῶ, φιλῶ, ἀρέσκομαι νὰ πράττω τι, συνηθίζω). Τὸ ἐνεργητ. δημαλὸν ἄνευ ὑπερσ. παρ-² Ἀττικ. πεζογρ. Παθ. φιλοῦμαι, πρτ. ἔφιλούμην, μεσ. μελ. ώς παθ. φιλήσομαι, παθ. μελ. φιληθήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀιρ. ἔφιλήθην, παθ. πρκ. πεφιλημαι, τετελ. μελ. πεφιλήσομαι (μτγν.). Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: φιλῶ ἐμαντόν. Παραγ. φίλημα, φιλητής, φιλήτωρ, φίλησις, Φιλήμων (κύρ. ὄνομα), (πρβλ. καὶ φιλημοσύνη = φιλική διάθεσις), προσφίλητος, ἀξιοφίλητος, φιλητέος.

Σημ. Τὸ β. ἔξ τοῦ φίλος (βλ. σελ. 15, β', 4). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ὑπέρ, ἀντί, κατά. Ἀντιφιλῶ = ἀντιαγαπῶ, ὑπερφιλῶ = ἀγαπῶ ὑπερμέτρως. Ἀντιθ. μισῶ, ἔχθαιρω, ποιητ. καὶ μτγν., στυγῶ, ποιητ. Συνων. ἀσπάζομαι, ἀγαπῶ, στέργω. Ἀντιθ. μισῶ.

Φιλονικέω-ῶ: ἀγαπῶ τὴν νίκην, προσπαθῶ νὰ γίνω πρῶτος, ἐρίζω), πρτ. ἔφιλονίκουν, μελ. φιλονικήσω, ἀιρ. ἔφιλονίκησα. Παθ. πρκ. πεφιλονίκημαι. Παραγ. ἀφιλονίκητος, φιλονικητέον.

Σημ. 1. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθετον ἐκ τοῦ φιλόνικος (κατ' ἀλλην ἐκδοχὴν φιλονεικῶ ἐκ τοῦ φιλόνεικος [τὸ δρόθὸν φιλόνικος]), ἐξ οὗ καὶ φιλονίκια. Θεμ. φιλονικε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Συνθ. μετά τῆς προθέσ. σύν. Περιφρ.: φιλόνικός εἴμι, φιλονίκως ἔχω· μέσον: εἰς φιλονικίας καθίσταμαι καὶ παθ. φιλονικίαι γίγνονται. Μτβτ. εἰς φιλονικίας ἐμβάλλω.

Σημ. 2. Ἀλλα παρασύνθετα μετά τοῦ φιλῶ ώς α' συνθετικοῦ: φιλομάθης — φιλομαθῶ, φιλόστορος — φιλοστοργῶ, φιλοχόήματος, φιλοχέήμων — φιλοχρηματῶ — φιλοχρημονῶ.

Φιλοπονέω-ῶ (= ἀγαπῶ τὴν ἐργασίαν, εἴμαι φιλόπονος)· μόνον δὲ ἐνεργητ. ἐνεστῶς καὶ δὲ μεσ. ἐνεστ. ἐπιφιλοπονοῦμαι (= ἐργάζομαι φιλοπόνως). Περιφρ. φιλόπονός εἴμι, φιλοπόνως ἔχω. Παραγ. φιλοπόνημα, φιλοπονητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ φιλόπονος (ἀντιθ. ἀπονος), ἐξ οὗ καὶ φιλοπονία. Θεμ. φιλοπονε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.).

Φιλοσοφέω-ῶ (= ἀγαπῶ τὴν σοφίαν, ἐξετάζω ἢ σκέπτομαι φιλοσοφῶς, σπουδάζω κατὰ βάθος), πρτ. ἐφιλοσόφουν, μελ. φιλοσοφήσω, ἀρο. ἐφιλοσόφησα, πρκ. πεφιλοσόφηκα. Παθ. τὰ φιλοσοφούμενα (= τὰ φιλοσοφικῶς ἐξετάζόμενα, φιλοσοφικαὶ ἔρευναι καὶ θεωρίαι), μτγν. Παραγ. φιλοσόφησις, φιλοσόφημα, φιλοσοφητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ φιλόσοφος (= ἐπιθυμητῆς σοφίας), ἐξ οὗ φιλοσοφία. Θεμ. φιλοσοφε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. φιλόσοφός εἴμι, περὶ τὴν φιλοσοφίαν εἴμι ἢ διατρίβω, φιλόσοφως διάκειμαι πρός τι. Συνων. ἐπὶ κακῆς σημασίας σοφιστεύω.

Φιλοτιμέομαι—σύμαι (= εἴμαι φιλότιμος, ἐπιζητῶ τιμήν, ἀμιλῶναι), μεσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. ἐφιλοτιμούμην, μεσ. μελ. φιλοτιμήσομαι, παθ. μελ. φιλοτιμήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρο. ἐφιλοτιμησάην, (μτγν.), παθ ἀρο. ὡς μεσ. ἐφιλοτιμήθην, μεσ. πρκ. πεφιλοτιμημαι, ὑιεροσ. ἐπεφιλοτιμήμην, (μτγν.). Παραγ. φιλοτίμημα, φιλοτιμήσις, φιλοτιμητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ φιλότιμος (φιλῶ, τιμή), ἐξ οὗ καὶ φιλοτιμία. Θεμ. φιλοτιμε- (βλ. ἀβουλῶ σημ.). Περιφρ.: φιλότιμός εἴμι, φιλοτίμεως ἔχω ἢ διάκειμαι, φιλοτιμίας εἴμι μεστός ώς μτβτ. τὸ φιλοτιμίαν ἐμβάλλω. Συνων. ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εἴμαι φιλόδοξος τὸ φιλοτιμικῶ.

Φιλοφρονέομαι—σύμαι (= φέρομαι μετ' ἐνύμενέας πρός τινα), μεσ. ἀποθ., πρτ. ἐφιλοφρονούμην, μεσ. μελ. φιλοφρονήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρο. ἐφιλοφρονησάην, παθ. ἀρο. ὡς μεσ. ἐφιλοφρονήθην. Παραγ. φιλοφρόνησις, φιλοφρόνημα, φιλοφρονητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ φιλόφρων (φίλος, φρέν), ἐξ οὗ καὶ φιλοφροσύνη. Θεμ. φιλοφρονε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Παρά μτγν. Διαπν. τῷ καὶ τὸ ἐνεργ. φιλοφρονῶ. Παρά τοῖς αὐτοῖς δὲ ἐνεστ. φιλοφρονοῦμαι καὶ δὲ παθ ἀρο. ἐφιλοφρονήθην καὶ ώς παθητ. Περιφρ.: φιλόφρων εἴμι, φιλόφρονως ἔχω, φιλόφρων ἐνδείκνυμαι.

Φιλοψυχέω-ῶ (= ἀγαπῶ τὴν ζωήν, εἴμαι δειλός, μικρόψυχος), μελ. φιλοψυχήσω, ἀρο. ἐφιλοψύχησα. Παραγ. φιλοψυχητέον.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ φιλόψυχος (φιλῶ, ψυχή). Θεμ. φιλοψυχε-, (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. φιλοψυχία ἔχει με.

Φλεγμαίνω, βλ. φλέγω, σημ. 2.

Φλέγω (=ἀνάπτω, ἔξερεθίζω· ἀμιθτ. φλέγομαι, ἀναλάμπω, ἀναδίω φλόγας, μιφρ. ἔξαπτομαι), (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. φλέξω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἐφλέξα (ἐπ-) (ἀπλοῦς ποιητ.). Παθητ. φλέγομαι, πρτ. ἐφλεγόμην, μεσ. μελ. ὡς παθητ. -φλέξομαι (κατα-), (μτγν.), παθ. μελ. β' -φλεγήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. -ἐφλέχθην (κατ-) (ἀπλοῦς ποιητ.), παθ. ἀορ. β' ἐφλέγην, (μτγν.), πρκ. πέφλεγμαι, (μτγν.). Παραγ. φλέγμα ἔξ ού φλεγμονή, φλεγματώδης, φλεγμαίνω (=φλογίζω, ἐπιφέρω φλεγμονήν· ἀμιθ.=πάσχω φλεγμονήν), φλόξ, πυριφλεγής, ἄφλεκτος, εὔφλεκτος.

Σημ. 1. Θεμ. φλε-·. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἔπι, κατά. Ποιητ. τύπος τὸ φλεγέθω=κατακαίω, καταφλέγω, ἀναδίω φλόγας. Τὸ μτγν. φλογίσω·-ῶ=φλογίζομαι, κοκκινίζω. Τὸ φλογίζω ποιητ. καὶ μτγν. Συνων. καίω.

Σημ. 2. Τοῦ φλεγμαίνω παρ' Ἀττικ. πεζούρ. μόνον δ ἐνεστ. 'Ο· ἀορ. ἐφλέγμανα καὶ ἐφλέγμηνα, ποιητ. καὶ μτγν.

Φλυαρέω—ῶ (=λέγω ἀνοησίας, μωρολογῶ), πρτ. ἐφλυάρουν, μελ. φλυαρήσω. Παθ. φλυαροῦμαι (=ἐμπαίζομαι), μτγν. Παραγ. φλυαρόημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ οὐσ. φλύαρος δ, (ὅπερ ἐκ τοῦ ποιητ. φλύω=ὑπερχειλίζω, ἀναβρύω καὶ μτφρ. φλυαρῶ=μωρολογῶ). Περιφρ. φλυαρία ἔχει με, φλυαρίας μεταχειρίζομαι, εἰς φλυαρίαν ἐμπίπτω. Ἐπιτεταμ. τύπος τὸ φλυαροκοπῶ. Συνων. ληρῶ, φληναφῶ, ποιητ. καὶ μτγν.

Φοβέω—ῶ (=εμβάλλω εἰς φόβον, φοβίζω), πρτ. ἐφόβουν, μελ. φοβήσω, ἀορ. ἐφόβησα. Μεσ. φοβοῦμαι, πρτ. ἐφοβούμην, μεσ. μελ. φοβήσομαι, παθ. μελ. φοβηθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐφοβηθάμην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἐφοβήθην, πρκ. πεφόβημαι, ὑπεσο. ἐπεφοβήμην. Παραγ. φόβητρον, ἐκφόβησις, φόβημα, φοβητός, ἀφόβητος, φοβητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ φόβος (ὅπερ ἐκ τοῦ ποιητ. φέβομαι=τρέπομαι εἰς φυγήν· πρβλ. φοβερός). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἔκ, κατά, ὑπέρ, σύν. Ἐκφοβῶ=προειδενῶ φόβον, ὑπερφοβοῦμαι=φοβοῦμαι καθ' ὑπερβολήν. 'Αντι τοῦ φοβῶ αἱ περιφρ.: φόρον (ἐμποιῶ, ἐπιβάλλω, ἐμβάλλω, παρέχω) τινί, δαντί δὲ τοῦ φοβοῦμαι: καθίσταμαι εἰς φόβον. Συνων. τῷ φοβοῦμαι, τὰ δέδοικα, δρεωδῶ.

Φοιτάω—ῶ (=συχνάζω), πρτ. ἐφοίτων, μελ. -φοιτήσω, ἀορ. ἐφοίτησα, πρκ. πεφοίτηκα. Παραγ. φοίτησις, συμφοίτησις, φοιτητής, φοιτητέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ποιητ. φοῖτος, δ, =τὸ συνεχῶς συχνάζειν κάπου. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. : διά, σύν, πόσ. εἰς, ἀπό. Συνων. θαμίζω.

Φονεύω, πρτ. ἐφόνευον, μελ. φονεύσω, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἐφόνευσα. Παθητ. φονεύομαι, παθ. ἀορ. ἐφονεύθην. Παραγ. φονευτής, φόρευμα (ἔξ ού φονευτήριον καὶ φονευτικός).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ φονεὺς (ὅπερ ἐκ τοῦ φόνος) προσλήψε: τῆς καταλήξεως -εύω (βλ. καὶ βασιλεύω, σημ.). Περιφρ. φόνον ἐργάζομαι, φονεὺς εἴμι τινος, παθητ.: φόνος γίγνεται, φόνος πράττεται. Συνων. ἀποκτεῖν, ἀναιρεῖν, θανατῶ.

Φορέω—ῶ (=φέρω, φορῶ), πρτ. ἐφόρουν, μελ. -φορήσω (καὶ μτγν. φορέσω), ἀορ. ἐφόρησα, (καὶ μτγν. ἐφόρεσα), πρκ. -πεφόρηκα.

Παθ. φοροῦμαι (καὶ μεσ. προτοφοῦμαι τὴν ὁδὸν=τρέχω ἐδῶ καὶ ἔκει), μεσ. μελ. ὡς παθ. φορήσομαι, (μτγν.), ἀορ. ἐφορησάμην, παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. -ἐφορήθην, παθ. πρκ. πεφόρημαι. Παραγ. φόρησις, φόρημα (καὶ φόρεμα), φορητός, ἀφόρητος, φορητέος.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ φέρος (φορέω, —έω, —θ, βλ. σελ. 15, β', 4) ἡ θαμιστικὸν τοῦ φέρομαι (σημαίνει δηλαδὴ ἐνέργειαν ἐπαναλαμβανομένην ἢ συνήθη, λ. χ. φορῶ ὑποδήματα, ἴματιον κλπ.). Πρβλ. καὶ τὰ φέρουμαι—φορέω, σέβομαι—σοσθέω). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσεων διά, σύν, πρός, ὑπέρ, κ. ἄ. Ἐκφοροῦμαι τι (μεσόν)=φέρω ἔξω τι τῶν ἰδικῶν μου, παραφοροῦμαι = συάγω δι' ἐμαυτόν, ἐμφοροῦμαι τινος (μτγν.) = πληρῶ ἐμαυτὸν πράγματος τινος, κάμνω πολλὴν χρῆσιν τινος.

Φράξω (= ἐκφράζω, δεικνύω, λέγω, κελεύω), πρτ. ἐφραζον, μελ. φράσω, ἀορ. ἐφράσσα, πρκ. πέφρακα. Παθ. φράζομαι (καὶ μεσ. φράζομαι=δεικνύω ἢ δηλῶ πρὸς ἐμαυτόν, δηλ. σκέπτομαι περὶ τινος), πρτ. ἐφραζόμην, (ποιητ.), μεσ. μελ. φράσομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀορ. ἐφρασάμην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ὡς μεσ. ἐφρασθήν, (ποιητ.), πρκ. μεσ. καὶ παθ. πέφρασμαι. Παραγ. φράσις, φραστήρ, φράστωρ καὶ φράστης (=ό πληροφορῶν, ὁ δόηγός), εὐ-φραδής, ἄφραστος, ἀπερίφραστος, φραστέον.

Σημ. Θεμ. φραδ-, (πρβλ. φραδ-ή, ποιητ.=γνῶσις, προειδοποίησις, φράδμων, ποιητ.=νοήμων, ἔμπειρος), ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφ. ἥ (βλ. σελ. 15, β'), (φραδ-ή-ω), φράξω. Τὸ φράξω διαφέρει διείποτε τοῦ λέγω σημαίνον πλέον τι ἢ τὸ ἀπλῶ λέγειν (πρβλ. «φράσσω, ἀπεριέλεξας=ἔξήνησον, δσα εἰπες»).

Φράττω ἢ φράσσω (=περιφράττω, περικλείω, ποστατεύω), πρτ. ἐφραττ(σσ)ον (συν-), μελ. φράξω, (δια-), ἀορ. ἐφράξα, πρκ. β'-πέφράγα (περι-), (μτγν.), ὑπερο. ἐπεφράκειν, (μτγν.). Μεσ. μέλ.-φράξομαι, (ἐμ-), (μτγν.), παθ. μελ. α' φραχθήσομαι, (μτγν.), παθ. μελ. β' φραγήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἐφραξάμην, παθ. ἀορ. α' ἐφράχθην, παθ. ἀορ. β' ἐφράγην, (μτγν.), πρκ. πέφραγμαι, ὑπερο. ἐπεφράγμην. (Ἡροδ.). Τὸ μέσ. κατ' ἀνάλυσιν: περιφράττω ἐμαυτόν. Παραγ. φράγμα, ἐμφράγμα, ἀπόφραξις, φραγμός, φράκτης, δρύ-φακ-τος, (δ) (=κυγκλιδωτὸς φραγμός, λατιν. cancelli), φρακτός, ἄφρακτος, κατάφρακτος.

Σημ. Ἀρχικ. Θέμ. φαρεκ-, (λατιν. farcio), ἐξ οὗ κατὰ μεταθ. φραγμός (πρβλ. ταφος-τράφος, κόρταφος-κρόταφος καὶ τοὺς παρ' Ἀττικ. τύπους φράξασθαι, πέφραγμαι). Ἐκ τοῦ φραγ- προσλήψει τοῦ ἥ (βλ. σελ. 15, β', 2) (φράγ-ή-ω) φράσσω(ττ)ω. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ἀπό, ἐν, σύν, ἀντί, κ. ἄ. Ἀντί τοῦ ἐμφράττω λέγεται καὶ ἐμφράγμα τινος ποιοῦμαι. Παρασχηματισμὸς τοῦ φράσσω τὸ φράγνυμι, ὅπερ ποιητ. καὶ μτγν. Παρ' Ἀττικ. πεζούρ. μόνον δ πρτ. ἀπεφράγνυν (Θουκδ. ζ, 74).

Φρέω -ῶ εὑρίσκεται μόνον ἐν συνθέσει μετὰ τῶν προθέσ. εἰς, διά, ἐκ, ἐπεισ-. (ώς μτβτ.=εἰσάγω, διάγω, κλπ., ὡς ἀμβτ.=παρεισφρέω, εἰσένοχομαι), πρτ. -ἐφρούν, (εἰσ-), μελ. -φρήσω, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. -φρήσομαι, (εἰσ-), (μτγν.), ἀορ. α' -ἐφρησα, (μτγν.) καὶ β' (εἰσ-)έφρηκα (ὑποτ. -φρῶ, ποιητ., προστ. (εἰκ)φρες, ποιητ., ἀπαρ. -φρηναι, [Ἡσυχ.], μτχ. -φρεῖς). Μεσ. εἰσφρέομαι (=εἰσέρχομαι πον), πρτ. -ἐφρούμην (εἰσ-), μεσ. ἀορ. β' σπανίως ἐν τῷ ἀπαρ. -φρέοσθαι (εἰσ-, ἐπεισ-). Παραγ. ἐπεισφρησις=ἐνεσις, εἰσαγωγή, παρεισφρησις = ἡ λάθρα εἰσαγωγή, εἰσφρητέον.

Σημ. Τὸ δὲ κατὰ τινας ἐκ τῆς πρὸ καὶ ἔημι (πρβλ. φροῦδος=πρὸ σθοῦ, φρουρά, φρουρός [πρὸ, σράω]). Κατ’ ἄλλους συγγενές τῷ φέρω. Τοῦ ἀπλοῦ ἀπαντᾷ ἐν κωμικ. Ἀνωνυμ. δὲ τύπος τῆς προστακτ. τοῦ ἀρ. φρέσ.

Φρίττ(σσ)ω (=ἀνατοιχάζω, φρίττω, τρομάζω), μελ. φρίξω, (μτγν.), ἀρο. ἔφριξα, πρκ. πέφρικα, ὑπερο. ἐπεφρίκειν, (μτγν.). Μεσ. ἀρο. ἔφριξάμην, (μτγν.). Παραγ. φρίκη (ἐξ οὐ φρικώδης, φυικαλέος), φρίξ (=φρικίασις), φριξός (=δὲ ἐν φρικιάσει διατελῶν, ἀνωρθωμένος), Φρίξος, φρικτός.

Σημ. Θεμ. φρικ-, (ἴσως συγγενές τοῦ Φριγ-. ἔγιέω-ῶ), ἐξ οὐ προσλήψει τοῦ j, (βλ. σελ. 15, β', 2) (φρίκ-յω) φρίττω (λατιν. frig-eo). Παθ. φρίκη ἐγγίνεται τινι. Τὰ φρικιάῶ-ῶ καὶ φρικάζω, μτγν. Συνων. δέδοικα, φροβοῦμαι, δρεωδῶ.

Φρονέω—ῶ, βλ. καταφρονῶ.

Φροντίζω (=σκέπτομαι, ἐπινοῶ, προσέχω εἰς τι). πρτ. ἐφρόντιζον, μελ. φροντιῶ, ἀρο. ἐφρόντισα, πρκ. πεφρόντικα. Παθ. φροντίζομαι (=είμαι ἀντικείμενον φροντίδος), μεσ. μελ. φροντιοῦμαι, (ποιητ.), πρκ. πεφρόντισμαι, (μτγν.). Παραγ. φροντιστής (ἐξ οὐ φροντιστήριον =τόπος πρὸς μελέτην, σχολή), φρόντισμα, ἀφρόντιστος, φροντιστέον.

Σημ. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ φροντίδης (ὅπερ ἐκ τοῦ φρονέω-ῶ), προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ’ ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Ἐκφροντίζω=σκέπτομαι, ἐπινοῶ. Περιφρ.: ἔστι μοι φροντίς περὶ τινος, εἰσέρχεται μοι φροντίς περὶ τινος, φροντίδος μετέστι μοι, φροντιστής είμι. Μτβτ.: φροντίδας ἐμβάλλω τινί, εἰς φροντίδα καθίστημι τινα. Ἀντιθ. ἀφροντιστῶ, δλιγωρῶ. Συνων. ἐπιμέλομαι, μέλεις μοι.

Φρουρέω—ῶ (=είμαι φρουρός, φυλάττω), πρτ. ἐφρούρων, μελ. φρουρήσω, ἀρο. ἐφρούρησα. Παθ. φρουροῦμαι, πρτ. ἐφρουρούμην, μεσ. μελ. ὡς παθ. φρουρήσομαι, (ποιητ.), παθ. ἀρο. ἐφρουρήθην, (ποιητ.), πρκ. πεφρούρησμαι, (ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. φρούρησις, φρούρημα, φρουρητήρ, φρουρητός, ἀφρούρητος.

Σημ. Τὸ δὲ εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ φρουρός (πρό, δρῶ-προβορός—φρούρος, πρβλ. καὶ προοίμιον φρούριον, πρὸ ὁδοῦ—φροῦδος=δ φυγών, δ ἔξαφανισθεῖς). Θεμ. φρονεε- (βλ. ἀβούλω, σημ.). Ἐμφρονρῶ=φρούρω ἐν τινι τόπῳ. Περιφρ. φυλακάς φυλάττω=φρουρῶ (φυλακαὶ=σώματα στρατιωτικό φρουροῦντα τὴν τόλιν, φρουροὶ=οἱ φυλάσσοντες στρατιῶται), φυλακάς καθίσταμαι=βάλλω φρουρούς, φυλακὴν ἔγκαταλείπω. Συνων. φυλάττω

Φρύγω καὶ φρύττ(σσ)ω (=ξηροψήνω, «καβουρδίζω»), πρτ. ἐφρυγο-, μελ. φρύξω καὶ δωρικ. φρυξῶ, ἀρο. ἔφρυξα. Παθ. φρύγομαι, παθ. ἀρο. α' ἐφρύχθην καὶ β' ἐφρύγην, πρκ. πέφρυγμαι, ἀταντα πλὴν τοῦ παθ. πρκ. ποιητ. καὶ μτγν.). Παραγ. φρυγμός=φρυγάνισμα, φρύγετρον=καβουρντιστήρι, φρύγ/αρον, φρυκτός ([=ξηροψημένος] καὶ δῶς οὖσ. δανύλος πνοός, ίδια δὲ πνοὰ ἀγγέλλοντά τι) (πρβλ. φρυκτωρός [φρυκτός, ἄρα, δηλ. φροντίς]=φύλαξ διαβιβάζων ἐξ ὑψώματος σημεία διὰ πνοσῶν).

Σημ. Θεμ. φρυγ- (λατιν. frig-o). Βλ. καὶ ὀπτῶ, σημ.

Φυγαδεύω (μτβτ.=ἐκδιώκω, ἐξορίζω· ἀμτβτ. είμαι ἐξόριστος), πρτ. ἐφυγάδενον, μελ. φυγαδεύσω, ἀρο. ἐφυγάδευσα. Παθ. πρτ.

ἔφυγα δενόμην, πιθ. ἀρ. ἔφυγα δενόθην, (μτγν.), παθ. πρκ. πεφυγάδεναι, (μτγν.). Παραγ. φυγαδεία, φυγάδενσις, φυγαδεντέος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ φυγάς (βλ. φεύγω) προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἄγοενώ, σημ.). Αντὶ τοῦ φυγαδεύω τινὰ λέγ. καὶ φυγάδα τινὰ ποιῶ, φυγὴν ἐπιβάλλω τινὶ ἐκ τινος ἢ ἐπιτίθημι, φυγὴν καταγιγώσκω τινός, φυγὴν ζημιῶ τινα. Ὡς παθ. φυγὴν ζημιοῦμαι.

Φυγγάνω (=φεύγω), ποιητ. (παρ') Ἀττικ. πεζογρ. σύνθ. μετά τῶν προσθετ. ἀπό, κατά, διά), πρτ. -έφυγγανον (δι-) τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τοῦ φεύγω

Σημ. τὸ δ. εἶναι ισοδύναμος τύπος τοῦ φεύγω. Θεμ. φυγ- ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ. -αν καὶ -ν (βλ. σελ. 16, ε') πρὸ τοῦ χαρακτῆρος (φυ-γ-άν-ω) φυγγάνω.

Φυλάττω ἡ φυλάσσω, πρτ. ἐφύλαττ(σσ)ον, μελ. φυλάξω, ἀρ. ἐφύλαξα, πρκ. -πεφύλαχα (ἀπλοῦς μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. φυλάττ(σσ)-μαι, πρτ. ἐφύλαττ(σσ)όμην, μεσ. μελ. καὶ ὃς παθ. φυλάξομαι, παθ. μελ. φυλαχθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. α' ἐφύλαξάμην, παθ. ἀρ. ἐφύλαχθην, πρκ. πεφύλαγμαι. Παραγ. φυλάκτης, φυλάκιωρ, φυλακτήρ, φύλαγμα, φυλακή, (ἐῑ οὐ φυλακεῖον ἡ φυλάκιον [=οἰκημα φυλάκιον, φρουρά]), φυλακτός, ἀνάλακτος, εν(δυσ)φύλακτος, φυλακτέος.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ φύλαξ, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ j, (βλ. σελ. 15, β'. 2) (φυλάκ-յω, φυλάσσει-τω). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. διά, πρό, παρά, σύν, κ. ἄ. **Φυλακή**=φρούρησις, φύλαξις, φρουρά, εἰρκτή. Τὸ μεσ. φυλάττομαι τινα καὶ τι (=εύλαβούμαι, φροντίζω). Περιφρ.: φυλακήν τινος ποιοῦμαι, διά φυλακῆς ἔχω τι. Συναν. φρουρέω. Τὸ παρασύνθ. καιροφυλακῶ=περιμένω τὸν κατάλληλον χρόνον, παραμονεύω.

Φύρω (=ἀνακατώνω καὶ μτφρ. συγχέω), πρτ. ἐφυρον, (ποιητ.), ἀρ. ἐφῦρα καὶ ἐφυρσα, (ποιητ. καὶ μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. φύρομαι (=ἀνακατώνομαι, ἀναμειγνύομαι), πρτ. ἐφυρόμην, παθ. ἀρ. ἐφύροθην, (ποιητ.), καὶ β' -έφυρόην, (συναν-), πρκ. πέφυρομαι. Παραγ. φυρμός (συμμορφός), φύρσις=ἀνάμειξις, σύμφυρσις, φύρδην, αἵμόφυρτος καὶ αἵματόφυρτος, φυρτός.

Σημ. Θεμ. φῆρ-, ἐξ οὗ καὶ φυράω-ω, (ὅπερ συμπληροῖ παρ' Ἀττικ. πεζογρ. τὸ φῆρω καὶ εἶναι ἐκτεταμένος τύπος αὐτοῦ σημαίνων κυρίως ἀνάμειξιν ἀλεύρου καὶ ὅδατος διά φύραμα, «ζυμάρι»). **Συμφύρω** (συνήθως ἐν τῇ μτχ. τοῦ παθ πρκ.)=φύρω, ζυμώνω δμοῦ.

Φυτεύω (=φυτεύω, παράγω, προξενῶ), μελ. φυτεύσω, ἀρ. ἐφύτευσα, πρκ. πεφύτευκα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. φυτεύομαι, μεσ. μελ. φυτεύσομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. φυτεύθησομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐφυτεύσάμην, παθ. ἀρ. ἐφυτεύθην, παθητ. πρκ. πεφύτευμαι. Παραγ. φυτεύμης, φυτεία, φύτευσις, φύτευμα, φυτευτός, ἀφύτευτος, φυτευτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ φυτέον, (βλ.. φύω), προσλήψει τῆς καταλήξ. -εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἄγοενώ, σημ.). Σύνθετ. μετά τῶν προθέσεων ἐν, περί, σύν.

Φύω (=παράγω, ἀναδίδω, γεννῶ, κάμνω τι νὰ φυτρώσῃ), πρτ. ἐφυρον, μελ. ποιητ. καὶ μτγν. φέρω καὶ φυήσω, ἀρ. ἐφῦσα (=ἐγέννη).

σά τινα), πρκ. αύσας ἔχω. Μεσ. καὶ παθ. φύομαι, πρτ. ἐφυόμην, μεσ. μελ. ὡς παθητ. φύσομαι, παθ. μελ. -φυήσομαι, (μτγν.), ἐνεργ. ἀορ. β' ὡς μεσ. καὶ παθ. ἔφνυ (=έγεννήθη), (ὑποτ. φύω, εὔκτ. ἐκφύομαι, προστ. ἐλλείπει, ἀπαρ. φῦναι, μτχ. φύς, φῦσα, φῦν) καὶ παθ. β' ἔφύην, (μτγν.), ἐνεργ. πρκ. ὡς μεσ. καὶ παθ. πέφυκα (=είμαι ἐκ φύσεως), ὑπερσ. ἐπεφύκειν καὶ πεφυκὼς ἦν. Παραγ. φύσις, φυή, (ἔξ οὖ εὐφυής=εὖ ηὗξημένος, εὐτραφής, εὐφυής), φύλον (=ἀθροισμα ἀνθρώπων, γένος), φύλλον (ἀντὶ φύλ-ιον, λατιν.=fol.-ium), φῦ-μα (=κάτι, δπερ τρόπον τινὰ φύεται, κυρίως «σπυρί» πρβλ. καὶ φυμάτιον, φυματικός), φυλή, φυτός, -ή, -όν, φυτόν, τό, (ἔξ οὖ φυτεύω), ἔμφυτος, σύμφυτος.

Σημ. Θεμ. φυ-, ἔξ οδ φύյω (βλ. σελ. 15, β', 4) φύω. Τὸν κατὰ τοὺς Ἀιτικούς εἶναι μακρόν. Τὸ παθ. φύομαι=φυτρώω, ἀναπτύσσομαι, γεννῶμαι. 'Ο πρκ. καὶ δ ἀδρ. λαμβάνουσιν ἐνίστε σημασ. ἐνεστῶτος, σημαντούσι δηλ. είμαι ἐκ φύσεως τοιοντος καὶ ἀπλῶς είμαι (πρβλ. οἱ βέλτιστοι φύτευες). Συμφύω (=κάμων ν' αὐξήθῃ δμοῦ, παθ. αὐξάνομαι), ἔμφύω (=έμφυτεύω), ἀναφύω (=παράγω· παθ.=αὐξάνομαι).

Φωνέω -ῶ (ἐπὶ ἀνθρώπων : διμιλῆ μεγαλοφώνως ἢ καθαρῶς, λαλῶ, [ἐπὶ ζῷον : κοάζω], καλῶ κατ' ὄνομα, καλῶ), πρτ. ἐφάντουν, μελ. φωνήσω, (ἀπλούς ποιητ. καὶ μτγν.), ἀορ. ἐφώνησα. Παθ. ἀορ. ἐφωνήθη (ἐν τῇ μτχ. τὰ φωνηθέντα). Παραγ. φώνησις, φώνημα, φωνητός (ἔξ οὖ φωνητικός).

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ φωνή, δπερ ἔκ θεμ. φῆ-, ἔξ οδ κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2) φωτ- (πρβλ. καὶ τὸ ἔκ τῆς αὐτῆς λέξ. ἐπιθ. φωνήεις, -εσσα, -εν=δ ἐκπέμπων φωνήν, καὶ τὸ φωνήεντα μετά ἢ ἀνευ τοῦ γράμματα). Τὸ δ. συνήθως σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: σύν, διά, πρός. Τὸ ἐπιφωτῶν ποιητ. καὶ μτγν. Τὸ μεσ. ἀλληλοπαθές: συμφωνοῦμεν ἀλλήλοις. 'Αντιθ. ϕοφῶ (=παράγω ἥχον ἀναρθρον).

Φωράω -ῶ (=έρευνῆ οἰκίαν πρός ἀνακάλυψιν κλοπιμαίων, ἀνακαλύπτω), ποτ. -έφωρων, (κατ-), μελ. φωράσω, (ποιητ.), ἀορ. ἐφώρασα, πρκ. πεφώρακα, (μτγν.). Παθ. φωράμαι (=γίνομαι κατέδηλος), πρτ. ἐφωράθη, παθ. ἀορ. ἐφωράθη, πρκ. πεφώραμαι, (μτγν.). Παραγ. φώρασις, φωρατός.

Σημ. Ἐκ τοῦ φώρ, δ, γεν. φωρός (βλ. φέρω, σημ.), (κλέπτης), τὸ φωρά, ποιητ. καὶ μτγν.=ἀνακάλυψι, κλοπή, ἔκ δὲ τούτου τὸ φωράω-θ (πρβλ. αὐτόφωρος=δ ἀφ' ἐαυτοῦ ἀνακαλυφθείς ἐπ' αὐτοφώρῳ λαμβάνειν =καταλαμβάνειν ἐν αὐτῇ τῇ πράξει). Καταφωρῶ=καταλαμβάνω τινὰ πράττοντά τι, ἀνακαλύπτω.

X

Χάζω (=κάμνω τινὰ ν' ἀποχωρήσῃ ἐκ τινος, ἀποστερῶ τινά τινος). Παρ. Ἀττικ. πεζογό. μόνον ἐν συνθ. ἀνα(δια)χάζω, ἀορ. β' μετ' ἀναδιπλα. κέ-καδ ον, (ποιητ.), μελ. κε-καδ-ησω, (ποιητ.). Μεσ. χάζομαι (=ύποχωρῶ, αποσύρομαι, ἐνδίδω), πρτ. -έχαζόμην (ἀν-), μεσ. ἀορ. α'-έχασάμην (δι-), μεσ. ἀορ. β' κε-καδ-όμην, (ποιητ.), τετζ. μελ. κε-καδ-ήσομαι, (ποιητ.).

Σημ. Ἀρχικ. θει. καθ- (συγγενεῖς τῷ κεδ-, σκεδάννυμι, σκάζω), καθ-, ἔξ οὖ προσλ. τοῦ προσφυμ. ἡ (βλ. σελ. 15, β', 3) κάθ-յω κάζω. Συνων.

Χαίνω, βλ. γάσκω σου.

Χαίρω, πρτ. ἔχαιρον, μελ. χαιρήσω (καὶ μτγν. χαρῶ), ἀρο. ἔχα-
ρησα, (μτγν.), πρκ. γέγηθα καὶ παρὰ ποιητ. καὶ Ἡροδ. κεχάρηκα.
Μεσ. (ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας) μελ. χαιρήσομαι καὶ χαρῶμαι, (μτγν.),
παθ. ἀρο. β' ὡς ἐνεργ. ἔχαρην. Παραγ. χαρά, (εἰς οὗ χαρμονή), χαρ-
τός, ἐπίγαστος.

Σημ. Θεμ. χαρ-, ἔξ οὐ προσλήψει τοῦ προσφυμ. ἢ καὶ ἐπενθέσει.
 (βλ. σελ. 15, β') δὲ ἐνεστ. (χάσι-*ω*) χαίρω. Ὁ μελ. χαιρήσως ἐκ τοῦ διεισδύ-
 σαντος καὶ εἰς αὐτὸν θεμ. τοῦ ἐνεστ. χαίρε-, προσλήψει τοῦ προσφυμ.
 ε- (βλ. σελ. 16, ιβ) χαιρε- (χαιρήσω). Ὁ μτγν. ἐνεστώς χαίρομαι (κατὰ
 τὸ ἥδομας) εἶναι Δατίσμως, δηλ. βαρβαρισμός (ἐκ τοῦ Δάτιδος τοῦ
 στρατηγοῦ τῶν Μῆδων ἐν Μαραθώνι εἰπόντος, [Ἀριστοφ. «Εἰρήνη»],
 «ώς ἥδομαι καὶ τέρπομαι καὶ χαίρομαι» ἀντὶ τοῦ ὅρθου ὡς... χαίρω]). Ἡ
 προστακτικ. χαῖσε εἶναι κοινὸς τύπος χαιρετισμοῦ. Ἐπιχαίρω τινι=χαίρω
 ἐπὶ τινι, συνήθως ἐπὶ ξένοις κακοῖς. Ἀντὶ τοῦ χαίρω (ἀμτβτ.) καὶ χαρά-
 ἔχω, περιχαρής είμι. Ὡς μτβτ. εἶναι τὸ χαράν ἐνεργάζομαι τινι. Συνων.
 ἥδομαι, μέγηθα, (βλ. γήθω), εὐφραίνομαι, ἀγάλλομαι.

Χαλάω - ὁ (=χαλαρώνω, [Ξετεντώνοι], καταβιβάζω· ὡς ἀμπ.
=νινομαι χαλαρός, μτφρ. παραβλέπω), μελ. χαλάσω, (μτγν.), ἀσφ.
ἐκαλάσσα, πρκ. κεχάλακα, (μτγν.). Παθ. χαλῶμαι, παθ. ἀσφ. ἐχαλά-
σθην, πρκ. κεχάλασμαι, (μτγν.), ὑπεοσ. ἐκεχαλάσμην, (μτγν.). Παραγ.
γάλασις, γάλασμα, χαλασμός, χαλαρός, χαλαστής.

Σημ. Θεμ. χαλᾶ- και πρὸ τῶν ἀπὸ τοῦ θεοῦ καὶ μάρχομένων καταλήξεων χαλᾶσ-. Ὁ ἐνεστ. ἐκ τοῦ χαλᾶ- προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. σελ. 15, B, 4), χαλάյω (προβλ. χαλαίπους = δέχων τοὺς πόδας χαλαρούς), χαλά- χαλῶ. Παλαιότερος τύπος *χά-λα-μι). Διαχαλῶ = καθιστῶ τι εὔκαμπτον διὰ τῆς ἀσκήσεως. Ἀντιθ. συντείνω, ἐπιτείνω. Συνων. ἀνήμις.

Χαλεπαίνω (= δογιζομαι, ἀγανακτῶ), πρτ. ἔχαλέπαινον, μελ. χαλεπαρῶ, διορ. ἔχαλέπηγα. Μεσ. χαλεπαίνομαι (ὅς τὸ ἐνεργητ. πι-
κραίνομαι, ἔξερεθίζομαι), παθ. ἀρ. ὡς μεσ. ἔχαλεπάνθην.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ χαλεπὸς προσλήψει τῆς καταλήξ. -αίνω κατ' ἀναλογίαν τῶν ἡμ. τῶν δυαλῶς σχηματισθέντων εἰς -αίνω ἀπό δύνομάτων εἰς -μα (ἀσθμα -ἀσθμαίνω, δεῖμα -δειμαίνω κ.λ.π.). Ἀναλογ. θεμ. χαλεπάν. Περιφρ.: χαλεπῶς ἔχω ή φέρω, χαλεπῶς διάκειμαι περός τι, χαλεπῶς λαμβάνω ή διατίθεμαι. Μεταβατ. ἐνεργείας τοῦ χαλεπαιτώ τὸ χαλέπτω (=πιέζω, βλάπτω, ἐρεθίζω τινά), διπερ ποιητ. καὶ μτγν. Συνων. ἄγανακτῶ, δρογίζουμαι.

Χαριεντίζομαι (= λαλῶ μὲ χάριν, ἀστεῖζομαι μὲ κομψότητα), ἀποθετ. Μόνον κατ' ἐνεστ. παρ' Ἀττικ. πεζογρ. Περὶ τ. χαριεντισμα, χαριεντισμός, (ἀντιθ. σπουδή), χαριεντιστέον, (ἀντιθ. γελωτοποιητέον).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ χαρίεις (χάρις), προσλήψει τῆς καταλήξ. -έζομας κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγροικίζομαι, σημ.). Περιφρ. χαριευτισμοῦ ἐπικίμ- πλαματ.

Χαρίζομαι (= λέγω ή πράττω τι εὐάρεστον εἰς τινα, δεικνύω εὖνοιαν, δωροῦμαι, ὑπὲρ ωρῶ, συγχωρῶ), μεσ. ἀποθ., ἀρ. ἔχαοιςθμην, μεσ. μελ. χαροῦμαι καὶ μτγν. χαρίσομαι, παθ. μελ. χαρισθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἔχαοισθμην, παθ. ἀρ. ἔχαοισθην, (μτγν.), ποκ. καὶ

μετὰ παθητ. διαθ. σπανίως κεχαρίσμαται καὶ κεχαρισμένος εἰλί, ὑπερσ. ἐκεχαρίσμην, (ποιητ. καὶ παρ² Ἡροδ.) καὶ κεχαρισμένος ἦν, τετελ. μελ. κεχαρισμένος ἔσσομαι. Παραγ. χάρισμα, χαρισμός, εὐχάριστος καὶ εὐχάριτος, ἀχάριτος καὶ ἀχάριτος, χαριστήριος, χαριστήρια (ἔνν. ίερά = θυσίαι εὐχαριστήριοι), χαριστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ χάρις (βλ. χαίρω). Θεμ. χαριτ-, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ Ἰ (χαρτ-; ομαι) καριζομαι. Τὸ ἐνεργητ. χαρτίω, μτγν. Τὸ παθητ. (ειμαι εὐάρεστος, ειμαι ἀγαπητός), ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ μτχ. τοῦ πρκ. κεχαρισμένος, ἥτις ὡς ἐπιθ. = εὐάρεστος, εύπρόσδεκτος (πρβλ. κεχαρισμένος τοῦς θεοῖς) παρά μτγν. ἀπαντώσι καὶ παραθετ. κεχαρισμενώτερος, -τατος, (πρβλ. ἔωννυμι, ἐρρωμένος, ἐρρωμενέστερος, -τοτατος). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἀντί, πρός, παρά, προσεπι-. Καταχαρίζομαι = πρός χάριν τινὸς κάμνω τι, ἀντιχαρίζομαι = κάμνω χάριν ἀντί χάριτος.

Χάσκω (= ἀνοίγω τὸ στόμα, χάσκω), πρτ. -χασκον (ἀμφι-), (ποιητ.), μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. κανοῦμαι, (ἐγ-), (ποιητ.), ἀρο. β' ἐχανον, (ποιητ.), πρκ. κέχηνα, ὑπερσ. ἐκεχήνειν. 'Ἐκ τῆς δίζης καὶ ἡ λέξις χάσος (τό). Κεχηναῖσι, ων, οι, κωμικὸν δύνομα (ἐκ τοῦ κέχηνα) κατὰ τὸ 'Αθηναῖον «Χάχαδες», 'Αριστοφ. Ἰπν. 1262. 'Υποχάσκω = χάσκω δλίγον, ἀναμένω μετ' ἀνησυχίας, ἀμφιχάσκω, ποιητ. = χάινω διά τι.

Σημ. 2. 'Ἐκ τοῦ χάσμη, τὸ χασμῶμαι, δπερ μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ μελ. χασμήσομαι (παραγ.: χάσμησις, χάσμημα).

Χασμάτορπι—ῶμαι, βλ. χάσκω, σημ.

Χειμάζω (= διέρχομαι τὸν χειμῶνα), πρτ. ἐχείμαζον, μελ. χειμάσω, (δια-), αρο. ἐχείμασα. Παθ. χειμάζομαι (= βασανίζομαι ὑπὸ χειμῶνος, θνέλλης), πρν. ἐχειμάζομην, παθ. ἀρο. ἐχειμάσθην. Παραγ. χειμάσις, χειμασία, χειμαστρον = χειμερινὸν ἔνδυμα, χειμάδιον = χειμαδίο.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ χεῖμα, ποιητ. τύπου τοῦ χειμῶν (λατιν. hiems) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ζω. Θεμ. αναλογ. χειμαδ-. Δια(παρα)χειμάζω = διέρχομαι που τὸν χειμῶνα. 'Επιχειμάζω = διέρχομαι τὸν χειμῶνα ἐν τινὶ τόπῳ ἢ ἐν ἐπιχειρήσει τινὶ. Τὸ χειμάζει καὶ ἀπροσ. ὡς τὸ θει., νίφει (πρβλ. χειμῶνι χρῶμαι = χειμάζομαι). 'Αντιθ. θερίζω, διαθερίζω, μτγν. Τὸ παρασύνθ. χειμασκῶ (= δσκοῦμαι εἰς τὰς οκληραγωγίας τοῦ χειμῶνος) μτγν.

Χειροτονέω—ῶ (= ἐκλέγω, ἀποφασίζω δι² ἀνατάσεως τῶν χειρῶν), τὸ ἐνεργητ. διμαλὸν ἄνευ ὑπερσυντελ. Παθ. χειροτονοῦμαι, παθ. ἀρο. ἐχειροτονήθην, παν. πρκ. κεχειροτόνημαι, παθ. ὑπερσ. ἐκεχειροτονήμην. Τὸ μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: χειροτονῶ ἐμαυτόν. Παραγ. χειροτονητής, χειροτονητός, ἀχειροτόνητος, αὐτοχειροτόνητος.

Σημ. Τὸ δ. είναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ χειρότονος (χείρ, τείνω), ἐξ οὗ καὶ χειροτονία. Θεμ. χειροτονε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. ἐπί, διά, πρό, κ. ἄ. 'Αντιθ. λαγχάνω (= ἐκλέγομαι διά κλήρου, οὐχὶ ἀνατάσεως τῶν χειρῶν).

Χειρέω—ῶ (= κάρμνο ύποχείριον, κατανικῶ, ύποτάσσω), ποιητ., καὶ μτγν. Σύνηθες ὡς μεικτ. ἀποθετ. μετ' ἐνεργ. διαθ. (ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας): χειρόματα-οῦμαι, πρτ. ἐχειρούμην, μεσ. μελ. χειρώσομαι, παθ. μελ. χειρωθήσομαι, μεσ. ἀορ. ἐχειρωσάμην, παθ. ἀορ. ἐχειρώθηην, παθ. πρκ. κεχείρωμα (δῶς μεσ. μτγν.), τετελ. μελ. κεχειρώσομαι. Παραγ. χείρωσις, χείρωμα, χειρωτός, εὐχείρωτος, δυσχείρωτος.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ χείρ. Παρὰ ποιηταῖς τὸ χειροῦμαι καὶ παθητ. =καταλαμβάνομαι, ἡττώμαι. Ἀντὶ τοῦ μέσου λέγεται καὶ ύποχείριόν τινα ποιῶ τινι, ύποχείριον ἔχω ἢ λαμβάνω· ἀντὶ τοῦ παθ.: ύποχείριός εἰμι ἢ γίγνομαι. Συνων. τῷ μὲν μέσῳ: καταστρέφομαι, δουλοῦμαι, τῷ δὲ παθ. ἀλίσκομαι.

Χερνίπτομαι (=νίπτω τὰς χεῖράς μου δι' Ἱεροῦ ὕδατος καὶ μάλιστα πρὸ τῆς θυσίας), (ποιητ.), μελ. χερνίψομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀορ. ἐχερνιψάμην, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἐχερνίψθην (=ἀφιερώθην), (μτγν.).

Σημ. Τὸ δ. εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ χεοσὶ νίψασθαι (πρβλ. χέρνιψ, [χείρ, νίζω]=ύδωρ ἄγιον, ἀγγείον πλήρες τοιούτου ὕδατος).

Χέω (=χύνω), (ἀπλοῦν ποιητικόν, πεζογρ. δὲ σύνθετον: συγχέω, ἐπιχέω, κλπ.), πρτ. -ἔχεον (ἐν-), μελ. χέω (διακρινόμενος τοῦ ἐνεστ. ἐκ τῶν συμφραζομένων), ἀορ. ἔχεα καὶ μτγν. ἔχενσα καὶ ἔχνσα, πρκ. κέχυκα, (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. χέομαι, μεσ. πρτ. -ἔχεόμην, μεσ. μελ. χέομαι, (πρβλ. καὶ ἐσθίω—ἔδομαι, πίνω—πίομαι), παθ. μελ. -χυθήσομαι (συγ-), μεσ. ἀορ. -ἔχεάμην (ἐν τῇ ύποτ. ἐγχέωμαι καὶ τῇ μτζ. ἐγχεάμενος), παθ. ἀορ. -ἔχνθην, (ἀπλοῦς ποιητ.), πρκ. κέχυμαι, ύπερσ. ἐκεχύμην (ἐξ-). Παραγ. χοή, χῦμα, χύδην, χυδαῖος, χύσις, χεῦμα, χοῦς (ἔξ οὖς χώρα-ῶ καὶ χώρνυμι=σωρεύω χῶμα), χυμός, χυλός, χύτρα, πρόχονς, χώομαι, (ποιητ.), (=δργίζομαι, [τρόπον τινὰ συγχέομαι], (ώς πλώω ἐκ τοῦ πλέω), χυτός.

Σημ. Θεμ. χεF-, (χευ-) (ἔξ οὖς χέω-) καὶ χν- κατὰ μετάπτωσιν (βλ. σελ. 13, 2 ποβλ. [χν-τός]). Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. σπάνιον καὶ ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ. 'Ἐν τῷ ἐνεργ. μελ. μόνον τὸ γένος συγχεῖ. 'Ο ἐνεργ. καὶ μεσ. μελ. καὶ δ ἀορ. ἀνευ χρονικοῦ χαρακτήρος σ, ἵτοι χέω κλπ.). Τοῦ ἀορ. ἔχεα ἢ προστ. χέον. 'Απαρ. χέω. Συγχέω=ἀνακατώνω, ἐγχέω=χύνω ἐντός τινος, διαχέω=διασκορπίζω.

Χιλιόμει — σῦμαι (= ύποβάλλομαι εἰς πρόστιμον χιλίων δραχμῶν), ἀποθετ. Μόνον δ παθ. ἀορ. ἐχιλιώθην καὶ δ παθ. πρκ. κεχιλίωμαι.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ χιλιος.

Χιλέω—ῶ (=έφοδιάζω μὲ χιλόν, τρέφω μὲ κεκομμένον χλωρόν χόρτον), πρτ. ἐχίλουν. Παραγ. χιλωμα, χιλιωτήρ=σακκίδιον, ἐν φῇ ἢ τροφῇ, ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ λαιμοῦ τοῦ ζφου, «τουφβᾶς»).

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ χιλέως=χλωρὸν χόρτον κεκομμένον διὰ τὰ ζφα (ξηρός χιλέως=ἄχυρον). Περιφρ.: χιλὸν ἐμβάλλω τοῖς ἑπτοῖς καὶ παθ χιλφτρέφομαι.

Χλιδαίνομαι (=διάγω βίον τρυφηλὸν καὶ ἄσωτον) μόνον δ ἐνεστώς.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ χλιδὴ (ὅπερ ἐκ τοῦ ποιητ. χλίω=γίνομαι θερμός, μαλακός, πρβλ. χλιαρός). Ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸ ποιητ. χλιδάω-ῶ=είμαι μαλθακός, διάγω βίον τρυφηλόν. Συνων. τρευφά.

Χορεύω, πρτ. ἔχόρευον, μελ. χορεύσω, ἀορ. ἔχορευσα (ἐπ-), (ἀπλοὺς ποιητ.), πρκ. κεχόρευκα. Παθ. χορεύομαι (=πανηγυρίζομαι ἐν χοροῖς καὶ ὑμνοῖς), μεσ. μελ. χορέύσομαι, μεσ. ἀορ. ἔχορευσάμην, παθητ. ἀορ. ἔχορευθην, παθ. πρκ. κεχόρευμαι, ἀπαντα πλὴν τοῦ παθητ. ἀορ. ποιητ. Παραγ. χορευτής, χορεία, χόρευσις, χόρευμα, ἀχόρευτος, χόρευτέον.

Σημ. Τὸ δὲ τοῦ χορός προσλήψει τῆς καταλήξ. -ένω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Περιφρ.: χορευτής εἶμι, χορεία χρῶμαι. Περὶ χοροδιδασκάλου προκειμένου λέγεται χρῶμαι χορευταῖς.

Χορηγέω -ῶ (=δόηγω χορόν, παρέχω τὴν ἀπαιτούμενην δαπάνην πρὸς σχηματισμὸν χοροῦ, παρέχω, δίδω), πρτ. ἔχορηγον, μελ. χορηγήσω. ἀορ. ἔχορηγησα, πρκ. κεχορηγήηκα. Μεσ. διάμεσον χορηγοῦμαι (=παρασκευαζω διὰ τοῦ χορηγοῦ χορόν) καὶ παθ. χορηγοῦμαι, παθ. ἀορ. ἔχορηγηθην, (μτγν.), πρκ. κεχορηγημαι. Παραγ. χορηγητήρ, χορηγήμα, χορηγίου ἢ χορηγεῖον=ό τόπος ἢ ὁ οἶκος, ἐν ᾧ παρασκευάζετο ὁ χορός.

Σημ. Τὸ δέ εἰναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ χορηγὸς (χορός, ἄγω), ἐξ οὗ καὶ χορηγία. Θεμ. χορηγε- (βλ. ἀβουνᾶ, σημ.). Περιφ. χορηγὸς καθίσταμαι (ἐπὶ χορηγοῦ), χορηγὸς φέρω (ἐπὶ πόλεως ἢ φυλῆς).

Χώσω -ῶ, βλ. χώννυμι.

Χραίνω (=έγγιζω ἐλαφρῶς, ἐπαλείφω, μολύνω), μελ. χρανῶ, (ποιητ.). Μεσ. (ἀπο)χραίνομαι (=σκιάζομαι, γίνομαι σκιερός), (ἀπλοὺς ποιητ.), παθ. ἀορ. ἔχραίνθην, (ποιητ.). Παραγ. ἄχραντος = ἀμίαντος, ἀσπιλος.

Σημ. Παρὰ τὸ ποιητ. χραύω (=έπιεύω, πληγώνω ἐλαφρῶς), κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἀρχαιόθεν λήγοντα εἰς -άινω (ἔαινω, ἐνφραίνω. κτλ.) τὸ χραίνω (Πρβλ. καὶ μελαίνω παρὰ τὸ μελάνω, δλισθαίνω παρὰ τὸ δλισθάνω, χαίνω παρὰ τὸ χάσκω, κτλ.).

Χράω -ῶ (=δίδω χρησιμόν, χρησμοδοτῶ) (χρῆ; χρῆ, κτλ., ἀπαρ. χοῆν), πρτ. ἔχρων, μελ. χοήσω, ἀορ. ἔχρησα, ἀπαντα ποιητ. μτγν. καὶ παρ. Ἡροδ., πλὴν τοῦ ἀορίστου. Μεσ. χρῶμαι (=ἔφωτῷ τὸ μαντεῖον) καὶ παθ. χρησμῳδοῦμαι (ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τοῦ διδομένου χρησμοῦ), μεσ. μελ. χοήσομαι, (ποιητ.), μεσ. ἀορ. ἔχρησάμην, παθ. ἀορ. ἔχρησθην, πρκ. κέχρησμαι καὶ κέχρημαι, (Ἡροδ.), ὑπερο. ἔκεχρήσμην καὶ ἔκεχρήμην, (Ἡροδ.). Παραγ. χοήστης (=ό δίδων ἢ ὁ ἐρμηνεύων χρησμούς [πρβ. χρηστήριον]), Πυθό-χρηστος (1=) ὁ Πυθοῖ χρησθείς, χρησμολογηθείς, 2) ὁ πεμπόμενος ὑπὸ τοῦ Πυθικοῦ μαντείου), χρησμός.

Σημ. Θεμ. χρε- ἀρχικὸν χερ-. (Ἐκ τούτου ἔρμηνεύεται καὶ ἡ φαινομενική ἀνωμαλία περὶ τὴν συναίρεσιν τοῦ α μετὰ τοῦ ε καὶ εε εἰς η, η, ἥτοι τὸ ἔχειν, χεῖσθαι κτλ. ἀντὶ ἔχειν, χεῖσθαι, κτλ. βλ. καὶ διψῶ, σημ.). Εἰς τὸν παθητ. ἀσφ. καὶ πρκ. καὶ τὰ παράγωγα τὸ δέ προσλαμβάνει σ (ἐ-χρήσ-θην κτλ.). Συνων. ἀναιρεῖ (=δίδω χρησμόν), χρησμῳδῶ (ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ λαμβάνω χρησμόν), μαντεύομαι, χρηστηρίαζομαι, μτγν. καὶ παρ. Ἡροδ.

‘Η ὁιζικὴ σημασία τοῦ ḥ. εἰναι χρηγῶ δ. τι εἰναι ἀγαγμαῖον. Τὸ δ. ἔχει τρεῖς ὑποδιαιρέσεις, ἡτοι: 1) χρῶ, ἐπὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν μαντείων, δίδω χρησμόν, 2) παρέχω τι, ἐφοδιάζω τινὰ μέ τι (ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης δ ἐν χρήσει ἔνεστώς ἡτοι κίνηση) (πρβλ. κινηθάσ), καὶ 3) ἀποθ. χεῶμαι, οδ ἡ σημασία μεταχειρίζομαι προκύπτει ἐκ τῆς σημασίας τοῦ συμβουλεύομαι μαντείον ἢ κάμνω χρῆσιν αὐτοῦ.

Χράσματα - ὄματα (=μεταχειρίζομαι), μεικτὸν ἀποθετ., (χρῆται, χρόμεθα, χρῆσθαι χρῶνται, προστ. χρῶ, χρήσθω κλπ., ἀταρ. χρῆσθαι, μτχ. χρώμενος), πρτ. ἐχρώμην (ἐχρῶ, ἐχρῆτο, κλπ.), μεσ. μελ. χρήσομαι, παθ. μελ. χρησθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐχρησάμην, παθ. ἀρ. μετὰ παθ. διαθ. ἐχρήσθην, πρκ. κέχρημαι, ὑπερσ. ὡς ἐνεργ. ἐκεχρήμην, τετελ. μελ. κεχρήσομαι, (ποιητ.). Παραγ. χρῆσις, χρῆμα, χρηστός, ἀχρηστός, εὔχρηστος, δύσχρηστος, πάγχρηστος, χρηστέος.

Σημ. Θεμ. χρεα- καὶ ἀρχικὸν χερη-. (Ἐκ τούτου ἔρμηνεύεται καὶ ἡ φαινομενικὴ ἀνώμαλία περὶ τὴν συναίρεσιν τοῦ α μετά τοῦ ε καὶ ει εἰς η καὶ η ἡτοι τὸ χερη-, χερῆται κλπ. βλ. χρῶ, σημ. καὶ διεψά, σημ.). Ὁ παθητ. ἀρ., δ παθ. μελ. καὶ τινα παράγωγα προσλαμβάνουσιν ἐν τῷ θεμ. σ (ἐχρήσα-θην κτλ.). Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ. πρός, ἐπί, διά, κ. δ. διεχρῶμαι = μεταχειρίζομαι διὰ τέλους, καταστρέφω, φονεύω, ἐπιχρῶμαι τινι=έρχομαι εἰς σχέσεις μετά τινος, καταχρῶμαι=μεταχειρίζομαι κακῶς, κάμνω κατάχρησιν τινος. Ὡς παθ. τοῦ χρῶμαι εἰναι ἡ περιφρ. ἐν χειρὶ εἰμι (=εἰμαι ἐν χρήσει). Συνων. μεταχειρίζα, μεταχειρίζομαι.

Χρή (=εἰναι ἀνάγκη, πρέπει), ἀπροσ., πρτ. χρῆν καὶ ἐχρῆν, μελ. χρήσει.

Σημ. Τὸ χερὴ κυρίως ἡτοι οὐσιαστ. ἀκλίτον (=ἀνάγκη, χρεία, [Πρβλ. τις σε χερῇ; ἐνν. ἴκανει καὶ τὸ λατιν. opus est]). Διά τῆς παραθέσεως δημως καὶ τῆς συγχωνεύσεως τῶν τύπων τοῦ εἰμὶ ἀπετέλεσεν ὑστερον τούς τύπους: Ἐνεστ. δριστ. χερὴ (δηρετὸς τὸν τύπον ὅημ. κατὰ παράλειψιν τοῦ ἐστί), ὑποτ. χερὴ (ἐκ τοῦ χερήτη), ὑπκτ. χρείη (ἐκ τοῦ χερήτη), ἀπαρ. χερῆται (ἐκ τοῦ χερήτειναι), μτχ χερών (ἐκ τοῦ χερήτον κατὰ μετάθεσιν τῆς ποσότητος τῶν φωνηέντων η καὶ σ), πρτ. χρῆν ἐκ τοῦ χερήτη καὶ μετ' αὐξήσεως (διότι ὑπελήφθη ὡς ἀπλοῦν δ) ἐχρῆν. Αἱ ἐγκλίσεις τοῦ ἐνεστ. ἐκφέρονται καὶ περιφρ. διὰ τοῦ ἀκλίτου οὐσιαστ. χρεών, τό, δηρετὸς τοῦ συμπλέγματος χερήτην (χρή-δν καὶ κατ' ἀντιμεταχώρησιν χρόνου—βλ. σελ. 14—χρεών) καὶ τοῦ εἰμί, χρεών (ἐστί, η, εἰη, ἐστω). Συνων. δεῖ, προσήκει, πρέπει.

Χρήζω (=ἔχω ἀνάγκην), πρτ. ἐχρήζον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ χερῆα (ἀρχαιοτ. Ἀττικ. ἀντὶ χρεία) ἡτοι (χερίζω), χερίζω (Ἴων. χρήζω). Θαμιστ. τὸ χερήσκομαι (Ἡροδ.)=διατελῶ ἐν πολλῇ χρείᾳ τινός. Περιφρ. χειρίσαν ἔχω τινός, ἔστι μοι χρεία. Τὸ χειρίσω τινι (=παρέχω ώφελειαν), τὸ δ ἐν χρείᾳ εἰμι καὶ ως παθητικὸν τοῦ χρεώμαι, ἡτοι=ἐν χρήσει εἰμι. Συνων. δεόμαι, ἐπιθυμῶ, κ. δ.

Χρηματίζω (=διεξάγω ὑποθέσεις μάλιστα ἐμπορικὰς ἡ χρηματικάς), πρτ. ἐχρημάτιζον, μελ. χρηματιῶ, ἀρ. ἐχρημάτισα, πρκ. κεχρημάτικα. Μεσ. χρηματίζομαι (=διεξάγω ὑποθέσεις δι' ἐμαυτόν, ἀποκτῶ χρήματα), πρτ. ἐχρηματίζομην, μεσ. μελ. χρηματιοῦμαι, μεσ. ἀρ. ἐχρηματιοῦμην, μεσ. πρκ. κεχρημάτισμαι. Παραγ. χρημάτιοις=συλλογη χρημάτων, χρηματισμός, χρηματιστής=ἀσχολούμενος εἰς πορισμὸν χρημάτων (ἐξ οὐ χρηματιστήριον), χρηματιστέον.

Σημ. Τὸ ἐνεργ. χρηματίζω ἐκ τοῦ χρῆμα (=πρᾶγμα) προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθρεοίζω, σημ.). Τὸ μεσ. χρηματίζομαι

ἐκ τοῦ πληθυντ. χρήματα καὶ σημαίνει χρήματα ἐμαυτῷ συλλέγω (πρβλ. φρυγανίζομαι, λαχανίζομαι). Τὸ ἔνεργ. ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ συνητῶ, συσκέπτομαι, διαπραγματεύομαι, τίθεται ἐπὶ δικαστηρίων, τῶν πρυτάνεων (βουλῆς) καὶ τῶν στρατηγῶν. Παρὰ μτν. τὸ μέσον σημιτίνει λαμβάνω συμβούλην ἢ νουθεσίαν παρὰ τοῦ μαντείου ἢ τοῦ θεοῦ (πρβλ. τὸ τῆς Κ. Διοσθ. : « καὶ χρηματισθέντες κατ' ὅντας ἀπεχώρησαν δι' ἄλλης δόσου »).

'Αντὶ τοῦ μεσ. χρηματίζομαι λέγεται καὶ χρήματα συλλέγομαι ἢ ἐργάζομαι, χρηματισμὸν ποιῶ ἐμαυτῷ. Τὸ πράττομαι χρήματα σημιτίνει εἰσπάτιο ὀφειλόμενα χρήματα ἢ εἰσπράττω βιαίος. "Έχω χρήματα = πλουτῶ πρβλ. δέχωται = δ πλούσιος).

Χρησμωδέω—ῶ (= ἥδω χρησμούς, χρησμοδοτῶ, ἀπαγγέλλω ἢ δίδω χρησμοὺς ἐν στίχοις) ἀορ. ἔχρησμφδησα. Παθ. πρκ. κεχρησμόδημαι. Παραγ. χρησμόδημα

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ χρησμωδὸς (χρησμός, ἥδω), ἐξ οὗ καὶ χρησμωδία. Θεμ. χρησμωδε- (βλ. ἀβουλῶ, σημ.). Περιφρ. χρησμοὺς ἥδω.

Χρίω (= ἐπαλείφω δι' εὐώδους μύρου ἢ ἑλαίου, μυρώνω), μελ. χρίσω, ἀορ. ἔχρισα, πρκ. κέχρικα, ἀπαντα ποιητ. καὶ μτγν. πλὴν τοῦ ἐνεστῶτος ἀπαντῶντος μόνον ἐν συνθ. παρ' Ἀττικ. πεζογρ. (ἔγχριω, ὑποχρίω). Μεσ. χρίσομαι (καὶ παθ. ὑποχρίσομαι), πρτ. ἔχρισμην, μεσ. μελ. χρίσομαι, (ποιητ.), παθ. μελ. χρισθήσομαι, (μτγν.), μεσ. ἀορ. ἔχρισάμην, πρκ. κέχριμαι καὶ μτγν. κέχρισμαι, ὑπερσ. ἔκεχρίσμην καὶ μτγν. ἔκεχρίσμην. Παραγ. χρῖμα (μτγν. χρῖσμα), χρῖσις, χρίστης, χριστός, (κύρ. δν. Χριστός = δ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κεχρισμένος, Σωτήρ), χριστέον.

Σημ. Θεμ. χρεο-, ἐξ ὁ ἐνεστ. προσλήψει τοῦ ἥ καὶ ἀποβολῆ τοῦ σ. χρίω. Ἐγχριλω=κεντῶ, κεντρίζω, ὑποχρίω = χρίω ύποκάτω ἢ δλίγον. Συνων. ἀλείφω.

Χρονίζω (ἱμτβτ.=διατρίβω, βραδύνω, μτβτ.=παρατείνω, ἀναβάλλω), πρτ. ἔχρονίζον καὶ (ἐν-), μελ. χρονίσω καὶ Ἀττικ. χρονιῶ, μτγν., πρκ. κεχρόνικα, (μτγν.). Παθ. χρονίζομαι, παθ. ἀορ. ἔχρονίσθην καὶ (ἐν-). Παραγ. χρονισμός, ἔγχρονιομός, χρονιστέον, χρονιστός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ χρόνος. Περιφρ.: χρόνιος γίγνομαι, διὰ χρόνου γίγνομαι.

Χρυσωνέω—ῶ (= ἀγοράζω χρυσόν, ἀνταλλάσσω ἄλλα μέταλλα πρὸς χρυσὸν καὶ μτγν. ἀγοράζω ἀντὶ χρυσοῦ), ἀορ. ἔχρυσωνησησα. Παραγ. χρυσώνητος.

Σημ. Τὸ δ. εἶναι παρασύνθ. ἐκ τοῦ χρεοδεσ καὶ ὀποῦμαι. Πρβλ. ἀγρυπώνητος.

Χρώζω καὶ χρώνυμι (= ἐγγίζω, μεταδίδω τι διὰ φαύσεως, χρωματίζω, μολύνω), μελ. χρώσω, ἀορ. ἔχρωσα, πρκ. κέχρωσα (ἐπι-). Παθ. χρώνυμαι (μετα-), παθ. μελ. χρωσθήσομαι, παθ. ἀορ. ἔχρωσθην, πρκ. κέχρωσμαι (ἐπι-), ἀπαντα ποιητ. καὶ μτγν. πλὴν τοῦ παθ. ἀορ. καὶ τοῦ παθ. πρκ. οἵτινες καὶ παρ' Ἀττικ. πεζογρ. Παραγ. χρώμα, χρωσίς, χρωστήρ.

Σημ. Χρώζω τὸ ἀρχαιότερον ἐκ τοῦ χρώς, χρωτός, δπερ κυρίως ὡς τὸ χρόα [χροιά], χρώμα, χρώνυμι, μγν. (καὶ χρωστήρ) κατ' ἀναλο-

γίαν πρὸς τὸ (-έσ-νυ-μι) ἀμφιέννυμι, (σβέσ-νυ-μι) σβέννυμι. Ἐπιχρώντιος (πρβλ. δόξαις ἐπικεχρωσμένοις=ἀπλῶς χρωματισμένοι μὲ δόξας, Πλ.). Τὸ συνων. χρωτίζω (=χρωματίζω), ποιητ. καὶ μτγν.

Χωλαίνω, βλ. χωλεύω, σημ.

Χωλεύω (=εἴμαι χωλός), (ποιητ.), ἀορ. ἔχωλευσα. Παθ. χωλεύομαι (=εἴμαι χωλός), πρκ. -κεχωλευμαι (ἀπο-). Παραγ. χωλαίνσις, χωλεία, χωλευμα.

Σημ. 1. Τὸ ρ. ἐκ τοῦ χωλὸς (ὅπερ πορὰ τὸ χαλάω-ῶ καὶ σημαίνει κυρίως τὸν διὰ χαλάρωσιν τῶν μυῶν καὶ τῶν τενόντων ἡ δι-έξαρθρωσιν ἄρθροις τινὸς χωλὸν γενόμενον) προσλήψει τῆς καταλήξ-·εύω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀγορεύω, σημ.). Παρὰ μτγν. καὶ μετὰ μτβτ. σημασ. Περιφρ. χωλός είμι. Ως μτβτ. τὸ χωλάω-ῶ (=καθιστῶ τινα χωλόν) καὶ ἡ περιφρ. χωλόν τινα ἀποδείκνυμι.

Σημ. 2. Ἐκ τοῦ χωλὸς κατ' ἀναλογίαν τῶν πρωτοθέτων εἰς -αίνω (φαινω, φαίνω, κλπ.) καὶ τὸ συνων. χωλαίνω (=εἴμαι χωλός) ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον κατ' ἐνεστῶτα.

Χάννυμι καὶ χωνύω, ποιητ. καὶ μτγν., (παρ' Ἀττικ. πεζογρ. χόω-ῶ) (=συσσωρεύω χῶμα, ἀποφράττω ἢ καλύπτω διὰ χώματος), πρτ. ἔχουν καὶ μτγν. ἔχωντον ἢ ἔχωντν, μελ. χώσω, ἀορ. ἔχωσα, πρκ. -κέχωκα (άνα-). Παθ. -χοῦμαι (προο-), καὶ χώνυμαι, (μτγν.), πρτ. -έχοντην (προο-), μεσ. ἀορ. ἔχωσάμην, (μτγν.), παθ. μελ. χωσθήσομαι, (ποιητ.), παθ. ἀορ. ἔχωσθην, πρκ. -κέχωσμαι (κατα-). Παραγ. χώσις, χῶμα, χωστός, πολύχωστος, χωστέον.

Σημ. Θεμ. χο- (πρβλ. χοῦς) καὶ χω-, ἐξ οὗ κατ' ἀναλογίαν τοῦ (-έσ-νυ-μι) ἀμφιέννυμι (σβέσ-νυ-μι) σβέννυμι, (χώσ-νυμι) χώνυμι. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. δ ἐνεστ. χώ-ῶ μόνον ἐν τῷ γ' ἐν. προσ-χοῖ καὶ τῷ διπαρ. χοῦν, συγχοῦν. Προσχῶ=φράττω ἢ γεμίζω δι-ΐλυος, ἀναχώνυμι=ἐπισωρεύω χῶμα καὶ σχηματίζω λόφον, καταχώνυμι=χῶνα βαθέως, κατορύτω, θάπτω. Συνων. καλύπτω.

Χωρέω—ῶ (=κάμνω τόπον εἰς τινα, ὑποχωρῶ, προχωρῶ, διαδίδομαι, περιλαμβάνω), πρτ. ἔχωρον, μελ. χωρήσω, μεσ. μελ. ὡς ἐνεργ. χωρήσομαι, ἀορ. ἔχωρησα, πρκ. κεχωρήκα, ὑπερσ. -κεκεχωρήκειν. Παθ. -χωροῦμαι (συγ-), (μτγν.), πρτ. -έχωροντην, (συν-), παθ. μελ. χωρηθήσομαι (συγ-), (μτγν.), παθ. ἀορ. -έχωρηθην (συν-), παθ. πρκ. κεχωρημαι. Το μεσ. κατ' ἀνάλυσιν: συγχωρῶ ἐμαυτόν. Παραγ. χώρησις, ἀνα(συγ)χώρησις, ἀναχώρημα, ἀναχωρητής, ἀναχωρητέον, ἀνα(παρα)χωρητέον.

Σημ. Τὸ ρ. ἐκ τοῦ χῶρος. Σύνθετον μετὰ τῶν προθέσ.: ὑπό, πρό, ἀνά, ἐν, κ. ὅ. Ἐγχωρῶ=παρέχω χῶρον, ἐπιτρέπω. Ἐγχωρεῖ (ἀπροσώπως)=ἐνδέχεται, ἐπιτρέπεται, προχωρεῖ (ἀπροσώπως)=είναι εὔκολον. Ἐπιχωρῶ=1) γίνομαι σύμμαχος, 2) προχωρῶ ἐναντίον τοῦ ἔχθροῦ. Τὸ παθητ. ἀείποτε σύνθετον μετὰ τῆς σύν.

Χωρίζω (=ἀποχωρίζω, χωρίζω κατὰ διάγοιαν, διακρίνω), πρτ. -έχωριζον, μελ. χωριῶ, (μτγν.), ἀορ. ἔχωρίσα. Μεσ. καὶ παθ. χωρίζομαι, πρτ. ἔχωριζόμην, παθ. ἀορ. καὶ ὡς μεσ. ἔχωρίσθην, πρκ. κε-

χώρισμαι. Παραγ. χωρισμός, χώρισις, χώρισμα, χωριστής, (εξ οὐ χωριστικός), χωριστός, ἀχώριστος, χωριστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ἐπιρρ. χωρὶς προσλήψει τῆς καταλήξ. -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀθροίζω, σημ.). Ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ θέτω ἐν τινι χώρᾳ τὸ δ. ἐκ τοῦ χώραν. (Πρβλ. «τὴν δὲ ἐπὶ τῷ μέσῳ τάξιν ἔχωρισεν ἐπεσθαί =..... εἰς τινα χώραν ζήτηκεν». **Ἀναχωρίζω**=κάμνω τινά γ' ἀναχωρήσῃ, ἀποσύρω, **διαχωρίζω**=ἐντελῶς χωρίζω. Τὸ καταχωρίζω εἶναι παρασύνθετον ἐκ τῆς φράσεως: κατὰ χώραν τεθῆμι. Συνων. **διαιρῶ**, **διαχείω**.

Ψ

Ψακάζω (=στάζω εἰς μικρὰς σταγόνας, «ψηχαλίζω»). ἀπλοῦν ποιητ. Παρ^ο. Ἀττικ. πεζογρ. ἐπιψακάζω, πρτ. -έψακαζον, (ποιητ.), Παθητ. ψακάζομαι, (μτγν.). Παθητ. ψακαστός, (μτγν.).

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ **ψακάς**, (ὅπερ ἐκ τοῦ **ψεκάς** κατὰ προληπτικὴν ἀφομοίωσιν, τοῦ ε πρὸς τὸ α) τὸ **ψεκάζω** (μτγν.). **Ἐπιψεκάζω** (καὶ δρχ. Ἀττικ. ἐπιψεκάζω)=1) ἐπιχέω κατὰ σταλαγμούς, ἐπιβρέχω, 2) ρχντίζω.

Ψάλλω (=παίζω διὰ τῶν δακτύλων ἔγχοδον ὅργανον, ἄδω τῇ συνοδείᾳ κιθάρας), (ποιητ. καὶ μτγν.), μελ. ψαλῶ, (ποιητ. καὶ μτγν.), ἀσφ. ἔψηλα καὶ μτγν. ἔψᾶλα, πρκ. ἔψαλκα, (ποιητ. καὶ μτγν.). Παθ. ψάλλομαι, (μτγν.). Παραγ. ψάλτης ἢ ψαλτής (εξ οὐ ψαλτήριον), ψαλμός, ψάλσις, ψάλμα, ψαλτός.

Σημ. Θεμ. ψαλ-, ἐξ οὗ προσλήψει τοῦ προσφυμ. j (βλ. σελ. 15. β'). (ψάλ-ίω), ψάλλω. Ἀντιθ. κιθαρίζω. Ἀρχικὴ σημασία: ἔγγιζω ισχυρῶς, μαδῶ, (δντιθ. τίλλω). ἐπὶ χορδῆς τόξου=τεντώνω καὶ ἀφήνω αὐτὴν νὰ ἥχηση.

Ψαύω (=ἔγγιζω, ψηλαφῶ, πλησιάζω), πρτ. ἔψαυον, (μτγν.), μελ. ψαύσω, (ποιητ.), ἀσφ. ἔψαυσα, πρκ. ἔψαυκα (παρ-), (μτγν.). Παθητ. ἀσφ. ἔψαυσθην, (μτγν.), πρκ. ἔψαυσμαι (παρ-), (μτγν.). Παραγ. ψαύσις, ψαύσμα, ψαυστός, ἄψαυστος, ψαυστέος.

Σημ. Θεμ. ψαF-, (ψαυ-) (συγγενές τῷ ψα-, βλ. ψῶ). **Συμψαύω**=ψαύω τινὰ καὶ ψάύομαι ὑπ' αὐτοῦ, πρσσμψανω, ποιητ.=ψαύω, ἔγγιζω. Συνων. ἀπτερωτικ., θιγγάρω. Σπανιώτατον παρ' Ἀττικ. πεζογράφοις.

Ψάω—ῶ (=ψαύω ἐλαφρῶς, τρίβω, ἀποσπογγίζω), (ψῆς, ψῆ κτλ.) πρτ. ἔψων (ἀπ-), μελ. -ψήσω. (ἀπο-), ἀσφ. ἔψησα (κατ-), ἀπλοῦν μτγν. Μεσ. καὶ παθ. (ἀπο)ψῶμαι (=σπογγίζομαι), παθ. ἀσφ. -έψήθην (συν-) ἀπαντα ποιητ. καὶ μτγν. πλὴν τοῦ ἀσφ. -έψησα καὶ τοῦ μεσ. ἐνεστ. (ἀπο)ψῶμαι. Παραγ. ψῆφος.

Σημ. Θεμ. ψα(E)-, δρχικ. ψη-. «Οθεν φαινομενικὴ ἡ ἀνωμαλία τῆς συναιρ. τοῦ α καὶ ει, α καὶ ε εἰς η, η (β'). καὶ διψῶ, σημ.). **Ἀποψῶ**=σπογγίζω, καθαρίζω, καταψῶ=τρίβω ἐλαφρῶς, θωπεύω.

'Εκ τοῦ ψῶ τὸ ψήκω (πρβλ. σμῶ [=σπογγίζω, καθαρίζω] **σμήκω**, τῶ [=δέω])=τρίβω, ξυστρίζω [ἴππον], διὰ τῆς τριβῆς φθείρω. μελ. ψήξω. [ταθητ. ψήχομαι, παθ. ἀσφ. ἔψήχθην (κατ-), πρκ. -έψηγμαι (κατ-)]. Παραγ. ψήγμα, ψήκτρα. **Καταψήχω**=κατατρίβω. φθείρω.

Ψέγω (=κατακρίνω, κατηγορῶ), πρτ. ἔψεγον, μελ. ψέξω, ἀσφ. ἔψεξα. Παθ. ψέγομαι, παθ. πρκ. ἔψεγμαι, (μτγν.). Τὸ μεσ. αὐτοπαθὲς κατ' ἀνάλυσιν: ψέγω ἐμαυτόν. Παραγ. ψόγος, φιλόψογος, ψέκτης (εξ οὐ ψεκτικός), ψεκτέον.

Σημ. Θεμ. ψευγ-. **Διαψέγω**, ἐπιτεταμένον ψέγω. Περιφρ. ψέγω τινά, ψόγον ἐπιφέρω τινί. Παθητ. ψόγος τινός γίγνεται ὑπό τινος, ψόγον τινός ὑπέχω. Συνων. μέμφομαι, κατηγορῶ, ἐπιτιμῶ. 'Αντιθ. ἐπαινῶ.

Ψεύδω (= ἀποδεικνύω τι ψευδές, λέγω ψεύματα, ἀπατῶ), ποιητ. καὶ μτγν. Τὸ ἐνεργ. παρ^ο Ἀττικ. πεζογρ. μόνον κατὰ μελ. ψεύσω καὶ δωρικ. ψευσῶ, ἀρ. (δι)έψενσα, (ἄπλοῦς ποιητ. καὶ μτγν.). Μεσ. ψεύδομαι (= λέγω ψεύδη καὶ ἀπατῶ ἐμαυτόν, πλανῶμαι), πρτ. ἐψευδόμην, μεσ. μελ. ψεύσομαι (= θὰ εἴπω ψεύδη η̄ θὰ πλανηθῶ), παθ. μελ. ὡς μεσ. ψευσθήσομαι, (ποιητ. καὶ μτγν.), μεσ. ἀρ. ἐψευσθήμην (= εἴπον ψεύδη), παθ. ἀρ. καὶ ὡς μεσ. ἐψεύσθην (= ἡπατήθην), πρκ. ἐψευσμαι (ώς μεσ. = ἔχω εἴπει ψεύδη, ὡς παθ. = ἔχω ἔξαπατηθῆ), ὑπερο. ἐψευσάμην καὶ ἐψευσμένος η̄, τετελ. μελ. ἐψευσμένος ἔσομαι καὶ ποιητ. ἐψεύσομαι. Παραγ. ψεῦδος, ψεῦσμα, ψεῦμα, ψεύστης, ψευδής, ἀδιάψευστος.

Σημ. Θεμ. ψευδ- (πρβλ. καὶ ψυδ-ρδς=ψευδής, ψύθος=ψεῦδος' πρώτη σημασία πιθανὸν η̄ τοῦ ψιθυρίζω. Τοῦ δ. ἀπαντᾶ μεμονωμένως β' ἐν. μελλ. ψευσεῖ (=ψεύσει), δωρ. δηλ. μέλλων κατὰ τὸ πλευσεῖ τοῦ πλεύ. Σύνθετον μετά τῶν προθέσεων διά, κατά, ἐπί, ἐπικατα-. **Καταψεύδομαι** = διμιλῶ ψευδῶς περὶ τινος, ψευδῶς κατηγορῶ τινα πρὸς ἄλλον, ἐπιψεύδομαι = ψεύδομαι ἐπὶ τινὶ, ἐπικαταψεύδομαι = καταψεύδομαι προσέτι, διαψεύδω—διαψεύδομαι = δολοσχερῶς ἀπατῶ. 'Αντιθ. ἀψεῦδω, ἀληθεύω. Συνων. ψευδολογῶ, ἔξαπατῶ.

Ψευσῶ, βλ. ψεύδω.

Ψηλαφάω—ῶ (= διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῆς ἀφῆς πρᾶσπαθῶ νὰ ὅδηγηθῶ η̄ νὰ εῦρω τι, θωπεύω), ἀρ. -ἐψηλάφησα (ἐπ-). Παθ. ψηλαφῶμαι, παθ. ἀρ. ἐψηλαφήθην, (μτγν.). Παραγ. ψηλάφημα, ψηλάφησις, ψηλαφητός.

Σημ. Θεμ. ψηλαφα- (συγγενὲς τῷ θεμ. ψα- τοῦ ψῶ). **Ἐπιψηλαφῶ** = ψηλαφῶ τὴν ἐπιφάνειάν τινος.

Ψηφίζω (= λογαριάζω διὰ ψηφιδων), ἀπλοῦν ποιητ. καὶ μτγν. Παρ^ο Ἀττικ. πεζογρ. σύνθ. : ἐπιψηφίζω (= θέτω τι εἰς ψηφορίαν ἐπὶ προέδρου βουλῆς η̄ ἐκκλησίας τοῦ δίμου), πρτ. ἐπεψήφιζον, μελ. ἐπιψηφιῶ, ἀρ. ἐπεψήφισα (καὶ ἀν-), πρκ. ἐπεψήφικα. Μεσ. -ψηφίζομαι (= ὅπιτω τὴν ψῆφον μου, ἀποφασίζω), καὶ σπαν. παθητ. ψηφίζομαι, (πρβλ. ψήφισμα ψηφίζεται), πρτ. ἐψηφίζομην, μεσ. μελ. ψηφιοῦμαι, παθ. μελ. ψηφιοθήσομαι, μεσ. ἀρ. ἐψηφιοῦμην, παθ. ἀρ. ἐψηφίσθην, πρκ. μεσ. καὶ παθ. ἐψηφίζομαι, ὑπερο. μεσ. καὶ παθ. ἐψηφίσθην καὶ ἐψηφισμένος η̄, τετελ. μελ. ἐψηφισμένος ἔσομαι. Παραγ. ἀπο (κατά, δια)ψηφισις, ψήφισμα, ψηφιστής (ἔξ οὖ ψηφιστικός), καταψηφιστέον, ἀποψηφιστέον.

Σημ. Τὸ δ. ἔκ τοῦ ψῆφος (= λιθάριον η̄ τὰ ἐν ταῖς κοίταις τῶν ποταμῶν καὶ παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς θαλάσσης, «ψηφίδα», ἔκ τοῦ ψῶ), προσλήψει τῆς καταλήξης -ίζω κατ' ἀναλογίαν (βλ. ἀποψηφίζω, σημ.). Θεμ. ἀναλογ. ψηφίδ-, Σύνθετον μετά τῶν προθέσεων ἀνά, διά, κατά, ἀπό, κ.ἄ. **Ἀναψηφίζω** = θέτω τι εἰς ψηφοφορίαν ἔκ νέου, ἀποψηφίζομαι = 1) ψηφοφορῶ κατὰ σειράν. 3) ἀποφασίζω διὰ ψῆφου. Τὸ ἐπιψηφίζω εἶναι παρασύνθ. ἔκ τοῦ ἐπι ψῆφον καλῶ τὸ δῆμον (βλ. καὶ καταχωρίζω εἰς τὴν σημείωσιν τοῦ χωρίζω). 'Αντιθ. τοῦ ἐπιψηφίζω λέγεται καὶ κατὰ περίφρασιν :

δίδωμι τῷ δῆμῳ τὴν ψῆφον, ψῆφον ἐμβάλλω περὶ τενος· ἀντὶ τοῦ ψηφίζομαι λέγεται: τὴν ψῆφον φέρω ἢ τίθεμαι, ψήφισμα ποιοῦμαι· ὡς παθ. εἶναι τό: ψῆφος ἐπάγεται τινι περὶ τενος. Περὶ τοῦ κατηγόρου λέγεται: ἄγω τινὰ ὑπὸ τὴν τῶν δικαστῶν ψῆφον, περὶ δὲ τοῦ κατηγορούμενου: δρομαι ὑπὸ τὴν τῶν δικαστῶν ψῆφον. Συνων. τῷ ἀποψηφίζομαι τὸ ἀπογιγνώσκω (τινός τι), τῷ δὲ καταψηφίζομαι, τὸ καταγιγνώσκω (τινός τι).

Ψήχω (=ψαύω, ξύω, ξυστρίζω), βλ. ψῶ.

Ψιλόω-ῶ (=ἀφαιρῶ τὰς τρίχας, κάμνω τι γυμνόν, ἀπογυμνώνω), μελ. ψιλώσω, ἀορ. ἐψίλωσα. Παθ. ψιλοῦμαι, πάθ. ἀορ. ἐψιλώθην, ποκ. ἐψίλωμαι. Παραγ. ψίλωσις, ἀποψίλωσις = ἀραιώματα, κλάδευμα, ψίλωθρον=ἄλοιφή πρός πτῶσιν τῶν τριχῶν, ψιλωτής, ψίλωμα, ψιλωτέον.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ψιλός (=ἀδενδρος, ἀτριχος, γυμνός. ὡς στρατιωτ. δρος=ἔλαφρῶς ὥπλισμένος). Περιφρ. ψιλὸν ποιῶ.

Ψιμυθιόω-ῶ (=ἀλείφω διὰ ψιμυθίου, «φτιασιδώνω»), παθ. ποκ. ἐψιμυθίωμαι. Παραγ. ψιμυθισμός.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ψιμυθίου (=τὸ λευκόν τοῦ μολύβδου, διπερ μετεχειρίζοντο πρός λεύκανσιν τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ προσώπου). Περιφρ.: ψιμυθίω ἀλείφω (τοῦ ἐνεργ.), ψιμυθίω ἐντρίβομαι (τοῦ μέσου). Συνων. ὑπογράφομαι.

Ψύχω (=ποιῶ τι δροσερόν, ψυχραίνω, δροσίζω), πυτ. ἐψυχον, (μτγν.), μελ. ψύξω, (μτγν.), ἀορ. -ἐψυχεῖ (ἀπλοῦς ποιητ. καὶ μτγν.), ποκ. ἐψυχα. Παθητ. ψύχομαι, παθ. μελ. α' ψυχθήσομαι, (μτγν.), παθ. β' ψυχήσομαι ἢ ψυγήσομαι, (μτγν.), παθ. ἀορ. α' ἐψύχθην, παθ. β' (ἀπε)ψύχην καὶ μτγν. ἐψύγην, ποκ. ἐψύγμαι. Παραγ. ψυχή, ψῦχος (ἐξ οὐ ψυχρός), ψῦξις, ψυγμός, ψυκτήρ (=ψυγεῖον), ψυκτός, ἀψυκτος.

Σημ. Θεμ. ψυχ-. Ἀποψύχω=λιποθυμῶ, καθιστῶ τι ψυχρόν, ἀποψύχω τὸν βίον=ἐκπνέω, ἀναψύχω=δροσίζω, ἀναζωογονῶ διὰ δροσεροῦ ἀέρος, ἀνακουφίζω, διαψύχω=δροσίζω, ξηραίνω διὰ τοῦ ἀέρος. Ἀντιθ. θερμαίνω.

Ω

Ωδίνω (ῖ) (=ἔχω ὠδῖνας, πόνους τοκετοῦ, ἀλγῶ, γεννῶ), ποτ. ὠδίνον, μελ. ὠδινῶ ἢ ὠδινήσω, ἀορ. ὠδῖνα καὶ ὠδίνησα. Μεσ. ἀορ. ὠδινησάμην, (μτγν.), παθ. ἀορ. ὠδινήθην, ἅπαντα πλὴν τοῦ ἐνεστ., μτγν. Παραγ. ὠδίνημα.

Σημ. Τὸ δ. ἐκ τοῦ ὠδίνεις, -ῖνος (μτγν. ὠδίνω)=πόνος τοκετοῦ, ἀλγος, ἀγωνία. Συνων. τίκτω, γεννᾶ.

Ωθέω-ῶ (=σπρώχω, ἀποκρούω, ὀπομακρύνω), ποτ. ἐώθουν, μελ. ὠσω καὶ ποιητ. ὠδήσω, ἀορ. ἐωσα καὶ μτγν. ὠθησα, ποκ. -ἐωσκα (ἐξ-), (μτγν.), ὑπερσ. -ἐωκειν (ἐξ-), (μτγν.). Μεσ. καὶ παθ. ὠθοῦμαι, ποτ. ἐωθούμην, μεσ. μελ. -ὠσομαι, παθ. μελ. -ὠσθήσομαι (ἐξ-) (ἀπλοῦς ποιητ.), μεσ. ἀορ. ἐωσάμην, παθ. ἀορ. ἐώσθην, παθ. ποκ. ἐωσομαι. Τὸ μεσ. αὐτοπαθ. κατ' ἀναλυσιν: προωθῶ ἐμαυτόν. Παραγ. ὠθισμός, ὠθημα, ὠθησις, ὠσις, ἀπωσις, ὠστῆς=ὅ ωθῶν, ἐξώστης, ἀπωσιός, ὠστέος, ἀπωσιέος.

Σημ. Θεμ. ὠθ- (Φωθ-), ἔξ cυ προσλήψει τοῦ προσφυμ. -ε, (βλ. σελ. 16, iβ') ὠθε-. Ἡ ἀνωμαλία τῆς αὐξήσ. καὶ τοῦ ἀναδιπλ., ἡ συλλαβική δηλ. αὔξ. καὶ ἀναδιπλ., διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ F (ἐ-Φώθουν, ἐώθουν, FE-Φω-

γμαί, ἔωσιμαι, κλπ.). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. ἀπό, πρό, σύν, περί, κ. ἄ. **Περιωθῶ** = ώθῶ τινα ἔδω καὶ ἐκεῖ, περιωθοῦμαι = ἀποδιώκομαι, διωθοῦμαι = ώθῶ μακρὰν ἐμοῦ, ἀποκρούω, ὑπωθῶ = ώθῶ μετά βίας, ώθῶ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω. Ἀντιθ. ἔλκω. Μτγν. τύπος τὸ ὠθίζω, οὗ τὸ παθητ. ὠθίζομαι καὶ τὸ ποιητ. ὠστίζομαι (θαμιστ. τοῦ ὠθῶ) = ώθῶ καὶ ώθοῦμαι, συνωστίζομαι. Ἀντιθ. ἔλκω, σύρω.

Ωνέομαι - οῦμαι (=ἀγοράζω, ἔξαγοράζω τὴν σιωπὴν ἢ τὴν εὔνοιάν τινος διὰ χρημάτων, προσφέρω τιμὴν διὰ δημοσίου φόρους), μέσ. ἀποθ. μετ' ἐνεργητ. διαθ., πρ. ἔωρούμην, μεσ. μελ. ὀνήσομαι, ιεσ. ἀρ. ἐπριάμην (ὑποτ. ποίωμαι, πρίη, πρίηται, κλπ., εὐχτ. ποιαί-μην, πρίαιο, κλπ., προστ. πρίω, [πρίασο, ποιητ.], ἀπαρ. πρίασθαι, μτχ. πριάμενος), (οἱ τύποι ἔωρησάμην καὶ ὀνησάμην, μτγν.), παθ. ἀρ. μετὰ παθ. διαθ. ἔωρήθην (=ἰγοράσθην), πρκ. μεσ. καὶ παθ. ἔωρημαι, ὑπεροσ. μεσ. ὡς ἐνεργ. ἔωρήμην καὶ ἔωρημένος ἦν. Παραγ. ὡνή (=ἀγορά· ἐκ τούτου τὸ ὄντος=ἴγοραστός ποβλ. καὶ ὡνή καὶ πρᾶσις=ἀγορά καὶ πώλησις), ὡνησις, ὡνημα, ὡνητής, ὡνητός ἀργυρωθῆτος, ὡνητέος.

Σημ. Θεμ. ὡν- (Φων-, πρβλ. τὸ ποιητ. (Φῶνος=τιμή ἀντίτιμον, ἀγορά· λατιν. venus=πρᾶσις, ὡνή, veneo, venire=πωλεῖσθαι). Περὶ τῆς ἀνωμαλ. τῆς αὐδῆς. καὶ τοῦ ἀναβιτλασ. βλ. ὠθῶ, σημ. 'Ο δρό. ἐπριάμην (βλ. πιπράσκων) κλίνεται κατά τὰ εἰς -μι (ἴσταμαι, κλπ.), τονίζεται δύμας ἐν τῇ ὑποτακτ. καὶ εὔκτ. κατά τὰ βαρύτονα: ἴστωμαι ἀλλὰ πρίωμαι, (βλ. καὶ δύναμαι, ἐπίσταμαι). 'Ο ἐνεστ. καὶ δ πρ. ἀπαντῶσι σπανίως καὶ ως παθητ. (πρβλ.: «πάντα ὡνούμενα καὶ πιπράσκομενα», Πλατ. «Οτε μὲν γὰρ ἔσωεῖτο, πειράσθαι ἐκελεύομεν εἰς δύνατον ὁ ἵππος ταῦτα ποιεῖν», Ξενοφ.). Παρά μτγν. ἀπαντᾶ καὶ δένεργ. ἐνεστώς ὡνῶ, μελ. ὡνήσω, δρο. ὡνησα. Σύνθετον μετά τῶν προθέσ.: σύν, ἐξ, πρός, ἀντί. ἔξανοῦμαι=ἔξαγοράζω, ἀντωνοῦμαι ἱ) = πλειοδοτῶ ως ἀγοραστής, 2) ἀγοράζω ἀντὶ τοῦ πωλθέντος. Περιφρ.: ὡνήν ποιοῦμαι, ὡνητής είμι· ως παθητ. είναι τὸ ὡνητός είμι, ὡνίσος είμι. Ἀντιθ. πωλῶ καὶ ἀποδίδομαι, πιπράσκω. Συνων. ἀγοράζω. Παρασύνθετα: ὁψωνῶ, χρυσωνῶ, τελωνῶ = εἰσπράττω τέλη (ἐκ τοῦ τελώνης), ἵππων = ἀγοράζω ἵππους.

'Ωνησα, βλ. ὀνίνημι.

Ωφελέω -ῶ (=είμαι ἢ δεικνύομαι χρήσιμος εἰς τινα, βοηθῶ, ὑποστηρίζω), πρ. ὀφελούν, μελ. ὀφελήσω, ἀρ. ὀφελησα, πρκ. ὀφέληκα, ὑπεροσ. ὀφελήκειγ. Μεσ. καὶ παθ. ὀφελοῦμαι, παθ. πρ. ὀφελούμην, μεσμελ. ως μεσκόπαθωφελήσομαι, παθ. μελ. ὀφεληγήσομαι, παθ. ἀρ. ὀφελήθην, παθ. πρκ. ὀφελημαι, παθ. ὑπεροσ. ὀφελήμην, τετελ. μελ. ὀφελημένος ἔσομαι. Το μέσον συνήθως κατ' ἀνάλυσιν: ὀφελῶ καὶ συνωφελῶ ἔμαυτόν. Παραγ. ὀφελημα, ἀρωφελητος, ὀφελητέος -α-ον, προσωφελητέον.

Σημ. Θεμ. ὀφελ-, (πρβλ. ὀφελος = ὀφέλεια, κέρδος λατιν. orus = ἔργον), ἔξ οὖ κατ' ἔκτασιν ὀφελ-, προσλήψει δὲ τοῦ προσφυμ. -ε, (βλ. σελ. 16, βλ'), ὀφελε-. (Πρβλ. καὶ τὰ ἐπιθ. ἀν-ωφελής, δημ-ωφελής. ἄτινα ἐκ τοῦ μὴ ἀπαντῶντος ἐπιθ. * ὀφελής, ως καὶ τὰ οὐσιαστ. ὀφελία ἡ ὀφέλεια). Σύνθετον μετά τῶν προθέσ. σύν, ἐπί, ἀντί. 'Αντωφελῶ = ὀφελῶ τὸν ὀφελοῦντα, ἐπωφελῶ = ὀφελῶ ἡ βοηθῶ τινα εἰς τι. Περιφρ.: ὀφελειαν παρέχω τινι, ὀφελήματα παρέχω, ὀφελός είμι τινι. 'Ως μεσ. είναι τό: ὀφελείας ποιοῦμαι ἔκ τινος. 'Ως παθ. δὲ τό: ὀφελειά ἔστι τινι (= ὀφελεῖται τις) καὶ ὀφελός ἔστι τινι. Ἀντιθ. βλάπτω, ζημιῶ. Συνων. λυσ-τελῶ, δνίνημι.

'Ωφελων, βλ. ὀφειλω.

'Ωφθην, ὀφθηναι, βλ. ὀρῶ.

Αλφαριθμητικός πίναξ

άνωμάλων όνομάτων

Εισαγωγική παρατήρησις. Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, δῆπος καὶ εἰς τὰς λοιπὰς, ἐκλιγθονομήθη ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ποικιλία τύπων ὡς πρὸς τὴν κλίσιν τῶν ὀνομάτων. Οὕτω δύνοματά τινα εἶναι ἐλλειπτικὰ ἢ κατ' ἀριθμὸν (δέμας, μέλι, ἔγκατα, ἄποινα, Μέγαρα) ἢ κατὰ πτῶσιν (ὑπὸ μάλης, ὁ μέλε, ὅναρ, καλλιγύναικα, ὅφελος) ἢ κατὰ γένος (τοῦ θάλεια [= ἡ θάλλουσα, ωραία, ἄφθονος] λ. χ. δὲν ἀπαντᾷ τύπος ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου). "Άλλα δύνοματα εἶναι δίκλιτα, ἐπλάσθησαν δηλαδὴ ἀρχικῶς ἢ μετεπλάσθησαν ἔπειτα κατὰ διάφορα πρότυπα: δίψα-δίψος, δάκρυ-δάκρυον, ὅναρ-ὅνειρον, κάλαμος-καλάμη, ἥχος-ἥχη, μύλη-μύλος, μάρτυρος-μάρτυς, πρᾶος καὶ πρᾶᾶς κ.τ.λ.)." Άλλων δύνομάτων πτώσεις τινὲς ἢ ἀριθμοὶ ἐσχηματίσθησαν κατὰ ταύτην, ἄλλαι δὲ κατ' ἐκείνην τὴν κλίσιν (μέγας, πολὺς, κατὰ τὴν γ', μεγάλον, πολλοῦ, κατὰ τὴν β' κ.λ.π.). Οἱ οὕτω παραχθέντες τύποι κατετάχθησαν ὑπὸ τῶν Γραμματικῶν εἰς τὰς γνωστὰς πτώσεις καὶ κλίσεις⁽¹⁾.

"Ἐκτὸς ὅμως τῆς ποικιλίας ταύτης ἀνεφάνησαν βραδύτερον καὶ ἄλλαι. Πολλὰ δηλαδὴ δύνοματα μετεπλάσθησαν κατ' ἄλλην κλίσιν διάφορον ἐκείνης ἡτοι παρεδόθη ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν. Ἐκ τούτου ὁ λεγόμενος μεταπλάσμος, δὲ δοποῖς διεβίλεται εἰς τὴν ἀναλογίαν. Οὕτω πτώσεις τινὲς δύνοματός τινος, μετερρυθμίζοντο κατὰ τὰς πτώσεις ἄλλου δύνοματος ἔνεκα τῆς διμοιότητος μᾶς ἢ περισσοτέρων πτώσεων αὐτοῦ πρὸς τὰς ἀντιστοίχους τοῦ ἄλλου. Κατὰ ταῦτα ἡ ἡώς, τῆς ἡσοῦς κ.τ.λ. (= ἡ αὔγη) γενομένη κατ' ἀντιμεταχώρησιν (βλ. σελ. 14 σημ.) ἔως, συνέπεσε πρὸς τὸ ἡ Τέως, ἡ ἄλως, κ.τ.λ., πρὸς τὰ κλινόμενα δηλαδὴ κατὰ τὴν Ἀττικὴν β' κλίσιν. Ἐκ τούτου ἡ γεν. τῆς ἔω κ.τ.λ. κατὰ τὰ

(1) Οἱ Γραμματικοὶ παρετήρησαν δτὶ τὰ λεγόμενα τριτόκλιτα ἔχουσι τὰς καταλήξεις -ος, -ι, -α (ἢ καὶ ν) καὶ δτὶ ἐν τῇ γενικῇ τοῦ ἐνικοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ δύνοματα τῶν ἄλλων κλίσεων, ἔχουσι μίαν συλλαβὴν ὑπὲρ-τὰς ἄλλας πτώσεις (ἔφ' δοσον δὲν πάσχουσι συγκοπὴν ἢ συναίρεσιν: μητρός, δάσους). Ταῦτα λαβόντες ὡς βάσιν κατέταξαν πάντα εἰς τὴν γ' κλίσιν καὶ ὠνόμασαν περιττοσύλλαβα. Εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς γλώσσης ἢ εἰς τρεῖς κλίσεις διαίρεσις ἥλθεν εἰς χρήσιν ἀπὸ τοῦ 17ου αιώνος.

¹Αττικόκλιτα. Όμοίως ὁ ἥρως, τοῦ ἥρως καὶ ἥρω κατὰ τὸ ἡ ἄλως, τῆς ἄλω καὶ ἀντιστρόφως τῆς ἄλως, αἱ ἄλως κατὰ τὸ τοῦ ἥρως, οἱ ἥρωες. ²Επειδὴ ἡ δύνομαστικὴ τῶν δύνομάτων πλοῦς, νοῦς, συνέπιπτε πρὸς τὴν δύνομαστικὴν τοῦ βοῦς, ἐλέχθη καὶ τοῦ νοός, οἱ νόες, τοῦ πλοός, οἱ πλόες καὶ ἀντιστρόφως τοῦ βοῦ κατὰ τὰ πλοῦ, νοῦ. Τοῦ Οἰδίπους ἐσχηματίσθη καὶ γενικὴ Οἰδίπου καὶ αἰτιατικὴ Οἰδίπουν κατὰ τὰ δευτερόκλιτα εἰς -ους, -ου, -ουν, (ἔκπλους, ἔκπλου, ἔκπλουν, κτλ.). Κατὰ τὰς δύμοιας δύνομαστικὰς πολλῶν πρωτοκλίτων καὶ τριτοκλίτων (*Αἰσχίνης, Θεοκρίνης, Αριστέδης, Σωκράτης, Δημοσθένης*) ἐσχηματίσθη καὶ αἰτιατικὴ τῶν τριτοκλίτων εἰς -ην (*Σωκράτην, Δημοσθένην*). ³Επειδὴ ἡ δύνομαστικὴ τῶν εἰς -ις, -ις, -ις φωνηντολήγκτων δύνομάτων ἡτο δύμοια πρὸς τὴν δύνομαστικὴν πολλῶν δύοντικολήγκτων (πόλις, πῆχυς—χάρος, κόρος) ἐσχηματίσθη ἡ αἰτιατικὴ τούτων δύμοιώς, ἡτοι πόλιν, πῆχυν—χάροιν, κόρων κτλ. (μεταπλασμὸς κατὰ τὴν αὐτὴν κλίσιν).

Πλεῖστα ἐπομένως δύνόματα παρουσιάζουσιν ἀνωμαλίας κατὰ τὸν σχηματισμὸν καὶ τὴν κλίσιν. Ταῦτα λέγονται γενικῶς ἀνώμαλα, κατατάσσονται δὲ πρὸς εὐκολωτέραν κατανόησιν εἰς διαφόρους τάξεις. Οὕτως ἔχομεν :

- α') **Ἐτερογενῆ** (δ λύχνος—τὰ λύχνα, δ σῖτος—τὰ σῖτα).
- β') **Διπλογενῆ** (δ ζυγὸς καὶ τὸ ζυγόν, τὰ ζυγά).
- γ') **Ἐτερόκλιτα** (τὸ πῦρ, τοῦ πυρὸς κτλ.-τὰ πυρὰ τῶν πυρῶν κτλ.)
- δ') **Μεταπλαστὰ** (δ κύων, τοῦ κυνός, κτλ.).
- ε') **Ίδιόκλιτα** (δ Φιλῆς, τοῦ Φιλῆ, κτλ.).
- ζτ') **"Ακλιτα** (τὸ χρεών, τοῦ χρεών κτλ., τὸ ἄλφρα, τὸ Πάσχα, κτλ.).
- ζ') **Ἐλλειπτικὰ κατ'** ἀριθμὸν (τὰ *'Ολύμπια*) ἢ πτῶσιν (μάλη μόνον κατὰ γενικὴν εἰς τὴν φράσιν ὑπὸ μάλης=ὑπὸ τὴν μασχάλην).

A

Αγήρως ὁ ἡ, ἀγήρων, τό, (ἐκ τοῦ ἀ-γήραος), ἀγήρω, κτλ. κατὰ τὴν ἀττικὴν β' κλίσιν⁽¹⁾). **Η αἰτ.** δύμως τοῦ ἐνικοῦ παρὰ μτγν. καὶ **Ησιόδῳ** ἀγήρω.

Αδελφός, κλητ. ὁ ἀδελφε.

Σημ. **Η λέξις** ἐκ τοῦ ἀ- τοῦ ἀθροιστ. καὶ τοῦ δελφύς, διπερ σημαίνει τὸν ἐκ τῆς αὐτῆς γαστρός γεννηθέντα.

(1) Η δύνομασία διφείλεται εἰς τοὺς Γραμματικοὺς τῆς Ἑλληνιστικῆς περιόδου, οἱ δόποιοι εἶχον γνωρίσει τὴν κλίσιν ταύτην ἀπὸ τὴν Ἀττικὴν κυρίως διάλεκτον τῆς κλασσικῆς περιόδου, διότι ἐκ τῆς συγχρόνου των γλώσσης (τῆς κοινῆς) είχεν ἔξαφανισθῆ.

'Αηδών, ἡ, (βλ. ἄδω), ἀηδόνος, κτλ. (Παρὸς ποιηταῖς καὶ ἀηδοῦς, ἀηδώ, ἀηδοῖ κατὰ τὰ φωνηντόληκτα εἰς -ώ, δηλ. τὸ ὥχώ, -οῦς κλπ.).

'Αήρ, ὁ, ἀέρος, κτλ. Σπανιώτατα εἰς τὸν πληθυντικόν : τοὺς ἀέρας.
Σημ. 'ΡΙζα αF, ἐξ ἡς καὶ ἄημι=φυσῶ.

'Αθως, δ, **'Αθω**, κτλ. κατὰ τὴν 'Αττικὴν β' κλίσιν· αἰτιατ. ὅμως τοῦ ἑνικοῦ τὸν **'Αθων** καὶ **'Αθω**. (Μεταγεν. δημομαστικὴ **'Αθων**, -ωνος).

Αιθήρ, ὁ, (ποιητ., ἡ,) αἰθέρος κτλ. Σπανιώτατα εἰς τὸν πληθ. : τοὺς αἰθέρας.

Σημ. 'ΡΙζα πιθανῶς αἴθ, ἐξ ἡς καὶ αἴθω=λάμπω.

Αιών, (λατιν. aevum, αἰών), ὁ, αἰώνος κτλ. (ποιητ. αἰτ. τὸν αἰῶ κατὰ τὴν αἰτιατ., τὴν ὥχώ), κτλ.

Σημ. 'Εκ τῆς ρίζης αἰF καὶ τὸ αἰεί, αἰεί=πάντοτε.

'Αλιεύς, δ, γεν. ἀλιέως καὶ ἀλιῶς, ἀλιεῖ, ἀλιέα καὶ ἀλιᾶ, ἀλιεῦ. Πληθ. ἀλιεῖς, ἀλιέων, ἀλιεῦσι, ἀλιέας καὶ ἀλιᾶς, ἀλιεῖς. (Οὕτω καὶ Εὐβοεύς, Στειρεύς καὶ ὅσα ἔχουσι φωνῆς πρὸ τοῦ τελικοῦ ε τοῦ θέματος).

'Αλς, δ, (λατιν. sal, is) (=τὸ ἀλάτι), ἀλός, ἀλί, ἄλα, ἄλς, Πληθ. ἄλες, ἄλῶν, ἄλσι, ἄλας, ἄλες. 'Ο ἐνικ. εὔχριστος παρ' 'Ομήρῳ μόνον καὶ Ἡσιόδῳ. **'Απὸ** 'Ομήρου ὅμως κοινὴ ἡ φράσις «οὐδ' ἄλα δοίης». **'Αλς**, ἡ, (=ἡ θάλασσα), ποιητικόν.

'Αλως, ἡ, (=τὸ ἀλώνι), τῆς ἄλω, τῇ ἄλῳ, τὴν ἄλω, ὡς ἄλως. Πληθ. αἱ ἄλῳ κτλ. κατὰ τὴν 'Αττικὴν β' κλίσιν. (Μηγν. τύποι : ἄλων, ἄλωνος καὶ ἄλως, αἱ ἄλωες).

Σημ. 'ΡΙζα αλ, ἐξ ἡς καὶ τὸ δ. ἀλέω=ἀλέθω.

'Αμνός, οῦ, κτλ. κατὰ τὸ β' καὶ ἀρνὸς (ἐκ τῆς σπανίας δημομαστ. ἀρήν), ἀρνί, ἀρνα, κατὰ τὴν γ'). Δινήκος, τῷ ἀρνε, τοῖν ἀρνοῖν. Πληθ. ἀρνες, ἀρνῶν, ἀρνάσι, ἀρνας, ἀρνες.

'Ανήρ, ἀνδρός, ἀνδρί, ἀνδρα, ἀνερ. Πληθ. ἀνδρες, ἀνδρῶν, ἀνδράσι, ἀνδρας, ἀνδρες.

Σημ. Ἡ δονομ. ἀνήρ ἐκ τοῦ θεμ. **ἀνερ-** (πρβλ. κλητ. : ὁ ἀνερ). 'Εκ τοῦ ἀνερ-, τὸ ἀνερ-, ὅπερ διὰ τὸ δύσκολον τῆς προφορᾶς ἔξειλιχθη εἰς ἀνδρ-, (Βλ. 'Ιω. Σταματάκου Γραμματικὴν τῆς 'Αρχαίας § 60). 'Ομηρικοὶ τύποι : ἀνέρ-ος, ἀνέρ-ι, ἀνέρ-α, ἀνέρ-ες, ἀνδρεσσοι).

'Ανθος, τό, ἀνθοῦς, ἀνθεῖ κτλ. Γεν. πληθ. τῶν ἀνθέων (ποὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ ἀνθ' ὄντος, καὶ τῆς μτχ. ἀνθῶν) καὶ σπαν. ἀνθῶν. Παρ' **'Αττικ**. πελογρ. καὶ θηλυκόν : ἡ ἀνθη.

Σημ. Πιθανῶς ἐκ θ. ἀνθ. μετὰ παρεντεθειμένου ν. Πρβλ. ἀνθέω, ἀνθη πρὸς τὸ ἀθήρε καὶ ἰσως πρὸς τὸ **'Αθήνη**, **'Αθῆναι**.

'Απόλλων, ὁ, **'Απόλλωνος**, **'Απόλλωνι**, **'Απόλλωνα** καὶ ἐπὶ δροκού **'Απόλλω**, **'Απόλλον**.

'Αποστασίου δίκη, ἡ, καταγγελία ἐναντίον ἀπελευθερίου καταλιπόντος τὸν προστάτην του ἢ προσελθόντος εἰς ἄλλον. Μόνον εἰς τὴν γεν. τοῦ ἑνικοῦ. Οὕτω καὶ λιπομαρτυρίου, λιποταξίου, κ. ἄ.

'Αρης, **'Αρεως**, (ἀρχῆθεν **'Αρηνος**, ἐξ οὐ κατ' ἀντιμεταχώρησιν, [βλ. σελ. 14 ὑποσημ.]. **'Αρεως**), **'Αρει**, **'Αρη** (ἡ αἰτιατ. **'Αρη** ἀμφί-

βολος), ὁ "Αρης. (Ποιητ τύποι : "Αρεος καὶ "Αρηος, "Αρεῖ καὶ "Αρηī, Αρεα καὶ "Αρηα, "Αρες Ἐπ. [χάριν τοῦ μέτρου] καὶ "Αρες).

Σημ. Ἐκ δίζης ἀρ., ἡτις καὶ ἐν τοῖς ἀρε-, ἀρετή, ἀρείων, ἀρειότης.

Αρχαιοεσία, ἥ (=ἐκλογὴ τῶν ἀρχόντων) κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθυντ. αἱ ἀρχαιοεσίαι, παρὰ δὲ μεταγεν. πεζογρ. καὶ κατ' οὐδέτερον τύπον : ἀρχαιόσια.

Αστήρ, ὁ, ἀστέρος, κτλ. Δοτ. πληθ. τοῖς ἀστράσι.

Σημ. Ἡ δίζης ἐν τῷ Σανσκριτ. star (sternere=στρώννυμι) καθ' ὅσον οἱ ἀστέρες εἰναι κατεστρωμένοι ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐξ ἧς μετά προσθετ. α (βλ. καὶ σελ. 13. ἀστράπτω) ἀ-στρ-ον, λατιν. astrum, stella.

Αστυ, (ἐκ τοῦ Φάστυ), τό, ἀστεως, ἀστει, κτλ. Διηκός: ἀστει, ἀστεοιν. Πληθ. ἀστη, ἀστεων, ἀστεοι, κτλ. Παρ' ἐπικοῖς καὶ γεν. ἀστεος.

Αστυάγης, ὁ, τοῦ **Αστυάγους**, τῷ **Αστυάγει**, τὸν **Αστυάγην**, ὁ **Αστυάγη**. (Οὕτω καὶ **Κυαξάρης**, **Τισσαφέροντος** καὶ ἄλλα ξενικά ὄντα).

Αφύη, ἥ, (σαρδέλλα). Γεν. πληθ. ἀφύων (καὶ οὐχὶ ἀφυῶν πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς γεν. ἀφυῶν τοῦ ἐπιθ. ἀφυής).

B

Βλάβη, ἥ, βλάβης, κτλ. καὶ βλάβος, τό, βλάβους, κτλ. κατὰ τὴν γ' κλίσιν· (ποβλ. καὶ **βλάσφημος**, ἐκ τοῦ βλαπτ- φᾶμος, ἔνθα τὸ βλαπτ- κατὰ μετάπτωσιν ἐκ τοῦ **βλάβος**).

Βορρᾶς, ὁ, (κατὰ συνίζησιν ἐκ τοῦ βορέας, ου, **Ιων.**), **βιορεᾶς-βιορρᾶς**) τοῦ βορροῦ, καὶ μτγν. βορρᾶ, τῷ βορρῷ, τὸν βορρᾶν (**Βορέας**, ὃς ὄντα θεοῦ, πάντοτε ἀσυναιρετον).

Βοῦς, ὁ, ἥ, βοός, βοῖ, βοῦν, βοῦ. Δυϊκ. τῷ βόε, τοῖν βοοῖν. Πληθ. βόες, βοῶν, βοοί, βοῦς, βόες. Θεμ. βου- (ποβλ. λατιν. bos, bovis, ἐξ οὗ συνάγεται διτὶ τὸ ὄντα είχεν ἐν τῷ μέσῳ F, διθεν βοὸς ἐκ τοῦ boFos).

Βράγχος, ὁ (=βραγγάδα) καὶ μτγν., βράγκος, τό, βράγκους κτλ. κατὰ τὴν γ' κλίσιν.

G

Γάλα, τό, (ἡ δίζα συγγεν. ἵσως τῇ τοῦ δμέλγω), γάλακτος καὶ γάλατος, γάλακτι, γάλα, κλπ. Δοτ. πληθ. γάλαξι.

Σημ. Ὁ τύπος γαλακτ- φαίνεται ἐν τῷ λατιν. lac. lactis μετὰ προθ. γα- πρβλ. καὶ γλάγος, ποιητ. ἀντὶ γάλα καὶ γεν. γάλατος.

Γεστήρ, ἥ, γαστρὸς (καὶ ποιητ. γαστέρος). Δοτικ. πληθ. γαστράσι.

Γέρας, τό, (=βραβεῖον), τοῦ γέρως (ἐκ τοῦ γέρασος), γέρα, κτλ. πληθ. τὰ γέρα, τῶν γερῶν, τοῖς γέρασι, κτλ.

Γῆ, ἥ, τῆς γῆς, κτλ., πληθ. μτγν. γαῖ (ἀσυναιρ. γέαι), γῶν, (γεῶν), γᾶς, (γέας).

Σημ. Τὸ γῆ ἥδη παρ' **Ομήρω** οὔτως ἔκφερόμενον δὲν είναι κατ' ἀλήθειαν συνηρημένον ἐκ τοῦ γέα, ἀλλ' ἐπιφωνηματική προσφώνησις

δημοίᾳ τῇ Μᾶ, Δᾶ, κτλ. τὸ δὲ πληρέστερον ἡδη παρ' Ὀμήρῳ γαῖα εἰναι συμφυρμόδες τοῦ γῆ καὶ αἴα. 'Ο πληθ. γέαι ἐκ τοῦ γῆαι κατὰ βράχυνσιν τοῦ η. Παρὰ μτγν. γαῖ, γῶντες κτλ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ συνηρημένα τῆς α' κλίσεως ἐκ τοῦ ἑνικοῦ γῆ.

Γῆρας, τό, τοῦ γήρως, (ποιητ. γήραος καὶ μτγν. γήρατος), τῷ γήρᾳ, (ποιητ. γήραι καὶ μτγν. γήρει), κλπ. Μόνον εἰς τὸν ἑνικόν.

Γένυ, τό, γόνατος. Δυϊκ. τὸ γόνατε, τοῖν γονάτοιν. Πληθ. τὰ γόνατα, τῶν γονάτων, κτλ. ('Επικ. τύποι : γούνατος, καὶ γονρός, γοννί—γοννα, γούνων, γούνεσι καὶ γονάτεσσι [ώς τὸ δόρυ]).

Γεργά, ἥ, Γοργοῦς, Γοργοῖ, Γοργώ, Γοργοῖ καὶ Γοργών, -όνος. Πληθ. Γοργόνες, Γοργόνας καὶ Γοργούς.

Γραῦς, ἥ, (Ιων. γρῆνς, γοήσ), γραός, γραῖ, γραῦν, γραῦ. Δυϊκ. τὸ γρᾶς, ταῖν γραῖν. Πληθ. γρᾶες, γραῶν, γρανσί, γραῖς, γρᾶες.

Γυνή, ἥ, γυναικός, γυναικί, γυναικα, γύναι. Δυϊκ. τὸ γυναικεῖον γυναικοῖν. Πληθ. γυναικες, γυναιξί, γυναικας, γυναικες. (Σπανιώτατα παρὰ ποιηταῖς οἱ ὅμαλοὶ τύποι : τὴν γυνήν, ὃ γυνή, αἱ γυναι, τὰς γυνάς).

Σημ. Θεμ. γυναικ- (ώς ἔξ δονομαστ. γύναιξ) πλὴν τῆς δονομαστ. τοῦ εν. 'Η κλητ. γύναις κατ' ἀποβολὴν τοῦ ἐν τέλει τοῦ θέματος π.

Δ

Δαήρ, ἔρος, (ποιητ.) (= ἴδελφός τοῦ συζύγου, ἀνδράδελφος ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ θηλ. γάλως), κλητ. δᾶερ.

Δαίς, ἥ, δαιτός, (= φαγητόν, συμπόσιον, « τραπέζι »), ποιητ. Παρὰ πεζογρ. στανίως ἥ αἰτιατ. τὴν δαιτα, τὰς δαιτας).

Σημ. Βίζα δα-, ἔξ ἡς δαίομαι = μοιράζω καὶ δαίνουμι = ἔστι ω. φιλεύω τινά.

Δάκρυον, τό, δακρύον, κτλ. κατὰ τὴν β' κλίσιν. Δοτ. πληθ. δακρύοις καὶ δάκρυσι (κατὰ τὴν γ') ἐκ τοῦ ποιητ. τύπου δάκρυ.

Δάξ, ἥ, (= δαυλός, πυρσός ἐκ δαχίου ὃ τύπος δάξ, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ δαΐς, πρβλ. δαίω=ἀνάπτω, καίω), γεν. δάδος — ἐκ τοῦ δαΐδος —, κλπ., γεν. πληθ. δάδων.

Δεῖνα, ὁ, ἥ, τό δεῖνος, δεῖνη, δεῖνα· ἀλλ' ἐνίστε ἄκλιτον. Πληθ. δεῖνες, δεῖνων, δεῖνας, κλπ.

Σημ. 'Η δορ. αὐτη ἀντωνυμία εἰκάζεται διτι εἰναι συμπίλησις δύο στοιχείων τοῦ τάδε καὶ ἔνα, τάδε—ἔνα—ταδεῖνα (τὸ ένα εἰναι οὐδετ. πληθ. ἀρχ. ἀντων. ἔρος). 'Εκ τοῦ συνθέτου ταδεῖνα, ἐπειδὴ τὸ ἐν ἀρχῇ τα ἔξεληφθη διτι ήτο ἀρθρον τά, ἔχωρισθη τὸ ἔξης δεῖνα ως ἀντωνυμία.

Δέλεαρ, τό, (= δόλωμα) ('Επικ. δεῖλαρ), δελέατος, κτλ. Παρ. 'Αττ. πεζογρ. μόνον ἥ δονομαστ. καὶ ἥ αἰτιατ. τοῦ ἑνικ. καὶ πληθ. τὰ δελέατα.

Δέμας, τό, (= τὸ σῶμα). Ποιητ. ἀπαντῶν μόνον κατ' δονομαστ. καὶ αἰτιατ. (Πρβλ. μικρὸς δέμας=μικρὸς τὸ ἀνάστημα).

Δένδρον, τό, δένδρον, κτλ. κατὰ τὴν β' κλίσιν. 'Αλλὰ καὶ δοτ. ἐν. δένδρει, δονομ. πληθ. δένδρεα (καὶ δένδρη), δένδρέων, δένδρεος (ὅπερ συνηθέστερον τοῦ δένδροις καὶ παρ' 'Αττικ. πεζ.) κατὰ τὴν γ'.

Σημ. Ἡ ὀρχαία λέξις ήτο δένδρε^{ρον}. Ἐπειδὴ τούτου αἱ πτώσεις τοῦ πληθ. δένδρεα, δενδρέων, ήσαν δημοιαι πρός τὰς ἀντιστοίχους τῶν εἰς -ος οὐδετ. τῆς γ' ἐσχηματίσθη καὶ δοτ. πληθ. δένδρεσι καὶ ἐν Ἰωνίᾳ καὶ ἐνικόδης τὸ δένδρος.

Δέος, τό, (=φόβος), δέονς, δέει, κτλ. Σπανίως κατὰ πληθ. δέη (πρβλ. δέη ἐπιπέμπειν) καὶ μτγν. δέα (πρβλ. δέα ποικίλα, Αἰλιανός).

Δεσμός, δ, (ἐκ τοῦ δέω—δῶ=δένω), τοῦ δεσμοῦ κτλ. Πληθ. οἱ δεσμοὶ καὶ συνήθως τὰ δεσμά (δεσμοί, ἄλνσεις). (Πρβλ. δ ἐπὶ τῶν δεσμῶν=ό δεσμοφύλαξ).

Δημήτηρ, Δήμητρος, Δήμητρι, Δήμητρα, Δήμητρε.

Δίψα, ἡ, καὶ δίψος, τό, δίψους, κτλ.

Δμώς, δ, (=δοῦλος), δμωός, κτλ. Δοτ. πληθ. τοῖς δμώεσσι (ποιητ.).

Δόρυ, τό, γεν. δόρατος, κτλ. Πληθ. δόρατα, κλπ. (Ποιητ. τύποι: δούρατος καὶ δορός, δούρατι καὶ δορί, ὅπερ ἀπαντᾷ καὶ παρὰ πεζογρ. [πρβλ. δορὶ ἐλεῖν, Θουδυδ.]). Δυϊκ. δοῦρε. Πληθ. δοῦρα καὶ δούρατα, δούρων, δούρεσσι.

Δυσμή, (δύω) (=δύσις). Συνήθως κατὰ πληθ. Ἀντιθ. Ἀνατολαί.

E

Ἐαρ, τό, ἔαρος, κτλ. Καὶ συνηρημ, ἥρ, ἥρος, ἥρι, κτλ. Μόνον καθ' ἐνικόν.

Σημ. Φεσαρ (λατιν. ver) ἔαρ. Ἡ γεν. ἔαρος ἀντὶ ἥρος κατ' ἐπίδρασιν τῆς ἀσυναρι. δνομ. ἔαρ. Καὶ ἀντιστρ. ἡ δνομ. ἥρ κατ' ἐπίδρασιν τοῦ τύπου ἥρος, ἥρι.

Ἐγκατά, τά, (=τὰ ἐσωτερικά, τὰ ἐντόσθια), τῶν ἐγκάτων, κτλ. μόνον ἐν τῷ πληθυντ. (Παρὸ Ὁμήρῳ ἀείποτε κατ' αἰτιατ. πλὴν τῆς δοτικ. ἐγκασι κατὰ τὴν γ') (πρβλ. τὸ ἐπιρρ. ἐγκάτ=ἐν βάθει).

Ἐγχελυς ἡ ἐγχέλυς, ἡ, καὶ μτγν. δ, γεν. ἐγχέλεως καὶ ἐγχέλυνος, δοτ. ἐγχέλυνται καὶ ἐγχέλει, τὴν ἐγχέλυν, δ ἐγχέλυν. Πληθ. αἱ ἐγχέλεις, ἐγχέλυνται καὶ -ος, ἐγχέλεων ἡ -ών, ἐγχέλεοι ἡ -οσι, ἐγχέλυνται καὶ ἐγχέλεις. (Δόκιμοι Ἄττ, τύποι ἐγχέλεως, -εις).

Εἰκών, ἡ, εἰκόνος, κτλ. (Ποιητ. τύποι: τῆς εἰκοῆς, τὴν εἰκώ, τὰς εἰκούς, κατὰ τὸ ἥχω, ἥχοῦς, κτλ.).

Ἐλαιον, τό, μόνον καθ' ἐνικόν. Ὁ πληθ. ἔλαια, μεταγεν. πρὸς δήλωσιν τῶν διαφόρων εἰδῶν τοῦ ἔλαιον.

Ἐναρξ, τά, (=τὰ ὅπλα καὶ τὰ κοσμήματα φονευθέντος ἐχθροῦ, σκῦλα, λάφυρα), ἐνάρων, ἔναρα. Ποιητ. λέξις μόνον κατὰ πληθυντ.

Ἐνιοι, ἔνιαι, ἔνια, (ἀορ. ἀντων.=τινές, μερικοί) πιθανωτέρα ἐτυμολογία ἡ ἐκ τοῦ ἔνι οἷ=ἔστιν οἱ, δις τὸ ἔνιοτε ἐκ τοῦ ἔνι δτε = ἔστιν δτε). Κλίνεται δις δευτεροχλιτον τρικατάληκτον ἐπίθετον.

Ἐντεα, τά, (=ὅπλα πολεμικά), αἰτ. τὰ ἔντεα. Ποιητικόν. Ὁ-ενικ. τὸ ἔντος μόνον παρὸ Ἀοχιλόγω.

Ἐσπέρα, (ἐννοεῖται : ὡρα ἡ χώρα, κυρίως θηλ. τοῦ ἐσπερος).

(= τὸ βράδυ, ἡ πρὸς Δ. χώρα), τῆς ἑσπέρας, κ.τ.λ. ἀνευ πληθυντ. (Τὸ ἑσπέρας, μτγν., σχηματισθὲν κατὰ τὸ πρωΐ).

'Ετησίαι, οἱ, (ὅτια Φετ- πρβλ. Φέτος, ἔτος) (= περιοδικοὶ ἀνεμοί, τὰ Τουρκιστὶ «μελτεμα»), γεν. τῶν ἑτησίων, τοῖς ἑτησίαις, τοὺς ἑτησίας, μόνον κατὰ πληθυντικόν.

Σημ. Ἐκ τοῦ βορέας ἑτησίων τὸ οἱ ἑτησίαι κατὰ τὸ οἱ βορέας.

Ἐύβοεύς, δ, (βλ. ἀλιεύς).

Ἐως, ἥ (= αὐγή), τῆς ἔω, τῇ ἔω, τὴν ἔω, ὁ ἔως, ἀνευ πληθυντ.

Τὸ ὄνομα κλίνεται· κατὰ τὴν Ἀττικὴν δευτέραν κλίσιν μὲ τὴν διαφορὰν διι τὴν αἰτιατικὴν σχηματίζει ἀνευ τοῦ → (πρβλ. τὴν ἔω, ἀλλὰ τὸν νεάν). Ἡ παράλειψις αὕτη τοῦ → διφείλεται εἰς τὸ διι τὸ ὄνομα ἔως προήλθεν ἐκ τοῦ ἥώς κατ' ἀντιμεταχώρησιν (βλ. σελ. 14, ὑποσημ.). Κατὰ τὴν αἰτιατ. τὴν ἥῶ ἐσχηματίσθη καὶ ἡ αἰτιατ. τὴν ἔω. Ὁ ἀναβί- βασμὸς τοῦ τόνου πρὸ τῆς μεταβολῆς τῆς προσῳδίας (βλ. καὶ ἥώς).

Z

Ζεύς, Διός (καὶ σπαν. Ζηνός), Διύ, (ποιητ. Ζηνί), Δία, (ποιητ. Ζῆνα), Ζεῦ.

Σημ. Θεμ. **Ζευ-**, Δι-**F.** (Τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ Ἱαπετ. djēu-s, 'Ιαπετ. θεμ. djeu-, οὖδ ἔξησθενημένη βαθμὶς div- = φέγγων, οὐρανός, ἥμέρα). Ἡ κα- νονικὴ βαθμὶς τοῦ θεμ. djeu- φαίνεται ἐν τῇ κλητ. **Ζεῦ** (πρβλ. τὸ Ὄμηρ. Ζεῦ πάτερ καὶ τὸ λατιν. ju—piter). Ἡ δοτ. Δι-**F** (πρβλ. λατιν. div-us). Διύ ἀντὶ Δῖ ὑπὸ τὴν ἐπίδρ. τῆς γεν. Διός. Ἡ αἰτ. **Ζῆν-**α, ἀντὶ **Ζῆν** (πρβλ. Ἱαπ. djē-us) κατ' ἐπίδρασιν τῶν συμφωνολήκτων οὐσιαστ. (Κτοι κατὰ τὰ φύλακ-α, κόρακ-α, κλ.π.) ἐξ ἐπίδρασ. δὲ τῆς αἰτιατ. ταύτης καὶ ἡ γεν. Ζην-ός καὶ ἡ Δοτ. Ζηνί (βλ. Ἱω. Σταματάκου Γραμμ., § 55).

Ζῆνις, δ, (ὄνομα), Ζήνιος, Ζῆνη, Ζῆνιν, Ζῆνη.

Ζυγός, δ, (βλ. ζεύγνυμι), καὶ ζυγόν, τό. Πληθ. τὸ ζυγά, τῶν ζυ- γῶν κ.τ.λ.. Οἱ ζυγοί, μτγν.

H

Ἡδος, (= ἡδονή), ποιητ. ἀπαντῶν μόνον κατ' ὄνομαστ. τοῦ ἔνικου.

Ἡπαρ, τό, (λατιν. jecur,-ōris, τοῦ j ἔξελιχθέντος ἐν τῇ Ἑλλη- νικῇ εἰς δασεῖαν) (= συκώτι), γεν. ἡπατος, κ.τ.λ. Πληθ. τὰ ἡπατα, τῶν ἡπάτων, κλ.π.

Ἡρως, δ, (λατιν. vir), ἥρως, ἥρωι, ἥρωα, ἥρως. Διεῖκος ἥρωε, ἥρωοιν. Πληθ. ἥρωες κ.τ.λ. (κατὰ τὴν γ'). Καὶ ἥρως, ἥρω, ἥρω, ἥρω (καὶ ἥρων παρὰ ποιητ. καὶ Ἡροδ.), τοὺς ἥρως κατὰ τὴν Ἀττικὴν β' κλίσιν.

Ἡώς, ἥ, (= αὐγὴ καὶ ὁς κύριον ὄνομα) **Ἡώς**, ἥ θεὰ τῆς πρωΐας ἥ αὐγῆς), ἥσυς, ἥτ, ἥῶ, ἥοτ. Ποιητ. Παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἥ γεν. ἀπὸ ἥσυς καὶ ἥ δοτ. ἅμα ἥοτ. (Βλ. καὶ τὸ ὄνομα ἔως).

Σημ. **Ρίζα αF**, ἐξ ἥς καὶ αὔριον, ἥ-έρεος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Θ

Θάλαμος, ὁ, καὶ ἡ θαλάμη.

Θαλῆς, ὁ, (ἐκ τοῦ Θαλέντος), τοῦ Θάλεω, τῷ Θαλῆ, τὸν Θαλῆν, θαλῆ (κατὰ τὰ συνηρημένα τῆς α' εκλίσ. καὶ τὰ ἀττικόκλιτα). Καὶ μτγν. Θαλοῦ (κατὰ τὴν β') καὶ Θάλητος, Θάλητη, Θάλητα (κατὰ τὴν γ').

Θέμις, ἥ, (= δικαιοσύνη, δίκαιον) παρ^ο Ἀττικ. πεζογρ. ώς ἄκλιτον μετὰ τοῦ εἰναι. Εὑρίσκεται δύμως καὶ κατ' αἵτιατ. τὴν θέμιν (πρβλ. 1) φασὶ θέμις εἰναι, 2) δύσα τείνει πρὸς θέμιν, Πλ.).

Σημ. Ρίζα θε- τοῦ τίθημι. Παρ^ο Ὁμήρω οὐδέτερον κατ' αρχάς δύν (τὸ θέμις) μετεβλήθη εἰς θηλυκὸν κατά τινα προσωποποίησιν καὶ λέγεται θέμις, θέμιστος, κ.τ.λ. (πρβλ. θεμιστεύω, θεμιστοπόλει). Ως κύριον δύνομα: Θέμις (θεά τοῦ δικαίου), Θέμιστος (ποιητ.), Θέμιος (Ηρόδ.), Θέμιτος (κατὰ τὸ χάροπος, μτγν.) καὶ θέμιδος, Θέμιν, Θέμι.

Θρίξ, ἥ, τριχός, τριχι, τρίχα, θρίξ. Πληθ. τρίχες, κ.τ.λ., δοτ. θριξι.

Σημ. Εἰς τὴν γεν. τριχὸς κ.λ.π. γίνεται ἀνομοίωσις πνεύματος τὸ δασύ δηλ. τῆς προτέρας συλλαβῆς ἐν τῇ λέξει τρέπεται εἰς ψιλὸν διὰ τὸ δεύτερον δασύ.

Θύλακος, ὁ, (ῦ) (= ὁ σάκκος, πήρα ἢ ἀσκός ὃιά τροφάς) κατὰ τὴν β', ἀλλὰ καὶ ὁ θῦλαξ, -ακες. (Πρβλ. καὶ θυλάξ, -άδος).

I

Ικτίνος, ὁ, (= εἶδος ἵερακος, περούκογέρακο), τοῦ ικτίνου, τῷ ικτίνῳ, τὸν ικτίνον καὶ ικτίνα, δοτ. πληθυντ. τοῖς ικτίνοις καὶ ικτίσι.

Ἴρις, ἥ, (= οὐράνιον, τόξον, τὸ φυτὸν ίρις), ίριδος (καὶ μτγν. ίρεως), ίριδι, ίριν (καὶ μτγν. ίριδα), ὡς ίρι (δοτ. πληθ. ἐπική ίρεσιν).

Ἴς, (ἱ), ἥ (Ρίζα Φισ- πρβλ. λατιν. vis, vires, ἐξ ἥς καὶ [F]ισχύς = μῆν, ίσχυς, δύναμις), ίνος, ίνα—ίνες, ίνεσι.

Ἴσις, ἥ, (= Αἴγυπτιακὴ θεότης), ***Ισιδος** (καὶ *Ισιος παρ^ο Ηροδ.) ***Ισι**, ***Ισιν**.

Κ

Κάλαμος, ὁ, καὶ ἡ καλάμη.

Κάλπη, ἥ, (= ὑδρία, στάμνος), καὶ κάλπις, -ιδος, -ιδι, -ιν, -ι. Πληθ. κάλπιδες, κ.τ.λ.

Σημ. **Κάλπη** (διάφορον τοῦ ζνωτέρω) = δρόμος, διγών ιπποδρομίας ἐν Ολυμπίᾳ, ἔξ οὗ καλπάζω.

Κάρα, (τὸ) καὶ Ὁμηρ. κάρη, γεν. καρήστος καὶ κατ' ἀναλογ. πρὸς τὴν δύνομαστ. κάρητος καὶ κρατός (ἐκ τοῦ θεμ. κραντός, πρβλ. κάρανον, κάρηνον = κεφαλή, κορυφή) καὶ αἵτ. κράτα (ἐκληφθέντος τοῦ δυνόματος ώς ἀρσεν. ἐκ τῶν τύπων κρατός, κρατί).

Κέαρ, τό, (= καρδία) παρ^ο Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἡ ὄνομ. καὶ αἰτιατ. (Ομηρικοὶ τύποι συνηρ. κῆρ, κῆρι).

Σημ. Ἡ λέξις πιθανῶς σχετίζεται πρὸς τὸ κάρα.

Κέρας, τό, (= 1) κέρας, 2) πτέρους στρατοῦ), κέρως, κέρα, κέρας κ.τ.λ. Δυϊκ. τὰ κέρα, τοῖν κερῷν. Πληθ. κέρα, κερῶν, κέρασι, κ.τ.λ. Καὶ ως ὁδοντικόληκτον: κέρας, κέρατος κ.τ.λ.

Κλείς (καὶ ἀρχαιότ. κλήρος), κλειδός, κλειδί, κλεῖν (καὶ μτγν. κλεῖ-δα), κλείς. Πληθ. κλειδες, κλειδῶν, κλεισί, κλεῖδας (καὶ μτγν. κλεῖς), κλεῖδες.

Σημ. Ρίζα πιθ. κλαF ἡ μᾶλλον Σκλαβ- (πρβλ. λατιν. clau-do, clav-is).

Κνέφας, τό, (σκότος), κνέφους (καὶ μτγν. κνέφατος), κνέφα (καὶ μτγν. κνέφαι), κνέφας κ.τ.λ. Ἄνευ πληθυντικοῦ.

Κοινωνός, δ, ἥ (= συμμέτοχος), -ου κτλ. κατὰ τὴν β' κλίσιν. Ἄλλὰ πληθ. καὶ: κοινῶνες, κοινώνων, κοινῶνας κατὰ τὴν γ' (Ξενοφῶν).

Κοίτη, ἥ, καὶ παρ^ο Ἡροδ. καὶ ποιηταῖς κοῖτος, τό, (βλ. κεῖμαι).

Κρέας, τό, κρέως (ἐκ τοῦ κρέασ-ος, κρέασ) κ.τ.λ. κατὰ τὸ κέρας. (Οἱ τύποι κρέατος, κρέατι, κ.τ.λ., μτγν.).

Κρίνων, τό, κρίνου, κ.τ.λ. κατὰ τὴν β' κλίσιν. Πληθ. κρίνεα, δοτικ. πληθ. κρίνεσι κατὰ τὴν γ'.

Κύων, δ, ἥ, κυνός, κυνί, κύρα, κύον (καὶ μτγν. κύων). Δυϊκ. τὸ κύνε, τοῖν κυνοῖν. Πληθ. κύνες, κυνῶν, κυσὶ (ἐπικ. κύνεσσι), κύνας, κύνες.

Κῶς, (ἥ νῆσος) (παρ^ο Ὁμήρωφ Κόως), **Κῶ**, **Κῶν**, **Κῶς**, κατὰ τὴν β' Ἀττικ. τὸ Κῶν. Αἰτ. δύμως καὶ τὴν Κῶ.

Α

Λαγώς ἥ **Λαγῶς**, δ, (ρίζα πιθ. λαγ. ἔξ ἥς καὶ λάγνος. λαγών), τοῦ λαγὼ ἥ λαγῶ, τῷ λαγὼ ἥ λαγῷ, λαγὼν ἥ λαγῶν ἥ λαγῶ, λαγώς ἥ λαγῶς. Πληθ. οἱ λαγῷ, τῶν λαγῶν, τοῖς λαγώς, τοὺς λαγώς, δ λαγῷ. Οἱ τύποι λαγωδή, λαγωοῦ, κτλ. ἐπικ. καὶ μτγν. (Τὸ λαγός, οὐ, Ἰων.).

Λεχώ, ἥ, λεχοῦς, λεχοῖ, λεχώ, λεχοῦ. Πληθ. κατὰ τὴν β' κλίσιν: αἱ λεχοί, τῶν λεχῶν, ταῖς λεχοῖς, τὰς λεχούς, κλπ.

Σημ. Ρίζα λεχ- ἔξ ἥς καὶ λέγω=πλαγιάς-ω· πρβλ. καὶ λέχ-ος=κλ(νη).

Λίπα (= παχέως, πλουσίως), ἀκλιτον· ἐν χρήσει παρ^ο Ἀττικ. πεζογρ. μετὰ τοῦ ἀλείφομαι (πρβλ. «ἄλπα ἀλείψασθαι», Θουκυδ.).

Σημ. Ἡ λέξις κατά τινας οὐχὶ ἐπίφερημα, δλλ. ἐκ τοῦ λίπας, δπερ δοτ. τοῦ λίπα ἡ λίπας κατ' ἀποκοπήν.

Λιποταξίου, (γραφὴ=δίκη ἐπὶ λιποταξίᾳ), μόνον ἐν τῇ γενικῇ τοῦ ἐν. (Οὔτω καὶ λιπομαρτυρίου, ἀποστασίου, κ. ἄ.).

Λύχνος, ὁ, λύχνου κτλ. Πληθ. οἱ λύχνοι καὶ ποιητ. καὶ μτγν. τὰ λύχνα (=τὰ φῶτα).

Σημ. Ρίζα λυκ- ἐξ ἥς καὶ λυκ-όφως, λευκ-ός.

M

Μάκαρ, ὁ, ἡ, (=μακάριος, εὐδαίμων). Τοῦ ἐπιθ. ὑπάρχει καὶ θηλ. μάκαιρα. Συγκρ. μακάροτερος ὑπερθ. μακάριατος. Μάκαρ, μάκαρος, κτλ. Παρ' Ἀττ. πεζογ. μόνον ἡ γεν. πληθ. μακάρων. (Κοινὸς τύπος παρ' αὐτοῖς τὸ μακάριος. Ρίζα μακ ἐξ ἥς καὶ μακρός).

Μάλη, ἡ, (=μασχάλη), μόνον κατὰ γενικὴν καὶ ἐν τῇ φράσει «ὑπὸ μάλης» (=ὑπὸ τὴν μασχάλην).

Μανδραγόρας, δ, (=φυτὸν ναρκωτικὸν) Atropa belladonna), μανδραγόρου (καὶ μτγν. μανδραγόρα), κτλ. (Πρβλ. τὴν φράσιν : ἐκ μανδραγόρου ἦ νόπο μανδραγόρα καθεύδει=κοιμᾶται τις πιὸν μανδραγόραν καὶ ναρκωθεῖς ὑπὸ αὐτοῦ).

Μάρτυς, δ, ἡ, (ἐκ τοῦ μάρτυρος κατ' ἀνομοίωσιν, βλ. σελ. 23, ὑποσημ.), μάρτυρος, μάρτυρι, μάρτυρα (καὶ μτγν. μάρτυν), μάρτυς. Πληθ. μάρτυρες, μαρτύρων, μάρτυρι, κτλ.

Σημ. Ἐπικόδιος τύπος δ μάρτυρος (πρβλ. ἔστε μάρτυροι, Ἰλιάδ. Β' 302). Μάρτυρ, δ, ἡ, αἰολικὸς τύπος καταστάς συνήθης καὶ παρὰ μτγν. καὶ Ιδίως ἐπὶ τῆς χριστιανικῆς ἐννοίας τοῦ διὰ τοῦ Ιδίου αἴματος μαρτυροῦντος ὑπὲρ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ δονοματ. μάρτυρος ἐσχηματίσθη ἐκ τῶν πλαγῶν πτώσεων (ι:βλ. καὶ μῆν, [ἀντὶ μείς, ἀπὸ τῶν μηνός, μηνί], δεκαφίν, ἀκτίν, κ. ἄλλ.).

Μέλι, τό, μέλιτος, κτλ., μόνον καθ^τ ἔνικόν.

Μέλες (=καλέ μου, καῦμένε), μόνον κατὰ κλητικὴν ἐπὶ φιλικῆς προσφωνήσεως.

Σημ. μέλεις ἀντὶ μέλεως (μέλεος, -α, -ον=ἀδιάφορος, δυστυχής, ἀθλιος). Ἱσως δυμάς ἔκ τῆς αὐτῆς ρίζης ἐξ ἥς καὶ τὸ μελ-ίχιος, μειλ-ίσσω, ἀνευ σχέσεώς τινος πρὸς τὸ μέλεος.

Μηδοσάδης, δ, -ον, -η, -ην, Μηδόσαδες.

Μήνις, ἡ, (=διηγή), μήνιος (καὶ μτγν. μήνιδος), μῆνιν. Ἡ λέξις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποιητική.

Μήτηρ, ἡ, μητρός, μητρί, μητέρα, μῆτερ. Δυῖκ. τῷ μητέρε, ταῖς μητέροις. Πληθ. μητέρες, μητέρων, μητράσι, μητέρας, μητέρες.

Μίνως, δ, (δηνομα), Míνως κτλ. κατὰ τὴν Ἀττικὴν β', αἰτ. Míνω καὶ Míνων. (Παρ' Ὁμήρῳ καὶ Míνως, Míνωα)

Μόσσυν, δ, (=πύργος ἢ οἰκία ἐκ ξύλων), Móssynos κτλ. κατὰ τὴν γ'. Δοτ. πληθ. τοῖς μοσσύνοις (κατὰ τὴν β')

Μύκης, δ, (=μανιτάρι), ποιητ. καὶ μτγν. κλίνεται κατὰ τὴν γ' καὶ α' κλίσιν ἦτοι : μύκητος καὶ μύκου, μύκητι καὶ μύκη, κτλ. Πληθ. μύκητες καὶ μύκαι, κτλ.

Μύλη, ἡ, καὶ ὁ μύλος.

N

Νάπη, ḥ, (=δασώδης κοιλάς ἢ φάραγξ), καὶ νάπος, τό, (νάπους, κτλ.).

Ναῦλον, τό, καὶ δ ναῦλος.

Ναῦς, ḥ, νεώς, (ἐκ τοῦ νᾶFος [πρβλ. λατιν. nav-is], νῆσος κατ' ἀντιμεταχώρησιν, βλ. σελ. 14), νῆσι, ναῦν, ναῦ. Δυϊκ. (μόνον κατὰ γεν. καὶ δοτ.), ταῖν νεοῖν. Πληθ. νῆες, νεῶν, ναυσί, ναῦς, νῆες.

Σημ. Θεμ. ναυ-, πρὸ φωνήνετος καὶ ναF. πρὸ συμφώνου. Ἐπικοὶ τύποι : νῆσις, νηός, νηί νηα-νῆες, νηῶν, νηυσὶ ἡ νήσους. νῆες. Ομοίως: νεός, νέα.

Νέκταρ, τό, (=ποτὸν τῶν θεῶν), ποιητ. Παρ⁹ Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἡ δύνομι. νέκταρ καὶ ἡ γεν. νέκταρος.

Νέωτα, μόνον ἐν τῇ φράσει : «ἔστι νέωτα»=καὶ τοῦ χρόνου.

Σημ. **Νέωτα** (ἐκ συναιρέσεως τοῦ στFα τοῦ *νεFο-Φατα). Τὸ Φατ- ἐκ τοῦ Φετ- μεταπτωτικῶς (βλ. σελ. 13, 2).

Νῆστις, ὁ, ḥ, [=ὅ μὴ ἐσθίων, ὁ νηστεύων (νη-ἐσθίω)], νήστιδος καὶ νήστιος, νήστιδι καὶ νήστει, νήστιν—νήστιδες καὶ νήστεις, αἵτιατ. νήστιδας καὶ νήστεις. (Σπαν. τύπος τό : νήστης, νήστου).

Νύξ, νυκτὸς κτλ. Δυϊκ. τῷ νύκτε, ταῖν νυκτοῖν. Πληθ. νύκτες, νυκτῶν, νυξί, νύκτας, νύκτες.

Σημ. Ἡ δύνομαστ. νύξ ἐκ τοῦ νύκ(t)-s (πρβλ. γεν. νυκτ-ός).

Νῶτος, ὁ, καὶ τὸ νῶτον. Πληθ. μόνον τὰ νῶτα, τῶν νώτων, κτλ.

O

Οἰδίποες (Κυρ. ὄνομα· βλ. καὶ τὸ ὅ. οἰδέω-ῶ), **Οἰδίποδος**, (μτγν.). **Οἰδίποδι**, **Οἰδίποδα**, (μτγν.) (κατὰ τὴν γ') καὶ **Οἰδίπονς**, **Οἰδίπον**, **Οἰδίπονν**, κατὰ τὰ συνηρημ. τῆς β' κλίσεως.

Οἶς, ὁ, ḥ, (=πρόβατον), οἴδος, οἴη, οἴν. Πληθ. οἴες (καὶ συνηρ. οἴς), οἴων, οἴσι, οἴας (καὶ συνηρ. οἴς), οἴες.

Σημ. Ομηρ. οἴες (λατιν. ovis). Τὸ ἀρχ. θεμ. λήγει εἰς -ε (πρβλ. tri-, τριῶν, τρίς).

Οὐναρ, τό, (=ὄνειρον ἀναθ. ὑπαρ, ὃ ἴδε), εὔχροηστον μόνον κατ' δύνομαστ. καὶ αἵτιατ.

Οὐνειρος, ὁ, τοῦ ὄνειρου, κ.τ.λ. κατὰ τὴν β' κλίσιν. Ἄλλὰ καὶ δύνειρατος (ἐξ ἀχρήστου δύνομ. τὸ ὄνειραρ), τῷ δύνειρατι, κ.τ.λ. Πληθ. τὰ δύνειρατα, κτλ. (κατὰ τὴν γ'). Παραλληλος τύπος : τὸ δύνειρον.

Οροφος, ὁ, (=στέγη) (πρβλ. ἐρέφω=καλύπτε· διὰ στέγης, δροφή).

Οὖς, τό, ὡτὸς (ἀντὶ οὐατος, δατος), ὡτί, κ.τ.λ. Δυϊκ. ὡτε, ὡτοιν. Πληθ. ὡτα, ὡτων, ὡσί, κ.τ.λ.

Σημ. Λακωνικὸν οὖς, γεν. αὐτός, νεώτερον αὐτίον, κοινῶς «αὐτί». λατιν. aus-is, Γοτθ. aus-o = οὖς.

"Οφελος, τό, (= ὁφέλεια)· εὐχρηστον μόνον κατ' ὄνομ. και αιτ. Τά λοιπά ἐκ τοῦ ὁφέλεια.

Σημ. Ἡ λέξις ἐκ τῆς αὐτῆς βίζης, ἐξ ἡς και τὸ δφέλλω = αὐξάνω, ἐνισχύω.

"Οχος, δ, (= ὅχημα), πληθ. και ὁχεα, τά, (ποιητ.).

Σημ. Ἡ λέξις ἐκ τοῦ ἔχω, ἐκ ταύτης δὲ και τὸ ὁχέω—ῶ.

Π

Παῖς, δ, ἥ, (ἐκ τοῦ πάις), παιδός, παιδί, παιδα, παι. Δυϊκ. παιδει, παιδοιν. Πληθ. παιδες, παιδων, παισί, παιδας, παιδες.

Πατήρ, πατρός, πατρί, πατέρα, πάτερ. Δυϊκ. πατέρε, πατέροιν, Πληθ. πατέρες, πατέρων, πατράσι, πατέρας, πατέρες.

Πληθος, τό, (βλ. πέμ-πλη-μι), πλήθους κ.τ.λ. και σπανίως ἡ πληθύνς, τῆς πληθύνος, κ.τ.λ.

Πλοῦτος, δ, (βλ. πύμ-πλη-μι), πλούτου, κ.τ.λ. Πληθ. οἱ πλοῦτοι, τῶν πλούτων, κ.τ.λ.

Σημ. Τὸ νεωτ. τὸ πλοῦτος κατ' ἀναλογίαν τῶν πολλῶν ούδετ. τῆς γ' εἰς -ος.

Πυνύξ, ἥ (τόπος πρὸς Δ. τῆς Ἀκροπόλεως, εἰς δν ἐγίνοντο αἱ συνελεύσεις τοῦ δημου τῶν Ἀθηναίων), τῆς Πυνύξ, τῇ Πυνύ, τὴν Πύνα, ὡς Πυνύξ. (Παρὰ μτγν. κοὶ Πυνύξ, Πυνύ, Πυνύα).

Ποσειδῶν, Ποσειδῶνος, Ποσειδῶνη, Ποσειδῶνα (και ἐπὶ ὅρκου Ποσειδῶ), Πόσειδον.

Σημ. Ἡ δνομ. ἐκ τοῦ Ποσειδῶνων κατὰ συναίρεσιν. Πίζα Ἰσως ἡ αὐτὴ ἐξ ἡς και τὸ πόσις=σύζυγος, κύριος.

Πρᾶος, πραεῖται, πρᾶον. Ὁ ἐνικός δμαλός. Εἰς τόν πληθ. ὠρισμέναι πτώσεις τοῦ ἀρσ. και οὐδ. ἐκ τοῦ πραεῖος, ἦτοι κατὰ τὴν γ' κλίσιν : πρᾶοι, πρᾶων και πραέων, πραέσι, πράους (και πραεῖς, μτγν.), — πραέα, πραέων, πραέσι, πραέα.

Σημ. τὸ πρᾶος φέρεται και μεθ' ὑπογεγραμμένης (πραεῖος—πρᾶος).

Πρεσβευτής, δ, πρεσβευτοῦ, κ.τ.λ. κατὰ τὴν α'. Συνηθέστερος πληθ. (ἀντὶ τοῦ πρεσβευταί, πρεσβευτῶν, κ.τ.λ.): οἱ πρέσβεις, τῶν πρέσβεων, τοῖς πρέσβεσι, τοὺς πρέσβεις, ὡς πρέσβεις.

Σημ. Ὡς ούσιαστ. ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τὸ πρέσβυτος δὲν ἀπαντᾷ εἰς τὸν ἐνικόν. Ἀπαντῷ ως ἐπιθ. (=γέρων) μόνον εἰς τὸν πληθ.: (οἱ πρέσβεις=οἱ ἀπεσταλμένοι). Πρβλ. πρεσβύτερος.

Πρεσβύτης, δ, (=γέρων), πρεσβύτον, κτλ. κατὰ τὴν α' κλίσιν.

Σημ. Πρεσβύτης είναι ὁ παρά πεζογρ. συνήθης τύπος, παρά δὲ ποιηταῖς τὸ πρέσβυτος, πρέσβεως, πρέσβυν, πρέσβυτος. Παρὰ ποιηταῖς τὸ πρέσβυτος, πρέσβεως και ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρεσβευτής, ἦτοι ἀπεσταλμένος.

Πυθώ, ἥ, (τό μέρος τῆς Φωκίδος, δπου οἱ Δελφοί), Πυθῶν, Πυθῶνος, κτλ. και ποιητ. Πυθών, Πυθῶνος.

Πύρ, τό, πυρός, πυρί, πατὰ τὴν γ'. Πληθ. τὰ πυρά, τῶν πυρῶν, τοῖς πυροῖς, κ.τ.λ. κατὰ τὴν β'.

Τρύπος, δ, (=ἀκαθαρσία), δύπον, κ.τ.λ. κατὰ τὴν β' οὐλίσιν. Πληθ. οἱ δύποι, κ.τ.λ.

Σημ. Παρ' Ὁμήρω καὶ δύπα, τὰ, (πρβλ. «κάθηράν τε δύπα πάντα»). Παρὰ μτγν. καὶ δύπος, τό, (=δ φλοιὸς ἢ τὸ ἀκάθαρτον μέρος τοῦ τυροῦ).

Σ

Σάγαρις, ἥ, (Ὄπλον Σκυθικὸν καὶ Περσικόν εἶδος πελέκεως ἢ οὐλαδευτηρίου), σαγάρεως καὶ σαγάριος (Ιων.), δοτ. σαγάρει, σάγαριν. Πληθ. τὰς σαγάρεις (Ιων. σαγάρις).

Σέβας, τό, ἐν χρήσει μόνον κατ' ὄνομαστ., αἰτ. καὶ κλητ. τοῦ ἑνικοῦ. Πληθ. τὰ σέβη (ῶς ἔξ ὄνου. σέβος). Ποιητικόν.

Σέλας, τό, (=φῶς, λαμπρότης), σέλαιος, σέλαιη καὶ συνηρό. σέλαι. Πληθ. σέλα. Ποιητικὸν ἀπαντῶν παρ' Ἀττικ. πεζογρ. μόνον ἐν τῇ ὄνομ. καὶ αἰτιατ. τοῦ ἑνικοῦ.

Σῆς, δ, (=σκώληξ κατατρώγων τὰ μάλλινα ἐνδύματα, σκόρος), σεός, πληθ. σέες, σέων, σέας. (Μεταγεν. τύποι : σητός, σητί—σητες, σητας).

Σίτος, δ, (=σιτάρι, ἄρτος, τροφή), σίτου, κ.τ.λ. Πληθ. μόνον τὰ σῖτα, τῶν σίτων, κ.τ.λ.

Σκότος, δ, καὶ τὸ σκότος.

Σκύφος, δ, καὶ τὸ σκύφος, (ποιητ. καὶ μτγν.) (=ποτήριον, καυκί).

Σημ. Ἰσως ἐκ τοῦ κύ = περιέχω.

Στάδιον, τό, (μέτρον μήκους 185 περίπου μέτρων). Πληθ. οἱ στάδιοι καὶ σπανιότερον τὰ στάδια.

Σημ. Πίζα στα- τοῦ στημα.

Σταθμός, δ, (τόπος πρὸς διαμονὴν ζώων, στάβλος, κατάλυμα, παραστάς [θύρας]). Πληθ. οἱ σταθμοὶ καὶ τὰ σταθμά (βάρον). Ἐν ἐπιγραφαῖς Ἀττικαῖς ἀπαντῷ καὶ ὁ ἑνικ. τὸ σταθμὸν (βάρος).

Σημ. Ἡ λέξις ἐκ τοῦ θέμ. στα- τοῦ ἴστημι.

Στέαρ, τό, (πάχος, σκληρόν ξύγγι), στέατος, κλπ. Ποιητ. καὶ μτγν. Παρ' Ἀττικοῖς πεζογρ. μόνον ἡ αἰτιατ. τὸ στέαο.

Στειριεύς, δ, (=δ ἐκ τοῦ δήμου τῆς Ἀττικῆς Στειρία), βλ. ἄλιεύς.

Συέννεσις, δ, (ὄνομα). *Συεννέσιος, Συεννέσι, Συέννεσιν, Συέννεσι.*

Σῶς, δ, ἥ, σῶν, τὸ (ἐκ τοῦ σῶFos, σῶFos, σάος). Ὁνομ. καὶ αἰτ. Ὁ σῶς, τὸν σῶν. Ἡ σῶς, τὴν σῶν. Τὸ σῶν, τὸ σῶν. Πληθ. Οἱ σῶ, τοὺς σῶς. Αἱ σῶ, τὰς σῶς. Τὰ σῶ, τὰ σῶ. (Οἱ λοιποὶ τύποι ἐκ τοῦ δμαλοῦ σῶσι, σῶα, σῶον).

Τ

Τᾶν ἡ τὰν μόνον κατὰ κλητικὴν ἐν τῇ φράσει : ὦ τᾶν (=φίλε, ἀγαπητέ).

Σημ. Ὡ Τᾶν ἀντὶ ὦ τάλαν.

Τάριχος, δ, καὶ τάριχον, τό, (=κρέας διατηρούμενον δι' ἀποξηράνσεως ἢ καπνίσεως, ἵχθυς ἀπεξηραμμένος ἢ καπνιστός).

Τάρταρος, δ. (=ἄβυσσος σκοτεινή, "Άδης") τοῦ ταρτάρου κτλ. Πληθ. τὰ τάρταρα, κτλ. (κατὰ τὸ : τὰ βάθη).

Σημ. Πιθανῶς κατ' δνοματοπόλεισιν εἰς δήλωσιν πράγματος τρομεροῦ σχηματισθὲν ὡς καὶ ἄλλοι μετ' ἀναδιπλ. τύποι (πρβλ. *καρκαίρω*=*σείσουαι*, *τρέμω*, *κάρκαρον*=*εἰρκτή*, *φυλακή*, *βάρθαρος*, *μάρμαρος*).

Ταῖς, δ, (καὶ *ταῖς*) (=παγώνι), ταῖ, ταῖ, ταῖν, κτλ. Πληθ. οἱ ταῖ, κτλ. κατὰ τὴν Ἀττικὴν β' κλίσιν. 'Αλλὰ καὶ *ταῖν*, -ῶνος, κτλ. κατὰ τὴν γ'.

Σημ. 'Η λέξις εἶναι ξένη. 'Η δασεῖα ἐν τῷ *ταῖς* πιθανῶς ἔχρησί- μενην εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ν, διπέρ φαίνεται ἐν τῷ Περσικῷ *tavus*, δύθεν παρελθήθη.

Τέρας, τό, τέρατος, κτλ. Πληθ. τέρατα καὶ τέρα, τεράτων καὶ τερῶν, τέρασι, κτλ.

Τίγρις, ἥ εἰς τὸν ἐνικὸν κατὰ τὸ ἵχθυς, (*τίγριος* κλπ.). Εἰς τὸν πληθυντ. κατὰ τὸ πόλεις, πόλεων κτλ.

Τισσαφέρνης, βλ. Ἀστινάγης.

Τύρσις, ἥ, (ἐπαλξις, πύργος) ὡς τὸ *τίγρις*. (Μτγν. *τύρσις* ὡς τὸ λατιν. *turris*).

Τυφώς, δ, (=μανιώδης ἀνεμοστρόβιλος), *τυφῶ*, *τυφῶ*, *τυφῶ*, *τυφῶς*. 'Αλλὰ παρὰ μτγν. καὶ *τυφῶν* (ἐκ τοῦ *τυφάων*), *τυφῶνος*.

Σημ. *Τυφῶς*, ἥ (*Τυφωεὺς*) (ὄνομα), δ νεώτατος τῶν υἱῶν τῆς Γῆς καὶ τοῦ Ταρτάρου.

Υ

"**Υδωρ**. τό, ὕδατος, κλπ. Πληθ. ὕδατα, ὕδάτων, κτλ. κατὰ τὴν γ'.

Υἱός, δ, *υἱοῦ*, κτλ., οἱ *υἱοί*, κτλ. κατὰ τὴν β' καὶ *υἱός*, *υἱεῖ* ἐξ δνομαστ. *υἱός*. Δυϊκ. τὸ *υἱὸ* καὶ *υἱέ*, τοὺς *υἱοῖν* καὶ *υἱέοιν*. Πληθ. *υἱεῖς*, *υἱέων*, *υἱεῖσι*, *υἱεῖς* (κατὰ τὴν γ').

Σημ. 'Η λέξις *υἱός*, *υἱός*, *υἱα* ἐσχηματίζετο ποικίλως καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ. Παράγεται ἐκ βίζης su, δύθεν 'Ινδ. su-pus καὶ Γερμαν. Sohn. Παρ' Ὁμηρ. καὶ τοῖς Αἰολ. ἐκλίνετο : *υἱος*, *υἱι*, *υἱα*, *υἱεις*, *υἱας* καὶ *υἱός*, *υἱεῖ*, *υἱέα*, καὶ *υἱόν*, *υἱέ*, *υἱέεις*, *υἱών*, *υἱοῖσι*, καὶ *υἱάσι*. (κατὰ πόθυγατρούς, πατρόσι), *υἱέας*.

"**Υπαρ**, το, (=δύτασια ἐν ἐγρηγόρσει), μόνον κατ' δνομαστ. καὶ αἰτιατ. τοῦ ἐνικοῦ. 'Αντιθ. ὄνταρ. πρβλ : 1) ὄνταρ ἥ ὕπαρ ζῆν, 2) οὔτε ὄνταρ οὔτε ὕπαρ (οὔτε καθ' ὕπνον, οὔτε ἐν ἐγρηγόρσει)

Φ

Φθόρεος, δ, καὶ ἥ *φθορά*

Φιλῆς, δ, (κυρ. ὄνομα ἐκ τοῦ *Φιλήμων*), τοῦ *Φιλῆ*, τῷ *Φιλῆ* τὸν *Φιλῆν*, δ *Φιλῆ*.

Φράτηρ, δ, (=μέλος φρατρίας), σπανίως ἐν τῷ ἐνικῷ. Πληθ. οἱ φράτερες, τῶν φρατέρων, τοῖς φράτερσι, κτλ.

Σημ. *Φράτηρ* κατά τοὺς Ἀττικούς (Δωρικ. φράτηρ) κατὰ τὸ φράτωρ καὶ φράτερες κατὰ τὸ φράτορες. Πρώτη σημασία τῆς λέξεως ἀδελφός· (πρβλ. ατιν. frater).

Φρέαρ, τό, φρέατος, φρέατι, κτλ. Πληθ. φρέατα, φρέατων, κτλ. καὶ τὴν γ'.

Φρεῦδος, φρούδη (καὶ φροῦδος), φροῦδον (=ἄφαντος).

Σημ. Σπανίως εύρισκεται κατ' ἄλλην πτῶσιν πλὴν τῆς δύνομαστ. ἐνικ καὶ πλήθυντ. Παρὰ Σοφοκλεῖ καὶ γεν. φρούδον (πρβλ. φρούδον γὰρ ἥδη τοῦ κακοῦ μείωγ λόγος. Αἴ 264). Η λέξις κατά συναίρεσιν ἔκ τοῦ πρὸ δύος, ὃς τὸ φροντός ἔκ τοῦ προορός, φροίμιον ἔκ τοῦ προοίμιον.

Φᾶς, (Ὀμηρ. φάος) τό, φωτός κτλ. Πληθ. φῶτα, φώτων, κτλ. (κατὰ τὴν γ').

X

Χείρ, ἡ, χειρός, χειρί, χεῖρα. Δυϊκ. τὸ χεῖρε, ταῖν χεροῖν (καὶ χειρο-οῖν). Πληθ. χεῖρες, χειρῶν, χερσί(ν), χεῖρας, χεῖρες.

Χελιδών, ἡ, χελιδόνος, κτλ. κατὰ τὴν γ'. Ἄλλὰ ποιητ. κλητ. ω χελιδοῦ.

Χῆτις, ἡ καὶ χῆτος, τό, (=ἔνδεια, ἀπορία, ἔλλειψις) Πρβλ. τὸ ποιητ. χατίζω=ἔχω χρείαν τινός, ὃς καὶ τὴν μεταπτωτικὴν σειράν : χῆρα, χῆτις, χωρίς, χατίζω, χατέω). Μόνον κατὰ δοτ. τοῦ ἔνικ. (πρβλ. χήτει οἰκείων, Πλ.).

Χοῦς, ὁ, (=μέτρον ὑγρῶν), χοός, χοῖ, χόα, χοῦ - χόες, χοῶν, χονσί, χόας, χόες.

Σημ. Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἄλλο δμοίας φύσεως τὰ λήγοντα εἰς -έντις (ἐκτείνεται 1/6 τοῦ μεδίου, ἀμφορέντις), ἐλέχθη καὶ χοεύς, (χοέως) χοῶς κτλ.

Χοῦς, ὁ, ἡ, (=τὸ χῶμα), (χέω), χοῦ, μτγν., χοῦν, κατὰ τὰ συνηρο. τῆς β' κλίσεως καὶ παρὰ μτγν. χοός, χοῖ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ χοῦς (=μέτρον ὑγρῶν). (Αἱ λοιπαὶ πτώσεις ἔκ τῆς λεξεως χῶμα).

Χρέος, τό, τοῦ χρέους, τὸ χρέος. Πληθ. τὰ χρέα, τῶν χρεῶν, τὰ χρέα.

Χρεών, τό, (=ἡ ἀνάγκη), τοῦ χρεών κτλ.. ἄκλιτον. Βλ. τὸ ὁ χρή Χρέως, τό, ἐκ τοῦ ἐπικ. χρῆσος, κατ' ἀντιμεταχώρησιν, (βλ. σελ. 34, =χρέος) γεν. τοῦ χρέως (ἐκ τοῦ *χρήσος, χρήσους).

Χρήστης, ὁ, (=ὁ δανειστής· βλ. κίχηρμι), γεν. χρήστου, κλπ. Πληθ. χρήσται, γεν. τῶν χρήστων.

Σημ. Χρήστων πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς γεν. πληθ. χρηστῶν τοῦ ἐπιθ. χρηστός.

Χρώς, ὁ, (=δέομα, ἐπιδεομίς), χρωτός, χρωτί, χρῶτα κατὰ τὴν γ' κλίσιν. Δοτ. καὶ χρῷ (κατὰ τὰ ἀττικόκλιτα πρβλ. ἐν χρῷ κεκαρ. μένος). Ὁ πληθ. μτγν. Ἐπικοὶ καὶ Ἰων. τύποι : χροός, χροῖ, χρόα.

Σημ. Η λέξις ὃς καὶ τὸ χροιὰ ἔκ βίζης χραF, ἐξ ἦς χραύω=ἐπι-εύω, πληγώνω ἐλαφρῶς. Παρ' Ὀμήρω ἐπιδερμίς, τὸ χρῶμα αὐτῆς, ὅπερ θεωρεῖται ὃς τι ἐπιπολῆς κείμενον, τὸ δόποιον δύναται τις νὰ ἐπιξέσῃ).

Ψ

Ψάρ, ὁ, (Ιων. ψήρ), ψαρός. Πληθ. ψᾶρες. Καὶ ψᾶρος ἡ ψάρο δ, (μεταγενέστερον),

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΧΑΡ. ΚΑΓΙΑΦΑ • ΙΩ. ΧΑΡ. ΚΑΓΙΑΦΑ
ΠΑΤΡΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

(Μετὰ περιγραφῶν, περιλήψεων καὶ πολλῶν γραμματικῶν, συντακτικῶν καὶ πραγματικῶν παρατηρήσεων).

Υποδείγματα Ἐκθέσεων: Γ. Ὁρεινοῦ Τεῦχος Α'
» » Γ. Ὁρεινοῦ » Β'

Δημοσθένους (Α' Ὀλυνθιακός) Μετάφρ. Γεωργοπούλου

*Υπὸ Διυκαδίου

Ἀναγνωστικὸν Ἀρχαῖας Ἑλληνικῆς Γλώσσης

Ἀρριανοῦ Ἀνάβασις Ἀλεξάνδρου

Κικέρωνος Ἐνύπνιον Σκιπίωνος

*Υπὸ Β. ΜΠΟΥΤΖΙΚΑ

Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασις Βιβλ. 1—2 καὶ 4—6

*Υπὸ Α. ΚΑΝΕΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ξενοφῶντος Ἐλληνικά Βιβλ. 1—2 καὶ 3—4

*Υπὸ Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Δημοσθένους (Α'—Β' Φιλιππικὸς)

Δημοσθένους (Α'—Β' Ὀλυνθιακὸς)

Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους

*Υπὸ Ι. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Λεξικὸν Ἀνωμάλων Ρημάτων

Λατινικὸν Ἀναγνωσματάριον

Πλάτωνος Κρίτων

Ἀρριανοῦ Ἀνάβασις Ἀλεξάνδρου

Ίσοκράτους πρὸς Δημόνικον καὶ πρὸς Νικοκλέα

Κικέρωνος Ἐνύπνιον Σκιπίωνος

*Υπὸ Γ. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Λεξικὸν Ἀνωμάλων Ρημάτων

Λυσίου Λόγοι

*Υπὸ ΑΘ. ΚΕΦΑΛΙΑΚΟΥ

Λύσεις Θεωρητικῆς Γεωμετρίας (Α' Τεῦχος)

» » » (Β' Τεῦχος)

» » Στερεομετρίας (Γ' Τεῦχος)

Λύσεις Τριγωνομετρίας

Λύσεις Ἀλγεβρᾶς (Α' Τεῦχος)

» » (Β' Τεῦχος)

*Υπὸ ΤΡ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ (επιθεωρ.)

Πατριδογνωσία (Θεωρητική — Πρακτική)

«Η Μεταπολεμικὴ Λαϊκὴ Παιδεία». ΓΕΡ. ΣΠΕΤΖΙΕΡΗ

Ορθογραφικὸν Λεξικὸν - Α. Ὁρεινοῦ